;

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'NİN SÖZLÜĞÜ
[BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK]

(Yüksek Lisans Tezi)

Şule KANDEMİR ÖKSÜZ

Kütahya - 2019

T.C.
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'NİN SÖZLÜĞÜ [BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK]

Danışman:
Doç. Dr. Ersen ERSOY

Hazırlayan:
Şule KANDEMİR ÖKSÜZ

Kütahya - 2019

Kabul ve Onay

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim/Anasanat Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ ÇALIŞMA RAPORU olarak kabul edilmiştir.

Başkan …….

Doç. Dr. Gülay DURMAZ

Üye ……..

Doç. Dr. Ersen ERSOY

Üye ……..

Doç. Dr. Atilla BATUR

Onay
Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

İmza
Doç. Dr. Ayhan KAHRAMAN

Enstitü Müdürü

Bilimsel Etik Bildirimi

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım "Menâkıb-ı Eşrefzâde Sözlüğü [Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük]" adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlandığı aşamaya kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığımı, bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

……/...../2019

Şule KANDEMİR ÖKSÜZ

Özgeçmiş

19.08.1986 Kütahya'nın Tavşanlı ilçesinde doğan Şule Kandemir Öksüz, ilk ve orta öğrenimini Kütahya'da tamamlamış ardından 2007 yılında Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Tarih Bölümüne yerleşmiştir. 2008 yılında aynı üniversitede Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü çift ana dal programına yerleşip iki bölümden de 2011 yılında mezun olmuştur. 2016 yılında Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı A.B.D. programına kaydolmuş olup halen eğitimine devam etmektedir.

Teşekkür

Bu tezi hazırlarken çalışmalarımızda bizi yönlendiren ve gayretlerimizi destekleyen değerli danışmanım Doç. Dr. Ersen Ersoy Beyefendi'ye, hocam olmasından mutluluk duyduğum ve çokça istifade ettiğim Doç. Dr. Atilla Batur Beyefendi'ye teşekkür ediyorum. Ayrıca yüksek lisans eğitimimin en başından itibaren karşılaştığım güçlüklerde yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen Mehmet Altınova'ya yaptığı fedakârlıklar için teşekkürü bir borç biliyorum. Teknik sorunlarıma çözümler üreten Esra Kılıç'a teşekkür ediyorum. Hayatımın her anında desteklerini yüreğimde hissettiğim babam Erhan Kandemir ve fedakâr annem Bircan Kandemir'e de çok teşekkür eder, başımdan eksik olmamalarını temenni ederim.

Şule KANDEMİR ÖKSÜZ

2019, Kütahya

ÖZET

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE SÖZLÜĞÜ [BAĞLAMLI DİZİN VE İŞLEVSEL SÖZLÜK]

KANDEMİR ÖKSÜZ, Şule
Yüksek Lisans Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ersen Ersoy
Ocak, 2019, 737 sayfa

Eşrefoğlu Rûmî, XV. yüzyıl dînî-tasavvûfî Türk edebiyatının en önemli şahsiyetlerinden birisidir. Tarihî kaynaklarda onun hayatı hakkında yeteri kadar bilgi olmasa da *Menâkıb-ı Eşrefzâde* bu konuda önemli bir kaynaktır denilebilir. Bursalı Abdullah Veliyyüddin tarafından kaleme alınan bu eser, Eşrefoğlu Rûmî'nin hayatını, menkıbelerini, yetiştirdiği talebelerini, kendisinin ve halifelerinin çeşitli kerâmetlerini anlatır. Bu bakımdan tarihî bir kaynak özelliği taşıyan *Menâkıb-ı Eşrefzâde* dînî-tasavvûfî Türk edebiyatı açısından önemli görüldüğünden, bu çalışmada onun söz varlığının ortaya çıkartılması amaçlandı. Bu amaç doğrultusunda bağlamlı dizin ve işlevsel sözlük çalışması yapılmaya karar verildi. Sözlük hazırlanırken TEBDİZ veritabanına *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin transkripsiyonlu metni yüklendi. Ardından metin içerisindeki kelimeler bağlama uygun olarak anlamlandırıldı. Bu çalışma ile *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin sözvarlığı ve mana dünyası ortaya çıkartılarak XVII. yüzyılın sözlüğünün oluşturulmasına katkı sağlanması hedeflenmiş olup bir kültür varlığı daha araştırmacıların istifâdesine sunulmaya çalışılmıştır. Çalışma, giriş dışında iki ana bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında ise Türk edebiyatında menâkıb türüne genel bir bakış başlığı altında menkıbe ve menâkıbnâme edebiyatı hakkında genel bilgiler verildi. Birinci bölümde *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin yazarı, konusu, yazılış sebebi ile alakalı bilgiler verilip ele alınan eser hakkında yapılan diğer çalışmalara yer verildi. İkinci bölümde ise *Menâkıb-ı Eşrefzâde* hakkında daha ayrıntılı inceleme yapılması amaçlandı. Bu amaçla eser içinde yer alan şahıs isimleri, tasavvuf terimleri, kerâmet motifleri, şiirler ve mecaz anlam taşıyan kelime grupları çıkartılarak bunlar hakkında gerekli bilgilendirmeler yapıldı. Çalışmanın ekler kısmı ise *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin TEBDİZ projesi kapsamıyla oluşturulan Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğüne ayrılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eşrefoğlu Rûmî, Menâkıb-ı Eşrefzâde, Menâkıbnâme, XV. yüzyıl, Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük, TEBDİZ.

ABSTRACT

THE GLOSSARY OF MENAKIB-I EŞREFZADE [CONCORDANCE AND FUNCTİONAL DİCTİONARY]

KANDEMİR ÖKSÜZ, Şule
M.A. Thesis, Department of Turkish Language and Literature
Supervisor: Assoc. Prof. Ersen Ersoy
Jenuary, 2019, 737 pages

Eşrefoğlu Rumi, 15th century, is one of the most important personalities of religious literature. Although there is not enough information about his life in historical sources, Menakıb-ı Eşrefzade is an important resource in this regard. This work written by Bursalı Abdullah Veliyyüddin describes the life of Eşrefoğlu Rumi, his life, his students, his various heirs and his caliphs. In this study, we aimed to reveal his vocabulary in this study because we consider Menâkıb-ı Eşrefzade, which carries a historical source characteristic, in terms of religious-sufistic Turkish literature. For this purpose, we decided to do corcondace and functional glossary work. While preparing the dictionary, we uploaded the transcribed text of Menakıb-ı Eşrefzade to the TEBDIZ database. Then we make sense of the words in the text as appropriate. With this study, we tried to present the meaning world of Menakıb-ı Eşrefzade and present a cultural asset to the researchers. Our study consists of two main sections outside the entrance. In the introduction part, we give general information about menkıbe, it's mean sufistic story, and menâkıb-nâme literature under the title of menâkıb type in Turkish literature. In the first chapter, we give information about the author, subject and reason of writing. In the second part, we aimed to examine Menakıb-ı Eşrefzade in more detail. For this purpose, the names of the names of the work, sufi terms, miracle motifs, poems and pattern statements by removing the necessary information about them. The appendix of our study is devoted to the Concordance and Functional Dictionary of Menâkıb-ı Eşrefzâde, which was created within the scope of the TEBDIZ project.

Keywords: Eşrefoglu Rumi, Menakıb-ı Eşrefzade, Menakıbname, 15th century, Corcondance And Functional Dictionary, TEBDIZ.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET ..... **v**
ABSTRACT ..... **vi**
İÇİNDEKİLER ..... **vii**
KISALTMALAR ..... **x**
TRANSKRİPSİYON HARFLERİ ..... **xi**
GİRİŞ **1**

BİRİNCİ BÖLÜM
MENÂKIB-I EŞREFZÂDE HAKKINDA BİLGİLER

1.1. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'NİN YAZARI, YAZILIŞ SEBEBİ, TELİF TARİHİ VE KONUSU **12**

1.2. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE HAKKINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR **14**

İKİNCİ BÖLÜM
MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'NİN İNCELENMESİ

2.1. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ ŞAHISLAR **17**

2.1.1. Dini Şahsiyetler 17
2.1.1.1. Hz. Muhammed (sav) 17
2.1.1.2. Hz. Ali 17
2.1.1.3. Rûz-ı Bihân Baklî 18
2.1.1.4. Hüseyin Hamavî 18
2.1.1.5. Abdullah İbn-i Eşref İbn-i Muhammedü'l-Mısrî 18
2.1.1.6. Abdurrahim Tırsî 19
2.1.1.7. Pîr Hamdi Efendi 19
2.1.1.8. Bilecikî Muslihiddîn 19
2.1.1.9. Kebiroğlu Muhammed Çelebi 20
2.1.1.10. Abdal Mehmed 20
2.1.1.11. Emir Sultan 21
2.1.1.12. Hacı Bayram Velî 21
2.1.1.13. Akşemseddin 22
2.1.1.14. Hayrunnisa Hatun 22
2.1.1.15. Züleyha Hatun 22
2.1.1.16. Muhiddin Abdulkâdir Geylânî 23
2.1.1.17. Kudbeddîn İznikî 23
2.1.1.18. Habib Dede 24
2.1.1.19. Abdulkâdir Necip Efendi 24
2.1.1.20. Bayezid Fâkih 24
2.1.1.21. Sırrı Ali Efendi 25
2.1.1.22. Hamdi Sânî Efendi 25
2.1.1.23. Lütfullah Efendi 25
2.1.1.24. Eşref-i Sânî 26

2.1.1.25. Muhyiddin Efendi 26
2.1.1.26. Şerâfeddin Efendi 26
2.1.1.27. İzzeddin Efendi 26
2.1.1.28. Abdullah Efendi 27
2.1.1.29. Salih Efendi 27
2.1.1.30. Abdulkâdir Efendi 27
2.1.1.31. İsmâil Rûmî Efendi 28
2.1.1.32. Ahmet Efendi 28
2.1.1.33. Abdullah Efendi 28
2.1.1.34. Avnullah Efendi 29
2.1.1.35. Habib Efendi 29
2.1.1.36. Fahreddin Efendi 30
2.1.1.37. Sinan Dede 30
2.1.1.38. Muhammed Efendi 31
2.1.1.39. Recep Efendi 31
2.1.1.40. Musa Efendi 32
2.1.1.41. Seyyid Ömeroğlu 32
2.1.2. Tarihi Şahsiyetler 32
2.1.2.1. Çelebi Sultan Mehmed 32
2.1.2.2. Fatih Sultan Mehmed 33
2.1.2.3. Mükerreme Sultan 33
2.1.2.4. Mahmud Paşa 34
2.1.2.5. İsfandiyâroğlu Ahmed 34
2.1.2.6. Sultan II. Bayezid 35
2.1.2.7. Sultan Korkut 35
2.1.2.8. Yavuz Sultan Selim 35
2.1.2.9. Sultan III. Murad 36
2.1.2.10. Sultan IV. Murad 36
2.1.2.11. Mü'minzâde Hasip Efendi 37
2.1.2.12. Muhyiddin Efendi 37
2.1.2.13. Kepenkcizâde Efendi 37
2.1.2.14. Hoca Sâ'deddin Efendi 37
2.1.3. Efsânevî Şahsiyetler 38
2.1.3.1. Hz. Hızır 38

2.2. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ TASAVVUF TERİMLERİ 38

2.3. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ KERAMET MOTİFLERİ 53

2.3.1. Hızır ile Görüşme 55
2.3.2. Meleklerin İnsan Sûretinde Görülmesi 55
2.3.3. Yerden Su Çıkarma 56
2.3.4. Hastalık ve Vücut Ârızasını Gidermek 57
2.3.5. Az Yiyecekle Çok Kişiyi Doyurma 58
2.3.6. Öldükten Sonra Kerâmet Gösterme 58
2.3.7. Hasımlarını Ölümle Cezalandırma 59
2.3.8. Akıldan Geçenleri Bilme 60
2.3.9. Şeytanı Görüp Teşhis Etme ve Kötülüklerine Kapılmama 61

2.3.10. Uzakta Cereyan Eden Hâdiseyi Bilme 61
2.3.11. Hasımlarına Korku ve Dehşet Verecek Durum ve Kılıklarda Görünme 64
2.3.12. Maddelerin Mâhiyetini Değiştirme 64
2.3.13. Öldükten Sonra Yeniden Dirilmiş Görünme 65
2.3.14. Cansız Varlıkların Zikir ve Tesbihlerini Duyma 66
2.3.15. Hz. Peygamberi Rüyada Görme 67
2.3.16. Belaya Maruz Kalanları Kurtarma 68
2.3.17. Başka Bir Velîye Kerâmet Kuvvetiyle Üstün Gelme Ve Onu Kendine Tâbi Kılma 69
2.3.18. Bereket Getirme 70

2.4. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ ŞİİRLER 70

2.5.MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ KALIP İFADELER VE MECAZ ANLAM TAŞIYAN KELİME GRUPLARI 74

2.5.1. Atasözleri 75
2.5.2. Deyimler 75
2.5.3. Ayet 80
2.5.4. Hadis 81
2.5.5. Dua İfadeleri 81
2.5.6. Mecaz Anlam Taşıyan Kelime Grupları 82

SONUÇ 87

EKLER 89

KAYNAKÇA 733

DİZİN 736

KISALTMALAR

BKZ.	Bakınız
B.	Bin/Oğlu
C.	Cilt
DİA	Diyanet İslam Ansiklopedisi
KURAMER	Kur'an Araştırma Merkezi
NU.	Numara
Ö.	Ölüm Tarihi
S.	Sayfa
SS.	Sayfa sayısı
TEBDİZ	Tarih ve Edebiyat Metinleri Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü
VD.	Ve diğeri
YY.	Yüzyıl

TRANSKRİPSİYON HARFLERİ

ا	Āā
ث	Ŝŝ
ح	Ḥḥ
خ	Ḫḫ
ذ	Ẕẓ
ص	Ṣṣ
ض	Ḍḍ/ Żż
ط	Ṭṭ
ظ	Ẓẓ
ع	ʿ
غ	Ġġ
ق	Ḳḳ
گ	Ññ
	Ūū
	∨
	i̯ Ī

TEZ METNİ

GİRİŞ

Arapça "neḳabe" (isabet etmek, bir şeyden bahiste bulunmak yahut haber vermek) kökünden türeyen menḳabe (çoğulu menâḳıb) sözlükte; "öğünülecek güzel iş, hareket ve davranış" manalarına gelmektedir. (Ocak, 1983: 27).

Yine bu kelime, meşhur hadis âlimleri Buhârî ve Tirmizî tarafından "şemâil" (Hz. Muhammed'in (s.a.v) ahlâkî ve fizîkî özelliklerini konu edinen eser) anlamında kullanılmıştır. Hadis kitaplarında Hz. Peygamber'in şemâiline dair vesikaların "sıfat ve fezâil" başlıklarının yanı sıra "menâkıb" başlığı altında da toplandığı anlaşılmaktadır (Yardım, 1999:1).

Bundan başka tarihî şahsiyetlerin terceme-ihalleri, bazı zümrelerin övgüye değer işleri için de kullanılmış olduğu anlaşılıyor. Hatta bazı mukaddes şehirlerin tasvirlerinden ibâret yazılara da "menâḳıb" denildiği görülmektedir (Ocak, 1983: 27).

Ayrıca "menkıbe" kelimesi Ziya Gökalp ve Fuat Köprülü tarafından "destan" karşılığı olarak kullanıldığı da görülmektedir (Yardım, 1999:1).

"Menkıbe" şeklinde galat-ı meşhur olan sözcüğün çokluk hâli "menâkıb" ile Farsça "nâme" sözcüğünün birleşiminden oluşan "menâkıb-nâme", edebiyat terminolojisinde "menkabelerden bahseden eserler" için kullanılan genel bir adlandırmadır (Aça vd., 2011:365).

Buradan anlaşılıyor ki kelime, farklı eserlerde birbirinden farklı anlamlarda kullanılmıştır. Fakat burada üzerinde duracağımız "menâkıb" kavramı, tasavvufun yayıldığı asırlardan itibaren söz konusu tasavvuf hareketleri ile yeni anlam kazanan kavramdır.

Tasavvuf tarihinde "menkabe" yahut "menâkıb" kelimeleri, "kerâmetleri nakleden küçük hikâyeler" manasında tahminen IX. yüzyıldan itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Bu sebeple pek yaygın olmamakla beraber, "kerâmet" kelimesinin çoğulu olan "kerâmât" da kelimenin yerine kullanılmıştır. Şu hâlde menkıbelerin esasını kerâmetler teşkil etmektedir (Ocak, 1983: 27). Kerâmet ise, Allah'ın dostluğunu kazanmış "velî" ya da "pîr" adı ile anılan yüce şahsiyetlerin izhâr ettikleri hârikulâde olaylar demektir.

XI.-XIII. asırlar esnasında İslam âleminde tasavvuf cereyanı kuvvetlenince, bazı büyük tarikat kurucularının isimlerini taşıyan ve onların kabirleri etrafındaki büyük dergâha bağlı sâir birtakım dergâhlar kurarak çok geniş sahalara yayılan tarikatlar meydana çıktı. Ve bu arada her tarikata mahsus olarak husûsî bir edebiyat da teşekkül etti. Kendilerine mahsus renk ve şekillerde kostümlere ve külahlara, husûsî bir takım âyin ve erkânlara, zikir tarzlarına, duâ formüllerine sahip olan bu türlü türlü tarikatların edebiyatlarında, kendi pîrlerine yani ilk kurucularına ve tarikatın inkişâfında kuvvetli rolleri olan sâir büyük şahsiyetlere ait menkıbe kitapları, derhal çok büyük bir ehemmiyet kazandı (Köprülü, 1943: 421).

İşte bu menâkıb kitaplarına verilen ehemmiyet sayesinde menâkıbnâme türü önemli bir kültür malzemesi olarak edebiyat tarihinde yerini aldı.

Menâkıbnâmeler tarikat kurucularının, mezhep imamlarının, diğer mühim dînî şahsiyetlerin biyografilerini, mücâdelelerini ve kerâmetlerini anlama, bilme ve bildirme arzusu ile manzum ya da mensur olarak yazılır. Ancak bu eserlerin yazılışındaki esas gaye, tarikattaki müritleri yetiştirmek ve tarikatın birlik ve bütünlüğünü sağlamaktır. Ayrıca menâkıbnâmelerin yazılmasındaki bir başka amaç da hangi tarikat adına yazıldıysa o tarikatın propagandasını yapmak olduğunu söyleyebiliriz. Böylece menâkıplarda geçen söz konusu tarikat ve velînin adını duyurmak ve mevcut müritlerin bağlılıklarını daha da arttırmak hedeflenir.

Menkıbe yazma geleneğinin bir diğer önemli sebebi de çoğu zaman tarikatlara ve şeyhlerine pek iyi gözle bakmayan ve resmî din görünüşünü temsil eden ulemâ nazarında velîyi ve tarikatını kabul ettirmektir. Bu husus önemli bir sebeptir. Çünkü bunun gerçekleşmesi halinde tarikatın daha kolay şartlar altında yayılacağı şüphesizdir. İslam tarihinde ulemânın desteğini almış tasavvuf hareketlerinin daha başarılı olduğu, halkı daha çabuk ve sağlam bir şekilde kendine bağladığı yer ve zamanlar görülür. Osmanlı İmparatorluğu zamanında, kuruluş devrinden XVI. yüzyıla kadar bu iki kesim ilgi çekici bir iş birliği sergilemişlerdir. Bunun tipik bir örneği İstanbul'un fethi esnasında görülmüş, her iki zümre halk efkârını bu olaya başarılı bir şekilde hazırlamıştır (Ocak, 1983: 34).

Menâkıbnâme yazarı ise nadiren hayal gücünü kullanmakla birlikte daha çok halkın ürünü olan menâkıbları toplayıp yazıya geçiren kişidir. Bu kişiler çoğunlukla menkıbelerini yazıya geçirdiği şeyhin mürîdidir.

Menâkıbnâme okumak müritler için âdeta ibadettir. Bu yüzden büyük bir şevkle menâkıbnâmeler tekrar tekrar okunur. Müritler ve halk bu eserleri yeni bir şeyler öğrenmek için okumaktan ziyâde bildiği, hayalinde yaşattığı velî zâtı defalarca okuyarak her okuduğunda mistik bir haz duymayı arzu ederler.

Bu eserlerin kaynakları ise, şâyet anlattığı velî ile aynı devirde yaşamış ve aynı muhitten geliyorsa, menâkıbnâme yazarının kendisi ve kendisi ile aynı devirde yaşayanların şahit olduğu görgü ve bilgilerdir. Bu yazarların anlatmış oldukları hikâyeler çoğunlukla gerçek, yaşanmış olaylara dayanır. Ancak bunlar da birtakım menkıbe unsurları ile süslenmiştir. Eğer menkıbe yazarı anlatmış olduğu velîden sonraki bir çağda yaşamış ise; o zaman sözlü gelenek, tarih ve diğer menâkıb kitapları gibi yazılı kaynaklar ile velî zamanından kalan türbe, velînin kitâbesi, eserleri ve eşyaları gibi tarihî kalıntılar menkıbe yazımında kaynak oluştururlar.

Menkıbelerin özelliklerine baktığımızda şöyle özetleyebiliriz: Menâkıbnâmelerde kahramanlar gerçek ve kutsal kişilerdir. Olaylar ise belirli zaman aralığında gerçekleşir. Olayın geçtiği yer de bellidir. Hârikulâde olaylar ve kerâmetler anlatılsa da sözü edilen olaylar uydurma değildir. Olayların omurgasının gerçek olduğuna inanılır. Bununla birlikte birtakım menkabe unsurlarıyla da içeriği zenginleştirilmiştir. Yarı kutsal özelliğe sahip olup, kendilerini bir dogma gibi kabul ettirirler. Anlattıkları velîler, yaşarken de vefât ettikten sonra da menkıbeleri meydana getirilebilir. Biçim olarak ise oldukça kısadır. Genelde tek bir kerâmet anlatılır. Her türlü edebî kaygıdan uzak, sade bir anlatım tarzına sahiptirler.

Menâkıbnâmelerin edebiyat tarihi ve tarih bilimi için önemli bir kaynak olduğunu söyleyebiliriz. Nitekim menâkıbnâmelerden, bazı tarihî olaylara ve tarihî şahsiyetlere dair bilgiler edinilebileceği gibi içtimâî, iktisadî ve kültürel hayata, âdet ve geleneklere dair pek çok bilgiye de ulaşılabilir. Yine özellikle Türk tarihi için önemli olan Anadolu ve Rumeli'nin İslamlaşmasına ve iskân faaliyetlerine ait bilgilere de bu eserler vasıtasıyla ulaşabiliriz.

Menâkıbnâmelerdeki malzemelerin asıl büyük kısmı şüphe yok ki din tarihi açısından önem taşır. Her menâkıbnâme belli bir tarikat çevresine ait olduğu ve tarikat şeyhleriyle çevresindekileri konu edindiği için her şeyden evvel; tarikatların tarihçesini, fikir ve inanç yapılarını, bazı usûl ve erkânını aydınlatmaya yarayacak ilk kaynaklardandır. Bugün, Anadolu'da XIII.-XVI. yüzyıllar arasındaki muhtelif dînî ve tasavvufî cereyanları onlar sayesinde öğrendiğimiz gibi, Anadolu'da ilk devirlere ait pek çok şeyhin tercemeihâlini de onlara borçluyuz (Ocak, 1983: 60).

Menâkıbnâmeler, yukarıda da değindiğimiz gibi, İslam edebiyatında ilk kez IX. yüzyıldan itibaren yazılmaya başlanan hadis kitaplarında görülür. Hz. Peygamber'in ve ashabının faziletlerini anlatan hadislerin bulunduğu bu bölümlere Kitâbü'l-Menâkıb denildiği gibi, halîfelerle ilgili kitaplara isim olarak da verilmiştir (Canım, 2013:141).

Yine IX. yüzyıldan itibaren tasavvufun yaygınlaşması ile ortaya çıkan evliyâ menkabeleri, Arap edebiyatında ilk olarak tarih kitaplarında; çeşitli meslek ve zümreden kişilerin biyografilerinin yer aldığı tabakat türü eserlerin içinde yer almıştır (Aça vd., 2011:365-366).

X. yüzyılda Sülemî'nin *Tabakatu's-Sûfiyye* ve Nuaym'ın *Hilyetü'l Evliyâ* adlı eserleri dikkat çeker. XI. yüzyıldan sonra Arap edebiyatında müstakil menâkıbnâmelere rastlanır. Sonraki yüzyıllarda Arapça, Farsça ve Türkçe menâkıbnâmeler yazılır.

XI. yüzyılın sonu ile XII. yüzyılın başlarında yaşadığı bilinen İranlı Feridüddin Attar'ın *Tezkiretü'l-evliyâ*'sı, menâkıbnâme türünün ilk ve en önemli örneklerinden birisi olarak kabul edilir. Attar'ın bu önemli eserinde 72 (ilavelerle 97) evliya menâkıbı bulunmaktadır (Güneş, 2011:167).

IX.-XI. yüzyıllar arasında İslam dünyasında tasavvuf sahasındaki gelişme; doğal olarak o sıralarda henüz Mâverâünnehir, Harezm ve Horasan bölgelerinde yaşayan Müslüman Türkler'i de etkilemiştir.

X. yüzyılda İslâmiyet'e yeni geçmiş ve Mâverâünnehir'de ilk Müslüman Türk devletini kurmuş olan Karahanlılar, Türk evliyâ menâkıbnâmelerinin bugün bilinen ilk örneğini meydana getirdiler (Ocak, 1983: 41).

Türk edebiyatında bilinen ilk menâkıbnâme, Karahanlı hükümdârı Satuk Buğra Han'ın hayatı ve Müslümanlığı kabul edişini anlatan *Tezkire-i Satuk Buğra Han* 'dır. Satuk Buğra Han bir velî olmamasına ve söz konusu eser menâkıbnâme adını almamasına rağmen, eserde hükümdâra kutsiyet atfedilmesi ve velîlere özgü kerâmetlerle dolu bir yaşam öyküsü sunulması eseri türün ilk örneği olarak kabul etmemize neden olur (Açа vd., 2011: 366).

Burada Anadolu dışından verebileceğimiz ikinci örnek, meşhur Ahmet Yesevî'nin menkıbelerini ihtiva eden *Cevâhiru'l-Ebrar min Emvâci'l-Bihar* adındaki menâkıbnâmedir. Hazinî tarafından yazılan bu eser, oldukça hacimli ve kısmen manzum bir eser olup çoğu Türkçe, bir kısmı Farsça'dır. Ahmet Yesevî'nin birazı bizde -*Menâkıb-ı Hacı Bektaş Velî*'de- bulunan birçok menkıbesi burada yer almaktadır. Eser ayrıca Yesevîlik tarikatının usûl ve erkânını da anlatması bakımından gerçekten önemli ve değerli bir kaynak olmaktadır (Ocak, 1983: 43). Ayrıca bu esere ilk Türk menkıbe örneklerini toplayan bir menâkıbnâme olarak da bakılabilir.

Anadolu'daki Türk menkıbe edebiyatına baktığımızda bu tür ile ancak XIII. yüzyılda karşılaşabiliyoruz demek yanlış olmaz. Nitekim 1071 Malazgirt savaşından sonra Türkler Anadolu'ya yerleşmeye başlayıp akabinde 1077 tarihinde Anadolu Selçuklu Devleti fiilen kurulmuştur. Ancak, devletin istikrar kazanması ve sağlam bir siyasi ve sosyal temel üzerinde iktisat, ilim ve kültür hayatının oluşması için XIII. yüzyılı beklemek gerekiyordu.

Tarihler XIII. yüzyılı gösterdiğinde, Anadolu'nun ilim ve kültür hayatında oldukça elverişli bir ortam sağlanmıştı. Özellikle bu yılın ilk çeyreği içinde, çeşitli göçlerle Anadolu'ya gelen farklı kökenlere mensup ilim ve fikir adamlarıyla hareketli bir kültür hayatı gelişmiştir. Böylece Türk edebiyatının Anadolu'ya mahsus ilk örnekleri de ortaya çıkmaya başlamıştır (Ocak, 1983: 44).

Anadolu'daki Türk edebiyatının, devrin ve muhitin icabı olarak daha çok tasavvuf sahasında kendini gösterdiği bir gerçektir. Bilhassa Moğol istilası sebebiyle buraya göçüp yerleşen muhtelif tarikat mensupları, kısa zamanda çok renkli bir dînî ortam teşekkül ettirdiler (Ocak, 1983: 44).

Anadolu'daki bu canlı ve etkili tasavvufî hayatın oluşmasında rol oynayan Sadruddîn-i Konevî, Mevlânâ Celâleddîn Rûmî gibi mutasavvıfların yanında Rifâîlik, Kâdirîlik, Kalenderîlik gibi dışarıdan gelen tarikatların etkisi de olmuştur. İşte bu ortam içinde Anadolu'da tasavvuf edebiyatı iyice gelişmiştir.

XIII. yüzyılda Anadolu'nun en tanınmış mutasavvıfları olan Sadruddîn-i Konevî, Mevlânâ Celâleddîn Rûmî, Fahruddîn-i Irâkî Necmuddîn Dâye ve Evhâduddîn-i Kirmânî gibi şahsiyetler önemli eserler meydana getirmişlerdir. Diğer yandan bunlar ve daha başka mutasavvıflar hakkında yavaş yavaş menâkıbnâmeler kaleme alındığı görülmüştür. Böylece Anadolu'da başka edebî ürünlerin ve tasavvufî eserlerin yanında bir de menâkıbnâme edebiyatı diyebileceğimiz bir tür daha oluşmuştur.

Menâkıb-ı Seyyid Harun Velî ve *Menâkıb-ı Sadruddîn-i Konevî*, Anadolu sahasında bilinen ilk menâkıbnâmelerdir (Aça vd., 2011:366).

Bunlardan başka Anadolu Selçuklu döneminde menâkıbnâme edebiyatı daha pek çok ürün vermiştir. Bunlar dînî-destânî mahiyetteki eserler ile müstakil olarak bir velînin menkıbelerini ihtiva eden eserlerdir. *Battalnâme, Danişmendnâme*, *Saltuknâme* gibi Anadolu ve Rumeli'nin fethini anlatan fakat aynı zamanda kahramanlarının birer velî hüviyeti taşıdığı alp-eren tipine ait dînî-destânî mahiyetteki eserler de bu devirde teşekkül etmiştir. Özellikle Saltuknâme'de anlatılan menkıbelerin, evliyâ menkıbelerinden farkı yoktur. Bunların dışında Anadolu Selçuklu devrinde; *Menakıb-ı Seyyid Mahmut Hayrânî*, Seyyid Ahmed-i Kuçek-i Rifâî adına yazılmış bir menâkıb, *Menâkıb-ı Hâce Ahmed Yesevî*, *Menâkıb-ı Lokman Perende*, *Menâkıb-ı Ahî Evran, Risâle-i Sipehnâlar der Menâkıb-ı Hazreti Hudâvendigâr*, *Menâkıbu'l-Arifîn, Kerâmât-ı Ahî Evran* gibi menâkıbnâme edebiyatı adına kaydedilen eserlerden söz edebiliriz (Yardım, 1999: 6).

1243 yılında Kösedağ Savaşı ile Anadolu Selçukluları'nın Moğollar'a yenilmesi sonucunda Anadolu'da Türkler'in siyasi birliği bozulmuştur. Böylece Anadolu Selçuklu otoritesinin zayıflaması ve Moğol baskısının artması sonucu bağımsız beylikler ortaya çıkmıştır. 1277'de Anadolu Selçuklu Devleti tamamen zayıflayıp yıkılınca da Anadolu'da Beylikler dönemi diyebileceğimiz bir dönem başlamıştır.

Moğollar Anadolu içerisinde gittikçe artan bir baskı rejimi kurmasının sonucunda bazı tarikat mensupları Anadolu'da ortaya çıkan sözünü ettiğimiz beyliklere

akın etmişlerdir. İşte Anadolu sahası içerisinde "menâkıbnâme edebiyatı" adına ikinci önemli dönem diyebileceğimiz bu beylikler döneminde, karışık siyasî ve içtimâî bir hayat olsa da menakıbnâme türünde eserler yazma geleneğinin devam ettiğini görüyoruz.

Beylikler dönemi menâkıbnâme türüne örnek verecek olursak; Elvan Çelebi'nin *Menâkıbü'l-Kudsiyye fî Menâsıbi'l-Ünsiyye* adlı eseri önemlidir. Eser; Baba İlyas, Dede Garkın ve Âşık Paşa'nın menkıbelerinden bahseder. Ayrıca eser, 2084 beyitten ibaret olup mesnevi nazım şekli ile kaleme alınmıştır. Hatîb-i Fârisî'nin *Cemâleddin-i Sâvî* adlı eseri de bu dönemde kaleme alınmıştır. Eserde Kâlenderîliğin Pîri olan Cemâleddin-i Sâvî'nin hayatı ve menkıbeleri anlatılır (Canım, 2013:146).

Anadolu'da menâkıbnâme edebiyatının üçüncü dönemi ise Osmanlı Devleti dönemidir. Osmanlı, daha beylik zamanında velî ve tarikatlara çok büyük önem ve değer vermiştir. Çünkü onların içtimâî yapıdaki yerini iyi tayin etmiş ve aklî bir din politikası ortaya koymuştur. Özellikle Anadolu ve Rumeli'deki imar ve iskân faaliyetlerinde evliyâların ve tekkelerin büyük bir rol oynadığı ilmî bir hakikattır (Yardım, 1999:6). Osmanlı Beyliği'nin velî ve tarikatlara verdiği bu önem ve değer, birçok tarikat mensubunun beyliğe akın etmesine neden oldu. Şeyh Edebalı, Abdal Musa, Geyikli Baba gibi şeyhler, beyliğin desteğini sağlamışlar ve geniş çevreler edinmişlerdir. Bu şeyhlerin menkıbeleri de ilk Osmanlı vekâyinâmelerinde yer almıştır.

XIV. yüzyılın ortalarına gelindiğinde Osmanlı beyliği artık Avrupa topraklarına da yayılarak kuvvetli bir devlet haline gelmiştir. Bundan sonra artık Osmanlı Devleti daha başka şeyhlerin de yerleşmeye geldiği elverişli bir saha haline geldi.

1453 yılında İstanbul'un fethiyle Osmanlı Devleti artık bir imparatorluk mahiyetini aldıktan sonra, imparatorluk dâhilinde tarikatlar çoğaldı. Yeni tarikatlar kuruldu ve böylece evliyâ menkabeleri edebiyatı da medeni ve edebi tekâmülün umumi seyri içinde büyük bir inkişaf gösterdi. Arapça ve Farsçadan tercüme edilen birçok evliyâ menkıbelerinden başka yerli kaynakların büyük şahsiyetleri hakkında da menâkıb kitapları yazılmaya başlandı (Köprülü, 1953: 5).

Osmanlı dönemi evliyâ menâkıbnâmelerini genel inkişaf çizgisi itibariyle, XV. yüzyıldan başlayarak XIX. yüzyıla kadar ayrı ayrı değerlendirmek gerekir. Biz de şu şekilde değerlendirebiliriz:

XV. yüzyıl Osmanlı döneminde en önemli tarikatlardan biri de Bektâşîlik'tir. Bu devirde Bektâşî tarikatı, teşekkülünü tamamlamasıyla dikkat çeker. Bu sebeple diğer tarikatlar arasında Bektâşî tarikatına mensup olan evliyâların menâkıbnâmeleri sayı bakımından bir hayli fazladır. Menâkıbnâme edebiyatında Bektâşî menakıblarına "Vilâyetnâme" adının verildiğini görüyoruz. Bu vilâyetnâmelerin belli başlıları şöyledir: *Menâkıb-ı Hacı Bektaş Velî, Vilâyetnâme-i Sultan Şucâuddîn, Vilâyetnâme-i Hacım Sultan, Vilâyetnâme-i Otman Baba, Vilâyetnâme-i Abdal Musa, Vilâyetnâme-i Seyyid Ali Sultan.*

XV. yüzyıl için sözünü edebileceğimiz menâkıbnâmelerden ikisi de meşhur Şeyh Bedruddîn Mahmud adına yazılmıştır. Bunlar: *Menâkıb-ı Şeyh Bedruddîn* ve *Menâkıb-ı Şeyh Bedruddîn İbn Kadî İsrâil* adını taşır (Ocak, 1983: 51).

Bu dönemin bir diğer önemli menâkıbnâmesi de *Saltuknâme'*dir. *Saltuknâme*, 1480 yılında Cem Sultan'ın emri üzerine Ebu'l Hayr-ı Rûmî adında biri tarafından kaleme alınmıştır (Köprülü, 1943: 432).

XV. yüzyılda dikkat çeken menâkıbnâmelerden bir kısmı da bu yüzyılın son çeyreğinde Buhâralı Şeyh Emir Sultan (ö.1430) tarafından kuvvetle temsil edilen Halvetî tarikatı içinde meydana getirilmiştir.

XV. yüzyılda Halvetî tarikatı çevresinde yazılan ve burada zikredilecek olan iki menâkıbnâmeden birisi işte bu Emir Sultan'a ait olup *Menâkıb-ı Emir Sultan* adını taşır. Yazarı da Yahya b. Bahşî'dir. Diğer önemli Halvetî menâkıbnâmesi ise Âşık Ahmed adında biri tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Kemal Ümmî* dir (Ocak, 1983: 52).

XVI. yy. Osmanlı devrinde tarikatların sayı bakımından çok fazla arttıkları ve yoğun faaliyet gösterdikleri bir devirdir. Buna paralel olarak menâkıbnâme edebiyatının da en bol ürün verdiği bir dönem olduğunu görüyoruz. Bu dönem de bazı Arapça ve Farsça menâkıbnâmeler Türkçeye çevrilmiştir. Bundan başka çok daha eski devirlerde yaşamış olan velîlere ait menâkıbnâmeler de yazılmıştır.

XVI. yüzyılda yazılan menâkıbnâmelerin en mühimlerini şöyle sıralayabiliriz:

Halvetîlik tarikatı içinde Hacı Kâsım tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Emir Sultan* ve Muhyî-i Gülşenî'nin yazdığı *Menâkıb-ı İbrahim Gülşenî* bu döneme ait menâkıbnâmelerdir.

Bayramîlik tarikatı içinde de kim tarafından yazıldığı bilinmeyen *Menâkıb-ı Şeyh Sâfiyyuddîn-i Erdebilî* ve *Menâkıb-ı Hacı Bayram Velî*'den başka Hüseyin Enisî tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Akşemseddîn* dikkat çeken menâkıbnâmelerdir.

Bektâşîlik tarikatı çerçevesinde ise, yine yazarı belli olmayan *Menâkıb-ı Kaygusuz Baba* ile Hoca İbrahim adında biri tarafından yazılan *Menâkıb-ı Pîrî Baba* menâkıbnâmeleri göze çarpmaktadır.

XVI. yüzyıldaki menâkıbnâme türüne vereceğimiz son örnek ise, şâir Vâhidî tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Hâce-i Cihan ve Netice-i Can* isimli menâkıbnâmedir.

XVII. ve XVIII. yüzyıllarda Osmanlı imparatorluğu içindeki menâkıbnâme türünün şaşırtıcı derecede arttığını görüyoruz. Bunun nedeni ise, bu yüzyıllarda Osmanlı imparatorluğu içindeki siyasi, içtimai ve iktisadi problemlerdir. Bilindiği üzere devletlerin sıkıntılı olduğu dönemlerinde, halk bu buhranlı zamanları daha az yara ile atlatabilmek için mistik hayata daha çok meyleder. İşte bundan dolayıdır ki Osmanlı'nın içinde bulunduğu bu buhranlı yüzyıllarda halk, tasavvufa daha çok meyletmiş ve tarikatların çevresinde daha kalabalık kitleler toplanmıştır. Bunun sonucu olarak tarikatlar daha çok artıp yayılırken menâkıbnâmeler de buna bağlı olarak sayısı tespit edilemeyecek ölçüde artmıştır.

XVII. yüzyılda sadece tanınmış ve dikkate değer olan menâkıbnâmelerden kısaca söz edecek olursak; Halvetîlik tarikatı çevresinde, Bursalı Husâmuddîn isminde biri tarafından yazılan *Menâkıb-ı Şeyh Üftâde* ve Ömer Fuâdî Efendi'nin yazdığı *Menâkıb-ı Şeyh Şâban-ı Velî* adındaki menâkıbnâmeler önemlidir.

Yine bu yüzyıla ait başka bir menâkıbnâme, Celvetiyye tarikatının kurucusu Üsküdarlı Aziz Mahmut Hüdâyî (ö.1628) için Nev'îzâde Atâyî tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Şeyh Mahmud el- Üsküdârî* adlı eserdir (Ocak, 1983: 55).

Kâdirîlik tarikatı içinde meydana getirilmiş olan ve tarafımızdan hem incelemesi yapılan hem de bağlamsal sözlüğü oluşturulan tez çalışması *Menâkıb-ı Eşrefzâde,* bu yüzyıllarda zikre değer bir menâkıbnâme olarak dikkat çekiyor. Kâdirî tarikatı Eşrefiyye kolunun kurucusu olan Eşrefoğlu Rûmî'nin (ö.1469) hayatını, kerametlerini ve kendinden sonraki Kâdirî şeyhlerinin menkıbelerini anlatan eser, Bursalı Abdullah Veliyyüddîn tarafından kaleme alınmıştır.

XVIII. yüzyılda ise Halvetî çevrelerine ait bir menâkıbnâme göze çarpar. Bu, meşhur Halvetî şeyhi ve Mısriyye şubesinin kurucusu Niyâzî-i Mısrî (ö. 1694) adına, Lutfî adında bir zatın kaleme aldığı *Tuhfetu'l-Asrî fî Menâkıbi'l-Mısrî'*dir (Ocak, 1983: 55).

Nakşîbendi tarikatına ait iki menâkıbnâmeden daha söz edilebilir. Bunlardan ilki, Abdurrezzak Efendi'nin eseri olan *Menâkıb-ı Emir Buhârî*'dir. Diğeri ise, Mehmet Mekkî tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Şeyh Mahmud Murad Buhârî*'dir (Ocak, 1983: 55).

Bu yüzyıllara ait önemli hususiyetlerden birisi de bir tek tarikat içinde yer alan büyük şeyhlerin menkıbelerini ihtiva eden menâkıbnâme tipinin ortaya çıkmasıdır. Mesela *Menâkıb-ı Melâmiyye-i Bayrâmiyye*, *Sefîne-i Nefîse-i Mevlevîyan*, *Menâkıb-ı Şerîf ve Tarikatnâme-i Pîran, Meşâyih-i Tarikat-ı Aliyye-i Halvetiyye* bu tip eserlerdendir (Yardım, 1999: 7).

XIII.-XVIII. yüzyıllar arası Türk edebiyatındaki menâkıbnâme türü, genel olarak yukarıda bahsettiğimiz şekilde gelişme göstermiştir. Hiç şüphesiz XIX. yüzyılda da birtakım menâkıbnâmeler kaleme alınmıştır. Ancak bu yüzyılda yazılan menâkıbnâmeler zikre değer özellikler taşımadığı için bahsetmeye gerek duymadık.

BİRİNCİ BÖLÜM

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE HAKKINDA BİLGİLER

1.1. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'NİN YAZARI, YAZILIŞ SEBEBİ, TELİF TARİHİ VE KONUSU

Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin yazarı Bursalı Abdullah Veliyyüddin'dir. Bu zât, Kâdirîye silsilenâmesinde adı geçen ve Bursa Eşrefiye dergâhı şeyhlerinden biridir. (Uçman vd., 1976: 8) Ayrıca Eşrefoğlu'nun torunu olan Şeyh Hamdi Efendi'nin müritlerinden olup Menâkıbnâme'de kayd ettiği rivayetler bazen doğrudan doğruya bazen de dolaylı olarak Şeyh Hamdi'den nakledilir. Yine Menâkıb-nâme'de gördüğümüz bir kayıttan müellifimizin Emir Buhârî Câmii'nin hatiplerinden olduğunu öğreniyoruz. Bursalı Abdullah Veliyyüddin'in doğum veya ölüm tarihi hakkında ise herhangi bir kayda rastlanmamaktadır. Ancak yukarıda işaret ettiğimiz münâsebeti göz önünde tutarsak onun XVI. asrın ikinci yarısı ile XVII. asrın ilk başlarında yaşadığını söyleyebiliriz. Yine Menâkıbnâme'nin bir yerinde 1034/1624-1625 yılında geçen bir olaydan bahsedilmesi, Abdullah Veliyyüddin Bursevî'nin yaşadığı devri tâyin hususunda yukarıda dile getirdiğimiz yorumu teyit etmektedir. Her ne kadar Şeyh Hamdi'nin, Eşrefoğlu'nun torunu olduğu, Eşrefoğlu'nun ise XV. asrın sonlarına doğru vefât ettiği ileri sürülerek bizim fikrimize itiraz edilebilirse de Hamdi Çelebi'nin yüz yirmi yaşına kadar yaşadığı göz önünde tutulursa, Hamdi Çelebi'nin XVI. yüzyılın sonlarını hatta XVII. asrın ilk başlarını idrak eylediği pekâlâ kabul edilebilir. Hamdi Çelebi'nin müritlerinden olan Abdullah Veliyyüddin Bursevî, Eşrefoğlu hakkında kaleme aldığı *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'yi ise XVII. asrın ilk başlarında yazdığını tahmin etmek pek güç olmasa gerektir (Köprülü, 1953: 107).

Biz kendisi hakkında bilgiye ve eseri kaleme alış sebebine *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin ilk sayfalarında da rastladık. Yazar, eserinin ilk sayfasında kendisinden ve eserin yazılış sebebinden şöyle bahseder:

Ammā baʿdehu bu faḳīr pür taḳṣīr kim ʿAbdullah Veliyüddin el-Bursevī bi-ḳadril-mihceti veʾṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis müṭālaʿa ederken sūre-i Nisāʾda ḳāle ʿAllāhu teʿālā Veʿbudūʾllāhe velā tuşrikū bihī şeyʾen ve bil-vālideyni iḥsānen āyet-i kerīmesinün tefsīrinde ṣāḥib-i tefsīr olan üstādüʾlʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳveʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūz-ı bihān Baḳlī ḲaddesallahüTeʿālā ruḥahü ve bil-vālideynden murād meşāyiḫ-i maʿrifetdür anlaruñ emirlerinüñ ʿadem-i muḫālefetleridür Veʿinden-nās feżāʾillerini neşritmekdür deyü buyurduġı ecilden ṭarīḳat-i ʿaliyyede sened-i saʿādetümüz olan

Sulṭānüʾl-ʿārifīn ve Ḳuṭbüʾl- muḥaḳḳıḳīn eʾş-Şeyḫ eʾs-Seyyid ʿAbdullah İbn-i Eşref ibn-i Muḥammedüʾl-Mışrī El-Ḳādirī El-İznikī Ḳuddise Sırruhu Ḥażretlerinüñ vü ḫulefāsınuñ vü evlād-ı emcādınuñ ḥadd-i şöhrete yetmiş kerāmāt-ı ẓāhirelerinden ve menāḳıb-ı ʿaliyyelerinden ŝiḳātdan mesmūʿ olduġı vech üzre neşr itmeği kendüme farż-ı ʿayn bilüp biʿavnillahi Teʿālā ve bi-şefāʿatihi Habībihuʾl- Muṣṭafā menāḳıb-ı āliyyelerine mübāşeret olındı benüm ruḥum Bilecikī Muṣliḥiʾd-din Efendi ki Eşref-zāde Sulṭānuñ ḫalīfesi ve dāmādı zīb-i maḥāfil kürsī eʾş- Şeyḫ ʿAbdüʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḫalīfesidür (Güneş, 2003: 2-3).

Burada Bursalı Abdullah Veliyüddin, nesebinin Bilecikî Muslihiddin Efendi'ye dayandığını söyler. Bilecikî Muslihiddin Efendi ise Eşrefoğlu Rûmî'nin damadı olan Abdurrahim Tırsi'nin halîfesidir ve aynı zamanda Eşrefoğlu'nun torunu olan Hamdi Efendi'nin de şeyhidir. Bu bilgilerden hareketle şunu söyleyebiliriz ki *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin müellifi, Eşrefoğlu'nun ailesiyle olan bu yakın ilişkisinden dolayı Eşrefoğlu'nun hayatı ve ona nispet edilen Kâdiriyye tarikanın Eşrefiyye kolunun tarihçesi hakkında sadece güvenilir değil aynı zamanda ilk elden önemli bir kaynaktır.

Yine burada eseri yazma sebebini de anlatır. Şöyle ki Bursalı Abdullah Veliyüddin *Kurân-ı Kerîm*'in tefsîrini okurken Nisa suresinin 36. âyet-i kerîmesine rast gelir. Ayette şöyle buyrulur: *"Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Sonra anaya ve babaya iyilik edin."* Bursalı Abdullah Veliyüddin, bu ayetin açıklaması için Şeyh Baklî'nin tefsîri olan *Tefsîr-i ʿÂrâyis*'e müracaat eder. Ve orada görür ki ayette geçen *"bil-vâlideyni iḥsânen"* yani *"anne ve babaya iyilik*"ten maksat, tasavvuf büyüklerini keşfetmek, tanımak ve onları anlamaktır. Ve yine onların emirlerine muhâlefet etmeyip, faziletlerini neşretmektir. Şeyh Baklî'nin tefsîri doğrultusunda ayeti bu şekilde algılar. Bu sebepten bir tasavvuf büyüğü olan Eşrefoğlu Rûmî'nin ve onun halîfelerinin menkıbelerini, gösterdikleri kerâmetleri güvenilir kimselerden duyduğu vech üzere neşretmeyi Allah'ın emri olarak kabul edip *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'yi yazmaya başlar.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin telif tarihi bilinmemektedir. Ancak yukarıda beyan ettiğimiz gibi XVII. yüzyılın başlarında yazılmış olduğu tahmin edilmektedir. Üzerinde çalıştığımız eserin istinsah tarihi ve müstensihi ise eserde şöyle geçer:

Ketebehüʾl-faḳīr Muḥammed Zeki fī ḫamsi şehr-i rebiʾül-āḫir lisenetihi aḥdā ve tisʿīne ve mieteyni ve elfe 1291 Barekallahü Lenā velekum (Güneş, 2003: 71). *Haẕā menāḳıb-ı Ḥażreti Eşref-zāde eʾş-Şeyḫ ʿAbdullah eʾr-Rūmī eʾl-İzniḳī Ḳuddise Sırrahu eʾl-Bāḳī Min vedāyiʾ üʾz-zamān ileʾl-faḳīrKeşīrüʾl-ʾişyān Eʾs-seyyid Meḥmed Eʾş-Şükrü İbn-i İsmāʿil Ḥaḳḳı Ġaffirallāhu ẕünūbehümā vesturʿuyūbehümā Sene 1291* (Güneş, 2003: 1).

Buna göre üzerinde çalıştığımız bu eser, Muhammed Zeki adındaki bir hattat tarafından 1291/1875'te Rebi'ül-âhir ayının 5'inde, Hakkı oğlu Seyyid Mehmed Şükrü adındaki şahsa hediye olarak istinsah edilmiştir. Eserin yüksek ihtimal daha eski tarihte yazılmış bir nüshadan istinsah edildiğini söyleyebiliriz.

Eserin konusu yukarıda da değindiğimiz gibi Eşrefoğlu Rûmî'nin hayatını, onun ve halîfelerinin menkıbelerini ve kerâmetlerini anlatır. Eserde ilk önce Eşrefoğlu Rûmî'nin hayatı anlatılıp daha sonra menkıbelerine geçilmiştir. Toplamda yirmi beş adet menkıbe mevcuttur. Bunların ilk on ikisi Eşrefoğlu Rûmî'ye ait menkıbe ve kerâmetleri içerirken geriye kalan on üç menkıbe, Eşrefoğlu Rûmî'nin halîfelerinin menkıbe ve kerâmetlerini kapsar. Yazar bunu eserinde şöyle dile getirir:

Eʾimme-i iŝnā-aşer ʿadedince düvāz deh keramāt-ı menḳıbesi taḳrīr ü ḳayd olındı şimden ṣoñra evlād-ı ḫulefāsınuñ ẓuhūra gelen ḫavārıḳ-ıʿādāt u menāḳıb-ı vefiyātına āġāz olındı Veʾs-selām (Güneş, 2003: 41).

Yazara göre on iki imama isnâden Eşrefoğlu Rûmî'nin on iki kerâmetli hikâyesi anlatılmıştır. Bundan sonra onun halîfelerinden zuhur eden fevkalâdeliklere ve hikâyelere başlanacaktır.

1.2. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE HAKKINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

Bursalı son devir Osmanlı yazarı olan Hayrullah Nedim Efendi tarafından hazırlanan *Menâkıb-ı Eşref-i Rûmî* adlı bir eser vardır. Bu eser 1897 yılında Bursa Emrî Matbaası'nda basılmıştır. Eser, Bursalı Abdullah Veliyyüddin'nin eserinin özeti mahiyetindedir (Özkan, 2013: 11).

Topçu Yüzbaşı Sabri Bursevî tarafından kaleme alınan *Menâkıb-ı Eşrefzâde* adlı eser de yine Bursalı Abdullah Veliyyüddin'nin eserinin özeti mahiyetindedir. Bu eser de 1900 yılında Bursa Emrî Matbaası'nda basılmıştır (Özkan, 2013: 11).

Yine Abdullah Uçman ve Önder Akıncı 1976 yılında *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'yi günümüz Türkçesine aktarmışlardır. Eser, *Eşrefoğlu Rûmî (Hayatı, Eserleri, Çevresi), Menâkıb-ı Eşrefzâde, Şiirlerinden Örnekler ve Lügatçe* başlıklarından oluşmaktadır.

2003 yılında *Menâkıb-ı Eşrefzâde*, Mustafa Güneş tarafından tekrar yeni harflere aktarılmış. İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, Demirbaş Nu:000270, Sınıflama Nu:920, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*, Abdullah bin Veliyyüddin Bursevî (71 varak) nüshası çeviride esas alınmış. Ayrıca çeviri yazının sonunda eserin tıpkıbasımı da verilmiştir.

2009 yılında ise yine Abdullah Uçman tarafından Eşrefoğlu Rûmî'nin üzerine bir incelemeyle birlikte, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi nadir eserler bölümünde 270 numarada kayıtlı nüshası transkripsiyonlu metin olarak okuyuculara takdim edilmiştir.

Son olarak *Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü tarafımızdan* yüksek lisans tezi olarak çalışılıp, tarihî bir kaynak özelliği taşıyan bu önemli eserin mana dünyasının ortaya çıkartılması amaçlandı. Ayrıca sözlük haricinde çalışmaya *Türk Edebiyatında Menâkıb Türüne Genel Bir Bakış* başlığı ile giriş yapıldı. Daha sonra *Menâkıb-ı Eşrefzâde* hakkında genel bilgiler verilerek eserde geçen dînî-tarihî ve efsânevî şahıslar, tasavvuf terimleri, kerâmet motifleri, şiirler ve mecaz anlam taşıyan kelime grupları çıkartılarak eser daha kapsamlı bir şekilde incelendi.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü adlı çalışma Mustafa Güneş tarafından hazırlanan neşir (Güneş 2003) kaynak seçilerek hazırlandı. Mustafa Güneş, metnin ikinci sayfasındaki ilk beş satırı oluşturan Arapça metni günümüz Türkçesine aktararak yayımlamıştır. Bu çalışma bağlamlı şekilde incelendiğinden metnin orijinal çeviri yazı şeklinde aktarmak uygun bulundu ve Mustafa Güneş'in çevirisi sözlüğe bu Arapça metnin anlamı olarak yer verildi.

İKİNCİ BÖLÜM

MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'NİN İNCELENMESİ

2.1. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ ŞAHISLAR

2.1.1. Dini Şahsiyetler

2.1.1.1. Hz. Muhammed (sav)

İslam dininin son peygamberi olan Hz. Muhammed (sav), miladî takvime göre 571 yılında, kamerî Rabiulevvel ayının on ikinci gününde dünyaya gelmiştir. Babası Abdullah daha Hz.Peygamber doğmadan önce vefât etmiştir. Annesi Amine'yi ise 5 yaşlarında kaybeden Peygamberimiz, önce dedesi daha sonra da amcasının himâyesinde yetişmiştir. Kırk yaşlarında nübüvvet, kırk üç yaşında ise risâlet gelmiştir. Milâdi 632 yılında vefât etmiştir.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Hz.Peygamber'in ismi; *…biʿavnillahi Teʿālā ve bi-şefāʿatihi* ***Habîbihuʾl- Muṣṭafā*** *menāḳıb-ı āliyyelerine mübāşeret olındı* (Güneş, 2003: 3) şeklinde Rasulullah'tan şefâat dilemek suretiyle geçer. Bundan başka; *…bir şeb rüʾyamda gördüm ki bir meclis-i ʿāli bir dîvān vaʿż olınmuş ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve üzerinde Sulṭān-ı Kevneyn ve Resūleʾŝ-ŝeḳaleyn Ḥażreti* ***Muḥammedüʾl-Muṣṭafā*** *ʿaleyhi ezkeʾt-taḥıyye Efendümüz Ḥażretleri cülūs itmişler* (Güneş, 2003: 47). Burada olduğu gibi Eşrefoğlu'nun kızı olan Züleyha hatunun rüyasına girmesi sebebiyle geçer.

2.1.1.2. Hz. Ali

Ebü'l-Hasen Alî b. Ebî Tâlib el-Hâşimî ilk Müslümanlardandır. Hicretten yaklaşık yirmi iki yıl önce (m. 600) Mekke'de doğduğu rivayet edilmektedir. Hz. Peygamber'in damadı ve Hulefâ-yi Râşidîn'in dördüncüsüdür. 661 yılında vefât etmiş ve Kufe'ye (bugünkü Necef) defnedilmiştir.

Hz. Ali *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de; *Eşref-zāde eʾş-Şeyḫ ʿAbdullah eʾr-Rūmį Ḥażretlerinüñ nesebleri dāmād-ı Resūlullah Ḥażreti Esedullahiʾl-ġālib* ʿ***Alį İbn-i Ebi Ṭālib*** *Kerremallahü Vechehu Ḥażretlerine müntehį olup Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden ṣoñra kisve-i mübārekelerinüñ içindeʿalāmet-i siyādet bulunduġı meşhūrdur* (Güneş, 2003: 4) şeklinde Eşrefoğlu'nun soyunu, Hz. Ali'ye dayandırılması suretiyle geçer.

2.1.1.3. Rûz-ı Bihân Baklî

Ebu Muhammed Sadrüddin Rûzbihân b. Ebi Nasr el-Baklî (ö. 606 / 1209), İranlı meşhur sufi, âlim ve şâirdir. Asıl adı Rûzbihân olan Baklî'nin en meşhur lakabı ise Sadrüddin'dir. Babasının sebzeci olmasından ve kendisinin de gençliğinde bu işle uğraşmasından dolayı "el-Baklî" nisbesiyle tanınmıştır. Ayrıca şathiyeleriyle ünlü olduğundan "Şeyh-i Sattah" diye de anılır (Hoca, 1991: 545-547).

Bursalı Abdullah Veliyyüddin, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'yi yazarken bu zâtın *Tefsîr-i Ârâyis* isimli tefsirinden ilham aldığını nakleder:

Tefsīr-i ʿĀrāyis müṭālaʿa ederken sūre-i Nisā'da ḳāle ʿAllāhu teʿālā Veʿbudū'llāhe velā tuşrikū bihį şey'en ve bil-vālideyni iḥsānen āyet-i kerįmesinün āyet-i kerįmesinün tefsįrinde ṣāḥib-i tefsįr olanüstādü'l-ʿulemāʾ ve'l-meşāyiḫ baḥrü'l-ḥaḳāʾıḳve'l-ʿirfan ***Şeyḫ-i Rūz-ı bihān Baḳlį Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü*** (Güneş, 2003: 3).

2.1.1.4. Hüseyin Hamavî

Abdulkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rûmî'nin de mürşîdidir. *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de ismi, Eşrefoğlu'nun şeyhi olması yönüyle birçok yerde geçer:

Ḥüseyin Ḥamāvį Ḥażretleri *daḫı Ḥacc-ı şerįfde Eşref- zāde Efendi Ḥamāya dāḫil olacaġı gün Şeyḫ Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerįfden gelmişler (Güneş, 2003: 9).*

2.1.1.5. Abdullah İbn-i Eşref İbn-i Muhammedü'l-Mısrî

Tasavvuf âleminde Eşref-zâde Şeyh Abdullah e'r-Rûmî künyesi ile şöhret bulmuştur. Kâdirîler arasında Abdulkâdir-i Geylânî'den sonra tarikatın Pîr-i Sânî'si (İkinci Pîri) addolunan Eşrefoğlu Rûmî, Kâdiriyye tarikatının Eşrefiyye kolunun kurucusudur. Anadolu velîlerinin büyüklerinden olup mutasavvıf ve şâirdir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır.

Eşrefoğlu Rûmî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 874 (m.1469) yılında İznik'te vefât etmiştir. Türbesi İznik'tedir. Eşrefoğlu Rûmî'nin "*Divan"ı* dışında "*Müzekki'n-Nüfus", "Tarikat-nâme", "Tâc-nâme", "Makâlat",*

"Delâ'ilü'n-nübüvve", "Şerh-i Kaside-i Seyyid Şâfi", "Manzume-i Esrâr-ı İlm-i Kâfi" gibi eserleri önemlidir. *Menâkıb-ı Eşrefzâde* onun ve halîfelerinin hayatının ve kerâmetlerinin anlatıldığı önemli bir kaynaktır.

2.1.1.6. Abdurrahim Tırsî

Abdurrahim Tırsî (ö. İznik, 926/1519), tasavvuf ehli ve şâirdir. Doğum tarihi belli değildir. İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsî, uzun yıllar Eşrefoğlu Rûmî'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rûmî'nin vefâtından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsî, hocasının mânevî işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşîdinin damadı olmuştur (Kara, 1995: 91).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi Eşrefoğlu'nun damadı olması yönüyle birçok yerde geçer:

...ẕib-i maḥāfil-i kürsi ***Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥim Tırsi̇den*** *naḳl buyurmışlar ki...*(Güneş 2003: 24)

2.1.1.7. Pîr Hamdi Efendi

Pîr Hamdi Efendi (ö. İznik, 1012/1603), Abdurrahim Tirsî'nin oğludur. Eşrefoğlu Rûmî'nin de torunudur. Kâdirî-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir. Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır. Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir. Üçüncü oğlu ise Sırrı Ali Sultan'dır (Kara, 1995: 92).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi Eşrefoğlu'nun torunu olması hasebiyle birçok yerde geçer:

...Şeyḫüm ʿĀzizüm ***Şeyḫ Pi̇r Ḥamdi̇ Efendi*** *rivāyet ider...*(Güneş, 2003: 23).

2.1.1.8. Bilecikî Muslihiddîn

Bolu'nun Mudurnu ilçesinden olan Muslihiddîn Efendi, Abdurrahman Tırsî'nin halîfesidir. Bir taraftan Kâdirî-Eşrefî dergâhının hizmetlerini yürütürken diğer taraftan da Abdurrahman Tırsî'nin oğlu Hamdi Efendi'nin yetişmesinde gayret etmiştir. Hamdi

Efendi çok küçük yaşta olduğu için vasiyeti gereğince Muslihiddîn Efendi, şeyhinin yerine geçmiştir. Türbesi Bolu-Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman Câmii'nin karşısındaki Abdurrahman Tırsî hazretlerinin yanındadır (Kara, 1995: 92).

Kâdîrî-Eşrefî tarikatı şeyhlerinden olması hasebiyle *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de ismi geçer. Ayrıca Muslihiddîn Efendi'nin ismi, eserin yazarı olan Bursalı Abdullah Veliyyüddin'in kendi soyunu ona dayandırması suretiyle de geçer:

*...benüm ruḥum **Bilecikį Muṣliḥiʾd-din Efendi** ki Eşref-zāde Sulṭānuñ ḫalifesi ve dāmādı zį̄b-i maḥāfil kürsį eʾş-Şeyḫ ʿAbdüʾr-raḫį̄m Tırsį Ḥażretlerinüñ ḫalifesidür* (Güneş, 2003: 3).

2.1.1.9. Kebiroğlu Muhammed Çelebi

*Menâkıb-ı Eşrefzâd*e'den edindiğimiz bilgiye göre Kebiroğlu Muhammed Çelebi, Şeyh Bilecikî Muslihiddîn Efendi'nin oğludur:

*...anlaruñ ṣülbi **Kebį̄roğulları Muḥammed Çelebi** pederlerinden biʾl-vāsıṭa şöyle rivāyet ider...*(Güneş, 2003: 3).

2.1.1.10. Abdal Mehmed

II. Murat devrinde, Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biridir. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Hakkında teşekkül eden menkıbelerden Emir Sultan'nın (ö.833/1429) çağdaşı olduğu ve onunla sohbet ettiği anlaşılmaktadır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefât ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murad tarafından yaptırılan câmi; çeşmesi, türbesi ve hazîresiyle birlikte bugün de varlığını muhâfaza etmektedir (Uludağ, 1988a: 63).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin (ö.874/1469), Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır:

*...ol zamānda Burusada meczūbān-ı İlāhį̄yeden **Abdal Muḥammed Ḫażretleri** hayātda iken ʿaleʾṣ- ṣabāḥ tefeʾül içün ḥużurlarına varurlar...* (Güneş, 2003:5).

2.1.1.11. Emir Sultan

Osmanlı'nın kuruluş devrinde yaşayan tefsir, hadis, kelâm âlimi Bursalı meşhur sûfî ve Yıldırım Bayezid'in damadıdır. Buhara'da doğdu. Asıl adı Şemseddin Muhammed'dir. Seyyid olduğu için "Emîr", çömlekçilik yaparak geçimini sağladığı için de "Külâh" unvanları verilen ve "Emîr Külâl" diye tanınan babası Seyyid Ali, Buhara'nın tanınmış mutasavvıflarındandır. Emîr Sultan'ın 770 (1368-69) yılı civarında doğduğu tahmin edilmektedir. Buhara'da doğduğu için "Muhammed Buharî", Seyyid olduğu için "Emir", Yıldırım Bayezid'in damadı olduktan sonra da "Emir Sultan" denilmiştir. Emir Sultan'ın ölüm tarihi kesin olmamakla beraber 833/1429 yılında vefât ettiği tahmin edilmektedir (Algül vd., 1995: 146-148).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Emir Sultan'nın ismi, Eşrefoğlu'nun tasavvufa girme yolunda ilk önce onu yanına gitmesi anlatılırken geçer:

*...Ḥażreti e's-Seyyid Muḥammedü'l Buḫārį e'ş-şehir be-**Emir Sulṭān** Ḳuddise Sırrahu'l Müsteʿān Ḥażretlerine varup bizi bendeliğe ḳabul idüp seyr-i ilallah itmeğe bizi irşād idüñ...* (Güneş, 2003: 6).

2.1.1.12. Hacı Bayram Velî

Hacı Bayram Velî (ö.833/1430), Anadolu topraklarında doğup büyüyen ve bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayrâmiyye tarikatının kurucusudur. Mutasavvıf ve şâirdir. Bayrâmiyye'nin pîri Hacı Bayram-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının diğer safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Câmii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Velî onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona "Bayram" lakabını veren de hocası Hamideddin-i Velî'dir. Bir süre sonra şeyh ile hacca gidince "Hacı Bayram" oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de "Hacı Bayram Velî" ismiyle anılmaya başlandı. 1412 yılında Hacı Bayram-ı Velî, hocası Hamidüddin Velî'nin, Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayrâmiye tarikatının kuruluşu kabul edilir (Azamat, 1996: 442-447).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Hacı Bayram Velî'nin ismi, Eşrefoğlu'nun kendisinin yanına gidip mürit olması anlatılırken geçer:

Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri nuṭḳ ḥaḳlayup ḳalḳup Anḳara şehrine ʿāzimet idüp ***Ḥācį Bayrām-ı Velį Ḥażretlerinden*** *tövbe ve inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya muvāẓabat iderler*…(Güneş, 2003:6).

2.1.1.13. Akşemseddin

Akşemseddin (ö. 863/1459), mutasavvıf, âlim-tabip ve şâirdir. Hacı Bayram Velî'nin müridi ve II. Mehmed'in hocasıdır. İstanbul'un mânevî fâtihi olarak da anılır. Asıl adı Şemseddin Muhammed b. Hamza'dır. Ancak Akşemseddin veya kısaca Akşeyh adıyla şöhret bulmuştur. 792 (1390) yılında Şam'da doğdu. XV. yüzyılın en büyük sûfîlerinden biri ve çok yönlü Türk bilim adamıdır. Saçının ve sakalının ak olması ve beyaz elbiseler giymesinden dolayı 'Akşeyh' veya 'Akşemseddin' adlarıyla meşhur olmuştur. Fatih Sultan Mehmet tarafından 1464 yılında yaptırılmış olan türbesi Bolu ilinin, Göynük ilçesindedir. (Köprülü vd., 1989: 299-302).

*Menâkıb-ı Eşrefzâde'*de Akşemseddin'in ismi, Eşrefoğlu'nun Hacı Bayram'dan önce kendisinin yanına geldiğini anlatırken geçer:

*Eşref-zāde Efendi ibtidāʿ ʿ****Akşemseʾd-din Ḥażretlerine*** *varup şoñra Ḥācį Bayrām-ı Velį Ḥażretlerine varmışlar* (Güneş, 2003:7).

2.1.1.14. Hayrunnisa Hatun

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den edindiğimiz bilgiye göre Hayrunnisa Hatun, Hacı Bayram Velî'nin kızı ve Eşrefoğlu Rûmî'nin de eşidir:

Ḥācį Bayrām-ı Velį kendü kerįmelerini ***Ḫayrüʾn-nisā*** *Eşref-zāde Efendiye tezvįc idüp kendülere dāmād idinmişler* (Güneş, 2003: 8).

2.1.1.15. Züleyha Hatun

Yine *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'den edindiğimiz bilgiye göre Züleyha Hatun da Eşrefoğlu Rûmî'nin, Hayrunnisa Hatun'dan olma kızlarıdır:

Ḥācį Bayrām-ı Velį kerįmesinden bir kerįmeleri olur ki ismini ***Züleyḫā*** *korlar* (Güneş, 2003:8).

2.1.1.16. Muhiddin Abdulkâdir Geylânî

Muhyiddîn Ebû Muhammed Abdülkâdir b. Ebî Sâlih Musa Zengîdost el-Geylânî (ö. 561/1165-66), Kâdiriyye tarikatının kurucusudur. Muhyiddîn, Gavs-ül-a'zam, Kutb-i Rabbânî, Sultân-ı evliyâ, Kutb-i a'zam, Bâz-ül-Eşheb gibi lakâbları vardır. 1077 senesinde İran'ın Geylân şehrinde doğdu. Bu sebeple de Geylânî denilmiştir. 1166'da 91 yaşında iken Bağdat'ta vefât etti. Türbesi Bağdat'tadır (Uludağ, 1988b: 234-239).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Abdulkâdir Geylâni'nin ismi, Şeyh Hüseyin Hamavî'nin soyunundan bahsederken geçer:

İmām-ı ʿālem ʿĀrif-i Rabbāni Ḥażreti ***Şeyḫ Muḥyiʾd-din ʿAbdülḳādir El-Geylānį*** *Ḳuddise Sırruhuʾl ʿālį Ḥażretlerinüñ dördüncü oġlı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvį Ḥażretlerinüñ yedindedür* (Güneş, 2003: 9).

2.1.1.17. Kudbeddîn İznikî

Asıl ismi Muhammed bin Muhammed'dir. "Kutbuddîn İznikî" diye şöhret bulmuştur. Hanefî mezhebinin fıkıh âlimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri âlimi ve evliyânın büyüklerindendir. Şakâyıkı Nûmâniye ve Âşıkpaşazâde tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders almıştır. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa'dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle, karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821/1418 senesinde İznik'te vefât etti. Kabri, Bursa-İznik'te Şeyh Kutbuddîn İznikî Câmii'ndedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbüddîn Câmii'nin XV. yüzyıl yapıları olduğu tespit edilmekle birlikte kimin tarafından inşâ edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Câmi ve zâviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.[1]

[1]http://www.evliyalar.net/seyh-kutbuddin-izniki/ (Erişim Tarihi 18.10.2018)

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi Eşrefoğlu ile arasında geçen bir olayı anlatılırken geçer:

Meğer ol zamānda fāżıl-ı Rūm ***Ḳuṭbeʾd-din eʾl-İzniḳī*** *Ḥażretleri ḥayātda imiş…* (Güneş 2003: 22).

2.1.1.18. Habib Dede

Şeyh Abdurrahim Tırsî'nin talebesidir. Hakkında daha fazla bilgi yoktur. *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de ismi rivâyet nakletmesi suretiyle geçer:

Ḥabīb Dede *vasıṭasıyla zīb-i maḥāfil-i kürsī Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden naḳl buyurmışlar ki…* (Güneş, 2003: 24).

2.1.1.19. Abdulkâdir Necip Efendi

Kâdirî-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir. Bursalı Şeyh İzzeddin Efendi'nin oğludur. Yine bir mutasavvıf olan dedesinin kurduğu Eşrefî dergâhında medfundur.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi menkıbe rivâyet etmesi suretiyle geçer:

*Şeyḫ ʿ****Abdülḳādir Necīb*** *Efendi Ḥażretlerinden naḳl olınur ki…*(Güneş, 2003: 35).

2.1.1.20. Bayezid Fâkih

Şeyh Abdurrahim Tırsî'nin babası olan ve İznik yakınlarındaki Tirse köyünde imamlık yapan Bayezid Fâkih, Bolulu İsfandiyâroğlu Ahmed Bey'in akrabalıklarından olduğu rivâyet edilir (Özcan, 1988: 293).

Abdurrahim Tırsî'nin babası olması yönüyle Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi de geçer:

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī dört yaşında iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ṣavmaʿalaruna varurlar ve bir an meclis-i şerīflerinden dūr u mehcūr olmazlar imiş Her bār ki babaları ***Bāyezīd-i Faḳīh****-ḫānelerine alup…*(Güneş, 2003:41).

2.1.1.21. Sırrı Ali Efendi

Sırrı Ali Efendi (ö. İznik, 1046/1636), Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsî'nin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sırrı Ali Efendi, *Tasdıku'l-Uşşak* adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefîler'de yaygın olan "şâir" olma özelliğine de sahiptir. Türbesi Bolu-Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman Câmii karşısındaki Abdurrahim Tirsî hazretlerinin yanındadır (Kara, 1995: 92).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Kâdirî –Eşrefî şeyhlerinden olması ve Hamdi Efendi'nin oğlu olması yönüyle ismi geçer:

...filḥal dört sene tamāmında vaż'ı ḥaml idüp ***Sırrį 'Alį Efendi Ḥażretleri*** *āfitāb-āsā ṭulu'vü bürūz etmişdür* (Güneş, 2003: 50).

2.1.1.22. Hamdi Sânî Efendi

Hamdi Sânî Efendi (ö. İznik, 1069-1658), Sırrı Ali Efendi'nin oğludur. İznik Eşrefî dergâhında postnişîn (şeyh makâmına geçen kimse) olarak hizmet veren sûfîlerden biridir (Kara, 1995: 93). *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de onun ismi, Sırrı Ali Efendi'nin oğlu olması ve kendisinden sonra şeyh makamına geçmesi yönüyle geçer:

Ḥażreti e'ş-Şeyḫ Ḥamdį'-i Ŝānį *İbnü'ş-Şeyḫ Sırrį 'Alį Ḳuddise Sırruhu...*(Güneş, 2003: 54)

2.1.1.23. Lütfullah Efendi

Lütfullah Efendi (ö. İznik, 1104/1692), Sırrı Ali Efendi'nin diğer bir oğlu ve Hamdi-i Sânî'nin kardeşidir. Lütfullah Efendi de babasının yanında gönül terbiyesini tamamlamış olan bir Eşrefî dervişidir (Kara, 1995: 93).

"Gelsün beri" redifli gazeli *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de geçer. Ayrıca Hamdi Efendi'nin kardeşi olması ve onun vefâtından sonra şeyh makamına oturması yönüyle de geçer:

Ḥażreti ***e'ş-Şeyḫ Lütfullah Efendi*** *ibnü'ş-Şeyḫ Sırrį 'Alį Efendi Şeyḫ Ḥamdį-i Ŝānį Efendinüñ birāderleridür Şeyḫ Ḥamdį-i Ŝānį Efendi intiḳāl buyurduḳlarunda yerine ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefiyede seccāde-i meşiḫata cālis oldılar* (Güneş, 2003: 55).

2.1.1.24. Eşref-i Sânî

Lütfullah Efendi'nin oğlu olan Eşref-i Sânî (ö. İznik, 1109/1697) ve oğullarının Eşrefiyye kültüründe önemli bir yeri vardır. Oğullarından İzzeddin Efendi, Bursa İncirli Eşrefî dergâhında diğer oğlu Şerafeddin Efendi, Bursa Eyyub Efendi zâviyesinde bir diğer oğlu Muhyiddin Efendi ise Küçükkumla'daki dergâhta irşad görevini sürdürmüşlerdir (Kara, 1995: 94). *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de Lütfullah Efendi'nin oğlu olması yönüyle geçer:

*Ḥażreti **e'ş-Şeyḫ Eşref-i Ŝānį** İbnü'ş-Şeyḫ Lüṭfullah Efendi Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ ẕü-sa'ādet Şeyḫ Lütfullah Efendinüñ ferzendidür* (Güneş, 2003: 56).

2.1.1.25. Muhyiddin Efendi

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den öğrendiğimiz bilgiye göre Eşref-i Sânî'nin oğludur. Küçükkumlu'daki Eşrefî dergâhında irşad görevini sürdürmüştür.

*Şeyḫ-i 'āliḳadriñ dört evlād-ı zükūrı olup biri **Şeyḫ Muḥyi'd-din Efendi** biri Şerafe'd-din Efendidür ve biri İzze'd-dįn Efendidür ve biri 'Abdullah Efendidür ki her biri pederlerinden müstaḫlef olmışlardur* (Güneş, 2003: 56).

2.1.1.26. Şerâfeddin Efendi

Şerâfeddin Efendi (ö. İznik,1146/1733),*Menâkıb-ı Eşrefzâde*'den öğrendiğimiz bilgiye göre Eşref-i Sânî'nin diğer oğludur. Bursa Eyyub Efendi Eşrefî zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

*Şeyḫ-i 'āliḳadriñ dört evlād-ı zükūrı olup biri Şeyḫ Muḥyi'd-din Efendi biri **Şerafe'd-din Efendidür** ve biri İzze'd-dįn Efendidür ve biri 'Abdullah Efendidür ki her biri pederlerinden müstaḫlef olmışlardur* (Güneş, 2003: 56).

2.1.1.27. İzzeddin Efendi

*Menâkıb-ı Eşrefzâde'*den öğrendiğimiz bilgiye göre İzzeddin Efendi (ö.1153/1740), Eşrefî Sânî'nin bir başka oğludur. On ciltlik *Enisu'l-Cinan* adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi, Bursa İncirli Eşrefî dergâhını hem maddi hem de manevi açıdan geliştiren bir sûfîdir (Kara, 1995: 95).

Şeyḫ-i ʿālīḳadriñ dört evlād-ı zükūrı olup biri Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi biri Şerafeʾd-din Efendidür ve biri ***İzzeʾd-dīn Efendidür*** *ve biri ʿAbdullah Efendidür ki her biri pederlerinden müstaḫlef olmışlardur* (Güneş, 2003: 56).

2.1.1.28. Abdullah Efendi

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den öğrendiğimiz bilgiye göre Eşref-i Sânî'nin diğer bir oğlu olan Abdullah Efendi (ö. İznik,1147/1734), uzun yıllar İznik'teki Eşrefî dergâhında hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir (Kara, 1995: 94).

Şeyḫ-i ʿālīḳadriñ dört evlād-ı zükūrı olup biri Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi biri Şerafeʾd-din Efendidür ve biri İzzeʾd-dīn Efendidür ve biri ***ʿAbdullah Efendidür*** *ki her biri pederlerinden müstaḫlef olmışlardur*. (Güneş, 2003: 56).

2.1.1.29. Salih Efendi

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den öğrendiğimiz bilgiye göre Salih Efendi, Kâdirî-Eşrefî şeyhlerindendir. Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğludur.

Eş-Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi *İbnüʾş-Şeyḫ Lütfullah Efendi bu Şeyḫ-i ʿālī-ḳadr daḫı Şeyḫ Lütfullah Efendinüñ ferzend-i bi̱mānendidür* (Güneş, 2003: 62).

2.1.1.30. Abdulkâdir Efendi

Abdulkâdir Efendi (ö. İznik, 1176/1762), Kâdirî-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir. Şehit Şeyh Abdullah Efendi'nin oğlu olan Abdulkâdir Efendi'nin "Sırrî" mahlaslı Türkçe şiirleri yanında Farsça manzûmeleri de vardır. Eserleri: Divân ve Devrannâme (Sırr-ı Deverân) (Kara, 1995: 94).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de ismi, Kâdirî-Eşrefî şeyhlerinden olması ve Abdullah Efendi'nin oğlu olması yönüyle geçer:

Şeyḫ ʿAbdülḳādir Efendi *İbnüʾş-Şeyḫ ʿAbdullah Efendi…*(Güneş, 2003: 57).

2.1.1.31. İsmâil Rûmî Efendi

Kâdiriyye tarikatının Rûmî kolunun kurucusu Şeyh İsmâil Rûmî, 945/1538-39 senesinde Kastamonu'nun Tosya ilçesine bağlı Basna köyünde dünyaya gelmiştir. İsmâil Rûmî, 1631 yılında doksan altı yaşında iken vefât etmiştir. Dönemin Sultanı IV Murad'ın da iştirak ettiği, Kılıç Ali Paşa Câmii'nde kılınan cenâze namazından sonra Kâdirihânenin hazîresindeki türbesine defnedilmiştir.[2]

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de Şeyh İsmâil Rûmî'nin ismi, Şeyh İzzeddin'in vefâtı üzerine onun kabrinin yanına defnedildiğini söylerken geçer:

İstanbulda Ṭopḫanede vāḳiʿ ʿāsitāne-i Ḳadiŗiyede defiŋn-i ziŗ-i zemiŋn ve ***Ḥażreti Şeyḫ İsmaʿil Rūmiį*** *Ḳuddise Sırruhuʾs-Sāmiį Ḥażretlerine ḳariŋndür* (Güneş, 2003: 61).

2.1.1.32. Ahmet Efendi

Hamdi-i Sânî'nin oğlu olan Ahmet Efendi (ö. İznik, 1106/1694), irşad için izin ve icâzet aldıktan sonra postnişîn olmuş (şeyh makamına oturmuş) daha sonra da bir müddet Pazarköy'deki Eşrefî dergâhında hizmet vermiştir (Kara, 1995: 93).

Kâdirî-Eşrefî şeyhlerinden olması ve Hamdi Sânî'nin oğlu olması sebebiyle *Menâkıb-ı Eşrefzâde'*de ismi geçer:

Şeyḫ Aḥmed Efendi *İbn Şeyḫ Ḥamdį-i Ŝānį Efendi bu Şeyḫ-i ʿālį-ḳadr Şeyḫ Ḥamdį-i Ŝānį Efendinüñ ṣulbį oġullarıdur* (Güneş, 2003: 61).

2.1.1.33. Abdullah Efendi

Abdullah Efendi, Menâkıb-ı Eşrefzâde'den öğrendiğimiz bilgiye göre, Şeyh Ahmet Efendi'nin oğludur. Kendisi de Kâdirî-Eşrefî şeyhlerindendir.

Şeyḫ ʿAbdullah Efendi *İbnüʾş Şeyḫ Ahmed Efendi bu Şeyḫ-i saʿādet-mend sālifüʾl-beyān-ı mezbūr Şeyḫ Aḥmed Efendinüñ ṣulbį oġullarıdur* (Güneş, 2003: 62).

[2]http://www.evliyalar.net/seyh-ismail-rumi/ (Erişim 08.11.2018)

2.1.1.34. Avnullah Efendi

Avnullah Efendi (ö. 1155/1742), Eyüp Efendi tekkesinin sekizinci postnişînidir. Tasavvufî eğitimine önce babası Şeyh Şerâfeddin Efendi'nin yanında başlamış, babasının vefâtı üzerine terbiyesini, *Enîsü'l Cenân* müellifi, Eşrefzâde Dergâhı şeyhi ve aynı zamanda amcası olan İzzeddin Efendi'nin yanında tamamlamıştır. Salı günleri zâviyesinde, perşembe günleri de Ulucâmi'de vaaz veren Avnullah Efendi'nin son derece cömert, sedâsı ve simâsı güzel, cezbedâr bir şeyh olduğu kaydedilmektedir. 3 Şevval 1155 (1 Aralık 1742) senesinde otuz beş yaşında iken vefât etmiş ve dergâhın hazîresine defnolunmuştur. "Avnî"mahlasıyla şiir de yazmıştır (Tek, 2010: 166).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de onun ismi de Şerâfeddin Efendi'nin oğlu olması yönüyle geçer:

Şeyḫ ʿAvnullah Efendi *Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendinüñ oğlıdur* (Güneş 2003: 63).

2.1.1.35. Habib Efendi

Habib Efendi (ö. 1218/1803), Eyüb Efendi tekkesi şeyhi Avnullah Efendi'nin oğludur. Tasavvufî terbiyesini, adı geçen tekkede postnişîn olan amcası Fahreddin Efendi'nin gözetiminde tamamladı. İcâzetinin ardından babasının ölümüyle önce onun yerine Eyüb Efendi tekkesinin dokuzuncu şeyhi olarak meşîhatı üstlenmişse de bir yıl sonra Eşrefzâde tekkesi şeyhi Necmeddin Efendi'nin bilâ-veled vefâtı nedeniyle Eşrefîlerin âsitânesi konumundaki bu tekkeye şeyh olmuştur. İrşad faaliyetlerini sadece kendi tekkesiyle sınırlı tutmayan Habib Efendi'nin bu yönü vefâyâtnâmelerde şöyle dile gitirilmektedir: "Sâhib-i vecd ü hâl, âşık-ı Zülcelâl, ehl-i kemâl bir şeyh-i nâdiri'lemsâl olup gerek kendi dergâhında ve gerekse sâir tekâyâda mevcûdiyeti cümle dervişâna neşe bahş olmakla aşk u şevkle halâvetli zikirler olurmuş". 1218/1803 tarihinde vefât eden Habib Efendi, Eyüb Efendi tekkesinde babasının kabrinin yakınına defnolunmuştur (Tek, 2010: 150).

*Menâkıb-ı Eşrefzâde'*deonun ismi, Avnullah Efendi'nin oğlu olması ve ondan sonra postnişîn olması hasebiyle geçer:

*Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi **Şeyh Habib Efendi** Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228 senesi irtihāl-i dār-ı bekā itmişlerdür* (Güneş, 2003: 63).

2.1.1.36. Fahreddin Efendi

Fahreddin Efendi, 1127/1715 tarihinde dünyaya gelmiştir. Medrese tahsilini dönemin önde gelen âlimlerinden olan Mevczâde Abdurrahman Efendi'den, Hadis usûlünü Muhaddis Hasan Efendi'den, Farsça'yı da Hâdizâde Emin Efendi'den tedris etti. Aynı zamanda hat sanatıyla da ilgilenen Fahreddin Efendi, sülüs, nesih ve ta'lik yazılarında önemli hattatlar arasına girmiştir. Tasavvufî eğitimini ise Eşrefzâde tekkesi şeyhi İzzeddin Efendi'nin gözetiminde tamamlayarak icâzet almış ve Eşrefî dervişlerini irşatla görevlendirmiştir. Büyük kardeşi Avnullah Efendi'nin 1155/1742 tarihindeki vefâtı üzerine Avnullah Efendi'nin oğlu Habib Efendi küçük olması sebebiyle ona vekâleten Eyüb Efendi tekkesine postnişîn olmuştur. Dîvânçe oluşturacak kadar şiir kaleme alan Fahreddin Efendi 18 Safer 1176 (8 Eylül 1762) tarihinde yakalandığı tâun hastalığından vefât etmiş ve Eyüb Efendi tekkesi hazîresine defnolunmuştur (Tek, 2010: 167).

Menâkıb-ı Eşerfzâde'de onun ismi, Bir Kâdirî-Eşrefî şeyhi olması ve Şeyh Fahreddin Efendi'nin oğlu olması hasebiyle geçer:

***Eʾş-Şeyḫ Faḫreʾd-din Efendi** Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendinüñ ferzend-i ʿālīleridür* (Güneş, 2003: 64).

2.1.1.37. Sinan Dede

Bursalı derviştir. Yusuf Mısrî olarak tanınmaktadır. Eşrefiye tarikatına girmiştir. Bursa'da Karagüllü (İncirli yakınlarında) Ferhâdiye Medresesi'nde danişmend olmuş, ders vermiştir. İznik'te Eşrefzâde'nin halîfesi ve damadı Abdurrahim Tırsî Efendi'ye hizmet etmiş ve İznik'te yaşamını yitirmiştir. Türbesi, bu câminin bahçesindedir.[3]

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de de kendisinden ayrıntılı olarak bahsedilir:

[3]http://www.bursa.com/wiki/Sinan_Dede (Erişim tarihi:10.11.2018)

Sinān Dede *Ḳuddise Sırruhu Burusada Ḳaragüllü nām mevżiʿde Ferhādiye Medresesinde dānişmend olup…*(Güneş, 2003: 64).

2.1.1.38. Muhammed Efendi

Muhammed (Mehmed) Efendi, doğum yeri olan Bursa'da ilk tahsilini tamamladı. Ardından İznik Eşrefî âsitânesi şeyhi Sırrı Ali Efendi'ye intisap ederek tasavvufî terbiyesini tamamladı. İcâzetinin ardından şeyhinin hem damadı hem de halîfesi olarak irşâd maksadıyla Bursa'ya gönderildi ve İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî tekkesi'ni tamir edip genişleterek meşîhat makâmına oturdu. 1060/1650 tarihinde vefât eden Muhammed Efendi tekkenin hazîresine defnolunmuştur (Tek, 2010: 145).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de kendisinden ayrıntılı olarak bahsedilir:

Şeyḫ Muḥammed Efendi *İbn Ḫalīl babaları Burusada Ḥamza Bey maḥallesinde medfūn olmaġla…* (Güneş, 2003: 20).

2.1.1.39. Recep Efendi

Mahmut Eşrefîoğlu Şeyh Recep Efendi, Gemlik Küçükkumla'da dünyaya gelmiştir. Medrese tahsîli esnasında tasavvufa meyli sebebiyle tahsîlini bırakarak Sırrı Ali Efendi'nin damadı ve halîfesi Şeyh Muhammed Efendi'ye intisap etti ve seyr ü sülûkunu tamamlayarak icâzet aldı. Şeyhinin vefâtından sonra yerine postnişîn olarak Eşrefzâde tekkesinde mi yoksa Küçükkumla'da -muhtemelen şeyhi Muhammed Efendi tarafından kurulan- Eşrefî zâviyesinde mi irşâd faaliyetinde bulunduğu kayıtlı değildir. Bursa Ulucâmi'de vâizlik yaptığı da belirtilen Receb Efendi 1068/1658'de vefât etmiş ve Eşrefzâde tekkesinin hazîresine, şeyhinin yanına defnolunmuştur (Tek, 2010).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de kendisinden bahsedilir:

Eʾş-Şeyḫ Receb Efendi İbn Maḥmūd Eşrefī maḥrūse-i Burusa ḳurbında Gemlik Ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-ı Ṣaġīr nām ḳaryeden ẓuhūr ve ***Şeyḫ Receb Efendi*** *dinmekle meşhūr idi* (Güneş, 2003: 70).

2.1.1.40. Musa Efendi

Şeyh Musa el-Eşrefî, Bursa'nın Harmancık kazasına bağlı Gedikviran köyünde doğdu. Kütahya'da Seyyid Ömeroğlu isimli bir zât vasıtasıyla tasavvûfa intisap etmiş ancak seyr ü sülûkunu tamamlayamadan şeyhinin vefât etmesi üzerine Bursa'ya gelerek Şeyh İzzeddin Efendi'ye bağlanmış ve kısa sürede tasavvûfî terbiyesini tamamlayarak icâzet almıştır. İcâzetinin ardından doğum yeri olan köyüne dönerek burada bir zâviye inşa etmiş ve yirmi sene gibi uzun bir süre irşad faaliyetlerinde bulunmuştur. Daha sonra şeyhinin yanına dönmüş ve 1153/1740 vefât ederek Emir Sultan kabristanına defnolunmuştur (Tek, 2010:147).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de kendisinden bahsedilir:

E'ş-Şeyḫ Musā Efendi *e'l Eşrefī maḥrūse-i Burusa ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık nām ḳażā ḳurrālarından Gedikvirān nām ḳaryede meşhūr…*(Güneş, 2003: 71).

2.1.1.41. Seyyid Ömeroğlu

Kaynaklarda doğum ve ölüm tarihlerine rastlayamadığımız bu zât, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'den öğrendiğimiz bilgiye göre Kütahyalıdır. Kâdirî-Eşrefî şeyhlerinden olup yukarıda bilgi verdiğimiz Musa Efendi'nin de şeyhidir.

Musā Efendi e'l Eşrefī maḥrūse-i Burusa ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık nām ḳażā ḳurrālarından Gedikvirān nām ḳaryede meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada ***Seyyid ʿÖmeroğlu*** *nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat idüp…*(Güneş, 2003: 71).

2.1.2. Tarihi Şahsiyetler

2.1.2.1. Çelebi Sultan Mehmed

I. Mehmet (1386? -1421) Osmanlı padişahlarının beşincisidir. Çelebi Sultan Mehmed diye anılır. Yıldırım Bayezid'in oğullarındandır. 1413 senesinden sonra tek başına hüküm süren Sultan Mehmet Çelebi, fetret devrini bitiren padişah olduğu için Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu sayılmaktadır.

Eşrefoğlu Rûmî'nin Çelebi Sultan Mehmed Medresesi'nde ilim tahsil etmesi nedeniyle *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de onun ismi de geçer:

…**Çelebi Sulṭān Meḥmed** Ḫān ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ medrese-i celîlesinde dānişmend olup…(Güneş, 2003: 4).

2.1.2.2. Fatih Sultan Mehmed

Fatih Sultan Mehmed (1432-1481), Osmanlı Devleti'nin yedinci padişahıdır. *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de onun ismi, annesi Mükerreme hatunun ağzında kangren hastalığının zuhur etmesi sonucu Eşrefoğlu'na mürâcaat etmesi nedeniyle geçer. Nitekim bu mürâcaatı neticesinde Eşrefoğlu Rûmî vesilesiyle annesi şifa bulur. Menkıbeye göre bu olaydan sonra Fatih Sultan Mehmed, Eşrefoğlu Rûmî'den çok etkilenir ve saltanâtı bırakıp Eşrefoğlu'nun müridi olmak ister. "Sultanum bizi dervişliğe kabul eylen bana saltanât gerekmez" sözleri ile bu düşüncesini dile getirir. Ancak Eşrefoğlu Rûmî bunu kabul etmez ve "Padişahum varun siz adâleti kendünüze pîşe idünün cemi enbiyâ ve evliyânun himmeti sizünle beraberdür" diyerek onu bu düşüncesinden vazgeçirir.

Sulṭān Meḥmed Ḫān *ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ vālidesinüñ lisānında ekle marażı ẓuhūr ider…*(Güneş, 2003: 25).

2.1.2.3. Mükerreme Sultan

Daha önce bahsedildiği üzere Mükerreme hatun, *Menâkıb-ı Eşrefzâde'*de Fatih Sultan Mehmed'in annesi olarak geçmektedir. Ancak Sitti Mükereme (Mükrime) Hatun, bazı kaynaklara göre de Fatih Sultan Mehmed'in eşidir. Kaynaklarda Sitti Hatun adıyla anılan Fatih'in eşinin gerçek adının Mükrime Hatun olduğu sanılmaktadır. İznik'te bulunan Şeyh Abdullah b. Eşraf türbesine ait 890 tarihli vakfiyede "Mükremehi Hatun elleti Validü'd-eyyid selâtînü'r-Rum ve'I-Acem Sultan Bayezid" yazılı olup "Sitti" kelimesinin bir unvan olduğu anlaşılmaktadır. Buradan da açıkça anlaşılacağı gibi Sitti Mükereme (Mükrime) Hatun, Fatih Sultan Mehmed'in değil Sultan İkinci Bayezid'ın annesidir ve dolayısıyla Fatih'in de eşidir.[4]

…Pādişāh Ḥażretleri ḳızlarağasını çağırup ve şekeri eline virüp vālidesi ***Mükerreme Sulṭāna*** *irsāl iderler…*(Güneş, 2003: 29).

[4]http://www.elbistaninsesi.com/osmanli-padisahi-fatih-sultan-mehmetin-esi-elbistanli-sitti-mukereme-mukrime-hatun-makale,3806.html (Erişim tarihi 12.10.2018)

2.1.2.4. Mahmud Paşa

Mahmud Paşa (ö. 878/1474), Fatih Sultan Mehmed'in sadrâzamlarındandır. "Mahmud Paşa-yı Velî" lakabıyla bilinir. "Adnî" mahlasıyla şiirler de yazmıştır. Aynı zamanda Eşrefoğlu Rûmî'nin de müridîdir. *Menâkıb-ı Eşrefzâde'*de Fatih Sultan Mehmed tarafından hapsedilen Mahmut Paşa, Eşrefoğlu'ndan kurtuluşu için yardım istemesi nedeniyle geçer. Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî, Mahmut Paşa'nın kurtulması için şimdiki Kocaeli'nin Gebze ilçesinde bulunan yaşlı bir kadının duasına ihtiyacı olduğunu söyler. Eşrefoğlu'nun târifi doğrultusunda yaşlı kadın bulunur ancak kadın Mahmut Paşa'nın hapsedildiğini duyunca şükreder. Çünkü Mahmud Paşa, bir zaman önce bu yaşlı kadının oğlunu suçsuz yere idam ettirmiştir. Bundan dolayı kadın iki senedir Mahmud Paşa'ya bedduâ etmektedir. Nitekim sonunda bedduâsının kabul olduğunu söyleyerek Allah'a şükreder ve bundan asla geri dönmeyeceğini bildirir. Bunu Mahmut Paşa'ya bildirdiklerinde çok üzülür ve ümitsiz bir şekilde kaderine razı olur. Nihâyetinde bir gece padişahın adamları tarafından idam edilir.

Sulṭān Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr- raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ vezīri ***Maḥmūd Paşayı*** *bir cüzʾī cürümle Yedi Kule nām mevżiʿde ḥaps ider…*(Güneş, 2003: 39).

2.1.2.5. İsfandiyâroğlu Ahmed

İsfendiyâroğulları'nın son dönemindeki hükümdârı Kızıl Ahmet Bey'dir. Fatih'in ölümünden sonra II. Bayezid zamanında Kızıl Ahmet Bey'e Bolu sancağı dirlik olarak verildi. İsfendiyâroğulları diye bilinen Candaroğlu Beyliği, bazı eserlerde bu son hükümdârlarının adıyla "Kızılahmedliler" şeklinde de zikredilir. Bu soydan gelen birçok kişi, Osmanlı Devleti'nde önemli görevlere yükselmişlerdir (Özcan, 2002: 543).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de İsfandiyâroğlu Ahmed'in ismi, Bayezid-i Fâkih'in soyunun ona dayandığını belirtilmesi suretiyle geçer:

Bāyezīd-i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse nām ḳaryede imām ve muḳtedā-yı enāmdur Vaṭan-ı aṣlīsi Bolu olup Boluda ***İsfendiyaroġlu Aḥmedī*** *nüñ aḳrabāsındandur* (Güneş, 2003: 41).

2.1.2.6. Sultan II. Bayezid

Sultan Bayezid (1448-1512), Fatih Sultan Mehmed'in oğlu ve Osmanlı Devleti'nin sekizinci hükümdarıdır. 1481-1512 yılları arasında saltanatta kalmıştır. "Adlî" mahlasıyla şiirler de yazmıştır.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'ye göre; Eşrefoğlu'nun vefâtından sonra kızı Züleyha Hatun, II. Bayezid'in annesi tarafından saraya alınır ve onların terbiyesinde büyüyüp Abdurrahim Tırsî ile evlendirilir. II. Bayezid'in ismi, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de bu suretle geçer:

...Eşref-zāde Ḥażretleri bu dārüʾl-ġurūrdan ʿazm-i sarāy-ı sürūr eyledüklerinde ben ṣaġīre ḳalup ***Sulṭān Bāyezīd-i Velīnüñ*** *vālideleri beni sarāya alup anlarıñ terbiyelerinde neşvünemā bulup ḥadd-i nisvāna irişdüğümde beni Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīye ber-mūcib-i şerʿ-i şerīf ʿaḳd ü nikāḥ eyleyüp*…(Güneş, 2003: 47).

2.1.2.7. Sultan Korkut

Osmanlı Devleti şehzâdesi olan Sultan Korkut (1469?-1513) II. Bayezid'in oğludur. Siyasi kimliğinin yanında edebiyat ve şiire düşkünlüğünü de bildiğimiz Şehzâde Korkut "Harîmî" mahlasıyla şiirler de yazmıştır.

*Menâkıb-ı Eşrefzâde'*deismi şöyle geçer: Menkıbeye göre Sultan Korkut'un annesi tahta kendi oğlunun geçmesini ister. Bunun için sarayda, kendi terbiyesinde yetişen Eşrefoğlu'nun kızı Züleyha Hatun'a gelerek Bayezid'den sonra kendi oğlunun padişah olması için eşi Abdurrahim Tırsî'den duâ istemesini söyler. Ancak Sultan Korkut'un soyunun devam etmeyeceğini bilen Abdurrahim Tırsî "Bu rıza-yı Hakka muhâliftir." diyerek reddeder.

…Sulṭān Ḳorḳud *vālidesi baña vaṣiyyet idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden ricā idüp himmet ṭalep iderüz ki Sulṭān Bāyezīdden ṣoñra pādişāh benüm oğlum olsun*…(Güneş, 2003: 47).

2.1.2.8. Yavuz Sultan Selim

Yavuz Sultan Selim (1470?-1520), Osmanlı padişahlarının dokuzuncusudur. Sultan ikinci Bayezid Han'ın oğludur. 1512-1520 yılları arasında hüküm sürmüştür.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de ismi daha önce sözünü ettiğimiz gibi Abdurrahim Tırsî'nin, Osmanlı tahtına Sultan Korkut yerine Sultan Selim'in geçmesini istemesi olayında geçer.

Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar ki Rūmuñ ḳaraoġlanınuñ murādı ***Sulṭān Selīmdür***(Güneş, 2003: 48).

2.1.2.9. Sultan III. Murad

III. Murad (1546 -1595), Osmanlı padişahlarının on ikincisidir. 1574-1595 yılları arasında hüküm sürdü. II. Selim'in büyük oğludur. Annesi Nur Banu Valide Sultan'dır. İyi bir eğitim almıştır. Arapça ve Farsçayı şiir yazabilecek derecede öğrenen Sultan III. Murad Han, "Muradî" mahlasıyla şiirler yazmıştır. Muhibbî'den sonra en çok gazel söyleyen sultandır. Günümüze ulaşan tek eseri *Dîvân*'ıdır.

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de III. Murad'ın ismi hocası Saadettin Efendi'den bahsederken geçer:

Ḫôca-i ***Sulṭān Murād Hān-ı Sālis*** *Saʿādeʾd-din Efendi…*(Güneş, 2003: 67).

2.1.2.10. Sultan IV. Murad

Sultan IV. Murad Han (1612-1640) Osmanlı padişahlarının on yedincisidir. Babası Sultan Ahmed annesi ise Mahpeyker Kösem Sultan'dır. 10 Eylül 1623 tarihinde tahta çıkmıştır. On yedi yıl hükümdarlık yapmış ve 19 Şubat 1640 gecesi vefât etmiştir. Türbesi Sultanahmet Câmii yanındadır.

*Menâkıb-ı Eşrefzâde'*de anlatıldığına göre Sultan Murad, Bağdat Seferi'ne giderken İznik kasabasına uğrar ve Kâdirî-Eşrefî şeyhi olan Sırrı Ali Efendi ile görüşür. Daha sonra burada Eşrefiyye dergâhı ile Eşrefzâde türbesini inşa eder.

Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābiʿ *Irakeyn seferine giderken ḳaṣaba-i İzniḳe uġraduḳda Ḥażreti Şeyḫ Sırrīʿ Ali Efendi ile görişüp eṭvārından ġāyet ḥazz idüp iʿtiḳād-ı tāmmla muʿteḳid olmaḳ ḥasebiyle āsitāne-i Eşrefiyyeyi ve türbeʾ-i Sulṭān Eşref-zādeyi ṭarḥ-ı ʿaciḇ ile binā buyurmışlardur* (Güneş, 2003: 53).

2.1.2.11. Mü'minzâde Hasip Efendi

Mü'minzâde adıyla da tanınan Ahmed Hasip Efendi (ö.1166/1752?), Bursa'da doğmuştur. *Silkü'l-leâli Âli Osmân* adlı manzum Osmanlı tarihi ile tanınan âlim ve müderristir (Kut, 1989: 87-88).

*Menâkıb-ı Eşrefzâde'*de ismi, tarih düşürmesi sebebiyle geçer:

*...mevālį̇den **Müʾmin-zāde Ḫasį̇b Efendi** bu tārį̇ḫi gūyen olmışlardur* (Güneş, 2003: 59).

2.1.2.12. Muhyiddin Efendi

Muhyiddin Efendi, *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'den öğrendiğimiz bilgiye göre, Sultan II. Murad Câmii'nin imamı ve aynı zamanda Kâdirî şeyhi olan Şeyh Muhammed Efendi'nin hocasıdır.

*Sulṭān Murad Ḫān-ı Ŝānį̇ cāmiʿi imāmı olan **Muḫyiʾd-din Efendiden** ve Sulṭān Murad Ḫān müderrisi Kepenkci-zāde Efendiden taʿallüm ve telemmüz ve mevāʾid-ifevāid taʿlį̇minden telezzüz idüp*… (Güneş, 2003: 67).

2.1.2.13. Kepenkcizâde Efendi

Kepenkcizâde Efendi, *Menâkıb-ı Eşrefzâde'*den öğrendiğimiz bilgiye göre, Sultan III. Murad'ın hocasıdır.

*Sulṭān Murad Ḫān-ı Ŝānį̇ cāmiʿi imāmı olan Muḫyiʾd-din Efendiden ve Sulṭān Murad Ḫān müderrisi **Kepenkci-zāde Efendiden** taʿallüm ve telemmüz ve mevāʾid-ifevāid taʿlį̇minden telezzüz idüp*…(Güneş, 2003: 67).

2.1.2.14. Hoca Sâ'deddin Efendi

Hoca Sa'deddin Efendi (ö. 1008/1599), 1536 yılında İstanbul'da doğdu. Osmanlı şeyhülislamı ve tarihçisidir. III. Murad'ın hocasıdır. Onun saltanatı döneminde sarayda çok seçkin bir mevki kazanmıştır. III. Murad padişah olduktan sonra Hoca Sâdeddin "hâce-i sultan" unvanını almıştır (Turan, 1998: 196-198).

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de III. Murad'ın hocası olması hasebiyle kendisinden bahsedilir.

Ḫôca-i Sulṭān Murād Hān-ı Sālis ***Saʿāde'd-din Efendi***… (Güneş, 2003: 67).

2.1.3. Efsânevî Şahsiyetler

2.1.3.1. Hz. Hızır

Âb-ı hayât'ı içip ölümsüzlüğe kavuştuğuna inanılan kişidir. Peygamber veya velî olduğu hususunda rivayetler vardır. Halk inanışında büyük bir yer edinmiş olup *Kur'ân-ı Kerîm*'de Musa Peygamber ile olan macerası anlatılır (Pala, 2012: 204).

Kur'ân-ı Kerim'de, Hz. Hızır''ın adı açık bir şekilde geçmese de Keyf suresinin 65. ayetinde "Katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve kendisine ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kul…" diye geçen zâtın Hz. Hızır olduğu yönünde görüşler vardır.[5]

*Menâkıb-ı Eşrefzâde'*de ismi şöyle geçer: Abdurrahim Tırsî, Hz. Hızır ile görüşmek ve sohbeti ile müşerref olmak ister. Bunun için şeyhi Eşrefoğlu Rûmî'ye ricada bulunur. Eşrefoğlu'nun bildirmesi sonucunda da Hz. Hızır ile buluşur. Hz. Hızır ona "Hizmetinde olduğun zâtun kadr u kıymetin bil ve anun hayır duâsını rica kıl." deyip ortadan kaybolur.

Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri mürīdliği ḥālinde her bār Sulṭān Eşrefzādeye ilḥāḥ ve ibrām idüp ***Ḫażreti Ḫıżır*** *ʿaleyhisʾselāmı görmek ve ṣoḥbetiyle müşerref olmaḳ ricā iderler imiş*…(Güneş, 2003: 42).

2.2. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ TASAVVUF TERİMLERİ

Menâkıb-ı Eşrefzâde, Eşrefoğlu Rûmî'nin ve Kâdirî-Eşrefî tarikatı şeyhlerinin tasavvûfî hayat ve menkıbelerini anlatan bir eser olduğu için içerisinde bir hayli tasavvuf

[5]Ayrıntılı bilgi için bkz. Buhârî, İlm 16, 44, Tefsîru'l-Kur'ân, Tefsîru Sûrati'l-Kehf 2-4; Müslim, Fedâil 170-174

terimleri barındırması çok tabiîdir. Çalışmada bağlamdan hareketle tespit edilen tasavvuf terimleri buraya alınıp daha ayrıntılı bir şekilde açıklanması uygun görüldü.[6]

Âbâ: Hırkaya benzer. Döğme yünden ince olarak yapılır. Rengi beyazdır. Dervişler tarafından giyilir; dervişliğin, tevazuun ve fakr makamının işaretidir (Tatçı, 1990: 393). (24/10)

Ağyar: Arapça, gayr kelimesinin çoğulu olup, lügatta yabancı, el, başkası gibi manaları ihtiva eder. Tasavvufta hakikate yabancı olanlar, vâkıf olmayanlar makamında kullanılır (Cebecioğlu 2014: 33). (60/19)

Ahz ü izn ü icâzet etmek: Tarikatta irşad mertebesine gelmiş bir dervişin, tâlipleri irşad edebileceğine dâir ruhsat alıp şeyhi tarafından kendisine yazılı belge (icâzetnâme) verilmesidir. (65/7)

Ahz-ı dest etmek: El almak demektir. Bu sözle derviş olmak, bir tasavvuf okuluna kaydolmak kastedilir. Bektâşîler el almağa "nasib olmak" der. Tarikata ait bir şeyi, bir töreyi yapmak yahut bir hastalığa okumak için izin alma ve izin vermeye de "el verme", "el alma" tabiri kullanılır (Cebecioğlu, 2014: 144). (68/1)

Alem ü seccade: Tasavvufta şeyh müridine halîfe kıldığını göstermek için alem (bayrak) ve seccade verir. (8/9)

Alem: Arapça, bayrak ve sancak manalarına gelen bu kelime şeyhliğin sembollerindendir. Bu bayraklar, herhangi bir tarikatın kurucusu veya onun makamında bulunan zât tarafından irşâda mezun olan kimselere verilmekteydi. O tarikatın veya tarikat kolunun sembollerini kapsardı (Uçman vd., 1976: 41). (10/8)

Ârif: Tanıyan, sezen, anlayan demektir. Ârif olmak kabiliyeti, sûfîlerde "irfan" sözüyle dile getirilir. Âlim olmak okuyup bellemekle mümkündür; fakat irfan, Allah vergisidir. Bu yüzden de tasavvufta irfan, ilimden çok üstündür. (Gölpınarlı, 1977: 25)

[6] Herbir tasavvuf terimi alfabetik sıraya göre sıralanıp hakkında gerekli açıklama yapılmıştır. Ayrıca sonunda da parantez içinde o terimin metinde geçen yerin sayfa sayısı ve satır sırası gösterilmiştir. Örneğin 6/21 ifadesi, metnin 6. sayfasının 21. satırı anlamına gelmektedir.

Âsâ: Bu da şeyhin taşımaya hakkı olan eşyalarından birisidir. Mânevî terbiye etme hakkına delâlet eder. Mürşit, maddî ve mânevî kudret timsali olarak elinde taşır. (14/18)

Âsâdâr: Tarikatta "hizmetnişîn" denilen hizmet dervişleri tekkedeki çeşitli işlerin yürütülmesiyle görevliydiler. Şeyh ile birlikte on dört kişiden meydana gelen hizmetnişînler, hiyerarşik bir sıralama ile görevlerini yürütürlerdi. Hizmetnişinler sırasıyla şöyledir: Sertarik, aşçı, zâkirbaşı, imam, meydancı, türbedar, kapıcı, âsâdâr, nakib, pazarcı, çerağcı sâkî, ferrâş. Âsâdâr da işte bu hizmetnişînler arasındaki hizmet dervişleridir. (44/19)

Âsitâne: Hangâh ile aynı anlama gelen sûfîlerin toplandığı yerdir. (19/9)

Aşk ateşi: Allah'a olan sevgi ve hasret boyutunun derinlik kazanması. (2/5)

Aşık: Arapça "seven" manasına gelen kelime tasavvufta; nefsini dünya nimetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağlılığı ve sevgisi Allah'a olan kimse anlamına gelir.(34/3)

Avâm: Arapça; halk, cumhur anlamına gelir. İlim ve marifet ehli olmayan, derece bakımından düşük kimseler hakkında kullanılan bir terimdir. Her ne kadar soylu soplu da olsa tasavvufî olgunluk eğitiminden geçmemiş, nefsinin hastalıklarını iyileştirememiş kişiler avam sayılır (Cebecioğlu, 2014: 56/57). (27/23)

Âyin: Dînî merâsim, bir mezhebin veya bir tarîkatın kendine has ibâdet merâsimi.(8/8)

Aziz: Şeyh ile aynı anlamda kullanılmıştır. (15/12)

Bende: Farsça köle anlamına gelen kelime, tasavvufî anlamda Allah'a kul olma anlamındadır. Tarikatta müritlere de bende denir. (6/14)

Bîʿat ü inâbet itmek: Her türlü günahtan kaçınacağına Allah ve Rasûl'ü ve o tarikatın pîri nâmına (şeyhinin ellerinden tutup) söz vererek bir şeyhe bağlanmak

demektir. Mürşid-i kâmil, kendisine biat edecek erkeklerle el ele tutarak veya sözlü bir şekilde intisabı gerçekleştirebilir.[7] (21/14)

Cezbe-i Hakk: Allah'ın, kulunu mânen kendisine çekmesinden doğan coşkunluk, kendinden geçme ve istiğrak hâline denir.(4/22)

Çerağ: Farsça kandil, mum gibi manalara gelir. Bu da tarikatın sembollerini kapsayan bir alâmet sayılmaktadır. Bununla karanlıkları nurlandıran, uykudaki canları uyandıran bir mana kasdedilir. (10/8)

Çihâr-ı yâr-ı güzîn: Farsça dört seçkin dost anlamında zincirleme bir tamlamadır. İlk dört halife olan Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali kasdedilir. (47/19)

Dâr-ı gurur: Tasavvuf yoluna girmiş olan hakiki âşık "boş şeylerle övünme" anlamına gelen gururdan uzaklaşmalıdır. Dâr-ı gurur da "boş şey, aldanma yeri" anlamına gelen dünyayı tanımlamak için kullanılmış bir terimdir. (36/10)

Dâye: Sâki, içki (şarap) sunan kimseye denir. Tasavvufta ise mürşid-i kâmil anlamında kullanılır. Mürşid-i kâmil, tasavvufa giren kişiye ilâhî aşk yolunda ilerlemesi için yol gösterir. Metinde de tasavvufî anlamda kullanılmıştır. (5/5)

Dede: Mevlevîlikte çilesini doldurmuş Mevlevî dervişlerine, diğer tarikatlarda ise şeyh adayı durumundaki dervişlere verilen unvandır. (69/23)

Derûn: Farsça, iç, bâtın demektir. Melekût âlemi, gönül âlemi, ruhanî âlem anlamlarına gelir.

Dervîşân-ı muʿâyene: Tasavvufî açıdan Allah'ın çeşitli mertebelerdeki tecellilerini gören dervişler demektir. (23/1)

Derviş: Farsça fakir manasına gelen bu kelime tarikatta mürit kelimesiyle aynı anlama gelir. Tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergiledikleri için bu ismi almışlardır. (12/8)

[7]https://tasavvufderyasi.wordpress.com/2012/12/29/murside-biat-etmek-tovbe-ne-demek/ (Erişim tarihi:01.10.2018)

Dildar: Farsça gönüle sahip ve gönül sultanı, sevgili demektir. Tasavvufta genişlik (bast) halini ifade eder ki bu da sevinç ve sevginin bileşimi ile olur (Cebecioğlu,2014: 132). (60/20)

Eimme-i isnâ aşer: On iki imam demektir. İlki Hz. Ali olmak üzere onun soyundan gelen ve Alevî – Bektâşî toplulukları ile bazı tarîkatlarda Allah tarafından bütün müslümanlara imam olarak seçildiklerine inanılan on iki zat, düvazdeh imam, eimme-i isnâ aşer. [Şîa'nın İmâmiye kolunda bu zatların peygamberler gibi mâsum (günahsız) olduklarına inanılır.] (41/1)

Erbaʿîn çıkmak: Kırk çıkarmak da denir. Tasavvuf ve tarikat ehlinin, nefsini temizlemek ve dünya işlerinden arınmak için kırk gün bir hücreye kapanarak kendini ibâdete vermesi durumudur. (9/8)

Fakr: Arapça fakirlik, yoksulluk manasına gelse de tasavvuftaki anlamı bildiğimiz manada yoksulluk değil mânevi ihtiyaçlılık hâlidir. Fakr, aslında kulun Allah'tan başka hiçbir şeye ihtiyaç duymaması, kendini Allah'a karşı her zaman muhtaç hissetmesi ve Allah'ın varlığı karşısında kendi varlığını yok sayması hâlidir. (19/7)

Fenâ: Arapça fâni olmak, yok olmak manasına gelir. Tasavvufta ise kulun benliğini Allah'ın varlığında yok etmesi, eşyanın nazarından silinmesi, kesret âleminin kayıtlarından sıyrılıp Hakk'ın tasarrufu altına girmesi hâlidir. Tasavvufta fenâfi'ş-şeyh, fenâfi'r-resul ve fenâfillah şeklinde bir silsile vardır. (10/5)

Fukara: Arapça, fakirler demektir. Sâliklere mürit, derviş gibi isimler verildiği gibi fukara da denir (Cebecioğlu 2014, 168). (5/9)

Gayret: Arapça kıskançlık anlamına gelir. Yani ırz ve namus, sevgi ve haysiyet, yücelik gibi değerli ve korunması gereken şeylerde titizlik ve kıskançlığa denir (Gölpınarlı,1977:131). Kulun gayreti; fillah, lillah ve alallah olmak üzere üç kısımdır. Birinci ve ikinci kısımlar; İslâmın emirlerine aykırı bir durum görünce, buna el ve dil ile karşı çıkmak veya Kulun bunlara imkân bulunmazsa, kalben buğz etmek, şeklindedir. Üçüncü kısım gayretullah ise; hakikî muhabbetle, mecazî muhabbet arasını farketmektir. Gayret aşırı sevgiden kaynaklanan bir husustur. Sevgide vefayı ifade eder (Cebecioğlu, 2014: 176). (34/18)

Göçmek: Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine "göçmek, göçünmek" yahut "yürümek" sözü kullanılır (Gölpınarlı, 1977:134). (61/11)

Gülbangu zikrullah: Eskiden muhtelif tarikatların âyinlerinde saray, lonca, yeniçeri ocağı, mehter vb. yerlerdeki muayyen merâsimlerde belli bir tertibe göre yüksek sesle okunan duâ ve ilahî dizisidir. Gülbank hep beraber veya topluluğun içinden bir kişi tarafından okunur, diğerleri "Allah Allah" veya "Hû" zikriyle ona katılırlar. (38/17)

Hâl: İnsanın bulunduğu, fakat zamandan zamana da değişen durum "hâl" olarak adlandırılır. Tasavvufta ise varılan mânevî duruma "hal" denir. (Gölpınarlı,1977:148) Hâl, kulun gayreti ve kastı olmadan sırf Allah'ın bir lutfu olarak kalbe gelen mânâ, feyiz, bunun dervişe geçici olarak verdiği coşkunluk ve cezbedir. (15/18)

Halîfe: Arapça birinin yerine geçen, arkasından gelen, vekil olan kişi anlamlarında kullanılır. Tasavvufta ise bir mürşidin, dervişleri arasında mürşit olmaya ve derviş yetiştirmeye mânen ehliyet kazanmış olduğu için seçip belli bir usûl içinde irşâda memur ettiği mürîdidir.(3/20)

Halvet: Arapça yalnız kalıp tenha bir köşeye çekilmek demektir. Tasavvûfî anlamda zihinsel konsantrasyon ve bazı özel zikirler ile riyâzetleri gerçekleştirmek üzere şeyhin; müridini karanlık, dış dünyadan soyutlanmış bir yere belirli bir süre için koymasıdır. (23/5)

Halvethâne: Halvetin uygulandığı küçük, dar hücreye denir. (24/17)

Hamd ve şükür: Kulun Allah'ın yüceliğini, sonsuz lutuf ve ihsânı karşısında yaratanına minnet ve şükran duygularını bildirmesi.

Hangâh: Farsça tekke manasına gelen bir kelimedir. Tekkenin biraz daha büyüğüne denir. Âsitâne ile aynı anlama gelir. Zâviye ise tekkeden de küçüktür. Bu durumda sûfîlerin toplandığı yerler küçükten büyüğe; zâviye, tekke ve hangâh şeklindedir. (10/12)

Havas: Arapça; seçkinler, özel kişiler demektir. Tasavvuf yoluna girmiş, Allah'a vasıl olmaya yönelmiş kişiye denir. Gerçeğe, vuslata erene de Ahassu'l-Havas, Hâssü'l-Has denir. Bunun mukabili avamdır (Cebecioğlu, 2014: 200) (28/1)

Hırka: Arapça bir kelime olup "bez parçası" anlamına gelmektedir. Dervişlerin giydikleri elbiseye "hırka" ismi verilmiştir. Önü açık, yakasız, geniş kollu ve uzundur. Umumîyetle yamalıklı olur. Hırka, dervişliğin, saflık ve kusurları örtücülüğün, tevazuun, aşkın alâmetidir(Tatçı,1990:391,392). (10/6)

Hidmet: Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir. (Cebecioğlu, 2016: 218) (65/6)

Hikmet: Allah'ın kulun kalbine eşyânın hakîkati hakkında koyduğu, akılla elde edilemeyen kalbî ilim, eşyânın hakîkatini olduğu gibi bilme; Allah ile kâinat, insanla âlem arasındaki bağları, âlemle ilgili gerçekleri kavrama ilmi, ledün ilmi. (49/19)

Hikmet-i Rabbânî: Allah'ın insan aklının ulaşamayacağı takdirleri.(9/14)

Hilâfet vermek: Bir şeyhin, yetişmiş bir dervişe şeyhlik görevini yürütmesi için izin vermesidir. (44/8)

Himmet: Tasavvufta ermiş kişilerin maksadı hâsıl eden, iş bitiren ve dilediklerini yerine getiren mânevi gücüdür. Velîlerin bu anlam çerçevesinde şekillenen gücü, Arapça şu atasözü ile anlatılır: Himmetü'r-ricâl takl'u'l-cibâl (Allah adamlarının himmeti, dağları yerinden oynatır) (Cebecioğlu, 2014: 217-218).

Hulefâ: Halife kelimesinin çoğuludur. (3/12)

Hulefâ-i Raşidin: İslâm'ın ilk dört halîfesi: Hz. Ebû Bekir, Ömer, Osman ve Ali kastedilir.

Hücrenişîn: Hücrede kalanlar manasına gelir. Dervişler, ibadet maksadıyla tekke içindeki hücre denilen küçük odalara girer ve orada zikir ve ibâdet ile meşgul olurlar. (64/19)

İctilâb-ı envâr-ı tarîkat etmek: Tarikat yolunun nurlarını kendi üzerine çekmek manasına gelmektedir. (70/18)

İlhâm-ı Rabbânî: Allah tarafından ilâhî feyz yoluyla peygamberlerin ve seçkin kulların gönlüne verilen ilâhî düşünce, hâlet ve duygular.(5/1)

İmam: Arapça bir kelimedir. "Öne geçen, kendisine uyulan" demektir. Namazda kendisine uyulan kişiye dendiği gibi din ve devlet işlerini düzene koyan, İslam ülkesini ve Müslümanları idare eden kimseye de denir. Namaz kıldıran ve devleti idare eden şahsın temsil ettiği kudrete de "İmamet" denir.(41/8)

İmâmet: Din ve mâneviyat önderliğinde bulunma durumu.(7/7)

İnayet-i lemyezel: Allah tarafından gelen yok olmaz, zeval bulmaz lütuflar, ihsanlar, iyilikler.(4/19)

İnzivâ: Kendini Allah'a adayıp dünya işlerinden el çekme demektir. (68/5)

İnkıtâ: Kesilme, kopma manasına gelen kelime tasavvufta, mâsivâdan kopup Hakk'a ermektir. (68/5)

İrâdet-i Hakk: Allah'ın irâdesi, buyruğu, emri anlamına gelir. (28/3)

İrşâd-ı sâlikin: Bir tarikata girmiş ve mürşide bağlanarak mânevî yolculuğa çıkmış olan kimselere doğru yolu göstermektir. (44/11)

İrşâd-ı sâlik-i râh-ı Hudâ: İnsanları mânen aydınlatan Allah yolunun sâliki demektir.(19/2)

İrşâd-ı tüllâb: Talebelere hak yolunu göstermek anlamındadır. (53/14)

İstiğrak: Gark olmak, batmak anlamlarına gelen kelime; tasavvufta sâlikin, ilâhî sevginin istilâsı altında sevgiliyi temâşâ ederken kendisinin maddî âlem ve mâsivâ hakkında hiçbir his, idrak ve şuûra sahib olmamasıdır. İstiğrak hâlindeki sâlik, suya atılan

ve batan taş gibidir. İlâhî muhabbet ummanında ve vahdet denizinde öyle batmış ve yok olup gitmiştir ki geride bir eser ve nişan bırakmamıştır (Uludağ, 1991: 258). (14/2

İstihlaf buyurmak: Bir şeyhin beklenen olgunluğa erişmiş bir dervişini irşâda memur etmesi, kendine halîfe olarak tâyin etmesidir. (8/9)

İtikaf: İbâdet maksadıyla belli bir câmide veya mescitte belli bir süre durmak, bu süreyi ibadetle geçirmek, bu süre içinde zarûret hâli dışında dünya işi ile ilgilenmemektir. (35/22)

İzn ü icâzet: Bir şeyhin irşad mertebesine gelmiş derviş veya muhiplerinden birine, tâlipleri irşad edebileceğine dâir izin verdiğini gösteren yazılı belge (icâzetnâme) vermesidir. (8/8)

Kâdirîye tarikatı: Abdulkâdir Geylâni'ye (ö. 561/1165/66) nispet edilen İslam dünyasının en yaygın tarikatlarından biridir. Bu tarikatı benimsemiş kimselere de Kâdirî denilmektedir. (3/11)

Kemâl-i maʿrifet: Varlıkların hakîkatini ve ilâhî sırları tefekkür, keşif ve ilham yoluyla kavrama, gerçeği bilme, irfan. (17/4)

Kemer-i mücâhede: Kemer, tarîkatlarda erenler hizmetine bel bağlayışın sembolü olarak mürşit tarafından tekbirle mürîde kuşatılan kuşaktır. Kemer, evliya hizmetine bel bağlayışın sembolüdür. Kemer-i mücâhede ise benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için mücâdele kuşağını kuşanıp hizmete bel bağlamak anlamına gelir. (53/16)

Kerâmet: Lügatta "cömert ve aziz olmak" kökünden gelen bir mastardır. Istılahî manası, "Allah'ın bir lütfu ve ihsan eseri olarak veli kullarından zuhur eden harukulade olaylara denmektedir (Tatçı,1990: 338). (17/3)

Kıbel-i tekmilü's-sülûk: Tasavvufta Hakk'a yükselmek için yapılan mânevî yolculuğu tamamlama yolu anlamına gelir. (71/7)

Kıyam buyurmak: Arapça ayağa kalkmak anlamındadır. Tasavvufta fenâdan sonraki bekâda istikâmet hâline kıyam denir. Kıyam buyurmak ise Kulun tedbirini

Allah'a havâle etmesi, şerîat ve tarikat hükümlerini yerine getirmek üzere harekete geçmesidir. (7/7)

Kutb: Mânevî mertebelerin en yükseğinde bulunan kimse; zâhir ve bâtın âlemlerinin idârecisi, âlemin kalbi, âlemde Hakk'ın halîfesi vaziyetindeki insân-ı kâmil. [Her devirde bir tâne olduğu kabul edilir] (61/11)

Kûşenîşîn-i uzlet: Yanlızlık köşesinde oturma anlamına gelir. Uzlet; Arapça, halktan uzaklaşıp, onlardan ayrı yaşamak anlamında bir kelimedir. Müride başlangıç hâlinde kötü ahlaktan uzaklaşmak için uzlet gerekir.

Maʿ nâ: Tasavvuf ehli, rüyaya "maʿnâ" ve "seyr" de derler. Rüyayı anlatırken, "Maʿnâmda şöyle gördüm" derler (Gölpınarlı, 1977:222). (47/14)

Maʿ ârif-i ilâhiyye: Maʿârif; bilmek, tanımak anlamına gelir. Arapça "maʿrifet sözünün çoğuludur. Sohbet esnasında olgun bir sûfînin söylediği tasavvufî sözlere verilen addır. Maʿârif-i ilâhiyye ise ilâhî bilgiler anlamına gelir.

Mâsivâ: Allah'tan başka her şey anlamına gelen Arapça bir sözdür. Sûfîlece, gönülde Allah'tan başka -kimin ve neyin olursa olsun- sevgisi, dileği varsa o kişi mâsivâya gönül vermiştir. Aynı zamanda varlık âlemini Allah'tan ayrı bilen, onları Allah sıfatlarının, Allah hükümlerinin tecellisi olarak görmeyen kişi de "mâsivâ ehli"dir (Gülpınarlı,1977:222). (56/27)

Meşîhat etmek: Bir tekkeye şeyhlik, mürşitlik etmek manasındadır. (71/12)

Meşâyıh: Şeyh kelimesinin çoğuludur. (8/1)

Mevâlî: Mevlâ kelimesinin çoğulu olan kelime, Arapça'da köleler, kullar, efendiler ve sahibler anlamlarını ifade eder. "Ben kimin Mevlâsı (yani sahibi) isem (kimin üzerinde tasarruf ve vilâyetim varsa) Ali de onun mevlâsıdır", hadisine dayanarak, bu sözün anlamını, Hz. Ali'nin bendeleri, bağlıları şeklinde benimseyenler de olmuştur (59/5)

Muhabbet-i ezeli: Başlangıcı olmayan, yüce Allah'a duyulan sevgi. (4/19)

Muhibb-ı sâdık: Muhib, Arapça seven anlamındadır. Bir tarikata intisap eden, o tarîkata ilgi ve yakınlık duyan, o tarîkatın inancını, görüş ve düşüncelerini benimseyen, kişiye muhib denir. Muhibb-ı sadık ise dostluğunda samimi ve vefâlı olan, dostluk bağlarının gerektirtiği vefâyı gösteren, sadâkatli dost anlamına gelen bir terimdir. (38/13)

Mukâbele: Arapça karşılaşmak, biriyle karşı karşıya gelmek manalarında kullanılır. Dervişler, zikir çekerken karşılıklı halka hâlinde otururlardı. Bu şekilde karşılıklı oturmaları veya toplu halde şeyhin karşısında bulunmaları sebebiyle zikir toplantılarına da mukâbele denilmiştir (Cebecioğlu, 2014: 342). (62/20)

Mücaz: Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış kimse manasına gelen bir terimdir. (53/14)

Mücâhede: Tasavvuf yolunda benlik ve bencillikten kurtularak nefsi yenmek için çalışmak, uğraşmak, mücadele etmek manalarına gelir. (7/19)

Mümin: Allah'ın varlığına, birliğine, Hz. Muhammed'in O'nun kulu ve peygamberi olduğuna ve İslâmiyet'in diğer îman esaslarına inanan, îman sâhibi kimse, müslüman.(46/1)

Mürşid-i kâmil: Mânevî yönden Hz. Peygamber'in hakîkatine vâris olma seviyesine ulaşmış kâmil insan manasına gelir. (14/5)

Mürşit: Rehber, önder, kılavuz anlamlarına gelen kelime tasavvufta seyr-i sülûkunu tamamlayıp irşad görevinde bulunan mânevî terbiye edici kişiye denir. Şeyh ile aynı anlama gelir. (14/5)

Mürit: Tarikatta bir şeyhe bağlanarak kendisinden usûl ve tasavvuf yolunu öğrenen kimseye denir. (24/5)

Müstağrak: İstiğrak hâlinde bulunan kimseye müstağrak denir. (19/17)

Müstahlef: Bir şeyh tarafından halîfe tâyin edilmiş (kimse) anlamına gelen bir terimdir. (53/14)

Müşâhede: Görme, perdenin açılması, temâşâ ve seyretme manalarına gelen kelime tasavvufta Hakk'ın gönüllerde hazır olması, Allah'ın tecellilerini görme, ilâhî sırlara vâkıf olma hâlidir. (14/2)

Nefes: Soluk anlamına gelen tabiî hayat unsurudur. Âşık, insan-ı kâmile intisap etmeden evvel bir ölüye benzer. İşte bu ölü, mürşidin hayat bahşeden nefesiyle dirilir. Nefes, mürşidin ilâhî hayat veren sözleri, duası, feyzi ve taliplere manevî tasarrufudur (Tatçı, 1990:356). (26/4)

Nefsini kırmak: Kulun kötü, beğenilmeyen, bayağı ve hayvânî arzuları, huy ve fiilleri, kibir gazap, kin, haset, hırs, tahammülsüzlük, hasislik, dedikodu, şehvet, ihtiras, hevâ vü heves gibi zaaflarının merkezini yok etmek anlamına gelir. (70/27)

Nutk haklamak: Mürşidin sözlerini tasdik etmek, uygulamaya koymak anlamında kullanılan bir ifadedir. Yani şeyhin emrini tahakkuk mevkine koymak demektir. (6/19)

Pîr: Farsça, ihtiyar anlamındadır; Arapçası "Şeyh"tir. Tarikat ehlince o tarikatın kurucusu tanınanı "Pir" diye anılır (Gölpınarlı,1977:273). (49/7)

Postnişîn: Koyun derisinden yapılan, minder veya seccâde olarak kullanılan sergidir. Tasavvufta, tekkelerde post belli bir makamı ifade eder. Tekkeye şeyh olmaya posta oturmak, posta oturan şeyhe de postnişîn denilir. Postnişine "seccâdenişîn" de denir. (56/10)

Riyâzet-i şakka: Riyâzet tasavvufta az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme böylece ahlâkı güzelleştirmedir. Riyâzet-i şakka ise daha zor bir riyâzet anlamına gelir. Yani yukarıdaki saydıklarımızı, nefsi zorlayarak daha da ağır bir şekilde gerçekleştirmektir. (6/21)

Sabır: Sabr, nefsin zorluklara tahammülüdür. Sûfî, bütün belâları İlâhî bir imtihan kabul eder. Sabır yolda ilerlemenin sermâyesidir. Kur'an'da ismi geçen bütün peygamberler, pek çok musibetlere maruz kalmışlar, başlarına gelen her belâya sabırla karşı koyarak zafere ulaşmışlardır. İşte derviş de sülûk esnasında tıpkı bu peygamberler

gibi belâlarla uğraşır; bu belâlara sabırla karşı koyar. Sabır mahabbetin; mahabbet vecdin, vecd ise vuslatın anahtarıdır (Tatçı, 1990:332). (34/20)

Sâlik: Arapça "giren" anlamına gelen bu kelime, mana olgunluğunu elde etmek üzere tasavvuf yoluna giren kişiye denir. (51/7)

Savmaa: Başlangıçta Hristiyan rahiplerinin halktan kaçıp uzaklaşarak meskûn olmayan yerlerde inzivâya çekilip Tanrı'ya yakınlaşmak için yaptıkları hücrelerin adıdır. Ancak daha sonraları Arapça olan bu ismi Müslüman dervişler de benimsemiştir. Hristiyanlarda buna manastır da denir (Uçman vd., 1976: 48). (21/19)

Seccâdeye cülûs etmek: Tarikatta alem, çırağ, âsâ, sikke, terk gibi sembollerin yanında seccâde de şeyhliğin alâmetlerindendir. "Seccâdeye cülûs etmek" ise şeyhlik makamına oturmaktır. (53/15)

Seccâde-i meşîhat: Şeyhlik seccâdesi demektir. Daha önce bahsedildiği üzere seccâde şeyhliğin alâmetlerindendir. (55/17)

Seyr-i ilallah: "Allah'a yolculuk" Dervişin Cenâbıhakk'a yükselmek, O'na erişmek maksadıyle zikre başlayıp mânevî yolculuğa çıkması mertebesi [Bu seyr ü sülûkun en alt derecesidir]. (9/1)

Seyr u sülûk: Tasavvufta bir mürşidin rehberliği ve denetimi altındaki sâliki, merhale merhale Hakk'a ulaştırmak için takip ettirdiği usûl ve bu usûl dâhilinde sâlikin yaptığı mânevî yolculuktur. (8/17)

Seyyid: Arapça "efendi", "bey" demektir. Hz. Peygamber'in torunu olan Hz. Hüseyin'in soyundan gelenlere "seyyîd", Hz. Hasan'ın soyundan gelenlere de "şerîf" denir. (3/9)

Sikke: Döğme keçeden yapılan yekpâre, bal rengi yahut beyaz, bir karış dört parmak uzunluğunda içice geçmiş iki katlı külâha denir. Sikke üzerine genellikle sarık sarılır. (14/23)

Sofa: Tekke, zâviye gibi yerlerde sütunlar veya kısa parmaklıklar ile ayrılmış olan oturma yerlerine denir. (62/23)

Suhte: Bu kelime Farsça "yanan" anlamına gelir. Tasavvufta ilim aşkıyla yanan medrese talebelerine de bu sebeple suhte denilmektedir. (35/13)

Sûfî: Tasavvûfî hayat tarzını benimseyerek hakkın yakınlığını kazanmaya çalışan kimselere denir. (64/20)

Şeyh: Arapça önder anlamına gelir. Tasavvuf okulu liderlerine şeyh denir. Fonksiyonu bakımından, müritleri hâl ile terbiye etmesi bir yana bırakılırsa, her şeyiyle bir öğretmen görüntüsündedir. Şeyhin şerîat bilgisine sahip, fenâ makamına geçmiş, ahlâk-ı hamide (övülen ahlak) ile süslenmiş olması gerekir. Kendisi kâmildir, bu yüzden kemâle erdirir. Yani mükemmeldir. (Cebecioğlu, 2014: 462-463). (3/9)

Tâc-ı riyâzet: Tac, tarîkat şeyhlerinin giydikleri, mensup oldukları tarîkata göre değişik şekilleri olan serpuştur. Riyazet ise az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme manalarına gelir. Tac-ı riyâzet ile "Şeyh makamına geçme"kastedilir. (53/16)

Taht-ı ʿâli: Taht, üstüne oturulan şey anlamında Arapça bir sözdür. Farsça, hükümdar koltuğu anlamına gelir. Bektaşî tâbiri olarak, Meydan'daki makamların en büyüğüdür. Diğer makamlarda olduğu gibi, burada da niyaz olunurdu. Tarikata yeni giren kişi, rehberinin delâleti ile buraya geldiğinde, ona burası şöyle tanıtılırdı: "Buna taht derler. Emr-i Sübhanî ile ve Selmân-ı Pak marifetiyle Hazret-i Peygamber-i Alışan için kurulan minber-i Resûlullah'tır". Şeyhlerin, alem, taç, taht gibi maddî dünyanın sultanlarının kullandığı eşyaları kabul etmeleri, zaman zaman, sûfîlerdeki siyasî eğilime işaret sayılmıştır (Cebecioğlu 2014: 471). (47/16)

Tâlib: Arapça talep eden, isteyen demektir. Tasavvuf okuluna kaydını yaptırma durumundakilere tâlib denir. Tasavvufta, hedefe ulaşana kadar dört dereceden geçilir: Tâlib, mürit, sâlik, vâsıl. Tâlib ilk derecedir. Tâlib eskiden hemen tasavvuf okuluna alınmazdı, önce bir süre durumu incelenirdi. Bazen işin altından kalkıp kalkamayacağını denemek üzere hazırlık dersi yaptırılır, bu aşamada başarılı olanlara esas ders verilirdi. (Cebecioğlu, 2014: 472). (32/2)

Tarîk-ı Eşrefîye: Eşrefîye tarikatı, Eşrefoğlu Rûmî (ö.874/1469) tarafından kurulmuş, Kâdiriyye tarikatının kollarından birinin adıdır. (15/4)

Tarikat: Arapça yol manasına gelen bu kelime tasavvufta; Hakk'a ermek için tutulan, birtakım kuralları ve âyinleri bulunan yol demektir. Bu kelime metot, usûl anlamlarına da gelir. Tarikata girmiş bir müridin, şeyhinin nezaretinde Allah'a ulaşma konusunda takip ettiği usûle ve metoda tarikat adı verilir. Tarikat bunu gerçekleştirmek maksadıyla, farz ve vâcibin ötesinde birtakım nâfilelere özellikle sünnetlere ağırlık verir. (3/7)

Tekmîl-i tarîkat: Tasavvufta Allah'a erişme yolundaki dört makamdan (şerîat, tarîkat, hakîkat, mârifet) ikincisi olan tarikat makamını tamamlamak demektir. (65/6)

Telkîn-i zikr etmek: Tasavvufta bir şeyhin müridine Allah'ı zikretmeyi öğretmesidir. (32/14)

Terk: Dünyayı terk etmiş bulunan fakr u fenâ ehli dervişlerin başlarına giydikleri taç ve külahlar üzerinde dikey iniş şeklinde alâmetler olurdu. İşte bu dilim dilim görüntü veren alâmetlere terk veya terek adı verilir. Bu dilimlerin sayısı tarikatlara göre değişir. (Cebecioğlu, 2014: 490) Eşrefîlerde dilim sayısı 7'dir. (14/20)

Terbeye-i sellâk: Tarikat yoluna giren dervişleri eğitmek anlamındadır. (53/14

Tevbe vermek: Allah katında hatırı sayılır bir kişiyi şâhit tutarak günahlarına tövbe etmektir. (32/13)

Tövbe ve inâbe: Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Rasûl'ü ve o tarikatın pîri nâmına söz vererek bir şeyhe bağlanmak. (6/21)

Türbe: Arapça, toprak demektir. Veli olduğu zannedilen kişiler için üstü kapalı olarak yapılmış mezara, türbe denir. (35/22)

Ulûm-ı zâhireye: Bâtın ilmi olarak kabul edilen tasavvuf dışındaki din ve dünya ilimleri anlamına gelmektedir.

Ulûm-ı bâtınıye: Allah'ın ihsanı ile kalbe ilham edilen, İlâhî sırlara ait bilgilerdir. Ledün ilmi de denir. Okuyup bellemek ile değil de öz doğruluğu ve Allah'a

teslim oluş sonucu olarak gönle doğan bilgidir. Bâtın bilgisi; metodu, medresesi, müderrisi olan bir bilgi değildir. Bu bakımdan bu bilgi gizli bir bilgidir.

Vâridat-ı ilâhiye: Sûfîlerde ilham yoluyla kalbe gelen ve söylenen ilâhî sözlere denir.

Vecd: Türkçe söylenişe göre "vecid", aşkla cezbeye düşmek, özlemle kendini yitirmek, kasıt ve zorlama olmadan Allah'tan bir lutuf şeklinde kalbe gelen coşkunluk ve istiğrak hâli, ilâhî aşka dalıp kendinden geçme manalarına gelir.(2/10)

Velî: Cenâb-ı Hakk'a yakınlık mertebesini kazanmış olan seçkin kul, Allah'ın dostu ve sevgili kulu manalarına gelir. Nefis bu makamda kemâle ulaşmış, sâfiyet kazanmıştır.(2/5)

Zâhit: Dünyayı terk edip dinin emirlerine çok titizlikle riâyet eden, züht ve takvâ sahibi, dindar, müttakî kişilere denir. (61/1)

Zâviye: Âsitâneden daha küçük toplanma yeridir. Şehir ve kazaların kenarlarında, uzakça yerlerde kurulurdu. (71/11)

Zikri urmak: Dervişlerin toplu olarak ve belli usûllere uyarak Allah'ın isimlerini söylemek sûretiyle ibâdet etmeleridir. (33/26)

2.3. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ KERAMET MOTİFLERİ

Arapça "kerm" kökünden mastar olan "kerâmet" kelimesi *Kur'an*'da geçmemekle beraber, bu kökten gelen "kerîm" kelimesi Allah'ın sıfatı olarak kullanılmış, üstün ahlak sahibi, cömert ve övülen nitelikleri olan kişiler ile şerefli ve kıymete değer şeyler için de bu kelime sıfat olmuştur (Yavuz, 2017: 41).

Terim olarak kerâmet kelimesi, nübüvvet iddiâsında bulunmaksızın mümin ve sâlih kimselerde zuhur eden hârikulâde fiil ve hâller şeklinde târif edilir. Özellikle tasavvûfî kaynaklarda kerâmet ile hârikulâde olaylar arasında doğrudan bir ilişki kurulmakta ve kerâmetin bu özelliğine vurgu yapıldığı görülmektedir. Örneğin Kuşeyri (ö.465/1072), kerâmet kelimesinin tanımını yaparken onun genel-geçer tabiat kanunlarının dışında gerçekleşen bir durum olması, velâyet ile vasıflanmış olan bir kimseden zuhur etmesi ve hâlini tasdik edici mâhiyette bulunması gerektiğini belirtir. O,

meydan okuma vasfı dışında mucizenin şartlarının tamamının veya çoğunun kerâmette de bulunacağını ve kimde zuhur ederse o kişiye bir özellik ve üstünlük kazandıracağını da söyler. (Bulut, 2001:332) Mucize ile kerâmet zuhurat bakımından aynı olmakla birlikte mucize, peygamber tarafından ortaya koyulup içinde meydan okuma varken kerâmet ise peygambere tâbi olan bir velîden meydana gelen ve içinde meydan okuma olmayan olağanüstü bir zuhurat olmaktadır. (Aydın, 2015: 114)

Kaynaklarda maddî ve mânevî olarak iki tür kerâmetten bahsedilir. Maddî kerâmetlere örnek olarak gayba dâir olayları bilmek, ölüleri diriltmek, uzak mesâfelere kısa süre içinde ulaşmak, suda yürümek, bir anda farklı zaman ve mekânda bulunmak, insanların zihinlerinden geçeni okumak, Hızır ile görüşmek, hastaları iyileştirmek, nesnelerin mâhiyetini değiştirmek, cansız varlık ve hayvanlarla konuşmak gibi olayları söyleyebiliriz. Mânevî kerâmetler ise sebepsiz ilim verilmesi, günahlardan kaçınıp ilâhî emirlere itaatte başarılı olmak, dualaların hızlı bir şekilde kabul edilmesi yani ihlâs ve istikâmet üzere olmak gibi hususlardır.

Evliyâ menkıbelerinde sıkça yer alan kerâmet göstermek hususu, her ne kadar bir tarikat şeyhi için övünülecek bir durum olmasa da tasavvuf ve tarikatların yaygınlaştığı dönemlerde müritler, mensubu oldukları tarikatın şeyhinin mânevi üstünlüğünü ispat etmek için bu kerâmetleri eserlerinde yoğun bir şekilde işlemişlerdir. Ayrıca müritler bu kerâmetleri işlerken aynı zamanda şeyhlerinin ve tarikatlarının tanınmasını ve tarikat dışında yer alanlara yönelik bir çeşit propaganda aracı olarak kullanmayı da amaçlamışlardır.

Menâkıbnâmelerde anlatılan kerâmetler halk üzerinde son derece etkili olmuş, hem tarikat mensuplarının birliğini sağlamış hem de halkın ilgisini çekmede önemli bir görev üstlenmiştir. Zamanla oluşan kerâmet kültürü, farklı tarikatlarda da etkili olmuş ve benzer şekillerde kullanılmıştır (Aça vd., 2011:369).

Evliyâ menâkıbnâmelerinde cereyân eden hârikulâde olaylarda sık sık tekrarlanan ve bu olaylara belli bir özellik veren birtakım unsurlar vardır ki bunlara motif denir.

Gerek diğer İslam ülkelerinde gerekse Anadolu'da yazılmış evliyâ menâkıbnâmelerinde mevcut motifler dikkatle gözden geçirilse, yüzlerce yıldan beri

kaydedilen yüzlerce ve binlerce menkabe olmasına rağmen, kullanılan motiflerin belli bir sınırı aşmadığı, çoğu menkabelerde aynı motiflerin tekrarlandığı gözden kaçmaz. Bu itibarla tek bir motifin pek çok menkabede kullanıldığına rastlandığı gibi, bazen bir menkabede birkaç motif bulunabilir (Ocak, 1983: 83).

Menâkıb-ı Eşrefzâde de bir hayli kerâmet motifi tespit edildi. Tespit edilen kerâmetle ilgili motifler şöyledir:[8]

2.3.1. Hızır ile Görüşme

Menkıbeye göre Abdurrahim Tırsî müritliği zamanında her seferinde Hz. Hızır'ı görmek ve sohbetiyle müşerref olmak için şeyhi Eşrefoğlu Rûmî'ye yalvarır. Sonunda Eşrefoğlu'nun bildirmesi ile bir gece Hz. Hızır ile yaylakta buluşur:

...ʿAbdürraḥîm Tırsî daḥı āh görsem ve bilsem deyü Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinden ricā iderken bir şeb Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki ʿAbdürraḥîm var bu gice yaylaḳa git anlar daḥı semʿan ve tāʿaten deyüp hemān ol ḥînde yola revān olup yaylaḳ ṭarafına müteveccih olur şāfiʿî vaḳti olunca sıvışdı nām aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ olan çeşme-sār yanına varur görür ki muḳeddemen İznikde kendüden elma alan derviş ol maḥālde ṭurur ʿAbdürraḥîm Tırsî Hay efendüm deyüp mübārek ḳademine düşer ve bilür ki bu derviş şuretinde olan Ḥıżır ʿaleyhiʾs-selāmdur (Güneş, 2003:43).

2.3.2. Meleklerin İnsan Sûretinde Görülmesi

Menkıbeye göre bir gün Şeyh Abdurrahim Tırsî ve dervişleri câmi inşaatı içinde hizmette bulundukları sırada yanlarına yörükler tâifesi şeklinde bir bölük cemaat gelir. Ellerinde ise çeşit çeşit yemekler vardır. Bu sofraları Abdurrahim Tırsî'nin ve orada hizmette bulunan müminlerin önlerine koyarlar. Yemekler yenince o sofraları getiren tâife oradan ayrılır. Daha sonraki bir zamanda orada bulunan dervişlerden biri yörüklerle karşılaştığında o gün getirdikleri yemeklerden bahsedip şeyhlerinin çok memnun olduğunu söyler. Ancak yörüklerin yemekten haberleri yoktur. Derviş bunu şeyhine

[8] Bu motifler tespit edilirken A. Yaşar Ocak'ın *Türk Halk İnançlarında ve Edebiyatında Evliyâ Menkabeleri* adlı eserinden yararlanılmıştır.

sorduğunda şeyh o gün yemek getirenlerin yörükler değil, yörükler sûretinde melekler olduğunu söyler:

...Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp tesbīḥ ve duʿādan ṣoñra meşīstan içinde yörükler ṭāifesi şeklinde bir bölük cemāʿat gelürler ellerinde sofraları var içlerinde envāʿ-ı ṭaʿām māl-a-māl getürüp ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ önüne vaʿżʿ iderler anlar daḫı duʿā buyurup Baʿde emr eyledi ki ol ḫidmetdeolan müʾminlerüñ önine sofralar ḳoydılar ve cümle müʾminīn ekl idince ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḳarşısında ḳāimen durdılar ve Şeyḫ Ḥażretleri aṣlā bunlaruñla mükāleme eylemedi Baʿdeʾṭ-ṭaʿām sofralarını alınup vedāʿ idüp geldikleri ṭarīḳa revān oldılar Baʿdehu cumʿa güni olduḳda Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā cāmiʿe gitdiler ben daḫı yaylaḳda olan yörüklerüñ baʿżısını bulup eytdüm ki müʾminler ʿacib zamānında ṭaʿām getürdüñüz Şeyḫ Efendi Ḥażretleri ġāyet ḥaẕẕeyledi yörükler eytdiler ki nice ṭaʿāmdur bizüm andan ḫaberümüz yoḳdur deyü mükāleme eśnāsında Şeyḫ Ḥażretleri bendelerine nidā idüp buyurdular ki Ḥabīb Dede ol ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle ve ʿālā kemāl-i kereminden bizüm ḫidmetümüzde olan müʾminleri taʿẓīm için ḳudret-i sofrasından melekleriyle behişt-i cāvidān ṭaʿāmı irsāleyledi ve buyurdılar (Güneş, 2003: 46).

2.3.3. Yerden Su Çıkarma

Bu motif de menkıbede şöyle geçer: Bir gün Şeyh Hüseyin Hamavî dervişleriyle sahrâya gezintiye çıkar. Ancak yanlarında su yoktur ve dervişlere su bulmalarını emreder. Dervişler bir müddet arar ancak su bulamazlar. Bunun üzerine şeyh, Eşrefoğlu'nun aramasını ister. Eşrefoğlu Rûmî'de gidip bir ağacın altında secdeye kapanıp Allah'tan su ister. O anda secde ettiği yerden su akmaya başlar:

...Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki hele bir tecessüs idüñ var ola Dervişān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı bir miḳdār geşt ü güẕār iderler ʿāḳıbetüʾl-emir ṣusuz gelürler Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī gerçi misafiri ḳullanmak olmaz likin siz de bir tefaḫḫuş idüñ belki ṣucaġız bulasız siz Sulṭān Eşref-zāde daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp yerinden ḳalḳar ve eline tas alup bir dıraḫtuñ altına varup teyemmüm ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız iḥsān eyle diyüp başını secdeden refʿ

ider hemān secdesi mekānından bir aʿlā ṣucaġız revāne olur Eşref-zāde Ḥażretleri ol mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür (Güneş, 2003: 16).

2.3.4. Hastalık ve Vücut Ârızasını Gidermek

Menkıbeye göre Sultan II. Mehmed'in annesinin ağzında çıkan kangren hastalığına hiçbir tabip çare bulamaz. Sonunda Eşrefoğlu Rûmî'ye mürâcaat ederler. Eşrefoğlu saraya gelip cebinden şeker çıkarır ve şekere duâ okuyup padişaha verir. Padişah şekeri annesine gönderir. Neticede padişahın annesi kısa süre içerisinde şifâ bulur:

... Pādişāh Ḥażretleri buyururlar ki bir vālidem vardur beġāyet şefḳadur likin zebānlarında bir maraż peydā oldı tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan ḫalāṣları ḥaḳḳında himmet ricā iderem deyü buyururlar Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri hemān mübārek ellerin ceplerine ṣoḳup bir miḳdār nebāt şekeri çıḳarup mübārek nefeslerine ṭutup baʿdehu pādişāha virüp buyururlar ki bu şekeri vālideñüze virüñ eriyince dehānlarında ṭutsunlar pādişāh Ḥażretleri ḳızlaraġasını çaġırup ve şekeri eline virüp vālidesi Mükerreme Sulṭāna irsāl iderler aġa daḫı şekeri vālide Sulṭāna virür ve Eşref zādenüñ vaṣiyyetleri üzere şekeri dehānlarında ṭutmaġa işāret ider Mükerreme Sulṭān daḫı şekeri dehānlarına vaʿż ider Biiẕnillahi Teʿālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker temām eridükde zebānları daḫı kemā-kān evvelki gibi olup ṣaġ u sālim olur (Güneş, 2003: 29).

Başka bir menkıbede sâlihâ bir kadının tâ'ûn hastalığına yakalanması ve Eşrefoğlu Rûmî'nin du'a etmesi ile şifa bulma hâdisesi de bu motifle ilgilidir:

...Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervişler biz duʿā idelüm siz āmiṉ deyüñ ola ki bu ḫātūn ḫastalıkdan ḫalās ola anlar daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp hemān Şeyḫ Efendi iki ellerini semāya refʿ idüp duʿā buyurdılar dervişler daḫı āmin deyüp Baʿdehu geldikleri yola revān oldılar ben daḫı biḏār oldum gördüm ki āŝār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir ü nümāyān olmış Ḥaḳḳa ḥamd ü ŝenā eyledüm Baʿdehu rūz-be-rūz bilkülliye ḫastalık üzerümden gidüp şifāyāb oldum (Güneş, 2003: 59).

Bir başka menkıbede ise Şeyh Muhammed Efendi'ye tımarhâneye yatırılmak üzere bağlanmış bir deli getirirler. Şeyh Muhammed ise "Fukaranın tımarhânecisi

şeyhtir.” diyerek delinin ellerini çözer ve beraber abdest alırlar. Daha sonra bu deli, hastalığından kurtulur ve memleketine geri döner:

Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede seccāde-nişīn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuḳarāyıla Şeyḫ Muḥammed Efendiye göndermişler ki mecnūn oldı Tımarḫāneye ḳosunlar deyü Mezbūruʾş-Şeyḫ Muḥammed Efendi dahī fuḳarānun timārḫānecisi Şeyḫdür deyüp mecnūna gel kişi senüñle ābdest alalum deyüp elini çözüp dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan ṭaşra çıḳup ābdest alup Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile ḳuʿūd eyledi Biemrullahi Teʿālā ḫalāṣ olup yine diyārına revān oldı (Güneş, 2003: 69-70).

2.3.5. Az Yiyecekle Çok Kişiyi Doyurma

Şeyh Abdurrahim Tırsî bir gün dervişleriyle birlikte Tirse adlı yere câmi inşa etmek için kereste kesmeye giderler. Ancak yanlarında küçük bir tencere ve içinde az miktarda pirinç çorbasından başka yiyecek yoktur. Onca insan sofraya oturur. Abdurrahim Tırsî ise önündeki küçük tencere üzerine bir Fâtihâ-i Şerîfe okuyup “Sahanları doldurun!” diye emreder. O büyük sahanlar doldurulur, oradaki cemaat yer ve hepsi doyar. Tenceredeki çorba ise sanki içinden bir kaşık bile alınmamış gibidir:

Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Ḥażretleri Tirse nām yaylaḳda olan cāmiʿ-i şerīflerini binā eylemek içün kereste kesmeğe cemʿiyet idüp Kūhistāne revāne olduḳda bir küçük tencerede bir miḳdār pirinç şorbası götürüp likin ṣaḥanları çoḳ getürür Kūhistāne varılup ḫidmete mübāşeret itdüklerinde şol miḳdār adam cemʿ olur ki taʿbir olunmaz ḍahveʾ-i kübrā olduḳda nas sofra sofra olup oturdılar Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri ol küçük tencerenüñ üzerine bir fātiḥāʾ-i şerīfe tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ deyü emr eyler ol büyük ṣaḥanları ol tencereden ṭoldurduḳ ve bu ḳadar cemāʿat ekl itdiler ve cümlesi ṭoydılar ve tencerede çorba yine evvelki gibi ḳalup güyā içinden bir ḳaşıḳ alınmamışa benzerdi (Güneş, 2003: 44-45).

2.3.6. Öldükten Sonra Kerâmet Gösterme

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî vefât ettikten sonra saray-ı hümâyun’daki kadınlardan biri kangren hastalığına yakalanır. Hiçbir çare bulunmayınca daha önce hayatta iken padişahın annesini iyileştiren Eşrefoğlu Rûmî akla gelir. Bundan dolayı kızı Züleyha Hatun saraya çağrılıp babasına teveccüh etmesi istenir. Eşrefoğlu’nun kızı

babasına teveccüh ettiğinde Eşrefoğlu'ndan, Tirse adlı yerde kendisine ait bir eser olduğuna ve o eseri götürüp hastaya verildiğinde şifâ bulacağına dair bir işaret alır. Ardından Eşrefoğlu'nun kızı bunu saraya bildirir. Eser getirilir ve tarif ettiği üzere getirilen şeyi hasta ağzına alır, ardından şifâ bulur:

Sulṭān Eşref Ḥażretleri irtiḥāl-i beḳā-yı sarāy-ı server-i ʿuḳbā buyurduḳlarından ṣoñra yine ekle ʿilleti sarāy-ı Hümāyunda ḳadınlardan birine ʿārıż olup bir çāre bulınmayup Ḥażreti Eşref-zādenüñ kerįme-i muḥteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü niyāz iderler ki pederüñüz Ḥażretine teveccüh buyurasuñuz anlar daḫı peder-i vālā-Güherlerine tevessül-i teveccüh eyledüklerinde buyururlar ki benüm Tirse nām-ı maḥalde āŝārum vardur getür Marįża olan aġzına alsun defʿ olur deyü buyurmışlar ve anlar daḫı adam irsāl idüp getürüp aġzına almış Bi-Keremillahi- Teʿālā ol maraż defʿ olmış (Güneş, 2003:35).

Yine bir başka menkıbede Eşrefoğlu Rûmî vefât ettikten yüz altmış sene sonra mazlum olarak hapsedilen bir gencin rüyasına girip onun kurtulmasına vesile olma hâdisesi de bu motifle ilgilidir:

...Maḥbūsuñ daḫı üzerine nevm ġalebe idüp bir miḳdār uyuduḳda rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde nümāyān olup buyururlar ki ḫalās zamānı geldi tiz ḳalḳ git Maḥbūs daḫı bįdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskįn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde körepesiyle ḳapudan ṭaşra çıḳup gider hiçbir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler (Güneş, 2003: 37).

2.3.7. Hasımlarını Ölümle Cezalandırma

Menkıbede geçen inkâr üzere olup Eşrefoğlu Rûmî'yi rencide eden on yedi kişinin bir gece aniden vefât etme hâdisesi bu motifle ilgilidir:

...Ḳudret-i Rabbānį birle ol şeb ol maḥalden on yedi kimesne vefāt idüp ahāli-i maḥalle mütenebbih olup Sulṭān Eşref-zādeden istiʿẕār idüp ʿafv-ı cerāʾimleriyçün tażarruʿ ve niyāz iderler (Güneş, 2003: 34).

2.3.8. Akıldan Geçenleri Bilme

Menkıbeye göre Şeyh Muslihiddin Efendi, bir gün kırk kişiyi halvethâneye koyar. Bu kırk kişinin içinde olan Pîr Hamdi Efendi ise "Şeyh küçük bir adamdır kırk kişiyle nasıl ilgilenip terbiye edecek?" diye bir düşünceye kapılır. Daha bu düşünce tamamlanmadan Şeyh Muslihiddin halvethâne kapısına gelir ve "Şahin (kuş türü) de küçüktür ama işinde çabuktur." der ve Hamdi Efendi'nin bu düşüncesini izale eder:

ʿÂzizüm Şeyḫüm Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-ı senede bir zamānda benümle ḳırḳ nefer kimesneyi erbaʿine ḳodı birkaç gün mürūrında ḫāṭıruma ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir küçük adamdur bu ḳırḳ nefer kimesneyi nice terbiye ider henüz bu ḫāṭıra temām olmadın ʿAzīz Ḥażretleri ṭarfetüʾl-ʿaynda ḫalvetḫāne ḳapusına gelüp Çelebi şāhin de küçükdür ammā ʿamelinde çābükdür buyurup defʿ-i ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet eylediler (Güneş, 2003: 50).

Başka bir menkıbede ise Eşrefoğlu Rûmî yalnız ibâdet ile meşgul olmak için halvethâneye girer. Ancak birden aklına eşi ve kızı gelir ve onların ne halde olduklarını merak edip vesveseye kapılır. Bu durum eşine mâlum olur ve o da kızını Eşrefoğlu'nun hücresine gönderip rahatlarının yerinde olduğunu haber edip içinin rahat olmasını söyler:

…Sulṭān Eşref-zāde daḫı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ telḳīnleri ile ẕikr-i Ḫudāya meşġūl olurlar ammā birḳaç gün mürūr itdükde ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından ḫuṭūr ider ki ṭoġru yoldan gelüp bunda girdük ehl ve ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç bilmem ne çāredür bu derde deyü huẓūr-ı ḳalblerini perişān ider Ḥaḳḳ Teʿālānuñʿināyeti ve Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ himmet-i ʿāliyesiyle ehllerinüñ ḳalbine Sulṭān Eşrefzādenüñ ḫāṭırası münʿakis olup ehlleri kerīmelerine dir ki ḳızum babañ Ḥażretlerinüñ ḥücresi ḳapusına var söyle ki babacıġum siz huẓūr-ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ Şeyḫ Efendi Ḥażretleri bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām daḫı bī-nihāye ve dest ü dāmenümüzi kimse görmez (Güneş, 2003: 11).

Başka bir menkıbede Şeyh Hamdi Efendi'nin dervişlerinden birinin "Şeyh Efendi'nin kerâmeti varsa bize şeker bulsun." diye düşündüğü anda Hamdi Efendi'nin, dervişin aklından geçenlerden haberdar olup şeker bulma hâdisesi de bu motifle ilgilidir:

Dervīşlerden birine ḫāṭıra olur ki eğer Şeyḫ Efendi Ḥażretlerinüñ kerāmeti var ise bize bir miḳdār şeker bulsun dir Baʿdehu tamāmüʾl-ḫāṭıra meğer Şeyḫ Efendi Ḥażretleri daḫı hālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında olan zeytūn aġaçlarınuñ içinde

giderler imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi olan dervişe buyururlar ki dervîş şol dıraḫtuñ üstinde biten nedür deyü bir zeytūn aġacına işāret buyururlar dervîş daḫı aġaca yakın varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erik aġacından ṣaḳız aḳar dervîş daḫı şekeri ḳoparup Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdî Efendiye getürür (Güneş, 2003: 51-52).

2.3.9. Şeytanı Görüp Teşhis Etme ve Kötülüklerine Kapılmama

Menkıbeye göre bir gün Eşrefoğlu Rûmî halvette iken gece yarısı arz u sema iki parça olup içinde bir nur peydâ olur ve Eşrefoğlu'na hitap ederek "Ey kul dile benden ne dilersen cümle haramları sana helal kıldım." der. Eşrefoğlu Rûmî ise onun şeytan olduğunu anlar ve hemen onu avucunun içine alarak sıkmaya başlar. Daha sonra şeytana müritlerinin ve dostlarının imanlarına kasdetmeyeceğine dâir söz vermesi hâlinde bırakacağını söyler. Şeytan da söz verir. Eşrefoğlu ise "Sen Allah'a verdiğin sözde durmadın bana verdiğin sözde mi duracaksın, bildiğin şeyden geri kalma!" deyip salıverir:

Sulṭān Eşref-i Rūmî Ḥażretleri ḫalvetde iken nıṣfuʾl-leyldeʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā ʿabdî dile benden ne dilersin cümle muharremātı saña ḥelāl eyledüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o melʿūnı ḳabżam içine alup ṣıḳdum meğer ol şeyṭan-ı raciṃ idi avucum içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür ölmezem sen beni öldürmek istersüñ didüm ki melʿūn benim mürîdlerimiñ ve aḥibbālarumuñ îmanlarına ḳaṣd eylememeye ki ʿahd eyle seni ṣalıvireyüm Şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne ʿahd olsun ki ḫālet-i nezʿde yanlarına varup îmanlarına ḳaṣd itmem Sulṭān Eşref-zāde dîr ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü ṣalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm didüginden bildüm buyurmışlar (Güneş, 2003:23).

2.3.10. Uzakta Cereyan Eden Hâdiseyi Bilme

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî, Hamâ şehrine geldiğinde onu karşılamaya gelen insanlar, üstü başı eski ve dış görüntüsüne önem vermediğinden dolayı, kensini

tanıyamazlar ve Eşrefoğlu yanlarından geçer gider. O anda orada bulunmayan Şeyh Hüseyin Hamavî de nûr-ı velâyet ile bu olaydan haberdar olur:

...Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri yanlarından geçüp gider aṣlā müstaḳbilden bir kimesne Rūmdan gelen bu oldıġın bilmezler ẕirā Sulṭān Eşref-zādenüñ fenāları beġāyet kemālde imiş ḥatta rivāyet olınur ki mübārek ḫırkalarınuñ söküklerini dikmeyüp öyle gezerler imiş imdi müstaḳbilin ḳıyās iderler ki Rūmdan gelen er ʿālem ü çeraġ ve cemāʿatlegeliyor fenālarından Eşref-zāde Efendiyi bilmezler ṣuret-bin olduklarından ʿāḳıbetüʾl-emr bu ḥāl Şeyḫ Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerine nūr-ı velāyetle maʿlūm olup biʾz-zāt kendüleri ḫānḳāh ḳapusından ṭaşra çıḳup hezār-ı lüṭuf ve ʿarż-ı iştiyak birle Eşref-zādeye mülāḳī olup mesrūr itdüklerinden ṣoñra eyyüşeyʾün varaḳ Yā Rūmī kelāmı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ lisānlarından sütūde ider (Güneş, 2003: 10).

Yine başka bir menkıbede Şeyh Hüseyin Hamavî, Eşrefoğlu Rûmî'ye icâzet verip kendi vatanına halîfe olarak gönderir. Ancak şeyhin diğer bazı dervişleri bu duruma bozulur ve kendilerinin uzun zamandır şeyhe hizmet ettikleri halde halîfe tâyin edilmedikleri ama Eşrefoğlu'nun kırk gün içinde icâzet alıp halîfe tâyin edildiğini kendi aralarında konuşurlar. Bu olay da nur-ı velâyet ile şeyhe mâlum olur:

...Rūmī bir vilāyetde iki pādişāh ṣıġmaz var imdi seni vaṭanıña istiḫlāf itdim hemān anlar daḫı emirlerine imtiŝāl idüpʿazm-i rāh iderler ammā ʿazīziñ ḳudemādan olan fuḳarāsı dirler ki neʿacep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ Rūmiye ḳırḳ gün içinde himmet idüp izn ü icāzet virdi deyü ḳıyl ü kāl idicek ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i velāyetle maʿlūm olup dervişāna Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve ḥālini bildürmek içün ardlarından ādem irsāl idüp gerüye çevirdiler (Güneş, 2003:15).

Bir başka menkıbede de Şeyh Hüseyin Hamavî, Eşrefoğlu'nu halîfe tâyin edip gönderdiğinde arkasından hayran hayran bakar. Onun böyle bakması yanındaki dervişlerin dikkatini çeker ve niçin öyle baktığını sorarlar. Şeyh Hüseyin Hamavî de "Eşrefoğlu bir deniz imiş ki neyim varsa çekip kendine aldı, keşke bir nazar eyleseydi de siz de ondan yararlansaydınız." der. Bu söz nur-ı velâyet ile Eşrefoğlu Rûmî'ye mâlum olup bir mil kadar yer gitmişken döner bir kere nazar eyler:

...Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ardından naẓar buyurup ḫayrān olurlar fuḳarā eydür ki Sulṭānum ne ʿaceb naẓar buyurduñuz Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki bir baḥr-i muḥiḍ imiş her nem var ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir naẓar eyleye tā ki siz daḫı müntefiʿ olayduñuz Bu kelām nūr-ı velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna keşf olup bir mil ḳadar yer gitmiş iken bir kere naẓar eyledi Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvį Ḥażretleri daḫı elḥamdülillah deyüp el ḳaldurup duʿā iderler (Güneş, 2003: 18).

Başka bir menkıbede ise padişah, birkaç kez Eşrefoğlu Rûmî'yi saraya davet eder ancak her seferinde reddedilir. Sonunda adamlarını gönderip katletmelerini emreder. Adamlar daha yoldayken Eşrefoğlu'na mâlum olur ve kapısının önüne çıkıp adamları beklemeye başlar:

...Pādişāh Ḥażretleri münfaʿil olup buyururlar ki neʿaceb müstaġnį olur mürāį ancaḳ varuñ ḳatl idüñ deyü emr ider ḳapucılar daḫı ol aradan emr-i pādişāhla varup İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki Eşref-zāde Ḥażretlerini şarap ile boġalar biri cānibinden Sulṭān Eşref-zādeye bunlaruñ aḥvāli maʿlūm olup ṣalat-ı işrāḳı edādan ṣoñra fuḳarā ileḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına çıkup ve ḳapucılaruñ gelecek yollarına ḳarşu aʿṣalarınaittika idüp mürāḳabe tururlar (Güneş, 2003: 27).

Başka bir menkıbede Eşrefoğlu Rûmî İznik'te bulunduğu bir zamanda, mahalle ahâlisi tarafından rencide edilir. Eşrefoğlu'nun şeyhi olan Hüseyin Hamavî ise Hamâ şehrinde bulunmaktadır ancak bu hâdise ona mâlum olur. Onun müdahalesiyle de o gece oradaki on yedi inkârcı vefât eder. Böylece mahalle ahâlisi bu olaydan ders alır ve tövbe edip Eşrefoğlu'ndan af diler:

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ġāyet ḥalįm ve ṣāḥib-i tevāżuʿ idi ḥālā merḳad-ı münįrleri olan maḥalle ahālisi inkār üzere olup rencįde iderler imiş ḥatta şehr-i Ḥamāda Şeyḫ-i saʿādet-baḫşları eʾş-Şeyḫ Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerinüñ üzerlerine ġayret ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmį ṣabır ḫôşdur velį yerinde gerek yā uzad ayaġunı yāḫūd uzadurum buyururlar Ḳudret-i Rabbānį birle ol şeb ol maḥalden on yedi kimesne vefāt idüp ahāli-i maḥalle mütenebbih olup Sulṭān Eşref-zādedenistiʿẕār idüp ʿafv-ı cerāʾimleriyçün taẓarruʿ ve niyāz iderler (Güneş, 2003: 34).

Başka bir menkıbede de Şeyh İzzettin Efendi yemek yerken "Abdullahım seni aldırdım." der. Birkaç gün sonra İznik'ten kardeşi Şeyh Abdullah Efendi'nin şehit haberi gelir. İzzettin Efendi'nin kardeşi "Abdullahım seni aldırdım." dediği gün şehit edilmiştir:

Bir gün Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretleri ṭaʿām iderken ʿAbdullahum seni aldurdum deyü buyurmışlar Bir ḳaç günden ṣoñra İznikden ḫaber gelmiş ki başuñuz ṣaġ olsun birāderüñüz Şeyḫ ʿAbdullah Efendiyi filān gün şehiḏ itdiler deyü Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretlerinüñ ʿAbdullahum seni aldurdum didüği güni ḫaber virdiler (Güneş, 2003: 61).

2.3.11. Hasımlarına Korku ve Dehşet Verecek Durum ve Kılıklarda Görünme

Menkıbede geçen kendisini öldürmek amacıyla gelenlere Eşrefoğlu Rûmî'nin korku salacak bir biçimde heybetli görünmesi bu motifle ilgilidir:

...Ol gün Eşref-zāde Ḥażretlerine bir heybet müstevlį olur ki bir kimesnenüñ ḥareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan ṣoñra ḳapucılar gelürler Sulṭān Eşref-zāde daḫı hemān bir kerre reʾs-i saʿādetlerini mürāḳabeden refʿ iderler ve ellerinde olanʿāṣāyı zemine urup hoş geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe cümle serāsime olup lā-yaʿḳıl olurlar (Güneş, 2003: 27).

2.3.12. Maddelerin Mâhiyetini Değiştirme

Eserde geçen Abdal Mehmed isimli velî zâtın, eline aldığı balçığı yuvarlayıp köfteye dönüştürme kerâmeti bununla ilgilidir:

...Abdāl Muḥammed Ḥażretleri bunları imtiḥān içün ṭarįḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç yuvarlaḳ yapup şorbanuñ içine ilḳā idüp şorbayı ḳarışdurup Ḥażreti Eşref-zāde Efendinüñ dest-i saʿādetine virüp ekl eyle şunı deyü emir buyururlar (Güneş, 2003: 7-8).

Yine başka bir menkıbede Eşrefoğlu Rûmî'nin bir kazan şarabı bala dönüştürme hâdisesi de bu motifle ilgilidir:

...Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri dervįşlere varuñ şu yüki getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı şarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan getürürler

hemān Bismillahiʾr-rahmāniʾr-raḥim deyüp mübārek elleriyle ṭulumlaruñ ağızlarını açar ol maḥalde olanʿavām ve ḫavāṣ görürler ki şarap hep beyaż bal olmış (Güneş, 2003: 27).

Bir başka menkıbede ise bir gün Şeyh Hamdi Efendi ile dervişleri yolda giderken evliyâların kerâmetleriyle ilgili sohbet ediyorlarmış. Bir ara dervişlerden birinin aklından "Eğer Şeyh Efendi'nin kerâmeti var ise bize bir miktar şeker bulsun." diye bir düşünce geçer. Bu sırada zeytin ağaçlarının içinden geçen Şeyh Efendi, dervişe "Şu ağacın üstünde biten nedir?" diye sorup zeytin ağacını işaret eder. Derviş, ağaca baktığında görür ki zeytin ağacından şeker, erik ağacından da sakız akar:

*Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi ibniʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri bir gün bu boyalıca nām ḳaryeden Pazar Köyüne gider iken kerāmāt-ı evliyāʾullahı müẕākere iderler imiş dervīşlerden birine ḫāṭıra olur ki eğer Şeyḫ Efendi Ḥażretlerinüñ kerāmeti var ise bize bir miḳdār şeker bulsun dir Baʿdehu tamāmüʾl-ḫāṭıra meğer Şeyḫ Efendi Ḥażretleri daḫı hālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında olan zeytūn aġaçlarınuñ içinde giderler imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi olan dervīşe buyururlar ki dervīş şol dıraḫtuñ üstinde biten nedür deyü bir zeytūn aġacına işāret buyururlar dervīş daḫı aġaca yaḳın varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erikaġacından ṣaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Efendiye getürür*anlar*daḫı ḥāżır olan fuḳarāya tevziʿ iderler* (Güneş, 2003: 51-52).

2.3.13. Öldükten Sonra Yeniden Dirilmiş Görünme

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî vefât ettikten üç saat sonra Eşrefoğlu'dan tevbe alıp onun müridi olmak için Horasan diyarından üç kişi gelir. Ancak Eşrefoğlu'nu vefât etmiş bulduklarında çok üzülüp onca yolu gelip de şeyhten tevbe alarak müridi olamadıkları için ağlaşırlar. O sırada Eşrefoğlu Rûmi'yi gasl için magsel üzerine koyarlar. O anda Eşrefoğlu gözlerini açar ve ellerini misafirlerine uzatıp onlara tevbe vererek müritliğe kabul eder. Müritler de sevinip muratlarına nâil oldukları için Allah'a hamd ederler:

...Diyār-ı Ḫorasandan üç ṭālib gelür Ḥażreti Eşref-zādeyi intiḳāl itmiş bulduḳlarından çoḳ feryād ü fiġān idüp demişler ki müddet-i medīdedür ki vaṭanumuzdan cüdā olup taʿab ü meşaḳḳat-ı rāhı iḫtiyār idüp bunda geldük ki ḫidmet-i şerīfleriyle müşerref olup dest-i saʿādetlerinden tövbekār olayduk bu devletden bī-naṣīb olduḳ deyü

ağlaşurlar iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿżʿ iderler ve fuḳarā bir miḳdār ẕikre meşġūl olurlar Nāgāh Sulṭān Eşref-zāde maġsel üzerinde mübārek dḭdelerüñ açup ve yed-i şerḭfleriñ ol misāfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telḳīn-i ẕikr iderler anlar daḫı mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i ẕikr iderler Baʿdehu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri kibār bize müteraḳḳıblerdür deyü yed-i şerḭflerüñ yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn iderler misāfirler daḫı şād u ḫandān olup murādumuza nāil olduḳ deyü Ḥaḳḳa ḥamd ü ŝenā iderler (Güneş, 2003: 32).

Başka bir menkıbe ise, Tirsine adlı bir yerde dindar bir kadın varmış. Bir gece bu kadının kulağına zikrullah sesleri gelir. Kadın sesin geldiği yöne doğru gider, köyün dışına çıkar ve görür ki bir bölük asker ve hepsi ceylanlara binmişler zikir çekerek geliyorlar. Kadın onlardan birine "Bu gelenler kimdir?" diye sorar. O da "Bu gelen Eşrefzâde'dir." der. Kadın hemen Eşrefzâde'nin yanına gelir ve âdab içinde eteğine yüz sürer ve "Abdurrahim Tırsî ile beraber değil miydiniz?" diye sorar Eşrefoğlu ise "Bu sene gazaya gitmeye sıra onlara gelmiştir." deyip gözden kaybolur:

Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb gūşūne bir gülbangu ẕikruʾllah ṣādāsı gelür yaylaḳda Pıñarbaşında olan mescid-i şerḭfde olmaḳ ẓannıyla yerinden ḳalḳup ol ṭarafa gider köyden ṭaşra çıḳduḳda görür ki bir bölük asker ve cümlesi āhūlara rükūb itmişler ol ḫātūn muḳaddemlerinden birine bu gelenler kimdür deyü sūʾāl ider ol daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-zādedür didüklerinde hemān Ḫātūn ādābüzre bir miḳdār tevaḳḳuf idüp görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri bir sefḭd ahū üzerine süvār olmuş gelür Ḫātūn mübārek ḳadem-i saʿādetlerine rū-māl olup dir ki Sulṭānum Abduʾr-raḥīm Tırsḭ Ḥażretleri Sulṭānumla meʿan değül mi buyururlar ki bu sene ġazāya gitmeğe nöbet anlara gelmişdür deyüp ol ḫātūnuñ gözinden ġāʾib olur (Güneş, 2003:38-39).

2.3.14. Cansız Varlıkların Zikir ve Tesbihlerini Duyma

Menkıbeye göre bir zaman Şeyh Hüseyin Hamavî, dervişlerinden kendisine menekşe getirmelerini ister. Dervişler menekşe toplamaya giderler. Eşrefoğlu Rûmî de onlarla birlikte gider. Bir vakit sonra dervişler ellerinde birçok menekşe ile gelir. Ancak Eşrefoğlu'nun elinde yalnız tek bir menekşe vardır. Şeyh, Eşrefoğlu'na neden tek menekşe getirdiğini sorar. O da "Hangi menekşeyi koparmaya yöneldiysem 'Allah için

beni koparıp da tesbihimden ayırma!' diye nidâ eder o sebepten hemen bir zikri tükenmiş menekşe buldum ve onu alıp huzurunuza geldim." der:

...Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki dervişler bize bir miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervişler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider her biri bir ṭarafa perişān olurlar Baʿdehuʾz-zamān dervişler cümlesi gelüp deste deste benefşe getürürler Baʿdehu Eşref-zāde daḫı elinde bir dāne benefşesi var ʿAziz Ḥażretlerine virür ʿAziz Ḥażretleri buyurur ki Rūmī misāfir olmaġla benefşenüñ mekānını bulmamışsıñ gibi Sulṭān Eşref-zāde eydür Sulṭānum her ḳanḳı benefşeyi, ḳoparmağa ḳasd eyledüm bi-Ḥaḳḳı Ḫudā beni ḳoparma tesbiḥümden ayurma deyü nidā ider ol ecilden hemān bir zikri tükenmiş benefşe buldum ve anı alup ḥużuruñuza geldüm (Güneş, 2003: 17).

2.3.15. Hz. Peygamberi Rüyada Görme

Menkıbeye göre II. Bayezid'in eşi, kendi oğlu olan Şehzâde Korkut'un II. Bayezid'den sonra padişah olmasını arzu eder ve mânevî yardımına inandığı Şeyh Abdurrahim Tırsî'nin himmetini talep eder. Bunun için de Eşrefoğlu Rûmî'nin kızı olan Züleyha Hatun'a, eşi Abdurrahim Tırsî'den ricâda bulunmasını ister. Züleyha Hatun ise bunu düşünürken bir gece rüyasında Hz. Peygamber ve dört halîfeyi görür. Rüyada Abdurrahim Tırsî de oradadır ve tahta şehzâdelerden hangisi geçsin diye müzâkere ederler. Hz. Peygamber "Abdurrahim Tırsî'nin isteği Sultan Selimdir." der. Züleyha Hatun uyanır ve Abdurrahim Tırsî'ye neden Şehzade Korkut değil de Sultan Selim'in tahta geçmesini istediğini sorar. Abdurrahim Tırsî de Osmanlı'nın soyunun kesilmesini istemediğini zira Şehzade Korkut'dan evlat gelmeyeceğini söyler:

...Sulṭān Bāyezid ḫaṣṣakilerinden Sulṭān Ḳorḳud vālidesi baña vaṣiyyet idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-raḥim Tırsiden ricā idüp himmet ṭalep iderüz ki Sulṭān Bāyezidden ṣoñra pādişāh benüm oġlum olsun bende bu maʿnāyı daima ilḥāḥ iderdüm bir şeb rüʾyamda gördüm ki bir meclis-i ʿāli bir diven vaʿż olınmuş ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve üzerinde Sulṭān-ı Kevneyn ve Resūleʾs-ŝeḳaleyn Ḥażreti Muḥammedüʾl-Muṣṭafā ʿaleyhi ezkeʾt-taḥıyye Efendümüz Ḥażretleri cülūs itmişler ve cihār yār-ı güzin Rıḍvanullahi Taʿālā ʿaleyhim ecmāʿin ve ʿulemā-i Kirām ve evliyāʾi kāmilin Rıḍvānullahi ʿanhüm ḥāżır olmışlar ʿAbduʾr-raḥim Tırsi Ḥażretleri daḫı Sulṭānüʾl-enbiyā Ḥażreti Muḥammedüʾl-Muṣṭafā Ṣallallahü ʿAleyhi ve Sellemiñ ḥużūr-ı ʿālilerinde murāḳaben

ṭururlar müşāvere iderler ve şehzādelerüñ ḳanḳısı geçsün taḫta deyü Sulṭān-ı enbiyādan taʿyiṉ ṭaleb iderler Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar ki Rūmuñ ḳaraoġlanınuñ murādı Sulṭān Seliṉdür buyururlar ki murād-ı ʿAbduʾr-raḥiṉm Tırsiṉdür hemān Sulṭānüʾl- enbiyānuñ mübārek lisān-ı saʿādetlerinden bu kelām ṣādır olıcaḳ ġayrı şehzādelerüñ başlarından dülbendlerüñ alurlar ve ol meclisden ḳaldururlar bu ḥālde iken biṉdār oldum ve feryād eyledüm ve ʿAbduʾr-raḥiṉm Tırsiṉ Ḥażretlerine didüm ki Ḳorḳud pādişāh olaydı deyü siz Sulṭān Seliṉmüñ pādişāh olmasın ricā idermişüñüz buyurdılar ki şeyḫüm ḳızı Sulṭān Ḳorḳuddan evlād gelmez Āl-i ʿOŝmanıñ neslimünḳaṭiʿ mı olsun bu rıżāʾ-yı Ḥaḳḳa muḫālifdür deyü teslīṉ eylediler (Güneş, 2003:47-48).

2.3.16. Belaya Maruz Kalanları Kurtarma

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî'nin vefâtından yüz altmış yıl sonra, bir zamanda Germiyan Sancağı'ndan bir öğrenci mazlum olarak yakalanır. Haps edilmek üzere ayağına zincir vurulup ellerine kelepçe takılarak İstanbul'a götürülmek üzere yola çıkarılır. Yolda giderlerken Eşrefoğlu'nun türbesinin bulunduğu İznik şehrinden geçerler ve orada bir gece kalırlar. O gece mahpus genç, rüyasında Eşrefoğlu Rûmî'yi görür. Eşrefoğlu gence; "Ben Eşrefzâdeyim ve İznik'de bulunuyorum. Sen mazlum olarak bizim yanımıza geldin. Biz seni bu beladan kurtaracağız. Sen gönlünü hoş tut, yakında kurtulacaksın." deyip kaybolur ve dediği gibi de genç, bu beladan kısa süre içerisinde kurtulur. Mahpus, bu beladan kurtulduktan sonra Bursa'ya, Eşrefoğlu'nun hayır duâsını almak üzere, türbesine gelir ve başından geçen bu olayı anlatıp yazıya geçirir:

Eşref-zāde bu dār-ı ġurūrdan sarāy-ı sürūra irtiḥāl buyurduḳlarından yüz altmış sene mürūrla yaʿniٔ biñ otuz dört tāriḫinde ʿāvām ṭāʾifesinden baʿżı kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zenciṟ ü lāle taḳup İstanbula giderken reh-güẕārları İzniḳ olup anda iki gice mihmān olurlar Baʿdehu İstanbula revān olup Hersek nām-maḥalde ḳalup ol gice anda yaturlar ammā ol Maḥbūs vāḳıʿasında görür ki bir piṟ-i rūşen-zamiṟ yanına gelüp dir ki ṣakın ḫavf itme biz seni ḫalāṣ iderüz Maḥbūs-ı derdmend der ki Sulṭānum siz kimsiz ve ism-i şeriflerіñüz nedür buyururlar ki ben Eşref-zādeyüm ve İzniḳde oluram çünki sen maẕlūmen bizüm yanumuza gelesin biz senü bu belādan ḫalās itmemek mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı ḫôş ṭut ʿAn-ḳariṟ ḫalās olursın deyü tebşiṟ buyurup ġāʾib olurlar çün ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i rāh iderler ve ol suḫte ʿādet-i ḳadiṁeleri üzre iki bāzūlarından muḥkem bend idüp anuñ ardına iderler Nāgāh eŝnā-i zehābda

pāzū-bend çözilüp ṭutup yine bağlarlar yine çözilür ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup bendsüz öñlerinde sürerler ve İstanbula vaḳt-i ẓuhūrda dāḫil olurlar bir çavuşuñ ḫānesine nüzūl iderler dirler ki şimdi paşaya buluşılmaz Maḥbūsı ṣabāḥ divāna getürelüm deyüp yoldan gelmiş biḫtāb adamlar ʿazm-i cāmeḫāb iderler Maḥbūsuñ daḫı üzerine nevm ġalebe idüp bir miḳdār uyuduḳda rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde nümāyān olup buyururlar ki ḫalās zamānı geldi tiz ḳalḳ git Maḥbūs daḫı biḫdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde körepesiyle ḳapudan ṭaşra çıḳup gider hiç bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā bir ṣanduḳcı dükkanuna gelür ve elinde olan körepenüñ çıḳmasunı ricā ider Üstād daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl- ʿayn deyüp destine destere alup körepesini ḳaṭʿ ider maḥbūs derdmendinden rehā bulduḳda Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ḫayır duʿālarına iştiġāl üzere olup Burusaya gelüp taḥriḫr olındugı üzere ser-güzeştesini beyān eylemişdür bu ḳıṣṣadan bize ḥāṣıl oldı ki āsitāne-i āliyyelerine rūy-ı māl iden kimesne dünyevī belāsından rehāyāb olınca ziyāretlerine varup ḫidmet-i ʿaliyyelerinde bulınan maḥıbb-i ṣādıḳlar dünyā ġamından ve āḫiret ʿazābından ḫalāṣolmaḳ biʾṭ-ṭarīḳüʾl-evlādur (Güneş, 2003: 36-37-38).

2.3.17. Başka Bir Velîye Kerâmet Kuvvetiyle Üstün Gelme Ve Onu Kendine Tâbi Kılma

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî, kendisine müstehabı öğretmek için gelen Molla Kutbettin adlı zâta doğu tarafına bakmasını söylemiş. Molla Kutbettin doğu tarafına baktığında güneş kendisine dehşet verecek şekilde gözükmüş. Dehşete düşen Molla Kutbeddin, Eşrefoğlu'nun büyüklüğünü anlayıp eteğine yüz sürmüş ve küstahlığından istağfar etmiş. Anlatılan hâdise de bu motif ile ilgilidir:

Eşref-zāde Ḥażretleri zamān-ı saʿādetlerinde ṣalat-ı fecrī bir miḳdār karanlıḳda ḳılarlar imiş Meğer ol zamānda fāżıl-ı Rūm Ḳuṭbeʾd-din eʾl-İzniḳī Ḥażretleri ḥayātda imiş Eşref-zāde Ḥażretlerine vaḳt-i müsteḥabbı taʿlīm itmek niyyetine mescidlerine gelür Eşref-zāde Ḥażretleri yine ʿādet-i ḳadīmeleri üzre müʾezzine iḳāmet eyle deyü īmā eyler Molla Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt olmadı deyü müʾezzini menʿ ider Bir miḳdār tevaḳḳuf idüp yine işāret iderler yine menʿ ider üçünci işāretlerinde yine Mevlānā Ḳuṭbeʾd-din menʿ iderler Eşref- zāde Efendi hemān bir kerre Molla Ḳuṭbeʾd-dine naẓar idüp şarḳ ṭarafına baḳ deyü buyururlar Molla Ḳuṭbeʾd-diniñ çeşm-i nā-bināsından perde izāle iderler Mevlāna Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ ṭarafına baḳar görür ki ḫurşīd-i ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf

Ḳalesinden iki ādem ḳaddi miḳdārı mürtefiʿ olmuş Hemān ol sāʿat Ḥayy diyüp bir naʿra-i saḫt urup Sulṭān Eşrefʿiñ dāmānına yüzler sürüp küstāḫlıġından istiġfār ider ve buyurur kiʿilm-i ẓāhire ṭalep iden bize gelsünʿİlm-i bāṭın ṭaleb idenEşref-zādeye varsun (Güneş, 2003: 22).

2.3.18. Bereket Getirme

Menkıbeye göre bir gün Sinan Dede, İznik Gölü'nün sahilinde gezintiye çıkar. O sırada balık tutmaya gelenler sepetlerini suya koymuş bekliyorlardır. Ancak aradan zaman geçer fakat hiç balık çıkmaz. Balıkçılar, balık çıkması için Sinan Dede'den himmet talep ederler. Sinan Dede suya eğilip balıkları çağırması üzerine göl balık ile dolar. Gölün balık ile bereketlenmesi hâdisesi bu motif ile ilgilidir:

Bir gün Sinān Ḥażretleri İzniḳ Gölünüñ sāḥilinde teferrüce varurlar meğer evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün Ḳaraṣuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol gün ki Sinān Dede Ḥażretleri ol maḥalle varurlar balıḳçılar balıḳ çıḳmaḳ içün Sinān Dede Ḥażretlerinden himmet ṭalep iderler Sinān Dede Efendi daḫı ḫırḳa-i mübārekeleriyle yed-i şerifelerin deryā ṭarafına taḫrīḳ idüp kiş kiş deyü çaġırurlar deryādan ol deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu balıḳ ile ṭolduḳdan ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü ḥesābını kātipler ḳaleme almaḳ mümkün olmaz (Güneş, 2003: 66).

2.4. MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ ŞİİRLER

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de beş adet şiir tespit edildi. Bu şiirler ile alâkalı gerekli bilgiler şu şekildedir:

Menâkıb-ı Eşrefzâde'den alınan bilgiye göre aşağıdaki ilk şiir, Eşrefoğlu Rûmî'nin damadı olan Şeyh Abdurrahim Tırsî'ye aittir. İlahî türündeki bu şiir, dörtlüklerle ve 8'li hece ölçüsüyle yazılmışır.

Menkıbeye göre Eşrefoğlu Rûmî vefât ettikten üç saat sonra Eşrefoğlu'dan tevbe alıp onun müridi olmak için Horasan diyârından üç kişi gelir. Ancak Eşrefoğlu'nu vefât etmiş bulurlar. Bu nedenle çok büyük üzüntü duyarlar. Onca yolu gelip de şeyhten tevbe alıp müridi olamadıkları için ağlaşırlar. O sırada Eşrefoğlu Rûmi'yi gasl için magsel üzerine koyarlar. O anda Eşrefoğlu gözlerini açar ve ellerini misafirlerine uzatıp onlara

tevbe vererek müritliğe kabul eder. Tüm bunlara şâhit olan Abdurrahim Tırsî de aşağıdaki şiiri kaleme alarak hem bu olayı anlatır hem de Eşrefoğlu'nun vefâtından dolayı duyduğu üzüntüyü dile getirir:

Gerçi kim ölmez didiler
Ḥaḳḳ dostıdur ol didiler
Gözden ṭulunur didiler
Eşrefoġlı Rūmį Sulṭān

Ḥaḳḳ dostları dirildiler
Kaʿbede namāz ḳıldılar
Sefer-i mübārek didiler
Eşrefoġlı Rūmį Sulṭān

Vaḳt-i ṣubḥ irdi dünyādan gitdi
Gördün o Sulṭānı nitdi
Görince telḳįn itdi
Eşrefoġlı Rūmį Sulṭān

Birḳaç misāfir geldiler
Tevbe idelüm didiler
Dünyādan göçmiş buldılar
Eşrefoġlı Rūmį Sulṭān

Tövbesiz ḳalduḳ didiler
Āh iyleyüp aġlaşdılar
Himmetüñ irsün didiler
Eşrefoġlı Rūmį Sulṭān

Çünki yumaġa ḳodılar
Dervįşler ẕikri urdılar
Tevbe virürken gördiler
Eşrefoġlı Rūmį Sulṭān

Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş
ʿĀşıḳlaruñ ḳomaz imiş
Eşrefoġlı Rūmį Sulṭān

Bu biçare ġarip nitsün
Aġlayu ḳancaru gitsün
Sensüz bu cihānı nitsün
Eşrefoġlı Rūmį Sulṭān

Bu ʿAbdüʾr-raḥįm Tırsį
Andandur āh u zārusı
İşler yüregi yāresi
Eşrefoġlı Rūmį Sulṭān (Güneş, 2003: 33)

Aşağıda verilen ikinci şiir, İznik Eşrefiye dergâhı şeyhlerinden olan Lutfullah Efendi'ye aittir. Konusu ilâhî aşk olan şiirin nazım biçimi gazel olup aruz vezni ile yazılmıştır. Beyitlerle yazılmış olan bu şiirin kâfiye düzeni ise aa- xa- xa- xa… şeklindedir.

Gazel I

(Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün)

ʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala gelsün berü
Dôst ṣedāsın gūş idenler ṣala gelsün berü

Ol şarāb-ı lā-yezalį̄den olup mest-i müdām
Kendüsin serḫôş idenlere ṣala gelsün berü

ʿAr [u] nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü

Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal
Ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

Derdmend Lütfuʾl-lah ile hem-dem olup dḭdesin
Dôst yüzine dūş idenlere ṣala gelsün berü (Güneş, 2003: 56)

Aşağıda verilen üçüncü şiir de yine bir İznik Eşrefiye dergâhı şeyhlerinden olan Abdülkâdir Efendi'ye (mahlası Sırrî'dır) aittir. Rubâî biçiminde yazılmış şiirin kâfiye düzeni aaxa şeklindedir. Tasavvuf yolundaki sâlikin düşünce tarzı ve duruşunu anlatan ve Farsça kaleme alınmış olan bu rubâî, anlamıyla birlikte aşağıda verilmiştir.

Mā ṣāf dilāyım be-kes ḳḭne dārḭm
Ḫalḳest be-men düşmen mā bā-heme yārḭm
Mā şāḫ-ı dıraḫtḭm pür-ez mḭveʾ-i tevḥḭd
Her reh-güẕerḭ senk zenedʿār ne-dārim (Güneş, 2003: 57)

[Biz saf gönüllüyüz, kimseye kin tutmayız.
Bana düşman olan halktır, biz ise herkesin dostuyuz.
Biz tevhid meyvesi ile dolu ağacın dalıyız.
Yoldan geçen herkes bize taş atıyor ama biz bunu onur meselesi yapmayız.]

Aşağıda verilen dördüncü şiiri ise Bursa İncirli Eşrefî dergâhı şeyhi olan İzzeddin Efendi kaleme almıştır. Şiirin konusu da ilâhî aşktır. Kâfiye düzeni de aa- xa- xa- xa şeklindedir.

Ẕikriyle ʿāşıḳ gülzār oldı
Tāze-ter göñlüm nev-bahār oldı

Ḳodı aġyārı buldı dildārı
Gördi ol yārı bḭḳarār oldı

Allahuñ adın ʿāşıḳ anduḳca
Ẕikriyle zāhid tövbekār oldı

Her seḥer iñler nāleler eyler
Gülşen-i ʿışḳda şol hezār oldı

ʿIşḳa uyanlar sırrı duyanlar
ʿİzziyā anlar yāre yār oldı (Güneş, 2003: 60-61)

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de geçen aşağıdaki son şiiri ise Bursa İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî tekkesi şeyhlerinden olan Muhammed Efendi kaleme almıştır. Nazım biçimi gazeldir. İlâhî türündeki şiir aruz vezni ile yazılmıştır. Kâfiye düzeni ise aa xa xa… şeklindedir. Şiir, ilâhî aşka tutulmuş tasavvuf yolundaki âşığın hâlini anlatır.

(Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilâtün/Fâilün)

Gel bugün ʿışḳuñ şarābın içüben mestāne ol
Gel bugün nāmus u ʿārı terk idüp div̇āne ol

Geçüben cān u cihāndan varlıġuñdan göz yumup
Ṣal vücūduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre bahādırlık idüp
Cümle ḳır nefsüñ çerisin sen daḫı merdāne ol

Gel semender gibi āteş içre cevlān eyleyüp
Ur vücūduñ şemʿ-i ʿışḳa yanuben pervāne ol

Şeyḫ Muḥammed cemʿ idüp özüñ periṣān itmesün
Kesret-i aʿdāda baḳma bir baḳup bir dāne ol (Güneş, 2003: 70)

2.5.MENÂKIB-I EŞREFZÂDE'DEKİ KALIP İFADELER VE MECAZ ANLAM TAŞIYAN KELİME GRUPLARI

Bu kısımda Menâkıb-ı Eşrefzâde'de geçen sırasıyla atasözleri, deyimler, ayet, hadis, dua ve mecaz anlam taşıyan kelime gruplarının bulunduğu kalıp ifadelere yer verilecektir.

2.5.1. Atasözleri

Eserde geçen atasözleri şöyledir:[9]

Zi̱rā gözlüye gizli yoḳdur Sulṭān Eşref-zāde daḫı erbaʿi̱nde gördükleri vāḳıʿatlaruñ kaġıdını ṭaleb itdüklerin bilüp ol varaḳayı ellerine virürler. (10/17)

Dü-pādişāh-ı der yek iḳli̱m nemi̱kuned feḥvāsınca buyururlar ki Rūmi̱ **bir vilāyetde iki pādişāh ṣıġmaz** var imdi seni vaṭanıña istiḫlāf itdim! (15/8)

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa bāʿiŝdür eğer bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze rāżı olursañ devlet bulursıñ ve illā çok nādim olursıñ feʾemmā **ṣoñraki peşi̱mānlıḳ fāʾide virmez.** (25/4)

Baʿdehuʾl-mevt Sulṭān Meḥmed Ḥażretleri ġāyet nādim olmışlar ammā çi-fāʾide **iẕācāʾeʾl- ḳażā ʿamiyeʾl basar**[10](40/16)

2.5.2. Deyimler

Menākıb-ı Eşrefzāde'de rastlanan deyimler şöyledir:

Müşār **biʾl-benān**[11] olmağıla imtiyāz bulmış (4/17)

Bir rütbe ki mübārek reʾslerinde **beyinleri oynar** (6/23)

Ḥāci̱ Bayrām-ı Veli̱ mübārek elleriyle içine benefşe yağı koyup Eşrefzāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine bi̱nleri **ḳarār ṭutmış** (7/2)

Ḥatta rivāyet olınur ki Ḥāci̱ Bayrām-ı Veli̱ Ḥażretlerine teveccüh eŝnāsında **ḫāṭırına gelür** ki (7/9)

Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri eydür ki Sulṭānum bu bendenize **ḳanāʿat gelmedi** (8/23)

---

[9]Atasözleri ve deyimlerin metinde geçen yerinin sayfa sayısı ve satır sırası cümlenin sonunda parantez içerisinde gösterilmiştir. Örneğin 10/17 ifadesi, metnin 10. sayfası 16. satırı anlamına gelmektedir.
[10]Kaza gelince göz kör olur, göremez.
[11] Parmak ile gösterilen.

Anlar daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp hemān **ayaḳları toẕuyla** ḫalvetḫāneye dāḫil olurlar (11/4)

Ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından **ḫuṭūr ider** (11/12)

Şeyḫ Efendi Ḥażretleri bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām daḫı bẕ-nihāye ve **dest ü dāmenümüzi kimse görmez**[12](11/22)

Hiç bizüm içün **gamḫvār olmañ** didi kerīmeleri daḫı geldi. Bu kelāmı babalarınuñ ḥücresi ḳapusında söyledi. (12/1)

Ḫādim olan dervīş bulamac ile ḥücre ḳapusına varup açar görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñbir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki **taḫrīk itdi** aṣla ḥareket itmez (12/10)

Sulṭānum **bize ḳıyduñuz** diyüp ḳuʿūd iderler. (13/22)

Azīziñ ḳudemādan olan fuḳarāsı dirler ki ne ʿacep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ Rūmīye ḳırḳ gün içinde himmet idüp izn ü icāzet virdi deyü **ḳıyl ü kāl idicek**[13] (15/16)

ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i velāyetle **maʿlūm olup** dervīşāna Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve ḥālini bildürmek içün ardlarından ādem irsāl idüp gerüye çevirdiler. (15/17)

Sulṭān Eşref-zāde daḫı ʿ**aleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn**[14] deyüp yerinden ḳalḳar. (16/15)

Şeyḫ Ḥażretleri kelāmların **iṣġā itmeyüp**[15] nüzūl buyururlar. (16/4)

Eşref-zāde Efendinüñ kemāl-i istiʿdādı **ẓāhir ü nümāyān olduḳda** fuḳarā **zebānların kütāh idüp**[16] itiʿraf iderler. (17/22)

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ol maḥalde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinüñ ḳadem-i saʿādet-tevʾemlerine **yüz sürüp** vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler. (18/2)

---

[12] El ve eteğimizi kimse görmez.
[13] Dedikodu etmek.
[14] Baş ve göz üstüne.
[15] Kulak vermemek.
[16] Dilini kısa tutmak.

Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ardından naẓar buyurup **ḥayrān olurlar** (18/12)

Ḥażreti Eşref-zāde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvį Ḥażretlerinden gelüp İzniḳe **teşrį̄f buyurduḳlarında** nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḥḳār ṭarafında olurlar. (19/17)

Ben bunu ṣubaşıya virüp **müjdesini alurum** deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse nām ḳaryeye götürüp bir ḫāneye ḥaps ider (20/12)

Meğer ol Pį̄rezeniñ **başı devletlü** imiş. (20/18)

Hemān **ḳalbine** bir **nār-ı muḥabbet düşüp** Sulṭān Eşref Ḥażretlerinüñ yanına gelür. (21/6)

Hemān ol sāʿat Ḥayy diyüp bir **naʿra-i saḫt urup** Sulṭān Eşrefʿiñ **dāmānına yüzler sürüp** küstāḫlıġından istiġfār ider. (22/18)

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ bir ḫidmeti olsa buyururlardı varup ḫidmeti edā idüp yine ḥālüme **meşġūl olurdum.** (24/7)

taḫt-ı yedlerinde olan memāliki geşt ü güzār idüp ferden ferden müteʿārif olan ʿazį̄zleri getürmişler. (25/18)

Bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze rāżı olursañ **devlet bulursıñ** ve illā çok **nādim olursıñ** (25/3)

Sulṭān Eşref-zādenüñ şeref-i ṣoḥbetiyle **müşerref olduḳda** ḥüsn-i ḥāllerini müşāhede itmiş (25/23)

Hoş geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe cümle serāsime olup **lā-yaʿḳıl olurlar**[17]

Pādişāhuñ **derūnına āteş-i muḥabbet düşüp** nice ideceğin bilmez. (28/7)

[17] Aklı başından gitmek.

Pādişāh Ḥażretleri buyururlar ki bir vālidem vardur beġāyet şefḳadur likin zebānlarında bir maraż **peydā oldı** tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿ**āciz ḳaldılar** (29/5)

Pādişāh Ḥażretleri bu kerāmeti ʿayānen müşāhede itdüklerinde **ez cān u dil muḥabbet idüp** bi-nihāye sim ü zer ʿāṭiyye ḳılur.(30/1)

Pādişāh Ḥażretleri **müteġayyir olurlar** ol ecilden ḫātırları içün istizān iderler. (30/6)

Pādişāh Ḥażretlerinüñ **derūnlarını nār-ı muḥabbet iḥrāḳ idüp** arama **mecāli ḳalmaz** (31/5)

Pādişāhı **tesliye-i ḫāṭır idüp**[18] baʿdehuʾl-vaʾẓ tevḳir ütaʿẓim ile yine maḳarr-ı devletine irsāl iderler. (31/12)

Ḫorasandan üç ṭālib gelür Ḥażreti Eşref-zādeyi **intiḳāl itmiş bulduḳlarundan** çoḳ feryād ü fiġān idüp demişler (32/3)

Evliyālar ölmez imiş/ **Cān acısın görmez** imiş (34/2)

Bu ʿAbdüʾr-raḥim Tırsi/ Andandur āh u zārusı /**İşler yüregi yāresi** /Eşrefoġlı Rūmi Sulṭān (34/11)

Yine ekle ʿilleti sarāy-ı Hümāyunda ḳadınlardan birine ʿ**ārż olup** bir **çāre bulınmayup** Ḥażreti Eşref-zādenüñ kerime-i muḥteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü niyāz iderler (35/6)

Bir şeb **üzerlerine nevm ġalebe idüp** eŝnā-i zikruʾllahda bir miḳdār **kendülerinden ġāʾib olurlar** (36/1)

ʿĀḫirüʾl-emr **nāçār ḳalup** bendsüz **öñlerinde sürerler** ve İstanbula vaḳt-i ẓuhūrda dāḫil olurlar (37/10)

[18] Gönlünü almak.

Āsitāne-i āliyyelerine **rūy-ı māl iden**[19] kimesne dünyevį belāsından rehāyāb olınca ziyāretlerine varup ḫidmet-i ʿaliyyelerinde bulınan maḥıbb-i ṣādıḳlar dünyā ġamından ve āḫiret ʿazābından ḫalāṣ olmaḳ biʾṭ ṭariḳüʾl-evlādur (38/10)

Abduʾr-raḥįm Tırsį Ḥażretleri Sulṭānumla meʿan değül mi buyururlar ki bu sene ġazāya gitmeğe nöbet anlara gelmişdür deyüp ol ḫātūnuñ **gözinden ġāʾib olur** (39/8)

Görür ki muḳeddemen İzniḳde kendüden elma alan dervįş ol maḥālde ṭurur ʿAbdürraḥįm Tırsį Hay efendüm deyüp mübārek **ḳademine düşer** (43/23)

Yā ʿAbdürraḥįm sen **ḫidmetinde olduġıñ** ẕātuñ **ḳadr u ḳıymetin bil** vü anuñ **ḫayır duʿāsın ricā ḳıl** deyüp ġāʾib oldılar. (44/1)

Sulṭān Eşrefeye daha ziyāde iʿtiḳādı olup **ez-cān u dil** ciddile **rāh-ı mücāhedeye vaʿż-ı ḳadem idüp** (44/5)

Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt yine ḫidmete meşġūl olup **vaḳt-i ẓuhūr olduḳda** ezān-ı şerįf ḳıraʾāt olınup herkes **tecdįd-i vużū idüp**[20](45/14)

Eşref-zāde Ḥażretleri bu dārüʾl-ġurūrdan ʿ**azm-i sarāy-ı sürūr eyledüklerinde** ben ṣaġįre ḳalup Sulṭān Bāyezįd-i Velįnüñ vālideleri beni sarāya alup anlarıñ terbiyelerinde **neşvünemā bulup** ḥadd-i nisvāna irişdüğümde (47/6)

Nice ādem ṣuretünde kelbden dūn kimesneler vardur ki evliyaʾullaha münkir olduġı eclden **çeşm-i dili nā-bįnā olup**[21] dü-cihānda didār-ı Ḥaḳḳdan maḥrūm olup **ḫüsrāna giriftār olurlar** (50/7)

Güş idüp aḥbāb fevtin eylediler **āh vāh göçdi** Eşref-zāde ʿİzzeʾd-din Efendi (61/10)

Başuñuz ṣaġ olsun birāderüñüz Şeyḫ ʿAbdullah Efendiyi filān gün şehįd itdiler. (61/16)

[19] Yüz sürmek.
[20] Abdest tazelemek.
[21] Gönül gözü kör olmak.

Aġlayan çocuḳ māderini **cānından bi̱zār eylese** bereket-i ziyāreti ile mehd-i rāḥatda istirāḥat itmesi muʿayyen ü muḥaḳḳaḳdur. (65/15)

Sinān Dede Allahüekber didüği vaḳit **dāmenine yapışmış** olaydıñuz **yedi iḳli̱m dört kūşeyi seyrān idüp** şimdi yine gelürdiñüz buyururlar. (66/5)

Ḳarașu balıḳ ile ṭolduḳdan ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü ḥesābını kātipler **ḳaleme almaḳ** mümkün olmaz (66/19)

Gel bugün ʿışḳuñ şarābın içüben **mestāne ol** /Gel bugün nāmus u ʿārı terk idüp **di̱vāne ol.**

Geçüben cān u cihāndan varlıġuñdan göz yumup /Ṣal vücūduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre bahādırlık idüp/ Cümle **ḳır nefsüñ** çerisin sen daḫı **merdāne ol.**

Gel semender gibi āteş içre cevlān eyleyüp/ **Ur vücūduñ** şemʿ-i ʿışḳa yanuben pervāne ol.

Şeyḫ Muḥammed cemʿ idüp **özüñ peri̱şān itmesün /**Kesret-i aʿdāda baḳma bir baḳup bir dāne ol. (70/23)

2.5.3. Ayet

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de geçen ayetler şöyledir:

Sūre-i Nisā'da ḳāle ʿAllāhu teʿālā **Veʿbudū'llāhe velā tuşrikū bihi̱ şey'en ve bil-vālideyni iḥsānen**[22] (2/15)

Eşref-zāde Ḥażretleri **yā eyyühe'n-nefsü'l muṭma'inneh irciʿi̱ İlā-Rabbike Rāżiyetenmarḍıyyeh**[23] nidāsını güş idüp…(31/18)

[22] "Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın sonra anaya ve babaya iyilik edin" (Nisa, 36)
[23] "Ey huzur içinde olan can! O; senden, sen de O'ndan hoşnut olarak Rabbine dön! (Fecr, 27-28)

2.5.4. Hadis

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de yalnızca bir tane hadis geçmektedir:

Biñ yüz ḳırḳ altı 1146 tāriḫinde **ekŝeru aʿmār-ı ümmeti beyne sittin ve sebʿin**[24] māʾṣadaḳınca altmış üç yaşında iken maraż-ı ṭāʿūndan vefāt itmekle Burusada Eyüb Efendi zāviyesinde medfūndur.

2.5.5. Dua İfadeleri

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de geçen dua ifadeleri aşağıda verilmiştir:

Şeyḫ-i Rūz-ı bihān Baḳli **Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü** (3/3)

Ali İbn-i Ebi Ṭālib **Kerremallahü Vechehu** Ḥażretlerine müntehi olup...(4/4)

Burusada ḫavāḳin-i ʿOŝmāniyyeden Çelebi Sulṭān Meḥmed Ḫān ʿ**aleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān** (4/15)

Muḥammedüʾl Buḫārī eʾş-şehir be-Emir Sulṭān **Ḳuddise Sırrahuʾl-Müsteʿān** (6/13)

ʿAḳşemseʾd-din ve biri Emir Sulṭān Hazarātları **Ḳaddesallahü esrārehüm** (14/14)

Eşref-zāde daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp yerinden ḳalḳar ve eline tas alup bir dıraḫtuñ altına varup teyemmüm ider ve secdeye varur **Yā Rabbi Şeyḫüm şucaġız ṭalep ider luṭfeyle şucaġız iḥsān eyle** diyüp başını secdeden refʿ ider. (16/17)

Eşref-zāde ʿazm-i cinān eyledi 874 **Ḳaddesallahü Sırrahu ve nefʿanallahü bi-şefāʿati yevmüʾl-mizān ve ḫafaẓanallahu bi-himmetihi fiʾl-cenneti anduḫūliʾn-nirān.** (19/12)

Eşref-zāde Ḥażretleri mübārek ellerin refʿ idüp buyururlar ki **İy Bāri Teʿālā senden murādum baʿdehu-l yevm budur ki bizi selāṭinüñ ḳalbinden ve selāṭini bizüm ḳalbümüzden iḫrāc eyle** deyüp tażarruʿ ve niyāz iderler. (30/21)

[24] "Ümmetin ortalama yaşı altmış-yetmiş arasıdır." (Hadisin Meâli)

Ḥaḳḳ Sübḥanehu ve Teʿālādan temennį ve ricāmuzbudur ki evlād-ı kirāmını ve aḫfād-ı ʿižāmını ilā- ḳıyāmiʾs-saʿāh münḳarıż eylemeyüp rūz-ı cezāda mülāḳatlarıyla müşerref ve muġtenem eyleye Āmin. (42/10)

Ḥażreti Muḥammedüʾl-Muṣṭafā ʿ**aleyhi ezkeʾt-taḥıyye** Efendümüz Ḥażretleri cülūs itmişler ve cihār yār-ı güzįn **Rıḍvanullahi Taʿālā ʿaleyhim ecmāʿįn** ve ʿulemā-i Kirām ve evliyāʾi kāmįlįn **Rıḍvānullahiʿanhüm** ḥāżır olmışlar ʿAbduʾr-raḥįm Tırsį Ḥażretleri daḫı Sulṭānüʾl-enbiyā Ḥażreti Muḥammedüʾl-Muṣṭafā **Ṣallallahü** ʿ**Aleyhi ve Sellem**iñ ḥużūr-ı ʿālįlerinde murāḳaben ṭururlar. (47/18)

Ḥaḳḳ Teʿālā rūz-ı ḳıyāmete degin fetḥ ü nuṣretlerin ziyāde eyleye āmįn yā mucibeʾṣ- Ṣāʾilįn. (49/4)

Server-i Kāināt ve faḫr-i mevcudātʿaleyhi ekmelüʾt-taḥiyyāt. (52/19)

Raḥmullahi ʿaleyhi ve ʿalā eslāfihi. (65/17)

Ḳaddesallahü esrārehüm ve Nefʿanāllahü bişefāʿatihi Āmin yā Muʿįn Ketebehüʾl-faḳįr Muḥammed Zeki fį ḫamsi şehr-i rebiʾül-āḫir lisenetihi aḥdā ve tisʿįne ve mieteyni ve elfe 1291 **Barekallahü Lenā velekum.** (71/19)

2.5.6. Mecaz Anlam Taşıyan Kelime Grupları

Menâkıb-ı Eşrefzâde'de, gerçek anlamının dışında kullanılmış bir takım kelime grupları ile karşılaşıldı. Karşılaşılan bu kelime grupları aşağıda verilmiştir:

Baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ veʾl-ʿirfan (Bilgi ve hakikatlerin denizi) Şeyh Rûz-ı Bihân Baklî için söylenmiştir.(3/2)

Sened-i saʿādet (Mutluluk senedi) Eşrefoğlu Rûmî için söylenmiştir. (3/8)

Zįb-i maḥāfil kürsį (Kürsü yerinin süsü) Abdurrahim Tırsî için söylenmiştir.(3/19)

Esedullahiʾl-ġālib (Allah'ın gālip arslanı) Hz. Ali'nin lakabıdır.(4/3)

Gülşen-i ḥaḳįḳatuñ gül-i bį-ḫārı (Gerçek gülbahçesinin dikensiz gülü) Emir Sultan Hazretleri için söylenmiştir. (6/11)

Seyr-i ilallahda ṭayerān arzusu (Allah'a yönelme, O'na doğru uçma arzusu) Tasavvufta kulun, Allah'a doğru mânevî bir yolculuğa çıkma isteği bu şekilde anlatılmıştır.(9/1)

Ḳalbi yerde ḳoyup kendiʿālem-i ervāḥa ṭayarān itmek (Kalbini dünyada bırakıp ruhlar âlemine gezintiye gitmek) Gerçek mürşidi anlatmak için söylenilmiştir. (14/5)

Baḥr-i muḥiḍ imiş her nem var ise çeküp kendüye aldı (Büyük bir denizmiş, neyim varsa içine çekmiş) Eşrefoğlu Rûmî'yi anlatmak için şeyhi tarafından söylenmiştir.) (18/14)

Mürġ-i rūḥı pervāz-ı bihişt-i cāvidānda lāne-sāz (Ruh kuşu -canı- ebedi cennete uçup, yuva yapmış.) Eşrefoğlu Rumi'nin vefâtı bu sözler ile anlatılmıştır.) (19/7)

Ebuʾl-Feth (Fetihlerin babası) Fatih Sultan Mehmed'in lakabıdır.

Eṭıbbāʾ-i diṉ (Din hekimi) Büyük şeyhler için söylenmiştir. (25/16)

Naẓār-ı hayāt-baḫş (Hayat bahşeden bakışlar) Eşrefoğlu Rûmî için söylenmiştir. (28/2)

İcābına li-hezihiʾd daʿvetiʾl-kerīm (Kerim olan Allah'ın davetine uymak) Eşrefoğlu Rûmî'nin vefât anını anlatmak için kullanılmış bir kelime grubudur. (31/20)

Ṭūṭiʾ-i cān-ı ʿaziẓleri pervāz-ı behişt-i cāvidān olması (Aziz can kuşunun, ebedi cennete uçması) Ruhun bedenden ayrılıp cennete gitmesi yani kişinin vefât etmesi kastedilmiştir. (31/21)

Ṭayarān-ı gülistān-ı ʿālem (Kâinâtın gül bahçesine uçma) Kişinin vefât edip cennete gitmesi kastedilmiştir.(31/22)

İrtiḥāl-i beḳā-yı sarāy-ı server-i ʿuḳbā buyurmak (Hz. Peygamber'in âhiretteki sonsuzluk sarayına göç etmek) Eşrefoğlu Rûmî'nin vefâtı kasdedilmiştir. (35/4)

Dār-ı ġurūrdan sarāy-ı sürūra irtiḥāl buyurmak (Gurur evinden sevinç sarayına yönelmek) Dünyadan âhirete gitmek yani vefât etmek kastedilmiştir. (36/10)

Ḳadem-nih-i sāḥa-i vücūd olmak (Varlık âlemine ayak basmak) Yeni doğan çocuk bu kelime grubuyla anlatılmak istenmiştir.(41/6)

Şarāb-ı viṣāli içmek (Kavuşma şarabını içmek) Vefât etmek anlamında kullanılmıştır. (44/13)

Ẕebān-ı dürefşan (İnci saçan dil) Şeyh Abdulkâdir Efendi'nin ağzından çıkan kelimeleri belirtmek için kullanılmış bir kelime grubudur. (50/26)

Āfitāb-āsā ṭuluʿ vü bürūz etmek (Güneş gibi doğmak ve meydana çıkmak) Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin doğması bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (50/34)

Ŝemere-i fuʾād (Gönül meyvesi) Abdurrahim Tırsî'nin evladı olan Pir Hamdi Efendi için kullanılmış bir kelime grubudur. (51/1)

Server-i Kāināt (Kâinâtın baş tacı) Hz. Peygamber Efendimiz için kullanılan bir kelime grubudur.

Rıḥlebend-i sefer-i aḫret olmak (Âhiret yolculuğuna çıkmak) Pir Hamdi Efendi'nin vefâtı bu kelime grubuyla dile getirilmiştir. (53/15)

ʿ**Andelīb-i ruḥına ḳafes-i dünyā dar gelmesi** (Dünya kafesi bülbülün ruhuna dar gelmesi) Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin ruh hâli bu kelime grubuyla anlatılmak istenmiştir. Zira dünya Sırrı Ali Efendi'ye dar gelmeye başlamış, öteleri arzu eder hale gelmiştir. (54/15)

Tekyegāh-ı beḳāya firār eylemek (Sonsuzluk dergâhına kaçmak) Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin vefâtı bu kelime grubuyla dile getirilmiştir. (54/16)

Eʾl-ʿazīz-i tevşīḥ (Kıymetli, değerli süs) Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin oğlu olan Şeyh Hamdi-i Sânî'yi tanıtmak için kullanılmış bir kelime grubudur. (55/1)

Kāmilüʾl-ʿıyār (Ayarı -değeri- eksiksiz, tam olan) Yine Şeyh Sırrı Ali Efendi'nin oğlu olan Şeyh Hamdi-i Sânî'yi tanıtmak için kullanılmış bir kelime grubudur.) (55/1)

Mā şāḫ-ı dıraḫtim pür-ez mi̯veʾ-i tevḥi̯d (Biz tevhid meyvesi ile dolu ağacın dalıyız.) Şeyh Abdulkadir Efendi'nin şiirinde geçen bu mısra, tamamen mecaz anlam taşıyan ifadelerle oluşturulmuştur. (57/21)

Her reh-güẕeri̯ senk zened ʿār ne-dārim (Yoldan geçen herkes bize taş atıyor ama biz bunu onur meselesi yapmıyoruz.) Yine Şeyh Abdulkâdir Efendi'nin şiirinde geçen bu mısra da mecaz ifadelerle oluşturulmuştur. (57/22)

Şeyḫ-i saʿādet-meŝāb ü faẕi̯let-niṣāb (Meziyetli kıvama getiren ve saadet menziline ulaştıran şeyh) Şeyh İzzeddin Efendi'yi tanımlamak için kullanılmış bir kelime grubudur. (60/8)

Ẕikriyle ʿāşıḳ gülẓār oldı /Tāze-ter gönlüm nev-bahār oldı (Âşık zikriyle gülbahçesi oldu, benim taptaze gönlüm de ilkbahara dönüştü.) Şeyh İzzeddin Efendi'nin şiirinde geçen bu ifadeler de mecaz anlam ifade etmektedir. (60/18)

Gülşen-i ʿışḳda şol hezār oldı (Aşkın gül bahçesinde bülbül oldu.) Yine Şeyh İzzeddin Efendi'nin şiirinde geçen bu mısrada tamamen mecaz ifadelerle oluşturulmuştur.(61/2)

Dār-ı fenā (Yokluk yurdu) Dünya kastedilmektedir. (62/6)

Āb-ı memāt-ı nūş (Ölüm suyunu içmek) Şeyh Avnullah Efendi'nin vefâtı bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (63/19)

Genc-i maḫẓūn (Saklanmış hazine) Mecaz anlam taşıyan bu kelime grubu ile Sinan Dede'nin mezarı kasdedilmiştir. (65/10)

Nişāngāh-ı ehl-i derūndur (Kalp ehlinin hedef yeri) Bu kelime grubuyla da yine Sinan Dede'nin türbesi kastedilmektedir. (65/11)

Serā-perde-i ʿademden ẓuhūr (Yokluk perdesinden meydana çıkmak) Şeyh Muhammed Efendi'nin dünyaya gelmesi bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (67/3)

Āfitāb-ı feyẓ-i ilāhi̯ (İlâhî feyz güneşi) Hikmet ehli zatları anlatmak için kullanılmış bir kelime grubudur. (67/4)

Mevāʾid-i fevāid taʿlīmi (Faydalı sofradan ders alma) Önemli yerlerde ilim öğrenmek bu kelime grubuyla anlatılmak istenmiştir. (67/8)

Āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı derūnında müştaʿil olmak (Kalp ocağında ilâhî aşk ateşinin tutuşması) Şeyh Muhammed Efendi'nin tarikata yönelme sebebi bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (67/22)

Şemʿ-i miḥrāb-ı ʿizz ü iḥtirām olmak (Saygıdeğer ve kıymetli mihrab mumu olmak) Şeyh Muhammed Efendi'nin Sultan II. Murad Câmii'ne imam olması bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (68/13)

Çeşende-i şehd ü viṣāl (Vuslat -sevdiğine kavuşma- balını tatmak) Şeyh Muhammed Efendi'nin vefâtı bu kelime grubuyla anlatılmıştır. (69/16)

ʿIşḳuñ şarābın içmek (Aşk şarabını içmek) İlâhî aşka tutulmak kastedilmiştir. (70/23)

Gel bugün ʿışḳuñ şarābın içüben mestāne ol (Gel bugün aşk şarabını iç ve serhoş ol) (70/23)

Gel bugün nāmus u ʿārı terk idüp dīvāne ol (Gel bugün iffet ve utanmayı bırak ve deli ol)(70/24)

Geçüben cān u cihāndan varlıġuñdan göz yumup (Can ve cihandan geçerek mevcudiyetinden yüz çevir) (70/25)

Şal vücūduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol (Vücudunu hiddet denizine bırakarak o denizin içinde inci tanesi ol) (70/26)

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre bahādırlık idüp/Cümle ḳır nefsüñ çerisin sen daḫı merdāne ol (Sen askersin, bu yüzden mertliğe yakışır şekilde aşk meydanına gel ve kahramanlık yap) (70/27)

Gel semender gibi āteş içre cevlān eyleyüp /Ur vücūduñ şemʿ-i ʿışḳa yanuben pervāne ol (Semender gibi ateş içinde dolaşarak, vücudunu aşk mumunda yakan kelebek gibi ol) Şeyh Muhammed Efendi'ye ait olan bu mısralarda da tasavvuftaki ilâhî aşk, mecaz ifadelerle anlatılmıştır. (70/29)

SONUÇ

Dilde yaşanan zaman içindeki değişme ve yeni anlamlar kazanma süreci eski metinleri anlamada birtakım güçlükler yaşanmasına sebep olur. İşte bu zorlukların aşılmasına destek olmak arzusu ile yapılan bu çalışmada tahminen XVII. yüzyılda kaleme alınmış olan *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin söz varlığı ortaya çıkartılarak XVII. yüzyılın sözlüğünün oluşturulmasına katkı sağlanılması hedeflenmiştir.

Bağlamlı dizin ve işlevsel sözlüğü oluşturulan *Menâkıb-ı Eşrefzâde*, XV. yüzyıl dinî-tasavvûfî Türk edebiyatının önemli şahsiyetlerinden biri olan Eşrefoğlu Rûmî'nin hayatı, tasavvuf anlayışı, kurmuş olduğu Eşrefiye tarikatı ve bu tarikat çerçevesindeki menkıbelerini ele alan ilk elden önemli bir kaynaktır. Ayrıca eser, Eşrefoğlu Rûmî'den sonra Eşrefiye tarikatının devamını sağlayan şeyhlerin de menkıbelerini anlatması ve Eşrefiye tarikatı hakkında birtakım bilgiler vermesi açısından da dikkat çekicidir.

Türk Edebiyatı ve Tarihi Metinlerinin Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü (TEBDİZ) projesi kapsamında oluşturulan bu çalışma *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'nin sözvarlığı ve anlam dünyasını gün yüzüne çıkarmak adına yapılmıştır. Çalışma, giriş dışında iki ana bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında ise ilk önce "menâkıb" kelimesinin açıklaması yapılarak bu türün ortaya çıkışı ile ilgili bilgiler verilip menâkıbnâmelere dair ilk örnekler gösterildi. Bu bağlamda özellikle Türk edebiyatındaki menâkıbnâme türü üzerinde durularak yüzyıllara göre tarihî gelişimi örnekleriyle birlikte gösterildi.

Çalışmanın birinci bölümünde *Menâkıb-ı Eşrefzâde* eserinin muhtevası, bu eser üzerine yapılan çalışmalar hakkında bilgiler verilerek eser daha detaylı tanıtıldı.

İkinci bölümünde ise bağlamdan hareketle *Menâkıb-ı Eşrefzâde* incelenmiştir. Bu bağlamda *Menâkıb-ı Eşrefzâde*'de geçen şahıs isimleri, tasavvuf terimleri, kerâmet motifleri, şiirler ve mecaz anlam taşıyan kelime grupları çıkartılarak çalışmada gösterildi. Buna göre eser içinde kırk biri dînî şahsiyet, on dördü tarihî şahsiyet ve bir tane de efsânevî şahsiyet olmak üzere toplam elli altı adet şahıs ismine ulaşıldı ve bunlar ile ilgili genel bilgilendirmeler yapılıp eser içinde hangi bağlamda geçtiklerine dair açıklamalarda bulunuldu. Bağlamdan hareketle yüz otuz bir adet de tasavvuf terimi tespit edilip bu terimler alfabetik sıraya göre verildi ve tek tek açıklandı. Yine on sekiz farklı kerâmet motifi tespit edilip bu motifler eserden örnekler verilerek gösterildi. Eserde beş adet şiir

de tespit edildi. Tespit edilen bu şiirler verilip gerekli bilgilendirme de yapıldı. Son olarak eser içinde yetmiş altı adet birbirinden farklı deyim, dört adet atasözü, bir adet hadis, on dokuz dua ifadesi ve elli adet mecaz anlam taşıyan kelime grubu kullanıldığı tespit edildi ve bütün bu kelime grupları verilip açıklamaya gerek duyulanlar açıklandı.

Son olarak ekler kısmında da *Menâkıb-ı Eşrefzade*'nin söz varlığını tanıklarıyla birlikte ortaya konuldu.

Bu inceleme *Menâkıb-ı Eşrefzâde* hakkında yapılan ilk çalışma olmasa da sözlük olma bağlamında ve daha detaylı inceleme fırsatı sunma açısından yapılan ilk çalışmadır. Bu sebeple hazırlanan çalışmanın önemli olduğu ve bu çalışma sonucunda tasavvufî bir metnin arka planında yatan düşüncenin daha da belirgin olacağı kanaatindeyiz.

EKLER

Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlüğü

A/Â

a:

1. **anı:**-*(n)ı*
Sayfa 9
Satır: **22**
"O" teklik üçüncü şahıs zamiri.

istikbāli temām itdüñüz
varuñ Rūmdan bir er
geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ
deyücek ahāli-i

2. **anuñ:**-*nuñ*
Sayfa 37
Satır: **8**
"O" teklik üçüncü şahıs zamiri.

suḫte ʿādet-i ḳadīmeleri üzre
iki bāzūlarından
muḥkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nāgāh

3. **anuñ:**-*nuñ*
Sayfa 44
Satır: **1**
"O" teklik üçüncü şahıs zamiri.

ẕātuñ ḳadr u ḳıymetin bil vü
anuñ ḫayır duʿāsın ricā
ḳıl deyüp ġāʾib oldılar
bundan ṣoñra ʿAbduʾr-raḥīm

4. **anı:**-*n, -ı*
Sayfa 8
Satır: **3**
O, işaret zamiri.

olmadı meğer ki vāḳıʿam
olaydı Anı daḫı ki edeb
birle söyleyüp taʿbīr itdürür
idüm Bu denlü zamān

5. **anı:**-*(n)ı*
Sayfa 17
Satır: **19**
O, işaret zamiri.

ve anı alup ḥuzuruñuza
geldüm İmdi bu
menḳıbelerden Eşref-zāde
Efendinüñ kemāl-i

6. **andan:**-*(n)dan*
Sayfa 46
Satır: **12**
O, işaret zamiri.

Şeyḫ Efendi Ḥażretleri ġāyet
ḥaẕẕeyledi yörükler
eytdiler ki nice ṭaʿāmdur
bizüm andan ḫaberümüz

7. **anda:**-*(n)da*
Sayfa 60
Satır: **15**
O, işaret zamiri.

mışlar ki her vecihle kemāl
anda ẓāhir ve
nümāyandur ve ṭabīʿat-ı
şiʿiriyeleri daḫı olup nice

ʿābā:

1. **ʿābā:**
Sayfa 24
Satır: **10**
Hırkaya benzer. Döğme yünden ince olarak yapılır. Rengi beyazdır. Dervişler tarafından giyilir; dervişliğin, tevazuun ve fakr makamının işaretidir.

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
akçaya bir ʿābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

ʿabd:

1. **ʿabdī:**-*ī*
Sayfa 23
Satır: **7**
Kul, Allah'ın yarattığı kul.

ʿabdī dile benden ne dilersin
cümle muharremātı
saña ḥelāl eyledüm Eşref-
zāde Ḥażretleri buyururlar

abdal muḥammed ḫażretleri:

1. **abdal muḥammed ḫażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 5
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
II. Murat devrinde Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

Abdal Muḥammed Ḥażretleri
hayātda iken ʿaleʾṣ- ṣabāḥ
tefeʾül için ḥuzurlarına
varurlar ṭarīḳ-i meşāyıḫdan

2. **abdal muḥammed ḫażretleri:**-*ler, -i*

Sayfa 5
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
II. Murat devrinde Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

milʿāḳa ile getürüp naẓarında ḳorlar Abdal Muḥammed Ḥażretleri milʿāḳayı eline alup şorbayı

3. **abdāl muḥammed ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 5
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
II. Murat devrinde Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

yārın köftelüsini daḫı getüreyüm didi hemān Abdāl Muḥammed Ḥażretleri bunları imtiḥān içün

4. **abdal muḥammed ḥażretleri:**
Sayfa 6
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
II. Murat devrinde Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

semʿan ve tāʿaten deyüp hemān ekl itmeğe āġāz eyledükde Abdal Muḥammed Ḥażretleri ya sen

5. **abdal muḥammed ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 6
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
II. Murat devrinde Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

hemān ol aradan Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri olmayup kim olsa gerek deyü buyururlar

6. **abdal muḥammed ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 5
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
II. Murat devrinde Bursa ve çevresinde yaşayan Anadolu abdallarından biri. Hayatına dair kesin bilgi yoktur. Eşrefoğlu Abdullah-ı Rûmî'nin Abdal Mehmed'in himmet ve feyziyle velilik mertebesine eriştiği anlatılır. Menkıbelerin ışığında Abdal Mehmed'in XV. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği söylenebilir. Abdal Mehmed adına Bursa'da II. Murat tarafından yaptırılan cami, çeşmesi, türbesi ve haziresiyle birlikte bugün de varlığını muhafaza etmektedir.

ile gidüp muntaẓır ṭurduḳda Baʿdehuʾz-zamān Abdal Muḥammed Ḥażretleri daḫı Eşref-zāde Efendi

<u>ābdest alalum:</u>

1. **ābdest alalum:**-*alum*
Sayfa 21
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**

Namaz kılmak için vücudun belli bölgelerini su ile yıkamak.

alalum dir Pīrezen daḫı ṣu getürür Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı ābdest alup namāz ḳılup ẕikruʾllah

2. **ābdest alalum:***-a, -lum*
Sayfa 70
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Abdest almak II İbâdetten önce usûlünce yıkanarak temizlenmek.

fuḳarānun timārḫānecisi Şeyḫdür deyüp mecnūna gel kişi senüñle ābdest alalum deyüp elini çözüp

ābdest alup:

1. **ābdest alup:***-up*
Sayfa 21
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Namaz kılmak için vücudun belli bölgelerini su ile yıkamak.

alalum dir Pīrezen daḫı ṣu getürür Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı ābdest alup namāz ḳılup ẕikruʾllah

2. **ābdest alup:***-up*
Sayfa 70
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Abdest almak II İbâdetten önce usûlünce yıkanarak temizlenmek.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan ṭaşra çıḳup ābdest alup Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile ḳuʿūd eyledi

ʿabd-i dāʿīyeñüz:

1. ʿ**abd-i dāʿīyeñüz:***-ñüz*
Sayfa 26
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Davet edilen kul, köle, bende.

varup dir ki Sulṭānum bu ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn ü ḥālin müşāhede

ʿabduʾl-ḳādir efendi ḥażretlerinüñ:

1. ʿ**abduʾl-ḳādir efendi ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 50
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
(öl.İznik, 1176/1762):Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir.Şehit Şeyh Abdullah Efendi'nin oğlu olan Abdulkadir Efendi'nin "Sırrî" mahlaslı Türkçe şiirleri yanında Farsça manzumeleri de vardır.Eserleri: Divan ve Devranname(Sırr-ı Deveran).

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḫīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾṣ-Ṣeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ ẕebān-ı dürefṣanlarından mesmūʿ oldı ki

ʿabdülḳādir necīb efendi ḥażretlerinden:

1. ʿ**abdülḳādir necīb efendi ḥażretlerinden:***-ler, -i, -(n)den-ler, -i, -n, -den*
Sayfa 35
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Kadiri tarikatı şeyhlerindendir. Bursalı Şeyh İzzeddin Efendi'nin oğludur. Yine bir mutasavvıf olan dedesinin kurduğu Eşrefî dergâhında medfundur.

Ḥażretlerinden naḳl olınur ki ecdād-ı ʿiẓāmumuz Sulṭān Eşref Ḥażretleri irtiḥāl-i beḳā-yı sarāy-ı

ʿabdullah efendi:

1. ʿ**abdullah efendi:**
Sayfa 63
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1147/1734): Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir.

cülūs iderler imiş her çend ki ʿAbdullah Efendi ḳadem-i saʿādetine yüz sürüp içerü teşrīflerini ricā

ʿabdullah efendidür:

1. ʿ**abdullah efendidür:***-dür*
Sayfa 56
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1147/1734): Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir.

Şerafeʾd-din Efendidür ve biri İzzeʾd-dīn Efendidür ve biri ʿAbdullah Efendidür ki her biri

ʿabdullah efendiye:

1. ʿ**abdullah efendiye:**-*(y)e*
Sayfa 63
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1147/1734): Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir.

itseler red buyururlar imiş menḳūldür ki Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi ġāyet ḫasta olup ʿAbdullah Efendiye

2. ʿ**abdullah efendiye:**-*(y)e*
Sayfa 68
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Kâdirî şeyhi Şeyh Muhammed Efend'nin damadıdır.

dāmād-ı feżāil-nihādları ʿAbdullah Efendiye fāriġ olup kendüler kūşenişīn-i ʿuzlet ve taʿlīm-i ʿulūma

ʿabdullah ibn-i eşref ibn-i muhammedüʾl-mışrī:

1. ʿ**abdullah ibn-i eşref ibn-i muḥammedüʾl-mışrī:**
Sayfa 3
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Abdullah İbn-i Eşref İbn-i Muhammedü'l-Mısri II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḳuṭbüʾl- muḥaḳḳıḳīn eʾş-Şeyḫ eʾs-Seyyid ʿAbdullah İbn-i Eşref ibn-i Muḥammedüʾl-Mışrī

ʿabdullah veliyüddin el-bursevī:

1. ʿ**abdullah veliyüddin el-bursevī:**
Sayfa 2
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Menâkıb-ı Eşrefzâde'nin yazarıdır.

Ey ḫullān-ı vefā ve muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr kim ʿAbdullah Veliyüddin el-Bursevī bi-ḳadril-mühceti ve'ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis

ʿabdullahum seni aldurdum:

1. ʿ**abdullahum seni aldurdum:**-*dur, -du, -m-i*
Sayfa 61
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Abdullahım seni kaybettim.

Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretleri ṭaʿām iderken ʿAbdullahum seni aldurdum deyü buyurmışlar

2. ʿ**abdullahum seni aldurdum:**-*du, -m-i*
Sayfa 61
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Abdullahım seni kaybettim.

aldurdum didüği güni ḫaber virdiler Şeyḫ Aḥmed Efendi İbn Şeyḫ Ḥamdī-i Sānī Efendi bu Şeyḫ-i

ʿabdürraḥīm:

1. ʿ**abdürraḥīm:**
Sayfa 43
Satır: **13**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki ʿAbdürraḥīm var bu gice yaylaḳa git anlar daḫı semʿan ve tāʿaten deyüp

2. ʿ**abdürraḥīm:**
Sayfa 43
Satır: **22**
Tasavvuf ehli ve şair.

Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ve bilür ki bu dervīş ṣuretinde olan Ḫıżır ʿaleyhiʾs-selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm sen ḫidmetinde

ʿabduʾr-raḥīm:

1. ʿ**abduʾr-raḥīm:**
   Sayfa 43
   Satır: **4**
   Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Sulṭāna elmayı getürüp nażarlarına korlar buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm bu elmanuñ birisi eksik

2. ʿ**abduʾr-raḥīm:**
   Sayfa 43
   Satır: **9**
   Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ʿAbduʾr-raḥīm Ḫıżırı görsem dir idüñ ammā bilsem dimez idüñ ol ecilden gördüñ ammā bilmedüñ

ʿabduʾr-raḥīm eʾd-tırsī:

1. ʿ**abduʾr-raḥīm eʾd-tırsī:**
   Sayfa 43
   Satır: **7**
   Kelime Tipi: **-**
   Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī buyururlar ki kim idüğin bilmedüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar ki Yā

ʿabdürraḥīm tırsī:

1. ʿ**abdürraḥīm tırsī:**
   Sayfa 43
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh görsem ve bilsem deyü Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinden ricā iderken bir şeb

2. ʿ**abdürraḥīm tırsī:**
   Sayfa 43
   Satır: **20**
   Kelime Tipi: **-**
   Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun

ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

elma alan dervīş ol maḥālde ṭurur ʿAbdürraḥīm
Tırsī Hay efendüm deyüp mübārek ḳademine düşer

ʿabduʾr-raḥīm tırsī:

1. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī:**
Sayfa 33
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Nitekim bu vaḳʿayı zīb-i maḥāfil-i Kürsī ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī naẓm idüp ḳaleme

2. ʿ**abdüʾr-raḥīm tırsī:**
Sayfa 34
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Bu ʿAbdüʾr-raḥīm Tırsī Andandur āh u zārisi

3. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī:**
Sayfa 42
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

düçār olup dir ki aç maḳramanı göreyüm neñ vardur ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

4. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī:**
Sayfa 42
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭān

5. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī:**
Sayfa 43
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt dervīş içinden bir elma alup geçüp gider ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

6. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī:**
Sayfa 47
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin

yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ʿulemā-i Kirām ve evliyāʾi kāmīlīn Rıḍvānullahi ʿanhüm ḥāżır olmışlar ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḥażretleri:

1. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 42
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Ḥażretleri daḫı pazardan elmayı alup āsitāne-i saʿādet- baḫşına rücūʿ eyledükde rāhda bir dervīşe

2. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 66
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Tırsī Ḥażretleri meclislerinde olan dervīşāna buyurur ki bizüm Sinān Dede Allahüekber didüği

abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretleri:

1. **abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 39
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ḳadem-i saʿādetlerine rū-māl olup dir ki Sulṭānum Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri Sulṭānumla meʿan değül

2. **abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 45
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ki taʿbir olunmaz ḍahveʾ-i kübrā olduḳda nas sofra sofra olup oturdılar Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri

ʿabduʾr-raḥīm tırsī hażretlerine:

1. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerine:**-*ler, -i, -(n)e*
Sayfa 48
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi,

hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine didüm ki Ḳorḳud pādişāh olaydı deyü siz Sulṭān Selīmüñ pādişāh

<u>ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:</u>

1. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 44
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Tırsī Ḥażretlerinüñ Sulṭān Eşrefe daha ziyāde iʿtiḳādı olup ez-cān u dil ciddile rāh-ı mücāhedeye

2. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 45
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

içlerinde envāʿ-ı ṭaʿām māl-a-māl getürüp ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ önüne vaʿżʿ

3. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 46
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḳarşısında ḳāimen durdılar ve Şeyḫ Ḥażretleri aṣlā bunlaruñla

4. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 49
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

pederüm ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı ammā namāza gelüp gidenler

5. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 54
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

eylemişdür Ḳabr-i şerīfleri ceddi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfesindedür ve

6. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -nüñ*
Sayfa 56
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ẕiʾl-ḳāʿdesinde defîn-i zîr-i zemîn oldılar Ḳabr-i şerîfleri ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i

<u>ʿabduʾr-raḥīm tırsīden:</u>

1. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsīden:**-*den*
Sayfa 47
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden ricā idüp himmet ṭalep iderüz ki Sulṭān Bāyezīdden

<u>ʿabduʾr-raḥīm tırsīnüñ:</u>

1. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsīnüñ:**-*nüñ*
Sayfa 65
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Raḥmullahi ʿaleyhi ve ʿalā eslāfihi Menḳıbe Şeyḫ Sinān Dede Ḥażretleri Şeyḫi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīnüñ

<u>ʿabduʾr-rahīm tırsīyi:</u>

1. ʿ**abduʾr-raḥīm tırsīyi:**-*(y)i*
Sayfa 42
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

gün Sulṭān Eşref-zāde ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīyi pazara elma almaġa irsāl iderler ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

<u>āb-ı memātı:</u>

1. **āb-ı memātı:**-*ı*
Sayfa 63
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Ölüm suyu.

günü āb-ı memātı nūş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür zāviye-i merḳūmede defîn vü pederleri

<u>aç:</u>

1. **aç:**
Sayfa 13
Satır: **23**
Yemek yemesi gereken, tok karşıtı.

ḥāzirūn ḳıyās iderler ki beni aç ve ṣusuz bu deñlü zamānda

2. **aç:**
Sayfa 42
Satır: **21**
Açmak, göstermek.

düçār olup dir ki aç maḳramanı göreyüm neñ vardur ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

3. **açup:**-*up*
Sayfa 43

Satır: **1**
Açmak, göstermek.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

4. **açar:**-*ar*
Sayfa 12
Satır: **9**
(Kapı) açmak.

açar görür ki Eşref-zāde
Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñ
bir cidārına istinad itmiş
turur ne deñlü ki taḥrīk

ʿacaba:

1. ʿ**acaba:**
Sayfa 9
Satır: **24**
Merak, şüphe ve tereddüt bildiren soru zarfı.

vilāyet-i cemʿan Rūm
ṭarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersaḫ yir giderler
Bu kimesne ʿacaba kim

ʿacib zamānında:

1. ʿ**acib zamānında:**-*ı, -n, -da*
Sayfa 46
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Çok acâyip zaman.

yaylaḳda olan yörüklerüñ
baʿżısını bulup eytdüm
ki müʾminler ʿacib
zamānında ṭaʿām getürdüñüz

ʿāciz:

1. ʿ**ācizdür:**-*dür*
Sayfa 54
Satır: **8**
Aciz, yetersiz.

ʿacībe iḫtirāʿ ve īcād itmişler
ki ḫıred-i ḫurde-bīn
tefekküründe ʿācizdür ve
Sulṭān Murād-ı ʿāli-nijad

ʿāciz ḳaldılar:

1. ʿ**āciz ḳaldılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 29
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Âciz kalmak, gücü yetmemek.

ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan
ḫalāṣları ḥaḳḳında
himmet ricā iderem deyü
buyururlar Sulṭān Eşref-

ʿacūze:

1. ʿ**acūze:**
Sayfa 20
Satır: **14**
Yaşlı kadın, kocakarı.

nām ḳaryeye götürüp bir
ḫāneye ḥaps ider meğer
ol şaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi
var imiş vālidesine

2. ʿ**acūze:**
Sayfa 39
Satır: **21**
Yaşlı kadın, kocakarı.

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn
vardur adı filāndur
bizden selām idüñ Maḥmūd
Paşanuñ ḫalāṣıçün

ad:

1. **adı:**-*ı*
Sayfa 39
Satır: **21**
Ad, isim.

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn
vardur adı filāndur
bizden selām idüñ Maḥmūd
Paşanuñ ḫalāṣıçün

2. **adın:**-*ı, -n*
Sayfa 60
Satır: **20**
Ad, isim.

ter göñlüm nev-bahār oldı
Ḳodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīḳarār
oldı Allahuñ adın

ādāb:

1. **ādāb:**
Sayfa 39
Satır: **2**
Terbiyeler, utanmalar, uyulması gereken görgü kuralları, edeb'in çoğulu.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-
zādedür didüklerinde
hemān Ḫātūn ādāb üzre bir
miḳdār tevaḳḳuf idüp

2. **ādāb:**
Sayfa 70
Satır: **6**
Terbiyeler, utanmalar, uyulması gereken görgü kuralları, edeb'in çoğulu.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan
ṭaşra çıḳup ābdest alup
Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile
ḳuʿūd eyledi

ʿadālet:

1. ʿ**adāleti:**-*i*
Sayfa 31
Satır: **10**
Hak ve hukuka uygunluk, hakkı gözetme; doğruluk.

Sulṭān Eşref-zāde buyururlar
ki pādişāhum varuñ
siz ʿadāleti kendüñüze pīşe
idünüñ cemiʿ-i enbiyā

adam:

1. **adam:**
Sayfa 31
Satır: **6**
Adam.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār
ḫaşlarından birḳaç
adam alup tebdīl-i şūret ile
İzniḳe gelürler ve

2. **adam:**
Sayfa 35
Satır: **14**
Adam.

Marīża olan aġzına alsun
defʿ olur deyü
buyurmışlar ve anlar daḫı
adam irsāl idüp getürüp

3. **adamlar:**-*lar*
Sayfa 37
Satır: **15**
Adam.

adamlar ʿazm-i cāmeḫāb
iderler Maḥbūsuñ daḫı
üzerine nevm ġalebe idüp bir
miḳdār uyuduḳda

4. **adam:**
Sayfa 38
Satır: **1**
Adam.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp
bu adam ḳanda gider
dimezler Bi-ḥikmetullahi
Teʿālā bir şanduḳcı

5. **adam:**
Sayfa 39
Satır: **15**
Adam.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile
zamān-ı yesīrde İzniḳe

6. **adama:**-*a*
Sayfa 39
Satır: **19**
Adam.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaşabaya
varuñ ve anda falan

7. **adamlar:**-*lar*
Sayfa 39
Satır: **23**
Adam.

duʿā eylesün adamlar daḫı
biʾl-ʿacele Gekbūze

8. **adamlar:**-*lar*
Sayfa 40
Satır: **14**
Adam.

minbaʿd hayāt-ı dünyādan
nā-ümīd olur ol gice
nıṣfuʾl-leylde pādişāh
ṭarafından adamlar gelüp

9. **adam:**
Sayfa 45
Satır: **4**
Adam.

şaḥanları çoḳ getürür
Kūhistāne varılup ḫidmete
mübāşeret itdüklerinde şol
miḳdār adam cemʿ olur

10. **adamdur:**-*dur*
Sayfa 50
Satır: **14**
Adam.

gün mürūrında ḫāṭıruma
ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir
küçük adamdur bu ḳırḳ nefer
kimesneyi nice

ʿaded:

1. ʿ**adedince:**-*ince*
Sayfa 41
Satır: **1**
Sayı.

Eʾimme-i iṯnā-aşer ʿadedince
düvāz deh keramāt-ı
menḳıbesi taḳrīr ü ḳayd
olındı şimden şoñra evlād-ı

ādem:

1. **ādem:**
Sayfa 15
Satır: **19**
Adam.

ardlarından ādem irsāl idüp
gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri

2. **ādem:**
Sayfa 22
Satır: **16**
Adam.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ
ṭarafına baḳar görür ki
ḫurşīd-i
ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

3. **ādem:**
Sayfa 50
Satır: **5**
Adam.

ṣağ u sālim olmışlar nice ādem ṣuretünde kelbden dün kimesneler vardur ki evliyaʾullaha münkir

ʿadem-i muḫālefetleridür:

1. ʿ**adem-i muḫālefetleridür:**-*ler, -i, -dür-leridür*
Sayfa 3
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Muhalefet etmeme, karşı çıkmama.

maʿrifetdür anlaruñ emirlerinüñ ʿadem-i muḫālefetleridür Ve ʿinden-nās feżāʾillerini neşr

ʿādet:

1. ʿ**ādeti:**-*i*
Sayfa 42
Satır: **8**
Alışkanlık haline getirilen davranış.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İzniḳde olurlar imiş ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı bu ʿādeti icrā iderler

ʿādet-i ḳadīmeleri:

1. ʿ**ādet-i ḳadīmeleri:**-*ler, -i*
Sayfa 22
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Eskiden beri var olan davranış.

müsteḥabbı taʿlīm itmek niyyetine mescidlerine gelür Eşref-zāde Ḥażretleri yine ʿādet-i ḳadīmeleri

2. ʿ**ādet-i ḳadīmeleri:**-*ler, -i*
Sayfa 37
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Eskiden beri var olan davranış.

suḫte ʿādet-i ḳadīmeleri üzre iki bāzūlarından muḥkem bend idüp anuñ ardına iderler Nāgāh

āfitāb-āsā:

1. **āfitāb-āsā:**
Sayfa 50
Satır: **34**
Güneş gibi.

baṭnında dört sene teʾḫīr olınsun didükde filḥal dört sene tamāmında vażʿ-ı ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü bürūz etmişdür Ḥarrere

āfitāb-ı feyż-i ilāhīden:

1. **āfitāb-ı feyẓ-i ilāhīden:**-*den*
Sayfa 67
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
İlahi bereket güneşi.

elli üç senesinde serā-perde-i ʿademden ẓuhūr ve āfitāb-ı feyẓ-i ilāhīden istifāẓen nūr-ı şuʿūr idüp ol

ʿafv-ı cerāʾimleriyçün:

1. ʿ**afv-ı cerāʾimleriyçün:**
Sayfa 34
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Suçların, kabâhatlerin, cerîmelerin, günahların bağışlanması için.

vefāt idüp ahāli-i maḥalle mütenebbih olup Sulṭān Eşref-zādeden istiʿẕār idüp ʿafv-ı cerāʾimleriyçün

aġa:

1. **aġa:**
Sayfa 29
Satır: **15**
Kızlarağası II Osmanlı sarayında haremin ve Enderun'un en büyük ağası ve Sayfa ağaların âmiri durumunda olan, rütbesi sadrâzam ve şeyhülislâmdan sonra gelen siyah hadım ağası, dârüssaâde ağası.

Mükerreme Sulṭāna irsāl iderler aġa daḫı şekeri vālide Sulṭāna virür ve Eşref-zādenüñ vaṣiyyetleri

aġac:

1. **aġaca:**-*a*
Sayfa 51
Satır: **22**
Ağaç.

üstinde biten nedür deyü bir zeytūn aġacına işāret buyururlar dervīş daḫı aġaca yaḳın

2. **aġaca:**-*a*
Sayfa 65
Satır: **13**
Ağaç.

aġlasa ve ḳurbında olan aġaca iplik baġlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve aġlayan çocuḳ māderini

āġāz eyledükde:

1. **āġāz eyledükde:**-*dük, -de*
Sayfa 6
Satır: **6**

Kelime Tipi: **-**
Başlamak.

semʿan ve tāʿaten deyüp hemān ekl itmeğe āġāz eyledükde Abdal Muḥammed Ḥażretleri ya sen

āġāz idüp:

1. **āġāz idüp:***-üp*
Sayfa 63
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Başlamak.

vaḳtümüzdür Şeyḫ ʿAbdullah Efendiye daḫı fuḳarā
ile yetmiş biñ tevḥīde āġāz idüp temām olduḳda

āġāz olındı:

1. **āġāz olındı:***-ın, -dı*
Sayfa 41
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Başlama, girişme.

ḫulefāsınuñ ẓuhūra gelen ḫavārıḳ-ıʿādāt u menāḳıb-ı vefiyātına āġāz olındı Veʾs-selām Zīb-i

ağızlarını açar:

1. **ağızlarını açar:***-ar*
Sayfa 27
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
(Bir şeyin) ağzını açmak.

getürürler hemān Bismillahiʾr-rahmāniʾr-rahīm deyüp mübārek elleriyle ṭulumlaruñ ağızlarını açar

ağla:

1. **ağlaşurlar:***-+ş, -+(u)r, -+lar*
Sayfa 32
Satır: **8**
Kederden, teessürden gözyaşı akıtmak ‖ çok üzülmek, dert çekmek.

müşerref olup dest-i saʿādetlerinden tövbekār olayduk bu devletden bī-naṣīb olduḳ deyü ağlaşurlar

2. **ağlaşdılar:***-ş, -dı, -lar*
Sayfa 33
Satır: **22**
Kederden, teessürden gözyaşı akıtmak ‖ çok üzülmek, dert çekmek.

Tövbesiz ḳalduḳ didiler Āh iyleyüp ağlaşdılar

ağla-:

1. **ağlasa:***-sa*
Sayfa 65
Satır: **13**
Kederden, teessürden gözyaşı akıtmak ‖ çok üzülmek, dert çekmek.

ağlasa ve ḳurbında olan ağaca iplik bağlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve ağlayan çocuḳ māderini

ağlayan çocuḳ:

1. **ağlayan çocuḳ:**
Sayfa 65
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Ağlayan çocuk.

ağlasa ve ḳurbında olan ağaca iplik bağlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve ağlayan çocuḳ māderini

ağlayu:

1. **ağlayu:**
Sayfa 34
Satır: **6**
Ağlaya ağlaya.

Bu bīçare ġarip nitsün Aġlayu ḳancaru gitsün

aġulıḳ:

1. **aġulıḳ:**
Sayfa 52
Satır: **12**
Ağuluk. (Bir yer ismi).

yanında nüzūl olınup likin hava yaġmurlu olmaġla ṣayd olmayup Aġulıḳ nām mevżiʿde nüzūl olınup

aġyār:

1. **aġyārı:***-ı*
Sayfa 60
Satır: **19**
Allah'tan başka şeyler, kesret, başkaları.

ter göñlüm nev-bahār oldı Ḳodı aġyārı buldı dildārı Gördi ol yārı bīḳarār oldı Allahuñ adın

ağzına almış:

1. **ağzına almış:***-mış*
Sayfa 35
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Ağzına götürmek, ağız içine sokmak.

aġzına almış Bi-Keremillahi-Teʿālā ol maraż defʿ olmış Ve bu şöhret bulan cevherüñ esāsı ol

ağzına alsun:

1. **aġzına alsun:**-*sun*
Sayfa 35
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Aġzına götürmek, aġız içine sokmak.

Marīża olan aġzına alsun defʿ olur deyü buyurmışlar ve anlar daḫı adam irsāl idüp getürüp

āh:

1. **āh:**
Sayfa 43
Satır: **11**
Kullanıldığı yere ve sesin tonuna göre maddî veya mânevî bir acıyı, ağrı, ıztırap, pişmanlık, esef, acıma, özlem, yanıp yakılma, yeis, ümitsizlik, beğenme, hayranlık vb. duyguları ifâde eder.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh görsem ve bilsem deyü Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinden ricā iderken bir şeb

2. **āh:**
Sayfa 63
Satır: **22**
Kullanıldığı yere ve sesin tonuna göre maddî veya mânevî bir acıyı, ağrı, ıztırap, pişmanlık, esef, acıma, özlem, yanıp yakılma, yeis, ümitsizlik, beğenme, hayranlık vb. duyguları ifâde eder.

Şerafeʾd-din Efendiye ḳarīndür tāriḫ üçünci güni Cumʿā nevşebān tāriḫ-i şevvālüñ Meded āh kūs-ı rıḥlet

āh iyleyüp:

1. **āh iyleyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 33
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Feryat etmek, inlemek, sızlanmak.

Tövbesiz ḳalduḳ didiler Āh iyleyüp aġlaşdılar

āh u zārisi:

1. **āh u zārisi:**
Sayfa 34
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
(Onun) Ağlaması, inlemesi, feryat etmesi, sızlanması.

İşler yüregi yāresi Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

āh u zārusı:

1. **āh u zārusı:**
Sayfa 34
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
(Onun) Ağlaması, inlemesi, feryat etmesi, sızlanması.

Bu ʿAbdüʾr-raḥīm Tırsī Andandur āh u zārisi

āh vāh eylediler:

1. **āh vāh eylediler:**-*di, -ler*
Sayfa 61
Satır: **10**
Kelime Tipi: **Deyim**
Ah vah etmek.

İsmaʿil Rūmī Ḳuddise Sırruhuʾs-Sāmī Ḥażretlerine ḳarīndür Gūş idüp aḥbāb fevtin eylediler āh vāh

ahali-i izniḳ:

1. **ahali-i izniḳ:**
Sayfa 50
Satır: **28**
Kelime Tipi: **-**
İznik halkı.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı pīride teʾehhül eyleyüp Zevceleri ḥāmile olduḳda ahali-i İzniḳ beyninde gufte olup bu veled şeyḫden

2. **ahali-i izniḳ:**
Sayfa 50
Satır: **31**
Kelime Tipi: **-**
İznik halkı.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

ahāliʾ-i izniḳ:

1. **ahāliʾ-i izniḳ:**
Sayfa 49
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
İznik halkı.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede ḥayātda idiler bir gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i İzniḳ bu kelbceğizi

2. **ahāliʾ-i izniḳ:**
Sayfa 57
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
İznik halkı.

ahāliʾ-i İzniḳ Şeyḫ ʿAbdullah Efendiyi iḫtiyār itmeleriyle nice sāl İzniḳde post-nişīn ve

ahāli-i izniḳe:

1. **ahāli-i izniḳe:**-*e*
   Sayfa 19
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   İznik halkı.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki siz bu ʿazīziñ keyfiyet ve ḥālini bilmezsüñüz böyle istiḥḳār

ahāli-i maḥalle:

1. **ahāli-i maḥalle:**
   Sayfa 34
   Satır: **23**
   Kelime Tipi: **-**
   Mahalle halkı.

vefāt idüp ahāli-i maḥalle mütenebbih olup Sulṭān Eşref-zādeden istiʿẕār idüp ʿafv-ı cerāʾimleriyçün

ahāliʾ-i vilāyet:

1. **ahāliʾ-i vilāyet:**
   Sayfa 20
   Satır: **1**
   Kelime Tipi: **-**
   Şehir halkı.

ahāliʾ-i vilāyet istiġfār idüp mübārek ḳademlerine yüzlerin sürüp cerāyim-i güzeştelerinden istiġfār ve

ahāli-i vilāyet-i cemʿan:

1. **ahāli-i vilāyet-i cemʿan:**
   Sayfa 9
   Satır: **23**
   Kelime Tipi: **-**
   Bütün şehir halkı.

vilāyet-i cemʿan Rūm ṭarafına müteveccih olurlar ve bir iki fersaḫ yir giderler Bu kimesne ʿacaba kim

aḥbāb:

1. **aḥbāb:**
   Sayfa 61
   Satır: **10**
   Dostlar.

İsmaʿil Rūmī Ḳuddise Sırruhuʾs-Sāmī Ḥażretlerine ḳarīndür Gūş idüp aḥbāb fevtin eylediler āh vāh

ʿahd:

1. ʿ**ahdine:**-*i, -n, -e*
   Sayfa 23
   Satır: **19**
   Ant, yemin, söz.

ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü

2. ʿ**ahdine:**-*i, -n, -e*
   Sayfa 23
   Satır: **19**
   Ant, yemin, söz.

ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü

ʿahd eyle:

1. ʿ**ahd eyle:**
   Sayfa 23
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   Yemin etmek, söz vermek.

īmanlarına ḳaṣd eylememeye ki ʿahd eyle seni ṣalıvireyüm Şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne ʿahd olsun ki

ʿahd idüp:

1. ʿ**ahd idüp:**-*üp*
   Sayfa 13
   Satır: **5**
   Kelime Tipi: **-**
   Söz ver-, yemin et-.

Teʿālā ile ʿahd idüp ṭururam ki çihil rūz olmayınca ihrāc eylemezem Dervīşān daḫı münfaʿil olup

ʿahd olsun:

1. ʿ**ahd olsun:**
   Sayfa 23
   Satır: **16**
   Kelime Tipi: **-**
   Yemin olsun, ant olsun; bir işin yapılmasına veya yapılmamasına niyet edildiğinde söylenilen söz.

īmanlarına ḳaṣd eylememeye ki ʿahd eyle seni ṣalıvireyüm Şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne ʿahd olsun ki

aḥdā ve tisʿīne ve mieteyni ve elfe:

1. **aḥdā ve tisʿīne ve mieteyni ve elfe:**
   Sayfa 71
   Satır: **22**
   Kelime Tipi: **-**
   Bin iki yüz doksan bir (1291).

Ketebehüʾl-faḳīr Muḥammed Zeki fī ḫamsi şehr-i rebiʾül-āḫir lisenetihi aḥdā ve tisʿīne ve mieteyni ve elfe 1291 Barekallahü Lenā velekum

aḥfād-ı ʿižāmını:

1. **aḫfād-ı ʿiżāmını:**-*ı, -n, -ı*
Sayfa 42
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Büyük torunlar.

Ḥaḳḳ Sübḥanehu ve
Teʿālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve
aḫfād-ı ʿiżāmını ilā-

āḫḫirüʾl-emr:

1. **āḫḫirüʾl-emr:**
Sayfa 57
Satır: **4**
(Ar.) İşin sonunda. Akibet, en son.

Efendi ile emr-i
Şeyḫūḫiyetde beynlerinde
münāzāʿāt-ı kesīre vāḳiʿ
olmışdur Āḫḫirüʾl-emr

aḥibbā:

1. **aḥibbālarumuñ:**-*lar, -u, -m, -u, -ñ*
Sayfa 23
Satır: **14**
Ahbaplar, dostlar.

ölmezem sen beni öldürmek
istersüñ didüm ki
melʿūn benim mürīdlerimiñ
ve aḥibbālarumuñ

āḫir olınca:

1. **āḫir olınca:**-*ınca*
Sayfa 62
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Bitmek, sona ermek.

ṣofalarda müḳābele āḫir
olınca

āḫir vaḳtümüzdür:

1. **āḫir vaḳtümüzdür:**-*ümüz, -dür*
Sayfa 63
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Son zaman.

vaḳtümüzdür Şeyḫ
ʿAbdullah Efendiye daḫı
fuḳarā
ile yetmiş biñ tevḥīde āġāz
idüp temām olduḳda

āḫiret:

1. **āḫiret:**
Sayfa 38
Satır: **13**
Öbür dünya. öldükten sonraki âlem.

maḥıbb-i ṣādıḳlar dünyā
ġamından ve āḫiret
ʿazābından ḫalāṣ olmaḳ biʾṭ-
ṭariḳüʾl-evlādur

ʿāḫirüʾl-emr:

1. **ʿāḫirüʾl-emr:**
Sayfa 37
Satır: **10**
(Ar.) İşin sonunda. Akibet, en son.

eṣnā-i zehābda pāzū-bend
çözilüp ṭutup yine
baġlarlar yine çözilür
ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup

āḫirüʾl-emr:

1. **āḫirüʾl-emr:**
Sayfa 5
Satır: **12**
(Ar.) İşin sonunda. Akibet, en son.

varup her ne ḳadar köfte- lü
ṣorba arar ammā
bulamaz Āḫirüʾl-emr
köftesüz bir çanaḳ ṣorba alup

2. **āḫirüʾl-emr:**
Sayfa 25
Satır: **16**
(Ar.) İşin sonunda. Akibet, en son.

ẓuhūr ider Eṭıbbāya
mürācaʿat iderler bir dürlü
ʿilac-pezīr olmamış Āḫirüʾl-
emr eṭıbbāʾ-i dīn kim

3. **āḫirüʾl-emr:**
Sayfa 41
Satır: **18**
(Ar.) İşin sonunda. Akibet, en son.

gitse yine gelüp Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ
yanında bulınurlar imiş
Āḫirüʾl-emr Sulṭān

aḫşam ezānına:

1. **aḫşam ezānına:**-*(n)a-ı, -(n)a*
Sayfa 65
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Akşam ezanı.

ḥayātında bir gün aḫşam
ezānına Allahüekber
didüği gibi ġāʾib

āhū:

1. **āhūlara:**-*lar, -a*
Sayfa 38
Satır: **21**
Ceylan.

āhūlara rükūb itmişler ol
ḫātūn muḳaddemlerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sūʾāl ider ol

2. **ahū:**
Sayfa 39
Satır: **3**
Ceylan.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri bir sefīd ahū üzerine süvār olmuş gelür Ḫātūn mübārek

3. **āhūya:**-*(y)a*
Sayfa 53
Satır: **5**
Ceylan.

imdi bize şikār nasīb olmadıġı bu avda āhūya ne minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği söziñ

aḥvāl:

1. **aḥvāli:**-*i*
Sayfa 26
Satır: **19**
"hal, durum, vaziyet" kelimelerini karşılayan çokluk bildiren kelime.

dönüp biʾl-vāsıṭa aḥvāli pādişāha iʿlām iderler pādişāh Ḥażretleri münfaʿil olup buyururlar ki ne

2. **aḥvāli:**-*i*
Sayfa 27
Satır: **6**
"hal, durum, vaziyet" kelimelerini karşılayan çokluk bildiren kelime.

Eşref-zāde Ḥażretlerini şarap ile boġalar biri cānibinden Sulṭān Eşref-zādeye bunlaruñ aḥvāli

ahz ü izn:

1. **aḫẕ ü iẕn:**
Sayfa 65
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Ruhsat alma.

ṭarīḳat ve aḫẕ ü iẕn ü icāzet idüp gelüp Burusada ḥālā mezār-ı müteberrikleri olan maḳām-ı mübāreke

ahz-ı dest:

1. **aḫẕ-ı dest:**
Sayfa 68
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
El almak.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

aḫẕ-i iẕn-i icāzet eyledükden:

1. **aḫẕ-i iẕn-i icāzet eyledükden:**-*dük, -den*
Sayfa 69
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
İzin ve icazet almak.

ve inābet ve aḫẕ-i iẕn-i icāzet eyledükden ṣoñra Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi Ḥażretleri kerīmeʾ-i

ahz-ı ruḥāniyyet itmişler:

1. **aḫẕ-ı ruḥāniyyet itmişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 71
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Mânen büyük bir kimsenin öldükten sonra da devam eden mânevî gücünü almak.

idüp maḥrūse-i merḳūmeye hicret ve ʿazīzlerinden dem-be-dem aḫẕ-ı ruḥāniyyet itmişler idi bu ḥāl-i

ahz-ı ʿulūm itdükden:

1. **aḫẕ-ı ʿulūm itdükden:**-*dük, -den*
Sayfa 70
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Ilimler almak.

Efendi dinmekle meşhūr idi ʿUlema-iʿaşrından aḫẕ-ı ʿulūm itdükden ṣoñra mülāzım u müderris

aḳ:

1. **aḳar:**-*ar*
Sayfa 52
Satır: **2**
Akmak II damlamak.

varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erik aġacından ṣaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup

2. **aḳup:**-*up*
Sayfa 52
Satır: **1**
Akmak II damlamak.

varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erik aġacından ṣaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup

akabe:

1. **aḳabenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 43
Satır: **17**
Tehlikeli, sarp ve zor geçit.

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ olan çeşme-sār yanına varur görür ki muḳeddemen İzniḳde kendüden

akça:

1. **aḳçaya:**-*(y)a*
Sayfa 24
Satır: **10**
Eskiden para ölçüsü olarak kullanılan küçük gümüş sikke.

eyledüm Ammā gördüm ki dellāl elinde otuz aḳçaya bir ʿābā gezer dellāl elinden alup giydüm

2. **aḳçadan:**-*dan*
Sayfa 30
Satır: **10**
Eskiden para ölçüsü olarak kullanılan küçük gümüş sikke.

pādişāh Ḥażretlerine vedāʿ idüp gerü dönüp sarāy ḳapusında olan derbānlara yedlerinde olan aḳçadan

akçe:

1. **aḳçe:**
Sayfa 24
Satır: **11**
Eskiden para ölçüsü olarak kullanılan küçük gümüş sikke.

temām ḳaddüme münāsib geldi bir aḳçe daḫı ziyāde eyledüm dellāl ṣāḥibine danışmağa gitdi

2. **akçe:**
Sayfa 24
Satır: **22**
Eskiden para ölçüsü olarak kullanılan küçük gümüş sikke.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf söylersin ve ẕikruʾllah yerine otuz bir akçe otuz bir aḳçe deyü söylenürsin

3. **aḳçe:**
Sayfa 24
Satır: **22**
Eskiden para ölçüsü olarak kullanılan küçük gümüş sikke.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf söylersin ve ẕikruʾllah yerine otuz bir akçe otuz bir aḳçe deyü söylenürsin

4. **aḳçe:**
Sayfa 30
Satır: **11**
Eskiden para ölçüsü olarak kullanılan küçük gümüş sikke.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer avuc aḳçe virürler ve her biri taʿdād iderler görürler ki temām ḥesābınca

5. **aḳçe:**
Sayfa 30
Satır: **14**
Eskiden para ölçüsü olarak kullanılan küçük gümüş sikke.

kendünüñʿulūfesi ve baḳiyyesini daḫı iskelede olan fuḳarāya beẕl idüp ve yanlarında bir aḳçe

ʿaḳd:

1. ʿ**aḳd:**
Sayfa 47
Satır: **8**
Sözlenme.

nisvāna irişdüğümde beni Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīye ber-mūcib-i şerʿ-i şerīf ʿaḳd ü nikāḥ

ʿākıbet:

1. ʿ**ākıbet:**
Sayfa 59
Satır: **24**
İşin sonu, neticede, sonuçta.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

ʿākıbetüʾl-emir:

1. ʿ**āḳıbetüʾl-emir:**
Sayfa 16
Satır: **11**
Neticede, işin sonunda, nihayet.

güẕār iderler ʿāḳıbetüʾl-emir ṣusuz gelürler Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī gerçi misafiri

ʿākıbetüʾl-emr:

1. ʿ**ākıbetüʾl-emr:**
Sayfa 10
Satır: **10**
Neticede, işin sonunda, nihayet.

geliyor fenālarından Eşref-zāde Efendiyi bilmezler ṣuret-bīn olduklarından ʿākıbetüʾl-emr bu ḥāl Şeyḫ

2. ʿ**āḳıbetüʾl-emr:**
Sayfa 28
Satır: **8**
Neticede, işin sonunda, nihayet.

derūnına āteş-i muḥabbet düşüp nice ideceğin bilmez ʿĀḳıbetüʾl-emr istiḳbāle biẕātihi giderem

akrabā:

1. **aḳrabāsındandur:***-sı, -(n)dan, -dur*
Sayfa 41
Satır: **11**
Aralarında soy yakınlığı olanlar.

aḳrabāsındandur şoñra Tirseye gelüp tavaṭṭun itmişlerdür Menḳıbe Ḥażreti Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm

ʿakşemseʾd-din:

1. ʿ**aḳşemseʾd-din:**
Sayfa 14
Satır: **13**
Asıl adı Şemseddin Muhammed b. Hamza'dır. Ancak Akşemseddin veya kısaca Akşeyh adıyla şöhret bulmuştur. 792 (1390) yılında Şam'da doğdu. 15. yüzyılın en büyük sufilerinden biri ve çok yönlü Türk Bilim adamıdır. Haci Bayram Veli'nin müridi ve Fatih Sultan Mehmet'in hocalarındandır. İstanbul'un manevi fatihi olarak da anılır. Saçının ve sakalının ak olması ve beyaz elbiseler giymesinden dolayı 'Akşeyh' veya 'Akşemseddin' adlarıyla meşhur olmuştur.Fatih Sultan Mehmet tarafından 1464 yılında yaptırılmış olan türbesi Bolu ilinin, Göynük ilçesindedir.

Ḥamāvī ve biri ʿAḳşemseʾd-din ve biri Emir Sulṭān Hazarātları Ḳaddesallahü esrārehüm biz yine

ʿakşemseʾd-din ḥażretlerine:

1. ʿ**aḳşemseʾd-din ḥażretlerine:***-ler, -i, -(n)e-leri, -(n)e*
Sayfa 7
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Asıl adı Şemseddin Muhammed b. Hamza'dır. Ancak Akşemseddin veya kısaca Akşeyh adıyla şöhret bulmuştur. 792 (1390) yılında Şam'da doğdu. 15. yüzyılın en büyük sufilerinden biri ve çok yönlü Türk Bilim adamıdır. Haci Bayram Veli'nin müridi ve Fatih Sultan Mehmet'in hocalarındandır. İstanbul'un manevi fatihi olarak da anılır. Saçının ve sakalının ak olması ve beyaz elbiseler giymesinden dolayı 'Akşeyh' veya 'Akşemseddin' adlarıyla meşhur olmuştur.Fatih Sultan Mehmet tarafından 1464 yılında yaptırılmış olan türbesi Bolu ilinin, Göynük ilçesindedir.

ibtidāʿ ʿAḳşemseʾd-din Ḥażretlerine varup şoñra Ḥācī
Bayrām-ı Velī Ḥażretlerine varmışlar Küllīʾṭ-

al:

1. **alup:***-up*
Sayfa 5
Satır: **22**
(ele bir şey) almak.

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

2. **alup:***-up*
Sayfa 7
Satır: **15**
(ele bir şey) almak.

alup taṭhīr-i beytüʾl-ḥelāya muḳayyed oldılar Çün Ḥācī Bayrām-ı Velī anlaruñ kemāl-i inḳıyādlarını

3. **alup:***-up*
Sayfa 16
Satır: **16**
(ele bir şey) almak.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp yerinden ḳalḳar ve eline tas alup bir dıraḫtuñ altına varup teyemmüm

4. **alup:***-up*
Sayfa 17
Satır: **19**
(ele bir şey) almak.

ve anı alup ḥużuruñuza geldüm İmdi bu menḳıbelerden Eşref-zāde Efendinüñ kemāl-i

5. **alup:***-up*
Sayfa 23
Satır: **10**
(ele bir şey) almak.

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o melʿūnı ḳabżam içine alup şıḳdum meğer ol şeyṭan-ı racīm idi avucum

6. **alup:**-*up*
Sayfa 30
Satır: **8**
(ele bir şey) almak.

olurlar ol ecilden ḫātırları
içün istīzān iderler bir
miḳdār flori alup ve yine
İzniḳe rücūʿ iderler ve

7. **alup:**-*up*
Sayfa 43
Satır: **2**
(ele bir şey) almak.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

8. **alınup:**-*ın, -up*
Sayfa 46
Satır: **6**
(ele bir şey) almak.

mükāleme eylemedi Baʿdeʾṭ-
ṭaʿām sofralarını
alınup vedāʿ idüp geldikleri
ṭarīḳa revān oldılar

9. **alup:**-*up*
Sayfa 59
Satır: **16**
(ele bir şey) almak.

ʿalem-i şerīf öñlerince
ẕikruʾllah iderek gelürler
ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup
yāb yāb zoḳaḳ

10. **alup:**-*up*
Sayfa 5
Satır: **12**
(bir bedel karşılığında) temin etmek, satın almak.

varup her ne ḳadar köfte- lü
şorba arar ammā
bulamaz Āḫirüʾl-emr
köftesüz bir çanaḳ şorba alup

11. **alduġum:**-*duġ, -um*
Sayfa 24
Satır: **16**
(bir bedel karşılığında) temin etmek, satın almak.

gelmedi ben daḫı hemān ol
maḥālden gidüp
alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ
önüne vaʿżʿ eyledüm

12. **almaġa:**-*mag, -a*
Sayfa 42
Satır: **18**
(bir bedel karşılığında) temin etmek, satın almak.

gün Sulṭān Eşref-zāde
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīyi pazara
elma almaġa irsāl iderler
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

13. **alup:**-*up*
Sayfa 42
Satır: **19**
(bir bedel karşılığında) temin etmek, satın almak.

Ḥażretleri daḫı pazardan
elmayı alup āsitāne-i
saʿādet- baḫşına rücūʿ
eyledükde rāhda bir dervīşe

14. **alup:**-*up*
Sayfa 31
Satır: **6**
(Yanına) almak.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār
ḫaşlarından birḳaç
adam alup tebdīl-i ṣūret ile
İzniḳe gelürler ve

15. **aldı:**-*dı*
Sayfa 43
Satır: **5**
(içinden) almak.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

16. **alan:**-*an*
Sayfa 43
Satır: **19**
Almak.

elma alan dervīş ol maḥālde
ṭurur ʿAbdürraḥīm
Tırsī Hay efendüm deyüp
mübārek ḳademine düşer

17. **alurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 48
Satır: **11**
Çıkartmak.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden ḳaldururlar
bu ḥālde iken bīdār oldum ve
feryād eyledüm ve

<u>al-:</u>

1. **aluñ:**-*uñ*
Sayfa 30
Satır: **11**
(ele bir şey) almak.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer
avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

2. **alup:**-*(u)p*
Sayfa 38
Satır: **5**
(ele bir şey) almak.

ʿayn deyüp destine destere
alup körepesini ḳaṭʿ

ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend bendinden rehā bulduḳda

ʿalā:

1. ʿ**ālā:**-, -
Sayfa 46
Satır: **16**
En yüksek, en üst II Pek iyi, pek güzel.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler
ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle ve ʿālā kemāl-i

ʿalā ḥālihi:

1. ʿ**alā ḥālihi:**
Sayfa 13
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Olduğu gibi, kendi durumu üzerine, bulunduğu durumda.

dīvāre ittikā itdiler ise ʿalā ḥālihi turur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri Eşrefzādenüñ yanlarına varup

ʿalā meleʾinnās:

1. ʿ**alā meleʾinnās:**
Sayfa 50
Satır: **31**
Kelime Tipi: **-**
Herkesin gözü önünde, halkın önünde.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

ʿalaka:

1. ʿ**alaḳamuzdan:**-*muz, -dan*
Sayfa 50
Satır: **32**
İlişki.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

aʿlam:

1. **aʿlamdur:**-*dur*
Sayfa 12
Satır: **20**
Âlimlerin, âlimi.

ḥücre içinde ḥaps itmenüñ aṣlı ne çıḳarup defn olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ kendü aʿlamdur

ʿālamet:

1. ʿ**ālametleri:**-*ler, -i*
Sayfa 5
Satır: **6**
Belirti, işaret, iz, nişan II delil.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

ʿalāmet-i siyādet bulunduġı:

1. ʿ**alāmet-i siyādet bulunduġı:**-*duġ, -ı*
Sayfa 4
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Ululuk, büyüklük belirtisi bulmak.

bulunduġı meşhūrdur Lākin şöhretden ictināb idüp iḫtifāyı münāsib görmişler ve her ne kim anlar

alem:

1. **alem:**
Sayfa 8
Satır: **8**
Sancak, bayrak. (Tasavvufta şeyhin müridini halife kıldığının göstergesi olarak alem ve seccade vermesi.).

tezvīc idüp kendülere dāmād idinmişler ve izn ü icāzet daḫı virüp āyin-i meşāyıḫ-ı Sulṭān üzre alem

ʿalem:

1. ʿ**ālem:**
Sayfa 10
Satır: **8**
Bayrak, sancak.

gezerler imiş imdi müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki Rūmdan gelen er ʿālem ü çeraġ ve cemāʿatle

2. ʿ**alem:**
Sayfa 14
Satır: **17**
Bayrak, sancak.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem ü çeraġ ve seccāde ve ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-zāde Sulṭān

ʿālem-i bāṭından:

1. ʿ**ālem-i bāṭından:**-*dan*
Sayfa 65
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Iç alem.

olınmaġa ʿālem-i bāṭından işāret olmaġla ṭarīḳden bilkülliye ferāġat ü İzniḳe varup Eşref-zāde Efendi

ʿālem-i ḳudsī:

1. ʿ**ālem-i ḳudsī:**
   Sayfa 31
   Satır: **23**
   Kelime Tipi: **-**
   Kutsal alem.

ʿālem-i ḳudsī ve seyrān-ı ḳażāʾ-i insī

ʿalemī muṣṭafa efendi:

1. ʿ**alemī muṣṭafa efendi:**
   Sayfa 54
   Satır: **20**
   Kelime Tipi: **-**
   Alemi Mustafa Efendi.

Ḥażreti Şeyḫüñ vefātına Ḫayreʾd-din Paşa-zādelerden ʿAlemī Muṣṭafa Efendi bu tāriḫ-i fārisīyi gūyā

ʿālem-i nāsūta:

1. ʿ**ālem-i nāsūta:**
   Sayfa 14
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   İnsanlık alemi.

ve müşāhede ṣafāsından ayırup ʿālem-i nāsūta ve ḥasret ü iftirāḳa getürüp ḳıydı dimek idi benüm

ʿālem-i şebābda:

1. ʿ**ālem-i şebābda:***-da*
   Sayfa 4
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   Gençlik devri.

Ḥażretleri ʿālem-i şebābda ʿulūm-ı ẓāhireye ile meşġūl olup ḥatta baʿżılar ḳırḳ sene taḥṣīl-i ʿilm-i

ʿalem-i şerīf:

1. ʿ**alem-i şerīf:**
   Sayfa 59
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   Mübarek sancakları.

ʿalem-i şerīf öñlerince ẕikruʾllah iderek gelürler ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup yāb yāb zoḳaḳ

ʿaleʾr-reʾsi veʾl- ʿayn:

1. ʿ**aleʾr-reʾsi veʾl- ʿayn:**
   Sayfa 38
   Satır: **5**
   Kelime Tipi: **-**
   "baş ve göz üstüne" : başüstüne, peki.

ʿayn deyüp destine destere alup körepesini ḳaṭʿ ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend bendinden rehā bulduḳda

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn:

1. ʿ**aleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn:**
   Sayfa 16
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   "baş ve göz üstüne": başüstüne, peki.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp yerinden ḳalḳar ve eline tas alup bir dıraḫtuñ altına varup teyemmüm

ʿaleʾṣ- ṣabāḥ:

1. ʿ**aleʾṣ- ṣabāḥ:**
   Sayfa 5
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   Sabahleyin, erkenden.

Abdal Muḥammed Ḥażretleri hayātda iken ʿaleʾṣ- ṣabāḥ tefeʾül içün ḥużurlarına varurlar ṭarīḳ-i meşāyıḫdan

ʿaleʾṣ-ṣabāḥ:

1. ʿ**aleʾṣ-ṣabāḥ:**
   Sayfa 12
   Satır: **17**
   Sabahleyin, sabah vaktinde, sabah erkenden.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber dervīşān içinde şāyiʿ olup baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe gidelüm bir meyyiti

2. ʿ**aleʾṣ-ṣabāḥ:**
   Sayfa 27
   Satır: **3**
   Sabahleyin, sabah vaktinde, sabah erkenden.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki

ʿaleyhi ezkeʾt-taḥıyye:

1. ʿ**aleyhi ezkeʾt-taḥıyye:**
   Sayfa 47
   Satır: **18**
   Kelime Tipi: **-**
   En hâlis dualar (onun) üzerine olsun.

Kevneyn ve Resūleʾs-seḳaleyn Ḥażreti Muḥammedüʾl-Muṣṭafā ʿaleyhi ezkeʾt-taḥıyye

ʿaleyhiʾr- raḥmeti veʾl-ġufrān:

1. ʿ**aleyhiʾr- raḥmeti veʾl-ġufrān:**
Sayfa 39
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın rahmeti ve merhameti onun üzerine olsun.

olur Menḳıbe mervīdür ki Ebuʾl-Feth Sulṭān Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān

ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān:

1. ʿ**aleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān:**
Sayfa 4
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Allah rahmet eyleyip günahlarını bağışlasın.

Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ medrese-i celīlesinde dānişmend olup

2. ʿ**aleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān:**
Sayfa 25
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Allah rahmet eyleyip günahlarını bağışlasın.

Meḥmed Ḫān * ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ vālidesinüñ lisānında ekle marażı

ʿalī ibn-i ebi ṭālib:

1. ʿ**alī ibn-i ebi ṭālib:**
Sayfa 4
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Ebû Tâlib'in oğlu Hz. Ali.

Ḥażreti Esedullahiʾl-ġālib ʿAlī İbn-i Ebi Ṭālib Kerremallahü Vechehu Ḥażretlerine müntehī olup

āl-i ʿosmanıñ nesli:

1. **āl-i ʿosmanıñ nesli:**-*i*
Sayfa 48
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Osmanlı hanedanın soyu.

ʿOsmanıñ nesli münḳaṭiʿ mı olsun bu rıżāʾ-yı Ḥaḳḳa muḫālifdür deyü teslīm eylediler maʿlūm

allāh:

1. **allahuñ:**-*un*
Sayfa 60
Satır: **20**
Allah.

ter göñlüm nev-bahār oldı Ḳodı aġyārı buldı dildārı Gördi ol yārı bīḳarār oldı Allahuñ adın

ʿallāhu teʿālā:

1. ʿ**allāhu teʿālā:**
Sayfa 2
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah.

müṭālaʿa ederken sūre-i Nisā'da ḳāle ʿAllāhu teʿālā Veʿbudū'llāhe velā tuşrikū bihī şey'en ve bil-vālideyni iḥsānen āyet-i kerīmesinün

allahüekber:

1. **allahüekber:**
Sayfa 65
Satır: **19**
Allah en büyüktür" anlamında olup Allah'ın yüceliğini belirtmek için kullanılan, ezanın ve kāmetin de ilk cümlesini teşkil eden söz, tekbir.

ḥayātında bir gün aḫşam ezānına Allahüekber didüği gibi ġāʾib

2. **allahüekber:**
Sayfa 66
Satır: **4**
Allah en büyüktür" anlamında olup Allah'ın yüceliğini belirtmek için kullanılan, ezanın ve kāmetin de ilk cümlesini teşkil eden söz, tekbir.

Tırsī Ḥażretleri meclislerinde olan dervīşāna buyurur ki bizüm Sinān Dede Allahüekber didüği

alt:

1. **altına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 16
Satır: **16**
Alt, aşağı.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp yerinden ḳalḳar ve eline tas alup bir dıraḫtuñ altına varup teyemmüm

altı:

1. **altı:**
Sayfa 14
Satır: **20**
Altı, sayı sıfatı.

Ḥażretlerinüñ reʾs-i saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām

Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ kisveleri altı terk ve

2. **altı:**
Sayfa 52
Satır: **14**
Altı, sayı sıfatı.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar ihtimām olındı aṣlā müfīd olmayup altı gün ol mevżiʿde oturıldı ve havā

altmış üç:

1. **altmış üç:**
Sayfa 59
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Altmış üç.

sebʿīn māʾṣadaḳınca altmış üç yaşında iken
maraż-ı ṭāʿūndan vefāt itmekle Burusada Eyüb

alup gitse:

1. **alup gitse:***-se*
Sayfa 41
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Alıp beraberinde götürmek.

gitse yine gelüp Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ yanında bulınurlar imiş Āḫirüʾl-emr Sulṭān

ʿamel:

1. ʿ**amelinde:***-i, -(n)de*
Sayfa 50
Satır: **17**
İş.

gelüp Çelebi şāhin de küçükdür ammā ʿamelinde çābükdür buyurup defʿ-i ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet

ʿamel iderler:

1. ʿ**amel iderler:***-er, -ler*
Sayfa 48
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Hareket etmek.

oldı ki evliyaullah murādullah ile ʿamel iderler imiş
Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

ʿāmil:

1. ʿ**āmillerdür:***-ler, -dür*
Sayfa 23
Satır: **2**
Amel eden, işleyen, icrâ eden kimse.

ẓann ile ʿāmilsin ammā dervīşān-ı muʿāyene ve müşāhede ile ʿāmillerdür Menḳıbe Şeyḫüm

2. ʿ**āmilsin:***-sin*
Sayfa 23
Satır: **1**
Amel eden, işleyen, icrâ eden kimse.

ẓann ile ʿāmilsin ammā dervīşān-ı muʿāyene ve müşāhede ile ʿāmillerdür Menḳıbe Şeyḫüm

āmin:

1. **āmin:**
Sayfa 42
Satır: **12**
Duâlardan ve hayır temennîlerinden sonra, "Allah kabul etsin, öyle olsun!" anlamında kullanılan söz.

ḳıyāmıʾs-sāʿat münḳarıż eylemeyüp rūz-ı cezāda mülāḳatlarıyla müşerref ve muġtenem eyleye Āmin

2. **āmīn:**
Sayfa 49
Satır: **5**
Duâlardan ve hayır temennîlerinden sonra, "Allah kabul etsin, öyle olsun!" anlamında kullanılan söz.

nuṣretlerin ziyāde eyleye āmīn yā mucibeʾs-Sāʾilīn Menḳıbe Bāḳıye-iʾs-selef mürşid-i kāmil

3. **āmīn:**
Sayfa 59
Satır: **18**
Duâlardan ve hayır temennîlerinden sonra, "Allah kabul etsin, öyle olsun!" anlamında kullanılan söz.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

4. **āmin:**
Sayfa 60
Satır: **2**
Duâlardan ve hayır temennîlerinden sonra, "Allah kabul etsin, öyle olsun!" anlamında kullanılan söz.

Efendi iki ellerini semāya refʿ idüp duʿā buyurdılar dervīşler daḫı āmin deyüp Baʿdehu geldikleri yola

5. **āmin:**
Sayfa 71
Satır: **20**
Duâlardan ve hayır temennîlerinden sonra, "Allah kabul etsin, öyle olsun!" anlamında kullanılan söz.

ḳarīndür Ḳaddesallahü esrārehüm ve Nefʿanāllahü bişefāʿatihi Āmin yā Muʿīn

ammā:

1. **ammā:**
Sayfa 5
Satır: **11**
Ancak, ama bağlacı.

varup her ne ḳadar köfte- lü şorba arar ammā bulamaz Āḫirüʾl-emr köftesüz bir çanaḳ şorba alup

2. **ammā:**
Sayfa 11
Satır: **11**
Ancak, ama bağlacı.

olurlar ammā birḳaç gün mürūr itdükde ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından ḫuṭūr ider ki

3. **ammā:**
Sayfa 14
Satır: **1**
Ancak, ama bağlacı.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki ammā Eşref-zāde Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden murādı bizi istiġraḳ

4. **ammā:**
Sayfa 15
Satır: **12**
Ancak, ama bağlacı.

itdim hemān anlar daḫı emirlerine imtiṯāl idüp ʿazm-i rāh iderler ammā ʿazīziñ ḳudemādan olan

5. **ammā:**
Sayfa 15
Satır: **22**
Ancak, ama bağlacı.

buyururlar ki Yā Rūmī misāfirümüz olduñuz ammā size bir żiyāfet idemedük bugün bunda ol

6. **ammā:**
Sayfa 20
Satır: **19**
Ancak, ama bağlacı.

bunuñ Eşref-zāde olduġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām virüp mümkün oldıġı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

7. **ammā:**
Sayfa 23
Satır: **1**
Ancak, ama bağlacı.

ẓann ile ʿāmilsin ammā dervīşān-ı muʿāyene ve müşāhede ile ʿāmillerdür Menḳıbe Şeyḫüm

8. **ammā:**
Sayfa 24
Satır: **9**
Ancak, ama bağlacı.

eyledüm Ammā gördüm ki dellāl elinde otuz akçaya bir ʿābā gezer dellāl elinden alup giydüm

9. **ammā:**
Sayfa 30
Satır: **2**
Ancak, ama bağlacı.

ez cān u dil muḥabbet idüp bī-nihāye sīm ü zer ʿāṭiyye ḳılur ammā Eşref-zāde Ḥażretleri bir

10. **ammā:**
Sayfa 36
Satır: **18**
Ancak, ama bağlacı.

Hersek nām-maḥalde ḳalup ol gice anda yaturlar ammā ol Maḥbūs vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

11. **ammā:**
Sayfa 40
Satır: **16**
Ancak, ama bağlacı.

boġarlar Baʿdehuʾl-mevt Sulṭān Meḥmed Ḥażretleri ġāyet nādim olmışlar ammā çi-fāʾide iẕācāʾeʾl-

12. **ammā:**
Sayfa 43
Satır: **9**
Ancak, ama bağlacı.

ʿAbduʾr-raḥīm Ḥızırı görsem dir idüñ ammā bilsem dimez idüñ ol ecilden gördüñ ammā bilmedüñ

13. **ammā:**
Sayfa 43
Satır: **10**
Ancak, ama bağlacı.

ʿAbduʾr-raḥīm Ḥızırı görsem dir idüñ ammā bilsem

dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

14. **ammā:**
Sayfa 49
Satır: **14**
Ancak, ama bağlacı.

pederüm ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretlerinüñ duʿā
revzenesinde yaturdı ammā
namāza gelüp gidenler

15. **ammā:**
Sayfa 50
Satır: **17**
Ancak, ama bağlacı.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā ʿamelinde
çābükdür buyurup defʿ-i
ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet

16. **ammā:**
Sayfa 2
Satır: **12**
Ama (sözü pekiştirmek, kuvvetlendirmek için kullanılmıştır.).

muḥammedü'l mebʿūṯi ilā
kāffete'l ʿarabi ve'l ʿacemi
ve ʿalā ālihī ve eṣḥābihī
ve ḫulefā'ihir'rāşidīn min
baʿdi rıżvānellāhü teʿālā
ʿaleyhim ecmeʿ īn ammā
baʿdehu

ʿammī:

1. ʿ**ammīleri:**-*ler, -i*
Sayfa 57
Satır: **2**
Amca.

olduḳda pederlerinden ṣoñra
İzniḳde post-nişīn
olmaḳ murād eyledüklerinde
ʿammīleri Şeyḫ Ṣāliḥ

2. ʿ**ammīleri:**-*ler, -i*
Sayfa 63
Satır: **13**
Amca.

ṭarīḳat-ıʿāliyeyi ʿammīleri
Şeyḫ ʿİzzeʾd-din
Efendiden görüp ve anlardan
mücāz ü müstaḫlef

3. ʿ**ammīleri:**-*ler, -i*
Sayfa 64
Satır: **7**
Amca.

ʿammīleri eʾş-Şeyḫ ʿİzzeʾd-
din Efendiden görüp
müstaḫlef olmışlardur
Baʿdehu ibādāt ü ṭāʿāta

an:

1. **anduḳca:**-*duḳca*
Sayfa 60
Satır: **21**
Adını söylemek, zikretmek.

ʿāşıḳ anduḳca

ana:

1. **ana:**
Sayfa 42
Satır: **3**
Anne.

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
raḥmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

ancaḳ:

1. **ancaḳ:**
Sayfa 42
Satır: **5**
Yalnızca, sadece.

diyāra gelmeden maḳṣūdum
ancaḳ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sulṭān
eyyām-ı ṣayfda yaylaḳ-ı

2. **ancaḳ:**
Sayfa 26
Satır: **21**
Öyle ki.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī
ancaḳ varuñ ḳatl idüñ
deyü emr ider ḳapucılar daḫı
ol aradan emr-i

anda:

1. **andadur:**-*dur*
Sayfa 4
Satır: **9**
T. Orada.

iḫtiyār ider sevāp daḫı
andadur ve meżbūr
Muḥammed Çelebi rivāyet
ider ki Eşref-zāde Sulṭān

2. **anda:**
Sayfa 11
Satır: **7**
T. Orada.

saʿādetḫānelerinde bir oda
taḫliyye idüp ve anda
iskān itdürüp levāzımlarını
rūẕ-be-rūẕ iʿṭā iderler

3. **anda:**
Sayfa 13
Satır: **20**
T. Orada.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḫı Hū
dirler anda daḫı nidā

4. **anda:**
Sayfa 21
Satır: **20**
T. Orada.

kenārında bir ṣavmaʿa binā itdi Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri anda ʿibādet ü ṭāʿate meşġūl olmışlardur

5. **anda:**
Sayfa 27
Satır: **2**
T. Orada.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar

6. **anda:**
Sayfa 36
Satır: **15**
T. Orada.

giderken reh-güẕārları İzniḳ olup anda iki gice mihmān olurlar Baʿdehu İstanbula revān olup

7. **anda:**
Sayfa 36
Satır: **17**
T. Orada.

Hersek nām-maḥalde ḳalup ol gice anda yaturlar ammā ol Maḥbūs vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

8. **anda:**
Sayfa 39
Satır: **20**
T. Orada.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et ol adama buyururlar ki Geybūze nām ḳaṣabaya varuñ ve anda falan

9. **anda:**
Sayfa 50
Satır: **3**
T. Orada.

feryād eyledi anda ḥāżır olan cemāʿat cümle görürler ki kelpceğizüñ iki gözi açılup evvelki gibi

10. **anda:**
Sayfa 71
Satır: **11**
T. Orada.

merḳūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene meşīḫat idüp Baʿdehu zāviye-i merḳūmeyi terk

andan:

1. **andan:**
Sayfa 9
Satır: **9**
Ondan (sonra).

vāḳıʿalarını taḥrīr eyle andan anlaruñ ḫidmetinde var Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı gelüp İzniḳde erbaʿīne

2. **andan:**
Sayfa 28
Satır: **3**
Ondan (sonra).

andan ḳapucılara buyururlar ki şimdi irādet-i Ḥaḳḳ taʿalluḳ eyledi gidüz pādişāh Ḥażretlerine ḫaber

3. **andandur:**-*dur*
Sayfa 34
Satır: **10**
Bu nedenle, ondan dolayı.

Bu ʿAbdüʾr-raḥīm Tırsī Andandur āh u zārisi

andan şoñra:

1. **andan şoñra:**
Sayfa 8
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Ondan sonra.

meşāyıḫ ḳatında çoḳ söylemek küstāḫlıḳdur çoḳ söyleme buyurdu Andan şoñra kelimāt vākiʿ

ʿandelīb-i ruḫına:

1. ʿ**andelīb-i ruḫına:**-*ı, -n, -a*
Sayfa 54
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Bülbülün ruhu.

iken ʿandelīb-i ruḫına ḳafes-i dünyā dar gelüp biñ ḳırḳ altı tārīḫinde tekyegāh-ı beḳāya firār

anḳara:

1. **anḳaraya:**-*(y)a*
Sayfa 8
Satır: **14**
Şehir adı.

korlar Baʿdehuz-zamān Eşref-zāde Efendi Şeyḫüni ziyāret ḳaṣdıyla Anḳaraya ʿazīmet buyururlar

anḳara şehrine:

1. **anḳara şehrine:**-*(n)e-i, -(n)e*
Sayfa 6
Satır: **20**

Kelime Tipi: **-**
Ankara şehri.

Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri
nuṭḳ ḥaḳlayup ḳalḳup
Anḳara şehrine ʿāzimet idüp
Ḥācī Bayrām-ı Velī

ʿan-ḳarīb:

1. ʿ**an-ḳarīb:**
Sayfa 37
Satır: **4**
Yakında, çok geçmeden.

gelesin biz senü bu belādan
ḫalās itmemek
mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı
ḫôş ṭut ʿAn-ḳarīb

añla:

1. **anlar:**-*r*
Sayfa 4
Satır: **8**
Anlamak, fark etmek, farkına varmak.

bulunduġı meşhūrdur Lākin
şöhretden ictināb idüp
iḫtifāyı münāsib görmişler
ve her ne kim anlar

anlar:

1. **anlaruñ:**-*uñ*
Sayfa 3
Satır: **5**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

maʿrifetdür anlaruñ
emirlerinüñ ʿadem-i
muḫālefetleridür Ve ʿinden-
nās feżāʾillerini neşr

2. **anlaruñ:**-*uñ*
Sayfa 3
Satır: **21**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

anlaruñ ṣülbi Kebīroġulları
Muḥammed Çelebi
pederlerinden biʾl-vāsıṭa
şöyle rivāyet ider ki

3. **anlar:**
Sayfa 5
Satır: **10**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Ḥażretlerine naẓar idüp
buyururlar ki Dānişmend
var bize köftelü şorba getür
Anlar daḫı pāzāra

4. **anlaruñ:**-*uñ*
Sayfa 7
Satır: **16**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

alup taṭhīr-i beytüʾl-ḥelāya
muḳayyed oldılar Çün
Ḥācī Bayrām-ı Velī anlaruñ
kemāl-i inḳıyādlarını

5. **anlaruñ:**-*uñ*
Sayfa 9
Satır: **9**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

vāḳıʿalarını taḥrīr eyle andan
anlaruñ ḫidmetinde var
Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı
gelüp İzniḳde erbaʿīne

6. **anlar:**
Sayfa 11
Satır: **3**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

naẓar buyurduḳda yine
erbaʿīn emr iderler anlar
daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp
hemān ayaḳları

7. **anlar:**
Sayfa 13
Satır: **12**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

ḫalvetḫānenüñ ḳapusına
gelürler Dervīşāna
ẕikruʾllah eylemek emr
buyururlar Anlar daḫı bir

8. **anlaruñ:**-*uñ*
Sayfa 14
Satır: **20**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Ḥażretlerinüñ reʾs-i
saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām
Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

9. **anlar:**
Sayfa 15
Satır: **11**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

itdim hemān anlar daḫı
emirlerine imtiṯāl idüp
ʿazm-i rāh iderler ammā
ʿazīziñ ḳudemādan olan

10. **anlar:**
Sayfa 15
Satır: **23**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

İnşāallah yarın git anlar daḫı
ḳalur Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri teferrüc tedārikin

11. **anlardur:**-*dur*
Sayfa 15
Satır: **20**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

ardlarından ādem irsāl idüp
gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri

12. **anlar:**
Sayfa 20
Satır: **6**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zāde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

13. **anlara:**-*a*
Sayfa 25
Satır: **17**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

meşāyıḫ-ı ʿiẕāmdur anlara
mürācāt idüp her biri
birinden istimdād içün taḥt-ı
yedlerinde olan

14. **anlar:**
Sayfa 28
Satır: **10**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

deyü ilḥāḥ ve ibrām ider
ʿŪlemāsı ve vüzerāsı cemʿ
olup pādişāhum siz ḫalīfe-i
İslāmsuñuz anlar bir

15. **anlar:**
Sayfa 32
Satır: **14**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

ol misāfirlere uzadıvirdi ve
tövbe virüp telḳīn-i
ẕikr iderler anlar daḫı
mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i

16. **anlar:**
Sayfa 35
Satır: **10**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

niyāz iderler ki pederüñüz
Ḫażretine teveccüh
buyurasuñuz anlar daḫı
peder-i vālā- güherlerine

17. **anlar:**
Sayfa 35
Satır: **14**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Marīża olan aġzına alsun
defʿ olur deyü
buyurmışlar ve anlar daḫı
adam irsāl idüp getürüp

18. **anlar:**
Sayfa 36
Satır: **4**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Eşref-zāde Ḫażretlerinüñ
merḳad-ı münīrlerinüñ
derūnından bir ṣadā gelür yā
Zelīḫā anlar daḫı

19. **anlara:**-*a*
Sayfa 39
Satır: **8**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

mi buyururlar ki bu sene
ġazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

20. **anlar:**
Sayfa 43
Satır: **5**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

21. **anlar:**
Sayfa 43
Satır: **14**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki
ʿAbdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı
semʿan ve tāʿaten deyüp

22. **anlar:**
Sayfa 45
Satır: **21**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

iderler anlar daḫı duʿā
buyurup Baʿde emr eyledi
ki ol ḫidmetde

23. **anlarıñ:**-*ın*
Sayfa 47
Satır: **6**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Bāyezīd-i Velīnüñ vālideleri
beni sarāya alup
anlarıñ terbiyelerinde
neşvünemā bulup ḥadd-i

24. **anlardan:**-*dan*
Sayfa 51
Satır: **4**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

veraʿ-muʿtādıdur ṭārīḳat-ı ʿaliyeyi Ḥażreti Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Efendiden görüp anlardan müstaḫlef

25. **anlar:**
Sayfa 52
Satır: **3**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Efendiye getürür anlar daḫı ḥāżır olan fuḳarāya tevziʿ iderler Menḳıbe Şeyḫ

26. **anlardan:**-*dan*
Sayfa 56
Satır: **8**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

ferzendidür ṭarīḳat-ıʿaliyeyi pederlerinden görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında pederleri

27. **anlardan:**-*dan*
Sayfa 58
Satır: **13**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳdan ṣoñra Burusada Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi zāviyesi

28. **anlar:**
Sayfa 59
Satır: **19**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

deyüñ ola ki bu ḫātūn ḫastalıkdan ḫalās ola anlar daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp hemān Şeyḫ

29. **anlar:**
Sayfa 59
Satır: **25**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

30. **anlar:**
Sayfa 63
Satır: **24**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

31. **anlardan:**-*dan*
Sayfa 63
Satır: **14**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

ṭarīḳat-ıʿāliyeyi ʿammīleri Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendiden görüp ve anlardan mücāz ü müstaḫlef

32. **anlar:**
Sayfa 67
Satır: **17**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

mezbūrı alup nice müddet anlar da dānişmend ve mevāid-i feżāʾilinden ḥiṣṣemend oldı mezbūra nice

33. **anlaruñ:**-*uñ*
Sayfa 68
Satır: **12**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

üstādları Muḥyiʾd-din Efendinüñ kerīmesini tezevvüc idüp anlaruñ yerine Sulṭān Murad Hān-ı

34. **anlar:**
Sayfa 69
Satır: **13**
T. Üçüncü çokluk şahıs zamiri, onlar.

zāviyeʾ-i Eşrefiyyeye istiḥlāf buyurmışlar idi anlar daḫı gelüp zāviyeʾ-i merḳūmede mücāhedāt ve

anuñ içün:

1. **anuñ içün:**
Sayfa 20
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Bu yüzden, bundan dolayı.

cümle maḫlūḳ Ḥaḳḳ Teʿālānuñ bendesidür anuñ içün ḫalḳdan Ḥaḳḳa ḳaçmışdur çün ṣaḫṣ-ı

anüñçün:

1. **anuñçün:**
Sayfa 42
Satır: **6**

Bu yüzden, Bundan dolayı.

diyāra gelmeden maḳṣūdum ancaḳ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sulṭān eyyām-ı ṣayfda yaylaḳ-ı

ʿār:

1. ʿ**ar:**
Sayfa 56
Satır: **27**
Utanç, utanma.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

ʿār ne-dārim:

1. ʿ**ār ne-dārim:**
Sayfa 57
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
(Ama) biz (bunu) onur meselesi yapmayız.

Mā şāḫ-ı dıraḫtīm pür-ez mīveʾ-i tevḥīd Her reh-güẕerī senk zened ʿār ne-dārim Şeyḫ-i mezbūr

2. ʿ**ār ne-dārim:**
Sayfa 57
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Ama) biz (bunu) onur meselesi yapmayız.

Mā şāḫ-ı dıraḫtīm pür-ez mīveʾ-i tevḥīd Her reh-güẕerī senk zened ʿār ne-dārim Şeyḫ-i mezbūr

ara:

1. **arar:**-*r*
Sayfa 5
Satır: **11**
(Bir şeyi) bulmaya çalışmak, elde etmeyi istemek, aramak.

varup her ne ḳadar köfte- lü şorba arar ammā
bulamaz Āḫirüʾl-emr köftesüz bir çanaḳ şorba alup

ārām:

1. **ārāma:**-*a*
Sayfa 31
Satır: **5**
Durma, dinlenme.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār ḫaṣlarından birḳaç
adam alup tebdīl-i ṣūret ile İzniḳe gelürler ve

ard:

1. **ardlarından:**-*ları, -(n)dan*
Sayfa 15
Satır: **19**
Arka, peş.

ardlarından ādem irsāl idüp gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

2. **ardından:**-*ı, -(n)dan*
Sayfa 18
Satır: **11**
Arka, peş.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ardından naẓar buyurup ḥayrān olurlar fuḳarā eydür ki Sulṭānum

3. **ardında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 59
Satır: **17**
Arka, geri.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

ardına iderler:

1. **ardına iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 37
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Peşinden gitmek.

suḫte ʿādet-i ḳadīmeleri üzre iki bāzūlarından
muḥkem bend idüp anuñ ardına iderler Nāgāh

ʿārif-i rabbāni:

1. ʿ**ārif-i rabbāni:**
Sayfa 9
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Kendini Allah'a vermiş, gönlünü Allah'a bağlamış, Allah'ın sırları kendisine açılmış olan seçkin kul.

maḳāmdan feṭḥüñ şehr-i Hamāda mütemekkin olan imām-ı ʿālem ʿĀrif-i Rabbāni Ḥażreti Şeyḫ

ʿārıż olup:

1. ʿ**ārıż olup:**-*up*
Sayfa 35
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Gelip çatmak, musallat olmak.

olup bir çāre bulınmayup Ḥażreti Eşref-zādenüñ

kerīme-i muḥteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü

ʿarż idüp:

1. ʿ**arż idüp:**-*üp*
Sayfa 28
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Göstermek.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp ve cürminden istiġfar eyledükden ṣoñra öñlerine gelüp içerü ḫāṣ

ʿarż-ı iştiyak:

1. ʿ**arż-ı iştiyak:**
Sayfa 10
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Gönül arzusunu sunmak II Özlemini dile getirmek.

ṭaşra çıḳup hezār-ı lüṭuf ve ʿarż-ı iştiyak birle Eşref-zādeye mülāḳī olup mesrūr itdüklerinden

arzu:

1. **arzusu:**-*su*
Sayfa 9
Satır: **1**
Ar. İstek, gönül meyli.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar ki imdi senüñ bu

aş:

1. **aşmış:**-*mış*
Sayfa 40
Satır: **8**
Bir kimseyi boğazına ip geçirip ayaklarını yerden keserek sallandırmak sûretiyle öldürmek, îdam etmek.

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa iken bī-günāh oġlumı aşmış idi ḥarāretle ol zamān beddu ʿā itmiş idim

aʿṣa:

1. **aʿṣalarına:**-*lar, -ı, -n, -a*
Sayfa 27
Satır: **9**
Sopa, baston.

gelecek yollarına ḳarşu aʿṣalarına ittika idüp mürāḳabe tururlar ol gün Eşref-zāde Ḥażretlerine

ʿaşā:

1. ʿ**aşā:**
Sayfa 14
Satır: **18**
Mânevî ve maddî kudret timsâli olarak elde taşınan değnek.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem ü çeraġ ve seccāde ve ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-zāde Sulṭān

2. ʿ**āṣāyı:**-*yı*
Sayfa 27
Satır: **15**
Mânevî ve maddî kudret timsâli olarak elde taşınan değnek.

refʿ iderler ve ellerinde olan ʿāṣāyı zemine urup hoş geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe

3. ʿ**aşā:**
Sayfa 59
Satır: **16**
Mânevî ve maddî kudret timsâli olarak elde taşınan değnek.

ʿalem-i şerīf öñlerince ẕikruʾllah iderek gelürler ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup yāb yāb zoḳaḳ

ʿāṣā- dārı:

1. ʿ**āṣā- dārı:**
Sayfa 44
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Hizmetnişin. (Tarikatta "hizmetnişin" denilen hizmet dervişleri tekkedeki çeşitli işlerin yürütülmesiyle görevliydiler. Şeyhle birlikte on dört kişiden (sertarik, aşçı, zâkirbaşı, imam, meydancı, türbedar, kapıcı, ASÂDAR, nakib, pazarcı, çerağcı, sâkî, ferrâş) meydana gelen hizmetnişinler, hiyerarşik bir sıralama ile görevlerini yürütürlerdi.).

ʿāṣā- dārı Ḥabīb Dededen mervīdür ki Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Ḥażretleri Tirse nām yaylaḳda olan

ʿaṣādar:

1. ʿ**aṣādar:**
Sayfa 49
Satır: **17**
Hizmetnişin. (Tarikatta "hizmetnişin" denilen hizmet dervişleri tekkedeki çeşitli işlerin yürütülmesiyle görevliydiler. Şeyhle birlikte on dört kişiden (sertarik, aşçı, zâkirbaşı, imam, meydancı, türbedar, kapıcı, ASÂDAR, nakib, pazarcı, çerağcı, sâkî, ferrâş) meydana gelen

hizmetnişinler, hiyerarşik bir sıralama ile görevlerini yürütürlerdi.).

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede ḫayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i İzniḳ bu kelbceğizi

āsār:

1. **āṯārum:**-*um*
   Sayfa 35
   Satır: **12**
   Ar. Eser'ler, izler.

tevessül-i teveccüh eyledüklerinde buyururlar ki benüm Tirse nām-ı maḥalde āṯārum vardur getür

āsār-ı sıḥḥat:

1. **āṯār-ı ṣıḥḥat:**
   Sayfa 60
   Satır: **4**
   Kelime Tipi: **-**
   Sağlık,sıhhat işareti.

revān oldılar ben daḫı bīdār oldum gördüm ki
āṯār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir ü nümāyān olmış

aṣḥāb:

1. **aṣḥāb:**
   Sayfa 52
   Satır: **22**
   Hazret-i Peygamber Aleyhisselâtü ve's-selâm Efendimizi görüp şeref-i sohbetleriyle teşerrüf etmiş olan müminler.

olup mübārek dendān-ı şerīfleri şehīd olmasına
bāʿiṯ ol idi ki aṣḥāb

aṣḥāb-ı ḫayrātdan:

1. **aṣḥāb-ı ḫayrātdan:**-*dan*
   Sayfa 58
   Satır: **17**
   Kelime Tipi: **-**
   Hayır sahipleri.

otuz yedi 1137 tārīḫinde aṣḥāb-ı ḫayrātdan
baʿżılar zāviye-i merḳūmeyi Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi

ʿāşıḳ:

1. ʿ**āşıḳlaruñ:**-*lar, -uñ*
   Sayfa 34
   Satır: **3**
   Nefsini dünya nîmetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağlılığı ve sevgisi Allah'a olan kimse.

ʿĀşıḳlaruñ ḳomaz imiş
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

2. ʿ**āşıḳ:**
   Sayfa 36
   Satır: **5**
   Nefsini dünya nîmetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağlılığı ve sevgisi Allah'a olan kimse.

Lebbeyk dirler buyururlar ki hiç ʿāşıḳ uyur mı
ʿāşıḳa ḫôd uyḫu olmaz ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

3. ʿ**āşıḳa:**-*a*
   Sayfa 36
   Satır: **6**
   Nefsini dünya nîmetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağlılığı ve sevgisi Allah'a olan kimse.

Lebbeyk dirler buyururlar ki hiç ʿāşıḳ uyur mı
ʿāşıḳa ḫôd uyḫu olmaz ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

4. ʿ**āşıḳ:**
   Sayfa 60
   Satır: **18**
   Nefsini dünya nîmetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağlılığı ve sevgisi Allah'a olan kimse.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardur nitekim bu İlāhīzāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür ẕikriyle ʿāşıḳ gülżār oldı tāze-

5. ʿ**āşıḳ:**
   Sayfa 60
   Satır: **21**
   Nefsini dünya nîmetlerinin çekiciliğinden arındıran, bütün bağlılığı ve sevgisi Allah'a olan kimse.

ʿāşıḳ anduḳca

ʿāşıḳān-ı çilekeş-i halvet ü erbaʿīn:

1. ʿ**āşıḳān-ı çilekeş-i halvet ü erbaʿīn:**
   Sayfa 40
   Satır: **18**
   Kelime Tipi: **-**
   Allah Teâlâ'nın rızâsını ve yakınlığını kazanmak maksadı ile maddî ve dünyevî kaygıları bir kenara koyup, mânevî ve dînî hayâtı yoğun bir şekilde yaşayarak rûhen arınmak için hücrede kırk gün süreyle kendisini ibâdete veren âşıklar.

ḳażā ʿamiyeʾl-basar İy ʿāşıḳān-ı çilekeş-i halvet ü erbaʿīn ve İy müştāḳān-ı visāl-i Rabbüʾl-ʿālemīn

ʿāṣır:

1. ʿ**aşırda:**--*da*
Sayfa 67
Satır: **5**
Yüzyıl, çağ.

ʿaşırda ʿilm ü fażlla meşhūr olan Sulṭān Murad Ḫān-ı Sānī cāmiʿi imāmı olan Muḥyiʾd-din Efendiden

ʿāsitān:

1. ʿ**āsitānına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 67
Satır: **23**
Eşik. II Dergâh, tekke.

meşāyiḫ-ı ṭarīḳat-ı ʿaliyye ʿāsitānına ilticāya māʾil olup ḳaṣaba-i İzniḳde āsūde olan Ġavsiʾl-vāṣılīn

āsitāne:

1. **āsitāneye:**-*(y)e*
Sayfa 62
Satır: **21**
Tekke, dergah.

itmeyüp her Cumʿa gün İzniḳde āsitāneye teşrīf buyurup likin içerü girmezler imiş ve ṭaşra

2. **āsītānesinden:**-*si, -(n)den*
Sayfa 65
Satır: **2**
Tekke, dergah.

eşrefüʾl-meşāyiḫüʾl-kāmilīn Eşref-zāde Efendi Ḳuddise Sırruhu āsītānesinden feyż ü himmet

āsitāne-i āliyyelerine:

1. **āsitāne-i āliyyelerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 38
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Yüce dergah.

üzere ser-güzeştesini beyān eylemişdür bu ḳıṣṣadan bize ḥāṣıl oldı ki āsitāne-i āliyyelerine rūy-ı māl

āsitāneʾ-i ʿāliyyesine:

1. **āsitāneʾ-i ʿāliyyesine:**-*si, -(n)e*
Sayfa 35
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Yüce dergah.

āsitāneʾ-i ʿāliyyesine ʿaẓīm riʿāyet üzere olurlar Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdülḳādir Necīb Efendi

āsitāne-i cedīde-i eşrefīyede:

1. **āsitāne-i cedīde-i eşrefīyede:**-*de*
Sayfa 54
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Yeni Eşrefiye dergahı.

Baʿdehu Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi āsitāne-i cedīde-i Eşrefīyede terbiye-i sellāk ve irşād-ı ṭüllāb üzere

āsitāne-i eşrefīyede:

1. **āsitāne-i eşrefīyede:**-*de*
Sayfa 51
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefiye dergahı.

olduḳda Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Efendi intiḳālinden ṣoñra ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefīyede nice zamān

2. **āsitāne-i eşrefiyede:**-*de*
Sayfa 55
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefiye dergahı.

Eşrefiyede seccāde-i meşīḫata cālis oldılar lākin ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli

3. **āsitāne-i eşrefiyede:**-*de*
Sayfa 56
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefiye dergahı.

azm-i cinān eyledükde ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefiyede beş sene post-nişīn ve biñ yüz ṭoḳuz

āsitāne-i eşrefiyyede:

1. **āsitāne-i eşrefiyyede:**-*de*
Sayfa 55
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefiyye dergahı.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice māh u sāl riyāżāt ve mücāhedāt iştiġāl üzere iken

āsitāne-i eşrefiyyeyi:

1. **āsitāne-i eşrefiyyeyi:**-*yi*
Sayfa 54
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefiyye dergahı.

tāmmla muʿteḳid olmaḳ ḥasebiyle āsitāne-i Eşrefiyyeyi ve türbeʾ-i Sulṭān Eşref-zādeyi ṭarḥ-ı

ʿāsitāne-i ḳadīriyede:

1. ʿ**āsitāne-i ḳadīriyede:**-*de*
Sayfa 61
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Kadiriye dergahı.

göçmişdür İstanbulda Ṭopḫanede vāḳiʿ ʿāsitāne-i Ḳadīriyede defîn-i zīr-i zemîn ve Ḥażreti Şeyḫ

āsitāne-i saʿādet- bahşına:

1. **āsitāne-i saʿādet-baḫşına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 42
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Saadetli dergaha ikram etme.

Ḥażretleri daḫı pazardan elmayı alup āsitāne-i saʿādet- baḫşına rücūʿ eyledükde rāhda bir dervîşe

āsitāne-i saʿādetlerine:

1. **āsitāne-i saʿādetlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 7
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Saadet dergahı.

teklîf itmeye idi Çün Ḥācī Bayrām-ı Velînüñ āsitāne-i saʿādetlerine varduḳda taḥīr-i beytüʾl-

āsitāne-i saʿādetlerinüñ:

1. **āsitāne-i saʿādetlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 19
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Saadet dergahı.

İzniḳde āsitāne-i saʿādetlerinüñ cānib-i yemîninde kāʾin türbe-i şerîfelerinde defn-i ṣanduḳa-i ġufrān

āsitāne-i şerefiyede:

1. **āsitāne-i şerefiyede:**-*de*
Sayfa 44
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli dergah.

idüp Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden ṣoñra müddet-i medîde İzniḳde āsitāne-i şerefiyede

āsitāne-i şerîfesinüñ:

1. **āsitāne-i şerîfesinüñ:**-*si, -nüñ*
Sayfa 54
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek dergah.

ʿacîb ile binā buyurmışlardur ki gerek āsitāne-i şerîfesinüñ ve gerek türbeʾ-i münîfesinüñ çār dîvārı

asker:

1. **asker:**
Sayfa 38
Satır: **20**
Asker.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa gider köyden ṭaşra çıḳduḳda görür ki bir bölük asker ve cümlesi

asker-i islām:

1. **asker-i islām:**
Sayfa 48
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
İslam askeri.

taḫta cülūs idüp taḫt yerinde reʿāya ve asker-i İslām āsūde ḥāl olup

aşlā:

1. **aşlā:**
Sayfa 10
Satır: **3**
Kesinlikle, hiç bir şekilde, katiyen.

gider aşlā müstaḳbilden bir kimesne Rūmdan gelen bu oldığın bilmezler zîrā Sulṭān Eşref-zādenüñ

2. **aşla:**
Sayfa 12
Satır: **11**
Kesinlikle, hiç bir şekilde, katiyen.

itdi aşla ḥareket itmez Dervîş gelüp Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine eydür Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

3. **aşlā:**
Sayfa 25
Satır: **20**
Kesinlikle, hiç bir şekilde, katiyen.

memāliki geşt ü güzār idüp ferden ferden müteʿārif olan ʿazîzleri getürmişler aşlā yine çāre olmamış

4. **aşlā:**
Sayfa 46
Satır: **4**
Kesinlikle, hiç bir şekilde, katiyen.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḳarşısında ḳāimen durdılar ve Şeyḫ Ḥażretleri aşlā bunlaruñla

5. **aşlā:**
Sayfa 52
Satır: **13**
Kesinlikle, hiç bir şekilde, katiyen.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar ihtimām olındı aṣlā müfīd olmayup altı gün ol mevżiʿde oturıldı ve havā

aşlı:

1. **aşlı:**
Sayfa 12
Satır: **19**
Kaynak, mebde, sebep.

ḥücre içinde ḥaps itmenüñ aşlı ne çıḳarup defn olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ kendü aʿlamdur

āsūde:

1. **āsūde:**
Sayfa 48
Satır: **22**
Mutlu, rahat, sıkıntı ve üzüntülerden uzak.

taḫta cülūs idüp taḫt yerinde reʿāya ve asker-i İslām āsūde ḥāl olup

2. **āsūde:**
Sayfa 67
Satır: **24**
Mutlu, rahat, sıkıntı ve üzüntülerden uzak.

meşāyiḫ-ı ṭarīḳat-ı ʿaliyye ʿāsitānına ilticāya māʾil olup ḳaṣaba-i İzniḳde āsūde olan Ġavs̱iʾl-vāṣılīn

āsumāna ṭutup:

1. **āsumāna ṭutup:**-*up*
Sayfa 50
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Yüzin âsumâna tutmak II Yüzünü gökyüzüne tutmak.

āsumāna ṭutup feryād eyledi Ve bir miḳdār zamān pederimüñ duʿā revzenesinde yüzin asumāna ṭutup

ata:

1. **ata:**
Sayfa 42
Satır: **3**
Baba.

Eşref-zāde buyururlar imişki ata belinden ana raḥmine düşeliden berü seni terbiye iderüm ve bu

āteş:

1. **āteş:**
Sayfa 70
Satır: **29**
Ateş.

Gel semender gibi āteş içre cevlān eyleyüp Ur vücūduñ şemʿ-i ʿışḳa yanuben pervāne ol

āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī:

1. **āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī:**
Sayfa 67
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
İlâhi aşk ateşi.

olduḳda mezbūr icāzetleri ile bunda ḳalup baʿdehu āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı derūnında müştaʿil olmaġıla

ʿāṭiyye ḳılur:

1. **ʿāṭiyye ḳılur:**-*ur*
Sayfa 30
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
İhsan etmek.

ez cān u dil muḥabbet idüp bī-nihāye sīm ü zer ʿāṭiyye ḳılur ammā Eşref-zāde Ḥażretleri bir

av:

1. **avda:**-*da*
Sayfa 53
Satır: **5**
Av.

imdi bize şikār nasīb olmadıġı bu avda āhūya ne minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği söziñ

ʿavām:

1. **ʿavām:**
Sayfa 19
Satır: **18**
Halkın alt tabakası.

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḫḳār ṭarafında olurlar ḥatta

2. **ʿavām:**
Sayfa 27
Satır: **23**
Halkın alt tabakası.

ol maḥalde olan ʿavām

3. **ʿāvām:**
Sayfa 36
Satır: **12**
Halkın alt tabakası.

buyurduḳlarından yüz altmış sene mürūrla yaʿnī

biñ otuz dört tārīḫinde ʿāvām ṭāʾifesinden baʿżı

āvāz:

1. **avāzın:**-*ın*
Sayfa 21
Satır: **5**
Ses.

meşġūl olur Pīrezen ṭaşra
dan ẕikruʾllah avāzın
istimāʿ idicek hemān ḳalbine
bir nār-ı muḥabbet

ʿavḳ:

1. ʿ**avḳ:**
Sayfa 28
Satır: **12**
Alı koymak.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek
istiḳbāliñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ
ve teʾḫīr iderler likin

ʿavnullah:

1. ʿ**avnullah:**
Sayfa 64
Satır: **1**
Avnullah Efendi (ö. 1155/1742) Avnullah Efendi, Eyüp Efendi Tekkesi'nin sekizinci postnişînidir. Tasavvufî eğitimine önce babası Şeyh Şerefeddin Efendi'nin yanında başlamış, babasının vefatı üzerine terbiyesini, Enîsü'lCenân müellifi Eşrefzâde Dergâhı şeyhi ve aynı zamanda amcası olan İzzeddin Efendi'nin yanında tamamlamıştır. Salı günleri zâviyesinde, Perşembe günleri de Ulucâmi'de vaaz veren Avnullah Efendi'nin son derece cömert, sedâsı ve siması güzel, cezbedâr bir şeyh olduğu kaydedilmektedir. 3 Şevval 1155 (1 Aralık 1742) senesinde otuz beş yaşında iken vefat etmiş ve dergâhın hazîresine defnolunmuştur. Avnî mahlasıyla şiir yazmıştır.

çalınuben göçdi ʿAvnullah
1155 Şeyḫ-i mezbūr
her dürlü ikmālātı cāmiʿ olup
ḫaṭṭ-ı sülüs̱de ḫaṭṭāṭ

avuc:

1. **avucum:**-*um*
Sayfa 23
Satır: **10**
Avuç, elin iç kısmı.

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o
melʿūnı ḳabżam içine
alup ṣıḳdum meğer ol
şeyṭan-ı racīm idi avucum

2. **avuc:**
Sayfa 30
Satır: **11**
Avuç, elin iç kısmı.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer
avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

ay:

1. **aydan:**-*dan*
Sayfa 59
Satır: **1**
Ay.

bir aydan ḳalīl ber-ḥayāt
olup biñ yüz ḳırḳ altı
1146 tārīḫinde ekseru aʿmār-
ı ümmetī beyne sittīn ve

ayaġ:

1. **ayaġunı:**-*u, -ñ, -ı*
Sayfa 34
Satır: **21**
1. Ayak.

uzad ayaġunı yāḫūd
uzadurum buyururlar
Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol
maḥalden on yedi kimesne

ayakları tozuyla:

1. **ayaḳları tozuyla:**
Sayfa 11
Satır: **5**
Kelime Tipi: **Deyim**
Henüz dinlenmeden, yoldan gelir gelmez.

tozuyla ḫalvetḫāneye dāḫil
olurlar Şeyḫ Ḥüseyin
daḫı Eşref-zādenüñ ḥaliyle
ve kerīmesini kendi

aʿyān:

1. **aʿyān:**
Sayfa 9
Satır: **18**
Bir yerin önde gelenleri II Eşraf.

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden
gelmişler ekābir ve
aʿyān vilāyet-i Ḥamāda saġīr
ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

ʿayānen:

1. ʿ**ayānen:**
Sayfa 29
Satır: **23**
Açıkça.

bu kerāmeti ʿayānen
müşāhede itdüklerinde

āyet-i kerīmesinün:

1. **āyet-i kerīmesinün:**-*si, -nün*
Sayfa 2
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Âyet-i celîle (kerîme) II Âyet [Kur'ân-ı Kerîm'e duyulan saygı sebebiyle âyet kelimesi "büyük, ulu" anlamına gelen bu kelimelerle birlikte söylenir].

müṭālaʿa ederken sūre-i Nisā'da ḳāle ʿAllāhu teʿālā Veʿbudū'llāhe velā tuşrikū bihī şey'en ve bil-vālideyni iḥsānen āyet-i kerīmesinün

2. **āyet-i kerīmesinün:**-*si, -n, -ün-si, -nün*
Sayfa 3
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Âyet-i celîle (kerîme) II Âyet [Kur'ân-ı Kerîm'e duyulan saygı sebebiyle âyet kelimesi "büyük, ulu" anlamına gelen bu kelimelerle birlikte söylenir].

āyet-i kerīmesinün tefsīrinde ṣāḥib-i tefsīr olan üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ

<u>āyin-i meşāyıḫ-ı sulṭān:</u>

1. **āyin-i meşāyıḫ-ı sulṭān:**
Sayfa 8
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Sultan şeyhlerinin dini töreni.

tezvīc idüp kendülere dāmād idinmişler ve izn ü icāzet daḫı virüp āyin-i meşāyıḫ-ı Sulṭān üzre alem

<u>ayır:</u>

1. **ayırup:**-*up*
Sayfa 14
Satır: **3**
Ayırmak,ayrı düşürmek, uzaklaştırmak.

ve müşāhede ṣafāsından ayırup ʿālem-i nāsūta ve ḥasret ü iftirāḳa getürüp ḳıydı dimek idi benüm

2. **ayırup:**-*up*
Sayfa 14
Satır: **8**
Ayırmak,ayrı düşürmek, uzaklaştırmak.

cemʿiyyet bulmış iken yine meṣāliḥ-i müʾminīn içün ruḥını ol cemʿiyyetden ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ

3. **ayırmazlar:**-*maz, -lar*
Sayfa 42
Satır: **2**
Ayırmak,ayrı düşürmek, uzaklaştırmak.

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bile giderler idi Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭān

<u>ʿaynı:</u>

1. ʿ**aynıyla:**-*(y)la*
Sayfa 48
Satır: **20**
Hiçbir değişikliğe uğramadan, olduğu gibi.

oldı ki evliyaullah murādullah ile ʿamel iderler imiş
Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

<u>ayur:</u>

1. **ayurma:**-*ma*
Sayfa 17
Satır: **17**
Ayırmak,ayrı düşürmek, uzaklaştırmak.

ḳoparma tesbīḥümden ayurma deyü nidā ider ol ecilden hemān bir ẕikri tükenmiş benefşe buldum

<u>ʿazāb:</u>

1. ʿ**azābından:**-*ıñ, -dan*
Sayfa 38
Satır: **14**
Dünyada işlenen suç ve kabahate karşılık olarak ahirette çekilecek ceza, eziyet, sıkıntı.

maḥıbb-i ṣādıḳlar dünyā ġamından ve āḫiret ʿazābından ḫalāṣ olmaḳ biʾṭ-ṭarīḳüʾl-evlādur

<u>ʿazīm:</u>

1. ʿ**aẕīm:**
Sayfa 35
Satır: **1**
Yönelme.

āsitāneʾ-i ʿāliyyesine ʿaẕīm riʿāyet üzere olurlar Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdülḳādir Necīb Efendi

<u>ʿazīmet buyururlar:</u>

1. ʿ**azīmet buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 8
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Gitmek, yönelmek.

korlar Baʿdehuz-zamān Eşref-zāde Efendi Şeyḫüni ziyāret ḳaṣdıyla Anḳaraya ʿazīmet buyururlar

ʿāzimet idüp:

1. ʿ**āzimet idüp:**-*üp*
Sayfa 6
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Gitme, gidiş, yola çıkma.

intiḳālimüz daḫı ḳarībdür varuñ şehr-i Anḳaraya ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı Velī birāderümüze çün

2. ʿ**āzimet idüp:**-*üp*
Sayfa 6
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Gitme, gidiş, yola çıkma.

Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri nuṭḳ ḥaḳlayup ḳalḳup Anḳara şehrine ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı Velī

ʿāzim-i ʿālem-i ʿuḳbā olduḳda:

1. ʿ**āzim-i ʿālem-i ʿuḳbā olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 71
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Âhiret alemine yönelmek II Vefat etmek.

idüp ḳıbel-i tekmilüʾs-sülūk ʿazīzleri ʿāzim-i ʿālem-i ʿuḳbā olduḳda Burusada Eşref-zāde eʾş-

ʿāzim-i cennāt-i ʿāliyyāt oldılar:

1. ʿ**āzim-i cennāt-i ʿāliyyāt oldılar:**-*dı, -lar-lar*
Sayfa 55
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Yüce cennetlere yönelmek..

ʿāzim-i cennāt-i ʿāliyyāt oldılar Ḳabr-i şerīfleri Sulṭān Eşref-zāde türbeʾ-i şerīfesinde olup birāderi

ʿazīz:

1. ʿ**āzizüm:**-*üm*
Sayfa 23
Satır: **3**
Saygın, muhterem (kişi) II şeyh/zâhit.

ʿĀzizüm Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi rivāyet ider ki cedd-i aʿlām Sulṭān Eşref-i Rūmī Ḥażretleri

2. ʿ**azīz:**
Sayfa 26
Satır: **2**
Saygın, muhterem (kişi) II şeyh/zâhit.

varup dir ki Sulṭānum bu ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn ü ḥālin müşāhede

3. ʿ**azīzi:**-*i*
Sayfa 26
Satır: **3**
Saygın, muhterem (kişi) II şeyh/zâhit.

itdüm eğer ol ʿazīzi daḫı getürürseñüz ümīddür ki mübārek nefesleri berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

4. ʿ**āzizüm:**-*üm*
Sayfa 50
Satır: **10**
Saygın, muhterem (kişi) II şeyh/zâhit.

olurlar Menḳıbe Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi Ḥażretlerinden menḳūldür ki ʿāzizüm Şeyḫüm

5. ʿ**azīzden:**-*-den*
Sayfa 71
Satır: **6**
Saygın, muhterem (kişi) II şeyh/zâhit.

meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada Seyyid ʿÖmeroġlu
nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

6. ʿ**azīzleri:**-*ler, -i*
Sayfa 71
Satır: **1**
Saygın, muhterem (kişi) II şeyh/zâhit.

ve ʿazīzleri Şeyḫ Muḥammed Efendiye maḳrūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Eʾş-Şeyḫ Musā Efendi eʾl

7. ʿ**azīzleri:**-*ler, -i*
Sayfa 71
Satır: **7**
Saygın, muhterem (kişi) II şeyh/zâhit.

idüp ḳıbel-i tekmilüʾs-sülūk ʿazīzleri ʿāzim-i ʿālem-i ʿuḳbā olduḳda Burusada Eşref-zāde eʾş-

8. ʿ**azīzlerinden:**-*ler, -i, -(n)den*
Sayfa 71
Satır: **13**
Saygın, muhterem (kişi) II şeyh/zâhit.

idüp maḥrūse-i merḳūmeye hicret ve ʿazīzlerinden dem-be-dem aḫẕ-ı ruḥāniyyet itmişler idi bu ḥāl-i

9. ʿ**azīz:**
Sayfa 7
Satır: **10**
Saygın, değerli (Hacı Bayram Veli).

Ḥażretlerine teveccüh eṣnāsında ḫāṭırına gelür ki n′ola yine ʿAzīz Ḥażretleri bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

10. ʿ**azīziñ:**-*iñ*
Sayfa 15
Satır: **12**
Saygın, muhterem (kişi) II şeyh/zâhit. (Hüseyin Hamavi).

itdim hemān anlar daḫı emirlerine imtiṣāl idüp ʿazm-i rāh iderler ammā ʿazīziñ ḳudemādan olan

ʿazīz ḥażretleri:

1. ʿ**azīz ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 50
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Aziz Hazret II Bilecikli Şeyḫ Muṣliḥi'd-din Efendi.

terbiye ider henüz bu ḫāṭıra temām olmadın ʿAzīz Ḥażretleri ṭarfetü'l-ʿaynda ḫalvetḫāne ḳapusına

2. ʿ**azīz ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 17
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hüseyin Hamavi II Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Ḥażretleri buyurur ki Rūmī misāfir olmaġla benefşenüñ mekānını bulmamışsıñ gibi Sulṭān

3. ʿ**azīz ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 13
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Aziz hazret II Saygın ve hürmetli kişi. (Hüseyin Hamavi).

miḳdār ẕikru'llah iderler Baʿdehu ʿAzīz Ḥażretleri duʿā idüp bi-zātihi mübārek elleriyle

ʿazīz ḥażretlerine:

1. ʿ**azīz ḥażretlerine:**-*ler, -i, -(n)e-ler, -i, -n, -e*
Sayfa 15
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hüseyin Hamavi II Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Rūmīye ḳırḳ gün içinde himmet idüp iẕn ü icāzet virdi deyü ḳıyl ü kāl idicek ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i

2. ʿ**azīz ḥażretlerine:**-*ler, -i, -(n)e-ler, -i, -n, -e*
Sayfa 17
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hüseyin Hamavi II Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

getürürler Baʿdehu Eşref-zāde daḫı elinde bir dāne benefşesi var ʿAzīz Ḥażretlerine virür ʿAzīz

ʿazīziñ:

1. ʿ**azīziñ:**
Sayfa 19
Satır: **21**
Saygın ve hürmetli kişi II Eşrefzade.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki siz bu ʿazīziñ keyfiyet ve ḥālini bilmezsüñüz böyle istiḫḳār

2. ʿ**azīziñ:**
Sayfa 19
Satır: **23**
Saygın ve hürmetli kişi II Eşrefzade.

idersüñüz bu ʿazīziñ şehr-i Ḫamāda nice kerametleri ẓuhūr eyledi deyü kerāmetlerini bir bir

ʿazm-i cāmeḫāb iderler:

1. ʿ**azm-i cāmeḫāb iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 37
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Yatmaya gitmek.

adamlar ʿazm-i cāmeḫāb iderler Maḥbūsuñ daḫı üzerine nevm ġalebe idüp bir miḳdār uyuduḳda

ʿazm-i cinān eyledi:

1. ʿ**azm-i cinān eyledi:**-*di*
Sayfa 19
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Cennetlere (gitmeye) niyet etmek.

olup mışraʿ-ı tāriḫleri Eşref-zāde ʿazm-i cinān eyledi * 874 Ḳaddesallahü Sırrahu ve

azm-i cinān eyledükde:

1. **azm-i cinān eyledükde:**-*dük, -de*
Sayfa 56
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Cennetlere (gitmeye) niyet etmek.

azm-i cinān eyledükde ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefiyede beş sene post-nişīn ve biñ yüz ṭoḳuz

ʿazm-i didār-ı ḫudā eyleyüp:

1. ʿ**azm-i didār-ı ḫudā eyleyüp:**
Sayfa 58
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın tecellisine yönelmek, vefat etmek.

biñ yüz yetmiş altı 1176 tāriḫinde ʿazm-i didār-ı Ḫudā eyleyüp pederleri Şeyḫ ʿAbdullah Efendinüñ

ʿazm-i firdevs-i berīn idüp:

1. ʿ**azm-i firdevs-i berīn idüp:**-*üp*
Sayfa 62
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Pek yüksek, yüce Firdevs cennetine yönelmek.

ṣulbī oġullarıdur ki biñ yüz altı 1106 tāriḫinde ʿazm-i firdevs-i berīn idüp ḳaṣaba-i İzniḳde Şeyḫ

ʿazm-i rāh iderler:

1. ʿ**azm-i rāh iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 15
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Yola koyulmak.

itdim hemān anlar daḫı emirlerine imtiṣāl idüp ʿazm-i rāh iderler ammā ʿazīziñ ḳudemādan olan

2. ʿ**azm-i rāh iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 18
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yola koyulmak.

sürüp vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri pend ü naṣīhat idüp buyururlar ki Rūmī

3. ʿ**azm-i rāh iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 37
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Yola koyulmak.

ḫalās olursın deyü tebşīr buyurup ġāʾib olurlar çün ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i rāh iderler ve ol

ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat idüp:

1. ʿ**azm-i rāh-ı ṭarīḳat idüp:**-*üp*
Sayfa 71
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Tarikat yoluna yönelmek.

idüp ḳıbel-i tekmilüʾs-sülūk ʿazīzleri ʿāzim-i ʿālem-i ʿuḳbā olduḳda Burusada Eşref-zāde eʾş-

ʿazm-i sarāy-ı sürūr eyledüklerinde:

1. ʿ**azm-i sarāy-ı sürūr eyledüklerinde:**-*dük, -ler, -i, -(n)de*
Sayfa 47
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Sevinç sarayına (Ahiret) yönelmek.

Eşref-zāde Ḥażretleri bu dārüʾl-ġurūrdan ʿazm-i sarāy-ı sürūr eyledüklerinde ben ṣaġīre ḳalup Sulṭān

2. ʿ**azm-i sarāy-ı sürūr eyledüklerinde:**-*dük, -ler, -i, -(n)de*
Sayfa 47
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Sevinç sarayına (Ahiret) yönelmek.

Eşref-zāde Ḥażretleri bu dārüʾl-ġurūrdan ʿazm-i sarāy-ı sürūr eyledüklerinde ben ṣaġīre ḳalup Sulṭān

B

bāb:

1. **bābını:**-*ı, -(n)ı*
Sayfa 12

Satır: **14**
Kapı.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri buyururlar
ki var imdi hücrenüñ bābını
kilitleyüp miftāḥını

2. **bābını:**-*ı, -(n)ı, -*
Sayfa 13
Satır: **15**
Kapı.

ḫalvetḫānenüñ bābını feth
iderler ḥāżır olan
dervīşān görürler ki daḫı
otuzuncu günde nice

baba:

1. **babacığum:**-*cığum*
Sayfa 11
Satır: **20**
Baba.

kerīmelerine dir ki ḳızum
babañ Ḥażretlerinüñ
ḥücresi ḳapusına var söyle ki
babacığum siz ḥużūr-

2. **babañ:**-*n*
Sayfa 11
Satır: **19**
Baba.

kerīmelerine dir ki ḳızum
babañ Ḥażretlerinüñ
ḥücresi ḳapusına var söyle ki
babacığum siz ḥużūr-

3. **babalarınuñ:**-*lar, -ı, -n, -u, -ñ*
Sayfa 12
Satır: **2**
Baba.

hiç bizüm içün gamḫ∨ār
olmañ didi kerīmeleri daḫı
geldi Bu kelāmı babalarınuñ
ḥücresi ḳapusında

4. **babaları:**-*ları*
Sayfa 41
Satır: **16**
Baba.

meclis-i şerīflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Faḳīh-ḥānelerine alup

5. **babası:**-*sı*
Sayfa 41
Satır: **19**
Baba.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faḳīhe buyururlar ki
Bu maʿṣūmı bize virüñ
taʿlīm-i ʿilm ü edeb idelüm

6. **babaları:**-*lar, -u*
Sayfa 66
Satır: **20**
Baba.

ḥesābını kātipler ḳaleme
almaḳ mümkün olmaz
Şeyḫ Muḥammed Efendi İbn
Ḫalīl babaları

baʿde:

1. **baʿde:**
Sayfa 45
Satır: **21**
Sonra.

iderler anlar daḫı duʿā
buyurup Baʿde emr eyledi
ki ol ḥidmetde

baʿdehu:

1. **baʿdehu:**
Sayfa 13
Satır: **7**
Daha sonra.

dönerler Baʿdehu çihil rūz
tamām olduḳda Ḥażreti
Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretleri buyururlar ki

2. **baʿdehu:**
Sayfa 4
Satır: **13**
Ar. Ondan sonra.

ẓāhirde olmışdur dirler
Baʿdehu maḥrūsa-i
Burusada ḫavāḳīn-i
ʿOs̱māniyyeden Çelebi
Sulṭān

3. **baʿdehu:**
Sayfa 12
Satır: **5**
Ar. Ondan sonra.

ve şükr idüp secdeye vardı
Baʿdehu ḥużūr-ı tāmmıla
kendü ḥāline meşġūl oldı
Çün eyyām-ı erbaʿīn

4. **baʿdehu:**
Sayfa 13
Satır: **13**
Ar. Ondan sonra.

miḳdār z̤ikruʾllah iderler
Baʿdehu ʿAzīz Ḥażretleri
duʿā idüp bi-zātihi mübārek
elleriyle

5. **baʿdehu:**
Sayfa 16
Satır: **6**
Ar. Ondan sonra.

itmeyüp nüzūl buyururlar ve
hengām-ı ṣalavāt
olınca tevḫīd iderler Baʿdehu
duʿā idüp fuḳarāya ṣu

6. **baʿdehu:**
Sayfa 17
Satır: **11**
Ar. Ondan sonra.

getürürler Baʿdehu Eşref-zāde daḫı elinde bir dāne benefşesi var ʿAzīz Ḥażretlerine virür ʿAzīz

7. **baʿdehu:**
Sayfa 17
Satır: **22**
Ar. Ondan sonra.

istiʿdādı ẓāhir ü nümāyān olduḳda fuḳarā zebānların kütāh idüp itiʿraf iderler Baʿdehu Eşref-zāde Sulṭān

8. **baʿdehu:**
Sayfa 29
Satır: **11**
Ar. Ondan sonra.

nefeslerine ṭutup baʿdehu pādişāha virüp buyururlar ki bu şekeri vālideñüze virüñ eriyince

9. **baʿdehu:**
Sayfa 32
Satır: **15**
Ar. Ondan sonra.

ẕikr iderler Baʿdehu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri kibār bize müteraḳḳıblerdür deyü yed-i şerīflerüñ

10. **baʿdehu:**
Sayfa 36
Satır: **8**
Ar. Ondan sonra.

Ḥażretleri gözin açup bir daḫı nevme ṭālibe olmaz Baʿdehu nice esrār keşf olup maʿārif-i İlahīyyeye

11. **baʿdehu:**
Sayfa 36
Satır: **16**
Ar. Ondan sonra.

giderken reh-güẕārları İzniḳ olup anda iki gice mihmān olurlar Baʿdehu İstanbula revān olup

12. **baʿdehu:**
Sayfa 41
Satır: **22**
Ar. Ondan sonra.

Bāyezīd-i Faḳīh daḫı nuṭḳ-ı mübārekelerini redd itmeyüp rāżī olurlar Baʿdehu Sulṭān Eşref-zāde

13. **baʿdehu:**
Sayfa 46
Satır: **7**
Ar. Ondan sonra.

Baʿdehu cumʿa güni olduḳda Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā cāmiʿe gitdiler ben daḫı

14. **baʿdehu:**
Sayfa 48
Satır: **20**
Ar. Ondan sonra.

oldı ki evliyaullah murādullah ile ʿamel iderler imiş
Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

15. **baʿdehu:**
Sayfa 51
Satır: **16**
Ar. Ondan sonra.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi Ḥażretlerinüñ kerāmeti var ise bize bir miḳdār şeker bulsun dir Baʿdehu

16. **baʿdehu:**
Sayfa 54
Satır: **13**
Ar. Ondan sonra.

Baʿdehu Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi āsitāne-i cedīde-i Eşrefīyede terbiye-i sellāk ve irşād-ı ṭüllāb üzere

17. **baʿdehu:**
Sayfa 55
Satır: **19**
Ar. Ondan sonra.

Efendiden görüp müstaḫlef olmışlardur Baʿdehu biñ yüz dört Ramażan-ı şerīfinüñ onuncı güni

18. **baʿdehu:**
Sayfa 57
Satır: **7**
Ar. Ondan sonra.

mürebbiʾ-i ṭālibān olup Baʿdehu Ḥaṭṭab oġlu nām bir şāḳī-i bed-faʿāl biñ yüz ḳırḳ yedi senesinde

19. **baʿdehu:**
Sayfa 58
Satır: **19**
Ar. Ondan sonra.

içün taʿmīr ve tevsīʿ eylemişlerdür Baʿdehu Ḥacc-ı

şerîfe niyet idüp ravża-i seyyidüʾl-enāmı ziyāretden

20. **baʿdehu:**
Sayfa 60
Satır: **2**
Ar. Ondan sonra.

Efendi iki ellerini semāya refʿ idüp duʿā buyurdılar dervîşler daḫı āmin deyüp Baʿdehu geldikleri yola

21. **baʿdehu:**
Sayfa 60
Satır: **5**
Ar. Ondan sonra.

Ḥaḳḳa ḥamd ü senā eyledüm Baʿdehu rūz-be-rūz bilkülliye ḫastalık üzerümden gidüp şifāyāb

22. **baʿdehu:**
Sayfa 64
Satır: **8**
Ar. Ondan sonra.

ʿammîleri eʾş-Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendiden görüp müstaḫlef olmışlardur Baʿdehu ibādāt ü ṭāʿāta

23. **baʿdehu:**
Sayfa 67
Satır: **21**
Ar. Ondan sonra.

olduḳda mezbūr icāzetleri ile bunda ḳalup baʿdehu āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı derūnında müştaʿil olmaġıla

24. **baʿdehu:**
Sayfa 68
Satır: **10**
Ar. Ondan sonra.

muḫteremeleri taṣarrufında olan menzilde kūşe-i inzivāda menzil gūşesinde muḳīm oldı Baʿdehu

25. **baʿdehu:**
Sayfa 68
Satır: **14**
Ar. Ondan sonra.

Sānī Cāmiʿinde imām ve ṣemʿ-i miḥrāb-ı ʿizz ü iḫtirām oldılar Baʿdehu Ḥażreti Emīr Ḳuddise

26. **baʿdehu:**
Sayfa 69
Satır: **6**
Ar. Ondan sonra.

Şeyḫ Muḥammed Efendi muḳaddemen bir münāsebet ile İzniḳe gelüp Baʿdehu Eşref-zāde

27. **baʿdehu:**
Sayfa 70
Satır: **13**
Ar. Ondan sonra.

baʿdehu Ḳazazḫāne Medresesinde muḳīm iken ṭarīḳ-i tedrīsden feraġ gelüp muḥabbet-i ilāhiyeyi

28. **baʿdehu:**
Sayfa 71
Satır: **5**
Ar. Ondan sonra.

meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada Seyyid ʿÖmeroġlu nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

29. **baʿdehu:**
Sayfa 71
Satır: **12**
Ar. Ondan sonra.

merḳūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene meşīḫat idüp Baʿdehu zāviye-i merḳūmeyi terk

30. **baʿdehu:**
Sayfa 2
Satır: **12**
Ondan sonra.

muḥammedü'l mebʿūṯi ilā kāffete'l ʿarabi ve'l ʿacemi ve ʿalā ālihī ve eṣḥābihī ve ḫulefā'ihir'rāşidīn min baʿdi rıżvānellāhü teʿālā ʿaleyhim ecmeʿīn ammā baʿdehu

baʿdehu-l yevm:

1. **baʿdehu-l yevm:**
Sayfa 30
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Bugünden sonra.

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā senden murādum baʿdehu-l yevm budur ki bizi selāṭīnüñ ḳalbinden

baʿdehuʾl-mevt:

1. **baʿdehuʾl-mevt:**
Sayfa 40
Satır: **15**
Ölümden sonra.

boġarlar Baʿdehuʾl-mevt Sulṭān Meḥmed Ḥażretleri ġāyet nādim olmışlar ammā çi-fāʾide iẕāceʾl-

baʿdehuʾl-vaʾz:

1. **baʿdehuʾl-vaʾẓ:**
Sayfa 31
Satır: **12**
Vaʾzdan sonra.

ve evliyānuñ himmeti
sizüñle berāberdür deyü
pādişāhı tesliye-i hāṭır idüp
baʿdehuʾl-vaʾẓ tevḳīr ü

baʿdehuʾn-nażar:

1. **baʿdehuʾn-nażar:**
Sayfa 26
Satır: **9**
Ondan sonra; Hak nûru ile bakış, lutufkâr ve keremli bakış, teveccüh ile bakma.

Eşref-zādeye īṣāl iderler
Baʿdehuʾn-nażar
Eşref-zāde buyurur ki emr-i
İlāhī yoḳdur

baʿdehuz-zamān:

1. **baʿdehuz-zamān:**
Sayfa 8
Satır: **13**
Bir zaman sonra.

korlar Baʿdehuz-zamān
Eşref-zāde Efendi Şeyḫüni
ziyāret ḳaṣdıyla Anḳaraya
ʿazīmet buyururlar

baʿdehuʾz-zamān:

1. **baʿdehuʾz-zamān:**
Sayfa 5
Satır: **7**
Bir zaman sonra.

ile gidüp muntaẓır ṭurduḳda
Baʿdehuʾz-zamān Abdal
Muḥammed Ḥażretleri daḫı
Eşref-zāde Efendi

2. **baʿdehuʾz-zamān:**
Sayfa 17
Satır: **9**
Bir zaman sonra.

her biri bir ṭarafa perişān
olurlar Baʿdehuʾz-zamān
dervīşler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

baʿdeʾl- ḳirā’et:

1. **baʿdeʾl- ḳirā’et:**
Sayfa 39
Satır: **19**
Okuduktan sonra.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā’et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaṣabaya
varuñ ve anda falan

baʿdeʾl-vāʾẓ veʾn-naṣīḥa:

1. **baʿdeʾl-vāʾẓ veʾn-naṣīḥa:**
Sayfa 29
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Vāʾz ve nasihattan sonra.

istinṣāḥ iderler Baʿdeʾl-vāʾẓ
veʾn-naṣīḥa
buyururlar ki ey ḫalīfe-i
İslām bizümle ḫidmet

baʿdeʾṭ-ṭaʿam:

1. **baʿdeʾṭ-ṭaʿam:**
Sayfa 45
Satır: **12**
Yemekten sonra.

çorba yine evvelki gibi ḳalup
güyā içinden bir ḳaşıḳ
alınmamışa benzerdi
Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

2. **baʿdeʾṭ-ṭaʿām:**
Sayfa 46
Satır: **5**
Yemekten sonra.

mükāleme eylemedi Baʿdeʾṭ-
ṭaʿām sofralarını
alınup vedāʿ idüp geldikleri
ṭarīḳa revān oldılar

baʿdeʾz-zamān:

1. **baʿdeʾz-zamān:**
Sayfa 66
Satır: **1**
Bir zaman sonra.

oldı Baʿdeʾz-zamān yine
ḥāżır olup kelimāt-ı
ezānuñ bāḳiyesini daḫı
itmām itdi ʿAbduʾr-raḥīm

baʿd-müddet:

1. **baʿd-müddet:**
Sayfa 68
Satır: **16**
Bir müddet sonra.

Sırrıhüʾl-ḥaṭīr Ḥażretlerinüñ
Cāmiʿ-i şerīfinde
Ḫaṭīb olup baʿd-müddet żaʿf
pīri istīlā itmekle

baġ:

1. **baġlarlar:***-la, -r, -lar*
Sayfa 37
Satır: **10**
Bir şeyi başka bir şeye veya birçok şeyi birbirine bağlamaya yarayan ip, sicim, tel gibi şeyler, bent.

esnā-i zehābda pāzū-bend
çözilüp ṭutup yine
baġlarlar yine çözilür
ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup

2. **baġlasa:***-la, -sa*
Sayfa 65
Satır: **13**
Bir şeyi başka bir şeye veya birçok şeyi birbirine

bağlamaya yarayan ip, sicim, tel gibi şeyler, bent.

ağlasa ve ḳurbında olan ağaca iplik baġlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve ağlayan çocuḳ māderini

3. **bağlamışlar:***-la, -mış, -lar*
Sayfa 69
Satır: **23**
Bir şeyi başka bir şeye veya birçok şeyi birbirine bağlamaya yarayan ip, sicim, tel gibi şeyler, bent.

seccāde-nişīn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuḳarāyıla Şeyḫ Muḥammed Efendiye göndermişler

bahādırlık idüp:

1. **bahādırlık idüp:***-üp*
Sayfa 70
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
Yiğitlik, kahramanlık, etmek.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre bahādırlık idüp Cümle ḳır nefsüñ çerisin sen
daḫı merdāne ol

bahr u ḥiddet:

1. **bahr u ḥiddet:**
Sayfa 70
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
Hırçın deniz.

Geçüben cān u cihāndan varlıġuñdan göz yumup Ṣal vüc
ūduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol

baḥr-i muḥīd:

1. **baḥr-i muḥīd:**
Sayfa 18
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Büyük deniz, okyanus.

ne ʿaceb naẓar buyurduñuz Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki bir baḥr-i muḥīd imiş her nem var

baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ veʾl-ʿirfan:

1. **baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ veʾl-ʿirfan:**
Sayfa 3
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Bilgi ve hakikatlerin denizi.

tefsīrinde ṣāḥib-i tefsīr olan üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūz̲-ı bihān Baḳlī Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü

2. **baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ veʾl-ʿirfan:**
Sayfa 3
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Bilgi ve hakikatlerin denizi.

veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūz̲-ı bihān Baḳlī Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü ve bil-vālideynden murād meşāyiḫ-i

bāʿis:

1. **bāʿi̲sdür:***-dür*
Sayfa 25
Satır: **2**
Sebep olan.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa bāʿi̲sdür eğer bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

2. **bāʿi̲s:**
Sayfa 52
Satır: **22**
Sebep olan.

olup mübārek dendān-ı şerīfleri şehīd olmasına bāʿi̲s ol idi ki aṣḥāb

bak:

1. **bakup:***-up*
Sayfa 5
Satır: **16**
Nazar etmek (gözleri bir şey üzerine çevirmek).

ḳarışdururlar görür kim köftesi yoḳ Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerine bakup buyurur ki Dānişmend

2. **baḳuñ:***-uñ*
Sayfa 16
Satır: **23**
Nazar etmek (gözleri bir şey üzerine çevirmek).

iderdünüz baḳuñ

3. **baḳ:**
Sayfa 22
Satır: **13**
Nazar etmek (gözleri bir şey üzerine çevirmek).

baḳ deyü buyururlar Molla Ḳuṭbeʾd-diniñ çeşm-i nā-bināsından perde izāle iderler Mevlāna

4. **baḳar:***-ar*
Sayfa 22

Satır: **15**
Nazar etmek (gözleri bir şey üzerine çevirmek).

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ ṭarafına baḳar görür ki ḫurşīd-i ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

5. **baḳma:**-*ma*
Sayfa 70
Satır: **31**
Aldırış etmek, ciddiye almak.

Şeyḫ Muḥammed cemʿ idüp özüñ perīşān itmesün Kesret-i aʿdāda baḳma bir baḳup bir dāne ol

bākī:

1. **bāḳīdür:**-*dür*
Sayfa 54
Satır: **12**
Kalıcı.

Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendiden teberrük olmaḳ üzere bāḳīdür Seyf-i mezbūr nevādir-i dehrdendür

bākıye-iʾs-selef:

1. **bāḳıye-iʾs-selef:**
Sayfa 49
Satır: **6**
Eskilerden kalmış iyi, hayırlı kimse.

nuṣretlerin ziyāde eyleye āmīn yā mucibeʾs-Sāʾilīn Menḳıbe Bāḳıye-iʾs-selef mürşid-i kāmil

bakiyye:

1. **baḳiyyesini:**-*si, -(n)i*
Sayfa 30
Satır: **13**
Artan, artmış olan.

kendünüñʿulūfesi ve baḳiyyesini daḫı iskelede olan fuḳarāya beẕl idüp ve yanlarında bir aḳçe

bal:

1. **bal:**
Sayfa 28
Satır: **1**
Far. bal.

ve ḫavāṣ görürler ki şarap hep beyaż bal olmış Sulṭān Eşref-zādenüñ naẓār-ı hayāt-baḫşlarıyla

balçık:

1. **balçıḳ:**
Sayfa 5
Satır: **21**
Balçık, çamur.

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

2. **balçıḳ:**
Sayfa 5
Satır: **22**
Balçık, çamur.

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

bāliġ olduḳda:

1. **bāliġ olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 49
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Erişmek, ulaşmak.

mülāzemeti eyyāmı ḳırḳ güne bāliġ olduḳda ḳırḳ birinci gün ḫalḳ ṣalāt-ı ẓuhūrdan çıḳduḳlarında ol

balık:

1. **balıḳ:**
Sayfa 66
Satır: **9**
Balık.

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün Ḳaraşuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām

2. **balıḳ:**
Sayfa 66
Satır: **11**
Balık.

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol gün ki Sinān Dede Ḥażretleri ol maḥalle varurlar balıḳçılar balıḳ

3. **balıḳ:**
Sayfa 66
Satır: **12**
Balık.

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol gün ki Sinān Dede Ḥażretleri ol maḥalle varurlar balıḳçılar balıḳ

4. **balıḳ:**
Sayfa 66
Satır: **17**
Balık.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu balıḳ ile ṭolduḳdan ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü

5. **balıḳ:**
Sayfa 66
Satır: **17**
Balık.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu balıḳ ile ṭolduḳdan ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü

6. **balıḳ:**
Sayfa 66
Satır: **18**
Balık.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu balıḳ ile ṭolduḳdan ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü

balıḳcı:

1. **balıḳçılar:***-lar*
Sayfa 66
Satır: **12**
Balık tutan ve satan kimsenin mesleği.

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol gün ki Sinān Dede Ḥażretleri ol maḥalle varurlar balıḳçılar balıḳ

baña:

1. **baña:**
Sayfa 31
Satır: **8**
< baña) Ben zamirinin yönelme hâli.

buyururlar ki Sulṭānum bizi dervīşliğe ḳabul eyleñ baña salṭanat gerekmez deyü ilḥāḥ ve ibrām ider

barekallahü lenā velekum:

1. **barekallahü lenā velekum:**
Sayfa 71
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
"ALLAH bizden de, sizden de kabul etsin" Sahabilerimiz arasında bayramlaşırken söylenirmiş.

Ketebehüʾl-faḳīr Muḥammed Zeki fī ḫamsi şehr-i rebiʾül-āḫir lisenetihi aḥdā ve tisʿīne ve mieteyni ve elfe 1291 Barekallahü Lenā velekum

bārī teʿālā:

1. **bārī teʿālā:**
Sayfa 30
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Varlıklara biçim verip şekillendiren ve onları mükemmel bir surette yaratan yüce Allah (c.c.).

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā senden murādum baʿdehu-l yevm budur ki bizi selāṭīnüñ ḳalbinden

2. **bārī teʿālā:**
Sayfa 30
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Varlıklara biçim verip şekillendiren ve onları mükemmel bir surette yaratan yüce Allah (c.c.).

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā senden murādum baʿdehu-l yevm budur ki bizi selāṭīnüñ ḳalbinden

baş:

1. **başı:***-ı*
Sayfa 8
Satır: **21**
Baş, kafa.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire velīnüñ başı varmaḳ muḥāldür Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri eydür ki

2. **başını:***-ı, -n, -ı*
Sayfa 16
Satır: **18**
Baş, kafa.

ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız iḥsān eyle diyüp başını

3. **başlarından:***-lar, -ı, -(n)dan*
Sayfa 48
Satır: **10**
Baş, kafa.

enbiyānuñ mübārek lisān-ı saʿādetlerinden bu kelām ṣādır olıcaḳ ġayrı şehzādelerüñ başlarından

başı devletlü:

1. **başı devletlü:**
Sayfa 20
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Uğurlu, talihli, bahtı açık kimse.

ṣubaşıya götüreyüm ve müjdegānesin alayum dir ve çifte gider meğer ol Pīrezeniñ başı devletlü imiş

başla:

1. **başlar:***-r*
Sayfa 29
Satır: **20**
Başlamak.

Biiẕnillahi Teʿālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker

başuñuz şaġ olsun:

1. **başuñuz şaġ olsun:**
Sayfa 61
Satır: **16**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bir yakını ölen kimseye "Sen sağ ol, üzüntünü paylaşıyorum." anlamında söylenir.

Bir ḳaç günden ṣoñra İzniḳden ḫaber gelmiş ki başuñuz ṣaġ olsun birāderüñüz Şeyḫ ʿAbdullah

bāṭınıye:

1. **bāṭınıyede:***-de*
Sayfa 60
Satır: **13**
Allahü teâlânın ihsanı ile kalbe ilham edilen, İlahi sırlara ait bilgilerdir Ledün ilmi de denir.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede yegāne olmaġıla enisüʾl-cinān nām bir tefsīr-i şerīf cemʿ ve teʾlīf buyur-

baṭn:

1. **baṭnında:***-ı, -(n)da*
Sayfa 50
Satır: **33**
Ar. Karın, şikem.

baṭnında dört sene teʾḫīr olınsun didükde filḥal dört sene tamāmında vaż'-ı ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü bürūz etmişdür Ḥarrere

bāyezīd- i faḳīh:

1. **bāyezīd- i faḳīh:**
Sayfa 41
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Abdürrahim Tırsi'nin babası olan ve İznik yakınlarındaki Tirse köyünde imamlık yapan Bayezid Fakih, Bolulu İsfendiyaroğlu Ahmet Bey'in akrabalarından olduğu rivayet edilir.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur ki pederlerine Bāyezīd-i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse nām ḳaryede imām ve

bāyezīd-i faḳīh:

1. **bāyezīd-i faḳīh:**
Sayfa 41
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Abdürrahim Tırsi'nin babası olan ve İznik yakınlarındaki Tirse köyünde imamlık yapan Bayezid Fakih, Bolulu İsfendiyaroğlu Ahmet Bey'in akrabalarından olduğu rivayet edilir.

Bāyezīd-i Faḳīh daḫı nuṭḳ-ı mübārekelerini redd itmeyüp rāżī olurlar Baʿdehu Sulṭān Eşref-zāde

bāyezid-i faḳīhe:

1. **bāyezid-i faḳīhe:***-e*
Sayfa 41
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Abdürrahim Tırsi'nin babası olan ve İznik yakınlarındaki Tirse köyünde imamlık yapan Bayezid Fakih, Bolulu İsfendiyaroğlu Ahmet Bey'in akrabalarından olduğu rivayet edilir.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i Faḳīhe buyururlar ki Bu maʿṣūmı bize virüñ taʿlīm-i ʿilm ü edeb idelüm

bāyezīd-i faḳīh-ḫānelerine:

1. **bāyezīd-i faḳīh-ḫānelerine:***-ler, -i, -n, -e*
Sayfa 41
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Bayezid-i Fakih'in evi.

meclis-i şerīflerinden dūr u mehcūr olmazlar imiş Her bār ki babaları Bāyezīd-i Faḳīh-ḫānelerine alup

baʿżı:

1. **baʿżılar:***-lar*
Sayfa 4
Satır: **12**
Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

Ḥażretleri ʿālem-i şebābda ʿulūm-ı ẓāhireye ile meşġūl olup ḫatta baʿżılar ḳırḳ sene taḥṣīl-i ʿilm-i

2. **baʿżılar:***-lar*
Sayfa 7
Satır: **2**
Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

3. **baʿżılar:**-*lar*
Sayfa 12
Satır: **20**
Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

ḥücre içinde ḥaps itmenüñ
aṣlı ne çıḳarup defn
olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ
kendü aʿlamdur

4. **baʿżısı:**-*sı*
Sayfa 12
Satır: **18**
Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber
dervīşān içinde şāyiʿ olup
baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe
gidelüm bir meyyiti

5. **baʿżılar:**-*lar*
Sayfa 13
Satır: **1**
Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

Çün baʿżılar naṣīḥat-pezīr
olmayup Ḥażreti Şeyḫüñ
ḥużūrına varurlar Sulṭānum
Rūmī vefat eylemiş

6. **baʿżısını:**-*sı, -n, -ı*
Sayfa 46
Satır: **9**
Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

yaylaḳda olan yörüklerüñ
baʿżısını bulup eytdüm
ki müʾminler ʿacib
zamānında ṭaʿām getürdüñüz

7. **baʿżılar:**-*lar*
Sayfa 58
Satır: **18**
Bazı kimseler, Belgisiz zamir.

otuz yedi 1137 tāriḫinde
aṣḥāb-ı ḫayrātdan
baʿżılar zāviye-i merḳūmeyi
Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi

8. **baʿżı:**
Sayfa 4
Satır: **18**
Belgisiz sıfat, bazı.

her fende emṣāl ü aḳrānına
ġalebe idüp müşār biʾl-
benān olmaġıla imtiyāz
bulmış iken bir şeb baʿżı

9. **baʿżı:**
Sayfa 28
Satır: **13**
Belgisiz sıfat, bazı.

erkān-ı devletden baʿżı
kimesneler ile Ḳaramürsele
bir ḳadırġa irsāl iderler
Eşref-zāde Efendi

10. **baʿżı:**
Sayfa 36
Satır: **12**
Belgisiz sıfat, bazı.

buyurduḳlarından yüz altmış
sene mürūrla yaʿnī
biñ otuz dört tāriḫinde ʿāvām
ṭāʾifesinden baʿżı

11. **baʿżı:**
Sayfa 57
Satır: **17**
Belgisiz sıfat, bazı.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı
ebyāt u eşʾār
buyurmışlardur nitekim bu
rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

12. **baʿżı:**
Sayfa 69
Satır: **1**
Belgisiz sıfat, bazı.

ve baʿżı resāʾil-i müşkīn-
niḳābı olup Şifāʾ-ı Ḳāḍī
ʿİyāżı ve İḥyāüʾl-ʿulūmı ve
Minhācüʾl-ʿĀbidini

bāzū:

1. **bāzūlarından:**-*lar, -ı, -(n)dan*
Sayfa 37
Satır: **7**
Pazı, kol.

suḫte ʿādet-i ḳadīmeleri üzre
iki bāzūlarından
muḥkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nāgāh

becennet-bād:

1. **becennet-bād:**
Sayfa 54
Satır: **21**
Cennette olsun.

olmışdur Ruḥ-ı Sırrī ʿAlī
becennet-bād sene 1046
Ḥażreti eʾṣ-Şeyḫ Ḥamdīʾ-i
Sānī İbnüʾṣ-Şeyḫ Sırrī

beddu ʿā itmiş:

1. **beddu ʿā itmiş:**-*miş*
Sayfa 40
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Bir kimsenin kötülüğü için aleyhinde dua etmek, ilenmek, intizar etmek.

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa
iken bī-günāh oġlumı
aşmış idi ḫarāretle ol zamān
beddu ʿā itmiş idim

bedel-i hacc:

1. **bedel-i hacc:**
Sayfa 59
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Kendisine hac farz olmuş ancak edâ etmesine vücut sağlığı elverişli olmayan bir kimsenin, yerine başkasını göndermekle edâ edilen hac.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

beġāyet:

1. **beġāyet:**
Sayfa 10
Satır: **5**
Son derece, pek çok, fazlasıyla.

fenāları beġāyet kemālde imiş ḥatta rivāyet olınur ki mübārek ḫırkalarınuñ söküklerini dikmeyüp öyle

2. **beġāyet:**
Sayfa 29
Satır: **4**
Son derece, pek çok, fazlasıyla.

nedür buyuruñ edā idelüm pādişāh Ḥażretleri buyururlar ki bir vālidem vardur beġāyet

behişt-i cāvidān ṭaʿāmı:

1. **behişt-i cāvidān ṭaʿāmı:**-*ı*
Sayfa 46
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Ebedi cennet yemeği.

behişt-i cāvidān ṭaʿāmı irsāl eyledi ve buyurdılar ki ol melāike-i kirām yörükler ṣuretinde

be-kes kīne dārīm:

1. **be-kes kīne dārīm:**
Sayfa 57
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Kimseye kin tutmayız.

zādeʾ-i ṭabʿ-ı şerīfleridür Mā ṣāf dilāyım be-kes kīne dārīm Ḫalḳest be-men düşmen mā bā-heme yārīm

bel:

1. **belinden:**-*-i, --(n)den*
Sayfa 42
Satır: **3**
Bel.

Eşref-zāde buyururlar imişki ata belinden ana raḥmine düşeliden berü seni terbiye iderüm ve bu

belā:

1. **belādan:**-*dan*
Sayfa 37
Satır: **3**
İnsana büyük bir sıkıntı veren, içinden çıkılması güç durum, bâdire, dert, gam, keder.

gelesin biz senü bu belādan ḫalās itmemek mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı ḫôş ṭut ʿAn-ḳarīb

2. **belāsından:**-*sı, -n, -dan*
Sayfa 38
Satır: **11**
İnsana büyük bir sıkıntı veren, içinden çıkılması güç durum, bâdire, dert, gam, keder.

iden kimesne dünyevī belāsından rehāyāb olınca ziyāretlerine varup ḫidmet-i ʿaliyyelerinde bulınan

belī:

1. **belī:**
Sayfa 21
Satır: **11**
Evet.

sen ol dervīş misin deyince belī didi çünki velīden kizb vāḳıʿ olmaz Pīrezen daḫı ḳadem-i

belki:

1. **belki:**
Sayfa 16
Satır: **14**
Belki, bir ihtimal.

ḳullanmak olmaz likin siz de bir tefaḫḫuṣ idüñ belki ṣucaġız bulasız siz Sulṭān Eşref-zāde daḫı

ben:

1. **baña:**
Sayfa 5
Satır: **5**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

2. **ben:**
Sayfa 7
Satır: **20**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile imāmet iderler ḥatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyḫüme on bir sene

3. **beni:**-*i*
Sayfa 13
Satır: **23**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

ḥāzirūn ḳıyās iderler ki beni aç ve ṣusuz bu deñlü zamānda

4. **beni:**-*i*
Sayfa 14
Satır: **1**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki ammā Eşref-zāde Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden murādı bizi istiġraḳ

5. **benüm:**-*üm*
Sayfa 14
Satır: **4**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

ve müşāhede ṣafāsından ayırup ʿālem-i nāsūta ve ḥasret ü iftirāḳa getürüp ḳıydı dimek idi benüm

6. **beni:**-*i*
Sayfa 17
Satır: **16**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

Eşref-zāde eydür Sulṭānum her ḳanḳı benefşeyi ḳoparmağa ḳasd eyledüm bi-Ḥaḳḳı Ḫudā beni

7. **ben:**
Sayfa 20
Satır: **11**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu ṣubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

8. **baña:**
Sayfa 23
Satır: **12**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

9. **beni:**-*i*
Sayfa 23
Satır: **13**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

ölmezem sen beni öldürmek istersüñ didüm ki melʿūn benim mürīdlerimiñ ve aḥibbālarumuñ

10. **benim:**-*im*
Sayfa 23
Satır: **14**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

ölmezem sen beni öldürmek istersüñ didüm ki melʿūn benim mürīdlerimiñ ve aḥibbālarumuñ

11. **benümle:**-*üm, -le*
Sayfa 23
Satır: **19**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü

12. **bana:**
Sayfa 24
Satır: **13**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

bana bir miḳdār tevaḳḳuf eyle dedi ben daḫı bir miḳdār bir köşede tevaḳḳuf eyledüm dellāl eğlenüp

13. **baña:**
Sayfa 24
Satır: **18**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

varup ḫalvetḫānemde ẕikruʾllaha ile meşġūl oldum Sulṭān Eşref-zāde baña nidā eyleyüp eytdi ki Yā

14. **ben:**
Sayfa 24
Satır: **13**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

bana bir miḳdār tevaḳḳuf eyle dedi ben daḫı bir miḳdār bir köşede tevaḳḳuf eyledüm dellāl eğlenüp

15. **ben:**
Sayfa 24
Satır: **15**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

gelmedi ben daḫı hemān ol
maḥālden gidüp
alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ
önüne vaʿżʿ eyledüm

16. **ben:**
Sayfa 37
Satır: **1**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İzniḳde
oluram çünki sen maẓlūmen
bizüm yanumuza

17. **ben:**
Sayfa 46
Satır: **8**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

Baʿdehu cumʿa güni olduḳda
Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā
cāmiʿe gitdiler ben daḫı

18. **baña:**-*a*
Sayfa 47
Satır: **10**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

eyleyüp İzniḳe irsāl
olınduḳda Sulṭān Bāyezīd
ḫaṣṣakīlerinden Sulṭān
Ḳorḳud vālidesi baña
vaṣiyyet

19. **ben:**
Sayfa 47
Satır: **4**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

Eşref-zāde Ḥażretleri bu
dārüʾl-ġurūrdan ʿazm-i
sarāy-ı sürūr eyledüklerinde
ben ṣaġīre ḳalup Sulṭān

20. **bende:**-*de*
Sayfa 47
Satır: **13**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

ṣoñra pādişāh benüm oġlum
olsun bende bu
maʿnāyı daima ilḥāḥ
iderdüm bir şeb rüʾyamda

21. **beni:**-*i*
Sayfa 47
Satır: **5**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

Bāyezīd-i Velīnüñ vālideleri
beni sarāya alup
anlarıñ terbiyelerinde
neşvünemā bulup ḥadd-i

22. **beni:**-*i*
Sayfa 47
Satır: **7**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

nisvāna irişdüğümde beni
Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsīye ber-mūcib-i şerʿ-i
şerīf ʿaḳd ü nikāḥ

23. **benüm:**-*üm*
Sayfa 47
Satır: **13**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

ṣoñra pādişāh benüm oġlum
olsun bende bu
maʿnāyı daima ilḥāḥ
iderdüm bir şeb rüʾyamda

24. **benümle:**-*üm, -le*
Sayfa 50
Satır: **12**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-
ı senede bir zamānda
benümle ḳırḳ nefer
kimesneyi erbaʿīne ḳodı
birkaç

25. **ben:**
Sayfa 59
Satır: **16**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

ʿalem-i şerīf öñlerince
ẕikruʾllah iderek gelürler
ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup
yāb yāb zoḳaḳ

26. **beni:**-*i*
Sayfa 59
Satır: **24**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

nām kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrām itdüklerinde
mezbūr, imtina eyleyüp
merhūm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar ʿākıbet beni

27. **ben:**
Sayfa 60
Satır: **3**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri.

revān oldılar ben daḫı bīdār
oldum gördüm ki
āṯār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir
ü nümāyān olmış

28. **benüm:**-*üm*
Sayfa 35
Satır: **12**
Ben, birinci tekil şahıs zamiri II Eşrefoğlu Rumi.

tevessül-i teveccüh eyledüklerinde buyururlar ki benüm Tirse nām-ı maḥalde āṣārum vardur getür

bend:

1. **bendsüz:**-*süz*
Sayfa 37
Satır: **11**
Bağ.

bendsüz öñlerinde sürerler ve İstanbula vaḳt-i ẕuhūrda dāḫil olurlar bir çavuşuñ ḫānesine nüzūl

bend-:

1. **bendinden:**-*i, -(n)den*
Sayfa 38
Satır: **6**
Bağ.

ʿayn deyüp destine destere alup körepesini ḳaṭʿ ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend bendinden rehā bulduḳda

bend idüp:

1. **bend idüp:**-*üp*
Sayfa 37
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Bağlamak ‖ zincirlemek.

suḫte ʿādet-i ḳadīmeleri üzre iki bāzūlarından muḥkem bend idüp anuñ ardına iderler Nāgāh

bende:

1. **bendeliğe:**-*lig, -e*
Sayfa 6
Satır: **14**
Kul, köle, hizmetkâr ‖ bağlılıkla yolunu takip eden kimse.

Ḳuddise Sırrahuʾl-Müsteʿān Ḥażretlerine varup bizi bendeliğe ḳabul idüp seyr-i ilallah itmeğe bizi irşād

2. **bendenize:**-*niz, -e*
Sayfa 8
Satır: **23**
Kul, köle, hizmetkâr ‖ bağlılıkla yolunu takip eden kimse.

Sulṭānum bu bendenize ḳanāʿat

3. **bendesidür:**-*(s)i, -dür*
Sayfa 20
Satır: **9**
Kul, köle, hizmetkâr ‖ bağlılıkla yolunu takip eden kimse.

cümle maḫlūḳ Ḥaḳḳ Teʿālānuñ bendesidür anuñ içün ḫalḳdan Ḥaḳḳa ḳaçmışdur çün ṣaḫṣ-ı

4. **bendelerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 46
Satır: **14**
Kul, köle, hizmetkâr ‖ bağlılıkla yolunu takip eden kimse.

yoḳdur deyü mükāleme eṣnāsında Şeyḫ Ḥażretleri bendelerine nidā idüp buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

benefşe:

1. **benefşe:**
Sayfa 17
Satır: **7**
Menekşe çiçeği.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervīşler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider

2. **benefşe:**
Sayfa 17
Satır: **7**
Menekşe çiçeği.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervīşler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider

3. **benefşe:**
Sayfa 17
Satır: **10**
Menekşe çiçeği.

her biri bir ṭarafa perişān olurlar Baʿdehuʾz-zamān dervīşler cümlesi gelüp deste deste benefşe

4. **benefşe:**
Sayfa 17
Satır: **18**
Menekşe çiçeği.

ḳoparma tesbīḥümden ayurma deyü nidā ider ol ecilden hemān bir ẕikri tükenmiş benefşe buldum

5. **benefşenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 17
Satır: **14**
Menekşe çiçeği.

Ḥażretleri buyurur ki Rūmī misāfir olmaġla

benefşenüñ mekānını bulmamışsıñ gibi Sulṭān

6. **benefşesi:**-*si*
Sayfa 17
Satır: **12**
Menekşe çiçeği.

getürürler Baʿdehu Eşref-zāde daḫı elinde bir dāne benefşesi var ʿAzīz Ḥażretlerine virür ʿAzīz

7. **benefşeyi:**-*yi*
Sayfa 17
Satır: **15**
Menekşe çiçeği.

Eşref-zāde eydür Sulṭānum her ḳanḳı benefşeyi ḳoparmağa ḳasd eyledüm bi-Ḥaḳḳı Ḫudā beni

benefşe yaġı:

1. **benefşe yaġı:**-*ı*
Sayfa 6
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Menekşe yağı.

içine benefşe yaġı koyup Eşref
beyinleri oynar Ḥācī Bayrām-ı Velī mübārek elleriyle

benüm ruḥum:

1. **benüm ruḥum:**-*um*
Sayfa 3
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Benim sulbüm, nesebim manasında kullanılmıştır.

menāḳıb-ı āliyyelerine mübāşeret olındı benüm ruḥum Bilecikī Muṣliḥiʾd-din Efendi ki Eşref-zāde

benze:

1. **benzemezsin:**-*mez, -sin*
Sayfa 21
Satır: **8**
Benzemek, sanki.

düşüp Sulṭān Eşref Ḥażretlerinüñ yanuna gelür eydür ki iy oġul sen ḳula benzemezsin İznikde

berāber:

1. **berāberdür:**-*dür*
Sayfa 31
Satır: **11**
Birlikte, beraber.

ve evliyānuñ himmeti sizüñle berāberdür deyü pādişāhı tesliye-i hāṭır idüp baʿdehuʾl-vaʾẓ tevḳīr ü

berber:

1. **berberi:**-*i*
Sayfa 59
Satır: **22**
Berber; saç ve sakal kesmeyi meslek edinmiş kimse.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

berekāt:

1. **berekātıyla:**-*ı, -(y)la*
Sayfa 26
Satır: **4**
Bereketler, ihsanlar.

itdüm eğer ol ʿazīzi daḫı getürürseñüz ümīddür ki mübārek nefesleri berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

bereket-i ziyāreti:

1. **bereket-i ziyāreti:**-*i*
Sayfa 65
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Ziyaretin bereketi.

cānından bīzār eylese bereket-i ziyāreti ile mehd-i rāḥatda istirāḥat itmesi muʿayyen ü muḥaḳḳaḳdur

ber-ḥayāt olup:

1. **ber-ḥayāt olup:**-*up*
Sayfa 59
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Yaşamakta olmak.

bir aydan ḳalīl ber-ḥayāt olup biñ yüz ḳırḳ altı 1146 tāriḫinde ekseru aʿmār-ı ümmetī beyne sittīn ve

berī:

1. **berīdür:**-*dür*
Sayfa 49
Satır: **4**
Kurtulmuş.

Ḫādimetīn-i devlet-i āl-i ʿOsmān Sulṭān Selīmden berīdür Ḥaḳḳ Teʿālā rūz-ı ḳıyāmete degin feṭḥ ü

ber-mūcib-i şerʿ-i şerīf:

1. **ber-mūcib-i şerʿ-i şerīf:**
Sayfa 47
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
İslâm şerîatı gereğince.

nisvāna irişdüğümde beni
Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsīye ber-mūcib-i şerʿ-i
şerīfʿaḳd ü nikāḥ

ber-ser:

1. **ber-ser:**
Sayfa 53
Satır: **16**
Başının üzerinde, başta.

rıḥlebend-i sefer-i aḫret
olduḳda seccādelerine cülūs
idüp tāc-ı riyāżeti ber-ser vü
kemer-i mücāhedeyi

berü:

1. **berü:**
Sayfa 40
Satır: **5**
-dan bugüne.

Ḥamdülillah iki seneden
berü duʿām ḳabul olmış
deyü cevāb ider sebebinden
suʾāl eyledükleründe

beş:

1. **beş:**
Sayfa 56
Satır: **10**
Beş sayı sıfatı.

azm-i cinān eyledükde
ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i
Eşrefiyede beş sene post-
nişīn ve biñ yüz ṭoḳuz

beyābān:

1. **beyābanda:***-da*
Sayfa 16
Satır: **2**
Sahra, çöl.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzūle emr
iderler fuḳarā dirler ki

beyān eylemişdür:

1. **beyān eylemişdür:***-miş, -dür*
Sayfa 38
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Beyan eylemek, açıklamak, anlatmak.

üzere ser-güzeştesini beyān
eylemişdür bu ḳıṣṣadan
bize ḥāṣıl oldı ki āsitāne-i
āliyyelerine rūy-ı māl

beyaż:

1. **beyaż:**
Sayfa 28
Satır: **1**
Beyaz II renk.

ve ḫavāṣ görürler ki şarap
hep beyaż bal olmış
Sulṭān Eşref-zādenüñ naẓār-ı
hayāt-baḫşlarıyla

beyin:

1. **beyinleri:***-ler, -i*
Sayfa 7
Satır: **1**
Kafatasının üst bölümünde beyin zarı ile örtülü, iki yarım yuvar biçiminde sinir kütlesinden oluşan, duyum ve bilinç merkezlerinin bulunduğu organ, dimağ.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler
ki Eşref-zāde Efendi
zāde Efendinüñ burunlarına
ḳoḳutmışlar yine beyinleri

beyinleri oynar:

1. **beyinleri oynar:***-r*
Sayfa 6
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Başı ağrımak, zihni karışmak.

içine benefşe yaġı koyup
Eşref
beyinleri oynar Ḥācī
Bayrām-ı Velī mübārek
elleriyle

beyn:

1. **beynüñüzde:***-üñüz, -de*
Sayfa 50
Satır: **31**
Ara.

cumʿada ʿalā meleʾinnās
buyurmışlar ki ey ahali-i
İzniḳ beynüñüzde şu
meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ
olmış eger ṣaḥıḥ bizüm
ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

2. **beynlerinde:***-ler, -i, -(n)de*
Sayfa 57
Satır: **3**
Ara.

Efendi ile emr-i
Şeyḫūḫiyetde beynlerinde
münāzāʿāt-ı keşīre vāḳiʿ
olmışdur Āḫḫirüʾl-emr

3. **beyninde:***-i, -(n)de*
Sayfa 50
Satır: **28**
(Bir şeyin) ara (sı).

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi
Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı
pīride teʾehhül eyleyüp
Zevceleri ḥāmile olduḳda
ahali-i İzniḳ beyninde gufte
olup bu veled şeyḫden

bezl idüp:

1. **beẕl idüp:**-*üp*
Sayfa 30
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Bol bol, cömertçe vermek, esirgemeden vermek.

kendünüñ ʿulūfesi ve baḳiyyesini daḫı iskelede olan fuḳarāya beẕl idüp ve yanlarında bir aḳçe

2. **beẕl idüp:**-*üp*
Sayfa 6
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Dağıtmak.

ḫücresine gelüp her nesi var ise fuḳarāya beẕl idüp ol zamānda şehr-i Burusada irşād-ı nās olan gülşen-

bīʿat:

1. **bīʿat:**
Sayfa 68
Satır: **1**
Büyük bir kimsenin hâkimiyetini, hüküm ve yetki sâhibi olduğunu tasdik edip ona tâbi olmayı kabul etme.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

bīʿat eylemişdür:

1. **bīʿat eylemişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 21
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Büyük bir kimsenin hâkimiyetini, hüküm ve yetki sâhibi olduğunu tasdik edip ona tâbi olmayı kabul etme.

vālidesi każiyyeyi iʿlām eyledükde ol daḫı istiğfār idüp bīʿat eylemişdür ve Pınarpaşı nām cūybāruñ

biʿavnillahi teʿālā:

1. **biʿavnillahi teʿālā:**
Sayfa 3
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah'ın yardımıyla.

neşr itmeği kendüme farż-ı ʿayn bilüp biʿavnillahi Teʿālā ve bi-şefāʿatihi Habībihiʾl- Muṣṭafā

bīçāre:

1. **bīçare:**
Sayfa 34
Satır: **5**
1. Çaresiz. 2. Düşkün, zavallı.

Bu bīçare ġarip nitsün Aġlayu ḳancaru gitsün

bīdār oldum:

1. **bīdār oldum:**-*du, -m*
Sayfa 48
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Uyanmak.

dülbendlerüñ alurlar ve ol meclisden ḳaldururlar bu ḥālde iken bīdār oldum ve feryād eyledüm ve

2. **bīdār oldum:**-*du, -m*
Sayfa 60
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Uyanık olmak.

revān oldılar ben daḫı bīdār oldum gördüm ki āṯār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir ü nümāyān olmış

bīdār olup:

1. **bīdār olup:**-*up*
Sayfa 37
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Uyanmak.

Maḥbūs daḫı bīdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde

bi-emrillahi'l-melikül-müteʿāl:

1. **bi-emrillahi'l-melikül-müteʿāl:**
Sayfa 61
Satır: **5**
"Ulu hükümdar" Yüce Allah'ın emri ile.

tārīḫinde şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya olup bi-emrillahi'l-melikül-müteʿāl sene 1153

biemrullahi teʿālā:

1. **biemrullahi teʿālā:**
Sayfa 70
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah'ın emriyle.

Biemrullahi Teʿālā ḫalāṣ olup yine diyārına revān Oldı* Eʾş-Şeyḫ Receb Efendi İbn Maḥmūd Eşrefī

bî-günâh:

1. **bī-günāh:**
Sayfa 40
Satır: **7**
Far. Suçsuz, pâk, masum.

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa iken bī-günāh oġlumı aşmış idi ḥarāretle ol zamān beddu῾ā itmiş idim

bi-ḥakk-ı ḫudā:

1. **bi-ḥaḳḳ-ı ḫudā:**
Sayfa 21
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Allah hakkı için.

bir dervīş var imiş ḫalḳ ibtidā taḥḳīr idüp ṣoñra ta῾ẓīm iderler olduḳda ġā᾽ib olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

bi-ḥaḳḳı ḫudā:

1. **bi-ḥaḳḳı ḫudā:**
Sayfa 17
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Allahü azîm'ü-şan hakkı için.

Eşref-zāde eydür Sulṭānum her ḳanḳı benefşeyi ḳoparmağa ḳasd eyledüm bi-Ḥaḳḳı Ḫudā beni

bi-ḥikmetullahi te῾ālā:

1. **bi-ḥikmetullahi te῾ālā:**
Sayfa 38
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah'ın hikmeti ile.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Te῾ālā bir ṣanduḳcı

biiẕnillahi te῾ālā:

1. **biiẕnillahi te῾ālā:**
Sayfa 29
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah'ın izniyle.

Biiẕnillahi Te῾ālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker

bi-ḳadril-mühceti ve᾽ṭ-ṭāḳati:

1. **bi-ḳadril-mühceti ve᾽ṭ-ṭāḳati:**
Sayfa 2
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Güç ve tâkati kadar.

Ey ḫullān-ı vefā ve muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr kim
῾Abdullah Veliyüddin el-Bursevī bi-ḳadril-mühceti ve᾽ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ῾Ārāyis

bīḳarār oldı:

1. **bīḳarār oldı:**-*dı*
Sayfa 60
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Kararsız ve huzursuz olmak.

ter göñlüm nev-bahār oldı
Ḳodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīḳarār oldı Allahuñ adın

bi-keremillahi- te῾ālā:

1. **bi-keremillahi- te῾ālā:**
Sayfa 35
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah'ın keremi ile.

aġzına almış Bi-Keremillahi-Te῾ālā ol maraż def῾ olmış Ve bu şöhret bulan cevherüñ esāsı ol

bi-ḳudretillāhi te῾ālā:

1. **bi-ḳudretillāhi te῾ālā:**
Sayfa 23
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah'ın kudreti ile.

ki Bi-Ḳudretillāhi Te῾ālā o mel῾ūnı ḳabżam içine alup ṣıḳdum meğer ol şeyṭan-ı racīm idi avucum

bil-:

1. **bilüp:**-*üp*
Sayfa 10
Satır: **19**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

itdüklerin bilüp ol varaḳayı ellerine virürler ḥatta rivāyet olunur ki Sulṭān Eşref-zāde ḳaṣā᾽idinde

2. **bildüm:**-*dü, -m*
Sayfa 24
Satır: **1**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

bildüm buyurmışlar Menḳıbe Şeyḫüm Sulṭānum
Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu Ḥażretleri

3. **bilüp:**-*(ü)p*
Sayfa 37

Satır: **20**
Bilmek ‖ kabul etmek; farzetmek; saymak.

Maḥbūs daḫı bīdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde

bil:

1. **bilüp:**-*üp*
Sayfa 3
Satır: **15**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

neşr itmeği kendüme farż-ı ʿayn bilüp biʿavnillahi Teʿālā ve bi-şefāʿatihi Habībihuʾl- Muṣṭafā

2. **bilmezler:**-*mez, -ler*
Sayfa 10
Satır: **4**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

gider aṣlā müstaḳbilden bir kimesne Rūmdan gelen bu oldığın bilmezler zīrā Sulṭān Eşref-zādenüñ

3. **bilmezler:**-*mez, -ler*
Sayfa 10
Satır: **9**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

geliyor fenālarından Eşref-zāde Efendiyi bilmezler ṣuret-bīn olduklarından ʿākıbetüʾl-emr bu ḥāl Şeyḫ

4. **bilmem:**-*me, -m*
Sayfa 11
Satır: **14**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

ṭoġru yoldan gelüp bunda girdük ehl ve ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç bilmem ne çāredür

5. **bilmezsüñüz:**-*mez, -süñüz*
Sayfa 19
Satır: **22**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki siz bu ʿazīziñ keyfiyet ve ḥālini bilmezsüñüz böyle istiḫḳār

6. **bilmez:**-*mez*
Sayfa 20
Satır: **19**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

bunuñ Eşref-zāde olduġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām virüp mümkün oldıġı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

7. **bildüñüz:**-*dü, -ñüz*
Sayfa 23
Satır: **22**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

ṣalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm

8. **bilmedüm:**-*me, -dü, -m*
Sayfa 43
Satır: **8**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī buyururlar ki kim idüğin bilmedüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar ki Yā

9. **bilmedüñ:**-*me, -dü, -ñ*
Sayfa 43
Satır: **10**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

ʿAbduʾr-raḥīm Ḫıżırı görsem dir idüñ ammā bilsem dimez idüñ ol ecilden gördüñ ammā bilmedüñ

10. **bilsem:**-*se, -m*
Sayfa 43
Satır: **9**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

ʿAbduʾr-raḥīm Ḫıżırı görsem dir idüñ ammā bilsem dimez idüñ ol ecilden gördüñ ammā bilmedüñ

11. **bilsem:**-*se, -m*
Sayfa 43
Satır: **11**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh görsem ve bilsem deyü Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinden ricā iderken bir şeb

12. **bilür:**-*ür*
Sayfa 43
Satır: **21**
Anlamak, kavramak, idrak etmek.

ve bilür ki bu dervīş ṣuretinde olan Ḫıżır ʿaleyhiʾs-selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm sen ḫidmetinde

biʾl- benān:

1. **biʾl- benān:**
Sayfa 4
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Parmak ile gösterilen.

her fende emsāl ü aḳrānına ġalebe idüp müşār biʾl-benān olmaġıla imtiyāz bulmış iken bir şeb baʿżı

biʾl-ʿacele:

1. **biʾl-ʿacele:**
Sayfa 39
Satır: **23**
Acele ile.

duʿā eylesün adamlar daḫı biʾl-ʿacele Gekbūze

bīlā-tevakkuf:

1. **bīlā-tevaḳḳuf:**
Sayfa 6
Satır: **4**
Durmadan, tereddüt etmeden.

saʿādetine virüp ekl eyle şunı deyü emir buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı bīlā-tevaḳḳuf velā-taʿāllül

bildiğüñ şeyden ḳalma:

1. **bildiğüñ şeyden ḳalma:**
Sayfa 23
Satır: **20**
Kelime Tipi: **Deyim**
Öğütleri dinlemeyerek tutumunu sürdürmeye devam et.

ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü

bildür:

1. **bildürmek:***-mek*
Sayfa 15
Satır: **18**
Bildirmek, göstermek.

velāyetle maʿlūm olup dervīşāna Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve ḥālini bildürmek içün

bile:

1. **bile:**
Sayfa 17
Satır: **8**
Zf. eski. Birlikte.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervīşler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider

2. **bile:**
Sayfa 42
Satır: **1**
Zf. eski. Birlikte.

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bile giderler idi Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭān

3. **bile:**
Sayfa 59
Satır: **23**
Zf. eski. Birlikte.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

bilecikī muṣliḥiʾd-din efendi:

1. **bilecikī muṣliḥiʾd-din efendi:**
Sayfa 3
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mudurnulu olan Muṣliḥiʾd-din Efendi (Eşrefoğlu Rumi'nin damadı ve halifesi olan) Abdurrahim Tirsi'nin halifesidir.Bir taraftan dergâhın hizmetlerini yürütürken Sayfa taraftan da Tırsi'nin oğlu Hamdi efendinin yetişmesine gayret etmiştir. Hamdi Efendi çok küçük yaşta olduğu için , vasiyeti gereğince Muslihuddin Efendi şeyhinin yerine geçmiştir. Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

menāḳıb-ı āliyyelerine mübāşeret olındı benüm ruḥum Bilecikī Muṣliḥiʾd-din Efendi ki Eşref-zāde

bilecikli şeyḫ muṣliḥiʾd-din:

1. **bilecikli şeyḫ muṣliḥiʾd-din:**
Sayfa 31
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Mudurnulu olan Muṣliḥiʾd-din Efendi (Eşrefoğlu Rumi'nin damadı ve halifesi olan) Abdurrahim Tirsi'nin halifesidir.Bir taraftan dergâhın hizmetlerini yürütürken Sayfa taraftan da Tırsi'nin oğlu Hamdi efendinin yetişmesine gayret etmiştir. Hamdi Efendi çok küçük yaşta olduğu için , vasiyeti gereğince Muslihuddin Efendi şeyhinin yerine geçmiştir. Türbesi Bolu –

Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

umūr-ı memālik-i İslāmiyye
ile muḳayyed olur
Menḳıbe Bilecikli Şeyḫ
Muṣliḥiʾd-din Ḳuddise

biʾl-hüsnā:

1. **biʾl-hüsnā:**
Sayfa 40
Satır: **22**
İyi zan ile.

Eşrefī eʾş-Şehr be-Eşref-zāde
Kerremallahü Teʿālā
biʾl-hüsnā ve ziyādetük

bilkülliye:

1. **bilkülliye:**
Sayfa 60
Satır: **6**
Büsbütün, tamamıyla.

Ḥaḳḳa ḥamd ü senā eyledüm
Baʿdehu rūz-be-rūz
bilkülliye ḫastalık
üzerümden gidüp şifāyāb

2. **bilkülliye:**
Sayfa 65
Satır: **4**
Büsbütün, tamamıyla.

olınmaġa ʿālem-i bāṭından
işāret olmaġla ṭarīḳden
bilkülliye ferāġat ü İzniḳe
varup Eşref-zāde Efendi

bil-vālideyn:

1. **bil-vālideynden:**-*den*
Sayfa 3
Satır: **4**
Anne ve baba.

veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūz̲-ı
bihān Baḳlī Ḳaddesallahü
Teʿālā ruḥahü ve bil-
vālideynden murād meşāyiḫ-
i

biʾl-vāsıṭa:

1. **biʾl-vāsıṭa:**
Sayfa 3
Satır: **22**
Vasıta ile.

anlaruñ şülbi Kebīroġulları
Muḥammed Çelebi
pederlerinden biʾl-vāsıṭa
şöyle rivāyet ider ki

2. **biʾl-vāsıṭa:**
Sayfa 26
Satır: **19**
Vasıta ile.

dönüp biʾl-vāsıṭa aḥvāli
pādişāha iʿlām iderler
pādişāh Ḥażretleri münfaʿil
olup buyururlar ki ne

biñ:

1. **biñ:**
Sayfa 8
Satır: **19**
1000, dokuz yüz doksan dokuzdan sonra, bin birden önce gelen sayının adı.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

biñ altmış sekiz tārihinde:

1. **biñ altmış sekiz tārihinde:**--*i, --(n)de-(n)de*
Sayfa 70
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Bin altmış sekiz (1068) tarihi.

idüp müstaḫlef olmışlar idi
biñ altmış sekiz
tārihinde intiḳāl buyurup
zāviye-i Eşrefīyede medfūn

biñ altmış tārihinde:

1. **biñ altmış tārihinde:**--*i, --(n)de-(n)de*
Sayfa 69
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Bin altmış (1060) tarihi.

riyāżāta iştiġāl üzre iken biñ
altmış tārihinde
çeşende-i şehd ü viṣāl ve
dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

biñ altmış ṭoḳuz:

1. **biñ altmış ṭoḳuz:**
Sayfa 55
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Bin altmış dokuz .(1069).

biñ altmış ṭoḳuz tārihinde
irtiḥāl buyurup Sulṭān
Eşref-zāde türbesinde
medfūndur Şeyḫ Ḥamdī-i

biñ kırk altı:

1. **biñ ḳırḳ altı:**
Sayfa 54
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Bin kırk altı.

iken ʿandelīb-i ruḥına ḳafes-i
dünyā dar gelüp biñ
ḳırḳ altı tārihinde tekyegāh-ı
beḳāya firār

biñ on iki:

1. **biñ on iki:**
Sayfa 51
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bin on iki.(1112).

terbiyeʾ-i sālikine iştiġāl üzre iken biñ on iki tāriḫinde dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl buyurmışlar Ḳabr-i

biñ otuz dört tārihinde:

1. **biñ otuz dört tāriḫinde:**--*i, --(n)de-(n)de*
Sayfa 36
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
1034 senesi.

buyurduḳlarından yüz altmış sene mürūrla yaʿnī biñ otuz dört tāriḫinde ʿāvām ṭāʾifesinden baʿżı

biñ yirmi beş senesi:

1. **biñ yirmi beş senesi:**-*si*
Sayfa 68
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Bin yirmi beş (1025) senesi.

müdāvemet üzre iken biñ yirmi beş senesi şevvālüʾl-mükerremüñ selḫinde irādet-i Ḫallāk-ı

biñ yüz altı:

1. **biñ yüz altı:**
Sayfa 62
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Bin yüz altı.

ṣulbī oġullarıdur ki biñ yüz altı 1106 tāriḫinde ʿazm-i firdevs-i berīn idüp ḳaṣaba-i İzniḳde Şeyḫ

biñ yüz dört:

1. **biñ yüz dört:**
Sayfa 55
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Bin yüz dört. (1104).

Efendiden görüp müstaḫlef olmışlardur Baʿdehu biñ yüz dört Ramażan-ı şerīfinüñ onuncı güni

biñ yüz elli beş:

1. **biñ yüz elli beş:**
Sayfa 63
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Bin yüz elli beş.

zāviyesinde post-nīşīn olup ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl üzere iken biñ yüz elli beş şevvālüñ üçünci Cumʿa

biñ yüz elli üç:

1. **biñ yüz elli üç:**
Sayfa 71
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Bin yüz elli üç.(1153).

iştiġāl üzre iken biñ yüz elli üç Ṣaferüʾl-ḫayrında şarāb-ı vuṣlatı nūş vü dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

biñ yüz kırk altı:

1. **biñ yüz ḳırḳ altı:**
Sayfa 59
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Bin yüz kırk altı.

bir aydan ḳalīl ber-ḫayāt olup biñ yüz ḳırḳ altı 1146 tāriḫinde ekseru aʿmār-ı ümmetī beyne sittīn ve

bin yüz kırk beş:

1. **bin yüz kırk beş:**
Sayfa 59
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Bin yüz kırk beş. (1145).

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

biñ yüz ḳırḳ üç:

1. **biñ yüz ḳırḳ üç:**
Sayfa 62
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Bin yüz kırk üç.

üzere iken biñ yüz ḳırḳ üç senesi cān-ı ʿazīzini Ḫallāḳ-ı Lem-yezele teslīm itmekle cesed-i şerīfi

biñ yüz ḳırḳ yedi:

1. **biñ yüz ḳırḳ yedi:**
Sayfa 57
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Bin yüz kırk yedi. (1147).

mürebbiʾ-i ṭālibān olup Baʿdehu Ḫaṭṭab oġlu nām bir şāḳī-i bed-faʿāl biñ yüz ḳırḳ yedi senesinde

biñ yüz otuz yedi:

1. **biñ yüz otuz yedi:**
Sayfa 58
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**

Bin yüz otuz yedi (1137).

otuz yedi 1137 tāriḫinde aṣḥāb-ı ḫayrātdan baʿżılar zāviye-i merḳūmeyi Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi

biñ yüz ṭoḳuz:

1. **biñ yüz ṭoḳuz:**
   Sayfa 56
   Satır: **10**
   Kelime Tipi: **-**
   Bin yüz dokuz. (1109).

azm-i cinān eyledükde ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefiyede beş sene post-nişīn ve biñ yüz ṭoḳuz

biñ yüz yetmiş altı:

1. **biñ yüz yetmiş altı:**
   Sayfa 58
   Satır: **1**
   Kelime Tipi: **-**
   Bin yüz yetmiş altı. (1176).

biñ yüz yetmiş altı 1176 tāriḫinde ʿazm-i didār-ı Ḫudā eyleyüp pederleri Şeyḫ ʿAbdullah Efendinüñ

2. **biñ yüz yetmiş altı:**
   Sayfa 64
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   Bin yüz yetmiş altı. (1176).

iştiġāl üzere iken biñ yüz yetmiş altı ṣaferinde dār-ı beḳāya irtiḥāl buyurmışlar Eyüb Efendi zāviyesinde

3. **biñ yüz yetmiş altı:**
   Sayfa 58
   Satır: **1**
   Kelime Tipi: **-**
   Bin yüz yetmiş altı. (1176).

biñ yüz yetmiş altı 1176 tāriḫinde ʿazm-i didār-ı Ḫudā eyleyüp pederleri Şeyḫ ʿAbdullah Efendinüñ

binā buyurmışlardur:

1. **binā buyurmışlardur:**-*mış, -lar, -dur*
   Sayfa 54
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   Binâ etmek, inşâ etmek.

ʿacīb ile binā buyurmışlardur ki gerek āsitāne-i şerīfesinüñ ve gerek türbeʾ-i münīfesinüñ çār dīvārı

binā eylemek:

1. **binā eylemek:**-*mek*
   Sayfa 44
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   İnşa etmek, yapmak.

cāmiʿ-i şerīflerini binā eylemek içün kereste

binā idüp:

1. **binā idüp:**-*üp*
   Sayfa 71
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   Vücuda getirmek, inşa etmek.

merḳūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene meşīḫat idüp Baʿdehu zāviye-i merḳūmeyi terk

binā itdi:

1. **binā itdi:**-*di*
   Sayfa 21
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Yapı yapma,inşa etme.

kenārında bir ṣavmaʿa binā itdi Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri anda ʿibādet ü ṭāʿate meşġūl olmışlardur

bīnā-dīde:

1. **bīnā-dīdeleri:**-*ler, -i*
   Sayfa 25
   Satır: **10**
   Gören göz.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ne şinevā gūşları ve bīnā-dīdeleri vardur ki göñülde olan fısıltıyı işidür

bī-naṣīb olduḳ:

1. **bī-naṣīb olduḳ:**-*duḳ*
   Sayfa 32
   Satır: **8**
   Kelime Tipi: **-**
   Nasipsiz olmak.

müşerref olup dest-i saʿādetlerinden tövbekār olayduk bu devletden bī-naṣīb olduḳ deyü ağlaşurlar

bī-nihāye:

1. **bī-nihāye:**
   Sayfa 11
   Satır: **22**
   Sınırsız.

ı ḳalble ḫālinize meşġūl oluñ Şeyḫ Efendi Ḥażretleri bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām daḫı bī-nihāye ve dest

2. **bī-nihāye:**
Sayfa 30
Satır: **1**
Sınırsız.

ez cān u dil muḥabbet idüp
bī-nihāye sīm ü zer
ʿāṭiyye ḳılur ammā Eşref-
zāde Ḥażretleri bir

bir:

1. **bir:**
Sayfa 4
Satır: **18**
Belgisiz sıfat.

her fende emsāl ü aḳrānına
ġalebe idüp müşār biʾl-
benān olmaġıla imtiyāz
bulmış iken bir şeb baʿżı

2. **bir:**
Sayfa 5
Satır: **12**
Belgisiz sıfat.

varup her ne ḳadar köfte- lü
şorba arar ammā
bulamaz Āḫirüʾl-emr
köftesüz bir çanaḳ şorba alup

3. **bir:**
Sayfa 6
Satır: **22**
Belgisiz sıfat.

Ḥażretlerinden tövbe ve
inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya
muvāẓabat iderler bir rütbe
ki mübārek reʾslerinde

4. **bir:**
Sayfa 7
Satır: **10**
Belgisiz sıfat.

Ḥażretlerine teveccüh
esnāsında ḫāṭırına gelür ki
n′ola yine ʿAzīz Ḥażretleri
bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

5. **bir:**
Sayfa 7
Satır: **21**
Belgisiz sıfat.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki

6. **bir:**
Sayfa 8
Satır: **12**
Belgisiz sıfat.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī
Bayrām-ı Velī
kerīmesinden bir kerīmeleri
olur ki ismini Züleyḫā

7. **bir:**
Sayfa 8
Satır: **19**
Belgisiz sıfat.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

8. **bir:**
Sayfa 8
Satır: **20**
Belgisiz sıfat.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

9. **bir:**
Sayfa 9
Satır: **8**
Belgisiz sıfat.

Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretlerinüñ yedindedür
buyururlar evvel bir erbaʿīn
çıḳar cümle

10. **bir:**
Sayfa 9
Satır: **12**
Belgisiz sıfat.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ
vāḳīʿ olan vāḳıʿātları
bir kāġıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḫı tedārik idüp

11. **bir:**
Sayfa 9
Satır: **12**
Belgisiz sıfat.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ
vāḳīʿ olan vāḳıʿātları
bir kāġıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḫı tedārik idüp

12. **bir:**
Sayfa 9
Satır: **21**
Belgisiz sıfat.

istikbāli temām itdüñüz
varuñ Rūmdan bir er
geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ
deyücek ahāli-i

13. **bir:**
Sayfa 10
Satır: **3**
Belgisiz sıfat.

gider aşlā müstaḳbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu oldıġın bilmezler zīrā
Sulṭān Eşref-zādenüñ

14. **bir:**
Sayfa 11

Satır: **7**
Belgisiz sıfat.

saʿādetḫānelerinde bir oda
taḫliyye idüp ve anda
iskān itdürüp levāzımlarını
rūẕ-be-rūẕ iʿṭā iderler

15. **bir:**
Sayfa 12
Satır: **10**
Belgisiz sıfat.

açar görür ki Eşref-zāde
Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñ
bir cidārına istinad itmiş
turur ne deñlü ki taḥrīk

16. **bir:**
Sayfa 12
Satır: **18**
Belgisiz sıfat.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber
dervīşān içinde şāyiʿ olup
baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe
gidelüm bir meyyiti

17. **bir:**
Sayfa 14
Satır: **21**
Belgisiz sıfat.

tepesinde bir pul vardur Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri
buyururlar ki Rūmī yine
Ḥācī Bayrām

18. **bir:**
Sayfa 15
Satır: **22**
Belgisiz sıfat.

buyururlar ki Yā Rūmī
misāfirümüz olduñuz
ammā size bir żiyāfet
idemedük bugün bunda ol

19. **bir:**
Sayfa 16
Satır: **1**
Belgisiz sıfat.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzūle emr
iderler fuḳarā dirler ki

20. **bir:**
Sayfa 16
Satır: **1**
Belgisiz sıfat.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzūle emr
iderler fuḳarā dirler ki

21. **bir:**
Sayfa 16
Satır: **13**
Belgisiz sıfat.

ḳullanmak olmaz likin siz de
bir tefaḫḫuṣ idüñ
belki ṣucaġız bulasız siz
Sulṭān Eşref-zāde daḫı

22. **bir:**
Sayfa 16
Satır: **16**
Belgisiz sıfat.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp
yerinden ḳalḳar ve
eline tas alup bir dıraḫtuñ
altına varup teyemmüm

23. **bir:**
Sayfa 17
Satır: **9**
Belgisiz sıfat.

her biri bir ṭarafa perişān
olurlar Baʿdehuʾz-zamān
dervīşler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

24. **bir:**
Sayfa 17
Satır: **18**
Belgisiz sıfat.

ḳoparma tesbīḥümden
ayurma deyü nidā ider ol
ecilden hemān bir ẕikri
tükenmiş benefşe buldum

25. **bir:**
Sayfa 18
Satır: **14**
Belgisiz sıfat.

ne ʿaceb naẓar buyurduñuz
Şeyḫ Ḥażretleri
buyururlar ki bir baḥr-i
muḥīd imiş her nem var

26. **bir:**
Sayfa 18
Satır: **15**
Belgisiz sıfat.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir naẓar eyleye
tā ki siz daḫı müntefiʿ
olayduñuz Bu kelām nūr-ı

27. **bir:**
Sayfa 18
Satır: **17**
Belgisiz sıfat.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna
keşf olup bir mil ḳadar
yer gitmiş iken bir kere naẓar
eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

28. **bir:**
Sayfa 19
Satır: **19**
Belgisiz sıfat.

ḥikmet-i Ḫudā günlerde bir
gün Ḫamādan bir
kimesne İzniḳe gelür Sulṭān
Eşref-zādeyi bu ḥalde

29. **bir:**
Sayfa 20
Satır: **5**
Belgisiz sıfat.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zāde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

30. **bir:**
Sayfa 20
Satır: **7**
Belgisiz sıfat.

daḫı buyururlar ki bir ḳaçġın
ḳulum Eşref-zāde
Efendi Ḥażretlerinüñ
kelāmında ḫilāf yoḳdur zīrā

31. **bir:**
Sayfa 20
Satır: **13**
Belgisiz sıfat.

nām ḳaryeye götürüp bir
ḫāneye ḥaps ider meğer
ol ṣaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi
var imiş vālidesine

32. **bir:**
Sayfa 20
Satır: **14**
Belgisiz sıfat.

nām ḳaryeye götürüp bir
ḫāneye ḥaps ider meğer
ol ṣaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi
var imiş vālidesine

33. **bir:**
Sayfa 20
Satır: **15**
Belgisiz sıfat.

eydür ki vālide bir ḳaçġın
ḳul ṭutdum şol ḫānede
ḥaps itdüm varup çifti
süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

34. **bir:**
Sayfa 21
Satır: **6**
Belgisiz sıfat.

meşġūl olur Pīrezen ṭaşra
dan ẕikruʾllah avāzın
istimāʿ idicek hemān ḳalbine
bir nār-ı muḥabbet

35. **bir:**
Sayfa 21
Satır: **9**
Belgisiz sıfat.

bir dervīş var imiş ḫalḳ
ibtidā taḥḳīr idüp ṣoñra
taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib
olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

36. **bir:**
Sayfa 21
Satır: **19**
Belgisiz sıfat.

kenārında bir ṣavmaʿa binā
itdi Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretleri anda ʿibādet ü
ṭāʿate meşġūl olmışlardur

37. **bir:**
Sayfa 23
Satır: **6**
Belgisiz sıfat.

ḫalvetde iken nışfuʾl-
leyldeʿarż u semā iki pāre
olup içinde bir nūr peydā
oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

38. **bir:**
Sayfa 24
Satır: **6**
Belgisiz sıfat.

müridliğüm ḥālinde Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ
bir ḫidmeti olsa buyururlardı
varup ḫidmeti edā

39. **bir:**
Sayfa 24
Satır: **8**
Belgisiz sıfat.

idüp yine ḫālüme meşġūl
olurdum bir gün pazarda
bir ḫidmetleri var imiş varup
ol ḫidmeti edā

40. **bir:**
Sayfa 24
Satır: **10**
Belgisiz sıfat.

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
aḳçaya bir ʿābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

41. **bir:**
Sayfa 24
Satır: **11**
Belgisiz sıfat.

temām ḳaddüme münāsib
geldi bir aḳçe daḫı
ziyāde eyledüm dellāl
ṣāḥibine danışmağa gitdi

42. **bir:**
Sayfa 24
Satır: **14**
Belgisiz sıfat.

bana bir miḳdār tevaḳḳuf
eyle dedi ben daḫı bir

miḳdār bir köşede tevaḳḳuf eyledüm dellāl eglenüp

43. **bir:**
Sayfa 25
Satır: **22**
Belgisiz sıfat.

Ḳudret-i Rabbanī birle dergāh-ı ʿāli çavuşlarından bir çavuş İzniḳe gelüp Sulṭān Eşref-zādenüñ

44. **bir:**
Sayfa 26
Satır: **2**
Belgisiz sıfat.

varup dir ki Sulṭānum bu ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn ü ḥālin müşāhede

45. **bir:**
Sayfa 27
Satır: **2**
Belgisiz sıfat.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar

46. **bir:**
Sayfa 27
Satır: **2**
Belgisiz sıfat.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar

47. **bir:**
Sayfa 27
Satır: **3**
Belgisiz sıfat.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki

48. **bir:**
Sayfa 27
Satır: **11**
Belgisiz sıfat.

bir heybet müstevlī olur ki bir kimesnenüñ ḥareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan

49. **bir:**
Sayfa 27
Satır: **11**
Belgisiz sıfat.

bir heybet müstevlī olur ki bir kimesnenüñ ḥareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan

50. **bir:**
Sayfa 27
Satır: **12**
Belgisiz sıfat.

bir heybet müstevlī olur ki bir kimesnenüñ ḥareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan

51. **bir:**
Sayfa 27
Satır: **20**
Belgisiz sıfat.

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı şarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

52. **bir:**
Sayfa 28
Satır: **10**
Belgisiz sıfat.

deyü ilḥāḥ ve ibrām ider ʿŪlemāsı ve vüzerāsı cemʿ olup pādişāhum siz ḫalīfe-i İslāmsuñuz anlar bir

53. **bir:**
Sayfa 28
Satır: **14**
Belgisiz sıfat.

erkān-ı devletden baʿżı kimesneler ile Ḳaramürsele bir ḳadırġa irsāl iderler Eşref-zāde Efendi

54. **bir:**
Sayfa 29
Satır: **4**
Belgisiz sıfat.

nedür buyuruñ edā idelüm pādişāh Ḥażretleri buyururlar ki bir vālidem vardur beġāyet

55. **bir:**
Sayfa 29
Satır: **5**
Belgisiz sıfat.

şefīḳadur likin zebānlarında bir maraż peydā oldı tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

56. **bir:**
Sayfa 30
Satır: **14**
Belgisiz sıfat.

kendünüñʿulūfesi ve baḳiyyesini daḫı iskelede olan fuḳarāya bezl idüp ve yanlarında bir aḳçe

57. **bir:**
Sayfa 35
Satır: **7**
Belgisiz sıfat.

olup bir çāre bulınmayup Ḥażreti Eşref-zādenüñ kerīme-i muḫteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü

58. **bir:**
Sayfa 35
Satır: **23**
Belgisiz sıfat.

envaʿ-ı ʿibādet ve ṭaʿāte meşġūl iken bir şeb üzerlerine

59. **bir:**
Sayfa 36
Satır: **4**
Belgisiz sıfat.

Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ merḳad-ı münīrlerinüñ derūnından bir ṣadā gelür yā Zelīḫā anlar daḫı

60. **bir:**
Sayfa 36
Satır: **13**
Belgisiz sıfat.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

61. **bir:**
Sayfa 36
Satır: **18**
Belgisiz sıfat.

Hersek nām-maḥalde ḳalup ol gice anda yaturlar ammā ol Maḥbūs vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

62. **bir:**
Sayfa 37
Satır: **12**
Belgisiz sıfat.

bendsüz öñlerinde sürerler ve İstanbula vaḳt-i ẓuhūrda dāḫil olurlar bir çavuşuñ ḫānesine nüzūl

63. **bir:**
Sayfa 38
Satır: **1**
Belgisiz sıfat.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā bir ṣandukcı

64. **bir:**
Sayfa 38
Satır: **2**
Belgisiz sıfat.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā bir ṣandukcı

65. **bir:**
Sayfa 38
Satır: **15**
Belgisiz sıfat.

Menḳıbe muḥkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb gūşūne bir

66. **bir:**
Sayfa 38
Satır: **16**
Belgisiz sıfat.

Menḳıbe muḥkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb gūşūne bir

67. **bir:**
Sayfa 38
Satır: **16**
Belgisiz sıfat.

Menḳıbe muḥkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb gūşūne bir

68. **bir:**
Sayfa 38
Satır: **20**
Belgisiz sıfat.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa gider köyden ṭaşra çıḳduḳda görür ki bir bölük asker ve cümlesi

69. **bir:**
Sayfa 39
Satır: **3**
Belgisiz sıfat.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri bir sefīd ahū üzerine süvār olmuş gelür Ḫātūn mübārek

70. **bir:**
Sayfa 39
Satır: **11**
Belgisiz sıfat.

Ḥażretlerinüñ vezīri Maḥmūd Paşayı bir cüzʾī cürümle Yedi Kule nām mevżiʿde ḥaps ider meğer

71. **bir:**
Sayfa 39

Satır: **21**
Belgisiz sıfat.

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn
vardur adı filāndur
bizden selām idüñ Maḥmūd
Paşanuñ ḫalāṣıçün

72. **bir:**
Sayfa 42
Satır: **20**
Belgisiz sıfat.

Ḥażretleri daḫı pazardan
elmayı alup āsitāne-i
saʿādet- baḫşına rücūʿ
eyledükde rāhda bir dervīşe

73. **bir:**
Sayfa 43
Satır: **1**
Belgisiz sıfat.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

74. **bir:**
Sayfa 43
Satır: **5**
Belgisiz sıfat.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

75. **bir:**
Sayfa 43
Satır: **12**
Belgisiz sıfat.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh
görsem ve bilsem deyü
Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinden ricā iderken
bir şeb

76. **bir:**
Sayfa 44
Satır: **16**
Belgisiz sıfat.

İzniḳde Sulṭān Eşref-
zādenüñ türbe-i şerīfesi
ḳarşusında vāḳiʿ bir buḳʿa-i
münīfede mütevāziʿ-i

77. **bir:**
Sayfa 45
Satır: **2**
Belgisiz sıfat.

kesmeğe cemʿiyet idüp
Kūhistāne revāne olduḳda
bir küçük tencerede bir
miḳdār pirinç şorbası
götürüp likin

78. **bir:**
Sayfa 45
Satır: **7**
Belgisiz sıfat.

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fātiḥāʾ-i şerīfe
tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ
deyü emr eyler ol büyük

79. **bir:**
Sayfa 45
Satır: **17**
Belgisiz sıfat.

ṣoñra meşyistan içinde
yörükler ṭāifesi şeklinde bir
bölük cemāʿat gelürler
ellerinde sofraları var

80. **bir:**
Sayfa 47
Satır: **14**
Belgisiz sıfat.

ṣoñra pādişāh benüm oġlum
olsun bende bu
maʿnāyı daima ilḥāḥ
iderdüm bir şeb rüʾyamda

81. **bir:**
Sayfa 47
Satır: **15**
Belgisiz sıfat.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

82. **bir:**
Sayfa 47
Satır: **15**
Belgisiz sıfat.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

83. **bir:**
Sayfa 47
Satır: **16**
Belgisiz sıfat.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

84. **bir:**
Sayfa 49
Satır: **10**
Belgisiz sıfat.

vālidüm Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretleri dār-ı
beḳāya intiḳāl
eyledüklerinden ṣoñra bir
siyāh

85. **bir:**
Sayfa 49
Satır: **17**
Belgisiz sıfat.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede
ḥayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i
İzniḳ bu kelbceğizi

86. **bir:**
Sayfa 49
Satır: **19**
Belgisiz sıfat.

rencīde itmeyin bunda bir
ḥikmet var ola
ẓuhūrına muntaẓır oluñ imdi
bu kelbüñ

87. **bir:**
Sayfa 50
Satır: **11**
Belgisiz sıfat.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-
ı senede bir zamānda
benümle ḳırḳ nefer
kimesneyi erbaʿīne ḳodı
birkaç

88. **bir:**
Sayfa 50
Satır: **13**
Belgisiz sıfat.

gün mürūrında ḫāṭıruma
ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir
küçük adamdur bu ḳırḳ nefer
kimesneyi nice

89. **bir:**
Sayfa 50
Satır: **32**
Belgisiz sıfat.

cumʿada ʿalā meleʾinnās
buyurmışlar ki ey ahali-i
İzniḳ beynüñüzde şu
meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ
olmış eger ṣaḥıḥ bizüm
ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

90. **bir:**
Sayfa 51
Satır: **12**
Belgisiz sıfat.

Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi
ibniʾṣ-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretleri bir gün bu
boyalıca nām ḳaryeden

91. **bir:**
Sayfa 51
Satır: **21**
Belgisiz sıfat.

üstinde biten nedür deyü bir
zeytūn aġacına işāret
buyururlar dervīş daḫı aġaca
yaḳın

92. **bir:**
Sayfa 52
Satır: **5**
Belgisiz sıfat.

Ḥamdī Efendi Ḥażretleri bir
gün Kilise Dağı
ṭarafına teferrüce teşrīf
itmişler meġer geyik

93. **bir:**
Sayfa 54
Satır: **9**
Belgisiz sıfat.

Ḥażreti Şeyḫe bir tīġ-ı bī-
dirīġ-i sertīz ihdā
buyurmışlar ki ḫālā evlād-ı
kirāmları taṣarrufında

94. **bir:**
Sayfa 57
Satır: **8**
Belgisiz sıfat.

mürebbiʾ-i ṭālibān olup
Baʿdehu Ḥaṭṭab oġlu nām
bir ṣāḳī-i bed-faʿāl biñ yüz
ḳırḳ yedi senesinde

95. **bir:**
Sayfa 57
Satır: **10**
Belgisiz sıfat.

şehīd eylemişdür Ḳabr-i
şerīfleri Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i
şerīfi ḳarşusında bir

96. **bir:**
Sayfa 59
Satır: **1**
Belgisiz sıfat.

bir aydan ḳalīl ber-ḥayāt
olup biñ yüz ḳırḳ altı
1146 tārīḫinde ekṣeru aʿmār-
ı ümmetī beyne sittīn ve

97. **bir:**
Sayfa 59
Satır: **11**
Belgisiz sıfat.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe
Ṣāliḥāndan bir ḫātūn
maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup
ġāyet żaʿīfe ve

98. **bir:**
Sayfa 59
Satır: **16**
Belgisiz sıfat.

ʿalem-i şerīf öñlerince
ẕikruʾllah iderek gelürler
ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup
yāb yāb zoḳaḳ

99. **bir:**
Sayfa 59
Satır: **25**
Belgisiz sıfat.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

100. **bir:**
Sayfa 60
Satır: **14**
Belgisiz sıfat.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede yegāne olmaġıla enisüʾl-cinān nām bir tefsīr-i şerīf cemʿ ve teʾlīf buyur-

101. **bir:**
Sayfa 61
Satır: **4**
Belgisiz sıfat.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün İstanbula gidüp orada ḫasta sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre yār oldı Şeyḫ-i

102. **bir:**
Sayfa 61
Satır: **12**
Belgisiz sıfat.

göçdi Eşref-zāde ʿİzzeʾd-din Efendi ḳuṭb iken tāriḫ-i intiḳālleridür 1153 Menḳıbe bir gün

103. **bir:**
Sayfa 63
Satır: **23**
Belgisiz sıfat.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

104. **bir:**
Sayfa 63
Satır: **24**
Belgisiz sıfat.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

105. **bir:**
Sayfa 65
Satır: **19**
Belgisiz sıfat.

ḥayātında bir gün aḫşam ezānına Allahüekber didüği gibi ġāʾib

106. **bir:**
Sayfa 66
Satır: **7**
Belgisiz sıfat.

buyururlar Menḳıbe bir gün Sinān Ḥażretleri İzniḳ Gölünüñ sāḥilinde teferrüce varurlar meğer

107. **bir:**
Sayfa 69
Satır: **4**
Belgisiz sıfat.

telḫīṣ itmişdür ve Edʿiyyeʾ-i meʾsūreyi cemʿ idüp bir mecmuʿa-i laṭīfe itmişdür Raḥmetullahi ʿAleyh

108. **bir:**
Sayfa 69
Satır: **5**
Belgisiz sıfat.

Şeyḫ Muḥammed Efendi muḳaddemen bir münāsebet ile İzniḳe gelüp Baʿdehu Eşref-zāde

109. **bir:**
Sayfa 69
Satır: **21**
Belgisiz sıfat.

ider ki bir gün Şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde ḥāżır idüm Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede

110. **bir:**
Sayfa 70
Satır: **26**
Belgisiz sıfat.

Geçüben cān u cihāndan varlıġuñdan göz yumup Ṣal vüc
üduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol

111. **bir:**
Sayfa 71
Satır: **11**
Belgisiz sıfat.

merḳūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene meşīḫat idüp Baʿdehu zāviye-i merḳūmeyi terk

bir aʿlā:

1. **bir aʿlā:**
Sayfa 16
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Birçok, pek çok.

secdeden refʿ ider hemān secdesi mekānından bir aʿlā ṣucaġız revāne olur Eşref-zāde Ḥażretleri ol

bir an:

1. **bir an:**
Sayfa 41
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Çok kısa süre.

Tırsī dört yaşında iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ṣavmaʿalaruna varurlar ve bir an

bir baḳup:

1. **bir baḳup:***-up*
Sayfa 70
Satır: **32**
Kelime Tipi: **-**
Bir bak!.

Şeyḫ Muḥammed cemʿ idüp özüñ perīşān itmesün Kesret-i aʿdāda baḳma bir baḳup bir dāne ol

bir bir:

1. **bir bir:**
Sayfa 19
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Sırayla, tek tek, birer birer.

idersüñüz bu ʿazīziñ şehr-i Ḫamāda nice kerametleri ẓuhūr eyledi deyü kerāmetlerini bir bir

bir daḫı:

1. **bir daḫı:**
Sayfa 25
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Bir daha, artık, bundan sonra.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa bāʿiṣdür eğer bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

2. **bir daḫı:**
Sayfa 36
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bir daha, artık, bundan sonra.

Ḥażretleri gözin açup bir daḫı nevme ṭālibe olmaz Baʿdehu nice esrār keşf olup maʿārif-i İlahīyyeye

3. **bir daḫı:**
Sayfa 13
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Bir daha, yeniden, tekrar.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī Hū dirler evvelkine cevap gelmez bir daḫı Hū dirler anda daḫı nidā

4. **bir daḫı:**
Sayfa 13
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Bir daha, yeniden, tekrar.

gelmez Bir daḫı Hū dirler hemān bir kere Lebbeyk Sulṭānum bize ḳıyduñuz diyüp ḳuʿūd iderler

bir dāne:

1. **bir dāne:**
Sayfa 17
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Bir tane, tek bir.

getürürler Baʿdehu Eşref-zāde daḫı elinde bir dāne benefşesi var ʿAzīz Ḥażretlerine virür ʿAzīz

bir dāne ol:

1. **bir dāne ol:**
Sayfa 70
Satır: **32**
Kelime Tipi: **-**
Bir dane (tane) olmak.

Şeyḫ Muḥammed cemʿ idüp özüñ perīşān itmesün Kesret-i aʿdāda baḳma bir baḳup bir dāne ol

bir dānesini:

1. **bir dānesini:***-si, -(n)i*
Sayfa 30
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Bir tane, tek bir.

dānesini ḳabul itmeyüp yine red iderler ve buyururlar ki Pādişāhum siz bu sīm ü zeri

bir dürlü:

1. **bir dürlü:**
Sayfa 25
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Bir türlü.

ẓuhūr ider Eṭıbbāya mürācaʿat iderler bir dürlü ʿilac-pezīr olmamış Āḫirüʾl-emr eṭıbbāʾ-i dīn kim

bir gün:

1. **bir gün:**
Sayfa 24

Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bir gün, bir zaman.

idüp yine ḥālüme meşġūl
olurdum bir gün pazarda
bir ḫidmetleri var imiş varup
ol ḫidmeti edā

2. **bir gün:**
Sayfa 42
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Günün birinde.

gün Sulṭān Eşref-zāde
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīyi pazara
elma almaġa irsāl iderler
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

bir iki:

1. **bir iki:**
Sayfa 9
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Birkaç, belgisiz sıfat.

vilāyet-i cemʿan Rūm
ṭarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersaḫ yir giderler
Bu kimesne ʿacaba kim

bir kaç:

1. **bir ḳaç:**
Sayfa 61
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Birkaç II Belgisiz sıfat.

Bir ḳaç günden ṣoñra
İzniḳden ḫaber gelmiş ki
başuñuz ṣaġ olsun
birāderüñüz Şeyḫ ʿAbdullah

bir kaşık alınmamışa benzerdi:

1. **bir ḳaşıḳ alınmamışa benzerdi:**-*ın, -ma, -mış, -a-r, -di*
Sayfa 45
Satır: **12**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bir kaşık alınmamışa benzemek.

çorba yine evvelki gibi ḳalup
güyā içinden bir ḳaşıḳ
alınmamışa benzerdi
Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

bir kere:

1. **bir kere:**
Sayfa 13
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Bir kez, bir defa.

gelmez Bir dahı Hū dirler
hemān bir kere Lebbeyk
Sulṭānum bize ḳıyduñuz
diyüp ḳuʿūd iderler

2. **bir kere:**
Sayfa 18
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Bir kez, bir defa.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna
keşf olup bir mil ḳadar
yer gitmiş iken bir kere naẓar
eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

bir kerre:

1. **bir kerre:**
Sayfa 22
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Bir defacık.

Ḳuṭbeʾd-din menʿ iderler
Eşref- zāde Efendi hemān
bir kerre Molla Ḳuṭbeʾd-dine
naẓar idüp şarḳ ṭarafına

2. **bir kerre:**
Sayfa 27
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Bir defa.

ṣoñra ḳapucılar gelürler
Sulṭān Eşref-zāde daḫı
hemān bir kerre reʾs-i
saʿādetlerini mürāḳabeden

bir miḳdār:

1. **bir miḳdār:**
Sayfa 13
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Biraz.

miḳdār ẕikruʾllah iderler
Baʿdehu ʿAzīz Ḥażretleri
duʿā idüp bi-zātihi mübārek
elleriyle

2. **bir miḳdār:**
Sayfa 22
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Biraz.

Eşref-zāde Ḥażretleri zamān-
ı saʿādetlerinde ṣalat-ı
fecrī bir miḳdār karanlıḳda
ḳılarlar imiş Meğer ol

3. **bir miḳdār:**
Sayfa 22
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Biraz.

ider Bir miḳdār tevaḳḳuf
idüp yine işāret iderler
yine menʿ ider üçünci
işāretlerinde yine Mevlānā

4. **bir miḳdār:**
Sayfa 29
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Biraz.

zāde Ḥażretleri hemān mübārek ellerin ceplerine ṣoḳup bir miḳdār nebāt şekeri çıḳarup mübārek

5. **bir miḳdār:**
Sayfa 32
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Biraz.

iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿżʿ iderler ve fuḳarā bir miḳdār ẕikre

6. **bir miḳdār:**
Sayfa 36
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Biraz.

nevm ġalebe idüp eṣnā-i ẕikruʾllahda bir miḳdār kendülerinden ġāʾib olurlar Nāgāh Sulṭān

7. **bir miḳdār:**
Sayfa 37
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Biraz.

adamlar ʿazm-i cāmeḫāb iderler Maḥbūsuñ daḫı üzerine nevm ġalebe idüp bir miḳdār uyuduḳda

8. **bir miḳdār:**
Sayfa 16
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Biraz olsun, birazcık.

buyururlar ki hele bir tecessüs idüñ var ola Dervīşān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı bir miḳdār geşt ü

9. **bir miḳdār:**
Sayfa 17
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Biraz olsun, birazcık.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervīşler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider

10. **bir miḳdār:**
Sayfa 5
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Bir miktar, biraz.

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

11. **bir miḳdār:**
Sayfa 24
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Biraz (Miktar zarfı).

bana bir miḳdār tevaḳḳuf eyle dedi ben daḫı bir miḳdār bir köşede tevaḳḳuf eyledüm dellāl eğlenüp

12. **bir miḳdār:**
Sayfa 24
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Biraz (Miktar zarfı).

bana bir miḳdār tevaḳḳuf eyle dedi ben daḫı bir miḳdār bir köşede tevaḳḳuf eyledüm dellāl eğlenüp

13. **bir miḳdār:**
Sayfa 28
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Biraz (zarf).

bir miḳdār

14. **bir miḳdār:**
Sayfa 30
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Biraz (Sıfat).

olurlar ol ecilden ḫātırları içün istīzān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İzniḳe rücūʿ iderler ve

15. **bir miḳdār:**
Sayfa 50
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Biraz (Sıfat).

āsumāna ṭutup feryād eyledi Ve bir miḳdār zamān pederimüñ duʿā revzenesinde yüzin asumāna ṭutup

16. **bir miḳdār:**
Sayfa 51
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Biraz (Sıfat).

olur ki eğer Şeyḫ Efendi Ḥażretlerinüñ kerāmeti var ise bize bir miḳdār şeker bulsun dir Baʿdehu

17. **bir miḳdār:**
Sayfa 39
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Biraz II Miktar zarfı.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-zādedür didüklerinde hemān Ḫātūn ādāb üzre bir miḳdār tevaḳḳuf idüp

18. **bir miḳdār:**
Sayfa 45
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Biraz (sıfat).

kesmeğe cemʿiyet idüp Kūhistāne revāne olduḳda bir küçük tencerede bir miḳdār pirinç şorbası götürüp likin

bir naʿra-i saḫt urup:

1. **bir naʿra-i saḫt urup:**-*up*
Sayfa 22
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Sert bir nâra atmak.

miḳdārı mürtefiʿ olmuş Hemān ol sāʿat Ḥayy diyüp bir naʿra-i saḫt urup Sulṭān Eşrefʿiñ

bir nefes:

1. **bir nefes:**
Sayfa 42
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Bir an.

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bile giderler idi Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭān

bir vilāyetde iki pādişāh ṣıġmaz:

1. **bir vilāyetde iki pādişāh ṣıġmaz:**-*de-maz*
Sayfa 15
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
İki padişah bir ülkede sığmaz.

feḥvāsınca buyururlar ki Rūmī bir vilāyetde iki pādişāh ṣıġmaz var imdi seni vaṭanıña istiḫlāf

birāder:

1. **birāderümüze:**-*ümüz, -e*
Sayfa 6
Satır: **18**
Kardeş.

intiḳālimüz daḫı ḳarībdür varuñ şehr-i Anḳaraya ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı Velī birāderümüze çün

2. **birāderümüzüñ:**-*ümüz, -üñ*
Sayfa 14
Satır: **23**
Kardeş.

birāderümüzüñ sikkesi ṭursun

3. **birāderi:**-*i*
Sayfa 55
Satır: **22**
Kardeş.

ʿāzim-i cennāt-i ʿāliyyāt oldılar Ḳabr-i şerīfleri Sulṭān Eşref-zāde türbeʾ-i şerīfesinde olup birāderi

4. **birāderleridür:**-*ler, -i, -dür*
Sayfa 55
Satır: **15**
Kardeş.

birāderleridür Şeyḫ Ḥamdī-i Sānī Efendi intiḳāl buyurduḳlarunda yerine ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i

5. **birāderüñüz:**-*üñüz*
Sayfa 61
Satır: **16**
Kardeş.

Bir ḳaç günden ṣoñra İzniḳden ḫaber gelmiş ki başuñuz ṣaġ olsun birāderüñüz Şeyḫ ʿAbdullah

6. **birāderidür:**-*i, -dür*
Sayfa 62
Satır: **19**
Kardeş.

birāderidür Emr-i Şeyḫūḫiyetde birāder-zādesi ile münāzaʿa eylemişken müḳābele günlerini terk

7. **birāderidür:**-*i, -dür*
Sayfa 64
Satır: **6**
Kardeş.

Şerafeʾd-din Efendinüñ ferzend-i ʿālīleridür ve Şeyḫ ʿAvnullah Efendinüñ birāderidür ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi

8. **birāderine:**-*i, -(n)e*
Sayfa 64
Satır: **11**
Kardeş.

defîn ü pederine vü
birāderine ḳarīndür o mifżāl-
i cihānuñ rıḥletin gūş
itdiğüm birle didüm tārīḫ-i

birāder-zāde:

1. **birāder-zādesi:**-*si*
Sayfa 62
Satır: **19**
Erkek kardeş çocuğu, yeğen.

birāderidür Emr-i
Şeyḫūḥiyetde birāder-zādesi
ile
münāzaʿa eylemişken
müḳābele günlerini terk

biraz:

1. **biraz:**
Sayfa 27
Satır: **3**
Biraz, azıcık.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz
ḫamr içerler ve bir yük
ḫamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

2. **biraz:**
Sayfa 66
Satır: **10**
Biraz, azıcık.

evvel-i bahār imiş ve gölden
balıḳ ṣayd itmek içün
Ḳaraṣuya sepedler ḳomışlar
ittifāḳ biraz eyyām

birer:

1. **birer:**
Sayfa 30
Satır: **11**
Bir sayısının üleştirme sayı sıfatı, her birine bir.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer
avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

2. **birer:**
Sayfa 30
Satır: **11**
Bir sayısının üleştirme sayı sıfatı, her birine bir.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer
avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

biri:

1. **biri:**
Sayfa 14
Satır: **12**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve
mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām
Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

2. **biri:**
Sayfa 14
Satır: **13**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

Ḥamāvī ve biri ʿAḳşemseʾd-
din ve biri Emir Sulṭān
Hazarātları Ḳaddesallahü
esrārehüm biz yine

3. **biri:**
Sayfa 14
Satır: **13**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

Ḥamāvī ve biri ʿAḳşemseʾd-
din ve biri Emir Sulṭān
Hazarātları Ḳaddesallahü
esrārehüm biz yine

4. **birinden:**-*(n)den, -*
Sayfa 25
Satır: **18**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

meşāyıḫ-ı ʿiẓāmdur anlara
mürācāt idüp her biri
birinden istimdād içün taḥt-ı
yedlerinde olan

5. **biri:**
Sayfa 27
Satır: **5**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

Eşref-zāde Ḥażretlerini şarap
ile boġalar biri
cānibinden Sulṭān Eşref-
zādeye bunlaruñ aḥvāli

6. **birine:**-*n, -e*
Sayfa 35
Satır: **6**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

server-i ʿuḳbā
buyurduḳlarından ṣoñra yine
ekle
ʿilleti sarāy-ı Hümāyunda
ḳadınlardan birine ʿārıż

7. **birine:**-*(n)e*
Sayfa 38
Satır: **22**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

āhūlara rükūb itmişler ol
ḫātūn muḳaddemlerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sūʾāl ider ol

8. **birine:**-*(n)e*
Sayfa 51
Satır: **14**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

Pazar Köyüne gider iken kerāmāt-ı evliyāʾullahı müẕākere iderler imiş dervīşlerden birine ḫāṭıra

9. **biri:**
Sayfa 56
Satır: **14**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

şerīflerindedür bu Şeyḫ-i ʿālīḳadriñ dört evlād-ı zükūrı olup biri Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi biri

10. **biri:**
Sayfa 56
Satır: **15**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

Şerafeʾd-din Efendidür ve biri İzzeʾd-dīn Efendidür ve biri ʿAbdullah Efendidür ki her biri

11. **biri:**
Sayfa 56
Satır: **16**
Bir kimse, herhangi bir şahıs (belirsizlik zamiri).

Şerafeʾd-din Efendidür ve biri İzzeʾd-dīn Efendidür ve biri ʿAbdullah Efendidür ki her biri

12. **biri:**
Sayfa 25
Satır: **5**
Birisi, bir tanesi.

bu menḳıbeden iki maʿnā var evvela biri budur ki dünyāya şu miḳdār taḳayyüd ḳalbde naḳş olup

13. **biri:**
Sayfa 25
Satır: **8**
Birisi, bir tanesi.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca var ḳıyās eyle ki daḫı ziyādesinüñ żararı ne ola biri daḫı budur ki

14. **biri:**
Sayfa 56
Satır: **14**
Birisi, bir tanesi.

şerīflerindedür bu Şeyḫ-i ʿālīḳadriñ dört evlād-ı zükūrı olup biri Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi biri

15. **birisi:**-*si*
Sayfa 43
Satır: **4**
Belgisiz zamir.

Sulṭāna elmayı getürüp nażarlarına korlar buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm bu elmanuñ birisi eksik

16. **birisi:**-*si*
Sayfa 52
Satır: **7**
Belgisiz zamir.

avınuñ zamānı imiş rüfeḳāsından birisi demiş ki bu defʿa geyik ṣayd itmeğe ne minnet ki Şeyḫ

birḳaç:

1. **birḳaç:**
Sayfa 5
Satır: **22**
"Birkaç" Belgisiz sıfat.

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

2. **birḳaç:**
Sayfa 11
Satır: **11**
"Birkaç" Belgisiz sıfat.

olurlar ammā birḳaç gün mürūr itdükde ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından ḫuṭūr ider ki

3. **birḳaç:**
Sayfa 31
Satır: **5**
"Birkaç" Belgisiz sıfat.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār ḫaṣlarından birḳaç adam alup tebdīl-i ṣūret ile İzniḳe gelürler ve

4. **birḳaç:**
Sayfa 33
Satır: **17**
"Birkaç" Belgisiz sıfat.

Birḳaç misāfir geldiler Tevbe idelüm didiler

5. **birḳaç:**
Sayfa 35
Satır: **22**
"Birkaç" Belgisiz sıfat.

merḥūme Zeliḫā Ḫātun vālid-i büzürgvārlarınuñ türbeʾ-i münīfelerinde birḳaç gün iʿtikāfa niyet idüp

6. **birkaç:**
Sayfa 50
Satır: **12**
"Birkaç" Belgisiz sıfat.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-ı senede bir zamānda benümle ḳırḳ nefer kimesneyi erbaʿīne ḳodı birkaç

7. **birkaç:**
Sayfa 69
Satır: **23**
"Birkaç" Belgisiz sıfat.

seccāde-nişīn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuḳarāyıla Şeyḫ Muḥammed Efendiye göndermişler

bi-şefāʿatihi habībihuʾl-muṣṭafā:

1. **bi-şefāʿatihi habībihuʾl-muṣṭafā:**
Sayfa 3
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın sevgilisi Mustafa'nın şefaatiyle.

neşr itmeği kendüme farż-ı ʿayn bilüp biʿavnillahi Teʿālā ve bi-şefāʿatihi Habībihuʾl- Muṣṭafā

bismillahiʾr-rahmāniʾr-rahīm:

1. **bismillahiʾr-rahmāniʾr-rahīm:**
Sayfa 27
Satır: **21**
Rahman ve rahim olan Allah'ın adı ile.

getürürler hemān Bismillahiʾr-rahmāniʾr-rahīm deyüp mübārek elleriyle ṭulumlaruñ ağızlarını açar

2. **bismillāhiʾr-raḥmāniʾr-raḥīm:**
Sayfa 2
Satır: **4**
Kelime Tipi: **Ayet**
Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

EʾL-İZNİḲī ḲUDDİSE SIRRAHU EʾL- BĀḲī Bismillāhiʾr-raḥmāniʾr-raḥīm

bit:

1. **bitmeğe:***-meğ, -e*
Sayfa 29
Satır: **20**
Çıkmak, filizlenmek.

Biiẕnillahi Teʿālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker

2. **biten:***-en*
Sayfa 51
Satır: **21**
Çıkmak, filizlenmek.

üstinde biten nedür deyü bir zeytūn ağacına işāret buyururlar dervīş daḫı ağaca yaḳın

bītāb:

1. **bītāb:**
Sayfa 37
Satır: **14**
Takatsiz, dermansız, mecalsiz.

iderler dirler ki şimdi paşaya buluşılmaz Maḥbūsı ṣabāḥ divāna getürelüm deyüp yoldan gelmiş bītāb

biʾṭ-ṭariḳüʾl-evlā:

1. **biʾṭ-ṭariḳüʾl-evlādur:***-dur*
Sayfa 38
Satır: **14**
En uygun yol.

maḥıbb-i ṣādıḳlar dünyā ġamından ve āḫiret ʿazābından ḫalāṣ olmaḳ biʾṭ-ṭariḳüʾl-evlādur

biz:

1. **bize:***-e*
Sayfa 5
Satır: **10**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Ḥażretlerine naẓar idüp buyururlar ki Dānişmend var bize köftelü şorba getür Anlar daḫı pāzāra

2. **bize:***-e*
Sayfa 7
Satır: **10**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Ḥażretlerine teveccüh eṣnāsında ḫāṭırına gelür ki n´ola yine ʿAzīz Ḥażretleri bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

3. **bize:***-e*
Sayfa 9
Satır: **20**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Efendi Ḥażretlerini istiḳbāle varurlar Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri buyururlar ki bize

4. **bize:**-*e*
Sayfa 11
Satır: **22**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ Şeyḫ Efendi Ḥażretleri bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām daḫı bī-nihāye ve dest

5. **bizi:**-*i*
Sayfa 12
Satır: **4**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu kelāmı istimāʿ idicek Yā Rabb bizi bu endişeden ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

6. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 12
Satır: **1**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

hiç bizüm içün gamḫ∨ār olmañ didi kerīmeleri daḫı geldi Bu kelāmı babalarınuñ ḫücresi ḳapusında

7. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 12
Satır: **21**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Bizüm Şeyḫüñ efʿālinde müdaḫelemiz yoḳdur varuñ siz söyleyün dirler

8. **bize:**-*e*
Sayfa 13
Satır: **22**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

gelmez Bir daḫı Hū dirler hemān bir kere Lebbeyk Sulṭānum bize ḳıyduñuz diyüp ḳuʿūd iderler

9. **biz:**
Sayfa 14
Satır: **14**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Ḥamāvī ve biri ʿAḳşemseʾd-din ve biri Emir Sulṭān Hazarātları Ḳaddesallahü esrārehüm biz yine

10. **bizi:**-*i*
Sayfa 14
Satır: **2**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

beni bunda ḫaps itdiñüz ki ammā Eşref-zāde Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden murādı bizi istiġraḳ

11. **biz:**
Sayfa 15
Satır: **13**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

fuḳarāsı dirler ki neʿacep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ

12. **bize:**-*e*
Sayfa 15
Satır: **14**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

fuḳarāsı dirler ki neʿacep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ

13. **bize:**-*e*
Sayfa 17
Satır: **6**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

mervīdür ki ol zamān nevbahār imiş Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki dervīşler bize bir

14. **bize:**-*e*
Sayfa 18
Satır: **5**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

cümle Rūm erenlerinüñ nihāyetine yetişüp bize geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

15. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 18
Satır: **6**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

cümle Rūm erenlerinüñ nihāyetine yetişüp bize geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

16. **bize:**-*e*
Sayfa 22
Satır: **20**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

dāmānına yüzler sürüp küstāḫlıġından istiġfār ider ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire ṭalep iden bize gelsün

17. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 25
Satır: **2**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı
eyleme zirā maḥrūmlıġa
bāʿiṣdür eğer bizüm
ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

18. **bizümle:**-*üm, -le*
Sayfa 29
Satır: **2**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

istinṣāḥ iderler Baʿdeʾl-vāʾẓ
veʾn-naṣīḥa
buyururlar ki ey ḫalīfe-i
İslām bizümle ḫidmet

19. **bizi:**-*i*
Sayfa 30
Satır: **22**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā
senden murādum
baʿdehu-l yevm budur ki bizi
selāṭīnüñ ḳalbinden

20. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 30
Satır: **23**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

ve selāṭīni bizüm
ḳalbümüzden

21. **bizi:**-*i*
Sayfa 31
Satır: **7**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

buyururlar ki Sulṭānum bizi
dervīşliğe ḳabul eyleñ
baña salṭanat gerekmez deyü
ilḥāḥ ve ibrām ider

22. **bize:**-*e*
Sayfa 32
Satır: **16**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

ẕikr iderler Baʿdehu Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri
kibār bize müteraḳḳıblerdür
deyü yed-i şerīflerüñ

23. **biz:**
Sayfa 36
Satır: **20**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir
ki şakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz
Maḥbūs-ı derdmend der ki

24. **biz:**
Sayfa 37
Satır: **3**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

gelesin biz senü bu belādan
ḫalās itmemek
mürüvvet değüldür ḫātıruñı
ḫôş ṭut ʿAn-ḳarīb

25. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 37
Satır: **2**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İzniḳde
oluram çünki sen maẓlūmen
bizüm yanumuza

26. **bize:**-*e*
Sayfa 38
Satır: **10**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

üzere ser-güzeştesini beyān
eylemişdür bu ḳıṣṣadan
bize ḥāṣıl oldı ki āsitāne-i
āliyyelerine rūy-ı māl

27. **bizden:**-*den*
Sayfa 39
Satır: **22**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn
vardur adı filāndur
bizden selām idüñ Maḥmūd
Paşanuñ ḫalāṣıçün

28. **bize:**-*e*
Sayfa 41
Satır: **20**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faḳīhe buyururlar ki
Bu maʿṣūmı bize virüñ
taʿlīm-i ʿilm ü edeb idelüm

29. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 46
Satır: **12**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Şeyḫ Efendi Ḥażretleri ġāyet
ḥaẓẓeyledi yörükler
eytdiler ki nice ṭaʿāmdur
bizüm andan ḫaberümüz

30. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 46

Satır: **17**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

kereminden bizüm ḫidmetümüzde olan müʾminleri taʿẓīm için ḳudret-i sofrasından melekleriyle

31. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 50
Satır: **32**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

32. **bize:**-*e*
Sayfa 51
Satır: **16**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi Ḥażretlerinüñ kerāmeti var ise bize bir miḳdār şeker bulsun dir Baʿdehu

33. **bizümledür:**-*üm, -le, -dür*
Sayfa 52
Satır: **9**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Ḥażretleri bizümledür Eʾl-ḳışṣa yaylaḳdan ḳalḳup Kilise Dağı dāmeninde Oda nām pınar

34. **bize:**-*e*
Sayfa 53
Satır: **3**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

bedkirdārdan bize ne ġam didiler Nuṣret-i Ḫudāya taʿlīḳ itmediler ol ecilden ṣūret-i inhizam vāḳıʿ oldı

35. **bize:**-*e*
Sayfa 53
Satır: **5**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

imdi bize şikār nasīb olmadıġı bu avda āhūya ne minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği söziñ

36. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 53
Satır: **2**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Rıḍvānullahi ʿaleyhim ecmaʿīn buyurdılar ki çünki Ḫażreti Resūlullah bizüm içimüzdedür Küffār-ı

37. **bizümledür:**-*üm, -le, -dür*
Sayfa 53
Satır: **6**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

imdi bize şikār nasīb olmadıġı bu avda āhūya ne minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği söziñ

38. **biz:**
Sayfa 59
Satır: **18**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

39. **bizümle:**-*üm, -le*
Sayfa 59
Satır: **23**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

40. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 63
Satır: **6**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı cemʿ idüp gelsünler ve bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḫir

41. **bizüm:**-*üm*
Sayfa 66
Satır: **4**
"Biz" birinci çoğul şahıs zamiri.

Tırsī Ḥażretleri meclislerinde olan dervīşāna buyurur ki bizüm Sinān Dede Allahüekber didüği

bi-zātihi:

1. **bi-zātihi:**
Sayfa 13
Satır: **14**
Kendi kendine, aslında, kendiliğinden, esasında, kendisi, yalnızca zâtından, aslından.

miḳdār ẕikruʾllah iderler
Baʿdehu ʿAzīz Ḥażretleri
duʿā idüp bi-zātihi mübārek
elleriyle

biẕātihi:

1. **biẕātihi:**
Sayfa 28
Satır: **8**
Kendim.

derūnına āteş-i muḥabbet
düşüp nice ideceğin
bilmez ʿĀḳıbetüʾl-emr
istiḳbāle biẕātihi giderem

biʾẕ-ẕāt:

1. **biʾẕ-ẕāt:**
Sayfa 10
Satır: **12**
Kendi, kendisi.

Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerine
nūr-ı velāyetle
maʿlūm olup biʾẕ-ẕāt
kendüleri ḫānḳāh ḳapusından

2. **biʾẕ-ẕāt:**
Sayfa 49
Satır: **7**
Kendi, kendisi.

pīrüm Ḥamdī Efendi
Ḥażretlerinden biʾẕ-ẕāt
istimāʿ olınmışdur ki
buyurmışlardur vaḳtā ki

boġ:

1. **boġalar:***-a, -lar*
Sayfa 27
Satır: **5**
(Bir canlıyı ağzını, burnunu tıkamak, boğazını sıkmak veya suya batırmak sûretiyle) Nefes almasına engel olarak öldürmek.

Eşref-zāde Ḥażretlerini şarap
ile boġalar biri
cānibinden Sulṭān Eşref-
zādeye bunlaruñ aḥvāli

2. **boġarlar:***-ar, -lar*
Sayfa 40
Satır: **15**
(Bir canlıyı ağzını, burnunu tıkamak, boğazını sıkmak veya suya batırmak sûretiyle) Nefes almasına engel olarak öldürmek.

boġarlar Baʿdehuʾl-mevt
Sulṭān Meḥmed Ḥażretleri
ġāyet nādim olmışlar ammā
çi-fāʾide iẕācāʾeʾl-

bolu:

1. **bolu:**
Sayfa 41
Satır: **9**
Bolu şehri.

muḳtedā-yı enāmdur Vaṭan-ı
aṣlīsi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroġlu
Aḫmedīnüñ

2. **boluda:***-da*
Sayfa 41
Satır: **10**
Bolu şehri.

muḳtedā-yı enāmdur Vaṭan-ı
aṣlīsi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroġlu
Aḫmedīnüñ

bölük:

1. **bölük:**
Sayfa 45
Satır: **18**
Grup.

ṣoñra meşyistan içinde
yörükler ṭāifesi şeklinde bir
bölük cemāʿat gelürler
ellerinde sofraları var

2. **bölük:**
Sayfa 38
Satır: **20**
(askeri) bölük.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa
gider köyden ṭaşra
çıḳduḳda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

boş idenlere:

1. **boş idenlere:***-en, -ler, -e*
Sayfa 56
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
Boşaltmak, temizlemek.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk
eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere ṣala
gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa
eyleyüben iştiġal ẕikr-i
Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala
gelsün berü

boyalıca:

1. **boyalıca:**
Sayfa 51
Satır: **12**
Boyalıca, şuandaki Bursa'nın İznik ilçesine bağlı bir mahalledir.

Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi
ibniʾṣ-Ṣeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretleri bir gün bu
boyalıca nām ḳaryeden

böyle:

1. **böyle:**
Sayfa 14

Satır: **5**
"böyle, bu şekilde" anlamlarına gelen durum zarfı.

ruḥum işte mürşid-i kāmil
böyle olur ki ḳalbi
yerde ḳoyup kendi ʿālem-i
ervāḥa ṭayarān idüp

2. **böyle:**
Sayfa 19
Satır: **22**
"böyle, bu şekilde" anlamlarına gelen durum zarfı.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki
siz bu ʿazīziñ
keyfiyet ve ḥālini
bilmezsüñüz böyle istiḥḳār

bu:

1. **bu:**
Sayfa 8
Satır: **23**
"Bu" işaret sıfatı.

Sulṭānum bu bendenize
ḳanāʿat

2. **bu:**
Sayfa 9
Satır: **2**
"Bu" işaret sıfatı.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda
ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar
ki imdi senüñ bu

3. **bu:**
Sayfa 9
Satır: **24**
"Bu" işaret sıfatı.

vilāyet-i cemʿan Rūm
ṭarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersaḫ yir giderler
Bu kimesne ʿacaba kim

4. **bu:**
Sayfa 10
Satır: **10**
"Bu" işaret sıfatı.

geliyor fenālarından Eşref-
zāde Efendiyi bilmezler
ṣuret-bīn olduklarından
ʿākıbetüʾl-emr bu ḥāl Şeyḫ

5. **bu:**
Sayfa 11
Satır: **1**
"Bu" işaret sıfatı.

bu kelām cārī olduġı eclden
teberrük ḳaṣd
eylemişler çünki Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri kāġıda

6. **bu:**
Sayfa 11
Satır: **12**
"Bu" işaret sıfatı.

olurlar ammā birḳaç gün
mürūr itdükde ḳalb-i
şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās
ṭarafından ḫuṭūr ider ki

7. **bu:**
Sayfa 11
Satır: **15**
"Bu" işaret sıfatı.

bu derde deyü hużūr-ı
ḳalblerini perişān ider Ḥaḳḳ
Teʿālānuñʿināyeti ve Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ

8. **bu:**
Sayfa 12
Satır: **2**
"Bu" işaret sıfatı.

hiç bizüm içün gamḫ∨ār
olmañ didi kerīmeleri daḫı
geldi Bu kelāmı babalarınuñ
ḫücresi ḳapusında

9. **bu:**
Sayfa 12
Satır: **3**
"Bu" işaret sıfatı.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu
kelāmı istimāʿ idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden
ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

10. **bu:**
Sayfa 12
Satır: **4**
"Bu" işaret sıfatı.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu
kelāmı istimāʿ idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden
ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

11. **bu:**
Sayfa 12
Satır: **17**
"Bu" işaret sıfatı.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber
dervīşān içinde şāyiʿ olup
baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe
gidelüm bir meyyiti

12. **bu:**
Sayfa 17
Satır: **19**
"Bu" işaret sıfatı.

ve anı alup ḥużuruñuza
geldüm İmdi bu
menḳıbelerden Eşref-zāde
Efendinüñ kemāl-i

13. **bu:**
Sayfa 18

Satır: **16**
"Bu" işaret sıfatı.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir naẓar eyleye
tā ki siz daḫı müntefiʿ
olayduñuz Bu kelām nūr-ı

14. **bu:**
Sayfa 19
Satır: **21**
"Bu" işaret sıfatı.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki
siz buʿazīziñ
keyfiyet ve ḥālini
bilmezsüñüz böyle istiḥḳār

15. **bu:**
Sayfa 19
Satır: **23**
"Bu" işaret sıfatı.

idersüñüz buʿazīziñ şehr-i
Ḫamāda nice
kerametleri ẓuhūr eyledi
deyü kerāmetlerini bir bir

16. **bu:**
Sayfa 20
Satır: **11**
"Bu" işaret sıfatı.

mezbūr bu kelāmı işidicek
ben bunu şubaşıya virüp
müjdesini alurum deyü
Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

17. **bu:**
Sayfa 24
Satır: **23**
"Bu" işaret sıfatı.

nice ẕikruʾllah idersüñ bu
küstāḫlık yetmez iken
inkār daḫı idersin

18. **bu:**
Sayfa 25
Satır: **1**
"Bu" işaret sıfatı.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı
eyleme zirā maḥrūmlıġa
bāʿiṣdür eğer bizüm
ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

19. **bu:**
Sayfa 25
Satır: **5**
"Bu" işaret sıfatı.

bu menḳıbeden iki maʿnā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miḳdār taḳayyüd
ḳalbde naḳş olup

20. **budur:**-*dur*
Sayfa 25
Satır: **5**
"Bu" işaret sıfatı.

bu menḳıbeden iki maʿnā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miḳdār taḳayyüd
ḳalbde naḳş olup

21. **budur:**-*dur*
Sayfa 25
Satır: **8**
"Bu" işaret sıfatı.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca
var ḳıyās eyle ki
daḫı ziyādesinüñ żararı ne
ola biri daḫı budur ki

22. **bu:**
Sayfa 26
Satır: **1**
"Bu" işaret sıfatı.

varup dir ki Sulṭānum bu
ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde
bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn
ü ḥālin müşāhede

23. **bu:**
Sayfa 26
Satır: **12**
"Bu" işaret sıfatı.

gidemezem ḳapucılar daḫı
gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını
iʿlām iderler * vezīr daḫı

24. **bu:**
Sayfa 27
Satır: **4**
"Bu" işaret sıfatı.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz
ḫamr içerler ve bir yük
ḫamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

25. **bu:**
Sayfa 29
Satır: **12**
"Bu" işaret sıfatı.

nefeslerine ṭutup baʿdehu
pādişāha virüp
buyururlar ki bu şekeri
vālideñüze virüñ eriyince

26. **bu:**
Sayfa 29
Satır: **23**
"Bu" işaret sıfatı.

bu kerāmeti ʿayānen
müşāhede itdüklerinde

27. **bu:**
Sayfa 30
Satır: **4**
"Bu" işaret sıfatı.

dānesini ḳabul itmeyüp yine red iderler ve buyururlar ki Pādişāhum siz bu sīm ü zeri

28. **bu:**
Sayfa 32
Satır: **8**
"Bu" işaret sıfatı.

müşerref olup dest-i saʿādetlerinden tövbekār olayduk bu devletden bī-naṣīb olduḳ deyü aġlaşurlar

29. **bu:**
Sayfa 32
Satır: **19**
"Bu" işaret sıfatı.

Ḥaḳḳa ḥamd ü senā iderler ve bu kerāmete ḥāżır-ı biʾl-meclis olan ehl-i ḥāl fuḳarā cümlesi müşāhede

30. **bu:**
Sayfa 33
Satır: **1**
"Bu" işaret sıfatı.

Nitekim bu vaḳʿayı zīb-i maḥāfil-i Kürsī ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī naẓm idüp ḳaleme

31. **bu:**
Sayfa 34
Satır: **5**
"Bu" işaret sıfatı.

Bu bīçare ġarip nitsün Aġlayu ḳancaru gitsün

32. **bu:**
Sayfa 34
Satır: **7**
"Bu" işaret sıfatı.

Sensüz bu cihānı nitsün Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

33. **bu:**
Sayfa 34
Satır: **9**
"Bu" işaret sıfatı.

Bu ʿAbdüʾr-raḥīm Tırsī Andandur āh u zārisi

34. **bu:**
Sayfa 35
Satır: **16**
"Bu" işaret sıfatı.

aġzına almış Bi-Keremillahi-Teʿālā ol maraż defʿ olmış Ve bu şöhret bulan cevherüñ esāsı ol

35. **bu:**
Sayfa 36
Satır: **10**
"Bu" işaret sıfatı.

vāṣıl olurlar Menḳıbe mervīdür ki Sulṭān Eşref-zāde bu dār-ı ġurūrdan sarāy-ı sürūra irtiḥāl

36. **bu:**
Sayfa 37
Satır: **3**
"Bu" işaret sıfatı.

gelesin biz senü bu belādan ḫalās itmemek mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı ḫôş ṭut ʿAn-ḳarīb

37. **bu:**
Sayfa 38
Satır: **1**
"Bu" işaret sıfatı.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā bir ṣanduḳcı

38. **bu:**
Sayfa 38
Satır: **1**
"Bu" işaret sıfatı.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā bir ṣanduḳcı

39. **bu:**
Sayfa 38
Satır: **9**
"Bu" işaret sıfatı.

üzere ser-güzeştesini beyān eylemişdür bu ḳıṣṣadan bize ḥāṣıl oldı ki āsitāne-i āliyyelerine rūy-ı māl

40. **bu:**
Sayfa 38
Satır: **22**
"Bu" işaret sıfatı.

āhūlara rükūb itmişler ol ḫātūn muḳaddemlerinden birine bu gelenler kimdür deyü sūʾāl ider ol

41. **bu:**
Sayfa 39
Satır: **1**
"Bu" işaret sıfatı.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-zādedür didüklerinde hemān ḫātūn ādāb üzre bir miḳdār tevaḳḳuf idüp

42. **bu:**
Sayfa 39

Satır: **7**
"Bu" işaret sıfatı.

mi buyururlar ki bu sene
ġazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

43. **bu:**
Sayfa 40
Satır: **11**
"Bu" işaret sıfatı.

adamları meʾyūs olup
İstanbula gelüp bu ḥāli
Maḥmūd Paşaya iʿlām
iderler Maḥmūd Paşa daḫı

44. **bu:**
Sayfa 41
Satır: **20**
"Bu" işaret sıfatı.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faḳīhe buyururlar ki
Bu maʿṣūmı bize virüñ
taʿlīm-i ʿilm ü edeb idelüm

45. **bu:**
Sayfa 42
Satır: **4**
"Bu" işaret sıfatı.

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
raḥmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

46. **bu:**
Sayfa 42
Satır: **8**
"Bu" işaret sıfatı.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda
İzniḳde olurlar imiş
ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı
bu ʿādeti icrā iderler

47. **budur:**-*dur*
Sayfa 42
Satır: **10**
"Bu" işaret sıfatı.

Ḥaḳḳ Sübḥanehu ve
Teʿālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve
aḫfād-ı ʿizāmını ilā-

48. **bu:**
Sayfa 43
Satır: **4**
"Bu" işaret sıfatı.

Sulṭāna elmayı getürüp
naẓarlarına korlar
buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

49. **bu:**
Sayfa 43
Satır: **13**
"Bu" işaret sıfatı.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki
ʿAbdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı
semʿan ve tāʿaten deyüp

50. **bu:**
Sayfa 43
Satır: **21**
"Bu" işaret sıfatı.

ve bilür ki bu dervīş
ṣuretinde olan Ḫıżır
ʿaleyhiʾs-
selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm
sen ḫidmetinde

51. **bu:**
Sayfa 47
Satır: **3**
"Bu" işaret sıfatı.

Eşref-zāde Ḥażretleri bu
dārüʾl-ġurūrdan ʿazm-i
sarāy-ı sürūr eyledüklerinde
ben ṣaġīre ḳalup Sulṭān

52. **bu:**
Sayfa 47
Satır: **13**
"Bu" işaret sıfatı.

ṣoñra pādişāh benüm oġlum
olsun bende bu
maʿnāyı daima ilḥāḥ
iderdüm bir şeb rüʾyamda

53. **bu:**
Sayfa 48
Satır: **9**
"Bu" işaret sıfatı.

enbiyānuñ mübārek lisān-ı
saʿādetlerinden bu
kelām ṣādır olıcaḳ ġayrı
şehzādelerüñ başlarından

54. **bu:**
Sayfa 48
Satır: **12**
"Bu" işaret sıfatı.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden ḳaldururlar
bu ḥālde iken bīdār oldum ve
feryād eyledüm ve

55. **bu:**
Sayfa 48
Satır: **17**
"Bu" işaret sıfatı.

ʿOsmanıñ nesli münḳaṭiʿ mı
olsun bu rıżāʾ-yı
Ḥaḳḳa muḫālifdür deyü
teslīm eylediler maʿlūm

56. **bu:**
Sayfa 49

Satır: **18**
"Bu" işaret sıfatı.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede
ḥayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i
İzniḳ bu kelbceğizi

57. **bu:**
Sayfa 49
Satır: **20**
"Bu" işaret sıfatı.

rencīde itmeyin bunda bir
ḥikmet var ola
ẓuhūrına muntaẓır oluñ imdi
bu kelbüñ

58. **bu:**
Sayfa 50
Satır: **14**
"Bu" işaret sıfatı.

gün mürūrında ḫāṭıruma
ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir
küçük adamdur bu ḳırḳ nefer
kimesneyi nice

59. **bu:**
Sayfa 50
Satır: **15**
"Bu" işaret sıfatı.

terbiye ider henüz bu ḫāṭıra
temām olmadın ʿAzīz
Ḥażretleri ṭarfetüʾl-ʿaynda
ḫalvetḫāne ḳapusına

60. **bu:**
Sayfa 50
Satır: **28**
"Bu" işaret sıfatı.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi
Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı
pīride teʾehhül eyleyüp
Zevceleri ḥāmile olduḳda

ahali-i İzniḳ beyninde gufte
olup bu veled şeyḫden

61. **bu:**
Sayfa 50
Satır: **29**
"Bu" işaret sıfatı.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde
ẓuhūr-ı veled itmek
muteşavver degüldür
dimişler
Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī
Efendinüñ kelām semʿına
vāṣıl olduḳda yevm-i

62. **bu:**
Sayfa 51
Satır: **12**
"Bu" işaret sıfatı.

Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi
ibniʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretleri bir gün bu
boyalıca nām ḳaryeden

63. **bu:**
Sayfa 52
Satır: **8**
"Bu" işaret sıfatı.

avınuñ zamānı imiş
rüfeḳāsından birisi demiş ki
bu defʿa geyik ṣayd itmeğe
ne minnet ki Şeyḫ

64. **bu:**
Sayfa 53
Satır: **5**
"Bu" işaret sıfatı.

imdi bize şikār nasīb
olmadıġı bu avda āhūya ne
minnet çün Şeyḫ Efendi
bizümledür didüği söziñ

65. **bu:**
Sayfa 53
Satır: **10**
"Bu" işaret sıfatı.

ʿaleyh Ḥażreti Şeyḫ Sırrī
ʿAli Efendi Ḳuddise
Sırruhu bu Şeyḫ-i celilüʾl-
miḳdār ve keşīrüʾl-iʿtibār

66. **bu:**
Sayfa 54
Satır: **20**
"Bu" işaret sıfatı.

Ḥażreti Şeyḫüñ vefātına
Ḫayreʾd-din Paşa-zādelerden
ʿAlemī Muṣṭafa Efendi bu
tārīḫ-i fārisīyi gūyā

67. **bu:**
Sayfa 56
Satır: **3**
"Bu" işaret sıfatı.

vardur nitekim bu ḫāşiyede
meṣṭūr olan zāde-i
ṭabʿ-ı şerīfleridür Ḥażreti eʾş-
Şeyḫ Eşref-i Ṣānī

68. **bu:**
Sayfa 56
Satır: **5**
"Bu" işaret sıfatı.

İbnüʾş-Şeyḫ Lütfullah Efendi
Ḳuddise Sırruhu bu
Şeyḫ ẕü-saʿādet Şeyḫ
Lütfullah Efendinüñ

69. **bu:**
Sayfa 56
Satır: **13**
"Bu" işaret sıfatı.

şerīflerindedür bu Şeyḫ-i
ʿālīḳadriñ dört evlād-ı

zükūrı olup biri Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi biri

70. **bu:**
Sayfa 56
Satır: **20**
"Bu" işaret sıfatı.

meẕkūrdur Ḥażreti Şeyḫ ʿAbdullah Efendi İbnüʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Efendi Ḳuddise Sırruhu bu

71. **bu:**
Sayfa 57
Satır: **18**
"Bu" işaret sıfatı.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı ebyāt u eşʾār buyurmışlardur nitekim bu rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

72. **bu:**
Sayfa 59
Satır: **6**
"Bu" işaret sıfatı.

Efendi zāviyesinde medfūndur vefātına mevālīden Müʾmin-zāde Ḥasīb Efendi bu tārīḫi gūyen

73. **bu:**
Sayfa 59
Satır: **19**
"Bu" işaret sıfatı.

deyüñ ola ki bu ḫātūn ḫastalıkdan ḫalās ola anlar daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp hemān Şeyḫ

74. **bu:**
Sayfa 59
Satır: **23**
"Bu" işaret sıfatı.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

75. **bu:**
Sayfa 60
Satır: **8**
"Bu" işaret sıfatı.

oldum Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi İbn Şeyḫ Eşref-i Sānī Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ-i saʿādet-meşāb ü

76. **bu:**
Sayfa 60
Satır: **17**
"Bu" işaret sıfatı.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardur nitekim bu İlāhīzāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür ẕikriyle ʿāşıḳ gülżār oldı tāze-

77. **bu:**
Sayfa 61
Satır: **20**
"Bu" işaret sıfatı.

aldurdum didüği güni ḫaber virdiler Şeyḫ Aḥmed Efendi İbn Şeyḫ Ḥamdī-i Sānī Efendi bu Şeyḫ-i

78. **bu:**
Sayfa 62
Satır: **4**
"Bu" işaret sıfatı.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī türbesinde zemīn-i raḥmet-i Ḫudāya ḳarīndür Eşrefī nām bir şāʿir bu tārīḫi

79. **bu:**
Sayfa 62
Satır: **8**
"Bu" işaret sıfatı.

Şeyḫ ʿAbdullah Efendi İbnüʾş Şeyḫ Ahmed Efendi bu Şeyḫ-i saʿādet-mend sālifüʾl-beyān-ı mezbūr Şeyḫ

80. **bu:**
Sayfa 62
Satır: **16**
"Bu" işaret sıfatı.

Raḥmetullahiʿaleyh Eş-Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi İbnüʾş-Şeyḫ Lütfullah Efendi bu Şeyḫ-i ʿālī-ḳadr

81. **bu:**
Sayfa 63
Satır: **23**
"Bu" işaret sıfatı.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

82. **bunları:***-n, -lar, -ı*
Sayfa 5
Satır: **20**
"Bu" işaret zamiri.

yārın köftelüsini daḫı getüreyüm didi hemān Abdāl Muḥammed Ḥażretleri bunları imtiḥān içün

83. **bunuñ:***-nuñ*
Sayfa 5

Satır: **17**
"Bu" işaret zamiri.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki Sulṭānum bugün köftelü şorba ḳalmamış İnşāallah

84. **buna:**-*(n)a*
Sayfa 30
Satır: **5**
"Bu" işaret zamiri.

ḳullaruñuza virüp ġazā eyleñ fuḳarānıñ buna iḥtiyācı yoḳdur deyücek pādişāh Ḥażretleri müteġayyir

85. **bunda:**-*(n)da*
Sayfa 49
Satır: **19**
"Bu" işaret zamiri.

rencīde itmeyin bunda bir ḥikmet var ola
ẓuhūrına muntaẓır oluñ imdi bu kelbüñ

86. **bundan:**-*(n)dan*
Sayfa 49
Satır: **15**
"Bu" işaret zamiri.

bundan istikrāh idüp döğüp ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye mülāzemet iderdi ol

87. **bu:**
Sayfa 59
Satır: **21**
"Bu" işaret zamiri.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

88. **bu:**
Sayfa 70
Satır: **22**
"Bu" işaret zamiri.

*Şeyh-i mezburūn tabiʿat-ı şiʿriyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımuʿteberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür

89. **budur:**-*dur*
Sayfa 15
Satır: **5**
Böyle.

sikkesi yedi terk olduġına ḥikmet budur deyü buyurmışlar ki keçeden itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

90. **bu:**
Sayfa 2
Satır: **13**
"Bu" işaret sıfatı.

Ey ḫullān-ı vefā ve muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr kim
ʿAbdullah Veliyüddin el-Bursevī bi-ḳadril-mühceti ve'ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis

91. **bunu:**-*(n)u*
Sayfa 20
Satır: **11**
"Bu" şahıs zamiri.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu ṣubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

92. **bunuñ:**-*nuñ*
Sayfa 20
Satır: **19**
"Bu" şahıs zamiri.

bunuñ Eşref-zāde olduġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām virüp mümkün oldığı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

bu denlü:

1. **bu denlü:**
Sayfa 8
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Bu kadar (çok) II Miktar sıfatı.

olmadı meğer ki vāḳıʿam olaydı Anı daḫı ki edeb birle söyleyüp taʿbīr itdürür idüm Bu denlü zamān

2. **bu deñlü:**
Sayfa 13
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
"Bu kadar" anlamında üstünlük derecesini belirten sıfat.

ḥāzirūn ḳıyās iderler ki beni aç ve ṣusuz bu deñlü zamānda

bu ḥalde:

1. **bu ḥalde:**-*de*
Sayfa 19
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
İçinde bulunulan durum.

ḥikmet-i Ḫudā günlerde bir gün Ḫamādan bir
kimesne İzniḳe gelür Sulṭān Eşref-zādeyi bu ḥalde

bu ḥāl-i iştiġāl:

1. **bu ḥāl-i iştiġāl:**
Sayfa 71
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Bu durum ile meşguliyet.

iştiġāl üzre iken biñ yüz elli üç Ṣaferüʾl-ḫayrında şarāb-ı vuṣlatı nūş vü dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

bu ḳadar:

1. **bu ḳadar:**
Sayfa 15
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Bu kadar, -çok fazla anlamında-.

fuḳarāsı dirler ki ne ʿacep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ

2. **bu ḳadar:**
Sayfa 45
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Bu kadar, -çok fazla anlamında-.

ṣaḥanları ol tencereden ṭoldurduḳ ve bu ḳadar cemāʿat ekl itdiler ve cümlesi ṭoydılar ve tencerede

bu oldığın:

1. **bu oldığın:***-dı, -ġı, -n-dıġ, -ı, -n*
Sayfa 10
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Bu(kişi)olmak.

gider aṣlā müstaḳbilden bir kimesne Rūmdan gelen bu oldığın bilmezler zīrā Sulṭān Eşref-zādenüñ

budur ki:

1. **budur ki:**
Sayfa 30
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Budur ki.

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā senden murādum baʿdehu-l yevm budur ki bizi selāṭīnüñ ḳalbinden

bugün:

1. **bugün:**
Sayfa 5
Satır: **18**
Bugün.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki Sulṭānum bugün köftelü şorba ḳalmamış İnşāallah

2. **bugün:**
Sayfa 15
Satır: **22**
Bugün.

buyururlar ki Yā Rūmī misāfirümüz olduñuz ammā size bir żiyāfet idemedük bugün bunda ol

3. **bugün:**
Sayfa 70
Satır: **23**
Bugün.

İlahī Gel bugün ʿışḳuñ şarābın içüben mestāne ol Gel bugün nāmus u ʿārı terk idüp dīvāne ol

4. **bugün:**
Sayfa 70
Satır: **23**
Bugün.

İlahī Gel bugün ʿışḳuñ şarābın içüben mestāne ol Gel bugün nāmus u ʿārı terk idüp dīvāne ol

5. **bugün:**
Sayfa 70
Satır: **27**
Bugün.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre bahādırlık idüp Cümle ḳır nefsüñ çerisin sen daḫı merdāne ol

bük:

1. **bükülüp:***-ül, -üp*
Sayfa 23
Satır: **11**
Katlamak, dürmek.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

buḳʿa-i münīfede:

1. **buḳʿa-i münīfede:***-de*
Sayfa 44
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yüce yer.

İzniḳde Sulṭān Eşref-zādenüñ türbe-i şerīfesi ḳarşusında vāḳiʿ bir buḳʿa-i münīfede mütevāziʿ-i

2. **buḳʿa-i münīfede:***-de*
Sayfa 57
Satır: **11**

Kelime Tipi: **-**
Yüce yer.

buḳʿa-i münīfede raḥmet-i
Ḥaḳḳda ḳarīndür
Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ
ʿAbdülḳādir Efendi

3. **buḳʿa-i münīfede:**-*de*
Sayfa 58
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yüce yer.

medfūn olduḳları buḳʿa-i
münīfede medfūndur
Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ
Muḥyiʾd-din Efendi

bul:

1. **bulamaz:**-*a, -maz*
Sayfa 5
Satır: **12**
Arayarak temin etmek.

varup her ne ḳadar köfte- lü
şorba arar ammā
bulamaz Āḫirüʾl-emr
köftesüz bir çanaḳ şorba alup

2. **bulasız:**-*asız*
Sayfa 16
Satır: **14**
Arayarak temin etmek.

ḳullanmak olmaz likin siz de
bir tefaḫḫuş idüñ
belki şucaġız bulasız siz
Sulṭān Eşref-zāde daḫı

3. **buldum:**-*du, -m*
Sayfa 17
Satır: **18**
Arayarak temin etmek.

ḳoparma tesbīḥümden
ayurma deyü nidā ider ol
ecilden hemān bir ẕikri
tükenmiş benefşe buldum

4. **bulmamışsıñ:**-*ma, -mış, -sıñ*
Sayfa 17
Satır: **14**
Arayarak temin etmek.

Ḥażretleri buyurur ki Rūmī
misāfir olmaġla
benefşenüñ mekānını
bulmamışsıñ gibi Sulṭān

5. **bulup:**-*up*
Sayfa 46
Satır: **9**
Arayarak temin etmek.

yaylaḳda olan yörüklerüñ
baʿżısını bulup eytdüm
ki müʾminler ʿacib
zamānında ṭaʿām getürdüñüz

6. **bulsun:**-*sun*
Sayfa 51
Satır: **16**
Arayarak temin etmek.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi
Ḥażretlerinüñ kerāmeti
var ise bize bir miḳdār şeker
bulsun dir Baʿdehu

7. **bulduḳlarundan:**-*duḳ, -lar, -u, -(n)dan*
Sayfa 32
Satır: **3**
Bir şey, bir kimse veya bir durumla karşılaşmak.

intiḳāl itmiş bulduḳlarundan
çoḳ feryād ü fiġān
idüp demişler ki müddet-i
medīdedür ki

8. **buldılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 33
Satır: **19**
Bir şey, bir kimse veya bir durumla karşılaşmak.

Dünyādan göçmiş buldılar
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

9. **bulınan:**-*ın, -an*
Sayfa 38
Satır: **12**
Yer almak.

iden kimesne dünyevī
belāsından rehāyāb olınca
ziyāretlerine varup ḫidmet-i
ʿaliyyelerinde bulınan

10. **bulup:**-*up*
Sayfa 40
Satır: **1**
Bulmak.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḫātūnı bulurlar ve
Sulṭān Eşref-zādenüñ
selāmını īṣāl iderler ve

11. **bulurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 40
Satır: **1**
Bulmak.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḫātūnı bulurlar ve
Sulṭān Eşref-zādenüñ
selāmını īṣāl iderler ve

12. **buldı:**-*dı*
Sayfa 60
Satır: **19**
Bulmak.

ter göñlüm nev-bahār oldı
Ḳodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīḳarār
oldı Allahuñ adın

bul-:

1. **bulmış:**-*mış*
   Sayfa 17
   Satır: **1**
   Arayarak temin etmek.

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol ṣu olan maḥalle varurlar görürler ki ṣu henüz çıḳup

bulamac:

1. **bulamac:**
   Sayfa 12
   Satır: **8**
   1.Sulu ve cıvık hamur ve bu kıvamdaki karışım. 2. Un ve yağ ile yapılan çeşitli hamur yemekleri.

otuz güne varduḳda otuz birinci günüñ gicesi ḫādim olan dervīş bulamac ile ḥücre ḳapusına varup

buluş:

1. **buluşılmaz:**-*ıl, -maz*
   Sayfa 37
   Satır: **13**
   Buluşmak, görüşmek.

iderler dirler ki şimdi paşaya buluşılmaz Maḥbūsı ṣabāḥ divāna getürelüm deyüp yoldan gelmiş bītāb

bunda:

1. **bunda:**
   Sayfa 14
   Satır: **1**
   Burada.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki ammā Eşref-zāde Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden murādı bizi istiġraḳ

2. **bunda:**
   Sayfa 15
   Satır: **22**
   Burada.

buyururlar ki Yā Rūmī misāfirümüz olduñuz ammā size bir żiyāfet idemedük bugün bunda ol

3. **bunda:**
   Sayfa 16
   Satır: **3**
   Burada.

Sulṭānum bunda ṣu yoḳdur Hengām-ı ṣalavātda meżāyıḳa çekilür Şeyḫ Ḥażretleri kelāmların işġā

4. **bunda:**
   Sayfa 16
   Satır: **8**
   Burada.

getürmek emr iderler Fuḳarā dirler ki Sulṭānum bunda ṣu yoḳdur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

5. **bunda:**
   Sayfa 67
   Satır: **21**
   Burada.

olduḳda mezbūr icāzetleri ile bunda ḳalup baʿdehu āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı derūnında müştaʿil olmaġıla

6. **bunda:**
   Sayfa 11
   Satır: **13**
   Buraya.

ṭoġru yoldan gelüp bunda girdük ehl ve ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç bilmem ne çāredür

7. **bunda:**
   Sayfa 32
   Satır: **6**
   Buraya.

vaṭanumuzdan cüdā olup taʿab ü meşaḳḳat-ı rāhı iḫtiyār idüp bunda geldük ki ḫidmet-i şerīfleriyle

bundan şoñra:

1. **bundan şoñra:**
   Sayfa 44
   Satır: **2**
   Kelime Tipi: **-**
   Bundan sonra, artık.

z̄ātuñ ḳadr u ḳıymetin bil vü anuñ ḫayır duʿāsın ricā ḳıl deyüp ġāʾib oldılar bundan ṣoñra ʿAbduʾr-raḥīm

bunlar:

1. **bunlarıñ:**-*ıñ*
   Sayfa 20
   Satır: **4**
   Bu zamirinin çokluk biçimi.

taʿẓīm ve tekrīmine ihtimām iderler Eşref-zāde Ḥażretleri bunlarıñ iltifātından ictināp idüp Tirse

2. **bunlaruñ:**-*uñ*
   Sayfa 27
   Satır: **6**
   Bu zamirinin çokluk biçimi.

Eşref-zāde Ḥażretlerini şarap ile boġalar biri

cānibinden Sulṭān Eşref-zādeye bunlaruñ aḥvāli

3. **bunlara:**-*a*
Sayfa 45
Satır: **16**
Bu zamirinin çokluk biçimi.

muṣallāya geldüklerinde Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp tesbīh ve duʿādan

4. **bunlaruñla:**-*uñ, -la*
Sayfa 46
Satır: **4**
Bu zamirinin çokluk biçimi.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḳarşısında ḳāimen durdılar ve Şeyḫ Ḥażretleri aṣlā bunlaruñla

5. **bunlaruñ:**-*uñ*
Sayfa 56
Satır: **17**
Bu zamirinin çokluk biçimi.

pederlerinden müstaḫlef olmışlardur ve bunlaruñ daḫı ilahiyyātı vardur nitekim yine ḥāşiyede

bunuñ üzerine:

1. **bunuñ üzerine:**
Sayfa 7
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Bunun üzerine, bağlaç.

ṭarīḳıyn ittifāḳ bunuñ üzerine der ki Eşref-zāde Efendi Ḥācī Bayrām-ı Velīniñ on bir sene

burun:

1. **burunlarına:**-*lar, -ı, -(n)a*
Sayfa 7
Satır: **1**
Alınla üst dudak arasında bulunan, çıkıntılı, iki delikli koklama ve solunum organı.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

burusa:

1. **burusada:**-*da*
Sayfa 5
Satır: **2**
Bursa.

Sülūk itmek dāʿiyesinde ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī olup ol zamānda Burusada mecẕūbān-ı İlāhīyeden

2. **burusaya:**-*ya*
Sayfa 38
Satır: **8**
Bursa.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ḫayır duʿālarına iştiġāl üzere olup Burusaya gelüp taḥrīr olınduġı

3. **burusada:**-*da*
Sayfa 58
Satır: **14**
Bursa.

görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳdan ṣoñra Burusada Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi zāviyesi

4. **burusada:**-*da*
Sayfa 59
Satır: **4**
Bursa.

sebʿīn māʾṣadaḳınca altmış üç yaşında iken maraż-ı ṭāʿūndan vefāt itmekle Burusada Eyüb

5. **burusada:**-*da*
Sayfa 60
Satır: **10**
Bursa.

faẓīlet-nişāb daḫı ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında Burusada

6. **burusadaki:**-*da, -ki*
Sayfa 63
Satır: **24**
Bursa.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

7. **burusada:**-*da*
Sayfa 64
Satır: **17**
Bursa.

Burusada Ḳaragüllü nām mevżiʿde Ferhādiye Medresesinde dānişmend olup medrese-i mezbūrede

8. **burusada:**-*da*
Sayfa 65
Satır: **7**
Bursa.

ṭarīḳat ve aḫẕ ü iẕn ü icāzet idüp gelüp Burusada ḥālā mezār-ı müteberrikleri olan maḳām-ı mübāreke

9. **burusada:**-*da*
Sayfa 67
Satır: **1**
Bursa.

Burusada Ḥamza Bey maḥallesinde medfūn olmaġla merḥūm maḥalle-i mezbūrede ṭokuz yüz

10. **burusada:**-*da*
Sayfa 67
Satır: **12**
Bursa.

mānendi olmayup muḥaḳḳīḳ ve müdaḳḳīḳ dānişmend olup o tārīḫde Burusada merḥūm

11. **burusada:**-*da*
Sayfa 68
Satır: **7**
Bursa.

teslīm idüp Burusada dāhil-i ḥişārda Ḍarbhane Maḥallesinde vāḳiʿ ḥālā kerīme-i mükerremeleri

12. **burusaya:**-*ya*
Sayfa 68
Satır: **3**
Bursa.

riyāżet itdükden ṣoñra irşāda icāzet virüp Burusaya istiḫlāf buyurmışlardur Şeyḫ-i merḳūm daḫı inzivā

13. **burusada:**-*da*
Sayfa 69
Satır: **12**
Bursa.

mükerremelerini mezbūra tezvīc idüp dāmād idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ

14. **burusada:**-*da*
Sayfa 71
Satır: **8**
Bursa.

idüp ḳıbel-i tekmilüʾs-sülūk ʿazīzleri ʿāzim-i ʿālem-i ʿuḳbā olduḳda Burusada Eşref-zāde eʾş-

bürūz etmişdür:

1. **bürūz etmişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 50
Satır: **34**
Kelime Tipi: **-**
Meydana çıkmak, belirmek, zuhur etmek.

baṭnında dört sene teʾḫīr olınsun didükde fiʿlḥal dört sene tamāmında vaż-ı ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü bürūz etmişdür Ḥarrere

büyük:

1. **büyük:**
Sayfa 45
Satır: **8**
Büyük.

ol küçük tencerenüñ üzerine bir fātiḥāʾ-i şerīfe tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ deyü emr eyler ol büyük

buyur:

1. **buyurduġı:**-*duġ, -ı*
Sayfa 3
Satır: **7**
Buyurmak, söylemek.

itmekdür deyü buyurduġı ecilden ṭarīḳat-i ʿaliyyede sened-i saʿādetümüz olan Sulṭānüʾl-ʿārifīn ve

2. **buyurur:**-*ur*
Sayfa 5
Satır: **16**
Buyurmak, söylemek.

ḳarışdururlar görür kim köftesi yoḳ Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerine bakup buyurur ki Dānişmend

3. **buyurur:**-*ur*
Sayfa 5
Satır: **17**
Buyurmak, söylemek.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki Sulṭānum bugün köftelü şorba ḳalmamış İnşāallah

4. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 5
Satır: **9**
Buyurmak, söylemek.

Ḥażretlerine naẓar idüp buyururlar ki Dānişmend var bize köftelü şorba getür Anlar daḫı pāzāra

5. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 6
Satır: **7**
Buyurmak, söylemek.

hemān ol aradan Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri

olmayup kim olsa gerek
deyü buyururlar

6. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 6
Satır: **16**
Buyurmak, söylemek.

idüñ deyü niyāz itdükde
Emir Sulṭān Ḳuddise
Sırrahu Ḥażretleri buyururlar
ki ḳuzu biz Pīr ve

7. **buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 7
Satır: **20**
Buyurmak, söylemek.

ziyāde riyāżet ve mücāhede
ile imāmet iderler ḥatta
kendüleri buyurmışlar ki Ben
Şeyḫüme on bir sene

8. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 7
Satır: **22**
Buyurmak, söylemek.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki

9. **buyurdu:**-*du*
Sayfa 8
Satır: **2**
Buyurmak, söylemek.

meşāyıḫ ḳatında çoḳ
söylemek küstāḫlıḳdur çoḳ
söyleme buyurdu Andan
ṣoñra kelimāt vākiʿ

10. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 8
Satır: **16**
Buyurmak, söylemek.

Varup şeref-i ṣoḥbetiyle
müşerref olduḳda eṣnā-i
kelāmda Eşref-zāde Efendi
Ḥażretleri buyururlar ki

11. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 8
Satır: **19**
Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

12. **buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 9
Satır: **2**
Buyurmak, söylemek.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda
ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar
ki imdi senüñ bu

13. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 9
Satır: **8**
Buyurmak, söylemek.

Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretlerinüñ yedindedür
buyururlar evvel bir erbaʿīn
çıḳar cümle

14. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 9
Satır: **20**
Buyurmak, söylemek.

Efendi Ḥażretlerini istiḳbāle
varurlar Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri
buyururlar ki bize

15. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 12
Satır: **13**
Buyurmak, söylemek.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri buyururlar
ki var imdi hücrenüñ bābını
kilitleyüp miftāḥını

16. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 13
Satır: **4**
Buyurmak, söylemek.

ḥücresinden iḫrāc olınup
defn olınsun dirler
Ḥażreti Şeyḫ buyururlar ki
Ḥaḳḳ Sübḥānehu ve

17. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 13
Satır: **8**
Buyurmak, söylemek.

dönerler Baʿdehu çihil rūz
tamām olduḳda Ḥażreti
Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretleri buyururlar ki

18. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 14
Satır: **22**
Buyurmak, söylemek.

tepesinde bir pul vardur Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri
buyururlar ki Rūmī yine
Ḥācī Bayrām

19. **buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 15
Satır: **6**
Buyurmak, söylemek.

sikkesi yedi terk olduġına
ḥikmet budur deyü
buyurmışlar ki keçeden
itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

20. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 15
Satır: **9**
Buyurmak, söylemek.

feḥvāsınca buyururlar ki Rūmī bir vilāyetde iki pādişāh ṣıġmaz var imdi seni vaṭanıña istiḫlāf

21. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 15
Satır: **21**
Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki Yā Rūmī misāfirümüz olduñuz ammā size bir żiyāfet idemedük bugün bunda ol

22. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 16
Satır: **9**
Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki hele bir tecessüs idüñ var ola Dervīşān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı bir miḳdār geşt ü

23. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 16
Satır: **12**
Buyurmak, söylemek.

güẕār iderler ʿāḳıbetüʾl-emir ṣusuz gelürler Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī gerçi misafiri

24. **buyurur:**-*ur*
Sayfa 17
Satır: **13**
Buyurmak, söylemek.

Ḥażretleri buyurur ki Rūmī misāfir olmaġla

benefşenüñ mekānını bulmamışsıñ gibi Sulṭān

25. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 17
Satır: **6**
Buyurmak, söylemek.

mervīdür ki ol zamān nevbahār imiş Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki dervīşler bize bir

26. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 18
Satır: **4**
Buyurmak, söylemek.

sürüp vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri pend ü naṣīhat idüp buyururlar ki Rūmī

27. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 18
Satır: **14**
Buyurmak, söylemek.

ne ʿaceb naẕar buyurduñuz Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki bir baḥr-i muḥīd imiş her nem var

28. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 20
Satır: **7**
Buyurmak, söylemek.

daḫı buyururlar ki bir ḳaçġın ḳulum Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerinüñ kelāmında ḫilāf yoḳdur zīrā

29. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 21
Satır: **2**
Buyurmak, söylemek.

hengām-ı namāz olduḳda Eşref-zāde Sulṭān buyururlar ki Vālide ṣucaġız getür ki ābdest

30. **buyurur:**-*ur*
Sayfa 22
Satır: **20**
Buyurmak, söylemek.

dāmānına yüzler sürüp küstāḫlıġından istiġfār ider ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire ṭalep iden bize gelsün

31. **buyurur:**-*ur*
Sayfa 22
Satır: **22**
Buyurmak, söylemek.

ʿİlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-zādeye varsun Sulṭān Eşref-zāde daḫı buyurur ki Molla Ḳuṭbeʾd-din sen

32. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 22
Satır: **13**
Buyurmak, söylemek.

baḳ deyü buyururlar Molla Ḳuṭbeʾd-diniñ çeşm-i nā-bināsından perde izāle iderler Mevlāna

33. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 23
Satır: **8**
Buyurmak, söylemek.

ʿabdī dile benden ne dilersin cümle muharremātı saña ḥelāl eyledüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar

34. **buyurdılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 24
Satır: **21**
Buyurmak, söylemek.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf söylersin ve ẕikruʾllah yerine otuz bir akçe otuz bir akçe deyü söylenürsin

35. **buyurdular:**--*du, --lar*
Sayfa 24
Satır: **20**
Buyurmak, söylemek.

ʿAbdüʾr-raḥīm-i faḳīr dedüm ki Lebbeyk Sulṭānum buyurdular ki ne işlersin dedüm ki ẕikruʾllah

36. **buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 24
Satır: **1**
Buyurmak, söylemek.

bildüm buyurmışlar Menḳıbe Şeyḫüm Sulṭānum Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu Ḥażretleri

37. **buyururlardı:**-*ur, -lar, -dı*
Sayfa 24
Satır: **6**
Buyurmak, söylemek.

müridliğüm ḥālinde Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ bir ḫidmeti olsa buyururlardı varup ḫidmeti edā

38. **buyurur:**-*ur*
Sayfa 26
Satır: **10**
Buyurmak, söylemek.

Eşref-zādeye īṣāl iderler Baʿdehuʾn-naẓar Eşref-zāde buyurur ki emr-i İlāhī yoḳdur

39. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 26
Satır: **20**
Buyurmak, söylemek.

dönüp biʾl-vāsıṭa aḥvāli pādişāha iʿlām iderler pādişāh Ḥażretleri münfaʿil olup buyururlar ki ne

40. **buyurup:**-*up*
Sayfa 27
Satır: **20**
Buyurmak, söylemek.

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı şarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

41. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 28
Satır: **3**
Buyurmak, söylemek.

andan ḳapucılara buyururlar ki şimdi irādet-i Ḥaḳḳ taʿalluḳ eyledi gidüz pādişāh Ḥażretlerine ḫaber

42. **buyuruñ:**-*uñ*
Sayfa 29
Satır: **3**
Buyurmak, söylemek.

nedür buyuruñ edā idelüm pādişāh Ḥażretleri buyururlar ki bir vālidem vardur beġāyet

43. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 29
Satır: **2**
Buyurmak, söylemek.

istinṣāḥ iderler Baʿdeʾl-vāʾẓ veʾn-naṣīḥa buyururlar ki ey ḫalīfe-i İslām bizümle ḫidmet

44. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 29
Satır: **4**
Buyurmak, söylemek.

nedür buyuruñ edā idelüm pādişāh Ḥażretleri buyururlar ki bir vālidem vardur beġāyet

45. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 29
Satır: **8**
Buyurmak, söylemek.

ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan ḫalāṣları ḥaḳḳında himmet ricā iderem deyü buyururlar Sulṭān Eşref-

46. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 29
Satır: **12**
Buyurmak, söylemek.

nefeslerine ṭutup baʿdehu pādişāha virüp buyururlar ki bu şekeri vālideñüze virüñ eriyince

47. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 30
Satır: **4**
Buyurmak, söylemek.

dānesini ḳabul itmeyüp yine red iderler ve buyururlar ki Pādişāhum siz bu sīm ü zeri

48. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 30

Satır: **21**
Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā
senden murādum
baʿdehu-l yevm budur ki bizi
selāṭīnüñ ḳalbinden

49. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 31
Satır: **7**
Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki Sulṭānum bizi
dervīşliğe ḳabul eyleñ
baña salṭanat gerekmez deyü
ilḥāḥ ve ibrām ider

50. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 31
Satır: **9**
Buyurmak, söylemek.

Sulṭān Eşref-zāde buyururlar
ki pādişāhum varuñ
sizʿadāleti kendüñüze pīşe
idünüñ cemiʿ-i enbiyā

51. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 34
Satır: **21**
Buyurmak, söylemek.

uzad ayaġunı yāḫūd
uzadurum buyururlar
Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol
maḥalden on yedi kimesne

52. **buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 35
Satır: **14**
Buyurmak, söylemek.

Marīża olan aġzına alsun
defʿ olur deyü
buyurmışlar ve anlar daḫı
adam irsāl idüp getürüp

53. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 35
Satır: **11**
Buyurmak, söylemek.

tevessül-i teveccüh
eyledüklerinde buyururlar ki
benüm Tirse nām-ı maḥalde
āṣārum vardur getür

54. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 36
Satır: **5**
Buyurmak, söylemek.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç ʿāşıḳ uyur mı
ʿāşıḳa ḫôd uyḫu olmaz
ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

55. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 37
Satır: **1**
Buyurmak, söylemek.

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İzniḳde
oluram çünki sen maẓlūmen
bizüm yanumuza

56. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 37
Satır: **18**
Buyurmak, söylemek.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde
nümāyān olup
buyururlar ki ḫalās zamānı
geldi tiz ḳalḳ git

57. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 39
Satır: **7**
Buyurmak, söylemek.

mi buyururlar ki bu sene
ġazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

58. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 39
Satır: **19**
Buyurmak, söylemek.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaṣabaya
varuñ ve anda falan

59. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 41
Satır: **19**
Buyurmak, söylemek.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faḳīhe buyururlar ki
Bu maʿṣūmı bize virüñ
taʿlīm-iʿilm ü edeb idelüm

60. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 42
Satır: **3**
Buyurmak, söylemek.

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
raḥmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

61. **buyurur:**-*ur*
Sayfa 43
Satır: **13**
Buyurmak, söylemek.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki
ʿAbdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı
semʿan ve tāʿaten deyüp

62. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 43

Satır: **4**
Buyurmak, söylemek.

Sulṭāna elmayı getürüp
naẓarlarına korlar
buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

63. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 43
Satır: **5**
Buyurmak, söylemek.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

64. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 43
Satır: **7**
Buyurmak, söylemek.

ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī
buyururlar ki kim idüğin
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥażretleri buyururlar ki Yā

65. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 43
Satır: **8**
Buyurmak, söylemek.

ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī
buyururlar ki kim idüğin
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥażretleri buyururlar ki Yā

66. **buyurdılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 46
Satır: **19**
Buyurmak, söylemek.

behişt-i cāvidān ṭaʿāmı irsāl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melāike-i kirām
yörükler ṣuretinde

67. **buyurdular:**-*-du, --lar*
Sayfa 46
Satır: **14**
Buyurmak, söylemek.

yoḳdur deyü mükāleme
eṣnāsında Şeyḫ Ḥażretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

68. **buyurdılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 48
Satır: **6**
Buyurmak, söylemek.

taḫta deyü Sulṭān-ı
enbiyādan taʿyīn ṭaleb iderler
Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar
ki Rūmuñ ḳara

69. **buyurdılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 48
Satır: **15**
Buyurmak, söylemek.

olmasın ricā idermişüñüz
buyurdılar ki şeyḫüm
ḳızı Sulṭān Ḳorḳuddan evlād
gelmez Āl-i

70. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 48
Satır: **7**
Buyurmak, söylemek.

oġlanınuñ murādı Sulṭān
Selīmdür buyururlar ki
murād-ı ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsīdür hemān Sulṭānüʾl-

71. **buyurdılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 49
Satır: **18**
Buyurmak, söylemek.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede
ḥayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i
İzniḳ bu kelbceğizi

72. **buyurmışlardur:**-*mış, -lar, -dur*
Sayfa 49
Satır: **8**
Buyurmak, söylemek.

pīrüm Ḥamdī Efendi
Ḥażretlerinden biʾẕ-ẕāt
istimāʿ olınmışdur ki
buyurmışlardur vaḳtā ki

73. **buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 50
Satır: **31**
Buyurmak, söylemek.

cumʿada ʿalā meleʾinnās
buyurmışlar ki ey ahali-i
İzniḳ beynüñüzde şu
meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ
olmış eger ṣaḥıḥ bizüm
ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

74. **buyurup:**-*up*
Sayfa 50
Satır: **18**
Buyurmak, söylemek.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā ʿamelinde
çābükdür buyurup defʿ-i
ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet

75. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 51
Satır: **20**
Buyurmak, söylemek.

aġaçlarınuñ içinde giderler
imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi
olan dervīşe buyururlar ki
dervīş şol dıraḫtuñ

76. **buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 52
Satır: **18**
Buyurmak, söylemek.

i şerīfi ḳıraʾat olınup ṣalāt-ı işraḳ ḳılınduḳda ḥāẓır olan fuḳarāya buyurmışlar ki Uḥud Ġazāsında

77. **buyurdılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 53
Satır: **1**
Buyurmak, söylemek.

Rıḍvānullahi ʿaleyhim ecmaʿīn buyurdılar ki çünki Ḥażreti Resūlullah bizüm içimüzdedür Küffār-ı

78. **buyurmışlardur:**-*mış, -lar, -dur*
Sayfa 57
Satır: **18**
Buyurmak, söylemek.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı ebyāt u eşʾār buyurmışlardur nitekim bu rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

79. **buyurdılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 59
Satır: **18**
Buyurmak, söylemek.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

80. **buyurmuşlar:**-*muş, -lar*
Sayfa 59
Satır: **24**
Buyurmak, söylemek.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

81. **buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 61
Satır: **14**
Buyurmak, söylemek.

Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretleri ṭaʿām iderken ʿAbdullahum seni aldurdum deyü buyurmışlar

82. **buyurur:**-*ur*
Sayfa 66
Satır: **4**
Buyurmak, söylemek.

Tırsī Ḥażretleri meclislerinde olan dervīşāna buyurur ki bizüm Sinān Dede Allahüekber didüği

83. **buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 66
Satır: **7**
Buyurmak, söylemek.

buyururlar Menḳıbe bir gün Sinān Ḥażretleri İzniḳ Gölünüñ sāḥilinde teferrüce varurlar meğer

C

cālis oldılar:

1. **cālis oldılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 55
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Oturmak, cülûs etmek.

Eşrefiyede seccāde-i meşīḫata cālis oldılar lākin ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli

cāmiʿ:

1. **cāmiʿe:**-*e*
Sayfa 46
Satır: **8**
Namaz kılınan yer.

Baʿdehu cumʿa güni olduḳda Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā cāmiʿe gitdiler ben daḫı

cāmiʿ olup:

1. **cāmiʿ olup:**-*up*
Sayfa 64
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Kendinde toplamış olmak, ihtivâ ve ihâta etmek.

çalınuben göçdi ʿAvnullah 1155 Şeyḫ-i mezbūr her dürlü ikmālātı cāmiʿ olup ḫaṭṭ-ı sülüsde ḫaṭṭāṭ

cāmiʿ-i şerīflerini:

1. **cāmiʿ-i şerīflerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 44
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek cami.

cāmiʿ-i şerīflerini binā eylemek içün kereste

cān acısın:

1. **cān acısın:**-*n-sı, -n*
Sayfa 34
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Can acısı II Ruhun bedenden ayrılırken (ölüm) insanın duyduğu acı.

Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş

cān u cihāndan geçüben:

1. **cān u cihāndan geçüben:**-*dan*
Sayfa 70
Satır: **25**
Kelime Tipi: **Deyim**
Can u cihandan geçmek.

Geçüben cān u cihāndan varlıġuñdan göz yumup Ṣal vüc
ūduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol

cān-ı ʿazīzini:

1. **cān-ı ʿazīzini:**-*i, -(n)i*
Sayfa 62
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Aziz can.

üzere iken biñ yüz ḳırḳ üç senesi cān-ı ʿazīzini Ḫallāḳ-ı Lem-yezele teslīm itmekle cesed-i şerīfi

cānib:

1. **cānibinden:**-*i, -n, -den*
Sayfa 27
Satır: **6**
Taraf.

Eşref-zāde Ḥażretlerini şarap ile boġalar biri
cānibinden Sulṭān Eşref-zādeye bunlaruñ aḥvāli

cānib-i yemīninde:

1. **cānib-i yemīninde:**-*i, -n, -de*
Sayfa 19
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Sağ cihet, sağ taraf.

İzniḳde āsitāne-i saʿādetlerinüñ cānib-i yemīninde
kāʾin türbe-i şerīfelerinde defn-i ṣanduḳa-i ġufrān

cānından bīzār eylese:

1. **cānından bīzār eylese:**-*se*
Sayfa 65
Satır: **15**
Kelime Tipi: **Deyim**
Canından bezdirmek II Çektiği sıkıntılar yüzünden içinde olduğu hayatı artık istemeyecek bir duruma gelmek.

cānından bīzār eylese bereket-i ziyāreti ile mehd-i rāḥatda istirāḥat itmesi muʿayyen ü muḥaḳḳaḳdur

cārī olduġı:

1. **cārī olduġı:**-*duġ, -ı*
Sayfa 11
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
(Ağızdan söz) Çıkmak.

bu kelām cārī olduġı eclden teberrük ḳaṣd
eylemişler çünki Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri kāġıda

cedd:

1. **ceddimüñ:**-*im, -üñ*
Sayfa 49
Satır: **23**
Dede.

kelbceğiz ceddimüñ duʿā revzenesinde yüzin

2. **ceddüm:**-*üm*
Sayfa 49
Satır: **11**
Dede.

gözsüz kelb kāh ceddüm Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı kāh

3. **ceddi:**-*i*
Sayfa 54
Satır: **17**
Dede.

eylemişdür Ḳabr-i şerīfleri ceddi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfesindedür ve

cedd-i aʿlām:

1. **cedd-i aʿlām:**
Sayfa 23
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Alimlerin ceddi (atası).

ʿĀzizüm Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi rivāyet ider ki cedd-i aʿlām Sulṭān Eşref-i Rūmī Ḥażretleri

celb:

1. **celb:**
Sayfa 35
Satır: **8**
Getirtilmek, çağırtılmak.

olup bir çāre bulınmayup Ḥażreti Eşref-zādenüñ kerīme-i muḫteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü

celle:

1. **celle:**
Sayfa 46
Satır: **16**
(جلّ) ünl. (Ar. celāl "büyük ve ulu olmak"tan çekimli fiil) Allah lafzından sonra kullanılan ve "şânı,

celâli yüce olsun" anlamına gelen Celle şânuhû, Celle celâluhû gibi klişeleşmiş duâ cümlelerinde geçer.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler
ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle veʿālā kemāl-i

cellī:

1. **cellī:**
Sayfa 54
Satır: **5**
Sülüs veya tâlik yazının levhalarla kitâbelerde kullanılan büyük ve kalın şekli.

kāşīler ile müzeyyendür ol kāşīlerüñ üzerinde cellī
ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

cemʿ:

1. **cemʿ:**
Sayfa 60
Satır: **14**
Toplama, bir araya, getirilme.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede yegāne olmaġıla enisüʾl-cinān nām bir tefsīr-i şerīf cemʿ ve teʾlīf buyur-

cemʿ eyledüklerinde:

1. **cemʿ eyledüklerinde:**-*dük, -ler, -i, -(n)de*
Sayfa 67
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Toplamak.

Saʿādeʾd-din Efendi (ḳavābil-i müstaʿidānı) müstaʿid
ṭalebeleri cemʿ eyledüklerinde ṭaleb ü raġbet ile

cemʿ eyleñ:

1. **cemʿ eyleñ:**-*ñ*
Sayfa 17
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Toplamak.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervīşler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider

cemʿ idüp:

1. **cemʿ idüp:**-*üp*
Sayfa 63
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Toplamak, bir araya getirmek.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı cemʿ idüp gelsünler ve
bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḫir

2. **cemʿ idüp:**-*üp*
Sayfa 69
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Toplamak.

telḫīṣ itmişdür ve Edʿiyyeʾ-i meʾsūreyi cemʿ idüp
bir mecmuʿa-i laṭīfe itmişdür Raḥmetullahi ʿAleyh

3. **cemʿ idüp:**-*üp*
Sayfa 70
Satır: **31**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf. Yaratılmışları görmeyip bütün varlıkları Allah'ın sıfatlarının zuhûru bilerek varlıklarının izâfî olduğunu idrak etme mertebesi.

Şeyḫ Muḥammed cemʿ idüp özüñ perīşān itmesün Kesret-i aʿdāda baḳma bir
baḳup bir dāne ol

cemʿ itmeğe:

1. **cemʿ itmeğe:**-*me, -ğe*
Sayfa 17
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Toplamak.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervīşler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider

cemʿ olup:

1. **cemʿ olup:**-*up*
Sayfa 28
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Toplanmak, bir araya gelmak.

deyü ilḫāḥ ve ibrām ider ʿŪlemāsı ve vüzerāsı cemʿ olup pādişāhum siz ḫalīfe-i İslāmsuñuz anlar bir

cemʿ olur:

1. **cemʿ olur:**-*ur*
Sayfa 45
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Biraraya gelmek.

ṣaḥanları çoḳ getürür Kūhistāne varılup ḫidmete mübāşeret itdüklerinde şol miḳdār adam cemʿ olur

cemāʿat:

1. **cemāʿatle:**-*le*
Sayfa 10
Satır: **8**
Topluluk, bölük, grup.

gezerler imiş imdi
müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki
Rūmdan gelen er ʿālem ü
çeraġ ve cemāʿatle

2. **cemāʿat:**
Sayfa 45
Satır: **10**
Topluluk, bölük, grup.

ṣaḥanları ol tencereden
ṭoldurduḳ ve bu ḳadar
cemāʿat ekl itdiler ve
cümlesi ṭoydılar ve tencerede

3. **cemaʿāt:**
Sayfa 45
Satır: **12**
Topluluk, bölük, grup.

çorba yine evvelki gibi ḳalup
güyā içinden bir ḳaşıḳ
alınmamışa benzerdi
Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

4. **cemāʿat:**
Sayfa 45
Satır: **18**
Topluluk, bölük, grup.

ṣoñra meşyistan içinde
yörükler ṭāifesi şeklinde bir
bölük cemāʿat gelürler
ellerinde sofraları var

5. **cemāʿat:**
Sayfa 50
Satır: **3**
Topluluk, bölük, grup.

feryād eyledi anda ḥāżır olan
cemāʿat cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılup evvelki gibi

cemiʿ-i enbiyā:

1. **cemiʿ-i enbiyā:**
Sayfa 31
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Nebilerin bütünü, hepsi.

Sulṭān Eşref-zāde buyururlar
ki pādişāhum varuñ
siz ʿadāleti kendüñüze pīşe
idünüñ cemiʿ-i enbiyā

cemʿiyet idüp:

1. **cemʿiyet idüp:**-*üp*
Sayfa 45
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Toplanmak.

kesmeğe cemʿiyet idüp
Kūhistāne revāne olduḳda
bir küçük tencerede bir
miḳdār pirinç şorbası
götürüp likin

cemʿiyyet:

1. **cemʿiyyetden:**-*den*
Sayfa 14
Satır: **8**
Topluluk.

cemʿiyyet bulmış iken yine
meṣāliḥ-i müʾminīn içün
ruḥını ol cemʿiyyetden
ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ

cemʿiyyet bulmış:

1. **cemʿiyyet bulmış:**-*mış*
Sayfa 14
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bir araya gelmek, buluşmak.

cemʿiyyet bulmış iken yine
meṣāliḥ-i müʾminīn içün
ruḥını ol cemʿiyyetden
ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ

cerāyim:

1. **cerāyiminden:**-*i, -n, -den*
Sayfa 21
Satır: **13**
Suçlar, kabahatler.

saʿādetlerine yüz sürüp
cerāyiminden istiġfar idüp
mübārek elleründen bīʿat ü
inābet itdiler Eşref-zāde

cerāyim-i güzeştelerinden:

1. **cerāyim-i güzeştelerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 20
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Geçmiş suçlar, kabahatler.

ahāliʾ-i vilāyet istiġfār idüp
mübārek ḳademlerine
yüzlerin sürüp cerāyim-i
güzeştelerinden istiġfār ve

cesed-i şerīfi:

1. **cesed-i şerīfi:**-*i*
Sayfa 62
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek naaş.

üzere iken biñ yüz ḳırḳ üç
senesi cān-ı ʿazīzini
Ḫallāḳ-ı Lem-yezele teslīm
itmekle cesed-i şerīfi

cevāb:

1. **cevābını:**-*ı, -(n)ı*
Sayfa 26

Satır: **12**
Yanıt, karşılık.

gidemezem ḳapucılar daḫı gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını iʿlām iderler * vezīr daḫı

cevāb ider:

1. **cevāb ider:**-*er*
Sayfa 40
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Cevap vermek.

Ḥamdülillah iki seneden berü duʿām ḳabul olmış deyü cevāb ider sebebinden suʾāl eyledükleründe

cevāb virür:

1. **cevāb virür:**-*ür*
Sayfa 40
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Cevaplamak, cevaplandırmak, karşılık vermek.

şimden ṣoñra dönmeye mecāl yoḳdur hemān tedārikde olsun deyü cevāb virür Maḥmūd Paşanuñ

cevap gelmez:

1. **cevap gelmez:**-*mez*
Sayfa 13
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Cevap vermek.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī Hū dirler evvelkine cevap gelmez bir daḫı Hū dirler anda daḫı nidā

cevap virür:

1. **cevap virür:**-*ür*
Sayfa 26
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Cevap vermek.

Eşref-zāde yine keʾl-evvel gitmeğe rıżā virmeyüp emr-i İlāhī yoḳdur deyü cevap virür ḳapucılar daḫı

cevher:

1. **cevherüñ:**-*ü, -ñ*
Sayfa 35
Satır: **16**
Cevher.

aġzına almış Bi-Keremillahi-Teʿālā ol maraż defʿ olmış Ve bu şöhret bulan cevherüñ esāsı ol

cevherīn ḥarfiyle:

1. **cevherīn ḥarfiyle:**-*(y)le-i, -(y)le*
Sayfa 59
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Ebced hesâbında yalnız noktalı harflerin hesaplanmasıyle düşürülen (târih), mücevher, münakkat.

olmışlardur cevherīn ḥarfiyle fevtine Ḥasībā tārīḫ
Cilve-gāhın Şerefüñ ide Ḫudā dār-ı cinān sene

cevlān eyleyüp:

1. **cevlān eyleyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 70
Satır: **29**
Kelime Tipi: **-**
Dolaşmak, gezinmek.

Gel semender gibi āteş içre cevlān eyleyüp Ur vücūduñ şemʿ-i ʿışḳa yanuben pervāne ol

cezbe-i ḥakk:

1. **ceẕbe-i ḥaḳḳ:**
Sayfa 4
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Hak cezbesi, Hak daveti.

min ceẕābātiʾl-ḥaḳ tevāzī amelüʾs-seḳaleyn fehvāsınca ceẕbe-i Ḥaḳḳ yitişüp dünyādan inḳıṭāʿ-ı

ceẕbetüʾn min ceẕābātiʾl-ḥaḳ tevāzī amelüʾs-seḳaleyn:

1. **ceẕbetüʾn min ceẕābātiʾl-ḥaḳ tevāzī amelüʾs-seḳaleyn:**
Sayfa 4
Satır: **21**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Hakk'ın cezbelerinden bir cezbe, bütün insanların ve cinlerin sevaplarına eşittir.

min ceẕābātiʾl-ḥaḳ tevāzī amelüʾs-seḳaleyn fehvāsınca ceẕbe-i Ḥaḳḳ yitişüp dünyādan inḳıṭāʿ-ı

cidār:

1. **cidārına:**-*ı, -n, -a*
Sayfa 12
Satır: **10**
Duvar, ,hâit.

açar görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñ bir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki taḥrīk

cidd:

1. **ciddile:**-*ile*
Sayfa 44
Satır: **4**
Ciddiyet.

Tırsī Ḥażretlerinüñ Sulṭān
Eşrefe daha ziyāde
iʿtiḳādı olup ez-cān u dil
ciddile rāh-ı mücāhedeye

cidd-i tām:

1. **cidd-i tām:**
Sayfa 39
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Tam (bir) gayret.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile
zamān-ı yesīrde İzniḳe

cihān:

1. **cihānı:**-*ı*
Sayfa 34
Satır: **7**
Alem, dünya, dünya halkı.

Sensüz bu cihānı nitsün
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

cihār yār-ı güzīn:

1. **cihār yār-ı güzīn:**
Sayfa 47
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Peygamber Efendimiz'in en yakın dostları olan ilk dört halîfe (Hazret-i Ebû Bekir, Hazret-i Ömer, Hazret-i Osman ve Hazret-i Alî) anlamına gelir.

Efendümüz Ḥażretleri cülūs
itmişler ve cihār yār-ı
güzīn Rıḍvanullahi Taʿālā
ʿaleyhim ecmāʿīn ve

cild:

1. **cild:**
Sayfa 19
Satır: **4**
Cilt.

ṭālibānı molaya meşġul olup
Müzekkiʾn- Nüfūs ve
Ṭarīḳat-nāme nām iki cild
kitāb taṣnīf ve teʾlīf

cilve-gāh:

1. **cilve-gāhın:**-*ı, -n*
Sayfa 59
Satır: **8**
Görünme, tecellî ve zuhur etme yeri, tecellî yeri.

olmışlardur cevherīn ḥarfiyle
fevtine Ḥasībā tārīḫ
Cilve-gāhın Şerefüñ ide
Ḫudā dār-ı cinān sene

cüdā olup:

1. **cüdā olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Ayrı düşmek, uzak kalmak.

vaṭanumuzdan cüdā olup
taʿab ü meşaḳḳat-ı rāhı
iḫtiyār idüp bunda geldük ki
ḫidmet-i şerīfleriyle

cülūs iderler:

1. **cülūs iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 63
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Oturmak.

cülūs iderler imiş her çend ki
ʿAbdullah Efendi

ḳadem-i saʿādetine yüz sürüp
içerü teşrīflerini ricā

cülūs idüp:

1. **cülūs idüp:**-*üp*
Sayfa 48
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Tahta çıkış töreni yapmak.

taḫta cülūs idüp taḫt yerinde
reʿāya ve asker-i İslām
āsūde ḥāl olup

cülūs itmişler:

1. **cülūs itmişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 47
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
(Hükümdarlık) tahtına oturmak.

Efendümüz Ḥażretleri cülūs
itmişler ve cihār yār-ı
güzīn Rıḍvanullahi Taʿālā
ʿaleyhim ecmāʿīn ve

cumʿa gün:

1. **cumʿa gün:**
Sayfa 62
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Cuma günü.

itmeyüp her Cumʿa gün
İzniḳde āsitāneye teşrīf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve ṭaşra

cumʿa güni:

1. **cumʿa güni:**-*i*
Sayfa 46
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Cuma günü.

Baʿdehu cumʿa güni olduḳda Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā cāmiʿe gitdiler ben daḫı

cumʿa günü:

1. **cumʿa günü:**-*ü*
   Sayfa 63
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Cuma günü.

günü āb-ı memātı nūş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür zāviye-i merḳūmede defīn vü pederleri

cümle:

1. **cümle:**
   Sayfa 9
   Satır: **8**
   Bütün, hepsi.

Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinüñ yedindedür buyururlar evvel bir erbaʿīn çıḳar cümle

2. **cümlesi:**-*si*
   Sayfa 17
   Satır: **10**
   Bütün, hepsi.

her biri bir ṭarafa perişān olurlar Baʿdehuʾz-zamān dervīşler cümlesi gelüp deste deste benefşe

3. **cümle:**
   Sayfa 18
   Satır: **5**
   Bütün, hepsi.

cümle Rūm erenlerinüñ nihāyetine yetişüp bize geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

4. **cümle:**
   Sayfa 20
   Satır: **9**
   Bütün, hepsi.

cümle maḫlūḳ Ḥaḳḳ Teʿālānuñ bendesidür anuñ içün ḫalḳdan Ḥaḳḳa ḳaçmışdur çün şaḫṣ-ı

5. **cümle:**
   Sayfa 23
   Satır: **7**
   Bütün, hepsi.

ʿabdī dile benden ne dilersin cümle muharremātı saña ḥelāl eyledüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar

6. **cümle:**
   Sayfa 23
   Satır: **22**
   Bütün, hepsi.

şalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm

7. **cümle:**
   Sayfa 27
   Satır: **17**
   Bütün, hepsi.

cümle serāsime olup lā-yaʿḳıl olurlar Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri dervīşlere varuñ şu yüki

8. **cümlesi:**-*si*
   Sayfa 32
   Satır: **20**
   Bütün, hepsi.

Ḥaḳḳa ḥamd ü ṣenā iderler ve bu kerāmete ḥāżır-ı biʾl-meclis olan ehl-i ḥāl fuḳarā cümlesi müşāhede

9. **cümlesi:**-*si*
   Sayfa 37
   Satır: **19**
   Bütün, hepsi.

Maḥbūs daḫı bīdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde

10. **cümlesi:**-*si*
    Sayfa 38
    Satır: **20**
    Bütün, hepsi.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa gider köyden ṭaşra çıḳduḳda görür ki bir bölük asker ve cümlesi

11. **cümlesi:**-*si*
    Sayfa 45
    Satır: **10**
    Bütün, hepsi.

ṣaḥanları ol tencereden ṭoldurduḳ ve bu ḳadar cemāʿat ekl itdiler ve cümlesi ṭoydılar ve tencerede

12. **cümle:**
    Sayfa 50
    Satır: **3**
    Bütün, hepsi.

feryād eyledi anda ḥāżır olan cemāʿat cümle görürler ki kelpceğizüñ iki gözi açılup evvelki gibi

13. **cümle:**
    Sayfa 70

Satır: **27**
Bütün, hepsi.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre
bahādırlık idüp Cümle ḳır
nefsüñ çerisin sen
daḫı merdāne ol

cümle müʾminīn:

1. **cümle müʾminīn:**
Sayfa 46
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Bütün müminler.

olan müʾminlerüñ önine
sofralar ḳoydılar ve
cümle müʾminīn ekl idince
ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

cümleden biri:

1. **cümleden biri:**
Sayfa 49
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Anlatılan ülkelerden biri.

niçe emṣār u memālik feṭḥ
olındı cümleden biri
Mışır ve Şām-ı Şerīf ve
Ḥaremeyn-i Şerīfeyn

cürm:

1. **cürminden:**-*i, -n, -den*
Sayfa 28
Satır: **19**
Ar. is. Kabahat, günah, suç.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp
ve cürminden istiġfar
eyledükden ṣoñra öñlerine
gelüp içerü ḫāṣ

cürüm:

1. **cürümle:**-*le*
Sayfa 39
Satır: **12**
Ar. is. Kabahat, günah, suç.

Ḥażretlerinüñ vezīri
Maḥmūd Paşayı bir cüzʾī
cürümle Yedi Kule nām
mevżiʿde ḥaps ider meğer

cūş idenlere:

1. **cūş idenlere:**-*en, -ler, -e*
Sayfa 56
Satır: **28**
Kelime Tipi: **-**
Çoşup taşmak.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk
eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere ṣala
gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa
eyleyüben iştiġal ẕikr-i
Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala
gelsün berü

cüybār:

1. **cüybāruñ:**-*uñ*
Sayfa 21
Satır: **18**
Irmak, nehir, akarsu.

vālidesi każiyyeyi iʿlām
eyledükde ol daḫı istiġfār
idüp bīʿat eylemişdür ve
Pınarpaşı nām cüybāruñ

cüzʾī:

1. **cüzʾī:**
Sayfa 39
Satır: **11**
Az miktarda, pek az.

Ḥażretlerinüñ vezīri
Maḥmūd Paşayı bir cüzʾī
cürümle Yedi Kule nām
mevżiʿde ḥaps ider meğer

Ç

çābük:

1. **çābükdür:**-*dür*
Sayfa 50
Satır: **18**
Çabuk, tez, hızlı.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā ʿamelinde
çābükdür buyurup defʿ-i
ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet

çaġır:

1. **çaġırup:**-*up*
Sayfa 29
Satır: **14**
Çağırmak, davet etmek.

dehānlarında ṭutsunlar
pādişāh Ḥażretleri
ḳızlaraġasını çaġırup ve
şekeri eline virüp vālidesi

2. **çaġırurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 66
Satır: **16**
Çağırmak, davet etmek.

mübārekeleriyle yed-i
şerīfelerin deryā ṭarafına
taḥrīk idüp kiş kiş deyü
çaġırurlar deryādan ol

çal:

1. **çalınuben:**-*ın, -uben*
Sayfa 64
Satır: **1**
Çalmak (Davul çalmak bağlamında).

çalınuben göçdi ʿAvnullah
1155 Şeyḫ-i mezbūr
her dürlü ikmālātı cāmiʿ olup
ḫaṭṭ-ı sülüsde ḫaṭṭāṭ

çanaḳ:

1. **çanaḳ:**
Sayfa 5
Satır: **12**
Toprak veya metalden yapılmış kap.

varup her ne ḳadar köfte- lü şorba arar ammā bulamaz Āḫirüʾl-emr köftesüz bir çanaḳ şorba alup

çār:

1. **çār:**
Sayfa 54
Satır: **4**
Dört.

ʿacīb ile binā buyurmışlardur ki gerek āsitāne-i şerīfesinüñ ve gerek türbeʾ-i münīfesinüñ çār dīvārı

çāre bulınmayup:

1. **çāre bulınmayup:***-ın, -ma, -(y)up-ma, -(y)up*
Sayfa 35
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Deva bulmak, tedavi etmek; sıkıntıyı çözümlemek.

olup bir çāre bulınmayup Ḥażreti Eşref-zādenüñ kerīme-i muḥteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü

çāre olmamış:

1. **çāre olmamış:***-ma, -mış*
Sayfa 25
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Deva olmak.

memāliki geşt ü güzār idüp ferden ferden müteʿārif olan ʿazīzleri getürmişler aşlā yine çāre olmamış

çavuş:

1. **çavuş:**
Sayfa 25
Satır: **22**
Bekçi, gözcü.

Ḳudret-i Rabbanī birle dergāh-ı ʿāli çavuşlarından bir çavuş İzniḳe gelüp Sulṭān Eşref-zādenüñ

2. **çavuşlarından:***-lar, -ı, -n, -dan*
Sayfa 25
Satır: **21**
Bekçi, gözcü.

Ḳudret-i Rabbanī birle dergāh-ı ʿāli çavuşlarından bir çavuş İzniḳe gelüp Sulṭān Eşref-zādenüñ

3. **çavuşuñ:***-uñ*
Sayfa 37
Satır: **12**
Bekçi, gözcü.

bendsüz öñlerinde sürerler ve İstanbula vaḳt-i ẓuhūrda dāḫil olurlar bir çavuşuñ ḫānesine nüzūl

çek:

1. **çekilür:***-il, -ür*
Sayfa 16
Satır: **4**
(Bir kenara) çekmek.

Sulṭānum bunda şu yoḳdur Hengām-ı salavātda meżāyıḳa çekilür Şeyḫ Ḥażretleri kelāmların işġā

çeküp kendüye aldı:

1. **çeküp kendüye aldı:***-dı*
Sayfa 18
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Kendine çekip almak.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir naẓar eyleye tā ki siz daḫı müntefiʿ olayduñuz Bu kelām nūr-ı

çelebi:

1. **çelebi:**
Sayfa 50
Satır: **17**
Efendi!.

gelüp Çelebi şāhin de küçükdür ammā ʿamelinde çābükdür buyurup defʿ-i ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet

çelebi sulṭān meḥmed ḫān:

1. **çelebi sulṭān meḥmed ḫān:**
Sayfa 4
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
I. Mehmet (1389? -1421) Osmanlı padişahlarının beşincisidir. Çelebi Sultan Mehmet diye anılır. Yıldırım Bayezit'in oğullarındandır. 1413 senesinden sonra tek başına hüküm süren Sultan Mehmet Çelebi, fetret devrini bitiren padişah olduğu için Osmanlı Devleti'nin ikinci kurucusu sayılmaktadır.

Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ medrese-i celīlesinde dānişmend olup

çerāġ:

1. **çerāġ:**
Sayfa 10

Satır: **8**
Mum, kandil.

gezerler imiş imdi
müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki
Rūmdan gelen er ʿālem ü
çeraġ ve cemāʿatle

2. **çeraġ:**
Sayfa 14
Satır: **17**
Mum, kandil.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem
ü çeraġ ve seccāde ve
ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-
zāde Sulṭān

<u>çeri:</u>

1. **çerisin:**-*si, -n*
Sayfa 70
Satır: **27**
Asker.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre
bahādırlık idüp Cümle ḳır
nefsüñ çerisin sen
daḫı merdāne ol

<u>çeşende-i şehd ü viṣāl:</u>

1. **çeşende-i şehd ü viṣāl:**
Sayfa 69
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Vuslat (sevdiğine kavuşma) balını tatmış.

riyāżāta iştiġāl üzre iken biñ
altmış tārīḫinde
çeşende-i şehd ü viṣāl ve
dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

<u>çeşme-sār:</u>

1. **çeşme-sār:**
Sayfa 43
Satır: **17**
Çeşmesi, pınarı çok olan yer. ("Çeşme" ve "çeşme başı" anlamında kullanılır).

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ
olan çeşme-sār yanına
varur görür ki muḳeddemen
İzniḳde kendüden

<u>çeşm-i dili nā-bīnā olup:</u>

1. **çeşm-i dili nā-bīnā olup:**-*up*
Sayfa 50
Satır: **7**
Kelime Tipi: **Deyim**
Gönül gözü kör olmak.

olduġı eclden çeşm-i dili nā-
bīnā olup dü-cihānda
dīdār-ı Ḥaḳḳdan maḥrūm
olup ḫüsrāna giriftār

<u>çeşm-i nā-bināsından:</u>

1. **çeşm-i nā-bināsından:**-*sı, -n, -dan*
Sayfa 22
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Görmeyen göz.

baḳ deyü buyururlar Molla
Ḳuṭbeʾd-diniñ çeşm-i
nā-bināsından perde izāle
iderler Mevlāna

<u>çevir:</u>

1. **çevirdiler:**-*di, -ler*
Sayfa 15
Satır: **19**
Bir şeyin yönünü değiştirmek.

ardlarından ādem irsāl idüp
gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri

<u>çi-fāʾide:</u>

1. **çi-fāʾide:**
Sayfa 40
Satır: **16**
Ne yazık ki, artık faydasız!.

boġarlar Baʿdehuʾl-mevt
Sulṭān Meḥmed Ḥażretleri
ġāyet nādim olmışlar ammā
çi-fāʾide iẕāʿeʾl-

<u>çift:</u>

1. **çifte:**-*e*
Sayfa 20
Satır: **18**
Tarlayı (iki öküz takımı ile veya sabanla) sürme işi, zirâat.

ṣubaşıya götüreyüm ve
müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pīrezeniñ başı devletlü imiş

<u>çift sürmeden:</u>

1. **çift sürmeden:**-*meden*
Sayfa 21
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Toprağı sabanla işleyip ekilebilir duruma getirmek.

Ḥażretlerinüñ ellerinden
ibtidā bīʿat ve inābet iden
ol ḫātūndur çünki çift
sürmeden oġlı geldükde

<u>çifti süreyüm:</u>

1. **çifti süreyüm:**-*e, -(y)üm-eyüm*
Sayfa 20
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Tarlayı (iki öküz takımı ile veya sabanla) sürme işi, zirâat.

eydür ki vālide bir ḳaçġın
ḳul ṭutdum ṣol ḫānede
ḥaps itdüm varup çifti
süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

<u>çihil rūz:</u>

1. **çihil rūz:**
Sayfa 13
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Kırk gün.

Teʿālā ileʿahd idüp ṭururam
ki çihil rūz olmayınca
ihrāc eylemezem Dervīşān
daḫı münfaʿil olup

2. **çihil rūz:**
Sayfa 13
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Kırk gün.

dönerler Baʿdehu çihil rūz
tamām olduḳda Ḥażreti
Ṣeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretleri buyururlar ki

<u>çık:</u>

1. **çıḳup:**-*up*
Sayfa 14
Satır: **16**
Ayrılmak.

maḳṣūda gelelüm çün Eşref-
zāde Efendiyi ol gün
ḫalvetḫāneden çıḳup Ṣeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri daḫı

2. **çıḳarlar:**-*ar, -lar*
Sayfa 30
Satır: **15**
Görünmek.

ḳomayup sefīneye rükūb
idüp Ḳaramürsele çıḳarlar
İzniḳde fuḳarā ve dervīşān
daḫı Sulṭān

3. **çıḳduḳlarında:**-*duḳ, -lar, -ı, -(n)da*
Sayfa 49
Satır: **22**
(Namazdan) çıkmak.

mülāzemeti eyyāmı ḳırḳ
güne bāliġ olduḳda ḳırḳ
birinci gün ḫalḳ ṣalāt-ı
ẓuhūrdan çıḳduḳlarında ol

4. **çıḳup:**-*up*
Sayfa 17
Satır: **2**
Peyda olmak, meydana gelmek.

Rūmī niçe bulmış deyü
serzeniş iderler fuḳarā tiz ol
ṣu olan maḥalle varurlar
görürler ki ṣu henüz çıḳup

5. **çıḳar:**-*ar*
Sayfa 66
Satır: **17**
Peyda olmak, meydana gelmek.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu
balıḳ ile ṭolduḳdan
ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ
yıġılur ki ḥadd ü

6. **çıḳmaḳ:**-*maḳ*
Sayfa 66
Satır: **13**
Peyda olmak, meydana gelmek.

çıḳmaḳ içün Sinān Dede
Ḥażretlerinden himmet
ṭalep iderler Sinān Dede
Efendi daḫı ḫırḳa-i

7. **çıḳmaz:**-*maz*
Sayfa 66
Satır: **11**
Peyda olmak, meydana gelmek.

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol
gün ki Sinān Dede
Ḥażretleri ol maḥalle
varurlar balıḳçılar balıḳ

8. **çıḳarup:**-*ar, -up*
Sayfa 12
Satır: **19**
Açığa çıkmak.

ḫücre içinde ḥaps itmenüñ
aṣlı ne çıḳarup defn
olınsun baʿżılar Ḥażreti Ṣeyḫ
kendü aʿlamdur

9. **çıḳarup:**-*ar, -up*
Sayfa 29
Satır: **10**
Açığa çıkmak.

zāde Ḥażretleri hemān
mübārek ellerin ceplerine
ṣoḳup bir miḳdār nebāt
şekeri çıḳarup mübārek

10. **çıḳmasunı:**-*ma, -su, -(n)ı*
Sayfa 38
Satır: **4**
(bir şeye)çakmak, kesmek.

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepenüñ
çıḳmasunı ricā ider Üstād
daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-

<u>çok:</u>

1. **çoḳ:**
Sayfa 8
Satır: **1**
Miktar zarfı.

meşāyıḫ ḳatında çoḳ
söylemek küstāḫlıḳdur çoḳ
söyleme buyurdu Andan
ṣoñra kelimāt vākiʿ

2. **çoḳ:**
Sayfa 8
Satır: **1**
Miktar zarfı.

meşāyıḫ ḳatında çoḳ
söylemek küstāḫlıḳdur çoḳ
söyleme buyurdu Andan
ṣoñra kelimāt vākiʿ

3. **çoḳ:**
Sayfa 45
Satır: **3**
Miktar zarfı.

ṣaḥanları çoḳ getürür
Kūhistāne varılup ḫidmete
mübāşeret itdüklerinde şol
miḳdār adam cemʿ olur

4. **çok:**
Sayfa 25
Satır: **3**
Miktar sıfatı.

rāżı olursañ devlet bulursıñ
ve illā çok nādim
olursıñ feʾemmā ṣoñraki
peşīmānlıḳ fāʾide virmez

<u>çok:</u>

1. **çoḳ:**
Sayfa 32
Satır: **3**
Miktar sıfatı.

intiḳāl itmiş bulduḳlarından
çoḳ feryād ü fiġān
idüp demişler ki müddet-i
medīdedür ki

<u>çorba:</u>

1. **çorba:**
Sayfa 45
Satır: **11**
Çorba.

çorba yine evvelki gibi ḳalup
güyā içinden bir ḳaşıḳ
alınmamışa benzerdi
Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

<u>çöz:</u>

1. **çözilüp:***-il, -üp*
Sayfa 37
Satır: **9**
(bağı)çözmek,açmak.

eṣnā-i zehābda pāzū-bend
çözilüp ṭutup yine
baġlarlar yine çözilür
ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup

2. **çözilür:***-il, -ür*
Sayfa 37
Satır: **10**
(bağı)çözmek,açmak.

eṣnā-i zehābda pāzū-bend
çözilüp ṭutup yine
baġlarlar yine çözilür
ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup

<u>çün:</u>

1. **çün:**
Sayfa 13
Satır: **1**
Sonra.

Çün baʿżılar naṣīḥat-pezīr
olmayup Ḥażreti Şeyḫüñ
ḥużūrına varurlar Sulṭānum
Rūmī vefat eylemiş

2. **çün:**
Sayfa 14
Satır: **15**
Sonra.

maḳṣūda gelelüm çün Eşref-
zāde Efendiyi ol gün
ḫalvetḫāneden çıḳup Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri daḫı

3. **çün:**
Sayfa 29
Satır: **22**
Böylece.

temām eridükde zebānları
daḫı kemā-kān evvelki
gibi olup ṣaġ u sālim olur
Çün pādişāh Ḥażretleri

4. **çün:**
Sayfa 7
Satır: **15**
Çünkü II sebep bildiren bağlaçtır.

alup taṯhīr-i beytüʾl-ḥelāya
muḳayyed oldılar Çün
Ḥācī Bayrām-ı Velī anlaruñ
kemāl-i inḳıyādlarını

5. **çün:**
Sayfa 53
Satır: **6**
Çünkü II sebep bildiren bağlaçtır.

imdi bize şikār nasīb
olmadıġı bu avda āhūya ne
minnet çün Şeyḫ Efendi
bizümledür didüği söziñ

6. **çün:**
Sayfa 6
Satır: **18**
"Ne zaman ki" anlamı katan bağlaç.

intiḳālimüz daḫı ḳarībdür
varuñ şehr-i Anḳaraya
ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı
Velī birāderümüze çün

7. **çün:**
Sayfa 7
Satır: **11**
"Ne zaman ki" anlamı katan bağlaç.

teklīf itmeye idi Çün Ḥācī Bayrām-ı Velīnüñ āsitāne-i saʿādetlerine varduḳda taṭhīr-i beytüʾl-

8. **çün:**
Sayfa 12
Satır: **6**
"Ne zaman ki" anlamı katan bağlaç.

ve şükr idüp secdeye vardı Baʿdehu ḥużūr-ı tāmmıla kendü ḥāline meşġūl oldı Çün eyyām-ı erbaʿīn

9. **çün:**
Sayfa 13
Satır: **10**
"Ne zaman ki" anlamı katan bağlaç.

gelüñ imdi iy dervīşān vaʿdemüz encām buldı Rūmīyi erbaʿīnden iḫrāc idelüm çün

10. **çün:**
Sayfa 20
Satır: **10**
"Ne zaman ki" anlamı katan bağlaç.

cümle maḫlūḳ Ḥaḳḳ Teʿālānuñ bendesidür anuñ içün ḫalḳdan Ḥaḳḳa ḳaçmışdur çün ṣaḫṣ-ı

11. **çün:**
Sayfa 20
Satır: **21**
"Ne zaman ki" anlamı katan bağlaç.

Çün

12. **çün:**
Sayfa 30
Satır: **18**
"Ne zaman ki" anlamı katan bağlaç.

Eşref-zādeyi istiḳbāl içün Ḳaramürsele gelmişler çün Fuḳarā Sulṭān Eşref-zādeyi görüp şeref-i

13. **çün:**
Sayfa 37
Satır: **5**
"Ne zaman ki" anlamı katan bağlaç.

ḫalās olursın deyü tebşīr buyurup ġāʾib olurlar çün ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i rāh iderler ve ol

<u>çünki:</u>

1. **çünki:**
Sayfa 11
Satır: **2**
Çünkü II sebep bildiren bağlaçtır.

bu kelām cārī olduġı eclden teberrük ḳaṣd eylemişler çünki Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri kāġıda

2. **çünki:**
Sayfa 21
Satır: **11**
Çünkü II sebep bildiren bağlaçtır.

sen ol dervīş misin deyince belī didi çünki velīden kizb vāḳıʿ olmaz Pīrezen daḫı ḳadem-i

3. **çünki:**
Sayfa 37
Satır: **2**
Çünkü II sebep bildiren bağlaçtır.

buyururlar ki ben Eşref-zādeyüm ve İznikde oluram çünki sen maẓlūmen bizüm yanumuza

4. **çünki:**
Sayfa 53
Satır: **1**
Çünkü II sebep bildiren bağlaçtır.

Rıḍvānullahi ʿaleyhim ecmaʿīn buyurdılar ki çünki Ḥażreti Resūlullah bizüm içimüzdedür Küffār-ı

5. **çünki:**
Sayfa 21
Satır: **16**
"Ne zaman ki" anlamı katan bağlaç.

Ḥażretlerinüñ ellerinden ibtidā bīʿat ve inābet iden ol ḫātūndur çünki çift sürmeden oġlı geldükde

6. **çünki:**
Sayfa 33
Satır: **25**
"Ne zaman ki" anlamı katan bağlaç.

Çünki yumaġa ḳodılar Dervīşler ẓikri urdılar

D

<u>da:</u>

1. **da:**
Sayfa 67
Satır: **17**
"De, da" bağlacı.

mezbūrı alup nice müddet
anlar da dānişmend ve
mevāid-i feżāʾilinden
ḥiṣṣemend oldı mezbūra nice

daha ziyāde:

1. **daha ziyāde:**
Sayfa 44
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Daha fazla.

Tırsī Ḥażretlerinüñ Sulṭān
Eşrefe daha ziyāde
iʿtiḳādı olup ez-cān u dil
ciddile rāh-ı mücāhedeye

dahı:

1. **daḫı:**
Sayfa 9
Satır: **1**
Henüz.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda
ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar
ki imdi senüñ bu

2. **daḫı:**
Sayfa 13
Satır: **16**
Henüz.

ḫalvetḫānenüñ bābını feṭḥ
iderler ḥāżır olan
dervīşān görürler ki daḫı
otuzuncu günde nice

3. **daḫı:**
Sayfa 8
Satır: **18**
Daha.

Sulṭānum seyr ü sülūk
tamāmı şimdiki maḳāmumuz
mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur
Ḥācī Bayrām-ı Velī

4. **daḫı:**
Sayfa 25
Satır: **8**
Daha.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca
var ḳıyās eyle ki
daḫı ziyādesinüñ żararı ne
ola biri daḫı budur ki

5. **daḫı:**
Sayfa 4
Satır: **9**
"De, da" bağlacı.

iḫtiyār ider sevāp daḫı
andadur ve meżbūr
Muḥammed Çelebi rivāyet
ider ki Eşref-zāde Sulṭān

6. **daḫı:**
Sayfa 5
Satır: **8**
"De, da" bağlacı.

ile gidüp muntaẓır ṭurduḳda
Baʿdehuʾz-zamān Abdal
Muḥammed Ḥażretleri daḫı
Eşref-zāde Efendi

7. **daḫı:**
Sayfa 5
Satır: **10**
"De, da" bağlacı.

Ḥażretlerine naẓar idüp
buyururlar ki Dānişmend
var bize köftelü şorba getür
Anlar daḫı pāzāra

8. **daḫı:**
Sayfa 5
Satır: **19**
"De, da" bağlacı.

yārın köftelüsini daḫı
getüreyüm didi hemān
Abdāl Muḥammed Ḥażretleri
bunları imtiḥān içün

9. **daḫı:**
Sayfa 6
Satır: **4**
"De, da" bağlacı.

saʿādetine virüp ekl eyle şunı
deyü emir buyururlar
Eşref-zāde Efendi daḫı bīlā-
tevaḳḳuf velā-taʿāllül

10. **daḫı:**
Sayfa 6
Satır: **17**
"De, da" bağlacı.

intiḳālimüz daḫı ḳarībdür
varuñ şehr-i Anḳaraya
ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı
Velī birāderümüze çün

11. **daḫı:**
Sayfa 7
Satır: **13**
"De, da" bağlacı.

ḫelā ile emr buyururlar
Eşref-zāde Efendi daḫı
semʿan ve
ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ
ve kürek ve süpürge

12. **daḫı:**
Sayfa 8
Satır: **3**
"De, da" bağlacı.

olmadı meğer ki vāḳıʿam
olaydı Anı daḫı ki edeb
birle söyleyüp taʿbīr itdürür
idüm Bu denlü zamān

13. **daḫı:**
Sayfa 8
Satır: **8**
"De, da" bağlacı.

tezvīc idüp kendülere dāmād idinmişler ve izn ü icāzet daḫı virüp āyin-i meşāyıḫ-ı Sulṭān üzre alem

14. **daḫı:**
Sayfa 8
Satır: **10**
"De, da" bağlacı.

ü seccāde ile ḳasaba-i İzniḳe istiḫlāf buyurmışlar Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp ḳasaba-i İzniḳe iḫtifā

15. **daḫı:**
Sayfa 9
Satır: **10**
"De, da" bağlacı.

vāḳıʿalarını taḥrīr eyle andan anlaruñ ḫidmetinde var Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı gelüp İzniḳde erbaʿīne

16. **daḫı:**
Sayfa 9
Satır: **12**
"De, da" bağlacı.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ vāḳīʿ olan vāḳıʿātları bir kāġıda taḥrīr ve bir mürekkep daḫı tedārik idüp

17. **daḫı:**
Sayfa 9
Satır: **15**
"De, da" bağlacı.

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya dāḫil olacaġı gün Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı Ḥacc-ı şerīfde imişler

18. **daḫı:**
Sayfa 9
Satır: **17**
"De, da" bağlacı.

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden gelmişler ekābir ve aʿyān vilāyet-i Ḥamāda saġīr ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

19. **daḫı:**
Sayfa 9
Satır: **22**
"De, da" bağlacı.

istikbāli temām itdüñüz varuñ Rūmdan bir er geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ deyücek ahāli-i

20. **daḫı:**
Sayfa 10
Satır: **17**
"De, da" bağlacı.

zīrā gözlüye gizli yoḳdur Sulṭān Eşref-zāde daḫı erbaʿīnde gördükleri vāḳıʿatlaruñ kaġıdını ṭaleb

21. **daḫı:**
Sayfa 11
Satır: **6**
"De, da" bağlacı.

toz̧uyla ḫalvetḫāneye dāḫil olurlar Şeyḫ Ḥüseyin daḫı Eşref-zādenüñ ḫaliyle ve kerīmesini kendi

22. **daḫı:**
Sayfa 11
Satır: **9**
"De, da" bağlacı.

idi Sulṭān Eşref-zāde daḫı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ telḳīnleri ile z̧ikr-i Ḫudāya meşġūl

23. **daḫı:**
Sayfa 11
Satır: **22**
"De, da" bağlacı.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ Şeyḫ Efendi Ḥażretleri bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām daḫı bī-nihāye ve dest

24. **daḫı:**
Sayfa 11
Satır: **4**
"De, da" bağlacı.

naz̧ar buyurduḳda yine erbaʿīn emr iderler anlar daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp hemān ayaḳları

25. **daḫı:**
Sayfa 12
Satır: **1**
"De, da" bağlacı.

hiç bizüm içün gamḥ∨ār olmañ didi kerīmeleri daḫı geldi Bu kelāmı babalarınuñ ḫücresi ḳapusında

26. **daḫı:**
Sayfa 12
Satır: **15**
"De, da" bağlacı.

getür dervīş daḫı varup ḫücreyi kilitleyüp miftāḥını Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine getürürler

27. **daḫı:**
Sayfa 13
Satır: **6**
"De, da" bağlacı.

Teʿālā ile ʿahd idüp ṭururam
ki çihil rūz olmayınca
ihrāc eylemezem Dervīşān
daḫı münfaʿil olup

28. **daḫı:**
Sayfa 13
Satır: **12**
"De, da" bağlacı.

ḫalvetḫānenüñ ḳapusına
gelürler Dervīşāna
ẕikruʾllah eylemek emr
buyururlar Anlar daḫı bir

29. **daḫı:**
Sayfa 13
Satır: **20**
"De, da" bağlacı.

güşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḫı Hū
dirler anda daḫı nidā

30. **daḫı:**
Sayfa 14
Satır: **16**
"De, da" bağlacı.

maḳṣūda gelelüm çün Eşref-
zāde Efendiyi ol gün
ḫalvetḫāneden çıḳup Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri daḫı

31. **daḫı:**
Sayfa 15
Satır: **3**
"De, da" bağlacı.

Sulṭān Eşref-zāde daḫı
semʿan ve ṭaʿāten diyüp
emr-i şerīfleri üzre iderler
şimdi ṭarīḳ-ı Eşrefīyeniñ

32. **daḫı:**
Sayfa 15
Satır: **11**
"De, da" bağlacı.

itdim hemān anlar daḫı
emirlerine imtiṯāl idüp
ʿazm-i rāh iderler ammā
ʿazīziñ ḳudemādan olan

33. **daḫı:**
Sayfa 15
Satır: **23**
"De, da" bağlacı.

İnşāallah yarın git anlar daḫı
ḳalur Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri teferrüc tedārikin

34. **daḫı:**
Sayfa 16
Satır: **14**
"De, da" bağlacı.

ḳullanmak olmaz likin siz de
bir tefaḫḫuş idüñ
belki ṣucaġız bulasız siz
Sulṭān Eşref-zāde daḫı

35. **daḫı:**
Sayfa 17
Satır: **8**
"De, da" bağlacı.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ
dervīşler benefşe cemʿ
itmeğe gider Eşref-zāde
Ḥażretleri daḫı bile gider

36. **daḫı:**
Sayfa 17
Satır: **11**
"De, da" bağlacı.

getürürler Baʿdehu Eşref-
zāde daḫı elinde bir dāne
benefşesi var ʿAzīz
Ḥażretlerine virür ʿAzīz

37. **daḫı:**
Sayfa 18
Satır: **9**
"De, da" bağlacı.

eyle Eşref-zāde Efendi daḫı
semʿan ve ṭaʿāten deyüp
müfāraḳat iderler Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri

38. **daḫı:**
Sayfa 18
Satır: **16**
"De, da" bağlacı.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir naẓar eyleye
tā ki siz daḫı müntefiʿ
olayduñuz Bu kelām nūr-ı

39. **daḫı:**
Sayfa 18
Satır: **19**
"De, da" bağlacı.

Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı
elḥamdülillah deyüp el
ḳaldurup duʿā iderler ve
ḫānḳāh-ı saʿādetlerine

40. **daḫı:**
Sayfa 18
Satır: **21**
"De, da" bağlacı.

rücūʿ iderler Eşref-zāde
Ḥażretleri daḫı mürūr-ı
eyyāmla ḳaṣaba-i İzniḳe
gelüp iḫtifā üzre olup

41. **daḫı:**
Sayfa 20

Satır: **7**
"De, da" bağlacı.

daḫı buyururlar ki bir ḳaçġın
ḳulum Eşref-zāde
Efendi Ḥażretlerinüñ
kelāmında ḫilāf yoḳdur zīrā

42. **daḫı:**
Sayfa 20
Satır: **16**
"De, da" bağlacı.

eydür ki vālide bir ḳaçġın
ḳul ṭutdum şol ḫānede
ḥaps itdüm varup çifti
süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

43. **daḫı:**
Sayfa 21
Satır: **3**
"De, da" bağlacı.

alalum dir Pīrezen daḫı şu
getürür Eşref-zāde
Ḥażretleri daḫı ābdest alup
namāz ḳılup ẕikruʾllah

44. **daḫı:**
Sayfa 21
Satır: **4**
"De, da" bağlacı.

alalum dir Pīrezen daḫı şu
getürür Eşref-zāde
Ḥażretleri daḫı ābdest alup
namāz ḳılup ẕikruʾllah

45. **daḫı:**
Sayfa 21
Satır: **12**
"De, da" bağlacı.

sen ol dervīş misin deyince
belī didi çünki
velīden kizb vāḳıʿ olmaz
Pīrezen daḫı ḳadem-i

46. **daḫı:**
Sayfa 21
Satır: **17**
"De, da" bağlacı.

vālidesi każiyyeyi iʿlām
eyledükde ol daḫı istiġfār
idüp bīʿat eylemişdür ve
Pınarpaşı nām cūybāruñ

47. **daḫı:**
Sayfa 22
Satır: **8**
"De, da" bağlacı.

üzre müʾezzine iḳāmet eyle
deyü īmā eyler Molla
Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt
olmadı deyü müʾezzini menʿ

48. **daḫı:**
Sayfa 22
Satır: **15**
"De, da" bağlacı.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ
ṭarafına baḳar görür ki
ḫurşīd-i
ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

49. **daḫı:**
Sayfa 22
Satır: **22**
"De, da" bağlacı.

ʿİlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-
zādeye varsun Sulṭān
Eşref-zāde daḫı buyurur ki
Molla Ḳuṭbeʾd-din sen

50. **daḫı:**
Sayfa 24
Satır: **11**
"De, da" bağlacı.

temām ḳaddüme münāsib
geldi bir aḳçe daḫı

ziyāde eyledüm dellāl
ṣāḥibine danışmağa gitdi

51. **daḫı:**
Sayfa 24
Satır: **13**
"De, da" bağlacı.

bana bir miḳdār tevaḳḳuf
eyle dedi ben daḫı bir
miḳdār bir köşede tevaḳḳuf
eyledüm dellāl eğlenüp

52. **daḫı:**
Sayfa 24
Satır: **15**
"De, da" bağlacı.

gelmedi ben daḫı hemān ol
maḥālden gidüp
alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ
önüne vaʿżʿ eyledüm

53. **daḫı:**
Sayfa 24
Satır: **24**
"De, da" bağlacı.

nice ẕikruʾllah idersüñ bu
küstāḫlık yetmez iken
inkār daḫı idersin

54. **daḫı:**
Sayfa 25
Satır: **8**
"De, da" bağlacı.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca
var ḳıyās eyle ki
daḫı ziyādesinüñ żararı ne
ola biri daḫı budur ki

55. **daḫı:**
Sayfa 26
Satır: **3**
"De, da" bağlacı.

itdüm eğer olʿazīzi daḫı
getürürseñüz ümīddür ki
mübārek nefesleri
berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

56. **daḫı:**
Sayfa 26
Satır: **5**
"De, da" bağlacı.

daḫı pādişāh Ḥażretlerineʿarż
iderler pādişāh
getürüñ deyü emr iderler
vezīr daḫı ḳapucılarla

57. **daḫı:**
Sayfa 26
Satır: **6**
"De, da" bağlacı.

daḫı pādişāh Ḥażretlerineʿarż
iderler pādişāh
getürüñ deyü emr iderler
vezīr daḫı ḳapucılarla

58. **daḫı:**
Sayfa 26
Satır: **8**
"De, da" bağlacı.

emr-i şerīfi irsāl idüp Sulṭān
Eşref-zādeyi İstanbula
daʿvet iderler ḳapucılar daḫı
emr-i şerīfi Sulṭān

59. **daḫı:**
Sayfa 26
Satır: **11**
"De, da" bağlacı.

gidemezem ḳapucılar daḫı
gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını
iʿlām iderler * vezīr daḫı

60. **daḫı:**
Sayfa 26
Satır: **12**
"De, da" bağlacı.

gidemezem ḳapucılar daḫı
gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını
iʿlām iderler * vezīr daḫı

61. **daḫı:**
Sayfa 26
Satır: **14**
"De, da" bağlacı.

pādişāha telhīṣ ider pādişāh
Ḥażretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezīr daḫı

62. **daḫı:**
Sayfa 26
Satır: **18**
"De, da" bağlacı.

Eşref-zāde yine keʾl-evvel
gitmeğe rıżā virmeyüp
emr-i İlāhī yoḳdur deyü
cevap virür ḳapucılar daḫı

63. **daḫı:**
Sayfa 26
Satır: **22**
"De, da" bağlacı.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī
ancaḳ varuñ ḳatl idüñ
deyü emr ider ḳapucılar daḫı
ol aradan emr-i

64. **daḫı:**
Sayfa 27
Satır: **13**
"De, da" bağlacı.

ṣoñra ḳapucılar gelürler
Sulṭān Eşref-zāde daḫı
hemān bir kerre reʾs-i
saʿādetlerini mürāḳabeden

65. **daḫı:**
Sayfa 27
Satır: **19**
"De, da" bağlacı.

getürüñ deyü yüke işāret
iderler fuḳarā daḫı şarābı
indürürler ve Sulṭān Eşref-
zāde buyurup bir ḳazġan

66. **daḫı:**
Sayfa 28
Satır: **5**
"De, da" bağlacı.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan
pādişāha gelürler ve
ṣādır olan kelimātları ḫaber
virürler pādişāhuñ

67. **daḫı:**
Sayfa 28
Satır: **15**
"De, da" bağlacı.

Ḥażretleri daḫı Ḳaramürsele
gelüp ḳadırġaya rükūb
idüp İstanbula dāḫil olurlar
pādişāh Ḥażretlerine

68. **daḫı:**
Sayfa 29
Satır: **15**
"De, da" bağlacı.

Mükerreme Sulṭāna irsāl
iderler aġa daḫı şekeri
vālide Sulṭāna virür ve Eşref-
zādenüñ vaṣiyyetleri

69. **daḫı:**
Sayfa 29
Satır: **18**
"De, da" bağlacı.

üzere şekeri dehānlarında
ṭutmağa işāret ider

Mükerreme Sulṭān daḫı şekeri dehānlarına vaʿż ider

70. **daḫı:**
Sayfa 29
Satır: **20**
"De, da" bağlacı.

Biiẕnillahi Teʿālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker

71. **daḫı:**
Sayfa 29
Satır: **21**
"De, da" bağlacı.

temām eridükde zebānları daḫı kemā-kān evvelki gibi olup ṣaġ u sālim olur Çün pādişāh Ḥażretleri

72. **daḫı:**
Sayfa 30
Satır: **13**
"De, da" bağlacı.

kendünüñʿulūfesi ve baḳiyyesini daḫı iskelede olan fuḳarāya beẕl idüp ve yanlarında bir aḳçe

73. **daḫı:**
Sayfa 30
Satır: **16**
"De, da" bağlacı.

ḳomayup sefīneye rükūb idüp Ḳaramürsele çıḳarlar İzniḳde fuḳarā ve dervīşān daḫı Sulṭān

74. **daḫı:**
Sayfa 31
Satır: **14**
"De, da" bağlacı.

taʿẓīm ile yine maḳarr-ı devletine irsāl iderler Pādişāh Ḥażretleri daḫı tesellī bulup gelüp İstanbula

75. **daḫı:**
Sayfa 32
Satır: **14**
"De, da" bağlacı.

ol misāfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telḳīn-i ẕikr iderler anlar daḫı mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i

76. **daḫı:**
Sayfa 32
Satır: **17**
"De, da" bağlacı.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn iderler misāfirler daḫı şād u ḫandān olup murādumuza nāil olduḳ deyü

77. **daḫı:**
Sayfa 35
Satır: **10**
"De, da" bağlacı.

niyāz iderler ki pederüñüz Ḥażretine teveccüh buyurasuñuz anlar daḫı peder-i vālā- güherlerine

78. **daḫı:**
Sayfa 35
Satır: **14**
"De, da" bağlacı.

Marīża olan aġzına alsun defʿ olur deyü buyurmışlar ve anlar daḫı adam irsāl idüp getürüp

79. **daḫı:**
Sayfa 36
Satır: **4**
"De, da" bağlacı.

Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ merḳad-ı münīrlerinüñ derūnından bir ṣadā gelür yā Zelīḫā anlar daḫı

80. **daḫı:**
Sayfa 37
Satır: **15**
"De, da" bağlacı.

adamlar ʿazm-i cāmeḫāb iderler Maḥbūsuñ daḫı üzerine nevm ġalebe idüp bir miḳdār uyuduḳda

81. **daḫı:**
Sayfa 37
Satır: **19**
"De, da" bağlacı.

Maḥbūs daḫı bīdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde

82. **daḫı:**
Sayfa 38
Satır: **4**
"De, da" bağlacı.

dükkanuna gelür ve elinde olan körepenüñ çıḳmasını ricā ider Üstād daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-

83. **daḫı:**
Sayfa 39
Satır: **1**
"De, da" bağlacı.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-zādedür didüklerinde hemān Ḥātūn ādāb üzre bir miḳdār tevaḳḳuf idüp

84. **daḫı:**
Sayfa 39
Satır: **16**
"De, da" bağlacı.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile
zamān-ı yesīrde İzniḳe

85. **daḫı:**
Sayfa 39
Satır: **18**
"De, da" bağlacı.

gelüp şeref-i meclīsleriyle
müşerref olduḳda elinde
olan nāmesin virür Sulṭān
Eşref-zāde daḫı nāmenüñ

86. **daḫı:**
Sayfa 39
Satır: **23**
"De, da" bağlacı.

duʿā eylesün adamlar daḫı
biʾl-ʿacele Gekbūze

87. **daḫı:**
Sayfa 40
Satır: **12**
"De, da" bağlacı.

adamları meʾyūs olup
İstanbula gelüp bu ḥāli
Maḥmūd Paşaya iʿlām
iderler Maḥmūd Paşa daḫı

88. **daḫı:**
Sayfa 41
Satır: **21**
"De, da" bağlacı.

Bāyezīd-i Faḳīh daḫı nuṭḳ-ı
mübārekelerini redd
itmeyüp rāżī olurlar Baʿdehu
Sulṭān Eşref-zāde

89. **daḫı:**
Sayfa 42
Satır: **8**
"De, da" bağlacı.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda
İzniḳde olurlar imiş
ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı
bu ʿādeti icrā iderler

90. **daḫı:**
Sayfa 42
Satır: **19**
"De, da" bağlacı.

Ḥażretleri daḫı pazardan
elmayı alup āsitāne-i
saʿādet- baḫşına rücūʿ
eyledükde rāhda bir dervīşe

91. **daḫı:**
Sayfa 43
Satır: **1**
"De, da" bağlacı.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

92. **daḫı:**
Sayfa 43
Satır: **2**
"De, da" bağlacı.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

93. **daḫı:**
Sayfa 43
Satır: **5**
"De, da" bağlacı.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki

ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

94. **daḫı:**
Sayfa 43
Satır: **11**
"De, da" bağlacı.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh
görsem ve bilsem deyü
Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinden ricā iderken
bir şeb

95. **daḫı:**
Sayfa 43
Satır: **14**
"De, da" bağlacı.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki
ʿAbdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı
semʿan ve tāʿaten deyüp

96. **daḫı:**
Sayfa 44
Satır: **5**
"De, da" bağlacı.

vaʿż-ı ḳadem idüp Sulṭān
Eşref-zādenüñ daḫı ḫayır
duʿāları ve himmet-
iʿāliyeleri destgīr olup

97. **daḫı:**
Sayfa 44
Satır: **8**
"De, da" bağlacı.

merātib-i ʿāliyeye nāʾil ve
meʿārif-i İlāhiyeye
ıṭṭılaʿ-ı ḫāṣıl u ḫilāfet virüp
seccādelerini daḫı teslīm

98. **daḫı:**
Sayfa 45

Satır: **21**
"De, da" bağlacı.

iderler anlar daḫı duʿā buyurup Baʿde emr eyledi ki ol ḫidmetde

99. **daḫı:**
Sayfa 46
Satır: **8**
"De, da" bağlacı.

Baʿdehu cumʿa güni olduḳda Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā cāmiʿe gitdiler ben daḫı

100. **daḫı:**
Sayfa 48
Satır: **1**
"De, da" bağlacı.

Ḥażretleri daḫı Sulṭānüʾl-enbiyā Ḥażreti Muḥammedüʾl-Muṣṭafā Ṣallallahü ʿAleyhi ve

101. **daḫı:**
Sayfa 51
Satır: **17**
"De, da" bağlacı.

tamāmüʾl-ḫāṭıra meğer Şeyḫ Efendi Ḥażretleri daḫı hālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında olan zeytūn

102. **daḫı:**
Sayfa 51
Satır: **22**
"De, da" bağlacı.

üstinde biten nedür deyü bir zeytūn aġacına işāret buyururlar dervīş daḫı aġaca yaḳın

103. **daḫı:**
Sayfa 52
Satır: **2**
"De, da" bağlacı.

varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erik aġacından ṣaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup

104. **daḫı:**
Sayfa 52
Satır: **3**
"De, da" bağlacı.

Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Efendiye getürür anlar daḫı ḥāżır olan fuḳarāya tevziʿ iderler Menḳıbe Şeyḫ

105. **daḫı:**
Sayfa 56
Satır: **2**
"De, da" bağlacı.

Efendiye ḳarīndür Şeyḫ-i mezbūruñ ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-ı muʿteberesi

106. **daḫı:**
Sayfa 56
Satır: **18**
"De, da" bağlacı.

pederlerinden müstaḫlef olmışlardur ve bunlaruñ daḫı ilahiyyātı vardur nitekim yine ḥāşiyede

107. **daḫı:**
Sayfa 57
Satır: **13**
"De, da" bağlacı.

İbnüʾş-Şeyḫ ʿAbdullah Efendi daḫı pederlerinüñ şehādetinden ṣoñra İzniḳde pôst-nişīn olup

108. **dahi:**
Sayfa 59
Satır: **21**
"De, da" bağlacı.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

109. **dahi:**
Sayfa 59
Satır: **26**
"De, da" bağlacı.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

110. **daḫı:**
Sayfa 59
Satır: **16**
"De, da" bağlacı.

ʿalem-i şerīf öñlerince ẕikruʾllah iderek gelürler ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup yāb yāb zoḳaḳ

111. **daḫı:**
Sayfa 59
Satır: **20**
"De, da" bağlacı.

deyüñ ola ki bu ḫātūn ḫastalıkdan ḫalās ola anlar daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp hemān Şeyḫ

112. **daḫı:**
Sayfa 60
Satır: **2**
"De, da" bağlacı.

Efendi iki ellerini semāya refʿ idüp duʿā buyurdılar dervīşler daḫı āmin deyüp Baʿdehu geldikleri yola

113. **daḫı:**
Sayfa 60
Satır: **3**
"De, da" bağlacı.

revān oldılar ben daḫı bīdār oldum gördüm ki āṯār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir ü nümāyān olmış

114. **daḫı:**
Sayfa 60
Satır: **9**
"De, da" bağlacı.

fażīlet-nişāb daḫı ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında Burusada

115. **daḫı:**
Sayfa 60
Satır: **16**
"De, da" bağlacı.

mışlar ki her vecihle kemāl anda ẓāhir ve nümāyandur ve ṭabīʿat-ı şiʿiriyeleri daḫı olup nice

116. **daḫı:**
Sayfa 62
Satır: **17**
"De, da" bağlacı.

daḫı Şeyḫ Lütfullah Efendinüñ ferzend-i bīmānendidür ve Şeyḫ Eşref-i Ṯānī Efendinüñ

117. **dahi:**
Sayfa 63
Satır: **24**
"De, da" bağlacı.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

118. **daḫı:**
Sayfa 63
Satır: **7**
"De, da" bağlacı.

vaḳtümüzdür Şeyḫ ʿAbdullah Efendiye daḫı fuḳarā ile yetmiş biñ tevḥīde āġāz idüp temām olduḳda

119. **daḫı:**
Sayfa 63
Satır: **9**
"De, da" bağlacı.

Ṣāliḥ Efendi daḫı nakd-i ḥayātı taʿdād idüp itmām itmişdür İzniḳde türbe-i Eşref-zādede maḥall-i

120. **daḫı:**
Sayfa 64
Satır: **3**
"De, da" bağlacı.

imiş ve ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-gūyā olmışlar Eʾş-Şeyḫ Faḫreʾd-din Efendi Şeyḫ

121. **daḫı:**
Sayfa 66
Satır: **2**
"De, da" bağlacı.

oldı Baʿdeʾz-zamān yine ḥāżır olup kelimāt-ı ezānuñ bāḳiyesini daḫı itmām itdi ʿAbduʾr-raḥīm

122. **daḫı:**
Sayfa 66
Satır: **14**
"De, da" bağlacı.

çıḳmaḳ içün Sinān Dede Ḥażretlerinden himmet ṭalep iderler Sinān Dede Efendi daḫı ḫırḳa-i

123. **daḫı:**
Sayfa 68
Satır: **4**
"De, da" bağlacı.

riyāżet itdükden ṣoñra irşāda icāzet virüp Burusaya istiḫlāf buyurmışlardur Şeyḫ-i merḳūm daḫı inzivā

124. **daḫı:**
Sayfa 69
Satır: **14**
"De, da" bağlacı.

zāviyeʾ-i Eşrefiyyeye istiḫlāf buyurmışlar idi anlar daḫı gelüp zāviyeʾ-i merḳūmede mücāhedāt ve

125. **dahī:**
Sayfa 70
Satır: **2**
"De, da" bağlacı.

mecnūn oldı Tımarḫāneye ḳosunlar deyü

Mezbūruʾş-Şeyḫ Muḥammed Efendi dahī

126. **dahi:**
Sayfa 70
Satır: **21**
"De, da" bağlacı.

*Şeyh-i mezburūn tabiʿat-ı şiʿriyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımuʿteberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür

127. **daḫı:**
Sayfa 70
Satır: **5**
"De, da" bağlacı.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan ṭaşra çıḳup ābdest alup Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile ḳuʿūd eyledi

128. **daḫı:**
Sayfa 70
Satır: **28**
"De, da" bağlacı.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre bahādırlık idüp Cümle ḳır nefsüñ çerisin sen
daḫı merdāne ol

dāḫil olacaġı:

1. **dāḫil olacaġı:**-*acaġ, -ı*
Sayfa 9
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Ulaşmak.

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya dāḫil olacaġı gün Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı Ḥacc-ı şerīfde imişler

dāḫil olurlar:

1. **dāḫil olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 28
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Ulaşmak.

Ḥażretleri daḫı Ḳaramürsele gelüp ḳadırġaya rükūb idüp İstanbula dāḫil olurlar pādişāh Ḥażretlerine

2. **dāḫil olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 11
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Girmek.

toẕuyla ḫalvetḫāneye dāḫil olurlar Şeyḫ Ḥüseyin daḫı Eşref-zādenüñ ḥaliyle ve kerīmesini kendi

3. **dāḫil olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 37
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Girmek.

bendsüz öñlerinde sürerler ve İstanbula vaḳt-i ẓuhūrda dāḫil olurlar bir çavuşuñ ḫānesine nüzūl

dāhil-i ḥişārda:

1. **dāhil-i ḥişārda:**-*da*
Sayfa 68
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Hisar'ın içi.

teslīm idüp Burusada dāhil-i ḥişārda Ḍarbhane Maḥallesinde vāḳiʿ ḥālā kerīme-i mükerremeleri

dahveʾ-i kübrā:

1. **ḍahveʾ-i kübrā:**
Sayfa 45
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Öğleden bir saat önceki vakte dahve-i kübra denir.

ki taʿbir olunmaz ḍahveʾ-i kübrā olduḳda nas sofra sofra olup oturdılar Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri

dāima:

1. **daima:**
Sayfa 47
Satır: **14**
Daima, her zaman.

ṣoñra pādişāh benüm oġlum olsun bende bu maʿnāyı daima ilḥāḥ iderdüm bir şeb rüʾyamda

dāʿiye:

1. **dāʿiyesinde:**-*si, -(n)de*
Sayfa 5
Satır: **1**
Bir şeyi yapmak husûsunda duyulan ve içten gelen teşvik edici istek, gayrete getirici hal, arzu.

Sülūk itmek dāʿiyesinde ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī olup ol zamānda Burusada mecẕūbān-ı İlāhīyeden

dāmād:

1. **dāmādı:**-*ı*
Sayfa 3
Satır: **19**
Damat, güvey.

Sulṭānuñ ḫalīfesi ve dāmādı zīb-i maḥāfil kürsī eʾş-Şeyḫ ʿAbdüʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḫalīfesidür

2. **dāmādı:**-*ı*
Sayfa 65
Satır: **5**
Damat, güvey.

Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmādı olan eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine ḫidmet ve tekmīl-i

3. **dāmādı:**-*ı*
Sayfa 70
Satır: **17**
Damat, güvey.

Efendi Ḥażretlerinüñ dāmādı ẕikri sebḳat iden Şeyḫ Meḥmed Efendiden ictilāb-ı envār-ı ṭarīḳat

dāmād idinmişler:

1. **dāmād idinmişler:**-*in, -miş, -ler*
Sayfa 8
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Damat etmek.

tezvīc idüp kendülere dāmād idinmişler ve izn ü icāzet daḫı virüp āyin-i meşāyıḫ-ı Sulṭān üzre alem

2. **dāmād idinmişler:**-*in, -miş, -ler*
Sayfa 69
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Damat etmek.

mükerremelerini mezbūra tezvīc idüp dāmād idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ

dāmād-ı feżāil-nihādları:

1. **dāmād-ı feżāil-nihādları:**-*lar, -ı*
Sayfa 68
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Yaratılışı faziletli damat.

dāmād-ı feżāil-nihādları ʿAbdullah Efendiye fāriġ olup kendüler kūşenişīn-i ʿuzlet ve taʿlīm-i ʿulūma

dāmād-ı resūlullah:

1. **dāmād-ı resūlullah:**
Sayfa 4
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Allah Rasūlü'nün damadı.

Eşref-zāde eʾş-Şeyḫ ʿAbdullah eʾr-Rūmī Ḥażretlerinüñ nesebleri dāmād-ı Resūlullah

dāmād-ı veraʾ-muʿtādı:

1. **dāmād-ı veraʾ-muʿtādı:**
Sayfa 67
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
Allah'tan korkup haramdan, günahtan, kötülüklerden sakınmayı, dînî buyrukları titizlikle yerine getirmeyi, takvâyı alışkanlık haline getirmiş damadı.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmād-ı veraʾ-muʿtādı Şeyḫ ʿAbdurraḥīm Tırsī

dāmān:

1. **dāmānına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 22
Satır: **19**
Etek.

dāmānına yüzler sürüp küstāḫlıġından istiġfār ider ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire ṭalep iden bize gelsün

dāmenine yapışmadun:

1. **dāmenine yapışmadun:**-*ma, -du, -n*
Sayfa 43
Satır: **6**
Kelime Tipi: **Deyim**
Bir kimsenin manevî desteğini istemek.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı dirler buyururlar ki ya niçün dāmenine muḥkem yapışmadun

dāmenine yapışmış:

1. **dāmenine yapışmış:**-*mış*
Sayfa 66
Satır: **5**
Kelime Tipi: **Deyim**
Bir kimsenin manevî desteğini istemek.

vaḳit dāmenine yapışmış olaydıñuz yedi iḳlīm dört kūşeyi seyrān idüp şimdi yine gelürdiñüz

dan:

1. **dan:**
Sayfa 8
Satır: **5**
Ayrılma(Çıkma) hali eki.

ḫizmetlerinde olduḳ dan ṣoñra Ḥācī Bayrām-ı Velī kendü kerīmelerini Ḫayrüʾn-nisā Eşref-zāde Efendiye

2. **dan:**
Sayfa 21
Satır: **5**
Ayrılma(Çıkma) hali eki.

meşġūl olur Pīrezen ṭaşra dan ẕikruʾllah avāzın istimāʿ idicek hemān ḳalbine bir nār-ı muḥabbet

dane:

1. **dane:**
Sayfa 18
Satır: **8**
Tane, adet, miktar.

yetişmek isterseñ var yedi seneye dek her günde yedişer dane siyāh üzümle mücāhede ve riyāżet

danış:

1. **danışmağa:***-mağ, -a*
Sayfa 24
Satır: **12**
Danışmak, bilgi sahibi olmak II sorup soruşturmak.

temām ḳaddüme münāsib geldi bir aḳçe daḫı ziyāde eyledüm dellāl ṣāḥibine danışmağa gitdi

dānişmend:

1. **dānişmend:**
Sayfa 67
Satır: **12**
Bilgin, âlim, ilim sahibi.

mānendi olmayup muḥaḳḳīḳ ve müdaḳḳīḳ dānişmend olup o tārīḫde Burusada merḥūm

2. **dānişmend:**
Sayfa 4
Satır: **16**
Medrese talebesi.

Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ medrese-i celīlesinde dānişmend olup

3. **dānişmend:**
Sayfa 5
Satır: **9**
Medrese talebesi.

Ḥażretlerine naẓar idüp buyururlar ki Dānişmend var bize köftelü şorba getür Anlar daḫı pāzāra

4. **dānişmend:**
Sayfa 5
Satır: **16**
Medrese talebesi.

ḳarışdururlar görür kim köftesi yoḳ Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerine bakup buyurur ki Dānişmend

5. **dānişmend:**
Sayfa 64
Satır: **18**
Medrese talebesi.

Burusada Ḳaragüllü nām mevżiʿde Ferhādiye Medresesinde dānişmend olup medrese-i mezbūrede

6. **dānişmend:**
Sayfa 67
Satır: **17**
Medrese talebesi.

mezbūrı alup nice müddet anlar da dānişmend ve mevāid-i feżāʾilinden ḥiṣṣemend oldı mezbūra nice

dar gelüp:

1. **dar gelüp:***-üp*
Sayfa 54
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Dar gelmek.

iken ʿandelīb-i ruḥına ḳafes-i dünyā dar gelüp biñ ḳırḳ altı tārīḫinde tekyegāh-ı beḳāya firār

ḏarbhane maḥallesinde:

1. **ḏarbhane maḥallesinde:***-(n)de*
Sayfa 68
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Darbhane Mahallesi (Bursa'da bir mahalle.).

teslīm idüp Burusada dāhil-i ḥiṣārda Ḍarbhane Maḥallesinde vāḳiʿ ḥālā kerīme-i mükerremeleri

dār-ı āḫirete:

1. **dār-ı āḫirete:***-e*
Sayfa 63
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Öteki dünya, âhiret.

olduḳdan ṣoñra pederleri dār-ı āḫirete rıḥlet buyurduḳda Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi

dār-ı beḳāya:

1. **dār-ı beḳāya:***-ya*
Sayfa 49
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Ebedilik diyarı. II Ahiret.

vālidüm Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri dār-ı beḳāya intiḳāl eyledüklerinden ṣoñra bir siyāh

2. **dār-ı beḳāya:**-*ya*
Sayfa 55
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Ebedilik diyarı. II Ahiret.

pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi dār-ı beḳāya intiḳālinden ṣoñra ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i

3. **dār-ı beḳāya:**-*(y)a*
Sayfa 64
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Ebedilik diyarı. II Ahiret.

iştiġāl üzere iken biñ yüz yetmiş altı ṣaferinde dār-ı beḳāya irtiḥāl buyurmışlar Eyüb Efendi zāviyesinde

dār-ı cinān:

1. **dār-ı cinān:**
Sayfa 59
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Cennetler evi, cennet yurdu.

olmışlardur cevherīn ḥarfiyle fevtine Ḥasībā tāriḫ Cilve-gāhın Şerefüñ ide Ḫudā dār-ı cinān sene

dār-ı fenādan:

1. **dār-ı fenādan:**-*dan*
Sayfa 62
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Yokluk yurdu II Dünya.

güyā olmışdur Fevtini güş eyleyince Eşrefī tāriḫ didi Ḥamdī-zāde eyledi dār-ı fenādan intiḳāl 1106

dār-ı ġurūrdan:

1. **dār-ı ġurūrdan:**-*dan*
Sayfa 36
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Dünya (dünyanın bir 'aldanma yeri' olarak algılanması bağlamında).

vāṣıl olurlar Menḳıbe mervīdür ki Sulṭān Eşref-zāde bu dār-ı ġurūrdan sarāy-ı sürūra irtiḥāl

dārüʾl-ġurūr:

1. **dārüʾl-ġurūrdan:**-*dan*
Sayfa 47
Satır: **3**
Dünya (dünyanın bir 'aldanma yeri' olarak algılanması bağlamında).

Eşref-zāde Ḥażretleri bu dārüʾl-ġurūrdan ʿazm-i sarāy-ı sürūr eyledüklerinde ben ṣaġīre ḳalup Sulṭān

daʿvet:

1. **daʿveti:**-*i*
Sayfa 25
Satır: **25**
Davet etmek, çağırmak.

*Sultan Eşref-zāde Efendimüzün İslambola pādişāhun vakıʿ olan daʿveti

daʿvet iderler:

1. **daʿvet iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 26
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Davet etmek, çağırmak.

emr-i şerīfi irsāl idüp Sulṭān Eşref-zādeyi İstanbula daʿvet iderler ḳapucılar daḫı emr-i şerīfi Sulṭān

dāye:

1. **dāye:**
Sayfa 5
Satır: **5**
Dāye II Sâki, içki (şarap) sunan kimseye denir.Tasavvufta mürşid-i kâmil anlamında kullanılır. Mürşid-i kâmil, tasavvufa giren kişiye ilahî aşk yolunda ilerlemesi için yol gösterir. Metinde tasavvufi manada kullanılmıştır.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

de:

1. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 6
Satır: **5**
Demek, söylemek.

semʿan ve tāʿaten deyüp hemān ekl itmeğe āġāz eyledükde Abdal Muḥammed Ḥażretleri ya sen

2. **der:**-*r*
Sayfa 7
Satır: **5**
Demek, söylemek.

ṭarīḳıyn ittifāḳ bunuñ üzerine
der ki Eşref-zāde
Efendi Ḥācī Bayrām-ı
Velīniñ on bir sene

3. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 7
Satır: **14**
Demek, söylemek.

ḫelā ile emr buyururlar
Eşref-zāde Efendi daḫı
semʿan ve
ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ
ve kürek ve süpürge

4. **deyücek:**-*(y)ücek*
Sayfa 9
Satır: **2**
Demek, söylemek.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda
ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar
ki imdi senüñ bu

5. **deyücek:**-*(y)ücek*
Sayfa 9
Satır: **22**
Demek, söylemek.

istikbāli temām itdüñüz
varuñ Rūmdan bir er
geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ
deyücek ahāli-i

6. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 11
Satır: **4**
Demek, söylemek.

naẓar buyurduḳda yine
erbaʿīn emr iderler anlar
daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp
hemān ayaḳları

7. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 16
Satır: **15**
Demek, söylemek.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp
yerinden ḳalḳar ve
eline tas alup bir dıraḫtuñ
altına varup teyemmüm

8. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 18
Satır: **9**
Demek, söylemek.

eyle Eşref-zāde Efendi daḫı
semʿan ve ṭaʿāten deyüp
müfāraḳat iderler Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri

9. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 18
Satır: **19**
Demek, söylemek.

Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı
elḥamdülillah deyüp el
ḳaldurup duʿā iderler ve
ḫānḳāh-ı saʿādetlerine

10. **deyince:**-*y, -ince*
Sayfa 21
Satır: **11**
Demek, söylemek.

sen ol dervīş misin deyince
belī didi çünki
velīden kizb vāḳıʿ olmaz
Pīrezen daḫı ḳadem-i

11. **dedi:**-*di*
Sayfa 24
Satır: **13**
Demek, söylemek.

bana bir miḳdār tevaḳḳuf
eyle dedi ben daḫı bir
miḳdār bir köşede tevaḳḳuf
eyledüm dellāl eğlenüp

12. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 28
Satır: **12**
Demek, söylemek.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek
istiḳbāliñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ
ve teʾḫīr iderler likin

13. **deyücek:**-*(y)ücek*
Sayfa 30
Satır: **6**
Demek, söylemek.

ḳullaruñuza virüp ġazā eyleñ
fuḳarānıñ buna iḥtiyācı
yoḳdur deyücek pādişāh
Ḥażretleri müteġayyir

14. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 31
Satır: **1**
Demek, söylemek.

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve
niyāz iderler ve daḫı
fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ
iderler ve gelüp

15. **demişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 32
Satır: **4**
Demek, söylemek.

intiḳāl itmiş bulduḳlarundan
çoḳ feryād ü fiġān
idüp demişler ki müddet-i
medīdedür ki

16. **der:**-*r*
Sayfa 36
Satır: **20**
Demek, söylemek.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir
ki şakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz
Maḥbūs-ı derdmend der ki

17. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 37
Satır: **14**
Demek, söylemek.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbūsı
ṣabāḥ divāna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bītāb

18. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 39
Satır: **8**
Demek, söylemek.

mi buyururlar ki bu sene
ġazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

19. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 43
Satır: **14**
Demek, söylemek.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki
ʿAbdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı
semʿan ve tāʿaten deyüp

20. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 44
Satır: **2**
Demek, söylemek.

ẕātuñ ḳadr u ḳıymetin bil vü
anuñ ḫayır duʿāsın ricā
ḳıl deyüp ġāʾib oldılar
bundan ṣoñra ʿAbduʾr-raḥīm

21. **demiş:**-*miş*
Sayfa 52
Satır: **7**
Demek, söylemek.

avınuñ zamānı imiş
rüfeḳāsından birisi demiş ki
bu defʿa geyik ṣayd itmeğe
ne minnet ki Şeyḫ

22. **deyüñ:**-*yüñ*
Sayfa 59
Satır: **19**
Demek, söylemek.

deyüñ ola ki bu ḫātūn
ḫastalıkdan ḫalās ola anlar
daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp
hemān Şeyḫ

23. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 60
Satır: **2**
Demek, söylemek.

Efendi iki ellerini semāya
refʿ idüp duʿā buyurdılar
dervīşler daḫı āmin deyüp
Baʿdehu geldikleri yola

24. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 70
Satır: **3**
Demek, söylemek.

fuḳarānun timārḫānecisi
Şeyḫdür deyüp mecnūna
gel kişi senüñle ābdest
alalum deyüp elini çözüp

25. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 70
Satır: **4**
Demek, söylemek.

fuḳarānun timārḫānecisi
Şeyḫdür deyüp mecnūna
gel kişi senüñle ābdest
alalum deyüp elini çözüp

26. **dedüm:**-*dü, -m*
Sayfa 24
Satır: **19**
(Cevaben) demek.

ʿAbdüʾr-raḥīm-i faḳīr dedüm
ki Lebbeyk Sulṭānum
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki ẕikruʾllah

27. **dedüm:**-*dü, -m*
Sayfa 24
Satır: **20**
(Cevaben) demek.

ʿAbdüʾr-raḥīm-i faḳīr dedüm
ki Lebbeyk Sulṭānum
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki ẕikruʾllah

28. **de:**
Sayfa 16
Satır: **13**
"De, da" bağlacı.

ḳullanmak olmaz likin siz de
bir tefaḫḫuş idüñ
belki ṣucaġız bulasız siz
Sulṭān Eşref-zāde daḫı

29. **de:**
Sayfa 50
Satır: **17**
"De, da" bağlacı.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā ʿamelinde
çābükdür buyurup defʿ-i
ḫātıra ile iẓhār-ı kerāmet

30. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 27
Satır: **22**
Demek.

getürürler hemān
Bismillahiʾr-rahmāniʾr-rahīm

deyüp mübārek elleriyle
ṭulumlaruñ aġızlarını açar

31. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 38
Satır: **5**
Demek.

ʿayn deyüp destine destere
alup körepesini ḳaṭʿ
ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend
bendinden rehā bulduḳda

32. **deyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 43
Satır: **20**
Demek.

elma alan dervīş ol maḥālde
ṭurur ʿAbdürraḥīm
Tırsī Hay efendüm deyüp
mübārek ḳademine düşer

33. **de:**
Sayfa 7
Satır: **21**
"de" Bulunma hal eki.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki

34. **de:**
Sayfa 65
Satır: **9**
"de" Bulunma hal eki.

de küşenişīn-i ʿuzlet olup
inşāʾ-i mescid-i şerīf ve
maʿbed-ı münīf idüp ol
maḳām-ı hümāyūnda genc-

dede:

1. **dedeyi:**-*(y)i*
Sayfa 69
Satır: **23**

Dede II Mevlevîlik'te çilesini doldurmuş Mevlevî dervişlerine, Sayfa tarîkatlarda ise şeyh adayı durumundaki dervişlere verilen unvan.

seccāde-nişīn olan Dedeyi
bağlamışlar ve birkaç
fuḳarāyıla Şeyḫ Muḥammed
Efendiye göndermişler

defʿ olmış:

1. **defʿ olmış:**-*mış*
Sayfa 35
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Def olur. Ortadan kalkar.

aġzına almış Bi-Keremillahi-
Teʿālā ol maraż defʿ
olmış Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esāsı ol

defʿ olur:

1. **defʿ olur:**-*ur*
Sayfa 35
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Def olur. Ortadan kalkar.

Marīża olan aġzına alsun
defʿ olur deyü
buyurmışlar ve anlar daḫı
adam irsāl idüp getürüp

defʿa:

1. **defʿa:**
Sayfa 52
Satır: **8**
Kez, kere.

avınuñ zamānı imiş
rüfeḳāsından birisi demiş ki
bu defʿa geyik ṣayd itmeğe
ne minnet ki Şeyḫ

defʿ-i ḫāṭıra:

1. **defʿ-i ḫāṭıra:**
Sayfa 50
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Gönülde olan hissi yok etme.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā ʿamelinde
çābükdür buyurup defʿ-i
ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet

defīn:

1. **defīn:**
Sayfa 63
Satır: **20**
(Ölü için) Gömme, gömülme.

günü āb-ı memātı nūş ve
dünyādan ʿuḳbāya
göçmişdür zāviye-i
merḳūmede defīn vü
pederleri

2. **defīn:**
Sayfa 64
Satır: **11**
(Ölü için) Gömme, gömülme.

defīn ü pederine vü
birāderine ḳarīndür o mifżāl-
i cihānuñ rıḥletin gūş
itdiğüm birle didüm tārīḫ-i

3. **defīn:**
Sayfa 71
Satır: **18**
(Ölü için) Gömme, gömülme.

buyurmışlardur Maḥrūse-i
mezbūrda Ḥażreti Emīr

Zāviyesi maḳberesinde defîn ve duʿā-yı müslimîne

defîn-i zîr-i zemîn:

1. **defîn-i zîr-i zemîn:**
Sayfa 61
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Yer altına gömülme.

göçmişdür İstanbulda Ṭopḫanede vāḳiʿ ʿāsitâne-i Ḳadîriyede defîn-i zîr-i zemîn ve Ḥażreti Şeyḫ

defîn-i zîr-i zemîn oldılar:

1. **defîn-i zîr-i zemîn oldılar:***-dı, -lar*
Sayfa 56
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Yer altına gömülmek, vefat etmek.

ẕiʾl-ḳāʿdesinde defîn-i zîr-i zemîn oldılar Ḳabr-i şerîfleri ʿAbduʾr-raḥîm Tırsî Ḥażretlerinüñ türbe-i

defn olınsun:

1. **defn olınsun:***-ın, -sun*
Sayfa 13
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Gömülmek.

ḥücresinden iḫrāc olınup defn olınsun dirler Ḥażreti Şeyḫ buyururlar ki Ḥaḳḳ Sübḥânehu ve

2. **defn olınsun:***-ın, -sun*
Sayfa 12
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Gömülmek.

ḥücre içinde ḥaps itmenüñ aṣlı ne çıḳarup defn olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ kendü aʿlamdur

defn-i ṣanduḳa-i ġufrān olup:

1. **defn-i ṣanduḳa-i ġufrān olup:***-up*
Sayfa 19
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Merhamet olunmuş, yarlığanmış (olarak) defnolunmuş mezarda bulunmak.

olup mışraʿ-ı târiḫleri Eşref-zāde ʿazm-i cinân eyledi * 874 Ḳaddesallahü Sırrahu ve

degil:

1. **değil:**
Sayfa 46
Satır: **15**
Değil, olumsuzluk edatı.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler şuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle ve ʿālā kemāl-i

2. **degildür:***-dür*
Sayfa 50
Satır: **29**
Değil, olumsuzluk edatı.

Degildür zîrā bu sinn-i sālde ẓuḥûr-ı veled itmek muteṣavver degüldür dimişler Ḥażreti Şeyḫ Pîr Ḥamdî Efendinüñ kelām semʿına vāṣıl olduḳda yevm-i

degin:

1. **degin:**
Sayfa 49
Satır: **4**
Değin, dek, kadar.

Ḫādimetîn-i devlet-i āl-i ʿOsmān Sulṭān Selîmden berîdür Ḥaḳḳ Teʿālā rūz-ı ḳıyāmete degin fetḥ ü

değül:

1. **değüldür:***-dür*
Sayfa 37
Satır: **4**
Değil, olumsuzluk edatı.

gelesin biz senü bu belādan ḫalās itmemek mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı ḫôş ṭut ʿAn-ḳarîb

2. **degüldür:***-dür*
Sayfa 50
Satır: **29**
Değil, olumsuzluk edatı.

Degildür zîrā bu sinn-i sālde ẓuḥûr-ı veled itmek muteṣavver degüldür dimişler Ḥażreti Şeyḫ Pîr Ḥamdî Efendinüñ kelām semʿına vāṣıl olduḳda yevm-i

değül mi:

1. **değül mi:**
Sayfa 39
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Değil mi?.

mi buyururlar ki bu sene ġazāya gitmeğe nöbet anlara gelmişdür deyüp ol ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

dehān:

1. **dehānlarından:**-*lar, -ı, -n, -dan*
Sayfa 10
Satır: **23**
Far. is. Ağız.

dehānlarından

2. **dehānlarına:**-*lar, -ı, -n, -a*
Sayfa 29
Satır: **18**
Far. is. Ağız.

üzere şekeri dehānlarında ṭutmağa işāret ider
Mükerreme Sulṭān daḫı şekeri dehānlarına vaʿż ider

3. **dehānlarında:**-*lar, -ı, -n, -da*
Sayfa 29
Satır: **13**
Far. is. Ağız.

dehānlarında ṭutsunlar pādişāh Ḥażretleri ḳızlaraġasını çaġırup ve şekeri eline virüp vālidesi

4. **dehānlarında:**-*lar, -ı, -n, -da*
Sayfa 29
Satır: **17**
Far. is. Ağız.

üzere şekeri dehānlarında ṭutmağa işāret ider
Mükerreme Sulṭān daḫı şekeri dehānlarına vaʿż ider

5. **dehānlarında:**-*lar, -ı, -n, -da*
Sayfa 29
Satır: **19**
Far. is. Ağız.

Biiẕnillahi Teʿālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker

dek:

1. **dek:**
Sayfa 18
Satır: **7**
-e kadar, -e değin.

yetişmek isterseñ var yedi seneye dek her günde yedişer dane siyāh üzümle mücāhede ve riyāżet

2. **dek:**
Sayfa 23
Satır: **12**
-e kadar, -e değin.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

3. **dek:**
Sayfa 28
Satır: **11**
-e kadar, -e değin.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek istiḳbāliñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ ve teʾḫīr iderler likin

dellāl:

1. **dellāl:**
Sayfa 24
Satır: **9**
Herhangi bir şeyi, olayı veya bir şeyin satılacağını halka duyurmak için çarşıda, pazarda yüksek sesle bağıran kimse, çağırtmaç.

eyledüm Ammā gördüm ki dellāl elinde otuz aḳçaya bir ʿābā gezer dellāl elinden alup giydüm

2. **dellāl:**
Sayfa 24
Satır: **10**
Herhangi bir şeyi, olayı veya bir şeyin satılacağını halka duyurmak için çarşıda, pazarda yüksek sesle bağıran kimse, çağırtmaç.

eyledüm Ammā gördüm ki dellāl elinde otuz aḳçaya bir ʿābā gezer dellāl elinden alup giydüm

3. **dellāl:**
Sayfa 24
Satır: **12**
Herhangi bir şeyi, olayı veya bir şeyin satılacağını halka duyurmak için çarşıda, pazarda yüksek sesle bağıran kimse, çağırtmaç.

temām ḳaddüme münāsib geldi bir aḳçe daḫı ziyāde eyledüm dellāl ṣāḥibine danışmağa gitdi

4. **dellāl:**
Sayfa 24
Satır: **14**
Herhangi bir şeyi, olayı veya bir şeyin satılacağını halka duyurmak için çarşıda, pazarda yüksek sesle bağıran kimse, çağırtmaç.

bana bir miḳdār tevaḳḳuf eyle dedi ben daḫı bir miḳdār bir köşede tevaḳḳuf eyledüm dellāl eğlenüp

dem-be-dem:

1. **dem-be-dem:**
Sayfa 71

Satır: **14**
Bazen, arasıra, zaman zaman.

idüp maḥrūse-i merḳūmeye hicret ve ʿazīzlerinden dem-be-dem aḫẕ-ı ruḥāniyyet itmişler idi bu ḥāl-i

den:

1. **den:**
Sayfa 7
Satır: **18**
Ayrılma hali eki.

imtiḥān eyleyüp ṣoñra kendüye imāmet eylemek ḫidmetini teklīf buyurmışlar ki on bir sene den

dendān-ı şerīfleri:

1. **dendān-ı şerīfleri:***-ler, -i*
Sayfa 52
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Kutsal diş.

olup mübārek dendān-ı şerīfleri şehīd olmasına bāʿiṣ ol idi ki aṣḥāb

derbān:

1. **derbānlara:***-lar, -a*
Sayfa 30
Satır: **10**
Kapıcı, kapıda duran görevli, bevvâb.

pādişāh Ḥażretlerine vedāʿ idüp gerü dönüp sarāy ḳapusında olan derbānlara yedlerinde olan akçadan

derbent:

1. **derbent:**
Sayfa 27
Satır: **1**
Derbent, Bursa ilinin İznik ilçesine bağlı bir köydür.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar

derd:

1. **derde:***-e*
Sayfa 11
Satır: **15**
Sıkıntı, keder.

bu derde deyü huẕūr-ı ḳalblerini perişān ider Ḥaḳḳ Teʿālānuñʿināyeti ve Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ

2. **derdinden:***-i, -(n)den*
Sayfa 65
Satır: **14**
Sıkıntı, keder.

aġlasa ve ḳurbında olan aġaca iplik bağlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve aġlayan çocuḳ māderini

derdmend:

1. **derdmend:**
Sayfa 56
Satır: **29**
Dert sahibi, tasalı II âşık.

Derdmend Lüṭfuʾl-lah ile hem-dem olup dīdesin Dôst yüzine düş idenlere ṣala gelsün berü

dergāh:

1. **dergāhda:***-da*
Sayfa 63
Satır: **24**
Tekke.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

dergāh-ı ʿāli:

1. **dergāh-ı ʿāli:**
Sayfa 25
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Yüce dergah.

Ḳudret-i Rabbanī birle dergāh-ı ʿāli çavuşlarından bir çavuş İzniḳe gelüp Sulṭān Eşref-zādenüñ

dermiyān idüp:

1. **dermiyān idüp:***-üp*
Sayfa 53
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Ortaya dökmek, ortaya koymak.

dermiyān idüp envāʿ-ı ibādāta iştiġāl üzere iken Ḫāḳān-ı ʿOsmaniyeden Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābiʿ

derūn:

1. **derūnlarını:***-lar, -ı, -n, -ı*
Sayfa 31
Satır: **4**
Gönül, insanın iç alemi.

ḫānḳāhlarında ḳarar iderler likin pādişāh Ḥażretlerinüñ derūnlarını nār-ı muḥabbet iḥrāḳ idüp

derūnına āteş-i muḥabbet düşüp:

1. **derūnına āteş-i muḥabbet düşüp:**-*üp*
Sayfa 28
Satır: **7**
Kelime Tipi: **Deyim**
Gönlüne aşk ateşi düşmek.

derūnına āteş-i muḥabbet düşüp nice ideceğin bilmez ʿĀḳıbetüʾl-emr istiḳbāle biẕātihi giderem

dervīş:

1. **dervīş:**
Sayfa 12
Satır: **8**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

otuz güne varduḳda otuz birinci günüñ gicesi ḫādim olan dervīş bulamac ile ḥücre ḳapusına varup

2. **dervīş:**
Sayfa 12
Satır: **11**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

itdi aṣla ḥareket itmez Dervīş gelüp Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine eydür Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

3. **dervīş:**
Sayfa 12
Satır: **15**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

getür dervīş daḫı varup ḥücreyi kilitleyüp miftāḥını Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine getürürler

4. **dervīşlere:**-*ler, -e*
Sayfa 16
Satır: **22**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere ṣu yoḳdur deyü iddiʿa

5. **dervīşler:**-*ler*
Sayfa 17
Satır: **6**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

mervīdür ki ol zamān nevbahār imiş Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki dervīşler bize bir

6. **dervīşler:**-*ler*
Sayfa 17
Satır: **7**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervīşler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider

7. **dervīşler:**-*ler*
Sayfa 17
Satır: **10**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

her biri bir ṭarafa perişān olurlar Baʿdehuʾz-zamān dervīşler cümlesi gelüp deste deste benefşe

8. **dervīş:**
Sayfa 21
Satır: **9**

Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

bir dervīş var imiş ḫalḳ
ibtidā taḥḳīr idüp ṣoñra
taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib
olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

9. **dervīş:**
Sayfa 21
Satır: **11**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

sen ol dervīş misin deyince
belī didi çünki
velīden kizb vāḳıʿ olmaz
Pīrezen daḫı ḳadem-i

10. **dervīşlere:**-*ler, -e*
Sayfa 27
Satır: **18**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

cümle serāsime olup lā-
yaʿḳıl olurlar Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri
dervīşlere varuñ şu yüki

11. **dervīşdür:**-*dür*
Sayfa 28
Satır: **11**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek
istiḳbāliñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ
ve teʾḫīr iderler likin

12. **dervīşliğe:**-*liğ, -e*
Sayfa 31
Satır: **7**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

buyururlar ki Sulṭānum bizi
dervīşliğe ḳabul eyleñ
baña salṭanat gerekmez deyü
ilḥāḥ ve ibrām ider

13. **dervīşler:**-*ler*
Sayfa 33
Satır: **26**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

Çünki yumaġa ḳodılar
Dervīşler ẕikri urdılar

14. **dervīşe:**-*e*
Sayfa 42
Satır: **20**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

Ḥażretleri daḫı pazardan
elmayı alup āsitāne-i
saʿādet- baḫşına rücūʿ
eyledükde rāhda bir dervīşe

15. **dervīş:**
Sayfa 43
Satır: **1**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

16. **dervīş:**
Sayfa 43
Satır: **5**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek

hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem yapışmadun

17. **dervīş:**
Sayfa 43
Satır: **19**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

elma alan dervīş ol maḥālde ṭurur ʿAbdürraḥīm
Tırsī Hay efendüm deyüp mübārek ḳademine düşer

18. **dervīş:**
Sayfa 43
Satır: **21**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

ve bilür ki bu dervīş
ṣuretinde olan Ḫıżır ʿaleyhiʾs-
selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm sen ḫidmetinde

19. **dervīş:**
Sayfa 51
Satır: **20**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

aġaçlarınuñ içinde giderler imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi
olan dervīşe buyururlar ki dervīş ṣol dıraḫtuñ

20. **dervīş:**
Sayfa 51
Satır: **22**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

üstinde biten nedür deyü bir zeytūn aġacına işāret buyururlar dervīş daḫı aġaca yaḳın

21. **dervīşe:**-*e*
Sayfa 51
Satır: **20**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

aġaçlarınuñ içinde giderler imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi
olan dervīşe buyururlar ki dervīş ṣol dıraḫtuñ

22. **dervīşlerden:**-*ler, -den*
Sayfa 51
Satır: **14**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

Pazar Köyüne gider iken kerāmāt-ı evliyāʾullahı müẕākere iderler imiş dervīşlerden birine ḫāṭıra

23. **dervīş:**
Sayfa 52
Satır: **2**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erik aġacından ṣaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup

24. **dervīşler:**-*ler*
Sayfa 59
Satır: **18**
Tarikatlardan birinin

şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

25. **dervīşler:**-*ler*
Sayfa 60
Satır: **2**
Tarikatlardan birinin şeyhine intisap ederek hankahta hizmet, çile ve riyazetle uğraşan ve dünyevi hayata itibar etmeyen kimse; tarikat mensupları nefislerini kırmak için ellerindekilerden vazgeçip fakir bir görünüm sergilerlerdi.

Efendi iki ellerini semāya refʿ idüp duʿā buyurdılar dervīşler daḫı āmin deyüp Baʿdehu geldikleri yola

<u>dervīşān:</u>

1. **dervīşān:**
Sayfa 12
Satır: **17**
Dervişler.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber dervīşān içinde şāyiʿ olup baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe gidelüm bir meyyiti

2. **dervīşān:**
Sayfa 13
Satır: **6**
Dervişler.

Teʿālā ile ʿahd idüp ṭururam ki çihil rūz olmayınca ihrāc eylemezem Dervīşān daḫı münfaʿil olup

3. **dervīşān:**
Sayfa 13
Satır: **9**
Dervişler.

gelüñ imdi iy dervīşān vaʿdemüz encām buldı Rūmīyi erbaʿīnden iḫrāc idelüm çün

4. **dervīşān:**
Sayfa 13
Satır: **16**
Dervişler.

ḫalvetḫānenüñ bābını feṯḥ iderler ḥāżır olan dervīşān görürler ki daḫı otuzuncu günde nice

5. **dervīşāna:**-*a*
Sayfa 13
Satır: **11**
Dervişler.

ḫalvetḫānenüñ ḳapusına gelürler Dervīşāna ẕikruʾllah eylemek emr buyururlar Anlar daḫı bir

6. **dervīşāna:**-*a*
Sayfa 15
Satır: **17**
Dervişler.

velāyetle maʿlūm olup dervīşāna Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve ḥālini bildürmek içün

7. **dervīşān:**
Sayfa 16
Satır: **10**
Dervişler.

buyururlar ki hele bir tecessüs idüñ var ola Dervīşān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı bir miḳdār geşt ü

8. **dervīşān:**
Sayfa 30
Satır: **16**
Dervişler.

ḳomayup sefīneye rükūb idüp Ḳaramürsele çıḳarlar İzniḳde fuḳarā ve dervīşān daḫı Sulṭān

9. **dervīşāna:**-*a*
Sayfa 66
Satır: **3**
Dervişler.

Tırsī Ḥażretleri meclislerinde olan dervīşāna buyurur ki bizüm Sinān Dede Allahüekber didüği

<u>dervīşān-ı muʿāyene:</u>

1. **dervīşān-ı muʿāyene:**
Sayfa 23
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvufî açıdan Allah'ın çeşitli mertebelerdeki tecellilerini gören dervişler.

ẓann ile ʿāmilsin ammā dervīşān-ı muʿāyene ve müşāhede ile ʿāmillerdür Menḳıbe Şeyḫüm

<u>deryā:</u>

1. **deryā:**
Sayfa 66

Satır: **15**
Deniz, büyük ırmak.

mübārekeleriyle yed-i şerīfelerin deryā ṭarafına taḥrīk idüp kiş kiş deyü çağırurlar deryādan ol

2. **deryādan:**-*dan*
Sayfa 66
Satır: **16**
Deniz, büyük ırmak.

mübārekeleriyle yed-i şerīfelerin deryā ṭarafına taḥrīk idüp kiş kiş deyü çağırurlar deryādan ol

dest:

1. **destine:**-*e, -n, -i*
Sayfa 38
Satır: **5**
Far. El, yed.

ʿayn deyüp destine destere alup körepesini ḳaṭʿ ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend bendinden rehā bulduḳda

dest ü dāmenümüzi kimse görmez:

1. **dest ü dāmenümüzi kimse görmez:**-*mez-ümüz, -i*
Sayfa 11
Satır: **23**
Kelime Tipi: **Deyim**
El ve eteğimizi kimse görmez.

ü dāmenümüzi kimse görmez

deste deste:

1. **deste deste:**
Sayfa 17
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Demet demet.

her biri bir ṭarafa perişān olurlar Baʿdehuʾz-zamān dervīşler cümlesi gelüp deste deste benefşe

destere:

1. **destere:**
Sayfa 38
Satır: **5**
El bıçkısı, testere.

ʿayn deyüp destine destere alup körepesini ḳaṭʿ ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend bendinden rehā bulduḳda

destgīr:

1. **destgīr:**
Sayfa 40
Satır: **19**
Far. sf. Düşenin elini tutan, yardımcı.

Dünyā ve ʿukbāda destgīr Ḥażreti pīr-i rūşen-zamīr Şeyḫ ʿAbdullah Rūmī eʾl-İzniḳī eʾl-Kādirī El-

destgīr olup:

1. **destgīr olup:**-*up*
Sayfa 44
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Yardımcı olmak, maddi ve manevi destekte bulunmak.

vaʿż-ı ḳadem idüp Sulṭān Eşref-zādenüñ daḫı ḫayır duʿāları ve himmet-iʿāliyeleri destgīr olup

dest-i saʿādetine:

1. **dest-i saʿādetine:**-*i, -n, -e*
Sayfa 6
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Saadet eli.

saʿādetine virüp ekl eyle şunı deyü emir buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı bīlā-tevaḳḳuf velā-taʿāllül

dest-i saʿādetlerinden:

1. **dest-i saʿādetlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 32
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek el.

müşerref olup dest-i saʿādetlerinden tövbekār olayduk bu devletden bī-naṣīb olduḳ deyü ağlaşurlar

devlet:

1. **devletden:**-*den*
Sayfa 32
Satır: **8**
Mutluluk, talih ‖ makam, haşmet, şan.

müşerref olup dest-i saʿādetlerinden tövbekār olayduk bu devletden bī-naṣīb olduḳ deyü ağlaşurlar

devlet bulursıñ:

1. **devlet bulursıñ:**-*ur, -sıñ*
Sayfa 25
Satır: **3**
Kelime Tipi: **Deyim**
Talih, makam, mutluluk, şan bulmak.

rāżı olursañ devlet bulursıñ ve illā çok nādim olursıñ feʾemmā ṣoñraki peşīmānlıḳ fāʾide virmez

deyü:

1. **deyü:**
Sayfa 3
Satır: **7**
Diye.

itmekdür deyü buyurduġı
ecilden ṭarīḳat-i ʿaliyyede
sened-i saʿādetümüz olan
Sulṭānüʾl-ʿārifīn ve

2. **deyü:**
Sayfa 6
Satır: **3**
Diye.

saʿādetine virüp ekl eyle şunı
deyü emir buyururlar
Eşref-zāde Efendi daḫı bīlā-
tevaḳḳuf velā-taʿāllül

3. **deyü:**
Sayfa 6
Satır: **7**
Diye.

hemān ol aradan Eşref-zāde
Sulṭān Ḥażretleri
olmayup kim olsa gerek
deyü buyururlar

4. **deyü:**
Sayfa 6
Satır: **15**
Diye.

idüñ deyü niyāz itdükde
Emir Sulṭān Ḳuddise
Sırrahu Ḥażretleri buyururlar
ki ḳuzu biz Pīr ve

5. **deyü:**
Sayfa 10
Satır: **1**
Diye.

ve ne maḳūle ẕātdur deyü
muntaẓırlar iken
Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri
yanlarından geçüp

6. **deyü:**
Sayfa 11
Satır: **15**
Diye.

bu derde deyü huẓūr-ı
ḳalblerini perişān ider Ḥaḳḳ
Teʿālānuñʿināyeti ve Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ

7. **deyü:**
Sayfa 12
Satır: **4**
Diye.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu
kelāmı istimāʿ idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden
ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

8. **deyü:**
Sayfa 15
Satır: **5**
Diye.

sikkesi yedi terk olduġına
ḥikmet budur deyü
buyurmışlar ki keçeden
itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

9. **deyü:**
Sayfa 15
Satır: **16**
Diye.

Rūmīye ḳırḳ gün içinde
himmet idüp iẕn ü icāzet
virdi deyü ḳıyl ü kāl idicek
ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i

10. **deyü:**
Sayfa 16
Satır: **22**
Diye.

mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup
Ḥażreti Şeyḫe getürür
Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere ṣu
yoḳdur deyü iddiʿa

11. **deyü:**
Sayfa 17
Satır: **1**
Diye.

Rūmī niçe bulmış deyü
serzeniş iderler fuḳarā tiz ol
ṣu olan maḥalle varurlar
görürler ki ṣu henüz çıḳup

12. **deyü:**
Sayfa 17
Satır: **17**
Diye.

ḳoparma tesbīḥümden
ayurma deyü nidā ider ol
ecilden hemān bir ẕikri
tükenmiş benefşe buldum

13. **deyü:**
Sayfa 19
Satır: **24**
Diye.

idersüñüz bu ʿazīziñ şehr-i
Ḥamāda nice
kerametleri ẓuhūr eyledi
deyü kerāmetlerini bir bir

14. **deyü:**
Sayfa 22
Satır: **7**
Diye.

üzre müʾezzine iḳāmet eyle
deyü īmā eyler Molla
Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt
olmadı deyü müʾezzini menʿ

15. **deyü:**
Sayfa 22
Satır: **8**
Diye.

üzre müʾezzine iḳāmet eyle deyü īmā eyler Molla Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt olmadı deyü müʾezzini menʿ

16. **deyü:**
Sayfa 22
Satır: **13**
Diye.

baḳ deyü buyururlar Molla Ḳuṭbeʾd-diniñ çeşm-i nā-bināsından perde izāle iderler Mevlāna

17. **deyü:**
Sayfa 24
Satır: **22**
Diye.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf söylersin ve ẕikruʾllah yerine otuz bir akçe otuz bir aḳçe deyü söylenürsin

18. **deyü:**
Sayfa 26
Satır: **6**
Diye.

daḫı pādişāh Ḥażretlerineʿarż iderler pādişāh getürüñ deyü emr iderler vezīr daḫı ḳapucılarla

19. **deyü:**
Sayfa 26
Satır: **18**
Diye.

Eşref-zāde yine keʾl-evvel gitmeğe rıżā virmeyüp emr-i İlāhī yoḳdur deyü cevap virür ḳapucılar daḫı

20. **deyü:**
Sayfa 26
Satır: **22**
Diye.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī ancaḳ varuñ ḳatl idüñ deyü emr ider ḳapucılar daḫı ol aradan emr-i

21. **deyü:**
Sayfa 27
Satır: **16**
Diye.

refʿ iderler ve ellerinde olan ʿāṣāyı zemine urup hoş geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe

22. **deyü:**
Sayfa 27
Satır: **19**
Diye.

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı şarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

23. **deyü:**
Sayfa 29
Satır: **8**
Diye.

ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan ḫalāṣları ḥaḳḳında himmet ricā iderem deyü buyururlar Sulṭān Eşref-

24. **deyü:**
Sayfa 35
Satır: **13**
Diye.

Marīża olan aġzına alsun defʿ olur deyü buyurmışlar ve anlar daḫı adam irsāl idüp getürüp

25. **deyü:**
Sayfa 37
Satır: **5**
Diye.

ḫalās olursın deyü tebşīr buyurup ġāʾib olurlar çün ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i rāh iderler ve ol

26. **deyü:**
Sayfa 38
Satır: **22**
Diye.

āhūlara rükūb itmişler ol ḫātūn muḳaddemlerinden birine bu gelenler kimdür deyü sūʾāl ider ol

27. **deyü:**
Sayfa 40
Satır: **6**
Diye.

Ḥamdülillah iki seneden berü duʿām ḳabul olmış deyü cevāb ider sebebinden suʾāl eyledükleründe

28. **deyü:**
Sayfa 40
Satır: **10**
Diye.

şimden ṣoñra dönmeye mecāl yoḳdur hemān tedārikde olsun deyü cevāb virür Maḥmūd Paşanuñ

29. **deyü:**
Sayfa 43

Satır: **11**
Diye.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh görsem ve bilsem deyü Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinden ricā iderken bir şeb

30. **deyü:**
Sayfa 46
Satır: **13**
Diye.

yoḳdur deyü mükāleme eşnāsında Şeyḫ Ḥażretleri bendelerine nidā idüp buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

31. **deyü:**
Sayfa 48
Satır: **14**
Diye.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine didüm ki Ḳorḳud
pādişāh olaydı deyü siz Sulṭān Selīmüñ pādişāh

32. **deyü:**
Sayfa 51
Satır: **21**
Diye.

üstinde biten nedür deyü bir zeytūn aġacına işāret buyururlar dervīş daḫı aġaca yaḳın

33. **deyü:**
Sayfa 53
Satır: **7**
Diye.

şeʾāmetidür deyü remz itdiler ḫālbuki o kelāmuñ ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

34. **deyü:**
Sayfa 59
Satır: **23**
Diye.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde
mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

35. **deyü:**
Sayfa 61
Satır: **14**
Diye.

Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretleri ṭaʿām iderken ʿAbdullahum seni aldurdum deyü buyurmışlar

36. **deyü:**
Sayfa 70
Satır: **1**
Diye.

mecnūn oldı Tımarḫāneye ḳosunlar deyü
Mezbūruʾş-Şeyḫ Muḥammed Efendi dahī

37. **deyü:**
Sayfa 5
Satır: **6**
Diyerek.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī
müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

38. **deyü:**
Sayfa 20
Satır: **12**
Diyerek.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu ṣubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

39. **deyü:**
Sayfa 23
Satır: **20**
Diyerek.

ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü

40. **deyü:**
Sayfa 28
Satır: **9**
Diyerek.

deyü ilḥāḥ ve ibrām ider ʿŪlemāsı ve vüzerāsı cemʿ olup pādişāhum siz ḫalīfe-i İslāmsuñuz anlar bir

41. **deyü:**
Sayfa 30
Satır: **11**
Diyerek.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler görürler ki temām ḥesābınca

42. **deyü:**
Sayfa 31
Satır: **8**
Diyerek.

buyururlar ki Sulṭānum bizi dervīşliğe ḳabul eyleñ
baña salṭanat gerekmez deyü ilḥāḥ ve ibrām ider

43. **deyü:**
Sayfa 31
Satır: **11**
Diyerek.

ve evliyānuñ himmeti
sizüñle berāberdür deyü
pādişāhı tesliye-i hāṭır idüp
baʿdehuʾl-vaʾẕ tevḳīr ü

44. **deyü:**
Sayfa 32
Satır: **8**
Diyerek.

müşerref olup dest-i
saʿādetlerinden tövbekār
olayduk bu devletden bī-
naṣīb olduḳ deyü aġlaşurlar

45. **deyü:**
Sayfa 32
Satır: **16**
Diyerek.

ẕikr iderler Baʿdehu Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri
kibār bize müteraḳḳıblerdür
deyü yed-i şerīflerüñ

46. **deyü:**
Sayfa 32
Satır: **18**
Diyerek.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

47. **deyü:**
Sayfa 45
Satır: **8**
Diyerek.

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fātiḥāʾ-i şerīfe
tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ
deyü emr eyler ol büyük

48. **deyü:**
Sayfa 48
Satır: **5**
Diyerek.

taḫta deyü Sulṭān-ı
enbiyādan taʿyīn ṭaleb iderler
Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar
ki Rūmuñ ḳara

49. **deyü:**
Sayfa 48
Satır: **18**
Diyerek.

ʿOs̱manıñ nesli münḳaṭiʿ mı
olsun bu rıżāʾ-yı
Ḥaḳḳa muḫālifdür deyü
teslīm eylediler maʿlūm

50. **deyü:**
Sayfa 61
Satır: **17**
Diyerek.

Efendiyi filān gün şehīd
itdiler deyü Şeyḫ
ʿİzzeʾd-din Efendi
Ḥażretlerinüñ ʿAbdullahum
seni

51. **deyü:**
Sayfa 66
Satır: **16**
Diyerek.

mübārekeleriyle yed-i
şerīfelerin deryā ṭarafına
taḥrīk idüp kiş kiş deyü
çaġırurlar deryādan ol

di:

1. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 4
Satır: **13**
Demek.

ẓāhirde olmışdur dirler
Baʿdehu maḥrūsa-i
Burusada ḫavāḳīn-i
ʿOs̱māniyyeden Çelebi
Sulṭān

2. **didi:**-*di*
Sayfa 5
Satır: **19**
Demek.

yārın köftelüsini daḫı
getüreyüm didi hemān
Abdāl Muḥammed Ḥażretleri
bunları imtiḥān içün

3. **dir:**-*r*
Sayfa 11
Satır: **19**
Demek.

kerīmelerine dir ki ḳızum
babañ Ḥażretlerinüñ
ḫücresi ḳapusına var söyle ki
babacıġum siz ḫużūr-

4. **didi:**-*di*
Sayfa 12
Satır: **1**
Demek.

hiç bizüm içün gamḫ∨ār
olmañ didi kerīmeleri daḫı
geldi Bu kelāmı babalarınuñ
ḫücresi ḳapusında

5. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 12
Satır: **18**
Demek.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber
dervīşān içinde şāyiʿ olup
baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe
gidelüm bir meyyiti

6. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 12
Satır: **22**
Demek.

Bizüm Şeyḫüñ efʿālinde
müdaḫelemiz yoḳdur
varuñ siz söyleyün dirler

7. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 13
Satır: **3**
Demek.

ḥücresinden iḫrāc olınup
defn olınsun dirler
Ḥażreti Şeyḫ buyururlar ki
Ḥaḳḳ Sübḥānehu ve

8. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 13
Satır: **19**
Demek.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḫı Hū
dirler anda daḫı nidā

9. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 13
Satır: **20**
Demek.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḫı Hū
dirler anda daḫı nidā

10. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 13
Satır: **21**
Demek.

gelmez Bir daḫı Hū dirler
hemān bir kere Lebbeyk
Sulṭānum bize ḳıyduñuz
diyüp ḳuʿūd iderler

11. **diyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 13
Satır: **22**
Demek.

gelmez Bir daḫı Hū dirler
hemān bir kere Lebbeyk
Sulṭānum bize ḳıyduñuz
diyüp ḳuʿūd iderler

12. **dimeden:**-*me, -den*
Sayfa 14
Satır: **2**
Demek.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki
ammā Eşref-zāde
Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden
murādı bizi istiġraḳ

13. **dimek:**-*mek*
Sayfa 14
Satır: **4**
Demek.

ve müşāhede ṣafāsından
ayırup ʿālem-i nāsūta ve
ḥasret ü iftirāḳa getürüp
ḳıydı dimek idi benüm

14. **dimeğe:**-*me, -ğe*
Sayfa 15
Satır: **7**
Demek.

gice dimeğe işāret ola imdi
Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretleri dü-pādişāh-ı der
yek iḳlīm nemīkuned

15. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 15
Satır: **13**
Demek.

fuḳarāsı dirler ki ne ʿacep biz
bu ḳadar zamāndur
Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz
bize himmet yoḳ

16. **diyüp:**-*y, -üp*
Sayfa 15
Satır: **3**
Demek.

Sulṭān Eşref-zāde daḫı
semʿan ve ṭaʿāten diyüp
emr-i şerīfleri üzre iderler
şimdi ṭarīḳ-ı Eşrefīyeniñ

17. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 16
Satır: **2**
Demek.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzūle emr
iderler fuḳarā dirler ki

18. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 16
Satır: **7**
Demek.

getürmek emr iderler Fuḳarā
dirler ki Sulṭānum
bunda ṣu yoḳdur Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri

19. **diyüp:**-*y, -üp*
Sayfa 16
Satır: **18**
Demek.

ider ve secdeye varur Yā
Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız
ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız
iḥsān eyle diyüp başını

20. **dir:**-*r*
Sayfa 20

Satır: **17**
Demek.

ṣubaşıya götüreyüm ve müjdegānesin alayum dir ve çifte gider meğer ol Pīrezeniñ başı devletlü imiş

21. **dir:**-*r*
Sayfa 21
Satır: **3**
Demek.

alalum dir Pīrezen daḫı ṣu getürür Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı ābdest alup namāz ḳılup ẕikruʾllah

22. **diyüp:**-*y, -üp*
Sayfa 22
Satır: **18**
Demek.

miḳdārı mürtefiʿ olmuş Hemān ol sāʿat Ḥayy diyüp bir naʿra-i saḫt urup Sulṭān Eşrefʿiñ

23. **didüginden:**-*dü, -gi, -n, -den*
Sayfa 23
Satır: **23**
Demek.

didüginden

24. **dīr:**-*r*
Sayfa 23
Satır: **18**
Demek.

ḫālet-i nezʿde yanlarına varup īmanlarına ḳaṣd itmem Sulṭān Eşref-zāde dīr ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā

25. **dir:**-*r*
Sayfa 26
Satır: **1**
Demek.

varup dir ki Sulṭānum bu ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn ü ḥālin müşāhede

26. **didiler:**-*di, -ler*
Sayfa 33
Satır: **5**
Demek.

Gerçi kim ölmez didiler Ḥaḳḳ dostıdur ol didiler

27. **didiler:**-*di, -ler*
Sayfa 33
Satır: **6**
Demek.

Gerçi kim ölmez didiler Ḥaḳḳ dostıdur ol didiler

28. **didiler:**-*di, -ler*
Sayfa 33
Satır: **7**
Demek.

Gözden ṭulunur didiler Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

29. **didiler:**-*di, -ler*
Sayfa 33
Satır: **11**
Demek.

Sefer-i mübārek didiler Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

30. **didiler:**-*di, -ler*
Sayfa 33
Satır: **18**
Demek.

Birḳaç misāfir geldiler Tevbe idelüm didiler

31. **didiler:**-*di, -ler*
Sayfa 33
Satır: **21**
Demek.

Tövbesiz ḳalduḳ didiler Āh iyleyüp aġlaşdılar

32. **didiler:**-*di, -ler*
Sayfa 33
Satır: **23**
Demek.

Himmetüñ irsün didiler Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

33. **diyerek:**-*y, -erek*
Sayfa 35
Satır: **17**
Demek.

vaḳitdendür diyerek naḳl buyurmışlar Menḳıbe muḥḳīdür ki Eşref- zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ

34. **dir:**-*r*
Sayfa 36
Satır: **19**
Demek.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir ki ṣakın ḫavf itme biz seni ḫalāṣ iderüz Maḥbūs-ı derdmend der ki

35. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 36
Satır: **5**
Demek.

Lebbeyk dirler buyururlar ki hiç ʿāṣıḳ uyur mı

ʿāşıḳa ḫôd uyḫu olmaz
ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

36. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 37
Satır: **13**
Demek.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbūsı
ṣabāḥ divāna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bītāb

37. **didüklerinde:**-*dük, -leri, -(n)de, -*
Sayfa 39
Satır: **1**
Demek.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-
zādedür didüklerinde
hemān Ḫātūn ādāb üzre bir
miḳdār tevaḳḳuf idüp

38. **dir:**--*r*
Sayfa 39
Satır: **5**
Demek.

ḳadem-i saʿādetlerine rū-māl
olup dir ki Sulṭānum
Abduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretleri Sulṭānumla meʿan
değül

39. **dir(ler):**-*r, -(ler)*
Sayfa 41
Satır: **8**
Demek.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur
ki pederlerine Bāyezīd-
i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse
nām ḳaryede imām ve

40. **dir:**-*r*
Sayfa 42
Satır: **21**
Demek.

düçār olup dir ki aç
maḳramanı göreyüm neñ
vardur ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

41. **dimez:**-*mez*
Sayfa 43
Satır: **10**
Demek.

ʿAbduʾr-raḥīm Ḥızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

42. **dir:**-*r*
Sayfa 43
Satır: **9**
Demek.

ʿAbduʾr-raḥīm Ḥızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

43. **dirler:**-*r, -ler*
Sayfa 43
Satır: **5**
Demek.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

44. **didi:**-*di*
Sayfa 47
Satır: **11**
Demek.

idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsīden ricā
idüp himmet ṭalep iderüz ki
Sulṭān Bāyezīdden

45. **didüm:**-*dü, -m*
Sayfa 48
Satır: **13**
Demek.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretlerine didüm ki
Ḳorḳud
pādişāh olaydı deyü siz
Sulṭān Selīmüñ pādişāh

46. **didükde:**-*dük, -de*
Sayfa 50
Satır: **33**
Demek.

baṭnında dört sene teʾḫīr
olınsun didükde filḥal dört
sene tamāmında vażʿ-ı
ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi
Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü
bürūz etmişdür Ḥarrere

47. **didiler:**-*di, -ler*
Sayfa 53
Satır: **3**
Demek.

bedkirdārdan bize ne ġam
didiler Nuṣret-i Ḫudāya
taʿlīḳ itmediler ol ecilden
ṣūret-i inhizam vāḳıʿ oldı

48. **didüği:**-*düg, -i*
Sayfa 53
Satır: **6**
Demek.

imdi bize şikār nasīb
olmadığı bu avda āhūya ne
minnet çün Şeyḫ Efendi
bizümledür didüği söziñ

49. **didi:**-*di*
Sayfa 55
Satır: **11**
Demek.

Sānī Efendinüñ intiḳāline tāriḫ didi Fürūşī Ḥażreti Şeyḫüñ naḳline tāriḫ Sırr-ı Ḫudādur sene 1069

50. **diyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 59
Satır: **20**
Demek.

deyüñ ola ki bu ḫātūn ḫastalıkdan ḫalās ola anlar daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp hemān Şeyḫ

51. **didi:**-*di*
Sayfa 62
Satır: **6**
Demek.

gūyā olmışdur Fevtini güş eyleyince Eşrefī tāriḫ didi Ḥamdī-zāde eyledi dār-ı fenādan intiḳāl 1106

52. **didi:**-*di*
Sayfa 21
Satır: **11**
(cevaben) demek, söylemek.

sen ol dervīş misin deyince belī didi çünki
velīden kizb vāḳıʿ olmaz Pīrezen daḫı ḳadem-i

53. **didi:**-*di*
Sayfa 23
Satır: **11**
(cevaben) demek, söylemek.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

54. **didüm:**-*dü, -m*
Sayfa 23
Satır: **13**
(cevaben) demek, söylemek.

ölmezem sen beni öldürmek istersüñ didüm ki
melʿūn benim mürīdlerimiñ ve aḥibbālarumuñ

di-:

1. **dirler:**-*rler*
Sayfa 7
Satır: **2**
Demek.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

2. **dimezler:**-*mez, -ler*
Sayfa 38
Satır: **2**
Demek.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā bir ṣanduḳcı

3. **dimişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 50
Satır: **29**
Demek.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde ẓuḥūr-ı veled itmek muteṣavver degüldür dimişler
Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendinüñ kelām semʿına vāṣıl olduḳda yevm-i

4. **didüm:**-*dü, -m*
Sayfa 64
Satır: **12**
Demek.

defīn ü pederine vü birāderine ḳarīndür o mifżāl-i cihānuñ rıḥletin güş itdiğüm birle didüm tāriḫ-i

didār-ı ḥaḳḳdan:

1. **didār-ı ḥaḳḳdan:**-*dan*
Sayfa 50
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın tecellisi.

olduġı eclden çeşm-i dili nā-bīnā olup dü-cihānda didār-ı Ḥaḳḳdan maḥrūm olup ḫüsrāna giriftār

dīde:

1. **dīdesin:**-*si, -n*
Sayfa 56
Satır: **29**
Göz.

Derdmend Lüṭfuʾl-lah ile hem-dem olup dīdesin Dôst yüzine düş idenlere ṣala gelsün berü

dīdelerüñ açup:

1. **dīdelerüñ açup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Gözlerini açmak.

meşġūl olurlar Nāgāh Sulṭān Eşref-zāde maġsel üzerinde mübārek dīdelerüñ açup ve yed-i şerīfleriñ

didüği gibi:

1. **didüği gibi:**
Sayfa 65
Satır: **20**

Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Söylediği anda, söyler söylemez.

ḥayātında bir gün aḫşam ezānına Allahüekber didüği gibi ġāʾib

didüği güni:

1. **didüği güni:**-*i*
Sayfa 61
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Dediği gün.

aldurdum didüği güni ḫaber virdiler Şeyḫ Aḥmed Efendi İbn Şeyḫ Ḥamdī-i Sānī Efendi bu Şeyḫ-i

didüği vaḳit:

1. **didüği vaḳit:**
Sayfa 66
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Söylediği zaman.

vaḳit dāmenine yapışmış olaydıñuz yedi iḳlīm dört kūşeyi seyrān idüp şimdi yine gelürdiñüz

dildār:

1. **dildārı:**-*ı*
Sayfa 60
Satır: **20**
Farsça gönüle sahip ve gönül sultanı, sevgili demektir. Tasavvufta genişlik (bast) halini ifade eder ki bu da sevinç ve sevginin bileşimi ile olur.

ter göñlüm nev-bahār oldı
Ḳodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīḳarār oldı Allahuñ adın

dile:

1. **dilerüm:**-*r, -üm*
Sayfa 18
Satır: **15**
Dilemek, istemek, arzulamak.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir naẓar eyleye tā ki siz daḫı müntefiʿ olayduñuz Bu kelām nūr-ı

dile benden ne dilersin:

1. **dile benden ne dilersin:**-*den-r, -sin*
Sayfa 23
Satır: **7**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Dile benden ne dilersen?.

ʿabdī dile benden ne dilersin cümle muharremātı saña ḥelāl eyledüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar

dinmek:

1. **dinmekle:**-*le*
Sayfa 70
Satır: **11**
Denilmek, anılmak.

Efendi dinmekle meşhūr idi ʿUlema-iʿaṣrından aḫẕ-ı ʿulūm itdükden ṣoñra mülāzım u müderris

dir:

1. **dir:**
Sayfa 51
Satır: **16**
Bildirme eki.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi Ḥażretlerinüñ kerāmeti var ise bize bir miḳdār şeker bulsun dir Baʿdehu

dıraḫt:

1. **dıraḫtuñ:**-*uñ*
Sayfa 16
Satır: **16**
Far. Ağaç.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp yerinden ḳalḳar ve eline tas alup bir dıraḫtuñ altına varup teyemmüm

2. **dıraḫtuñ:**-*(u)ñ*
Sayfa 51
Satır: **20**
Far. Ağaç.

aġaçlarınuñ içinde giderler imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi olan dervīşe buyururlar ki dervīş şol dıraḫtuñ

diri:

1. **dirildiler:**-*l, -di, -ler*
Sayfa 33
Satır: **9**
Canlı.

Ḥaḳḳ dostları dirildiler Kaʿbede namāz ḳıldılar

divān:

1. **divāna:**-*a*
Sayfa 37
Satır: **14**
Devlet işlerinin görüşüldüğü ve halkın talep ve şikayetlerini dile getirdiği padişah huzuru.

iderler dirler ki şimdi paşaya buluşılmaz Maḥbūsı ṣabāḥ divāna getürelüm deyüp yoldan gelmiş bītāb

2. **dīvān:**
Sayfa 47
Satır: **15**
Devlet işlerinin görüşüldüğü ve halkın talep ve şikayetlerini dile getirdiği padişah huzuru.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

dīvāne:

1. **dīvāne:**
Sayfa 70
Satır: **5**
Deli, mecnun.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan
ṭaşra çıḳup ābdest alup
Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile
ḳuʿūd eyledi

dīvāne ol:

1. **dīvāne ol:**
Sayfa 70
Satır: **24**
Kelime Tipi: **Deyim**
Divane olmak II Delirmek, kendinden geçmek, mecnun olmak, aşkından çılgına dönmek.

İlahī Gel bugün ʿışḳuñ
şarābın içüben mestāne ol
Gel bugün nāmus u ʿārı
terk idüp dīvāne ol

dīvār:

1. **dīvāre:**-*e*
Sayfa 13
Satır: **17**
Duvar.

dīvāre ittikā itdiler ise ʿalā
ḥālihi turur Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri
Eşrefzādenüñ yanlarına
varup

2. **dīvārı:**-*ı*
Sayfa 54
Satır: **4**
Duvar.

ʿacīb ile binā buyurmışlardur
ki gerek āsitāne-i
şerīfesinüñ ve gerek türbeʾ-i
münīfesinüñ çār dīvārı

3. **dīvārı:**-*ı*
Sayfa 58
Satır: **10**
Duvar.

üzere iken irtiḥāl buyurup
zāviye-i mezkūrede
miḥrāb dīvārı verāsında
raḥmet-i Ḥaḳḳa ḳarīndür

diyār:

1. **diyāra:**-*a*
Sayfa 42
Satır: **5**
Ar. memleket, ülke.

diyāra gelmeden maḳṣūdum
ancaḳ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sulṭān
eyyām-ı ṣayfda yaylaḳ-ı

2. **diyārına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 70
Satır: **7**
Ar. memleket, ülke.

Biemrullahi Teʿālā ḫalāṣ
olup yine diyārına revān
Oldı* Eʾṣ-Şeyḫ Receb
Efendi İbn Maḥmūd Eşrefī

diyār-ı ḫorasandan:

1. **diyār-ı ḫorasandan:**-*dan*
Sayfa 32
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Horasan memleti.

eyledükleründen üç sāʿat
mürūrında diyār-ı
Ḫorasandan üç ṭālib gelür
Ḥażreti Eşref-zādeyi

dög:

1. **döğüp:**-*üp*
Sayfa 49
Satır: **15**
Dövmek, vurmak.

bundan istikrāh idüp döğüp
ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülāzemet iderdi ol

dön:

1. **dönmeye:**-*me, -(y)e*
Sayfa 40
Satır: **9**
Vazgeçmek, caymak.

şimden ṣoñra dönmeye
mecāl yoḳdur hemān
tedārikde olsun deyü cevāb
virür Maḥmūd Paşanuñ

2. **dönerler:**-*er, -ler*
Sayfa 13
Satır: **7**
Geri gelmek, geri dönmek.

dönerler Baʿdehu çihil rūz
tamām olduḳda Ḥażreti
Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretleri buyururlar ki

3. **dönüp:**-*üp*
Sayfa 26
Satır: **19**
Geri gelmek, geri dönmek.

dönüp biʾl-vāsıṭa aḥvāli pādişāha iʿlām iderler pādişāh Ḥażretleri münfaʿil olup buyururlar ki ne

dörd:

1. **dördüncü:**-*üncü*
Sayfa 9
Satır: **6**
Dört, sayı sıfatı.

Muhyiʾd-din ʿAbdülḳādir El-Geylānī Ḳuddise Sırruhuʾl ʿālī Ḥażretlerinüñ dördüncü oġlı Şeyḫ

2. **dördi:**-*i*
Sayfa 14
Satır: **11**
Dört, sayı sıfatı.

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

dördüñ biri:

1. **dördüñ biri:**
Sayfa 14
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Dört tanesinden bir tanesi.

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

dört:

1. **dört:**
Sayfa 41
Satır: **13**
Dört, sayı sıfatı.

Tırsī dört yaşında iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ şavmaʿalaruna varurlar ve bir an

2. **dört:**
Sayfa 50
Satır: **33**
Dört, sayı sıfatı.

baṭnında dört sene teʾḫīr olınsun didükde filḥal dört sene tamāmında vażʿ-ı ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü bürūz etmişdür Ḥarrere

3. **dört:**
Sayfa 50
Satır: **33**
Dört, sayı sıfatı.

baṭnında dört sene teʾḫīr olınsun didükde filḥal dört sene tamāmında vażʿ-ı ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü bürūz etmişdür Ḥarrere

4. **dört:**
Sayfa 56
Satır: **13**
Dört, sayı sıfatı.

şerīflerindedür bu Şeyḫ-i ʿālīḳadriñ dört evlād-ı zükūrı olup biri Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi biri

dost:

1. **dôst:**
Sayfa 56
Satır: **25**
Dost II Sevgili.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler şala gelsün berü Dôst şedāsın gūş idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere şala gelsün berü

2. **dôst:**
Sayfa 56
Satır: **29**
Dost II Sevgili.

Derdmend Lüṭfuʾl-lah ile hem-dem olup dīdesin Dôst yüzine dūş idenlere şala gelsün berü

duʿā:

1. **duʿām:**-*m*
Sayfa 40
Satır: **5**
Du'â: Niyaz, yalvarış, tazarru.

Ḥamdülillah iki seneden berü duʿām ḳabul olmış deyü cevāb ider sebebinden suʾāl eyledükleründe

2. **duʿādan:**-*dan*
Sayfa 45
Satır: **16**
Du'â: Niyaz, yalvarış, tazarru.

muṣallāya geldüklerinde Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp tesbīh ve duʿādan

3. **duʿā:**
Sayfa 49
Satır: **12**
Du'â: Niyaz, yalvarış, tazarru.

gözsüz kelb kāh ceddüm Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı kāh

4. **duʿā:**
Sayfa 49
Satır: **13**
Du'â: Niyaz, yalvarış, tazarru.

pederüm ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı ammā namāza gelüp gidenler

5. **duʿā:**
Sayfa 49
Satır: **23**
Du'â: Niyaz, yalvarış, tazarru.

kelbceğiz ceddimüñ duʿā revzenesinde yüzin

6. **duʿā:**
Sayfa 50
Satır: **2**
Du'â: Niyaz, yalvarış, tazarru.

āsumāna ṭutup feryād eyledi Ve bir miḳdār zamān pederimüñ duʿā revzenesinde yüzin asumāna ṭutup

duʿā buyurdılar:

1. **duʿā buyurdılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 60
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Dua etmek.

Efendi iki ellerini semāya refʿ idüp duʿā buyurdılar dervīşler daḫı āmin deyüp Baʿdehu geldikleri yola

duʿā buyurup:

1. **duʿā buyurup:**-*up*
Sayfa 45
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Dua etmek.

iderler anlar daḫı duʿā buyurup Baʿde emr eyledi ki ol ḫidmetde

duʿā eylesün:

1. **duʿā eylesün:**-*sün*
Sayfa 39
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Dua etmek.

duʿā eylesün adamlar daḫı biʾl-ʿacele Gekbūze

duʿā idelüm:

1. **duʿā idelüm:**-*elüm*
Sayfa 59
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Dua etmek.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

duʿā iderler:

1. **duʿā iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 18
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Dua etmek, yakarış.

Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı elḥamdülillah deyüp el ḳaldurup duʿā iderler ve ḫānḳāh-ı saʿādetlerine

duʿā idüp:

1. **duʿā idüp:**-*üp*
Sayfa 13
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Dua etmek.

miḳdār ẕikruʾllah iderler Baʿdehu ʿAzīz Ḥażretleri duʿā idüp bi-zātihi mübārek elleriyle

2. **duʿā idüp:**-*üp*
Sayfa 16
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Dua etmek, yakarış.

itmeyüp nüzūl buyururlar ve hengām-ı ṣalavāt olınca tevḫīd iderler Baʿdehu duʿā idüp fuḳarāya ṣu

duʿāʾ-ı ʿuṣṣāḳa:

1. **duʿāʾ-ı ʿuṣṣāḳa:**-*a*
Sayfa 69
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Aşıkların duası.

eylemişdür zāviyeʾ-i mezbūrede olan türbeʾ-i münīfede medfūn ve duʿāʾ-ı ʿuṣṣāḳa maḳrūndur

duʿā-yı müslimīne:

1. **duʿā-yı müslimīne:**-*e*
Sayfa 71
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Müslümanların duası.

buyurmışlardur Maḥrūse-i mezbūrda Ḥażreti Emīr Zāviyesi maḳberesinde defīn ve duʿā-yı müslimīne

düçār olup:

1. **düçār olup:**-*up*
Sayfa 42
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Rastgelmek, karşılaşmak.

düçār olup dir ki aç maḳramanı göreyüm neñ vardur ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

dü-cihān:

1. **dü-cihānda:**-*da*
Sayfa 50
Satır: **7**
Dünya ve ahiret.

olduġı eclden çeşm-i dili nā-bīnā olup dü-cihānda didār-ı Ḥaḳḳdan maḥrūm olup ḫüsrāna giriftār

duḫter-i:

1. **duḫter-i:**
Sayfa 50
Satır: **24**
Duḫter-i saʿd-aḫter II bahtiyar, talihli kız.

kerīmesi Ḫayrünnisādan tevellüd iden Zeliḫā nām duḫter-i

dükkan:

1. **dükkanuna:**-*u, -(n)a*
Sayfa 38
Satır: **3**
Bazı sanatkarların işledikleri ve yaptıkları şeyleri sattıkları yer.

dükkanuna gelür ve elinde olan körepenüñ çıḳmasunı ricā ider Üstād daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-

dülbend:

1. **dülbendlerüñ:**-*ler, -ü, -ñ*
Sayfa 48
Satır: **11**
Pamuk ipliğinden dokunmuş, çok yumuşak, çok seyrek ve ince bez // Bu bezden yapılmış baş örtüsü, sarık.

dülbendlerüñ alurlar ve ol meclisden ḳaldururlar bu ḥālde iken bīdār oldum ve feryād eyledüm ve

dūn:

1. **dūn:**
Sayfa 50
Satır: **6**
Aşağı, alçak.

ṣağ u sālim olmışlar nice ādem ṣuretünde kelbden dūn kimesneler vardur ki evliyaʾullaha münkir

dünyā:

1. **dünyādan:**-*dan*
Sayfa 4
Satır: **22**
(fani, geçici olan) dünya.

min cezābātiʾl-ḥaḳ tevāzī amelüʾs-seḳaleyn fehvāsınca cezbe-i Ḥaḳḳ yitişüp dünyādan inḳıṭāʿ-ı

2. **dünyā:**
Sayfa 7
Satır: **22**
(fani, geçici olan) dünya.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene de bir kelām şöyle ola ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki

3. **dünyāya:**-*ya*
Sayfa 25
Satır: **6**
(fani, geçici olan) dünya.

bu menḳıbeden iki maʿnā var evvela biri budur ki dünyāya şu miḳdār taḳayyüd ḳalbde naḳş olup

4. **dünyā:**
Sayfa 38
Satır: **13**
(fani, geçici olan) dünya.

maḥıbb-i ṣādıḳlar dünyā ġamından ve āḫiret ʿazābından ḫalāṣ olmaḳ biʾṭ-ṭariḳüʾl-evlādur

5. **dünyā:**
Sayfa 40
Satır: **19**
(fani, geçici olan) dünya.

Dünyā ve ʿukbāda destgīr Ḥażreti pīr-i rūşen-zamīr Şeyḫ ʿAbdullah Rūmī eʾl-İzniḳī eʾl-Kādirī El-

6. **dünyādan:**-*dan*
Sayfa 44
Satır: **13**
(fani, geçici olan) dünya.

Ṣaferüʾl- ḫayrında şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür Ḳabr-i şerīfleri ḳaṣaba-i

7. **dünyādan:**-*dan*
Sayfa 51
Satır: **8**
(fani, geçici olan) dünya.

terbiyeʾ-i sālikine işṭiġāl üzre iken biñ on iki tāriḫinde dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl buyurmışlar Ḳabr-i

8. **dünyādan:**-*dan*
Sayfa 61
Satır: **6**
(fani, geçici olan) dünya.

tāriḫinde şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya olup bi-emrillahi'l-melikül-müteʿāl sene 1153

9. **dünyādan:**-*dan*
Sayfa 63
Satır: **19**
(fani, geçici olan) dünya.

günü āb-ı memātı nūş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür zāviye-i merḳūmede defīn vü pederleri

10. **dünyādan:**-*dan*
Sayfa 69
Satır: **16**
(fani, geçici olan) dünya.

riyāżāta iştiġāl üzre iken biñ altmış tāriḫinde çeşende-i şehd ü viṣāl ve dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

11. **dünyādan:**-*dan*
Sayfa 71
Satır: **16**
(fani, geçici olan) dünya.

iştiġāl üzre iken biñ yüz elli üç Ṣaferü'l-ḫayrında şarāb-ı vuṣlatı nūş vü dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

dünyādan gitdi:

1. **dünyādan gitdi:**-*di*
Sayfa 33
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Dünyadan gitmek II Ölmek.

Vaḳt-i ṣubḥ irdi dünyādan gitdi
Gördün o Sulṭānı nitdi

dünyādan göçmiş:

1. **dünyādan göçmiş:**-*miş*
Sayfa 33
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Dünyadan göçmek II Ölmek.

Dünyādan göçmiş buldılar Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

dünyevī:

1. **dünyevī:**
Sayfa 38
Satır: **11**
Dünya hayatı ile alakalı.

iden kimesne dünyevī belāsından rehāyāb olınca ziyāretlerine varup ḫidmet-i ʿaliyyelerinde bulınan

dü-pādişāh-ı der yek iḳlīm nemīkuned:

1. **dü-pādişāh-ı der yek iḳlīm nemīkuned:**-*r*
Sayfa 15
Satır: **8**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
İki padişah bir ülkede sığmaz.

gice dimeğe işāret ola imdi Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri dü-pādişāh-ı der yek iḳlīm nemīkuned

dür:

1. **dūr:**
Sayfa 41
Satır: **15**
Uzak.

meclis-i şerīflerinden dūr u mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i Faḳīh-ḫānelerine alup

dürdāne ol:

1. **dürdāne ol:**
Sayfa 70
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
İnci tanesi olmak.

Geçüben cān u cihāndan varlıġuñdan göz yumup Ṣal vüc
üduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol

düş idenlere:

1. **düş idenlere:**-*en, -ler, -e*
Sayfa 56
Satır: **29**
Kelime Tipi: **-**
Rüya aleminde görmek.

Derdmend Lüṭfu'l-lah ile hem-dem olup dīdesin Dôst yüzine düş idenlere ṣala gelsün berü

düşeliden berü:

1. **düşeliden berü:**
Sayfa 42
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Düştüğünden beri.

Eşref-zāde buyururlar imişki ata belinden ana raḥmine düşeliden berü seni terbiye iderüm ve bu

düvāz deh:

1. **düvāz deh:**
   Sayfa 41
   Satır: **1**
   Kelime Tipi: **-**
   On iki.

Eʾimme-i iṯnā-aşer ʿadedince düvāz deh keramāt-ı menḳıbesi taḳrīr ü ḳayd olındı şimden ṣoñra evlād-ı

duy:

1. **duyanlar:***-an, -lar*
   Sayfa 61
   Satır: **3**
   Hissetmek.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün İstanbula gidüp orada ḫasta sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre yār oldı Şeyḫ-i

E

ebuʾl-feth:

1. **ebuʾl-feth:**
   Sayfa 25
   Satır: **12**
   Fetihlerin babası. (Fatih Sultan Mehmed'in lakabıdır.).

ve nuḳūşı görür zīra gözlüye gizli yoḳdur Menḳıbe Selāṭin-i ʿiẓāmdan Ebuʾl-Feth Sulṭān

2. **ebuʾl-feth:**
   Sayfa 39
   Satır: **9**
   Fetihlerin babası. (Fatih Sultan Mehmed'in lakabıdır.).

olur Menḳıbe mervīdür ki Ebuʾl-Feth Sulṭān Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān

ebyāt:

1. **ebyāt:**
   Sayfa 57
   Satır: **17**
   Beyitler.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı ebyāt u eşʾār buyurmışlardur nitekim bu rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

ecdād-ı ʿiẓāmumuz:

1. **ecdād-ı ʿiẓāmumuz:***-umuz*
   Sayfa 35
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   Yüce ecdad.

Ḥażretlerinden naḳl olınur ki ecdād-ı ʿiẓāmumuz Sulṭān Eşref Ḥażretleri irtiḥāl-i beḳā-yı sarāy-ı

ecil:

1. **ecilden:***-den*
   Sayfa 3
   Satır: **7**
   Sebep.

itmekdür deyü buyurduġı ecilden ṭarīḳat-i ʿaliyyede sened-i saʿādetümüz olan Sulṭānüʾl-ʿārifīn ve

2. **ecilden:***-den*
   Sayfa 17
   Satır: **18**
   Sebep.

ḳoparma tesbīḥümden ayurma deyü nidā ider ol ecilden hemān bir ẕikri tükenmiş benefşe buldum

3. **ecilden:***-den*
   Sayfa 30
   Satır: **7**
   Sebep.

olurlar ol ecilden ḫātırları içün istīzān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İzniḳe rücūʿ iderler ve

4. **ecilden:***-den*
   Sayfa 43
   Satır: **10**
   Sebep.

ʿAbduʾr-raḥīm Ḥızırı görsem dir idüñ ammā bilsem dimez idüñ ol ecilden gördüñ ammā bilmedüñ

5. **ecilden:***-den*
   Sayfa 53
   Satır: **4**
   Sebep.

bedkirdārdan bize ne ġam didiler Nuṣret-i Ḫudāya taʿlīḳ itmediler ol ecilden ṣūret-i inhizam vāḳıʿ oldı

ecl:

1. **eclden:***-den*
   Sayfa 11
   Satır: **1**
   Sebep.

bu kelām cārī olduġı eclden teberrük ḳaṣd eylemişler çünki Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri kāġıda

2. **ecldendür:**-*den, -dür*
Sayfa 46
Satır: **22**
Sebep.

geldüklerüne sebeb yörükler
ṣāfī müʾminler
olduḳları ecldendür Menḳıbe
merḥūm Şeyḫ

3. **eclden:**-*den*
Sayfa 50
Satır: **7**
Sebep.

olduġı eclden çeşm-i dili nā-
bīnā olup dü-cihānda
didār-ı Ḥaḳḳdan maḥrūm
olup ḫüsrāna giriftār

edā:

1. **edādan:**-*dan*
Sayfa 27
Satır: **7**
Yerine getirme.

maʿlūm olup ṣalat-ı işrāḳı
edādan ṣoñra fuḳarā ile
ḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına
çıkup ve ḳapucılaruñ

edā eyledüm:

1. **edā eyledüm:**-*dü, -m*
Sayfa 24
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Yerine getirmek.

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
aḳçaya bir ʿābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

edā idelüm:

1. **edā idelüm:**-*elüm*
Sayfa 29
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yerine getirmek.

nedür buyuruñ edā idelüm
pādişāh Ḥażretleri
buyururlar ki bir vālidem
vardur beġāyet

edā idüp:

1. **edā idüp:**-*üp*
Sayfa 24
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Yerine getirmek.

idüp yine ḫālüme meşġūl
olurdum bir gün pazarda
bir ḫidmetleri var imiş varup
ol ḫidmeti edā

2. **edā idüp:**-*üp*
Sayfa 52
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yerine getirmek.

münkeşif olmayup yedinci
gün Ḥażreti Şeyḫ
Ḥamdī Ḳuddise Sırruhu
ṣalāt-ı ṣubḥı edā idüp vird-

edeb:

1. **edeb:**
Sayfa 8
Satır: **3**
Edeb, terbiye.

olmadı meğer ki vāḳıʿam
olaydı Anı daḫı ki edeb
birle söyleyüp taʿbīr itdürür
idüm Bu denlü zamān

2. **edeb:**
Sayfa 28
Satır: **22**
Edeb, terbiye.

ḫalvetḫānelerine getürüp
iclās iderler ve pādişāh
Ḥażretleri kendüsi edeb ve
tevāżuʿ birle ḳuʿūd idüp

edʿiyyeʾ-i meʾsūreyi:

1. **edʿiyyeʾ-i meʾsūreyi:**
Sayfa 69
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Rivâyet yoluyle Hz. Muhammed'den gelen duâlar.

telḫīṣ itmişdür ve Edʿiyyeʾ-i
meʾsūreyi cemʿ idüp
bir mecmuʿa-i laṭīfe itmişdür
Raḥmetullahi ʿAleyh

efʿāl:

1. **efʿālinde:**-*i, -n, -de*
Sayfa 12
Satır: **21**
İşler, ameller.

Bizüm Şeyḫüñ efʿālinde
müdaḫelemiz yoḳdur
varuñ siz söyleyün dirler

efendi:

1. **efendüm:**-*m*
Sayfa 43
Satır: **20**
Seslenme ve hitap sözü olarak kullanılır.

elma alan dervīş ol maḥālde
ṭurur ʿAbdürraḥīm
Tırsī Hay efendüm deyüp
mübārek ḳademine düşer

2. **efendiye:**-*ye*
Sayfa 56
Satır: **1**
Efendi II Hamdi Sânî Efendi.

Efendiye ḳarīndür Şeyḫ-i mezbūruñ ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-ı muʿteberesi

3. **efendi:**
Sayfa 60
Satır: **1**
Efendi II Şerafeddin Efendi.

Efendi iki ellerini semāya refʿ idüp duʿā buyurdılar dervīşler daḫı āmin deyüp Baʿdehu geldikleri yola

efendümüz ḥażretleri:

1. **efendümüz ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 47
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Efendimiz Hazretleri II Peygamber Efendimiz.

Efendümüz Ḥażretleri cülūs itmişler ve cihār yār-ı güzīn Rıḍvanullahi Taʿālā ʿaleyhim ecmāʿīn ve

eğer:

1. **eğer:**
Sayfa 18
Satır: **6**
Şart edatı, şayet.

cümle Rūm erenlerinüñ nihāyetine yetişüp bize geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

2. **eğer:**
Sayfa 25
Satır: **2**
Şart edatı, şayet.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa bāʿiṣdür eğer bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

3. **eğer:**
Sayfa 26
Satır: **3**
Şart edatı, şayet.

itdüm eğer ol ʿazīzi daḫı getürürseñüz ümīddür ki mübārek nefesleri berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

4. **eger:**
Sayfa 50
Satır: **32**
Şart edatı, şayet.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

5. **eğer:**
Sayfa 51
Satır: **15**
Şart edatı, şayet.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi Ḥażretlerinüñ kerāmeti var ise bize bir miḳdār şeker bulsun dir Baʿdehu

eğle:

1. **eğlenüp:**-*n, -üp*
Sayfa 24
Satır: **14**
Oyalamak.

bana bir miḳdār tevaḳḳuf eyle dedi ben daḫı bir miḳdār bir köşede tevaḳḳuf eyledüm dellāl eğlenüp

ehl:

1. **ehl:**
Sayfa 11
Satır: **13**
Bir erkeğin eşi, karısı.

ṭoġru yoldan gelüp bunda girdük ehl ve ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç bilmem ne çāredür

2. **ehlleri:**-*ler, -i*
Sayfa 11
Satır: **18**
Bir erkeğin eşi, karısı.

himmet-i ʿāliyesiyle ehllerinüñ ḳalbine Sulṭān Eşrefzādenüñ ḫāṭırası münʿakis olup ehlleri

3. **ehllerinüñ:**-*ler, -i, -n, -üñ*
Sayfa 11
Satır: **17**
Bir erkeğin eşi, karısı.

himmet-i ʿāliyesiyle ehllerinüñ ḳalbine Sulṭān Eşrefzādenüñ ḫāṭırası münʿakis olup ehlleri

ehl-i ḥāl:

1. **ehl-i ḥāl:**
Sayfa 32
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Gönül ehli; İlâhi tecellilere ve mânevi feyze mazhar olan.

Ḥaḳḳa ḥamd ü senā iderler ve bu kerāmete ḥāżır-ı biʾl-meclis olan ehl-i ḥāl fuḳarā cümlesi müşāhede

eʾimme-i isnā-aşer:

1. **eʾimme-i iṣnā-aşer:**
Sayfa 41
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
On iki imam demektir. İlki Hz. Ali olmak üzere onun soyundan gelen ve Alevî – Bektâşî toplulukları ile bazı tarîkatlarda Allah tarafından bütün müslümanlara imam olarak seçildiklerine inanılan on iki zat, düvazdeh imam, eimme-i isnâ aşer. [Şîa'nın İmâmiye kolunda bu zatların peygamberler gibi mâsum (günahsız) olduklarına inanılır.].

Eʾimme-i iṣnā-aşer ʿadedince düvāz deh keramāt-ı menḳıbesi taḳrīr ü ḳayd olındı şimden ṣoñra evlād-ı

ekābir:

1. **ekābir:**
Sayfa 9
Satır: **17**
Büyükler, ileri gelenler.

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden gelmişler ekābir ve aʿyān vilāyet-i Ḥamāda saġīr ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

ekl eyle:

1. **ekl eyle:**
Sayfa 6
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
(Bir şeyi) yemek.

saʿādetine virüp ekl eyle şunı deyü emir buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı bīlā-tevaḳḳuf velā-taʿāllül

ekl idince:

1. **ekl idince:***-ince*
Sayfa 46
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyi yemek.

olan müʾminlerüñ önine sofralar ḳoydılar ve cümle müʾminīn ekl idince ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

ekl itdiler:

1. **ekl itdiler:***-di, -ler*
Sayfa 45
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Yemek yemek.

ṣaḥanları ol tencereden ṭoldurduḳ ve bu ḳadar cemāʿat ekl itdiler ve cümlesi ṭoydılar ve tencerede

ekl itmeğe:

1. **ekl itmeğe:***-meğ, -e*
Sayfa 6
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
(Yemek) yemek.

semʿan ve tāʿaten deyüp hemān ekl itmeğe āġāz eyledükde Abdal Muḥammed Ḥażretleri ya sen

ekle ʿilleti:

1. **ekle ʿilleti:***-i*
Sayfa 35
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Halk arasında "Kankıran" diye bilinen bu hastalığın tıptaki adı "Gangrene"dir.

server-i ʿuḳbā buyurduḳlarından ṣoñra yine ekle
ʿilleti sarāy-ı Hümāyunda ḳadınlardan birine ʿārıż

ekle marażı:

1. **ekle marażı:***-ı*
Sayfa 25
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Halk arasında "Kankıran" diye bilinen bu hastalığın tıptaki adı "Gangrene"dir.

Meḥmed Ḫān * ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ vālidesinüñ lisānında ekle marażı

ekseru aʿmār-ı ümmetī beyne sittīn ve sebʿīn:

1. **ekseru aʿmār-ı ümmetī beyne sittīn ve sebʿīn:**
Sayfa 59
Satır: **3**
Kelime Tipi: **Hadis**
Ümmetimin ortalama yaşı altmış ile yetmiş arasındadır.

sebʿīn māʾṣadaḳınca altmış üç yaşında iken maraż-ı ṭāʿūndan vefāt itmekle Burusada Eyüb

eksik:

1. **eksik:**
Sayfa 43
Satır: **4**
Noksan.

Sulṭāna elmayı getürüp naẓarlarına korlar buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm bu elmanuñ birisi eksik

el:

1. **elleriyle:**-*ler, -i, -(y)le*
Sayfa 6
Satır: **23**
El.

içine benefşe yaġı koyup Eşref
beyinleri oynar Ḥācī Bayrām-ı Velī mübārek elleriyle

2. **ellerine:**-*ler, -i, -(n)e*
Sayfa 7
Satır: **14**
El.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve
ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ ve kürek ve süpürge

3. **elleriyle:**-*ler, -i, -(y)le*
Sayfa 13
Satır: **14**
El.

miḳdār ẕikruʾllah iderler Baʿdehu ʿAzīz Ḥażretleri duʿā idüp bi-zātihi mübārek elleriyle

4. **eline:**-*i, -ne*
Sayfa 16
Satır: **16**
El.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp yerinden ḳalḳar ve
eline tas alup bir dıraḫtuñ altına varup teyemmüm

5. **elinde:**-*i, -n, -de*
Sayfa 17
Satır: **11**
El.

getürürler Baʿdehu Eşref-zāde daḫı elinde bir dāne benefşesi var ʿAzīz Ḥażretlerine virür ʿAzīz

6. **elinde:**-*i, -(n)de*
Sayfa 24
Satır: **9**
El.

eyledüm Ammā gördüm ki dellāl elinde otuz aḳçaya bir ʿābā gezer dellāl elinden alup giydüm

7. **ellerinde:**-*ler, -i, -(n)de*
Sayfa 27
Satır: **15**
El.

refʿ iderler ve ellerinde olan ʿāṣāyı zemine urup hoş geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe

8. **elleriyle:**-*ler, -i, -(yl)e*
Sayfa 27
Satır: **22**
El.

getürürler hemān Bismillahiʾr-rahmāniʾr-rahīm deyüp mübārek elleriyle ṭulumlaruñ aġızlarını açar

9. **ellerin:**-*ler, -i, -n*
Sayfa 28
Satır: **18**
El.

ḫaber olduḳda iskele ṭarafında olan Temür Ḳapuya
ḳarşu gelüp Eşref-zāde Efendinüñ mübārek ellerin

10. **eline:**-*i, -n, -e*
Sayfa 29
Satır: **14**
El.

dehānlarında ṭutsunlar pādişāh Ḥażretleri ḳızlaraġasını çaġırup ve şekeri eline virüp vālidesi

11. **ellerin:**-*ler, -i, -n*
Sayfa 30
Satır: **20**
El.

ṣoḥbetleriyle müşerref olduḳlarında hemān Eşref-zāde Ḥażretleri mübārek ellerin refʿ idüp

12. **elinde:**-*i, -(n)de*
Sayfa 37
Satır: **20**
El.

Maḥbūs daḫı bīdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde

13. **elinde:**-*i, -(n)de*
Sayfa 38
Satır: **3**
El.

dükkanuna gelür ve elinde olan körepenüñ
çıḳmasını ricā ider Üstād daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-

14. **elinde:**-*i, -(n)de*
Sayfa 39
Satır: **17**
El.

gelüp şeref-i meclīsleriyle müşerref olduḳda elinde

olan nāmesin virür Sulṭān Eşref-zāde daḫı nāmenüñ

15. **ellerinde:**-*ler, -i, -(n)de*
Sayfa 45
Satır: **18**
El.

şoñra meşyistan içinde yörükler ṭāifesi şeklinde bir bölük cemāʿat gelürler ellerinde sofraları var

16. **elüme:**-*üm, -e*
Sayfa 59
Satır: **16**
El.

ʿalem-i şerīf öñlerince ẕikruʾllah iderek gelürler ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup yāb yāb zoḳaḳ

17. **ellerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 60
Satır: **1**
El.

Efendi iki ellerini semāya refʿ idüp duʿā buyurdılar dervīşler daḫı āmin deyüp Baʿdehu geldikleri yola

<u>eʾl- bāḳī:</u>

1. **eʾl- bāḳī:**
Sayfa 2
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Bâkî kalan yalnız Allah'tır.

EʾL-İZNİḲī ḲUDDİSE SIRRAHU EʾL- BĀḲī
Bismillāhiʾr-raḥmāniʾr-raḥīm

<u>el- eşrefī eʾş-şehr be-eşref-zāde:</u>

1. **el- eşrefī eʾş-şehr be-eşref-zāde:**
Sayfa 40
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşrefī eʾş-Şehr be-Eşref-zāde Kerremallahü Teʿālā biʾl-hüsnā ve ziyādetük

<u>el- ḥamdülillah:</u>

1. **el- ḥamdülillah:**
Sayfa 40
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Allah'a hamd olsun.

Ḥamdülillah iki seneden berü duʿām ḳabul olmış deyü cevāb ider sebebinden suʾāl eyledükleründe

<u>el ḳaldurup:</u>

1. **el ḳaldurup:**-*up*
Sayfa 18
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Dua ya da talep için Allah'a ellerini havaya kaldırarak yalvarmak; dilenmek.

Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı elḥamdülillah deyüp el ḳaldurup duʿā iderler ve ḫānḳāh-ı saʿādetlerine

<u>eʾl-ʿazīz-i tevşīḥ:</u>

1. **eʾl-ʿazīz-i tevşīḫ:**
Sayfa 55
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Kıymetli, değerli süs.

Eʾl-ʿazīz-i tevşīḫ ṣāḥib-i veḳār ve kāmilüʾl-ʿıyār Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendinüñ ferzend-i dil-

<u>eʾl-bāḳī:</u>

1. **eʾl-bāḳī:**
Sayfa 1
Satır: **4**
Bâkî kalan yalnız Allahtır.

ʿAbdullah eʾr-Rūmī eʾl-İzniḳī
Ḳuddise Sırrahu eʾl-Bāḳī

<u>elbette:</u>

1. **elbette:**
Sayfa 26
Satır: **14**
Mutlaka, hiç şüphesiz, muhakkak.

pādişāha telhīş ider pādişāh Ḥażretleri yine emr iderler ki varuñ elbette tiz gelsün vezīr daḫı

2. **elbette:**
Sayfa 65
Satır: **13**
Mutlaka, hiç şüphesiz, muhakkak.

ağlasa ve ḳurbında olan ağaca iplik bağlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve ağlayan çocuḳ māderini

el-hac ahmed:

1. **el-hac ahmed:**
Sayfa 59
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
El-hac Ahmet. II Şeyh Şerafeddin Efendi'nin berberi.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

elḥamdülillāh:

1. **elḥamdülillah:**
Sayfa 18
Satır: **19**
Allah'a hamd olsun.

Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı elḥamdülillah deyüp el ḳaldurup duʿā iderler ve ḫānḳāh-ı saʿādetlerine

elḥamdülillāhilleẕī aḫraḳa ḳulūbe evliyāihī bi'nār-ı maḥabbetihī vestevfā himemehüm ve ervāḥahüm bi'ş'şevḳı ilā liḳāihī ve müşāhedetihī ḫattā eşbaḥū min nesīmi rūḥı'l viṣāli sekrā ve eşbaḥat ḳulūbühüm min mülāḥiẓihi tesbiḥāt'il-celāli ve ilāhihī ḫaberi veṣṣalāti ʿalā seyyidinā ve mevlānā rasūlü's'seḳaleyn ve zübdetü'l-kevneyn muḥammedü'l mebʿūsi ilā kāffete'l ʿarabi ve'l ʿacemi ve ʿalā ālihī ve eṣḥābihī ve ḫulefā'ihir'rāşidīn min baʿdi rıżvānellāhü teʿālā ʿaleyhim ecmeʿīn:

1. **elḥamdülillāhilleẕī aḫraḳa ḳulūbe evliyāihī bi'nār-ı maḥabbetihī vestevfā himemehüm ve ervāḥahüm bi'ş'şevḳı ilā liḳāihī ve müşāhedetihī ḫattā eşbaḥū min nesīmi rūḥı'l viṣāli sekrā ve eşbaḥat ḳulūbühüm min mülāḥiẓihi tesbiḥāt'il-celāli ve ilāhihī ḫaberi veṣṣalāti ʿalā seyyidinā ve mevlānā rasūlü's'seḳaleyn ve zübdetü'l-kevneyn muḥammedü'l mebʿūsi ilā kāffete'l ʿarabi ve'l ʿacemi ve ʿalā ālihī ve eṣḥābihī ve ḫulefā'ihir'rāşidīn min baʿdi rıżvānellāhü teʿālā ʿaleyhim ecmeʿīn:**
Sayfa 2
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Aşkının ateşiyle, bilge velilerin kalplerini tutuşturan Allah'a şükürler olsun. O, ilâhi aşkla kendinden geçen bilge kişilere görmesi ve yetişmesiyle (mestlikten uyanıncaya kadar) yöneldi. (Tasavvufun terkten sonraki safhası vecd ve istiğraktır. Bu safhada, masivadan kurtulan ruha hakikat dolar. Tahirü'l Mevlevi, Şerh-i Mesnevi, C.1-2, s.7 İstanbul-tarihsiz) Bu vecd ve istiğrak halinden kurtulunca, tesbih ve ibadete, Arab'a, Acem'e, inse ve cinne gönderilen peygamberimize, onun âl ve ashabına, Hülefâ-i râşidîne salât ve selâma başladılar. Allah onlardan razı olsun.

muḥammedü'l mebʿūsi ilā kāffete'l ʿarabi ve'l ʿacemi ve ʿalā ālihī ve eṣḥābihī ve ḫulefā'ihir'rāşidīn min baʿdi rıżvānellāhü teʿālā ʿaleyhim ecmeʿīn ammā baʿdehu

elinden alup:

1. **elinden alup:***-(u)p-up*
Sayfa 24
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
(Bir şeyi) elinden almak.

eyledüm Ammā gördüm ki dellāl elinde otuz akçaya bir ʿābā gezer dellāl elinden alup giydüm

eline alup:

1. **eline alup:***-up*
Sayfa 5
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Eline almak.

milʿāḳa ile getürüp naẓarında ḳorlar Abdal Muḥammed Ḥażretleri milʿāḳayı eline alup şorbayı

elini çözüp:

1. **elini çözüp:***-üp*
Sayfa 70
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Elini çözmek.

fuḳarānun timārḫānecisi Şeyḫdür deyüp mecnūna gel kişi senüñle ābdest alalum deyüp elini çözüp

el-iznikī:

1. **el-izniḳī:**
Sayfa 3
Satır: **11**
İznikli.

El-Ḳādirī El-İzniḳī Ḳuddise Sırruhu Ḥażretlerinüñ vü ḫulefāsınuñ vü evlād-ı emcādınuñ ḥadd-i şöhrete

eʾl-izniḳī:

1. **eʾl-izniḳī:**
Sayfa 40
Satır: **20**
İznikli.

Dünyā ve ʿukbāda destgīr Ḥażreti pīr-i rūşen-zamīr Şeyḫ ʿAbdullah Rūmī eʾl-İzniḳī eʾl-Kādirī El-

el-ḳādirī:

1. **el-ḳādirī:**
Sayfa 3
Satır: **11**
Kadirilik tarikatını benimsemiş kimse.

El-Ḳādirī El-İzniḳī Ḳuddise Sırruhu Ḥażretlerinüñ vü ḫulefāsınuñ vü evlād-ı emcādınuñ ḥadd-i şöhrete

eʾl-kādirī:

1. **eʾl-kādirī:**
Sayfa 40
Satır: **20**
Kadirilik tarikatını benimsemiş kimse.

Dünyā ve ʿukbāda destgīr Ḥażreti pīr-i rūşen-zamīr Şeyḫ ʿAbdullah Rūmī eʾl-İzniḳī eʾl-Kādirī El-

eʾl-ḳışşa:

1. **eʾl-ḳışşa:**
Sayfa 52
Satır: **9**
Sözün kısası, kısacası.

Ḥażretleri bizümledür Eʾl-ḳışşa yaylaḳdan ḳalḳup Kilise Dağı dāmeninde Oda nām pınar

ellerin ceplerine şoḳup:

1. **ellerin ceplerine şoḳup:**-*ler, -i, -n, -e-up*
Sayfa 29
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Elini cebine sokmak.

zāde Ḥażretleri hemān mübārek ellerin ceplerine şoḳup bir miḳdār nebāt şekeri çıḳarup mübārek

ellerin ṭutup:

1. **ellerin ṭutup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Ellerini tutmak.

ol misāfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telḳīn-i ẕikr iderler anlar daḫı mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i

ellerinden bīʿat ve inābet iden:

1. **ellerinden bīʿat ve inābet iden:**-*en*
Sayfa 21
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Resûl'ü ve o tarîkatın pîri nâmına (Şeyhinin ellerinden tutarak) söz vererek bir şeyhe bağlanmak.(Mürşidi kamil, kendisine biat edecek erkeklerle el ele tutarak veya sözlü bir şekilde intisabı gerçekleştirebilir).

Ḥażretlerinüñ ellerinden ibtidā bīʿat ve inābet iden ol ḫātūndur çünki çift sürmeden oġlı geldükde

ellerine virürler:

1. **ellerine virürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 10
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Eline vermek.

itdüklerin bilüp ol varaḳayı ellerine virürler ḫatta rivāyet olunur ki Sulṭān Eşref-zāde ḳaṣāʾidinde

elleründen bīʿat ü inābet itdiler:

1. **elleründen bīʿat ü inābet itdiler:**-*di, -ler*
Sayfa 21
Satır: **14**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Resûl'ü ve o tarîkatın pîri nâmına (Şeyhinin ellerinden tutarak) söz vererek bir şeyhe bağlanmak.(Mürşidi kamil, kendisine biat edecek erkeklerle el ele tutarak veya sözlü bir şekilde intisabı gerçekleştirebilir).

saʿādetlerine yüz sürüp cerāyiminden istiġfar idüp mübārek elleründen bīʿat ü inābet itdiler Eşref-zāde

elma:

1. **elma:**
Sayfa 42
Satır: **18**
Elma.

gün Sulṭān Eşref-zāde
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīyi pazara
elma almaġa irsāl iderler
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

2. **elmayı:**-*(y)ı*
Sayfa 42
Satır: **19**
Elma.

Ḥażretleri daḫı pazardan
elmayı alup āsitāne-i
saʿādet- baḫşına rücūʿ
eyledükde rāhda bir dervīşe

3. **elma:**
Sayfa 43
Satır: **1**
Elma.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

4. **elma:**
Sayfa 43
Satır: **19**
Elma.

elma alan dervīş ol maḥālde
ṭurur ʿAbdürraḥīm
Tırsī Hay efendüm deyüp
mübārek ḳademine düşer

5. **elmanuñ:**-*nuñ*
Sayfa 43
Satır: **4**
Elma.

Sulṭāna elmayı getürüp
naẓarlarına korlar
buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

6. **elmayı:**-*(y)ı*
Sayfa 43
Satır: **3**
Elma.

Sulṭāna elmayı getürüp
naẓarlarına korlar
buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

emir:

1. **emirlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -üñ*
Sayfa 3
Satır: **5**
Iş buyurma, buyruk.

maʿrifetdür anlaruñ
emirlerinüñ ʿadem-i
muḫālefetleridür Ve ʿinden-
nās feżāʾillerini neşr

2. **emirlerine:**-*ler, -i, -ne*
Sayfa 15
Satır: **11**
Iş buyurma, buyruk.

itdim hemān anlar daḫı
emirlerine imtiṣāl idüp
ʿazm-i rāh iderler ammā
ʿazīziñ ḳudemādan olan

emir buyururlar:

1. **emir buyururlar:**-*lar*
Sayfa 6
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyin yapılması veya yapılmaması hususunda bildirilen kesin hüküm, hükmüne uyulması istenen zorlayıcı söz, buyruk.

saʿādetine virüp ekl eyle şunı
deyü emir buyururlar
Eşref-zāde Efendi daḫı bīlā-
tevaḳḳuf velā-taʿāllül

emir sulṭān:

1. **emir sulṭān:**
Sayfa 6
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Osmanlıların kuruluş devrinde yaşayan, tefsir, hadis, kelam alimi ve mutasavvıf. İsmi, Muhammed bin Ali el-Hüseyni el-Buharî olup, lakabı Şemsüddin'dir. 770 (m. 1368) senesinde Buhara'da doğdu. 833 (m. 1430) senesinde Bursa'da veba hastalığından vefat etmiştir. Türbesi, Bursa'da kendi ismiyle anılan caminin yanındadır. Türbesini ziyaret edenler, mübarek ruhundan feyz almaktadırlar. Seyyid olup, soyu Hazreti Hüseyin'e dayanır. Ona, Buhara'da doğduğu için Muhammed Buharî, Seyyid olduğu için "Emir Buharî", Yıldırım Bayezid Han'ın damadı olduktan sonra da "Emir Sultan" denilmiştir.

idüñ deyü niyāz itdükde
Emir Sulṭān Ḳuddise
Sırrahu Ḥażretleri buyururlar
ki ḳuzu biz Pīr ve

2. **emir sulṭān:**
Sayfa 14
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Osmanlıların kuruluş devrinde yaşayan, tefsir, hadis, kelam alimi ve mutasavvıf. İsmi, Muhammed bin Ali el-Hüseyni el-Buharî olup, lakabı Şemsüddin'dir.

770 (m. 1368) senesinde Buhara'da doğdu. 833 (m. 1430) senesinde Bursa'da veba hastalığından vefat etmiştir. Türbesi, Bursa'da kendi ismiyle anılan caminin yanındadır. Türbesini ziyaret edenler, mübarek ruhundan feyz almaktadırlar. Seyyid olup, soyu Hazreti Hüseyin'e dayanır. Ona, Buhara'da doğduğu için Muhammed Buharî, Seyyid olduğu için "Emir Buharî", Yıldırım Bayezid Han'ın damadı olduktan sonra da "Emir Sultan" denilmiştir.

Ḥamāvī ve biri ʿAḳşemseʾd-din ve biri Emir Sulṭān Hazarātları Ḳaddesallahü esrārehüm biz yine

emr buyururlar:

1. **emr buyururlar:**-*ur, -lar*
   Sayfa 7
   Satır: **13**
   Kelime Tipi: **-**
   Bir şeyin yapılması veya yapılmaması husûsunda bildirilen kesin hüküm, hükmüne uyulması istenen zorlayıcı söz, buyruk.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ ve kürek ve süpürge

2. **emr buyururlar:**-*ur, -lar*
   Sayfa 13
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Bir şeyin yapılması veya yapılmaması husûsunda bildirilen kesin hüküm, hükmüne uyulması istenen zorlayıcı söz, buyruk.

ḫalvetḫānenüñ ḳapusına gelürler Dervīşāna ẕikruʾllah eylemek emr buyururlar Anlar daḫı bir

emr eyledi:

1. **emr eyledi:**-*di*
   Sayfa 45
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   Emretmek.

iderler anlar daḫı duʿā buyurup Baʿde emr eyledi ki ol ḫidmetde

emr eyler:

1. **emr eyler:**-*r*
   Sayfa 45
   Satır: **8**
   Kelime Tipi: **-**
   Emretmek.

ol küçük tencerenüñ üzerine bir fātiḥāʾ-i şerīfe tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ deyü emr eyler ol büyük

emr ider:

1. **emr ider:**-*er*
   Sayfa 26
   Satır: **22**
   Kelime Tipi: **-**
   Emir vermek.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī ancaḳ varuñ ḳatl idüñ deyü emr ider ḳapucılar daḫı ol aradan emr-i

emr iderler:

1. **emr iderler:**-*er, -ler*
   Sayfa 16
   Satır: **2**
   Kelime Tipi: **-**
   Emir vermek.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya teferrüce giderler varup bir beyābanda nüzūle emr iderler fuḳarā dirler ki

2. **emr iderler:**-*er, -ler*
   Sayfa 26
   Satır: **6**
   Kelime Tipi: **-**
   Emir vermek.

daḫı pādişāh Ḥażretlerineʿarż iderler pādişāh getürüñ deyü emr iderler vezīr daḫı ḳapucılarla

3. **emr iderler:**-*er, -ler*
   Sayfa 11
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   (Yapılması istenen şeyi) Kesin olarak bildirmek, buyurmak.

naẓar buyurduḳda yine erbaʿīn emr iderler anlar daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp hemān ayaḳları

4. **emr iderler:**-*er, -ler*
   Sayfa 16
   Satır: **7**
   Kelime Tipi: **-**
   Emir etmek.

getürmek emr iderler Fuḳarā dirler ki Sulṭānum bunda ṣu yoḳdur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

5. **emr iderler:**-*er, -ler*
   Sayfa 26
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   Emir etmek.

pādişāha telhīṣ ider pādişāh Ḥażretleri yine emr

iderler ki varuñ elbette tiz gelsün vezīr daḫı

emr-i ilāhī:

1. **emr-i ilāhī:**
Sayfa 26
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın emri.

Eşref-zādeye īṣāl iderler
Baʿdehuʾn-naẓar
Eşref-zāde buyurur ki emr-i İlāhī yoḳdur

2. **emr-i ilāhī:**
Sayfa 26
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın emri.

Eşref-zāde yine keʾl-evvel gitmeğe rıżā virmeyüp
emr-i İlāhī yoḳdur deyü
cevap virür ḳapucılar daḫı

3. **emr-i ilahi:**
Sayfa 26
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın emri.

pādişāhla varup
*Beyan Eşref-zāde Hazretlerinün İslanbola gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

emr-i pādişāhla:

1. **emr-i pādişāhla:**-*la*
Sayfa 26
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Padişah'ın emri.

pādişāhla varup
*Beyan Eşref-zāde Hazretlerinün İslanbola gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

emr-i şerīf:

1. **emr-i şerīf:**
Sayfa 26
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli emir.

ḳapucıları emr-i şerīf ile yine irsāl ider ḳapucılar
gelüp Eşref-zādeye emr-i şerīfi īṣāl iderler

emr-i şerīfi:

1. **emr-i şerīfi:**-*i*
Sayfa 26
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli emir.

emr-i şerīfi irsāl idüp Sulṭān Eşref-zādeyi İstanbula
daʿvet iderler ḳapucılar daḫı
emr-i şerīfi Sulṭān

2. **emr-i şerīfi:**-*i*
Sayfa 26
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli emir.

emr-i şerīfi irsāl idüp Sulṭān Eşref-zādeyi İstanbula
daʿvet iderler ḳapucılar daḫı
emr-i şerīfi Sulṭān

3. **emr-i şerīfi:**-*i*
Sayfa 26
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli emir.

ḳapucıları emr-i şerīf ile yine irsāl ider ḳapucılar
gelüp Eşref-zādeye emr-i şerīfi īṣāl iderler

emr-i şerīfleri:

1. **emr-i şerīfleri:**-*ler, -i*
Sayfa 15
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli emir.

Sulṭān Eşref-zāde daḫı
semʿan ve ṭaʿāten diyüp
emr-i şerīfleri üzre iderler
şimdi ṭarīḳ-ı Eşrefīyeniñ

emr-i şeyḫūḫiyetde:

1. **emr-i şeyḫūḫiyetde:**-*de*
Sayfa 57
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Şeyhlik makamı hususu.

Efendi ile emr-i Şeyḫūḫiyetde beynlerinde
münāzāʿāt-ı keşīre vāḳiʿ olmışdur Āḫḫirüʾl-emr

2. **emr-i şeyḫūḫiyetde:**-*de*
Sayfa 62
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Şeyhlik makamı hususu.

birāderidür Emr-i Şeyḫūḫiyetde birāder-zādesi ile
münāzaʿa eylemişken
müḳābele günlerini terk

emsāl ü aḳrānına:

1. **emsāl ü aḳrānına:**-*ı, -n, -a*
Sayfa 4
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Yaşıt, akran.

her fende emṣāl ü aḳrānına
ġalebe idüp müşār biʾl-
benān olmaġıla imtiyāz
bulmış iken bir şeb baʿżı

emṣār:

1. **emṣār:**
Sayfa 49
Satır: **1**
Ar. is. "Mısr"ın cem'i. Beldeler, şehirler.

niçe emṣār u memālik feṯḥ
olındı cümleden biri
Mışır ve Şām-ı Şerīf ve
Ḥaremeyn-i Şerīfeyn

enbiyā:

1. **enbiyādan:***-dan*
Sayfa 8
Satır: **20**
Ar. Nebi'ler, peygamberler.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

encām buldı:

1. **encām buldı:***-dı*
Sayfa 13
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Son bulmak, sonlanmak; bitmek, tükenmek.

gelüñ imdi iy dervīşān
vaʿdemüz encām buldı
Rūmīyi erbaʿīnden iḫrāc
idelüm çün

endīşe:

1. **endişeden:***-den*
Sayfa 12
Satır: **4**
Düşünce, hayal, fikir.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu
kelāmı istimāʿ idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden
ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

enisüʾl- cinān:

1. **enisüʾl- cinān:**
Sayfa 60
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Cennetlerin dostu.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede
yegāne olmaġıla enisüʾl-
cinān nām bir tefsīr-i şerīf
cemʿ ve teʾlīf buyur-

envāʿ- ı mücāhedāt:

1. **envāʿ- ı mücāhedāt:**
Sayfa 8
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için çeşitli çalışmalar, mücadele etmeler.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

envāʿ-ı ibādāta:

1. **envāʿ-ı ibādāta:***-a*
Sayfa 53
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
İbadet çeşitleri.

dermiyān idüp envāʿ-ı
ibādāta iştiġāl üzere iken
Ḫāḳān-ı ʿOsmaniyeden
Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābiʿ

envaʿ-ı ʿibādet:

1. **envaʿ-ı ʿibādet:**
Sayfa 35
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Çeşitli ibadet.

envaʿ-ı ʿibādet ve ṭaʿāte
meşġūl iken bir şeb
üzerlerine

envāʿı mücāhedāt:

1. **envāʿı mücāhedāt:**
Sayfa 19
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için çeşitli çalışmalar, mücadele etmeler.

buyurup sinīn-i kesire envāʿı
mücāhedāt ve
riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa
ḫülefā irsāl itmek üzre

envāʿ-ı ṭaʿām:

1. **envāʿ-ı ṭaʿām:**
Sayfa 45
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Çeşit çeşit yemek.

içlerinde envāʿ-ı ṭaʿām māl-
a-māl getürüp
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretlerinüñ önüne vaʿżʿ

er:

1. **er:**
Sayfa 9
Satır: **21**
Yiğit, erkek.

istikbāli temām itdüñüz
varuñ Rūmdan bir er
geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ
deyücek ahāli-i

2. **er:**
Sayfa 10
Satır: **8**
Yiğit, erkek.

gezerler imiş imdi müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki Rūmdan gelen er ʿālem ü çeraġ ve cemāʿatle

erbaʿīn:

1. **erbaʿīn:**
Sayfa 9
Satır: **11**
Kırk II. Sufilerin 40 günlük süre zarfında dünyadan kat-ı alaka edip tecrid hayat yaşaması.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ vāḳīʿ olan vāḳıʿātları bir kāġıda taḥrīr ve bir mürekkep daḫı tedārik idüp

2. **erbaʿīnde:**-*de*
Sayfa 10
Satır: **18**
Kırk II. Sufilerin 40 günlük süre zarfında dünyadan kat-ı alaka edip tecrid hayat yaşaması.

zīrā gözlüye gizli yoḳdur Sulṭān Eşref-zāde daḫı erbaʿīnde gördükleri vāḳıʿatlaruñ kaġıdını ṭaleb

3. **erbaʿīn:**
Sayfa 11
Satır: **3**
Kırk II. Sufilerin 40 günlük süre zarfında dünyadan kat-ı alaka edip tecrid hayat yaşaması.

naẓar buyurduḳda yine erbaʿīn emr iderler anlar daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp hemān ayaḳları

4. **erbaʿīnden:**-*den*
Sayfa 13
Satır: **10**
Kırk II. Sufilerin 40 günlük süre zarfında dünyadan kat-ı alaka edip tecrid hayat yaşaması.

gelüñ imdi iy dervīşān vaʿdemüz encām buldı Rūmīyi erbaʿīnden iḫrāc idelüm çün

5. **erbaʿīne:**-*e*
Sayfa 50
Satır: **12**
Kırk II. Sufilerin 40 günlük süre zarfında dünyadan kat-ı alaka edip tecrid hayat yaşaması.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-ı senede bir zamānda benümle ḳırḳ nefer kimesneyi erbaʿīne ḳodı birkaç

erbaʿīn çıḳar:

1. **erbaʿīn çıḳar:**-*ar*
Sayfa 9
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Kırk çıkarmak II tasavvuf ve tarikat ehlinin, nefsini temizlemek ve dünya işlerinden arınmak için kırk gün bir hücreye kapanarak kendini ibadete vermesi; kırk gün dayanmak.

Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinüñ yedindedür buyururlar evvel bir erbaʿīn çıḳar cümle

erbaʿīne girüp:

1. **erbaʿīne girüp:**-*üp*
Sayfa 9
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Herkesten uzaklaşıp belli bir süre kalacağı hücresine kapanmak // erbaine girmek; bu kapanmak içinin kırk gün olması.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ vāḳīʿ olan vāḳıʿātları bir kāġıda taḥrīr ve bir mürekkep daḫı tedārik idüp

eren:

1. **erenlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 18
Satır: **5**
Ermiş, velî, evliyâ.

cümle Rūm erenlerinüñ nihāyetine yetişüp bize geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

eri:

1. **eridükce:**-*dükce*
Sayfa 29
Satır: **19**
Tükenmek, bitmek.

Biiẕnillahi Teʿālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker

2. **eridükde:**-*dük, -de*
Sayfa 29
Satır: **21**
Tükenmek, bitmek.

temām eridükde zebānları daḫı kemā-kān evvelki gibi olup ṣaġ u sālim olur Çün pādişāh Ḥażretleri

3. **eriyince:**-*(y)ince*
Sayfa 29
Satır: **12**
Tükenmek, bitmek.

nefeslerine ṭutup baʿdehu pādişāha virüp buyururlar ki bu şekeri vālideñüze virüñ eriyince

erik aġacından:

1. **erik aġacından:**-*(n)dan-ı, -n, -dan*
Sayfa 52
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Beyaz çiçekler açan, her yerde yetişen ve pek çok türü bulunan meyve ağacı.

varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erik aġacından ṣaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup

erkān-ı devletden:

1. **erkān-ı devletden:**-*den*
Sayfa 28
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Devlet erkanı, devletin ileri gelenleri.

erkān-ı devletden baʿżı kimesneler ile Ḳaramürsele bir ḳadırġa irsāl iderler Eşref-zāde Efendi

eʾş- şeyḫ ʿabdüʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:

1. **eʾş- şeyḫ ʿabdüʾr-raḫīm tırsī ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -üñ-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 3
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsı, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsı, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Sulṭānuñ ḫalīfesi ve dāmādı zīb-i maḥāfil kürsī eʾş-Şeyḫ ʿAbdüʾr-raḫīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḫalīfesidür

eşʾār:

1. **eşʾār:**
Sayfa 57
Satır: **17**
Şiirler.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı ebyāt u eşʾār buyurmışlardur nitekim bu rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

esās:

1. **esāsı:**-*ı*
Sayfa 35
Satır: **16**
Temel || Hakikat.

aġzına almış Bi-Keremillahi-Teʿālā ol maraż defʿ olmış Ve bu şöhret bulan cevherüñ esāsı ol

esedullahiʾl-ġālib:

1. **esedullahiʾl-ġālib:**
Sayfa 4
Satır: **3**
Allah'ın galip arslanı.

Ḥażreti Esedullahiʾl-ġālib ʿAlī İbn-i Ebi Ṭālib Kerremallahü Vechehu Ḥażretlerine müntehī olup

esnā:

1. **esnāsında:**--*sı, --(n)da*
Sayfa 7
Satır: **9**
Bir işin yapıldığı veya olduğu zaman, sıra, an.

Ḥażretlerine teveccüh esnāsında ḫāṭırına gelür ki n′ola yine ʿAzīz Ḥażretleri bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

2. **esnāsında:**--*sı, --(n)da*
Sayfa 46
Satır: **13**
Bir işin yapıldığı veya olduğu zaman, sıra, an.

yoḳdur deyü mükāleme esnāsında Şeyḫ Ḥażretleri bendelerine nidā idüp buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

esnā-i kelāmda:

1. **esnā-i kelāmda:**-*da*
Sayfa 8
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Söz esnası, zamanı.

Varup şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda esnā-i kelāmda Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri buyururlar ki

esnā-i zehābda:

1. **eṣnā-i zehābda:**-*da*
Sayfa 37
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Gidiş esnası.

eṣnā-i zehābda pāzū-bend
çözilüp ṭutup yine
baġlarlar yine çözilür
ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup

esnā-i ẕikruʾllahda:

1. **eṣnā-i ẕikruʾllahda:**-*da*
Sayfa 36
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ı zikretme anı.

nevm ġalebe idüp eṣnā-i
ẕikruʾllahda bir miḳdār
kendülerinden ġāʾib olurlar
Nāgāh Sulṭān

esrār:

1. **esrār:**
Sayfa 36
Satır: **8**
Sırlar, gizler.

Ḥażretleri gözin açup bir
daḫı nevme ṭālibe olmaz
Baʿdehu nice esrār keşf olup
maʿārif-i İlahīyyeye

eşref:

1. **eşref:**
Sayfa 6
Satır: **24**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

içine benefşe yaġı koyup
Eşref
beyinleri oynar Ḥācī
Bayrām-ı Velī mübārek
elleriyle

eşref- zāde efendi:

1. **eşref- zāde efendi:**
Sayfa 9
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya
dāḫil olacaġı gün Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri
daḫı Ḥacc-ı şerīfde imişler

2. **eşref- zāde efendi:**
Sayfa 22
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḳuṭbeʾd-din menʿ iderler
Eşref- zāde Efendi hemān
bir kerre Molla Ḳuṭbeʾd-dine
nażar idüp şarḳ ṭarafına

eşref- zāde ḥażretleri:

1. **eşref- zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 30
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ez cān u dil muḥabbet idüp
bī-nihāye sīm ü zer
ʿāṭiyye ḳılur ammā Eşref-
zāde Ḥażretleri bir

eşref- zāde sulṭān ḥażretlerinüñ:

1. **eşref- zāde sulṭān ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 35
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

vaḳitdendür diyerek naḳl buyurmışlar Menḳıbe muḥkīdür ki Eşref- zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ

eşrefī:

1. **eşrefī:**
Sayfa 62
Satır: **5**
Eşrefî II Şair.

gūyā olmışdur Fevtini gūş eyleyince Eşrefī tārīḫ didi Ḥamdī-zāde eyledi dār-ı fenādan intiḳāl 1106

eşrefī nām bir şāʿir:

1. **eşrefī nām bir şāʿir:**
Sayfa 62
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefî adlı bir şair.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī türbesinde zemīn-i raḥmet-i Ḫudāya ḳarīndür Eşrefī nām bir şāʿir bu tārīḫi

eşrefoġlı rūmī sulṭān:

1. **eşrefoġlı rūmī sulṭān:**
Sayfa 33
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Himmetüñ irsün didiler Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

2. **eşrefoġlı rūmī sulṭān:**
Sayfa 33
Satır: **28**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Tevbe virürken gördiler Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

3. **eşrefoġlı rūmī sulṭān:**
Sayfa 33
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Gözden ṭulunur didiler Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

4. **eşrefoġlı rūmī sulṭān:**
Sayfa 33
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sefer-i mübārek didiler
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

5. **eşrefoġlı rūmī sulṭān:**
Sayfa 33
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Görince telḳīn itdi
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

6. **eşrefoġlı rūmī sulṭān:**
Sayfa 33
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Dünyādan göçmiş buldılar
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

7. **eşrefoġlı rūmī sulṭān:**
Sayfa 34
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ʿĀşıḳlaruñ ḳomaz imiş
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

8. **eşrefoġlı rūmī sulṭān:**
Sayfa 34
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sensüz bu cihānı nitsün
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

9. **eşrefoġlı rūmī sulṭān:**
Sayfa 34
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

İşler yüregi yāresi
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

eşrefüʾl-meşāyiḫüʾl-kāmilīn:

1. **eşrefüʾl-meşāyiḫüʾl-kāmilīn:**
Sayfa 65
Satır: **1**
İlim, fazîlet ve hüner sâhibi, mânevî meziyetleri bakımından belli bir olgunluğa erişmiş, şerefli şeyh.

eşrefüʾl-meşāyiḫüʾl-kāmilīn
Eşref-zāde Efendi
Ḳuddise Sırruhu
āsītānesinden feyż ü himmet

eşref-zāde:

1. **eşref-zādeye:**-*(y)e*
Sayfa 10
Satır: **14**

Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ṭaşra çıḳup hezār-ı lüṭuf ve ʿarż-ı iştiyak birle Eşref-zādeye mülāḳī olup mesrūr itdüklerinden

2. **eşref-zādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 11
Satır: **6**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

toẕuyla ḫalvetḫāneye dāḫil olurlar Şeyḫ Ḥüseyin daḫı Eşref-zādenüñ ḥaliyle ve kerīmesini kendi

3. **eşref-zāde:**
Sayfa 17
Satır: **11**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

getürürler Baʿdehu Eşref-zāde daḫı elinde bir dāne benefşesi var ʿAzīz Ḥażretlerine virür ʿAzīz

4. **eşref-zāde:**
Sayfa 19
Satır: **11**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

olup mışraʿ-ı tāriḫleri Eşref-zāde ʿazm-i cinān eyledi * 874 Ḳaddesallahü Sırrahu ve

5. **eşref-zāde:**
Sayfa 20
Satır: **19**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

bunuñ Eşref-zāde olduġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām virüp mümkün oldıġı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

6. **eşref-zādeyi:**-*(y)i*
Sayfa 20
Satır: **12**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu ṣubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

7. **eşref-zādeye:**-*(y)e*
Sayfa 22
Satır: **21**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ʿİlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-zādeye varsun Sulṭān Eşref-zāde daḫı buyurur ki Molla Ḳuṭbeʾd-din sen

8. **eşref-zāde:**
Sayfa 26
Satır: **10**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zādeye īṣāl iderler Baʿdehuʾn-naẓar Eşref-zāde buyurur ki emr-i İlāhī yoḳdur

9. **eşref-zāde:**
Sayfa 26
Satır: **17**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde yine keʾl-evvel gitmeğe rıżā virmeyüp emr-i İlāhī yoḳdur deyü cevap virür ḳapucılar daḫı

10. **eşref-zādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 26
Satır: **12**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gidemezem ḳapucılar daḫı gelüp vezīre Eşref-zādenüñ bu cevābını iʿlām iderler * vezīr daḫı

11. **eşref-zādeye:**-*(y)e*
Sayfa 26
Satır: **16**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḳapucıları emr-i şerīf ile yine irsāl ider ḳapucılar gelüp Eşref-zādeye emr-i şerīfi īṣāl iderler

12. **eşref-zādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 29
Satır: **16**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı

Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Mükerreme Sulṭāna irsāl iderler aġa daḫı şekeri vālide Sulṭāna virür ve Eşref-zādenüñ vaṣiyyetleri

13. **eşref-zādeyüm:**-*(y)üm*
Sayfa 37
Satır: **1**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

buyururlar ki ben Eşref-zādeyüm ve İzniḳde oluram çünki sen maẓlūmen bizüm yanumuza

14. **eşref-zāde:**
Sayfa 69
Satır: **6**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Şeyḫ Muḥammed Efendi muḳaddemen bir münāsebet ile İzniḳe gelüp Baʿdehu Eşref-zāde

<u>eşrefzāde:</u>

1. **eşrefzādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 13
Satır: **18**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

dīvāre ittikā itdiler ise ʿalā ḥālihi turur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri Eşrefzādenüñ yanlarına varup

2. **eşrefzāde:**
Sayfa 69
Satır: **22**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ider ki bir gün Şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde ḥāżır idüm Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede

<u>eşref-zāde efendi:</u>

1. **eşref-zāde efendi:**
Sayfa 5
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki Sulṭānum bugün köftelü şorba ḳalmamış İnşāallah

2. **eşref-zāde efendi:**
Sayfa 6

Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

saʿādetine virüp ekl eyle şunı deyü emir buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı bīlā-tevaḳḳuf velā-taʿāllül

3. **eşref-zāde efendi:**
Sayfa 7
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

4. **eşref-zāde efendi:**
Sayfa 7
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ṭarīḳıyn ittifāḳ bunuñ üzerine der ki Eşref-zāde Efendi Ḥācī Bayrām-ı Velīniñ on bir sene

5. **eşref-zāde efendi:**
Sayfa 7
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ ve kürek ve süpürge

6. **eşref-zāde efendi:**
Sayfa 8
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ü seccāde ile ḳasaba-i İzniḳe istiḫlāf buyurmışlar Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp ḳasaba-i İzniḳe iḫtifā

7. **eşref-zāde efendi:**
Sayfa 8
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

korlar Baʿdehuz-zamān Eşref-zāde Efendi Şeyḫüni ziyāret ḳaṣdıyla Anḳaraya ʿazīmet buyururlar

8. **eşref-zāde efendi:**
Sayfa 12
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu kelāmı istimāʿ idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

9. **eşref-zāde efendi:**
Sayfa 18
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

eyle Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭaʿāten deyüp müfāraḳat iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

10. **eşref-zāde efendi:**
Sayfa 65
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

eşrefüʾl-meşāyiḫüʾl-kāmilīn Eşref-zāde Efendi Ḳuddise Sırruhu āsītānesinden feyż ü himmet

<u>eşref-zāde efendi ḥażretleri:</u>

1. **eşref-zāde efendi ḥażretleri:***-ler, -i-leri*
Sayfa 6
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri nuṭḳ ḫaḳlayup ḳalḳup Anḳara şehrine ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı Velī

2. **eşref-zāde efendi ḥażretleri:***-ler, -i-leri*
Sayfa 8
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Varup şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda eşnā-i kelāmda Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri buyururlar ki

3. **eşref-zāde efendi ḥażretleri:***-ler, -i-leri*
Sayfa 8
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret

bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire velīnüñ başı varmaḳ muḥāldür Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri eydür ki

4. **eşref-zāde efendi ḥażretleri:***-ler, -i-leri*
Sayfa 10
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ve ne maḳūle ẕātdur deyü muntaẓırlar iken Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri yanlarından geçüp

5. **eşref-zāde efendi ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 28
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḥażretleri daḫı Ḳaramürsele gelüp ḳadırġaya rükūb idüp İstanbula dāḫil olurlar pādişāh Ḥażretlerine

<u>eşref-zāde efendi ḥażretlerine:</u>

1. **eşref-zāde efendi ḥażretlerine:***-ler, -i, -(n)e-ler, -i, -ne*
Sayfa 5
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḥażretlerine naẓar idüp buyururlar ki Dānişmend var bize köftelü şorba getür Anlar daḫı pāzāra

2. **eşref-zāde efendi ḥażretlerine:***-ler, -i, -(n)e-ler, -i, -n, -e*
Sayfa 5
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḳarışdururlar görür kim köftesi yoḳ Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerine bakup buyurur ki Dānişmend

<u>eşref-zāde efendi ḥażretlerinüñ:</u>

1. **eşref-zāde efendi ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -n, -üñ-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 4
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı

Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde Efendi
Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden ṣoñra
kisve-i mübārekelerinüñ
içinde ʿalāmet-i siyādet

2. **eşref-zāde efendi ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*

Sayfa 20
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

daḫı buyururlar ki bir ḳaçġın ḳulum Eşref-zāde
Efendi Ḥażretlerinüñ
kelāmında ḫilāf yoḳdur zīrā

3. **eşref-zāde efendi ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*

Sayfa 65
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmādı olan eʾṣ-Ṣeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretlerine ḫidmet ve tekmīl-i

<u>eşref-zāde efendimüzün:</u>

1. **eşref-zāde efendimüzün:**-*müz, -ün*

Sayfa 19
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

naḳl idince
*Beyan: Eşref-zāde Efendimüzün intikal-i dār-ı bekāları

<u>eşref-zāde efendinüñ:</u>

1. **eşref-zāde efendinüñ:**-*nüñ*

Sayfa 17
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ve anı alup ḥużuruñuza geldüm İmdi bu menḳıbelerden Eşref-zāde Efendinüñ kemāl-i

2. **eşref-zāde efendinüñ:**-*nüñ*

Sayfa 28
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında

İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḫaber olduḳda iskele ṭarafında olan Temür Ḳapuya
ḳarşu gelüp Eşref-zāde Efendinüñ mübārek ellerin

eşref-zāde efendiye:

1. **eşref-zāde efendiye:**-*(y)e*
Sayfa 8
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḫizmetlerinde olduḳ dan ṣoñra Ḥācī Bayrām-ı Velī kendü kerīmelerini Ḫayrüʾn-nisā Eşref-zāde Efendiye

2. **eşref-zāde efendiye:**-*ye*
Sayfa 20
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Dağlarında gezerken bir kimseye rast gelüp Eşref-zāde Efendiye eydür ki sen kimsün anlar

eşref-zāde efendiyi:

1. **eşref-zāde efendiyi:**-*(y)i*
Sayfa 10
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

geliyor fenālarından Eşref-zāde Efendiyi bilmezler ṣuret-bīn olduklarından ʿākıbetüʾl-emr bu ḥāl Şeyḫ

2. **eşref-zāde efendiyi:**-*(y)i*
Sayfa 14
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

maḳṣūda gelelüm çün Eşref-zāde Efendiyi ol gün ḫalvetḫāneden çıḳup Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri daḫı

eşref-zāde eʾş- şeyḫ ʿizzeʾd-din efendi ḥażretlerinden:

1. **eşref-zāde eʾş- şeyḫ ʿizzeʾd-din efendi ḥażretlerinden:**-*ler, -i, -(n)den*
Sayfa 71
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İst., 1153/1740): Eşrefî Sânî'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufîdir.

Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretlerinden tevbe ve inābet idüp vaṭan-ı aṣliyeleri olan ḳaryeʾ-i

eşref-zāde eʾş-şeyḫ ʿabdullah eʾr-rūmī ḥażretlerinüñ:

1. **eşref-zāde eʾş-şeyḫ ʿabdullah eʾr-rūmī ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -nüñ*
Sayfa 4
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**

Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde eʾş-Şeyḫ ʿAbdullah eʾr-Rūmī Ḥażretlerinüñ nesebleri dāmād-ı Resūlullah

<u>eşref-zāde ḥażretleri:</u>

1. **eşref-zāde ḥażretleri:***-ler, -i-leri*

Sayfa 9
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

vāḳıʿalarını taḥrīr eyle andan anlaruñ ḫidmetinde var Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı gelüp İzniḳde erbaʿīne

2. **eşref-zāde ḥażretleri:***-ler, -i-leri*

Sayfa 14
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki ammā Eşref-zāde Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden murādı bizi istiġraḳ

3. **eşref-zāde ḥażretleri:***-ler, -i-leri*

Sayfa 16
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

secdeden refʿ ider hemān secdesi mekānından bir aʿlā ṣucaġız revāne olur Eşref-zāde Ḥażretleri ol

4. **eşref-zāde ḥażretleri:***-ler, -i-leri*

Sayfa 17
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervīşler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider

5. **eşref-zāde ḥażretleri:***-leri*

Sayfa 18
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir.

Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

rücūʿ iderler Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı mürūr-ı eyyāmla ḳaṣaba-i İzniḳe gelüp iḫtifā üzre olup

6. **eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*

Sayfa 20
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

taʿẕīm ve tekrīmine ihtimām iderler Eşref-zāde Ḥażretleri bunlarıñ iltifātından ictināp idüp Tirse

7. **eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*

Sayfa 21
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

alalum dir Pīrezen daḫı ṣu getürür Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı ābdest alup namāz ḳılup ẕikruʾllah

8. **eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*

Sayfa 22
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde Ḥażretleri zamān-ı saʿādetlerinde ṣalat-ı fecrī bir miḳdār karanlıḳda ḳılarlar imiş Meğer ol

9. **eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*

Sayfa 22
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

müsteḥabbı taʿlīm itmek niyyetine mescidlerine gelür Eşref-zāde Ḥażretleri yine ʿādet-i ḳadīmeleri

10. **eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*

Sayfa 23
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ʿabdī dile benden ne dilersin cümle muharremātı
saña ḥelāl eyledüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar

11. **eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*

Sayfa 30

Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

şoḥbetleriyle müşerref olduḳlarında hemān Eşref-zāde Ḥażretleri mübārek ellerin refʿ idüp

12. **eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 43
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī buyururlar ki kim idüğin bilmedüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar ki Yā

<u>eşref-zāde ḥażretlerinden:</u>

1. **eşref-zāde ḥażretlerinden:**-*-(n)den-ler, -i, -(n)den*
Sayfa 14
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ider Eşref-zāde Ḥażretlerinden mervīdür ki on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine ḫidmet eyledüm içinde

<u>eşref-zāde ḥażretlerine:</u>

1. **eşref-zāde ḥażretlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 22
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

zamānda fāżıl-ı Rūm Ḳuṭbeʾd-din eʾl-İzniḳī Ḥażretleri
ḥayātda imiş Eşref-zāde Ḥażretlerine vaḳt-i

2. **eşref-zāde ḥażretlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 27
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gelecek yollarına ḳarşu aʿṣalarına ittika idüp mürāḳabe tururlar ol gün Eşref-zāde Ḥażretlerine

<u>eşref-zāde ḥażretlerini:</u>

1. **eşref-zāde ḥażretlerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 27
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i)

addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde Ḥażretlerini şarap ile boġalar biri
cānibinden Sulṭān Eşref-zādeye bunlaruñ aḥvāli

<u>eşref-zāde ḥażretlerinüñ:</u>

1. **eşref-zāde ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -n, -ü, -ñ-ler, -i, -nüñ*

Sayfa 15
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

velāyetle maʿlūm olup dervīşāna Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve ḥālini bildürmek içün

2. **eşref-zāde ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -n, -ü, -ñ*

Sayfa 21
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḥażretlerinüñ ellerinden ibtidā bīʿat ve inābet iden ol ḫātūndur çünki çift sürmeden oġlı geldükde

3. **eşref-zāde hazretlerinün:***-ler, -i, -n, -ü, -n*

Sayfa 26
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

pādişāhla varup
*Beyan Eşref-zāde Hazretlerinün İslanbola gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

4. **eşref-zāde ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -n, -ü, -ñ*

Sayfa 44
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**

-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

idüp Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden ṣoñra
müddet-i medīde İzniḳde āsitāne-i şerefiyede

<u>eşref-zāde ʿizzeʾd-din efendi:</u>

1. **eşref-zāde ʿizzeʾd-din efendi:**

Sayfa 61
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**

(öl. İst., 1153/1740): Eşrefî Sânî'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufidir.

göçdi Eşref-zāde ʿİzzeʾd-din Efendi ḳuṭb iken tāriḫ-i intiḳālleridür 1153 Menḳıbe bir gün

eşrefzāde pīr ḥamdī efendi ḥażretleri:

1. **eşrefzāde pīr ḥamdī efendi ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 50
Satır: **35**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Żiyāeddīn Eşrefzāde Pīr Ḥamdī Efendi Ḥażretleri yüz yirmi sene muʿammer olmışdur

eşref-zāde şeyḫ şerafeʾd-din efendi:

1. **eşref-zāde şeyḫ şerafeʾd-din efendi:**
Sayfa 59
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Öl. İznik, 1146/1733): Eşrefî Sânî'nin oğludur.Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

ḥayātdan nā-ümid olup uyḫusı araşında görmiş ki Eşref-zāde Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi fuḳarāsı ile

eşref-zāde şeyḫ sırrī ʿalī efendiden:

1. **eşref-zāde şeyḫ sırrī ʿalī efendiden:***-den*
Sayfa 69
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

fuḳarāsıyla iḫtilāṭ iderek Ḳuṭbüʾl-ʿārifīn Gavs̱üʾl-vāṣilīn Eşref-zāde Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendiden tevbe

eşref-zāde sulṭān:

1. **eşref-zāde sulṭān:**
Sayfa 21
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

hengām-ı namāz olduḳda Eşref-zāde Sulṭān buyururlar ki Vālide ṣucaġız getür ki ābdest

2. **eşref-zāde sulṭān:**
Sayfa 42
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

diyāra gelmeden maḳṣūdum ancaḳ sensin anuñçün Eşref-zāde Sulṭān eyyām-ı ṣayfda yaylaḳ-ı

3. **eşref-zāde sulṭān:**
Sayfa 17
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı

Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

istiʿdādı ẓāhir ü nümāyān olduḳda fuḳarā zebānların kütāh idüp itiʿraf iderler Baʿdehu Eşref-zāde Sulṭān

<u>eşref-zāde sulṭān ḥażretleri:</u>

1. **eşref-zāde sulṭān ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 34
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Menḳıbe Mervīdür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ġāyet ḥalīm ve ṣāḥib-i

2. **eşref-zāde sulṭān ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 39
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri bir sefīd ahū üzerine süvār olmuş gelür Ḫātūn mübārek

3. **eşref-zāde sulṭān ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 4
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḥażretleri ʿālem-i şebābda ʿulūm-ı ẓāhireye ile meşġūl olup ḥatta baʿżılar ḳırḳ sene taḥṣīl-i ʿilm-i

4. **eşref-zāde sulṭān ḥażretleri:***-ler, -i-leri*
Sayfa 6
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

hemān ol aradan Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri olmayup kim olsa gerek deyü buyururlar

5. **eşref-zāde sulṭān ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 12
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

açar görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñ bir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki taḥrīk

eşref-zāde sulṭān ḥażretlerinden:

1. **eşref-zāde sulṭān ḥażretlerinden:***-ler, -i, -n, -den*

Sayfa 39
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

merḥūm Maḥmūd Paşa Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinden münīb imiş Sulṭān Eşref-zādeden

eşref-zāde sulṭān ḥażretlerinüñ:

1. **eşref-zāde sulṭān ḥażretlerinüñ:***-leri, -nüñ*

Sayfa 18
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ardından naẓar buyurup ḫayrān olurlar fuḳarā eydür ki Sulṭānum

2. **eşref-zāde sulṭān ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -n, -ü, -ñ*

Sayfa 67
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmād-ı
veraʾ-muʿtādı Şeyḫ ʿAbdurraḥīm Tırsī

3. **eşref-zāde sulṭān ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -n, -ü, -ñ-ler, -i, -nüñ*

Sayfa 14
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḥażretlerinüñ reʾs-i saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ kisveleri altı terk ve

eşref-zāde sulṭāna:

1. **eşref-zāde sulṭāna:***-a*

Sayfa 18
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna keşf olup bir mil ḳadar

yer gitmiş iken bir kere naẓar eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

2. **eşref-zāde sulṭāna:***-a*
Sayfa 43
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sulṭāna elmayı getürüp naẓarlarına korlar buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm bu elmanuñ birisi eksik

<u>eşref-zāde sulṭānuñ:</u>

1. **eşref-zāde sulṭānuñ:***-uñ*
Sayfa 3
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sulṭānuñ ḫalīfesi ve dāmādı zīb-i maḥāfil kürsī eʾş-Şeyḫ ʿAbdüʾr-raḫīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḫalīfesidür

<u>eʾş-şeyḫ:</u>

1. **eʾş-şeyḫ:**
Sayfa 3
Satır: **9**
Bir tekke veya zaviyede reislik eden ve müritleri bulunan kimse.

Ḳuṭbüʾl- muḥaḳḳıḳīn eʾş-Şeyḫ eʾs-Seyyid ʿAbdullah İbn-i Eşref ibn-i Muḥammedüʾl-Mışrī

2. **eʾş-şeyḫ:**
Sayfa 34
Satır: **17**
Bir tekke veya zaviyede reislik eden ve müritleri bulunan kimse.

şehr-i Ḥamāda Şeyḫ-i saʿādet-baḫşları eʾş-Şeyḫ Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerinüñ üzerlerine ġayret

3. **eʾş-şeyḫ:**
Sayfa 50
Satır: **25**
Bir tekke veya zaviyede reislik eden ve müritleri bulunan kimse.

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ ẕebān-ı dürefşanlarından mesmūʿ oldı ki

<u>eʾş-şeyḫ ʿabduʾr-raḫīm eʾd-tırsī:</u>

1. **eʾş-şeyḫ ʿabduʾr-raḫīm eʾd-tırsī:**
Sayfa 41
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

meḥāfil ü Kürsī eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī ḳaṣaba-i İzniḳ ḳurbında Tirse nām ḳaryede ḳadem-

<u>eʾş-şeyḫ ʿabduʾr-raḫīm tırsī ḥażretlerine:</u>

1. **eʾş-şeyḫ ʿabduʾr-raḫīm tırsī ḥażretlerine:***-ler, -i, -(n)e*
Sayfa 65
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine

geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmādı olan eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine ḫidmet ve tekmīl-i

<u>eʾş-şeyḫ faḫreʾd-din efendi:</u>

1. **eʾş-şeyḫ faḫreʾd-din efendi:**
Sayfa 64
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Fahreddin-i Evvel (ö. 1176/1762) 1127/1715 tarihinde dünyaya gelen Fahreddin Efendi, medrese tahsilini dönemin önde gelen âlimlerinden Mevczâde Abdurrahman Efendi'den Hadis usûlünü Muhaddis Hasan Efendi'den Farsça'yı da Hâdîzâde Emin Efendi'den tedris etti. Aynı zamanda hat sanatıyla da ilgilenen Fahreddin Efendi, sülüs, nesh ve ta'lîk yazılarında önemli hattatlar arasına girmiştir.Tasavvufî eğitimini ise Eşrefzâde Tekkesi şeyhi İzzeddin Efendi'nin gözetiminde tamamlayarak icâzet almış ve Eşrefî dervişlerini irşatla görevlendirilmiştir. Büyük kardeşi Avnullah Efendi'nin 1155/1742 tarihindeki vefatı üzerine Avnullah Efendi'nin oğlu Habib Efendi küçük olması sebebiyle ona vekâleten Eyüb Efendi Tekkesi'ne postnişîn olmuştur. Divançe oluşturacak kadar şiir kaleme alan Fahreddin Efendi 18 Safer 1176 (8 Eylül 1762) tarihinde yakalandığı tâun hastalığından vefat etmiş ve Eyüb Efendi Tekkesi haziresine defnolunmuştur.

imiş ve ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-gūyā olmışlar Eʾş-Şeyḫ Faḫreʾd-din Efendi Şeyḫ

<u>eʾş-şeyḫ ʿizzeʾd-din efendiden:</u>

1. **eʾş-şeyḫ ʿizzeʾd-din efendiden:***-den*
Sayfa 64
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İst., 1153/1740): Eşrefî Sânî'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufîdir.

ʿammīleri eʾş-Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendiden görüp müstaḫlef olmışlardur Baʿdehu ibādāt ü ṭāʿāta

<u>eʾş-şeyh musā efendi eʾl eşrefī:</u>

1. **eʾş-şeyḫ musā efendi eʾl eşrefī:**
Sayfa 71
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Musa el-Eşrefî II Bursa'nın Harmancık kazasına bağlı Gedikviran köyünde doğdu. Kütahya'da Seyyid Ömeroğlu isimli bir zât vasıtasıyla tasavvufa intisap etmiş ancak seyr ü sülûkunu tamamlayamadan şeyhinin vefat etmesi üzerine Bursa'ya gelerek Şeyh İzzeddin Efendi'ye bağlanmış ve kısa sürede tasavvufî terbiyesini tamamlayarak icâzet almıştır. İcâzetinin ardından doğum yeri olan köyüne dönerek burada bir zâviye inşa etmiş ve yirmi sene gibi uzun bir süre irşâd faaliyetinde bulunmuştur. Daha sonra şeyhinin yanına dönmüş ve 1153/1740 vefat ederek Emir Sultan kabristanına defnolunmuştur.

Eşrefî maḥrūse-i Burusa ḳażāsına tābiʿ Ḥarmancık nām ḳażā ḳurālarından Gedikvirān nām ḳaryede

<u>eʾş-şeyh receb efendi ibn maḥmūd eşrefī:</u>

1. **eʾş-şeyḫ receb efendi ibn maḥmūd eşrefī:**
Sayfa 70
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Mahmut Eşrefî oğlu Şeyh Recep Efendi II Gemlik Küçükkumla'da dünyaya gelen Receb Efendi, medrese tahsili esnasında tasavvufa meyli sebebiyle tahsilini bırakarak Sırrî Ali Efendi'nin damadı ve halifesi Şeyh Muhammed Efendi'ye intisap etti ve seyr ü sülûkunu tamamlayarak icâzet aldı. Şeyhinin vefatından sonra yerine postnişin olarak Eşrefzâde tekkesinde mi, yoksa Küçükkumla'da muhtemelen şeyhi Muhammed Efendi tarafından kurulan Eşrefî zâviyesinde mi irşâd faaliyetinde bulunduğu kayıtlı değildir.Bursa

Ulucami'de vaizlik yaptığı da belirtilen Receb Efendi 1068/1658'de vefat etmiş ve Eşrefzâde Tekkesi'nin haziresinde şeyhinin yanına defnolunmuştur.

Biemrullahi Teʿālā ḫalāṣ olup yine diyārına revān Oldı* Eʾş-Şeyḫ Receb Efendi İbn Maḥmūd Eşrefī

eş-şeyḫ ṣāliḥ efendi:

1. **eş-şeyḫ ṣāliḥ efendi:**
Sayfa 62
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Kadiri-Eşrefi şeyhlerindendir. Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğludur.

Raḥmetullahiʿaleyh Eş-Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi
İbnüʾş-Şeyḫ Lütfullah Efendi bu Şeyḫ-i ʿālī-ḳadr

eʾs-seyyid:

1. **eʾs-seyyid:**
Sayfa 3
Satır: **9**
Hz.Muhammed'in torunu Hz.Hasan'ın soyundan olan kimse.

Ḳuṭbüʾl- muḥaḳḳıḳīn eʾş-Şeyḫ eʾs-Seyyid ʿAbdullah İbn-i Eşref ibn-i Muḥammedüʾl-Mışrī

2. **eʾs-seyyid:**
Sayfa 6
Satır: **11**
Hz.Muhammed'in torunu Hz.Hasan'ın soyundan olan kimse.

i ḫaḳīḳatuñ gül-i bī-ḫārı Ḥażreti eʾs-Seyyid Muḥammedüʾl Buḫārī eʾş-şehir be-Emir Sulṭān

3. **eʾs-seyyid:**
Sayfa 50
Satır: **25**
Hz.Muhammed'in torunu Hz.Hasan'ın soyundan olan kimse.

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ ẕebān-ı dürefşanlarından mesmūʿ oldı ki

eṭıbbā:

1. **eṭıbbāya:**-*(y)a*
Sayfa 25
Satır: **15**
Ar. Tabib'ler, hekimler.

ẓuhūr ider Eṭıbbāya mürācaʿat iderler bir dürlü ʿilac-pezīr olmamış Āḫirüʾl-emr eṭıbbāʾ-i dīn kim

2. **eṭıbbā:**
Sayfa 29
Satır: **6**
Ar. Tabib'ler, hekimler.

şefīḳadur likin zebānlarında bir maraż peydā oldı tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

eṭıbbāʾ-i dīn:

1. **eṭıbbāʾ-i dīn:**
Sayfa 25
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Din hekimi.

ẓuhūr ider Eṭıbbāya mürācaʿat iderler bir dürlü ʿilac-pezīr olmamış Āḫirüʾl-emr eṭıbbāʾ-i dīn kim

eṭrāf:

1. **eṭrāfı:**-*ı*
Sayfa 16
Satır: **10**
Bir yer veya şeyi kuşatan, çevreleyen yerler, çevre.

buyururlar ki hele bir tecessüs idüñ var ola Dervīşān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı bir miḳdār geşt ü

2. **eṭrāfa:**-*a*
Sayfa 19
Satır: **6**
Bir yer veya şeyi kuşatan, çevreleyen yerler, çevre.

buyurup sinīn-i kesire envāʿı mücāhedāt ve riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre

3. **eṭrāfa:**-*a*
Sayfa 44
Satır: **11**
Bir yer veya şeyi kuşatan, çevreleyen yerler, çevre.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre iken ṭoḳuz yüz yirmi altı

4. **eṭrāfına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 66
Satır: **18**
Bir yer veya şeyi

kuşatan, çevreleyen yerler, çevre.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu balıḳ ile ṭolduḳdan
ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü

eṭvār:

1. **eṭvārından:**-*ı, -(n)dan*
Sayfa 53
Satır: **21**
Tavırlar, davranışlar, haller, tarzlar.

görişüp eṭvārından ġāyet ḥaẕẕ idüp iʿtiḳād-ı

evlād:

1. **evlād:**
Sayfa 48
Satır: **16**
Bir kimsenin oğlu veya kızı, çocuk.

olmasın ricā idermişüñüz buyurdılar ki şeyḫüm
ḳızı Sulṭān Ḳorḳuddan evlād gelmez Āl-i

evlād-ı emcādınuñ:

1. **evlād-ı emcādınuñ:**-*ı, -n, -uñ*
Sayfa 3
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli nesiller.

El-Ḳādirī El-İzniḳī Ḳuddise Sırruhu Ḥażretlerinüñ vü ḫulefāsınuñ vü evlād-ı emcādınuñ ḥadd-i şöhrete

evlād-ı ḫulefāsınuñ:

1. **evlād-ı ḫulefāsınuñ:**-*nuñ*
Sayfa 41
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Halifelerinin evladları.

ḫulefāsınuñ ẓuhūra gelen ḥavārıḳ-ıʿādāt u
menāḳıb-ı vefiyātına āġāz olındı Veʾs-selām Zīb-i

evlād-ı kirāmını:

1. **evlād-ı kirāmını:**-*ı, -n, -ı*
Sayfa 42
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Cömert/şerefli evlatlar/soy.

Ḥaḳḳ Sübḥanehu ve Teʿālādan temennī ve ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve aḫfād-ı ʿizāmını ilā-

evlād-ı kirāmları:

1. **evlād-ı kirāmları:**-*lar, -ı*
Sayfa 42
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Cömert/şerefli evlatlar/soy.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İzniḳde olurlar imiş
ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı bu ʿādeti icrā iderler

2. **evlād-ı kirāmları:**-*lar, -ı*
Sayfa 51
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli çocukları.

tamāmüʾl-ḫāṭıra meğer Şeyḫ Efendi Ḥażretleri daḫı
hālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında olan zeytūn

3. **evlād-ı kirāmları:**-*lar, -ı*
Sayfa 54
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli çocukları.

Ḥażreti Şeyḫe bir tīġ-ı bī-diriġ-i sertīz ihdā
buyurmışlar ki ḥālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında

evlād-ı kirāmlarından:

1. **evlād-ı kirāmlarından:**-*lar, -ı, -(n)dan*
Sayfa 70
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Cömert/şerefli evlatlar/soy.

ḳalbine ifrāġ idüp İzniḳde Ḥażreti Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ evlād-ı kirāmlarından Şeyḫ Sırrī ʿAli

evlādı olup:

1. **evlādı olup:**-*up*
Sayfa 63
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Çocuğu olmak.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

evlād-ı zükūrı olup:

1. **evlād-ı zükūrı olup:**-*up*
Sayfa 56
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Erkek evlatları olmak.

şerīflerindedür bu Şeyḫ-i ʿālīḳadriñ dört evlād-ı

zükūrı olup biri Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi biri

evliyā:

1. **evliyālar:**-*lar*
   Sayfa 34
   Satır: **1**
   Allah dostları, veliler.

Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş

evliyāʾi kāmīlīn:

1. **evliyāʾi kāmīlīn:**
   Sayfa 47
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   Kâmil evliya.

ʿulemā-i Kirām ve evliyāʾi kāmīlīn Rıḍvānullahi ʿanhüm ḥāżır olmışlar
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

evliyānuñ himmeti:

1. **evliyānuñ himmeti:**-*i*
   Sayfa 31
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   Allah dostlarının manevi yardımı.

ve evliyānuñ himmeti sizüñle berāberdür deyü pādişāhı tesliye-i hāṭır idüp baʿdehuʾl-vaʾẓ tevḳīr ü

evliyaʾullah:

1. **evliyaʾullaha:**-*a*
   Sayfa 50
   Satır: **6**
   Allah'ın veli kulları.

ṣağ u sālim olmışlar nice ādem ṣuretünde kelbden dün kimesneler vardur ki evliyaʾullaha münkir

evliyaullah:

1. **evliyaullah:**
   Sayfa 48
   Satır: **19**
   Allah'ın veli kulları.

oldı ki evliyaullah murādullah ile ʿamel iderler imiş
Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

evvel:

1. **evvel:**
   Sayfa 9
   Satır: **8**
   Önce.

Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinüñ yedindedür buyururlar evvel bir erbaʿīn çıḳar cümle

evvela:

1. **evvela:**
   Sayfa 25
   Satır: **5**
   Öncelikle, ilk olarak.

bu menḳıbeden iki maʿnā var evvela biri budur ki dünyāya şu miḳdār taḳayyüd ḳalbde naḳş olup

evvel-i bahār:

1. **evvel-i bahār:**
   Sayfa 66
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   Baharın başlangıcı.

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün Ḳaraṣuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām

evvelki:

1. **evvelkine:**-*(n)e*
   Sayfa 13
   Satır: **19**
   Ilk, birinci.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī Hū dirler evvelkine cevap gelmez bir daḫı Hū dirler anda daḫı nidā

2. **evvelki:**
   Sayfa 28
   Satır: **12**
   Ilk, birinci.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek istiḳbāliñüz kāfidür deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ ve teʾḫīr iderler likin

3. **evvelki:**
   Sayfa 29
   Satır: **21**
   Ilk, birinci.

temām eridükde zebānları daḫı kemā-kān evvelki gibi olup ṣaġ u sālim olur Çün pādişāh Ḥażretleri

4. **evvelki:**
   Sayfa 45
   Satır: **11**
   Ilk, birinci.

çorba yine evvelki gibi ḳalup güyā içinden bir ḳaşıḳ alınmamışa benzerdi
Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

5. **evvelki:**
   Sayfa 50
   Satır: **4**
   Ilk, birinci.

feryād eyledi anda ḥāżır olan cemāʿat cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki gözi açılup evvelki gibi

evżāʿ:

1. **evżāʿı:**-*ı*
Sayfa 25
Satır: **1**
Haller. durumlar.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa bāʿiṣdür eğer bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

ey:

1. **ey:**
Sayfa 29
Satır: **2**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

istinṣāḥ iderler Baʿdeʾl-vāʾẓ veʾn-naṣīḥa
buyururlar ki ey ḫalīfe-i İslām bizümle ḫidmet

2. **ey:**
Sayfa 50
Satır: **31**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

ey ḫullān-ı vefā:

1. **ey ḫullān-ı vefā:**
Sayfa 2
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Ey vefalı sadık dostlar.

Ey ḫullān-ı vefā ve muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr kim
ʿAbdullah Veliyüddin el-Bursevī bi-ḳadril-mühceti ve'ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis

eyit:

1. **eydür:**-*ür*
Sayfa 8
Satır: **22**
Söylemek, demek.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire velīnüñ başı varmaḳ muḥāldür Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri eydür ki

2. **eydür:**-*ür*
Sayfa 12
Satır: **12**
Söylemek, demek.

itdi aṣla ḥareket itmez Dervīş gelüp Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine eydür Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

3. **eydür:**-*ür*
Sayfa 17
Satır: **15**
Söylemek, demek.

Eşref-zāde eydür Sulṭānum her ḳanḳı benefşeyi ḳoparmağa ḳasd eyledüm bi-Ḥaḳḳı Ḫudā beni

4. **eydür:**-*ür*
Sayfa 18
Satır: **12**
Söylemek, demek.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ardından naẓar buyurup ḥayrān olurlar fuḳarā eydür ki Sulṭānum

5. **eydür:**-*ür*
Sayfa 19
Satır: **21**
Söylemek, demek.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki siz bu ʿazīziñ
keyfiyet ve ḥālini bilmezsüñüz böyle istiḫḳār

6. **eydür:**-*ür*
Sayfa 20
Satır: **6**
Söylemek, demek.

Dağlarında gezerken bir kimseye rast gelüp Eşref-zāde Efendiye eydür ki sen kimsün anlar

7. **eydür:**-*ür*
Sayfa 20
Satır: **15**
Söylemek, demek.

eydür ki vālide bir ḳaçġın ḳul ṭutdum şol ḫānede ḥaps itdüm varup çifti süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

8. **eydür:**-*ür*
Sayfa 21
Satır: **8**
Söylemek, demek.

düşüp Sulṭān Eşref Ḥażretlerinüñ yanuna gelür eydür ki iy oġul sen ḳula benzemezsin İzniḳde

eyle:

1. **eyleyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 59
Satır: **26**
Etmek, yapmak.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

2. **eyleme:**-*me*
Sayfa 25
Satır: **1**
Söylemek, demek.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa bāʿiṣdür eğer bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

3. **eyledükleründen:**-*dük, -ler, -ü, -(n)den*
Sayfa 32
Satır: **1**
(Seyr) etmek.

eyledükleründen üç sāʿat mürūrında diyār-ı Ḫorasandan üç ṭālib gelür Ḥażreti Eşref-zādeyi

eyt:

1. **eytdi:**-*di*
Sayfa 24
Satır: **18**
Söylemek, demek.

varup ḫalvetḫānemde ẕikruʾllaha ile meşġūl oldum Sulṭān Eşref-zāde baña nidā eyleyüp eytdi ki Yā

2. **eytdiler:**-*di, -ler*
Sayfa 46
Satır: **12**
Söylemek, demek.

Şeyḫ Efendi Ḥażretleri ġāyet ḥaẕẕeyledi yörükler eytdiler ki nice ṭaʿāmdur bizüm andan ḫaberümüz

3. **eytdüm:**-*dü, -m*
Sayfa 46
Satır: **9**
Söylemek, demek.

yaylaḳda olan yörüklerüñ baʿżısını bulup eytdüm ki müʾminler ʿacib zamānında ṭaʿām getürdüñüz

eyüb efendi zāviyesi:

1. **eyüb efendi zāviyesi:**
Sayfa 58
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Eyüb Efendi zaviyesi.

görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳdan ṣoñra Burusada Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi zāviyesi

eyüb efendi zāviyesinde:

1. **eyüb efendi zāviyesinde:**-*(n)de*
Sayfa 59
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Eyüb Efendi zaviyesi.

Efendi zāviyesinde medfūndur vefātına mevālīden Müʾmin-zāde Ḥasīb Efendi bu tārīḫi gūyen

2. **eyüb efendi zāviyesinde:**-*si, -(n)de*
Sayfa 63
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Eyüb Efendi zaviyesi.

zāviyesinde post-nīşīn olup ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl üzere iken biñ yüz elli beş şevvālüñ üçünci Cumʿa

3. **eyüb efendi zāviyesinde:**-*(n)de*
Sayfa 64
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Eyüb Efendi zaviyesi.

iştiġāl üzere iken biñ yüz yetmiş altı ṣaferinde dār-ı beḳāya irtiḥāl buyurmışlar Eyüb Efendi zāviyesinde

eyyām:

1. **eyyām:**
Sayfa 66
Satır: **10**
Zaman, vakit.

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün Ḳaraşuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām

eyyām-ı erbaʿīn:

1. **eyyām-ı erbaʿīn:**
Sayfa 12
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Dervişlerin çile çıkarmak için hücreye kapandıkları kırk günlük müddet.

ve şükr idüp secdeye vardı Baʿdehu ḥużūr-ı tāmmıla

kendü ḥāline meşġūl oldı
Çün eyyām-ı erbaʿīn

eyyām-ı pīride:

1. **eyyām-ı pīride:**-*i, -de*
Sayfa 50
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
İhtiyarlık günleri, yaşlılık.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı pīride teʾehhül eyleyüp Zevceleri ḥāmile olduḳda ahali-i İzniḳ beyninde gufte olup bu veled şeyḫden

eyyām-ı şayfda:

1. **eyyām-ı şayfda:**-*da*
Sayfa 42
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Yaz günü.

diyāra gelmeden maḳṣūdum ancaḳ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sulṭān eyyām-ı ṣayfda yaylaḳ-ı

eyyām-ı senede:

1. **eyyām-ı senede:**-*de*
Sayfa 50
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Yılın bir günü.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-ı senede bir zamānda benümle ḳırḳ nefer kimesneyi erbaʿīne ḳodı birkaç

eyyām-ı şitāda:

1. **eyyām-ı şitāda:**-*da*
Sayfa 42
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Kış günleri.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İzniḳde olurlar imiş
ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı bu ʿādeti icrā iderler

eyyühe ʾn-nefsü ʾl muṭma ʾinneh irci ʿī ilā-rabbike rāżiyeten marḍıyyeh:

1. **eyyühe ʾn-nefsü ʾl muṭma ʾinneh irci ʿī ilā-rabbike rāżiyeten marḍıyyeh:**
Sayfa 31
Satır: **20**
Kelime Tipi: **Ayet**
Ey huzur içinde olan can! O, senden, sen de O'ndan hoşnut olarak Rabbine dön! (Fecr, 27-28).

muṭma ʾinneh irci ʿī İlā-Rabbike Rāżiyeten marḍıyyeh nidāsını gūş idüp icābına li-hezihiʾd

eyyüşey ʾün varaḳ yā rūmī:

1. **eyyüşey ʾün varaḳ yā rūmī:**
Sayfa 10
Satır: **15**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Her şeyin yazılı olduğu kağıt nerede ey Rumlu?.

ṣoñra eyyüşey ʾün varaḳ Yā Rūmī kelāmı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ lisānlarından sütūde ider

ez cān u dil:

1. **ez cān u dil:**
Sayfa 30
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Cân ı gönülden.

ez cān u dil muḥabbet idüp bī-nihāye sīm ü zer
ʿāṭiyye ḳılur ammā Eşref-zāde Ḥażretleri bir

ezān-ı şerīf:

1. **ezān-ı şerīf:**
Sayfa 45
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Ezan, ezân-ı Muhammedî.

yine ḫidmete meşġūl olup vaḳt-i ẓuhūr olduḳda ezān-ı şerīf ḳıraʾāt olınup herkes tecdīd-i vużū idüp

ez-cān u dil:

1. **ez-cān u dil:**
Sayfa 44
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Can ve gönülden (İstekli olarak).

Tırsī Ḥażretlerinüñ Sulṭān Eşrefe daha ziyāde
iʿtiḳādı olup ez-cān u dil ciddile rāh-ı mücāhedeye

F

faḫre ʾd-din efendi:

1. **faḫre ʾd-din efendi:**
Sayfa 64
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Fahreddin-i Evvel (ö. 1176/1762) 1127/1715 tarihinde dünyaya gelen Fahreddin Efendi, medrese tahsilini dönemin önde gelen âlimlerinden Mevczâde Abdurrahman Efendi'den

Hadis usûlünü Muhaddis Hasan Efendi'den Farsça'yı da Hâdîzâde Emin Efendi'den tedris etti. Aynı zamanda hat sanatıyla da ilgilenen Fahreddin Efendi, sülüs, nesh ve ta'lîk yazılarında önemli hattatlar arasına girmiştir.Tasavvufî eğitimini ise Eşrefzâde Tekkesi şeyhi İzzeddin Efendi'nin gözetiminde tamamlayarak icâzet almış ve Eşrefî dervişlerini irşatla görevlendirilmiştir. Büyük kardeşi Avnullah Efendi'nin 1155/1742 tarihindeki vefatı üzerine Avnullah Efendi'nin oğlu Habib Efendi küçük olması sebebiyle ona vekâleten Eyüb Efendi Tekkesi'ne postnişîn olmuştur. Divançe oluşturacak kadar şiir kaleme alan Fahreddin Efendi 18 Safer 1176 (8 Eylül 1762) tarihinde yakalandığı tâun hastalığından vefat etmiş ve Eyüb Efendi Tekkesi haziresine defnolunmuştur.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr ʿilm ü faẓlla meşhūr ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

<u>faḫr-i mevcudātʿaleyhi ekmelüʾt-taḥiyyāt:</u>

1. **faḫr-i mevcudātʿaleyhi ekmelüʾt-taḥiyyāt:**
Sayfa 52
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Selâm ve duaların en mükemmeli kâinatın, kendisi ile iftihar ettiği zat (olan) Hz. Muhammed'e (A.S.M.)üzerine olsun.

Server-i Kāināt ve faḫr-i mevcudātʿaleyhi ekmelüʾt-taḥiyyāt Ḥażretlerine ṣūret-i inhizām vāḳiʿ

<u>faḳīr:</u>

1. **faḳīr:**
Sayfa 2
Satır: **13**
1. 'ben', 'bendeniz' anlamında; 2. yoksul, muhtaç ‖ düşkün, âciz.

Ey ḫullān-ı vefā ve muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr kim
ʿAbdullah Veliyüddin el-Bursevī bi-ḳadril-mühceti ve'ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis

<u>fakr:</u>

1. **faḳr:**
Sayfa 19
Satır: **17**
Kişinin kendini her zaman Allah'a muhtaç hissetmesi, Allah'ın varlığı karşısında kendi varlığını yok sayması anlamında tasavvuf terimi.

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḫatta ʿavām istiḫḳār ṭarafında olurlar ḫatta

<u>falan:</u>

1. **falan:**
Sayfa 39
Satır: **20**
Belirtilmesi gerekli görülmeyen isimlerin önüne getirilerek onları belirsiz şekilde niteler.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et ol adama buyururlar ki Geybūze nām ḳaṣabaya varuñ ve anda falan

<u>farāʾizżī muṣṭafa efendi:</u>

1. **farāʾizżī muṣṭafa efendi:**
Sayfa 69
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Farāʾizzi Mustafa Efendi II Bursa Nalbantoğlu mahallesi imamı olan bu şahıs hakkında daha fazla bir bilgiye rastlanılamamıştır.

Menḳıbe Naʿlbantoġlu Maḥallesinde imām ve muḳtedā-yı enām olan Farāʾizżī Muṣṭafa Efendi naḳl

<u>fāriġ olup:</u>

1. **fāriġ olup:***-up*
Sayfa 68
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Üzerindeki bir hakkı başkasına devreden, başkası adına hakkından ferâgat eden (kimse).

dāmād-ı feżāil-nihādları ʿAbdullah Efendiye fāriġ olup kendüler kūşenişīn-i ʿuzlet ve taʿlīm-i ʿulūma

<u>farż-ı ʿayn:</u>

1. **farż-ı ʿayn:**
Sayfa 3
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın teker teker her Müslümanın yerine getirmesi gereken emri.

neşr itmeği kendüme farż-ı ʿayn bilüp biʿavnillahi Teʿālā ve bi-şefāʿatihi Habībihuʾl- Muṣṭafā

fātiḥāʾ-i şerīfe:

1. **fātiḥāʾ-i şerīfe:**
Sayfa 45
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek Fâtiha suresi.

ol küçük tencerenüñ üzerine bir fātiḥāʾ-i şerīfe tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ deyü emr eyler ol büyük

fāżıl-ı rūm:

1. **fāżıl-ı rūm:**
Sayfa 22
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Anadolu'nun erdemlisi.

zamānda fāżıl-ı Rūm Ḳuṭbeʾd-din eʾl-İzniḳī Ḥażretleri ḥayātda imiş Eşref-zāde Ḥażretlerine vaḳt-i

fażlla:

1. **fażlla:**
Sayfa 64
Satır: **14**
Bir kimsede bulunan şahsî kıymet ve meziyet, değer.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr ʿilm ü fażlla meşhūr ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

2. **fażlla:**
Sayfa 67
Satır: **5**
Bir kimsede bulunan şahsî kıymet ve meziyet, değer.

ʿaṣırda ʿilm ü fażlla meşhūr olan Sulṭān Murad Ḫān-ı Sānī cāmiʿi imāmı olan Muḥyiʾd-din Efendiden

feammāsın daḫı:

1. **feammāsın daḫı:**
Sayfa 15
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Amma sen dahi.(dahi:bekiştirme).

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki yedi terk olsun

feʾemmā:

1. **feʾemmā:**
Sayfa 25
Satır: **4**
Fakat, ama, lakin.

rāżı olursañ devlet bulursıñ ve illā çok nādim olursıñ feʾemmā ṣoñraki peşīmānlıḳ fāʾide virmez

fehm iderler:

1. **fehm iderler:***-er, -ler*
Sayfa 17
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Anlamak, idrak etmek, kavramak.

revāne olur fuḳarā ol kerāmetüñ ẓuhūrından Rūmīnüñ kemāl-i maʿrifetini fehm iderler ve yine

fehvāsınca:

1. **fehvāsınca:**
Sayfa 4
Satır: **22**
Uyarınca, sözü gereğince.

min ceẕābātiʾl-ḥaḳ tevāzī amelüʾs-seḳaleyn fehvāsınca ceẕbe-i Ḥaḳḳ yitişüp dünyādan inḳıṭāʿ-ı

2. **feḥvāsınca:**
Sayfa 15
Satır: **9**
Uyarınca, sözü gereğince.

feḥvāsınca buyururlar ki Rūmī bir vilāyetde iki pādişāh ṣıġmaz var imdi seni vaṭanıña istiḫlāf

fen:

1. **fende:***-de*
Sayfa 4
Satır: **17**
İlim.

her fende emsāl ü aḳrānına ġalebe idüp müşār biʾl-benān olmaġıla imtiyāz bulmış iken bir şeb baʿżı

fenā:

1. **fenāları:***-ları*
Sayfa 10
Satır: **5**
Kulun benliğinin Allah'ın varlığında yok olması, eşyanın nazarından silinmesi, kesret aleminin kayıtlarından sıyrılıp Hakk'ın tasarrufu altına girmesi hali, fenafillah.

fenāları beġāyet kemālde imiş ḥatta rivāyet olınur

ki mübārek ḫırkalarınuñ söküklerini dikmeyüp öyle

2. **fenālarından:**-*lar, -ı, -n, -dan*
Sayfa 10
Satır: **9**
Kulun benliğinin Allah'ın varlığında yok olması, eşyanın nazarından silinmesi, kesret aleminin kayıtlarından sıyrılıp Hakk'ın tasarrufu altına girmesi hali, fenafillah.

geliyor fenālarından Eşref-zāde Efendiyi bilmezler şuret-bīn olduklarından ʿākıbetüʾl-emr bu ḥāl Şeyḫ

3. **fenāya:**-*(y)a*
Sayfa 19
Satır: **17**
Kulun benliğinin Allah'ın varlığında yok olması, eşyanın nazarından silinmesi, kesret aleminin kayıtlarından sıyrılıp Hakk'ın tasarrufu altına girmesi hali, fenafillah.

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḥḳār ṭarafında olurlar ḥatta

<u>feraġ gelüp:</u>

1. **feraġ gelüp:**-*üp*
Sayfa 70
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Kurtulmak.

baʿdehu Ḳazazḫāne Medresesinde muḳīm iken ṭarīḳ-i tedrīsden feraġ gelüp muḥabbet-i ilāhiyeyi

<u>ferāġat:</u>

1. **ferāġat:**
Sayfa 65
Satır: **4**
Vazgeçme, el çekme.

olınmaġa ʿālem-i bāṭından işāret olmaġla ṭarīḳden bilkülliye ferāġat ü İzniḳe varup Eşref-zāde Efendi

<u>ferden ferden:</u>

1. **ferden ferden:**-*den*
Sayfa 25
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Fert fert, tek, tek.

memāliki geşt ü güzār idüp ferden ferden müteʿārif olan ʿazīzleri getürmişler aṣlā yine çāre olmamış

<u>ferhādiye medresesinde:</u>

1. **ferhādiye medresesinde:**-*(n)de*
Sayfa 64
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Ferhâdiye Medresesi II Bursa'da Karagüllü adlı mevkide bulunan bir medresedir.

Burusada Ḳaragüllü nām mevżiʿde Ferhādiye Medresesinde dānişmend olup medrese-i mezbūrede

<u>ferīd-i ʿaṣr:</u>

1. **ferīd-i ʿaṣr:**
Sayfa 50
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Zamanın, devrin eşsizi.

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ ẕebān-ı dürefşanlarından mesmūʿ oldı ki

<u>fersaḫ:</u>

1. **fersaḫ:**
Sayfa 9
Satır: **24**
3 millik uzaklık ölçüsü (Yaklaşık 5 kilometre olup kullanıldığı yere ve zamana göre uzunluğu değişmiştir.).

vilāyet-i cemʿan Rūm ṭarafına müteveccih olurlar ve bir iki fersaḫ yir giderler Bu kimesne ʿacaba kim

<u>feryād eyledi:</u>

1. **feryād eyledi:**-*di*
Sayfa 50
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Yüksek sesle bağırmak, haykırmak, figan etmek.

āsumāna ṭutup feryād eyledi Ve bir miḳdār zamān pederimüñ duʿā revzenesinde yüzin asumāna ṭutup

2. **feryād eyledi:**-*di*
Sayfa 50
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yüksek sesle bağırmak, haykırmak, figan etmek.

feryād eyledi anda ḥāżır olan cemāʿat cümle görürler ki kelpceğizüñ iki gözi açılup evvelki gibi

<u>feryād eyledüm:</u>

1. **feryād eyledüm:**-*dü, -m*
Sayfa 48
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Feryat etmek, eyvah etmek.

dülbendlerüñ alurlar ve ol meclisden ḳaldururlar
bu ḥālde iken bīdār oldum ve feryād eyledüm ve

feryād ü fiġān idüp:

1. **feryād ü fiġān idüp:**-*üp*
Sayfa 32
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Feryat figan etmek, ağlamak, inlemek.

intiḳāl itmiş bulduḳlarundan çoḳ feryād ü fiġān
idüp demişler ki müddet-i medīdedür ki

ferzend:

1. **ferzendidür:**-*i, -dür*
Sayfa 56
Satır: **7**
Oğul, çocuk.

ferzendidür ṭarīḳat-ıʿaliyeyi pederlerinden görüp
anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında pederleri

2. **ferzendidür:**-*i, -dür*
Sayfa 56
Satır: **22**
Oğul, çocuk.

Şeyḫ-i sütūde-i eṭvār Ḥażreti Şeyḫ Eşref-i S̱ānī Efendinüñ ferzendidür ṭarīḳat-ı ʿaliyeyi

ferzend-i ʿālīleridür:

1. **ferzend-i ʿālīleridür:**-*ler, -i, -dür*
Sayfa 64
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Yüce evlat.

Şerafeʾd-din Efendinüñ ferzend-i ʿālīleridür ve Şeyḫ ʿAvnullah Efendinüñ birāderidür ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi

ferzend-i bīmānendidür:

1. **ferzend-i bīmānendidür:**-*i, -dür*
Sayfa 62
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Eşsiz oğul.

daḫı Şeyḫ Lüṭfullah Efendinüñ ferzend-i bīmānendidür ve Şeyḫ Eşref-i S̱ānī Efendinüñ

ferzend-i bīmenendidür:

1. **ferzend-i bīmenendidür:**-*i, -dür*
Sayfa 53
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Eşsiz oğul.

Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendinüñ ṣulb-i pākinden ẓuhūra gelen ferzend-i bīmenendidür ṭarīḳat-ı

ferzend-i dil- pesendidür:

1. **ferzend-i dil-pesendidür:**-*i, -dür*
Sayfa 55
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Gönlün beğendiği oğul.

pesendidür ṭarīḳat-ı ʿāliye-i Ḳādirīyeyi peder-i ʿālī-ḳadrlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġla

feth:

1. **feṯḥüñ:**-*üñ*
Sayfa 9
Satır: **3**
Açılmak.

maḳāmdan feṯḥüñ şehr-i Hamāda mütemekkin olan imām-ı ʿālem ʿĀrif-i Rabbāni Ḥażreti Şeyḫ

2. **feṯḥ:**
Sayfa 49
Satır: **4**
Fetih.

Ḫādimetīn-i devlet-i āl-i ʿOs̱mān Sulṭān Selīmden berīdür Ḥaḳḳ Teʿālā rūz-ı ḳıyāmete degin feṯḥ ü

feth iderler:

1. **feṯḥ iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 13
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Açmak.

ḫalvetḫānenüñ bābını feṯḥ iderler ḥāżır olan
dervīşān görürler ki daḫı otuzuncu günde nice

feṯḥ olındı:

1. **feṯḥ olındı:**-*ın, -dı*
Sayfa 49
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Fethetmek, ele geçirmek.

niçe emṣār u memālik feṯḥ olındı cümleden biri

Mışır ve Şām-ı Şerīf ve Ḥaremeyn-i Şerīfeyn

fevk:

1. **fevḳinde:**-*i, -(n)de*
Sayfa 58
Satır: **14**
Üst taraf.

görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳdan ṣoñra Burusada Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi zāviyesi

2. **fevḳinde:**-*i, -(n)de*
Sayfa 63
Satır: **16**
Üst taraf.

olduḳdan ṣoñra pederleri dār-ı āḫirete rıḥlet buyurduḳda Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi

fevt:

1. **fevtine:**-*i, -n, -e*
Sayfa 59
Satır: **7**
Ölüm.

olmışlardur cevherīn ḥarfiyle fevtine Ḥasībā tārīḫ Cilve-gāhın Şerefüñ ide Ḫudā dār-ı cinān sene

2. **fevtin:**-*in*
Sayfa 61
Satır: **10**
Ölüm.

İsmaʿil Rūmī Ḳuddise Sırruhuʾs-Sāmī Ḥażretlerine ḳarīndür Güş idüp aḥbāb fevtin eylediler āh vāh

3. **fevtini:**-*i, -n, -i*
Sayfa 62
Satır: **5**
Ölüm.

gūyā olmışdur Fevtini güş eyleyince Eşrefī tārīḫ didi Ḥamdī-zāde eyledi dār-ı fenādan intiḳāl 1106

feyż:

1. **feyż:**
Sayfa 65
Satır: **2**
Allah tarafından kula lutfedilen ve ilham yoluyle kalbe gelen şey, vâridat.

eşrefüʾl-meşāyiḫüʾl-kāmilīn Eşref-zāde Efendi Ḳuddise Sırruhu āsītānesinden feyż ü himmet

feżāʾil:

1. **feżāʾillerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 3
Satır: **6**
Ar. fazilet'in cem'i. Faziletler.

maʿrifetdür anlaruñ emirlerinüñ ʿadem-i muḫālefetleridür Ve ʿinden-nās feżāʾillerini neşr

fī ḫamsi şehr-i rebiʾül-āḫir:

1. **fī ḫamsi şehr-i rebiʾül-āḫir:**
Sayfa 71
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Rebiülahir ayının 5'inde.

Ketebehüʾl-faḳīr Muḥammed Zeki fī ḫamsi şehr-i rebiʾül-āḫir lisenetihi aḥdā ve tisʿīne ve mieteyni ve elfe 1291 Barekallahü Lenā velekum

filān:

1. **filāndur:**-*dur*
Sayfa 39
Satır: **21**
Filan (kimse) II Zamir (Belirtilmesi gerekli görülmeyen isimlerin önüne getirilerek onları belirsiz şekilde niteler).

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn vardur adı filāndur bizden selām idüñ Maḥmūd Paşanuñ ḫalāṣıçün

filān gün:

1. **filān gün:**
Sayfa 61
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Filan gün.

Efendiyi filān gün şehīd itdiler deyü Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretlerinüñ ʿAbdullahum seni

filḥāl:

1. **filḥal:**
Sayfa 50
Satır: **33**
Bu halde, bu durumda.

baṭnında dört sene teʾḫīr olınsun didükde filḥal dört sene tamāmında vażʿ-ı ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü bürūz etmişdür Ḥarrere

firār eylemişdür:

1. **firār eylemişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 54
Satır: **17**

Kelime Tipi: **-**
Kaçmak.

eylemişdür Ḳabr-i şerīfleri ceddi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfesindedür ve

fırşat:

1. **fırşatı:**-*ı*
Sayfa 37
Satır: **20**
Fırsat, imkan.

Maḥbūs daḫı bīdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde

fısıltı:

1. **fısıltıyı:**-*yı*
Sayfa 25
Satır: **10**
Çok hafif ses.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ne şinevā güşları ve bīnā-dīdeleri vardur ki göñülde olan fısıltıyı işidür

flori:

1. **flori:**
Sayfa 30
Satır: **8**
Filori II XI.yüzyıldan daha önceleri Filoransa'da darbedilip üzerlerine bir zanbak basılan altın paraları verilen isimdir. Bu isim, darp yerinden ve üstündeki çiçekten ötürü verilmiştir. Daha sonraları Sayfa Avrupa ülkelerine de yayılıp altın paralara filorin denilmesi âdet halini almıştır. Osmanlılara da bu şekilde geçmiş ve Peçevî, Kâtip Çelebi, Koçi Bey gibi birçok Osmanlı tarihçisi filoriyi altın para karşılığı kullanmışlardır.

olurlar ol ecilden ḫātırları içün istīzān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İzniḳe rücūʿ iderler ve

fuḳarā:

1. **fuḳarāya:**-*(y)a*
Sayfa 6
Satır: **9**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

ḥücresine gelüp her nesi var ise fuḳarāya beẕl idüp ol zamānda şehr-i Burusada irşād-ı nās olan gülşen-

2. **fuḳarāsı:**-*sı*
Sayfa 15
Satır: **13**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

fuḳarāsı dirler ki neʿacep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ

3. **fuḳarā:**
Sayfa 16
Satır: **2**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

görüp ol gün bir şaḥrāya teferrüce giderler varup bir beyābanda nüzūle emr iderler fuḳarā dirler ki

4. **fuḳarā:**
Sayfa 16
Satır: **7**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

getürmek emr iderler Fuḳarā dirler ki Sulṭānum bunda şu yoḳdur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

5. **fuḳarāya:**-*(y)a*
Sayfa 16
Satır: **6**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

itmeyüp nüzūl buyururlar ve hengām-ı ṣalavāt olınca tevḫīd iderler Baʿdehu duʿā idüp fuḳarāya şu

6. **fuḳarā:**
Sayfa 17
Satır: **1**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol şu olan maḥalle varurlar görürler ki şu henüz çıḳup

7. **fuḳarā:**
Sayfa 17
Satır: **3**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

revāne olur fuḳarā ol kerāmetüñ ẓuhūrından Rūmīnüñ kemāl-i maʿrifetini fehm iderler ve yine

8. **fuḳarā:**
Sayfa 17
Satır: **21**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

istiʿdādı ẓāhir ü nümāyān olduḳda fuḳarā zebānların kütāh idüp itiʿraf iderler Baʿdehu Eşref-zāde Sulṭān

9. **fuḳarā:**
Sayfa 18
Satır: **12**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ardından naẓar buyurup ḫayrān olurlar fuḳarā eydür ki Sulṭānum

10. **fuḳarā:**
Sayfa 27
Satır: **7**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

maʿlūm olup ṣalat-ı işrāḳı edādan ṣoñra fuḳarā ile ḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına çıkup ve ḳapucılaruñ

11. **fuḳarā:**
Sayfa 27
Satır: **19**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı şarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

12. **fuḳarā:**
Sayfa 30
Satır: **16**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

ḳomayup sefīneye rükūb idüp Ḳaramürsele çıḳarlar İzniḳde fuḳarā ve dervīşān daḫı Sulṭān

13. **fuḳarā:**
Sayfa 30
Satır: **18**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

Eşref-zādeyi istiḳbāl içün Ḳaramürsele gelmişler çün Fuḳarā Sulṭān Eşref-zādeyi görüp şeref-i

14. **fuḳarānıñ:**-*nıñ*
Sayfa 30
Satır: **5**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

ḳullaruñuza virüp ġazā eyleñ fuḳarānıñ buna iḥtiyācı yoḳdur deyücek pādişāh Ḥażretleri müteġayyir

15. **fuḳarāya:**-*(y)a*
Sayfa 30
Satır: **14**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

kendünüñʿulūfesi ve baḳiyyesini daḫı iskelede olan fuḳarāya beẕl idüp ve yanlarında bir aḳçe

16. **fuḳarā:**
Sayfa 31
Satır: **2**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

17. **fuḳarā:**
Sayfa 32
Satır: **10**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿẓʿ iderler ve fuḳarā bir miḳdār ẕikre

18. **fuḳarā:**
Sayfa 32
Satır: **20**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

Ḥaḳḳa ḥamd ü ṯenā iderler ve bu kerāmete ḥāżır-ı biʾl-meclis olan ehl-i ḥāl fuḳarā cümlesi müşāhede

19. **fuḳarā:**
Sayfa 46
Satır: **8**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

Baʿdehu cumʿa güni olduḳda Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā cāmiʿe gitdiler ben daḫı

20. **fuḳarāya:**-*(y)a*
Sayfa 52
Satır: **4**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Efendiye getürür anlar daḫı ḥāżır olan fuḳarāya tevziʿ iderler Menḳıbe Şeyḫ

21. **fuḳarāya:**-*(y)a*
Sayfa 52
Satır: **18**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

i şerīfi ḳıraʾat olınup ṣalāt-ı işraḳ ḳılınduḳda ḥāẕır olan fuḳarāya buyurmışlar ki Uḥud Ġazāsında

22. **fuḳarāsı:**-*sı*
Sayfa 59
Satır: **14**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

ḥayātdan nā-ümid olup uyḫusı araṣında görmiş ki Eşref-zāde Şeyḫ Ṣerafeʾd-din Efendi fuḳarāsı ile

23. **fuḳarā:**
Sayfa 63
Satır: **7**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

vaḳtümüzdür Şeyḫ ʿAbdullah Efendiye daḫı fuḳarā ile yetmiş biñ tevḥīde āġāz idüp temām olduḳda

24. **fuḳarāyı:**-*(y)ı*
Sayfa 63
Satır: **5**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı cemʿ idüp gelsünler ve bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḫir

25. **fuḳarāsından:**-*sı, -(n)dan*
Sayfa 69
Satır: **22**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

ider ki bir gün Şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde ḥāẕır idüm Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede

26. **fuḳarāsıyla:**-*sı, -(y)la*
Sayfa 69
Satır: **7**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

fuḳarāsıyla iḫtilāṭ iderek Ḳuṭbüʾl-ʿārifīn Gavs̱üʾl-vāṣilīn Eşref-zāde Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendiden tevbe

27. **fuḳarāyıla:**-*(yı)la*
Sayfa 69
Satır: **24**
Fakir, zavallı. || Fakr hali üzere olan derviş(ler).

seccāde-nişīn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuḳarāyıla Şeyḫ Muḥammed Efendiye göndermişler

<u>fuḳarānun timārhānecisi:</u>

1. **fuḳarānun timārḫānecisi:**-*ci, -si*
Sayfa 70
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Dervişlerin tımarhanecisi.

fuḳarānun timārḫānecisi Şeyḫdür deyüp mecnūna gel kişi senüñle ābdest alalum deyüp elini çözüp

<u>fürūşī:</u>

1. **fürūşī:**
Sayfa 55
Satır: **11**
Şahıs ismidir. Hakkında herhangi bir bilgiye rastlanılamamıştır.

S̱ānī Efendinüñ intiḳāline tārīḫ didi Fürūşī Ḥażreti Şeyḫüñ naḳline tārīḫ Sırr-ı Ḫudādur sene 1069

G

<u>ġaffirallāhu zünūbehümā vestur ʿuyūbehümā:</u>

1. **ġaffirallāhu z̲ünūbehümā vestur ʿuyūbehümā:**
Sayfa 1
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Allah günahlarımızı affetsin, ayıplarımızı da örtsün.

ʿuyūbehümā Sene 1291

<u>ġāʾib:</u>

1. **ġāʾib:**
Sayfa 65
Satır: **20**
Gaib ol II Kaybolmak, yok olmak.

ḥayātında bir gün aḫşam ezānına Allahüekber didüği gibi ġāʾib

<u>ġāʾib oldılar:</u>

1. **ġāʾib oldılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 44
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Kaybolmak, yok olmak.

z̲ātuñ ḳadr u ḳıymetin bil vü anuñ ḫayır duʿāsın ricā ḳıl deyüp ġāʾib oldılar bundan ṣoñra ʿAbduʾr-raḥīm

<u>ġāʾib olmuş:</u>

1. **ġāʾib olmuş:**-*muş*
Sayfa 21

Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Kaybolmak.

bir dervīş var imiş ḫalḳ ibtidā taḥḳīr idüp ṣoñra taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

ġāʾib olurlar:

1. **ġāʾib olurlar:***-ur, -lar*
Sayfa 37
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Kaybolmak, yok olmak.

ḫalās olursın deyü tebşīr buyurup ġāʾib olurlar çün ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i rāh iderler ve ol

ġalebe idüp:

1. **ġalebe idüp:***-üp*
Sayfa 34
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Bastırmak.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī yerinde gerek yā

2. **ġalebe idüp:***-üp*
Sayfa 37
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Bastırmak.

adamlar ʿazm-i cāmeḫāb iderler Maḥbūsuñ daḫı üzerine nevm ġalebe idüp bir miḳdār uyuduḳda

3. **ġalebe idüp:***-üp*
Sayfa 4
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Galip gelmek.

her fende emsāl ü aḳrānına ġalebe idüp müşār biʾl-benān olmaġıla imtiyāz bulmış iken bir şeb baʿżı

ġālib:

1. **ġālib:**
Sayfa 4
Satır: **20**
Baskın.

veḳāyiʿ sebebiyle muḥabbet-i ezelī ve ʿināyet-i lem-yezelī üzerlerine ġālib ve müstevlī olup cezbetüʾn

ġam:

1. **ġamından:***-ı, -n, -dan*
Sayfa 38
Satır: **13**
Kaygı, tasa, keder.

maḥıbb-i ṣādıḳlar dünyā ġamından ve āḫiret ʿazābından ḫalāṣ olmaḳ biʾṭ-ṭarīḳüʾl-evlādur

gamḫ∨ār olmañ:

1. **gamḫ∨ār olmañ:***-ma, -ñ*
Sayfa 12
Satır: **1**
Kelime Tipi: **Deyim**
Gam çekmek, kederlenmek, tasalanmak, üzülmek.

hiç bizüm içün gamḫ∨ār olmañ didi kerīmeleri daḫı geldi Bu kelāmı babalarınuñ ḫücresi ḳapusında

ġanimiyyet:

1. **ġanimiyyet:**
Sayfa 37
Satır: **20**
Beklenmedik kazanç.

Maḥbūs daḫı bīdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde

ġarip:

1. **ġarip:**
Sayfa 34
Satır: **5**
Garip: Kimsesiz, zavallı; garibe.

Bu bīçare ġarip nitsün Aġlayu ḳancaru gitsün

ġasl:

1. **ġasl:**
Sayfa 32
Satır: **9**
Ölüyü yıkamak.

iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿżʿ iderler ve fuḳarā bir miḳdār zikre

ġavsiʾl-vāṣılīn:

1. **ġavsiʾl-vāṣılīn:**
Sayfa 67
Satır: **24**
Gerçeğe ulaşmış olan âriflerin en büyüğü, gavsı.

meşāyiḫ-ı ṭarīḳat-ı ʿaliyye ʿāsitānına ilticāya māʾil olup ḳaṣaba-i İzniḳde āsūde olan Ġavsiʾl-vāṣılīn

gavsüʾl- vāṣilīn:

1. **gavsüʾl- vāṣilīn:**
Sayfa 69
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**

Gerçeğe ulaşmış olan âriflerin en büyüğü, gavsı.

fuḳarāsıyla iḫtilāṭ iderek Ḳuṭbüʾl-ʿārifīn Gavs̱üʾl-vāṣilīn Eşref-zāde Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendiden tevbe

ġāyet:

1. **ġāyet:**
Sayfa 34
Satır: **14**
Çok fazla, son derece.

Menḳıbe Mervīdür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ġāyet ḥalīm ve ṣāḥib-i

2. **ġāyet:**
Sayfa 40
Satır: **16**
Çok fazla, son derece.

boġarlar Baʿdehuʾl-mevt Sulṭān Meḥmed Ḥażretleri ġāyet nādim olmışlar ammā çi-fāʾide iẕācāʾeʾl-

3. **ġāyet:**
Sayfa 46
Satır: **11**
Çok fazla, son derece.

Şeyḫ Efendi Ḥażretleri ġāyet ḥaẕẕeyledi yörükler eytdiler ki nice ṭaʿāmdur bizüm andan ḫaberümüz

4. **ġāyet:**
Sayfa 53
Satır: **21**
Çok fazla, son derece.

görişüp eṭvārından ġāyet ḥaẕẕ idüp iʿtiḳād-ı

5. **ġāyet:**
Sayfa 57
Satır: **15**
Çok fazla, son derece.

mücāhedāt ve riyāżāta ġāyet ihtimām idüp ḳalīlüʾn-nevm ve keş̱īrüʾl-ḳıyām olmışlardur ve maḫlaṣ-ı

6. **ġāyet:**
Sayfa 59
Satır: **12**
Çok fazla, son derece.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe Ṣāliḥāndan bir ḫātūn maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup ġāyet żaʿīfe ve

7. **ġāyet:**
Sayfa 63
Satır: **4**
Çok fazla, son derece.

itseler red buyururlar imiş menḳūldür ki Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi ġāyet ḫasta olup ʿAbdullah Efendiye

ġayret:

1. **ġayret:**
Sayfa 34
Satır: **18**
Arapça kıskançlık anlamına gelir. Yani ırz ve namus, sevgi ve haysiyet, yücelik gibi değerli ve korunması gereken şeylerde titizlik ve kıskançlığa denir. Kulun gayreti; fillah, lillah ve alallah olmak üzere üç kısımdır. Birinci ve ikinci kısımlar; İslâmın emirlerine aykırı bir durum görünce, buna el ve dil ile karşı çıkmak veya Kulun bunlara imkân bulunmazsa, kalben buğz etmek, şeklindedir. Üçüncü kısım gayretullah ise; hakikî muhabbetle, mecazî muhabbet arasını farketmektir. Gayret aşırı sevgiden kaynaklanan bir husustur. Sevgide vefayı ifade eder.

şehr-i Ḥamāda Şeyḫ-i saʿādet-baḫşları eʾş-Şeyḫ Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerinüñ üzerlerine ġayret

ġayrı:

1. **ġayrı:**
Sayfa 48
Satır: **10**
Artık, bundan böyle.

enbiyānuñ mübārek lisān-ı saʿādetlerinden bu kelām ṣādır olıcaḳ ġayrı şehzādelerüñ başlarından

ġazā:

1. **ġazāya:**-*y, -a*
Sayfa 39
Satır: **7**
Din uğruna yapılan savaş.

mi buyururlar ki bu sene ġazāya gitmeğe nöbet anlara gelmişdür deyüp ol ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

ġazā eyleñ:

1. **ġazā eyleñ:**-*ñ*
Sayfa 30
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
İslâm dîni uğruna yapılan savaş, cihat.

ḳullaruñuza virüp ġazā eyleñ fuḳarānıñ buna iḫtiyācı

yoḳdur deyücek pādişāh
Ḥażretleri müteġayyir

geçüp gider:

1. **geçüp gider:**
Sayfa 10
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Geçip gitmek.

gider aşlā müstaḳbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu oldıġın bilmezler zīrā
Sulṭān Eşref-zādenüñ

2. **geçüp gider:**
Sayfa 43
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Geçip gitmek.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

3. **geçüp gider:**-*er*
Sayfa 10
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Geçip gitmek.

gider aşlā müstaḳbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu oldıġın bilmezler zīrā
Sulṭān Eşref-zādenüñ

gedikvirān:

1. **gedikvirān:**
Sayfa 71
Satır: **4**
Gedikören II Harmancık ilçesine bağlı bir köy. İlçenin güneybatısında, Harmancık'a 13 km uzaklıktadır. Eski adı Gedikviran'dır.

Eşrefī maḥrūse-i Burusa
ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık
nām ḳażā ḳurālarından
Gedikvirān nām ḳaryede

gekbūze:

1. **gekbūze:**
Sayfa 39
Satır: **23**
Şimdiki Bolu'nun Gebze ilçesi.

duʿā eylesün adamlar daḫı
biʾl-ʿacele Gekbūze

gel-:

1. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 11
Satır: **13**
Gelmek.

ṭoġru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç
bilmem ne çāredür

2. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 12
Satır: **11**
Gelmek.

itdi aşla ḥareket itmez Dervīş
gelüp Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretlerine eydür Sulṭānum
Rūmī vefat eylemiş

3. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 18
Satır: **22**
Gelmek.

rücūʿ iderler Eşref-zāde
Ḥażretleri daḫı mürūr-ı
eyyāmla ḳaṣaba-i İzniḳe
gelüp iḫtifā üzre olup

4. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 20
Satır: **16**
Gelmek.

eydür ki vālide bir ḳaçġın
ḳul ṭutdum şol ḫānede
ḥaps itdüm varup çifti
süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

5. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 25
Satır: **22**
Gelmek.

Ḳudret-i Rabbanī birle
dergāh-ı ʿāli çavuşlarından
bir çavuş İzniḳe gelüp Sulṭān
Eşref-zādenüñ

6. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 26
Satır: **11**
Gelmek.

gidemezem ḳapucılar daḫı
gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını
iʿlām iderler * vezīr daḫı

7. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 26
Satır: **16**
Gelmek.

ḳapucıları emr-i şerīf ile yine
irsāl ider ḳapucılar
gelüp Eşref-zādeye emr-i
şerīfi īṣāl iderler

8. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 28
Satır: **15**
Gelmek.

Ḥażretleri daḫı Ḳaramürsele
gelüp ḳadırġaya rükūb

idüp İstanbula dāḫil olurlar
pādişāh Ḥażretlerine

9. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 28
Satır: **18**
Gelmek.

ḫaber olduḳda iskele
ṭarafında olan Temür
Ḳapuya
ḳarşu gelüp Eşref-zāde
Efendinüñ mübārek ellerin

10. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 31
Satır: **2**
Gelmek.

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve
niyāz iderler ve daḫı
fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ
iderler ve gelüp

11. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 31
Satır: **14**
Gelmek.

taʿẓīm ile yine maḳarr-ı
devletine irsāl iderler
Pādişāh Ḥażretleri daḫı
tesellī bulup gelüp İstanbula

12. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 36
Satır: **19**
Gelmek.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir
ki ṣakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz
Maḥbūs-ı derdmend der ki

13. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 38
Satır: **8**
Gelmek.

Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ ḫayır
duʿālarına
iştiġāl üzere olup Burusaya
gelüp taḥrīr olınduġı

14. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 39
Satır: **17**
Gelmek.

gelüp şeref-i meclīsleriyle
müşerref olduḳda elinde
olan nāmesin virür Sulṭān
Eşref-zāde daḫı nāmenüñ

15. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 41
Satır: **11**
Gelmek.

aḳrabāsındandur ṣoñra
Tirseye gelüp tavaṭṭun
itmişlerdür Menḳıbe Ḥażreti
Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm

16. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 41
Satır: **17**
Gelmek.

gitse yine gelüp Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ
yanında bulınurlar imiş
Āḫirüʾl-emr Sulṭān

17. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 50
Satır: **17**
Gelmek.

gelüp Çelebi şāhin de
küçükdür ammā ʿamelinde
çābükdür buyurup defʿ-i
ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet

18. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 58
Satır: **21**
Gelmek.

ṣoñra gelüp
*Fi-velādet-i Şeyh Şerafeʾd-din Sene 1080

19. **gelsünler:**-*sün, -ler*
Sayfa 63
Satır: **5**
Gelmek.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı
cemʿ idüp gelsünler ve
bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd
çeksünler zirā āḫir

20. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 65
Satır: **7**
Gelmek.

ṭarīḳat ve aḫẕ ü iẓn ü icāzet
idüp gelüp Burusada
ḫālā mezār-ı müteberrikleri
olan maḳām-ı mübāreke

21. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 69
Satır: **6**
Gelmek.

Şeyḫ Muḥammed Efendi
muḳaddemen bir
münāsebet ile İzniḳe gelüp
Baʿdehu Eşref-zāde

22. **gelüp:**--*üp*
Sayfa 69
Satır: **14**
Gelmek.

zāviyeʾ-i Eşrefiyyeye istiḫlāf
buyurmışlar idi anlar

daḫı gelüp zāviyeʾ-i
merḳūmede mücāhedāt ve

gel:

1. **gelüp:**-*üp*
Sayfa 6
Satır: **9**
Gelmek.

ḥücresine gelüp her nesi var
ise fuḳarāya beẕl idüp
ol zamānda şehr-i Burusada
irşād-ı nās olan gülşen-

2. **geliyor:**-*i, -yor*
Sayfa 9
Satır: **22**
Gelmek.

istikbāli temām itdüñüz
varuñ Rūmdan bir er
geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ
deyücek ahāli-i

3. **gelmişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 9
Satır: **17**
Gelmek.

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden
gelmişler ekābir ve
aʿyān vilāyet-i Ḥamāda saġīr
ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

4. **gelen:**-*en*
Sayfa 10
Satır: **3**
Gelmek.

gider aşlā müstaḳbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu oldıġın bilmezler zīrā
Sulṭān Eşref-zādenüñ

5. **gelen:**-*en*
Sayfa 10
Satır: **8**
Gelmek.

gezerler imiş imdi
müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki
Rūmdan gelen erʿālem ü
çeraġ ve cemāʿatle

6. **geliyor:**-*(i)yor*
Sayfa 10
Satır: **9**
Gelmek.

geliyor fenālarından Eşref-
zāde Efendiyi bilmezler
ṣuret-bīn olduklarından
ʿākıbetüʾl-emr bu ḥāl Şeyḫ

7. **geldi:**-*di*
Sayfa 12
Satır: **2**
Gelmek.

hiç bizüm içün gamḫ∨ār
olmañ didi kerīmeleri daḫı
geldi Bu kelāmı babalarınuñ
ḥücresi ḳapusında

8. **gelüñ:**-*üñ*
Sayfa 12
Satır: **18**
Gelmek.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber
dervīşān içinde şāyiʿ olup
baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe
gidelüm bir meyyiti

9. **gelürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 13
Satır: **11**
Gelmek.

ḫalvetḫānenüñ ḳapusına
gelürler Dervīşāna
ẕikruʾllah eylemek emr
buyururlar Anlar daḫı bir

10. **geldiler:**-*di, -ler*
Sayfa 15
Satır: **20**
Gelmek.

ardlarından ādem irsāl idüp
gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri

11. **gelürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 16
Satır: **11**
Gelmek.

güẕār iderler ʿākıbetüʾl-emir
ṣusuz gelürler Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki
Rūmī gerçi misafiri

12. **geldüm:**-*dü, -m*
Sayfa 17
Satır: **19**
Gelmek.

ve anı alup ḥuẓuruñuza
geldüm İmdi bu
menḳıbelerden Eşref-zāde
Efendinüñ kemāl-i

13. **gelüp:**-*üp*
Sayfa 17
Satır: **10**
Gelmek.

her biri bir ṭarafa perişān
olurlar Baʿdehuʾz-zamān
dervīşler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

14. **geldüñ:**-*dü, -ñ*
Sayfa 18
Satır: **6**
Gelmek.

cümle Rūm erenlerinüñ
nihāyetine yetişüp bize

geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

15. **gelüp:**-*üp*
Sayfa 19
Satır: **16**
Gelmek.

nirān Menḳıbe Ḥażreti Eşref-zāde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinden gelüp İzniḳe teşrīf

16. **gelür:**-*ür*
Sayfa 19
Satır: **20**
Gelmek.

ḥikmet-i Ḫudā günlerde bir gün Ḫamādan bir kimesne İzniḳe gelür Sulṭān Eşref-zādeyi bu ḥalde

17. **geldükde:**-*dük, -de*
Sayfa 21
Satır: **16**
Gelmek.

Ḥażretlerinüñ ellerinden ibtidā bīʿat ve inābet iden ol ḫātūndur çünki çift sürmeden oġlı geldükde

18. **gelür:**-*ür*
Sayfa 21
Satır: **7**
Gelmek.

düşüp Sulṭān Eşref Ḥażretlerinüñ yanuna gelür eydür ki iy oġul sen ḳula benzemezsin İzniḳde

19. **gelsün:**-*sün*
Sayfa 22
Satır: **20**
Gelmek.

dāmānına yüzler sürüp küstāḫlıġından istiġfār ider ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire ṭalep iden bize gelsün

20. **gelür:**-*ür*
Sayfa 22
Satır: **6**
Gelmek.

müsteḥabbı taʿlīm itmek niyyetine mescidlerine gelür Eşref-zāde Ḥażretleri yine ʿādet-i ḳadīmeleri

21. **gelmedi:**-*me, -di*
Sayfa 24
Satır: **15**
Gelmek.

gelmedi ben daḫı hemān ol maḥālden gidüp alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ önüne vaʿżʿ eyledüm

22. **gelmeğe:**-*me, -ġe*
Sayfa 26
Satır: **24**
Gelmek.

pādişāhla varup *Beyan Eşref-zāde Hazretlerinün İslanbola gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

23. **gelsün:**-*sün*
Sayfa 26
Satır: **14**
Gelmek.

pādişāha telhīṣ ider pādişāh Ḥażretleri yine emr iderler ki varuñ elbette tiz gelsün vezīr daḫı

24. **gelürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 27
Satır: **13**
Gelmek.

ṣoñra ḳapucılar gelürler Sulṭān Eşref-zāde daḫı hemān bir kerre reʾs-i saʿādetlerini mürāḳabeden

25. **gelüp:**-*üp*
Sayfa 28
Satır: **20**
Gelmek.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp ve cürminden istiġfar eyledükden ṣoñra öñlerine gelüp içerü ḫāṣ

26. **gelürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 28
Satır: **5**
Gelmek.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan pādişāha gelürler ve ṣādır olan kelimātları ḫaber virürler pādişāhuñ

27. **gelmişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 30
Satır: **17**
Gelmek.

Eşref-zādeyi istiḳbāl içün Ḳaramürsele gelmişler çün Fuḳarā Sulṭān Eşref-zādeyi görüp şeref-i

28. **gelürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 31
Satır: **6**
Gelmek.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār ḫaṣlarından birḳaç adam alup tebdīl-i ṣūret ile İzniḳe gelürler ve

29. **gelür:**-*ür*
Sayfa 32
Satır: **2**
Gelmek.

eyledükleründen üç sāʿat
mürūrında diyār-ı
Ḫorasandan üç ṭālib gelür
Ḥażreti Eşref-zādeyi

30. **geldiler:**-*di, -ler*
Sayfa 33
Satır: **17**
Gelmek.

Birḳaç misāfir geldiler
Tevbe idelüm didiler

31. **geldi:**-*di*
Sayfa 37
Satır: **18**
Gelmek.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde
nümāyān olup
buyururlar ki ḫalās zamānı
geldi tiz ḳalḳ git

32. **gelesin:**-*e, -sin*
Sayfa 37
Satır: **3**
Gelmek.

gelesin biz senü bu belādan
ḫalās itmemek
mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı
ḫôş ṭut ʿAn-ḳarīb

33. **gelür:**-*ür*
Sayfa 38
Satır: **3**
Gelmek.

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepenüñ
çıḳmasunı ricā ider Üstād
daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-

34. **gelür:**-*ür*
Sayfa 39
Satır: **4**
Gelmek.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān
Ḥażretleri bir sefīd ahū
üzerine süvār olmuş gelür
Ḫātūn mübārek

35. **gelmeden:**-*me, -den*
Sayfa 42
Satır: **5**
Gelmek.

diyāra gelmeden maḳṣūdum
ancaḳ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sulṭān
eyyām-ı şayfda yaylaḳ-ı

36. **geldüklerinde:**-*dük, -ler, -i, -(n)de*
Sayfa 45
Satır: **15**
Gelmek.

muṣallāya geldüklerinde
Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp
tesbīh ve duʿādan

37. **gelürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 45
Satır: **18**
Gelmek.

ṣoñra meşyistan içinde
yörükler ṭāifesi şeklinde bir
bölük cemāʿat gelürler
ellerinde sofraları var

38. **geldikleri:**-*dik, -ler, -i*
Sayfa 46
Satır: **6**
Gelmek.

mükāleme eylemedi Baʿdeʾṭ-
ṭaʿām sofralarını

alınup vedāʿ idüp geldikleri
ṭarīḳa revān oldılar

39. **geldüklerüne:**-*dük, -ler, -ü, -(n)e*
Sayfa 46
Satır: **21**
Gelmek.

geldüklerüne sebeb yörükler
ṣāfī müʾminler
olduḳları ecldendür Menḳıbe
merḥūm Şeyḫ

40. **gelürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 59
Satır: **15**
Gelmek.

ʿalem-i şerīf öñlerince
ẕikruʾllah iderek gelürler
ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup
yāb yāb zoḳaḳ

41. **gelürdiñüz:**-*ür, -di, -ñüz*
Sayfa 66
Satır: **6**
Gelmek.

vaḳit dāmenine yapışmış
olaydıñuz yedi iḳlīm dört
kūşeyi seyrān idüp şimdi
yine gelürdiñüz

42. **gelüp:**-*üp*
Sayfa 70
Satır: **6**
Gelmek.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan
ṭaşra çıḳup ābdest alup
Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile
ḳuʿūd eyledi

43. **gelüñ:**-*üñ*
Sayfa 13

Satır: **9**
Gel hele! ‖ Hadi!.

gelüñ imdi iy dervīşān
vaʿdemüz encām buldı
Rūmīyi erbaʿīnden iḫrāc
idelüm çün

44. **gel:**
Sayfa 70
Satır: **23**
Gel hele! ‖ Hadi!.

İlahī Gel bugün ʿışḳuñ
şarābın içüben mestāne ol
Gel bugün nāmus u ʿārı
terk idüp dīvāne ol

45. **gel:**
Sayfa 70
Satır: **23**
Gel hele! ‖ Hadi!.

İlahī Gel bugün ʿışḳuñ
şarābın içüben mestāne ol
Gel bugün nāmus u ʿārı
terk idüp dīvāne ol

46. **gel:**
Sayfa 70
Satır: **27**
Gel hele! ‖ Hadi!.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre
bahādırlık idüp Cümle ḳır
nefsüñ çerisin sen
daḫı merdāne ol

47. **gel:**
Sayfa 70
Satır: **29**
Gel hele! ‖ Hadi!.

Gel semender gibi āteş içre
cevlān eyleyüp Ur vücūduñ
şemʿ-i ʿışḳa yanuben
pervāne ol

48. **gelmez:**-*mez*
Sayfa 48
Satır: **16**
(dünyaya) gelmek.

olmasın ricā idermişüñüz
buyurdılar ki şeyḫüm
ḳızı Sulṭān Ḳorḳuddan evlād
gelmez Āl-i

49. **gelüp:**-*üp*
Sayfa 8
Satır: **10**
(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

ü seccāde ile ḳasaba-i İzniḳe
istiḫlāf buyurmışlar
Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp
ḳasaba-i İzniḳe iḫtifā

50. **gelüp:**-*üp*
Sayfa 9
Satır: **10**
(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

vāḳıʿalarını taḥrīr eyle andan
anlaruñ ḫidmetinde var
Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı
gelüp İzniḳde erbaʿīne

51. **geldük:**-*dü, -k*
Sayfa 32
Satır: **6**
(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

vaṭanumuzdan cüdā olup
taʿab ü meşaḳḳat-ı rāhı
iḫtiyār idüp bunda geldük ki
ḫidmet-i şerīfleriyle

52. **gelüp:**-*üp*
Sayfa 40
Satır: **1**
(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḫātūnı bulurlar ve
Sulṭān Eşref-zādenüñ
selāmını īṣāl iderler ve

53. **gelüp:**-*üp*
Sayfa 40
Satır: **11**
(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

adamları meʾyūs olup
İstanbula gelüp bu ḥāli
Maḥmūd Paşaya iʿlām
iderler Maḥmūd Paşa daḫı

54. **gelüp:**-*üp*
Sayfa 40
Satır: **14**
(Bir maksatla) Bir yere ulaşmak.

minbaʿd hayāt-ı dünyādan
nā-ümīd olur ol gice
nışfuʾl-leylde pādişāh
ṭarafından adamlar gelüp

55. **gel:**
Sayfa 59
Satır: **23**
Gel II Gelmek fiilinin emir kipi ile çekimlenmiş hali.

nām kimesneye gel bizümle
bile bu sene hacca git deyü
ibrām itdüklerinde
mezbūr, imtina eyleyüp
merhūm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar ʿākıbet beni

56. **gel:**
Sayfa 70
Satır: **4**
Gel II Gelmek fiilinin

emir kipi ile çekimlenmiş hali.

fuḳarānun timārḫānecisi Şeyḫdür deyüp mecnūna gel kişi senüñle ābdest alalum deyüp elini çözüp

57. **gelmedi:**-*me, -di*
Sayfa 9
Satır: **1**
Kana'at gel II Yeterli gelmek, tatmin olmak.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar ki imdi senüñ bu

geldikleri yola:

1. **geldikleri yola:**-*a*
Sayfa 60
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Geldikleri yol.

Efendi iki ellerini semāya refʿ idüp duʿā buyurdılar dervīşler daḫı āmin deyüp Baʿdehu geldikleri yola

gelecek yollarına:

1. **gelecek yollarına:**-*lar, -ı, -n, -a*
Sayfa 27
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Geçecekleri yol.

gelecek yollarına ḳarşu aʿṣalarına ittika idüp mürāḳabe tururlar ol gün Eşref-zāde Ḥażretlerine

gelen:

1. **gelenler:**-*ler*
Sayfa 38
Satır: **22**
Gelen (kimse), sıfat fiil.

āhūlara rükūb itmişler ol ḫātūn muḳaddemlerinden birine bu gelenler kimdür deyü sūʾāl ider ol

2. **gelen:**
Sayfa 39
Satır: **1**
Gelen (kimse), sıfat fiil.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-zādedür didüklerinde hemān Ḫātūn ādāb üzre bir miḳdār tevaḳḳuf idüp

gelsün berü:

1. **gelsün berü:**
Sayfa 56
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
Buraya gelsin.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala gelsün berü Dôst ṣedāsın gūş idenler ṣala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere ṣala gelsün berü

2. **gelsün berü:**
Sayfa 56
Satır: **28**
Kelime Tipi: **-**
Buraya gelsin.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

3. **gelsün berü:**
Sayfa 56
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Buraya gelsin.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala gelsün berü Dôst ṣedāsın gūş idenler ṣala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere ṣala gelsün berü

4. **gelsün berü:**
Sayfa 56
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Buraya gelsin.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala gelsün berü Dôst ṣedāsın gūş idenler ṣala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere ṣala gelsün berü

5. **gelsün berü:**
Sayfa 56
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
Buraya gelsin.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

6. **gelsün berü:**
Sayfa 56
Satır: **29**
Kelime Tipi: **-**
Buraya gelsin.

Derdmend Lüṭfuʾl-lah ile hem-dem olup dīdesin Dôst yüzine dūş idenlere ṣala gelsün berü

gelüp gidenler:

1. **gelüp gidenler:**-*ler*
   Sayfa 49
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   Gelip gitmek.

pederüm ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı ammā namāza gelüp gidenler

gemlik ḳażāsına:

1. **gemlik ḳażāsına:**-*(n)a, -*
   Sayfa 58
   Satır: **6**
   Kelime Tipi: **-**
   Gemlik kazası.

İbnüʾṣ-Ṣeyḫ Eşref-i Sānī Efendi Ḳuddise Sırruhu Gemlik ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-i Ṣaġīr nām ḳaryede

2. **gemlik ḳażāsına:**-*(n)a*
   Sayfa 70
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   GEMLİK ilçesi BURSA ilinin 17 ilçesinden birisidir.

maḥrūse-i Burusa ḳurbında Gemlik Ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-ı Ṣaġīr nām ḳaryeden ẓuhūr ve Şeyḫ Receb

genc- i maḫzūn:

1. **genc- i maḫzūn:**
   Sayfa 65
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   Saklanmış hazine.

i maḫzūn gibi medfūn ve seng-i mezārı nişāngāh-ı ehl-i derūndur her kim olursa varup mezārı üzre

gerçi:

1. **gerçi:**
   Sayfa 16
   Satır: **12**
   Aslında.

güẕār iderler ʿāḳıbetüʾl-emir ṣusuz gelürler Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī gerçi misafiri

2. **gerçi:**
   Sayfa 20
   Satır: **19**
   Aslında.

bunuñ Eşref-zāde olduġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām virüp mümkün oldıġı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

3. **gerçi:**
   Sayfa 33
   Satır: **5**
   Aslında.

Gerçi kim ölmez didiler Ḥaḳḳ dostıdur ol didiler

gerden:

1. **gerden:**-*üm*
   Sayfa 36
   Satır: **14**
   Boyun.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

gerek:

1. **gerekmez:**-*mez*
   Sayfa 31
   Satır: **8**
   Lazım, elzem.

buyururlar ki Sulṭānum bizi dervīşliğe ḳabul eyleñ baña salṭanat gerekmez deyü ilḥāḥ ve ibrām ider

2. **gerek:**
   Sayfa 34
   Satır: **20**
   Lazım, elzem.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī yerinde gerek yā

3. **gerekdür.:**-*dür.*
   Sayfa 59
   Satır: **25**
   Lazım, elzem.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

4. **gerek:**
   Sayfa 54
   Satır: **3**
   "Gerek ... gerek/gerekse ... " bağlacı. "Hem" gibi başına geldiği kelimelerin hepsinin birden düşünüldüğünü anlatır.

ʿacīb ile binā buyurmışlardur ki gerek āsitāne-i şerīfesinüñ ve gerek türbeʾ-i münīfesinüñ çār dīvārı

5. **gerek:**
Sayfa 54
Satır: **4**
"Gerek ... gerek/gerekse ... " bağlacı. "Hem" gibi başına geldiği kelimelerin hepsinin birden düşünüldüğünü anlatır.

ʿacīb ile binā buyurmışlardur ki gerek āsitāne-i şerīfesinüñ ve gerek türbeʾ-i münīfesinüñ çār dīvārı

germiyan sancağından:

1. **germiyan sancağından:**-*ı, -(n)dan*
Sayfa 36
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Osmanlı idari teşkilatının bir parçası, vilayetten küçük, kazadan büyük bir idari birim.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

gerü:

1. **gerüye:**-*(y)e*
Sayfa 15
Satır: **19**
Geri.

ardlarından ādem irsāl idüp gerüye çevirdiler anlardur geldiler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

gerü dönüp:

1. **gerü dönüp:**-*üp*
Sayfa 30
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Geriye dönmek.

pādişāh Ḥażretlerine vedāʿ idüp gerü dönüp sarāy ḳapusında olan derbānlara yedlerinde olan aḳçadan

geşt ü güzār iderler:

1. **geşt ü güẕār iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 16
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Gezip dolaşmak.

güẕār iderler ʿāḳıbetüʾl-emir ṣusuz gelürler Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī gerçi misafiri

geşt ü güzār idüp:

1. **geşt ü güzār idüp:**-*üp*
Sayfa 25
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Gezip dolaşmak.

memāliki geşt ü güzār idüp ferden ferden müteʿārif olan ʿazīzleri getürmişler aṣlā yine çāre olmamış

getir:

1. **getireñ:**-*eñ*
Sayfa 46
Satır: **2**
(Bir şeyi) getirmek.

olan müʾminlerüñ önine sofralar ḳoydılar ve cümle müʾminīn ekl idince ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

getür:

1. **getürüp:**-*üp*
Sayfa 28
Satır: **21**
Götürmek.

ḫalvetḫānelerine getürüp iclās iderler ve pādişāh Ḥażretleri kendüsi edeb ve tevāżuʿ birle ḳuʿūd idüp

2. **getür:**
Sayfa 5
Satır: **10**
(Bir şeyi) getirmek.

Ḥażretlerine naẓar idüp buyururlar ki Dānişmend var bize köftelü şorba getür Anlar daḫı pāzāra

3. **getüreyüm:**-*eyüm*
Sayfa 5
Satır: **19**
(Bir şeyi) getirmek.

yārın köftelüsini daḫı getüreyüm didi hemān Abdāl Muḥammed Ḥażretleri bunları imtiḥān içün

4. **getür:**
Sayfa 12
Satır: **15**
(Bir şeyi) getirmek.

getür dervīş daḫı varup ḫücreyi kilitleyüp miftāḫını Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine getürürler

5. **getürürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 12
Satır: **16**
(Bir şeyi) getirmek.

getür dervīş daḫı varup ḫücreyi kilitleyüp miftāḫını Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine getürürler

6. **getürüp:**-*üp*
Sayfa 14

Satır: **8**
(Bir şeyi) getirmek.

cemʿiyyet bulmış iken yine meṣāliḥ-i müʾminīn içün ruḥını ol cemʿiyyetden ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ

7. **getürmek:**-*mek, -*
Sayfa 16
Satır: **7**
(Bir şeyi) getirmek.

getürmek emr iderler Fuḳarā dirler ki Sulṭānum bunda ṣu yoḳdur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

8. **getürür:**-*ür*
Sayfa 16
Satır: **21**
(Bir şeyi) getirmek.

mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere ṣu yoḳdur deyü iddiʿa

9. **getürürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 17
Satır: **11**
(Bir şeyi) getirmek.

getürürler Baʿdehu Eşref-zāde daḫı elinde bir dāne benefşesi var ʿAzīz Ḥażretlerine virür ʿAzīz

10. **getür:**
Sayfa 21
Satır: **2**
(Bir şeyi) getirmek.

hengām-ı namāz olduḳda Eşref-zāde Sulṭān buyururlar ki Vālide ṣucaġız getür ki ābdest

11. **getürür:**-*ür*
Sayfa 21
Satır: **3**
(Bir şeyi) getirmek.

alalum dir Pīrezen daḫı ṣu getürür Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı ābdest alup namāz ḳılup ẕikruʾllah

12. **getürüñ:**-*üñ*
Sayfa 27
Satır: **19**
(Bir şeyi) getirmek.

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı şarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

13. **getürürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 27
Satır: **21**
(Bir şeyi) getirmek.

getürürler hemān Bismillahiʾr-rahmāniʾr-rahīm deyüp mübārek elleriyle ṭulumlaruñ ağızlarını açar

14. **getür:**
Sayfa 35
Satır: **12**
(Bir şeyi) getirmek.

tevessül-i teveccüh eyledüklerinde buyururlar ki benüm Tirse nām-ı maḥalde āṯārum vardur getür

15. **getürüp:**-*üp*
Sayfa 35
Satır: **14**
(Bir şeyi) getirmek.

Marīża olan aġzına alsun defʿ olur deyü buyurmışlar ve anlar daḫı adam irsāl idüp getürüp

16. **getürelüm:**-*elüm*
Sayfa 37
Satır: **14**
(Bir şeyi) getirmek.

iderler dirler ki şimdi paşaya buluşılmaz Maḥbūsı ṣabāḥ divāna getürelüm deyüp yoldan gelmiş bītāb

17. **getürüp:**-*üp*
Sayfa 43
Satır: **3**
(Bir şeyi) getirmek.

Sulṭāna elmayı getürüp nażarlarına korlar buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm bu elmanuñ birisi eksik

18. **getürüp:**-*üp*
Sayfa 45
Satır: **19**
(Bir şeyi) getirmek.

içlerinde envāʿ-ı ṭaʿām māl-a-māl getürüp ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ önüne vaʿżʿ

19. **getürür:**-*ür*
Sayfa 45
Satır: **3**
(Bir şeyi) getirmek.

ṣaḥanları çoḳ getürür Kūhistāne varılup ḫidmete mübāşeret itdüklerinde şol miḳdār adam cemʿ olur

20. **getürdüñüz:**-*dü, -ñüz*
Sayfa 46
Satır: **10**
(Bir şeyi) getirmek.

yaylaḳda olan yörüklerüñ
baʿżısını bulup eytdüm
ki müʾminler ʿacib
zamānında ṭaʿām getürdüñüz

21. **getüren:**-*en*
Sayfa 46
Satır: **15**
(Bir şeyi) getirmek.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil
idi yörükler
ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ
Celle ve ʿālā kemāl-i

22. **getürür:**-*ür*
Sayfa 52
Satır: **3**
(Bir şeyi) getirmek.

Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī
Efendiye getürür anlar daḫı
ḥāżır olan fuḳarāya tevziʿ
iderler Menḳıbe Şeyḫ

23. **getürmişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 25
Satır: **20**
(Birini) Getirmek.

memāliki geşt ü güzār idüp
ferden ferden müteʿārif
olan ʿazīzleri getürmişler
aṣlā yine çāre olmamış

24. **getürüñ:**-*üñ*
Sayfa 26
Satır: **6**
(Birini) Getirmek.

daḫı pādiṣāh Ḥażretlerineʿarż
iderler pādiṣāh
getürüñ deyü emr iderler
vezīr daḫı ḳapucılarla

25. **getürürseñüz:**-*ür, -se, -ñüz*
Sayfa 26
Satır: **3**
(Birini) Getirmek.

itdüm eğer ol ʿazīzi daḫı
getürürseñüz ümīddür ki
mübārek nefesleri
berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

getür-:

1. **getürüp:**-*üp*
Sayfa 5
Satır: **13**
(Bir şeyi) getirmek.

milʿāḳa ile getürüp naẓarında
ḳorlar Abdal Muḥammed
Ḥażretleri milʿāḳayı eline
alup şorbayı

geybūze:

1. **geybūze:**
Sayfa 39
Satır: **20**
Şimdiki Bolu'nun Gebze ilçesi.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaṣabaya
varuñ ve anda falan

geyik:

1. **geyik:**
Sayfa 52
Satır: **8**
Geyikgillerden, erkeklerinin başında uzun ve çatallı boynuzları olan, ormanda küçük sürüler halinde yaşayan, eti yenilen hayvan.

avınuñ zamānı imiş
rüfeḳāsından birisi demiş ki
bu defʿa geyik ṣayd itmeğe
ne minnet ki Şeyḫ

geyik avınuñ zamānı:

1. **geyik avınuñ zamānı:**-*ı-ı, -nuñ*
Sayfa 52
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Geyik avının zamanı.

avınuñ zamānı imiş
rüfeḳāsından birisi demiş ki
bu defʿa geyik ṣayd itmeğe
ne minnet ki Şeyḫ

gez:

1. **gezerler:**-*er, -ler*
Sayfa 10
Satır: **7**
(Bir yerde) Bir yöne doğru sürekli yer değiştirmek, hareket etmek, yürümek, dolaşmak.

gezerler imiş imdi
müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki
Rūmdan gelen erʿālem ü
çeraġ ve cemāʿatle

2. **gezerken:**-*er, -ken*
Sayfa 20
Satır: **5**
(Bir yerde) Bir yöne doğru sürekli yer değiştirmek, hareket etmek, yürümek, dolaşmak.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zāde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

3. **gezer:**-*er*
Sayfa 24
Satır: **10**
(Bir yerde) Bir yöne doğru sürekli yer

değiştirmek, hareket etmek, yürümek, dolaşmak.

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
akçaya bir ʿābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

gibi:

1. **gibi:**
Sayfa 29
Satır: **22**
Gibi, benzetme edatı.

temām eridükde zebānları
daḫı kemā-kān evvelki
gibi olup ṣaġ u sālim olur
Çün pādişāh Ḥażretleri

2. **gibi:**
Sayfa 50
Satır: **4**
Gibi, benzetme edatı.

feryād eyledi anda ḥāżır olan
cemāʿat cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılup evvelki gibi

3. **gibi:**
Sayfa 65
Satır: **11**
Gibi, benzetme edatı.

i maḫzūn gibi medfūn ve
seng-i mezārı nişāngāh-ı
ehl-i derūndur her kim olursa
varup mezārı üzre

4. **gibi:**
Sayfa 70
Satır: **29**
Gibi, benzetme edatı.

Gel semender gibi āteş içre
cevlān eyleyüp Ur vücūduñ
şemʿ-i ʿışḳa yanuben
pervāne ol

5. **gibi:**
Sayfa 17
Satır: **14**
"Sanki, öyle görünüyor" anlamlarında edat.

Ḥażretleri buyurur ki Rūmī
misāfir olmaġla
benefşenüñ mekānını
bulmamışsıñ gibi Sulṭān

6. **gibi:**
Sayfa 45
Satır: **11**
"Sanki, öyle görünüyor" anlamlarında edat.

çorba yine evvelki gibi ḳalup
güyā içinden bir ḳaşıḳ
alınmamışa benzerdi
Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

gice:

1. **gicesi:**-*(s)i*
Sayfa 12
Satır: **7**
Gece.

otuz güne varduḳda otuz
birinci günüñ gicesi
ḫādim olan dervīş bulamac
ile ḥücre ḳapusına varup

2. **gice:**
Sayfa 15
Satır: **7**
Gece.

gice dimeğe işāret ola imdi
Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretleri dü-pādişāh-ı der
yek iḳlīm nemīkuned

3. **gice:**
Sayfa 27
Satır: **2**
Gece.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ
ḳurbında Derbent
nām bir kāfir ḳaryesi var bir
gice anda yaturlar

4. **gice:**
Sayfa 36
Satır: **15**
Gece.

giderken reh-güẕārları İzniḳ
olup anda iki gice
mihmān olurlar Baʿdehu
İstanbula revān olup

5. **gice:**
Sayfa 36
Satır: **17**
Gece.

Hersek nām-maḥalde ḳalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

6. **gice:**
Sayfa 40
Satır: **13**
Gece.

minbaʿd hayāt-ı dünyādan
nā-ümīd olur ol gice
nıṣfuʾl-leylde pādişāh
ṭarafından adamlar gelüp

7. **gice:**
Sayfa 43
Satır: **14**
Gece.

Sulṭān Eṣref-zāde buyurur ki
ʿAbdürraḥīm var bu

gice yaylaḳa git anlar daḫı semʿan ve tāʿaten deyüp

8. **gice:**
Sayfa 56
Satır: **28**
Gece.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

gid:

1. **gidüp:**-*üp*
Sayfa 5
Satır: **7**
Gitmek, varmak.

ile gidüp muntaẓır ṭurduḳda Baʿdehuʾz-zamān Abdal Muḥammed Ḥażretleri daḫı Eşref-zāde Efendi

2. **giderler:**-*er, -ler*
Sayfa 9
Satır: **14**
Gitmek, varmak.

ḥaliyle ve kerīmeleriyle meʿan ḳalḳup Ḥamāya giderler meğer hikmet-i Rabbāni ol sene Şeyḫ

3. **giderler:**-*er, -ler*
Sayfa 9
Satır: **24**
Gitmek, varmak.

vilāyet-i cemʿan Rūm ṭarafına müteveccih olurlar ve bir iki fersaḫ yir giderler Bu kimesne ʿacaba kim

4. **gidelüm:**-*elüm, -*
Sayfa 12
Satır: **18**
Gitmek, varmak.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber dervīşān içinde şāyiʿ olup baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe gidelüm bir meyyiti

5. **gider:**-*er*
Sayfa 17
Satır: **8**
Gitmek, varmak.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervīşler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider

6. **gider:**-*er*
Sayfa 17
Satır: **8**
Gitmek, varmak.

miḳdār benefşe cemʿ eyleñ dervīşler benefşe cemʿ itmeğe gider Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı bile gider

7. **gider:**-*er*
Sayfa 20
Satır: **18**
Gitmek, varmak.

ṣubaşıya götüreyüm ve müjdegānesin alayum dir ve çifte gider meğer ol Pīrezeniñ başı devletlü imiş

8. **gidemezem:**-*e, -mez, -em*
Sayfa 26
Satır: **11**
Gitmek, varmak.

gidemezem ḳapucılar daḫı gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını iʿlām iderler * vezīr daḫı

9. **giderken:**-*er, -ken*
Sayfa 36
Satır: **15**
Gitmek, varmak.

giderken reh-güẕārları İzniḳ olup anda iki gice mihmān olurlar Baʿdehu İstanbula revān olup

10. **gider:**-*er*
Sayfa 37
Satır: **21**
Gitmek, varmak.

körepesiyle ḳapudan ṭaşra çıḳup gider hiç

11. **gider:**-*er*
Sayfa 38
Satır: **1**
Gitmek, varmak.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā bir ṣanduḳcı

12. **gider:**-*er*
Sayfa 38
Satır: **19**
Gitmek, varmak.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa gider köyden ṭaşra çıḳduḳda görür ki bir bölük asker ve cümlesi

13. **gider:**-*er*
Sayfa 51
Satır: **13**
Gitmek, varmak.

Pazar Köyüne gider iken
kerāmāt-ı evliyāʾullahı
müẕākere iderler imiş
dervīşlerden birine ḫāṭıra

14. **giderken:**-*er, -ken*
Sayfa 53
Satır: **19**
Gitmek, varmak.

Irakeyn seferine giderken
ḳaṣaba-i İzniḳe
uġraduḳda Ḥażreti Şeyḫ Sırrī
ʿAli Efendi ile

15. **gidüz:**-*üz*
Sayfa 28
Satır: **4**
Haydi git!.

andan ḳapucılara buyururlar
ki şimdi irādet-i Ḥaḳḳ
taʿalluḳ eyledi gidüz pādişāh
Ḥażretlerine ḫaber

gir:

1. **girdük:**-*dük*
Sayfa 11
Satır: **13**
1. Girmek, dahil olmak.

ṭoġru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç
bilmem ne çāredür

gir-:

1. **girmezler:**-*mez, -ler*
Sayfa 62
Satır: **22**
1. Girmek, dahil olmak.

itmeyüp her Cumʿa gün
İzniḳde āsitāneye teşrīf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve ṭaşra

giriftār olurlar:

1. **giriftār olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 50
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Düşmek, kapılmak.

olurlar Menḳıbe Ḥażreti
Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi
Ḥażretlerinden menḳūldür ki
ʿāzizüm Şeyḫüm

git-:

1. **gitmeğe:**-*meg, -e*
Sayfa 26
Satır: **17**
Gitmek.

Eşref-zāde yine keʾl-evvel
gitmeğe rıżā virmeyüp
emr-i İlāhī yoḳdur deyü
cevap virür ḳapucılar daḫı

2. **git:**
Sayfa 43
Satır: **14**
Gitmek.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki
ʿAbdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı
semʿan ve tāʿaten deyüp

git:

1. **git:**
Sayfa 15
Satır: **23**
Git! II Emir kipi.

İnşāallah yarın git anlar daḫı
ḳalur Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri teferrüc tedārikin

2. **giderler:**-*er, -ler*
Sayfa 16
Satır: **1**
Git! II Emir kipi.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzūle emr
iderler fuḳarā dirler ki

3. **gitmiş:**-*miş*
Sayfa 18
Satır: **18**
Git! II Emir kipi.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna
keşf olup bir mil ḳadar
yer gitmiş iken bir kere naẓar
eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

4. **gidüp:**-*üp*
Sayfa 24
Satır: **15**
Git! II Emir kipi.

gelmedi ben daḫı hemān ol
maḥālden gidüp
alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ
önüne vaʿżʿ eyledüm

5. **gitdi:**-*di*
Sayfa 24
Satır: **12**
Git! II Emir kipi.

temām ḳaddüme münāsib
geldi bir aḳçe daḫı
ziyāde eyledüm dellāl
ṣāḥibine danışmağa gitdi

6. **giderler:**-*er, -ler*
Sayfa 27
Satır: **4**
Git! II Emir kipi.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz
ḫamr içerler ve bir yük
ḫamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

7. **git:**
Sayfa 37
Satır: **18**
Git! II Emir kipi.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde nümāyān olup
buyururlar ki ḫalās zamānı geldi tiz ḳalḳ git

8. **giderler:***-er, -ler*
Sayfa 42
Satır: **1**
Git! II Emir kipi.

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭān

9. **gitse:***-se*
Sayfa 42
Satır: **1**
Git! II Emir kipi.

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭān

10. **gitdiler:***-di, -ler*
Sayfa 46
Satır: **8**
Git! II Emir kipi.

Baʿdehu cumʿa güni olduḳda Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā cāmiʿe gitdiler ben daḫı

11. **giderler:***-er, -ler*
Sayfa 51
Satır: **19**
Git! II Emir kipi.

aġaçlarınuñ içinde giderler imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi olan dervīşe buyururlar ki dervīş ṣol dıraḫtuñ

12. **gidüp:***-üp*
Sayfa 59
Satır: **26**
Git! II Emir kipi.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

13. **git:**
Sayfa 59
Satır: **23**
Git! II Emir kipi.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

14. **gidüp:***-üp*
Sayfa 60
Satır: **6**
Git! II Emir kipi.

Ḥaḳḳa ḥamd ü ṣenā eyledüm Baʿdehu rūz-be-rūz bilkülliye ḫastalık üzerümden gidüp şifāyāb

15. **gidüp:***-üp*
Sayfa 61
Satır: **4**
Git! II Emir kipi.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün İstanbula gidüp orada ḫasta sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre yār oldı Şeyḫ-i

16. **gitsün:***-sün*
Sayfa 34
Satır: **6**
Gitmek.

Bu bīçare ġarip nitsün Aġlayu ḳancaru gitsün

17. **gitmeğe:***-meğ, -e*
Sayfa 39
Satır: **7**
Gitmek.

mi buyururlar ki bu sene ġazāya gitmeğe nöbet anlara gelmişdür deyüp ol ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

giy:

1. **giydüm:***-dü, -m*
Sayfa 24
Satır: **10**
Giymek.

eyledüm Ammā gördüm ki dellāl elinde otuz aḳçaya bir ʿābā gezer dellāl elinden alup giydüm

ġıyāb:

1. **ġıyābında:***-ı, -(n)da*
Sayfa 53
Satır: **8**
Mevzu bahis olan şahsın haberi olmaksızın yapılan iş.

şeʾāmetidür deyü remz itdiler ḫālbuki o kelāmuñ ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

göç:

1. **göçmişdür:***-miş, -dür*
Sayfa 44
Satır: **14**
Ölmek sözünün

anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine "göçmek, göçünmek" yahut "yürümek" sözü kullanılır.

Ṣaferüʾl- ḫayrında şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür Ḳabr-i şerīfleri ḳaṣaba-i

2. **göçdi:**-*di*
Sayfa 61
Satır: **11**
Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine "göçmek, göçünmek" yahut "yürümek" sözü kullanılır.

göçdi Eşref-zāde ʿİzzeʾd-din Efendi ḳuṭb iken tāriḫ-i intiḳālleridür 1153 Menḳıbe bir gün

3. **göçmişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 61
Satır: **7**
Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine "göçmek, göçünmek" yahut "yürümek" sözü kullanılır.

göçmişdür İstanbulda Ṭopḫanede vāḳiʿ ʿāsitāne-i Ḳadīriyede defīn-i zīr-i zemīn ve Ḥażreti Şeyḫ

4. **göçmişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 63
Satır: **20**
Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine "göçmek, göçünmek" yahut "yürümek" sözü kullanılır.

günü āb-ı memātı nūş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür zāviye-i merḳūmede defīn vü pederleri

5. **göçdi:**-*di*
Sayfa 64
Satır: **1**
Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine "göçmek, göçünmek" yahut "yürümek" sözü kullanılır.

çalınuben göçdi ʿAvnullah 1155 Şeyḫ-i mezbūr her dürlü ikmālātı cāmiʿ olup ḫatṭ-ı sülüs̲de ḫaṭṭāṭ

6. **göçdi:**-*di*
Sayfa 64
Satır: **13**
Ölmek sözünün anlamında yok olmak da bulunduğundan, İslâmî inançta ise ölümün; geçici, yalan dünyadan gerçek dünyaya göçmek dolayısıyla ölmek yerine "göçmek, göçünmek" yahut "yürümek" sözü kullanılır.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr ʿilm ü faẓlla meşhūr ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

göl:

1. **gölden:**-*den*
Sayfa 66
Satır: **9**
Göl.

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün Ḳaraşuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām

gönder:

1. **göndermişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 69
Satır: **24**
Göndermek.

seccāde-nişīn olan Dedeyi baġlamışlar ve birkaç fuḳarāyıla Şeyḫ Muḥammed Efendiye göndermişler

göñül:

1. **göñülde:**-*de*
Sayfa 25
Satır: **10**
Gönül, kalp.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ne şinevā gūşları ve bīnā-dīdeleri vardur ki göñülde olan fısıltıyı işidür

2. **göñlüm:**-*üm*
Sayfa 60
Satır: **19**
Gönül, kalp.

ter göñlüm nev-bahār oldı
Ḳodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīḳarār
oldı Allahuñ adın

gör-:

1. **görüp:**-*üp*
Sayfa 30
Satır: **18**
Görmek.

Eşref-zādeyi istiḳbāl içün
Ḳaramürsele gelmişler
çün Fuḳarā Sulṭān Eşref-
zādeyi görüp şeref-i

2. **görsem:**-*se, -m*
Sayfa 43
Satır: **9**
Görmek.

ʿAbduʾr-raḥīm Ḥıżırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

3. **görsem:**-*se, -m*
Sayfa 43
Satır: **11**
Görmek.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh
görsem ve bilsem deyü
Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinden ricā iderken
bir şeb

4. **gördi:**-*di*
Sayfa 60
Satır: **20**
Görmek.

ter göñlüm nev-bahār oldı
Ḳodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīḳarār
oldı Allahuñ adın

5. **görürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 13
Satır: **16**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

ḫalvetḫānenüñ bābını feṯḥ
iderler ḥāżır olan
dervīşān görürler ki daḫı
otuzuncu günde nice

6. **görürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 17
Satır: **2**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

Rūmī niçe bulmış deyü
serzeniş iderler fuḳarā tiz ol
ṣu olan maḥalle varurlar
görürler ki ṣu henüz çıḳup

7. **görür:**-*ür*
Sayfa 22
Satır: **15**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ
ṭarafına baḳar görür ki
ḫurşīd-i
ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

8. **gördüm:**-*dü, --m*
Sayfa 24
Satır: **9**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
aḳçaya bir ʿābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

9. **görür:**-*ür*
Sayfa 25
Satır: **11**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

ve nuḳūṣı görür zīra gözlüye
gizli yoḳdur
Menḳıbe Selāṭin-i ʿiẓāmdan
Ebuʾl-Feth Sulṭān

10. **gördüm:**-*dü, --m*
Sayfa 26
Satır: **2**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

varup dir ki Sulṭānum bu
ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde
bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn
ü ḥālin müşāhede

11. **gördiler:**-*di, -ler*
Sayfa 33
Satır: **27**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

Tevbe virürken gördiler
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

12. **görüp:**-*üp*
Sayfa 38
Satır: **1**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp
bu adam ḳanda gider
dimezler Bi-ḥikmetullahi
Teʿālā bir ṣanduḳcı

13. **görür:**-*ür*
Sayfa 38
Satır: **20**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa
gider köyden ṭaşra

çıḳduḳda görür ki bir bölük asker ve cümlesi

14. **görür:**-*ür*
Sayfa 39
Satır: **3**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri bir sefīd ahū üzerine süvār olmuş gelür Ḫātūn mübārek

15. **görür:**-*ür*
Sayfa 43
Satır: **18**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ olan çeşme-sār yanına varur görür ki muḳeddemen İzniḳde kendüden

16. **görürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 50
Satır: **4**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

feryād eyledi anda ḥāżır olan cemāʿat cümle görürler ki kelpceğizüñ iki gözi açılup evvelki gibi

17. **görüp:**-*üp*
Sayfa 53
Satır: **13**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

ʿāliyeyi pederleri Pīr Ḥamdi Efendiden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġıla peder-i sāmi-ḳadrleri

18. **görüp:**-*üp*
Sayfa 56
Satır: **7**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

ferzendidür ṭarīḳat-ıʿaliyeyi pederlerinden görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında pederleri

19. **görüp:**-*üp*
Sayfa 56
Satır: **23**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef
Hāşiye

20. **görüp:**-*üp*
Sayfa 58
Satır: **13**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳdan ṣoñra Burusada Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi zāviyesi

21. **gördüm:**--*dü, --m*
Sayfa 60
Satır: **3**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

revān oldılar ben daḫı bīdār oldum gördüm ki āṯār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir ü nümāyān olmış

22. **görüp:**-*üp*
Sayfa 60
Satır: **10**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

fażīlet-nişāb daḫı ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında Burusada

23. **görüp:**-*üp*
Sayfa 63
Satır: **14**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

ṭarīḳat-ıʿāliyeyi ʿammīleri Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendiden görüp ve anlardan mücāz ü müstaḫlef

24. **görüp:**-*üp*
Sayfa 64
Satır: **7**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

ʿammīleri eʾş-Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendiden görüp müstaḫlef olmışlardur Baʿdehu ibādāt ü ṭāʿāta

gör:

1. **görür:**-*ür*
Sayfa 5
Satır: **15**
Görmek.

ḳarışdururlar görür kim köftesi yoḳ Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerine bakup buyurur ki Dānişmend

2. **görür:**-*ür*
Sayfa 12
Satır: **9**
Görmek.

açar görür ki Eşref-zāde
Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñ
bir cidārına istinad itmiş
turur ne deñlü ki taḥrīk

3. **görüp:**-*üp*
Sayfa 19
Satır: **21**
Görmek.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki
siz bu ʿazīziñ
keyfiyet ve ḥālini
bilmezsüñüz böyle istiḥḳār

4. **görince:**-*ince*
Sayfa 33
Satır: **15**
Görmek.

Görince telḳīn itdi
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

5. **göreyüm:**-*e, -yüm*
Sayfa 42
Satır: **21**
Görmek.

düçār olup dir ki aç
maḳramanı göreyüm neñ
vardur ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

6. **görmek:**-*mek*
Sayfa 42
Satır: **15**
Görmek.

ve ibrām idüp Ḥażreti Ḫıżır
ʿaleyhisʾselāmı görmek
ve ṣoḥbetiyle müşerref
olmaḳ ricā iderler imiş Bir

7. **gördüñ:**-*dü, -ñ*
Sayfa 43
Satır: **10**
Görmek.

ʿAbduʾr-raḥīm Ḫıżırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

8. **görüp:**-*üp*
Sayfa 51
Satır: **4**
Görmek.

veraʿ-muʿtādıdur ṭarīḳat-ı
ʿaliyeyi Ḥażreti Şeyḫ
Muṣliḥiʾd-din Efendiden
görüp anlardan müstaḫlef

9. **görişüp:**-*iş, -üp*
Sayfa 53
Satır: **21**
Görmek.

görişüp eṭvārından ġāyet
ḥazẓ idüp iʿtiḳād-ı

10. **görüp:**-*üp*
Sayfa 55
Satır: **4**
Görmek.

pesendidür ṭarīḳat-ı ʿāliye-i
Ḳādirīyeyi peder-i ʿālī-
ḳadrlerinden görüp mücāz ü
müstaḫlef olmaġla

11. **görüp:**-*üp*
Sayfa 55
Satır: **19**
Görmek.

Efendiden görüp müstaḫlef
olmışlardur Baʿdehu
biñ yüz dört Ramażan-ı
şerīfinüñ onuncı güni

12. **görmiş:**-*miş*
Sayfa 59
Satır: **13**
Görmek.

ḥayātdan nā-ümid olup
uyḫusı araşında görmiş ki
Eşref-zāde Şeyḫ Şerafeʾd-din
Efendi fuḳarāsı ile

13. **gördükleri:**-*dük, -ler, -i*
Sayfa 10
Satır: **18**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

zīrā gözlüye gizli yoḳdur
Sulṭān Eşref-zāde daḫı
erbaʿīnde gördükleri
vāḳıʿatlaruñ kaġıdını ṭaleb

14. **görürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 28
Satır: **1**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

ve ḫavāṣ görürler ki şarap
hep beyaż bal olmış
Sulṭān Eşref-zādenüñ naẓār-ı
hayāt-baḫşlarıyla

15. **görürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 30
Satır: **12**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer
avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

16. **gördün:**-*dün*
Sayfa 33
Satır: **14**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

Vaḳt-i ṣubḥ irdi dünyādan
gitdi
Gördün o Sulṭānı nitdi

17. **görür:**-*ür*
Sayfa 37
Satır: **19**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

Maḥbūs daḫı bīdār olup
görür ki cümlesi ḫābda
hemān miskīn fırṣatı
ġanimiyyet bilüp elinde

18. **görür:**-*ür*
Sayfa 52
Satır: **1**
Bir şeyin vaziyetini gör-, tanık ol-.

varur görür ki zeytūn
aġacından şeker aḳup erik
aġacından ṣaḳız aḳar dervīş
daḫı şekeri ḳoparup

19. **görmez:**-*mez*
Sayfa 34
Satır: **2**
Bilmek.

Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş

20. **görür:**-*ür*
Sayfa 36
Satır: **18**
(Rüya) görmek.

Hersek nām-maḥalde ḳalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

21. **gördüm:**-*dü, -m*
Sayfa 47
Satır: **15**
(Rüya) görmek.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

22. **görüp:**-*üp*
Sayfa 16
Satır: **1**
Tedârikin gör II Hazırlık yapmak.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzūle emr
iderler fuḳarā dirler ki

<u>götür:</u>

1. **götüreyüm:**-*eyüm*
Sayfa 20
Satır: **17**
Götürmek.

ṣubaşıya götüreyüm ve
müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pīrezeniñ başı devletlü imiş

2. **götürüp:**-*üp*
Sayfa 20
Satır: **13**
Götürmek.

nām ḳaryeye götürüp bir
ḫāneye ḥaps ider meğer
ol ṣaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi
var imiş vālidesine

3. **götürüp:**-*üp*
Sayfa 45
Satır: **2**
(bir şeyi) getirmek.

kesmeğe cemʿiyet idüp
Kūhistāne revāne olduḳda
bir küçük tencerede bir
miḳdār pirinç şorbası
götürüp likin

<u>göz:</u>

1. **gözsüz:**-*süz*
Sayfa 49
Satır: **11**
Göz, görmek organı.

gözsüz kelb kāh ceddüm
Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ duʿā
revzenesinde yaturdı kāh

<u>gözden ṭulunur:</u>

1. **gözden ṭulunur:**-*ur*
Sayfa 33
Satır: **7**
Kelime Tipi: **Deyim**
Gözden tulunmak II Gözden kaybolmak.

Gözden ṭulunur didiler
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

<u>gözi açılup:</u>

1. **gözi açılup:**-*ıl, -up-up*
Sayfa 50
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Gözünü açmak.

feryād eyledi anda ḥāżır olan
cemāʿat cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılup evvelki gibi

<u>gözin açup:</u>

1. **gözin açup:**-*up*
Sayfa 36
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Gözünü açmak, uyanmak.

Ḥażretleri gözin açup bir
daḫı nevme ṭālibe olmaz
Baʿdehu nice esrār keşf olup
maʿārif-i İlahīyyeye

<u>gözinden ġāʾib olur:</u>

1. **gözinden ġāʾib olur:**-*ur*
Sayfa 39
Satır: **9**
Kelime Tipi: **Deyim**
Gözden kaybolmak.

olur Menḳıbe mervīdür ki Ebuʾl-Feth Sulṭān Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān

gözlüye gizli yoḳdur:

1. **gözlüye gizli yoḳdur:**-*dur*
Sayfa 10
Satır: **17**
Kelime Tipi: **Atasözü**
Atasözü. Neyi görmesi gerektiğini iyi bilen kişiden hiçbir şey saklanamaz.

zīrā gözlüye gizli yoḳdur Sulṭān Eşref-zāde daḫı erbaʿīnde gördükleri vāḳıʿatlaruñ kaġıdını ṭaleb

2. **gözlüye gizli yoḳdur:**
Sayfa 25
Satır: **11**
Kelime Tipi: **Atasözü**
Atasözü. Neyi görmesi gerektiğini iyi bilen kişiden hiçbir şey saklanamaz.

ve nuḳūşı görür zīra gözlüye gizli yoḳdur
Menḳıbe Selāṭīn-i ʿiẓāmdan Ebuʾl-Feth Sulṭān

guft u gu:

1. **guft u gu:**
Sayfa 50
Satır: **32**
Kelime Tipi: **-**
Dedikodu.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

gufte olup:

1. **gufte olup:**-*up*
Sayfa 50
Satır: **28**
Kelime Tipi: **-**
Söz olmak.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı pīride teʾehhül eyleyüp Zevceleri ḥāmile olduḳda ahali-i İzniḳ beyninde gufte olup bu veled şeyḫden

gülbangu zikruʾllah:

1. **gülbangu ẕikruʾllah:**
Sayfa 38
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Eskiden muhtelif tarîkatların âyinlerinde, saray, lonca, yeniçeri ocağı, mehter vb. yerlerdeki muayyen merâsimlerde belli bir tertîbe göre yüksek sesle okunan duâ ve ilâhî dizisi [Gülbank, hep berâber veya topluluğun içinden bir kişi tarafından okunur, Sayfaleri "Allah Allah" veya "hû" zikriyle ona katılırlardı].

gülbangu ẕikruʾllah ṣādāsı gelür yaylaḳda Pıñarbaşında olan mescid-i şerīfde olmaḳ ẓannıyla

gülşen- i ḥaḳīḳatuñ gül-i bī-ḫārı:

1. **gülşen- i ḥaḳīḳatuñ gül-i bī-ḫārı:**-*ı*
Sayfa 6
Satır: **11**
Kelime Tipi: **Kalıp**
İfade
Gerçek gül bahçesinin dikensiz gülü.

i ḥaḳīḳatuñ gül-i bī-ḫārı Ḥażreti eʾs-Seyyid Muḥammedüʾl Buḫārī eʾş-şehir be-Emir Sulṭān

gülşen-i ʿışḳda:

1. **gülşen-i ʿışḳda:**-*da*
Sayfa 61
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Aşkın gül bahçesi.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı - her seḥer iñler nāleler eyler Gülşen-i ʿışḳda şol hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

gülżār oldı:

1. **gülżār oldı:**-*dı*
Sayfa 60
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Gül bahçesi olmak.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardur nitekim bu İlāhīzāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür ẕikriyle ʿāşıḳ gülżār oldı tāze-

gün:

1. **gün:**
Sayfa 9
Satır: **16**
Gün, zaman.

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya dāḫil olacaġı gün Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı Ḥacc-ı şerīfde imişler

2. **gün:**
Sayfa 11

Satır: **11**
Gün, zaman.

olurlar ammā birḳaç gün mürūr itdükde ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından ḫuṭūr ider ki

3. **güne:**-*e*
Sayfa 12
Satır: **7**
Gün, zaman.

otuz güne varduḳda otuz birinci günüñ gicesi ḫādim olan dervīş bulamac ile ḥücre ḳapusına varup

4. **günüñ:**-*üñ*
Sayfa 12
Satır: **7**
Gün, zaman.

otuz güne varduḳda otuz birinci günüñ gicesi ḫādim olan dervīş bulamac ile ḥücre ḳapusına varup

5. **günde:**-*de*
Sayfa 13
Satır: **16**
Gün, zaman.

ḫalvetḫānenüñ bābını feṭḥ iderler ḥāżır olan dervīşān görürler ki daḫı otuzuncu günde nice

6. **gün:**
Sayfa 14
Satır: **15**
Gün, zaman.

maḳṣūda gelelüm çün Eşref-zāde Efendiyi ol gün ḫalvetḫāneden çıḳup Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri daḫı

7. **gün:**
Sayfa 15
Satır: **15**
Gün, zaman.

Rūmīye ḳırḳ gün içinde himmet idüp iẕn ü icāzet virdi deyü ḳıyl ü kāl idicek ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i

8. **gün:**
Sayfa 16
Satır: **1**
Gün, zaman.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya teferrüce giderler varup bir beyābanda nüzūle emr iderler fuḳarā dirler ki

9. **gün:**
Sayfa 27
Satır: **10**
Gün, zaman.

gelecek yollarına ḳarşu aʿṣalarına ittika idüp mürāḳabe tururlar ol gün Eşref-zāde Ḥażretlerine

10. **gün:**
Sayfa 35
Satır: **22**
Gün, zaman.

merḥūme Zeliḫā Ḥātun vālid-i büzürgvārlarınuñ türbeʾ-i münīfelerinde birḳaç gün iʿtikāfa niyet idüp

11. **gün:**
Sayfa 49
Satır: **18**
Gün, zaman.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede ḥayātda idiler bir

gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i İzniḳ bu kelbceğizi

12. **gün:**
Sayfa 49
Satır: **22**
Gün, zaman.

mülāzemeti eyyāmı ḳırḳ güne bāliġ olduḳda ḳırḳ birinci gün ḫalḳ ṣalāt-ı ẓuhūrdan çıḳduḳlarında ol

13. **güne:**-*e*
Sayfa 49
Satır: **21**
Gün, zaman.

mülāzemeti eyyāmı ḳırḳ güne bāliġ olduḳda ḳırḳ birinci gün ḫalḳ ṣalāt-ı ẓuhūrdan çıḳduḳlarında ol

14. **gün:**
Sayfa 50
Satır: **13**
Gün, zaman.

gün mürūrında ḫāṭıruma ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir küçük adamdur bu ḳırḳ nefer kimesneyi nice

15. **gün:**
Sayfa 51
Satır: **12**
Gün, zaman.

Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi ibniʾṣ-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri bir gün bu boyalıca nām ḳaryeden

16. **gün:**
Sayfa 52
Satır: **5**
Gün, zaman.

Ḥamdī Efendi Ḥażretleri bir gün Kilise Dağı ṭarafına teferrüce teşrīf itmişler meğer geyik

17. **gün:**
Sayfa 52
Satır: **14**
Gün, zaman.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar ihtimām olındı aṣlā müfīd olmayup altı gün ol mevżiʿde oturıldı ve havā

18. **gün:**
Sayfa 52
Satır: **15**
Gün, zaman.

münkeşif olmayup yedinci gün Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Ḳuddise Sırruhu ṣalāt-ı ṣubḥı edā idüp vird-

19. **güni:**-*i*
Sayfa 55
Satır: **20**
Gün, zaman.

Efendiden görüp müstaḫlef olmışlardur Baʿdehu biñ yüz dört Ramażan-ı şerīfinüñ onuncı güni

20. **gün:**
Sayfa 61
Satır: **12**
Gün, zaman.

göçdi Eşref-zāde ʿİzzeʾd-din Efendi ḳuṭb iken tāriḫ-i intiḳālleridür 1153 Menḳıbe bir gün

21. **günden:**-*den*
Sayfa 61
Satır: **15**
Gün, zaman.

Bir ḳaç günden ṣoñra İzniḳden ḫaber gelmiş ki başuñuz ṣaġ olsun birāderüñüz Şeyḫ ʿAbdullah

22. **günlerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 62
Satır: **20**
Gün, zaman.

birāderidür Emr-i Şeyḫūḫiyetde birāder-zādesi ile münāzaʿa eylemişken müḳābele günlerini terk

23. **gün:**
Sayfa 65
Satır: **19**
Gün, zaman.

ḥayātında bir gün aḫşam ezānına Allahüekber didüği gibi ġāʾib

24. **gün:**
Sayfa 66
Satır: **7**
Gün, zaman.

buyururlar Menḳıbe bir gün Sinān Ḥażretleri İzniḳ Gölünüñ sāḥilinde teferrüce varurlar meğer

25. **gün:**
Sayfa 66
Satır: **11**
Gün, zaman.

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol gün ki Sinān Dede Ḥażretleri ol maḥalle varurlar balıḳçılar balıḳ

26. **gün:**
Sayfa 69
Satır: **21**
Gün, zaman.

ider ki bir gün Şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde ḥāżır idüm Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede

gündüz:

1. **gündüz:**
Sayfa 56
Satır: **28**
Gündüz.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

günlerde bir gün:

1. **günlerde bir gün:**
Sayfa 19
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Geçmiş zamanda bir gün, vaktiyle, herhangi bir gün anlamına gelir.

ḥikmet-i Ḫudā günlerde bir gün Ḥamādan bir kimesne İzniḳe gelür Sulṭān Eşref-zādeyi bu ḥalde

gūş:

1. **gūşlarına:**-*lar, -ı, -(n)a*
Sayfa 13
Satır: **19**
Kulak.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī Hū dirler evvelkine

cevap gelmez bir daḫı Hū dirler anda daḫı nidā

2. **güşüne:**-*ū, -(n)e*
Sayfa 38
Satır: **16**
Kulak.

Menḳıbe muḥkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb güşüne bir

güş eyleyince:

1. **güş eyleyince:**-*(y)ince*
Sayfa 62
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Dinlemek, kulak vermek.

gūyā olmışdur Fevtini güş eyleyince Eşrefī tārīḫ didi Ḥamdī-zāde eyledi dār-ı fenādan intiḳāl 1106

güş idenler:

1. **güş idenler:**-*en, -ler*
Sayfa 56
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Duymak.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala gelsün berū Dôst ṣedāsın güş idenler ṣala gelsün berū
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere ṣala gelsün berū

güş idüp:

1. **güş idüp:**-*üp*
Sayfa 31
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Kulak vermek, dinlemek.

muṭmaʾinneh irciʿī İlā-Rabbike Rāżiyeten marḍıyyeh nidāsını güş idüp icābına li-hezihiʾd

2. **güş idüp:**-*üp*
Sayfa 61
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Kulak vermek, dinlemek.

İsmaʿil Rūmī Ḳuddise Sırruhuʾs-Sāmī Ḥażretlerine ḳarīndür Güş idüp aḥbāb fevtin eylediler āh vāh

güş itdiğüm:

1. **güş itdiğüm:**-*diğ, -üm*
Sayfa 64
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Duymak.

defîn ü pederine vü birāderine ḳarīndür o mifżāl-i cihānuñ rıḥletin güş itdiğüm birle didüm tārīḫ-i

güyā:

1. **güyā:**
Sayfa 45
Satır: **11**
Sanki, âdeta.

çorba yine evvelki gibi ḳalup güyā içinden bir ḳaşıḳ alınmamışa benzerdi
Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

güyā olmışdur:

1. **güyā olmışdur:**-*mış, -dur*
Sayfa 62
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Söyleyen, söyleyici olmak.

gūyā olmışdur Fevtini güş eyleyince Eşrefī tārīḫ didi Ḥamdī-zāde eyledi dār-ı fenādan intiḳāl 1106

2. **güyā olmışdur:**-*mış, -dur*
Sayfa 54
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Söyleyen olmak.

olmışdur Ruḥ-ı Sırrī ʿAlī becennet-bād sene 1046
Ḥażreti eʾṣ-Ṣeyḫ Ḥamdīʾ-i Sānī İbnüʾṣ-Ṣeyḫ Sırrī

güyā olmışlar:

1. **güyā olmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 64
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Söyleyen, söyleyici olmak.

imiş ve ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-
gūyā olmışlar Eʾṣ-Ṣeyḫ Faḫreʾd-din Efendi Ṣeyḫ

güyen olmışlardur:

1. **güyen olmışlardur:**-*mış, -lar, -dur*
Sayfa 59
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Söyleyen kimse, söyleyici olmak.

olmışlardur cevherīn ḥarfiyle fevtine Ḥasībā tārīḫ
Cilve-gāhın Şerefüñ ide Ḫudā dār-ı cinān sene

H

ḫāb:

1. **ḫābda:**-*da*
Sayfa 37
Satır: **19**
Uyku.

Maḥbūs daḫı bīdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde

ḫaber:

1. **ḫaber:**
Sayfa 12
Satır: **17**
Haber, bilgi.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber dervīṣān içinde ṣāyiʿ olup baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe gidelüm bir meyyiti

2. **ḫaber:**
Sayfa 63
Satır: **5**
Haber, bilgi.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı cemʿ idüp gelsünler ve bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḫir

ḫaber gelmiş:

1. **ḫaber gelmiş:**-*miş*
Sayfa 61
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Bir olay, bir olgu üzerine bilginin ulaşması.

Bir ḳaç günden ṣoñra İzniḳden ḫaber gelmiş ki başuñuz ṣaġ olsun birāderüñüz Şeyḫ ʿAbdullah

haber olduḳda:

1. **ḫaber olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 28
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Haberin gelmesi, haberin iletilmesi.

ḫaber olduḳda iskele ṭarafında olan Temür Ḳapuya ḳarşu gelüp Eşref-zāde Efendinüñ mübārek ellerin

ḫaber virdiler:

1. **ḫaber virdiler:**-*di, -ler*
Sayfa 61
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Ulaştırmak, bildirmek.

aldurdum didüği güni ḫaber virdiler Şeyḫ Aḥmed Efendi İbn Şeyḫ Ḥamdī-i Sānī Efendi bu Şeyḫ-i

haber virüñ:

1. **ḫaber virüñ:**-*üñ*
Sayfa 28
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Bildirmek, ulaştırmak.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan pādişāha gelürler ve ṣādır olan kelimātları ḫaber virürler pādişāhuñ

haber virürler:

1. **ḫaber virürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 28
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Ulaştırmak, bildirmek.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan pādişāha gelürler ve ṣādır olan kelimātları ḫaber virürler pādişāhuñ

ḫaberümüz yoḳdur:

1. **ḫaberümüz yoḳdur:**-*dur*
Sayfa 46
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Bilgisi bulunmamak.

yoḳdur deyü mükāleme esnāsında Şeyḫ Ḥażretleri bendelerine nidā idüp buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

ḥabīb dede:

1. **ḥabīb dede:**
Sayfa 24
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tırsi'nin talebesi.

Ḥabīb Dede vasıṭasıyla zīb-i maḥāfil-i kürsī Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden naḳl buyurmışlar ki

2. **ḥabīb dede:**
Sayfa 46
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tırsi'nin talebesi.

yoḳdur deyü mükāleme esnāsında Şeyḫ Ḥażretleri bendelerine nidā idüp buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

3. **ḥabīb dede:**
Sayfa 49
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tırsi'nin talebesi.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede ḥayātda idiler bir

gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i İzniḳ bu kelbceğizi

ḥabīb dededen:

1. **ḥabīb dededen:**-*den*
Sayfa 44
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tırsi'nin talebesi.

ʿāṣā- dārı Ḥabīb Dededen mervīdür ki Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Ḥażretleri Tirse nām yaylaḳda olan

ḥacc:

1. **hacca:**-*a*
Sayfa 59
Satır: **23**
İslam dininin beş şartından biri olan ve belirli şartlar dahilinde her Müslüman'ın ömründe en az bir defa Kurban Bayramı günlerinde belirli usüllere göre yapması gereken ibadet.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

2. **hacca:**-*a*
Sayfa 59
Satır: **26**
İslam dininin beş şartından biri olan ve belirli şartlar dahilinde her Müslüman'ın ömründe en az bir defa Kurban Bayramı günlerinde belirli usüllere göre yapması gereken ibadet.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

ḥacc-ı şerīfde:

1. **ḥacc-ı şerīfde:**-*de*
Sayfa 9
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli Hac ibadeti.

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya dāḫil olacaġı gün Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı Ḥacc-ı şerīfde imişler

ḥacc-ı şerīfden:

1. **ḥacc-ı şerīfden:**-*den*
Sayfa 9
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli Hac ibadeti.

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden gelmişler ekābir ve aʿyān vilāyet-i Ḥamāda saġīr ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

ḥacc-ı şerīfe:

1. **ḥacc-ı şerīfe:**-*e*
Sayfa 58
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli Hac ibadeti.

içün taʿmīr ve tevsīʿ eylemişlerdür Baʿdehu Ḥacc-ı şerīfe niyet idüp ravża-i seyyidüʾl-enāmı ziyāretden

2. **hacc-ı şerīfe:**-*e*
Sayfa 59
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli Hac ibadeti.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

hācī ahmed:

1. **hācī ahmed:**
Sayfa 59
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
El-hac Ahmet. II Şeyh Şerafeddin Efendi'nin berberi.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

ḥācī bayrām:

1. **ḥācī bayrām:**
Sayfa 14
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430) Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır.

Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

tepesinde bir pul vardur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī yine Ḥācī Bayrām

<u>ḥācī bayrām velī:</u>

1. **ḥācī bayrām velī:**
   Sayfa 14
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   (ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

<u>ḫācī bayrām velī kisvesi:</u>

1. **ḫācī bayrām velī kisvesi:**
   Sayfa 14
   Satır: **20**
   Kelime Tipi: **-**
   Hacı Bayram Veli tarikatına mahsus olan özel kıyâfet.

Ḥażretlerinüñ reʾs-i saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ kisveleri altı terk ve

<u>ḫācī bayrām-ı velī:</u>

1. **ḫācī bayrām-ı velī:**
   Sayfa 6
   Satır: **23**
   Kelime Tipi: **-**
   (ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

içine benefşe yaġı koyup Eşref
beyinleri oynar Ḥācī Bayrām-ı Velī mübārek elleriyle

2. **ḥācī bayrām-ı velī:**
Sayfa 6
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

intiḳālimüz daḫı ḳarībdür varuñ şehr-i Anḳaraya ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı Velī birāderümüze çün

3. **ḥācī bayrām-ı velī:**
Sayfa 6
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

içine benefşe yaġı koyup Eşref
beyinleri oynar Ḥācī Bayrām-ı Velī mübārek elleriyle

4. **ḥācī bayrām-ı velī:**
Sayfa 7
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

alup taṯhīr-i beytüʾl-ḥelāya muḳayyed oldılar Çün

Ḥācī Bayrām-ı Velī anlaruñ kemāl-i inḳıyādlarını

5. **ḥācī bayrām-ı velī:**
Sayfa 8
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

ḫizmetlerinde olduḳ dan ṣoñra Ḥācī Bayrām-ı Velī kendü kerīmelerini Ḫayrü'n-nisā Eşref-zāde Efendiye

6. **ḥācī bayrām-ı velī:**
Sayfa 8
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī Bayrām-ı Velī kerīmesinden bir kerīmeleri olur ki ismini Züleyḫā

7. **ḥācī bayrām-ı velī:**
Sayfa 8
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

Sulṭānum seyr ü sülūk tamāmı şimdiki maḳāmumuz mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur Ḥācī Bayrām-ı Velī

8. **ḥācī bayrām-ı velī:**
Sayfa 50
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḳuddise Sırruhu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ zevceleri Ḥācī Bayrām-ı Velī

ḥācī bayrām-ı velī ḥażretlerinden:

1. **ḥācī bayrām-ı velī ḥażretlerinden:***--(n)den-ler, -i, -(n)den*
Sayfa 6
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

Ḥażretlerinden tövbe ve inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya muvāẓabat iderler bir rütbe ki mübārek reʾslerinde

ḥācī bayrām-ı velī ḥażretlerine:

1. **ḥācī bayrām-ı velī ḥażretlerine:***-ler, -i, -(n)e-leri, -(n)e*
Sayfa 7
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)
Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle

anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

ibtidāʿ ʿAḳşemseʾd-din Ḥażretlerine varup ṣoñra Ḥācī
Bayrām-ı Velī Ḥażretlerine varmışlar Küllīʾṭ-

2. **ḥācī bayrām-ı velī ḥażretlerine:***-ler, -i, -(n)e-n, -e*

Sayfa 7
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

Ḥażretlerine teveccüh eṣnāsında ḫāṭırına gelür ki n´ola yine ʿAzīz Ḥażretleri bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

ḫācī bayrām-ı velīniñ:

1. **ḥācī bayrām-ı velīniñ:***-niñ*

Sayfa 7
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

ṭarīḳıyn ittifāḳ bunuñ üzerine der ki Eşref-zāde
Efendi Ḥācī Bayrām-ı Velīniñ on bir sene

ḫācī bayrām-ı velīnüñ:

1. **ḥācī bayrām-ı velīnüñ:***-nüñ*

Sayfa 7
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 833/1430)

Bayramiyye tarikatının kurucusu.Mutasavvıf ve şairdir. Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayramiyye'nin pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV. yüzyılın ilk yarısında Orhan Gazi döneminde Ankara'da doğdu. Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının Sayfa safhaları hakkında bilgi yoktur. Türbesi, Ankara'da Hacı Bayram Camii'nin bitişiğinde bulunmaktadır. Asıl adı Numan bin Ahmed'dir. Somuncu Baba diye bilinen Hamideddin-i Veli onu talebeliğe kabul

etti. Din ve fen ilimlerinde yüksek derecelere kavuşturdu. Ona Bayram lakabını veren de hocası Hamideddin-i Veli'dir. Bir süre sonra Şeyh ile hacca gidince Hacı Bayram oldu. Kendisine ermiş gözüyle bakıldığı için de ' 'Hacı Bayram Velî' ismiyle anılmaya başladı.1412 yılında Hacı Bayram-ı Veli, hocası Hamidüddin'in Aksaray'da ölümünden sonra Ankara'ya dönüp irşad faaliyetlerine başlar. Bu tarih, ilk Türk tarikatı olan Bayramiye tarikâtının kuruluşu kabul edilir.

teklîf itmeye idi Çün Ḥācī Bayrām-ı Velīnüñ āsitāne-i saʿādetlerine varduḳda taṭhīr-i beytüʾl-

ḥadd ü ḥesābını:

1. **ḥadd ü ḥesābını:**-*ı, -(n)ı*
   Sayfa 66
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Sınır ve adet.

ḥesābını kātipler ḳaleme almaḳ mümkün olmaz Şeyḫ Muḥammed Efendi İbn Ḫalīl babalaru

ḥadd-i nisvāna:

1. **ḥadd-i nisvāna:**-*a*
   Sayfa 47
   Satır: **7**
   Kelime Tipi: **-**
   Kadınlık çağı.

nisvāna irişdüğümde beni Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīye ber-mūcib-i şerʿ-i şerīf ʿaḳd ü nikāḥ

ḫadd-i şöhrete:

1. **ḫadd-i şöhrete:**-*e*
   Sayfa 3
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Şöhret derecesi.

El-Ḳādirī El-İzniḳī Ḳuddise Sırruhu Ḥażretlerinüñ vü ḫulefāsınuñ vü evlād-ı emcādınuñ ḥadd-i şöhrete

ḫādim olan:

1. **ḫādim olan:**-*an*
   Sayfa 12
   Satır: **8**
   Kelime Tipi: **-**
   Hizmet eden, hizmetçi olmak.

otuz güne varduḳda otuz birinci günüñ gicesi ḫādim olan dervīş bulamac ile ḥücre ḳapusına varup

ḫādimetīn-i devlet-i āl-i ʿosmān:

1. **ḫādimetīn-i devlet-i āl-i ʿosmān:**
   Sayfa 49
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   Büyük Osmanlı devletinin hizmetkârı.

Ḫādimetīn-i devlet-i āl-i ʿOsmān Sulṭān Selīmden berīdür Ḥaḳḳ Teʿālā rūz-ı ḳıyāmete degin fetḥ ü

ḫāḳān-ı ʿosmaniyeden:

1. **ḫāḳān-ı ʿosmaniyeden:**-*den*
   Sayfa 53
   Satır: **18**
   Kelime Tipi: **-**
   Osmanlı Devleti.

dermiyān idüp envāʿ-ı ibādāta iştiġāl üzere iken Ḫāḳān-ı ʿOsmaniyeden Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābiʿ

ḥaḳḳ:

1. **ḥaḳḳ:**
   Sayfa 15
   Satır: **6**
   Allah.

sikkesi yedi terk olduġına ḥikmet budur deyü buyurmışlar ki keçeden itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

2. **ḥaḳḳa:**-*a*
   Sayfa 20
   Satır: **10**
   Allah.

cümle maḫlūḳ Ḥaḳḳ Teʿālānuñ bendesidür anuñ içün ḫalḳdan Ḥaḳḳa ḳaçmışdur çün şaḫṣ-ı

3. **ḥaḳḳa:**-*a*
   Sayfa 32
   Satır: **19**
   Allah.

Ḥaḳḳa ḥamd ü ṣenā iderler ve bu kerāmete ḥāżır-ı biʾl-meclis olan ehl-i ḥāl fuḳarā cümlesi müşāhede

4. **ḥaḳḳ:**
   Sayfa 46
   Satır: **16**
   Allah.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler
ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle ve ʿālā kemāl-i

5. **ḥaḳḳa:**-*a*
Sayfa 60
Satır: **5**
Allah.

Ḥaḳḳa ḥamd ü s̱enā eyledüm
Baʿdehu rūz-be-rūz
bilkülliye ḫastalık
üzerümden gidüp şifāyāb

ḥaḳḳ dostıdur:

1. **ḥaḳḳ dostıdur:**-*dur*
Sayfa 33
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Allah dostları, veliler, pirler.

Gerçi kim ölmez didiler
Ḥaḳḳ dostıdur ol didiler

ḥaḳḳ dostları:

1. **ḥaḳḳ dostları:**-*lar, -ı*
Sayfa 33
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Allah dostları, veliler, pirler.

Ḥaḳḳ dostları dirildiler
Kaʿbede namāz ḳıldılar

ḥaḳḳ sübḥānehu ve teʿālā:

1. **ḥaḳḳ sübḥānehu ve teʿālā:**
Sayfa 13
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Şanı yüce, kusur ve noksandan münezzeh olan Cenâb-ı Hak.

Teʿālā ile ʿahd idüp ṭururam
ki çihil rūz olmayınca
ihrāc eylemezem Dervīşān
daḫı münfaʿil olup

ḥaḳḳ sübḥanehu ve teʿālādan:

1. **ḥaḳḳ sübḥanehu ve teʿālādan:**-*dan*
Sayfa 42
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Şanı yüce, kusur ve noksandan münezzeh olan Cenâb-ı Hak.

Ḥaḳḳ Sübḥanehu ve
Teʿālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve
aḫfād-ı ʿizāmını ilā-

ḥakk teʿālā:

1. **ḥaḳḳ teʿālā:**
Sayfa 23
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah.

içinde bükülüp didi ki Yā
Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ
Teʿālā baña ḳıyamete dek
mehil virmişdür

2. **ḥaḳḳ teʿālā:**
Sayfa 23
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah.

ḥālet-i nezʿde yanlarına
varup īmanlarına ḳaṣd
itmem Sulṭān Eşref-zāde dīr
ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā

3. **ḥaḳḳ teʿālā:**
Sayfa 49
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah.

Ḫādimetīn-i devlet-i āl-i
ʿOs̱mān Sulṭān Selīmden
berīdür Ḥaḳḳ Teʿālā rūz-ı
ḳıyāmete degin feṭḥ ü

ḥakk teʿālānuñ:

1. **ḥaḳḳ teʿālānuñ:**-*nuñ*
Sayfa 20
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah.

cümle maḫlūḳ Ḥaḳḳ
Teʿālānuñ bendesidür anuñ
içün ḫalḳdan Ḥaḳḳa
ḳaçmışdur çün şaḫṣ-ı

ḥaḳḳ teʿālānuñʿināyeti:

1. **ḥaḳḳ teʿālānuñʿināyeti:**
Sayfa 11
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah'ın iyiliği, lütfu.

bu derde deyü huẓūr-ı
ḳalblerini perişān ider Ḥaḳḳ
Teʿālānuñʿināyeti ve Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ

ḥaḳḳında:

1. **ḥaḳḳında:**
Sayfa 29
Satır: **7**
Hususunda, üzerine.

ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan
ḫalāṣları ḥaḳḳında
himmet ricā iderem deyü
buyururlar Sulṭān Eşref-

ḥal:

1. **ḥālini:**-*i, -n, -i*
Sayfa 19
Satır: **22**
Tasavvufta kulun gayreti ve kastı olmadan sırf

Allah'ın bir lutfu olarak kalbe gelen mânâ, feyiz, bunun dervişe geçici olarak verdiği coşkunluk ve cezbe.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki siz bu ʿazīziñ
keyfiyet ve ḥālini
bilmezsüñüz böyle istiḥḳār

2. **ḥaliyle:**-*i, -(y)le*
Sayfa 9
Satır: **13**
Eş.

ḥaliyle ve kerīmeleriyle
meʿan ḳalḳup Ḥamāya
giderler meğer hikmet-i
Rabbāni ol sene Şeyḫ

3. **ḥaliyle:**-*i, -(y)le*
Sayfa 11
Satır: **6**
Eş.

toz̧uyla ḥalvetḫāneye dāḫil
olurlar Şeyḫ Ḥüseyin
daḫı Eşref-zādenüñ ḥaliyle
ve kerīmesini kendi

4. **ḥāl:**
Sayfa 10
Satır: **10**
Vaziyet, hâl, durum.

geliyor fenālarından Eşref-
zāde Efendiyi bilmezler
ṣuret-bīn olduklarından
ʿākıbetüʾl-emr bu ḥāl Şeyḫ

5. **ḥāli:**-*i*
Sayfa 11
Satır: **14**
Vaziyet, hâl, durum.

ṭoġru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç
bilmem ne çāredür

6. **ḥālinize:**-*iniz, -e*
Sayfa 11
Satır: **21**
Vaziyet, hâl, durum.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ
Şeyḫ Efendi Ḥażretleri
bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām
daḫı bī-nihāye ve dest

7. **ḥāline:**-*i, -n, -e, -*
Sayfa 12
Satır: **6**
Vaziyet, hâl, durum.

ve şükr idüp secdeye vardı
Baʿdehu ḥużūr-ı tāmmıla
kendü ḥāline meşġūl oldı
Çün eyyām-ı erbaʿīn

8. **ḥālini:**-*i, -n, -i*
Sayfa 15
Satır: **18**
Vaziyet, hâl, durum.

velāyetle maʿlūm olup
dervīşāna Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve
ḥālini bildürmek içün

9. **ḥālinde:**-*i, -(n)de*
Sayfa 24
Satır: **5**
Vaziyet, hâl, durum.

müridliğüm ḥālinde Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ
bir ḫidmeti olsa buyururlardı
varup ḫidmeti edā

10. **ḥālüme:**-*(ü)m, -e*
Sayfa 24
Satır: **7**
Vaziyet, hâl, durum.

idüp yine ḥālüme meşġūl
olurdum bir gün pazarda
bir ḫidmetleri var imiş varup
ol ḫidmeti edā

11. **ḥāl:**
Sayfa 38
Satır: **1**
Vaziyet, hâl, durum.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp
bu adam ḳanda gider
dimezler Bi-ḥikmetullahi
Teʿālā bir ṣanduḳcı

12. **ḥāli:**-*i*
Sayfa 40
Satır: **11**
Vaziyet, hâl, durum.

adamları meʾyūs olup
İstanbula gelüp bu ḥāli
Maḥmūd Paşaya iʿlām
iderler Maḥmūd Paşa daḫı

13. **ḥālinde:**-*i, -n, -de*
Sayfa 42
Satır: **14**
Vaziyet, hâl, durum.

Menḳıbe Şeyḫ ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī Ḥażretleri
mürīdliği ḥālinde her bār
Sulṭān Eşref-zādeye ilḥāḥ

14. **ḥālde:**-*de*
Sayfa 48
Satır: **12**
Vaziyet, hâl, durum.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden ḳaldururlar
bu ḥālde iken bīdār oldum ve
feryād eyledüm ve

<u>ḫāl olup:</u>

1. **ḥāl olup:**-*up*
Sayfa 48
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Bir durumun ortaya çıkması.

taḥta cülūs idüp taḥt yerinde
reʿāya ve asker-i İslām
āsūde ḥāl olup

<u>hālā:</u>

1. **ḥālā:**
Sayfa 34
Satır: **15**
Bu zamâna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

tevāżuʿ idi ḥālā merḳad-ı
münīrleri olan maḥalle
ahālisi inkār üzere olup
rencīde iderler imiş ḥatta

2. **ḥālā:**
Sayfa 42
Satır: **8**
Bu zamâna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda
İzniḳde olurlar imiş
ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı
bu ʿādeti icrā iderler

3. **hālā:**
Sayfa 51
Satır: **18**
Bu zamâna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

tamāmüʾl-ḫāṭıra meğer Şeyḫ
Efendi Ḥażretleri daḫı
hālā evlād-ı kirāmları
taṣarrufında olan zeytūn

4. **ḥālā:**
Sayfa 54
Satır: **10**
Bu zamâna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

Ḥażreti Şeyḫe bir tīġ-ı bī-
dirīġ-i sertīz ihdā
buyurmışlar ki ḥālā evlād-ı
kirāmları taṣarrufında

5. **ḥālā:**
Sayfa 65
Satır: **8**
Bu zamâna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

ṭarīḳat ve aḫẕ ü iẕn ü icāzet
idüp gelüp Burusada
ḥālā mezār-ı müteberrikleri
olan maḳām-ı mübāreke

6. **ḥālā:**
Sayfa 68
Satır: **8**
Bu zamâna kadar, daha, henüz, şimdi bile, hâlen.

teslīm idüp Burusada dāhil-i
ḥiṣārda Ḍarbhane
Maḥallesinde vāḳiʿ ḥālā
kerīme-i mükerremeleri

<u>halāṣ:</u>

1. **ḫalāṣları:**-*lar, -ı*
Sayfa 29
Satır: **7**
Kurtulma, kurtuluş.

ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan
ḫalāṣları ḥaḳḳında
himmet ricā iderem deyü
buyururlar Sulṭān Eşref-

2. **ḫalās:**
Sayfa 37
Satır: **18**
Kurtulma, kurtuluş.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde
nümāyān olup
buyururlar ki ḫalās zamānı
geldi tiz ḳalḳ git

3. **ḫalāṣı:**-*ı*
Sayfa 39
Satır: **15**
Kurtulma, kurtuluş.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile
zamān-ı yesīrde İzniḳe

4. **ḫalāsın:**-*ı, -n*
Sayfa 40
Satır: **3**
Kurtulma, kurtuluş.

Maḥmūd Paşanuñ ḫalāsın
niyāz iderler ol Pīre-zen
Maḥmūd Paşanuñ maġḍūb
idügin istimāʿ idicek el-

<u>halāṣ iderüz:</u>

1. **ḫalāṣ iderüz:**-*erüz*
Sayfa 36
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Kurtarmak.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir
ki ṣakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz
Maḥbūs-ı derdmend der ki

<u>halāṣ itdüñ:</u>

1. **ḫalāṣ itdüñ:**-*düñ*
Sayfa 12
Satır: **4**

Kelime Tipi: **-**
Kurtarmak.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu kelāmı istimāʿ idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

<u>ḫalās itmemek:</u>

1. **ḫalās itmemek:**-*me, -mek*
Sayfa 37
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Kurtarmak.

gelesin biz senü bu belādan ḫalās itmemek
mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı ḫôş ṭut ʿAn-ḳarīb

<u>ḫalās ola:</u>

1. **ḫalās ola:**-*a*
Sayfa 59
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
1. Kurtulmak.

deyüñ ola ki bu ḫātūn ḫastalıkdan ḫalās ola anlar daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp hemān Şeyḫ

<u>ḫalāṣ olmaḳ:</u>

1. **ḫalāṣ olmaḳ:**-*maḳ*
Sayfa 38
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
1. Kurtulmak.

maḥıbb-i ṣādıḳlar dünyā ġamından ve āḫiret ʿazābından ḫalāṣ olmaḳ biʾṭ-ṭariḳüʾl-evlādur

<u>ḫalāṣ olup:</u>

1. **ḫalāṣ olup:**-*up*
Sayfa 70
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Kurtulmak.

Biemrullahi Teʿālā ḫalāṣ olup yine diyārına revān Oldı* Eʾṣ-Şeyḫ Receb Efendi İbn Maḥmūd Eşrefī

<u>ḫalāṣ olur:</u>

1. **ḫalāṣ olur:**-*ur*
Sayfa 65
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
1. Kurtulmak.

aġlasa ve ḳurbında olan aġaca iplik bağlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve aġlayan çocuḳ māderini

<u>ḫalās olursın:</u>

1. **ḫalās olursın:**-*ur, -sın*
Sayfa 37
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
1. Kurtulmak.

ḫalās olursın deyü tebşīr buyurup ġāʾib olurlar çün ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i rāh iderler ve ol

<u>ḫalāṣıçün:</u>

1. **ḫalāṣıçün:**
Sayfa 39
Satır: **22**
Kurtulması için.

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn vardur adı filāndur bizden selām idüñ Maḥmūd Paşanuñ ḫalāṣıçün

<u>halbuki:</u>

1. **ḥālbuki:**
Sayfa 53
Satır: **7**
Oysa.

şeʾāmetidür deyü remz itdiler ḥālbuki o kelāmuñ ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

<u>ḥālet-i nezʿde:</u>

1. **ḥālet-i nezʿde:**-*de*
Sayfa 23
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Can çekişme anı.

ḥālet-i nezʿde yanlarına varup īmanlarına ḳaṣd itmem Sulṭān Eşref-zāde dīr ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā

<u>halīfe:</u>

1. **ḫalīfesi:**-*si*
Sayfa 3
Satır: **19**
Birinin yerine geçen kimse, vekil.

Sulṭānuñ ḫalīfesi ve dāmādı zīb-i maḥāfil kürsī eʾṣ-Şeyḫ ʿAbdüʾr-raḫīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḫalīfesidür

2. **ḫalīfesidür:**-*si, -dür*
Sayfa 3
Satır: **20**
Birinin yerine geçen kimse, vekil.

Sulṭānuñ ḫalīfesi ve dāmādı zīb-i maḥāfil kürsī eʾṣ-Şeyḫ ʿAbdüʾr-raḫīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḫalīfesidür

3. **ḫalīfesi:**-*si*
Sayfa 65
Satır: **5**

Birinin yerine geçen kimse, vekil.

Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmādı olan eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine ḫidmet ve tekmīl-i

4. **ḫalīfesi:**-*si*
Sayfa 67
Satır: **25**
Birinin yerine geçen kimse, vekil.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmād-ı
veraʾ-muʿtādı Şeyḫ ʿAbdurraḥīm Tırsī

ḫalīfe-i islām:

1. **ḫalīfe-i islām:**
Sayfa 29
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
İslamın halifesi.

istinṣāḥ iderler Baʿdeʾl-vāʾẕ veʾn-naṣīḥa
buyururlar ki ey ḫalīfe-i İslām bizümle ḫidmet

ḫalīfe-i islāmsuñuz:

1. **ḫalīfe-i islāmsuñuz:**-*suñuz*
Sayfa 28
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
İslamın halifesi.

deyü ilḥāḥ ve ibrām ider ʿÜlemāsı ve vüzerāsı cemʿ olup pādişāhum siz ḫalīfe-i İslāmsuñuz anlar bir

ḫalīm:

1. **ḫalīm:**
Sayfa 34
Satır: **14**
Yumuşak huylu, sakin.

Menḳıbe Mervīdür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ġāyet ḥalīm ve ṣāḥib-i

ḫalḳ:

1. **ḫalḳdan:**-*dan*
Sayfa 20
Satır: **10**
Ahali ‖ insanlar.

cümle maḫlūḳ Ḥaḳḳ Teʿālānuñ bendesidür anuñ içün ḫalḳdan Ḥaḳḳa ḳaçmışdur çün ṣaḫṣ-ı

2. **ḫalḳ:**
Sayfa 21
Satır: **9**
Ahali ‖ insanlar.

bir dervīş var imiş ḫalḳ ibtidā taḥḳīr idüp ṣoñra taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḥudā

3. **ḫalḳ:**
Sayfa 49
Satır: **22**
Ahali ‖ insanlar.

mülāzemeti eyyāmı ḳırḳ güne bāliġ olduḳda ḳırḳ birinci gün ḫalḳ ṣalāt-ı ẓuhūrdan çıḳduḳlarında ol

ḫalḳest be-men düşmen:

1. **ḫalḳest be-men düşmen:**
Sayfa 57
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Bana düşman olan halktır.

zādeʾ-i ṭabʿ-ı şerīfleridür Mā ṣāf dilāyım be-kes kīne dārīm Ḫalḳest be-men düşmen mā bā-heme yārīm

ḫallāḳ-ı lem-yezele:

1. **ḫallāḳ-ı lem-yezele:**-*e*
Sayfa 62
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Baki, sonsuz olan yaratıcı.

üzere iken biñ yüz ḳırḳ üç senesi cān-ı ʿazīzini Ḫallāḳ-ı Lem-yezele teslīm itmekle cesed-i şerīfi

ḫalvet:

1. **ḫalvetde:**-*de*
Sayfa 23
Satır: **5**
Tenha yer, boş mahal; tenhaya çekilme, tenhalık; [tas.] günahtan korunmak ve daha iyi ibadet edebilmek amacıyla ıssız yerlerde yaşamayı tercih etme, nefsi terbiye etmeye yönelik ameller.

ḫalvetde iken nıṣfuʾl-leylʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

ḫalvetḫāne:

1. **ḫalvetḫāneye:**-*(y)e*
Sayfa 11
Satır: **5**
Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

toẕuyla ḫalvetḫāneye dāḫil olurlar Şeyḫ Ḥüseyin daḫı Eşref-zādenüñ ḫaliyle ve kerīmesini kendi

2. **ḫalvetḫānenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 13
Satır: **11**
Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

ḫalvetḫānenüñ ḳapusına gelürler Dervīşāna ẕikruʾllah eylemek emr buyururlar Anlar daḫı bir

3. **ḫalvetḫānenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 13
Satır: **15**
Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

ḫalvetḫānenüñ bābını feṯḥ iderler ḥāżır olan dervīşān görürler ki daḫı otuzuncu günde nice

4. **ḫalvetḫāneden:**-*den*
Sayfa 14
Satır: **16**
Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

maḳṣūda gelelüm çün Eşref-zāde Efendiyi ol gün ḫalvetḫāneden çıḳup Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri daḫı

5. **ḫalvetḫānemde:**-*m, -de*
Sayfa 24
Satır: **17**
Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

varup ḫalvetḫānemde ẕikruʾllaha ile meşġūl oldum Sulṭān Eşref-zāde baña nidā eyleyüp eytdi ki Yā

6. **ḫalvetḫāne:**
Sayfa 50
Satır: **16**
Dervişlerin inzivaya çekilip tek başlarına ibadet ettikleri yer, halvet-gah.

terbiye ider henüz bu ḫāṭıra temām olmadın ʿAzīz Ḥażretleri ṭarfetüʾl-ʿaynda ḫalvetḫāne ḳapusına

7. **ḫalvetḫānelerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 28
Satır: **21**
Başka hiç kimsenin giremediği baş başa kalınan yer.

ḫalvetḫānelerine getürüp iclās iderler ve pādişāh Ḥażretleri kendüsi edeb ve tevāżuʿ birle ḳuʿūd idüp

ḫamā:

1. **ḥamāya:**-*(y)a*
Sayfa 9
Satır: **13**
Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

ḫaliyle ve kerīmeleriyle meʿan ḳalḳup Ḥamāya giderler meğer hikmet-i Rabbāni ol sene Şeyḫ

2. **ḥamāya:**-*(y)a*
Sayfa 9
Satır: **16**
Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya dāḫil olacaġı gün Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı Ḥacc-ı şerīfde imişler

3. **ḫamādan:**-*dan*
Sayfa 19
Satır: **19**
Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

ḥikmet-i Ḫudā günlerde bir gün Ḥamādan bir kimesne İzniḳe gelür Sulṭān Eşref-zādeyi bu ḥalde

4. **ḫamāda:**-*da*
Sayfa 34
Satır: **19**
Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôṣdur velī yerinde gerek yā

ḫamd:

1. **ḫamd:**
Sayfa 12
Satır: **4**
Kulun Allah'ın yüceliğini, sonsuz lutuf ve ihsanı karşısında yaratanına minnet ve şükran duygularını bildirmesi.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu kelāmı istimāʿ idicek Yā Rabb bizi bu endişeden ḫalāṣ itdüñ deyü ḫamd

ḫamd ü senā eyledüm:

1. **ḫamd ü senā eyledüm:**-*dü, -m*
Sayfa 60
Satır: **5**

Kelime Tipi: **-**
Şükür ve övgüde bulunmak.

Ḥaḳḳa ḥamd ü s̲enā eyledüm Baʿdehu rūz-be-rūz bilkülliye ḫastalık üzerümden gidüp şifāyāb

ḥamd ü senā iderler:

1. **ḥamd ü s̲enā iderler:***-er, -ler*
Sayfa 32
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın büyüklüğü ve lutufları karşısında onu methederek şükrünü bildirmek.

Ḥaḳḳa ḥamd ü s̲enā iderler ve bu kerāmete ḥāżır-ı biʾl-meclis olan ehl-i ḥāl fuḳarā cümlesi müşāhede

ḥamdī efendi ḥażretlerinden:

1. **ḥamdī efendi ḥażretlerinden:***-ler, -i, -(n)den*
Sayfa 49
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

pīrüm Ḥamdī Efendi Ḥażretlerinden biʾz̲-z̲āt istimāʿ olınmışdur ki buyurmışlardur vaḳtā ki

ḥamdī-i sānī:

1. **ḥamdī-i s̲ānī:**
Sayfa 55
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1069-1658): Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sânî'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makāmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

Ḥamdī-i S̲ānī

ḥamdī-zāde:

1. **ḥamdī-zāde:**
Sayfa 62
Satır: **6**
Hamdi (Sânî) evladı.

gūyā olmışdur Fevtini gūş eyleyince Eşrefī tārīḫ didi Ḥamdī-zāde eyledi dār-ı fenādan intiḳāl 1106

ḫāmile olduḳda:

1. **ḫāmile olduḳda:***-duḳ, -da*
Sayfa 50
Satır: **28**
Kelime Tipi: **-**
Gebe kalmak.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı pīride teʾehhül eyleyüp Zevceleri ḫāmile olduḳda ahali-i İzniḳ beyninde gufte olup bu veled şeyḫden

ḫamr:

1. **ḫamr:**
Sayfa 27
Satır: **3**
Ekşi. Şarap. İçki olup sarhoşluk veren şey.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki

2. **ḫamr:**
Sayfa 27
Satır: **4**
Ekşi. Şarap. İçki olup sarhoşluk veren şey.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki

ḥamza bey cāmiʿ-i şerīfinde:

1. **ḥamza bey cāmiʿ-i şerīfinde:**
Sayfa 68
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek Hamza Bey Camisi II Bursa, Muradiye Mahallesi'nde, Hamza Bey Caddesi üzerindeki cami, İzmir fatihi Hamza Bey tarafından 1477'de yaptırılmıştır. Cami, Sultan II.Murat Camisinin plan bakımından küçük bir modelidir. Son.

müteāl ile hazine-i ḳudse irtiḥal eyledi Murādiye semtinde Hamza Bey Cāmiʿ-i şerīfinde olan

ḥamza bey maḥallesinde:

1. **ḥamza bey maḥallesinde:***-(n)de*
Sayfa 67
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**

Hamza Bey mahallesi II Bursa'da bir mahalle.

Burusada Ḥamza Bey maḥallesinde medfūn olmaġla merḥūm maḥalle-i mezbūrede ṭokuz yüz

ḫāne:

1. **ḫānede:**-*de*
   Sayfa 20
   Satır: **15**
   Ev.

eydür ki vālide bir ḳaçġın ḳul ṭutdum şol ḫānede ḥaps itdüm varup çifti süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

2. **ḫāneye:**-*(y)e*
   Sayfa 20
   Satır: **13**
   Ev.

nām ḳaryeye götürüp bir ḫāneye ḥaps ider meğer ol şaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi var imiş vālidesine

3. **ḫānesine:**-*si, -n, -e*
   Sayfa 37
   Satır: **12**
   Ev.

bendsüz öñlerinde sürerler ve İstanbula vaḳt-i ẓuhūrda dāḫil olurlar bir çavuşuñ ḫānesine nüzūl

ḫānḳah:

1. **ḫānḳāh:**
   Sayfa 10
   Satır: **12**
   Tekke, dergâh, bir şeyhin idaresinde bulunan dervişlerin zikir yaptıkları, ibadet ettikleri ve kaldıkları yer.

Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerine nūr-ı velāyetle maʿlūm olup biʾẕ-ẕāt kendüleri ḫānḳāh ḳapusından

2. **ḫānḳāhlarınuñ:**-*lar, -ı, -n, -u, -ñ*
   Sayfa 27
   Satır: **8**
   Tekke, dergâh, bir şeyhin idaresinde bulunan dervişlerin zikir yaptıkları, ibadet ettikleri ve kaldıkları yer.

maʿlūm olup ṣalat-ı işrāḳı edādan ṣoñra fuḳarā ile ḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına çıkup ve ḳapucılaruñ

3. **ḫānḳāhlarında:**-*lar, -ı, -n, -da*
   Sayfa 31
   Satır: **3**
   Tekke, dergâh, bir şeyhin idaresinde bulunan dervişlerin zikir yaptıkları, ibadet ettikleri ve kaldıkları yer.

ḫānḳāhlarında ḳarar iderler likin pādişāh Ḥażretlerinüñ derūnlarını nār-ı muḥabbet iḥrāḳ idüp

ḫānḳāh-ı saʿādetlerine:

1. **ḫānḳāh-ı saʿādetlerine:**-*leri, -(n)e*
   Sayfa 18
   Satır: **20**
   Kelime Tipi: **-**
   Saadetli tekke.

Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı elḥamdülillah deyüp el ḳaldurup duʿā iderler ve ḫānḳāh-ı saʿādetlerine

ḥaps ider:

1. **ḥaps ider:**-*er*
   Sayfa 20
   Satır: **13**
   Kelime Tipi: **-**
   Bir yere kapatıp çıkmasına izin vermemek, kapatmak, alıkoymak.

nām ḳaryeye götürüp bir ḫāneye ḥaps ider meğer ol şaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi var imiş vālidesine

2. **ḥaps ider:**-*er*
   Sayfa 39
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Bir yere kapatıp çıkmasına izin vermemek, kapatmak, alıkoymak.

Ḥażretlerinüñ vezīri Maḥmūd Paşayı bir cüzʾī cürümle Yedi Kule nām mevżiʿde ḥaps ider meğer

ḥaps itdiñüz:

1. **ḥaps itdiñüz:**-*di, -ñüz*
   Sayfa 14
   Satır: **1**
   Kelime Tipi: **-**
   Hapsetmek.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki ammā Eşref-zāde Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden murādı bizi istiġraḳ

ḥaps itdüm:

1. **ḥaps itdüm:**-*dü, -m*
   Sayfa 20
   Satır: **16**

Kelime Tipi: **-**
Hapsetmek.

eydür ki vālide bir ḳaçġın
ḳul ṭutdum şol ḫānede
ḥaps itdüm varup çifti
süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

ḥaps itmenüñ:

1. **ḥaps itmenüñ:***-me, -n, -(ü)ñ*
Sayfa 12
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Hapsetmek.

ḥücre içinde ḥaps itmenüñ
aşlı ne çıḳarup defn
olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ
kendü aʿlamdur

ḥarām:

1. **ḥarāmdur:***-dur*
Sayfa 36
Satır: **6**
Din kurallarına aykırı olan, dinî bakımdan yasak olan, helal karşıtı; yasak.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç ʿāşıḳ uyur mı
ʿāşıḳa ḫôd uyḫu olmaz
ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

ḥarāret:

1. **ḥarāretle:***-le*
Sayfa 40
Satır: **8**
Yangın. II yürek yangını.

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa
iken bī-günāh oġlumı
aşmış idi ḥarāretle ol zamān
beddūʿā itmiş idim

ḥareket:

1. **ḥareketine:***-i, -(n)e)*
Sayfa 27
Satır: **12**
Kımıldama, davranış.

bir heybet müstevlī olur ki
bir kimesnenüñ
ḥareketine ve kelāmına
zehresi olmaz bir zamāndan

ḥareket itmez:

1. **ḥareket itmez:***-mez*
Sayfa 12
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Kımıldamak.

itdi aṣla ḥareket itmez Dervīş
gelüp Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretlerine eydür Sulṭānum
Rūmī vefat eylemiş

ḥaremeyn-i şerīfeyn:

1. **ḥaremeyn-i şerīfeyn:**
Sayfa 49
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Mekke'de bulunan Kâbe-i Şerif ve Medine'de bulunan Peygamber Efendimizin (a.s.m.) mescidine (Mescid-i Nebevî) verilen isim.

niçe emṣār u memālik fetḥ
olındı cümleden biri
Mıṣır ve Şām-ı Şerīf ve
Ḥaremeyn-i Şerīfeyn

ḥarmancık:

1. **ḫarmancık:**
Sayfa 71
Satır: **3**
Harmancık, eski ismi Çardı, Bursa'nın ilçesidir. Uludağ'ın güneyinde yer alır. Bursa şehir merkezine 97 km uzaklıktadır.

Eşrefī maḥrūse-i Burusa
ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık
nām ḳażā ḳurālarından
Gedikvirān nām ḳaryede

ḥarrere żiyāeddīn:

1. **ḥarrere żiyāeddīn:**
Sayfa 50
Satır: **35**
Kelime Tipi: **-**
Bu şahıs hakkında herhangi bir bilgi bulunamamıştır.

Żiyāeddīn Eşrefzāde Pīr
Ḥamdī Efendi Ḥażretleri yüz
yirmi sene muʿammer
olmışdur

hāş:

1. **ḫāş:**
Sayfa 28
Satır: **20**
Hususi, özel.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp
ve cürminden istiġfar
eyledükden ṣoñra öñlerine
gelüp içerü ḫāṣ

2. **ḫaşlarından:***-lar, -ı, -n, -dan*
Sayfa 31
Satır: **5**
Seçkin insanlar.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār
ḫaşlarından birḳaç
adam alup tebdīl-i ṣūret ile
İzniḳe gelürler ve

ḥasebiyle:

1. **ḥasebiyle:**
Sayfa 54
Satır: **1**
Sebebiyle, dolayısıyla.

tāmmla muʿteḳid olmaḳ ḥasebiyle āsitāne-i Eşrefiyyeyi ve türbeʾ-i Sulṭān Eşref-zādeyi ṭarḥ-ı

ḥasībā:

1. **ḥasībā:**
Sayfa 59
Satır: **7**
Ey Hasîb [Hesap eden (kimse), hesap edici.].

olmışlardur cevherīn ḥarfiyle fevtine Ḥasībā tāriḫ
Cilve-gāhın Şerefüñ ide Ḫudā dār-ı cinān sene

ḥāṣıl oldı:

1. **ḥāṣıl oldı:**-*dı*
Sayfa 38
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Elde etmek, kazanmak.

üzere ser-güzeştesini beyān eylemişdür bu ḳıṣṣadan bize ḥāṣıl oldı ki āsitāne-i āliyyelerine rūy-ı māl

ḥāşiye:

1. **ḥāşiye:**
Sayfa 56
Satır: **24**
Açıklama.

pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef
Hāşiye

2. **ḥāşiyede:**-*de*
Sayfa 56
Satır: **3**
Açıklama.

vardur nitekim bu ḥāşiyede meṣṭūr olan zāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Eşref-i S̱ānī

3. **ḥāşiyede:**-*de*
Sayfa 56
Satır: **18**
Açıklama.

pederlerinden müstaḫlef olmışlardur ve bunlaruñ daḫı ilahiyyātı vardur nitekim yine ḥāşiyede

4. **hāşiye:**
Sayfa 59
Satır: **11**
Açıklama.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe Ṣāliḥāndan bir ḫātūn maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup ġāyet żaʿīfe ve

5. **hāşiye:**
Sayfa 59
Satır: **21**
Açıklama.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

ḫasret:

1. **ḫasret:**
Sayfa 14
Satır: **4**
Hasret, özlem.

ve müşāhede ṣafāsından ayırup ʿālem-i nāsūta ve ḫasret ü iftirāḳa getürüp ḳıydı dimek idi benüm

ḫaṣṣakī:

1. **ḫaṣṣakīlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 47
Satır: **10**
Haseki sultan: Pâdişah gözdesi olup çocuk doğuran haseki.

eyleyüp İzniḳe irsāl olınduḳda Sulṭān Bāyezīd ḫaṣṣakīlerinden Sulṭān Ḳorḳud vālidesi baña vaṣiyyet

ḫasta olup:

1. **ḫasta olup:**
Sayfa 61
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Hasta olmak.

tāriḫinde ṣarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya olup bi-emrillahi'l-melikül-müteʿāl sene 1153

2. **ḫasta olup:**-*up*
Sayfa 61
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Hasta olmak.

tāriḫinde ṣarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya olup bi-emrillahi'l-melikül-müteʿāl sene 1153

3. **ḫasta olup:**-*up*
Sayfa 63
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Hasta olmak.

itseler red buyururlar imiş menḳūldür ki Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi ġāyet ḫasta olup ʿAbdullah Efendiye

ḥastalık:

1. **ḥastalıkdan:**-*dan*
   Sayfa 59
   Satır: **19**
   Hastalık.

deyüñ ola ki bu ḫātūn
ḥastalıkdan ḥalās ola anlar
daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp
hemān Şeyḫ

2. **ḥastalık:**
   Sayfa 60
   Satır: **6**
   Hastalık.

Ḥaḳḳa ḥamd ü s̲enā eyledüm
Baʿdehu rūz-be-rūz
bilkülliye ḥastalık
üzerümden gidüp şifāyāb

ḫaṭīb:

1. **ḫaṭīb:**
   Sayfa 68
   Satır: **16**
   Camide hutbe okuyan; güzel, düzgün konuşan kimse.

Sırrıhüʾl-ḫaṭīr Ḥażretlerinüñ
Cāmiʿ-i şerīfinde
Ḫaṭīb olup baʿd-müddet żaʿf
pīri istīlā itmekle

ḫātır:

1. **ḫāṭıruñı:**-*u, -ñ, -ı*
   Sayfa 37
   Satır: **4**
   Ar. Gönül, gönülde olan his.

gelesin biz senü bu belādan
ḫalās itmemek
mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı
ḫôş ṭut ʿAn-ḳarīb

2. **ḫāṭıruma:**-*um, -a*
   Sayfa 50
   Satır: **13**
   Zihin, fikir, akıl.

gün mürūrında ḫāṭıruma
ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir
küçük adamdur bu ḳırḳ nefer
kimesneyi nice

ḫāṭıra:

1. **ḫāṭıra:**
   Sayfa 11
   Satır: **12**
   Düşünce, gönülde olan his.

olurlar ammā birḳaç gün
mürūr itdükde ḳalb-i
şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās
ṭarafından ḫuṭūr ider ki

2. **ḫāṭırası:**-*sı*
   Sayfa 11
   Satır: **18**
   Düşünce, gönülde olan his.

himmet-i ʿāliyesiyle
ehllerinüñ ḳalbine Sulṭān
Eşrefzādenüñ ḫāṭırası
münʿakis olup ehlleri

3. **ḫāṭıra:**
   Sayfa 50
   Satır: **15**
   Düşünce, gönülde olan his.

terbiye ider henüz bu ḫāṭıra
temām olmadın ʿAzīz
Ḥażretleri ṭarfetüʾl-ʿaynda
ḫalvetḫāne ḳapusına

ḫāṭıra olur:

1. **ḫāṭıra olur:**-*ur*
   Sayfa 51
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   Aklına gelmek.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi
Ḥażretlerinüñ kerāmeti
var ise bize bir miḳdār şeker
bulsun dir Baʿdehu

ḫāṭıra ṣāḥibi:

1. **ḫāṭıra ṣāḥibi:**
   Sayfa 51
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   His sahibi.

aġaçlarınuñ içinde giderler
imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi
olan dervīşe buyururlar ki
dervīş şol dıraḫtuñ

ḫāṭırına gelür:

1. **ḫāṭırına gelür:**-*ür*
   Sayfa 7
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **Deyim**
   Aklına gelmek.

Ḥażretlerine teveccüh
e<u>s</u>nāsında ḫāṭırına gelür ki
n´ola yine ʿAzīz Ḥażretleri
bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

ḫātırları içün:

1. **ḫātırları içün:**
   Sayfa 30
   Satır: **7**
   Kelime Tipi: **-**
   Karşısındakini kırmamak için, gönlünü hoş etmek için.

olurlar ol ecilden ḫātırları
içün istīzān iderler bir
miḳdār flori alup ve yine
İzniḳe rücūʿ iderler ve

ḫatta:

1. **ḥatta:**
Sayfa 4
Satır: **12**
"Hatta", "üstelik" (pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).

Ḥażretleri ʿālem-i şebābda ʿulūm-ı ẓāhireye ile meşġūl olup ḥatta baʿżılar ḳırḳ sene taḥṣīl-i ʿilm-i

2. **ḥatta:**
Sayfa 7
Satır: **8**
"Hatta", "üstelik" (pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).

imāmetleri ḥizmetinde olup ḳıyāmda buyurmışlar Ḥatta rivāyet olınur ki Ḥācī Bayrām-ı Velī

3. **ḥatta:**
Sayfa 7
Satır: **19**
"Hatta", "üstelik" (pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile imāmet iderler ḥatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyḫüme on bir sene

4. **ḥatta:**
Sayfa 10
Satır: **5**
"Hatta", "üstelik" (pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).

fenāları beġāyet kemālde imiş ḥatta rivāyet olınur ki mübārek ḫırkalarınuñ söküklerini dikmeyüp öyle

5. **ḥatta:**
Sayfa 10
Satır: **19**
"Hatta", "üstelik" (pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).

itdüklerin bilüp ol varaḳayı ellerine virürler ḥatta rivāyet olunur ki Sulṭān Eşref-zāde ḳaṣāʾidinde

6. **ḥatta:**
Sayfa 19
Satır: **18**
"Hatta", "üstelik" (pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḥḳār ṭarafında olurlar ḥatta

7. **ḥatta:**
Sayfa 19
Satır: **18**
"Hatta", "üstelik" (pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḥḳār ṭarafında olurlar ḥatta

8. **ḥatta:**
Sayfa 34
Satır: **16**
"Hatta", "üstelik" (pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).

tevāżuʿ idi ḥālā merḳad-ı münīrleri olan maḥalle ahālisi inkār üzere olup rencīde iderler imiş ḥatta

9. **ḥatta:**
Sayfa 67
Satır: **9**
"Hatta", "üstelik" (pekiştirme görevi üstlenen bir bağlaç.).

fevāid taʿlīminden telezzüz idüp ḥatta Tefsīr-i Keşşāfī min-evvelihi ilā-āḫirihi oḳuyup ʿilmde

ḥaṭṭab oġlu:

1. **ḥaṭṭab oġlu:**
Sayfa 57
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Hattaboğlu II Kadiri şeyhi olan Şeyh Abdullah Efendiyi şehit eden kişi.

mürebbiʾ-i ṭālibān olup Baʿdehu Ḥaṭṭab oġlu nām bir şāḫī-i bed-faʿāl biñ yüz ḳırḳ yedi senesinde

ḥaṭṭāṭ:

1. **ḫaṭṭāṭ:**
Sayfa 64
Satır: **2**
Hat sanatkârı, bunu meslek olarak seçen kimse.

çalınuben göçdi ʿAvnullah 1155 Şeyḫ-i mezbūr her dürlü ikmālātı cāmiʿ olup ḫaṭṭ-ı s̲ülūs̲de ḫaṭṭāṭ

2. **ḫaṭṭāṭ:**
Sayfa 64
Satır: **14**
Hat sanatkârı, bunu meslek olarak seçen kimse.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr ʿilm ü faẓlla meşhūr ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

ḥaṭṭ-ı sülüsde:

1. **ḥaṭṭ-ı sülüsde:**-*de*
Sayfa 64
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Sülüs yazısı. (Altı çeşit yazıdan (aklâm-ı sitte) genellikle ağzı 3 mm. genişliğindeki kamış kalemle yazılan; kıta, beyit, kasîde ve mushaf yazımında çok işlenmiş en eski bir yazı türü.).

çalınuben göçdi ʿAvnullah
1155 Şeyḫ-i mezbūr
her dürlü ikmālātı cāmiʿ olup
ḫaṭṭ-ı sülüsde ḫaṭṭāṭ

ḥaṭṭ-ı taʿlīḳde:

1. **ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde:**-*de*
Sayfa 64
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Talik yazısı. (İran'da XI. ve XII. yüzyıllarda tevkî ve rikā' yazılarından geliştirilmiş bir yazı çeşidi).

fevtin göçdi Faḫreʾd-din
Efendi vāh * Şeyḫ-i
mezbūr ʿilm ü faẓlla meşhūr
ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

ḫātun:

1. **ḫātūndur:**-*dur*
Sayfa 21
Satır: **16**
Kadın, hanım.

Ḥażretlerinüñ ellerinden
ibtidā bīʿat ve inābet iden
ol ḫātūndur çünki çift
sürmeden oġlı geldükde

2. **ḫātūn:**
Sayfa 38
Satır: **16**
Kadın, hanım.

Menḳıbe muḫkīdür ki
Tirsine nām maḥalde bir
muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir
şeb gūşūne bir

3. **ḫātūn:**
Sayfa 38
Satır: **21**
Kadın, hanım.

āhūlara rükūb itmişler ol
ḫātūn muḳaddemlerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sūʾāl ider ol

4. **ḫātūn:**
Sayfa 39
Satır: **2**
Kadın, hanım.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-
zādedür didüklerinde
hemān Ḫātūn ādāb üzre bir
miḳdār tevaḳḳuf idüp

5. **ḫātūn:**
Sayfa 39
Satır: **4**
Kadın, hanım.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān
Ḥażretleri bir sefīd ahū
üzerine süvār olmuş gelür
Ḫātūn mübārek

6. **ḫātūn:**
Sayfa 39
Satır: **21**
Kadın, hanım.

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn
vardur adı filāndur

bizden selām idüñ Maḥmūd
Paşanuñ ḫalāṣıçün

7. **ḫātūnuñ:**-*uñ*
Sayfa 39
Satır: **8**
Kadın, hanım.

mi buyururlar ki bu sene
ġazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

8. **ḫātūnı:**-*ı*
Sayfa 40
Satır: **1**
Kadın, hanım.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḫātūnı bulurlar ve
Sulṭān Eşref-zādenüñ
selāmını īṣāl iderler ve

9. **ḫātūn:**
Sayfa 59
Satır: **11**
Kadın, hanım.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe
Ṣāliḥāndan bir ḫātūn
maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup
ġāyet żaʿīfe ve

10. **ḫātūn:**
Sayfa 59
Satır: **19**
Kadın, hanım.

deyüñ ola ki bu ḫātūn
ḫastalıkdan ḫalās ola anlar
daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp
hemān Şeyḫ

havā:

1. **hava:**
Sayfa 52

Satır: **11**
Hava II gök.

yanında nüzūl olınup likin
hava yaġmurlu olmaġla
ṣayd olmayup Aġulıḳ nām
mevżiʿde nüzūl olınup

2. **havā:**
Sayfa 52
Satır: **14**
Hava II gök.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar
ihtimām olındı aṣlā müfīd
olmayup altı gün ol mevżiʿde
oturıldı ve havā

havāḳīn-i ʿosmāniyyeden:

1. **ḫavāḳīn-i ʿosmāniyyeden:***-den*
Sayfa 4
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Osmanlı Devleti'nin hükümdarları.

ẓāhirde olmışdur dirler
Baʿdehu maḥrūsa-i
Burusada ḫavāḳīn-i
ʿOṣmāniyyeden Çelebi
Sulṭān

havārıḳ-ıʿādāt:

1. **ḫavārıḳ-ıʿādāt:**
Sayfa 41
Satır: **3**
Peygamberler, velîler ve sâlih kullardan zuhur eden fevkalâdelikler.

ḫulefāsınuñ ẓuhūra gelen
ḫavārıḳ-ıʿādāt u
menāḳıb-ı vefiyātına āġāz
olındı Veʾs-selām Zīb-i

havāṣ:

1. **ḫavāṣ:**
Sayfa 28
Satır: **1**
Bir toplumda okumuş yazmış olanlar sınıfı, ileri gelenler, seçkin sınıf.

ve ḫavāṣ görürler ki ṣarap
hep beyaż bal olmış
Sulṭān Eşref-zādenüñ naẓār-ı
hayāt-baḫşlarıyla

ḫavf itme:

1. **ḫavf itme:***-me*
Sayfa 36
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Korkmak II çekinmek.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir
ki ṣakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz
Maḥbūs-ı derdmend der ki

hāy:

1. **hay:**
Sayfa 43
Satır: **20**
"Ey" manasında kullanılan hitap sözcüğü.

elma alan dervīş ol maḥālde
ṭurur ʿAbdürraḥīm
Tırsī Hay efendüm deyüp
mübārek ḳademine düşer

hayāt:

1. **hayātda:***-da*
Sayfa 5
Satır: **3**
(Ar.) Hayat, yaşam.

Abdal Muḥammed Ḥażretleri
hayātda iken ʿaleʾṣ- ṣabāḥ
tefeʾül içün ḫużurlarına
varurlar ṭarīḳ-i meşāyıḫdan

2. **ḫayātda:***-da*
Sayfa 22
Satır: **4**
(Ar.) Hayat, yaşam.

zamānda fāżıl-ı Rūm
Ḳuṭbeʾd-din eʾl-İzniḳī
Ḥażretleri
ḫayātda imiş Eşref-zāde
Ḥażretlerine vaḳt-i

3. **ḫayātda:***-da*
Sayfa 49
Satır: **17**
(Ar.) Hayat, yaşam.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede
ḫayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i
İzniḳ bu kelbceğizi

4. **ḫayātdan:***-dan*
Sayfa 59
Satır: **13**
(Ar.) Hayat, yaşam.

ḫayātdan nā-ümid olup
uyḫusı araşında görmiş ki
Eşref-zāde Şeyḫ Şerafeʾd-din
Efendi fuḳarāsı ile

5. **ḫayātında:***-ı, -(n)da*
Sayfa 65
Satır: **19**
(Ar.) Hayat, yaşam.

ḫayātında bir gün aḫşam
ezānına Allahüekber
didüği gibi ġāʾib

hayāt-ı dünyādan:

1. **hayāt-ı dünyādan:***-dan*
Sayfa 40
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Dünya hayatı.

minbaʿd hayāt-ı dünyādan nā-ümīd olur ol gice nıṣfuʾl-leylde pādişāh ṭarafından adamlar gelüp

hayır duʿāları:

1. **ḫayır duʿāları:**-*lar, -ı*
Sayfa 44
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Hayırlı dua. İyilik isteyerek yapılan dua.

vaʿż-ı ḳadem idüp Sulṭān Eşref-zādenüñ daḫı ḫayır duʿāları ve himmet-iʿāliyeleri destgīr olup

hayır duʿālarına:

1. **ḫayır duʿālarına:**-*lar, -ı, -n, -a*
Sayfa 38
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Hayırlı dua. İyilik isteyerek yapılan dua.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ḫayır duʿālarına
işṭiġāl üzere olup Burusaya gelüp taḥrīr olınduġı

hayır duʿāsın:

1. **ḫayır duʿāsın:**-*sı, -n*
Sayfa 44
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Hayırlı dua. İyilik isteyerek yapılan dua.

ẕātuñ ḳadr u ḳıymetin bil vü anuñ ḫayır duʿāsın ricā ḳıl deyüp ġāʾib oldılar bundan ṣoñra ʿAbduʾr-raḥīm

hayli:

1. **ḫayli:**
Sayfa 26
Satır: **2**
Çokça, epeyce, oldukça.

varup dir ki Sulṭānum bu ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn ü ḥālin müşāhede

ḫayrān olurlar:

1. **ḫayrān olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 18
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Çok beğenmek, hayran kalmak.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ardından naẓar buyurup ḫayrān olurlar fuḳarā eydür ki Sulṭānum

ḫayreʾd-din paşa-zādelerden:

1. **ḫayreʾd-din paşa-zādelerden:**-*ler, -den*
Sayfa 54
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Hayreddin Paşa soyundan.

Ḥażreti Şeyḫüñ vefātına Ḫayreʾd-din Paşa-zādelerden ʿAlemī Muṣṭafa Efendi bu tāriḫ-i fārisīyi gūyā

ḫayrüʾn-nisā:

1. **ḫayrüʾn-nisā:**
Sayfa 8
Satır: **6**
Hacı Bayram Veli'nin kızı.

ḫizmetlerinde olduḳ dan ṣoñra Ḥācī Bayrām-ı Velī kendü kerīmelerini Ḫayrüʾn-nisā Eşref-zāde Efendiye

ḫayrünnisā:

1. **ḫayrünnisādan:**-*dan*
Sayfa 50
Satır: **23**
Hacı Bayram Veli'nin kızı.

kerīmesi Ḫayrünnisādan tevellüd iden Zeliḫā nām duḫter-i

ḫayy:

1. **ḫayy:**
Sayfa 22
Satır: **17**
Diri olan Allah.

miḳdārı mürtefiʿ olmuş Hemān ol sāʿat Ḫayy diyüp bir naʿra-i saḫt urup Sulṭān Eşrefʿiñ

haẕā menāḳıb-ı ḥażreti eşref-zāde eʾş-şeyḫ ʿabdullah eʾr-rūmī eʾl-iznikī:

1. **haẕā menāḳıb-ı ḥażreti eşref-zāde eʾş-şeyḫ ʿabdullah eʾr-rūmī eʾl-iznikī:**
Sayfa 1
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
İznikli Eşrefoğlu Rûmî'nin menkıbeleri.

ʿAbdullah eʾr-Rūmī eʾl-İzniḳī
Ḳuddise Sırrahu eʾl-Bāḳī

haẕā menāḳib-i ḥaẕret-i eşref-zāde eʾş-şeyḫ ʿabdullah eʾr-rūmī eʾl-iznikī:

1. **haẕā menāḳib-i ḥaẕret-i eşref-zāde eʾş-şeyḫ ʿabdullah eʾr-rūmī eʾl-izniḳī:**
Sayfa 2
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
İznikli Eşrefoğlu Rûmî'nin menkıbeleri.

EʾL-İZNİḲĪ ḲUDDİSE SIRRAHU EʾL- BĀḲĪ
Bismillāhiʾr-raḥmāniʾr-raḥīm

hazarāt:

1. **hazarātları:**-*lar, -ı*
Sayfa 14
Satır: **14**
(Ar. ḥażret'in çoğul eki -āt almış şekli ḥażarāt) Saygı ve hürmet ifadesi.

Ḥamāvī ve biri ʿAḳşemseʾd-din ve biri Emir Sulṭān Hazarātları Ḳaddesallahü esrārehüm biz yine

hazine-i ḳudse:

1. **hazine-i ḳudse:**-*e*
Sayfa 68
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Cennet.

müteāl ile hazine-i ḳudse irtiḥal eyledi Murādiye semtinde Hamza Bey Cāmiʿ-i şerīfinde olan

ḥāżır:

1. **ḥāżır:**
Sayfa 69
Satır: **22**
Hazır, bir yerde bulunan.

ider ki bir gün Şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde ḥāżır idüm Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede

ḥāżır olan:

1. **ḥāżır olan:**-*an*
Sayfa 13
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Hazır olmak, bulunmak.

ḫalvetḫānenüñ bābını fetḥ iderler ḥāżır olan dervīşān görürler ki daḫı otuzuncu günde nice

2. **ḥāżır olan:**-*an*
Sayfa 50
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Hazır olmak, bulunmak.

feryād eyledi anda ḥāżır olan cemāʿat cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki gözi açılup evvelki gibi

3. **ḥāżır olan:**-*an*
Sayfa 52
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Hazır olmak, bulunmak.

Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Efendiye getürür anlar daḫı ḥāżır olan fuḳarāya tevziʿ iderler Menḳıbe Şeyḫ

4. **ḥāẕır olan:**-*an*
Sayfa 52
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Hazır olmak, bulunmak.

i şerīfi ḳıraʾat olınup ṣalāt-ı işraḳ ḳılınduḳda ḥāẕır olan fuḳarāya buyurmışlar ki Uḥud Ġazāsında

ḥāżır olmışlar:

1. **ḥāżır olmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 47
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Huzurda olmak.

ʿulemā-i Kirām ve evliyāʾi kāmīlīn Rıḍvānullahi ʿanhüm ḥāżır olmışlar
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

ḥāżır olup:

1. **ḥāżır olup:**-*up*
Sayfa 66
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Hazır olmak.

oldı Baʿdeʾz-zamān yine ḥāżır olup kelimāt-ı ezānuñ bāḳiyesini daḫı itmām itdi ʿAbduʾr-raḥīm

ḥāżır-ı biʾl-meclis olan:

1. **ḥāżır-ı biʾl-meclis olan:**-*an*
Sayfa 32
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Mecliste hazır bulunmak, orada olmak.

Ḥaḳḳa ḥamd ü ṣenā iderler ve bu kerāmete ḥāżır-ı biʾl-meclis olan ehl-i ḥāl fuḳarā cümlesi müşāhede

ḥāzirūn:

1. **ḥāzirūn:**
Sayfa 13
Satır: **23**
Hazır olanlar, bulunanlar.

ḥāzirūn ḳıyās iderler ki beni aç ve ṣusuz bu deñlü zamānda

ḥażret:

1. **ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -üñ*
   Sayfa 3
   Satır: **11**
   Saygı ve hürmet ifadesi.

El-Ḳādirī El-İzniḳī Ḳuddise Sırruhu Ḥażretlerinüñ vü ḫulefāsınuñ vü evlād-ı emcādınuñ ḥadd-i şöhrete

2. **ḥażreti:**-*i*
   Sayfa 4
   Satır: **3**
   Saygı ve hürmet ifadesi.

Ḥażreti Esedullahi'l-ġālib ʿAlī İbn-i Ebi Ṭālib Kerremallahü Vechehu Ḥażretlerine müntehī olup

3. **ḥażretlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
   Sayfa 4
   Satır: **4**
   Saygı ve hürmet ifadesi.

Ḥażreti Esedullahi'l-ġālib ʿAlī İbn-i Ebi Ṭālib Kerremallahü Vechehu Ḥażretlerine müntehī olup

4. **ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -üñ*
   Sayfa 4
   Satır: **16**
   Saygı ve hürmet ifadesi.

Meḥmed Ḫān ʿaleyhi'r-raḥmeti ve'l-ġufrān Ḥażretlerinüñ medrese-i celīlesinde dānişmend olup

5. **ḥażreti:**-*i*
   Sayfa 6
   Satır: **11**
   Saygı ve hürmet ifadesi.

i ḫaḳīḳatuñ gül-i bī-ḫārı Ḥażreti e's-Seyyid Muḥammedü'l Buḫārī e'ş-şehir be-Emir Sulṭān

6. **ḥażretleri:**-*leri*
   Sayfa 6
   Satır: **16**
   Saygı ve hürmet ifadesi.

idüñ deyü niyāz itdükde Emir Sulṭān Ḳuddise Sırrahu Ḥażretleri buyururlar ki ḳuzu biz Pīr ve

7. **ḥażretlerine:**-*leri, -(n)e*
   Sayfa 6
   Satır: **13**
   Saygı ve hürmet ifadesi.

Ḳuddise Sırrahu'l-Müsteʿān Ḥażretlerine varup bizi bendeliğe ḳabul idüp seyr-i ilallah itmeğe bizi irşād

8. **ḥażretleri:**-*leri*
   Sayfa 7
   Satır: **10**
   Saygı ve hürmet ifadesi.

Ḥażretlerine teveccüh eṣnāsında ḫāṭırına gelür ki n′ola yine ʿAzīz Ḥażretleri bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

9. **ḥażretleri:**-*leri*
   Sayfa 7
   Satır: **22**
   Saygı ve hürmet ifadesi.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene de bir kelām şöyle ola ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki

10. **ḥażreti:**-*i*
    Sayfa 9
    Satır: **4**
    Saygı ve hürmet ifadesi.

maḳāmdan fetḥüñ şehr-i Hamāda mütemekkin olan imām-ı ʿālem ʿĀrif-i Rabbāni Ḥażreti Şeyḫ

11. **ḥażretlerinüñ:**-*leri, -nüñ*
    Sayfa 9
    Satır: **6**
    Saygı ve hürmet ifadesi.

Muhyi'd-din ʿAbdülḳādir El-Geylānī Ḳuddise Sırruhu'l ʿālī Ḥażretlerinüñ dördüncü oġlı Şeyḫ

12. **ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
    Sayfa 25
    Satır: **14**
    Saygı ve hürmet ifadesi.

Meḥmed Ḫān * ʿaleyhi'r-raḥmeti ve'l-ġufrān Ḥażretlerinüñ vālidesinüñ lisānında ekle marażı

13. **ḥażretlerinden:**-*ler, -i, -(n)den*
    Sayfa 31
    Satır: **17**
    Saygı ve hürmet ifadesi.

Sırruhu Ḥażretlerinden mervīdür ki vaḳtaki Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri yā eyyühe'n-nefsü'l

14. **ḥażretine:**-*i, -n, -e*
    Sayfa 35

Satır: **9**
Saygı ve hürmet ifadesi.

niyāz iderler ki pederüñüz Ḥażretine teveccüh buyurasuñuz anlar daḫı peder-i vālā- güherlerine

15. **ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 39
Satır: **11**
Saygı ve hürmet ifadesi.

Ḥażretlerinüñ vezīri Maḥmūd Paşayı bir cüzʾī cürümle Yedi Kule nām mevżiʿde ḥaps ider meğer

16. **ḥażreti:**-*i*
Sayfa 40
Satır: **19**
Saygı ve hürmet ifadesi.

Dünyā ve ʿukbāda destgīr Ḥażreti pīr-i rūşen-zamīr Şeyḫ ʿAbdullah Rūmī eʾl-İzniḳī eʾl-Kādirī El-

17. **ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 43
Satır: **1**
Saygı ve hürmet ifadesi II Abdurrahim Tırsi.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt dervīş içinden bir elma alup geçüp gider ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

18. **ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 48
Satır: **1**
Saygı ve hürmet ifadesi II Abdurrahim Tırsi.

Ḥażretleri daḫı Sulṭānüʾl-enbiyā Ḥażreti Muḥammedüʾl-Muṣṭafā Ṣallallahü ʿAleyhi ve

19. **ḥażretlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 52
Satır: **20**
Hazret II Hz. Muhammet (S.A.V.) (Saygı ve hürmet ifadesi.).

Server-i Kāināt ve faḫr-i mevcudātʿaleyhi ekmelüʾt-taḥiyyāt Ḥażretlerine ṣūret-i inhizām vāḳiʿ

20. **ḥażretlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 61
Satır: **9**
Hazret II Şeyh İsmail Rûmî.

İsmaʿil Rūmī Ḳuddise Sırruhuʾs-Sāmī Ḥażretlerine ḳarīndür Gūş idüp aḥbāb fevtin eylediler āh vāh

21. **ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -nüñ*
Sayfa 11
Satır: **19**
Saygı ve hürmet ifadesi II Eşrefoğlu Rumi.

kerīmelerine dir ki ḳızum babañ Ḥażretlerinüñ ḥücresi ḳapusına var söyle ki babacıġum siz ḥużūr-

22. **ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 18
Satır: **1**
Hazret II Sultan Eşrefzade.

Ḥażretleri ol maḥalde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinüñ ḳadem-i saʿādet-tevʾemlerine yüz

23. **ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 24
Satır: **2**
Hazret II Pir Hamdi Efendi.

bildüm buyurmışlar Menḳıbe Şeyḫüm Sulṭānum Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu Ḥażretleri

<u>ḥażreti emīr ḳuddise sırrıhüʾl-ḥaṭīr ḥażretlerinüñ cāmiʿ-i şerīfinde:</u>

1. **ḥażreti emīr ḳuddise sırrıhüʾl-ḥaṭīr ḥażretlerinüñ cāmiʿ-i şerīfinde:**-*(n)de-i, -(n)de*
Sayfa 68
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Hazreti Emir Kuddise Surrıhü'l-hatir (Allah Hazreti Emir'in gönül sırrını mübarek kılsın) hazretlerinin mübarek camisi.

Sırrıhüʾl-ḥaṭīr Ḥażretlerinüñ Cāmiʿ-i şerīfinde Ḫaṭīb olup baʿd-müddet żaʿf pīri istīlā itmekle

<u>ḥażreti emīr zāviyesi:</u>

1. **ḥażreti emīr zāviyesi:**
Sayfa 71
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Hazreti Emir Zaviyesi.

buyurmışlardur Maḥrūse-i mezbūrda Ḥażreti Emīr

Zāviyesi maḳberesinde defîn ve duʿā-yı müslimîne

hażreti eşref-zāde:

1. **ḥażreti eşref-zāde:**
Sayfa 19
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

nirān Menḳıbe Ḥażreti Eşref-zāde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinden gelüp İzniḳe teşrīf

hażreti eşref-zāde efendinüñ:

1. **ḥażreti eşref-zāde efendinüñ:***-nüñ*
Sayfa 6
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

yuvarlaḳ yapup şorbanuñ içine ilḳā idüp şorbayı ḳarışdurup Ḥażreti Eşref-zāde Efendinüñ dest-i

ḥażreti eşref-zāde ḥażretlerinüñ:

1. **ḥażreti eşref-zāde ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 70
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḳalbine ifrāġ idüp İzniḳde Ḥażreti Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ evlād-ı kirāmlarından Şeyḫ Sırrī ʿAli

ḥażreti eşref-zādenüñ:

1. **ḥażreti eşref-zādenüñ:***-nüñ*
Sayfa 35
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

olup bir çāre bulınmayup Ḥażreti Eşref-zādenüñ kerīme-i muḥteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü

ḥażreti eşref-zādeyi:

1. **ḥażreti eşref-zādeyi:***-(y)i*
Sayfa 32
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

eyledükleründen üç sāʿat mürūrında diyār-ı Ḫorasandan üç ṭālib gelür Ḥażreti Eşref-zādeyi

ḥażreti eʾş-şeyḫ:

1. **ḥażreti eʾş-şeyḫ:**
Sayfa 50

Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Hazreti Şeyh II Pir Hamdi.

eylediler Seccāde-i ṭarīḳatuñ pīr-i ercümendi Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Pīr Ḥamdī ibn eʾş-Şeyḫ

ḥażreti eʾş-şeyḫ eşref-i sānī:

1. **ḥażreti eʾş-şeyḫ eşref-i sānī:**
Sayfa 56
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1109/1697): Lütfullah Efendi'nin oğlu olan Eşref-î Sanî ve oğullarının Eşrefiyye kültüründe önemli bir yerleri vardır. Oğullarından İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî dergâhında Sayfa oğlu Şerafeddin Efendi Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde bir Sayfa oğlu Muhyiddin Efendi ise Küçükkumla'daki dergâhtaki irşad görevini sürdürmüşlerdir.

vardur nitekim bu ḥāşiyede mesṭūr olan zāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī

ḥażreti eʾş-şeyḫ ḥamdīʾ-i sānī:

1. **ḥażreti eʾş-şeyḫ ḥamdīʾ-i sānī:**
Sayfa 54
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Sırrî Ali Efendi'nin oğludur. Sırrı Ali Efendi'den sonra onun yerine geçen Kadiriye tarikatı şeyhidir.

olmışdur Ruḥ-ı Sırrī ʿAlī becennet-bād sene 1046 Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Ḥamdīʾ-i Sānī İbnüʾş-Şeyḫ Sırrī

2. **ḥażreti eʾş-şeyḫ ḥamdīʾ-i sānī:**
Sayfa 54
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1069-1658): Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sânî'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makāmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

olmışdur Ruḥ-ı Sırrī ʿAlī becennet-bād sene 1046 Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Ḥamdīʾ-i Sānī İbnüʾş-Şeyḫ Sırrī

ḥażreti eʾş-şeyḥ lüṭfullah efendi:

1. **ḥażreti eʾş-şeyḫ lüṭfullah efendi:**
Sayfa 55
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1104/1692): Sır Ali Efendi'nin Sayfa bir oğlu ve Hamdi-i Sânî'nin kardeşidir.Lütfullah Efendi de babasının yanında gönül terbiyesini tamamlamış olan bir Eşrefî dervişidir.

Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Lüṭfullah Efendi ibnüʾş-Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendi Şeyḫ Ḥamdī-i Sānī Efendinüñ

ḥażreti ḫıżır ʿaleyhisʾselāmı:

1. **ḥażreti ḫıżır ʿaleyhisʾselāmı:**-*ı*
Sayfa 42
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Hz. Mûsâ döneminde yaşamış ve peygamber olması kuvvetle muhtemel, hikmet ve ilim sahibi bir şahsiyet. Kur'ân-ı Kerîm'de, Hızır (a.s.)'ın isminden açıkça bahsedilmez. Ancak Kehf Sûresi'nin 60-82. âyetlerinde yer alan Hz. Mûsâ ile ilgili kıssadan "Katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve kendisine ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kul..." (18/65) diye sözü edilen şahsın Hızır (a.s.) olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü bizzat Peygamber Efendimizden gelen sahîh hadislerde bu şahsın Hızır olduğu açıkça belirtilmiştir (bk. Buhârî, İlm 16, 44, Tefsîru'l-Kur'ân, Tefsîru Sûrati'l-Kehf 2-4; Müslim, Fedâil 170-174).

ve ibrām idüp Ḥażreti Ḫıżır ʿaleyhisʾselāmı görmek ve ṣoḥbetiyle müşerref olmaḳ ricā iderler imiş Bir

ḥażreti muḥammedüʾl-muṣṭafā:

1. **ḥażreti muḥammedüʾl-muṣṭafā:**
Sayfa 47
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Son peygamber Muhammed Mustafa (S.A.V.).

Kevneyn ve Resūleʾs-seḳaleyn Ḥażreti Muḥammedüʾl-Muṣṭafā ʿaleyhi ezkeʾt-taḥıyye

2. **ḥażreti muḥammedüʾl-muṣṭafā:**
Sayfa 48
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Son peygamber Muhammed Mustafa (S.A.V.).

Ḥażretleri daḫı Sulṭānüʾl-enbiyā Ḥażreti Muḥammedüʾl-Muṣṭafā Ṣallallahü ʿAleyhi ve

ḥażreti pīr ḥamdī efendi:

1. **ḥażreti pīr ḥamdī efendi:**
Sayfa 50
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı pīride teʾehhül eyleyüp Zevceleri ḥāmile olduḳda ahali-i İzniḳ beyninde gufte olup bu veled şeyḫden

ḥażreti resūlullah:

1. **ḥażreti resūlullah:**
Sayfa 53
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın Peygamberi.

Rıḍvānullahi ʿaleyhim ecmaʿīn buyurdılar ki çünki Ḥażreti Resūlullah bizüm içimüzdedür Küffār-ı

ḥażreti şeyḫ:

1. **ḥażreti şeyḫ:**
Sayfa 13
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hüseyin Hamavi II Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

ḫücresinden iḫrāc olınup defn olınsun dirler Ḥażreti Şeyḫ buyururlar ki Ḥaḳḳ Sübḥānehu ve

2. **ḥażreti şeyḫ:**
Sayfa 16
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hüseyin Hamavi II Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere ṣu yoḳdur deyü iddiʿa

3. **ḥażreti şeyḫ:**
Sayfa 12
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Hazreti Şeyh II Hüseyin Hamavi.

ḫücre içinde ḥaps itmenüñ aṣlı ne çıḳarup defn olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ kendü aʿlamdur

4. **ḥażreti şeyḫ:**
Sayfa 12
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Hazreti Şeyh II Hüseyin Hamavi.

ḫücre içinde ḥaps itmenüñ aṣlı ne çıḳarup defn olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ kendü aʿlamdur

ḥażreti şeyḫ ʿabdullah efendi:

1. **ḥażreti şeyḫ ʿabdullah efendi:**
Sayfa 56
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1147/1734): Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir.

meẕkūrdur Ḥażreti Şeyḫ ʿAbdullah Efendi İbnüʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Efendi Ḳuddise Sırruhu bu

ḥażreti şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī:

1. **ḥażreti şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī:**
Sayfa 41
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine

geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Tırsī dört yaşında iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ṣavmaʿalaruna varurlar ve bir an

<u>ḥażreti şeyh eşref-i sānī efendinüñ:</u>

1. **ḥażreti şeyḫ eşref-i <u>s</u>ānī efendinüñ:***-nüñ*
Sayfa 56
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1109/1697): Lütfullah Efendi'nin oğlu olan Eşref-î Sanî ve oğullarının Eşrefiyye kültüründe önemli bir yerleri vardır. Oğullarından İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî dergâhında Sayfa oğlu Şerafeddin Efendi Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde bir Sayfa oğlu Muhyiddin Efendi ise Küçükkumla'daki dergâhtaki irşad görevini sürdürmüşlerdir.

Şeyḫ-i sütūde-i eṭvār Ḥażreti Şeyḫ Eşref-i <u>S</u>ānī Efendinüñ ferzendidür ṭarīḳat-ı ʿaliyeyi

<u>ḥażreti şeyh ḥamdī:</u>

1. **ḥażreti şeyḫ ḥamdī:**
Sayfa 52
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

münkeşif olmayup yedinci gün Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Ḳuddise Sırruhu ṣalāt-ı ṣubḥı edā idüp virdden dönerler Baʿdehu çihil rūz tamām olduḳda Ḥażreti Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri buyururlar ki

<u>ḥażreti şeyh ḥamdī efendiye:</u>

1. **ḥażreti şeyḫ ḥamdī efendiye:***-(y)e*
Sayfa 52
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Efendiye getürür anlar daḫı ḥāżır olan fuḳarāya tevziʿ iderler Menḳıbe Şeyḫ

<u>ḥażreti şeyh ḥüseyin ḥamāvī ḥażretleri:</u>

1. **ḥażreti şeyḫ ḥüseyin ḥamāvī ḥażretleri:***-ler, -i-leri*
Sayfa 13
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

<u>ḥażreti şeyh ismaʿil rūmī:</u>

1. **ḥażreti şeyḫ ismaʿil rūmī:**
Sayfa 61
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Kadiriyye Tarikatının Rumi Kolunun kurucusu Şeyh İsmail Rumi hazretleri ; 945/1538-9 senesinde Kastamonu'nun Tosya ilçesine bağlı Basna köyünde dünyaya teşrif etmiştir. İsmail Rumî Hazretleri, 1631 yılında doksan altı yaşında iken vefat etmiştir. Dönemin Sultanı IV Murad'ın da iştirak ettiği, Kılıç Ali Paşa Camiinde kılınan cenaze namazından sonra Kadirihanenin hazîresindeki türbesine sırlanmıştır.

İsmaʿil Rūmī Ḳuddise Sırruhuʾs-Sāmī Ḥażretlerine ḳarīndür Gūş idüp aḥbāb fevtin eylediler āh vāh

<u>ḥażreti şeyh muṣliḥiʾd-din efendiden:</u>

1. **ḥażreti şeyḫ muṣliḥiʾd-din efendiden:***-den*
Sayfa 51
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Mudurnulu olan Muṣliḥiʾd-din Efendi (Eşrefoğlu Rumi'nin damadı ve halifesi olan) Abdurrahim Tirsi'nin halifesidir.Bir taraftan dergâhın hizmetlerini yürütürken Sayfa taraftan da Tırsi'nin oğlu Hamdi efendinin

yetişmesine gayret etmiştir. Hamdi Efendi çok küçük yaşta olduğu için , vasiyeti gereğince Muslihuddin Efendi şeyhinin yerine geçmiştir. Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

veraʿ-muʿtādıdur ṭārīḳat-ı ʿaliyeyi Ḥażreti Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Efendiden görüp anlardan müstaḫlef

ḥażreti şeyḫ pīr ḥamdī efendi ḥażretlerinden:

1. **ḥażreti şeyḫ pīr ḥamdī efendi ḥażretlerinden:***-ler, -i, -(n)den*
   Sayfa 50
   Satır: **10**
   Kelime Tipi: **-**
   Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

olurlar Menḳıbe Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi Ḥażretlerinden menḳūldür ki ʿāzizüm Şeyḫüm

ḥażreti şeyḥ pīr ḥamdī efendinüñ:

1. **ḥażreti şeyḫ pīr ḥamdī efendinüñ:***-nüñ*
   Sayfa 50
   Satır: **30**
   Kelime Tipi: **-**
   Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde ẓuḥūr-ı veled itmek muteşavver degüldür dimişler
Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendinüñ kelām semʿına vāṣıl olduḳda yevm-i

2. **ḥażreti şeyḫ pīr ḥamdī efendinüñ:***-nüñ*
   Sayfa 53
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendinüñ ṣulb-i pākinden ẓuhūra gelen ferzend-i bīmenendidür ṭarīḳat-ı

ḥażreti şeyḥ sırrī ʿali efendi:

1. **ḥażreti şeyḫ sırrī ʿali efendi:**
   Sayfa 53
   Satır: **20**
   Kelime Tipi: **-**
   (öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefi'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

Irāḳeyn seferine giderken ḳaṣaba-i İzniḳe uġraduḳda Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi ile

2. **ḥażreti şeyḫ sırrī ʿali efendi:**
   Sayfa 53
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   (öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefi'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

ʿaleyh Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi Ḳuddise

Sırruhu bu Şeyḫ-i celilüʾl-miḳdār ve keşīrüʾl-iʿtibār

<u>ḥażreti şeyh sırrī ʿali efendiden:</u>

1. **ḥażreti şeyḫ sırrī ʿali efendiden:**-*den*
   Sayfa 54
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   (öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendiden teberrük olmaḳ üzere bāḳīdür Seyf-i mezbūr nevādir-i dehrdendür

<u>ḥażreti şeyḫe:</u>

1. **ḥażreti şeyḫe:**-*e*
   Sayfa 54
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   Hazreti Şeyh II Sırrî Ali Efendi.

Ḥażreti Şeyḫe bir tīġ-ı bī-dirīġ-i sertīz ihdā buyurmışlar ki ḥālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında

2. **ḥażreti şeyḫe:**-*e*
   Sayfa 16
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   Hüseyin Hamavi II Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere ṣu yoḳdur deyü iddiʿa

<u>ḥażreti şeyḫüñ:</u>

1. **ḥażreti şeyḫüñ:**-*üñ*
   Sayfa 54
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Hazreti Şeyh II Sırrı Ali Efendi.

Ḥażreti Şeyḫüñ vefātına Ḫayreʾd-din Paşa-zādelerden ʿAlemī Muṣṭafa Efendi bu tārīḫ-i fārisīyi gūyā

2. **ḥażreti şeyḫüñ:**-*üñ*
   Sayfa 55
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Hazreti Şeyh II Hamdi Sânî Efendi.

Sānī Efendinüñ intiḳāline tārīḫ didi Fürūşī Ḥażreti Şeyḫüñ naḳline tārīḫ Sırr-ı Ḫudādur sene 1069

3. **ḥażreti şeyḫüñ:**-*üñ*
   Sayfa 13
   Satır: **1**
   Kelime Tipi: **-**
   Şeyh Hüseyin Hamavi II Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Çün baʿżılar naṣīḥat-pezīr olmayup Ḥażreti Şeyḫüñ ḥużūrına varurlar Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

<u>ḫazz idüp:</u>

1. **ḫaẓẓ idüp:**-*üp*
   Sayfa 53
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   Hoşlanmak, zevk almak.

görişüp eṭvārından ġāyet ḫaẓẓ idüp iʿtiḳād-ı

<u>ḫaẓẓeyle:</u>

1. **ḫaẓẓeyledi:**-*di*
   Sayfa 46
   Satır: **11**
   Hoşlanmak, zevk almak.

Şeyḫ Efendi Ḥażretleri ġāyet ḫaẓẓeyledi yörükler eytdiler ki nice ṭaʿāmdur bizüm andan ḫaberümüz

<u>ḥelāl eyledüm:</u>

1. **ḥelāl eyledüm:**-*dü, -m*
   Sayfa 23
   Satır: **8**
   Kelime Tipi: **-**
   Helal kılmak.

ʿabdī dile benden ne dilersin cümle muharremātı saña ḥelāl eyledüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar

<u>ḥelāl itdüm:</u>

1. **ḥelāl itdüm:**-*dü, -m*
   Sayfa 23
   Satır: **22**
   Kelime Tipi: **-**
   Helal etmek.

ṣalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden

bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm

hele bir:

1. **hele bir:**
Sayfa 16
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Önce, evvela.

buyururlar ki hele bir tecessüs idüñ var ola Dervīşān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı bir miḳdār geşt ü

hem:

1. **hem:**
Sayfa 56
Satır: **27**
Hem ... hem ... bağlacı.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben işti̇ġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

hemān:

1. **hemān:**
Sayfa 5
Satır: **19**
Hemen, vakit kaybetmeden.

yārın köftelüsini daḫı getüreyüm didi hemān Abdāl Muḥammed Ḥażretleri bunları imtiḥān içün

2. **hemān:**
Sayfa 6
Satır: **5**
Hemen, vakit kaybetmeden.

semʿan ve tāʿaten deyüp hemān ekl itmeğe āġāz eyledükde Abdal Muḥammed Ḥażretleri ya sen

3. **hemān:**
Sayfa 6
Satır: **8**
Hemen, vakit kaybetmeden.

hemān ol aradan Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri olmayup kim olsa gerek deyü buyururlar

4. **hemān:**
Sayfa 11
Satır: **4**
Hemen, vakit kaybetmeden.

naẓar buyurduḳda yine erbaʿīn emr iderler anlar daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp hemān ayaḳları

5. **hemān:**
Sayfa 13
Satır: **21**
Hemen, vakit kaybetmeden.

gelmez Bir daḫı Hū dirler hemān bir kere Lebbeyk Sulṭānum bize ḳıyduñuz diyüp ḳuʿūd iderler

6. **hemān:**
Sayfa 15
Satır: **11**
Hemen, vakit kaybetmeden.

itdim hemān anlar daḫı emirlerine imti̲sāl idüp

ʿazm-i rāh iderler ammā ʿazīziñ ḳudemādan olan

7. **hemān:**
Sayfa 16
Satır: **19**
Hemen, vakit kaybetmeden.

secdeden refʿ ider hemān secdesi mekānından bir aʿlā ṣucaġız revāne olur Eşref-zāde Ḥażretleri ol

8. **hemān:**
Sayfa 21
Satır: **6**
Hemen, vakit kaybetmeden.

meşġūl olur Pīrezen ṭaşra dan ẕikruʾllah avāzın istimāʿ idicek hemān ḳalbine bir nār-ı muḥabbet

9. **hemān:**
Sayfa 22
Satır: **11**
Hemen, vakit kaybetmeden.

Ḳuṭbeʾd-din menʿ iderler Eşref- zāde Efendi hemān bir kerre Molla Ḳuṭbeʾd-dine naẓar idüp şarḳ ṭarafına

10. **hemān:**
Sayfa 22
Satır: **17**
Hemen, vakit kaybetmeden.

miḳdārı mürtefiʿ olmuş Hemān ol sāʿat Ḥayy diyüp bir naʿra-i saḫt urup Sulṭān Eşrefʿiñ

11. **hemān:**
Sayfa 24
Satır: **15**
Hemen, vakit kaybetmeden.

gelmedi ben daḫı hemān ol maḥālden gidüp
alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ önüne vaʿżʿ eyledüm

12. **hemān:**
Sayfa 27
Satır: **14**
Hemen, vakit kaybetmeden.

ṣoñra ḳapucılar gelürler Sulṭān Eşref-zāde daḫı
hemān bir kerre reʾs-i saʿādetlerini mürāḳabeden

13. **hemān:**
Sayfa 27
Satır: **21**
Hemen, vakit kaybetmeden.

getürürler hemān Bismillahiʾr-rahmāniʾr-rahīm deyüp mübārek elleriyle ṭulumlaruñ aġızlarını açar

14. **hemān:**
Sayfa 29
Satır: **9**
Hemen, vakit kaybetmeden.

zāde Ḥażretleri hemān mübārek ellerin ceplerine ṣoḳup bir miḳdār nebāt şekeri çıḳarup mübārek

15. **hemān:**
Sayfa 30
Satır: **19**
Hemen, vakit kaybetmeden.

ṣoḥbetleriyle müşerref olduḳlarında hemān Eşref-zāde Ḥażretleri mübārek ellerin refʿ idüp

16. **hemān:**
Sayfa 37
Satır: **20**
Hemen, vakit kaybetmeden.

Maḥbūs daḫı bīdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde

17. **hemān:**
Sayfa 39
Satır: **2**
Hemen, vakit kaybetmeden.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-zādedür didüklerinde hemān Ḫātūn ādāb üzre bir miḳdār tevaḳḳuf idüp

18. **hemān:**
Sayfa 43
Satır: **15**
Hemen, vakit kaybetmeden.

hemān ol ḥīnde yola revān olup yaylaḳ ṭarafına müteveccih olur ṣāfiʿī vaḳti olunca sıvışdı nām

19. **hemān:**
Sayfa 48
Satır: **8**
Hemen, vakit kaybetmeden.

oġlanınuñ murādı Sulṭān Selīmdür buyururlar ki murād-ı ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīdür hemān Sulṭānüʾl-

20. **hemān:**
Sayfa 59
Satır: **17**
Hemen, vakit kaybetmeden.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

21. **hemān:**
Sayfa 59
Satır: **20**
Hemen, vakit kaybetmeden.

deyüñ ola ki bu ḫātūn ḫastalıkdan ḫalās ola anlar daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp hemān Şeyḫ

22. **hemān:**
Sayfa 40
Satır: **9**
Daima, her zaman.

şimden ṣoñra dönmeye mecāl yoḳdur hemān tedārikde olsun deyü cevāb virür Maḥmūd Paşanuñ

23. **hemān:**
Sayfa 14
Satır: **11**
Ancak, sadece, yalnız.

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

24. **hemān:**
Sayfa 17
Satır: **18**
Ancak, sadece, yalnız.

ḳoparma tesbīḥümden
ayurma deyü nidā ider ol
ecilden hemān bir ẕikri
tükenmiş benefşe buldum

hem-dem olup:

1. **hem-dem olup:**-*up*
Sayfa 56
Satır: **29**
Kelime Tipi: **-**
Arkadaş olmak, arkadaşlık etmek.

Derdmend Lütfuʾl-lah ile
hem-dem olup dīdesin Dôst
yüzine dūş idenlere ṣala
gelsün berü

hengām-ı namāz:

1. **hengām-ı namāz:**
Sayfa 21
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
.

hengām-ı namāz olduḳda
Eşref-zāde Sulṭān
buyururlar ki Vālide ṣucaġız
getür ki ābdest

hengām-ı ṣalavāt:

1. **hengām-ı ṣalavāt:**
Sayfa 16
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Salavat vakti.

itmeyüp nüzūl buyururlar ve
hengām-ı ṣalavāt
olınca tevḥīd iderler Baʿdehu
duʿā idüp fuḳarāya ṣu

hengām-ı salavātda:

1. **hengām-ı salavātda:**-*da*
Sayfa 16
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Salavat vakti.

Sulṭānum bunda ṣu yoḳdur
Hengām-ı salavātda
meżāyıḳa çekilür Şeyḫ
Ḥażretleri kelāmların işġā

henüz:

1. **henüz:**
Sayfa 17
Satır: **2**
Şimdi, yeni.

Rūmī niçe bulmış deyü
serzeniş iderler fuḳarā tiz ol
ṣu olan maḥalle varurlar
görürler ki ṣu henüz çıḳup

2. **henüz:**
Sayfa 8
Satır: **20**
Şimdi, hâlâ.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

3. **henüz:**
Sayfa 50
Satır: **15**
Henüz, daha.

terbiye ider henüz bu ḫāṭıra
temām olmadın ʿAzīz
Ḥażretleri ṭarfetüʾl-ʿaynda
ḫalvetḫāne ḳapusına

hep:

1. **hep:**
Sayfa 28
Satır: **1**
Hepsi.

ve ḫavāṣ görürler ki şarap
hep beyaż bal olmış
Sulṭān Eşref-zādenüñ naẓār-ı
hayāt-baḫşlarıyla

her:

1. **her:**
Sayfa 4
Satır: **17**
"Her bir" anlamlarında belgesiz sıfat.

her fende emṣāl ü aḳrānına
ġalebe idüp müşār biʾl-
benān olmaġıla imtiyāz
bulmış iken bir şeb baʿżı

2. **her:**
Sayfa 60
Satır: **15**
"Her bir" anlamlarında belgesiz sıfat.

mışlar ki her vecihle kemāl
anda ẓāhir ve
nümāyandur ve ṭabīʿat-ı
şiʿiriyeleri daḫı olup nice

3. **her:**
Sayfa 62
Satır: **21**
"Her bir" anlamlarında belgesiz sıfat.

itmeyüp her Cumʿa gün
İzniḳde āsitāneye teşrīf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve ṭaşra

-her:

1. **-her:**
Sayfa 61
Satır: **1**
Her bir.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı -
her seḥer iñler nāleler

eyler Gülşen-i ʿışḳda şol
hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

her bār:

1. **her bār:**
Sayfa 41
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Her seferinde, sürekli.

meclis-i şerīflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Faḳīh-ḥānelerine alup

2. **her bār:**
Sayfa 42
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Her an.

Menḳıbe Şeyḫ ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī Ḥażretleri
mürīdliği ḥālinde her bār
Sulṭān Eşref-zādeye ilḥāḥ

her biri:

1. **her biri:**
Sayfa 17
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Her biri.

her biri bir ṭarafa perişān
olurlar Baʿdehuʾz-zamān
dervīşler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

2. **her biri:**
Sayfa 25
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Her biri.

meşāyıḫ-ı ʿiẓāmdur anlara
mürācāt idüp her biri
birinden istimdād içün taḥt-ı
yedlerinde olan

3. **her biri:**
Sayfa 30
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Her biri.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer
avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

4. **her biri:**
Sayfa 56
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Her biri.

Şerafeʾd-din Efendidür ve
biri İzzeʾd-dīn Efendidür
ve biri ʿAbdullah Efendidür
ki her biri

her birine:

1. **her birine:**-*(n)e*
Sayfa 14
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Her biri.

ider Eşref-zāde
Ḥażretlerinden mervīdür ki
on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine
ḫidmet eyledüm içinde

her çend:

1. **her çend:**
Sayfa 63
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Her ne zaman.

cülūs iderler imiş her çend ki
ʿAbdullah Efendi
ḳadem-i saʿādetine yüz sürüp
içerü teşrīflerini ricā

her dürlü:

1. **her dürlü:**
Sayfa 64
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Her türlü, her çeşit.

çalınuben göçdi ʿAvnullah
1155 Şeyḫ-i mezbūr
her dürlü ikmālātı cāmiʿ olup
ḫaṭṭ-ı sülüs̱de ḫaṭṭāṭ

her günde:

1. **her günde:**-*de*
Sayfa 18
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Her gün.

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāh üzümle
mücāhede ve riyāżet

her ḳanda:

1. **her ḳanda:**
Sayfa 42
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Her nereye.

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan
ayırmazlar idi Sulṭān

her ḳankı:

1. **her ḳanḳı:**
Sayfa 17
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Herhangi.

Eşref-zāde eydür Sulṭānum
her ḳanḳı benefşeyi
ḳoparmağa ḳasd eyledüm bi-
Ḥaḳḳı Ḫudā beni

her kim olursa:

1. **her kim olursa:**
Sayfa 65
Satır: **12**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Hangi kimse olursa olsun.

i maḫzūn gibi medfūn ve
seng-i mezārı nişāngāh-ı
ehl-i derūndur her kim olursa
varup mezārı üzre

her ne ḳadar:

1. **her ne ḳadar:**
Sayfa 5
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Her ne kadar.

varup her ne ḳadar köfte- lü
şorba arar ammā
bulamaz Āḫirüʾl-emr
köftesüz bir çanaḳ şorba alup

her ne kim:

1. **her ne kim:**
Sayfa 4
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Her ne kim olursa olsun.

bulunduġı meşhūrdur Lākin
şöhretden ictināb idüp
iḫtifāyı münāsib görmişler
ve her ne kim anlar

her nem var ise:

1. **her nem var ise:**
Sayfa 18
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Her neyim varsa.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir naẕar eyleye
tā ki siz daḫı müntefiʿ
olayduñuz Bu kelām nūr-ı

her nesi var ise:

1. **her nesi var ise:**
Sayfa 6
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Her neyi varsa, neyi var neyi yok, her şeyini.

ḥücresine gelüp her nesi var
ise fuḳarāya beẕl idüp
ol zamānda şehr-i Burusada
irşād-ı nās olan gülşen-

her reh- güzerī senk zened:

1. **her reh- güẕerī senk zened:**-*ī*
Sayfa 57
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Yoldan geçen bize herkes taş atıyor.

Mā şāḫ-ı dıraḫtīm pür-ez
mīveʾ-i tevḥīd Her reh-
güẕerī senk zened ʿār ne-
dārim Şeyḫ-i mezbūr

herkes:

1. **herkes:**
Sayfa 45
Satır: **14**
Herkes, insanların tümü.

yine ḫidmete meşġūl olup
vaḳt-i ẕuhūr olduḳda
ezān-ı şerīf ḳıraʾāt olınup
herkes tecdīd-i vużū idüp

hersek nām-maḥalde:

1. **hersek nām-maḥalde:**-*de*
Sayfa 36
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Hersek adlı yer.

Hersek nām-maḥalde ḳalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

ḥesāb:

1. **ḥesābınca:**-*ı, -n, -ca*
Sayfa 30
Satır: **12**
Hesab.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer
avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

heybet:

1. **heybet:**
Sayfa 27
Satır: **11**
Görünüşte korku ve saygı uyandırma, büyüklük, ululuk.

bir heybet müstevlī olur ki
bir kimesnenüñ
ḥareketine ve kelāmına
zehresi olmaz bir zamāndan

hezār oldı:

1. **hezār oldı:**-*dı*
Sayfa 61
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Bülbül olmak.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı -
her seḥer iñler nāleler

eyler Gülşen-i ʿışḳda şol
hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

hezār-ı lüṭuf:

1. **hezār-ı lüṭuf:**
Sayfa 10
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Lütfu pek çok.

ṭaşra çıḳup hezār-ı lüṭuf ve
ʿarż-ı iştiyak birle
Eşref-zādeye mülāḳī olup
mesrūr itdüklerinden

hiç:

1. **hiç:**
Sayfa 11
Satır: **14**
1. Olumsuz cümlelerde ve soru cümlelerinde anlamı kuvvetlendirir, kat'iyen, asla 2. Soru cümlelerinde verilen hükmün kesinlikle söz konusu olamayacağını anlatır.

ṭoġru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç
bilmem ne çāredür

2. **hiç:**
Sayfa 12
Satır: **1**
1. Olumsuz cümlelerde ve soru cümlelerinde anlamı kuvvetlendirir, kat'iyen, asla 2. Soru cümlelerinde verilen hükmün kesinlikle söz konusu olamayacağını anlatır.

hiç bizüm içün gamḫ∨ār
olmañ didi kerīmeleri daḫı
geldi Bu kelāmı babalarınuñ
ḫücresi ḳapusında

3. **hiç:**
Sayfa 36
Satır: **5**
1. Olumsuz cümlelerde ve soru cümlelerinde anlamı kuvvetlendirir, kat'iyen, asla 2. Soru cümlelerinde verilen hükmün kesinlikle söz konusu olamayacağını anlatır.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç ʿāṣıḳ uyur mı
ʿāṣıḳa ḫôd uyḫu olmaz
ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

4. **hiç:**
Sayfa 37
Satır: **21**
Hiç (kimse).

körepesiyle ḳapudan ṭaşra
çıḳup gider hiç

hicret:

1. **hicret:**
Sayfa 71
Satır: **13**
Bir yerden başka bir yere göç etme.

idüp maḥrūse-i merḳūmeye
hicret ve ʿazīzlerinden
dem-be-dem aḫẕ-ı
ruḥāniyyet itmişler idi bu
ḥāl-i

ḫidmet:

1. **ḫidmetini:***-i, -n, -i*
Sayfa 7
Satır: **18**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

imtiḥān eyleyüp ṣoñra
kendüye imāmet eylemek
ḫidmetini teklīf buyurmışlar
ki on bir sene den

2. **ḫidmetinde:***-i, -n, -de*
Sayfa 15
Satır: **14**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

fuḳarāsı dirler ki ne ʿacep biz
bu ḳadar zamāndur
Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz
bize himmet yoḳ

3. **ḫidmeti:**-*i*
Sayfa 24
Satır: **6**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

müridliğüm ḥālinde Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ
bir ḫidmeti olsa buyururlardı
varup ḫidmeti edā

4. **ḫidmeti:**-*i*
Sayfa 24
Satır: **8**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

idüp yine ḥālüme meşġūl
olurdum bir gün pazarda
bir ḫidmetleri var imiş varup
ol ḫidmeti edā

5. **ḫidmetleri:**-*ler, -i*
Sayfa 24
Satır: **8**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

idüp yine ḥālüme meşġūl
olurdum bir gün pazarda
bir ḫidmetleri var imiş varup
ol ḫidmeti edā

6. **ḫidmet:**
Sayfa 29
Satır: **2**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

istinṣāḥ iderler Baʿdeʾl-vāʾẓ veʾn-naṣīḥa
buyururlar ki ey ḫalīfe-i
İslām bizümle ḫidmet

7. **ḫidmetde:**-*de*
Sayfa 45
Satır: **22**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

iderler anlar daḫı duʿā
buyurup Baʿde emr eyledi
ki ol ḫidmetde

8. **ḫidmete:**-*e*
Sayfa 45
Satır: **3**
Hizmet kelimesinin eski

metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

ṣaḥanları çoḳ getürür Kūhistāne varılup ḫidmete mübāşeret itdüklerinde şol miḳdār adam cemʿ olur

9. **ḫidmete:**-*e*
Sayfa 45
Satır: **13**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

yine ḫidmete meşġūl olup vaḳt-i ẓuhūr olduḳda ezān-ı şerīf ḳıraʾāt olınup herkes tecdīd-i vużū idüp

10. **ḫidmetümüzde:**-*ümüz, -de*
Sayfa 46
Satır: **17**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

kereminden bizüm ḫidmetümüzde olan müʾminleri taʿẓīm için ḳudret-i sofrasından melekleriyle

11. **ḫidmet:**
Sayfa 65
Satır: **6**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmādı olan eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine ḫidmet ve tekmīl-i

12. **ḫidmet:**
Sayfa 68
Satır: **2**
Hizmet kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şeklidir. Aslen Arapça olan bu kelime, Türkçe'mizde de aynı manada kullanılır. Tekkeye yeni giren, ilmin lezzetini tatmamış, hallerin nefesleriyle uyanmamış sâlikin durumu, hizmet olarak değerlendirilir. Himmet, hizmete bağlıdır: "Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder." (Muhammed/7) âyetiyle, bu espiriye işaret olunur. Nefsini terbiye etmemiş kişilerin, çoğu zaman yaptığı hizmet, onun Allah rızasına ulaşmasına perde olur. Hizmet de putlaşabilir.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

<u>hidmet eyledüm:</u>

1. **ḫidmet eyledüm:**-*dü, -m*
Sayfa 14

Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Hizmet etmek.

ider Eşref-zāde
Ḥażretlerinden mervīdür ki
on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine
ḫidmet eyledüm içinde

ḫidmet itdüm:

1. **ḫidmet itdüm:***-dü, -m*
Sayfa 7
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Hizmet etmek.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki

ḫidmet-i ʿaliyyelerinde:

1. **ḫidmet-i ʿaliyyelerinde:***-ler, -i, -n, -de*
Sayfa 38
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Yüce hizmet.

iden kimesne dünyevī
belāsından rehāyāb olınca
ziyāretlerine varup ḫidmet-i
ʿaliyyelerinde bulınan

ḫidmeti olsa:

1. **ḫidmeti olsa:***-sa*
Sayfa 24
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
İşi, ihtiyacı olmak.

müridliğüm ḥālinde Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ
bir ḫidmeti olsa buyururlardı
varup ḫidmeti edā

ḫidmet-i şāḳḳa:

1. **ḫidmet-i şāḳḳa:**
Sayfa 7
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Ağır ve güç hizmetler.

Ḥażretlerine teveccüh
eşnāsında ḫāṭırına gelür ki
n′ola yine ʿAzīz Ḥażretleri
bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

ḫidmet-i şerīfleriyle:

1. **ḫidmet-i şerīfleriyle:***-ler, -i, -(y)le*
Sayfa 32
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Saygın kişiler veya bunların huzurunda bulunma durumu için kullanılan ifade, saygın şahsiyet, alicenap; değerli makam.

vaṭanumuzdan cüdā olup
taʿab ü meşaḳḳat-ı rāhı
iḫtiyār idüp bunda geldük ki
ḫidmet-i şerīfleriyle

ḫidmetinde olduġuñ:

1. **ḫidmetinde olduġuñ:***-duġ, -ı, -ñ-duġ, -ın*
Sayfa 43
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Hizmetinde olmak.

olduġuñ

ḫidmetinde var:

1. **ḫidmetinde var:**
Sayfa 9
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Hizmetinde olmak II Bir şeyhe veya tekkedeki dervişlere yardım etme anlamında tasavvuf terimi.

vāḳıʿalarını taḥrīr eyle andan
anlaruñ ḫidmetinde var
Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı
gelüp İzniḳde erbaʿīne

ḫikmet:

1. **ḥikmet:**
Sayfa 15
Satır: **5**
Bir şeyin oluşundaki akıl erdirilemeyen sebep, gizli sebep.

sikkesi yedi terk olduġına
ḥikmet budur deyü
buyurmışlar ki keçeden
itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

2. **ḥikmet:**
Sayfa 49
Satır: **19**
Bir şeyin oluşundaki akıl erdirilemeyen sebep, gizli sebep.

rencīde itmeyin bunda bir
ḥikmet var ola
ẓuhūrına muntaẓır oluñ imdi
bu kelbüñ

ḫikmet-i ḫudā:

1. **ḥikmet-i ḫudā:**
Sayfa 19
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın hikmeti.

ḥikmet-i Ḫudā günlerde bir
gün Ḫamādan bir
kimesne İzniḳe gelür Sulṭān
Eşref-zādeyi bu ḥalde

hikmet-i rabbāni:

1. **hikmet-i rabbāni:**
Sayfa 9
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**

Allah'ın hikmeti,
Allah'ın ezeli ve ebedi bilgisi.

ḫaliyle ve kerīmeleriyle
meʿan ḳalḳup Ḥamāya
giderler meğer hikmet-i
Rabbāni ol sene Şeyḫ

<u>ḫilāf:</u>

1. **ḫilāf:**
Sayfa 20
Satır: **8**
Yanlışlık.

daḫı buyururlar ki bir ḳaçġın
ḳulum Eşref-zāde
Efendi Ḥażretlerinüñ
kelāmında ḫilāf yoḳdur zīrā

<u>ḫilāf söylersin:</u>

1. **ḫilāf söylersin:***-r, -sin*
Sayfa 24
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Yanılmak, yalan söylemek.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf
söylersin ve ẕikruʾllah
yerine otuz bir akçe otuz bir
aḳçe deyü söylenürsin

<u>ḫilāfet virüp:</u>

1. **ḫilāfet virüp:***-üp*
Sayfa 44
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
(Bir şeyh) Yetişmiş bir dervişe şeyhlik görevini yürütme izni vermek.

merātib-i ʿāliyeye nāʾil ve
meʿārif-i İlāhiyeye
ıṭṭılaʿ-ı ḥāṣıl u ḫilāfet virüp
seccādelerini daḫı teslīm

<u>himmet:</u>

1. **himmet:**
Sayfa 15
Satır: **14**
Lütuf, kerem ‖ manevî yardım.

fuḳarāsı dirler ki ne ʿacep biz
bu ḳadar zamāndur
Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz
bize himmet yoḳ

2. **himmet:**
Sayfa 29
Satır: **8**
Lütuf, kerem ‖ manevî yardım.

ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan
ḫalāṣları ḥaḳḳında
himmet ricā iderem deyü
buyururlar Sulṭān Eşref-

3. **himmetüñ:***-üñ*
Sayfa 33
Satır: **23**
Lütuf, kerem ‖ manevî yardım.

Himmetüñ irsün didiler
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

4. **himmet:**
Sayfa 39
Satır: **15**
Lütuf, kerem ‖ manevî yardım.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile
zamān-ı yesīrde İzniḳe

5. **himmet:**
Sayfa 47
Satır: **12**
Lütuf, kerem ‖ manevî yardım.

idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden ricā
idüp himmet ṭalep iderüz ki
Sulṭān Bāyezīdden

6. **himmet:**
Sayfa 65
Satır: **2**
Lütuf, kerem ‖ manevî yardım.

eşrefüʾl-meşāyiḫüʾl-kāmilīn
Eşref-zāde Efendi
Ḳuddise Sırruhu
āsītānesinden feyż ü himmet

7. **himmet:**
Sayfa 66
Satır: **13**
Lütuf, kerem ‖ manevî yardım.

çıḳmaḳ içün Sinān Dede
Ḥażretlerinden himmet
ṭalep iderler Sinān Dede
Efendi daḫı ḫırḳa-i

<u>himmet idüp:</u>

1. **himmet idüp:***-üp*
Sayfa 15
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
İyilik etmek, lütufta bulunmak.

Rūmīye ḳırḳ gün içinde
himmet idüp iẕn ü icāzet
virdi deyü ḳıyl ü kāl idicek
ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i

<u>himmet-i ʿāliyesiyle:</u>

1. **himmet-i ʿāliyesiyle:***-si, -(y)le*
Sayfa 11
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Büyük gayret.

himmet-i ʿāliyesiyle ehllerinüñ ḳalbine Sulṭān Eşrefzādenüñ ḫāṭırası münʿakis olup ehlleri

himmet-i ʿaliyyesiyle:

1. **himmet-i ʿaliyyesiyle:**-*si, -(y)le*
   Sayfa 58
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   Yüksek lütuf.

maḥlūl olmaġıla pederlerinüñ himmet-i ʿaliyyesiyle zāviye-i mezbūreye mutaṣarrıf olmışdur biñ yüz

himmet-iʿāliye:

1. **himmet-iʿāliyeleri:**-*ler, -i*
   Sayfa 44
   Satır: **6**
   Yüce himmeti.

vaʿż-ı ḳadem idüp Sulṭān Eşref-zādenüñ daḫı ḫayır duʿāları ve himmet-iʿāliyeleri destgīr olup

hīn:

1. **ḥīnde:**-*de*
   Sayfa 43
   Satır: **15**
   An, zaman, vakit.

hemān ol ḥīnde yola revān olup yaylaḳ ṭarafına müteveccih olur şāfiʿī vaḳti olunca sıvışdı nām

hıred-i ḫurde-bīn:

1. **ḫıred-i ḫurde-bīn:**
   Sayfa 54
   Satır: **7**
   Kelime Tipi: **-**
   Küçük ve ince şeyleri görebilen, inceliklerden anlayan kimselerin akılları.

ʿacībe iḫtirāʿ ve īcād itmişler ki ḫıred-i ḫurde-bīn tefekküründe ʿācizdür ve Sulṭān Murād-ı ʿāli-nijad

ḫırka:

1. **ḫırkalarınuñ:**-*lar, -ı, -n, -uñ*
   Sayfa 10
   Satır: **6**
   Dervişlerin üstlerine giydikleri, biçimi ve rengi mensup oldukları tarîkata göre değişen, kollu, yakasız, pamuklu giyecek.

fenāları beġāyet kemālde imiş ḥatta rivāyet olınur ki mübārek ḫırkalarınuñ söküklerini dikmeyüp öyle

ḫırḳa-i mübārekeleriyle:

1. **ḫırḳa-i mübārekeleriyle:**-*ler, -i, -(y)le*
   Sayfa 66
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   Mübarek hırka.

mübārekeleriyle yed-i şerīfelerin deryā ṭarafına taḥrīk idüp kiş kiş deyü çaġırurlar deryādan ol

ḫişşemend oldı:

1. **ḫişşemend oldı:**-*dı*
   Sayfa 67
   Satır: **18**
   Kelime Tipi: **-**
   Pay sahibi olmak.

mezbūrı alup nice müddet anlar da dānişmend ve mevāid-i feżāʾilinden ḥişşemend oldı mezbūra nice

ḫiṭāb oldı:

1. **ḫiṭāb oldı:**-*dı*
   Sayfa 23
   Satır: **6**
   Kelime Tipi: **-**
   Seslenmek.

ḫalvetde iken nışfuʾl-leylʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

ḫıżır:

1. **ḫıżırı:**-*ı*
   Sayfa 43
   Satır: **9**
   Hz. Mûsâ döneminde yaşamış ve peygamber olması kuvvetle muhtemel, hikmet ve ilim sahibi bir şahsiyet. Kur'ân-ı Kerîm'de, Hızır (a.s.)'ın isminden açıkça bahsedilmez. Ancak Kehf Sûresi'nin 60-82. âyetlerinde yer alan Hz. Mûsâ ile ilgili kıssadan "Katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve kendisine ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kul..." (18/65) diye sözü edilen şahsın Hızır (a.s.) olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü bizzat Peygamber Efendimizden gelen sahîh hadislerde bu şahsın Hızır olduğu açıkça belirtilmiştir (bk. Buhârî, İlm 16, 44, Tefsîru'l-Kur'ân, Tefsîru Sûrati'l-Kehf 2-4; Müslim, Fedâil 170-174).

ʿAbduʾr-raḥīm Ḫıżırı görsem dir idüñ ammā bilsem dimez idüñ ol ecilden gördüñ ammā bilmedüñ

ḥıżır ʿaleyhiʾs- selāmdur:

1. **ḥıżır ʿaleyhiʾs-selāmdur:**-*dur*
Sayfa 43
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Hz. Mûsâ döneminde yaşamış ve peygamber olması kuvvetle muhtemel, hikmet ve ilim sahibi bir şahsiyet. Kur'ân-ı Kerîm'de, Hızır (a.s.)'ın isminden açıkça bahsedilmez. Ancak Kehf Sûresi'nin 60-82. âyetlerinde yer alan Hz. Mûsâ ile ilgili kıssadan "Katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve kendisine ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kul..." (18/65) diye sözü edilen şahsın Hızır (a.s.) olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü bizzat Peygamber Efendimizden gelen sahîh hadislerde bu şahsın Hızır olduğu açıkça belirtilmiştir (bk. Buhârî, İlm 16, 44, Tefsîru'l-Kur'ân, Tefsîru Sûrati'l-Kehf 2-4; Müslim, Fedâil 170-174).

ve bilür ki bu dervīş
ṣuretinde olan Ḥıżır
ʿaleyhiʾs-
selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm
sen ḫidmetinde

ḫizmetinde olup:

1. **ḫizmetinde olup:**-*up*
Sayfa 7
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyhe veya tekkedeki dervişlere yardım etmek anlamında tasavvuf terimi.

imāmetleri ḫizmetinde olup
ḳıyāmda buyurmışlar
Ḥatta rivāyet olınur ki Ḥācī
Bayrām-ı Velī

ḫizmetlerinde olduḳ:

1. **ḫizmetlerinde olduḳ:**-*du, -ḳ*
Sayfa 8
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyhe veya tekkedeki dervişlere yardım etme anlamında tasavvuf terimi.

ḫizmetlerinde olduḳ dan
ṣoñra Ḥācī Bayrām-ı Velī
kendü kerīmelerini Ḫayrüʾn-
nisā Eşref-zāde Efendiye

ḫôca-i sulṭān murād hān-ı sālis:

1. **ḫôca-i sulṭān murād hān-ı sālis:**
Sayfa 67
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Sultan III.Murad Han'ın hocası.

Sulṭān Bāyezīd Yıldırım
medresesinde müderris-i
ẕīşān olan Ḫôca-i Sulṭān
Murād Hān-ı Sālis

ḫôd:

1. **ḫôd:**
Sayfa 36
Satır: **6**
Da/de (bağlaç).

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç ʿāşıḳ uyur mı
ʿāşıḳa ḫôd uyḫu olmaz
ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

ḫôş:

1. **ḫôşdur:**-*dur*
Sayfa 34
Satır: **20**
Far. İyi, güzel, lâtif, a'lâ.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr
yüzünden nidā buyururlar
ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī
yerinde gerek yā

hoş geldüñüz:

1. **hoş geldüñüz:**-*dü, -ñüz*
Sayfa 27
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Bir yere yeni geleni karşılarken söylenen nezaket, esenleme sözü.

refʿiderler ve ellerinde olan
ʿāṣāyı zemine urup hoş
geldüñüz pādişāh ḳulları
deyü kelām itdükleründe

hôş ṭut:

1. **ḫôş ṭut:**
Sayfa 37
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Hoş tutmak, karamsarlığa yer vermemek.

gelesin biz senü bu belādan
ḫalās itmemek
mürüvvet değüldür ḫātıruñı
ḫôş ṭut ʿAn-ḳarīb

hū:

1. **hū:**
Sayfa 13
Satır: **19**
Allah.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī
Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḫı Hū
dirler anda daḫı nidā

2. **hū:**
Sayfa 13
Satır: **20**
Allah.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḫı Hū dirler anda daḫı nidā

3. **hū:**
Sayfa 13
Satır: **21**
Allah.

gelmez Bir daḫı Hū dirler hemān bir kere Lebbeyk Sulṭānum bize ḳıyduñuz diyüp ḳuʿūd iderler

ḫücre:

1. **ḫücresine:***-si, -(n)e*
Sayfa 6
Satır: **9**
Küçük oda; medrese odası.

ḫücresine gelüp her nesi var ise fuḳarāya beẕl idüp
ol zamānda şehr-i Burusada irşād-ı nās olan gülşen-

2. **ḫücresi:***-si*
Sayfa 11
Satır: **20**
Küçük oda; medrese odası.

kerīmelerine dir ki ḳızum babañ Ḥażretlerinüñ
ḫücresi ḳapusına var söyle ki babacıġum siz ḫużūr-

3. **ḫücre:**
Sayfa 12
Satır: **8**
Küçük oda; medrese odası.

otuz güne varduḳda otuz birinci günüñ gicesi
ḫādim olan dervīş bulamac ile ḫücre ḳapusına varup

4. **ḫücre:**
Sayfa 12
Satır: **19**
Küçük oda; medrese odası.

ḫücre içinde ḫaps itmenüñ aşlı ne çıḳarup defn
olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ kendü aʿlamdur

5. **ḫücrenüñ:***-n, -üñ*
Sayfa 12
Satır: **9**
Küçük oda; medrese odası.

açar görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ḫücrenüñ
bir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki taḥrīk

6. **hücrenüñ:***-n, -üñ*
Sayfa 12
Satır: **14**
Küçük oda; medrese odası.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar
ki var imdi hücrenüñ bābını kilitleyüp miftāḫını

7. **ḫücresi:***-si*
Sayfa 12
Satır: **2**
Küçük oda; medrese odası.

hiç bizüm içün gamḫ∨ār olmañ didi kerīmeleri daḫı geldi Bu kelāmı babalarınuñ ḫücresi ḳapusında

8. **ḫücreyi:***-(y)i*
Sayfa 12
Satır: **15**
Küçük oda; medrese odası.

getür dervīş daḫı varup ḫücreyi kilitleyüp miftāḫını Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine getürürler

9. **ḫücresinden:***-si, -(n)den*
Sayfa 13
Satır: **3**
Küçük oda; medrese odası.

ḫücresinden iḫrāc olınup defn olınsun dirler
Ḥażreti Şeyḫ buyururlar ki Ḥaḳḳ Sübḥānehu ve

ḫücre-nişīn:

1. **ḫücre-nişīn:**
Sayfa 64
Satır: **19**
Mevlevîler'de çilesini bitirip kendine mahsus bir hücrede oturan ve "dede" adını alan derviş.

ḫücre-nişīn olup nice müddet taḥṣīl-i ʿilme
müdāvemet itdükden ṣoñra ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye

ḫudā:

1. **ḫudā:**
Sayfa 59
Satır: **8**
Far. 1. Allahü azîm'ü-şan.

olmışlardur cevherīn ḥarfiyle
fevtine Ḥasībā tārīḫ
Cilve-gāhın Şerefüñ ide
Ḫudā dār-ı cinān sene

ḫulefā:

1. **ḫulefāsınuñ:***-sı, -nuñ*
Sayfa 3
Satır: **12**
(Ar. ḫalife'nin çoğul şekli ḫulefā') Halifeler.

El-Ḳādirī El-İzniḳī Ḳuddise
Sırruhu Ḥażretlerinüñ vü
ḫulefāsınuñ vü evlād-ı
emcādınuñ ḥadd-i şöhrete

2. **ḫülefā:**
Sayfa 19
Satır: **6**
(Ar. ḫalife'nin çoğul şekli ḫulefā') Halifeler.

buyurup sinīn-i keşire envāʿı
mücāhedāt ve
riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa
ḫülefā irsāl itmek üzre

3. **ḫulefā:**
Sayfa 44
Satır: **12**
(Ar. ḫalife'nin çoğul şekli ḫulefā') Halifeler.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i
ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa
ḫulefā irsāl itmek üzre iken
ṭoḳuz yüz yirmi altı

ḫurşīd-i ʿālem-tāb:

1. **ḫurşīd-i ʿālem-tāb:**
Sayfa 22
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Cihanı aydınlatan güneş.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ
ṭarafına baḳar görür ki
ḫurşīd-i
ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

ḫüseyin efendi ḥażretlerinüñ:

1. **ḫüseyin efendi ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 34
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

şehr-i Ḥamāda Şeyḫ-i
saʿādet-baḫşları eʾş-Şeyḫ
Ḥüseyin Efendi
Ḥażretlerinüñ üzerlerine
ġayret

ḫüseyin ḥamāvī:

1. **ḫüseyin ḥamāvī:**
Sayfa 14
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Ḥamāvī ve biri ʿAḳşemseʾd-
din ve biri Emir Sulṭān
Hazarātları Ḳaddesallahü
esrārehüm biz yine

ḫüseyin ḥamāvī ḥażretleri:

1. **ḫüseyin ḥamāvī ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 9
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya
dāḫil olacaġı gün Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri
daḫı Ḥacc-ı şerīfde imişler

ḫüseyin ḥamāvī ḥażretlerinüñ:

1. **ḫüseyin ḥamāvī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ-leri, -nüñ*
Sayfa 9
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretlerinüñ yedindedür
buyururlar evvel bir erbaʿīn
çıḳar cümle

ḫüseyin ḥamāvī ḥażretleriyle:

1. **ḫüseyin ḥamāvī ḥażretleriyle:***-ler, -i, -(y)le*
Sayfa 10
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Rūmī taḫallüṣ itdüklerine
sebeb Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretleriyle ibtidā mülāḳād
olınduḳda mübārek

ḫüsn ü ḫālin:

1. **ḫüsn ü ḫālin:***-in*
Sayfa 26
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**

İyi hal, yaşayışında kötü bir hal bulunmama.

varup dir ki Sulṭānum bu ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn ü ḥālin müşāhede

ḥüsn-i ḥāllerini:

1. **ḫüsn-i ḥāllerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 25
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
İyi hâl ‖ güzel ahlak.

şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda ḥüsn-i ḥāllerini müşāhede itmiş imiş vezīre

husrān:

1. **ḫüsrāna:**-*a*
Sayfa 50
Satır: **8**
Zarar, ziyan.

olduġı eclden çeşm-i dili nā-bīnā olup dü-cihānda didār-ı Ḥaḳḳdan maḥrūm olup ḫüsrāna giriftār

huṣuṣ:

1. **ḫuṣuṣ:**
Sayfa 61
Satır: **4**
Konu; iş.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün İstanbula gidüp orada ḫasta sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre yār oldı Şeyḫ-i

huṭūr ider:

1. **ḫuṭūr ider:**-*er*
Sayfa 11
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Hatıra gelmek, akla düşmek.

olurlar ammā birḳaç gün mürūr itdükde ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından ḫuṭūr ider ki

ḫuṭūr itdi:

1. **ḫuṭūr itdi:**-*di*
Sayfa 50
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Hatırlamak, aklına gelmek.

gün mürūrında ḫāṭıruma ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir küçük adamdur bu ḳırḳ nefer kimesneyi nice

ḫuṭūṭ-ı ġarībe:

1. **ḫuṭūṭ-ı ġarībe:**
Sayfa 54
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Görülmemiş, hayret edilecek hatlar.

kāşīler ile müzeyyendür ol kāşīlerüñ üzerinde cellī ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

ḫuzur:

1. **ḫuzurlarına:**-*lar, -ı, -(n)a*
Sayfa 5
Satır: **4**
Önemli bir makāmın veya kişinin var olduğu, bulunduğu yer, o makam veya şahsın önü,yanı.

Abdal Muḥammed Ḥażretleri hayātda iken ʿaleʾṣ- ṣabāḥ tefeʾül içün ḫuzurlarına varurlar ṭarīḳ-i meşāyıḫdan

2. **ḫużūrına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 13
Satır: **2**
Önemli bir makāmın veya kişinin var olduğu, bulunduğu yer, o makam veya şahsın önü,yanı.

Çün baʿżılar naṣīḥat-pezīr olmayup Ḥażreti Şeyḫüñ ḫużūrına varurlar Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

3. **ḫuzuruñuza:**-*uñuz, -a*
Sayfa 17
Satır: **19**
Önemli bir makāmın veya kişinin var olduğu, bulunduğu yer, o makam veya şahsın önü,yanı.

ve anı alup ḫuzuruñuza geldüm İmdi bu menḳıbelerden Eşref-zāde Efendinüñ kemāl-i

ḫużūr- ı ḳalble:

1. **ḫużūr- ı ḳalble:**-*le*
Sayfa 11
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Gönül rahatlığı ve huzurlu bir hal.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ Şeyḫ Efendi Ḥażretleri bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām daḫı bī-nihāye ve dest

ḫużūr-ı ʿālīlerinde:

1. **ḫużūr-ı ʿālīlerinde:**-*ler, -i, -n, -de*
Sayfa 48
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yüce makam (Büyük bir kimsenin bulunduğu yerden bahsedilirken kullanılır).

Sellemiñ ḫużūr-ı ʿālīlerinde murāḳaben ṭururlar müşāvere iderler ve şehzādelerüñ ḳanḳısı geçsün

<u>hużūr-ı ḳalblerini:</u>

1. **hużūr-ı ḳalblerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 11
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Gönül rahatlığı ve huzurlu bir hâl.

bu derde deyü hużūr-ı ḳalblerini perişān ider Ḥaḳḳ Teʿālānuñʿināyeti ve Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ

<u>ḫużūr-ı tāmmıla:</u>

1. **ḫużūr-ı tāmmıla:**-*ıla*
Sayfa 12
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Tam bir iç rahatlığı, halinden memnun olup gönlünde rahatlık duyma, kendini rahat ve memnun hissetme durumu.

ve şükr idüp secdeye vardı Baʿdehu ḫużūr-ı tāmmıla kendü ḫāline meşġūl oldı Çün eyyām-ı erbaʿīn

I/İ

<u>ıbrık:</u>

1. **ıbrıḳ:**
Sayfa 7
Satır: **14**
Su koymaya yarayan kulplu, emzikli kap.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ ve kürek ve süpürge

<u>ʿışḳuñ şarābın içüben:</u>

1. **ʿışḳuñ şarābın içüben:**-*üben*
Sayfa 70
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Aşkın şarabını içmek ll aşık olmak.

İlahī Gel bugün ʿışḳuñ şarābın içüben mestāne ol Gel bugün nāmus u ʿārı terk idüp dīvāne ol

<u>ıṭṭılaʿ-ı ḫāṣıl:</u>

1. **ıṭṭılaʿ-ı ḫāṣıl:**
Sayfa 44
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Bilgi edinme, haberdar olma.

merātib-i ʿāliyeye nāʾil ve meʿārif-i İlāhiyeye ıṭṭılaʿ-ı ḫāṣıl u ḫilāfet virüp seccādelerini daḫı teslīm

<u>i:</u>

1. **imiş:**-*miş*
Sayfa 10
Satır: **7**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

gezerler imiş imdi müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki Rūmdan gelen er ʿālem ü çeraġ ve cemāʿatle

2. **imiş:**-*miş*
Sayfa 22
Satır: **2**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

Eşref-zāde Ḥażretleri zamān-ı saʿādetlerinde ṣalat-ı fecrī bir miḳdār karanlıḳda ḳılarlar imiş Meğer ol

3. **imiş:**-*miş*
Sayfa 25
Satır: **24**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda ḫüsn-i ḥāllerini müşāhede itmiş imiş vezīre

4. **imiş:**-*miş*
Sayfa 34
Satır: **1**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş

5. **imiş:**-*miş*
Sayfa 34
Satır: **2**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş

6. **imiş:**-*miş*
Sayfa 34
Satır: **3**
Basit zamanlı fiilleri

bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

ʿĀşıḳlaruñ ḳomaz imiş
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

7. **imiş:**-*miş*
Sayfa 34
Satır: **16**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

tevāżuʿ idi ḥālā merḳad-ı
münīrleri olan maḥalle
ahālisi inkār üzere olup
rencīde iderler imiş ḥatta

8. **imiş:**-*miş*
Sayfa 41
Satır: **15**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

meclis-i şerīflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Faḳīh-ḥānelerine alup

9. **imiş:**-*miş*
Sayfa 41
Satır: **18**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

gitse yine gelüp Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ
yanında bulınurlar imiş
Āḫirüʾl-emr Sulṭān

10. **imiş:**-*miş*
Sayfa 42
Satır: **7**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

Tirseye varup eyyām-ı şitāda
İzniḳde olurlar imiş
ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı
bu ʿādeti icrā iderler

11. **imiş:**-*miş*
Sayfa 42
Satır: **16**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

ve ibrām idüp Ḥażreti Ḫıżır
ʿaleyhisʾselāmı görmek
ve ṣoḥbetiyle müşerref
olmaḳ ricā iderler imiş Bir

12. **imişki:**-*miş, -ki*
Sayfa 42
Satır: **3**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

Eşref-zāde buyururlar imişki
ata belinden ana
raḥmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

13. **imiş:**-*miş*
Sayfa 48
Satır: **19**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

oldı ki evliyaullah
murādullah ile ʿamel iderler
imiş

Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla
vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

14. **imiş:**-*miş*
Sayfa 62
Satır: **22**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

itmeyüp her Cumʿa gün
İzniḳde āsitāneye teşrīf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve ṭaşra

15. **imiş:**-*miş*
Sayfa 63
Satır: **1**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

cülūs iderler imiş her çend ki
ʿAbdullah Efendi
ḳadem-i saʿādetine yüz sürüp
içerü teşrīflerini ricā

16. **imiş:**-*miş*
Sayfa 63
Satır: **3**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren imek fiili. (Rivayet birleşik zaman).

itseler red buyururlar imiş
menḳūldür ki Şeyḫ
Ṣāliḥ Efendi ġāyet ḫasta olup
ʿAbdullah Efendiye

17. **idüm:**-*dü, -m*
Sayfa 8
Satır: **4**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

olmadı meğer ki vāḳıʿam olaydı Anı daḫı ki edeb birle söyleyüp taʿbīr itdürür idüm Bu denlü zamān

18. **idim:**-*di, -m*
Sayfa 40
Satır: **8**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa iken bī-günāh oġlumı aşmış idi ḥarāretle ol zamān beddu ʿā itmiş idim

19. **idi:**-*di*
Sayfa 69
Satır: **13**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

zāviyeʾ-i Eşrefiyyeye istiḥlāf buyurmışlar idi anlar daḫı gelüp zāviyeʾ-i merḳūmede mücāhedāt ve

20. **idi:**-*di*
Sayfa 71
Satır: **14**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

idüp maḥrūse-i merḳūmeye hicret ve ʿazīzlerinden dem-be-dem aḫẕ-ı ruḥāniyyet itmişler idi bu ḥāl-i

i-:

1. **idi:**-*ḍi*
Sayfa 14
Satır: **4**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

ve müşāhede ṣafāsından ayırup ʿālem-i nāsūta ve ḥasret ü iftirāḳa getürüp ḳıydı dimek idi benüm

2. **idüñ:**-*dü, -ñ*
Sayfa 43
Satır: **9**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

ʿAbduʾr-raḥīm Ḥızırı görsem dir idüñ ammā bilsem dimez idüñ ol ecilden gördüñ ammā bilmedüñ

3. **idüñ:**-*dü, -ñ*
Sayfa 43
Satır: **10**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan İmek, ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

ʿAbduʾr-raḥīm Ḥızırı görsem dir idüñ ammā bilsem dimez idüñ ol ecilden gördüñ ammā bilmedüñ

ʿibādāt:

1. ʿ**ibādāt:**
Sayfa 58
Satır: **8**
Kulun Allah'ın rızasını kazanmak ve ona yakınlaşmak için yaptığı iş ve davranışlar.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede istiḫlaf itmekle nice māh u sāl ḳarye-i mezbūrede ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

ibādāt ü ṭāʿāta iştiġāl:

1. **ibādāt ü ṭāʿāta iştiġāl:**
Sayfa 64
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
İman ve İslâmiyet'e mücahidane ve fedakârane bir tarzda hizmetle iştigal etme.

iştiġāl üzere iken biñ yüz yetmiş altı ṣaferinde dār-ı beḳāya irtiḥāl buyurmışlar Eyüb Efendi zāviyesinde

ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl:

1. ʿ**ibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl:**
Sayfa 62
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
İman ve İslâmiyet'e mücahidane ve fedakârane bir tarzda hizmetle iştigal etme.

Aḥmed Efendinüñ ṣulbī oġullarıdur Pazar Köyünde kāʾin zāviyede ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl

2. ʿ**ibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl:**
Sayfa 63
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
İman ve İslâmiyet'e mücahidane ve fedakârane bir tarzda hizmetle iştigal etme.

zāviyesinde post-nīşīn olup ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl üzere iken biñ yüz elli beş şevvālüñ üçünci Cumʿa

ʿibādet:

1. ʿ**ibādet:**
Sayfa 21
Satır: **20**
Kulun Allah'ın rızasını

kazanmak ve ona yakınlaşmak için yaptığı iş ve davranışlar.

kenārında bir ṣavmaʿa binā itdi Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri anda ʿibādet ü ṭāʿate meşġūl olmışlardur

ibn şeyḫ eşref-i sānī:

1. **ibn şeyḫ eşref-i sānī:**
Sayfa 60
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Eşref Sânî'nin oğlu.

oldum Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi İbn Şeyḫ Eşref-i Sānī Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ-i saʿādet-meşāb ü

ibn şeyḫ ḥamdī-i sānī efendi:

1. **ibn şeyḫ ḥamdī-i sānī efendi:**
Sayfa 61
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hamdi Sânî Efendi'nin oğlu.

aldurdum didüği güni ḫaber virdiler Şeyḫ Aḥmed Efendi İbn Şeyḫ Ḥamdī-i Sānī Efendi bu Şeyḫ-i

ibniʾş-şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḥażretleri:

1. **ibniʾş-şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 51
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Abdurrahman Tırsi Hazretlerinin oğlu.

Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi ibniʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri bir gün bu boyalıca nām ḳaryeden

ibnüʾş şeyḫ ahmed efendi:

1. **ibnüʾş şeyḫ ahmed efendi:**
Sayfa 62
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Ahmet Efendi'nin oğlu.

Şeyḫ ʿAbdullah Efendi İbnüʾş Şeyḫ Ahmed Efendi bu Şeyḫ-i saʿādet-mend sālifüʾl-beyān-ı mezbūr Şeyḫ

ibnüʾş- şeyḫ eşref-i sānī efendi:

1. **ibnüʾş- şeyḫ eşref-i sānī efendi:**
Sayfa 56
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Eşref Sânî Efendi'nin oğlu.

meẕkūrdur Ḥażreti Şeyḫ ʿAbdullah Efendi İbnüʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Efendi Ḳuddise Sırruhu bu

ibnüʾş-şeyḫ:

1. **ibnüʾş-şeyḫ:**
Sayfa 54
Satır: **22**
Şeyh oğlu.

olmışdur Ruḥ-ı Sırrī ʿAlī becennet-bād sene 1046 Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Ḥamdīʾ-i Sānī İbnüʾş-Şeyḫ Sırrī

ibnüʾş-şeyḫ ʿabdullah efendi:

1. **ibnüʾş-şeyḫ ʿabdullah efendi:**
Sayfa 57
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Abdullah Efendi'nin oğlu.

İbnüʾş-Şeyḫ ʿAbdullah Efendi daḫı pederlerinüñ şehādetinden soñra İzniḳde pôst-nişīn olup

ibnüʾş-şeyḫ eşref-i sānī:

1. **ibnüʾş-şeyḫ eşref-i sānī:**
Sayfa 58
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Eşref Sânî Efendi'nin oğlu.

Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi * İbnüʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Ḳuddise Sırruhu ṭarīḳ-ı ʿaliyyeyi pederlerinden

ibnüʾş-şeyḫ eşref-i sānī efendi:

1. **ibnüʾş-şeyḫ eşref-i sānī efendi:**
Sayfa 58
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Eşref Sânî Efendi'nin oğlu.

İbnüʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Efendi Ḳuddise Sırruhu Gemlik ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-i Ṣaġīr nām ḳaryede

ibnüʾş-şeyḫ lüṭfullah efendi:

1. **ibnüʾş-şeyḫ lüṭfullah efendi:**
Sayfa 56
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**

Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğlu.

İbnüʾş-Şeyḫ Lüṭfullah Efendi Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ ẕü-saʿādet Şeyḫ Lüṭfullah Efendinüñ

2. **ibnüʾş-şeyḫ lüṭfullah efendi:**
Sayfa 62
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğlu.

Raḥmetullahiʿaleyh Eş-Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi İbnüʾş-Şeyḫ Lüṭfullah Efendi bu Şeyḫ-iʿālī-ḳadr

ibnüʾş-şeyḫ sırrīʿalī efendi:

1. **ibnüʾş-şeyḫ sırrīʿalī efendi:**
Sayfa 55
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Sırrı Ali Efendi'nin şeyh oğlu.

Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Lüṭfullah Efendi ibnüʾş-Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendi Şeyḫ Ḥamdī-i Sānī Efendinüñ

ibrām itdüklerinde:

1. **ibrām itdüklerinde:***-dük, -ler, -i, -(n)de*
Sayfa 59
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Çok ısrar etmek.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

ibtidā:

1. **ibtidā:**
Sayfa 10
Satır: **22**
İlkin, en önce, başta.

Rūmī taḫallüṣ itdüklerine sebeb Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleriyle ibtidā mülāḳād olınduḳda mübārek

2. **ibtidā:**
Sayfa 21
Satır: **9**
İlkin, en önce, başta.

bir dervīş var imiş ḫalḳ ibtidā taḥḳīr idüp ṣoñra taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

3. **ibtidā:**
Sayfa 21
Satır: **15**
İlkin, en önce, başta.

Ḥażretlerinüñ ellerinden ibtidā bīʿat ve inābet iden ol ḫātūndur çünki çift sürmeden oġlı geldükde

ibtidāʿ:

1. **ibtidāʿ:**
Sayfa 7
Satır: **3**
İlkin, en önce, başta.

ibtidāʿ ʿAḳşemseʾd-din Ḥażretlerine varup ṣoñra Ḥācī Bayrām-ı Velī Ḥażretlerine varmışlar Küllīʾṭ-

iç:

1. **içinde:***-i, -nde*
Sayfa 4
Satır: **6**
Bir şeyin kendi sınırları arasında kalan kısmı, dâhil.

Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden ṣoñra kisve-i mübārekelerinüñ içinde ʿalāmet-i siyādet

2. **içine:***-i, -(n)e*
Sayfa 6
Satır: **1**
Bir şeyin kendi sınırları arasında kalan kısmı, dâhil.

yuvarlaḳ yapup şorbanuñ içine ilḳā idüp şorbayı ḳarışdurup Ḥażreti Eşref-zāde Efendinüñ dest-i

3. **içine:***-i, -(n)e*
Sayfa 6
Satır: **24**
Bir şeyin kendi sınırları arasında kalan kısmı, dâhil.

içine benefşe yaġı koyup Eşref beyinleri oynar Ḥācī Bayrām-ı Velī mübārek elleriyle

4. **içinde:***-i, -n, -de*
Sayfa 12
Satır: **19**
Bir şeyin kendi sınırları arasında kalan kısmı, dâhil.

ḥücre içinde ḥaps itmenüñ aṣlı ne çıḳarup defn olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ kendü aʿlamdur

5. **içinde:***-i, -n, -de*
Sayfa 23

Satır: **6**
Bir şeyin kendi sınırları arasında kalan kısmı, dâhil.

ḫalvetde iken nışfuʾl-leylde ʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

6. **içinde:***-i, -n, -de*
Sayfa 23
Satır: **11**
Bir şeyin kendi sınırları arasında kalan kısmı, dâhil.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

7. **içinden:***-i, -nden*
Sayfa 43
Satır: **1**
Bir şeyin kendi sınırları arasında kalan kısmı, dâhil.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt dervīş içinden bir elma alup geçüp gider ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

8. **içinden:***-i, -(n)den*
Sayfa 45
Satır: **11**
Bir şeyin kendi sınırları arasında kalan kısmı, dâhil.

çorba yine evvelki gibi ḳalup güyā içinden bir ḳaşıḳ alınmamışa benzerdi Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

9. **içlerinde:***-ler, -i, -(n)de*
Sayfa 45
Satır: **19**
Bir şeyin kendi sınırları arasında kalan kısmı, dâhil.

içlerinde envāʿ-ı ṭaʿām māl-a-māl getürüp ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ önüne vaʿżʿ

10. **içerler:***-er, -ler*
Sayfa 27
Satır: **3**
Içmek, yudumlamak (şarap bağlamında).

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki

11. **içimüzdedür:***-imüz, -de, -dür*
Sayfa 53
Satır: **2**
Ara.

Rıḍvānullahi ʿaleyhim ecmaʿīn buyurdılar ki çünki Ḥażreti Resūlullah bizüm içimüzdedür Küffār-ı

<u>iç-:</u>

1. **içmiş:***-miş*
Sayfa 61
Satır: **6**
Içmek, yudumlamak (şarap bağlamında).

tārīḫinde şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya olup bi-emrillahi'l-melikül-müteʿāl sene 1153

<u>icābına li-hezihiʾd daʿvetiʾl-kerīm:</u>

1. **icābına li-hezihiʾd daʿvetiʾl-kerīm:**
Sayfa 31
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Kerim olan Allah'ın davetine uyma.

daʿvetiʾl-kerīm ṭūṭiʾ-i cān-ı ʿazīzleri pervāz-ı behişt-i cāvidān olup ṭayarān-ı gülistān-ı ʿālem

<u>īcād itmişler:</u>

1. **īcād itmişler:***-miş, -ler*
Sayfa 54
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Yeni bir şey bulmak.

ʿacībe iḫtirāʿ ve īcād itmişler ki ḫıred-i ḫurde-bīn tefekküründe ʿācizdür ve Sulṭān Murād-ı ʿāli-nijad

<u>icāzet:</u>

1. **icāzetleri:***-ler, -i*
Sayfa 67
Satır: **21**
Bir kimseye icazet verildiğini gösteren belge, diploma, şahâdetname, icazet.

olduḳda mezbūr icāzetleri ile bunda ḳalup baʿdehu āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı derūnında müştaʿil olmağıla

<u>icāzet idüp:</u>

1. **icāzet idüp:***-üp*
Sayfa 65
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyhin irşat mertebesine gelmiş derviş veya muhiplerinden birine, tâlipleri irşat edebileceğine dâir izin verdiğini gösterir yazılı belge, icâzetnâme.

ṭarīḳat ve aḫẕ ü iẕn ü icāzet idüp gelüp Burusada

ḥālā mezār-ı müteberrikleri olan maḳām-ı mübāreke

2. **icāzet idüp:**-*üp*
Sayfa 65
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyhin irşat mertebesine gelmiş derviş veya muhiplerinden birine, tâlipleri irşat edebileceğine dâir izin verdiğini gösterir yazılı belge, icâzetnâme.

ṭarīḳat ve aḫz ü iẕn ü icāzet idüp gelüp Burusada ḥālā mezār-ı müteberrikleri olan maḳām-ı mübāreke

icāzet virüp:

1. **icāzet virüp:**-*üp*
Sayfa 68
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
İcazet vermek:İzin, onay vermek.

riyāżet itdükden ṣoñra irşāda icāzet virüp Burusaya istiḫlāf buyurmışlardur Şeyḫ-i merḳūm daḫı inzivā

icāzet-nāme:

1. **icāzet-nāme:**
Sayfa 14
Satır: **17**
Bir kimseye icazet verildiğini gösteren belge, diploma, şahâdetname, icazet.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem ü çeraġ ve seccāde ve ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-zāde Sulṭān

içerü:

1. **içerü:**
Sayfa 28
Satır: **20**
İçeri.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp ve cürminden istiġfar eyledükden ṣoñra öñlerine gelüp içerü ḫāṣ

2. **içerü:**
Sayfa 62
Satır: **22**
İçeri.

itmeyüp her Cumʿa gün İzniḳde āsitāneye teşrīf buyurup likin içerü girmezler imiş ve ṭaşra

3. **içerü:**
Sayfa 63
Satır: **2**
İçeri.

cülūs iderler imiş her çend ki ʿAbdullah Efendi ḳadem-i saʿādetine yüz sürüp içerü teşrīflerini ricā

içi:

1. **içinde:**-*(n)de, -*
Sayfa 12
Satır: **17**
Arası.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber dervīşān içinde şāyiʿ olup baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe gidelüm bir meyyiti

2. **içinde:**-*(n)de, -*
Sayfa 14
Satır: **10**
Arası.

ider Eşref-zāde Ḥażretlerinden mervīdür ki on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine ḫidmet eyledüm içinde

3. **içinde:**-*(n)de, -*
Sayfa 45
Satır: **17**
Arası.

ṣoñra meşyistan içinde yörükler ṭāifesi şeklinde bir bölük cemāʿat gelürler ellerinde sofraları var

için:

1. **için:**
Sayfa 46
Satır: **18**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

kereminden bizüm ḫidmetümüzde olan müʾminleri
taʿẓīm için ḳudret-i sofrasından melekleriyle

içinde:

1. **içinde:**
Sayfa 15
Satır: **15**
(Zaman bildiren kelimelerle) Belli bir sürede, süresince, zarfında.

Rūmīye ḳırḳ gün içinde himmet idüp iẕn ü icāzet virdi deyü ḳıyl ü kāl idicek ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i

içine:

1. **içine:**
Sayfa 15
Satır: **2**
Arasına.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki yedi terk olsun

2. **içine:**
Sayfa 23
Satır: **9**
Arasına.

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o melʿūnı ḳabżam içine alup ṣıḳdum meğer ol şeyṭan-ı racīm idi avucum

iclās iderler:

1. **iclās iderler:***-er, -ler*
Sayfa 28
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Oturtma.

ḫalvetḫānelerine getürüp iclās iderler ve pādişāh Ḥażretleri kendüsi edeb ve tevāżuʿ birle ḳuʿūd idüp

icrā iderler:

1. **icrā iderler:***-er, -ler*
Sayfa 42
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Yapmak, uygulamak.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İzniḳde olurlar imiş ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı bu ʿādeti icrā iderler

içre:

1. **içre:**
Sayfa 70
Satır: **26**
Içinde.

Geçüben cān u cihāndan varlıġuñdan göz yumup Ṣal vüc
ūduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol

2. **içre:**
Sayfa 70
Satır: **27**
Içinde.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre bahādırlık idüp Cümle ḳır nefsüñ çerisin sen
daḫı merdāne ol

3. **içre:**
Sayfa 70
Satır: **29**
Içinde.

Gel semender gibi āteş içre cevlān eyleyüp Ur vücūduñ şemʿ-i ʿışḳa yanuben pervāne ol

ictilāb-ı envār-ı ṭarīḳat idüp:

1. **ictilāb-ı envār-ı ṭarīḳat idüp:***-üp*
Sayfa 70
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Tarikat yolunun nurlarını celbetmek, çekmek.

idüp müstaḫlef olmışlar idi biñ altmış sekiz
tāriḫinde intiḳāl buyurup zāviye-i Eşrefīyede medfūn

ictināb idüp:

1. **ictināb idüp:***-üp*
Sayfa 4
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Kaçınmak, uzak durmak.

bulunduġı meşhūrdur Lākin şöhretden ictināb idüp iḫtifāyı münāsib görmişler ve her ne kim anlar

ictināp idüp:

1. **ictināp idüp:***-üp*
Sayfa 20
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Kaçınmak, sakınmak, çekinmek.

taʿẓīm ve tekrīmine ihtimām iderler Eşref-zāde Ḥażretleri bunlarıñ iltifātından ictināp idüp Tirse

içün:

1. **içün:**
Sayfa 5
Satır: **4**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

Abdal Muḥammed Ḥażretleri hayātda iken ʿaleʾṣ- ṣabāḥ tefeʾül içün ḥużurlarına varurlar ṭarīḳ-i meşāyıḫdan

2. **içün:**
Sayfa 5
Satır: **20**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

yārın köftelüsini daḫı getüreyüm didi hemān Abdāl Muḥammed Ḥażretleri bunları imtiḥān içün

3. **içün:**
Sayfa 12
Satır: **1**
"Amacıyla,

maksadıyla"anlamlarında edat.

hiç bizüm içün gamḥ∨ār olmañ didi kerīmeleri daḫı geldi Bu kelāmı babalarınuñ ḥücresi ḳapusında

4. **içün:**
Sayfa 14
Satır: **7**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

cemʿiyyet bulmış iken yine meṣāliḥ-i müʾminīn içün ruḥını ol cemʿiyyetden ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ

5. **içün:**
Sayfa 15
Satır: **18**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

velāyetle maʿlūm olup dervīşāna Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve ḥālini bildürmek içün

6. **içün:**
Sayfa 25
Satır: **18**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

meşāyıḫ-ı ʿiẓāmdur anlara mürācāt idüp her biri birinden istimdād içün taḫt-ı yedlerinde olan

7. **içün:**
Sayfa 30
Satır: **17**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

Eşref-zādeyi istiḳbāl içün Ḳaramürsele gelmişler çün Fuḳarā Sulṭān Eşref-zādeyi görüp şeref-i

8. **içün:**
Sayfa 32
Satır: **9**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿżʿ iderler ve fuḳarā bir miḳdār ẕikre

9. **içün:**
Sayfa 39
Satır: **15**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp tiz adam irsāl iderler ol kişi daḫı cidd-i tām ile zamān-ı yesīrde İzniḳe

10. **içün:**
Sayfa 44
Satır: **21**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

cāmiʿ-i şerīflerini binā eylemek içün kereste

11. **içün:**
Sayfa 52
Satır: **13**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar ihtimām olındı aṣlā müfīd olmayup altı gün ol mevżiʿde oturıldı ve havā

12. **içün:**
Sayfa 58
Satır: **19**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

içün taʿmīr ve tevsīʿ eylemişlerdür Baʿdehu Ḥacc-ı
şerīfe niyet idüp ravża-i seyyidüʾl-enāmı ziyāretden

13. **içün:**
Sayfa 61
Satır: **4**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün İstanbula gidüp orada ḫasta sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre yār oldı Şeyḫ-i

14. **içün:**
Sayfa 63
Satır: **6**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı cemʿ idüp gelsünler ve bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḫir

15. **içün:**
Sayfa 66
Satır: **9**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün Ḳaraṣuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām

16. **içün:**
Sayfa 66
Satır: **13**
"Amacıyla, maksadıyla"anlamlarında edat.

çıḳmaḳ içün Sinān Dede Ḥażretlerinden himmet ṭalep iderler Sinān Dede Efendi daḫı ḫırḳa-i

id:

1. **iderler:***-er, -ler*
Sayfa 15
Satır: **4**
(Hareket) etmek.

Sulṭān Eşref-zāde daḫı semʿan ve ṭaʿāten diyüp emr-i şerīfleri üzre iderler şimdi ṭarīḳ-ı Eşrefīyeniñ

iddiʿa iderdünüz:

1. **iddiʿa iderdünüz:***-er, -dü, -nüz*
Sayfa 16
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Iddia etmek.

iderdünüz baḳuñ

idi:

1. **idi:**
Sayfa 7
Satır: **11**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

teklīf itmeye idi Çün Ḥācī Bayrām-ı Velīnüñ āsitāne-i saʿādetlerine varduḳda taṭhīr-i beytüʾl-

2. **idi:**
Sayfa 11
Satır: **9**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

idi Sulṭān Eşref-zāde daḫı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ telḳīnleri ile ẕikr-i Ḫudāya meşġūl

3. **idi:**
Sayfa 40
Satır: **8**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa iken bī-günāh oġlumı aşmış idi ḥarāretle ol zamān beddūʿā itmiş idim

4. **idi:**
Sayfa 42
Satır: **1**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bile giderler idi Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭān

5. **idi:**
Sayfa 42
Satır: **2**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bile giderler idi Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭān

6. **idi:**
Sayfa 53
Satır: **8**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

şeʾāmetidür deyü remz itdiler ḥālbuki o kelāmuñ ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

7. **idi:**
Sayfa 70
Satır: **19**
Basit fiilleri birleşik fiil yapan ek fiil. (Ek fiilin Hikaye birleşik zamanı.).

idüp müstaḫlef olmışlar idi biñ altmış sekiz tārīḫinde intiḳāl buyurup zāviye-i Eşrefīyede medfūn

8. **idi:**
Sayfa 7
Satır: **22**
Isim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

ḫidmet itdüm Ve on bir sene de bir kelām şöyle ola ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki

9. **idi:**
Sayfa 14
Satır: **11**
Isim soylu kelimlerin

cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

10. **idi:**
Sayfa 23
Satır: **10**
Isim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o melʿūnı ḳabżam içine
alup ṣıḳdum meğer ol şeyṭan-ı racīm idi avucum

11. **idi:**
Sayfa 34
Satır: **15**
Isim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

tevāżuʿ idi ḥālā merḳad-ı münīrleri olan maḥalle
ahālisi inkār üzere olup rencīde iderler imiş ḥatta

12. **idi:**
Sayfa 46
Satır: **15**
Isim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler
ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle ve ʿālā kemāl-i

13. **idi:**
Sayfa 46
Satır: **16**
Isim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler
ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle ve ʿālā kemāl-i

14. **idiler:**-*ler*
Sayfa 49
Satır: **17**
Isim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede ḥayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i İzniḳ bu kelbceğizi

15. **idi:**
Sayfa 52
Satır: **22**
Isim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

olup mübārek dendān-ı şerīfleri şehīd olmasına
bāʿis ol idi ki aṣḥāb

16. **idi:**
Sayfa 70
Satır: **11**
Isim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

Efendi dinmekle meşhūr idi ʿUlema-iʿaşrından
aḫz-ı ʿulūm itdükden ṣoñra mülāzım u müderris

idü:

1. **idüm:**-*m*
Sayfa 69
Satır: **22**
Isim soylu kelimlerin cümlede yüklem olarak kullanılmasını sağlayan yardımcı fiil, ekfiil.(Ek-fiilin görülen geçmiş zaman almış şekli.).

ider ki bir gün Şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde ḥāżır idüm Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede

idügin:

1. **idügin:**
Sayfa 40
Satır: **4**
Olduğunu.

Maḥmūd Paşanuñ ḫalāsın niyāz iderler ol Pīre-zen Maḥmūd Paşanuñ maġḍūb idügin istimāʿ idicek el-

2. **idüğin:**
Sayfa 43
Satır: **7**
Olduğunu.

ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī buyururlar ki kim idüğin bilmedüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar ki Yā

idüğün:

1. **idüğün:**
Sayfa 23
Satır: **21**
Olduğunu.

ṣalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm

ifrāġ idüp:

1. **ifrāġ idüp:**-*üp*
Sayfa 70
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
(Kalbine) sokmak.

ḳalbine ifrāġ idüp İzniḳde Ḥażreti Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ evlād-ı kirāmlarından Şeyḫ Sırrī ʿAli

iftirāḳa getürüp:

1. **iftirāḳa getürüp:**-*üp*
Sayfa 14
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Ayrılığa getirmek.

ve müşāhede ṣafāsından ayırup ʿālem-i nāsūta ve ḥasret ü iftirāḳa getürüp ḳıydı dimek idi benüm

iġmāz-ı ʿayn iderler:

1. **iġmāz-ı ʿayn iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 32
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Göz yummak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn iderler misāfirler daḫı ṣād u ḫandān olup murādumuza nāil olduḳ deyü

ihdā buyurmışlar:

1. **ihdā buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 54
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Hediye etmek.

Ḥażreti Şeyḫe bir tīġ-ı bī-dirīġ-i sertīz ihdā buyurmışlar ki ḥālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında

ihrāc eyle:

1. **iḫrāc eyle:**
Sayfa 31
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Çıkarmak.

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

ihrāc eylemezem:

1. **ihrāc eylemezem:**-*mez, -em*
Sayfa 13
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Çıkarmak.

Teʿālā ile ʿahd idüp ṭururam ki çihil rūz olmayınca ihrāc eylemezem Dervīşān daḫı münfaʿil olup

ihrāc idelüm:

1. **iḫrāc idelüm:**-*elüm*
Sayfa 13
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Dışarı çıkarmak.

gelüñ imdi iy dervīşān vaʿdemüz encām buldı Rūmīyi erbaʿīnden iḫrāc idelüm çün

iḫrāc olınup:

1. **iḫrāc olınup:**-*ın, -up*
Sayfa 13
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Dışarı çıkarılmak.

ḥücresinden iḫrāc olınup defn olınsun dirler Ḥażreti Şeyḫ buyururlar ki Ḥaḳḳ Sübḥānehu ve

iḫrāḳ idüp:

1. **iḫrāḳ idüp:**-*üp*
Sayfa 31
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Yakmak.

ḫānḳāhlarında ḳarar iderler likin pādişāh Ḥażretlerinüñ derūnlarını nār-ı muḥabbet iḫrāḳ idüp

iḥsān eyle:

1. **iḥsān eyle:**
Sayfa 16
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Bağışlamak, armağan etmek, vermek, bahşetmek.

ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız iḥsān eyle diyüp başını

<u>iḫtifā:</u>

1. **iḫtifāyı:**-*yı*
   Sayfa 4
   Satır: **8**
   Gizlenmek, saklanmak.

bulunduġı meşhūrdur Lākin şöhretden ictināb idüp iḫtifāyı münāsib görmişler ve her ne kim anlar

2. **iḫtifā:**
   Sayfa 8
   Satır: **10**
   Gizlenmek, saklanmak.

ü seccāde ile ḳasaba-i İzniḳe istiḫlāf buyurmışlar Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp ḳasaba-i İzniḳe iḫtifā

<u>iḫtifā üzre olup:</u>

1. **iḫtifā üzre olup:**-*up*
   Sayfa 18
   Satır: **22**
   Kelime Tipi: **-**
   (Kendini) gizlemek durumunda olmak.

rücūʿ iderler Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı mürūr-ı eyyāmla ḳaṣaba-i İzniḳe gelüp iḫtifā üzre olup

<u>iḫtilāṭ iderek:</u>

1. **iḫtilāṭ iderek:**-*erek*
   Sayfa 69
   Satır: **7**
   Kelime Tipi: **-**
   Karşılaşıp görüşmek.

fuḳarāsıyla iḫtilāṭ iderek Ḳuṭbüʾl-ʿārifīn Gav̱süʾl-vāṣilīn Eşref-zāde Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendiden tevbe

<u>ihtimām iderler:</u>

1. **ihtimām iderler:**-*er, -ler*
   Sayfa 20
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   Özen göstermek.

taʿẓīm ve tekrīmine ihtimām iderler Eşref-zāde Ḥażretleri bunlarıñ iltifātından ictināp idüp Tirse

<u>ihtimām idüp:</u>

1. **ihtimām idüp:**-*üp*
   Sayfa 57
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   Özen göstermek.

mücāhedāt ve riyāżāta ġāyet ihtimām idüp ḳalīlüʾn-nevm ve ke̱şīrüʾl-ḳıyām olmışlardur ve maḫlaṣ-ı

<u>ihtimām olındı:</u>

1. **ihtimām olındı:**-*ın, -dı*
   Sayfa 52
   Satır: **13**
   Kelime Tipi: **-**
   Dikkatli ve özenli olmak.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar ihtimām olındı aṣlā müfīd olmayup altı gün ol mevżiʿde oturıldı ve havā

<u>iḫtirāʿ:</u>

1. **iḫtirāʿ:**
   Sayfa 54
   Satır: **7**
   Benzeri görülmemiş bir şey îicat etmek, vücuda getirmek.

ʿacībe iḫtirāʿ ve īcād itmişler ki ḫıred-i ḫurde-bīn tefekküründe ʿācizdür ve Sulṭān Murād-ı ʿāli-nijad

<u>iḫtiyācı yoḳdur:</u>

1. **iḫtiyācı yoḳdur:**-*dur*
   Sayfa 30
   Satır: **6**
   Kelime Tipi: **-**
   Gereksinimi olmamak.

ḳullaruñuza virüp ġazā eyleñ fuḳarānıñ buna iḫtiyācı yoḳdur deyücek pādişāh Ḥażretleri müteġayyir

<u>ihtiyār ider:</u>

1. **iḫtiyār ider:**-*er*
   Sayfa 4
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   Yeğlemek, tercih etmek, seçmek.

iḫtiyār ider sevāp daḫı andadur ve meżbūr Muḥammed Çelebi rivāyet ider ki Eşref-zāde Sulṭān

<u>iḫtiyār idüp:</u>

1. **iḫtiyār idüp:**-*üp*
   Sayfa 32
   Satır: **6**
   Kelime Tipi: **-**
   Yeğlemek, tercih etmek, seçmek.

vaṭanumuzdan cüdā olup taʿab ü meşaḳḳat-ı rāhı iḫtiyār idüp bunda geldük ki ḫidmet-i şerīfleriyle

<u>iḫtiyār itmeleriyle:</u>

1. **iḫtiyār itmeleriyle:***-me, -ler, -i, -(y)le*
Sayfa 57
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Seçmek.

ahāliʾ-i İzniḳ Şeyḫ ʿAbdullah Efendiyi iḫtiyār itmeleriyle nice sāl İzniḳde post-nişīn ve

<u>iḥyāüʾl-ʿulūm:</u>

1. **iḥyāüʾl-ʿulūmı:***-ı*
Sayfa 69
Satır: **2**
İmam-ı Gazâlî' nin yazdığı fıkıh kitabı.

ve baʿżı resāʾil-i müşkīn-niḳābı olup Şifāʾ-ı Ḳāḍī ʿİyāżı ve İḥyāüʾl-ʿulūmı ve Minhācüʾl-ʿĀbidini

<u>iḳāmet eyle:</u>

1. **iḳāmet eyle:**
Sayfa 22
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Cemaatle namaza başlamadan önce müezzinin kamet getirmesi.

üzre müʾezzine iḳāmet eyle deyü īmā eyler Molla Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt olmadı deyü müʾezzini menʿ

<u>iken:</u>

1. **iken:**
Sayfa 4
Satır: **18**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

her fende emṣāl ü aḳrānına ġalebe idüp müşār biʾl-benān olmaġıla imtiyāz bulmış iken bir şeb baʿżı

2. **iken:**
Sayfa 5
Satır: **3**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

Abdal Muḥammed Ḥażretleri hayātda iken ʿaleʾṣ- ṣabāḥ tefeʾül içün ḥużurlarına varurlar ṭarīḳ-i meşāyıḫdan

3. **iken:**
Sayfa 10
Satır: **1**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

ve ne maḳūle ẕātdur deyü muntaẓırlar iken Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri yanlarından geçüp

4. **iken:**
Sayfa 14
Satır: **7**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

cemʿiyyet bulmış iken yine meṣāliḥ-i müʾminīn içün ruḥını ol cemʿiyyetden ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ

5. **iken:**
Sayfa 18
Satır: **18**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna keşf olup bir mil ḳadar yer gitmiş iken bir kere naẓar eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

6. **iken:**
Sayfa 19
Satır: **7**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

iken sekiz yüz yetmiş dört tārīḫinde mürġ-i rūḥı pervāz-ı bihişt-i cāvidānda lāne-sāz ḳaṣaba-i

7. **iken:**
Sayfa 23
Satır: **5**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

ḫalvetde iken nışfuʾl-leylʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

8. **iken:**
Sayfa 24
Satır: **23**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken"

biçiminde ekleşebilen belirteç.

nice ẕikruʾllah idersüñ bu küstāḫlık yetmez iken inkār daḫı idersin

9. **iken:**
Sayfa 32
Satır: **9**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿẓ iderler ve fuḳarā bir miḳdār ẕikre

10. **iken:**
Sayfa 40
Satır: **7**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa iken bī-günāh oġlumı aşmış idi ḥarāretle ol zamān beddu ʿā itmiş idim

11. **iken:**
Sayfa 41
Satır: **13**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

Tırsī dört yaşında iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ṣavmaʿalaruna varurlar ve bir an

12. **iken:**
Sayfa 44
Satır: **12**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre iken ṭoḳuz yüz yirmi altı

13. **iken:**
Sayfa 48
Satır: **12**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

dülbendlerüñ alurlar ve ol meclisden ḳaldururlar bu ḥālde iken bīdār oldum ve feryād eyledüm ve

14. **iken:**
Sayfa 51
Satır: **7**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

terbiyeʾ-i sālikine iştiġāl üzre iken biñ on iki tāriḫinde dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl buyurmışlar Ḳabr-i

15. **iken:**
Sayfa 51
Satır: **13**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

Pazar Köyüne gider iken kerāmāt-ı evliyāʾullahı müẕākere iderler imiş dervīşlerden birine ḫāṭıra

16. **iken:**
Sayfa 53
Satır: **17**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

dermiyān idüp envāʿ-ı ibādāta iştiġāl üzere iken Ḫāḳān-ı ʿOs̱maniyeden Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābiʿ

17. **iken:**
Sayfa 54
Satır: **15**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

iken ʿandelīb-i ruḥına ḳafes-i dünyā dar gelüp biñ ḳırḳ altı tāriḫinde tekyegāh-ı beḳāya firār

18. **iken:**
Sayfa 55
Satır: **8**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice māh u sāl riyāżāt ve mücāhedāt iştiġāl üzere iken

19. **iken:**
Sayfa 57
Satır: **23**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

nice sāl-i ʿibādāt ve ṭaʿāte iştiġāl üzere iken

20. **iken:**
Sayfa 58
Satır: **9**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

üzere iken irtiḥāl buyurup zāviye-i mezkūrede miḥrāb dīvārı verāsında raḥmet-i Ḥaḳḳa ḳarīndür

21. **iken:**
Sayfa 59
Satır: **3**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

sebʿīn māʾṣadaḳınca altmış üç yaşında iken marażı-ı ṭāʿūndan vefāt itmekle Burusada Eyüb

22. **iken:**
Sayfa 61
Satır: **11**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

göçdi Eşref-zāde ʿİzzeʾd-din Efendi ḳuṭb iken tāriḫ-i intiḳālleridür 1153 Menḳıbe bir gün

23. **iken:**
Sayfa 62
Satır: **11**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

üzere iken biñ yüz ḳırḳ üç senesi cān-ı ʿazīzini Ḫallāḳ-ı Lem-yezele teslīm itmekle cesed-i şerīfi

24. **iken:**
Sayfa 63
Satır: **18**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

zāviyesinde post-nīşīn olup ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl üzere iken biñ yüz elli beş şevvālüñ üçünci Cumʿa

25. **iken:**
Sayfa 64
Satır: **9**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

iştiġāl üzere iken biñ yüz yetmiş altı ṣaferinde dār-ı beḳāya irtiḥāl buyurmışlar Eyüb Efendi zāviyesinde

26. **iken:**
Sayfa 68
Satır: **19**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

müdāvemet üzre iken biñ yirmi beş senesi şevvālüʾl-mükerremüñ selḫinde irādet-i Ḥallāk-ı

27. **iken:**
Sayfa 69
Satır: **15**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

riyāżāta iştiġāl üzre iken biñ altmış tāriḫinde çeşende-i şehd ü viṣāl ve dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

28. **iken:**
Sayfa 70
Satır: **13**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

baʿdehu Ḳazazḫāne Medresesinde muḳīm iken ṭarīḳ-i tedrīsden feraġ gelüp muḥabbet-i ilāhiyeyi

29. **iken:**
Sayfa 71
Satır: **5**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman

anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

meşhūr iken Baʿdehu
Kütahyada Seyyid
ʿÖmeroġlu
nām ʿazīzden tevbe vü inābet
vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

30. **iken:**
Sayfa 71
Satır: **15**
Sonuna getirilen sözcüğe durum ve zaman anlamı katan ve "-kan / -ken" biçiminde ekleşebilen belirteç.

iştiġāl üzre iken biñ yüz elli
üç Ṣaferüʾl-ḫayrında
şarāb-ı vuṣlatı nūş vü
dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

iki:

1. **iki:**
Sayfa 19
Satır: **4**
İki II sayı sıfatı.

ṭālibānı molaya meşġul olup
Müzekkiʾn- Nüfūs ve
Ṭarīḳat-nāme nām iki cild
kitāb taṣnīf ve teʾlīf

2. **iki:**
Sayfa 22
Satır: **16**
İki II sayı sıfatı.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ
ṭarafına baḳar görür ki
ḫurşīd-i
ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

3. **iki:**
Sayfa 25
Satır: **5**
İki II sayı sıfatı.

bu menḳıbeden iki maʿnā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miḳdār taḳayyüd
ḳalbde naḳş olup

4. **iki:**
Sayfa 36
Satır: **15**
İki II sayı sıfatı.

giderken reh-güẕārları İzniḳ
olup anda iki gice
mihmān olurlar Baʿdehu
İstanbula revān olup

5. **iki:**
Sayfa 37
Satır: **7**
İki II sayı sıfatı.

suḫte ʿādet-i ḳadīmeleri üzre
iki bāzūlarından
muḥkem bend idüp anuñ
ardına iderler Nāgāh

6. **iki:**
Sayfa 40
Satır: **5**
İki II sayı sıfatı.

Ḥamdülillah iki seneden
berü duʿām ḳabul olmış
deyü cevāb ider sebebinden
suʾāl eyledükleründe

7. **iki:**
Sayfa 49
Satır: **16**
İki II sayı sıfatı.

bundan istikrāh idüp döğüp
ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülāzemet iderdi ol

8. **iki:**
Sayfa 50
Satır: **4**
İki II sayı sıfatı.

feryād eyledi anda ḥāżır olan
cemāʿat cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılup evvelki gibi

9. **iki:**
Sayfa 60
Satır: **1**
İki II sayı sıfatı.

Efendi iki ellerini semāya
refʿ idüp duʿā buyurdılar
dervīşler daḫı āmin deyüp
Baʿdehu geldikleri yola

iki pāre:

1. **iki pāre:**
Sayfa 23
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
İki parça.

ḫalvetde iken nıṣfuʾl-
leylʿarż u semā iki pāre
olup içinde bir nūr peydā
oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

ikmālāt:

1. **ikmālātı:**-*ı*
Sayfa 64
Satır: **2**
Mükemmellik.

çalınuben göçdi ʿAvnullah
1155 Şeyḫ-i mezbūr
her dürlü ikmālātı cāmiʿ olup
ḫaṭṭ-ı sülüsde ḫaṭṭāṭ

ikrām ider:

1. **ikrām ider:**-*er*
Sayfa 20
Satır: **20**

Kelime Tipi: **-**
İkramda bulunmak, hürmet göstermek.

bunuñ Eşref-zāde olduġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām virüp mümkün oldıġı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

<u>iḳtidār:</u>

1. **iḳtidārı:**-*ı*
Sayfa 29
Satır: **6**
Güç. takat. kudret.

şefīḳadur likin zebānlarında bir maraż peydā oldı tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

<u>ilā- ḳıyāmıʾs-sāʿat:</u>

1. **ilā- ḳıyāmıʾs-sāʿat:**
Sayfa 42
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Kıyamet gününde.

ḳıyāmıʾs-sāʿat münḳarıż eylemeyüp rūz-ı cezāda mülāḳatlarıyla müşerref ve muġtenem eyleye Āmin

<u>ʿilāc:</u>

1. ʿ**ilācdan:**-*dan*
Sayfa 29
Satır: **6**
Deva, şifa.

şefīḳadur likin zebānlarında bir maraż peydā oldı tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

<u>ʿilac-pezīr olmamış:</u>

1. ʿ**ilac-pezīr olmamış:**-*ma, -mış*
Sayfa 25
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Çaresi bulunmak.

ẓuhūr ider Eṭıbbāya mürācaʿat iderler bir dürlü ʿilac-pezīr olmamış Āḫirüʾl-emr eṭıbbāʾ-i dīn kim

<u>ilahi:</u>

1. **ilahi:**
Sayfa 70
Satır: **22**
İslâm dininde Allah'a, Peygamber'e ve mânevî büyüklere karşı duyulan aşkı, tarîkat esaslarını ve âdâbını, dînî heyecanları, duâ ve yalvarmaları dile getiren ve besteyle okunan manzûme.

*Şeyh-i mezburūn tabiʿat-ı şiʿriyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımuʿteberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür

2. **ilahī:**
Sayfa 70
Satır: **23**
İslâm dininde Allah'a, Peygamber'e ve mânevî büyüklere karşı duyulan aşkı, tarîkat esaslarını ve âdâbını, dînî heyecanları, duâ ve yalvarmaları dile getiren ve besteyle okunan manzûme.

İlahī Gel bugün ʿışḳuñ şarābın içüben mestāne ol Gel bugün nāmus u ʿārı terk idüp dīvāne ol

<u>ilāhiyāt-:</u>

1. **ilāhiyāt-:**
Sayfa 64
Satır: **3**
İlâhiyât II (Ar. çoğul eki -āt ile) İlâhîler.(Dînî duyguları dile getiren beste).

imiş ve ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-gūyā olmışlar Eʾş-Şeyḫ Faḫreʾd-din Efendi Şeyḫ

<u>ilāhiyāt-ı muʿteberesi:</u>

1. **ilāhiyāt-ı muʿteberesi:**-*si*
Sayfa 56
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
İlâhi itibar.

Efendiye ḳarīndür Şeyḫ-i mezbūruñ ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-ı muʿteberesi

<u>ilahiyyāt:</u>

1. **ilahiyyātı:**-*ı*
Sayfa 56
Satır: **18**
İlâhiyât II (Ar. çoğul eki -āt ile) İlâhîler.(Dînî duyguları dile getiren beste).

pederlerinden müstaḫlef olmışlardur ve bunlaruñ daḫı ilahiyyātı vardur nitekim yine ḥāşiyede

<u>ilahiyyāt-ımuʿteberesi:</u>

1. **ilahiyyāt-ımuʿteberesi:**-*si*
Sayfa 70
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Hatırı sayılır ilahiler.

*Şeyh-i mezburūn tabiʿat-ı şiʿriyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımuʿteberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür

<u>ilāhīzāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür:</u>

1. **ilāhīzāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür:**-*ler, -i, -dür*
Sayfa 60
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Bir kimsenin ilahi kabiliyetinden, tabiatından meydana gelen mübarek eseri.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardur nitekim bu İlāhīzāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür ẕikriyle ʿāşıḳ gülżār oldı tāze-

<u>iʿlām eyledükde:</u>

1. **iʿlām eyledükde:**-*dük, -de*
Sayfa 21
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Bildirmek, anlatmak.

vālidesi każiyyeyi iʿlām eyledükde ol daḫı istiğfār idüp bīʿat eylemişdür ve Pınarpaşı nām cūybāruñ

<u>iʿlām iderler:</u>

1. **iʿlām iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 26
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Bildirmek, anlatmak.

gidemezem ḳapucılar daḫı gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını iʿlām iderler * vezīr daḫı

2. **iʿlām iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 26
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Bildirmek, anlatmak.

dönüp biʾl-vāsıṭa aḥvāli pādişāha iʿlām iderler pādişāh Ḥażretleri münfaʿil olup buyururlar ki ne

3. **iʿlām iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 40
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Bildirmek, anlatmak.

adamları meʾyūs olup İstanbula gelüp bu ḥāli Maḥmūd Paşaya iʿlām iderler Maḥmūd Paşa daḫı

<u>ile:</u>

1. **ile:**
Sayfa 4
Satır: **11**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Ḥażretleri ʿālem-i şebābda ʿulūm-ı ẓāhireye ile meşġūl olup ḥatta baʿżılar ḳırḳ sene taḥṣīl-i ʿilm-i

2. **ile:**
Sayfa 5
Satır: **7**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ile gidüp muntaẓır ṭurduḳda Baʿdehuʾz-zamān Abdal Muḥammed Ḥażretleri daḫı Eşref-zāde Efendi

3. **ile:**
Sayfa 5
Satır: **13**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

milʿāḳa ile getürüp naẓarında ḳorlar Abdal Muḥammed Ḥażretleri milʿāḳayı eline alup şorbayı

4. **ile:**
Sayfa 5
Satır: **21**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

5. **ile:**
Sayfa 7
Satır: **13**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve
ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ ve kürek ve süpürge

6. **ile:**
Sayfa 7
Satır: **19**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik,

işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile imāmet iderler ḥatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyḫüme on bir sene

7. **ile:**
Sayfa 8
Satır: **9**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ü seccāde ile ḳasaba-i İzniḳe istiḫlāf buyurmışlar Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp ḳasaba-i İzniḳe iḫtifā

8. **ile:**
Sayfa 11
Satır: **10**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

idi Sulṭān Eşref-zāde daḫı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ telḳīnleri ile ẕikr-i Ḫudāya meşġūl

9. **ile:**
Sayfa 12
Satır: **8**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

otuz güne varduḳda otuz birinci günüñ gicesi ḫādim olan dervīş bulamac ile ḥücre ḳapusına varup

10. **ile:**
Sayfa 13
Satır: **5**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Teʿālā ile ʿahd idüp ṭururam ki çihil rūz olmayınca ihrāc eylemezem Dervīşān daḫı münfaʿil olup

11. **ile:**
Sayfa 23
Satır: **1**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ẓann ile ʿāmilsin ammā dervīşān-ı muʿāyene ve müşāhede ile ʿāmillerdür Menḳıbe Şeyḫüm

12. **ile:**
Sayfa 23
Satır: **2**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ẓann ile ʿāmilsin ammā dervīşān-ı muʿāyene ve müşāhede ile ʿāmillerdür Menḳıbe Şeyḫüm

13. **ile:**
Sayfa 23
Satır: **19**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü

14. **ile:**
Sayfa 24
Satır: **17**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

varup ḫalvetḫānemde ẕikruʾllaha ile meşġūl oldum Sulṭān Eşref-zāde baña nidā eyleyüp eytdi ki Yā

15. **ile:**
Sayfa 26
Satır: **15**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ḳapucıları emr-i şerīf ile yine irsāl ider ḳapucılar

gelüp Eşref-zādeye emr-i şerīfi īṣāl iderler

16. **ile:**
Sayfa 27
Satır: **5**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Eşref-zāde Ḥażretlerini şarap ile boġalar biri
cānibinden Sulṭān Eşref-zādeye bunlaruñ aḥvāli

17. **ile:**
Sayfa 27
Satır: **7**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

maʿlūm olup ṣalat-ı işrāḳı edādan ṣoñra fuḳarā ile ḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına çıkup ve ḳapucılaruñ

18. **ile:**
Sayfa 28
Satır: **13**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

erkān-ı devletden baʿżı kimesneler ile Ḳaramürsele bir ḳadırġa irsāl iderler Eşref-zāde Efendi

19. **ile:**
Sayfa 31
Satır: **2**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

20. **ile:**
Sayfa 31
Satır: **6**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār ḫaṣlarından birḳaç
adam alup tebdīl-i ṣūret ile İzniḳe gelürler ve

21. **ile:**
Sayfa 31
Satır: **13**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

taʿẓīm ile yine maḳarr-ı devletine irsāl iderler Pādişāh Ḥażretleri daḫı tesellī bulup gelüp İstanbula

22. **ile:**
Sayfa 31
Satır: **15**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

umūr-ı memālik-i İslāmiyye ile muḳayyed olur Menḳıbe Bilecikli Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Ḳuddise

23. **ile:**
Sayfa 38
Satır: **1**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā bir ṣanduḳcı

24. **ile:**
Sayfa 39
Satır: **16**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile zamān-ı yesīrde İzniḳe

25. **ile:**
Sayfa 44
Satır: **11**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç,

sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre iken ṭoḳuz yüz yirmi altı

26. **ile:**
Sayfa 48
Satır: **19**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

oldı ki evliyaullah murādullah ile ʿamel iderler imiş
Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

27. **ile:**
Sayfa 50
Satır: **18**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

gelüp Çelebi şāhin de küçükdür ammā ʿamelinde çābükdür buyurup defʿ-i ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet

28. **ile:**
Sayfa 53
Satır: **20**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Irāḳeyn seferine giderken ḳaṣaba-i İzniḳe uġraduḳda Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi ile

29. **ile:**
Sayfa 54
Satır: **3**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ʿacīb ile binā buyurmışlardur ki gerek āsitāne-i şerīfesinüñ ve gerek türbeʾ-i münīfesinüñ çār dīvārı

30. **ile:**
Sayfa 54
Satır: **5**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

kāşīler ile müzeyyendür ol kāşīlerüñ üzerinde cellī ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

31. **ile:**
Sayfa 56
Satır: **29**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Derdmend Lüṭfuʾl-lah ile hem-dem olup dīdesin Dôst yüzine dūş idenlere ṣala gelsün berü

32. **ile:**
Sayfa 57
Satır: **3**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Efendi ile emr-i Şeyḫūḫiyetde beynlerinde münāzāʿāt-ı keşīre vāḳiʿ olmışdur Āḫḫirüʾl-emr

33. **ile:**
Sayfa 59
Satır: **9**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve kerem ile meşhūrdur ve kerāmāt-ıʿaliyye ile muʿteḳid-i

34. **ile:**
Sayfa 59
Satır: **10**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve kerem ile meşhūrdur

ve kerāmāt-ıʿaliyye ile muʿteḳid-i

35. **ile:**
Sayfa 59
Satır: **14**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

ḥayātdan nā-ümid olup uyḫusı arasında görmiş ki Eşref-zāde Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi fuḳarāsı ile

36. **ile:**
Sayfa 62
Satır: **19**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

birāderidür Emr-i Şeyḫūḫiyetde birāder-zādesi ile münāzaʿa eylemişken müḳābele günlerini terk

37. **ile:**
Sayfa 63
Satır: **8**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

vaḳtümüzdür Şeyḫ ʿAbdullah Efendiye daḫı fuḳarā

ile yetmiş biñ tevḥīde āġāz idüp temām olduḳda

38. **ile:**
Sayfa 65
Satır: **15**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

cānından bīzār eylese bereket-i ziyāreti ile mehd-i rāḥatda istirāḥat itmesi muʿayyen ü muḥaḳḳaḳdur

39. **ile:**
Sayfa 66
Satır: **17**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraşu balıḳ ile ṭolduḳdan ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü

40. **ile:**
Sayfa 67
Satır: **16**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Saʿādeʾd-din Efendi (ḳavābil-i müstaʿidānı) müstaʿid ṭalebeleri cemʿ

eyledüklerinde ṭaleb ü raġbet ile

41. **ile:**
Sayfa 67
Satır: **21**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

olduḳda mezbūr icāzetleri ile bunda ḳalup baʿdehu āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı derūnında müşteʿil olmaġıla

42. **ile:**
Sayfa 68
Satır: **21**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

müteāl ile hazine-i ḳudse irtiḥal eyledi Murādiye semtinde Hamza Bey Cāmiʿ-i şerīfinde olan

43. **ile:**
Sayfa 69
Satır: **6**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

Şeyḫ Muḥammed Efendi muḳaddemen bir münāsebet ile İzniḳe gelüp Baʿdehu Eşref-zāde

44. **ile:**
Sayfa 70
Satır: **6**
Kelimenin sonuna geldiğinde birliktelik, işteşlik, beraberlik, araç, sebep veya durum anlatan cümleler yapmaya yarayan edat.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan ṭaşra çıḳup ābdest alup Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile ḳuʿūd eyledi

ilḥāḥ iderdüm:

1. **ilḥāḥ iderdüm:**-*er, -dü, -m*
Sayfa 47
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Israr etmek.

şoñra pādişāh benüm oġlum olsun bende bu maʿnāyı daima ilḥāḥ iderdüm bir şeb rüʾyamda

ilḥāḥ ve ibrām ider:

1. **ilḥāḥ ve ibrām ider:**-*er*
Sayfa 28
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Zorlamak, ısrar etmek.

deyü ilḥāḥ ve ibrām ider ʿŪlemāsı ve vüzerāsı cemʿ olup pādişāhum siz ḫalīfe-i İslāmsuñuz anlar bir

2. **ilḥāḥ ve ibrām ider:**-*er*
Sayfa 31
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Zorlamak, ısrar etmek.

buyururlar ki Sulṭānum bizi dervīşliğe ḳabul eyleñ baña salṭanat gerekmez deyü ilḥāḥ ve ibrām ider

ilḥāḥ ve ibrām idüp:

1. **ilḥāḥ ve ibrām idüp:**-*üp*
Sayfa 42
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Zorlamak ve ısrar etmek.

ve ibrām idüp Ḥażreti Ḫıżır ʿaleyhisʾselāmı görmek ve ṣoḥbetiyle müşerref olmaḳ ricā iderler imiş Bir

ilhām-ı rabbānī:

1. **ilhām-ı rabbānī:**
Sayfa 5
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Rabb'e ait ilhamlar.

Sülūk itmek dāʿiyesinde ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī olup ol zamānda Burusada mecẕūbān-ı İlāhīyeden

ilḳā idüp:

1. **ilḳā idüp:**-*üp*
Sayfa 6
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Koymak, bırakmak, atmak.

yuvarlaḳ yapup ṣorbanuñ içine ilḳā idüp ṣorbayı ḳarışdurup Ḥażreti Eşref-zāde Efendinüñ dest-i

ʿilm:

1. **ʿilm:**
Sayfa 64
Satır: **14**
Bilgi, ilim; okumakla veya görmek ve dinlemekle veya ihsan-ı Hak'la elde edilen bilgi.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr ʿilm ü faẓlla meşhūr ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

2. **ʿilm:**
Sayfa 67
Satır: **5**
Bilgi, ilim; okumakla veya görmek ve dinlemekle veya ihsan-ı Hak'la elde edilen bilgi.

ʿaşırda ʿilm ü faẓlla meşhūr olan Sulṭān Murad Ḫān-ı Sānī cāmiʿi imāmı olan Muḥyiʾd-din Efendiden

3. **ʿilmde:**-*de*
Sayfa 67
Satır: **10**
Bilgi, ilim; okumakla veya görmek ve dinlemekle veya ihsan-ı Hak'la elde edilen bilgi.

fevāid taʿlīminden telezzüz idüp ḫatta Tefsīr-i Keşşāfī min-evvelihi ilā-āḫirihi oḳuyup ʿilmde

ʿilm-i bāṭın:

1. **ʿilm-i bāṭın:**
Sayfa 22
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Gizli hakikatleri konu alan ve bu yolla insanı mânevî kurtuluşa ulaştırdığına inanılan ilim.

ʿİlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-zādeye varsun Sulṭān Eşref-zāde daḫı buyurur ki Molla Ḳuṭbeʾd-din sen

ʿilm-i ẓāhire:

1. ʿ**ilm-i ẓāhire:**-*e*
Sayfa 22
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
-Medrese ilimleri dışında kalan ilimler.

dāmānına yüzler sürüp küstāḫlığından istiġfār ider ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire ṭalep iden bize gelsün

ilticā:

1. **ilticāya:**-*(y)a*
Sayfa 67
Satır: **23**
Sığınma, dayanma, dayanak edinme, güvenme.

meşāyiḫ-ı ṭarīḳat-ı ʿaliyye ʿāsitānına ilticāya māʾil olup ḳaṣaba-i İzniḳde āsūde olan Ġavṣiʾl-vāṣılīn

iltifāt:

1. **iltifātından:**-*ı, -n, -dan*
Sayfa 20
Satır: **4**
Teveccüh, ilgi, güler yüz.

taʿẓīm ve tekrīmine ihtimām iderler Eşref-zāde Ḥażretleri bunlarıñ iltifātından ictināp idüp Tirse

īmā eyler:

1. **īmā eyler:**-*r*
Sayfa 22
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
İşaret etmek.

üzre müʾezzine iḳāmet eyle deyü īmā eyler Molla Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt olmadı deyü müʾezzini menʿ

imāmet:

1. **imāmetleri:**-*ler, -i*
Sayfa 7
Satır: **7**
İmamlık.

imāmetleri ḫizmetinde olup ḳıyāmda buyurmışlar Ḥatta rivāyet olınur ki Ḥācī Bayrām-ı Velī

imāmet eylemek:

1. **imāmet eylemek:**-*mek*
Sayfa 7
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
İmamlık yapmak.

imtiḥān eyleyüp ṣoñra kendüye imāmet eylemek ḫidmetini teklīf buyurmışlar ki on bir sene den

imāmet iderler:

1. **imāmet iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 7
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
İmamlık yapmak.

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile imāmet iderler ḫatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyḫüme on bir sene

imām-ı ʿālem:

1. **imām-ı ʿālem:**
Sayfa 9
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Alemin imamı.

maḳāmdan fetḥüñ şehr-i Hamāda mütemekkin olan imām-ı ʿālem ʿĀrif-i Rabbāni Ḥażreti Şeyḫ

īman:

1. **īmanlarına:**-*lar, -ı, -(n)a*
Sayfa 23
Satır: **15**
Allah'a inanma, dînî inanç. II Kuvvetli inanç.

īmanlarına ḳaṣd eylememeye ki ʿahd eyle seni ṣalıvireyüm Şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne ʿahd olsun ki

2. **īmanlarına:**-*lar, -ı, -(n)a*
Sayfa 23
Satır: **17**
Allah'a inanma, dînî inanç. II Kuvvetli inanç.

ḥālet-i nezʿde yanlarına varup īmanlarına ḳaṣd itmem Sulṭān Eşref-zāde dīr ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā

imdi:

1. **imdi:**
Sayfa 9
Satır: **2**
Bunun için, bu sebepten, bundan dolayı, o halde, öyle ise, binâenaleyh. Şimdi.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda ṭayerān arzusu vardur deyücek buyurmışlar ki imdi senüñ bu

2. **imdi:**
Sayfa 10
Satır: **7**
Bunun için, bu sebepten, bundan dolayı, o halde, öyle ise, binâenaleyh. Şimdi.

gezerler imiş imdi müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki Rūmdan gelen erʿālem ü çeraġ ve cemāʿatle

3. **imdi:**
Sayfa 12
Satır: **14**
Bunun için, bu sebepten, bundan dolayı, o halde, öyle ise, binâenaleyh. Şimdi.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki var imdi hücrenüñ bābını kilitleyüp miftāḥını

4. **imdi:**
Sayfa 13
Satır: **9**
Bunun için, bu sebepten, bundan dolayı, o halde, öyle ise, binâenaleyh. Şimdi.

gelüñ imdi iy dervīşān vaʿdemüz encām buldı Rūmīyi erbaʿīnden iḫrāc idelüm çün

5. **imdi:**
Sayfa 15
Satır: **7**
Bunun için, bu sebepten, bundan dolayı, o halde, öyle ise, binâenaleyh. Şimdi.

gice dimeğe işāret ola imdi Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri dü-pādişāh-ı der yek iḳlīm nemīkuned

6. **imdi:**
Sayfa 17
Satır: **19**
Bunun için, bu sebepten, bundan dolayı, o halde, öyle ise, binâenaleyh. Şimdi.

ve anı alup ḥużuruñuza geldüm İmdi bu menḳıbelerden Eşref-zāde Efendinüñ kemāl-i

7. **imdi:**
Sayfa 49
Satır: **20**
Bunun için, bu sebepten, bundan dolayı, o halde, öyle ise, binâenaleyh. Şimdi.

rencīde itmeyin bunda bir ḥikmet var ola ẓuhūrına muntaẓır oluñ imdi bu kelbüñ

8. **imdi:**
Sayfa 53
Satır: **5**
Bunun için, bu sebepten, bundan dolayı, o halde, öyle ise, binâenaleyh. Şimdi.

imdi bize şikār nasīb olmadıġı bu avda āhūya ne minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği sözin

9. **imdi:**
Sayfa 15
Satır: **10**
Şimdi.

feḥvāsınca buyururlar ki Rūmī bir vilāyetde iki pādişāh ṣıġmaz var imdi seni vaṭanıña istiḫlāf

imiş:

1. **imişler:***-ler*
Sayfa 9
Satır: **15**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya dāḫil olacaġı gün Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı Ḥacc-ı şerīfde imişler

2. **imiş:**
Sayfa 10
Satır: **5**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

fenāları beġāyet kemālde imiş ḥatta rivāyet olınur ki mübārek ḫırkalarınuñ söküklerini dikmeyüp öyle

3. **imiş:**
Sayfa 14
Satır: **20**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

Ḥażretlerinüñ reʾs-i saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām Velī kisvesi var imiş Ve anlaruñ kisveleri altı terk ve

4. **imiş:**
Sayfa 17
Satır: **5**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek

fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

mervīdür ki ol zamān nevbahār imiş Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki dervīşler bize bir

5. **imiş:**
Sayfa 18
Satır: **14**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

ne ʿaceb naẓar buyurduñuz Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki bir baḥr-i muḥīd imiş her nem var

6. **imiş:**
Sayfa 20
Satır: **14**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

nām ḳaryeye götürüp bir ḫāneye ḥaps ider meğer ol şaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi var imiş vālidesine

7. **imiş:**
Sayfa 20
Satır: **18**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

ṣubaşıya götüreyüm ve müjdegānesin alayum dir ve çifte gider meğer ol Pīrezeniñ başı devletlü imiş

8. **imiş:**
Sayfa 21
Satır: **9**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

bir dervīş var imiş ḫalḳ ibtidā taḥḳīr idüp ṣoñra taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

9. **imiş:**
Sayfa 22
Satır: **4**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

zamānda fāżıl-ı Rūm Ḳuṭbeʾd-din eʾl-İzniḳī Ḥażretleri ḥayātda imiş Eşref-zāde Ḥażretlerine vaḳt-i

10. **imiş:**
Sayfa 24
Satır: **8**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

idüp yine ḥālüme meşġūl olurdum bir gün pazarda bir ḫidmetleri var imiş varup ol ḫidmeti edā

11. **imiş:**
Sayfa 38
Satır: **16**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

Menḳıbe muḥkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb gūşūne bir

12. **imiş:**
Sayfa 39
Satır: **14**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

merḥūm Maḥmūd Paşa Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinden münīb imiş Sulṭān Eşref-zādeden

13. **imiş:**
Sayfa 52
Satır: **7**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

avınuñ zamānı imiş rüfeḳāsından birisi demiş ki bu defʿa geyik ṣayd itmeğe ne minnet ki Şeyḫ

14. **imiş:**
Sayfa 64
Satır: **3**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

imiş ve ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-gūyā olmışlar Eʾş-Şeyḫ Faḫreʾd-din Efendi Şeyḫ

15. **imiş:**
Sayfa 66
Satır: **9**
İsim ve isim soylu sözcüklere eklenerek onları yüklem yapan ek-fiil. (Ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki almış şekli).

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün Ḳaraṣuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām

16. **imiş:**
Sayfa 51
Satır: **14**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren ekfiil.(Ekfiilin rivayet birleşik zaman).

Pazar Köyüne gider iken kerāmāt-ı evliyāʾullahı müẕākere iderler imiş dervīşlerden birine ḫāṭıra

17. **imiş:**
Sayfa 51
Satır: **19**
Basit zamanlı fiilleri bileşik zamanlı fiil haline getiren ekfiil.(Ekfiilin rivayet birleşik zaman).

aġaçlarınuñ içinde giderler imiş ol ḫātıra ṣāḥibi olan dervīşe buyururlar ki dervīş ṣol dıraḫtuñ

imtiḥān:

1. **imtiḥān:**
Sayfa 5
Satır: **20**
Tecrübe etme, tecrübeden geçirme, sınama, deneme.

yārın köftelüsini daḫı getüreyüm didi hemān Abdāl Muḥammed Ḥażretleri bunları imtiḥān içün

imtiḥān eyleyüp:

1. **imtiḥān eyleyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 7
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Sınamak, denemek.

imtiḥān eyleyüp ṣoñra kendüye imāmet eylemek ḫidmetini teklīf buyurmışlar ki on bir sene den

imtina eyleyüp:

1. **imtina eyleyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 59
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Kaçınmak.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

imtisāl idüp:

1. **imtisāl idüp:**-*üp*
Sayfa 15
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Uymak (emir bağlamında).

itdim hemān anlar daḫı emirlerine imtisāl idüp ʿazm-i rāh iderler ammā ʿazīziñ ḳudemādan olan

imtiyāz bulmış:

1. **imtiyāz bulmış:**-*mış*
Sayfa 4
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Ayrıcalık bulmak, ayrıcalık görmek.

her fende emsāl ü aḳrānına ġalebe idüp müşār biʾl-benān olmaġıla imtiyāz bulmış iken bir şeb baʿżı

in:

1. **indürürler:**-*dür, -ür, -ler*
Sayfa 27
Satır: **20**
1. İnmek.

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı şarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

inābet:

1. **inābet:**
Sayfa 69
Satır: **9**
Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Resûl'ü ve o tarîkatın pîri nâmına söz vererek bir şeyhe bağlanmak.

ve inābet ve aḫẕ-i iẕn-i icāzet eyledükden ṣoñra Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi Ḥażretleri kerīmeʾ-i

2. **inābet:**
Sayfa 71
Satır: **6**
Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Resûl'ü ve o tarîkatın pîri

nâmına söz vererek bir şeyhe bağlanmak.

meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada Seyyid ʿÖmeroğlu
nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

ʿinābet idüp:

1. ʿ**inābet idüp:**-*üp*
Sayfa 68
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Resûl'ü ve o tarîkatın pîri nâmına söz vererek bir şeyhe bağlanmak.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

inābet idüp:

1. **inābet idüp:**-*üp*
Sayfa 71
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Resûl'ü ve o tarîkatın pîri nâmına söz vererek bir şeyhe bağlanmak.

Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretlerinden tevbe ve inābet idüp vaṭan-ı aṣliyeleri olan ḳaryeʾ-i

ʿināyet-i lem- yezelī:

1. ʿ**ināyet-i lem- yezelī:**
Sayfa 4
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Yok olmaz, zeval bulmaz yardımlar.

veḳāyiʿ sebebiyle muḥabbet-i ezelī ve ʿināyet-i lem-yezelī üzerlerine ġālib ve müstevlī olup ceẕbetüʾn

incirlice maḥallesinde:

1. **incirlice maḥallesinde:**-*(n)de*
Sayfa 60
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
İncirlice Mahallesi (Bursa'nın bir mahallesi).

İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede post-nīşīn ve mürebbīʾ-i ṭālībīn olup ʿūlūm-ı

2. **incirlice maḥallesinde:**-*(n)de*
Sayfa 69
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
İncirlice Mahallesi (Bursa'nın bir mahallesi).

mükerremelerini mezbūra tezvīc idüp dāmād idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ

ʿinden-nās:

1. ʿ**inden-nās:**
Sayfa 3
Satır: **6**
Büyük insanlar.

maʿrifetdür anlaruñ emirlerinüñ ʿadem-i muḫālefetleridür Ve ʿinden-nās feżāʾillerini neşr

inkār:

1. **inkār:**
Sayfa 34
Satır: **16**
İnkâr; kabul ve tasdik etmeme, tanımama II İslamiyet ve islami öğretileri inkar etme.

tevāżuʿ idi ḫālā merḳad-ı münīrleri olan maḥalle ahālisi inkār üzere olup rencīde iderler imiş ḥatta

inkār idersin:

1. **inkār idersin:**-*er, -sin*
Sayfa 24
Satır: **24**
Kelime Tipi: **Deyim**
Yaptığını saklamak.

nice ẕikruʾllah idersüñ bu küstāḫlık yetmez iken inkār daḫı idersin

inḳıṭāʿa:

1. **inḳıṭāʿa:**
Sayfa 68
Satır: **5**
(İnsanlardan ve dünya işlerinden elini eteğini) kesmek.

ve inḳıṭāʿa māʾil olup ṭarīḳat-ı ʿāliyye-i Ḳādiriyyeden Şeyḫ Ḥamdi Aḥmed Efendiye seccādeyi

inḳıṭāʿ-ı küllī bulup:

1. **inḳıṭāʿ-ı küllī bulup:**-*up*
Sayfa 4
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Bütünüyle alakayı kesmek.

küllī bulup ṭarīḳ-i meşāyiḫe

iñle:

1. **iñler:**-*r*
Sayfa 61

Satır: **1**
Inlemek II yakınmak.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı -
her seḥer iñler nāleler
eyler Gülşen-i ʿışḳda şol
hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

<u>inşāallah:</u>

1. **inşāallah:**
Sayfa 5
Satır: **18**
Allah isterse, Allah nasip etti ise.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-
zāde Efendi buyurur ki
Sulṭānum bugün köftelü
şorba ḳalmamış İnşāallah

2. **inşāallah:**
Sayfa 15
Satır: **23**
Allah isterse, Allah nasip etti ise.

İnşāallah yarın git anlar daḫı
ḳalur Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri teferrüc tedārikin

<u>inşāʾ-i mescid-i şerīf:</u>

1. **inşāʾ-i mescid-i şerīf:**
Sayfa 65
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek mescidin inşası.

de kūşenişīn-i ʿuzlet olup
inşāʾ-i mescid-i şerīf ve
maʿbed-ı münīf idüp ol
maḳām-ı hümāyūnda genc-

<u>intiḳāl:</u>

1. **intiḳāllerinden:***-ler, -i, -n, -den*
Sayfa 4
Satır: **5**
Dünyadan ahirete göçmek, vefat etmek.

Eşref-zāde Efendi
Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden
ṣoñra
kisve-i mübārekelerinüñ
içinde ʿalāmet-i siyādet

2. **intiḳālimüz:***-imüz*
Sayfa 6
Satır: **17**
Dünyadan ahirete göçmek, vefat etmek.

intiḳālimüz daḫı ḳarībdür
varuñ şehr-i Anḳaraya
ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı
Velī birāderümüze çün

3. **intiḳāllerinden:***-ler, -i, -n, -den*
Sayfa 44
Satır: **9**
Dünyadan ahirete göçmek, vefat etmek.

idüp Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden
ṣoñra
müddet-i medīde İzniḳde
āsitāne-i şerefiyede

4. **intiḳālinden:***-i, -(n)den*
Sayfa 51
Satır: **5**
Dünyadan ahirete göçmek, vefat etmek.

olduḳda Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din
Efendi intiḳālinden ṣoñra
ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i
Eşrefiyede nice zamān

5. **intiḳālinden:***-i, -(n)den*
Sayfa 55
Satır: **6**
Dünyadan ahirete göçmek, vefat etmek.

pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli
Efendi dār-ı beḳāya
intiḳālinden ṣoñra ḳaṣaba-i
İzniḳde āsitāne-i

6. **intiḳāline:***-i, -(n)e*
Sayfa 55
Satır: **11**
Dünyadan ahirete göçmek, vefat etmek.

Sānī Efendinüñ intiḳāline
tārīḫ didi Fürūşī Ḥażreti
Şeyḫüñ naḳline tārīḫ Sırr-ı
Ḥudādur sene 1069

<u>intiḳāl buyurduḳlarunda:</u>

1. **intiḳāl buyurduḳlarunda:***-duḳ, -lar, -u, -(n)da*
Sayfa 55
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Dünyadan ahirete göçmek, vefat etmek.

birāderleridür Şeyḫ Ḥamdī-i
Sānī Efendi intiḳāl
buyurduḳlarunda yerine
ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i

<u>intiḳāl buyurup:</u>

1. **intiḳāl buyurup:***-up*
Sayfa 70
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Dünyadan ahirete göçmek, vefat etmek.

idüp müstaḫlef olmışlar idi
biñ altmış sekiz
tārīḫinde intiḳāl buyurup
zāviye-i Eşrefiyede medfūn

<u>intiḳāl eyledi:</u>

1. **intiḳāl eyledi:**-*di*
Sayfa 62
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
(Öbür dünyâya) Göçmek, ölmek.

gūyā olmışdur Fevtini gūş eyleyince Eşrefī tāriḫ
didi Ḥamdī-zāde eyledi dār-ı fenādan intiḳāl 1106

intiḳāl eyledüklerinden:

1. **intiḳāl eyledüklerinden:**-*dük, -ler, -i, -n, -den*
Sayfa 49
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Geçmek, göçmek.

vālidüm Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri dār-ı beḳāya intiḳāl eyledüklerinden ṣoñra bir siyāh

intiḳāl itmiş:

1. **intiḳāl itmiş:**-*miş*
Sayfa 32
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Göçmek. II Ölmek.

intiḳāl itmiş bulduḳlarından ço̱ḳ feryād ü fiġān
idüp demişler ki müddet-i medīdedür ki

intikal-i dār-ı bekāları:

1. **intikal-i dār-ı bekāları:**-*lar, -ı*
Sayfa 19
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
Bâkî olan eve geçmek" Ölmek.

naḳl idince
*Beyan: Eşref-zāde Efendimüzün intikal-i dār-ı bekāları

inzivā:

1. **inzivā:**
Sayfa 68
Satır: **4**
Kendini Allah'a adayıp dünya işlerinden el çekme.

riyāżet itdükden ṣoñra irşāda icāzet virüp Burusaya istiḫlāf buyurmışlardur Şeyḫ-i merḳūm daḫı inzivā

ip:

1. **iplik:**-*lik*
Sayfa 65
Satır: **13**
Bir şeyleri bağlamaya yarayan nesne, sicim.

aġlasa ve ḳurbında olan aġaca iplik baġlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve aġlayan çocuḳ māderini

ir:

1. **irsün:**-*sün*
Sayfa 33
Satır: **23**
Ulaşmak.

Himmetüñ irsün didiler Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

2. **irişdüğümde:**-*iş, -düğ, -üm, -de*
Sayfa 47
Satır: **7**
Ulaşmak.

nisvāna irişdüğümde beni Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīye ber-mūcib-i şerʿ-i şerīf ʿaḳd ü nikāḥ

3. **irdi:**-*di*
Sayfa 33
Satır: **13**
Beklenilen bir zamanın gelmesi.

Vaḳt-i ṣubḥ irdi dünyādan gitdi
Gördün o Sulṭānı nitdi

irādet-i ḥakk:

1. **irādet-i ḥaḳḳ:**
Sayfa 28
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın buyruğu, iradesi.

andan ḳapucılara buyururlar ki şimdi irādet-i Ḥaḳḳ taʿalluḳ eyledi gidüz pādişāh Ḥażretlerine ḫaber

irādet-i ḫallāk-ı müteāl:

1. **irādet-i ḫallāk-ı müteāl:**
Sayfa 68
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah'ın iradesi.

müteāl ile hazine-i ḳudse irtiḥal eyledi Murādiye semtinde Hamza Bey Cāmiʿ-i şerīfinde olan

irakeyn seferine:

1. **irakeyn seferine:**-*(n)e*
Sayfa 53
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Bağdat Seferi II 1623-1639 Osmanlı-İran Savaşı'nın başında 1624 yılında İranlıların eline

geçen Bağdat'ın geri alınması amacıyla padişah IV. Murat'ın 1638-39 yıllarında Bağdat üzerine düzenlediği seferdir.

Irāḳeyn seferine giderken ḳaṣaba-i İzniḳe uġraduḳda Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi ile

irşād:

1. **irşāda:**-*a*
   Sayfa 68
   Satır: **3**
   Doğru yolu gösterme; mânen aydınlatma, hak yolunu gösterme, gafletten uyandırma, uyarma.

riyāżet itdükden ṣoñra irşāda icāzet virüp Burusaya istiḫlāf buyurmışlardur Şeyḫ-i merḳūm daḫı inzivā

irşād idüñ:

1. **irşād idüñ:**-*üñ*
   Sayfa 6
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   İrşat etmek; doğru yolu göstermek, uyarmak.

idüñ deyü niyāz itdükde Emir Sulṭān Ḳuddise Sırrahu Ḥażretleri buyururlar ki ḳuzu biz Pīr ve

irşād-ı nās olan:

1. **irşād-ı nās olan:**-*an*
   Sayfa 6
   Satır: **10**
   Kelime Tipi: **-**
   İnsanları manen aydınlatmak, hak yolunu göstermek, gafletten uyandırmak, uyarmak.

ḥücresine gelüp her nesi var ise fuḳarāya beẕl idüp ol zamānda şehr-i Burusada irşād-ı nās olan gülşen-

irşād-ı sālik-i rāh-ı ḥudāya:

1. **irşād-ı sālik-i rāh-ı ḫudāya:**-*ya*
   Sayfa 19
   Satır: **2**
   Kelime Tipi: **-**
   İnsanları mânen aydınlatan Allah yolunun sâliki.

işāret buyurduḳları perhiz üzre yedi sene muvāẓibat idüp irşād-ı sālik-i rāh-ı Ḫudāya ve terbiye-i

irşād-ı sālikīn:

1. **irşād-ı sālikīn:**
   Sayfa 44
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   Bir tarîkata girmiş, bir mürşide bağlanarak mânevî yolculuğa çıkmış olan kimselere doğru yolu gösterme.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre iken ṭoḳuz yüz yirmi altı

irşād-ı ṭüllāb:

1. **irşād-ı ṭüllāb:**
   Sayfa 54
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   Öğrencilere, hak yolunu gösterme.

Baʿdehu Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi āsitāne-i cedīde-i Eşrefīyede terbiye-i sellāk ve irşād-ı ṭüllāb üzere

irsāl eyledi:

1. **irsāl eyledi:**-*di*
   Sayfa 46
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Göndermek, yollamak.

behişt-i cāvidān ṭaʿāmı irsāl eyledi ve buyurdılar ki ol melāike-i kirām yörükler ṣuretinde

irsāl ider:

1. **irsāl ider:**-*er*
   Sayfa 63
   Satır: **5**
   Kelime Tipi: **-**
   Göndermek.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı cemʿ idüp gelsünler ve bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḫir

2. **irsāl ider:**-*er*
   Sayfa 26
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   Göndermek, yollamak.

ḳapucıları emr-i şerīf ile yine irsāl ider ḳapucılar gelüp Eşref-zādeye emr-i şerīfi īṣāl iderler

irsāl iderler:

1. **irsāl iderler:**-*er, -ler*
   Sayfa 28
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   Göndermek, yollamak.

erkān-ı devletden baʿżı kimesneler ile Ḳaramürsele bir ḳadırġa irsāl iderler Eşref-zāde Efendi

2. **irsāl iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 29
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Göndermek, yollamak.

Mükerreme Sulṭāna irsāl
iderler aġa daḫı şekeri
vālide Sulṭāna virür ve Eşref-
zādenüñ vaṣiyyetleri

3. **irsāl iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 31
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Göndermek, yollamak.

taʿẕīm ile yine maḳarr-ı
devletine irsāl iderler
Pādişāh Ḥażretleri daḫı
tesellī bulup gelüp İstanbula

4. **irsāl iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 39
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Göndermek, yollamak.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile
zamān-ı yesīrde İzniḳe

5. **irsāl iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 42
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Göndermek, yollamak.

gün Sulṭān Eşref-zāde
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīyi pazara
elma almaġa irsāl iderler
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

irsāl idüp:

1. **irsāl idüp:**-*üp*
Sayfa 15
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Göndermek, yollamak.

ardlarından ādem irsāl idüp
gerüye çevirdiler
anlardur geldiler Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri

2. **irsāl idüp:**-*üp*
Sayfa 26
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Göndermek, yollamak.

emr-i şerīfi irsāl idüp Sulṭān
Eşref-zādeyi İstanbula
daʿvet iderler ḳapucılar daḫı
emr-i şerīfi Sulṭān

3. **irsāl idüp:**-*üp*
Sayfa 35
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Göndermek, yollamak.

Marīża olan aġzına alsun
defʿ olur deyü
buyurmışlar ve anlar daḫı
adam irsāl idüp getürüp

irsāl itmek:

1. **irsāl itmek:**-*mek*
Sayfa 19
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Gönderme, gönderilme, yollama.

buyurup sinīn-i keşire envāʿı
mücāhedāt ve
riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa
ḫulefā irsāl itmek üzre

2. **irsāl itmek:**-*mek*
Sayfa 44
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Gönderme, gönderilme, yollama.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i
ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa
ḫulefā irsāl itmek üzre iken
ṭoḳuz yüz yirmi altı

irsāl olınduḳda:

1. **irsāl olınduḳda:**-*ın, -duḳ, -da*
Sayfa 47
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Gönderildi.

eyleyüp İzniḳe irsāl
olınduḳda Sulṭān Bāyezīd
ḫaṣṣakīlerinden Sulṭān
Ḳorḳud vālidesi baña
vaṣiyyet

irtiḥāl buyurduḳlarından:

1. **irtiḥāl buyurduḳlarından:**-*duḳ, -lar, -ı, -(n)dan*
Sayfa 36
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Dünyâdan âhirete göçme, ölme.

buyurduḳlarından yüz altmış
sene mürūrla yaʿnī
biñ otuz dört tārīḫinde ʿāvām
ṭāʾifesinden baʿżı

irtiḥāl buyurmışlar:

1. **irtiḥāl buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 51
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Dünyâdan âhirete göçme, ölme.

terbiyeʾ-i sālikine iştiġāl üzre iken biñ on iki tārīḫinde dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl buyurmışlar Ḳabr-i

2. **irtiḥāl buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 64
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Dünyâdan âhirete göçme, ölme.

iştiġāl üzere iken biñ yüz yetmiş altı ṣaferinde dār-ı beḳāya irtiḥāl buyurmışlar Eyüb Efendi zāviyesinde

irtiḥāl buyurmışlardur:

1. **irtiḥāl buyurmışlardur:**-*mış, -lar, -dur*
Sayfa 71
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Dünyâdan âhirete göçme, ölme.

buyurmışlardur Maḥrūse-i mezbūrda Ḥażreti Emīr Zāviyesi maḳberesinde defīn ve duʿā-yı müslimīne

irtiḥāl buyurup:

1. **irtiḥāl buyurup:**-*up*
Sayfa 55
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Dünyâdan âhirete göçme, ölme.

biñ altmış ṭoḳuz tārīḫinde irtiḥāl buyurup Sulṭān Eşref-zāde türbesinde medfūndur Şeyḫ Ḥamdī-i

2. **irtiḥāl buyurup:**-*up*
Sayfa 58
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Dünyâdan âhirete göçme, ölme.

üzere iken irtiḥāl buyurup zāviye-i mezkūrede miḥrāb dīvārı verāsında raḥmet-i Ḥaḳḳa ḳarīndür

irtiḥal eyledi:

1. **irtiḥal eyledi:**-*di*
Sayfa 68
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Ahirete göçmek, ölmek.

müteāl ile hazine-i ḳudse irtiḥal eyledi Murādiye semtinde Hamza Bey Cāmiʿ-i şerīfinde olan

irtiḥāl eylemişdür:

1. **irtiḥāl eylemişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 69
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Ahirete göçmek, ölmek.

eylemişdür zāviyeʾ-i mezbūrede olan türbeʾ-i münīfede medfūn ve duʿāʾ-ı ʿuşşāḳa maḳrūndur

irtiḥāl-i beḳā-yı sarāy-ı server-i ʿuḳbā buyurduḳlarından:

1. **irtiḥāl-i beḳā-yı sarāy-ı server-i ʿuḳbā buyurduḳlarından:**-*duḳ, -lar, -ı, -(n)dan-duḳ, -lar, -ı, -(n)dan, -*
Sayfa 35
Satır: **5**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Peygamber Efendimiz'in ahiretteki sonsuzluk sarayına göç etmek.(Vefat etmek.).

server-i ʿuḳbā buyurduḳlarından ṣoñra yine ekle
ʿilleti sarāy-ı Hümāyunda ḳadınlardan birine ʿārıż

irtihāl-i dār-ı bekā itmişlerdür:

1. **irtihāl-i dār-ı bekā itmişlerdür:**-*miş, -ler, -dür*
Sayfa 63
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Bekā evine, âhirete göçmek, ölmek.

senesi irtihāl-i dār-ı bekā itmişlerdür

īṣāl iderler:

1. **īṣāl iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 26
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Vardırmak.

Eşref-zādeye īṣāl iderler Baʿdehuʾn-naẓar
Eşref-zāde buyurur ki emr-i İlāhī yoḳdur

2. **īṣāl iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 26
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Vardırmak.

ḳapucıları emr-i şerīf ile yine irsāl ider ḳapucılar
gelüp Eşref-zādeye emr-i şerīfi īṣāl iderler

3. **īṣāl iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 40

Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Ulaştırmak.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve ol ḫātūnı bulurlar ve Sulṭān Eşref-zādenüñ selāmını īṣāl iderler ve

işāret:

1. **işāretlerinde:***-ler, -i, -n, -de*
Sayfa 22
Satır: **10**
Hareket.

ider Bir miḳdār tevaḳḳuf idüp yine işāret iderler yine menʿ ider üçünci işāretlerinde yine Mevlānā

işāret buyurdukları:

1. **işāret buyurduḳları:***-duḳ, -lar, -ı*
Sayfa 19
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
İşaret etmek.

işāret buyurduḳları perhiz üzre yedi sene muvāẓibat idüp irşād-ı sālik-i rāh-ı Ḫudāya ve terbiye-i

işāret buyururlar:

1. **işāret buyururlar:***-ur, -lar*
Sayfa 51
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
İşaret etmek.

üstinde biten nedür deyü bir zeytūn aġacına işāret buyururlar dervīş daḫı aġaca yaḳın

işāret ider:

1. **işāret ider:***-er*
Sayfa 29
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Göstermek.

üzere şekeri dehānlarında ṭutmağa işāret ider Mükerreme Sulṭān daḫı şekeri dehānlarına vaʿż ider

işāret iderler:

1. **işāret iderler:***-er, -ler*
Sayfa 22
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyi, bir durumu el, yüz hareketleriyle anlatmak, göstermek, belirtmek.

ider Bir miḳdār tevaḳḳuf idüp yine işāret iderler yine menʿ ider üçünci işāretlerinde yine Mevlānā

2. **işāret iderler:***-er, -ler*
Sayfa 27
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Göstermek.

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı şarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

işāret ola:

1. **işāret ola:***-a*
Sayfa 15
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
İşaret vermek, işaret gelmesi.

gice dimeğe işāret ola imdi Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri dü-pādişāh-ı der yek iḳlīm nemīkuned

işāret olmaġla:

1. **işāret olmaġla:***-maġ, -la*
Sayfa 65
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
İşaret vermek, işaret gelmesi.

olınmaġa ʿālem-i bāṭından işāret olmaġla ṭarīḳden bilkülliye ferāġat ü İzniḳe varup Eşref-zāde Efendi

ise:

1. **ise:**
Sayfa 13
Satır: **17**
Ek fiilin şart eki (-sA) almış şekli.

dīvāre ittikā itdiler ise ʿalā ḥālihi turur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri Eşrefzādenüñ yanlarına varup

2. **ise:**
Sayfa 5
Satır: **5**
İse II Koşul edatı.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

3. **ise:**
Sayfa 50
Satır: **32**
İse II Koşul edatı.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ

olmış eger ṣaḥıḥ bizüm
ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

4. **ise:**
Sayfa 51
Satır: **16**
İse II Koşul edatı.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi
Ḥażretlerinüñ kerāmeti
var ise bize bir miḳdār şeker
bulsun dir Baʿdehu

isfendiyaroġlu aḥmedīnüñ:

1. **isfendiyaroġlu aḫmedīnüñ:**-*nüñ*
Sayfa 41
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
İsfendiyaroğulları'nın son dönemindeki hükümdarı Kızıl Ahmet Bey'dir. Bu yüzden İsfendiyaroğulları'na hükümdarları adıyla Kızıl Ahmetli Beyliği de denir. Fatih'in ölümünden sonra Kızıl Ahmet, II. Bayezit tarafından Bolu Sancakbeyliği'ne atandı. Bu soydan gelen birçok kişi, Osmanlı Devleti'nin önemli görevlerine yükseldi.

muḳtedā-yı enāmdur Vaṭan-ı
aṣlīsi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroġlu
Aḫmedīnüñ

iṣġā itmeyüp:

1. **iṣġā itmeyüp:**-*me, -(y)üp*
Sayfa 16
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Kulak verme, dinleme.

itmeyüp nüzūl buyururlar ve
hengām-ı ṣalavāt
olınca tevḥīd iderler Baʿdehu
duʿā idüp fuḳarāya ṣu

işid:

1. **işidicek:**-*icek*
Sayfa 20
Satır: **11**
Duymak, dinlemek.

mezbūr bu kelāmı işidicek
ben bunu ṣubaşıya virüp
müjdesini alurum deyü
Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

2. **işidür:**-*ür*
Sayfa 25
Satır: **10**
Duymak, dinlemek.

Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ ne şinevā
gūşları ve
bīnā-dīdeleri vardur ki
göñülde olan fısıltıyı işidür

ʿişḳ:

1. **ʿişḳa:**-*a*
Sayfa 61
Satır: **2**
Aşırı sevgi.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı -
her seḥer iñler nāleler
eyler Gülşen-i ʿışḳda şol
hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

ʿʿişḳ şarābun:

1. ʿʿ**işḳ şarābun:**-*un*
Sayfa 56
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Aşk şarabı || İlâhî aşk.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala
gelsün berü Dôst ṣedāsın gūş
idenler ṣala gelsün berü
Ol ṣarāb-ı lā-yezalīden olup
mest-i müdām Kendüsin
serḫôş idenlere ṣala gelsün
berü

iskān itdürüp:

1. **iskān itdürüp:**-*dür, -üp*
Sayfa 11
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Yerleştirmek.

saʿādetḫānelerinde bir oda
taḫliyye idüp ve anda
iskān itdürüp levāzımlarını
rūẕ-be-rūẕ iʿṭā iderler

iskele:

1. **iskele:**
Sayfa 28
Satır: **17**
1. Deniz taşıtlarının yanaştığı, çoğu tahta ve betondan yapılmış, denize doğru uzanan yer. 2. Vapur uğrağı olan şehir veya kasaba.

ḫaber olduḳda iskele
ṭarafında olan Temür
Ḳapuya
ḳarşu gelüp Eşref-zāde
Efendinüñ mübārek ellerin

2. **iskelede:**-*de*
Sayfa 30
Satır: **13**
1. Deniz taşıtlarının yanaştığı, çoğu tahta ve betondan yapılmış, denize doğru uzanan yer. 2. Vapur uğrağı olan şehir veya kasaba.

kendünüñʿulūfesi ve
baḳiyyesini daḫı iskelede
olan fuḳarāya beẕl idüp ve
yanlarında bir aḳçe

islambol:

1. **islambola:**-*a*
Sayfa 25
Satır: **25**
İstanbul şehri.

*Sultan Eşref-zāde
Efendimüzün İslambola
pādişāhun vakıʿ olan daʿveti

islanbol:

1. **islanbola:**-*a*
Sayfa 26
Satır: **24**
İstanbul şehri.

pādişāhla varup
*Beyan Eşref-zāde
Hazretlerinün İslanbola
gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

ism:

1. **ismini:**-*i, -n, -i*
Sayfa 8
Satır: **12**
Ad, isim.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī
Bayrām-ı Velī
kerīmesinden bir kerīmeleri
olur ki ismini Züleyḫā

2. **ismi:**-*i*
Sayfa 63
Satır: **23**
Ad, isim.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah
Efendinün bir evlādı olup
ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergāhda
post-nişīn olup 1228

ism-i şerīfleriñüz:

1. **ism-i şerīfleriñüz:**-*ler, -iñüz*
Sayfa 36
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli, mübarek isim.

Sulṭānum siz kimsiz ve ism-i
şerīfleriñüz nedür

istanbūl:

1. **istanbula:**-*a*
Sayfa 26
Satır: **7**
İstanbul şehri.

emr-i şerīfi irsāl idüp Sulṭān
Eşref-zādeyi İstanbula
daʿvet iderler ḳapucılar daḫı
emr-i şerīfi Sulṭān

2. **istanbula:**-*a*
Sayfa 28
Satır: **16**
İstanbul şehri.

Ḥażretleri daḫı Ḳaramürsele
gelüp ḳadırġaya rükūb
idüp İstanbula dāḫil olurlar
pādişāh Ḥażretlerine

3. **istanbula:**-*a*
Sayfa 31
Satır: **14**
İstanbul şehri.

taʿẓīm ile yine maḳarr-ı
devletine irsāl iderler
Pādişāh Ḥażretleri daḫı
tesellī bulup gelüp İstanbula

4. **istanbula:**-*a*
Sayfa 36
Satır: **14**
İstanbul şehri.

kimesneler Germiyan
Sancaġından bir sūḫte ṭutup
gerden ü pāyine zencīr ü lāle
taḳup İstanbula

5. **istanbula:**-*a*
Sayfa 36
Satır: **16**
İstanbul şehri.

giderken reh-güẕārları İzniḳ
olup anda iki gice
mihmān olurlar Baʿdehu
İstanbula revān olup

6. **istanbula:**-*a*
Sayfa 37
Satır: **11**
İstanbul şehri.

bendsüz öñlerinde sürerler
ve İstanbula vaḳt-i
ẓuhūrda dāḫil olurlar bir
çavuşuñ ḫānesine nüzūl

7. **istanbula:**-*a*
Sayfa 40
Satır: **11**
İstanbul şehri.

adamları meʾyūs olup
İstanbula gelüp bu ḥāli
Maḥmūd Paşaya iʿlām
iderler Maḥmūd Paşa daḫı

8. **istanbula:**-*a*
Sayfa 61
Satır: **4**
İstanbul şehri.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün
İstanbula gidüp orada ḫasta
sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar
yāre yār oldı Şeyḫ-i

9. **istanbulda:**-*da*
Sayfa 61
Satır: **7**
İstanbul şehri.

göçmişdür İstanbulda
Ṭopḫanede vāḳiʿ ʿāsitāne-i
Ḳadīriyede defīn-i zīr-i
zemīn ve Ḥażreti Şeyḫ

10. **istanbulda:**-*da*
Sayfa 67
Satır: **20**
İstanbul şehri.

müddet raġbet idüp ṣoñra
müşārüʾn-ileyh
Saʿādeʾd-din Efendi
İstanbulda Ṣaḥn müderrisi

<u>işte:</u>

1. **isterseñ:**-*r, -se, -ñ*
Sayfa 18
Satır: **7**
(Bir şeye karşı) İstek duymak, (o şeyi) arzulamak, arzu etmek.

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāh üzümle
mücāhede ve riyāżet

2. **istersüñ:**-*r, -süñ*
Sayfa 23
Satır: **13**
(Bir şeye karşı) İstek duymak, (o şeyi) arzulamak, arzu etmek.

ölmezem sen beni öldürmek
istersüñ didüm ki
melʿūn benim mürīdlerimiñ
ve aḥibbālarumuñ

3. **işte:**
Sayfa 14
Satır: **5**
İşte.

ruḥum işte mürşid-i kāmil
böyle olur ki ḳalbi
yerde ḳoyup kendi ʿālem-i
ervāḥa ṭayarān idüp

<u>istifāzen:</u>

1. **istifāẕen:**
Sayfa 67
Satır: **4**
Feyiz alma, feyizlenme.

elli üç senesinde serā-perde-i
ʿademden ẓuhūr ve
āfitāb-ı feyẕ-i ilāhīden
istifāẕen nūr-ı şuʿūr idüp ol

<u>iştiġāl:</u>

1. **iştiġāl:**
Sayfa 19
Satır: **6**
(Bir işle) Uğraşma, meşgul olma.

buyurup sinīn-i keşire envāʿı
mücāhedāt ve
riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa
ḫulefā irsāl itmek üzre

2. **iştiġāl:**
Sayfa 38
Satır: **8**
(Bir işle) Uğraşma, meşgul olma.

Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ ḫayır
duʿālarına
iştiġāl üzere olup Burusaya
gelüp taḥrīr olınduġı

3. **iştiġāl:**
Sayfa 44
Satır: **11**
(Bir işle) Uğraşma, meşgul olma.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i
ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa
ḫulefā irsāl itmek üzre iken
ṭoḳuz yüz yirmi altı

4. **iştiġāl:**
Sayfa 51
Satır: **7**
(Bir işle) Uğraşma, meşgul olma.

terbiyeʾ-i sālikine iştiġāl üzre
iken biñ on iki tārīḫinde
dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl
buyurmışlar Ḳabr-i

5. **iştiġāl:**
Sayfa 53
Satır: **17**
(Bir işle) Uğraşma, meşgul olma.

dermiyān idüp envāʿ-ı
ibādāta iştiġāl üzere iken
Ḫāḳān-ı ʿOṣmaniyeden
Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābiʿ

6. **iştiġāl:**
Sayfa 55
Satır: **8**
(Bir işle) Uğraşma, meşgul olma.

Eşrefiyyede pederlerinüñ
yerine Şeyḫ olup nice
māh u sāl riyāżāt ve
mücāhedāt iştiġāl üzere iken

7. **iştiġal:**
Sayfa 56
Satır: **28**
(Bir işle) Uğraşma, meşgul olma.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk
eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere ṣala
gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa
eyleyüben iştiġal ẕikr-i

Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

8. **işti̇ġāl:**
Sayfa 57
Satır: **23**
(Bir işle) Uğraşma, meşgul olma.

nice sāl-i ʿibādāt ve ṭaʿāte işti̇ġāl üzere iken

9. **işti̇ġāl:**
Sayfa 58
Satır: **8**
(Bir işle) Uğraşma, meşgul olma.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede istiḫlaf itmekle nice māh u sāl ḳarye-i mezbūrede ʿibādāt ü ṭaʿāte işti̇ġāl

10. **işti̇ġāl:**
Sayfa 69
Satır: **15**
(Bir işle) Uğraşma, meşgul olma.

riyāżāta işti̇ġāl üzre iken biñ altmış tāriḫinde çeşende-i şehd ü viṣāl ve dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

<u>işti̇ġfār:</u>

1. **işti̇ġfār:**
Sayfa 20
Satır: **2**
Allah'tan günahlarının bağışlanmasını isteme, tövbe etme.

ahāliʾ-i vilāyet işti̇ġfār idüp mübārek ḳademlerine yüzlerin sürüp cerāyim-i güzeştelerinden işti̇ġfār ve

<u>işti̇ġfar eyledükden:</u>

1. **işti̇ġfar eyledükden:**-*dük, -den*
Sayfa 28
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Günahların bağışlanmasını dilemek, tevbe etmek.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp ve cürminden işti̇ġfar eyledükden ṣoñra öñlerine gelüp içerü ḫāṣ

<u>işti̇ġfār ider:</u>

1. **işti̇ġfār ider:**-*er*
Sayfa 22
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Af dilemek, niyaz etmek, tövbe etmek, yalvarmak.

dāmānına yüzler sürüp küstāḫlıġından işti̇ġfār ider ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire ṭalep iden bize gelsün

<u>işti̇ġfār idüp:</u>

1. **işti̇ġfār idüp:**-*üp*
Sayfa 20
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Af dilemek, niyaz etmek, tövbe etmek, yalvarmak.

ahāliʾ-i vilāyet işti̇ġfār idüp mübārek ḳademlerine yüzlerin sürüp cerāyim-i güzeştelerinden işti̇ġfār ve

2. **işti̇ġfar idüp:**-*üp*
Sayfa 21
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Af dilemek, niyaz etmek, tövbe etmek, yalvarmak.

saʿādetlerine yüz sürüp cerāyiminden işti̇ġfar idüp mübārek elleründen bīʿat ü inābet itdiler Eşref-zāde

3. **işti̇ġfār idüp:**-*üp*
Sayfa 21
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Af dilemek, niyaz etmek, tövbe etmek, yalvarmak.

vālidesi każiyyeyi iʿlām eyledükde ol daḫı işti̇ġfār idüp bīʿat eylemişdür ve Pınarpaşı nām cūybāruñ

<u>işti̇ġrāḳ:</u>

1. **işti̇ġraḳ:**
Sayfa 14
Satır: **2**
Kendinden geçip dünyayı unutma.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki ammā Eşref-zāde Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden murādı bizi işti̇ġraḳ

<u>istiḫḳār:</u>

1. **istiḫḳār:**
Sayfa 19
Satır: **18**
Hor görme, hakir görme, küçümseme.

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḫḳār ṭarafında olurlar ḥatta

<u>istiḫḳār idersüñüz:</u>

1. **istiḫḳār idersüñüz:**-*er, -süñüz*
Sayfa 19
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**

Hor görmek, hakir görmek, küçümsemek.

idersüñüz bu ʿazīziñ şehr-i Ḫamāda nice
kerametleri ẓuhūr eyledi
deyü kerāmetlerini bir bir

istiḫlāf buyurmışlar:

1. **istiḫlāf buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 69
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Birini kendi yerine bırakmak, yerine geçirmek; halife olarak tayin etmek.

zāviyeʾ-i Eşrefiyyeye istiḫlāf
buyurmışlar idi anlar
daḫı gelüp zāviyeʾ-i
merḳūmede mücāhedāt ve

2. **istiḫlāf buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 8
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyhin beklenen olgunluğa erişmiş bir dervişini irşâda memur etmesi, kendine halîfe olarak tâyin etmesi.

ü seccāde ile ḳasaba-i İzniḳe
istiḫlāf buyurmışlar
Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp
ḳasaba-i İzniḳe iḫtifā

istiḫlāf buyurmışlardur:

1. **istiḫlāf buyurmışlardur:**-*mış, -lar, -dur*
Sayfa 68
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Birini kendi yerine bırakmak, yerine geçirmek; halife olarak tayin etmek.

riyāżet itdükden ṣoñra irşāda
icāzet virüp Burusaya
istiḫlāf buyurmışlardur Şeyḫ-i merḳūm daḫı inzivā

istiḫlāf itdim:

1. **istiḫlāf itdim:**-*di, -m*
Sayfa 15
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyhin beklenen olgunluğa erişmiş bir dervişini irşâda memur etmesi, kendine halîfe olarak tâyin etmesi.

itdim hemān anlar daḫı
emirlerine imtiṣāl idüp
ʿazm-i rāh iderler ammā
ʿazīziñ ḳudemādan olan

istiḫlaf itmekle:

1. **istiḫlaf itmekle:**-*mek, -le*
Sayfa 58
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Birini kendi yerine bırakmak, yerine geçirmek; halife olarak tayin etmek.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede
istiḫlaf itmekle nice māh
u sāl ḳarye-i mezbūrede
ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

istikbāl:

1. **istikbāli:**-*i*
Sayfa 9
Satır: **21**
Karşılama.

istikbāli temām itdüñüz
varuñ Rūmdan bir er
geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ
deyücek ahāli-i

2. **istiḳbāliñüz:**-*iñüz*
Sayfa 28
Satır: **11**
Karşılama.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek
istiḳbāliñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ
ve teʾḫīr iderler likin

3. **istiḳbāl:**
Sayfa 30
Satır: **17**
Karşılama.

Eşref-zādeyi istiḳbāl içün
Ḳaramürsele gelmişler
çün Fuḳarā Sulṭān Eşref-zādeyi görüp şeref-i

istiḳbāl idüñ:

1. **istiḳbāl idüñ:**-*üñ*
Sayfa 9
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Karşılamak.

istikbāli temām itdüñüz
varuñ Rūmdan bir er
geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ
deyücek ahāli-i

istiḳbāle giderem:

1. **istiḳbāle giderem:**-*er, -em*
Sayfa 28
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Karşılamaya gitmek.

derūnına āteş-i muḥabbet
düşüp nice ideceğin
bilmez ʿĀḳıbetüʾl-emr
istiḳbāle biẕātihi giderem

istiḳbāle varurlar:

1. **istiḳbāle varurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 9
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Karşılamaya gitmek.

Efendi Ḥażretlerini istiḳbāle varurlar Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri buyururlar ki bize

istikrāh idüp:

1. **istikrāh idüp:**-*üp*
Sayfa 49
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
İğrenmek, tiksinmek.

bundan istikrāh idüp döğüp ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye mülāzemet iderdi ol

istīlā itmekle:

1. **istīlā itmekle:**-*mek, -le*
Sayfa 68
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yayılmak, sarmak, kuşatmak.

Sırrıhüʾl-ḥaṭīr Ḥażretlerinüñ Cāmiʿ-i şerīfinde
Ḫaṭīb olup baʿd-müddet żaʿf pīri istīlā itmekle

istimāʿ idicek:

1. **istimāʿ idicek:**
Sayfa 12
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Duymak, işitmek.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu kelāmı istimāʿ idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

2. **istimāʿ idicek:**-*icek*
Sayfa 21
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Duymak, işitmek.

meşġūl olur Pīrezen ṭaşra dan ẕikruʾllah avāzın istimāʿ idicek hemān ḳalbine bir nār-ı muḥabbet

3. **istimāʿ idicek:**-*icek*
Sayfa 40
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Duymak, işitmek.

Maḥmūd Paşanuñ ḫalāsın niyāz iderler ol Pīre-zen
Maḥmūd Paşanuñ maġḍūb idügin istimāʿ idicek el-

istimāʿ olınmışdur:

1. **istimāʿ olınmışdur:**-*ın, -mış, -dur*
Sayfa 49
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
İşitmek.

pīrüm Ḥamdī Efendi Ḥażretlerinden biʾẕ-ẕāt istimāʿ olınmışdur ki buyurmışlardur vaḳtā ki

istimdād:

1. **istimdād:**
Sayfa 25
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Yardım.

meşāyıḫ-ı ʿiẓāmdur anlara mürācāt idüp her biri birinden istimdād içün taḥt-ı yedlerinde olan

istinad itmiş:

1. **istinad itmiş:**-*miş*
Sayfa 12
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Dayanmak.

açar görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñ bir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki taḥrīk

istinṣāḥ iderler:

1. **istinṣāḥ iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 29
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Nasihat isteme, öğüt alma.

istinṣāḥ iderler Baʿdeʾl-vāʾẓ veʾn-naṣīḥa
buyururlar ki ey ḫalīfe-i İslām bizümle ḫidmet

istirāḥat itmesi:

1. **istirāḥat itmesi:**-*me, -si*
Sayfa 65
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Rahat etme, dinlenme.

cānından bīzār eylese bereket-i ziyāreti ile mehd-i rāḥatda istirāḥat itmesi muʿayyen ü muḥaḳḳaḳdur

iştiyāḳ:

1. **iştiyāḳ:**
Sayfa 28
Satır: **19**
Arzu.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp ve cürminden istiġfar

eyledükden ṣoñra öñlerine gelüp içerü ḫāṣ

istīzān iderler:

1. **istīzān iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 30
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
İzin isteme, müsaade isteme.

olurlar ol ecilden ḫātırları içün istīzān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İzniḳe rücūʿ iderler ve

istiʿẕār idüp:

1. **istiʿẕār idüp:**-*üp*
Sayfa 34
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Özür ve afv dileme.

vefāt idüp ahāli-i maḥalle mütenebbih olup Sulṭān Eşref-zādeden istiʿẕār idüp ʿafv-ı cerāʾimleriyçün

it-:

1. **itmege:**-*meg, -e*
Sayfa 15
Satır: **6**
Etmek, yapmak.

sikkesi yedi terk olduġına ḥikmet budur deyü buyurmışlar ki keçeden itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

iʿṭā iderler:

1. **iʿṭā iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 11
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Vermek.

saʿādetḫānelerinde bir oda taḫliyye idüp ve anda iskān itdürüp levāzımlarını rūẕ-be-rūẕ iʿṭā iderler

iʿtiḳād-ı:

1. **iʿtiḳād-ı:**
Sayfa 53
Satır: **21**
Iʿtiḳād-ı tamm II Tam olarak, eksiksiz, kalben tasdik ederek inanma.

görişüp eṭvārından ġāyet ḥaẕẕ idüp iʿtiḳād-ı

iʿtiḳādı olup:

1. **iʿtiḳādı olup:**-*up*
Sayfa 44
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Bağlanmak.

Tırsī Ḥażretlerinüñ Sulṭān Eşrefe daha ziyāde iʿtiḳādı olup ez-cān u dil ciddile rāh-ı mücāhedeye

iʿtikāfa:

1. **iʿtikāfa:**
Sayfa 35
Satır: **22**
Bir yere kapanıp dışarıya çıkmadan ibâdetle meşgul olma.

merḥūme Zeliḫā Ḥātun vālid-i büzürgvārlarınuñ türbeʾ-i münīfelerinde birḳaç gün iʿtikāfa niyet idüp

itiʿraf iderler:

1. **itiʿraf iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 17
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Saklamaktan, gizlemekten vazgeçip doğruyu söylemek, işlediği suçu açıklamak.

istiʿdādı ẓāhir ü nümāyān olduḳda fuḳarā zebānların kütāh idüp itiʿraf iderler Baʿdehu Eşref-zāde Sulṭān

itmām itdi:

1. **itmām itdi:**-*di*
Sayfa 66
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Tamamlamak.

oldı Baʿdeʾz-zamān yine ḥāżır olup kelimāt-ı ezānuñ bāḳiyesini daḫı itmām itdi ʿAbduʾr-raḥīm

itmām itmişdür:

1. **itmām itmişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 63
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Tamamlamak.

Ṣāliḥ Efendi daḫı nakd-i ḥayātı taʿdād idüp itmām itmişdür İzniḳde türbe-i Eşref-zādede maḥall-i

ittifāḳ:

1. **ittifāḳ:**
Sayfa 7
Satır: **5**
Fikir birliği.

ṭarīḳıyn ittifāḳ bunuñ üzerine der ki Eşref-zāde Efendi Ḥācī Bayrām-ı Velīniñ on bir sene

2. **ittifāḳ:**-*si, -ni*
Sayfa 66

Satır: **10**
Fikir birliği.

evvel-i bahār imiş ve gölden
balıḳ ṣayd itmek içün
Ḳaraṣuya sepedler ḳomışlar
ittifāḳ biraz eyyām

ittika idüp:

1. **ittika idüp:***-üp*
Sayfa 27
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Dayanma, yaslanma.

gelecek yollarına ḳarşu
aʿṣalarına ittika idüp
mürāḳabe tururlar ol gün
Eşref-zāde Ḥażretlerine

ittikā itdiler:

1. **ittikā itdiler:***-di, -ler*
Sayfa 13
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Dayanmak, yaslanmak.

dīvāre ittikā itdiler ise ʿalā
ḥālihi turur Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri
Eşrefzādenüñ yanlarına
varup

ittiṣāl:

1. **ittiṣālinde:***-i, -(n)de*
Sayfa 62
Satır: **13**
Bitişik.

Pazar Köyde kāʾin zāviye-i
şerīfe ittiṣālinde olan
türbe-i münīfede raḥmet-i
Ḫudāya ḳarīndür

iy:

1. **iy:**
Sayfa 13
Satır: **9**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

gelüñ imdi iy dervīşān
vaʿdemüz encām buldı
Rūmīyi erbaʿīnden iḫrāc
idelüm çün

2. **iy:**
Sayfa 21
Satır: **8**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

düşüp Sulṭān Eşref
Ḥażretlerinüñ yanuna gelür
eydür ki iy oġul sen ḳula
benzemezsin İzniḳde

3. **iy:**
Sayfa 30
Satır: **21**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā
senden murādum
baʿdehu-l yevm budur ki bizi
selāṭīnüñ ḳalbinden

4. **iy:**
Sayfa 40
Satır: **17**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

ḳażā ʿamiyeʾl-basar İy
ʿāṣıḳān-ı çilekeş-i halvet ü
erbaʿīn ve İy müştāḳān-ı
visāl-i Rabbüʾl-ʿālemīn

5. **iy:**
Sayfa 40
Satır: **18**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

ḳażā ʿamiyeʾl-basar İy
ʿāṣıḳān-ı çilekeş-i halvet ü
erbaʿīn ve İy müştāḳān-ı
visāl-i Rabbüʾl-ʿālemīn

6. **iy:**
Sayfa 49
Satır: **18**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede
ḥayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i
İzniḳ bu kelbceğizi

ʿiyāl:

1. **ʿiyālimüzüñ:***-imüz, -üñ*
Sayfa 11
Satır: **14**
Çocuk, evlat.

ṭoġru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç
bilmem ne çāredür

izācāʾeʾl- ḳażā ʿamiyeʾl-basar:

1. **izācāʾeʾl- ḳażā ʿamiyeʾl-basar:**
Sayfa 40
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Kaza gelince göz kör olur, göremez.

ḳażā ʿamiyeʾl-basar İy ʿāşıḳān-ı çilekeş-i halvet ü erbaʿīn ve İy müştāḳān-ı visāl-i Rabbüʾl-ʿālemīn

izāle iderler:

1. **izāle iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 22
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Ortadan kaldırma.

baḳ deyü buyururlar Molla Ḳuṭbeʾd-diniñ çeşm-i nā-bināsından perde izāle iderler Mevlāna

iẓhār-ı kerāmet eylediler:

1. **iẓhār-ı kerāmet eylediler:**-*di, -ler*
Sayfa 50
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Keramet göstermek.

eylediler Seccāde-i ṭarīḳatuñ pīr-i ercümendi Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Pīr Ḥamdī ibn eʾş-Şeyḫ

izn ü icāzet:

1. **izn ü icāzet:**
Sayfa 8
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyhin irşat mertebesine gelmiş derviş veya muhiplerinden birine, tâlipleri irşat edebileceğine dâir izin verdiğini gösterir yazılı belge, icâzetnâme.

tezvīc idüp kendülere dāmād idinmişler ve izn ü icāzet daḫı virüp āyin-i meşāyıḫ-ı Sulṭān üzre alem

izn ü icāzet virdi:

1. **iẓn ü icāzet virdi:**-*di*
Sayfa 15
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
İzin ve icazet vermek.

Rūmīye ḳırḳ gün içinde himmet idüp iẓn ü icāzet virdi deyü ḳıyl ü kāl idicek ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i

iznik:

1. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 9
Satır: **10**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

vāḳıʿalarını taḥrīr eyle andan anlaruñ ḫidmetinde var Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı gelüp İzniḳde erbaʿīne

2. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 19
Satır: **16**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

nirān Menḳıbe Ḥażreti Eşref-zāde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinden gelüp İzniḳe teşrīf

3. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 19
Satır: **20**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

ḥikmet-i Ḫudā günlerde bir gün Ḥamādan bir kimesne İzniḳe gelür Sulṭān Eşref-zādeyi bu ḥalde

4. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 21
Satır: **8**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

düşüp Sulṭān Eşref Ḥażretlerinüñ yanuna gelür eydür ki iy oġul sen ḳula benzemezsin İzniḳde

5. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 25
Satır: **22**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

Ḳudret-i Rabbanī birle dergāh-ı ʿāli çavuşlarından bir çavuş İzniḳe gelüp Sulṭān Eşref-zādenüñ

6. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 26
Satır: **1**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

varup dir ki Sulṭānum bu ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn ü ḥālin müşāhede

7. **izniḳ:**
Sayfa 27
Satır: **1**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar

8. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 27
Satır: **1**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar

9. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 30
Satır: **16**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

ḳomayup sefīneye rükūb idüp Ḳaramürsele çıḳarlar İzniḳde fuḳarā ve dervīşān daḫı Sulṭān

10. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 30
Satır: **8**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

olurlar ol ecilden ḫātırları içün istīzān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İzniḳe rücūʿ iderler ve

11. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 31
Satır: **2**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

12. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 31
Satır: **6**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār ḫaşlarından birḳaç adam alup tebdīl-i ṣūret ile İzniḳe gelürler ve

13. **izniḳ:**
Sayfa 36
Satır: **15**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

giderken reh-güẕārları İzniḳ olup anda iki gice mihmān olurlar Baʿdehu İstanbula revān olup

14. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 37
Satır: **1**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

buyururlar ki ben Eşref-zādeyüm ve İzniḳde oluram çünki sen maẓlūmen bizüm yanumuza

15. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 39
Satır: **16**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp tiz adam irsāl iderler ol kişi daḫı cidd-i tām ile zamān-ı yesīrde İzniḳe

16. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 42
Satır: **7**

Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İzniḳde olurlar imiş
ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı bu ʿādeti icrā iderler

17. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 43
Satır: **18**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ olan çeşme-sār yanına
varur görür ki muḳeddemen İzniḳde kendüden

18. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 44
Satır: **10**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

idüp Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden ṣoñra
müddet-i medīde İzniḳde āsitāne-i şerefiyede

19. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 47
Satır: **9**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

eyleyüp İzniḳe irsāl olınduḳda Sulṭān Bāyezīd ḫaṣṣakīlerinden Sulṭān Ḳorḳud vālidesi baña vaṣiyyet

20. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 57
Satır: **1**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

olduḳda pederlerinden ṣoñra İzniḳde post-nişīn olmaḳ murād eyledüklerinde ʿammīleri Şeyḫ Ṣāliḥ

21. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 57
Satır: **6**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

ahāliʾ-i İzniḳ Şeyḫ ʿAbdullah Efendiyi iḫtiyār
itmeleriyle nice sāl İzniḳde post-nişīn ve

22. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 57
Satır: **14**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

İbnüʾş-Şeyḫ ʿAbdullah Efendi daḫı pederlerinüñ şehādetinden ṣoñra İzniḳde pôst-nişīn olup

23. **izniḳden:**-*den*
Sayfa 61
Satır: **15**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

Bir ḳaç günden ṣoñra İzniḳden ḫaber gelmiş ki başuñuz ṣaġ olsun birāderüñüz Şeyḫ ʿAbdullah

24. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 62
Satır: **21**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

itmeyüp her Cumʿa gün İzniḳde āsitāneye teşrīf buyurup likin içerü girmezler imiş ve ṭaşra

25. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 63
Satır: **10**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

Ṣāliḥ Efendi daḫı nakd-i ḥayātı taʿdād idüp itmām itmişdür İzniḳde türbe-i Eşref-zādede maḥall-i

26. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 65
Satır: **4**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

olınmaġa ʿālem-i bāṭından işāret olmaġla ṭarīḳden bilkülliye ferāġat ü İzniḳe varup Eşref-zāde Efendi

27. **izniḳe:**-*e*
Sayfa 69
Satır: **6**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

Şeyḫ Muḥammed Efendi muḳaddemen bir münāsebet ile İzniḳe gelüp Baʿdehu Eşref-zāde

28. **izniḳde:**-*de*
Sayfa 70
Satır: **15**
Türkiye'nin Bursa ilinin bir ilçesi ve ilçenin merkezi olan şehir, adını şehirden alan İznik Gölü'nün doğu kıyısında, Bursa'nın kuzeydoğusunda yer alır.

ḳalbine ifrāġ idüp İzniḳde Ḥażreti Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ evlād-ı kirāmlarından Şeyḫ Sırrī ʿAli

<u>iznik gölünüñ:</u>

1. **izniḳ gölünüñ:**-*nüñ*
Sayfa 66
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
İznik Gölü.

buyururlar Menḳıbe bir gün Sinān Ḥażretleri İzniḳ Gölünüñ sāḥilinde teferrüce varurlar meğer

<u>izzeʾd-dīn efendidür:</u>

1. **izzeʾd-dīn efendidür:**-*dür*
Sayfa 56
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İst., 1153/1740): Eşrefî Sânî'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufidir.

Şerafeʾd-din Efendidür ve biri İzzeʾd-dīn Efendidür ve biri ʿAbdullah Efendidür ki her biri

<u>ʿizziyā:</u>

1. **ʿizziyā:**
Sayfa 61
Satır: **3**
Tahammüllü, sabırlı kimse.

mezbūr bir ḫuṣūṣ içün İstanbula gidüp orada ḫasta sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre yār oldı Şeyḫ-i

K

<u>kaʿbe:</u>

1. **kaʿbede:**-*de*
Sayfa 33
Satır: **10**
Bütün müslümanların kıblesi ve ziyâret yeri olan Mekke şehrindeki mukaddes binâ, beytullah.

Ḥaḳḳ dostları dirildiler Kaʿbede namāz ḳıldılar

<u>kabr-i şerīfleri:</u>

1. **ḳabr-i şerīfleri:**-*ler, -i*
Sayfa 44
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek kabir.

Ṣaferüʾl- ḫayrında şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür Ḳabr-i şerīfleri ḳaṣaba-i

2. **ḳabr-i şerīfleri:**-*ler, -i*
Sayfa 51
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek kabir.

şerīfleri Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīflerindedür Raḥmetullahi ʿaleyh Menḳıbe

3. **ḳabr-i şerīfleri:**-*ler, -i*
Sayfa 54
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek kabir.

eylemişdür Ḳabr-i şerīfleri ceddi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfesindedür ve

4. **ḳabr-i şerīfleri:**-*ler, -i*
Sayfa 55
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek kabir.

ʿāzim-i cennāt-i ʿāliyyāt oldılar Ḳabr-i şerīfleri Sulṭān Eşref-zāde türbeʾ-i şerīfesinde olup birāderi

5. **ḳabr-i şerīfleri:**-*ler, -i*
Sayfa 56
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek kabir.

ẕiʾl-ḳāʿdesinde defīn-i zīr-i zemīn oldılar Ḳabr-i şerīfleri ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i

6. **ḳabr-i şerīfleri:**-*ler, -i*
Sayfa 57
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek kabir.

şehīd eylemişdür Ḳabr-i şerīfleri Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfi ḳarşusında bir

ḳabul eyleñ:

1. **ḳabul eyleñ:**-*ñ*
Sayfa 31
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Kabul etmek.

buyururlar ki Sulṭānum bizi dervīşliğe ḳabul eyleñ baña salṭanat gerekmez deyü ilḥāḥ ve ibrām ider

ḳabul idüp:

1. **ḳabul idüp:**-*üp*
Sayfa 6
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Razı olmak, uygun görmek, onaylamak.

Ḳuddise Sırrahuʾl-Müsteʿān Ḥażretlerine varup bizi bendeliğe ḳabul idüp seyr-i ilallah itmeğe bizi irşād

ḳabul itmeyüp:

1. **ḳabul itmeyüp:**-*me, -(y)üp*
Sayfa 30
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Kabul etmek.

dānesini ḳabul itmeyüp yine red iderler ve buyururlar ki Pādişāhum siz bu sīm ü zeri

ḳabul olmış:

1. **ḳabul olmış:**-*mış*
Sayfa 40
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
İsteği yerine gelmek, arzusuna kavuşmak.

Ḥamdülillah iki seneden berü duʿām ḳabul olmış deyü cevāb ider sebebinden suʾāl eyledükleründe

ḳabża:

1. **ḳabżam:**-*m*
Sayfa 23
Satır: **9**
Avuç.

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o melʿūnı ḳabżam içine alup ṣıḳdum meğer ol şeyṭan-ı racīm idi avucum

ḳaç:

1. **ḳaçmışdur:**-*mış, -dur*
Sayfa 20
Satır: **10**
Kaçmak.

cümle maḫlūḳ Ḥaḳḳ Teʿālānuñ bendesidür anuñ içün ḫalḳdan Ḥaḳḳa ḳaçmışdur çün ṣaḫṣ-ı

ḳaçġın ḳul:

1. **ḳaçġın ḳul:**
Sayfa 20
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Hapisten kaçmış insan bağlamında.

eydür ki vālide bir ḳaçġın ḳul ṭutdum ṣol ḫānede ḥaps itdüm varup çifti süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

ḳaçġın kulum:

1. **ḳaçġın ḳulum:**-*um*
Sayfa 20
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
"Halktan Hakk'a kaçmış kul" bağlamında.

daḫı buyururlar ki bir ḳaçġın ḳulum Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerinüñ kelāmında ḫilāf yoḳdur zīrā

ḳadar:

1. **ḳadar:**
Sayfa 18
Satır: **17**
"Ölçüsünde, derecesinde" anlamında edat.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna keşf olup bir mil ḳadar yer gitmiş iken bir kere naẓar eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

ḳadd:

1. **ḳaddi:**-*i*
   Sayfa 22
   Satır: **16**
   Boy, kamet.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ ṭarafına baḳar görür ki ḫurşīd-i ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

2. **ḳaddüme:**-*ü, -m, -e*
   Sayfa 24
   Satır: **11**
   Boy, kamet.

temām ḳaddüme münāsib geldi bir aḳçe daḫı ziyāde eyledüm dellāl ṣāḥibine danışmağa gitdi

ḳaddesallahü esrārehüm:

1. **ḳaddesallahü esrārehüm:**
   Sayfa 14
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   Allah sırlarını mübarek eylesin.

Ḥamāvī ve biri ʿAḳşemseʾd-din ve biri Emir Sulṭān Hazarātları Ḳaddesallahü esrārehüm biz yine

2. **ḳaddesallahü esrārehüm:**
   Sayfa 71
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Allah sırlarını mübarek eylesin.

ḳarīndür Ḳaddesallahü esrārehüm ve Nefʿanāllahü bişefāʿatihi Āmin yā Muʿīn

ḳaddesallahü sırrahu:

1. **ḳaddesallahü sırrahu:**
   Sayfa 19
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Allah sırrını mübarek kılsın.

olup mışraʿ-ı tārīḫleri Eşref-zāde ʿazm-i cinān eyledi * 874 Ḳaddesallahü Sırrahu ve

ḳaddesallahü teʿālā ruḥahü:

1. **ḳaddesallahü teʿālā ruḥahü:**
   Sayfa 3
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   Yüce Allah onun ruhunu mukaddes ve mübarek kılsın.

veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūẕ-ı bihān Baḳlī Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü ve bil-vālideynden murād meşāyiḫ-i

2. **ḳaddesallahü teʿālā ruḥahü:**
   Sayfa 3
   Satır: **4**
   Kelime Tipi: **-**
   Yüce Allah onun ruhunu mukaddes ve mübarek kılsın.

veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūẕ-ı bihān Baḳlī Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü ve bil-vālideynden murād meşāyiḫ-i

ḳadem:

1. **ḳademi:**-*i*
   Sayfa 8
   Satır: **21**
   Ayak.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire velīnüñ başı varmaḳ muḥāldür Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri eydür ki

2. **ḳademlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
   Sayfa 20
   Satır: **1**
   Ayak.

ahāliʾ-i vilāyet istiġfār idüp mübārek ḳademlerine yüzlerin sürüp cerāyim-i güzeştelerinden istiġfār ve

ḳadem- nih-i sāḫa-i vücūd olmışdur:

1. **ḳadem- nih-i sāḫa-i vücūd olmışdur:**-*mış, -dur*
   Sayfa 41
   Satır: **7**
   Kelime Tipi: **-**
   Varlık alemine ayak basmak.

nih-i sāḫa-i vücūd olmışdur ki pederlerine Bāyezīd-i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse nām ḳaryede imām ve

ḳadem-i saʿādetine:

1. **ḳadem-i saʿādetine:**-*i, -(n)e*
   Sayfa 63
   Satır: **2**
   Kelime Tipi: **-**
   Mübarek ayak.

cülūs iderler imiş her çend ki ʿAbdullah Efendi ḳadem-i saʿādetine yüz sürüp içerü teşrīflerini ricā

ḳadem-i saʿādetlerine:

1. **ḳadem-i saʿādetlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 21
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Saadetli ayak.

saʿādetlerine yüz sürüp cerāyiminden istiġfar idüp mübārek elleründen bīʿat ü inābet itdiler Eşref-zāde

2. **ḳadem-i saʿādetlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 39
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Saadetli ayak.

ḳadem-i saʿādetlerine rū-māl olup dir ki Sulṭānum Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri Sulṭānumla meʿan değül

ḳadem-i saʿādet-tevʾemlerine:

1. **ḳadem-i saʿādet-tevʾemlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 18
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek iki ayak.

Ḥażretleri ol maḥalde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinüñ ḳadem-i saʿādet-tevʾemlerine yüz

ḳademine düşer:

1. **ḳademine düşer:**-*er*
Sayfa 43
Satır: **20**
Kelime Tipi: **Deyim**
Ayağına düşmek II Ayağına kapanmak.

elma alan dervīş ol maḥālde ṭurur ʿAbdürraḥīm Tırsī Hay efendüm deyüp mübārek ḳademine düşer

ḳadın:

1. **ḳadınlardan:**-*lar, -dan*
Sayfa 35
Satır: **6**
Osmanlı'da aile içinde kadınların "derece ve haysiyetlerine göre büyüklerine hanımefendi, ikincisine hanım, odalıktan hanım olanlara ise kadınefendi denilirdi.Kadın; burada odalıktan hanım olanlar için söylenmiştir.

server-i ʿuḳbā buyurduḳlarından ṣoñra yine ekle ʿilleti sarāy-ı Hümāyunda ḳadınlardan birine ʿārıż

ḳadırġa:

1. **ḳadırġa:**
Sayfa 28
Satır: **14**
Gemi.

erkān-ı devletden baʿżı kimesneler ile Ḳaramürsele bir ḳadırġa irsāl iderler Eşref-zāde Efendi

2. **ḳadırġaya:**-*(y)a*
Sayfa 28
Satır: **15**
Gemi.

Ḥażretleri daḫı Ḳaramürsele gelüp ḳadırġaya rükūb idüp İstanbula dāḫil olurlar pādişāh Ḥażretlerine

ḳadr u ḳıymetin bil:

1. **ḳadr u ḳıymetin bil:**
Sayfa 44
Satır: **1**
Kelime Tipi: **Deyim**
Önemini, değerini bilmek II yüceliğini anlamak, bağlılık göstermek.

ẕātuñ ḳadr u ḳıymetin bil vü anuñ ḫayır duʿāsın ricā ḳıl deyüp ġāʾib oldılar bundan ṣoñra ʿAbduʾr-raḥīm

ḳafes-i dünyā:

1. **ḳafes-i dünyā:**
Sayfa 54
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Dünya kafesi.

iken ʿandelīb-i ruḥına ḳafes-i dünyā dar gelüp biñ ḳırḳ altı tāriḫinde tekyegāh-ı beḳāya firār

kāfi:

1. **kāfidür:**-*dür*
Sayfa 28
Satır: **11**
Yeterli, yeter.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek istiḳbāliñüz kāfidür deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ ve teʾḫīr iderler likin

kāfir:

1. **kāfir:**
Sayfa 27
Satır: **2**

Allah'ın varlığını inkar eden.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent
nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar

kāġıd:

1. **kāġıda:**-*a*
Sayfa 9
Satır: **12**
Kağıt.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ vāḳīʿ olan vāḳıʿātları
bir kāġıda taḥrīr ve bir mürekkep daḫı tedārik idüp

2. **kaġıdını:**-*ı, -n, -ı*
Sayfa 10
Satır: **18**
Kağıt.

zīrā gözlüye gizli yoḳdur Sulṭān Eşref-zāde daḫı erbaʿīnde gördükleri vāḳıʿatlaruñ kaġıdını ṭaleb

3. **kāġıda:**-*a*
Sayfa 11
Satır: **2**
Kağıt.

bu kelām cārī olduġı eclden teberrük ḳaṣd
eylemişler çünki Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri kāġıda

kāh:

1. **kāh:**
Sayfa 49
Satır: **11**
Zf. (Fars. gāh "vakit, zaman"dan) Bâzan, bâzı zaman, gâh [Tekrar edilerek kullanılır.

gözsüz kelb kāh ceddüm Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı kāh

2. **kāh:**
Sayfa 49
Satır: **12**
Zf. (Fars. gāh "vakit, zaman"dan) Bâzan, bâzı zaman, gâh [Tekrar edilerek kullanılır.

gözsüz kelb kāh ceddüm Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı kāh

ḳāʾil:

1. **ḳāʾili:**-*i*
Sayfa 53
Satır: **8**
Konuşan, söyeleyen.

şeʾāmetidür deyü remz itdiler ḥālbuki o kelāmuñ ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

ḳāimen durdılar:

1. **ḳāimen durdılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 46
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Ayakta durmak.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḳarşısında ḳāimen durdılar ve Şeyḫ Ḥażretleri aşlā bunlaruñla

kāʾin:

1. **kāʾin:**
Sayfa 19
Satır: **10**
Olan, bulunan, var olan, mevcut olan.

İzniḳde āsitāne-i saʿādetlerinüñ cānib-i yemīninde
kāʾin türbe-i şerīfelerinde defn-i ṣanduḳa-i ġufrān

2. **kāʾin:**
Sayfa 62
Satır: **10**
Olan, bulunan, var olan, mevcut olan.

Aḥmed Efendinüñ ṣulbī oġullarıdur Pazar Köyünde kāʾin zāviyede ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl

3. **kāʾin:**
Sayfa 62
Satır: **13**
Olan, bulunan, var olan, mevcut olan.

Pazar Köyde kāʾin zāviye-i şerīfe ittiṣālinde olan türbe-i münīfede raḥmet-i Ḥudāya ḳarīndür

kal-:

1. **ḳalup:**-*up*
Sayfa 67
Satır: **21**
(Bir süre bir yerde) bulunmaya devam etmek.

olduḳda mezbūr icāzetleri ile bunda ḳalup baʿdehu āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı derūnında müştaʿil olmaġıla

kal:

1. **ḳalup:**-*up*
Sayfa 45
Satır: **11**
Sabit durmak, değişmemek.

çorba yine evvelki gibi ḳalup güyā içinden bir ḳaşıḳ alınmamışa benzerdi
Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

2. **ḳalup:**-*up*
Sayfa 47
Satır: **4**
Bir durumun içinde olmak, bulunmak.

Eşref-zāde Ḥażretleri bu dārüʾl-ġurūrdan ʿazm-i sarāy-ı sürūr eyledüklerinde ben ṣaġīre ḳalup Sulṭān

3. **ḳalmamış:**-*ma, -mış*
Sayfa 5
Satır: **18**
Bulunmak.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki Sulṭānum bugün köftelü şorba ḳalmamış İnşāallah

4. **ḳalur:**-*ur*
Sayfa 15
Satır: **23**
(Bir süre bir yerde) bulunmaya devam etmek.

İnşāallah yarın git anlar daḫı ḳalur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri teferrüc tedārikin

5. **ḳalup:**-*up*
Sayfa 36
Satır: **17**
(Bir süre bir yerde) bulunmaya devam etmek.

Hersek nām-maḥalde ḳalup ol gice anda yaturlar ammā ol Maḥbūs vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

6. **ḳaldururlar:**-*dur, -ur, -lar*
Sayfa 48
Satır: **11**
Kalk II(Ortadan) kalkmak.

dülbendlerüñ alurlar ve ol meclisden ḳaldururlar
bu ḥālde iken bīdār oldum ve feryād eyledüm ve

ḳalb:

1. **ḳalbine:**-*i, -(n)e*
Sayfa 11
Satır: **17**
Kalp, gönül.

himmet-i ʿāliyesiyle ehllerinüñ ḳalbine Sulṭān Eşrefzādenüñ ḫāṭırası münʿakis olup ehlleri

2. **ḳalbde:**-*de*
Sayfa 25
Satır: **6**
Kalp, gönül.

bu menḳıbeden iki maʿnā var evvela biri budur ki dünyāya şu miḳdār taḳayyüd ḳalbde naḳş olup

3. **ḳalbinden:**-*i, -(n)den*
Sayfa 30
Satır: **22**
Kalp, gönül.

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā senden murādum baʿdehu-l yevm budur ki bizi selāṭīnüñ ḳalbinden

4. **ḳalbümüzden:**-*ümüz, -den*
Sayfa 30
Satır: **23**
Kalp, gönül.

ve selāṭīni bizüm ḳalbümüzden

5. **ḳalbini:**-*i, -n, -i*
Sayfa 56
Satır: **27**
Kalp, gönül.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

6. **ḳalbine:**-*i, -(n)e*
Sayfa 70
Satır: **15**
Kalp, gönül.

ḳalbine ifrāġ idüp İznikde Ḥażreti Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ evlād-ı kirāmlarından Şeyḫ Sırrī ʿAli

7. **ḳalbine:**-*i, -(n)e*
Sayfa 14
Satır: **8**
Kalb II Beden bağlamında kullanılmıştır.

cemʿiyyet bulmış iken yine meṣāliḥ-i müʾminīn içün ruḥını ol cemʿiyyetden ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ

kalb-i şerīflerine:

1. **ḳalb-i şerīflerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 11
Satır: **12**

Kelime Tipi: **-**
Aziz gönül.

olurlar ammā birḳaç gün mürūr itdükde ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından ḫuṭūr ider ki

<u>ḳalbi yerde ḳoyup:</u>

1. **ḳalbi yerde ḳoyup:***-de-up*
Sayfa 14
Satır: **6**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bedeni yerde bırakmak.

ruḥum işte mürşid-i kāmil böyle olur ki ḳalbi yerde ḳoyup kendi ʿālem-i ervāḥa ṭayarān idüp

<u>ḳalbine nār-ı muḥabbet düşüp:</u>

1. **ḳalbine nār-ı muḥabbet düşüp:***-üp*
Sayfa 21
Satır: **7**
Kelime Tipi: **Deyim**
Yüreğine aşk ateşi düşmek.

düşüp Sulṭān Eşref Ḥażretlerinüñ yanuna gelür eydür ki iy oġul sen ḳula benzemezsin İzniḳde

<u>kāle:</u>

1. **ḳalesinden:***-si, -(n)den*
Sayfa 22
Satır: **16**
Kale.

Ḳuṭbeʾd-din daḥı şarḳ ṭarafına baḳar görür ki ḫurşīd-i
ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

2. **ḳāle:**
Sayfa 2
Satır: **15**
Dedi, söz söyledi.

müṭālaʿa ederken sūre-i Nisā'da ḳāle ʿAllāhu teʿālā Veʿbudū'llāhe velā tuşrikū bihī şey'en ve bil-vālideyni iḥsānen āyet-i kerīmesinün

<u>ḳaleme almaḳ:</u>

1. **ḳaleme almaḳ:**
Sayfa 66
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Yazmak.

ḥesābını kātipler ḳaleme almaḳ mümkün olmaz Şeyḫ Muḥammed Efendi İbn Ḫalīl babalaru

<u>ḳaleme getürmişler:</u>

1. **ḳaleme getürmişler:***-miş, -ler*
Sayfa 33
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yazmak.

getürmişler
Nazm

<u>ḳalīl:</u>

1. **ḳalīl:**
Sayfa 59
Satır: **1**
Az.

bir aydan ḳalīl ber-ḥayāt olup biñ yüz ḳırḳ altı 1146 tārīḫinde ekṣeru aʿmār-ı ümmetī beyne sittīn ve

<u>ḳalīlüʾn- nevm:</u>

1. **ḳalīlüʾn- nevm:**
Sayfa 57
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Çok az uyku.

mücāhedāt ve riyāżāta ġāyet ihtimām idüp ḳalīlüʾn-nevm ve keṣ̲īrüʾl-ḳıyām olmışlardur ve maḫlaṣ-ı

<u>ḳalḳ:</u>

1. **ḳalḳup:***-up*
Sayfa 6
Satır: **19**
Oturma durumundan dik duruma gelmek, doğrulmak; gitmek üzere yerinden ayrılmak.

Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri nuṭḳ ḥaḳlayup ḳalḳup Anḳara şehrine ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı Velī

2. **ḳalḳup:***-up*
Sayfa 9
Satır: **13**
Oturma durumundan dik duruma gelmek, doğrulmak; gitmek üzere yerinden ayrılmak.

ḥaliyle ve kerīmeleriyle meʿan ḳalḳup Ḥamāya giderler meğer hikmet-i Rabbāni ol sene Şeyḫ

3. **ḳalḳar:***-ar*
Sayfa 16
Satır: **15**
Oturma durumundan dik duruma gelmek, doğrulmak; gitmek üzere yerinden ayrılmak.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp yerinden ḳalḳar ve

eline tas alup bir dıraḫtuñ altına varup teyemmüm

4. **ḳalḳup:**-*up*
Sayfa 16
Satır: **10**
Oturma durumundan dik duruma gelmek, doğrulmak; gitmek üzere yerinden ayrılmak.

buyururlar ki hele bir tecessüs idüñ var ola Dervīşān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı bir miḳdār geşt ü

5. **ḳalḳup:**-*up*
Sayfa 27
Satır: **3**
Oturma durumundan dik duruma gelmek, doğrulmak; gitmek üzere yerinden ayrılmak.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki

6. **ḳalḳ:**
Sayfa 37
Satır: **18**
Oturma durumundan dik duruma gelmek, doğrulmak; gitmek üzere yerinden ayrılmak.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde nümāyān olup buyururlar ki ḫalās zamānı geldi tiz ḳalḳ git

7. **ḳalḳup:**-*up*
Sayfa 38
Satır: **19**
Oturma durumundan dik duruma gelmek, doğrulmak; gitmek üzere yerinden ayrılmak.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa gider köyden ṭaşra çıḳduḳda görür ki bir bölük asker ve cümlesi

8. **ḳalḳup:**-*up*
Sayfa 52
Satır: **10**
Oturma durumundan dik duruma gelmek, doğrulmak; gitmek üzere yerinden ayrılmak.

Ḥażretleri bizümledür Eʾl-ḳışṣa yaylaḳdan ḳalḳup Kilise Dağı dāmeninde Oda nām pınar

ḳalp:

1. **ḳalplerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 5
Satır: **1**
Kalp, gönül.

Sülūk itmek dāʿiyesinde ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī olup ol zamānda Burusada mecẕūbān-ı İlāhīyeden

kāmilüʾl-ʿıyār:

1. **kāmilüʾl-ʿıyār:**
Sayfa 55
Satır: **1**
Ayarı (değeri) tam olan.

Eʾl-ʿazīz-i tevşīḫ ṣāḥib-i veḳār ve kāmilüʾl-ʿıyār Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendinüñ ferzend-i dil-

ḳanāʿat:

1. **ḳanāʿat:**
Sayfa 8
Satır: **23**
Kana'at gel II Yeterli gelmek, tatmin olmak.

Sulṭānum bu bendenize ḳanāʿat

kançaru:

1. **ḳancaru:**
Sayfa 34
Satır: **6**
Nereye, ne tarafa.

Bu bīçare ġarip nitsün Aġlayu ḳancaru gitsün

kanda:

1. **ḳanda:**
Sayfa 38
Satır: **1**
Nereye.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā bir ṣanduḳcı

kanı:

1. **ḳanı:**
Sayfa 5
Satır: **17**
Hani, nerede.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki Sulṭānum bugün köftelü şorba ḳalmamış İnşāallah

kankı:

1. **ḳanḳısı:**-*sı*
Sayfa 48
Satır: **4**
Hangi.

Sellemiñ ḥużūr-ı ʿālīlerinde murāḳaben ṭururlar müşāvere iderler ve şehzādelerüñ ḳanḳısı geçsün

kānūn-ı derūnında:

1. **kānūn-ı derūnında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 67
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Kalp ocağı (ateşi).

olduḳda mezbūr icāzetleri ile bunda ḳalup baʿdehu āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı derūnında müştaʿil olmaġıla

kaptan paşa:

1. **ḳaptan paşa:**
Sayfa 40
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Gemi yönetimiyle ilgili en yüksek görevli paşa.

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa iken bī-günāh oġlumı aşmış idi ḥarāretle ol zamān beddu ʿā itmiş idim

ḳapu:

1. **ḳapusından:**-*(s)ı, -(n)dan*
Sayfa 10
Satır: **12**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerine nūr-ı velāyetle maʿlūm olup biʾz-zāt kendüleri ḫānḳāh ḳapusından

2. **ḳapusına:**-*(s)ı, -(n)a, -*
Sayfa 11
Satır: **20**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

kerīmelerine dir ki ḳızum babañ Ḥażretlerinüñ ḥücresi ḳapusına var söyle ki babacıġum siz ḥużūr-

3. **ḳapusına:**-*s, -ı, -n, -a*
Sayfa 12
Satır: **8**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

otuz güne varduḳda otuz birinci günüñ gicesi ḫādim olan dervīş bulamac ile ḥücre ḳapusına varup

4. **ḳapusında:**-*sı, -(n)da*
Sayfa 12
Satır: **2**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

hiç bizüm içün gamḥ∨ār olmañ didi kerīmeleri daḫı geldi Bu kelāmı babalarınuñ ḥücresi ḳapusında

5. **ḳapusına:**-*(s)ı, -(n)a, -*
Sayfa 13
Satır: **11**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

ḫalvetḫānenüñ ḳapusına gelürler Dervīşāna ẕikruʾllah eylemek emr buyururlar Anlar daḫı bir

6. **ḳapucılar:**-*cı, -lar*
Sayfa 26
Satır: **8**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

emr-i şerīfi irsāl idüp Sulṭān Eşref-zādeyi İstanbula daʿvet iderler ḳapucılar daḫı emr-i şerīfi Sulṭān

7. **ḳapucılar:**-*cı, -lar*
Sayfa 26
Satır: **11**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

gidemezem ḳapucılar daḫı gelüp vezīre Eşref-zādenüñ bu cevābını iʿlām iderler * vezīr daḫı

8. **ḳapucılar:**-*cı, -lar*
Sayfa 26
Satır: **15**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

ḳapucıları emr-i şerīf ile yine irsāl ider ḳapucılar gelüp Eşref-zādeye emr-i şerīfi īṣāl iderler

9. **ḳapucılar:**-*cı, -lar*
Sayfa 26
Satır: **18**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

Eşref-zāde yine keʾl-evvel gitmeğe rıżā virmeyüp emr-i İlāhī yoḳdur deyü cevap virür ḳapucılar daḫı

10. **ḳapucılar:**-*cı, -lar*
Sayfa 26
Satır: **22**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī
ancaḳ varuñ ḳatl idüñ
deyü emr ider ḳapucılar daḫı
ol aradan emr-i

11. **ḳapucıları:**-*cı, -lar, -ı*
Sayfa 26
Satır: **15**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

ḳapucıları emr-i şerīf ile yine
irsāl ider ḳapucılar
gelüp Eşref-zādeye emr-i
şerīfi īṣāl iderler

12. **ḳapucılarla:**-*cı, -lar, -la*
Sayfa 26
Satır: **6**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

daḫı pādişāh Ḥażretlerineʿarż
iderler pādişāh
getürüñ deyü emr iderler
vezīr daḫı ḳapucılarla

13. **ḳapucılar:**-*cı, -lar*
Sayfa 27
Satır: **13**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

ṣoñra ḳapucılar gelürler
Sulṭān Eşref-zāde daḫı
hemān bir kerre reʾs-i
saʿādetlerini mürāḳabeden

14. **ḳapucılaruñ:**-*cı, -lar, -uñ*
Sayfa 27
Satır: **8**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

maʿlūm olup ṣalat-ı işrāḳı
edādan ṣoñra fuḳarā ile
ḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına
çıkup ve ḳapucılaruñ

15. **ḳapucılar:**-*cı, -lar*
Sayfa 28
Satır: **5**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan
pādişāha gelürler ve
ṣādır olan kelimātları ḫaber
virürler pādişāhuñ

16. **ḳapucılara:**-*cı, -lar, -a*
Sayfa 28
Satır: **3**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

andan ḳapucılara buyururlar
ki şimdi irādet-i Ḥaḳḳ
taʿalluḳ eyledi gidüz pādişāh
Ḥażretlerine ḫaber

17. **ḳapusına:**-*sı, -(n)a*
Sayfa 28
Satır: **11**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek
istiḳbāliñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ
ve teʾḫīr iderler likin

18. **ḳapuya:**-*(y)a*
Sayfa 28
Satır: **17**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

ḫaber olduḳda iskele
ṭarafında olan Temür
Ḳapuya
ḳarşu gelüp Eşref-zāde
Efendinüñ mübārek ellerin

19. **ḳapusında:**-*sı, -(n)da*
Sayfa 30
Satır: **10**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

pādişāh Ḥażretlerine vedāʿ
idüp gerü dönüp sarāy
ḳapusında olan derbānlara
yedlerinde olan aḳçadan

20. **ḳapudan:**-*dan*
Sayfa 37
Satır: **21**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

körepesiyle ḳapudan ṭaşra
çıḳup gider hiç

21. **ḳapusına:**-*(s)ı, -(n)a*
Sayfa 50
Satır: **16**
Bir yere girilip çıkılırken içinden geçilen yer.

terbiye ider henüz bu ḫāṭıra
temām olmadın ʿAzīz
Ḥażretleri ṭarfetüʾl-ʿaynda
ḫalvetḫāne ḳapusına

kar:

1. **ḳarışdururlar:**-*ış, -dur, -ur, -lar*
Sayfa 5

Satır: **15**
Birbirine karıştırmak.

ḳarışdururlar görür kim köftesi yoḳ Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerine bakup buyurur ki Dānişmend

2. **ḳarışdurup:**-*ış, -dur, -up*
Sayfa 6
Satır: **2**
Birbirine karıştırmak.

yuvarlaḳ yapup şorbanuñ içine ilḳā idüp şorbayı ḳarışdurup Ḥażreti Eşref-zāde Efendinüñ dest-i

ḳara oğlanınuñ:

1. **ḳara oğlanınuñ:**-*ı, -nuñ*
Sayfa 48
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Kara oğlan II Abdurrahman Tırsi.

oğlanınuñ murādı Sulṭān Selīmdür buyururlar ki murād-ı ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīdür hemān Sulṭānüʾl-

ḳaragüllü:

1. **ḳaragüllü:**
Sayfa 64
Satır: **17**
Bursa'da bulunan bir mevki.

Burusada Ḳaragüllü nām mevżiʿde Ferhādiye Medresesinde dānişmend olup medrese-i mezbūrede

ḳaramürsel:

1. **ḳaramürsele:**-*e*
Sayfa 28
Satır: **13**
Kocaeli iline bağlı bir ilçenin adı.

erkān-ı devletden baʿżı kimesneler ile Ḳaramürsele bir ḳadırġa irsāl iderler Eşref-zāde Efendi

2. **ḳaramürsele:**-*e*
Sayfa 28
Satır: **15**
Kocaeli iline bağlı bir ilçenin adı.

Ḥażretleri daḫı Ḳaramürsele gelüp ḳadırġaya rükūb idüp İstanbula dāḫil olurlar pādişāh Ḥażretlerine

3. **ḳaramürsele:**-*e*
Sayfa 30
Satır: **15**
Kocaeli iline bağlı bir ilçenin adı.

ḳomayup sefīneye rükūb idüp Ḳaramürsele çıḳarlar İzniḳde fuḳarā ve dervīşān daḫı Sulṭān

4. **ḳaramürsele:**-*e*
Sayfa 30
Satır: **17**
Kocaeli iline bağlı bir ilçenin adı.

Eşref-zādeyi istiḳbāl içün Ḳaramürsele gelmişler çün Fuḳarā Sulṭān Eşref-zādeyi görüp şeref-i

karanlık:

1. **karanlıḳda:**-*da*
Sayfa 22
Satır: **2**
Işıksız. Aydınlık olmayan.

Eşref-zāde Ḥażretleri zamān-ı saʿādetlerinde ṣalat-ı fecrī bir miḳdār karanlıḳda ḳılarlar imiş Meğer ol

karar iderler:

1. **ḳarar iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 31
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Durmak.

ḫānḳāhlarında ḳarar iderler likin pādişāh Ḥażretlerinüñ derūnlarını nār-ı muḥabbet iḥrāḳ idüp

karār ṭutmış:

1. **ḳarār ṭutmış:**
Sayfa 7
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Yatışmak.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

karasu:

1. **ḳaraşu:**
Sayfa 66
Satır: **17**
Su birikintisi.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu balıḳ ile ṭolduḳdan ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yığılur ki ḥadd ü

2. **ḳaraşuya:**-*ya*
Sayfa 66
Satır: **10**
Su birikintisi.

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün

Ḳarașuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām

ḳarīb:

1. **ḳarībdür:**-*dür*
   Sayfa 6
   Satır: **17**
   Yakın.

intiḳālimüz daḫı ḳarībdür varuñ şehr-i Anḳaraya ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı Velī birāderümüze çün

ḳarīn:

1. **ḳarīndür:**-*dür*
   Sayfa 56
   Satır: **1**
   Yakın.

Efendiye ḳarīndür Şeyḫ-i mezbūruñ ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-ı muʿteberesi

2. **ḳarīndür:**-*dür*
   Sayfa 57
   Satır: **11**
   Yakın.

buḳʿa-i münīfede raḥmet-i Ḥaḳḳda ḳarīndür Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ ʿAbdülḳādir Efendi

3. **ḳarīndür:**-*dür*
   Sayfa 58
   Satır: **10**
   Yakın.

üzere iken irtiḥāl buyurup zāviye-i mezkūrede miḥrāb dīvārı verāsında raḥmet-i Ḥaḳḳa ḳarīndür

4. **ḳarīndür:**-*dür*
   Sayfa 61
   Satır: **10**
   Yakın.

İsmaʿil Rūmī Ḳuddise Sırruhuʾs-Sāmī Ḥażretlerine ḳarīndür Güş idüp aḥbāb fevtin eylediler āh vāh

5. **ḳarīndür:**-*dür*
   Sayfa 62
   Satır: **4**
   Yakın.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī türbesinde zemīn-i raḥmet-i Ḥudāya ḳarīndür Eşrefī nām bir şāʿir bu tārīḫi

6. **ḳarīndür:**-*dür*
   Sayfa 62
   Satır: **14**
   Yakın.

Pazar Köyde kāʾin zāviye-i şerīfe ittişālinde olan türbe-i münīfede raḥmet-i Ḥudāya ḳarīndür

7. **ḳarīndür:**-*dür*
   Sayfa 63
   Satır: **21**
   Yakın.

Şerafeʾd-din Efendiye ḳarīndür tārīḫ üçünci güni Cumʿā nevşebān tārīḫ-i şevvālüñ Meded āh kūs-ı rıḥlet

8. **ḳarīndür:**-*dür*
   Sayfa 64
   Satır: **11**
   Yakın.

defīn ü pederine vü birāderine ḳarīndür o mifżāl-i cihānuñ rıḥletin güş itdiğüm birle didüm tārīḫ-i

9. **ḳarīndür:**-*dür*
   Sayfa 71
   Satır: **19**
   Yakın.

ḳarīndür Ḳaddesallahü esrārehüm ve Nefʿanāllahü bişefāʿatihi Āmin yā Muʿīn

karşı:

1. **ḳarşısında:**-*sı, -nda*
   Sayfa 46
   Satır: **3**
   Karşı taraf.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḳarşısında ḳāimen durdılar ve Şeyḫ Ḥażretleri aşlā bunlaruñla

karşu:

1. **ḳarşusında:**-*sı, -(n)da*
   Sayfa 44
   Satır: **16**
   Karşı taraf.

İzniḳde Sulṭān Eşref-zādenüñ türbe-i şerīfesi ḳarşusında vāḳiʿ bir buḳʿa-i münīfede mütevāziʿ-i

2. **ḳarşusında:**-*sı, -(n)da*
   Sayfa 57
   Satır: **10**
   Karşı taraf.

şehīd eylemişdür Ḳabr-i şerīfleri Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfi ḳarşusında bir

3. **ḳarşu:**
   Sayfa 27

Satır: **9**
Karşı edatı.(- e doğru).

gelecek yollarına ḳarşu
aʿṣalarına ittika idüp
mürāḳabe tururlar ol gün
Eşref-zāde Ḥażretlerine

4. **ḳarşu:**
Sayfa 28
Satır: **18**
Karşı edatı.(- e doğru).

ḫaber olduḳda iskele
ṭarafında olan Temür
Ḳapuya
ḳarşu gelüp Eşref-zāde
Efendinüñ mübārek ellerin

ḳarye:

1. **ḳaryeye:**-*(y)e*
Sayfa 20
Satır: **13**
Köy.

nām ḳaryeye götürüp bir
ḫāneye ḥaps ider meğer
ol ṣaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi
var imiş vālidesine

2. **ḳaryesi:**-*si*
Sayfa 27
Satır: **2**
Köy.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ
ḳurbında Derbent
nām bir kāfir ḳaryesi var bir
gice anda yaturlar

3. **ḳaryede:**-*de*
Sayfa 41
Satır: **6**
Köy.

meḥāfil ü Kürsī eʾṣ-Ṣeyḫ
ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī
ḳaṣaba-i İzniḳ ḳurbında Tirse
nām ḳaryede ḳadem-

4. **ḳaryede:**-*de*
Sayfa 41
Satır: **8**
Köy.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur
ki pederlerine Bāyezīd-
i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse
nām ḳaryede imām ve

5. **ḳaryeden:**-*den*
Sayfa 51
Satır: **12**
Köy.

Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi
ibniʾṣ-Ṣeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretleri bir gün bu
boyalıca nām ḳaryeden

6. **ḳaryede:**-*de*
Sayfa 58
Satır: **6**
Köy.

İbnüʾṣ-Ṣeyḫ Eşref-i Ṣānī
Efendi Ḳuddise Sırruhu
Gemlik ḳażāsına tābiʿ
Ḳumla-i Ṣaġīr nām ḳaryede

7. **ḳaryeden:**-*den*
Sayfa 70
Satır: **10**
Köy.

maḥrūse-i Burusa ḳurbında
Gemlik Ḳażāsına tābiʿ
Ḳumla-ı Ṣaġīr nām ḳaryeden
ẓuhūr ve Şeyḫ Receb

8. **ḳaryede:**-*de*
Sayfa 71
Satır: **4**
Köy.

Eşrefī maḥrūse-i Burusa
ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık
nām ḳażā ḳurālarından
Gedikvirān nām ḳaryede

ḳaryeʾ-i merḳūmede:

1. **ḳaryeʾ-i merḳūmede:**-*de*
Sayfa 71
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen karye.

merḳūmede bir zāviye binā
idüp anda yirmi sene
meşīḫat idüp Baʿdehu
zāviye-i merḳūmeyi terk

karye-i mezbūrede:

1. **ḳarye-i mezbūrede:**-*de*
Sayfa 58
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Adı geçen karye.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede
istiḫlaf itmekle nice māh
u sāl ḳarye-i mezbūrede
ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

ḳaṣaba:

1. **ḳaṣabaya:**-*(y)a*
Sayfa 39
Satır: **20**
Köyle şehir arası yerleşim yeri, küçük şehir.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaṣabaya
varuñ ve anda falan

ḳaṣaba-i izniḳ:

1. **ḳaṣaba-i izniḳ:**
Sayfa 41
Satır: **6**

Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

meḥāfil ü Kürsī eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī ḳaṣaba-i İzniḳ ḳurbında Tirse nām ḳaryede ḳadem-

<u>ḳaṣaba-i iznikde:</u>

1. **ḳaṣaba-i izniḳde:**-*de*
Sayfa 19
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

İzniḳde āsitāne-i saʿādetlerinüñ cānib-i yemīninde kāʾin türbe-i şerīfelerinde defn-i ṣanduḳa-i ġufrān

2. **ḳaṣaba-i izniḳde:**-*de*
Sayfa 44
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

İzniḳde Sulṭān Eşref-zādenüñ türbe-i şerīfesi ḳarşusında vāḳiʿ bir buḳʿa-i münīfede mütevāziʿ-i

3. **ḳaṣaba-i izniḳde:**-*de*
Sayfa 51
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

olduḳda Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Efendi intiḳālinden ṣoñra ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefīyede nice zamān

4. **ḳaṣaba-i izniḳde:**-*de*
Sayfa 55
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi dār-ı beḳāya intiḳālinden ṣoñra ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i

5. **ḳaṣaba-i izniḳde:**-*de*
Sayfa 55
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

birāderleridür Şeyḫ Ḥamdī-i <u>S</u>ānī Efendi intiḳāl buyurduḳlarunda yerine ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i

6. **ḳaṣaba-i izniḳde:**-*de*
Sayfa 56
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

azm-i cinān eyledükde ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefiyede beş sene post-nişīn ve biñ yüz ṭoḳuz

7. **ḳaṣaba-i izniḳde:**-*de*
Sayfa 62
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

ṣulbī oġullarıdur ki biñ yüz altı 1106 tārīḫinde ʿazm-i firdevs-i berīn idüp ḳaṣaba-i İzniḳde Şeyḫ

8. **ḳaṣaba-i izniḳde:**-*de*
Sayfa 67
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

meşāyiḫ-ı ṭarīḳat-ı ʿaliyye ʿāsitānına ilticāya māʾil olup ḳaṣaba-i İzniḳde āsūde olan Ġavs<u>i</u>ʾl-vāṣılīn

<u>ḳasaba-i izniḳe:</u>

1. **ḳasaba-i izniḳe:**-*e*
Sayfa 8
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

ü seccāde ile ḳasaba-i İzniḳe istiḫlāf buyurmışlar Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp ḳasaba-i İzniḳe iḫtifā

2. **ḳasaba-i izniḳe:**-*e*
Sayfa 8
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

ü seccāde ile ḳasaba-i İzniḳe istiḫlāf buyurmışlar Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp ḳasaba-i İzniḳe iḫtifā

3. **ḳaṣaba-i izniḳe:**-*e*
Sayfa 18
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

rücūʿ iderler Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı mürūr-ı eyyāmla ḳaṣaba-i İzniḳe gelüp iḫtifā üzre olup

4. **ḳaṣaba-i izniḳe:**-*e*
Sayfa 53
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
İznik kasabası.

Iraḳeyn seferine giderken ḳaṣaba-i İzniḳe

uġraduḳda Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi ile

kaşāʾid:

1. **ḳaşāʾidinde:**-*in, -de*
Sayfa 10
Satır: **20**
Kasideler.

itdüklerin bilüp ol varaḳayı ellerine virürler ḥatta rivāyet olunur ki Sulṭān Eşref-zāde ḳaşāʾidinde

kaşd:

1. **ḳaşdıyla:**-*ı, -(y) la*
Sayfa 8
Satır: **14**
Amaç, niyet.

korlar Baʿdehuz-zamān Eşref-zāde Efendi Şeyḫüni ziyāret ḳaşdıyla Anḳaraya ʿazīmet buyururlar

kasd eyledüm:

1. **ḳasd eyledüm:**-*dü, -m*
Sayfa 17
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Niyetlenmek.

Eşref-zāde eydür Sulṭānum her ḳanḳı benefşeyi ḳoparmağa ḳasd eyledüm bi-Ḥaḳḳı Ḫudā beni

kaşd eylememeye:

1. **ḳaşd eylememeye:**-*me, -me, -(y)e*
Sayfa 23
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
İstemek, uğraşmak.

īmanlarına ḳaşd eylememeye ki ʿahd eyle seni şalıvireyüm Şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne ʿahd olsun ki

kaşd eylemişler:

1. **ḳaşd eylemişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 11
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
İstemek.

bu kelām cārī olduġı eclden teberrük ḳaşd eylemişler çünki Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri kāġıda

ḳaşd itmem:

1. **ḳaşd itmem:**-*me, -m*
Sayfa 23
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Istemek.

ḥālet-i nezʿde yanlarına varup īmanlarına ḳaşd itmem Sulṭān Eşref-zāde dīr ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā

kāşī:

1. **kāşīler:**-*ler*
Sayfa 54
Satır: **5**
Nakışlı kubbeli; ilk olarak İran'ın Kâşan kentinde yapılması nedeniyle bu adla anılan pişmiş kilden sırlanmış duvar kaplaması.

kāşīler ile müzeyyendür ol kāşīlerüñ üzerinde cellī ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

2. **kāşīlerüñ:**-*ler, -üñ*
Sayfa 54
Satır: **5**
Nakışlı kubbeli; ilk olarak İran'ın Kâşan kentinde yapılması nedeniyle bu adla anılan pişmiş kilden sırlanmış duvar kaplaması.

kāşīler ile müzeyyendür ol kāşīlerüñ üzerinde cellī ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

ḳat:

1. **ḳatında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 8
Satır: **1**
Huzur, makam.

meşāyıḫ ḳatında çoḳ söylemek küstāḫlıḳdur çoḳ söyleme buyurdu Andan ṣoñra kelimāt vākiʿ

2. **ḳat:**
Sayfa 15
Satır: **2**
Karıştırmak, dahil etmek.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki yedi terk olsun

3. **ḳatında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 15
Satır: **6**
Huzur, makam, nezd. (Allah (c.c.) için).

sikkesi yedi terk olduġına ḥikmet budur deyü buyurmışlar ki keçeden itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

ḳaṭʿ ider:

1. **ḳaṭʿ ider:**-*er*
Sayfa 38
Satır: **6**

Kelime Tipi: **-**
Kesmek.

ʿayn deyüp destine destere alup körepesini ḳaṭʿ ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend bendinden rehā bulduḳda

2. **ḳaṭʿ ider:**-*er*
Sayfa 38
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Kesmek.

ʿayn deyüp destine destere alup körepesini ḳaṭʿ ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend bendinden rehā bulduḳda

kātip:

1. **kātipler:**-*ler*
Sayfa 66
Satır: **19**
Bir resmî dâirede, bir kurumda veya bir kişinin yanında yazı yazmakla görevli kimse, yazan, yazıcı.

ḥesābını kātipler ḳaleme almaḳ mümkün olmaz
Şeyḫ Muḥammed Efendi İbn Ḫalīl babalaru

ḳatl idüñ:

1. **ḳatl idüñ:**-*üñ*
Sayfa 26
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Öldürmek.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī ancaḳ varuñ ḳatl idüñ deyü emr ider ḳapucılar daḫı ol aradan emr-i

(kavābil-i müstaʿidānı):

1. **(ḳavābil-i müstaʿidānı):**-*ı*
Sayfa 67
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Kabiliyetli, yetenekli kimseler.

Saʿāde᾽d-din Efendi (ḳavābil-i müstaʿidānı) müstaʿid ṭalebeleri cemʿ eyledüklerinde ṭaleb ü raġbet ile

kayd:

1. **ḳaydını:**-*ı, -nı*
Sayfa 56
Satır: **27**
Bend, bağ.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

każā:

1. **ḳażā:**
Sayfa 71
Satır: **4**
İlçe.

Eşrefī maḥrūse-i Burusa ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık nām ḳażā ḳurālarından Gedikvirān nām ḳaryede

ḳazazhāne medresesinde:

1. **ḳazazḫāne medresesinde:**-*(n)de*
Sayfa 70
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Kazazhane Medresesi.

baʿdehu Ḳazazḫāne Medresesinde muḳīm iken ṭarīḳ-i tedrīsden feraġ gelüp muḥabbet-i ilāhiyeyi

kazġan:

1. **ḳazġan:**
Sayfa 27
Satır: **20**
Kazan, kıdr.

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı ṣarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

każiyye:

1. **każiyyeyi:**-*(y)i*
Sayfa 21
Satır: **17**
Mesele, durum.

vālidesi każiyyeyi iʿlām eyledükde ol daḫı istiğfār idüp bīʿat eylemişdür ve Pınarpaşı nām cūybāruñ

kebīr:

1. **kebīr:**
Sayfa 9
Satır: **18**
Yüce kimseler.

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden gelmişler ekābir ve aʿyān vilāyet-i Ḥamāda saġīr ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

kebīroġulları muḥammed çelebi:

1. **kebīroġulları muḥammed çelebi:**
Sayfa 3
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Kebīroġulları Muḥammed Çelebi II

Adurrahim Tırsi'nin halifesi olan Şeyh Bilecikī Muṣliḥiʾd-din Efendi'nin oğludur.

anlaruñ ṣülbi Kebīroġulları Muḥammed Çelebi pederlerinden biʾl-vāsıṭa şöyle rivāyet ider ki

keçe:

1. **keçeden:**-*den*
Sayfa 15
Satır: **6**
Dokuma yoluyle değil yapağıyı dövmek veya ayakla tepmek sûretiyle yapılan kaba kumaş [En kalınından kebe, en iyi cinsinden külâh yapılırdı].

sikkesi yedi terk olduġına ḥikmet budur deyü buyurmışlar ki keçeden itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

kelām:

1. **kelām:**
Sayfa 7
Satır: **21**
Söz, konuşma.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene de bir kelām şöyle ola ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki

2. **kelāmı:**-*ı*
Sayfa 7
Satır: **22**
Söz, konuşma.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene de bir kelām şöyle ola ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki

3. **kelāmı:**-*ı*
Sayfa 10
Satır: **15**
Söz, konuşma.

ṣoñra eyyüşeyʾün varaḳ Yā Rūmī kelāmı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ lisānlarından sütūde ider

4. **kelām:**
Sayfa 11
Satır: **1**
Söz, konuşma.

bu kelām cārī olduġı eclden teberrük ḳaṣd eylemişler çünki Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri kāġıda

5. **kelāmı:**-*ı*
Sayfa 12
Satır: **2**
Söz, konuşma.

hiç bizüm içün gamḫ∨ār olmañ didi kerīmeleri daḫı geldi Bu kelāmı babalarınuñ ḥücresi ḳapusında

6. **kelāmı:**-*ı*
Sayfa 12
Satır: **3**
Söz, konuşma.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu kelāmı istimāʿ idicek Yā Rabb bizi bu endişeden ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

7. **kelāmların:**-*lar, -ı, -n*
Sayfa 16
Satır: **4**
Söz, konuşma.

Sulṭānum bunda şu yoḳdur Hengām-ı salavātda

meżāyıḳa çekilür Şeyḫ Ḥażretleri kelāmların işġā

8. **kelām:**
Sayfa 18
Satır: **16**
Söz, konuşma.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir naẓar eyleye tā ki siz daḫı müntefiʿ olayduñuz Bu kelām nūr-ı

9. **kelāmı:**-*ı*
Sayfa 20
Satır: **11**
Söz, konuşma.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu şubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

10. **kelāmında:**-*ı, -n, -da*
Sayfa 20
Satır: **8**
Söz, konuşma.

daḫı buyururlar ki bir ḳaçġın ḳulum Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerinüñ kelāmında ḫilāf yoḳdur zīrā

11. **kelāmına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 27
Satır: **12**
Söz, konuşma.

bir heybet müstevlī olur ki bir kimesnenüñ ḥareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan

12. **kelām:**
Sayfa 48
Satır: **10**
Söz, konuşma.

enbiyānuñ mübārek lisān-ı saʿādetlerinden bu kelām ṣādır olıcaḳ ġayrı şehzādelerüñ başlarından

13. **kelām:**
Sayfa 50
Satır: **30**
Söz, konuşma.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde ẓuḥūr-ı veled itmek muteṣavver degüldür dimişler
Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendinüñ kelām semʿına vāṣıl olduḳda yevm-i

14. **kelāmuñ:**-*uñ*
Sayfa 53
Satır: **7**
Söz, konuşma.

şeʾāmetidür deyü remz itdiler ḫālbuki o kelāmuñ ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

kelām itdükleründe:

1. **kelām itdükleründe:**-*dük, -ler, -ü, -(n)de*
Sayfa 27
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Konuşmak.

refʿ iderler ve ellerinde olan ʿāṣāyı zemine urup hoş geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe

kelb:

1. **kelb:**
Sayfa 49
Satır: **11**
Köpek.

gözsüz kelb kāh ceddüm Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı kāh

2. **kelb:**
Sayfa 49
Satır: **15**
Köpek.

bundan istikrāh idüp döğüp ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye mülāzemet iderdi ol

3. **kelbceğiz:**-*ceğiz*
Sayfa 49
Satır: **23**
Köpek.

kelbceğiz ceddimüñ duʿā revzenesinde yüzin

4. **kelbceğizi:**-*ceğiz, -i*
Sayfa 49
Satır: **18**
Köpek.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede ḥayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i İzniḳ bu kelbceğizi

5. **kelbüñ:**-*üñ*
Sayfa 49
Satır: **20**
Köpek.

rencīde itmeyin bunda bir ḥikmet var ola
ẓuhūrına muntaẓır oluñ imdi bu kelbüñ

6. **kelbden:**-*den*
Sayfa 50
Satır: **5**
Köpek.

ṣağ u sālim olmışlar nice ādem ṣuretünde kelbden dūn kimesneler vardur ki evliyaʾullaha münkir

keʾl-evvel:

1. **keʾl-evvel:**
Sayfa 26
Satır: **17**
Bir önceki gibi.

Eşref-zāde yine keʾl-evvel gitmeğe rıżā virmeyüp emr-i İlāhī yoḳdur deyü cevap virür ḳapucılar daḫı

kelimāt:

1. **kelimāt:**
Sayfa 8
Satır: **2**
Kelimeler, - söylenilen sözler -.

meşāyıḫ ḳatında çoḳ söylemek küstāḫlıḳdur çoḳ söyleme buyurdu Andan ṣoñra kelimāt vākiʿ

2. **kelimātları:**-*lar, -ı*
Sayfa 28
Satır: **6**
Kelimeler, - söylenilen sözler -.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan pādişāha gelürler ve ṣādır olan kelimātları ḫaber virürler pādişāhuñ

kelimāt-ı ezānuñ:

1. **kelimāt-ı ezānuñ:**
Sayfa 66
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Ezan kelimeleri.

oldı Baʿdeʾz-zamān yine ḫāżır olup kelimāt-ı ezānuñ bāḳiyesini daḫı itmām itdi ʿAbduʾr-raḥīm

kelimāt-ı ezānuñ bāḳiyesini:

1. **kelimāt-ı ezānuñ bāḳiyesini:***-(n)i-si, -ni*
Sayfa 66
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Ezan sözlerinin tamamı.

oldı Baʿdeʾz-zamān yine ḫāżır olup kelimāt-ı ezānuñ bāḳiyesini daḫı itmām itdi ʿAbduʾr-raḥīm

kelp:

1. **kelpceğizüñ:***-ceğiz, -üñ*
Sayfa 50
Satır: **4**
Köpek.

feryād eyledi anda ḫāżır olan cemāʿat cümle görürler ki kelpceğizüñ iki gözi açılup evvelki gibi

kemā-kān:

1. **kemā-kān:**
Sayfa 29
Satır: **21**
Eskisi gibi.

temām eridükde zebānları daḫı kemā-kān evvelki gibi olup ṣaġ u sālim olur Çün pādişāh Ḥażretleri

kemāl:

1. **kemālde:***-de*
Sayfa 10
Satır: **5**
Olgunluk, yetkinlik, tamlık, eksiksizlik; en yüksek değer, mükemmellik.

fenāları beġāyet kemālde imiş ḫatta rivāyet olınur ki mübārek ḫırkalarınuñ söküklerini dikmeyüp öyle

2. **kemāl:**
Sayfa 60
Satır: **15**
Olgunluk, yetkinlik, tamlık, eksiksizlik; en yüksek değer, mükemmellik.

mışlar ki her vecihle kemāl anda ẓāhir ve nümāyandur ve ṭabīʿat-ı şiʿiriyeleri daḫı olup nice

kemāl-i inḳıyādlarını:

1. **kemāl-i inḳıyādlarını:***-lar, -ı, -n, -ı*
Sayfa 7
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Itaat, boyun eğme, kendini teslim etme olgunluğu.

alup taṭhīr-i beytüʾl-ḥelāya muḳayyed oldılar Çün Ḥācī Bayrām-ı Velī anlaruñ kemāl-i inḳıyādlarını

kemāl-i istiʿdādı:

1. **kemāl-i istiʿdādı:***-ı*
Sayfa 17
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Mükemmel kabiliyet.

istiʿdādı ẓāhir ü nümāyān olduḳda fuḳarā zebānların kütāh idüp itiʿraf iderler Baʿdehu Eşref-zāde Sulṭān

kemāl-i kereminden:

1. **kemāl-i kereminden:***-i, -n, -den*
Sayfa 46
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Tam ve mükemmel cömertlik.

kereminden bizüm ḫidmetümüzde olan müʾminleri taʿẓīm için ḳudret-i sofrasından melekleriyle

kemāl-i maʿrifetini:

1. **kemāl-i maʿrifetini:***-i, -n, -i*
Sayfa 17
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Bilgice kusursuzluk, noksansız ve mükemmel olma.

revāne olur fuḳarā ol kerāmetüñ ẓuhūrından Rūmīnüñ kemāl-i maʿrifetini fehm iderler ve yine

kemer-i mücāhedeyi:

1. **kemer-i mücāhedeyi:***-(y)i*
Sayfa 53
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Kemer, tarîkatlarda erenler hizmetine bel bağlayışın sembolü olarak mürşit tarafından tekbirle mürîde kuşatılan kuşaktır. Kemer, evliya hizmetine bel bağlayışın sembolüdür. Kemer-i mücâhede ise benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için mücâdele kuşağını kuşanıp hizmete bel bağlamak anlamına gelir.

rıḥlebend-i sefer-i aḫret olduḳda seccādelerine cülūs

idüp tāc-ı riyāżeti ber-ser vü kemer-i mücāhedeyi

kenār:

1. **kenārında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 21
Satır: **19**
Far. Kıyı, sahil.

kenārında bir ṣavmaʿa binā itdi Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri anda ʿibādet ü ṭāʿate meşġūl olmışlardur

kendi:

1. **kendi:**
Sayfa 11
Satır: **6**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

toz̲uyla ḫalvetḫāneye dāḫil olurlar Şeyḫ Ḥüseyin daḫı Eşref-zādenüñ ḫaliyle ve kerīmesini kendi

2. **kendi:**
Sayfa 59
Satır: **22**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

kendi ʿālem-i ervāḥa ṭayarān idüp:

1. **kendi ʿālem-i ervāḥa ṭayarān idüp:**-*a-üp*
Sayfa 14
Satır: **6**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**

Özü ruhlar âlemine uçmak.

ruḥum işte mürşid-i kāmil böyle olur ki ḳalbi yerde ḳoyup kendi ʿālem-i ervāḥa ṭayarān idüp

kendü:

1. **kendüme:**-*m, -e*
Sayfa 3
Satır: **15**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

neşr itmeği kendüme farż-ı ʿayn bilüp biʿavnillahi Teʿālā ve bi-şefāʿatihi Habībihuʾl- Muṣṭafā

2. **kendüleri:**-*leri*
Sayfa 7
Satır: **20**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile imāmet iderler ḥatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyḫüme on bir sene

3. **kendüye:**-*(y)e*
Sayfa 7
Satır: **17**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

imtiḥān eyleyüp ṣoñra kendüye imāmet eylemek ḥidmetini teklīf buyurmışlar ki on bir sene den

4. **kendü:**
Sayfa 8
Satır: **6**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

ḫizmetlerinde olduḳ dan ṣoñra Ḥācī Bayrām-ı Velī kendü kerīmelerini Ḫayrüʾn-nisā Eşref-zāde Efendiye

5. **kendülere:**-*lere*
Sayfa 8
Satır: **7**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

tezvīc idüp kendülere dāmād idinmişler ve izn ü icāzet daḫı virüp āyin-i meşāyıḫ-ı Sulṭān üzre alem

6. **kendüleri:**-*leri*
Sayfa 10
Satır: **12**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerine nūr-ı velāyetle maʿlūm olup biʾz̲-z̲āt kendüleri ḫānḳāh ḳapusından

7. **kendü:**
Sayfa 12
Satır: **6**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

ve şükr idüp secdeye vardı Baʿdehu ḥużūr-ı tāmmıla kendü ḥāline meşġūl oldı Çün eyyām-ı erbaʿīn

8. **kendü:**
Sayfa 12
Satır: **20**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

ḥücre içinde ḥaps itmenüñ aṣlı ne çıḳarup defn olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ kendü aʿlamdur

9. **kendüsi:**-*si*
Sayfa 28
Satır: **22**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

ḫalvetḫānelerine getürüp iclās iderler ve pādişāh Ḥażretleri kendüsi edeb ve tevāżuʿ birle ḳuʿūd idüp

10. **kendüñüze:**-*ñüz, -e*
Sayfa 31
Satır: **10**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

Sulṭān Eşref-zāde buyururlar ki pādişāhum varuñ siz ʿadāleti kendüñüze pīşe idünüñ cemiʿ-i enbiyā

11. **kendüden:**-*den*
Sayfa 43
Satır: **18**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ olan çeşme-sār yanına varur görür ki muḳeddemen İzniḳde kendüden

12. **kendüsin:**-*si, -n*
Sayfa 56
Satır: **26**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala gelsün berü Dôst ṣedāsın gūş idenler ṣala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere ṣala gelsün berü

13. **kendüler:**-*ler*
Sayfa 68
Satır: **18**
Kendi, kendisi (dönüşlülük zamiri).

dāmād-ı fażāil-nihādları ʿAbdullah Efendiye fāriġ olup kendüler kūşenişīn-i ʿuzlet ve taʿlīm-i ʿulūma

kendülerinden ġāʾib olurlar:

1. **kendülerinden ġāʾib olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 36
Satır: **2**
Kelime Tipi: **Deyim**
Kendinden geçmek II Uykuya dalmak, uyuyakalmak.

nevm ġalebe idüp eṣnā-i ẕikruʾllahda bir miḳdār kendülerinden ġāʾib olurlar Nāgāh Sulṭān

kendünüñʿulūfesi:

1. **kendünüñʿulūfesi:**
Sayfa 30
Satır: **13**
Kendisinin maaşı.

kendünüñʿulūfesi ve baḳiyyesini daḫı iskelede olan fuḳarāya beẕl idüp ve yanlarında bir aḳçe

kepenkci-zāde efendiden:

1. **kepenkci-zāde efendiden:**-*den*
Sayfa 67
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Sultan III.Murad Han'ın hocasıdır.

ve Sulṭān Murad Ḫān müderrisi Kepenkci-zāde Efendiden taʿallüm ve telemmüz ve mevāʾid-i

kerāmāt-ı evliyāʾullahı:

1. **kerāmāt-ı evliyāʾullahı:**-*ı*
Sayfa 51
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Allah dostlarının kerameti.

Pazar Köyüne gider iken kerāmāt-ı evliyāʾullahı müẕākere iderler imiş dervīşlerden birine ḫāṭıra

keramāt-ı menḳıbesi:

1. **keramāt-ı menḳıbesi:**-*si*
Sayfa 41
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
İnsanların kalbine tesir edip onları doğru yola sevkeden (kerametli) hikaye.

Eʾimme-i iṣnā-aşer ʿadedince düvāz deh keramāt-ı menḳıbesi taḳrīr ü ḳayd olındı şimden ṣoñra evlād-ı

kerāmāt-ı ẓāhirelerinden:

1. **kerāmāt-ı ẓāhirelerinden:**-*ler, -i, -n, -den-lerinden*
Sayfa 3
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Görünen, açık kerametler.

yetmiş kerāmāt-ı ẓāhirelerinden ve menāḳıb-ı ʿaliyyelerinden siḳātdan mesmūʿ olduġı vech üzre

kerāmāt-ıʿaliyye:

1. **kerāmāt-ıʿaliyye:**
Sayfa 59
Satır: **10**
Yüce kerametler.

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve
kerem ile meşhūrdur
ve kerāmāt-ıʿaliyye ile
muʿteḳid-i

kerāmet:

1. **kerāmetüñ:**-*üñ*
Sayfa 17
Satır: **3**
Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügatı.

revāne olur fuḳarā ol
kerāmetüñ ẓuhūrından
Rūmīnüñ kemāl-i maʿrifetini
fehm iderler ve yine

2. **kerametleri:**-*ler, -i*
Sayfa 19
Satır: **24**
Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügatı.

idersüñüz bu ʿazīziñ şehr-i
Ḫamāda nice
kerametleri ẓuhūr eyledi
deyü kerāmetlerini bir bir

3. **kerāmetlerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 19
Satır: **24**
Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügatı.

idersüñüz bu ʿazīziñ şehr-i
Ḫamāda nice
kerametleri ẓuhūr eyledi
deyü kerāmetlerini bir bir

4. **kerāmeti:**-*i*
Sayfa 29
Satır: **23**
Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügatı.

bu kerāmeti ʿayānen
müşāhede itdüklerinde

5. **kerāmete:**-*e*
Sayfa 32
Satır: **19**
Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügatı.

Ḥaḳḳa ḥamd ü ṣenā iderler
ve bu kerāmete ḥāżır-ı
biʾl-meclis olan ehl-i ḥāl
fuḳarā cümlesi müşāhede

6. **kerāmeti:**-*i*
Sayfa 51
Satır: **15**
Bir ermişin, Allah'ın kendisine yakın kullarına lutfettiği olağanüstü şeyler yapma gücü ile ortaya koyduğu, akıl sınırlarını aşan tabiat üstü iş, hârikulâde hal. Kubbealtı Lügatı.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi
Ḥażretlerinüñ kerāmeti
var ise bize bir miḳdār şeker
bulsun dir Baʿdehu

kerem:

1. **kerem:**
Sayfa 59
Satır: **9**
Lütuf, bağış, ihsan.

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve
kerem ile meşhūrdur
ve kerāmāt-ıʿaliyye ile
muʿteḳid-i

kereste:

1. **kereste:**
Sayfa 44
Satır: **21**
Tomrukların cins ve kalitelerine göre belli ölçülerde boylamasına biçilmesinden elde edilen, marangozluk ve inşaat malzemesi olarak kullanılan odun.

cāmiʿ-i şerīflerini binā
eylemek içün kereste

kerīme:

1. **kerīmeleri:**-*ler, -i*
Sayfa 8
Satır: **12**
Kız evlat.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī Bayrām-ı Velī kerīmesinden bir kerīmeleri olur ki ismini Züleyḫā

2. **kerīmelerini:**-*leri, -ni*
Sayfa 8
Satır: **6**
Kız evlat.

ḫizmetlerinde olduḳ dan ṣoñra Ḥācī Bayrām-ı Velī kendü kerīmelerini Ḫayrüʾn-nisā Eşref-zāde Efendiye

3. **kerīmesinden:**-*si, -(n)den*
Sayfa 8
Satır: **12**
Kız evlat.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī Bayrām-ı Velī kerīmesinden bir kerīmeleri olur ki ismini Züleyḫā

4. **kerīmeleriyle:**-*ler, -i, -(y)le*
Sayfa 9
Satır: **13**
Kız evlat.

ḫaliyle ve kerīmeleriyle meʿan ḳalḳup Ḥamāya giderler meğer hikmet-i Rabbāni ol sene Şeyḫ

5. **kerīmelerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 11
Satır: **19**
Kız evlat.

kerīmelerine dir ki ḳızum babañ Ḥażretlerinüñ ḫücresi ḳapusına var söyle ki babacıġum siz ḫużūr-

6. **kerīmesini:**-*si, -ni*
Sayfa 11
Satır: **6**
Kız evlat.

toz̧uyla ḫalvetḫāneye dāḫil olurlar Şeyḫ Ḥüseyin daḫı Eşref-zādenüñ ḫaliyle ve kerīmesini kendi

7. **kerīmeleri:**-*ler, -i*
Sayfa 12
Satır: **1**
Kız evlat.

hiç bizüm içün gamḫ∨ār olmañ didi kerīmeleri daḫı geldi Bu kelāmı babalarınuñ ḫücresi ḳapusında

8. **kerīmeleri:**-*ler, -i*
Sayfa 35
Satır: **19**
Kız evlat.

kerīmeleri ve Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ zevceleri ve Şeyḫ Pīr Ḥamdi Efendinüñ vālideleri

9. **kerīmesi:**-*si*
Sayfa 50
Satır: **23**
Kız evlat.

kerīmesi Ḫayrünnisādan tevellüd iden Zeliḫā nām duḫter-i

10. **kerīmesini:**-*si, -ni*
Sayfa 68
Satır: **11**
Kız evlat.

üstādları Muḥyiʾd-din Efendinüñ kerīmesini tezevvüc idüp anlaruñ yerine Sulṭān Murad Hān-ı

kerīme-i muḫteremelerini:

1. **kerīme-i muḫteremelerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 35
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Muhterem kızları.

olup bir çāre bulınmayup Ḥażreti Eşref-zādenüñ kerīme-i muḫteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü

kerīme-i mükerremeleri muḫteremeleri:

1. **kerīme-i mükerremeleri muḫteremeleri:**-*ler, -i*
Sayfa 68
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Saygıya lâyık olan, kıymetli, şerefli, yüce kızları.

muḫteremeleri taṣarrufında olan menzilde kūşe-i inzivāda menzil gūşesinde muḳīm oldı Baʿdehu

kerīmeʾ-i mükerremelerini:

1. **kerīmeʾ-i mükerremelerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 69
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Yüce, saygı değer kız evlat.

mükerremelerini mezbūra tezvīc idüp dāmād idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ

kerremallahü teʿālā:

1. **kerremallahü teʿālā:**
Sayfa 40
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Allah mükerrem (Saygı değer, hürmete lâyık, yüce, aziz, muhterem) kılsın.

Eşrefī eʾş-Şehr be-Eşref-zāde Kerremallahü Teʿālā biʾl-hüsnā ve ziyādetük

kerremallahü vechehu:

1. **kerremallahü vechehu:**
Sayfa 4
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
"Allah onun zatını şerefli kılsın" manasında Hz. Ali'nin ismi anıldıktan sonra söylenen söz.

Ḥażreti Esedullahiʾl-ġālib ʿAlī İbn-i Ebi Ṭālib Kerremallahü Vechehu Ḥażretlerine müntehī olup

kes:

1. **kesmeğe:***-meğ, -e*
Sayfa 45
Satır: **1**
T. Kesici bir aletle ayırmak.

kesmeğe cemʿiyet idüp Kūhistāne revāne olduḳda bir küçük tencerede bir miḳdār pirinç şorbası götürüp likin

keşf olup:

1. **keşf olup:***-up*
Sayfa 18
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Allah tarafından ilham olunma.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna keşf olup bir mil ḳadar yer gitmiş iken bir kere naẓar eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

2. **keşf olup:***-up*
Sayfa 36
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Açığa çıkmak.

Ḥażretleri gözin açup bir daḫı nevme ṭālibe olmaz Baʿdehu nice esrār keşf olup maʿārif-i İlahīyyeye

kesīrüʾl-iʿtibār:

1. **keşīrüʾl-iʿtibār:**
Sayfa 53
Satır: **10**
Çok değerli.

ʿaleyh Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ-i celilüʾl-miḳdār ve keşīrüʾl-iʿtibār

kesīrüʾl-ḳıyām olmışlardur:

1. **keşīrüʾl-ḳıyām olmışlardur:***-mış, -lar, -dur*
Sayfa 57
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Çok fazla ayakta durmak.

mücāhedāt ve riyāżāta ġāyet ihtimām idüp ḳalīlüʾn-nevm ve keşīrüʾl-ḳıyām olmışlardur ve maḫlaṣ-ı

kesret-i aʿdāda:

1. **kesret-i aʿdāda:***-a*
Sayfa 70
Satır: **31**
Kelime Tipi: **-**
Adetlerin, sayıların çokluğu.

Şeyḫ Muḥammed cemʿ idüp özüñ perīşān itmesün Kesret-i aʿdāda baḳma bir baḳup bir dāne ol

ketebehüʾl-faḳīr muḥammed zeki:

1. **ketebehüʾl-faḳīr muḥammed zeki:**
Sayfa 71
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Bendeniz, fakir Muhammed Zeki bunu yazdı.

Ketebehüʾl-faḳīr Muḥammed Zeki fī ḫamsi şehr-i rebiʾül-āḫir lisenetihi aḥdā ve tisʿīne ve mieteyni ve elfe 1291 Barekallahü Lenā velekum

keyfiyet:

1. **keyfiyet:**
Sayfa 15
Satır: **18**
Digerlerinden ayıran özellik ; bir şeyin taşıdığı şu veya bu hal, nasıl ve ne türlü olduğu, varlıklar arasındaki farkları meydana getiren durum, vasıf, nitelik.

velāyetle maʿlūm olup dervīşāna Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve ḥālini bildürmek içün

2. **keyfiyet:**
Sayfa 19
Satır: **22**
Digerlerinden ayıran özellik ; bir şeyin taşıdığı şu veya bu hal, nasıl ve ne türlü olduğu, varlıklar arasındaki

farkları meydana getiren durum, vasıf, nitelik.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki siz bu ʿazīziñ
keyfiyet ve ḥālini bilmezsüñüz böyle istiḥḳār

ki:

1. **ki:**
Sayfa 3
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

menāḳıb-ı āliyyelerine mübāşeret olındı benüm ruḥum Bilecikī Muṣliḥiʾd-din Efendi ki Eşref-zāde

2. **ki:**
Sayfa 3
Satır: **22**
T. Ki bağlacı.

anlaruñ şülbi Kebīroġulları Muḥammed Çelebi pederlerinden biʾl-vāsıṭa şöyle rivāyet ider ki

3. **ki:**
Sayfa 4
Satır: **10**
T. Ki bağlacı.

iḫtiyār ider sevāp daḫı andadur ve meżbūr Muḥammed Çelebi rivāyet ider ki Eşref-zāde Sulṭān

4. **ki:**
Sayfa 5
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

Ḥażretlerine naẓar idüp buyururlar ki Dānişmend var bize köftelü şorba getür Anlar daḫı pāzāra

5. **ki:**
Sayfa 5
Satır: **16**
T. Ki bağlacı.

ḳarışdururlar görür kim köftesi yoḳ Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerine bakup buyurur ki Dānişmend

6. **ki:**
Sayfa 5
Satır: **17**
T. Ki bağlacı.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki Sulṭānum bugün köftelü şorba ḳalmamış İnşāallah

7. **ki:**
Sayfa 5
Satır: **21**
T. Ki bağlacı.

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

8. **ki:**
Sayfa 6
Satır: **16**
T. Ki bağlacı.

idüñ deyü niyāz itdükde Emir Sulṭān Ḳuddise Sırrahu Ḥażretleri buyururlar ki ḳuzu biz Pīr ve

9. **ki:**
Sayfa 6
Satır: **22**
T. Ki bağlacı.

Ḥażretlerinden tövbe ve inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya muvāẓabat iderler bir rütbe ki mübārek reʾslerinde

10. **ki:**
Sayfa 7
Satır: **2**
T. Ki bağlacı.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

11. **ki:**
Sayfa 7
Satır: **5**
T. Ki bağlacı.

ṭarīḳıyn ittifāḳ bunuñ üzerine der ki Eşref-zāde Efendi Ḥācī Bayrām-ı Velīniñ on bir sene

12. **ki:**
Sayfa 7
Satır: **8**
T. Ki bağlacı.

imāmetleri ḥizmetinde olup ḳıyāmda buyurmışlar Ḥatta rivāyet olınur ki Ḥācī Bayrām-ı Velī

13. **ki:**
Sayfa 7
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

Ḥażretlerine teveccüh eṣnāsında ḫāṭırına gelür ki n′ola yine ʿAzīz Ḥażretleri bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

14. **ki:**
Sayfa 7

Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

imtiḥān eyleyüp ṣoñra
kendüye imāmet eylemek
ḫidmetini teklīf buyurmışlar
ki on bir sene den

15. **ki:**
Sayfa 7
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

ziyāde riyāżet ve mücāhede
ile imāmet iderler ḥatta
kendüleri buyurmışlar ki Ben
Şeyḫüme on bir sene

16. **ki:**
Sayfa 7
Satır: **22**
T. Ki bağlacı.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki

17. **ki:**
Sayfa 7
Satır: **22**
T. Ki bağlacı.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki

18. **ki:**
Sayfa 8
Satır: **3**
T. Ki bağlacı.

olmadı meğer ki vāḳıʿam
olaydı Anı daḫı ki edeb
birle söyleyüp taʿbīr itdürür
idüm Bu denlü zamān

19. **ki:**
Sayfa 8
Satır: **3**
T. Ki bağlacı.

olmadı meğer ki vāḳıʿam
olaydı Anı daḫı ki edeb
birle söyleyüp taʿbīr itdürür
idüm Bu denlü zamān

20. **ki:**
Sayfa 8
Satır: **12**
T. Ki bağlacı.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī
Bayrām-ı Velī
kerīmesinden bir kerīmeleri
olur ki ismini Züleyḫā

21. **ki:**
Sayfa 8
Satır: **16**
T. Ki bağlacı.

Varup şeref-i ṣoḥbetiyle
müşerref olduḳda eṣnā-i
kelāmda Eşref-zāde Efendi
Ḥażretleri buyururlar ki

22. **ki:**
Sayfa 8
Satır: **19**
T. Ki bağlacı.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

23. **ki:**
Sayfa 8
Satır: **22**
T. Ki bağlacı.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire
velīnüñ başı varmaḳ

muḥāldür Eşref-zāde Efendi
Ḥażretleri eydür ki

24. **ki:**
Sayfa 9
Satır: **2**
T. Ki bağlacı.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda
ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar
ki imdi senüñ bu

25. **ki:**
Sayfa 9
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

Efendi Ḥażretlerini istiḳbāle
varurlar Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri
buyururlar ki bize

26. **ki:**
Sayfa 10
Satır: **6**
T. Ki bağlacı.

fenāları beġāyet kemālde
imiş ḥatta rivāyet olınur
ki mübārek ḫırkalarınuñ
söküklerini dikmeyüp öyle

27. **ki:**
Sayfa 10
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

gezerler imiş imdi
müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki
Rūmdan gelen erʿālem ü
çeraġ ve cemāʿatle

28. **ki:**
Sayfa 10
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

itdüklerin bilüp ol varaḳayı ellerine virürler ḥatta rivāyet olunur ki Sulṭān Eşref-zāde ḳaṣāʾidinde

29. **ki:**
Sayfa 11
Satır: **12**
T. Ki bağlacı.

olurlar ammā birḳaç gün mürūr itdükde ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından ḫuṭūr ider ki

30. **ki:**
Sayfa 11
Satır: **19**
T. Ki bağlacı.

kerīmelerine dir ki ḳızum babañ Ḥażretlerinüñ ḥücresi ḳapusına var söyle ki babacığum siz ḥużūr-

31. **ki:**
Sayfa 11
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

kerīmelerine dir ki ḳızum babañ Ḥażretlerinüñ ḥücresi ḳapusına var söyle ki babacığum siz ḥużūr-

32. **ki:**
Sayfa 12
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

açar görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñ bir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki taḥrīk

33. **ki:**
Sayfa 12
Satır: **10**
T. Ki bağlacı.

açar görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñ bir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki taḥrīk

34. **ki:**
Sayfa 12
Satır: **14**
T. Ki bağlacı.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki var imdi hücrenüñ bābını kilitleyüp miftāḥını

35. **ki:**
Sayfa 12
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber dervīşān içinde şāyiʿ olup baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe gidelüm bir meyyiti

36. **ki:**
Sayfa 13
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

ḥücresinden iḫrāc olınup defn olınsun dirler Ḥażreti Şeyḫ buyururlar ki Ḥaḳḳ Sübḥānehu ve

37. **ki:**
Sayfa 13
Satır: **5**
T. Ki bağlacı.

Teʿālā ileʿahd idüp ṭururam ki çihil rūz olmayınca ihrāc eylemezem Dervīşān daḫı münfaʿil olup

38. **ki:**
Sayfa 13
Satır: **8**
T. Ki bağlacı.

dönerler Baʿdehu çihil rūz tamām olduḳda Ḥażreti Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri buyururlar ki

39. **ki:**
Sayfa 13
Satır: **16**
T. Ki bağlacı.

ḫalvetḫānenüñ bābını feth iderler ḥāżır olan dervīşān görürler ki daḫı otuzuncu günde nice

40. **ki:**
Sayfa 13
Satır: **23**
T. Ki bağlacı.

ḥāzirūn ḳıyās iderler ki beni aç ve ṣusuz bu deñlü zamānda

41. **ki:**
Sayfa 14
Satır: **1**
T. Ki bağlacı.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki ammā Eşref-zāde Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden murādı bizi istiġraḳ

42. **ki:**
Sayfa 14
Satır: **5**
T. Ki bağlacı.

ruḥum işte mürşid-i kāmil böyle olur ki ḳalbi yerde ḳoyup kendi ʿālem-i ervāḥa ṭayarān idüp

43. **ki:**
Sayfa 14
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

ider Eşref-zāde
Ḥażretlerinden mervīdür ki
on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine
ḫidmet eyledüm içinde

44. **ki:**
Sayfa 14
Satır: **22**
T. Ki bağlacı.

tepesinde bir pul vardur Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri
buyururlar ki Rūmī yine
Ḥācī Bayrām

45. **ki:**
Sayfa 15
Satır: **2**
T. Ki bağlacı.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
ḳat ki yedi terk olsun

46. **ki:**
Sayfa 15
Satır: **6**
T. Ki bağlacı.

sikkesi yedi terk olduġına
ḥikmet budur deyü
buyurmışlar ki keçeden
itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

47. **ki:**
Sayfa 15
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

feḥvāsınca buyururlar ki
Rūmī bir vilāyetde iki
pādişāh ṣıġmaz var imdi seni
vaṭanıña istiḫlāf

48. **ki:**
Sayfa 15
Satır: **13**
T. Ki bağlacı.

fuḳarāsı dirler ki ne ʿacep biz
bu ḳadar zamāndur
Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz
bize himmet yoḳ

49. **ki:**
Sayfa 15
Satır: **21**
T. Ki bağlacı.

buyururlar ki Yā Rūmī
misāfirümüz olduñuz
ammā size bir żiyāfet
idemedük bugün bunda ol

50. **ki:**
Sayfa 16
Satır: **2**
T. Ki bağlacı.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzūle emr
iderler fuḳarā dirler ki

51. **ki:**
Sayfa 16
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

getürmek emr iderler Fuḳarā
dirler ki Sulṭānum
bunda ṣu yoḳdur Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri

52. **ki:**
Sayfa 16
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervīşān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı
bir miḳdār geşt ü

53. **ki:**
Sayfa 16
Satır: **12**
T. Ki bağlacı.

güẕār iderler ʿāḳıbetüʾl-emir
ṣusuz gelürler Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki
Rūmī gerçi misafiri

54. **ki:**
Sayfa 17
Satır: **2**
T. Ki bağlacı.

Rūmī niçe bulmış deyü
serzeniş iderler fuḳarā tiz ol
ṣu olan maḥalle varurlar
görürler ki ṣu henüz çıḳup

55. **ki:**
Sayfa 17
Satır: **5**
T. Ki bağlacı.

mervīdür ki ol zamān
nevbahār imiş Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri
buyururlar ki dervīşler bize
bir

56. **ki:**
Sayfa 17
Satır: **6**
T. Ki bağlacı.

mervīdür ki ol zamān
nevbahār imiş Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri

buyururlar ki dervīşler bize bir

57. **ki:**
Sayfa 17
Satır: **13**
T. Ki bağlacı.

Ḥażretleri buyurur ki Rūmī misāfir olmaġla benefşenüñ mekānını bulmamışsıñ gibi Sulṭān

58. **ki:**
Sayfa 18
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

sürüp vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri pend ü naṣīhat idüp buyururlar ki Rūmī

59. **ki:**
Sayfa 18
Satır: **12**
T. Ki bağlacı.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ardından naẓar buyurup ḥayrān olurlar fuḳarā eydür ki Sulṭānum

60. **ki:**
Sayfa 18
Satır: **14**
T. Ki bağlacı.

ne ʿaceb naẓar buyurduñuz Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki bir baḥr-i muḥīd imiş her nem var

61. **ki:**
Sayfa 18
Satır: **15**
T. Ki bağlacı.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir naẓar eyleye tā ki siz daḫı müntefiʿ olayduñuz Bu kelām nūr-ı

62. **ki:**
Sayfa 19
Satır: **21**
T. Ki bağlacı.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki siz bu ʿazīziñ keyfiyet ve ḥālini bilmezsüñüz böyle istiḫḳār

63. **ki:**
Sayfa 20
Satır: **6**
T. Ki bağlacı.

Dağlarında gezerken bir kimseye rast gelüp Eşref-zāde Efendiye eydür ki sen kimsün anlar

64. **ki:**
Sayfa 20
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

daḫı buyururlar ki bir ḳaçġın ḳulum Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerinüñ kelāmında ḫilāf yoḳdur zīrā

65. **ki:**
Sayfa 20
Satır: **15**
T. Ki bağlacı.

eydür ki vālide bir ḳaçġın ḳul ṭutdum ṣol ḫānede ḥaps itdüm varup çifti süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

66. **ki:**
Sayfa 21
Satır: **2**
T. Ki bağlacı.

hengām-ı namāz olduḳda Eşref-zāde Sulṭān buyururlar ki Vālide ṣucaġız getür ki ābdest

67. **ki:**
Sayfa 21
Satır: **2**
T. Ki bağlacı.

hengām-ı namāz olduḳda Eşref-zāde Sulṭān buyururlar ki Vālide ṣucaġız getür ki ābdest

68. **ki:**
Sayfa 21
Satır: **8**
T. Ki bağlacı.

düşüp Sulṭān Eşref Ḥażretlerinüñ yanuna gelür eydür ki iy oġul sen ḳula benzemezsin İzniḳde

69. **ki:**
Sayfa 22
Satır: **15**
T. Ki bağlacı.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ ṭarafına baḳar görür ki ḫurşīd-i ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

70. **ki:**
Sayfa 22
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

dāmānına yüzler sürüp küstāḫlıġından istiġfār ider ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire ṭalep iden bize gelsün

71. **ki:**
Sayfa 22
Satır: **22**
T. Ki bağlacı.

ʿİlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-zādeye varsun Sulṭān Eşref-zāde daḫı buyurur ki Molla Ḳuṭbeʾd-din sen

72. **ki:**
Sayfa 23
Satır: **3**
T. Ki bağlacı.

ʿĀzizüm Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi rivāyet ider ki cedd-i aʿlām Sulṭān Eşref-i Rūmī Ḥażretleri

73. **ki:**
Sayfa 23
Satır: **6**
T. Ki bağlacı.

ḫalvetde iken nışfuʾl-leylde ʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

74. **ki:**
Sayfa 23
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o melʿūnı ḳabżam içine alup ṣıḳdum meğer ol şeyṭan-ı racīm idi avucum

75. **ki:**
Sayfa 23
Satır: **11**
T. Ki bağlacı.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

76. **ki:**
Sayfa 23
Satır: **13**
T. Ki bağlacı.

ölmezem sen beni öldürmek istersüñ didüm ki melʿūn benim mürīdlerimiñ ve aḥibbālarumuñ

77. **ki:**
Sayfa 23
Satır: **15**
T. Ki bağlacı.

īmanlarına ḳaṣd eylememeye ki ʿahd eyle seni ṣalıvireyüm Şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne ʿahd olsun ki

78. **ki:**
Sayfa 23
Satır: **16**
T. Ki bağlacı.

īmanlarına ḳaṣd eylememeye ki ʿahd eyle seni ṣalıvireyüm Şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne ʿahd olsun ki

79. **ki:**
Sayfa 23
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

ḥālet-i nezʿde yanlarına varup īmanlarına ḳaṣd itmem Sulṭān Eşref-zāde dīr ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā

80. **ki:**
Sayfa 23
Satır: **21**
T. Ki bağlacı.

ṣalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm

81. **ki:**
Sayfa 24
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

Ḥabīb Dede vasıṭasıyla zīb-i maḥāfil-i kürsī Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden naḳl buyurmışlar ki

82. **ki:**
Sayfa 24
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

eyledüm Ammā gördüm ki dellāl elinde otuz aḳçaya bir ʿābā gezer dellāl elinden alup giydüm

83. **ki:**
Sayfa 24
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

varup ḫalvetḫānemde ẕikruʾllaha ile meşġūl oldum Sulṭān Eşref-zāde baña nidā eyleyüp eytdi ki Yā

84. **ki:**
Sayfa 24
Satır: **19**
T. Ki bağlacı.

ʿAbdüʾr-raḥīm-i faḳīr dedüm ki Lebbeyk Sulṭānum buyurdular ki ne işlersin dedüm ki ẕikruʾllah

85. **ki:**
Sayfa 24
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

ʿAbdüʾr-raḥīm-i faḳīr dedüm
ki Lebbeyk Sulṭānum
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki ẕikruʾllah

86. **ki:**
Sayfa 24
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

ʿAbdüʾr-raḥīm-i faḳīr dedüm
ki Lebbeyk Sulṭānum
buyurdular ki ne işlersin
dedüm ki ẕikruʾllah

87. **ki:**
Sayfa 24
Satır: **21**
T. Ki bağlacı.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf
söylersin ve ẕikruʾllah
yerine otuz bir akçe otuz bir
aḳçe deyü söylenürsin

88. **ki:**
Sayfa 25
Satır: **5**
T. Ki bağlacı.

bu menḳıbeden iki maʿnā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miḳdār taḳayyüd
ḳalbde naḳş olup

89. **ki:**
Sayfa 25
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca
var ḳıyās eyle ki
daḫı ziyādesinüñ żararı ne
ola biri daḫı budur ki

90. **ki:**
Sayfa 25
Satır: **8**
T. Ki bağlacı.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca
var ḳıyās eyle ki
daḫı ziyādesinüñ żararı ne
ola biri daḫı budur ki

91. **ki:**
Sayfa 25
Satır: **10**
T. Ki bağlacı.

Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ ne şinevā
gūşları ve
bīnā-dīdeleri vardur ki
göñülde olan fısıltıyı işidür

92. **ki:**
Sayfa 26
Satır: **1**
T. Ki bağlacı.

varup dir ki Sulṭānum bu
ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde
bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn
ü ḥālin müşāhede

93. **ki:**
Sayfa 26
Satır: **3**
T. Ki bağlacı.

itdüm eğer ol ʿazīzi daḫı
getürürseñüz ümīddür ki
mübārek nefesleri
berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

94. **ki:**
Sayfa 26
Satır: **10**
T. Ki bağlacı.

Eşref-zādeye īṣāl iderler
Baʿdehuʾn-naẓar
Eşref-zāde buyurur ki emr-i
İlāhī yoḳdur

95. **ki:**
Sayfa 26
Satır: **14**
T. Ki bağlacı.

pādişāha telhīṣ ider pādişāh
Ḥażretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezīr daḫı

96. **ki:**
Sayfa 26
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

dönüp biʾl-vāsıṭa aḥvāli
pādişāha iʿlām iderler
pādişāh Ḥażretleri münfaʿil
olup buyururlar ki ne

97. **ki:**
Sayfa 27
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz
ḫamr içerler ve bir yük
ḫamr yanlarınca alup giderler
bu niyetle ki

98. **ki:**
Sayfa 27
Satır: **11**
T. Ki bağlacı.

bir heybet müstevlī olur ki
bir kimesnenüñ
ḥareketine ve kelāmına
zehresi olmaz bir zamāndan

99. **ki:**
Sayfa 28
Satır: **1**
T. Ki bağlacı.

ve ḫavāṣ görürler ki şarap
hep beyaż bal olmış
Sulṭān Eşref-zādenüñ naẓār-ı
hayāt-baḫşlarıyla

100. **ki:**
Sayfa 28
Satır: **3**
T. Ki bağlacı.

andan ḳapucılara buyururlar
ki şimdi irādet-i Ḥaḳḳ
taʿalluḳ eyledi gidüz pādişāh
Ḥażretlerine ḫaber

101. **ki:**
Sayfa 29
Satır: **2**
T. Ki bağlacı.

istinṣāḥ iderler Baʿdeʾl-vāʾẓ
veʾn-naṣīḥa
buyururlar ki ey ḫalīfe-i
İslām bizümle ḫidmet

102. **ki:**
Sayfa 29
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

nedür buyuruñ edā idelüm
pādişāh Ḥażretleri
buyururlar ki bir vālidem
vardur beġāyet

103. **ki:**
Sayfa 29
Satır: **12**
T. Ki bağlacı.

nefeslerine ṭutup baʿdehu
pādişāha virüp
buyururlar ki bu şekeri
vālideñüze virüñ eriyince

104. **ki:**
Sayfa 30
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

dānesini ḳabul itmeyüp yine
red iderler ve
buyururlar ki Pādişāhum siz
bu sīm ü zeri

105. **ki:**
Sayfa 30
Satır: **12**
T. Ki bağlacı.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer
avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

106. **ki:**
Sayfa 30
Satır: **21**
T. Ki bağlacı.

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā
senden murādum
baʿdehu-l yevm budur ki bizi
selāṭīnüñ ḳalbinden

107. **ki:**
Sayfa 31
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

buyururlar ki Sulṭānum bizi
dervīşliğe ḳabul eyleñ
baña salṭanat gerekmez deyü
ilḥāḥ ve ibrām ider

108. **ki:**
Sayfa 31
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

Sulṭān Eşref-zāde buyururlar
ki pādişāhum varuñ
siz ʿadāleti kendüñüze pīşe
idünüñ cemiʿ-i enbiyā

109. **ki:**
Sayfa 31
Satır: **17**
T. Ki bağlacı.

Sırruhu Ḥażretlerinden
mervīdür ki vaḳtaki Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri yā
eyyühеʾn-nefsüʾl

110. **ki:**
Sayfa 32
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

intiḳāl itmiş bulduḳlarundan
çoḳ feryād ü fiġān
idüp demişler ki müddet-i
medīdedür ki

111. **ki:**
Sayfa 32
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

intiḳāl itmiş bulduḳlarundan
çoḳ feryād ü fiġān
idüp demişler ki müddet-i
medīdedür ki

112. **ki:**
Sayfa 32
Satır: **6**
T. Ki bağlacı.

vaṭanumuzdan cüdā olup
taʿab ü meşaḳḳat-ı rāhı
iḫtiyār idüp bunda geldük ki
ḫidmet-i şerīfleriyle

113. **ki:**
Sayfa 34

Satır: **13**
T. Ki bağlacı.

Menḳıbe Mervīdür ki
Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri
ġāyet ḥalīm ve ṣāḥib-i

114. **ki:**
Sayfa 34
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr
yüzünden nidā buyururlar
ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī
yerinde gerek yā

115. **ki:**
Sayfa 35
Satır: **3**
T. Ki bağlacı.

Ḥażretlerinden naḳl olınur ki
ecdād-ı ʿiẓāmumuz
Sulṭān Eşref Ḥażretleri
irtiḥāl-i beḳā-yı sarāy-ı

116. **ki:**
Sayfa 35
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

niyāz iderler ki pederüñüz
Ḥażretine teveccüh
buyurasuñuz anlar daḫı
peder-i vālā- güherlerine

117. **ki:**
Sayfa 35
Satır: **11**
T. Ki bağlacı.

tevessül-i teveccüh
eyledüklerinde buyururlar ki
benüm Tirse nām-ı maḥalde
āṣārum vardur getür

118. **ki:**-*dür*
Sayfa 35
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

vaḳitdendür diyerek naḳl
buyurmışlar Menḳıbe
muḥkīdür ki Eşref- zāde
Sulṭān Ḥażretlerinüñ

119. **ki:**
Sayfa 36
Satır: **5**
T. Ki bağlacı.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç ʿāşıḳ uyur mı
ʿāşıḳa ḫôd uyḫu olmaz
ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

120. **ki:**
Sayfa 36
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

vāṣıl olurlar Menḳıbe
mervīdür ki Sulṭān
Eşref-zāde bu dār-ı ġurūrdan
sarāy-ı sürūra irtiḥāl

121. **ki:**
Sayfa 36
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

Hersek nām-maḥalde ḳalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

122. **ki:**
Sayfa 36
Satır: **19**
T. Ki bağlacı.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir
ki ṣakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz
Maḥbūs-ı derdmend der ki

123. **ki:**
Sayfa 36
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir
ki ṣakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz
Maḥbūs-ı derdmend der ki

124. **ki:**
Sayfa 37
Satır: **1**
T. Ki bağlacı.

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İzniḳde
oluram çünki sen maẓlūmen
bizüm yanumuza

125. **ki:**
Sayfa 37
Satır: **13**
T. Ki bağlacı.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbūsı
ṣabāḥ divāna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bītāb

126. **ki:**
Sayfa 37
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde
nümāyān olup
buyururlar ki ḫalās zamānı
geldi tiz ḳalḳ git

127. **ki:**
Sayfa 37
Satır: **19**
T. Ki bağlacı.

Maḥbūs daḫı bīdār olup
görür ki cümlesi ḫābda
hemān miskīn fırṣatı
ġanimiyyet bilüp elinde

128. **ki:**
Sayfa 38
Satır: **10**
T. Ki bağlacı.

üzere ser-güzeştesini beyān
eylemişdür bu ḳıṣṣadan
bize ḥāṣıl oldı ki āsitāne-i
āliyyelerine rūy-ı māl

129. **ki:**
Sayfa 38
Satır: **15**
T. Ki bağlacı.

Menḳıbe muḥkīdür ki
Tirsine nām maḥalde bir
muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir
şeb gūşūne bir

130. **ki:**
Sayfa 38
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa
gider köyden ṭaşra
çıḳduḳda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

131. **ki:**
Sayfa 39
Satır: **3**
T. Ki bağlacı.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān
Ḥażretleri bir sefīd ahū
üzerine süvār olmuş gelür
Ḫātūn mübārek

132. **ki:**
Sayfa 39
Satır: **5**
T. Ki bağlacı.

ḳadem-i saʿādetlerine rū-māl
olup dir ki Sulṭānum
Abduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretleri Sulṭānumla meʿan
değül

133. **ki:**
Sayfa 39
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

mi buyururlar ki bu sene
ġazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

134. **ki:**
Sayfa 39
Satır: **9**
T. Ki bağlacı.

olur Menḳıbe mervīdür ki
Ebuʾl-Feth Sulṭān
Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr-
raḥmeti veʾl-ġufrān

135. **ki:**
Sayfa 39
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā’et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaṣabaya
varuñ ve anda falan

136. **ki:**
Sayfa 41
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur
ki pederlerine Bāyezīd-
i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse
nām ḳaryede imām ve

137. **ki:**
Sayfa 41
Satır: **8**
T. Ki bağlacı.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur
ki pederlerine Bāyezīd-
i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse
nām ḳaryede imām ve

138. **ki:**
Sayfa 41
Satır: **16**
T. Ki bağlacı.

meclis-i şerīflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Faḳīh-ḫānelerine alup

139. **ki:**
Sayfa 41
Satır: **19**
T. Ki bağlacı.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faḳīhe buyururlar ki
Bu maʿṣūmı bize virüñ
taʿlīm-i ʿilm ü edeb idelüm

140. **ki:**
Sayfa 42
Satır: **10**
T. Ki bağlacı.

Ḥaḳḳ Sübḥanehu ve
Teʿālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve
aḫfād-ı ʿiżāmını ilā-

141. **ki:**
Sayfa 42
Satır: **21**
T. Ki bağlacı.

düçār olup dir ki aç
maḳramanı göreyüm neñ
vardur ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

142. **ki:**
Sayfa 43
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

Sulṭāna elmayı getürüp
nażarlarına korlar
buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm
bu elmanuñ birisi eksik

143. **ki:**
Sayfa 43
Satır: **5**
T. Ki bağlacı.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı
dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem
yapışmadun

144. **ki:**
Sayfa 43
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī
buyururlar ki kim idüğin
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥażretleri buyururlar ki Yā

145. **ki:**
Sayfa 43
Satır: **8**
T. Ki bağlacı.

ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī
buyururlar ki kim idüğin
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥażretleri buyururlar ki Yā

146. **ki:**
Sayfa 43
Satır: **13**
T. Ki bağlacı.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki
ʿAbdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı
semʿan ve tāʿaten deyüp

147. **ki:**
Sayfa 43
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ
olan çeşme-sār yanına
varur görür ki muḳeddemen
İzniḳde kendüden

148. **ki:**
Sayfa 43
Satır: **21**
T. Ki bağlacı.

ve bilür ki bu dervīş
ṣuretinde olan Ḫıżır
ʿaleyhiʾs-
selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm
sen ḫidmetinde

149. **ki:**
Sayfa 43
Satır: **22**
T. Ki bağlacı.

ve bilür ki bu dervīş
ṣuretinde olan Ḫıżır
ʿaleyhiʾs-
selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm
sen ḫidmetinde

150. **ki:**
Sayfa 44
Satır: **19**
T. Ki bağlacı.

ʿāṣā- dārı Ḥabīb Dededen
mervīdür ki Şeyḫ
ʿAbduʾr-raḥīm Ḥażretleri
Tirse nām yaylaḳda olan

151. **ki:**
Sayfa 45
Satır: **5**
T. Ki bağlacı.

ki taʿbir olunmaz ḍahveʾ-i
kübrā olduḳda nas sofra
sofra olup oturdılar Abduʾr-
raḥīm Tırsī Ḥażretleri

152. **ki:**
Sayfa 45
Satır: **22**
T. Ki bağlacı.

iderler anlar daḫı duʿā
buyurup Baʿde emr eyledi
ki ol ḫidmetde

153. **ki:**
Sayfa 46
Satır: **10**
T. Ki bağlacı.

yaylaḳda olan yörüklerüñ
baʿżısını bulup eytdüm
ki müʾminler ʿacib
zamānında ṭaʿām getürdüñüz

154. **ki:**
Sayfa 46
Satır: **12**
T. Ki bağlacı.

Şeyḫ Efendi Ḥażretleri ġāyet
ḥaẕẕeyledi yörükler
eytdiler ki nice ṭaʿāmdur
bizüm andan ḫaberümüz

155. **ki:**
Sayfa 46
Satır: **14**
T. Ki bağlacı.

yoḳdur deyü mükāleme
eṣnāsında Şeyḫ Ḥażretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

156. **ki:**
Sayfa 46
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

behişt-i cāvidān ṭaʿāmı irsāl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melāike-i kirām
yörükler ṣuretinde

157. **ki:**
Sayfa 47
Satır: **2**
T. Ki bağlacı.

Pīr Ḥamdi Efendi
Ḥażretlerinüñ vālideleri
merḥūme
Züleyḫā Ḥātūndan
menḳūldür ki pederüm
Sulṭān

158. **ki:**
Sayfa 47
Satır: **11**
T. Ki bağlacı.

idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsīden ricā
idüp himmet ṭalep iderüz ki
Sulṭān Bāyezīdden

159. **ki:**
Sayfa 47
Satır: **12**
T. Ki bağlacı.

idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsīden ricā
idüp himmet ṭalep iderüz ki
Sulṭān Bāyezīdden

160. **ki:**
Sayfa 47
Satır: **15**
T. Ki bağlacı.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

161. **ki:**
Sayfa 48
Satır: **6**
T. Ki bağlacı.

taḫta deyü Sulṭān-ı
enbiyādan taʿyīn ṭaleb iderler
Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar
ki Rūmuñ ḳara

162. **ki:**
Sayfa 48
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

oġlanınuñ murādı Sulṭān
Selīmdür buyururlar ki
murād-ı ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsīdür hemān Sulṭānüʾl-

163. **ki:**
Sayfa 48
Satır: **13**
T. Ki bağlacı.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretlerine didüm ki
Ḳorḳud
pādişāh olaydı deyü siz
Sulṭān Selīmüñ pādişāh

164. **ki:**
Sayfa 48
Satır: **15**
T. Ki bağlacı.

olmasın ricā idermişüñüz
buyurdılar ki şeyḫüm
ḳızı Sulṭān Ḳorḳuddan evlād
gelmez Āl-i

165. **ki:**
Sayfa 48
Satır: **19**
T. Ki bağlacı.

oldı ki evliyaullah
murādullah ile ʿamel iderler
imiş
Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla
vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

166. **ki:**
Sayfa 49
Satır: **8**
T. Ki bağlacı.

pīrüm Ḥamdī Efendi
Ḥażretlerinden biʾẕ-ẕāt
istimāʿ olınmışdur ki
buyurmışlardur vaḳtā ki

167. **ki:**
Sayfa 49
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede
ḥayātda idiler bir
gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i
İzniḳ bu kelbceğizi

168. **ki:**
Sayfa 50
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

feryād eyledi anda ḥāżır olan
cemāʿat cümle
görürler ki kelpceğizüñ iki
gözi açılup evvelki gibi

169. **ki:**
Sayfa 50

Satır: **6**
T. Ki bağlacı.

ṣağ u sālim olmışlar nice ādem ṣuretünde kelbden dūn kimesneler vardur ki evliyaʾullaha münkir

170. **ki:**
Sayfa 50
Satır: **10**
T. Ki bağlacı.

olurlar Menḳıbe Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi Ḥażretlerinden menḳūldür ki ʿāzizüm Şeyḫüm

171. **ki:**
Sayfa 50
Satır: **13**
T. Ki bağlacı.

gün mürūrında ḫāṭıruma ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir küçük adamdur bu ḳırḳ nefer kimesneyi nice

172. **ki:**
Sayfa 50
Satır: **26**
T. Ki bağlacı.

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾṣ-Şeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ ẕebān-ı dürefşanlarından mesmūʿ oldı ki

173. **ki:**
Sayfa 50
Satır: **31**
T. Ki bağlacı.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

174. **ki:**
Sayfa 51
Satır: **15**
T. Ki bağlacı.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi Ḥażretlerinüñ kerāmeti var ise bize bir miḳdār şeker bulsun dir Baʿdehu

175. **ki:**
Sayfa 51
Satır: **20**
T. Ki bağlacı.

aġaçlarınuñ içinde giderler imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi olan dervīşe buyururlar ki dervīş ṣol dıraḫtuñ

176. **ki:**
Sayfa 52
Satır: **1**
T. Ki bağlacı.

varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erik aġacından ṣaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup

177. **ki:**
Sayfa 52
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

avınuñ zamānı imiş rüfeḳāsından birisi demiş ki bu defʿa geyik ṣayd itmeğe ne minnet ki Şeyḫ

178. **ki:**
Sayfa 52
Satır: **8**
T. Ki bağlacı.

avınuñ zamānı imiş rüfeḳāsından birisi demiş ki bu defʿa geyik ṣayd itmeğe ne minnet ki Şeyḫ

179. **ki:**
Sayfa 52
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

i şerīfi ḳıraʾat olınup ṣalāt-ı işraḳ ḳılınduḳda ḥāẓır olan fuḳarāya buyurmışlar ki Uḥud Ġazāsında

180. **ki:**
Sayfa 52
Satır: **22**
T. Ki bağlacı.

olup mübārek dendān-ı şerīfleri şehīd olmasına bāʿiṣ ol idi ki aṣḥāb

181. **ki:**
Sayfa 53
Satır: **1**
T. Ki bağlacı.

Rıḍvānullahi ʿaleyhim ecmaʿīn buyurdılar ki çünki Ḥażreti Resūlullah bizüm içimüzdedür Küffār-ı

182. **ki:**
Sayfa 54
Satır: **3**
T. Ki bağlacı.

ʿacīb ile binā buyurmışlardur ki gerek āsitāne-i şerīfesinüñ ve gerek türbeʾ-i münīfesinüñ çār dīvārı

183. **ki:**
Sayfa 54
Satır: **7**
T. Ki bağlacı.

ʿacībe iḫtirāʿ ve īcād itmişler
ki ḫıred-i ḫurde-bīn
tefekküründe ʿācizdür ve
Sulṭān Murād-ı ʿāli-nijad

184. **ki:**
Sayfa 54
Satır: **10**
T. Ki bağlacı.

Ḥażreti Şeyḫe bir tīġ-ı bī-
diriġ-i sertīz ihdā
buyurmışlar ki ḥālā evlād-ı
kirāmları taṣarrufında

185. **ki:**
Sayfa 56
Satır: **16**
T. Ki bağlacı.

Şerafeʾd-din Efendidür ve
biri İzzeʾd-dīn Efendidür
ve biri ʿAbdullah Efendidür
ki her biri

186. **ki:**
Sayfa 57
Satır: **17**
T. Ki bağlacı.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı
ebyāt u eşʾār
buyurmışlardur nitekim bu
rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

187. **ki:**
Sayfa 59
Satır: **13**
T. Ki bağlacı.

ḫayātdan nā-ümid olup
uyḫusı araşında görmiş ki
Eşref-zāde Şeyḫ Şerafeʾd-din
Efendi fuḳarāsı ile

188. **ki:**
Sayfa 59
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum
hemān Şeyḫ Efendi
buyurdılar ki dervīşler biz
duʿā idelüm siz āmīn

189. **ki:**
Sayfa 59
Satır: **21**
T. Ki bağlacı.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafeʾd-din Efendi
Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerīfe niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

190. **ki:**
Sayfa 60
Satır: **3**
T. Ki bağlacı.

revān oldılar ben daḫı bīdār
oldum gördüm ki
āṯār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir
ü nümāyān olmış

191. **ki:**
Sayfa 60
Satır: **15**
T. Ki bağlacı.

mışlar ki her vecihle kemāl
anda ẓāhir ve
nümāyandur ve ṭabīʿat-ı
şiʿiriyeleri daḫı olup nice

192. **ki:**
Sayfa 61
Satır: **15**
T. Ki bağlacı.

Bir ḳaç günden ṣoñra
İzniḳden ḫaber gelmiş ki
başuñuz ṣaġ olsun
birāderüñüz Şeyḫ ʿAbdullah

193. **ki:**
Sayfa 62
Satır: **1**
T. Ki bağlacı.

ṣulbī oġullarıdur ki biñ yüz
altı 1106 tārīḫinde
ʿazm-i firdevs-i berīn idüp
ḳaṣaba-i İzniḳde Şeyḫ

194. **ki:**
Sayfa 63
Satır: **3**
T. Ki bağlacı.

itseler red buyururlar imiş
menḳūldür ki Şeyḫ
Ṣāliḥ Efendi ġāyet ḫasta olup
ʿAbdullah Efendiye

195. **ki:**
Sayfa 63
Satır: **5**
T. Ki bağlacı.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı
cemʿ idüp gelsünler ve
bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd
çeksünler zirā āḫir

196. **ki:**
Sayfa 63
Satır: **1**
T. Ki bağlacı.

cülūs iderler imiş her çend ki
ʿAbdullah Efendi
ḳadem-i saʿādetine yüz sürüp
içerü teşrīflerini ricā

197. **ki:**
Sayfa 66
Satır: **4**
T. Ki bağlacı.

Tırsī Ḥażretleri meclislerinde
olan dervīşāna
buyurur ki bizüm Sinān
Dede Allahüekber didüği

198. **ki:**
Sayfa 66
Satır: **11**
T. Ki bağlacı.

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol
gün ki Sinān Dede
Ḥażretleri ol maḥalle
varurlar balıḳçılar balıḳ

199. **ki:**
Sayfa 66
Satır: **17**
T. Ki bağlacı.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu
balıḳ ile ṭolduḳdan
ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ
yıġılur ki ḥadd ü

200. **ki:**
Sayfa 66
Satır: **18**
T. Ki bağlacı.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu
balıḳ ile ṭolduḳdan
ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ
yıġılur ki ḥadd ü

201. **ki:**
Sayfa 69
Satır: **21**
T. Ki bağlacı.

ider ki bir gün Şeyḫ-i
müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde
ḥāżır idüm Eşrefzāde
fuḳarāsından olup Tirede

202. **ki:**
Sayfa 69
Satır: **25**
T. Ki bağlacı.

ki

kibār:

1. **kibār:**
Sayfa 32
Satır: **16**
Büyükler, ulular.

ẕikr iderler Baʿdehu Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri
kibār bize müteraḳḳıblerdür
deyü yed-i şerīflerüñ

ḳıbel-i tekmilüʾs-sülūk:

1. **ḳıbel-i tekmilüʾs-sülūk:**
Sayfa 71
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Seyr-i sülûku tamamlama yolu.

idüp ḳıbel-i tekmilüʾs-sülūk
ʿazīzleri ʿāzim-i
ʿālem-i ʿuḳbā olduḳda
Burusada Eşref-zāde eʾş-

ḳıl:

1. **ḳılarlar:***-ar, -lar*
Sayfa 22
Satır: **2**
(Namaz) kılmak.

Eşref-zāde Ḥażretleri zamān-
ı saʿādetlerinde ṣalat-ı
fecrī bir miḳdār karanlıḳda
ḳılarlar imiş Meğer ol

2. **ḳılınduḳda:***-ın, -duḳ, -da*
Sayfa 52
Satır: **17**
(Namaz) kılmak.

i şerīfi ḳıraʾat olınup ṣalāt-ı
işraḳ ḳılınduḳda ḥāżır
olan fuḳarāya buyurmışlar ki
Uḥud Ġazāsında

kilise dağı:

1. **kilise dağı:**
Sayfa 52
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Kilise Dağı.

Ḥamdī Efendi Ḥażretleri bir
gün Kilise Dağı
ṭarafına teferrüce teşrīf
itmişler meğer geyik

kilise dağı dāmeninde:

1. **kilise dağı dāmeninde:***-(n)de-i, -(n)de*
Sayfa 52
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Kilise dağı eteği, çevresi.

Ḥażretleri bizümledür Eʾl-
ḳıṣṣa yaylaḳdan
ḳalḳup Kilise Dağı
dāmeninde Oda nām pınar

kilit:

1. **kilitleyüp:***-le, -(y)üp*
Sayfa 12
Satır: **14**
Kilit.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri buyururlar
ki var imdi hücrenüñ bābını
kilitleyüp miftāḥını

2. **kilitleyüp:**-*le, -(y)üp*
Sayfa 12
Satır: **15**
Kilit.

getür dervīş daḫı varup
ḥücreyi kilitleyüp
miftāḥını Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretlerine getürürler

kim:

1. **kim:**
Sayfa 2
Satır: **13**
"Ki" gibi kullanılan bir bağlaç.

Ey ḫullān-ı vefā ve
muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i
Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr
kim
ʿAbdullah Veliyüddin el-
Bursevī bi-ḳadril-mühceti
ve'ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis

2. **kim:**
Sayfa 5
Satır: **15**
"Ki" gibi kullanılan bir bağlaç.

ḳarışdururlar görür kim
köftesi yoḳ Eşref-zāde
Efendi Ḥażretlerine bakup
buyurur ki Dānişmend

3. **kim:**
Sayfa 25
Satır: **16**
"Ki" gibi kullanılan bir bağlaç.

ẓuhūr ider Eṭıbbāya
mürācaʿat iderler bir dürlü
ʿilac-pezīr olmamış Āḫirüʾl-
emr eṭıbbāʾ-i dīn kim

4. **kimsün:**-*sün*
Sayfa 20
Satır: **6**
Zamir. (Eski Türkçe'den beri kullanılır) Hangi kimse.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zāde Efendiye eydür ki
sen kimsün anlar

5. **kim:**
Sayfa 33
Satır: **5**
Zamir. (Eski Türkçe'den beri kullanılır) Hangi kimse.

Gerçi kim ölmez didiler
Ḥaḳḳ dostıdur ol didiler

6. **kimsiz:**-*siz*
Sayfa 36
Satır: **21**
Zamir. (Eski Türkçe'den beri kullanılır) Hangi kimse.

Sulṭānum siz kimsiz ve ism-i
şerīfleriñüz nedür

7. **kimdür:**-*dür*
Sayfa 38
Satır: **22**
Zamir. (Eski Türkçe'den beri kullanılır) Hangi kimse.

āhūlara rükūb itmişler ol
ḫātūn muḳaddemlerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sūʾāl ider ol

8. **kim:**
Sayfa 43
Satır: **7**
Zamir. (Eski Türkçe'den beri kullanılır) Hangi kimse.

ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī
buyururlar ki kim idüğin
bilmedüm Eşref-zāde
Ḥażretleri buyururlar ki Yā

kim ola:

1. **kim ola:**
Sayfa 9
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Kimdir.

ola

kimesne:

1. **kimesne:**
Sayfa 9
Satır: **24**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

vilāyet-i cemʿan Rūm
ṭarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersaḫ yir giderler
Bu kimesne ʿacaba kim

2. **kimesne:**
Sayfa 10
Satır: **3**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

gider aṣlā müstaḳbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu oldığın bilmezler zīrā
Sulṭān Eşref-zādenüñ

3. **kimesne:**
Sayfa 19
Satır: **20**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

ḥikmet-i Ḫudā günlerde bir gün Ḫamādan bir kimesne İzniḳe gelür Sulṭān Eşref-zādeyi bu ḥalde

4. **kimesnenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 27
Satır: **11**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

bir heybet müstevlī olur ki bir kimesnenüñ ḥareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan

5. **kimesneler:**-*ler*
Sayfa 28
Satır: **13**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

erkān-ı devletden baʿżı kimesneler ile Ḳaramürsele bir ḳadırġa irsāl iderler Eşref-zāde Efendi

6. **kimesne:**
Sayfa 34
Satır: **22**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

uzad ayaġunı yāḫūd uzadurum buyururlar Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol maḥalden on yedi kimesne

7. **kimesneler:**-*ler*
Sayfa 36
Satır: **13**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

8. **kimesne:**
Sayfa 38
Satır: **1**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu adam ḳanda gider dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā bir ṣanduḳcı

9. **kimesne:**
Sayfa 38
Satır: **11**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

iden kimesne dünyevī belāsından rehāyāb olınca ziyāretlerine varup ḫidmet-i ʿaliyyelerinde bulınan

10. **kimesneler:**-*ler*
Sayfa 50
Satır: **6**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

ṣağ u sālim olmışlar nice ādem ṣuretünde kelbden dūn kimesneler vardur ki evliyaʾullaha münkir

11. **kimesneyi:**-*yi*
Sayfa 50
Satır: **12**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-ı senede bir zamānda benümle ḳırḳ nefer kimesneyi erbaʿīne ḳodı birkaç

12. **kimesneyi:**-*yi*
Sayfa 50
Satır: **14**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

gün mürūrında ḫāṭıruma ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir küçük adamdur bu ḳırḳ nefer kimesneyi nice

13. **kimesneye:**-*(y)e*
Sayfa 59
Satır: **23**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

kimse:

1. **kimseye:**-*ye*
Sayfa 20
Satır: **5**
Kişi, birey, şahıs anlamlarında belgesiz zamir.

Dağlarında gezerken bir kimseye rast gelüp Eşref-zāde Efendiye eydür ki sen kimsün anlar

ḳıraʾāt olınup:

1. **ḳıraʾat olınup:**-*ın, -up*
Sayfa 52
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
(Kur'ânı) Kırâat ile okumak.

i şerīfi ḳıraʾat olınup ṣalāt-ı işrāḳ ḳılınduḳda ḥāẓır olan fuḳarāya buyurmışlar ki Uḥud Ġazāsında

2. **ḳıraʾāt olınup:**-*ın, -up*
Sayfa 45
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Okumak.

yine ḫidmete meşġūl olup
vaḳt-i ẓuhūr olduḳda
ezān-ı şerīf ḳıraʾāt olınup
herkes tecdīd-i vużū idüp

ḳırḳ:

1. **ḳırḳ:**
Sayfa 15
Satır: **15**
Kırk sayı sıfatı.

Rūmīye ḳırḳ gün içinde
himmet idüp iẕn ü icāzet
virdi deyü ḳıyl ü kāl idicek
ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i

2. **ḳırḳ:**
Sayfa 49
Satır: **21**
Kırk sayı sıfatı.

mülāzemeti eyyāmı ḳırḳ
güne bāliġ olduḳda ḳırḳ
birinci gün ḫalḳ ṣalāt-ı
ẓuhūrdan çıḳduḳlarında ol

3. **ḳırḳ:**
Sayfa 50
Satır: **12**
Kırk sayı sıfatı.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-
ı senede bir zamānda
benümle ḳırḳ nefer
kimesneyi erbaʿīne ḳodı
birkaç

4. **ḳırḳ:**
Sayfa 50
Satır: **14**
Kırk sayı sıfatı.

gün mürūrında ḫāṭıruma
ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir
küçük adamdur bu ḳırḳ nefer
kimesneyi nice

ḳırḳ birinci:

1. **ḳırḳ birinci:**
Sayfa 49
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Kırk birinci II Sıra sayı sıfatı.

mülāzemeti eyyāmı ḳırḳ
güne bāliġ olduḳda ḳırḳ
birinci gün ḫalḳ ṣalāt-ı
ẓuhūrdan çıḳduḳlarında ol

ḳırḳ sene:

1. **ḳırḳ sene:**
Sayfa 4
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Kırk yıl.

Ḥażretleri ʿālem-i şebābda
ʿulūm-ı ẓāhireye ile
meşġūl olup ḫatta baʿżılar
ḳırḳ sene taḥṣīl-i ʿilm-i

kiş kiş:

1. **kiş kiş:**
Sayfa 66
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Kiş kiş II Balıkları çağırmak için seslenme.

mübārekeleriyle yed-i
şerīfelerin deryā ṭarafına
taḥrīk idüp kiş kiş deyü
çaġırurlar deryādan ol

kişi:

1. **kişi:**
Sayfa 39
Satır: **16**
Adam, insan, kimse.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile
zamān-ı yesīrde İzniḳe

2. **kişi:**
Sayfa 70
Satır: **4**
Adam, insan, kimse.

fuḳarānun timārḫānecisi
Şeyḫdür deyüp mecnūna
gel kişi senüñle ābdest
alalum deyüp elini çözüp

kışşa:

1. **ḳışşadan:**-*dan*
Sayfa 38
Satır: **9**
Hikaye.

üzere ser-güzeştesini beyān
eylemişdür bu ḳışşadan
bize ḫāṣıl oldı ki āsitāne-i
āliyyelerine rūy-ı māl

kisve:

1. **kisveleri:**-*ler, -i*
Sayfa 14
Satır: **20**
Bir sınıfa, bir mesleğe mahsus olan veya belli bir yerde giyilen özel kıyafet.

Ḥażretlerinüñ reʾs-i
saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām
Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

2. **kisvemüze:**-*müz, -e*
Sayfa 25

Satır: **2**
Bir sınıfa, bir mesleğe mahsus olan veya belli bir yerde giyilen özel kıyafet.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa bāʿiṣdür eğer bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

kisve-i mübārekelerinüñ:

1. **kisve-i mübārekelerinüñ:**-*ler, -i, -n, -üñ*
Sayfa 4
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek elbise.

Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden ṣoñra
kisve-i mübārekelerinüñ içinde ʿalāmet-i siyādet

kitāb:

1. **kitāb:**
Sayfa 19
Satır: **4**
Kitap. Herhangi bir konuda mensur veya manzum olarak yazılmış ve basılmış olan eser.

ṭālibānı molaya meşġul olup Müzekkiʾn- Nüfūs ve Ṭarīḳat-nāme nām iki cild kitāb taṣnīf ve teʾlīf

kitāp:

1. **kitābı:**-*ı*
Sayfa 68
Satır: **24**
Kitap. Herhangi bir konuda mensur veya manzum olarak yazılmış ve basılmış olan eser.

meḳābirde medfūndur taṣavvufda zādüʾl-ḳavāfil fī-ṭayyiʾl-merāḥil nām kitābı

ḳıy:

1. **ḳıyduñuz:**-*du, -ñuz*
Sayfa 13
Satır: **22**
Kıymak, acımamak.

gelmez Bir daḫı Hū dirler hemān bir kere Lebbeyk Sulṭānum bize ḳıyduñuz diyüp ḳuʿūd iderler

2. **ḳıydı:**-*dı*
Sayfa 14
Satır: **4**
Kıymak, acımamak.

ve müşāhede ṣafāsından ayırup ʿālem-i nāsūta ve ḥasret ü iftirāḳa getürüp ḳıydı dimek idi benüm

3. **ḳıyduñuz:**-*du, -ñuz*
Sayfa 14
Satır: **2**
Kıymak, acımamak.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki ammā Eşref-zāde Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden murādı bizi istiġraḳ

ḳıyāmda buyurmışlar:

1. **ḳıyāmda buyurmışlar:**-*da-mış, -lar*
Sayfa 7
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Arapça, ayağa kalkmak anlamındadır. Fena'dan sonraki beka'da istikamet haline, kıyam denir.Kulun tedbirini Allah'a havale etmesi, şeriat ve tarikat hükümlerini yerine getirmek üzere harekete geçmesi.

imāmetleri ḥizmetinde olup ḳıyāmda buyurmışlar Ḥatta rivāyet olınur ki Ḥācī Bayrām-ı Velī

ḳıyāmet:

1. **ḳıyamete:**-*e*
Sayfa 23
Satır: **12**
Dünyanın sonu, bütün ölülerin dirilerek mahşerde toplanacakları zaman.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

ḳıyās eyle:

1. **ḳıyās eyle:**
Sayfa 25
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Mukayese etmek, karşılaştırmak.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca var ḳıyās eyle ki daḫı ziyādesinüñ żararı ne ola biri daḫı budur ki

ḳıyās iderler:

1. **ḳıyās iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 10
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyi Sayfa bir şeye göre değerlendirmek, başka bir şeye benzeterek hakkında hüküm vermek, karşılaştırmak, mukayese etmek.

gezerler imiş imdi müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki

Rūmdan gelen er ʿālem ü çerag̱ ve cemāʿatle

2. **ḳıyās iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 13
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Değerlendirmek,fikir yürütmek.

ḥāzirūn ḳıyās iderler ki beni aç ve ṣusuz bu deñlü zamānda

ḳıyās-ı:

1. **ḳıyās-ı:**
Sayfa 22
Satır: **23**
Kıyâs-ı zann II Karşılştırıp, değerlendirerek hüküm vermek.

ḳıyās-ı

ḳıyl ü kāl idicek:

1. **ḳıyl ü kāl idicek:**-*icek*
Sayfa 15
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Dedikodu etmek.

Rūmīye ḳırḳ gün içinde himmet idüp iẕn ü icāzet virdi deyü ḳıyl ü kāl idicek ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i

ḳız:

1. **ḳıżım:**-*um*
Sayfa 11
Satır: **19**
Kız çocuğu.

kerīmelerine dir ki ḳıżım babañ Ḥażretlerinüñ ḥücresi ḳapusına var söyle ki babacıġum siz ḥużūr-

kizb:

1. **kizb:**
Sayfa 21
Satır: **12**
Yalan.

sen ol dervīş misin deyince belī didi çünki
velīden kizb vāḳıʿ olmaz Pīrezen daḫı ḳadem-i

ḳızlarag̱ası:

1. **ḳızlarag̱asını:**-*(n)ı*
Sayfa 29
Satır: **14**
Osmanlı sarayında haremin ve Enderun'un en büyük ağası ve Sayfa ağaların âmiri durumunda olan, rütbesi sadrâzam ve şeyhülislâmdan sonra gelen siyah hadım ağası, dârüssaâde ağası.

dehānlarında ṭutsunlar pādişāh Ḥażretleri ḳızlarag̱asını çag̱ırup ve şekeri eline virüp vālidesi

ko:

1. **korlar:**-*r, -lar*
Sayfa 8
Satır: **13**
(İsim) koymak.

korlar Baʿdehuz-zamān Eşref-zāde Efendi Şeyḫüni ziyāret ḳaṣdıyla Anḳaraya ʿazīmet buyururlar

2. **ḳomaz:**-*maz*
Sayfa 34
Satır: **3**
Koymak,bırakmak,terk etmek.

ʿĀşıḳlaruñ ḳomaz imiş Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

3. **ḳodılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 33
Satır: **25**
(Bir yere bir şey) koymak, bırakmak.

Çünki yumag̱a ḳodılar Dervīşler ẕikri urdılar

4. **ḳomışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 66
Satır: **10**
(Bir yere bir şey) koymak, bırakmak.

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün Ḳaraşuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām

5. **ḳomayup:**-*ma, -(y)up*
Sayfa 30
Satır: **15**
Koymak, bırakmak.

ḳomayup sefīneye rükūb idüp Ḳaramürsele çıḳarlar İzniḳde fuḳarā ve dervīşān daḫı Sulṭān

6. **ḳodı:**-*dı*
Sayfa 50
Satır: **12**
Koymak, bırakmak.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-ı senede bir zamānda benümle ḳırḳ nefer kimesneyi erbaʿīne ḳodı birkaç

7. **ḳosunlar:**-*sun, -lar*
Sayfa 70

Satır: **1**
Koymak, bırakmak.

mecnūn oldı Tımarḫāneye ḳosunlar deyü
Mezbūruʾş-Şeyḫ Muḥammed Efendi dahī

ko-:

1. **ḳodı:**-*dı*
Sayfa 60
Satır: **19**
Koymak,bırakmak,terk etmek.

ter göñlüm nev-bahār oldı
Ḳodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīḳarār oldı Allahuñ adın

köfte:

1. **köftelüsini:**-*lü, -si, -ni*
Sayfa 5
Satır: **19**
İçine soğan, biber, baharat, maydanoz, ekmek, yumurta vb. konmuş kıymanın, yoğrulduktan sonra yuvarlak veya uzun küçük toplar haline getirilmesi.

yārın köftelüsini daḫı getüreyüm didi hemān
Abdāl Muḥammed Ḥażretleri bunları imtiḥān içün

2. **köftesi:**-*si*
Sayfa 5
Satır: **15**
İçine soğan, biber, baharat, maydanoz, ekmek, yumurta vb. konmuş kıymanın, yoğrulduktan sonra yuvarlak veya uzun küçük toplar haline getirilmesi.

ḳarışdururlar görür kim köftesi yoḳ Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerine bakup buyurur ki Dānişmend

3. **köftesi:**-*si*
Sayfa 5
Satır: **17**
İçine soğan, biber, baharat, maydanoz, ekmek, yumurta vb. konmuş kıymanın, yoğrulduktan sonra yuvarlak veya uzun küçük toplar haline getirilmesi.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki Sulṭānum bugün köftelü şorba ḳalmamış İnşāallah

köfte- lü şorba:

1. **köfte- lü şorba:**
Sayfa 5
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
İçinde köfte olan çorba.

varup her ne ḳadar köfte- lü şorba arar ammā
bulamaz Āḫirüʾl-emr köftesüz bir çanaḳ şorba alup

köftelü şorba:

1. **köftelü şorba:**
Sayfa 5
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
İçinde köfte olan çorba.

Ḥażretlerine naẓar idüp buyururlar ki Dānişmend var bize köftelü şorba getür
Anlar daḫı pāzāra

2. **köftelü şorba:**
Sayfa 5
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
İçinde köfte olan çorba.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki Sulṭānum bugün köftelü şorba ḳalmamış İnşāallah

köftesüz şorba:

1. **köftesüz şorba:**
Sayfa 5
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
İçine köfte bulunmayan çorba.

varup her ne ḳadar köfte- lü şorba arar ammā
bulamaz Āḫirüʾl-emr köftesüz bir çanaḳ şorba alup

kok:

1. **ḳoḳutmışlar:**-*ut, -mış, -lar*
Sayfa 7
Satır: **1**
Kokmak eylemi.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

kop:

1. **ḳoparma:**-*ar, -ma*
Sayfa 17
Satır: **17**
(Dalından) kopmak.

ḳoparma tesbīḥümden ayurma deyü nidā ider ol ecilden hemān bir ẕikri tükenmiş benefşe buldum

2. **ḳoparmağa:**-*ar, -mağ, -a*
Sayfa 17

Satır: **16**
(Dalından) kopmak.

Eşref-zāde eydür Sulṭānum
her ḳanḳı benefşeyi
ḳoparmağa ḳasd eyledüm bi-
Ḥaḳḳı Ḫudā beni

3. **ḳoparup:**-*ar, -up*
Sayfa 52
Satır: **2**
(Dalından) kopmak.

varur görür ki zeytūn
aġacından şeker aḳup erik
aġacından ṣaḳız aḳar dervīş
daḫı şekeri ḳoparup

körepe:

1. **körepesiyle:**-*si, -(y)le*
Sayfa 37
Satır: **21**
Kelepçe.

körepesiyle ḳapudan ṭaşra
çıḳup gider hiç

2. **körepenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 38
Satır: **3**
Kelepçe.

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepenüñ
çıḳmasunı ricā ider Üstād
daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-

3. **körepesini:**-*si, -(n)i*
Sayfa 38
Satır: **5**
Kelepçe.

ʿayn deyüp destine destere
alup körepesini ḳaṭʿ
ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend
bendinden rehā bulduḳda

korḳud:

1. **ḳorḳud:**
Sayfa 48
Satır: **13**
Osmanlı Devleti şehzadesidir. II. Bayezid'in oğludur.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretlerine didüm ki
Ḳorḳud
pādişāh olaydı deyü siz
Sulṭān Selīmüñ pādişāh

köşe:

1. **köşede:**-*de*
Sayfa 24
Satır: **14**
Köşe, kenar.

bana bir miḳdār tevaḳḳuf
eyle dedi ben daḫı bir
miḳdār bir köşede tevaḳḳuf
eyledüm dellāl eğlenüp

ḳov:

1. **ḳovarlardı:**-*ar, -lar, -dı*
Sayfa 49
Satır: **15**
Kovmak, uzaklaştırmak.

bundan istikrāh idüp döğüp
ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülāzemet iderdi ol

koy:

1. **ḳoydılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 46
Satır: **1**
Koymak, bırakmak.

olan müʾminlerüñ önine
sofralar ḳoydılar ve
cümle müʾminīn ekl idince
ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

2. **köyden:**-*den*
Sayfa 38
Satır: **19**
Köy.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa
gider köyden ṭaşra
çıḳduḳda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

3. **koyup:**-*up*
Sayfa 6
Satır: **24**
Eklemek.

içine benefşe yaġı koyup
Eşref
beyinleri oynar Ḥācī
Bayrām-ı Velī mübārek
elleriyle

küçük:

1. **küçük:**
Sayfa 45
Satır: **2**
Küçük.

kesmeğe cemʿiyet idüp
Kūhistāne revāne olduḳda
bir küçük tencerede bir
miḳdār pirinç şorbası
götürüp likin

2. **küçük:**
Sayfa 45
Satır: **7**
Küçük.

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fātiḥāʾ-i şerīfe
tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ
deyü emr eyler ol büyük

3. **küçük:**
Sayfa 50

Satır: **14**
Küçük.

gün mürūrında ḫāṭıruma ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir küçük adamdur bu ḳırḳ nefer kimesneyi nice

4. **küçükdür:***-dür*
Sayfa 50
Satır: **17**
Küçük.

gelüp Çelebi şāhin de küçükdür ammā ʿamelinde çābükdür buyurup defʿ-i ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet

ḳuddāmına çıkup:

1. **ḳuddāmına çıkup:***-up*
Sayfa 27
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Önüne çıkmak.

maʿlūm olup ṣalat-ı işrāḳı edādan ṣoñra fuḳarā ile ḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına çıkup ve ḳapucılaruñ

ḳuddis ellahü sırrahuʾl-aʿlā:

1. **ḳuddis ellahü sırrahuʾl-aʿlā:**
Sayfa 44
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
"Allah, yüce sırrını takdis etsin, mukaddes kılsın." anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua.

ḫāk mezārdur Ḳuddis ellahü Sırrahuʾl-aʿlā
Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdürraḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ

ḳuddise sırrahu:

1. **ḳuddise sırrahu:**
Sayfa 1
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

ʿAbdullah eʾr-Rūmī eʾl-İzniḳī
Ḳuddise Sırrahu eʾl-Bāḳī

2. **ḳuddise sırrahu:**
Sayfa 2
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

EʾL-İZNİḲī ḲUDDİSE SIRRAHU EʾL- BĀḲī
Bismillāhiʾr-raḥmāniʾr-raḥīm

3. **ḳuddise sırrahu:**
Sayfa 6
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

idüñ deyü niyāz itdükde Emir Sulṭān Ḳuddise Sırrahu Ḥażretleri buyururlar ki ḳuzu biz Pīr ve

ḳuddise sırrahuʾl-müsteʿān:

1. **ḳuddise sırrahuʾl-müsteʿān:**
Sayfa 6
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Kendisinden yardım istenen, yardımı dilenen (Allah) sırrını kutsasın, mübarek kılsın.

Ḳuddise Sırrahuʾl-Müsteʿān Ḥażretlerine varup bizi bendeliğe ḳabul idüp seyr-i ilallah itmeğe bizi irşād

ḳuddise sırruhu:

1. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 3
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

El-Ḳādirī El-İzniḳī Ḳuddise Sırruhu Ḥażretlerinüñ vü ḫulefāsınuñ vü evlād-ı emcādınuñ ḥadd-i şöhrete

2. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 24
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

bildüm buyurmışlar Menḳıbe Şeyḫüm Sulṭānum
Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu Ḥażretleri

3. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 31
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

Sırruhu Ḥażretlerinden mervīdür ki vaḳtaki Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri yā eyyühe'n-nefsü'l

4. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 50
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

'Abdu'r-raḥīm Tırsī Ḳuddise Sırruhu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ zevceleri Ḥācī Bayrām-ı Velī

5. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 50
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı pīride te'ehhül eyleyüp Zevceleri ḫāmile olduḳda ahali-i İzniḳ beyninde gufte olup bu veled şeyḫden

6. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 52
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

münkeşif olmayup yedinci gün Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Ḳuddise Sırruhu ṣalāt-ı ṣubḥı edā idüp virdi

7. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 53
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

'aleyh Ḥażreti Şeyḫ Sırrī 'Ali Efendi Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ-i celilü'l-miḳdār ve keşīrü'l-i'tibār

8. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 54
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

'Alī Ḳuddise Sırruhu

9. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 56
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

İbnü'ş-Şeyḫ Lüṭfullah Efendi Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ ẕü-sa'ādet Şeyḫ Lüṭfullah Efendinüñ

10. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 56
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

meẕkūrdur Ḥażreti Şeyḫ 'Abdullah Efendi İbnü'ş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Efendi Ḳuddise Sırruhu bu

11. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 58
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

İbnü'ş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Efendi Ḳuddise Sırruhu Gemlik ḳażāsına tābi' Ḳumla-i Ṣaġīr nām ḳaryede

12. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 58
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

Şeyḫ Şerafe'd-din Efendi * İbnü'ş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Ḳuddise Sırruhu ṭarīḳ-ı 'aliyyeyi pederlerinden

13. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 60
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

oldum Şeyḫ 'İzze'd-din Efendi İbn Şeyḫ Eşref-i

Sānī Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ-i saʿādet-meṣāb ü

14. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 64
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

olup kütüb-i keşīre taḥrīr buyurmışlardur Raḥmetullahi ʿaleyh Sinān Dede Ḳuddise Sırruhu

15. **ḳuddise sırruhu:**
Sayfa 65
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
"Sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

eşrefüʾl-meşāyiḫüʾl-kāmilīn Eşref-zāde Efendi Ḳuddise Sırruhu āsītānesinden feyż ü himmet

ḳuddise sırruhuʾl ʿālī:

1. **ḳuddise sırruhuʾl ʿālī:**
Sayfa 9
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Yüce sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

Muhyiʾd-din ʿAbdülḳādir El-Geylānī Ḳuddise Sırruhuʾl ʿālī Ḥażretlerinüñ dördüncü oġlı Şeyḫ

ḳuddise sırruhuʾs-sāmī:

1. **ḳuddise sırruhuʾs-sāmī:**
Sayfa 61
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Yüce sırrı takdis olunsun, mukaddes olsun" anlamında ermiş kimseler için kullanılan dua cümlesi.

İsmaʿil Rūmī Ḳuddise Sırruhuʾs-Sāmī Ḥażretlerine ḳarīndür Gūş idüp aḥbāb fevtin eylediler āh vāh

ḳudemā:

1. **ḳudemādan:***-dan*
Sayfa 15
Satır: **12**
Eskiler; "kadîm"in cem'idir.

itdim hemān anlar daḫı emirlerine imtiṣāl idüp ʿazm-i rāh iderler ammā ʿazīziñ ḳudemādan olan

ḳudret- i rabbānī:

1. **ḳudret- i rabbānī:**
Sayfa 34
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Her şeyi terbiye ve idare eden Allah'ın kudreti.

uzad ayaġunı yāḫūd uzadurum buyururlar Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol maḥalden on yedi kimesne

ḳudret-i rabbanī:

1. **ḳudret-i rabbanī:**
Sayfa 25
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Her şeyi terbiye ve idare eden Allah'ın kudreti.

Ḳudret-i Rabbanī birle dergāh-ı ʿāli çavuşlarından bir çavuş İzniḳe gelüp Sulṭān Eşref-zādenüñ

ḳudret-i sofrasından:

1. **ḳudret-i sofrasından:***-sı, -(n)dan, -*
Sayfa 46
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Kudret sofrası.

kereminden bizüm ḫidmetümüzde olan müʾminleri taʿẓīm için ḳudret-i sofrasından melekleriyle

küffār-ı bedkirdārdan:

1. **küffār-ı bedkirdārdan:***-dan*
Sayfa 53
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Kötü huylu alçak kafirler.

bedkirdārdan bize ne ġam didiler Nuṣret-i Ḫudāya taʿlīḳ itmediler ol ecilden ṣūret-i inhizam vāḳıʿ oldı

kūh-ı ḳāf:

1. **kūh-ı ḳāf:**
Sayfa 22
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Kaf Dağı.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ ṭarafına baḳar görür ki ḫurşīd-i ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

kūhistān:

1. **kūhistāne:**-*e*
Sayfa 45
Satır: **1**
Dağlık bölge, dağlık yer.

kesmeğe cemʿiyet idüp
Kūhistāne revāne olduḳda
bir küçük tencerede bir
miḳdār pirinç şorbası
götürüp likin

2. **kūhistāne:**-*e*
Sayfa 45
Satır: **3**
Dağlık bölge, dağlık yer.

ṣaḥanları çoḳ getürür
Kūhistāne varılup ḫidmete
mübāşeret itdüklerinde şol
miḳdār adam cemʿ olur

kul:

1. **ḳula:**-*a*
Sayfa 21
Satır: **8**
Köle, esir, tutsak.

düşüp Sulṭān Eşref
Ḥażretlerinüñ yanuna gelür
eydür ki iy oġul sen ḳula
benzemezsin İzniḳde

2. **ḳulı:**-*ı*
Sayfa 20
Satır: **16**
Allah tarafından yaratılmış olan insan, abd.

eydür ki vālide bir ḳaçġın
ḳul ṭutdum şol ḫānede
ḫaps itdüm varup çifti
süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

3. **ḳulları:**-*lar, -ı*
Sayfa 27
Satır: **16**
Bir padişahın emri altındaki topluluk, halk.

refʿ iderler ve ellerinde olan
ʿāṣāyı zemine urup hoş
geldüñüz pādişāh ḳulları
deyü kelām itdükleründe

4. **ḳullaruñuza:**-*lar, -uñuz, -a*
Sayfa 30
Satır: **5**
Bir padişahın emri altındaki topluluk, halk.

ḳullaruñuza virüp ġazā eyleñ
fuḳarānıñ buna iḥtiyācı
yoḳdur deyücek pādişāh
Ḥażretleri müteġayyir

kullan:

1. **ḳullanmak:**-*mak*
Sayfa 16
Satır: **13**
Kullanmak, yararlanmak.

ḳullanmak olmaz likin siz de
bir tefaḫḫuṣ idüñ
belki ṣucaġız bulasız siz
Sulṭān Eşref-zāde daḫı

külliʾṭ- ṭarīḳıyn:

1. **külliʾṭ- ṭarīḳıyn:**
Sayfa 7
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Bütün yollar.

ṭarīḳıyn ittifāḳ bunuñ üzerine
der ki Eşref-zāde
Efendi Ḥācī Bayrām-ı
Velīniñ on bir sene

kumla-i ṣaġīr:

1. **ḳumla-i ṣaġīr:**
Sayfa 58
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Sagir Kumla II Bursa'nın Gemlik Kazası'na bağlı Küçükkumla beldesinin eski adı.

İbnüʾṣ-Ṣeyḫ Eşref-i Sānī
Efendi Ḳuddise Sırruhu
Gemlik ḳażāsına tābiʿ
Ḳumla-i Ṣaġīr nām ḳaryede

2. **ḳumla-ı ṣaġīr:**
Sayfa 70
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Sagir Kumla II Bursa'nın Gemlik Kazası'na bağlı Küçükkumla beldesinin eski adı.

maḥrūse-i Burusa ḳurbında
Gemlik Ḳażāsına tābiʿ
Ḳumla-ı Ṣaġīr nām ḳaryeden
ẓuhūr ve Şeyḫ Receb

kur:

1. **ḳurılmuş:**-*ıl, -muş*
Sayfa 47
Satır: **16**
Kurma, hazır hale gelme.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

kurā:

1. **ḳurālarından:**-*lar, -ı, -(n)dan*
Sayfa 71
Satır: **4**
Köyler.

Eşrefî maḥrūse-i Burusa ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık nām ḳażā ḳurālarından Gedikvirān nām ḳaryede

ḳurb:

1. **ḳurbında:**-*ı, -(n)da*
   Sayfa 27
   Satır: **1**
   Yakın.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar

2. **ḳurbında:**-*ı, -n, -da*
   Sayfa 41
   Satır: **6**
   Yakın.

meḥāfil ü Kürsī eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī ḳaṣaba-i İzniḳ ḳurbında Tirse nām ḳaryede ḳadem-

3. **ḳurbında:**-*ı, -(n)da*
   Sayfa 65
   Satır: **13**
   Yakın.

aġlasa ve ḳurbında olan aġaca iplik baġlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve aġlayan çocuḳ māderini

4. **ḳurbında:**-*ı, -(n)da*
   Sayfa 70
   Satır: **9**
   Yakın.

maḥrūse-i Burusa ḳurbında Gemlik Ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-ı Ṣaġīr nām ḳaryeden ẓuhūr ve Şeyḫ Receb

kürek:

1. **kürek:**
   Sayfa 7
   Satır: **14**
   Kürek.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ ve kürek ve süpürge

küşe-i inzivāda:

1. **küşe-i inzivāda:**-*da*
   Sayfa 68
   Satır: **10**
   Kelime Tipi: **-**
   İnziva köşesi.

muḥteremeleri taṣarrufında olan menzilde küşe-i inzivāda menzil gūşesinde muḳīm oldı Baʿdehu

küşenişīn-i ʿuzlet:

1. **küşenişīn-i ʿuzlet:**
   Sayfa 68
   Satır: **18**
   Kelime Tipi: **-**
   Yanlızlık köşesinde oturma anlamına gelir. Uzlet; Arapça, halktan uzaklaşıp, onlardan ayrı yaşamak anlamında bir kelimedir. Müride başlangıç hâlinde kötü ahlaktan uzaklaşmak için uzlet gerekir.

dāmād-ı feżāil-nihādları ʿAbdullah Efendiye fāriġ olup kendüler küşenişīn-i ʿuzlet ve taʿlīm-i ʿulūma

küşenişīn-i ʿuzlet olup:

1. **küşenişīn-i ʿuzlet olup:**-*up*
   Sayfa 65
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   Bir köşeye çekilmiş insanlardan uzak, yalnız başına yaşamak.

de küşenişīn-i ʿuzlet olup inşāʾ-i mescid-i şerīf ve maʿbed-ı münīf idüp ol maḳām-ı hümāyūnda genc-

küs-ı rıḥlet:

1. **küs-ı rıḥlet:**
   Sayfa 63
   Satır: **22**
   Kelime Tipi: **-**
   Ölüm davulu. II Ölüm.

Şerafeʾd-din Efendiye ḳarīndür tārīḫ üçünci güni Cumʿā nevşebān tārīḫ-i şevvālüñ Meded āh küs-ı rıḥlet

küstāḫ:

1. **küstāḫlıḳdur:**-*lıḳ, -dur*
   Sayfa 8
   Satır: **1**
   Saygısız, kaba, terbiyesiz (kimse).

meşāyıḫ ḳatında çoḳ söylemek küstāḫlıḳdur çoḳ söyleme buyurdu Andan ṣoñra kelimāt vākiʿ

2. **küstāḫlıġından:**-*lıġ, -ı, -(n)dan*
   Sayfa 22
   Satır: **19**
   Saygısız, kaba, terbiyesiz (kimse).

dāmānına yüzler sürüp küstāḫlıġından istiġfār ider ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire ṭalep iden bize gelsün

3. **küstāḫlık:**-*lık*
Sayfa 24
Satır: **23**
Saygısız, kaba, terbiyesiz (kimse).

nice ẕikruʾllah idersüñ bu küstāḫlık yetmez iken inkār daḫı idersin

kütāh idüp:

1. **kütāh idüp:**-*üp*
Sayfa 17
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Kısa tutmak.

istiʿdādı ẓāhir ü nümāyān olduḳda fuḳarā zebānların kütāh idüp itiʿraf iderler Baʿdehu Eşref-zāde Sulṭān

kütahya:

1. **kütahyada:**-*da*
Sayfa 71
Satır: **5**
Kütahya ili.

meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada Seyyid ʿÖmeroġlu
nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

ḳuṭb:

1. **ḳuṭb:**
Sayfa 61
Satır: **11**
Manevi mertebelerin en yükseğinde bulunan kimse; zahir ve batın alemlerinin idarecisi, alemin kalbi, alemde Hak'ın halifesi vaziyetindeki insan-ı kamil. Metindeki anlamı ise Allah'ın yol gösterdiği yolda gitmesi anlamında kullanılmıştır.

göçdi Eşref-zāde ʿİzzeʾd-din Efendi ḳuṭb iken tāriḫ-i intiḳālleridür 1153 Menḳıbe bir gün

ḳuṭbeʾd-din eʾl-iznikī ḥażretleri:

1. **ḳuṭbeʾd-din eʾl-iznikī ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 22
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
İsmi Muhammed bin Muhammeddir. " Kutbuddin İzniki" diye şöhret bulmuştur. Hanefî mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindendir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa'dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik'te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik'de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbüddin Camii'nin XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

zamānda fāżıl-ı Rūm Ḳuṭbeʾd-din eʾl-İzniḳī Ḥażretleri
ḥayātda imiş Eşref-zāde Ḥażretlerine vaḳt-i

ḳuṭbüʾl- muḥaḳḳıḳīn:

1. **ḳuṭbüʾl- muḥaḳḳıḳīn:**
Sayfa 3
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Hakikati,gerçeği bulup meydana çıkaranların en büyüğü,en ileri geleni.

Ḳuṭbüʾl- muḥaḳḳıḳīn eʾş-Şeyḫ eʾs-Seyyid ʿAbdullah İbn-i Eşref ibn-i Muḥammedüʾl-Mışrī

ḳuṭbüʾl-ʿārifīn:

1. **ḳuṭbüʾl-ʿārifīn:**
Sayfa 69
Satır: **7**
Âriflerin kutbu, en büyüğü, en yücesi.

fuḳarāsıyla iḫtilāṭ iderek Ḳuṭbüʾl-ʿārifīn Gavsüʾl-vāṣilīn Eşref-zāde Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendiden tevbe

kütüb-i kesīre:

1. **kütüb-i keşīre:**
Sayfa 64
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Pek çok kitap.

olup kütüb-i keşīre taḥrīr buyurmışlardur Raḥmetullahi ʿaleyh Sinān Dede Ḳuddise Sırruhu

kuʿūd eyledi:

1. **ḳuʿūd eyledi:**-*di*
Sayfa 70
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Oturmak.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan ṭaşra çıḳup ābdest alup Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile ḳuʿūd eyledi

ḳuʿūd iderler:

1. **ḳuʿūd iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 13
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Oturmak.

gelmez Bir daḫı Hū dirler hemān bir kere Lebbeyk Sulṭānum bize ḳıyduñuz diyüp ḳuʿūd iderler

ḳuʿūd idüp:

1. **ḳuʿūd idüp:**-*üp*
Sayfa 28
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Oturmak.

ḫalvetḫānelerine getürüp iclās iderler ve pādişāh Ḥażretleri kendüsi edeb ve tevāżuʿ birle ḳuʿūd idüp

ḳuzu:

1. **ḳuzu:**
Sayfa 6
Satır: **16**
Kendinden yaşça küçükler için kullanılan kuzum, canım vb. gibi bir sevgi ve samimiyet ifadesi.

idüñ deyü niyāz itdükde Emir Sulṭān Ḳuddise Sırrahu Ḥażretleri buyururlar ki ḳuzu biz Pīr ve

L

lākin:

1. **lākin:**
Sayfa 4
Satır: **7**
Lâkin, ancak, ama.

bulunduġı meşhūrdur Lākin şöhretden ictināb idüp iḫtifāyı münāsib görmişler ve her ne kim anlar

2. **lākin:**
Sayfa 55
Satır: **17**
Lâkin, ancak, ama.

Eşrefiyede seccāde-i meşīḫata cālis oldılar lākin ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli

lāle:

1. **lāle:**
Sayfa 36
Satır: **14**
Halkalı zincir.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

lā-yaʿḳıl olurlar:

1. **lā-yaʿḳıl olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 27
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Aklı başından gitmek, kendinden geçmek.

cümle serāsime olup lā-yaʿḳıl olurlar Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri dervīşlere varuñ şu yüki

lebbeyk:

1. **lebbeyk:**
Sayfa 13
Satır: **21**
"Buyurun efendim, emredin" anlamlarında bir seslenme sözü.

gelmez Bir daḫı Hū dirler hemān bir kere Lebbeyk Sulṭānum bize ḳıyduñuz diyüp ḳuʿūd iderler

2. **lebbeyk:**
Sayfa 36
Satır: **5**
"Buyurun efendim, emredin" anlamlarında bir seslenme sözü.

Lebbeyk dirler buyururlar ki hiç ʿāşıḳ uyur mı ʿāşıḳa ḫôd uyḫu olmaz ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

lebbeyk sulṭānum:

1. **lebbeyk sulṭānum:**
Sayfa 24
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Buyurun efendim, emredin" anlamlarında bir seslenme sözü.

ʿAbdüʾr-raḥīm-i faḳīr dedüm ki Lebbeyk Sulṭānum buyurdular ki ne işlersin dedüm ki ẕikruʾllah

levāzım:

1. **levāzımlarını:**-*lar, -ı, -n, -ı*
Sayfa 11
Satır: **8**
Gerekli olan şeyler, gereçler, ihtiyaçlar.

saʿādetḫānelerinde bir oda taḫliyye idüp ve anda iskān itdürüp levāzımlarını rūẕ-be-rūẕ iʿṭā iderler

likin:

1. **likin:**
Sayfa 16
Satır: **13**
Lâkin, ancak, ama.

ḳullanmak olmaz likin siz de bir tefaḫḫuṣ idüñ belki ṣucaġız bulasız siz Sulṭān Eşref-zāde daḫı

2. **likin:**
Sayfa 28
Satır: **12**
Lâkin, ancak, ama.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek istiḳbāliñüz kāfidür deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ ve teʾḫīr iderler likin

3. **likin:**
Sayfa 29
Satır: **5**
Lâkin, ancak, ama.

şefīḳadur likin zebānlarında bir maraż peydā oldı tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

4. **likin:**
Sayfa 31
Satır: **3**
Lâkin, ancak, ama.

ḫānḳāhlarında ḳarar iderler likin pādişāh Ḥażretlerinüñ derūnlarını nār-ı muḥabbet iḥrāḳ idüp

5. **likin:**
Sayfa 45
Satır: **2**
Lâkin, ancak, ama.

kesmeğe cemʿiyet idüp Kūhistāne revāne olduḳda bir küçük tencerede bir miḳdār pirinç şorbası götürüp likin

6. **likin:**
Sayfa 52
Satır: **11**
Lâkin, ancak, ama.

yanında nüzūl olınup likin hava yaġmurlu olmaġla ṣayd olmayup Aġulıḳ nām mevżiʿde nüzūl olınup

7. **likin:**
Sayfa 62
Satır: **22**
Lâkin, ancak, ama.

itmeyüp her Cumʿa gün İzniḳde āsitāneye teşrīf buyurup likin içerü girmezler imiş ve ṭaşra

lisān:

1. **lisānlarından:**-*lar, -ı, -(n)dan*
Sayfa 10
Satır: **16**
Dil.

ṣoñra eyyüşeyʾün varaḳ Yā Rūmī kelāmı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ lisānlarından sütūde ider

2. **lisānında:**-*ı, -n, -da*
Sayfa 25
Satır: **14**
Dil.

Meḥmed Ḫān * ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ vālidesinüñ lisānında ekle marażı

lisān-ı saʿādetlerinden:

1. **lisān-ı saʿādetlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 48
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Saadetli lisan.

enbiyānuñ mübārek lisān-ı saʿādetlerinden bu kelām ṣādır olıcaḳ ġayrı şehzādelerüñ başlarından

lisenetihi:

1. **lisenetihi:**
Sayfa 71
Satır: **21**
Tarih.

Ketebehüʾl-faḳīr Muḥammed Zeki fī ḫamsi şehr-i rebiʾül-āḫir lisenetihi aḥdā ve tisʿīne ve mieteyni ve elfe 1291 Barekallahü Lenā velekum

lutf eyle:

1. **luṭfeyle:**
Sayfa 16
Satır: **18**
Iyilik ve ihsanda bulunmak.

ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız iḥsān eyle diyüp başını

lütfuʾl-lah:

1. **lütfuʾl-lah:**
Sayfa 56
Satır: **29**

(öl. İznik, 1104/1692): Sır Ali Efendi'nin Sayfa bir oğlu ve Hamdi-i Sânî'nin kardeşidir.Lütfullah Efendi de babasının yanında gönül terbiyesini tamamlamış olan bir Eşrefî dervişidir.

Derdmend Lüṭfuʾl-lah ile hem-dem olup dīdesin Dôst yüzine dūş idenlere ṣala gelsün berü

M

mā bā-heme yārīm:

1. **mā bā-heme yārīm:**
   Sayfa 57
   Satır: **20**
   Kelime Tipi: **-**
   Biz (ise) herkesin dostuyuz.

zādeʾ-i ṭabʿ-ı şerīfleridür Mā ṣāf dilāyım be-kes kīne dārīm Ḫalḳest be-men düşmen mā bā-heme yārīm

mā ṣāf dilāyım:

1. **mā ṣāf dilāyım:**-*ına*
   Sayfa 57
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Biz saf gönüllüyüz.

zādeʾ-i ṭabʿ-ı şerīfleridür Mā ṣāf dilāyım be-kes kīne dārīm Ḫalḳest be-men düşmen mā bā-heme yārīm

mā ṣāḥ-ı dıraḫtīm pür-ez mīveʾ-i tevḥīd:

1. **mā ṣāḥ-ı dıraḫtīm pür-ez mīveʾ-i tevḥīd:**-*īm*
   Sayfa 57
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   Biz tevhid meyvesi ile dolu ağacın dalıyız.

Mā ṣāḥ-ı dıraḫtīm pür-ez mīveʾ-i tevḥīd Her reh-güẕerī senk zened ʿār ne-dārim Şeyḫ-i mezbūr

maʿārif-i ilāhī:

1. **maʿārif-i ilāhī:**
   Sayfa 5
   Satır: **5**
   Kelime Tipi: **-**
   Ilahi marifet, ilahi ilim, ilahi hüner.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

maʿārif-i ilahīyyeye:

1. **maʿārif-i ilahīyyeye:**-*(y)e*
   Sayfa 36
   Satır: **8**
   Kelime Tipi: **-**
   İlâhî bilgiler.

Ḥażretleri gözin açup bir daḫı nevme ṭālibe olmaz Baʿdehu nice esrār keşf olup maʿārif-i İlahīyyeye

maʿbed-ı münīf idüp:

1. **maʿbed-ı münīf idüp:**-*üp*
   Sayfa 65
   Satır: **10**
   Kelime Tipi: **-**
   Yüce mabet yapmak.

de kūşenişīn-i ʿuzlet olup inşāʾ-i mescid-i şerīf ve maʿbed-ı münīf idüp ol maḳām-ı hümāyūnda genc-

māder:

1. **māderinüñ:**-*i, -nüñ*
   Sayfa 50
   Satır: **32**
   Anne.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

2. **māderini:**-*i, -n, -i*
   Sayfa 65
   Satır: **14**
   Anne.

aġlasa ve ḳurbında olan aġaca iplik bağlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve aġlayan çocuḳ māderini

maġḍūb:

1. **maġḍūb:**
   Sayfa 40
   Satır: **4**
   Gazep olunmuş, cezalandırılmış.

Maḥmūd Paşanuñ ḫalāsın niyāz iderler ol Pīre-zen Maḥmūd Paşanuñ maġḍūb idügin istimāʿ idicek el-

maġsel:

1. **maġsel:**
   Sayfa 32
   Satır: **9**
   Yıkanma yeri, gasilhâne.

iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿẓʿ iderler ve fuḳarā bir miḳdār ẕikre

2. **maġsel:**
Sayfa 32
Satır: **11**
Yıkanma yeri, gasilhâne.

meşġūl olurlar Nāgāh Sulṭān Eşref-zāde maġsel üzerinde mübārek dīdelerüñ açup ve yed-i şerīfleriñ

māh:

1. **māh:**
Sayfa 55
Satır: **8**
Ay.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice māh u sāl riyāżāt ve mücāhedāt iştiġāl üzere iken

2. **māh:**
Sayfa 58
Satır: **7**
Ay.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede istiḫlaf itmekle nice māh u sāl ḳarye-i mezbūrede ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

maḥal:

1. **maḥalde:**-*de*
Sayfa 18
Satır: **1**
Yer II alan.

Ḥażretleri ol maḥalde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinüñ ḳadem-i saʿādet-tevʾemlerine yüz

2. **maḥālden:**-*den*
Sayfa 24
Satır: **15**
Yer II alan.

gelmedi ben daḫı hemān ol maḥālden gidüp alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ önüne vaʿżʿ eyledüm

3. **maḥalde:**-*de*
Sayfa 27
Satır: **23**
Yer II alan.

ol maḥalde olan ʿavām

4. **maḥalden:**-*den*
Sayfa 34
Satır: **22**
Yer II alan.

uzad ayaġunı yāḫūd uzadurum buyururlar Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol maḥalden on yedi kimesne

5. **maḥalde:**-*de*
Sayfa 38
Satır: **15**
Yer II alan.

Menḳıbe muḫkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb gūşūne bir

6. **maḥalde:**-*de*
Sayfa 39
Satır: **21**
Yer II alan.

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn vardur adı filāndur bizden selām idüñ Maḥmūd Paşanuñ ḫalāṣıçün

7. **maḥālde:**-*de*
Sayfa 43
Satır: **19**
Yer II alan.

elma alan dervīş ol maḥālde ṭurur ʿAbdürraḥīm Tırsī Hay efendüm deyüp mübārek ḳademine düşer

maḥall:

1. **maḥalle:**-*e*
Sayfa 17
Satır: **2**
Yer II alan.

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol ṣu olan maḥalle varurlar görürler ki ṣu henüz çıḳup

2. **maḥalle:**-*e*
Sayfa 66
Satır: **12**
Yer II alan.

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol gün ki Sinān Dede Ḫażretleri ol maḥalle varurlar balıḳçılar balıḳ

maḥalle:

1. **maḥalleyi:**-*yi*
Sayfa 40
Satır: **1**
Yer II alan.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve ol ḫātūnı bulurlar ve Sulṭān Eşref-zādenüñ selāmını īṣāl iderler ve

maḥalle ahālisi:

1. **maḥalle ahālisi:**-*si*
Sayfa 34
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Mahalle halkı.

tevāżuʿ idi ḫālā merḳad-ı münīrleri olan maḥalle

ahālisi inkār üzere olup rencīde iderler imiş ḥatta

maḥalle-i mezbūrede:

1. **maḥalle-i mezbūrede:**-*de*
Sayfa 67
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Sözü edilmiş olan mahalle.

Burusada Ḥamza Bey maḥallesinde medfūn olmaġla merḥūm maḥalle-i mezbūrede ṭokuz yüz

maḥall-i mürtefiʿde:

1. **maḥall-i mürtefiʿde:**-*de*
Sayfa 63
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Yüce yer.

mürtefiʿde medfūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ ʿAvnullah Efendi * Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendinüñ oġlıdur

maḫbūs:

1. **maḫbūs:**
Sayfa 36
Satır: **18**
Bir yere kapatılmış, hapsedilmiş.

Hersek nām-maḥalde ḳalup ol gice anda yaturlar ammā ol Maḫbūs vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

2. **maḫbūs:**
Sayfa 37
Satır: **19**
Bir yere kapatılmış, hapsedilmiş.

Maḫbūs daḫı bīdār olup görür ki cümlesi ḫābda hemān miskīn fırṣatı ġanimiyyet bilüp elinde

3. **maḫbūsı:**-*ı*
Sayfa 37
Satır: **13**
Bir yere kapatılmış, hapsedilmiş.

iderler dirler ki şimdi paşaya buluşılmaz Maḫbūsı ṣabāḥ divāna getürelüm deyüp yoldan gelmiş bītāb

4. **maḫbūsuñ:**-*uñ*
Sayfa 37
Satır: **15**
Bir yere kapatılmış, hapsedilmiş.

adamlar ʿazm-i cāmeḫāb iderler Maḫbūsuñ daḫı üzerine nevm ġalebe idüp bir miḳdār uyuduḳda

maḫbūs-ı derdmend:

1. **maḫbūs-ı derdmend:**
Sayfa 36
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Dertli mahbus (hapsedilmiş).

rūşen-zamīr yanına gelüp dir ki ṣakın ḫavf itme biz seni ḫalāṣ iderüz Maḫbūs-ı derdmend der ki

2. **maḫbūs-ı derdmend:**
Sayfa 38
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Dertli mahbus (hapsedilmiş).

ʿayn deyüp destine destere alup körepesini ḳaṭʿ ḳaṭʿ ider maḫbūs-ı derdmend bendinden rehā bulduḳda

maḥdūm-ı mükerremleri:

1. **maḥdūm-ı mükerremleri:**-*ler, -i*
Sayfa 67
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
Saygı değer, hürmete lâyık oğul.

Ḥażretlerinüñ maḥdūm-ı mükerremleri ʿumdetüʾl vāṣilīn zübdetüʾl-kāmīlin

mahıbb-i ṣādıklar:

1. **maḥıbb-i ṣādıḳlar:**-*lar*
Sayfa 38
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Dostluğunda samîmî ve vefâlı olan, dostluk bağlarının gerektirdiği vefâyı gösteren, sadâkatli dost.

maḥıbb-i ṣādıḳlar dünyā ġamından ve āḫiret ʿazābından ḫalāṣ olmaḳ biʾṭ-ṭariḳüʾl-evlādur

maḥlaṣ-ı şerīfleri:

1. **maḫlaṣ-ı şerīfleri:**-*ler, -i*
Sayfa 57
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli, kutlu mahlasları.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı ebyāt u eşʾār buyurmışlardur nitekim bu rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

mahlūḳ:

1. **maḫlūḳ:**
Sayfa 20
Satır: **9**
Ar. Halk olunmuş, yaratılmış.

cümle maḫlūḳ Ḥaḳḳ Teʿālānuñ bendesidür anuñ içün ḫalḳdan Ḥaḳḳa ḳaçmışdur çün şaḫṣ-ı

maḥlūl olmaġıla:

1. **maḥlūl olmaġıla:***-maġ, -ıla*
Sayfa 58
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Dağılmak.

maḥlūl olmaġıla pederlerinüñ himmet-i ʿaliyyesiyle zāviye-i mezbūreye mutaṣarrıf olmışdur biñ yüz

maḥlūṭ:

1. **maḫlūṭdur:***-dur*
Sayfa 5
Satır: **22**
Katılmış, karıştırılmış, karışık.

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

maḥmūd paşa:

1. **maḥmūd paşa:**
Sayfa 39
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmed'in sadrazamlarından, "Mahmut Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinen devlet adamı "Adni" mahlasıyla şiir de yazardı.

merḥūm Maḥmūd Paşa Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinden münīb imiş Sulṭān Eşref-zādeden

2. **maḥmūd paşa:**
Sayfa 40
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmed'in sadrazamlarından, "Mahmut Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinen devlet adamı "Adni" mahlasıyla şiir de yazardı.

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa iken bī-günāh oġlumı aşmış idi ḫarāretle ol zamān beddu ʿā itmiş idim

3. **maḥmūd paşa:**
Sayfa 40
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmed'in sadrazamlarından, "Mahmut Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinen devlet adamı "Adni" mahlasıyla şiir de yazardı.

adamları meʾyūs olup İstanbula gelüp bu ḥāli Maḥmūd Paşaya iʿlām iderler Maḥmūd Paşa daḫı

maḥmūd paşanuñ:

1. **maḥmūd paşanuñ:***-nuñ*
Sayfa 39
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmed'in sadrazamlarından, "Mahmut Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinen devlet adamı "Adni" mahlasıyla şiir de yazardı.

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn vardur adı filāndur bizden selām idüñ Maḥmūd Paşanuñ ḫalāṣıçün

2. **maḥmūd paşanuñ:***-nuñ*
Sayfa 40
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmed'in sadrazamlarından, "Mahmut Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinen devlet adamı "Adni" mahlasıyla şiir de yazardı.

Maḥmūd Paşanuñ ḫalāsın niyāz iderler ol Pīre-zen Maḥmūd Paşanuñ maġḍūb idügin istimāʿ idicek el-

3. **maḥmūd paşanuñ:***-nuñ*
Sayfa 40
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmed'in sadrazamlarından, "Mahmut Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinen devlet adamı "Adni" mahlasıyla şiir de yazardı.

Maḥmūd Paşanuñ ḫalāsın niyāz iderler ol Pīre-zen Maḥmūd Paşanuñ maġḍūb idügin istimāʿ idicek el-

maḥmūd paşanuñ adamları:

1. **maḥmūd paşanuñ adamları:***-lar, -ı*
Sayfa 40
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Mahmut Paşa'nın adamları.

adamları meʾyūs olup İstanbula gelüp bu ḥāli Maḥmūd Paşaya iʿlām iderler Maḥmūd Paşa daḫı

maḥmūd paşaya:

1. **maḥmūd paşaya:**-*ya*
Sayfa 40
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmed'in sadrazamlarından, "Mahmut Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinen devlet adamı "Adni" mahlasıyla şiir de yazardı.

adamları meʾyūs olup İstanbula gelüp bu ḥāli Maḥmūd Paşaya iʿlām iderler Maḥmūd Paşa daḫı

maḥmūd paşayı:

1. **maḥmūd paşayı:**-*yı*
Sayfa 39
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmed'in sadrazamlarından, "Mahmut Paşa-yı Veli" lakabıyla bilinen devlet adamı "Adni" mahlasıyla şiir de yazardı.

Ḥażretlerinüñ vezīri Maḥmūd Paşayı bir cüzʾī cürümle Yedi Kule nām mevżiʿde ḥaps ider meğer

maḥrūm:

1. **maḥrūmlıġa:**-*lıġ, -a*
Sayfa 25
Satır: **1**
Yoksun, nasipsiz.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa bāʿiṣdür eğer bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

maḥrūm olup:

1. **maḥrūm olup:**-*up*
Sayfa 50
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Mahrum olmak, yoksun kalmak.

olduġı eclden çeşm-i dili nā-bīnā olup dü-cihānda didār-ı Ḥaḳḳdan maḥrūm olup ḫüsrāna giriftār

maḥrūsa-i burusada:

1. **maḥrūsa-i burusada:**-*da*
Sayfa 4
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Büyük şehir Bursa.

ẓāhirde olmışdur dirler Baʿdehu maḥrūsa-i Burusada ḫavāḳīn-i ʿOṣmāniyyeden Çelebi Sulṭān

maḥrūse-i burusa:

1. **maḥrūse-i burusa:**
Sayfa 70
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Büyük şehir Bursa.

maḥrūse-i Burusa ḳurbında Gemlik Ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-ı Ṣaġīr nām ḳaryeden ẓuhūr ve Şeyḫ Receb

maḥrūse-i burusa ḳażāsına:

1. **maḥrūse-i burusa ḳażāsına:**-*(n)a*
Sayfa 71
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Büyük şehir Bursa Kazası.

Eşrefī maḥrūse-i Burusa ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık nām ḳażā ḳurālarından Gedikvirān nām ḳaryede

maḥrūse-i merkūmeye:

1. **maḥrūse-i merḳūmeye:**-*(y)e*
Sayfa 71
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen büyük şehir (Bursa).

idüp maḥrūse-i merḳūmeye hicret ve ʿazīzlerinden dem-be-dem aḫẕ-ı ruḥāniyyet itmişler idi bu ḥāl-i

maḥrūse-i mezbūrda:

1. **maḥrūse-i mezbūrda:**-*da*
Sayfa 71
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen büyük şehir.(Bursa).

buyurmışlardur Maḥrūse-i mezbūrda Ḥażreti Emīr Zāviyesi maḳberesinde defīn ve duʿā-yı müslimīne

māʾil olup:

1. **māʾil olup:**-*up*
Sayfa 67
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Yönelmek, meyletmek.

meşāyiḫ-ı ṭarīḳat-ı ʿaliyye ʿāsitānına ilticāya māʾil olup ḳaṣaba-i İzniḳde āsūde olan Ġavṣiʾl-vāṣılīn

2. **māʾil olup:**-*up*
Sayfa 68
Satır: **5**

Kelime Tipi: **-**
Yönelmek, meyletmek.

ve inḳıṭāʿa māʾil olup ṭarīḳat-ı ʿāliyye-i
Ḳādiriyyeden Şeyḫ Ḥamdi Aḥmed Efendiye seccādeyi

maḳām:

1. **maḳāmumuz:**-*umuz*
Sayfa 8
Satır: **17**
Ar. İnsanın gösterdiği faaliyetle ulaştığı, sıkıntılara katlanarak azimli bir şekilde gerçekleştirdiği merhale.

Sulṭānum seyr ü sülūk tamāmı şimdiki maḳāmumuz mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur Ḥācī Bayrām-ı Velī

2. **maḳāmdan:**-*dan*
Sayfa 9
Satır: **3**
Ar. İnsanın gösterdiği faaliyetle ulaştığı, sıkıntılara katlanarak azimli bir şekilde gerçekleştirdiği merhale.

maḳāmdan fetḥüñ şehr-i Hamāda mütemekkin olan imām-ı ʿālem ʿĀrif-i Rabbāni Ḥażreti Şeyḫ

maḳām-ı hümāyūnda:

1. **maḳām-ı hümāyūnda:**-*da*
Sayfa 65
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Yüce, mübarek makam.

de kūşenişīn-i ʿuzlet olup inşāʾ-i mescid-i şerīf ve maʿbed-ı münīf idüp ol maḳām-ı hümāyūnda genc-

maḳām-ı mübāreke:

1. **maḳām-ı mübāreke:**
Sayfa 65
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek makamları.

ṭarīḳat ve aḫẕ ü iẕn ü icāzet idüp gelüp Burusada ḥālā mezār-ı müteberrikleri olan maḳām-ı mübāreke

maḳarr-ı devletine:

1. **maḳarr-ı devletine:**-*i, -n, -e*
Sayfa 31
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Devletin başkenti (İstanbul).

taʿẓīm ile yine maḳarr-ı devletine irsāl iderler Pādişāh Ḥażretleri daḫı tesellī bulup gelüp İstanbula

maḳbere:

1. **maḳberesinde:**-*si, -(n)de*
Sayfa 71
Satır: **18**
Mezar, mezarlık.

buyurmışlardur Maḥrūse-i mezbūrda Ḥażreti Emīr Zāviyesi maḳberesinde defīn ve duʿā-yı müslimīne

maḳrama:

1. **maḳramanı:**-*(n)ı*
Sayfa 42
Satır: **21**
Kenarları işlemeli peşkir, el bezi, havlu, destmal.

düçār olup dir ki aç maḳramanı göreyüm neñ vardur ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

maḳrūn:

1. **maḳrūndur:**-*dur*
Sayfa 69
Satır: **18**
Yakın. II Ulaşmış, kavuşmuş.

eylemişdür zāviyeʾ-i mezbūrede olan türbeʾ-i münīfede medfūn ve duʿāʾ-ı ʿuşşāḳa maḳrūndur

2. **maḳrūndur:**-*dur*
Sayfa 71
Satır: **1**
Yakın. II Ulaşmış, kavuşmuş.

ve ʿazīzleri Şeyḫ Muḥammed Efendiye maḳrūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Eʾş-Şeyḫ Musā Efendi eʾl

maḳṣūd:

1. **maḳṣūdum:**-*um*
Sayfa 42
Satır: **5**
Amaç, niyet, gaye.

diyāra gelmeden maḳṣūdum ancaḳ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sulṭān eyyām-ı şayfda yaylaḳ-ı

maḳṣūda gelelüm:

1. **maḳṣūda gelelüm:**-*elüm*
Sayfa 14
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Maksada gelmek.

maḳṣūda gelelüm çün Eşref-zāde Efendiyi ol gün ḫalvetḫāneden çıḳup Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri daḫı

maḳūle:

1. **maḳūle:**
   Sayfa 10
   Satır: **1**
   Cins, tür, çeşit.

ve ne maḳūle ẕātdur deyü muntaẓırlar iken
Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri yanlarından geçüp

2. **maḳūle:**
   Sayfa 25
   Satır: **1**
   Cins, tür, çeşit.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa bāʿiṣdür eğer bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

māl-a-māl:

1. **māl-a-māl:**
   Sayfa 45
   Satır: **19**
   Dopdolu.

içlerinde envāʿ-ı ṭaʿām māl-a-māl getürüp
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ önüne vaʿżʿ

maʿlūm oldı:

1. **maʿlūm oldı:**-*dı*
   Sayfa 48
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Bilinmek, anlaşılmak.

oldı ki evliyaullah murādullah ile ʿamel iderler imiş

Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

maʿlūm olup:

1. **maʿlūm olup:**-*up*
   Sayfa 10
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Bilgilenmek, haberdar olmak.

Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerine nūr-ı velāyetle
maʿlūm olup biʾẕ-ẕāt kendüleri ḫānḳāh ḳapusından

2. **maʿlūm olup:**-*up*
   Sayfa 15
   Satır: **17**
   Kelime Tipi: **-**
   Bilgilenmek, haberdar olmak.

velāyetle maʿlūm olup dervīşāna Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve ḥālini bildürmek içün

3. **maʿlūm olup:**-*up*
   Sayfa 27
   Satır: **7**
   Kelime Tipi: **-**
   Bilgilenmek, haberdar olmak.

maʿlūm olup ṣalat-ı işrāḳı edādan ṣoñra fuḳarā ile ḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına çıkup ve ḳapucılaruñ

maʿnā:

1. **maʿnā:**
   Sayfa 25
   Satır: **5**
   Anlam.

bu menḳıbeden iki maʿnā var evvela biri budur ki dünyāya şu miḳdār taḳayyüd ḳalbde naḳş olup

2. **maʿnāyı:**-*(y)ı*
   Sayfa 47
   Satır: **14**
   Tasavvuf ehli, rüyaya "maʿnâ" ve "seyr" de derler. Rüyayı anlatırken, "Maʿnâmda şöyle gördüm" derler.

ṣoñra pādişāh benüm oġlum olsun bende bu
maʿnāyı daima ilḥāḥ iderdüm bir şeb rüʾyamda

mānendi olmayup:

1. **mānendi olmayup:**-*ma, -(y)up*
   Sayfa 67
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **Deyim**
   Manendi olmamak II Benzeri olmamak.

mānendi olmayup muḥaḳḳīḳ ve müdaḳḳīḳ
dānişmend olup o tārīḫde Burusada merḥūm

māniʿ olınca:

1. **māniʿ olınca:**-*ınca*
   Sayfa 25
   Satır: **7**
   Kelime Tipi: **-**
   Engel olmak.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca var ḳıyās eyle ki
daḫı ziyādesinüñ żararı ne ola biri daḫı budur ki

maraż:

1. **maraż:**
Sayfa 29
Satır: **5**
Hastalık.

şefīḳadur likin zebānlarında
bir maraż peydā oldı
tekellüme iḳtidārı yoḳdur
eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

2. **maraż:**
Sayfa 35
Satır: **15**
Hastalık.

aġzına almış Bi-Keremillahi-
Teʿālā ol maraż defʿ
olmış Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esāsı ol

maraż-ı ṭāʿūna:

1. **maraż-ı ṭāʿūna:**-*a*
Sayfa 59
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Veba illeti.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe
Ṣāliḥāndan bir ḫātūn
maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup
ġāyet żaʿīfe ve

maraż-ı ṭāʿūndan:

1. **maraż-ı ṭāʿūndan:**-*dan*
Sayfa 59
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Veba illeti.

sebʿīn māʾṣadaḳınca altmış
üç yaşında iken
maraż-ı ṭāʿūndan vefāt
itmekle Burusada Eyüb

marīż:

1. **marīża:**-*a*
Sayfa 35
Satır: **13**
Hasta.

Marīża olan aġzına alsun
defʿ olur deyü
buyurmışlar ve anlar daḫı
adam irsāl idüp getürüp

māʾṣadaḳ:

1. **māʾṣadaḳınca:**-*ınca*
Sayfa 59
Satır: **3**
Tasdik olunan/edilen husus.

sebʿīn māʾṣadaḳınca altmış
üç yaşında iken
maraż-ı ṭāʿūndan vefāt
itmekle Burusada Eyüb

māsivā:

1. **māsivādan:**-*dan*
Sayfa 56
Satır: **27**
Allah'tan başka her şey. İnsanı Allah'tan uzaklaştıran, dünyaya bağlayan her şey.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk
eyleyüp hem ḳalbini
Māsivādan boş idenlere ṣala
gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa
eyleyüben iştiġal ẕikr-i
Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala
gelsün berü

maʿṣūm:

1. **maʿṣūmı:**-*ı*
Sayfa 41
Satır: **20**
Küçük çocuk.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faḳīhe buyururlar ki
Bu maʿṣūmı bize virüñ
taʿlīm-i ʿilm ü edeb idelüm

maẓlūmen:

1. **maẓlūmen:**
Sayfa 37
Satır: **2**
Zulüm görmüş, haksızlığa uğramış bir halde.

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İzniḳde
oluram çünki sen maẓlūmen
bizüm yanumuza

meʿan:

1. **meʿan:**
Sayfa 9
Satır: **13**
Beraber.

ḥaliyle ve kerīmeleriyle
meʿan ḳalḳup Ḥamāya
giderler meğer hikmet-i
Rabbāni ol sene Şeyḫ

2. **meʿan:**
Sayfa 39
Satır: **6**
Beraber.

ḳadem-i saʿādetlerine rū-māl
olup dir ki Sulṭānum
Abduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretleri Sulṭānumla meʿan
değül

3. **meʿan:**
Sayfa 70
Satır: **5**
Beraber.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan
ṭaşra çıḳup ābdest alup
Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile
ḳuʿūd eyledi

4. **meʿan:**
Sayfa 70

Satır: **6**
Beraber.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan
ṭaşra çıḳup ābdest alup
Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile
ḳuʿūd eyledi

meʿārif-i ilāhiyeye:

1. **meʿārif-i ilāhiyeye:***-ye*
Sayfa 44
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ı bilme ve tanıma.

merātib-i ʿāliyeye nāʾil ve
meʿārif-i İlāhiyeye
ıṭṭılaʿ-ı ḫāṣıl u ḫilāfet virüp
seccādelerini daḫı teslīm

mecāl yokdur:

1. **mecāl yoḳdur:***-dur*
Sayfa 40
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Güç yok.

şimden ṣoñra dönmeye
mecāl yoḳdur hemān
tedārikde olsun deyü cevāb
virür Maḥmūd Paşanuñ

mecāli ḳalmaz:

1. **mecāli ḳalmaz:***-maz*
Sayfa 31
Satır: **5**
Kelime Tipi: **Deyim**
Güç kalmamak, güçsüzleşmek.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār
ḫaşlarından birḳaç
adam alup tebdīl-i ṣūret ile
İzniḳe gelürler ve

meclis:

1. **meclisden:***-den*
Sayfa 48
Satır: **11**
Oturacak yer, nâdî, encümen.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden ḳaldururlar
bu ḥālde iken bīdār oldum ve
feryād eyledüm ve

2. **meclislerinde:***-ler, -i, -(n)de*
Sayfa 66
Satır: **3**
Oturacak yer, nâdî, encümen.

Tırsī Ḥażretleri meclislerinde
olan dervīşāna
buyurur ki bizüm Sinān
Dede Allahüekber didüği

3. **meclisinde:***-i, -(n)de*
Sayfa 69
Satır: **21**
Oturacak yer, nâdî, encümen.

ider ki bir gün Şeyḫ-i
müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde
ḥāżır idüm Eşrefzāde
fuḳarāsından olup Tirede

meclis-i ʿāli:

1. **meclis-i ʿāli:**
Sayfa 47
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Yüce meclis, toplantı.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

meclis-i şerīflerinden:

1. **meclis-i şerīflerinden:***-ler, -i, -n, -den*
Sayfa 41
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Yüce meclis, kutlu meclis.

meclis-i şerīflerinden dūr u
mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i
Faḳīh-ḥānelerine alup

mecmuʿa-i laṭīfe itmişdür:

1. **mecmuʿa-i laṭīfe itmişdür:***-miş, -dür*
Sayfa 69
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Kelimelerle açıkça anlatılamayan, ancak rumuzlu olarak ehline sezdirilen ince anlamlı kitap yazmak.

telḫīṣ itmişdür ve Edʿiyyeʾ-i
meʾsūreyi cemʿ idüp
bir mecmuʿa-i laṭīfe itmişdür
Raḥmetullahi ʿAleyh

mecnūn:

1. **mecnūna:***-a*
Sayfa 70
Satır: **3**
Çıldırmış, deli, dîvâne.

fuḳarānun timārḫānecisi
Şeyḫdür deyüp mecnūna
gel kişi senüñle ābdest
alalum deyüp elini çözüp

mecnūn oldı:

1. **mecnūn oldı:***-dı*
Sayfa 70
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Mecnun gibi olmak. || *Delirmek.*

mecnūn oldı Tımarḫāneye ḳosunlar deyü Mezbūruʾş-Şeyḫ Muḥammed Efendi dahī

mecẕūbān-ı ilāhīyeden:

1. **mecẕūbān-ı ilāhīyeden:**-*den*
Sayfa 5
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Ilahi cezbeye tutularak kendinden geçmiş olanlar.

Sülūk itmek dāʿiyesinde ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī olup ol zamānda Burusada mecẕūbān-ı İlāhīyeden

meded:

1. **meded:**
Sayfa 63
Satır: **22**
Yardım, lutuf.

Şerafeʾd-din Efendiye ḳarīndür tāriḫ üçünci güni Cumʿā nevşebān tāriḫ-i şevvālüñ Meded āh kūs-ı rıḥlet

medfūn:

1. **medfūndur:**-*dur*
Sayfa 55
Satır: **10**
Toprağa gömülmüş, defnedilmiş (ölü).

biñ altmış ṭoḳuz tāriḫinde irtiḥāl buyurup Sulṭān Eşref-zāde türbesinde medfūndur Şeyḫ Ḥamdī-i

2. **medfūn:**
Sayfa 58
Satır: **3**
Toprağa gömülmüş, defnedilmiş (ölü).

medfūn olduḳları buḳʿa-i münīfede medfūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi

3. **medfūndur:**-*dur*
Sayfa 58
Satır: **3**
Toprağa gömülmüş, defnedilmiş (ölü).

medfūn olduḳları buḳʿa-i münīfede medfūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi

4. **medfūndur:**-*dur*
Sayfa 59
Satır: **5**
Toprağa gömülmüş, defnedilmiş (ölü).

Efendi zāviyesinde medfūndur vefātına mevālīden Müʾmin-zāde Ḥasīb Efendi bu tāriḫi gūyen

5. **medfūndur:**-*dur*
Sayfa 63
Satır: **11**
Toprağa gömülmüş, defnedilmiş (ölü).

mürtefiʿde medfūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ ʿAvnullah Efendi * Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendinüñ oġlıdur

6. **medfūn:**
Sayfa 65
Satır: **11**
Toprağa gömülmüş, defnedilmiş (ölü).

i maḫzūn gibi medfūn ve seng-i mezārı nişāngāh-ı ehl-i derūndur her kim olursa varup mezārı üzre

7. **medfūndur:**-*dur*
Sayfa 68
Satır: **23**
Toprağa gömülmüş, defnedilmiş (ölü).

meḳābirde medfūndur taṣavvufda zādüʾl-ḳavāfil fī-ṭayyiʾl-merāḥil nām kitābı

8. **medfūn:**
Sayfa 69
Satır: **18**
Toprağa gömülmüş, defnedilmiş (ölü).

eylemişdür zāviyeʾ-i mezbūrede olan türbeʾ-i münīfede medfūn ve duʿāʾ-ı ʿuṣṣāḳa maḳrūndur

9. **medfūn:**
Sayfa 70
Satır: **20**
Toprağa gömülmüş, defnedilmiş (ölü).

idüp müstaḫlef olmışlar idi biñ altmış sekiz tāriḫinde intiḳāl buyurup zāviye-i Eşrefīyede medfūn

medfūn olmaġla:

1. **medfūn olmaġla:**-*maġ, -la*
Sayfa 67
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Defnedilmek, gömülmek.

Burusada Ḥamza Bey maḥallesinde medfūn

olmaġla merḥūm maḥalle-i mezbūrede ṭokuz yüz

medrese-i celīlesinde:

1. **medrese-i celīlesinde:**-*si, -nde*
Sayfa 4
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yüce medrese.

Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ medrese-i celīlesinde dānişmend olup

medrese-i mezbūrede:

1. **medrese-i mezbūrede:**-*de*
Sayfa 64
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen, sözü edilmiş olan medrese.

Burusada Ḳaragüllü nām mevżiʿde Ferhādiye Medresesinde dānişmend olup medrese-i mezbūrede

meğer:

1. **meğer:**
Sayfa 8
Satır: **3**
"Meğerse, oysa, oysaki" anlamlarında bağlaç.

olmadı meğer ki vāḳıʿam olaydı Anı daḫı ki edeb birle söyleyüp taʿbīr itdürür idüm Bu denlü zamān

2. **meğer:**
Sayfa 9
Satır: **14**
"Meğerse, oysa, oysaki" anlamlarında bağlaç.

ḥaliyle ve kerīmeleriyle meʿan ḳalḳup Ḥamāya giderler meğer hikmet-i Rabbāni ol sene Şeyḫ

3. **meğer:**
Sayfa 20
Satır: **13**
"Meğerse, oysa, oysaki" anlamlarında bağlaç.

nām ḳaryeye götürüp bir ḫāneye ḥaps ider meğer ol şaḥṣıñ bir ʿacūze vālidesi var imiş vālidesine

4. **meğer:**
Sayfa 20
Satır: **18**
"Meğerse, oysa, oysaki" anlamlarında bağlaç.

ṣubaşıya götüreyüm ve müjdegānesin alayum dir ve çifte gider meğer ol Pīrezeniñ başı devletlü imiş

5. **meğer:**
Sayfa 22
Satır: **2**
"Meğerse, oysa, oysaki" anlamlarında bağlaç.

Eşref-zāde Ḥażretleri zamān-ı saʿādetlerinde ṣalat-ı fecrī bir miḳdār karanlıḳda ḳılarlar imiş Meğer ol

6. **meğer:**
Sayfa 23
Satır: **10**
"Meğerse, oysa, oysaki" anlamlarında bağlaç.

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o melʿūnı ḳabżam içine alup şıḳdum meğer ol şeyṭan-ı racīm idi avucum

7. **meğer:**
Sayfa 39
Satır: **12**
"Meğerse, oysa, oysaki" anlamlarında bağlaç.

Ḥażretlerinüñ vezīri Maḥmūd Paşayı bir cüzʾī cürümle Yedi Kule nām mevżiʿde ḥaps ider meğer

8. **meğer:**
Sayfa 51
Satır: **17**
"Meğerse, oysa, oysaki" anlamlarında bağlaç.

tamāmüʾl-ḫāṭıra meğer Şeyḫ Efendi Ḥażretleri daḫı hālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında olan zeytūn

9. **meğer:**
Sayfa 52
Satır: **6**
"Meğerse, oysa, oysaki" anlamlarında bağlaç.

Ḥamdī Efendi Ḥażretleri bir gün Kilise Dağı ṭarafına teferrüce teşrīf itmişler meğer geyik

10. **meğer:**
Sayfa 66
Satır: **8**
"Meğerse, oysa, oysaki" anlamlarında bağlaç.

buyururlar Menḳıbe bir gün Sinān Ḥażretleri İzniḳ Gölünüñ sāḥilinde teferrüce varurlar meğer

mehcūr:

1. **mehcūr:**
Sayfa 41
Satır: **15**
Uzaklaşmış, ayrılmış. ayrı düşmüş.

meclis-i şerīflerinden dūr u mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i Faḳīh-ḥānelerine alup

mehd-i rāhatda:

1. **mehd-i rāḥatda:**-*da*
Sayfa 65
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Rahat beşik.

cānından bīzār eylese bereket-i ziyāreti ile mehd-i rāḥatda istirāḥat itmesi muʿayyen ü muḥaḳḳaḳdur

mehil virmişdür:

1. **mehil virmişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 23
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Zaman bırakmak, süre tanımak.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

meḳābir:

1. **meḳābirde:**-*de*
Sayfa 68
Satır: **23**
Mezarlar.

meḳābirde medfūndur
taṣavvufda zādüʾl-ḳavāfil
fī-ṭayyiʾl-merāḥil nām kitābı

mekān:

1. **mekānından:**-*ı, -n, -dan*
Sayfa 16
Satır: **19**
Yer, mahal.

secdeden refʿ ider hemān secdesi mekānından bir aʿlā ṣucağız revāne olur
Eşref-zāde Ḥażretleri ol

2. **mekānını:**-*ı, -n, -ı*
Sayfa 17
Satır: **14**
Yer, mahal.

Ḥażretleri buyurur ki Rūmī misāfir olmaġla benefşenüñ mekānını bulmamışsıñ gibi Sulṭān

meḳūle:

1. **meḳūle:**
Sayfa 50
Satır: **32**
Çeşit.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

melāike-i kirām:

1. **melāike-i kirām:**
Sayfa 46
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Yüce melekler.

behişt-i cāvidān ṭaʿāmı irsāl eyledi ve buyurdılar ki ol melāike-i kirām yörükler ṣuretinde

melek:

1. **melekler:**-*ler*
Sayfa 46
Satır: **16**
Allah (cc)'un nurdan yaratmış olduğu mahluklardan her biri.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler
ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle veʿālā kemāl-i

2. **melekleriyle:**-*ler, -i, -(y)le*
Sayfa 46
Satır: **18**
Allah (cc)'un nurdan yaratmış olduğu mahluklardan her biri.

kereminden bizüm ḫidmetümüzde olan müʾminleri taʿẓīm için ḳudret-i sofrasından melekleriyle

melʿūn:

1. **melʿūn:**
Sayfa 23
Satır: **14**
Allah'ın lanetine uğramış, rahmetinden mahrum kalmış, lanetlenmiş, lanetli şeytan.

ölmezem sen beni öldürmek istersüñ didüm ki melʿūn benim mürīdlerimiñ ve aḥibbālarumuñ

2. **melʿūn:**
Sayfa 23
Satır: **18**
Allah'ın lanetine uğramış, rahmetinden mahrum kalmış, lanetlenmiş, lanetli şeytan.

ḥālet-i nezʿde yanlarına varup īmanlarına ḳaṣd itmem Sulṭān Eşref-zāde dīr ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā

3. **melʿūnı:**-*ı*
Sayfa 23
Satır: **9**
Allah'ın lanetine uğramış, rahmetinden mahrum kalmış, lanetlenmiş, lanetli şeytan.

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o melʿūnı ḳabżam içine alup ṣıḳdum meğer ol şeyṭan-ı racīm idi avucum

memālik:

1. **memālik:**
Sayfa 49
Satır: **1**
Memleket, ülke.

niçe emṣār u memālik fetḥ olındı cümleden biri Mışır ve Şām-ı Şerīf ve Ḥaremeyn-i Şerīfeyn

menʿ ider:

1. **menʿ ider:**-*er*
Sayfa 22
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Engel olmak, müsade etmemek.

ider Bir miḳdār tevaḳḳuf idüp yine işāret iderler yine menʿ ider üçünci işāretlerinde yine Mevlānā

2. **menʿ ider:**-*er*
Sayfa 22
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Engel olmak, müsade etmemek.

ider Bir miḳdār tevaḳḳuf idüp yine işāret iderler yine menʿ ider üçünci işāretlerinde yine Mevlānā

menʿ iderler:

1. **menʿ iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 22
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Engel olmak, müsade etmemek.

Ḳuṭbeʾd-din menʿ iderler Eşref- zāde Efendi hemān bir kerre Molla Ḳuṭbeʾd-dine naẓar idüp şarḳ ṭarafına

menāḳıb-ı ʿaliyyelerinden:

1. **menāḳıb-ı ʿaliyyelerinden:**-*ler, -i, -n, -den-lerinden*
Sayfa 3
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Övülecek yüce vasıflar.

yetmiş kerāmāt-ı ẓāhirelerinden ve menāḳıb-ı ʿaliyyelerinden sıḳātdan mesmūʿ olduġı vech üzre

menāḳıb-ı āliyyelerine:

1. **menāḳıb-ı āliyyelerine:**-*ler, -i, -(n)e*
Sayfa 3
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Yüce menkıbeler.

menāḳıb-ı āliyyelerine mübāşeret olındı benüm ruḥum Bilecikī Muṣliḥiʾd-din Efendi ki Eşref-zāde

menāḳıb-ı vefiyātına:

1. **menāḳıb-ı vefiyātına:**-*ı, -n, -a*
Sayfa 41
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Vefat hikayeleri.

ḫulefāsınuñ ẓuhūra gelen ḫavārıḳ-ıʿādāt u menāḳıb-ı vefiyātına āġāz olındı Veʾs-selām Zīb-i

menḳıbe:

1. **menḳıbelerden:**-*ler, -den*
Sayfa 17
Satır: **20**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

ve anı alup ḥużuruñuza geldüm İmdi bu menḳıbelerden Eşref-zāde Efendinüñ kemāl-i

2. **menḳıbe:**
Sayfa 19
Satır: **15**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

nirān Menḳıbe Ḥażreti Eşref-zāde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinden gelüp İzniḳe teşrīf

3. **menḳıbe:**
Sayfa 21
Satır: **21**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

Menḳıbe Sulṭān

4. **menḳıbe:**
Sayfa 23
Satır: **2**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

ẓann ile ʿāmilsin ammā dervīşān-ı muʿāyene ve müşāhede ile ʿāmillerdür
Menḳıbe Şeyḫüm

5. **menḳıbe:**
Sayfa 24
Satır: **1**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

bildüm buyurmışlar Menḳıbe Şeyḫüm Sulṭānum
Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu Ḥażretleri

6. **menḳıbe:**
Sayfa 25
Satır: **12**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

ve nuḳūşı görür zīra gözlüye gizli yoḳdur
Menḳıbe Selāṭin-i ʿiẓāmdan Ebuʾl-Feth Sulṭān

7. **menḳıbeden:**-*den*
Sayfa 25
Satır: **5**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

bu menḳıbeden iki maʿnā var evvela biri budur ki dünyāya şu miḳdār taḳayyüd ḳalbde naḳş olup

8. **menḳıbe:**
Sayfa 31
Satır: **16**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

umūr-ı memālik-i İslāmiyye ile muḳayyed olur
Menḳıbe Bilecikli Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Ḳuddise

9. **menḳıbe:**
Sayfa 34
Satır: **13**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

Menḳıbe Mervīdür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ġāyet ḥalīm ve ṣāḥib-i

10. **menḳıbe:**
Sayfa 35
Satır: **2**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

āsitāneʾ-i ʿāliyyesine ʿaẓīm riʿāyet üzere olurlar
Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdülḳādir Necīb Efendi

11. **menḳıbe:**
Sayfa 35
Satır: **17**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-

efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

vaḳitdendür diyerek naḳl buyurmışlar Menḳıbe muḥkīdür ki Eşref- zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ

12. **menḳıbe:**
Sayfa 36
Satır: **9**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

vāṣıl olurlar Menḳıbe mervīdür ki Sulṭān Eşref-zāde bu dār-ı ġurūrdan sarāy-ı sürūra irtiḥāl

13. **menḳıbe:**
Sayfa 38
Satır: **15**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

Menḳıbe muḥkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb gūşūne bir

14. **menḳıbe:**
Sayfa 39
Satır: **9**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

olur Menḳıbe mervīdür ki Ebuʾl-Feth Sulṭān Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān

15. **menḳıbe:**
Sayfa 41
Satır: **12**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

aḳrabāsındandur ṣoñra Tirseye gelüp tavaṭṭun itmişlerdür Menḳıbe Ḥażreti Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm

16. **menḳıbe:**
Sayfa 42
Satır: **13**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

Menḳıbe Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri mürīdliği ḥālinde her bār Sulṭān Eşref-zādeye ilḥāḥ

17. **menḳıbe:**
Sayfa 44
Satır: **18**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

ḫāk mezārdur Ḳuddis ellahü Sırrahuʾl-aʿlā Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdürraḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ

18. **menḳıbe:**
Sayfa 46
Satır: **22**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

geldüklerüne sebeb yörükler ṣāfī müʾminler olduḳları ecldendür Menḳıbe merḥūm Şeyḫ

19. **menḳıbe:**
Sayfa 49
Satır: **6**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

nuṣretlerin ziyāde eyleye āmīn yā mucibeʾs-Sāʾilīn Menḳıbe Bāḳıye-iʾs-selef mürşid-i kāmil

20. **menḳıbe:**
Sayfa 50
Satır: **9**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

olurlar Menḳıbe Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi Ḥażretlerinden menḳūldür ki ʿāzizüm Şeyḫüm

21. **menḳıbe:**
Sayfa 50
Satır: **25**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾṣ-Şeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ ẕebān-ı dürefşanlarından mesmūʿ oldı ki

22. **menḳıbe:**
Sayfa 51
Satır: **10**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

şerīfleri Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīflerindedür Raḥmetullahi ʿaleyh Menḳıbe

23. **menḳıbe:**
Sayfa 52
Satır: **4**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Efendiye getürür anlar daḫı ḥāżır olan fuḳarāya tevziʿ iderler Menḳıbe Şeyḫ

24. **menḳıbe:**
Sayfa 59
Satır: **11**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe Ṣāliḥāndan bir ḫātūn maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup ġāyet żaʿīfe ve

25. **menḳıbe:**
Sayfa 61
Satır: **12**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

göçdi Eşref-zāde ʿİzzeʾd-din Efendi ḳuṭb iken tāriḫ-i intiḳālleridür 1153 Menḳıbe bir gün

26. **menḳıbe:**
Sayfa 65
Satır: **17**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

Raḥmullahi ʿaleyhi ve ʿalā eslāfihi Menḳıbe Şeyḫ Sinān Dede Ḥażretleri Şeyḫi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīnüñ

27. **menḳıbe:**
Sayfa 66
Satır: **7**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

buyururlar Menḳıbe bir gün Sinān Ḥażretleri İzniḳ Gölünüñ sāḥilinde teferrüce varurlar meğer

28. **menḳıbe:**
Sayfa 69
Satır: **19**
Din büyüklerinin, kahramanların ve târihî şahsiyetlerin üstün

vasıflarını, ahlâkî meziyetlerini, olağanüstü iş ve davranışlarını destânî-efsânevî bir üslûpla anlatan fıkra, hikâye vb.

Menḳıbe Naʿlbantoġlu Maḥallesinde imām ve muḳtedā-yı enām olan Farāʾizżī Muṣṭafa Efendi naḳl

menḳūl:

1. **menḳūldür:**-*dür*
Sayfa 47
Satır: **2**
Nakledilen, rivayet edilen.

Pīr Ḥamdi Efendi Ḥażretlerinüñ vālideleri merḥūme
Züleyḫā Ḥātūndan menḳūldür ki pederüm Sulṭān

2. **menḳūldür:**-*dür*
Sayfa 50
Satır: **10**
Nakledilen, rivayet edilen.

olurlar Menḳıbe Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi Ḥażretlerinden menḳūldür ki ʿāzizüm Şeyḫüm

3. **menḳūldür:**-*dür*
Sayfa 63
Satır: **3**
Nakledilen, rivayet edilen.

itseler red buyururlar imiş menḳūldür ki Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi ġāyet ḫasta olup ʿAbdullah Efendiye

menzil:

1. **menzilde:**-*de*
Sayfa 68
Satır: **9**
Yer, mekân.

muḥteremeleri taṣarrufında olan menzilde kūşe-i inzivāda menzil gūşesinde muḳīm oldı Baʿdehu

menzil gūşesinde:

1. **menzil gūşesinde:**-*(n)de-si, -(n)de*
Sayfa 68
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Mekânının köşesi.

muḥteremeleri taṣarrufında olan menzilde kūşe-i inzivāda menzil gūşesinde muḳīm oldı Baʿdehu

merātib-i ʿāliyeye:

1. **merātib-i ʿāliyeye:**-*ye*
Sayfa 44
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Yüce mertebeler.

merātib-i ʿāliyeye nāʾil ve meʿārif-i İlāhiyeye ıṭṭılaʿ-ı ḥāṣıl u ḫilāfet virüp seccādelerini daḫı teslīm

merdāne ol:

1. **merdāne ol:**
Sayfa 70
Satır: **28**
Kelime Tipi: **-**
Merde, yiğide yakışır surette olmak.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre bahādırlık idüp Cümle ḳır nefsüñ çerisin sen daḫı merdāne ol

merḥūm:

1. **merḥūm:**
Sayfa 39
Satır: **13**
Allah'ın rahmetine kavuşmuş, rahmetli olmuş kimse.

merḥūm Maḥmūd Paşa Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinden münīb imiş Sulṭān Eşref-zādeden

2. **merḥūm:**
Sayfa 46
Satır: **22**
Allah'ın rahmetine kavuşmuş, rahmetli olmuş kimse.

geldüklerüne sebeb yörükler ṣāfī müʾminler olduḳları ecldendür Menḳıbe merḥūm Şeyḫ

3. **merhūm:**
Sayfa 59
Satır: **24**
Allah'ın rahmetine kavuşmuş, rahmetli olmuş kimse.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

4. **merḥūm:**
Sayfa 67
Satır: **2**
Allah'ın rahmetine kavuşmuş, rahmetli olmuş kimse.

Burusada Ḥamza Bey maḥallesinde medfūn olmaġla merḥūm maḥalle-i mezbūrede ṭokuz yüz

5. **merḥūm:**
Sayfa 67
Satır: **12**
Allah'ın rahmetine kavuşmuş, rahmetli olmuş kimse.

mānendi olmayup muḥaḳḳīḳ ve müdaḳḳīḳ
dānişmend olup o tārīḫde Burusada merḥūm

merḥūme:

1. **merḥūme:**
Sayfa 35
Satır: **21**
Allah'ın rahmetine kavuşmuş, rahmetli olmuş, ölmüş müslüman kadın.

merḥūme Zeliḫā Ḥātun vālid-i büzürgvārlarınuñ türbeʾ-i münīfelerinde birḳaç gün iʿtikāfa niyet idüp

2. **merḥūme:**
Sayfa 47
Satır: **1**
Allah'ın rahmetine kavuşmuş, rahmetli olmuş, ölmüş müslüman kadın.

Pīr Ḥamdi Efendi Ḥażretlerinüñ vālideleri merḥūme
Züleyḫā Ḥātūndan menḳūldür ki pederüm Sulṭān

merḳad-ı münīrleri:

1. **merḳad-ı münīrleri:**-*ler, -i*
Sayfa 34
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Nurlu kabir.

tevāżuʿ idi ḥālā merḳad-ı münīrleri olan maḥalle ahālisi inkār üzere olup rencīde iderler imiş ḥatta

merḳad-ı münīrlerinüñ derūnından:

1. **merḳad-ı münīrlerinüñ derūnından:**-*(n)dan-ı, -n, -dan*
Sayfa 36
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Nurlu kabirlerinin içi.

Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ merḳad-ı münīrlerinüñ derūnından bir ṣadā gelür yā Zelīḫā anlar daḫı

mervī:

1. **mervīdür:**-*dür*
Sayfa 14
Satır: **9**
Rivayet edilen, anlatılan, nakledilen.

ider Eşref-zāde Ḥażretlerinden mervīdür ki on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine ḫidmet eyledüm içinde

2. **mervīdür:**-*dür*
Sayfa 17
Satır: **5**
Rivayet edilen, anlatılan, nakledilen.

mervīdür ki ol zamān nevbahār imiş Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki dervīşler bize bir

3. **mervīdür:**-*dür*
Sayfa 31
Satır: **17**
Rivayet edilen, anlatılan, nakledilen.

Sırruhu Ḥażretlerinden mervīdür ki vaḳtaki Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri yā eyyühe'n-nefsü'l

4. **mervīdür:**-*dür*
Sayfa 34
Satır: **13**
Rivayet edilen, anlatılan, nakledilen.

Menḳıbe Mervīdür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ġāyet ḥalīm ve ṣāḥib-i

5. **mervīdür:**-*dür*
Sayfa 36
Satır: **9**
Rivayet edilen, anlatılan, nakledilen.

vāṣıl olurlar Menḳıbe mervīdür ki Sulṭān Eşref-zāde bu dār-ı ġurūrdan sarāy-ı sürūra irtiḥāl

6. **mervīdür:**-*dür*
Sayfa 39
Satır: **9**
Rivayet edilen, anlatılan, nakledilen.

olur Menḳıbe mervīdür ki Ebu'l-Feth Sulṭān Meḥmed Ḫān ʿaleyhi'r-raḥmeti ve'l-ġufrān

7. **mervīdür:**-*dür*
Sayfa 44
Satır: **19**
Rivayet edilen, anlatılan, nakledilen.

ʿāṣā- dārı Ḥabīb Dededen mervīdür ki Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Ḥażretleri Tirse nām yaylaḳda olan

8. **mervidür:**-*dür*
Sayfa 59
Satır: **21**
Rivayet edilen, anlatılan, nakledilen.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

meşāliḫ-i müʾminīn:

1. **meşāliḫ-i müʾminīn:**
Sayfa 14
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Müminlerin meseleleri, işleri.

cemʿiyyet bulmış iken yine meşāliḫ-i müʾminīn içün ruḥını ol cemʿiyyetden ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ

meşāyıḫ:

1. **meşāyıḫ:**
Sayfa 8
Satır: **1**
Şeyh kelimesinin çoğulu. Tasavvuf büyükleri.

meşāyıḫ ḳatında çoḳ söylemek küstāḫlıḳdur çoḳ söyleme buyurdu Andan ṣoñra kelimāt vākiʿ

meşāyıḫ-ı ʿiẓāmdur:

1. **meşāyıḫ-ı ʿiẓāmdur:**-*dur*
Sayfa 25
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Büyük şeyhler.

meşāyıḫ-ı ʿiẓāmdur anlara mürācāt idüp her biri birinden istimdād içün taḫt-ı yedlerinde olan

meşāyiḫ-i maʿrifetdür:

1. **meşāyiḫ-i maʿrifetdür:**-*dür*
Sayfa 3
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf büyüklerini keşfetmek, tanımak, onları anlamak.

maʿrifetdür anlaruñ emirlerinüñ ʿadem-i muḫālefetleridür Ve ʿinden-nās feżāʾillerini neşr

meşāyiḫ-ı ṭarīḳat-ı ʿaliyye:

1. **meşāyiḫ-ı ṭarīḳat-ı ʿaliyye:**
Sayfa 67
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Yüce tarikatın şeyhleri.

meşāyiḫ-ı ṭarīḳat-ı ʿaliyye ʿāsitānına ilticāya māʾil olup ḳaṣaba-i İzniḳde āsūde olan Ġavṣiʾl-vāṣılīn

mescid:

1. **mescidlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 22
Satır: **5**
Mescit, Müslümanların vakit namazlarını kılmaları ve ibâdetlerini yerine getirmeleri için yapılan, içinde cuma ve bayram namazları kılınmayan minâresiz, minbersiz küçük câmi.

müsteḥabbı taʿlīm itmek niyyetine mescidlerine gelür Eşref-zāde Ḥażretleri yine ʿādet-i ḳadīmeleri

mescid-i şerīfde:

1. **mescid-i şerīfde:**-*de*
Sayfa 38
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek mescit.

gülbangu ẕikruʾllah ṣādāsı gelür yaylaḳda Pınarbaşında olan mescid-i şerīfde olmaḳ ẓannıyla

meşġūl iken:

1. **meşġūl iken:**
Sayfa 35
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Meşgul durumdayken.

envaʿ-ı ʿibādet ve ṭaʿāte meşġūl iken bir şeb üzerlerine

meşġūl oldı:

1. **meşġūl oldı:**-*dı*
Sayfa 12
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Bir işle uğraşmak.

ve şükr idüp secdeye vardı Baʿdehu ḥużūr-ı tāmmıla kendü ḥāline meşġūl oldı Çün eyyām-ı erbaʿīn

meşġūl oldum:

1. **meşġūl oldum:**-*du, -m*
Sayfa 24
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Uğraşmak, meşgul olmak.

varup ḫalvetḫānemde ẕikruʾllaha ile meşġūl oldum Sulṭān Eşref-zāde baña nidā eyleyüp eytdi ki Yā

meşġūl olmışlardur:

1. **meşġūl olmışlardur:**-*mış, -lar, -dur*
Sayfa 21
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Uğraşmak, meşgul olmak.

kenārında bir ṣavmaʿa binā itdi Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri andaʿ ibādet ü ṭāʿate meşġūl olmışlardur

meşġūl oluñ:

1. **meşġūl oluñ:**-*uñ*
Sayfa 11
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Bir işle uğraşmak.

ı ḳalble ḫālinize meşġūl oluñ Şeyḫ Efendi Ḥażretleri bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām daḫı bī-nihāye ve dest

meşġūl olup:

1. **meşġūl olup:**-*up*
Sayfa 45
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Bir işle uğraşmak.

yine ḫidmete meşġūl olup vaḳt-i ẓuhūr olduḳda ezān-ı şerīf ḳıraʾāt olınup herkes tecdīd-i vużū idüp

2. **meşġūl olup:**-*up*
Sayfa 4
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Bir işle uğraşmak, herhangi bir şeyle vakit geçirmek.

Ḥażretleri ʿālem-i şebābda ʿulūm-ı ẓāhireye ile meşġūl olup ḫatta baʿżılar ḳırḳ sene taḥṣīl-i ʿilm-i

3. **meşġul olup:**-*up*
Sayfa 19
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Uğraşmak, meşgul olmak.

ṭālibānı molaya meşġul olup Müzekkiʾn- Nüfūs ve Ṭarīḳat-nāme nām iki cild kitāb taṣnīf ve teʾlīf

meşġūl olur:

1. **meşġūl olur:**-*ur*
Sayfa 21
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Uğraşmak, meşgul olmak.

meşġūl olur Pīrezen ṭaşra dan ẕikruʾllah avāzın istimāʿ idicek hemān ḳalbine bir nār-ı muḥabbet

meşġūl olurdum:

1. **meşġūl olurdum:**-*ur, -du, -m*
Sayfa 24
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Uğraşmak, meşgul olmak.

idüp yine ḫālüme meşġūl olurdum bir gün pazarda bir ḫidmetleri var imiş varup ol ḫidmeti edā

meşġūl olurlar:

1. **meşġūl olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 11
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Bir işle uğraşmak.

olurlar ammā birḳaç gün mürūr itdükde ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından ḫuṭūr ider ki

2. **meşġūl olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 32
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Uğraşmak, meşgul olmak.

meşġūl olurlar Nāgāh Sulṭān Eşref-zāde maġsel üzerinde mübārek dīdelerüñ açup ve yed-i şerīfleriñ

meşhūr:

1. **meşhūrdur:**-*dur*
Sayfa 4
Satır: **7**
Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

bulunduġı meşhūrdur Lākin şöhretden ictināb idüp iḫtifāyı münāsib görmişler ve her ne kim anlar

2. **meşhūrdur:**-*dur*
Sayfa 59
Satır: **9**
Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve kerem ile meşhūrdur ve kerāmāt-ıʿaliyye ile muʿteḳid-i

3. **meşhūr:**
Sayfa 64
Satır: **14**
Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr ʿilm ü fażlla meşhūr ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

4. **meşhūr:**
Sayfa 67
Satır: **5**
Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

ʿaṣırda ʿilm ü fażlla meşhūr olan Sulṭān Murad Ḫān-ı S̱ānī cāmiʿi imāmı olan Muḥyiʾd-din Efendiden

5. **meşhūr:**-, -
Sayfa 70
Satır: **11**
Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

Efendi dinmekle meşhūr idi ʿUlema-iʿaṣrından aḫz̲-ı ʿulūm itdükden ṣoñra mülāzım u müderris

6. **meşhūr:**
Sayfa 71
Satır: **5**
Herkesçe bilinen, adı sanı her tarafa yayılmış, ünlü, şöhretli.

meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada Seyyid ʿÖmeroġlu nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

meşīḫat idüp:

1. **meşīḫat idüp:**-*üp*
Sayfa 71
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Bir tekkeye şeyh olma durumu, şeyhlik, mürşitlik etmek.

merḳūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene meşīḫat idüp Baʿdehu zāviye-i merḳūmeyi terk

mesmūʿ oldı:

1. **mesmūʿ oldı:**-*dı*
Sayfa 50
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
İşitilmek.

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾṣ-Şeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ z̲ebān-ı dürefşanlarından mesmūʿ oldı ki

mesmūʿ olduġı:

1. **mesmūʿ olduġı:**-*duġ, -ı*
Sayfa 3
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
İşitilmek.

yetmiş kerāmāt-ı ẓāhirelerinden ve menāḳıb-ı ʿaliyyelerinden s̱iḳātdan mesmūʿ olduġı vech üzre

mesrūr itdüklerinden:

1. **mesrūr itdüklerinden:**-*dük, -ler, -i, -n, -den*
Sayfa 10
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Sevindirmek.

ṭaşra çıḳup hezār-ı lüṭuf ve ʿarż-ı iştiyak birle Eşref-zādeye mülāḳī olup mesrūr itdüklerinden

mestāne ol:

1. **mestāne ol:**
Sayfa 70
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Sarhoş olmak, kendinden geçmek.

İlahī Gel bugün ʿışḳuñ şarābın içüben mestāne ol Gel bugün nāmus u ʿārı terk idüp dīvāne ol

mest-i müdām olup:

1. **mest-i müdām olup:**-*up*
Sayfa 56
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
Şarap serhoşu olmak II Aşk serhoşu olmak.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala gelsün berü Dôst ṣedāsın gūş idenler ṣala gelsün berü Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere ṣala gelsün berü

mesṯūr olan:

1. **meşṭūr olan:**-*an*
Sayfa 56
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Gizlenmek.

vardur nitekim bu ḥāşiyede meşṭūr olan zāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī

meşyistan:

1. **meşyistan:**
Sayfa 45
Satır: **17**
Yol.

şoñra meşyistan içinde yörükler ṭāifesi şeklinde bir bölük cemāʿat gelürler ellerinde sofraları var

mevāʾid-i fevāid:

1. **mevāʾid-i fevāid:**
Sayfa 67
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Faydalı sofra.

fevāid taʿlīminden telezzüz idüp ḥatta Tefsīr-i Keşşāfī min-evvelihi ilā-āḫirihi oḳuyup ʿilmde

mevāid-i feżāʾilinden:

1. **mevāid-i feżāʾilinden:**-*i, -(n)den*
Sayfa 67
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Faziletli sofralar.

mezbūrı alup nice müddet anlar da dānişmend ve mevāid-i feżāʾilinden ḥiṣṣemend oldı mezbūra nice

mevālī:

1. **mevālīden:**-*den*
Sayfa 59
Satır: **5**
Osmanlı devlet teşkîlâtında mevleviyet pâyesine erişmiş üst seviyedeki ilim adamları, mollalar, büyük kadılar.

Efendi zāviyesinde medfūndur vefātına mevālīden Müʾmin-zāde Ḥasīb Efendi bu tārīḫi güyen

mevlānā ḳuṭbeʾd-din:

1. **mevlānā ḳuṭbeʾd-din:**
Sayfa 22
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
İsmi Muhammed bin Muhammeddir. " Kutbuddin İzniki" diye şöhret bulmuştur. Hanefi mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindendir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa'dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik'te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik'de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbüddin Camii'nin XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

Ḳuṭbeʾd-din menʿ iderler Eşref- zāde Efendi hemān bir kerre Molla Ḳuṭbeʾd-dine naẓar idüp şarḳ ṭarafına

2. **mevlāna ḳuṭbeʾd-din:**
Sayfa 22
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
İsmi Muhammed bin Muhammeddir. " Kutbuddin İzniki" diye şöhret bulmuştur. Hanefi mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindendir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa'dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik'te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik'de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbüddin Camii'nin

XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ
ṭarafına baḳar görür ki
ḫurşīd-i
ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

mevżiʿ:

1. **mevżiʿde:**
   Sayfa 39
   Satır: **12**
   Yer, mahal.

Ḥażretlerinüñ vezīri
Maḥmūd Paşayı bir cüzʾī
cürümle Yedi Kule nām
mevżiʿde ḥaps ider meğer

2. **mevżiʿde:**-*de*
   Sayfa 52
   Satır: **12**
   Yer, mahal.

yanında nüzūl olınup likin
hava yaġmurlu olmaġla
ṣayd olmayup Aġulıḳ nām
mevżiʿde nüzūl olınup

3. **mevżiʿde:**-*de*
   Sayfa 52
   Satır: **14**
   Yer, mahal.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar
ihtimām olındı aṣlā müfīd
olmayup altı gün ol mevżiʿde
oturıldı ve havā

4. **mevżiʿde:**-*de*
   Sayfa 64
   Satır: **17**
   Yer, mahal.

Burusada Ḳaragüllü nām
mevżiʿde Ferhādiye
Medresesinde dānişmend
olup medrese-i mezbūrede

meydān-ı ʿışḳ:

1. **meydān-ı ʿışḳ:**
   Sayfa 70
   Satır: **27**
   Kelime Tipi: **-**
   Aşk meydanı.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre
bahādırlık idüp Cümle ḳır
nefsüñ çerisin sen
daḫı merdāne ol

meʾyūs olup:

1. **meʾyūs olup:**-*up*
   Sayfa 40
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   Ümitsiz, karamsar bir duruma düşmek, üzülmek.

adamları meʾyūs olup
İstanbula gelüp bu ḥāli
Maḥmūd Paşaya iʿlām
iderler Maḥmūd Paşa daḫı

meyyit:

1. **meyyiti:**-*i*
   Sayfa 12
   Satır: **18**
   Ölü, cenaze.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber
dervīşān içinde şāyiʿ olup
baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe
gidelüm bir meyyiti

mezār:

1. **mezārdur:**-*dur*
   Sayfa 44
   Satır: **17**
   Bir kimsenin öldükten sonra gömüldüğü yer, kabir.

ḫāk mezārdur Ḳuddis ellahü
Sırrahuʾl-aʿlā
Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdürraḥīm
Tırsī Ḥażretlerinüñ

2. **mezārı:**-*ı*
   Sayfa 65
   Satır: **12**
   Bir kimsenin öldükten sonra gömüldüğü yer, kabir.

i maḫzūn gibi medfūn ve
seng-i mezārı nişāngāh-ı
ehl-i derūndur her kim olursa
varup mezārı üzre

mezār-ı müteberrikleri:

1. **mezār-ı müteberrikleri:**-*ler, -i*
   Sayfa 65
   Satır: **8**
   Kelime Tipi: **-**
   Mübarek mezarları.

ṭarīḳat ve aḫẕ ü iẕn ü icāzet
idüp gelüp Burusada
ḥālā mezār-ı müteberrikleri
olan maḳām-ı mübāreke

meżāyıḳ:

1. **meżāyıḳa:**-*a*
   Sayfa 16
   Satır: **4**
   Dar bir yer.

Sulṭānum bunda ṣu yoḳdur
Hengām-ı salavātda
meżāyıḳa çekilür Şeyḫ
Ḥażretleri kelāmların işġā

meżbūr:

1. **meżbūr:**
   Sayfa 4

Satır: **9**
Yukarıda adı geçen.

iḫtiyār ider sevāp daḫı andadur ve meżbūr Muḥammed Çelebi rivāyet ider ki Eşref-zāde Sulṭān

2. **mezbūr:**
Sayfa 67
Satır: **21**
Yukarıda adı geçen.

olduḳda mezbūr icāzetleri ile bunda ḳalup baʿdehu āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı derūnında müştaʿil olmaġıla

3. **mezbūra:**-*a*
Sayfa 67
Satır: **18**
Yukarıda adı geçen.

mezbūrı alup nice müddet anlar da dānişmend ve mevāid-i feżāʾilinden ḥiṣṣemend oldı mezbūra nice

4. **mezbūra:**-*a*
Sayfa 69
Satır: **11**
Adı geçen.(Şeyh Muhammed Efendi).

mükerremelerini mezbūra tezvīc idüp dāmād idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ

mezbūr,:

1. **mezbūr,:**
Sayfa 59
Satır: **24**
Yukarıda adı geçen.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

mezbūrı alup:

1. **mezbūrı alup:**-*up*
Sayfa 67
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçeni (kişiyi) almak.

mezbūrı alup nice müddet anlar da dānişmend ve mevāid-i feżāʾilinden ḥiṣṣemend oldı mezbūra nice

mezbūruʾş-şeyḫ:

1. **mezbūruʾş-şeyḫ:**
Sayfa 70
Satır: **2**
Yukarıda adı geçen şeyh.

mecnūn oldı Tımarḫāneye ḳosunlar deyü Mezbūruʾş-Şeyḫ Muḥammed Efendi dahī

meẕkūr:

1. **meẕkūrdur:**-*dur*
Sayfa 56
Satır: **19**
Zikredilmiş.

meẕkūrdur Ḥażreti Şeyḫ ʿAbdullah Efendi İbnüʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Efendi Ḳuddise Sırruhu bu

mı:

1. **mıdur:**-*dur*
Sayfa 8
Satır: **18**
Soru eki.

Sulṭānum seyr ü sülūk tamāmı şimdiki maḳāmumuz mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur Ḥācī Bayrām-ı Velī

2. **mıdur:**-*dur*
Sayfa 8
Satır: **18**
Soru eki.

Sulṭānum seyr ü sülūk tamāmı şimdiki maḳāmumuz mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur Ḥācī Bayrām-ı Velī

3. **mı:**
Sayfa 36
Satır: **5**
Soru eki.

Lebbeyk dirler buyururlar ki hiç ʿāşıḳ uyur mı ʿāşıḳa ḫôd uyḫu olmaz ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

4. **mı:**
Sayfa 48
Satır: **17**
Soru eki.

ʿOsmanıñ nesli münḳaṭiʿ mı olsun bu rıżāʾ-yı Ḥaḳḳa muḫālifdür deyü teslīm eylediler maʿlūm

5. **mi:**
Sayfa 23
Satır: **19**
Mi, soru edatı.

ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü

miftāḫ:

1. **miftāḥını:**-*ı, -n, -ı*
Sayfa 12
Satır: **14**
Anahtar.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri buyururlar
ki var imdi hücrenüñ bābını
kilitleyüp miftāḥını

2. **miftāḥını:**-*ı, -n, -ı*
Sayfa 12
Satır: **16**
Anahtar.

getür dervīş daḫı varup
ḫücreyi kilitleyüp
miftāḥını Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretlerine getürürler

mifżāl- i cihānuñ:

1. **mifżāl- i cihānuñ:**-, -
Sayfa 64
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Alemin fazilet ve şereflisi.

defīn ü pederine vü
birāderine ḳarīndür o mifżāl-
i cihānuñ rıḥletin gūş
itdiğüm birle didüm tārīḫ-i

mihmān olurlar:

1. **mihmān olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 36
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Misafir olmak.

giderken reh-güẕārları İzniḳ
olup anda iki gice
mihmān olurlar Baʿdehu
İstanbula revān olup

miḥrāb:

1. **miḥrāb:**
Sayfa 58
Satır: **10**
Cami ve mescitlerin kıble tarafındaki duvarına açılan oyuk, imamın durduğu yer.

üzere iken irtiḥāl buyurup
zāviye-i mezkūrede
miḥrāb dīvārı verāsında
raḥmet-i Ḥaḳḳa ḳarīndür

miḳdār:

1. **miḳdārı:**-*ı*
Sayfa 22
Satır: **17**
Bir şeyin ölçülebilen, sayılabilen veya azalıp çoğalabilme durumu, nicelik, derece.

miḳdārı mürtefiʿ olmuş
Hemān ol sāʿat Ḥayy
diyüp bir naʿra-i saḫt urup
Sulṭān Eşrefʿiñ

2. **miḳdār:**
Sayfa 25
Satır: **6**
Bir şeyin ölçülebilen, sayılabilen veya azalıp çoğalabilme durumu, nicelik, derece.

bu menḳıbeden iki maʿnā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miḳdār taḳayyüd
ḳalbde naḳş olup

3. **miḳdār:**
Sayfa 45
Satır: **4**
Bir şeyin ölçülebilen, sayılabilen veya azalıp çoğalabilme durumu, nicelik, derece.

ṣaḥanları çoḳ getürür
Kūhistāne varılup ḫidmete
mübāşeret itdüklerinde şol
miḳdār adam cemʿ olur

4. **mikdar:**
Sayfa 63
Satır: **24**
Bir şeyin ölçülebilen, sayılabilen veya azalıp çoğalabilme durumu, nicelik, derece.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah
Efendinün bir evlādı olup
ismi Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergāhda
post-nişīn olup 1228

mil:

1. **mil:**
Sayfa 18
Satır: **17**
Karada 1609, denizde 1852 metre olarak kabul edilen bir uzaklık ölçü birimi.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna
keşf olup bir mil ḳadar
yer gitmiş iken bir kere naẕar
eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

milʿāḳa:

1. **milʿāḳa:**
Sayfa 5
Satır: **13**
Kaşık.

milʿāḳa ile getürüp naẕarında
ḳorlar Abdal Muḥammed
Ḥażretleri milʿāḳayı eline
alup şorbayı

2. **milʿāḳayı:**-*y, -ı*
Sayfa 5

Satır: **14**
Kaşık.

milʿāḳa ile getürüp naẕarında ḳorlar Abdal Muḥammed Ḥażretleri milʿāḳayı eline alup şorbayı

min vedāyiʾ üʾz-zamān ileʾl-faḳīr kesīrüʾl-ʾişyān eʾs-seyyid meḥmed eʾş-şükrü ibn-i ismāʿil ḥakkı:

1. **min vedāyiʾ üʾz-zamān ileʾl-faḳīr kesīrüʾl-ʾişyān eʾs-seyyid meḥmed eʾş-şükrü ibn-i ismāʿil ḥaḳḳı:**
Sayfa 1
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Fakir ve isyankara (İsmail Hakkı oğlu Seyyid Mehmed Şükrü) zamânın hediyesidir.

Eʾş-Şükrü İbn-i İsmāʿil Ḥaḳḳı
Ġaffirallāhu ẕünūbehümā vestur

mina:

1. **minede:**-*de*
Sayfa 59
Satır: **25**
Mekke ile Müzdelife arasında Mescid-i Harâm'ın yaklaşık 7 km. kuzeydoğusunda ve Harem sınırları içinde bulunan Mina şeytan taşlama, kurban kesme, bayram günlerinde konaklama gibi hac ibadetlerinin (menâsik) yapıldığı yer.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

2. **minede:**-*de*
Sayfa 59
Satır: **26**
Mekke ile Müzdelife arasında Mescid-i Harâm'ın yaklaşık 7 km. kuzeydoğusunda ve Harem sınırları içinde bulunan Mina şeytan taşlama, kurban kesme, bayram günlerinde konaklama gibi hac ibadetlerinin (menâsik) yapıldığı yer.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

minbaʿd:

1. **minbaʿd:**
Sayfa 40
Satır: **13**
Bundan sonra.

minbaʿd hayāt-ı dünyādan nā-ümīd olur ol gice nıṣfuʾl-leylde pādişāh ṭarafından adamlar gelüp

min-evvelihi ilā-āḫirihi:

1. **min-evvelihi ilā-āḫirihi:**
Sayfa 67
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Başlangıcından sonuna kadar, bütün teferruâtıyle.

fevāid taʿlīminden telezzüz idüp ḥatta Tefsīr-i Keşşāfī min-evvelihi ilā-āḫirihi oḳuyup ʿilmde

minhācüʾl-ʿābidin:

1. **minhācüʾl-ʿābidini:**-*i*
Sayfa 69
Satır: **2**
Büyük İslâm âlimi İmam Gazâlî'nin, İhyâü Ulûmi'd-Dîn adlı eserinden sonra kaleme aldığı bilinen en son eseri Minhâcü'l-Âbidîn'dir.İmam Gazalî bu eserinde Allah'a kulluk eden bir insanın geçmesi gereken yedi aşamayı, bu aşamalarda karşılaşılan sıkıntıların hal yolunu ortaya koymaktadır.

ve baʿżı resāʾil-i müşkīn-niḳābı olup Şifāʾ-ı Ḳāḍī ʿİyāżı ve İḥyāüʾl-ʿulūmı ve Minhācüʾl-ʿĀbidini

misāfir:

1. **misāfirümüz:**-*ümüz*
Sayfa 15
Satır: **21**
Konuk, ziyaret eden.

buyururlar ki Yā Rūmī misāfirümüz olduñuz ammā size bir żiyāfet idemedük bugün bunda ol

2. **misafiri:**-*i*
Sayfa 16
Satır: **12**
Konuk, ziyaret eden.

güẕār iderler ʿāḳıbetüʾl-emir ṣusuz gelürler Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī gerçi misafiri

3. **misāfirler:**-*ler*
Sayfa 32
Satır: **17**
Konuk, ziyaret eden.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

4. **misāfirlere:**-*ler, -e*
Sayfa 32
Satır: **13**
Konuk, ziyaret eden.

ol misāfirlere uzadıvirdi ve
tövbe virüp telḳīn-i
ẕikr iderler anlar daḫı
mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i

5. **misāfir:**
Sayfa 33
Satır: **17**
Konuk, ziyaret eden.

Birḳaç misāfir geldiler
Tevbe idelüm didiler

misāfir olmaġla:

1. **misāfir olmaġla:**-*maġ, -la*
Sayfa 17
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Geçici, daha sonra ayrılmak üzere bir yerde bulunan kimse: Konuk.

Ḥażretleri buyurur ki Rūmī
misāfir olmaġla
benefşenüñ mekānını
bulmamışsıñ gibi Sulṭān

misin:

1. **misin:**
Sayfa 21
Satır: **11**
İkinci tekil şahıs eki almış soru eki.

sen ol dervīş misin deyince
belī didi çünki

velīden kizb vāḳıʿ olmaz
Pīrezen daḫı ḳadem-i

mışır:

1. **mışır:**
Sayfa 49
Satır: **2**
Mısır ülkesi.

niçe emṣār u memālik feṭḥ
olındı cümleden biri
Mışır ve Şām-ı Şerīf ve
Ḥaremeyn-i Şerīfeyn

miskīn:

1. **miskīn:**
Sayfa 37
Satır: **20**
Sukūn – sukūnet, hareketsiz.

Maḥbūs daḫı bīdār olup
görür ki cümlesi ḫābda
hemān miskīn fırṣatı
ġanimiyyet bilüp elinde

mışraʿ-ı tārīḫleri:

1. **mışraʿ-ı tārīḫleri:**-*ler, -i*
Sayfa 19
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Tarihin düşürüldüğü dize.

olup mışraʿ-ı tārīḫleri Eşref-
zāde ʿazm-i cinān
eyledi * 874 Ḳaddesallahü
Sırrahu ve

miyān:

1. **miyānında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 43
Satır: **17**
Ara, orta.

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ
olan çeşme-sār yanına

varur görür ki muḳeddemen
İzniḳde kendüden

mola:

1. **molaya:**-*ya*
Sayfa 19
Satır: **3**
Ara verme.

ṭālibānı molaya meşġul olup
Müzekkiʾn- Nüfūs ve
Ṭarīḳat-nāme nām iki cild
kitāb taṣnīf ve teʾlīf

molla ḳuṭbeʾd-din:

1. **molla ḳuṭbeʾd-din:**
Sayfa 22
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
İsmi Muhammed bin Muhammeddir. " Kutbuddin İzniki" diye şöhret bulmuştur. Hanefi mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindendir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa'dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik'te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik'de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki

Şeyh Kutbüddin Camii'nin XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

ʿİlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-zādeye varsun Sulṭān Eşref-zāde daḫı buyurur ki Molla Ḳuṭbeʾd-din sen

2. **molla ḳuṭbeʾd-din:**
Sayfa 22
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
İsmi Muhammed bin Muhammeddir. " Kutbuddin İzniki" diye şöhret bulmuştur. Hanefi mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindendir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa'dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik'te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik'de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbüddin Camii'nin XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

üzre müʾezzine iḳāmet eyle deyü īmā eyler Molla Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt olmadı deyü müʾezzini menʿ

molla ḳuṭbeʾd-dine:

1. **molla ḳuṭbeʾd-dine:**-*e*
Sayfa 22
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
İsmi Muhammed bin Muhammeddir. " Kutbuddin İzniki" diye şöhret bulmuştur. Hanefi mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindendir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa'dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik'te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik'de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbüddin Camii'nin XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

Ḳuṭbeʾd-din menʿ iderler Eşref- zāde Efendi hemān bir kerre Molla Ḳuṭbeʾd-dine nażar idüp şarḳ ṭarafına

molla ḳuṭbeʾd-diniñ:

1. **molla ḳuṭbeʾd-diniñ:**-*iñ*
Sayfa 22
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
İsmi Muhammed bin Muhammeddir. " Kutbuddin İzniki" diye şöhret bulmuştur. Hanefi mezhebi fıkıh alimi ve tasavvuf büyüklerindedir. Sultan Yıldırım Bayezid devri alimi ve evliyanın büyüklerindendir. Şakayıkı Numaniye ve Aşıkpaşazade tarihlerinin kaydına göre doğum yeri İznik olup , doğum tarihi hakkında bilgi mevcut değildir. Zamanının birçok âliminden ders okudu. Dînî ilimleri ve zamanının fen bilgilerini Mevlânâ Hasen Paşa'dan öğrendi. Her ilimde mütehassıs bir âlim olarak yetişti. Bilhassa Timur Hân, din ilimlerindeki yüksekliği sebebiyle karşılaştığında ona çok saygı göstermiştir. 821 (m. 1418) senesinde İznik'te vefât etti. Kabri, Bursa – İznik'de Şeyh Kutbuddin İzniki camiindedir. Kabri üzerindeki üstü kubbeli dört köşe türbe ile bitişiğindeki Şeyh Kutbüddin Camii'nin

XV. yüzyıl yapıları olduğu tesbit edilmekle birlikte kimin tarafından inşa edildikleri kesin olarak bilinmemektedir. Cami ve zaviye zaman içinde harap olmuş, türbe ise yakın zamanda onarım görmüştür.

baḳ deyü buyururlar Molla Ḳuṭbeʾd-diniñ çeşm-i nā-bināsından perde izāle iderler Mevlāna

muʿammer olmışdur:

1. **muʿammer olmışdur:**- *mış, -dur*
Sayfa 50
Satır: **36**
Kelime Tipi: **-**
Yaşamak.

Żiyāeddīn Eşrefzāde Pīr Ḥamdī Efendi Ḥażretleri yüz yirmi sene muʿammer olmışdur

muʿayyen:

1. **muʿayyen:**
Sayfa 65
Satır: **16**
Meşhur, bilinen.

cānından bīzār eylese bereket-i ziyāreti ile mehd-i rāḥatda istirāḥat itmesi muʿayyen ü muḥaḳḳaḳdur

mübārek:

1. **mübārek:**
Sayfa 6
Satır: **22**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

Ḥażretlerinden tövbe ve inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya muvāẓabat iderler bir rütbe ki mübārek reʾslerinde

2. **mübārek:**
Sayfa 6
Satır: **23**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

içine benefşe yaġı koyup Eşref
beyinleri oynar Ḥācī Bayrām-ı Velī mübārek elleriyle

3. **mübārek:**
Sayfa 10
Satır: **6**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

fenāları beġāyet kemālde imiş ḥatta rivāyet olınur ki mübārek ḫırkalarınuñ söküklerini dikmeyüp öyle

4. **mübārek:**
Sayfa 10
Satır: **22**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

Rūmī taḫallüṣ itdüklerine sebeb Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleriyle ibtidā mülāḳād olınduḳda mübārek

5. **mübārek:**
Sayfa 13
Satır: **14**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

miḳdār ẕikruʾllah iderler Baʿdehu ʿAzīz Ḥażretleri duʿā idüp bi-zātihi mübārek elleriyle

6. **mübārek:**
Sayfa 16
Satır: **21**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere ṣu yoḳdur deyü iddiʿa

7. **mübārek:**
Sayfa 20
Satır: **1**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

ahāliʾ-i vilāyet istiġfār idüp mübārek ḳademlerine yüzlerin sürüp cerāyim-i güzeştelerinden istiġfār ve

8. **mübārek:**
Sayfa 21
Satır: **14**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

saʿādetlerine yüz sürüp cerāyiminden istiġfar idüp mübārek elleründen bīʿat ü inābet itdiler Eşref-zāde

9. **mübārek:**
Sayfa 26
Satır: **4**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

itdüm eğer ol ʿazīzi daḫı getürürseñüz ümīddür ki mübārek nefesleri berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

10. **mübārek:**
Sayfa 27
Satır: **22**

Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

getürürler hemān Bismillahiʾr-rahmāniʾr-rahīm deyüp mübārek elleriyle ṭulumlaruñ aġızlarını açar

11. **mübārek:**
Sayfa 28
Satır: **18**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

ḫaber olduḳda iskele ṭarafında olan Temür Ḳapuya
ḳarşu gelüp Eşref-zāde Efendinüñ mübārek ellerin

12. **mübārek:**
Sayfa 29
Satır: **9**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

zāde Ḥażretleri hemān mübārek ellerin ceplerine ṣoḳup bir miḳdār nebāt şekeri çıḳarup mübārek

13. **mübārek:**
Sayfa 29
Satır: **10**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

zāde Ḥażretleri hemān mübārek ellerin ceplerine ṣoḳup bir miḳdār nebāt şekeri çıḳarup mübārek

14. **mübārek:**
Sayfa 30
Satır: **20**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

ṣoḥbetleriyle müşerref olduḳlarında hemān Eşref-zāde Ḥażretleri mübārek ellerin refʿ idüp

15. **mübārek:**
Sayfa 32
Satır: **12**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

meşġūl olurlar Nāgāh Sulṭān Eşref-zāde maġsel üzerinde mübārek dīdelerüñ açup ve yed-i şerīfleriñ

16. **mübārek:**
Sayfa 32
Satır: **14**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

ol misāfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telḳīn-i ẕikr iderler anlar daḫı mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i

17. **mübārek:**
Sayfa 39
Satır: **4**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri bir sefīd ahū üzerine süvār olmuş gelür Ḫātūn mübārek

18. **mübārek:**
Sayfa 43
Satır: **20**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

elma alan dervīş ol maḥālde ṭurur ʿAbdürraḥīm
Tırsī Hay efendüm deyüp mübārek ḳademine düşer

19. **mübārek:**
Sayfa 48
Satır: **9**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

enbiyānuñ mübārek lisān-ı saʿādetlerinden bu kelām ṣādır olıcaḳ ġayrı şehzādelerüñ başlarından

20. **mübārek:**
Sayfa 52
Satır: **21**
Hayırlı, uğurlu, kutlu, mukaddes.

olup mübārek dendān-ı şerīfleri şehīd olmasına bāʿis ol idi ki aṣḥāb

mübāşeret itdüklerinde:

1. **mübāşeret itdüklerinde:**-*dük, -ler, -i, -(n)de*
Sayfa 45
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Bir işe girişmek.

ṣaḥanları çoḳ getürür Kūhistāne varılup ḫidmete mübāşeret itdüklerinde şol miḳdār adam cemʿ olur

mübāşeret olındı:

1. **mübāşeret olındı:**
Sayfa 3
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Bir işe başlama, girişme. (OTS, 817).

menāḳıb-ı āliyyelerine mübāşeret olındı benüm ruḥum Bilecikī Muṣliḥiʾd-din Efendi ki Eşref-zāde

mübtelā olup:

1. **mübtelā olup:**-*up*
Sayfa 59
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Yakalanmak.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe Ṣāliḥāndan bir ḫātūn maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup ġāyet żaʿīfe ve

mücāhedāt:

1. **mücāhedāt:**
Sayfa 55
Satır: **8**
Benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için çalışma, uğraşma, mücâdele etme.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice māh u sāl riyāżāt ve mücāhedāt iştiġāl üzere iken

2. **mücāhedāt:**
Sayfa 57
Satır: **15**
Benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için çalışma, uğraşma, mücâdele etme.

mücāhedāt ve riyāżāta ġāyet ihtimām idüp ḳalīlüʾn-nevm ve keşīrüʾl-ḳıyām olmışlardur ve maḫlaṣ-ı

3. **mücāhedāt:**
Sayfa 69
Satır: **14**
Benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için çalışma, uğraşma, mücâdele etme.

zāviyeʾ-i Eşrefiyyeye istiḫlāf buyurmışlar idi anlar daḫı gelüp zāviyeʾ-i merḳūmede mücāhedāt ve

mücāhede:

1. **mücāhede:**
Sayfa 7
Satır: **19**
Benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için çalışma, uğraşma, mücâdele etme.

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile imāmet iderler ḥatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyḫüme on bir sene

2. **mücāhede:**
Sayfa 18
Satır: **8**
Benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için çalışma, uğraşma, mücâdele etme.

yetişmek isterseñ var yedi seneye dek her günde yedişer dane siyāh üzümle mücāhede ve riyāżet

3. **mücāhede:**
Sayfa 68
Satır: **2**
Benlik ve bencillikten kurtulmak ve nefsi yenmek için çalışma, uğraşma, mücâdele etme.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

mücāz:

1. **mücāz:**
Sayfa 53
Satır: **14**
Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış (kimse).

ʿāliyeyi pederleri Pīr Ḥamdi Efendiden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġıla peder-i sāmi-ḳadrleri

2. **mücāz:**
Sayfa 55
Satır: **4**
Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış (kimse).

pesendidür ṭarīḳat-ı ʿāliye-i Ḳādirīyeyi peder-i ʿālī-ḳadrlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġla

3. **mücāz:**
Sayfa 56
Satır: **8**
Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış (kimse).

ferzendidür ṭarīḳat-ıʿaliyeyi pederlerinden görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında pederleri

4. **mücāz:**
Sayfa 56
Satır: **23**
Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış (kimse).

pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef
Hāşiye

5. **mücāz:**
Sayfa 58
Satır: **13**
Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış (kimse).

görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳdan ṣoñra Burusada Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi zāviyesi

6. **mücāz:**
Sayfa 60
Satır: **10**
Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış (kimse).

fażīlet-nişāb daḫı ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında Burusada

7. **mücāz:**
Sayfa 63
Satır: **14**
Kendisine icâzet verilmiş olan, icâzet almış (kimse).

ṭarīḳat-ıʿāliyeyi ʿammīleri Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendiden görüp ve anlardan mücāz ü müstaḫlef

mucibeʾs- sāʾilīn:

1. **mucibeʾs- sāʾilīn:**
Sayfa 49
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
İsteyenlerin isteklerine cevap veren.

nuṣretlerin ziyāde eyleye āmīn yā mucibeʾs-Sāʾilīn Menḳıbe Bāḳıye-iʾs-selef mürşid-i kāmil

müdaḫele:

1. **müdaḫelemiz:**-*miz*
Sayfa 12
Satır: **21**
Ar. Karışma, girişme, el sokma, taarruz. Cem'i: müdâhalât.

Bizüm Şeyḫüñ efʿālinde müdaḫelemiz yoḳdur varuñ siz söyleyün dirler

müdaḳḳīḳ:

1. **müdaḳḳīḳ:**
Sayfa 67
Satır: **11**
Dikkatli, ölçülü ve ince düşünen.

mānendi olmayup muḥaḳḳīḳ ve müdaḳḳīḳ dānişmend olup o tārīḫde Burusada merḥūm

müdāvemet:

1. **müdāvemet:**
Sayfa 68
Satır: **19**
(İş için) Devamlı yapma, ara vermeden, yılmadan sürekli çalışma.

müdāvemet üzre iken biñ yirmi beş senesi ṣevvālüʾl-mükerremüñ selḫinde irādet-i Ḫallāk-ı

müdāvemet itdükden:

1. **müdāvemet itdükden:**-*dük, -den*
Sayfa 64
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Devam etmek.

ḥücre-nişīn olup nice müddet taḥṣīl-i ʿilme müdāvemet itdükden ṣoñra ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye

müddet:

1. **müddet:**
Sayfa 64
Satır: **19**
Süre, zaman, vakit.

ḥücre-nişīn olup nice müddet taḥṣīl-i ʿilme müdāvemet itdükden ṣoñra ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye

2. **müddet:**
Sayfa 67
Satır: **17**
Süre, zaman, vakit.

mezbūrı alup nice müddet anlar da dānişmend ve mevāid-i feżāʾilinden ḥiṣṣemend oldı mezbūra nice

3. **müddet:**
Sayfa 67
Satır: **19**
Süre, zaman, vakit.

müddet raġbet idüp ṣoñra müşārüʾn-ileyh Saʿādeʾd-din Efendi İstanbulda Ṣaḥn müderrisi

4. **müddet:**
Sayfa 68
Satır: **2**
Süre, zaman, vakit.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

müddet-i medīde:

1. **müddet-i medīde:**
Sayfa 44
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Uzun zaman, uzun müddet.

idüp Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden ṣoñra
müddet-i medīde İzniḳde āsitāne-i şerefiyede

müddet-i medīdedür:

1. **müddet-i medīdedür:**-*dür*
Sayfa 32
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Uzun zaman, uzun müddet.

intiḳāl itmiş bulduḳlarından çoḳ feryād ü fiġān
idüp demişler ki müddet-i medīdedür ki

müderris:

1. **müderrisi:**-*i*
Sayfa 67
Satır: **7**
Medrese ve büyük câmilerde yüksek seviyede ders okutan icâzetli âlim, medrese hocası.

ve Sulṭān Murad Ḫān müderrisi Kepenkci-zāde Efendiden taʿallüm ve telemmüz ve mevāʾid-i

2. **müderrisi:**-*i*
Sayfa 67
Satır: **20**
Medrese ve büyük câmilerde yüksek seviyede ders okutan icâzetli âlim, medrese hocası.

müddet raġbet idüp ṣoñra müşārüʾn-ileyh
Saʿādeʾd-din Efendi İstanbulda Ṣaḥn müderrisi

3. **müderris:**
Sayfa 70
Satır: **12**
Medrese ve büyük câmilerde yüksek seviyede ders okutan icâzetli âlim, medrese hocası.

Efendi dinmekle meşhūr idi ʿUlema-iʿaṣrından
aḫẕ-ı ʿulūm itdükden ṣoñra mülāzım u müderris

müderris-i zīşān:

1. **müderris-i zīşān:**
Sayfa 67
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Şanlı medrese hocası.

Sulṭān Bāyezīd Yıldırım medresesinde müderris-i zīşān olan Ḫôca-i Sulṭān Murād Hān-ı Sālis

müʾezzin:

1. **müʾezzine:**-*e*
Sayfa 22
Satır: **7**
Ezan okuyan (kişi).

üzre müʾezzine iḳāmet eyle deyü īmā eyler Molla Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt olmadı deyü müʾezzini menʿ

2. **müʾezzini:**-*i*
Sayfa 22
Satır: **8**
Ezan okuyan (kişi).

üzre müʾezzine iḳāmet eyle deyü īmā eyler Molla Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt olmadı deyü müʾezzini menʿ

müfāraḳat iderler:

1. **müfāraḳat iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 18
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Birbirinden ayrılmak, uzaklaşmak.

eyle Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭaʿāten deyüp müfāraḳat iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

müfīd olmayup:

1. **müfīd olmayup:**-*ma, -(y)up*
Sayfa 52
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Bir işe yaramak, hayırlı, yararlı olmak.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar ihtimām olındı aṣlā müfīd olmayup altı gün ol mevżiʿde oturıldı ve havā

muġtenem eyleye:

1. **muġtenem eyleye:**-*ye*
Sayfa 42
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Nail etmek, nimetlendirmek.

ḳıyāmıʾs-sāʿat münḳarıż eylemeyüp rūz-ı cezāda mülāḳatlarıyla müşerref ve muġtenem eyleye Āmin

muḥabbet idüp:

1. **muḥabbet idüp:**-*üp*
Sayfa 30
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Karşılıklı olarak dostça konuşmak, yârenlik ve sohbet etmek.

ez cān u dil muḥabbet idüp
bī-nihāye sīm ü zer
ʿāṭiyye ḳılur ammā Eşref-
zāde Ḥażretleri bir

muḥabbet-i ezelī:

1. **muḥabbet-i ezelī:**
Sayfa 4
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Başlangıcı olmayan aşk.

veḳāyiʿ sebebiyle muḥabbet-
i ezelī ve ʿināyet-i lem-
yezelī üzerlerine ġālib ve
müstevlī olup ceẕbetüʾn

muhabbet-i ilāhiyeyi:

1. **muḥabbet-i ilāhiyeyi:**-*(y)i*
Sayfa 70
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Allah sevgisi.

baʿdehu Ḳazaẕāne
Medresesinde muḳīm iken
ṭarīḳ-i tedrīsden feraġ gelüp
muḥabbet-i ilāhiyeyi

muḥaḳḳaḳ:

1. **muḥaḳḳaḳdur:**-*dur*
Sayfa 65
Satır: **16**
Doğru olduğu kesin olarak bilinen, doğruluğunda şüphe bulunmayan, doğru, gerçek.

cānından bīzār eylese
bereket-i ziyāreti ile mehd-i
rāḥatda istirāḥat itmesi
muʿayyen ü muḥaḳḳaḳdur

muḥaḳḳīḳ:

1. **muḥaḳḳīḳ:**
Sayfa 67
Satır: **11**
Mârifet ve keşif yoluyla varlıkların, meselelerin hakîkatini bilme seviyesine erişen kimse.

mānendi olmayup muḥaḳḳīḳ
ve müdaḳḳīḳ
dānişmend olup o tārīḫde
Burusada merḥūm

muḥāl:

1. **muḥāldür:**-*dür*
Sayfa 8
Satır: **22**
Olması, gerçekleşmesi, yapılması mümkün olmayan, imkânsız.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire
velīnüñ başı varmaḳ
muḥāldür Eşref-zāde Efendi
Ḥażretleri eydür ki

muḥālif:

1. **muḫālifdür:**-*dür*
Sayfa 48
Satır: **18**
Muhalefet etme, karşı çıkma, uygun düşmeme, zıtlık.

ʿOsmanıñ nesli münḳaṭiʿ mı
olsun bu rıżāʾ-yı
Ḥaḳḳa muḫālifdür deyü
teslīm eylediler maʿlūm

muḥammed çelebi:

1. **muḥammed çelebi:**
Sayfa 4
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Kebīroğulları Muḥammed Çelebi II Adurrahim Tırsi'nin halifesi olan Şeyh Bilecikī Muṣliḥiʾd-din Efendi'nin oğludur.

iḫtiyār ider sevāp daḫı
andadur ve meżbūr
Muḥammed Çelebi rivāyet
ider ki Eşref-zāde Sulṭān

muḥammed efendi:

1. **muḥammed efendi:**
Sayfa 70
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Muhammed (Mehmed) Efendi (ö. 1060/1650) Doğum yeri Bursa'da ilk tahsilinin ardından İznik Eşrefî Âsitânesi şeyhi Sır Ali Efendi'ye intisap ederek tasavvufî terbiyesini tamamladı. İcâzetinin ardından şeyhinin hem damadı, hem de halîfesi olarak irşâd maksadıyla Bursa'ya gönderildi ve İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî Tekkesi'ni tamir edip genişleterek meşîhat makâmına oturdu. 1060/1650 tarihinde vefat eden Mehmed Efendi tekkenin haziresine defnolunmuştur.

mecnūn oldı Tımarḫāneye
ḳosunlar deyü
Mezbūruʾş-Şeyḫ Muḥammed
Efendi dahī

muḥammedüʾl buḫārī eʾş-şehir be-emir sulṭān:

1. **muḥammedüʾl buḫārī eʾş-şehir be-emir sulṭān:**
Sayfa 6
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Osmanlıların kuruluş devrinde yaşayan, tefsir, hadis, kelam alimi ve mutasavvıf. İsmi, Muhammed bin Ali el-Hüseyni el-Buharî olup, lakabı Şemsüddin'dir. 770 (m. 1368) senesinde Buhara'da doğdu. 833 (m. 1430) senesinde Bursa'da veba hastalığından vefat etmiştir. Türbesi, Bursa'da kendi ismiyle anılan caminin yanındadır. Türbesini ziyaret edenler, mübarek ruhundan feyz almaktadırlar. Seyyid olup, soyu Hazreti Hüseyin'e dayanır. Ona, Buhara'da doğduğu için Muhammed Buharî, Seyyid olduğu için "Emir Buharî", Yıldırım Bayezid Han'ın damadı olduktan sonra da "Emir Sultan" denilmiştir.

i ḫaḳīḳatuñ gül-i bī-ḫārı Ḥażreti eʾs-Seyyid Muḥammedüʾl Buḫārī eʾş-şehir be-Emir Sulṭān

muharremāt:

1. **muharremātı:**-*ı*
Sayfa 23
Satır: **7**
(Ar. muḥarrem "yasak şey" ve çoğul eki -āt ile muḥarremāt) İslam dininde kesin olarak yasaklanan, haram edilen şeyler.

ʿabdī dile benden ne dilersin cümle muharremātı
saña ḥelāl eyledüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar

2. **muḥarremātı:**-*ı*
Sayfa 23
Satır: **22**
(Ar. muḥarrem "yasak şey" ve çoğul eki -āt ile muḥarremāt) İslam dininde kesin olarak yasaklanan, haram edilen şeyler.

ṣalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm

muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i muṣṭafā:

1. **muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i muṣṭafā:**
Sayfa 2
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Mustafa ümmetinin evliyalarının dostları.

Ey ḫullān-ı vefā ve muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr kim
ʿAbdullah Veliyüddin el-Bursevī bi-ḳadril-mühceti ve'ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis

muḥkem:

1. **muḥkem:**
Sayfa 37
Satır: **8**
Sağlam.

suḫte ʿādet-i ḳadīmeleri üzre iki bāzūlarından
muḥkem bend idüp anuñ ardına iderler Nāgāh

2. **muḥkem:**
Sayfa 43
Satır: **6**
Sağlam.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem yapışmadun

muḥkī:

1. **muḥkīdür:**-*dür*
Sayfa 35
Satır: **18**
Sağlam.

vaḳitdendür diyerek naḳl buyurmışlar Menḳıbe muḥkīdür ki Eşref- zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ

2. **muḥkīdür:**-*dür*
Sayfa 38
Satır: **15**
Sağlam.

Menḳıbe muḥkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb gūşūne bir

mühriñ açup:

1. **mühriñ açup:**-*up*
Sayfa 39
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Mührü, yazılı damgayı açmak.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaṣabaya varuñ ve anda falan

muhyiʾd-din ʿabdülḳādir el-geylānī:

1. **muhyiʾd-din ʿabdülḳādir el-geylānī:**
Sayfa 9
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Muhyiddîn Ebû

Muhammed Abdülkādir b. Ebî Sâlih Mûsâ Zengîdost el-Geylânî (ö. 561/1165-66) Kādiriyye tarikatının kurucusu. Muhyiddîn, Gavs-ül-a'zam, Kutb-i Rabbanî, Sultân-ı evliyâ, Kutb-i a'zam, Bâz-ül-Eşheb gibi lakâbları vardır. 1077 senesinde İran'ın Geylân şehrinde doğdu. Bu sebeple de Geylânî denilmiştir. 1166'da 91 yaşında iken Bağdad'da vefât etti. Türbesi Bagdattadir.

Muhyiʾd-din ʿAbdülḳādir El-Geylānī Ḳuddise Sırruhuʾl ʿālī Ḥażretlerinüñ dördüncü oġlı Şeyḫ

muḫyiʾd-din efendiden:

1. **muḫyiʾd-din efendiden:**-*den*
Sayfa 67
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Muhyiddin Efendi II Sultan İkinci Murad Camii'nin imamı aynı zamanda Kâdirî şeyhi olan Şeyh Muhammed Efendi'nin hocasıdır.

ʿaṣırda ʿilm ü faẓlla meşhūr olan Sulṭān Murad Ḫān-ı Ṯānī cāmiʿi imāmı olan Muḫyiʾd-din Efendiden

muḫyiʾd-din efendinüñ:

1. **muḫyiʾd-din efendinüñ:**
Sayfa 68
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Muhyiddin Efendi II Sultan İkinci Murad Camii'nin imamı aynı zamanda Kâdirî şeyhi olan Şeyh Muhammed Efendi'nin hocasıdır.

üstādları Muḫyiʾd-din Efendinüñ kerīmesini tezevvüc idüp anlaruñ yerine Sulṭān Murad Hān-ı

müjdegānesin alayum:

1. **müjdegānesin alayum:**-*ayum*
Sayfa 20
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Müjde verene, müjde getirene verilen armağanı, bahşişi almak.

ṣubaşıya götüreyüm ve müjdegānesin alayum dir ve çifte gider meğer ol Pīrezeniñ başı devletlü imiş

müjdesini alurum:

1. **müjdesini alurum:**-*ur, -um*
Sayfa 20
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Sevindirici bir haberi getirene verilen armağanı, bahşişi almak.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu ṣubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

müḳābele:

1. **müḳābele:**
Sayfa 62
Satır: **20**
Tarîkat mensuplarının bir araya gelip karşılıklı oturmak, ayakta durmak veya dâire teşkil etmek sûretiyle yaptıkları zikir yâhut semâ.

birāderidür Emr-i Şeyḫūḫiyetde birāder-zādesi ile
münāzaʿa eylemişken müḳābele günlerini terk

2. **müḳābele:**
Sayfa 62
Satır: **23**
Tarîkat mensuplarının bir araya gelip karşılıklı oturmak, ayakta durmak veya dâire teşkil etmek sûretiyle yaptıkları zikir yâhut semâ.

ṣofalarda müḳābele āḫir olınca

mukaddem:

1. **muḳaddemlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 38
Satır: **21**
Önde olan, önden giden, ileride bulunan.

āhūlara rükūb itmişler ol ḫātūn muḳaddemlerinden birine bu gelenler kimdür deyü sūʾāl ider ol

muḳaddemen:

1. **muḳaddemen:**
Sayfa 69
Satır: **5**
Daha önce.

Şeyḫ Muḥammed Efendi muḳaddemen bir münāsebet ile İzniḳe gelüp Baʿdehu Eşref-zāde

mükāleme:

1. **mükāleme:**
Sayfa 46

Satır: **13**
Konuşmak, söyleşmek.

yoḳdur deyü mükāleme
es̲nāsında Şeyḫ Ḥażretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

mükāleme eylemedi:

1. **mükāleme eylemedi:***-me, -di*
Sayfa 46
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Konuşmak, söyleşmek.

mükāleme eylemedi Baʿdeʾṭ-ṭaʿām sofralarını
alınup vedāʿ idüp geldikleri
ṭarīḳa revān oldılar

muḳayyed oldılar:

1. **muḳayyed oldılar:***-dı, -lar*
Sayfa 7
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Kendini bir işe adamak.

alup taṯhīr-i beytüʾl-ḥelāya
muḳayyed oldılar Çün
Ḥācī Bayrām-ı Velī anlaruñ
kemāl-i inḳıyādlarını

muḳayyed olur:

1. **muḳayyed olur:***-ur*
Sayfa 31
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Dikkat ve alâka ile gözetmek, önem verip üstüne düşmek.

umūr-ı memālik-i İslāmiyye
ile muḳayyed olur
Menḳıbe Bilecikli Şeyḫ
Muṣliḥiʾd-din Ḳuddise

muḳeddemen:

1. **muḳeddemen:**
Sayfa 43
Satır: **18**
Daha önce.

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ
olan çeşme-sār yanına
varur görür ki muḳeddemen
İzniḳde kendüden

mükemmel:

1. **mükemmel:**
Sayfa 14
Satır: **11**
Kusursuz, eksiksiz.

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve
mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām
Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

mükerreme sulṭān:

1. **mükerreme sulṭān:**
Sayfa 29
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Sitti Mükereme (Mükrime) Hatun 7. Osmanlı padişahı Fatih Sultan Mehmed'in eşidir. kaynaklarda Sitti Hatun adıyla anılan Fatih'in eşinin gerçek adının Mükrime Hatun olduğu İznik'te bulunan Eşrafoğlu denilen Şeyh Abdullah b. Eşraf türbesine ait 890 tarihli vakfiyede "Mükremehi Hatun elleti Validü'd-eyyid selâtînü'r-Rum ve'I-Acem Sultan Bayezid" yazılı olup Sitti kelimesinin bir unvan olduğu anlaşılmaktadır. Buradan da açıkça anlaşılacağı gibi Sitti Mükereme (Mükrime) Hatun, Sultan İkinci Bayezıd'ın annesidir.

üzere şekeri dehānlarında
ṭutmağa işāret ider
Mükerreme Sulṭān daḫı
şekeri dehānlarına vaʿż ider

mükerreme sulṭāna:

1. **mükerreme sulṭāna:**
Sayfa 29
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Sitti Mükereme (Mükrime) Hatun 7. Osmanlı padişahı Fatih Sultan Mehmed'in eşidir. kaynaklarda Sitti Hatun adıyla anılan Fatih'in eşinin gerçek adının Mükrime Hatun olduğu İznik'te bulunan Eşrafoğlu denilen Şeyh Abdullah b. Eşraf türbesine ait 890 tarihli vakfiyede "Mükremehi Hatun elleti Validü'd-eyyid selâtînü'r-Rum ve'I-Acem Sultan Bayezid" yazılı olup Sitti kelimesinin bir unvan olduğu anlaşılmaktadır. Buradan da açıkça anlaşılacağı gibi Sitti Mükereme (Mükrime) Hatun, Sultan İkinci Bayezıd'ın annesidir.

Mükerreme Sulṭāna irsāl
iderler aġa daḫı şekeri
vālide Sulṭāna virür ve Eşref-zādenüñ vaṣiyyetleri

muḳīm:

1. **muḳīm:**
Sayfa 70
Satır: **13**
İkamet eden, oturan; daim olan, daimî.

baʿdehu Ḳazaẕ̧āne Medresesinde muḳīm iken ṭarīḳ-i tedrīsden feraġ gelüp muḥabbet-i ilāhiyeyi

muḳīm oldı:

1. **muḳīm oldı:**-*dı*
Sayfa 68
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
İkâmet etmek.

muḥteremeleri taṣarrufında olan menzilde kūşe-i inzivāda menzil gūşesinde muḳīm oldı Baʿdehu

muḳtedā-yı enām:

1. **muḳtedā-yı enām:**
Sayfa 69
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Halkın fikir ve davranışlarını ölçü olarak benimsediği, örnek aldığı (kimse).

Menḳıbe Naʿlbantoġlu Maḥallesinde imām ve muḳtedā-yı enām olan Farāʾizżī Muṣṭafa Efendi naḳl

muḳtedā-yı enāmdur:

1. **muḳtedā-yı enāmdur:**-*dur*
Sayfa 41
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Halkın fikir ve davranışlarını ölçü olarak benimsediği, örnek aldığı (kimse).

muḳtedā-yı enāmdur Vaṭan-ı aṣlīsi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroġlu Aḫmedīnüñ

mülāḳād olınduḳda:

1. **mülāḳād olınduḳda:**-*ın, -duḳ, -da*
Sayfa 10
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Buluşma, görüşme.

Rūmī taḫallüṣ itdüklerine sebeb Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleriyle ibtidā mülāḳād olınduḳda mübārek

mülāḳat:

1. **mülāḳatlarıyla:**-*lar, -ı, -(y)la*
Sayfa 42
Satır: **12**
Buluşup görüşme.

ḳıyāmıʾs-sāʿat münḳarıż eylemeyüp rūz-ı cezāda mülāḳatlarıyla müşerref ve muġtenem eyleye Āmin

mülāḳī olup:

1. **mülāḳī olup:**-*up*
Sayfa 10
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Görüşmek ‖ kavuşmak.

ṭaşra çıḳup hezār-ı lüṭuf ve ʿarż-ı iştiyak birle Eşref-zādeye mülāḳī olup mesrūr itdüklerinden

mülāzemet iderdi:

1. **mülāzemet iderdi:**-*er, -di*
Sayfa 49
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Bir yere devam etme, devamlı gidip gelme.

bundan istikrāh idüp döğüp ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye mülāzemet iderdi ol

mülāzemeti eyyāmı:

1. **mülāzemeti eyyāmı:**-*ı*
Sayfa 49
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Bir yere devam etme, devamlı gidip gelme günleri.

mülāzemeti eyyāmı ḳırḳ güne bāliġ olduḳda ḳırḳ birinci gün ḫalḳ ṣalāt-ı ẓuhūrdan çıḳduḳlarında ol

mülāzım:

1. **mülāzım:**
Sayfa 70
Satır: **12**
Osmanlı ilmiye teşkîlâtında müderris olabilmek için belli bir süre staj yapan medrese mezûnu.

Efendi dinmekle meşhūr idi ʿUlema-iʿaşrından aḫẕ-ı ʿulūm itdükden ṣoñra mülāzım u müderris

müʾmin:

1. **müʾminler:**-*ler*
Sayfa 46
Satır: **10**
Mümin, iman eden, inanan kimse.

yaylaḳda olan yörüklerüñ baʿżısını bulup eytdüm
ki müʾminler ʿacib zamānında ṭaʿām getürdüñüz

2. **müʾminler:**-*ler*
Sayfa 46
Satır: **21**

Mümin, iman eden, inanan kimse.

geldüklerüne sebeb yörükler ṣāfī müʾminler
olduḳları ecldendür Menḳıbe merḥūm Şeyḫ

3. **müʾminleri:**-*ler, -i*
Sayfa 46
Satır: **17**
Mümin, iman eden, inanan kimse.

kereminden bizüm ḫidmetümüzde olan müʾminleri
taʿẓīm için ḳudret-i sofrasından melekleriyle

4. **müʾminlerüñ:**-*ler, -ü, -ñ*
Sayfa 46
Satır: **1**
Mümin, iman eden, inanan kimse.

olan müʾminlerüñ önine sofralar ḳoydılar ve
cümle müʾminīn ekl idince ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

müʾmin-zāde ḥasīb efendi:

1. **müʾmin-zāde ḥasīb efendi:**
Sayfa 59
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
(ö. 1166/1752-53) Mü'minzâde adıyla da tanınan Ahmed Hasîb Efendi Bursa'da doğmuştur.. Silkü'l-leâli Âli Osmân adlı manzum Osmanlı tarihi ile tanınan âlim ve müderristir.

Efendi zāviyesinde medfūndur vefātına mevālīden

Müʾmin-zāde Ḥasīb Efendi bu tārīḫi gūyen

mümkün oldıġı kadar:

1. **mümkün oldıġı ḳadar:**
Sayfa 20
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Olabildiği, yapılabildiği kadar.

bunuñ Eşref-zāde oldıġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām virüp mümkün oldıġı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

mümkün olmaz:

1. **mümkün olmaz:**-*maz*
Sayfa 66
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Mümkün olmak, imkan dahilinde olmak.

ḥesābını kātipler ḳaleme almaḳ mümkün olmaz
Şeyḫ Muḥammed Efendi İbn Ḫalīl babalaru

münʿakis olup:

1. **münʿakis olup:**-*up*
Sayfa 11
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Yansımak. II gönül bağlamında belirmek.

himmet-i ʿāliyesiyle ehllerinüñ ḳalbine Sulṭān Eşrefzādenüñ ḫāṭırası münʿakis olup ehlleri

münāşebet:

1. **münāsebet:**
Sayfa 69
Satır: **6**
Vesile.

Şeyḫ Muḥammed Efendi muḳaddemen bir münāsebet ile İzniḳe gelüp Baʿdehu Eşref-zāde

münāsib geldi:

1. **münāsib geldi:**-*di*
Sayfa 24
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Uygun gelmek.

temām ḳaddüme münāsib geldi bir aḳçe daḫı ziyāde eyledüm dellāl
ṣāḥibine danışmağa gitdi

münāsib görmişler:

1. **münāsib görmişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 4
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Uygun görmek.

bulunduġı meşhūrdur Lākin şöhretden ictināb idüp iḫtifāyı münāsib görmişler ve her ne kim anlar

münāzaʿa eylemişken:

1. **münāzaʿa eylemişken:**-*miş, -ken*
Sayfa 62
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Çekişmek, münakaşa etmek.

birāderidür Emr-i Şeyḫūḫiyetde birāder-zādesi ile
münāzaʿa eylemişken müḳābele günlerini terk

münāzāʿāt-ı kesīre:

1. **münāzāʿāt-ı keşīre:**
Sayfa 57
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Çok büyük bir çekişme.

Efendi ile emr-i Şeyḫūḥiyetde beynlerinde münāzāʿāt-ı keşīre vāḳiʿ olmışdur Āḫḫirüʾl-emr

münfaʿil olup:

1. **münfaʿil olup:**
Sayfa 13
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Gücenmiş, alınmış, kırgın olmak.

Teʿālā ileʿahd idüp ṭururam ki çihil rūz olmayınca ihrāc eylemezem Dervīşān daḫı münfaʿil olup

2. **münfaʿil olup:**-*up*
Sayfa 26
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Gücenmiş, alınmış, kırgın olmak.

dönüp biʾl-vāsıṭa aḥvāli pādişāha iʿlām iderler pādişāh Ḥażretleri münfaʿil olup buyururlar ki ne

münīb:

1. **münīb:**
Sayfa 39
Satır: **14**
Tövbe edip Hak yoluna yönelen, tövbekâr olan (kimse).

merḥūm Maḥmūd Paşa Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinden münīb imiş Sulṭān Eşref-zādeden

münḳarıż eylemeyüp:

1. **münḳarıż eylemeyüp:**-*me, -(y)üp*
Sayfa 42
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Mahvetmek.

ḳıyāmıʾs-sāʿat münḳarıż eylemeyüp rūz-ı cezāda mülāḳatlarıyla müşerref ve muġtenem eyleye Āmin

münḳaṭiʿ olsun:

1. **münḳaṭiʿ olsun:**-*sun*
Sayfa 48
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Tükenmek, bitmek, kesilmek.

ʿOsmanıñ nesli münḳaṭiʿ mı olsun bu rıżāʾ-yı Ḥaḳḳa muḫālifdür deyü teslīm eylediler maʿlūm

münkeşif olmayup:

1. **münkeşif olmayup:**-*ma, -(y)up*
Sayfa 52
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Açılmak (Havanın açılması.).

münkeşif olmayup yedinci gün Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Ḳuddise Sırruhu ṣalāt-ı ṣubḥı edā idüp vird-

münkir olduġı:

1. **münkir olduġı:**-*duġ, -ı*
Sayfa 50
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
İnkar eden olmak, inkar etmek.

olduġı eclden çeşm-i dili nā-bīnā olup dü-cihānda didār-ı Ḥaḳḳdan maḥrūm olup ḫüsrāna giriftār

muntaẓır:

1. **muntaẓırlar:**-*lar*
Sayfa 10
Satır: **1**
Hazır olarak bekleyen (hizmete hazır bekleyen).

ve ne maḳūle ẕātdur deyü muntaẓırlar iken Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri yanlarından geçüp

muntaẓır oluñ:

1. **muntaẓır oluñ:**-*uñ*
Sayfa 49
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Beklemek.

rencīde itmeyin bunda bir ḥikmet var ola ẓuhūrına muntaẓır oluñ imdi bu kelbüñ

muntaẓır ṭurduḳda:

1. **muntaẓır ṭurduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 5
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Beklemek.

ile gidüp muntaẓır ṭurduḳda Baʿdehuʾz-zamān Abdal Muḥammed Ḥażretleri daḫı Eşref-zāde Efendi

müntefiʿ olayduñuz:

1. **müntefiʿ olayduñuz:**-*a, -(y)du, -ñuz*
Sayfa 18
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yararlanmış olmak.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir naẓar eyleye tā ki siz daḫı müntefiʿ olayduñuz Bu kelām nūr-ı

müntehī olup:

1. **müntehī olup:**-*up*
Sayfa 4
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Sona ermek.

Ḥażreti Esedullahiʾl-ġālib ʿAlī İbn-i Ebi Ṭālib Kerremallahü Vechehu Ḥażretlerine müntehī olup

mürācaʿat iderler:

1. **mürācaʿat iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 25
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Başvurmak.

ẓuhūr ider Etıbbāya mürācaʿat iderler bir dürlü ʿilac-pezīr olmamış Āḫirüʾl-emr etıbbāʾ-i dīn kim

mürācāt idüp:

1. **mürācāt idüp:**-*üp*
Sayfa 25
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Başvurmak.

meşāyıḫ-ı ʿiẓāmdur anlara mürācāt idüp her biri birinden istimdād içün taḫt-ı yedlerinde olan

murād:

1. **murādı:**-*ı*
Sayfa 14
Satır: **2**
Maksat, meram, niyet.

beni bunda ḥaps itdiñüz ki ammā Eşref-zāde Ḥażretleri ḳıyduñuz dimeden murādı bizi istiġraḳ

2. **murādum:**-*um*
Sayfa 30
Satır: **21**
Maksat, meram, niyet.

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā senden murādum baʿdehu-l yevm budur ki bizi selāṭīnüñ ḳalbinden

3. **murādumuza:**-*umuz, -a*
Sayfa 32
Satır: **18**
Maksat, meram, niyet.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn iderler misāfirler daḫı şād u ḫandān olup murādumuza nāil olduḳ deyü

4. **murādı:**-*ı*
Sayfa 48
Satır: **7**
Maksat, meram, niyet.

oġlanınuñ murādı Sulṭān Selīmdür buyururlar ki murād-ı ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīdür hemān Sulṭānüʾl-

5. **murād:**
Sayfa 3
Satır: **4**
Amaç, maksat.

veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūẕ-ı bihān Baḳlī Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü ve bil-vālideynden murād meşāyiḫ-i

murād eyledüklerinde:

1. **murād eyledüklerinde:**-*dük, -ler, -i, -n, -de*
Sayfa 57
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Arzulamak.

olduḳda pederlerinden şoñra İzniḳde post-nişīn olmaḳ murād eyledüklerinde ʿammīleri Şeyḫ Ṣāliḥ

murād-ı ʿabduʾr-raḥīm tırsīdür:

1. **murād-ı ʿabduʾr-raḥīm tırsīdür:**-*dür*
Sayfa 48
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin arzusu.

oġlanınuñ murādı Sulṭān Selīmdür buyururlar ki murād-ı ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīdür hemān Sulṭānüʾl-

murādiye semtinde:

1. **murādiye semtinde:**-*(n)de*
Sayfa 68
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Murâdiye semti II Bursa'nın semti.

müteāl ile hazine-i ḳudse irtiḥal eyledi Murādiye semtinde Hamza Bey Cāmiʿ-i şerīfinde olan

murādullah:

1. **murādullah:**
Sayfa 48
Satır: **19**
Allah'ın muradı.

oldı ki evliyaullah
murādullah ile ʿamel iderler
imiş
Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla
vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

mürāī:

1. **mürāī:**
Sayfa 26
Satır: **21**
Riyakâr, ikiyüzlü.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī
ancaḳ varuñ ḳatl idüñ
deyü emr ider ḳapucılar daḫı
ol aradan emr-i

mürāḳabe:

1. **mürāḳabeden:**-*den*
Sayfa 27
Satır: **14**
Gözetmek.

şoñra ḳapucılar gelürler
Sulṭān Eşref-zāde daḫı
hemān bir kerre reʾs-i
saʿādetlerini mürāḳabeden

mürākabe tururlar:

1. **mürāḳabe tururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 27
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Gözetmek, beklemeğe durmak.

gelecek yollarına ḳarşu
aʿṣalarına ittika idüp
mürāḳabe tururlar ol gün
Eşref-zāde Ḥażretlerine

murākaben ṭururlar:

1. **murāḳaben ṭururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 48
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Beklemeye durmak.

Sellemiñ ḥużūr-ı ʿālīlerinde
murāḳaben ṭururlar
müşāvere iderler ve
şehzādelerüñ ḳanḳısı geçsün

mürebbiʾ-i ṭālibān:

1. **mürebbiʾ-i ṭālibān:**
Sayfa 57
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Öğrencilerin mürşidi.

mürebbiʾ-i ṭālibān olup
Baʿdehu Ḥaṭṭab oġlu nām
bir şāḳī-i bed-faʿāl biñ yüz
ḳırḳ yedi senesinde

mürebbīʾ-i ṭālībīn:

1. **mürebbīʾ-i ṭālībīn:**
Sayfa 60
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Talebelerin mürşidi.

İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ
zāviye-i Eşrefiyede
post-nīşīn ve mürebbīʾ-i
ṭālībīn olup ʿūlūm-ı

mürekkep:

1. **mürekkep:**
Sayfa 9
Satır: **12**
Mürekkep.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ
vāḳīʿ olan vāḳıʿātları
bir kāġıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḫı tedārik idüp

mürġ-i rūḥı pervāz-ı bihişt-i cāvidānda lāne-sāz:

1. **mürġ-i rūḥı pervāz-ı bihişt-i cāvidānda lāne-sāz:**-*da*
Sayfa 19
Satır: **8**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Ruh kuşu (can) ebedi cennete uçup yuva yapmış.

iken sekiz yüz yetmiş dört
tāriḫinde mürġ-i rūḥı
pervāz-ı bihişt-i cāvidānda
lāne-sāz ḳaṣaba-i

mürīd:

1. **mürīdlerimiñ:**-*ler, -i, -m, -i, -ñ*
Sayfa 23
Satır: **14**
Tarikatte bir şeyh ve mürşide bağlanarak kendisinden usul ve tasavvuf yolunu öğrenen kimse.

ölmezem sen beni öldürmek
istersüñ didüm ki
melʿūn benim mürīdlerimiñ
ve aḥibbālarumuñ

2. **müridliğüm:**-*liğ, -üm*
Sayfa 24
Satır: **5**
Tarikatte bir şeyh ve mürşide bağlanarak kendisinden usul ve tasavvuf yolunu öğrenen kimse.

müridliğüm ḥālinde Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ

bir ḫidmeti olsa buyururlardı varup ḫidmeti edā

3. **mürīdliği:**-*liğ, -i*
Sayfa 42
Satır: **14**
Tarikatte bir şeyh ve mürşide bağlanarak kendisinden usul ve tasavvuf yolunu öğrenen kimse.

Menḳıbe Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri mürīdliği ḥālinde her bār Sulṭān Eşref-zādeye ilḥāḥ

mürşid-i kāmil:

1. **mürşid-i kāmil:**
Sayfa 14
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvufta seyr-i sülukunu tamamlayıp irşad görevinde bulunan kişi, manevi terbiye edici. Şeyh ile aynı manaya gelir.

ruḥum işte mürşid-i kāmil böyle olur ki ḳalbi yerde ḳoyup kendi ʿālem-i ervāḥa ṭayarān idüp

2. **mürşid-i kāmil:**
Sayfa 49
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvufta seyr-i sülukunu tamamlayıp irşad görevinde bulunan kişi, manevi terbiye edici. Şeyh ile aynı manaya gelir.

nuṣretlerin ziyāde eyleye āmīn yā mucibeʾs-Sāʾilīn Menḳıbe Bāḳıye-iʾs-selef mürşid-i kāmil

mürtefiʿ olmuş:

1. **mürtefiʿ olmuş:**-*muş*
Sayfa 22
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Yükselmek.

miḳdārı mürtefiʿ olmuş Hemān ol sāʿat Ḥayy diyüp bir naʿra-i saḫt urup Sulṭān Eşrefʿiñ

mürūr:

1. **mürūrla:**-*la*
Sayfa 36
Satır: **11**
Geçme, sona erme, geçip gitme.

buyurduḳlarından yüz altmış sene mürūrla yaʿnī biñ otuz dört tārīḫinde ʿāvām ṭāʾifesinden baʿżı

2. **mürūrında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 50
Satır: **13**
Geçme, sona erme, geçip gitme.

gün mürūrında ḫāṭıruma ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir küçük adamdur bu ḳırḳ nefer kimesneyi nice

mürūr ider:

1. **mürūr ider:**-*er*
Sayfa 66
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Geçip gitmek.

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol gün ki Sinān Dede Ḥażretleri ol maḥalle varurlar balıḳçılar balıḳ

mürūr itdükde:

1. **mürūr itdükde:**-*dük, -de*
Sayfa 11
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Geçmek.

olurlar ammā birḳaç gün mürūr itdükde ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından ḫuṭūr ider ki

mürūr-ı eyyāmla:

1. **mürūr-ı eyyāmla:**-*la*
Sayfa 18
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Günlerin geçmesi.

rücūʿ iderler Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı mürūr-ı eyyāmla ḳaṣaba-i İzniḳe gelüp iḫtifā üzre olup

mürüvvet:

1. **mürüvvet:**
Sayfa 37
Satır: **4**
İnsaf, insaniyet, lütufkarlık.

gelesin biz senü bu belādan ḫalās itmemek mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı ḫôş ṭut ʿAn-ḳarīb

müşāhede:

1. **müşāhede:**
Sayfa 14
Satır: **3**
Tasavvufî açıdan Allah'ın tecellilerini görme ve ilâhî sırlara vakıf olma.

ve müşāhede ṣafāsından ayırup ʿālem-i nāsūta ve ḥasret ü iftirāḳa getürüp ḳıydı dimek idi benüm

2. **müşāhede:**
Sayfa 23
Satır: **2**
Seyrederek anlama, gözün gördüklerine dair tefekkür etme, gözleyerek aslını kavrama.

ẓann ile ʿāmilsin ammā dervīşān-ı muʿāyene ve müşāhede ile ʿāmillerdür Menḳıbe Şeyḫüm

müşāhede iderler:

1. **müşāhede iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 32
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Görmek, şâhit olmak.

iderler

müşāhede itdüklerinde:

1. **müşāhede itdüklerinde:**-*dük, -ler, -i, -n, -de*
Sayfa 29
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Şahit olmak, görmek, temaşa etmek.

bu kerāmeti ʿayānen müşāhede itdüklerinde

müşāhede itdüm:

1. **müşāhede itdüm:**-*dü, -m*
Sayfa 26
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Şahit olmak, görmek, temaşa etmek.

itdüm eğer olʿazīzi daḫı getürürseñüz ümīddür ki mübārek nefesleri berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

müşāhede itmiş:

1. **müşāhede itmiş:**-*miş*
Sayfa 25
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Şahit olmak, görmek, temaşa etmek.

şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda ḥüsn-i ḥāllerini müşāhede itmiş imiş vezīre

muṣallā:

1. **muṣallāya:**-*(y)a*
Sayfa 45
Satır: **15**
Namaz kılınan veya namaz kılınması için ayrılmış olan açık yer, namazgah.

muṣallāya geldüklerinde Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp tesbīḥ ve duʿādan

müşār:

1. **müşār:**
Sayfa 4
Satır: **17**
Seçkin kişi.

her fende emṣāl ü aḳrānına ġalebe idüp müşār biʾl-benān olmaġıla imtiyāz bulmış iken bir şeb baʿżı

müşārüʾn-ileyh:

1. **müşārüʾn-ileyh:**
Sayfa 67
Satır: **19**
Adı geçen, bahsi geçen.

müddet raġbet idüp ṣoñra müşārüʾn-ileyh Saʿādeʾd-din Efendi İstanbulda Ṣaḥn müderrisi

müşarünileyh:

1. **müşarünileyhi:**-*i*
Sayfa 59
Satır: **26**
Adı geçen, bahsi geçen.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

müşāvere iderler:

1. **müşāvere iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 48
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Önemli bir konu üzerinde iki veya daha çok kimse arasında yapılan fikir alış verişi, danışma, istişâre.

Sellemiñ ḥużūr-ı ʿālīlerinde murāḳaben ṭururlar müşāvere iderler ve şehzādelerüñ ḳanḳısı geçsün

müşerref:

1. **müşerref:**
Sayfa 42
Satır: **12**
Şereflendirmek; onurlandırmak.

ḳıyāmıʾs-sāʿat münḳarıż eylemeyüp rūz-ı cezāda mülāḳatlarıyla müşerref ve muġtenem eyleye Āmin

müşerref olduḳda:

1. **müşerref olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 25

Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Şereflenmek.

şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda ḥüsn-i ḥāllerini müşāhede itmiş imiş vezīre

2. **müşerref olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 39
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Şereflenmek.

gelüp şeref-i meclīsleriyle müşerref olduḳda elinde olan nāmesin virür Sulṭān Eşref-zāde daḫı nāmenüñ

3. **müşerref olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 8
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Müşerref olmak; onurlanmak, onur kazanmak, şereflenmek.

Varup şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda esnā-i kelāmda Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri buyururlar ki

müşerref olduḳlarında:

1. **müşerref olduḳlarında:**-*duḳ, -lar, -ı, -n, -da*
Sayfa 30
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Şereflenmek.

ṣoḥbetleriyle müşerref olduḳlarında hemān Eşref-zāde Ḥażretleri mübārek ellerin refʿ idüp

müşerref olmaḳ:

1. **müşerref olmaḳ:**-*maḳ*
Sayfa 42
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Şereflenmek.

ve ibrām idüp Ḥażreti Ḫıżır ʿaleyhisʾselāmı görmek ve ṣoḥbetiyle müşerref olmaḳ ricā iderler imiş Bir

müşerref olup:

1. **müşerref olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Şereflenmek.

müşerref olup dest-i saʿādetlerinden tövbekār olayduk bu devletden bī-naṣīb olduḳ deyü aġlaşurlar

muṣliḥiʾd-din efendi:

1. **muṣliḥiʾd-din efendi:**
Sayfa 50
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Mudurnulu olan Muṣliḥiʾd-din Efendi (Eşrefoğlu Rumi'nin damadı ve halifesi olan) Abdurrahim Tirsi'nin halifesidir.Bir taraftan dergâhın hizmetlerini yürütürken Sayfa taraftan da Tırsi'nin oğlu Hamdi efendinin yetişmesine gayret etmiştir. Hamdi Efendi çok küçük yaşta olduğu için , vasiyeti gereğince Muslihuddin Efendi şeyhinin yerine geçmiştir. Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-ı senede bir zamānda benümle ḳırḳ nefer kimesneyi erbaʿīne ḳodı birkaç

müstaġnī olur:

1. **müstaġnī olur:**-*ur*
Sayfa 26
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Umursamamak.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī ancaḳ varuñ ḳatl idüñ deyü emr ider ḳapucılar daḫı ol aradan emr-i

müstaġrak olup:

1. **müstaġraḳ olup:**-*up*
Sayfa 19
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Gark olmak, mânevî bir vaziyete dalmak.

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḥḳār ṭarafında olurlar ḥatta

müstaḫlef:

1. **müstaḫlef:**
Sayfa 56
Satır: **23**
Kendi yerine geçirilmiş.

pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef
Hāşiye

müstaḫlef olduḳda:

1. **müstaḫlef olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 51
Satır: **5**

Kelime Tipi: **-**
Kendi yerine geçirilmiş.

olduḳda Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Efendi intiḳālinden ṣoñra ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefīyede nice zamān

müstaḫlef olduḳdan:

1. **müstaḫlef olduḳdan:**-*duḳ, -dan*
Sayfa 63
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Kendi yerine geçirilmiş olmak.

olduḳdan ṣoñra pederleri dār-ı āḫirete rıḥlet buyurduḳda Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi

2. **müstaḫlef olduḳdan:**-*duḳ, -dan*
Sayfa 58
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyh tarafından halîfe tâyin edilmiş (kimse) anlamına gelen bir terimdir.

görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳdan ṣoñra Burusada Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi zāviyesi

müstaḫlef olduḳlarında:

1. **müstaḫlef olduḳlarında:**-*duḳ, -lar, -ı, -(n)da*
Sayfa 56
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Kendi yerine geçirilmiş olmak.

ferzendidür ṭarīḳat-ıʿaliyeyi pederlerinden görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında pederleri

2. **müstaḫlef olduḳlarında:**-*duḳ, -lar, -ı, -(n)da*
Sayfa 60
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Kendi yerine geçirilmiş olmak.

fażīlet-nişāb daḫı ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında Burusada

müstaḫlef olmaġıla:

1. **müstaḫlef olmaġıla:**-*maġ, -ıla*
Sayfa 53
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Kendi yerine geçirilmiş olmak.

ʿāliyeyi pederleri Pīr Ḥamdi Efendiden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġıla peder-i sāmi-ḳadrleri

müstaḫlef olmaġla:

1. **müstaḫlef olmaġla:**-*maġ, -la*
Sayfa 55
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Kendi yerine geçirilmiş olmak.

pesendidür ṭarīḳat-ı ʿāliye-i Ḳādirīyeyi peder-i ʿālī-ḳadrlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġla

müstaḫlef olmışlar:

1. **müstaḫlef olmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 70
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Kendi yerine geçirilmiş olmak.

idüp müstaḫlef olmışlar idi biñ altmış sekiz tārīḫinde intiḳāl buyurup zāviye-i Eşrefīyede medfūn

müstaḫlef olmışlardur:

1. **müstaḫlef olmışlardur:**-*mış, -lar, -dur*
Sayfa 55
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Kendi yerine geçirilmiş olmak.

Efendiden görüp müstaḫlef olmışlardur Baʿdehu biñ yüz dört Ramażan-ı şerīfinüñ onuncı güni

2. **müstaḫlef olmışlardur:**-*mış, -lar, -dur*
Sayfa 56
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Kendi yerine geçirilmiş olmak.

pederlerinden müstaḫlef olmışlardur ve bunlaruñ daḫı ilahiyyātı vardur nitekim yine ḥāşiyede

3. **müstaḫlef olmışlardur:**-*mış, -lar, -dur, -*
Sayfa 64
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Kendi yerine geçirilmiş olmak.

ʿammīleri eʾş-Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendiden görüp

müstaḫlef olmışlardur
Baʿdehu ibādāt ü ṭāʿāta

müstaʿid:

1. **müstaʿid:**
Sayfa 67
Satır: **15**
Yetenekli.

Saʿādeʾd-din Efendi
(ḳavābil-i müstaʿidānı)
müstaʿid
ṭalebeleri cemʿ
eyledüklerinde ṭaleb ü raġbet
ile

müştaʿil olmaġıla:

1. **müştaʿil olmaġıla:***-maġ, -ıla*
Sayfa 67
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Alevlenmek, tutuşmak.

olduḳda mezbūr icāzetleri ile
bunda ḳalup baʿdehu
āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı
derūnında müştaʿil olmaġıla

müştākān-ı visāl-i rabbüʾl-ʿālemīn:

1. **müştākān-ı visāl-i rabbüʾl-ʿālemīn:**
Sayfa 40
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Alemlerin Rabbi'ne kavuşmayı şiddetle arzu eden, özleyen, hasretini çeken, gönülden isteyen.

ḳażā ʿamiyeʾl-basar İy
ʿāşıḳān-ı çilekeş-i halvet ü
erbaʿīn ve İy müştākān-ı
visāl-i Rabbüʾl-ʿālemīn

müstaḳbil:

1. **müstaḳbilden:***-den*
Sayfa 10
Satır: **3**
Ar. İstikbâl eden, karşılayan. Cem'i: müstakbilîn.

gider aṣlā müstaḳbilden bir
kimesne Rūmdan gelen
bu oldıġın bilmezler zīrā
Sulṭān Eşref-zādenüñ

2. **müstaḳbilīn:***-īn*
Sayfa 10
Satır: **7**
Ar. İstikbâl eden, karşılayan. Cem'i: müstakbilîn.

gezerler imiş imdi
müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki
Rūmdan gelen erʿālem ü
çeraġ ve cemāʿatle

müstevlī olup:

1. **müstevlī olup:***-up*
Sayfa 4
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Art arda gelmek, peş peşe gelmek.

veḳāyiʿ sebebiyle muḥabbet-
i ezelī ve ʿināyet-i lem-
yezelī üzerlerine ġālib ve
müstevlī olup ceẕbetüʾn

müstevlī olur:

1. **müstevlī olur:***-ur*
Sayfa 27
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Kaplamak.

bir heybet müstevlī olur ki
bir kimesnenüñ
ḥareketine ve kelāmına
zehresi olmaz bir zamāndan

müṭālaʿa ederken:

1. **müṭālaʿa ederken:***-er, -ken*
Sayfa 2
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Okumak, tetkik etmek.

müṭālaʿa ederken sūre-i
Nisā'da ḳāle ʿAllāhu teʿālā
Veʿbudū'llāhe velā tuşrikū
bihī şey'en ve bil-vālideyni
iḥsānen āyet-i kerīmesinün

mutaṣarrıf:

1. **mutaṣarrıf:**
Sayfa 58
Satır: **16**
Tasarruf eden, kendinde kullanma hakkı ve salahiyeti bulunan.

maḥlūl olmaġıla
pederlerinüñ himmet-i
ʿaliyyesiyle
zāviye-i mezbūreye
mutaṣarrıf olmışdur biñ yüz

müteʿārif olan ʿazīzleri:

1. **müteʿārif olan ʿazīzleri:***-ler, -i*
Sayfa 25
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Herkesçe bilinen saygın, hürmetli kişi.

memāliki geşt ü güzār idüp
ferden ferden müteʿārif
olan ʿazīzleri getürmişler
aṣlā yine çāre olmamış

müteġayyir olurlar:

1. **müteġayyir olurlar:***-ur, -lar*
Sayfa 30

Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bozulmak.

olurlar ol ecilden ḫātırları içün istīzān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İzniḳe rücūʿ iderler ve

muʿteḳid:

1. **muʿteḳide:**-*e*
Sayfa 38
Satır: **16**
İnançlı kimse, dini bütün insan.

Menḳıbe muḥkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb gūşūne bir

muʿteḳid olmaḳ:

1. **muʿteḳid olmaḳ:**-*maḳ*
Sayfa 54
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Itikad etmek.

tāmmla muʿteḳid olmaḳ ḥasebiyle āsitāne-i Eşrefiyyeyi ve türbeʾ-i Sulṭān Eşref-zādeyi ṭarḥ-ı

muʿteḳid-i mechūrdur:

1. **muʿteḳid-i mechūrdur:**-*dur*
Sayfa 59
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Dînine bağlı olmasıyla ünlü kimse.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe Ṣāliḥāndan bir ḫātūn maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup ġāyet żaʿīfe ve

mütemekkin olan:

1. **mütemekkin olan:**-*an*
Sayfa 9
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Bir yerde yerleşik halde bulunmak, ikamet etmek.

maḳāmdan fetḥüñ şehr-i Hamāda mütemekkin olan imām-ı ʿālem ʿĀrif-i Rabbāni Ḥażreti Şeyḫ

mütemekkīn olup:

1. **mütemekkīn olup:**-*up*
Sayfa 8
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Bir yerde yerleşik halde bulunmak, ikamet etmek.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī Bayrām-ı Velī kerīmesinden bir kerīmeleri olur ki ismini Züleyḫā

mütenebbih olup:

1. **mütenebbih olup:**-*up*
Sayfa 34
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Aklını başına toplamak, ibret almak, akıllanmak, uyanmak.

vefāt idüp ahāli-i maḥalle mütenebbih olup Sulṭān Eşref-zādeden istiʿẕār idüp ʿafv-ı cerāʾimleriyçün

müteraḳḳıb:

1. **müteraḳḳıblerdür:**-*ler, -dür*
Sayfa 32
Satır: **16**
Beklemek, gözlemek.

ẕikr iderler Baʿdehu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri kibār bize müteraḳḳıblerdür deyü yed-i şerīflerüñ

muteşavver:

1. **muteşavver:**
Sayfa 50
Satır: **29**
Mümkün.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde ẓuhūr-ı veled itmek muteşavver degüldür dimişler Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendinüñ kelām semʿına vāṣıl olduḳda yevm-i

mütevāziʿ-i ḫāk:

1. **mütevāziʿ-i ḫāk:**
Sayfa 44
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Gösterişsiz toprak.

ḫāk mezārdur Ḳuddis ellahü Sırrahuʾl-aʿlā Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdürraḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ

müteveccih olur:

1. **müteveccih olur:**-*ur*
Sayfa 43
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yönelmek.

hemān ol ḥīnde yola revān olup yaylaḳ ṭarafına müteveccih olur şāfiʿī vaḳti olunca sıvışdı nām

müteveccih olurlar:

1. **müteveccih olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 9
Satır: **23**

Kelime Tipi: **-**
Yönelmek.

vilāyet-i cemʿan Rūm ṭarafına müteveccih olurlar ve bir iki fersaḫ yir giderler Bu kimesne ʿacaba kim

muvāẓabat iderler:

1. **muvāẓabat iderler:***-er, -ler*
Sayfa 6
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Bir işi ara vermeden, aksatmadan yapmak, bir işte ciddiyet, sebat ve devamlılık göstermek.

Ḥażretlerinden tövbe ve inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya muvāẓabat iderler bir rütbe ki mübārek reʾslerinde

muvāẓibat idüp:

1. **muvāẓibat idüp:***-üp*
Sayfa 19
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Bir işe durmadan çalışmak, bir işle daima uğraşmak.

işāret buyurduḳları perhiz üzre yedi sene muvāẓibat idüp irşād-ı sālik-i rāh-ı Ḫudāya ve terbiye-i

müyesser olurısa:

1. **müyesser olurısa:***-ur, -ısa-urısa*
Sayfa 5
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Nasip olmak.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

müzākere iderler:

1. **müẕākere iderler:***-er, -ler*
Sayfa 51
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Bir iş hakkında konuşma, söyleşme.

Pazar Köyüne gider iken kerāmāt-ı evliyāʾullahı müẕākere iderler imiş dervīşlerden birine ḫāṭıra

müzekkiʾn- nüfūs:

1. **müzekkiʾn- nüfūs:**
Sayfa 19
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Nefislerin Terbiyesi/Müzekki'n-Nüfus, Anadolu evliyasının büyüklerinden Eşrefoğlu Rûmî'nin 15. yy.da duru bir Türkçeyle kaleme aldığı, bir nevi Müslüman şahsiyet eğitimi denilebilecek nefis terbiyesini bütün kavramlarıyla ele alan, seyr ü sülûk yollarında rehberlik eden pratik bir İslam ahlak kitabı.

ṭālibānı molaya meşġul olup Müzekkiʾn- Nüfūs ve Ṭarīḳat-nāme nām iki cild kitāb taṣnīf ve teʾlīf

müzeyyen:

1. **müzeyyendür:***-dür*
Sayfa 54
Satır: **5**
Bezenmiş, süslenmiş.

kāşīler ile müzeyyendür ol kāşīlerüñ üzerinde cellī ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

N

nā-çār:

1. **nā-çār:**
Sayfa 16
Satır: **10**
Far. Çaresiz.

buyururlar ki hele bir tecessüs idüñ var ola Dervīşān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı bir miḳdār geşt ü

nāçār:

1. **nāçār:***-a*
Sayfa 31
Satır: **5**
Far. Çaresiz.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār ḫaşlarından birḳaç adam alup tebdīl-i ṣūret ile İzniḳe gelürler ve

nāçār ḳalup:

1. **nāçār ḳalup:***-up*
Sayfa 37
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Çaresiz kalmak.

eṣnā-i zehābda pāzū-bend çözilüp ṭutup yine baġlarlar yine çözilür ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup

nādim olmışlar:

1. **nādim olmışlar:***-mış, -lar*
Sayfa 40
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**

Pişman olmak, pişmanlık duymak.

boġarlar Baʿdehuʾl-mevt Sulṭān Meḥmed Ḥażretleri ġāyet nādim olmışlar ammā çi-fāʾide iẕācāʾeʾl-

nādim olursıñ:

1. **nādim olursıñ:**-*ur, -sıñ*
   Sayfa 25
   Satır: **4**
   Kelime Tipi: **-**
   Pişman olmak.

rāżı olursañ devlet bulursıñ ve illā çok nādim olursıñ feʾemmā ṣoñraki peşīmānlıḳ fāʾide virmez

nāgāh:

1. **nāgāh:**
   Sayfa 32
   Satır: **11**
   Ansızın, birdenbire.

meşġūl olurlar Nāgāh Sulṭān Eşref-zāde maġsel üzerinde mübārek dīdelerüñ açup ve yed-i şerīfleriñ

2. **nāgāh:**
   Sayfa 36
   Satır: **2**
   Ansızın, birdenbire.

nevm ġalebe idüp eṣnā-i ẕikruʾllahda bir miḳdār kendülerinden ġāʾib olurlar Nāgāh Sulṭān

3. **nāgāh:**
   Sayfa 37
   Satır: **8**
   Ansızın, birdenbire.

suḫte ʿādet-i ḳadīmeleri üzre iki bāzūlarından muḥkem bend idüp anuñ ardına iderler Nāgāh

nāʾil:

1. **nāʾil:**
   Sayfa 44
   Satır: **7**
   Erişmek, ulaşmak.

merātib-i ʿāliyeye nāʾil ve meʿārif-i İlāhiyeye ıṭṭılaʿ-ı ḥāṣıl u ḫilāfet virüp seccādelerini daḫı teslīm

nāil olduḳ:

1. **nāil olduḳ:**-*du, -ḳ*
   Sayfa 32
   Satır: **18**
   Kelime Tipi: **-**
   Erişmek, elde etmek, ulaşmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn iderler misāfirler daḫı şād u ḫandān olup murādumuza nāil olduḳ deyü

nakd-i ḥayātı:

1. **nakd-i ḥayātı:**-*ı*
   Sayfa 63
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   Can sermayesi.

Ṣāliḥ Efendi daḫı nakd-i ḥayātı taʿdād idüp itmām itmişdür İzniḳde türbe-i Eşref-zādede maḥall-i

naḳl:

1. **naḳline:**-*i, -(n)e*
   Sayfa 55
   Satır: **12**
   Nakil yoluyla, aktarılarak.

Sānī Efendinüñ intiḳāline tārīḫ didi Fürūşī Ḥażreti Şeyḫüñ naḳline tārīḫ Sırr-ı Ḫudādur sene 1069

naḳl buyurmışlar:

1. **naḳl buyurmışlar:**-*mış, -lar*
   Sayfa 24
   Satır: **4**
   Kelime Tipi: **-**
   (Başkasına âit bir söz, olay, fikir vb.ni) Bir yerde anlatmak, hikâye etmek.

Ḥabīb Dede vasıṭasıyla zīb-i maḥāfil-i kürsī Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden naḳl buyurmışlar ki

2. **naḳl buyurmışlar:**-*mış, -lar*
   Sayfa 35
   Satır: **17**
   Kelime Tipi: **-**
   (Başkasına âit bir söz, olay, fikir vb.ni) Bir yerde anlatmak, hikâye etmek.

vaḳitdendür diyerek naḳl buyurmışlar Menḳıbe muḥkīdür ki Eşref- zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ

naḳl ider:

1. **naḳl ider:**-*er*
   Sayfa 69
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   Anlatmak, rivayet etmek, hikayet etmek.

ider ki bir gün Şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde ḥāżır idüm Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede

naḳl idince:

1. **naḳl idince:**-*ince*
Sayfa 19
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Anlatmak.

naḳl idince
*Beyan: Eşref-zāde Efendimüzün intikal-i dār-ı bekāları

naḳl olınur:

1. **naḳl olınur:**-*ın, -ur*
Sayfa 35
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
İletmek. anlatmak.

Ḥażretlerinden naḳl olınur ki ecdād-ı ʿiẓāmumuz Sulṭān Eşref Ḥażretleri irtiḥāl-i beḳā-yı sarāy-ı

naḳş olup:

1. **naḳş olup:**-*up*
Sayfa 25
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Bir yerde belirli bir iz bırakmak, yer etmek.

bu menḳıbeden iki maʿnā var evvela biri budur ki dünyāya şu miḳdār taḳayyüd ḳalbde naḳş olup

naʿlbantoġlu maḥallesinde:

1. **naʿlbantoġlu maḥallesinde:**
Sayfa 69
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Nalbantoğlu Mahallesi II Bursa'nın Osmangazi ilçesine bağlı bir mahallesidir.

Menḳıbe Naʿlbantoġlu Maḥallesinde imām ve muḳtedā-yı enām olan Farāʾizżī Muṣṭafa Efendi naḳl

nāleler eyler:

1. **nāleler eyler:**-*r*
Sayfa 61
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Feryad etmek.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı - her seḥer iñler nāleler eyler Gülşen-i ʿışḳda şol hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

nām:

1. **nām:**
Sayfa 19
Satır: **4**
Adlı.

ṭālibānı molaya meşġul olup Müzekkiʾn- Nüfūs ve Ṭarīḳat-nāme nām iki cild kitāb taṣnīf ve teʾlīf

2. **nām:**
Sayfa 20
Satır: **13**
Adlı.

nām ḳaryeye götürüp bir ḫāneye ḥaps ider meğer ol şaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi var imiş vālidesine

3. **nām:**
Sayfa 21
Satır: **18**
Adlı.

vālidesi każiyyeyi iʿlām eyledükde ol daḫı istiğfār idüp bīʿat eylemişdür ve Pınarpaşı nām cūybāruñ

4. **nām:**
Sayfa 27
Satır: **2**
Adlı.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar

5. **nām:**
Sayfa 38
Satır: **15**
Adlı.

Menḳıbe muḥkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb gūşūne bir

6. **nām:**
Sayfa 39
Satır: **12**
Adlı.

Ḥażretlerinüñ vezīri Maḥmūd Paşayı bir cüzʾī cürümle Yedi Kule nām mevżiʿde ḥaps ider meğer

7. **nām:**
Sayfa 39
Satır: **20**
Adlı.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et ol adama buyururlar ki Geybūze nām ḳaṣabaya varuñ ve anda falan

8. **nām:**
Sayfa 41
Satır: **6**
Adlı.

meḥāfil ü Kürsī eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī ḳaṣaba-i İzniḳ ḳurbında Tirse nām ḳaryede ḳadem-

9. **nām:**
Sayfa 41
Satır: **8**
Adlı.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur ki pederlerine Bāyezīd-i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse nām ḳaryede imām ve

10. **nām:**
Sayfa 44
Satır: **20**
Adlı.

ʿāṣā- dārı Ḥabīb Dededen mervīdür ki Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Ḥażretleri Tirse nām yaylaḳda olan

11. **nām:**
Sayfa 50
Satır: **23**
Adlı.

kerīmesi Ḫayrünnisādan tevellüd iden Zeliḫā nām duḫter-i

12. **nām:**
Sayfa 51
Satır: **12**
Adlı.

Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi ibniʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri bir gün bu boyalıca nām ḳaryeden

13. **nām:**
Sayfa 52
Satır: **10**
Adlı.

Ḥażretleri bizümledür Eʾl-ḳıṣṣa yaylaḳdan ḳalḳup Kilise Dağı dāmeninde Oda nām pınar

14. **nām:**
Sayfa 52
Satır: **12**
Adlı.

yanında nüzūl olınup likin hava yaġmurlu olmaġla ṣayd olmayup Aġulıḳ nām mevżiʿde nüzūl olınup

15. **nām:**
Sayfa 57
Satır: **7**
Adlı.

mürebbiʾ-i ṭālibān olup Baʿdehu Ḫaṭṭab oġlu nām bir ṣāḥī-i bed-faʿāl biñ yüz ḳırḳ yedi senesinde

16. **nām:**
Sayfa 58
Satır: **6**
Adlı.

İbnüʾş-Şeyḫ Eşref-i Ṣānī Efendi Ḳuddise Sırruhu Gemlik ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-i Ṣaġīr nām ḳaryede

17. **nām:**
Sayfa 59
Satır: **23**
Adlı.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp

merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

18. **nām:**
Sayfa 60
Satır: **14**
Adlı.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede yegāne olmaġıla enisüʾl-cinān nām bir tefsīr-i şerīf cemʿ ve teʾlīf buyur-

19. **nām:**
Sayfa 64
Satır: **17**
Adlı.

Burusada Ḳaragüllü nām mevżiʿde Ferhādiye Medresesinde dānişmend olup medrese-i mezbūrede

20. **nām:**
Sayfa 68
Satır: **24**
Adlı.

meḳābirde medfūndur taṣavvufda zādüʾl-ḳavāfil fī-ṭayyiʾl-merāḥil nām kitābı

21. **nām:**
Sayfa 70
Satır: **10**
Adlı.

maḥrūse-i Burusa ḳurbında Gemlik Ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-ı Ṣaġīr nām ḳaryeden ẓuhūr ve Şeyḫ Receb

22. **nām:**
Sayfa 71
Satır: **4**
Adlı.

Eşrefī maḥrūse-i Burusa ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık nām ḳażā ḳurālarından Gedikvirān nām ḳaryede

23. **nām:**
Sayfa 71
Satır: **4**
Adlı.

Eşrefī maḥrūse-i Burusa ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık nām ḳażā ḳurālarından Gedikvirān nām ḳaryede

24. **nām:**
Sayfa 71
Satır: **6**
Adlı.

meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada Seyyid ʿÖmeroġlu
nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

25. **nām:**
Sayfa 43
Satır: **16**
Ünlü.

hemān ol ḥīnde yola revān olup yaylaḳ ṭarafına müteveccih olur ṣāfiʿī vaḳti olunca sıvışdı nām

namāz:

1. **namāza:**-*a*
Sayfa 49
Satır: **14**
Far. Beş vakitte icrası müminîne farz olan kıyâm ve kuûd ve rükû ve sücut ile tesbihten ibaret olan ibadet, salât.

pederüm ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḫażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı ammā namāza gelüp gidenler

namāz ḳıldılar:

1. **namāz ḳıldılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 33
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Namaz kılmak.

Ḥaḳḳ dostları dirildiler Kaʿbede namāz ḳıldılar

namāz ḳılup:

1. **namāz ḳılup:**-*up*
Sayfa 21
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Namaz kılmak.

alalum dir Pīrezen daḫı şu getürür Eşref-zāde Ḫażretleri daḫı ābdest alup namāz ḳılup ẕikruʾllah

nāme:

1. **nāmenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 39
Satır: **18**
Mektup.

gelüp şeref-i meclīsleriyle müşerref olduḳda elinde olan nāmesin virür Sulṭān Eşref-zāde daḫı nāmenüñ

2. **nāmesin:**-*si, -n*
Sayfa 39
Satır: **18**
Mektup.

gelüp şeref-i meclīsleriyle müşerref olduḳda elinde olan nāmesin virür Sulṭān Eşref-zāde daḫı nāmenüñ

nāmus:

1. **nāmūs:**
Sayfa 56
Satır: **27**
Iffet.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḫaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḫaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

nāmus u ʿārı:

1. **nāmus u ʿārı:**-*ı*
Sayfa 70
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
İffet ve utanma.

İlahī Gel bugün ʿışḳuñ şarābın içüben mestāne ol
Gel bugün nāmus u ʿārı terk idüp dīvāne ol

nār-ı muḥabbet:

1. **nār-ı muḥabbet:**
Sayfa 31
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Muhabbet (aşk) ateşi.

ḫānḳāhlarında ḳarar iderler likin pādişāh Ḫażretlerinüñ derūnlarını nār-ı muḥabbet iḥrāḳ idüp

nās:

1. **nas:**
Sayfa 45
Satır: **5**
Insanlar.

ki taʿbir olunmaz ḍahveʾ-i kübrā olduḳda nas sofra sofra olup oturdılar Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri

naṣīb:

1. **naṣīb:**
Sayfa 5
Satır: **5**
Kısmete düşen şey, pay, hisse.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

nasīb olmadıġı:

1. **nasīb olmadıġı:***-ma, -dıġ, -ı*
Sayfa 53
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Kısmet olmak.

imdi bize şikār nasīb olmadıġı bu avda āhūya ne minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği söziñ

naṣīhat idüp:

1. **naṣīhat idüp:***-üp*
Sayfa 18
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Öğüt vermek, nasihat etmek.

sürüp vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri pend ü naṣīhat idüp buyururlar ki Rūmī

naṣīḥat-pezīr:

1. **naṣīḥat-pezīr:**
Sayfa 13
Satır: **1**
Far. Nasihat kabul edici, eden.

Çün baʿżılar naṣīḥat-pezīr olmayup Ḥażreti Şeyḫüñ ḥużūrına varurlar Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

nā-ümīd:

1. **nā-ümid:**
Sayfa 59
Satır: **13**
Ümitsiz.

ḥayātdan nā-ümid olup uyḫusı araşında görmiş ki Eşref-zāde Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi fuḳarāsı ile

nā-ümīd olur:

1. **nā-ümīd olur:***-ur*
Sayfa 40
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Ümitsiz olmak, ümitsizliğe düşmek.

minbaʿd hayāt-ı dünyādan nā-ümīd olur ol gice nıṣfuʾl-leylde pādişāh ṭarafından adamlar gelüp

naẓar buyurduḳda:

1. **naẓar buyurduḳda:***-duḳ, -da*
Sayfa 11
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Bakmak.

naẓar buyurduḳda yine erbaʿīn emr iderler anlar daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp hemān ayaḳları

naẓar buyurduñuz:

1. **naẓar buyurduñuz:***-du, -ñuz*
Sayfa 18
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Bakmak.

ne ʿaceb naẓar buyurduñuz Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki bir baḥr-i muḥīd imiş her nem var

naẓar buyurup:

1. **naẓar buyurup:***-up*
Sayfa 18
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Bakmak.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ardından naẓar buyurup ḥayrān olurlar fuḳarā eydür ki Sulṭānum

naẓar eyledi:

1. **naẓar eyledi:***-di*
Sayfa 18
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Bakmak.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna keşf olup bir mil ḳadar yer gitmiş iken bir kere naẓar eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

naẓar eyleye:

1. **naẓar eyleye:***-ye*
Sayfa 18
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Bakmak.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm ki bir naẓar eyleye tā ki siz daḫı müntefiʿ olayduñuz Bu kelām nūr-ı

naẕar idüp:

1. **naẕar idüp:***-üp*
Sayfa 5
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Bakmak.

Ḥażretlerine naẕar idüp buyururlar ki Dānişmend var bize köftelü şorba getür Anlar daḫı pāzāra

2. **nażar idüp:***-üp*
Sayfa 22
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Bakmak.

Ḳuṭbeʾd-din menʿ iderler Eşref- zāde Efendi hemān bir kerre Molla Ḳuṭbeʾd-dine nażar idüp şarḳ ṭarafına

naẕār-ı hayāt-baḫşlarıyla:

1. **naẕār-ı hayāt-baḫşlarıyla:***-lar, -ı, -(yl)a*
Sayfa 28
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Hayat bahşeden bakış.

ve ḫavāṣ görürler ki şarap hep beyaż bal olmış Sulṭān Eşref-zādenüñ naẕār-ı hayāt-baḫşlarıyla

nazarında ḳorlar:

1. **naẕarında ḳorlar:***-r, -lar*
Sayfa 5
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Gözünün önüne koymak.

milʿāḳa ile getürüp naẕarında ḳorlar Abdal Muḥammed Ḥażretleri milʿāḳayı eline alup şorbayı

nażarlarına korlar:

1. **nażarlarına korlar:***-r, -lar*
Sayfa 43
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Gözlerinin önüne koymak.

Sulṭāna elmayı getürüp nażarlarına korlar buyururlar ki ʿAbduʾr-raḥīm bu elmanuñ birisi eksik

nazm:

1. **nazm:**
Sayfa 33
Satır: **4**
Şiir, nazım.

getürmişler
Nazm

naẕm idüp:

1. **naẕm idüp:***-üp*
Sayfa 33
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Tertip etmek veya vezin ve kafiye ile manzum olarak yazmak.

Nitekim bu vaḳʿayı zīb-i maḥāfil-i Kürsī ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī naẕm idüp ḳaleme

ne:

1. **ne:**-, -
Sayfa 25
Satır: **9**
T. Öyle bir.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ne şinevā gūşları ve bīnā-dīdeleri vardur ki göñülde olan fısıltıyı işidür

2. **ne:**
Sayfa 12
Satır: **19**
"Nedir?" anlamında soru zamiri.

ḥücre içinde ḥaps itmenüñ aṣlı ne çıḳarup defn olınsun baʿżılar Ḥażreti Şeyḫ kendü aʿlamdur

3. **nedür:***-dür*
Sayfa 29
Satır: **3**
"Nedir?" anlamında soru zamiri.

nedür buyuruñ edā idelüm pādişāh Ḥażretleri buyururlar ki bir vālidem vardur beġāyet

4. **nedür:***-dür*
Sayfa 36
Satır: **21**
"Nedir?" anlamında soru zamiri.

Sulṭānum siz kimsiz ve ism-i şerīfleriñüz nedür

5. **nedür:***-dür*
Sayfa 51
Satır: **21**
"Nedir?" anlamında soru zamiri.

üstinde biten nedür deyü bir zeytūn aġacına işāret buyururlar dervīş daḫı aġaca yaḳın

6. **ne:**
Sayfa 10
Satır: **1**
"Nasıl bir" anlamında sıfat.

ve ne maḳūle ẕātdur deyü muntaẓırlar iken
Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri yanlarından geçüp

ne ʿaceb:

1. **ne ʿaceb:**
Sayfa 26
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Nasıl.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī ancaḳ varuñ ḳatl idüñ deyü emr ider ḳapucılar daḫı ol aradan emr-i

2. **ne ʿaceb:**
Sayfa 18
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Ne kadar garip, ne ilginç.

ne ʿaceb naẓar buyurduñuz Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki bir baḥr-i muḥīd imiş her nem var

ne ʿacep:

1. **ne ʿacep:**
Sayfa 15
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Ne garip.

fuḳarāsı dirler ki ne ʿacep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ

ne çāredür:

1. **ne çāredür:***-dür*
Sayfa 11
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Çaresi yok, elden ne gelir.

ṭoġru yoldan gelüp bunda girdük ehl ve ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç bilmem ne çāredür

ne deñlü:

1. **ne deñlü:**
Sayfa 12
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Ne kadar.

açar görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñ bir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki taḥrīk

ne ġam:

1. **ne ġam:**
Sayfa 53
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Gam değil!.

bedkirdārdan bize ne ġam didiler Nuṣret-i Ḫudāya taʿlīḳ itmediler ol ecilden ṣūret-i inhizam vāḳıʿ oldı

ne işlersin:

1. **ne işlersin:**-, -
Sayfa 24
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Ne yapıyorsun?.

ʿAbdüʾr-raḥīm-i faḳīr dedüm ki Lebbeyk Sulṭānum buyurdular ki ne işlersin dedüm ki ẕikruʾllah

ne minnet:

1. **ne minnet:**
Sayfa 52
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Ne (büyük) lütuf, ne iyilik (memnun olunan bir tavırla) ‖ canına minnet olmak.

avınuñ zamānı imiş rüfeḳāsından birisi demiş ki bu defʿa geyik ṣayd itmeğe ne minnet ki Şeyḫ

2. **ne minnet:**
Sayfa 53
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Minnet değil.

imdi bize şikār nasīb olmadıġı bu avda āhūya ne minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği söziñ

ne ola:

1. **ne ola:**
Sayfa 25
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Ne olacak?.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca var ḳıyās eyle ki daḫı ziyādesinüñ żararı ne ola biri daḫı budur ki

nebāt:

1. **nebāt:**
Sayfa 29
Satır: **10**
Topraktan yetişen, biten her çeşit şey. Bitki.

zāde Ḥażretleri hemān mübārek ellerin ceplerine şoḳup bir miḳdār nebāt şekeri çıḳarup mübārek

nebī:

1. **nebīnüñ:**-*nüñ*
   Sayfa 8
   Satır: **21**
   Peygamber.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire velīnüñ başı varmaḳ muḥāldür Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri eydür ki

neden:

1. **neden:**
   Sayfa 23
   Satır: **21**
   Nasıl, nereden.

şalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm

nefʿanallahü bī-şefāʿati yevmüʾl-mizān ve ḥafaẓanallahu bi-himmetihi fiʾl-cenneti anduḫūliʾn- nirān:

1. **nefʿanallahü bī-şefāʿati yevmüʾl-mizān ve ḥafaẓanallahu bi-himmetihi fiʾl-cenneti anduḫūliʾn- nirān:**
   Sayfa 19
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **Dua İfadesi**
   Hesap günü Allah'ın yardımı, (Rasûlullâh'ın) şefâati ile ve (yine) Allah'ın himmeti ve O'nun korumasıyla cenneti kazanıp, cehenneme girmekten korunsun.

nirān Menḳıbe Ḥażreti Eşref-zāde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinden gelüp İzniḳe teşrīf

nefʿanāllahü bişefāʿatihi:

1. **nefʿanāllahü bişefāʿatihi:**
   Sayfa 71
   Satır: **20**
   Kelime Tipi: **-**
   Allah'ın yardımı ve (Rasulullah'ın) Şefaati ile.

ḳarīndür Ḳaddesallahü esrārehüm ve Nefʿanāllahü bişefāʿatihi Āmin yā Muʿīn

nefer:

1. **nefer:**
   Sayfa 50
   Satır: **12**
   Kişi, adam.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-ı senede bir zamānda benümle ḳırḳ nefer kimesneyi erbaʿīne ḳodı birkaç

2. **nefer:**
   Sayfa 50
   Satır: **14**
   Kişi, adam.

gün mürūrında ḫāṭıruma ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir küçük adamdur bu ḳırḳ nefer kimesneyi nice

nefes:

1. **nefesleri:**-*ler, -i*
   Sayfa 26
   Satır: **4**
   Soluk anlamına gelen tabiî hayat unsurudur. Âşık, insan-ı kâmile intisap etmeden evvel bir ölüye benzer. İşte bu ölü, mürşidin hayat bahşeden nefesiyle dirilir. Nefes, mürşidin ilâhî hayat veren sözleri, duası, feyzi ve taliplere manevî tasarrufudur.

itdüm eğer olʿazīzi daḫı getürürseñüz ümīddür ki mübārek nefesleri berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

nefeslerine ṭutup:

1. **nefeslerine ṭutup:**
   Sayfa 29
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   (Mânen büyük bir kimse) Belli bir işin olması için gönülden duâ etmek.

nefeslerine ṭutup baʿdehu pādişāha virüp buyururlar ki bu şekeri vālideñüze virüñ eriyince

nefsüñ kır:

1. **nefsüñ ḳır:**-*ü, -ñ*
   Sayfa 70
   Satır: **27**
   Kelime Tipi: **-**
   Kulun kötü, beğenilmeyen, bayağı ve hayvânî arzuları, huy ve fiilleri, kibir gazap, kin, haset, hırs, tahammülsüzlük, hasislik, dedikodu, şehvet, ihtiras, hevâ vü heves gibi zaaflarının merkezini yok etmek anlamına gelir.

Gel bugün meydān-ıʿışḳ içre bahādırlık idüp Cümle ḳır nefsüñ çerisin sen daḫı merdāne ol

neñ vardur:

1. **neñ vardur:**-*dur*
Sayfa 42
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Neyin var?.

düçār olup dir ki aç maḳramanı göreyüm neñ vardur ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

neseb:

1. **nesebleri:**-*ler, -i*
Sayfa 4
Satır: **2**
Soy, nesil, sülale.

Eşref-zāde eʾş-Şeyḫ ʿAbdullah eʾr-Rūmī Ḥażretlerinüñ nesebleri dāmād-ı Resūlullah

neşr itmeği:

1. **neşr itmeği:**-*meğ, -i*
Sayfa 3
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Yaymak, dağıtmak.

neşr itmeği kendüme farż-ı ʿayn bilüp biʿavnillahi Teʿālā ve bi-şefāʿatihi Habībihuʾl- Muṣṭafā

neşr itmekdür:

1. **neşr itmekdür:**-*mek, -dür*
Sayfa 3
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Yaymak, dağıtmak.

itmekdür deyü buyurduġı ecilden ṭarīḳat-i ʿaliyyede sened-i saʿādetümüz olan Sulṭānüʾl-ʿārifīn ve

neşvünemā bulup:

1. **neşvünemā bulup:**-*up*
Sayfa 47
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Gelişip büyümek.

Bāyezīd-i Velīnüñ vālideleri beni sarāya alup anlarıñ terbiyelerinde neşvünemā bulup ḥadd-i

nevādir-i dehrdendür:

1. **nevādir-i dehrdendür:**-*den, -dür*
Sayfa 54
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Dünyada az bulunan.

Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendiden teberrük olmaḳ üzere bāḳīdür Seyf-i mezbūr nevādir-i dehrdendür

nev-bahār:

1. **nev-bahār:**
Sayfa 60
Satır: **19**
İlkbahar mevsimi, çiçeklerin yeşermeye başladığı, doğanın tazelendiği vakit.

ter göñlüm nev-bahār oldı Ḳodı aġyārı buldı dildārı Gördi ol yārı bīḳarār oldı Allahuñ adın

nevbahār:

1. **nevbahār:**
Sayfa 17
Satır: **5**
İlkbahar mevsimi, çiçeklerin yeşermeye başladığı, doğanın tazelendiği vakit.

mervīdür ki ol zamān nevbahār imiş Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki dervīşler bize bir

nevm:

1. **nevme:**-*e*
Sayfa 36
Satır: **7**
Uyku (Kubbealtı Lügati).

Ḥażretleri gözin açup bir daḫı nevme ṭālibe olmaz Baʿdehu nice esrār keşf olup maʿārif-i İlahīyyeye

2. **nevm:**
Sayfa 37
Satır: **16**
Uyku (Kubbealtı Lügati).

adamlar ʿazm-i cāmeḫāb iderler Maḥbūsuñ daḫı üzerine nevm ġalebe idüp bir miḳdār uyuduḳda

nevm ġalebe idüp:

1. **nevm ġalebe idüp:**-*üp*
Sayfa 36
Satır: **1**
Kelime Tipi: **Deyim**
Uyku basmak, bastırmak.

nevm ġalebe idüp esnā-i zikruʾllahda bir miḳdār kendülerinden ġāʾib olurlar Nāgāh Sulṭān

neylersün:

1. **neylersün:**
Sayfa 23
Satır: **11**
Neylersin?.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

nice:

1. **nice:**
   Sayfa 19
   Satır: **23**
   T. Pek çok.

idersüñüz bu ʿazīziñ şehr-i Ḫamāda nice kerametleri ẓuhūr eyledi deyü kerāmetlerini bir bir

2. **nice:**
   Sayfa 36
   Satır: **8**
   T. Pek çok.

Ḥażretleri gözin açup bir daḫı nevme ṭālibe olmaz Baʿdehu nice esrār keşf olup maʿārif-i İlahīyyeye

3. **niçe:**
   Sayfa 49
   Satır: **1**
   T. Pek çok.

niçe emṣār u memālik feṭḥ olındı cümleden biri Mışır ve Şām-ı Şerīf ve Ḫaremeyn-i Şerīfeyn

4. **nice:**
   Sayfa 50
   Satır: **5**
   T. Pek çok.

ṣağ u sālim olmışlar nice ādem ṣuretünde kelbden dūn kimesneler vardur ki evliyaʾullaha münkir

5. **nice:**
   Sayfa 55
   Satır: **7**
   T. Pek çok.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice māh u sāl riyāżāt ve mücāhedāt iştiġāl üzere iken

6. **nice:**
   Sayfa 56
   Satır: **2**
   T. Pek çok.

Efendiye ḳarīndür Şeyḫ-i mezbūruñ ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-ı muʿteberesi

7. **nice:**
   Sayfa 57
   Satır: **6**
   T. Pek çok.

ahāliʾ-i İzniḳ Şeyḫ ʿAbdullah Efendiyi iḫtiyār itmeleriyle nice sāl İzniḳde post-nişīn ve

8. **nice:**
   Sayfa 57
   Satır: **23**
   T. Pek çok.

nice sāl-i ʿibādāt ve ṭaʿāte iştiġāl üzere iken

9. **nice:**
   Sayfa 58
   Satır: **7**
   T. Pek çok.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede istiḫlaf itmekle nice māh u sāl ḳarye-i mezbūrede ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

10. **nice:**
    Sayfa 60
    Satır: **16**
    T. Pek çok.

mışlar ki her vecihle kemāl anda ẓāhir ve nümāyandur ve ṭabīʿat-ı şiʿiriyeleri daḫı olup nice

11. **nice:**
    Sayfa 64
    Satır: **3**
    T. Pek çok.

imiş ve ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-gūyā olmışlar Eʾş-Şeyḫ Faḫreʾd-din Efendi Şeyḫ

12. **nice:**
    Sayfa 64
    Satır: **19**
    T. Pek çok.

ḫücre-nişīn olup nice müddet taḥṣīl-i ʿilme müdāvemet itdükden ṣoñra ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye

13. **nice:**
    Sayfa 67
    Satır: **17**
    T. Pek çok.

mezbūrı alup nice müddet anlar da dānişmend ve mevāid-i feżāʾilinden ḥiṣṣemend oldı mezbūra nice

14. **nice:**
    Sayfa 67
    Satır: **18**
    T. Pek çok.

mezbūrı alup nice müddet anlar da dānişmend ve

mevāid-i feżāʾilinden ḥiṣṣemend oldı mezbūra nice

15. **nice:**
Sayfa 68
Satır: **2**
T. Pek çok.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

16. **nice:**
Sayfa 70
Satır: **21**
T. Pek çok.

*Şeyh-i mezburūn tabiʿat-ı şiʿriyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımuʿteberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür

17. **nicedür:**-*dür*
Sayfa 11
Satır: **14**
"Nasıl?" anlamında imkansızlık ifade eden soru zarfı.

ṭoġru yoldan gelüp bunda girdük ehl ve ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç bilmem ne çāredür

18. **nice:**
Sayfa 13
Satır: **16**
"Nasıl?" anlamında imkansızlık ifade eden soru zarfı.

ḫalvetḫānenüñ bābını feṭḥ iderler ḥāżır olan dervīşān görürler ki daḫı otuzuncu günde nice

19. **niçe:**
Sayfa 17
Satır: **1**
"Nasıl?" anlamında imkansızlık ifade eden soru zarfı.

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol şu olan maḥalle varurlar görürler ki şu henüz çıḳup

20. **nice:**
Sayfa 24
Satır: **23**
"Nasıl?" anlamında imkansızlık ifade eden soru zarfı.

nice ẕikruʾllah idersüñ bu küstāḫlık yetmez iken inkār daḫı idersin

21. **nice:**
Sayfa 50
Satır: **14**
"Nasıl?" anlamında imkansızlık ifade eden soru zarfı.

gün mürūrında ḫāṭıruma ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir küçük adamdur bu ḳırḳ nefer kimesneyi nice

nice ideceğin bilmez:

1. **nice ideceğin bilmez:**-*mez*
Sayfa 28
Satır: **8**
Kelime Tipi: **Deyim**
Ne yapacağını bilememek.

derūnına āteş-i muḥabbet düşüp nice ideceğin bilmez ʿĀḳıbetüʾl-emr istiḳbāle biẕātihi giderem

nice ṭaʿāmdur:

1. **nice ṭaʿāmdur:**-*dur*
Sayfa 46
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Ne yemeği?.

Şeyḫ Efendi Ḥażretleri ġāyet ḥaẕẕeyledi yörükler eytdiler ki nice ṭaʿāmdur bizüm andan ḫaberümüz

nice zamān:

1. **nice zamān:**
Sayfa 51
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Uzun uzun, çok zaman.

olduḳda Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Efendi intiḳālinden ṣoñra ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefīyede nice zamān

niçün:

1. **niçün:**
Sayfa 43
Satır: **6**
Neden.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı dirler buyururlar ki ya niçün dāmenine muḥkem yapışmadun

nidā:

1. **nidāsını:**-*sı, -(n)ı*
Sayfa 31
Satır: **20**
Çağrı.

muṭmaʾinneh irciʿī İlā-Rabbike Rāżiyeten marḍıyyeh nidāsını gūş idüp icābına li-hezihiʾd

nidā buyururlar:

1. **nidā buyururlar:**-*ur, -lar*
   Sayfa 34
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Seslenmek.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī yerinde gerek yā

nidā eyleyüp:

1. **nidā eyleyüp:**-*(y)üp*
   Sayfa 24
   Satır: **18**
   Kelime Tipi: **-**
   Seslenmek, bağırmak.

varup ḫalvetḫānemde ẕikruʾllaha ile meşġūl oldum Sulṭān Eşref-zāde baña nidā eyleyüp eytdi ki Yā

nidā gelmez:

1. **nidā gelmez:**-*mez*
   Sayfa 13
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   Ses gelmek.

gelmez Bir daḫı Hū dirler hemān bir kere Lebbeyk Sulṭānum bize ḳıyduñuz diyüp ḳuʿūd iderler

2. **nidā gelmez:**-*mez*
   Sayfa 13
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   Ses gelmek.

gelmez Bir daḫı Hū dirler hemān bir kere Lebbeyk Sulṭānum bize ḳıyduñuz diyüp ḳuʿūd iderler

nidā ider:

1. **nidā ider:**-*er*
   Sayfa 17
   Satır: **17**
   Kelime Tipi: **-**
   Seslenmek. Söylemek.

ḳoparma tesbīḥümden ayurma deyü nidā ider ol ecilden hemān bir ẕikri tükenmiş benefşe buldum

nidā idüp:

1. **nidā idüp:**-*üp*
   Sayfa 13
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Seslenmek. Söylemek.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī Hū dirler evvelkine cevap gelmez bir daḫı Hū dirler anda daḫı nidā

2. **nidā idüp:**-*üp*
   Sayfa 46
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   Seslenmek. Söylemek.

yoḳdur deyü mükāleme eṣnāsında Şeyḫ Ḥażretleri bendelerine nidā idüp buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

nihāyet:

1. **nihāyetine:**-*i, -n, -e*
   Sayfa 18
   Satır: **5**
   Son.

cümle Rūm erenlerinüñ nihāyetine yetişüp bize geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

2. **nihāyetümüze:**-*ümüz, -e*
   Sayfa 18
   Satır: **6**
   Son.

cümle Rūm erenlerinüñ nihāyetine yetişüp bize geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

3. **nihāyet:**
   Sayfa 19
   Satır: **17**
   Sonunda.

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḥḳār ṭarafında olurlar ḥatta

nikāḥ eyleyüp:

1. **nikāḥ eyleyüp:**-*(y)üp*
   Sayfa 47
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   Evlendirmek.

eyleyüp İzniḳe irsāl olınduḳda Sulṭān Bāyezīd ḫaṣṣakīlerinden Sulṭān Ḳorḳud vālidesi baña vaṣiyyet

nişāngāh-ı ehl-i derūndur:

1. **nişāngāh-ı ehl-i derūndur:**-*dur*
   Sayfa 65
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Kalp ehlinin hedef yeri.

i maḫzūn gibi medfūn ve seng-i mezārı nişāngāh-ı ehl-i derūndur her kim olursa varup mezārı üzre

nıṣfuʾl-leyl:

1. **nıṣfuʾl-leylde:**-*de*
Sayfa 40
Satır: **14**
Gece yarısı.

minbaʿd hayāt-ı dünyādan
nā-ümīd olur ol gice
nıṣfuʾl-leylde pādiṣāh
ṭarafından adamlar gelüp

nıṣfuʾl-leyldeʿarż u semā:

1. **nıṣfuʾl-leyldeʿarż u semā:**
Sayfa 23
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Gece yarısı yer ve gök.

ḫalvetde iken nıṣfuʾl-leyldeʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

nitdi:

1. **nitdi:**
Sayfa 33
Satır: **14**
Ne etti, ne yaptı?.

Vaḳt-i ṣubḥ irdi dünyādan gitdi
Gördün o Sulṭānı nitdi

nitekim:

1. **nitekim:**
Sayfa 33
Satır: **1**
Sonuç olarak.

Nitekim bu vaḳʿayı zīb-i maḥāfil-i Kürsī ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī naẓm idüp ḳaleme

2. **nitekim:**
Sayfa 56
Satır: **3**
Sonuç olarak.

vardur nitekim bu ḥāşiyede mesṭūr olan zāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī

3. **nitekim:**
Sayfa 56
Satır: **18**
Sonuç olarak.

pederlerinden müstaḫlef olmışlardur ve bunlaruñ daḫı ilahiyyātı vardur nitekim yine ḥāşiyede

4. **nitekim:**
Sayfa 57
Satır: **18**
Sonuç olarak.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı ebyāt u eşʾār buyurmışlardur nitekim bu rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

5. **nitekim:**
Sayfa 60
Satır: **17**
Sonuç olarak.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardur nitekim bu İlāhīzāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür ẕikriyle ʿāşıḳ gülżār oldı tāze-

6. **nitekim:**
Sayfa 70
Satır: **22**
Sonuç olarak.

*Şeyh-i mezburūn tabiʿat-ı şiʿriyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımuʿteberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür

nitsün:

1. **nitsün:**
Sayfa 34
Satır: **5**
Ne etsin, ne yapsın ?.

Bu bīçare ġarip nitsün
Aġlayu ḳancaru gitsün

2. **nitsün:**
Sayfa 34
Satır: **7**
Ne etsin, ne yapsın ?.

Sensüz bu cihānı nitsün
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

niyāz iderler:

1. **niyāz iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 40
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yalvarmak, ricada bulunmak.

Maḥmūd Paşanuñ ḫalāsın niyāz iderler ol Pīre-zen Maḥmūd Paşanuñ maġdūb idügin istimāʿ idicek el-

2. **niyāz iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 31
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Dilemek, rica etmek, istemek.

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

3. **niyāz iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 35
Satır: **9**

Kelime Tipi: **-**
İstemek.

niyāz iderler ki pederüñüz Ḥażretine teveccüh buyurasuñuz anlar daḫı peder-i vālā- güherlerine

niyāz itdükde:

1. **niyāz itdükde:**-*de*
Sayfa 6
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Yalvarıp yakarmak.

idüñ deyü niyāz itdükde Emir Sulṭān Ḳuddise Sırrahu Ḥażretleri buyururlar ki ḳuzu biz Pīr ve

niyet:

1. **niyetle:**-*le*
Sayfa 27
Satır: **4**
Kasıt, maksat.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki

niyet idüp:

1. **niyet idüp:**-*üp*
Sayfa 35
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Kalben bir şeye yönelmek.

merḥūme Zeliḫā Ḥātun vālid-i büzürgvārlarınuñ türbeʾ-i münīfelerinde birḳaç gün iʿtikāfa niyet idüp

2. **niyet idüp:**-*üp*
Sayfa 58
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Kalben bir şeye yönelmek.

içün taʿmīr ve tevsīʿ eylemişlerdür Baʿdehu Ḫacc-ı
şerīfe niyet idüp ravża-i seyyidüʾl-enāmı ziyāretden

3. **niyet idüp:**-*üp*
Sayfa 59
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Kalben bir şeye yönelmek.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

niyyet:

1. **niyyet:**
Sayfa 5
Satır: **6**
Kasıt, maksat.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī
müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

2. **niyyetine:**-*i, -n, -e*
Sayfa 22
Satır: **5**
Kasıt, maksat.

müsteḥabbı taʿlīm itmek niyyetine mescidlerine gelür Eşref-zāde Ḥażretleri yine ʿādet-i ḳadīmeleri

nöbet gelmişdür:

1. **nöbet gelmişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 39
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Nöbet sırası gelmek.

mi buyururlar ki bu sene ġazāya gitmeğe nöbet anlara gelmişdür deyüp ol ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

nola:

1. **n´ola:**
Sayfa 7
Satır: **10**
Nolsa, nolsa gerek.

Ḥażretlerine teveccüh esnāsında ḫāṭırına gelür ki n´ola yine ʿAzīz Ḥażretleri bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

nuḳūş:

1. **nuḳūşı:**-*ı*
Sayfa 25
Satır: **11**
(Ar. naḳş'ın çoğul şekli nuḳūş) Nakışlar, resimler.

ve nuḳūşı görür zīra gözlüye gizli yoḳdur
Menḳıbe Selāṭin-i ʿiẓāmdan Ebuʾl-Feth Sulṭān

nuḳūş-ı ʿacībe:

1. **nuḳūş-ı ʿacībe:**
Sayfa 54
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Görülmemiş, hayret edilecek nakışlar.

ʿacībe iḫtirāʿ ve īcād itmişler ki ḫıred-i ḫurde-bīn tefekküründe ʿācizdür ve Sulṭān Murād-ı ʿāli-nijad

nümāyan:

1. **nümāyandur:**-*dur*
Sayfa 60
Satır: **16**
Görünen, meydanda olan, ayan, âşikâr.

mışlar ki her vecihle kemāl anda ẓāhir ve nümāyandur ve ṭabīʿat-ı şiʿiriyeleri daḫı olup nice

nümāyān olduḳda:

1. **nümāyān olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 17
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Açığa çıkmak, ortaya çıkmak.

istiʿdādı ẓāhir ü nümāyān olduḳda fuḳarā zebānların kütāh idüp itiʿraf iderler Baʿdehu Eşref-zāde Sulṭān

nümāyān olmış:

1. **nümāyān olmış:**-*mış*
Sayfa 60
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Görünmek, açığa çıkmak.

revān oldılar ben daḫı bīdār oldum gördüm ki āṯār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir ü nümāyān olmış

nümāyān olup:

1. **nümāyān olup:**-*up*
Sayfa 37
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Görünmek.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde nümāyān olup buyururlar ki ḫalās zamānı geldi tiz ḳalḳ git

nūr:

1. **nūr:**
Sayfa 23
Satır: **6**
1. Işık, ziya, aydınlık, nur.

ḫalvetde iken nıṣfuʾl-leylʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

nūr-ı şuʿūr idüp:

1. **nūr-ı şuʿūr idüp:**-*üp*
Sayfa 67
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Bilinçlenmek.

elli üç senesinde serā-perde-i ʿademden ẓuhūr ve āfitāb-ı feyẓ-i ilāhīden istifāẓen nūr-ı şuʿūr idüp ol

nūr-ı velāyetle:

1. **nūr-ı velāyetle:**-*le*
Sayfa 10
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Velilik nuru.

Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerine nūr-ı velāyetle maʿlūm olup biʾẕ-ẕāt kendüleri ḫānḳāh ḳapusından

2. **nūr-i velāyetle:**-*le*
Sayfa 15
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Velilik nuru.

velāyetle maʿlūm olup dervīşāna Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve ḥālini bildürmek içün

3. **nūr-ı velāyetle:**-*le*
Sayfa 18
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Velilik nuru.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna keşf olup bir mil ḳadar yer gitmiş iken bir kere naẓar eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

nūş:

1. **nūş:**
Sayfa 63
Satır: **19**
İçme, içmek.

günü āb-ı memātı nūş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür zāviye-i merḳūmede defīn vü pederleri

2. **nūş:**
Sayfa 71
Satır: **16**
İçme, içmek.

işti̇ġāl üzre iken biñ yüz elli üç Ṣaferüʾl-ḫayrında şarāb-ı vuṣlatı nūş vü dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

nūş idenler:

1. **nūş idenler:**-*en, -ler*
Sayfa 56
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
İçmek, yudumlamak.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala gelsün berü Dôst ṣedāsın gūş

idenler ṣala gelsün berü
Ol ṣarāb-ı lā-yezalīden olup
mest-i müdām Kendüsin
serḫôş idenlere ṣala gelsün
berü

nuṣret:

1. **nuṣretlerin:**-*ler, -i, -n*
Sayfa 49
Satır: **5**
Başarı, üstünlük, zafer; AllÀh'ın yardımı ile galip gelme.

nuṣretlerin ziyāde eyleye
āmīn yā mucibeʾs-
Sāʾilīn Menḳıbe Bāḳıye-iʾs-
selef mürşid-i kāmil

nuṣret-i ḫudāya:

1. **nuṣret-i ḫudāya:**-*ya*
Sayfa 53
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın yardımı.

bedkirdārdan bize ne ġam
didiler Nuṣret-i Ḫudāya
taʿlīḳ itmediler ol ecilden
ṣūret-i inhizam vāḳıʿ oldı

nuṭḳ ḫaḳlayup:

1. **nuṭḳ ḫaḳlayup:**-*(y)up*
Sayfa 6
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Mürşidin sözlerini tasdik etmek, uygulamaya koymak anlamında kullanılan bir ifadedir. Yani, şeyhin emrini tahakkuk mevkine koymak demektir.

Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri
nuṭḳ ḫaḳlayup ḳalḳup
Anḳara şehrine ʿāzimet idüp
Ḥācī Bayrām-ı Velī

nuṭḳ-ı mübārekelerini:

1. **nuṭḳ-ı mübārekelerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 41
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek söz.

Bāyezīd-i Faḳīh daḫı nuṭḳ-ı
mübārekelerini redd
itmeyüp rāżī olurlar Baʿdehu
Sulṭān Eşref-zāde

nüzūl:

1. **nüzūle:**-*e*
Sayfa 16
Satır: **2**
Bir yerde konaklama, sabit durma.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzūle emr
iderler fuḳarā dirler ki

nüzūl buyururlar:

1. **nüzūl buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 16
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Sabit durmak.

itmeyüp nüzūl buyururlar ve
hengām-ı ṣalavāt
olınca tevḥīd iderler Baʿdehu
duʿā idüp fuḳarāya şu

nüzūl iderler:

1. **nüzūl iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 37
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Ulaşmak.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbūsı
ṣabāḥ divāna getürelüm
deyüp yoldan gelmiş bītāb

nüzūl olınup:

1. **nüzūl olınup:**-*ın, -up*
Sayfa 52
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Konaklama.

yanında nüzūl olınup likin
hava yaġmurlu olmaġla
ṣayd olmayup Aġulıḳ nām
mevżiʿde nüzūl olınup

2. **nüzūl olınup:**-*ın, -up*
Sayfa 52
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Konaklama.

yanında nüzūl olınup likin
hava yaġmurlu olmaġla
ṣayd olmayup Aġulıḳ nām
mevżiʿde nüzūl olınup
O

o:

1. **o:**
Sayfa 23
Satır: **9**
"O" işaret sıfatı.

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o
melʿūnı ḳabżam içine
alup şıḳdum meğer ol
şeyṭan-ı racīm idi avucum

2. **o:**
Sayfa 33
Satır: **14**
"O" işaret sıfatı.

Vaḳt-i ṣubḥ irdi dünyādan gitdi
Gördün o Sulṭānı nitdi

3. **o:**
Sayfa 53
Satır: **7**
"O" işaret sıfatı.

şeʾāmetidür deyü remz itdiler ḥālbuki o kelāmuñ ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

4. **o:**
Sayfa 59
Satır: **26**
"O" işaret sıfatı.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

5. **o:**
Sayfa 67
Satır: **12**
"O" işaret sıfatı.

mānendi olmayup muḥaḳḳīḳ ve müdaḳḳīḳ
dānişmend olup o tārīḫde Burusada merḥūm

6. **o:**
Sayfa 64
Satır: **11**
"O" üçüncü tekil şahıs zamiri.

defīn ü pederine vü birāderine ḳarīndür o mifżāl-i cihānuñ rıḥletin güş itdiğüm birle didüm tārīḫ-i

oda:

1. **oda:**
Sayfa 11
Satır: **7**
Oda, mesken, yer.

saʿādetḫānelerinde bir oda taḫliyye idüp ve anda iskān itdürüp levāzımlarını rūz-be-rūz iʿṭā iderler

2. **oda:**
Sayfa 11
Satır: **22**
Oda, mesken, yer.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ Şeyḫ Efendi Ḥażretleri bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām daḥı bī-nihāye ve dest

3. **oda:**
Sayfa 52
Satır: **10**
Bir yer ismi.

Ḥażretleri bizümledür Eʾl-ḳışṣa yaylaḳdan ḳalḳup Kilise Dağı dāmeninde Oda nām pınar

oġl:

1. **oġlı:**-*ı*
Sayfa 9
Satır: **6**
Cinsiyeti erkek olan evlât.

Muhyiʾd-din ʿAbdülḳādir El-Geylānī Ḳuddise Sırruhuʾl ʿālī Ḥażretlerinüñ dördüncü oġlı Şeyḫ

2. **oġlı:**-*ı*
Sayfa 21
Satır: **16**
Cinsiyeti erkek olan evlât.

Ḥażretlerinüñ ellerinden ibtidā bīʿat ve inābet iden ol ḫātūndur çünki çift sürmeden oġlı geldükde

3. **oġlumı:**-*um, -ı*
Sayfa 40
Satır: **7**
Cinsiyeti erkek olan evlât.

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa iken bī-günāh oġlumı aşmış idi ḥarāretle ol zamān beddūʿā itmiş idim

oġul:

1. **oġul:**
Sayfa 21
Satır: **8**
Cinsiyeti erkek olan evlât.

düşüp Sulṭān Eşref Ḥażretlerinüñ yanuna gelür eydür ki iy oġul sen ḳula benzemezsin İzniḳde

2. **oġlum:**-*um*
Sayfa 47
Satır: **13**
Cinsiyeti erkek olan evlât.

ṣoñra pādişāh benüm oġlum olsun bende bu
maʿnāyı daima ilḥāḥ iderdüm bir şeb rüʾyamda

3. **oġullarıdur:**-*lar, -ı, -dur*
Sayfa 62
Satır: **1**
Cinsiyeti erkek olan evlât.

ṣulbī oġullarıdur ki biñ yüz altı 1106 tārīḫinde

ʿazm-i firdevs-i berīn idüp ḳaṣaba-i İzniḳde Şeyḫ

4. **oġullarıdur:**-*lar, -ı, -dur*
Sayfa 62
Satır: **9**
Cinsiyeti erkek olan evlât.

Aḥmed Efendinüñ ṣulbī oġullarıdur Pazar Köyünde kāʾin zāviyede ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl

<u>oġ(u)l:</u>

1. **oğlıdur:**-*ı, -dur*
Sayfa 63
Satır: **12**
Cinsiyeti erkek olan evlât.

mürtefiʿde medfūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ ʿAvnullah Efendi * Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendinüñ oğlıdur

<u>oḳu:</u>

1. **oḳuyup:**-*(y)up*
Sayfa 67
Satır: **10**
Okumak.

fevāid taʿlīminden telezzüz idüp ḥatta Tefsīr-i Keşşāfī min-evvelihi ilā-āḫirihi oḳuyup ʿilmde

<u>ol:</u>

1. **ol:**
Sayfa 5
Satır: **2**
1. işaret sıfatı "o".

Sülūk itmek dāʿiyesinde ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī olup ol zamānda Burusada mecẕūbān-ı İlāhīyeden

2. **ol:**
Sayfa 6
Satır: **10**
1. işaret sıfatı "o".

ḥücresine gelüp her nesi var ise fuḳarāya beẕl idüp ol zamānda şehr-i Burusada irşād-ı nās olan gülşen-

3. **ol:**
Sayfa 9
Satır: **14**
1. işaret sıfatı "o".

ḥaliyle ve kerīmeleriyle meʿan ḳalḳup Ḥamāya giderler meğer hikmet-i Rabbāni ol sene Şeyḫ

4. **ol:**
Sayfa 10
Satır: **19**
1. işaret sıfatı "o".

itdüklerin bilüp ol varaḳayı ellerine virürler ḥatta rivāyet olunur ki Sulṭān Eşref-zāde ḳaṣāʾidinde

5. **ol:**
Sayfa 14
Satır: **8**
1. işaret sıfatı "o".

cemʿiyyet bulmış iken yine meṣāliḥ-i müʾminīn içün ruḥını ol cemʿiyyetden ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ maḳṣūda gelelüm çün Eşref-zāde Efendiyi ol gün ḫalvetḫāneden çıḳup Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri daḫı

7. **ol:**
Sayfa 14
Satır: **18**
1. işaret sıfatı "o".

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem ü çeraġ ve seccāde ve ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-zāde Sulṭān

8. **ol:**
Sayfa 16
Satır: **1**
1. işaret sıfatı "o".

görüp ol gün bir ṣaḥrāya teferrüce giderler varup bir beyābanda nüzūle emr iderler fuḳarā dirler ki

9. **ol:**
Sayfa 16
Satır: **20**
1. işaret sıfatı "o".

secdeden refʿ ider hemān secdesi mekānından bir aʿlā ṣucaġız revāne olur Eşref-zāde Ḥażretleri ol

10. **ol:**
Sayfa 17
Satır: **1**
1. işaret sıfatı "o".

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol ṣu olan maḥalle varurlar görürler ki ṣu henüz çıḳup

11. **ol:**
Sayfa 17

Satır: **3**
1. işaret sıfatı "o".

revāne olur fuḳarā ol
kerāmetüñ ẓuhūrından
Rūmīnüñ kemāl-i maʿrifetini
fehm iderler ve yine

12. **ol:**
Sayfa 17
Satır: **5**
1. işaret sıfatı "o".

mervīdür ki ol zamān
nevbahār imiş Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri
buyururlar ki dervīşler bize
bir

13. **ol:**
Sayfa 17
Satır: **17**
1. işaret sıfatı "o".

ḳoparma tesbīḥümden
ayurma deyü nidā ider ol
ecilden hemān bir ẕikri
tükenmiş benefşe buldum

14. **ol:**
Sayfa 18
Satır: **1**
1. işaret sıfatı "o".

Ḥażretleri ol maḥalde Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretlerinüñ ḳadem-i
saʿādet-tevʾemlerine yüz

15. **ol:**
Sayfa 20
Satır: **14**
1. işaret sıfatı "o".

nām ḳaryeye götürüp bir
ḫāneye ḥaps ider meğer
ol şaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi
var imiş vālidesine

16. **ol:**
Sayfa 20
Satır: **16**
1. işaret sıfatı "o".

eydür ki vālide bir ḳaçġın
ḳul ṭutdum şol ḫānede
ḥaps itdüm varup çifti
süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

17. **ol:**
Sayfa 20
Satır: **18**
1. işaret sıfatı "o".

ṣubaşıya götüreyüm ve
müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pīrezeniñ başı devletlü imiş

18. **ol:**
Sayfa 21
Satır: **11**
1. işaret sıfatı "o".

sen ol dervīş misin deyince
belī didi çünki
velīden kizb vāḳıʿ olmaz
Pīrezen daḫı ḳadem-i

19. **ol:**
Sayfa 21
Satır: **16**
1. işaret sıfatı "o".

Ḫażretlerinüñ ellerinden
ibtidā bīʿat ve inābet iden
ol ḫātūndur çünki çift
sürmeden oġlı geldükde

20. **ol:**
Sayfa 21
Satır: **17**
1. işaret sıfatı "o".

vālidesi każiyyeyi iʿlām
eyledükde ol daḫı istiġfār
idüp bīʿat eylemişdür ve
Pınarpaşı nām cūybāruñ

21. **ol:**
Sayfa 22
Satır: **2**
1. işaret sıfatı "o".

Eşref-zāde Ḫażretleri zamān-
ı saʿādetlerinde ṣalat-ı
fecrī bir miḳdār karanlıḳda
ḳılarlar imiş Meğer ol

22. **ol:**
Sayfa 22
Satır: **17**
1. işaret sıfatı "o".

miḳdārı mürtefiʿ olmuş
Hemān ol sāʿat Ḥayy
diyüp bir naʿra-i saḫt urup
Sulṭān Eşrefʿiñ

23. **ol:**
Sayfa 23
Satır: **10**
1. işaret sıfatı "o".

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o
melʿūnı ḳabżam içine
alup ṣıḳdum meğer ol
şeyṭan-ı racīm idi avucum

24. **ol:**
Sayfa 24
Satır: **8**
1. işaret sıfatı "o".

idüp yine ḫālüme meşġūl
olurdum bir gün pazarda
bir ḫidmetleri var imiş varup
ol ḫidmeti edā

25. **ol:**
Sayfa 24

Satır: **15**
1. işaret sıfatı "o".

gelmedi ben daḫı hemān ol
maḥālden gidüp
alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ
önüne vaʿżʿ eyledüm

26. **ol:**
Sayfa 26
Satır: **3**
1. işaret sıfatı "o".

itdüm eğer olʿazīzi daḫı
getürürseñüz ümīddür ki
mübārek nefesleri
berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

27. **ol:**
Sayfa 27
Satır: **10**
1. işaret sıfatı "o".

gelecek yollarına ḳarşu
aʿṣalarına ittika idüp
mürāḳabe tururlar ol gün
Eşref-zāde Ḥażretlerine

28. **ol:**
Sayfa 27
Satır: **23**
1. işaret sıfatı "o".

ol maḥalde olanʿavām

29. **ol:**
Sayfa 30
Satır: **7**
1. işaret sıfatı "o".

olurlar ol ecilden ḫātırları
içün istīzān iderler bir
miḳdār flori alup ve yine
İzniḳe rücūʿ iderler ve

30. **ol:**
Sayfa 32
Satır: **13**
1. işaret sıfatı "o".

ol misāfirlere uzadıvirdi ve
tövbe virüp telḳīn-i
ẕikr iderler anlar daḫı
mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i

31. **ol:**
Sayfa 34
Satır: **22**
1. işaret sıfatı "o".

uzad ayaġunı yāḫūd
uzadurum buyururlar
Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol
maḥalden on yedi kimesne

32. **ol:**
Sayfa 34
Satır: **22**
1. işaret sıfatı "o".

uzad ayaġunı yāḫūd
uzadurum buyururlar
Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol
maḥalden on yedi kimesne

33. **ol:**
Sayfa 35
Satır: **15**
1. işaret sıfatı "o".

aġzına almış Bi-Keremillahi-
Teʿālā ol maraż defʿ
olmış Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esāsı ol

34. **ol:**
Sayfa 35
Satır: **16**
1. işaret sıfatı "o".

aġzına almış Bi-Keremillahi-
Teʿālā ol maraż defʿ
olmış Ve bu şöhret bulan
cevherüñ esāsı ol

35. **ol:**
Sayfa 36
Satır: **17**
1. işaret sıfatı "o".

Hersek nām-maḥalde ḳalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

36. **ol:**
Sayfa 36
Satır: **18**
1. işaret sıfatı "o".

Hersek nām-maḥalde ḳalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

37. **ol:**
Sayfa 37
Satır: **6**
1. işaret sıfatı "o".

ḫalās olursın deyü tebşīr
buyurup ġāʾib olurlar çün
ṣabāḥ olup ol aradanʿazm-i
rāh iderler ve ol

38. **ol:**
Sayfa 38
Satır: **19**
1. işaret sıfatı "o".

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa
gider köyden ṭaşra
çıḳduḳda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

39. **ol:**
Sayfa 38
Satır: **21**
1. işaret sıfatı "o".

āhūlara rükūb itmişler ol
ḫātūn muḳaddemlerinden
birine bu gelenler kimdür
deyü sūʾāl ider ol

40. **ol:**
Sayfa 39
Satır: **8**
1. işaret sıfatı "o".

mi buyururlar ki bu sene
ġazāya gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

41. **ol:**
Sayfa 39
Satır: **16**
1. işaret sıfatı "o".

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp
tiz adam irsāl iderler
ol kişi daḫı cidd-i tām ile
zamān-ı yesīrde İzniḳe

42. **ol:**
Sayfa 39
Satır: **19**
1. işaret sıfatı "o".

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaṣabaya
varuñ ve anda falan

43. **ol:**
Sayfa 40
Satır: **1**
1. işaret sıfatı "o".

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḫātūnı bulurlar ve
Sulṭān Eşref-zādenüñ
selāmını īṣāl iderler ve

44. **ol:**
Sayfa 40
Satır: **1**
1. işaret sıfatı "o".

gelüp ol maḥalleyi bulup ve
ol ḫātūnı bulurlar ve
Sulṭān Eşref-zādenüñ
selāmını īṣāl iderler ve

45. **ol:**
Sayfa 40
Satır: **3**
1. işaret sıfatı "o".

Maḥmūd Paşanuñ ḫalāsın
niyāz iderler ol Pīre-zen
Maḥmūd Paşanuñ maġḍūb
idügin istimāʿ idicek el-

46. **ol:**
Sayfa 40
Satır: **8**
1. işaret sıfatı "o".

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa
iken bī-günāh oġlumı
aşmış idi ḥarāretle ol zamān
beddu'ā itmiş idim

47. **ol:**
Sayfa 40
Satır: **13**
1. işaret sıfatı "o".

minbaʿd hayāt-ı dünyādan
nā-ümīd olur ol gice
nıṣfuʾl-leylde pādişāh
ṭarafından adamlar gelüp

48. **ol:**
Sayfa 43
Satır: **1**
1. işaret sıfatı "o".

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ʿAbduʾr-
raḥīm Tırsī daḫı Eşref-zāde

49. **ol:**
Sayfa 43
Satır: **10**
1. işaret sıfatı "o".

ʿAbduʾr-raḥīm Ḫızırı görsem
dir idüñ ammā bilsem
dimez idüñ ol ecilden gördüñ
ammā bilmedüñ

50. **ol:**
Sayfa 43
Satır: **15**
1. işaret sıfatı "o".

hemān ol ḫīnde yola revān
olup yaylaḳ ṭarafına
müteveccih olur şāfiʿī vaḳti
olunca sıvışdı nām

51. **ol:**
Sayfa 43
Satır: **19**
1. işaret sıfatı "o".

elma alan dervīş ol maḥālde
ṭurur ʿAbdürraḥīm
Tırsī Hay efendüm deyüp
mübārek ḳademine düşer

52. **ol:**
Sayfa 45
Satır: **7**
1. işaret sıfatı "o".

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fātiḥāʾ-i şerīfe
tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ
deyü emr eyler ol büyük

53. **ol:**
Sayfa 45
Satır: **8**
1. işaret sıfatı "o".

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fātiḥāʾ-i şerīfe

tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ
deyü emr eyler ol büyük

54. **ol:**
Sayfa 45
Satır: **9**
1. işaret sıfatı "o".

ṣaḥanları ol tencereden
ṭoldurduḳ ve bu ḳadar
cemāʿat ekl itdiler ve
cümlesi ṭoydılar ve tencerede

55. **ol:**
Sayfa 45
Satır: **12**
1. işaret sıfatı "o".

çorba yine evvelki gibi ḳalup
güyā içinden bir ḳaşıḳ
alınmamışa benzerdi
Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

56. **ol:**
Sayfa 45
Satır: **22**
1. işaret sıfatı "o".

iderler anlar daḫı duʿā
buyurup Baʿde emr eyledi
ki ol ḫidmetde

57. **ol:**
Sayfa 46
Satır: **2**
1. işaret sıfatı "o".

olan müʾminlerüñ önine
sofralar ḳoydılar ve
cümle müʾminīn ekl idince
ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

58. **ol:**
Sayfa 46
Satır: **14**
1. işaret sıfatı "o".

yoḳdur deyü mükāleme
eṣnāsında Şeyḫ Ḥażretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

59. **ol:**
Sayfa 46
Satır: **20**
1. işaret sıfatı "o".

behişt-i cāvidān ṭaʿāmı irsāl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melāike-i kirām
yörükler ṣuretinde

60. **ol:**
Sayfa 48
Satır: **11**
1. işaret sıfatı "o".

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden ḳaldururlar
bu ḥālde iken bīdār oldum ve
feryād eyledüm ve

61. **ol:**
Sayfa 49
Satır: **15**
1. işaret sıfatı "o".

bundan istikrāh idüp döğüp
ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülāzemet iderdi ol

62. **ol:**
Sayfa 49
Satır: **16**
1. işaret sıfatı "o".

bundan istikrāh idüp döğüp
ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülāzemet iderdi ol

63. **ol:**
Sayfa 49
Satır: **16**
1. işaret sıfatı "o".

bundan istikrāh idüp döğüp
ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülāzemet iderdi ol

64. **ol:**
Sayfa 49
Satır: **22**
1. işaret sıfatı "o".

mülāzemeti eyyāmı ḳırḳ
güne bāliġ olduḳda ḳırḳ
birinci gün ḫalḳ ṣalāt-ı
ẓuhūrdan çıḳduḳlarında ol

65. **ol:**
Sayfa 51
Satır: **19**
1. işaret sıfatı "o".

aġaçlarınuñ içinde giderler
imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi
olan dervīşe buyururlar ki
dervīş şol dıraḫtuñ

66. **ol:**
Sayfa 52
Satır: **14**
1. işaret sıfatı "o".

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar
ihtimām olındı aṣlā müfīd
olmayup altı gün ol mevżiʿde
oturıldı ve havā

67. **ol:**
Sayfa 53
Satır: **4**
1. işaret sıfatı "o".

bedkirdārdan bize ne ġam
didiler Nuṣret-i Ḫudāya
taʿlīḳ itmediler ol ecilden
ṣūret-i inhizam vāḳıʿ oldı

68. **ol:**
Sayfa 54
Satır: **5**
1. işaret sıfatı "o".

kāşīler ile müzeyyendür ol
kāşīlerüñ üzerinde cellī
ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı
ġarībe ve nuḳūş-ı

69. **ol:**
Sayfa 56
Satır: **26**
1. işaret sıfatı "o".

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala
gelsün berü Dôst ṣedāsın gūş
idenler ṣala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup
mest-i müdām Kendüsin
serḫôş idenlere ṣala gelsün
berü

70. **ol:**
Sayfa 60
Satır: **20**
1. işaret sıfatı "o".

ter göñlüm nev-bahār oldı
Ḳodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīḳarār
oldı Allahuñ adın

71. **ol:**
Sayfa 65
Satır: **10**
1. işaret sıfatı "o".

de kūşenişīn-i ʿuzlet olup
inşāʾ-i mescid-i şerīf ve
maʿbed-ı münīf idüp ol
maḳām-ı hümāyūnda genc-

72. **ol:**
Sayfa 66
Satır: **11**
1. işaret sıfatı "o".

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol
gün ki Sinān Dede
Ḥażretleri ol maḥalle
varurlar balıḳçılar balıḳ

73. **ol:**
Sayfa 66
Satır: **12**
1. işaret sıfatı "o".

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol
gün ki Sinān Dede
Ḥażretleri ol maḥalle
varurlar balıḳçılar balıḳ

74. **ol:**
Sayfa 67
Satır: **4**
1. işaret sıfatı "o".

elli üç senesinde serā-perde-i
ʿademden ẓuhūr ve
āfitāb-ı feyẓ-i ilāhīden
istifāẓen nūr-ı ṣuʿūr idüp ol

75. **olaydı:**-*a, -y, -dı*
Sayfa 8
Satır: **3**
Bulunmak, var olmak.

olmadı meğer ki vāḳıʿam
olaydı Anı daḫı ki edeb
birle söyleyüp taʿbīr itdürür
idüm Bu denlü zamān

76. **olduġına:**-*duġ, -ı, -n, -a*
Sayfa 15
Satır: **5**
Bulunmak, var olmak.

sikkesi yedi terk olduġına
ḥikmet budur deyü
buyurmışlar ki keçeden
itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

77. **olup:**-*up*
Sayfa 56
Satır: **2**
Bulunmak, var olmak.

Efendiye ḳarīndür Şeyḫ-i
mezbūruñ ṭabīʿat-ı
şiʿriyesi daḫı olup nice
ilāhiyāt-ı muʿteberesi

78. **olmaġıla:**-*maġ, -ıla*
Sayfa 4
Satır: **18**
Olmak, yardımcı fiil.

her fende emsāl ü aḳrānına
ġalebe idüp müşār biʾl-
benān olmaġıla imtiyāz
bulmış iken bir şeb baʿżı

79. **olup:**-*up*
Sayfa 4
Satır: **16**
Olmak, yardımcı fiil.

Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr-
raḥmeti veʾl-ġufrān
Ḥażretlerinüñ medrese-i
celīlesinde dānişmend olup

80. **olup:**-*up*
Sayfa 5
Satır: **2**
Olmak, yardımcı fiil.

Sülūk itmek dāʿiyesinde
ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī
olup ol zamānda Burusada
mecẓūbān-ı İlāhīyeden

81. **olsa:**-*sa*
Sayfa 8
Satır: **19**
Olmak, yardımcı fiil.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

82. **olur:**-*ur*
Sayfa 8
Satır: **12**
Olmak, yardımcı fiil.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī Bayrām-ı Velī kerīmesinden bir kerīmeleri olur ki ismini Züleyḫā

83. **olmayınca:**-*ma, -(y)ınca, -*
Sayfa 13
Satır: **5**
Olmak, yardımcı fiil.

Teʿālā ile ʿahd idüp ṭururam ki çihil rūz olmayınca ihrāc eylemezem Dervīşān daḫı münfaʿil olup

84. **olmayup:**-*ma, -(/y)up*
Sayfa 13
Satır: **1**
Olmak, yardımcı fiil.

Çün baʿżılar naṣīḥat-pezīr olmayup Ḥażreti Şeyḫüñ ḥużūrına varurlar Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

85. **olur:**-*ur*
Sayfa 14
Satır: **5**
Olmak, yardımcı fiil.

ruḥum işte mürşid-i kāmil böyle olur ki ḳalbi yerde ḳoyup kendi ʿālem-i ervāḥa ṭayarān idüp

86. **ol:**
Sayfa 15
Satır: **22**
Olmak, yardımcı fiil.

buyururlar ki Yā Rūmī misāfirümüz olduñuz ammā size bir żiyāfet idemedük bugün bunda ol

87. **olduñ:**-*duñ*
Sayfa 15
Satır: **1**
Olmak, yardımcı fiil.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki yedi terk olsun

88. **olduñuz:**-*du, -ñuz*
Sayfa 15
Satır: **21**
Olmak, yardımcı fiil.

buyururlar ki Yā Rūmī misāfirümüz olduñuz ammā size bir żiyāfet idemedük bugün bunda ol

89. **olınca:**-*ınca*
Sayfa 16
Satır: **6**
Olmak, yardımcı fiil.

itmeyüp nüzūl buyururlar ve hengām-ı ṣalavāt olınca tevḥīd iderler Baʿdehu duʿā idüp fuḳarāya ṣu

90. **olmaz:**-*maz*
Sayfa 16
Satır: **13**
Olmak, yardımcı fiil.

ḳullanmak olmaz likin siz de bir tefaḫḫuṣ idüñ belki ṣucaġız bulasız siz Sulṭān Eşref-zāde daḫı

91. **olan:**-*an*
Sayfa 17
Satır: **2**
Olmak, yardımcı fiil.

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol ṣu olan maḥalle varurlar görürler ki ṣu henüz çıḳup

92. **olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 19
Satır: **18**
Olmak, yardımcı fiil.

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḥḳār ṭarafında olurlar ḥatta

93. **olduġı:**-*duġ, -ı*
Sayfa 20
Satır: **19**
Olmak, yardımcı fiil.

bunuñ Eşref-zāde olduġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām virüp mümkün oldıġı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

94. **olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 21
Satır: **1**
Olmak, yardımcı fiil.

hengām-ı namāz olduḳda Eşref-zāde Sulṭān buyururlar ki Vālide ṣucaġız getür ki ābdest

95. **olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 21
Satır: **10**
Olmak, yardımcı fiil.

bir dervīş var imiş ḫalḳ ibtidā taḫḳīr idüp ṣoñra taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

96. **olup:**-*up*
Sayfa 23

Satır: **6**
Olmak, yardımcı fiil.

ḫalvetde iken nışfuʾl-leylde ʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

97. **olmadığı:**-*ma, -dığ, -ı*
Sayfa 26
Satır: **24**
Olmak, yardımcı fiil.

pādişāhla varup
*Beyan Eşref-zāde Hazretlerinün İslanbola gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

98. **olmaz:**-*maz*
Sayfa 27
Satır: **12**
Olmak, yardımcı fiil.

bir heybet müstevlī olur ki bir kimesnenüñ ḫareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan

99. **olup:**-*up*
Sayfa 34
Satır: **16**
Olmak, yardımcı fiil.

tevāżuʿ idi ḫālā merḳad-ı münīrleri olan maḥalle ahālisi inkār üzere olup rencīde iderler imiş ḥatta

100. **olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 35
Satır: **1**
Olmak, yardımcı fiil.

āsitāneʾ-i ʿāliyyesine ʿaẕīm riʿāyet üzere olurlar Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdülḳādir Necīb Efendi

101. **olup:**-*up*
Sayfa 36
Satır: **15**
Olmak, yardımcı fiil.

giderken reh-güẕārları İzniḳ olup anda iki gice mihmān olurlar Baʿdehu İstanbula revān olup

102. **olup:**-*up*
Sayfa 37
Satır: **6**
Olmak, yardımcı fiil.

ḫalās olursın deyü tebşīr buyurup ġāʾib olurlar çün ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i rāh iderler ve ol

103. **olmaḳ:**-*maḳ*
Sayfa 38
Satır: **18**
Olmak, yardımcı fiil.

gülbangu ẕikruʾllah ṣādāsı gelür yaylaḳda Pınarbaşında olan mescid-i şerīfde olmaḳ ẓannıyla

104. **olup:**-*up*
Sayfa 38
Satır: **8**
Olmak, yardımcı fiil.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ḫayır duʿālarına
iştiġāl üzere olup Burusaya gelüp taḥrīr olınduġı

105. **olmazlar:**-*maz, -lar*
Sayfa 41
Satır: **15**
Olmak, yardımcı fiil.

meclis-i şerīflerinden dūr u mehcūr olmazlar imiş

Her bār ki babaları Bāyezīd-i Faḳīh-ḥānelerine alup

106. **olup:**-*up*
Sayfa 41
Satır: **10**
Olmak, yardımcı fiil.

muḳtedā-yı enāmdur Vaṭan-ı aṣlīsi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroġlu Aḫmedīnüñ

107. **olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 42
Satır: **7**
Olmak, yardımcı fiil.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İzniḳde olurlar imiş
ve ḫālā evlād-ı kirāmları daḫı bu ʿādeti icrā iderler

108. **olunca:**-*unca*
Sayfa 43
Satır: **16**
Olmak, yardımcı fiil.

hemān ol ḥīnde yola revān olup yaylaḳ ṭarafına müteveccih olur şāfiʿī vaḳti olunca sıvışdı nām

109. **olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 45
Satır: **5**
Olmak, yardımcı fiil.

ki taʿbir olunmaz ḍahveʾ-i kübrā olduḳda nas sofra sofra olup oturdılar Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri

110. **olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 46
Satır: **7**
Olmak, yardımcı fiil.

Baʿdehu cumʿa güni olduḳda
Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā
cāmiʿe gitdiler ben daḫı

111. **olduḳları:**-*duḳ, -lar, -ı*
Sayfa 46
Satır: **22**
Olmak, yardımcı fiil.

geldüklerüne sebeb yörükler
ṣāfī müʾminler
olduḳları ecldendür Menḳıbe
merḥūm Şeyḫ

112. **olsun:**-*sun*
Sayfa 47
Satır: **13**
Olmak, yardımcı fiil.

ṣoñra pādişāh benüm oġlum
olsun bende bu
maʿnāyı daima ilḥāḥ
iderdüm bir şeb rüʾyamda

113. **olmaġla:**-*maġ, -la*
Sayfa 52
Satır: **11**
Olmak, yardımcı fiil.

yanında nüzūl olınup likin
hava yaġmurlu olmaġla
ṣayd olmayup Aġulıḳ nām
mevżiʿde nüzūl olınup

114. **olmaḳ:**-*maḳ*
Sayfa 54
Satır: **6**
Olmak, yardımcı fiil.

kāşīler ile müzeyyendür ol
kāşīlerüñ üzerinde cellī
ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı
ġarībe ve nuḳūş-ı

115. **olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 57
Satır: **1**
Olmak, yardımcı fiil.

olduḳda pederlerinden ṣoñra
İzniḳde post-nişīn
olmaḳ murād eyledüklerinde
ʿammīleri Şeyḫ Ṣāliḥ

116. **olmaḳ:**-*maḳ*
Sayfa 57
Satır: **2**
Olmak, yardımcı fiil.

olduḳda pederlerinden ṣoñra
İzniḳde post-nişīn
olmaḳ murād eyledüklerinde
ʿammīleri Şeyḫ Ṣāliḥ

117. **olup:**-*up*
Sayfa 57
Satır: **7**
Olmak, yardımcı fiil.

mürebbiʾ-i ṭālibān olup
Baʿdehu Ḥaṭṭab oġlu nām
bir ṣāḳī-i bed-faʿāl biñ yüz
ḳırḳ yedi senesinde

118. **olup:**-*up*
Sayfa 57
Satır: **14**
Olmak, yardımcı fiil.

İbnüʾṣ-Şeyḫ ʿAbdullah
Efendi daḫı pederlerinüñ
şehādetinden ṣoñra İzniḳde
pôst-nişīn olup

119. **olduḳları:**-*duḳ, -lar, -ı*
Sayfa 58
Satır: **3**
Olmak, yardımcı fiil.

medfūn olduḳları buḳʿa-i
münīfede medfūndur
Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ
Muḥyiʾd-din Efendi

120. **olmışdur:**-*mış, -dur*
Sayfa 58
Satır: **16**
Olmak, yardımcı fiil.

maḥlūl olmaġıla
pederlerinüñ himmet-i
ʿaliyyesiyle
zāviye-i mezbūreye
mutaṣarrıf olmışdur biñ yüz

121. **olup:**-*up*
Sayfa 59
Satır: **13**
Olmak, yardımcı fiil.

ḥayātdan nā-ümid olup
uyḫusı araşında görmiş ki
Eşref-zāde Şeyḫ Şerafeʾd-din
Efendi fuḳarāsı ile

122. **olmaġıla:**-*maġ, -ıla*
Sayfa 60
Satır: **13**
Olmak, yardımcı fiil.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede
yegāne olmaġıla enisüʾl-
cinān nām bir tefsīr-i şerīf
cemʿ ve teʾlīf buyur-

123. **olup:**-*up*
Sayfa 60
Satır: **12**
Olmak, yardımcı fiil.

İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ
zāviye-i Eşrefiyede
post-nīşīn ve mürebbīʾ-i
ṭālībīn olup ʿūlūm-ı

124. **olup:**-*up*
Sayfa 60
Satır: **16**
Olmak, yardımcı fiil.

mışlar ki her vecihle kemāl
anda ẓāhir ve

nümāyandur ve ṭabīʿat-ı
şiʿiriyeleri daḫı olup nice

125. **olup:**-*up*
Sayfa 64
Satır: **3**
Olmak, yardımcı fiil.

imiş ve ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı
olup nice ilāhiyāt-
gūyā olmışlar Eʾş-Şeyḫ
Faḫreʾd-din Efendi Şeyḫ

126. **olup:**-*up*
Sayfa 64
Satır: **18**
Olmak, yardımcı fiil.

Burusada Ḳaragüllü nām
mevżiʿde Ferhādiye
Medresesinde dānişmend
olup medrese-i mezbūrede

127. **olup:**-*up*
Sayfa 64
Satır: **19**
Olmak, yardımcı fiil.

ḥücre-nişīn olup nice müddet
taḥṣīl-i ʿilme
müdāvemet itdükden ṣoñra
ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye

128. **olınmaġa:**-*ın, -maġ, -a*
Sayfa 65
Satır: **3**
Olmak, yardımcı fiil.

olınmaġa ʿālem-i bāṭından
işāret olmaġla ṭarīḳden
bilkülliye ferāġat ü İzniḳe
varup Eşref-zāde Efendi

129. **olaydıñuz:**-*a, -(y)dı, -ñuz*
Sayfa 66
Satır: **5**
Olmak, yardımcı fiil.

vaḳit dāmenine yapışmış
olaydıñuz yedi iḳlīm dört
kūşeyi seyrān idüp şimdi
yine gelürdiñüz

130. **olup:**-*up*
Sayfa 67
Satır: **12**
Olmak, yardımcı fiil.

mānendi olmayup muḥaḳḳīḳ
ve müdaḳḳīḳ
dānişmend olup o tārīḫde
Burusada merḥūm

131. **oldılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 68
Satır: **14**
Olmak, yardımcı fiil.

Sānī Cāmiʿinde imām ve
ṣemʿ-i miḥrāb-ı ʿizz ü
iḫtirām oldılar Baʿdehu
Ḥażreti Emīr Ḳuddise

132. **olup:**-*up*
Sayfa 68
Satır: **16**
Olmak, yardımcı fiil.

Sırrıhüʾl-ḥaṭīr Ḥażretlerinüñ
Cāmiʿ-i şerīfinde
Ḫaṭīb olup baʿd-müddet żaʿf
pīri istīlā itmekle

133. **olup:**-*up*
Sayfa 69
Satır: **1**
Olmak, yardımcı fiil.

ve baʿżı resāʾil-i müşkīn-
niḳābı olup Şifāʾ-ı Ḳāḍī
ʿİyāżı ve İḥyāüʾl-ʿulūmı ve
Minhācüʾl-ʿĀbidini

134. **olup:**-*up*
Sayfa 69
Satır: **22**
Olmak, yardımcı fiil.

ider ki bir gün Şeyḫ-i
müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde
ḥāżır idüm Eşrefzāde
fuḳarāsından olup Tirede

135. **öldürmek:**-*dür, -mek*
Sayfa 23
Satır: **13**
Canı çıkmak, ruhu bedeninden ayrılmak, ölmek.

ölmezem sen beni öldürmek
istersüñ didüm ki
melʿūn benim mürīdlerimiñ
ve aḥibbālarumuñ

136. **ölmez:**-*mez*
Sayfa 34
Satır: **1**
Canı çıkmak, ruhu bedeninden ayrılmak, ölmek.

Evliyālar ölmez imiş
Cān acısın görmez imiş

137. **ol:**
Sayfa 33
Satır: **6**
"O" teklik üçüncü şahıs zamiri.

Gerçi kim ölmez didiler
Ḥaḳḳ dostıdur ol didiler

138. **ol:**
Sayfa 38
Satır: **22**
"O" teklik üçüncü şahıs zamiri.

āhūlara rükūb itmişler ol
ḫātūn muḳaddemlerinden

birine bu gelenler kimdür deyü sūʾāl ider ol

139. **olmış:**-*mış*
Sayfa 28
Satır: **1**
... halinde bulunmak, ... haline gelmek.

ve ḫavāṣ görürler ki şarap hep beyaż bal olmış Sulṭān Eşref-zādenüñ naẓār-ı hayāt-baḫşlarıyla

140. **ol:**
Sayfa 52
Satır: **22**
"O" İşaret zamiri.

olup mübārek dendān-ı şerīfleri şehīd olmasına bāʿiş ol idi ki aṣḥāb

141. **oldı:**-*dı*
Sayfa 66
Satır: **1**
Gayb ol II Kaybolmak, yok olmak.

oldı Baʿdeʾz-zamān yine ḥāżır olup kelimāt-ı ezānuñ bāḳiyesini daḫı itmām itdi ʿAbduʾr-raḥīm

142. **olsun:**-*sun*
Sayfa 15
Satır: **2**
"Olmak" yardımcı fiili.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki yedi terk olsun

143. **oldı:**-*dı*
Sayfa 60
Satır: **19**
"Olmak" yardımcı fiili.

ter göñlüm nev-bahār oldı Ḳodı aġyārı buldı dildārı Gördi ol yārı bīḳarār oldı Allahuñ adın

144. **olmayup:**-*ma, -(y)up*
Sayfa 52
Satır: **12**
Bulunmak.

yanında nüzūl olınup likin hava yaġmurlu olmaġla ṣayd olmayup Aġulıḳ nām mevżiʿde nüzūl olınup

145. **olup:**-*up*
Sayfa 55
Satır: **22**
Bulunmak.

ʿāzim-i cennāt-i ʿāliyyāt oldılar Ḳabr-i şerīfleri Sulṭān Eşref-zāde türbeʾ-i şerīfesinde olup birāderi

ol aradan:

1. **ol aradan:**
Sayfa 26
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Oradan.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī ancaḳ varuñ ḳatl idüñ deyü emr ider ḳapucılar daḫı ol aradan emr-i

2. **ol aradan:**
Sayfa 37
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Oradan.

ḫalās olursın deyü tebşīr buyurup ġāʾib olurlar çün ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i rāh iderler ve ol

3. **ol aradan:**-*dan*
Sayfa 6
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Ora.

hemān ol aradan Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri olmayup kim olsa gerek deyü buyururlar

ol deñlü:

1. **ol deñlü:**
Sayfa 66
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
O denli, o kadar. (Sıfat).

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu balıḳ ile ṭolduḳdan ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü

2. **ol deñlü:**
Sayfa 66
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
O denli, o kadar. (Sıfat).

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu balıḳ ile ṭolduḳdan ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü

ol ḳadar:

1. **ol ḳadar:**
Sayfa 52
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
O kadar, o ölçüde.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar ihtimām olındı aṣlā müfīd olmayup altı gün ol mevżiʿde oturıldı ve havā

ola ki:

1. **ola ki:**
   Sayfa 59
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Diyelim ki.

deyüñ ola ki bu ḫātūn ḫastalıkdan ḫalās ola anlar daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp hemān Şeyḫ

olan:

1. **olan:**
   Sayfa 3
   Satır: **8**
   ...olan "sıfat fiil".

itmekdür deyü buyurduġı ecilden ṭarīḳat-i ʿaliyyede sened-i saʿādetümüz olan Sulṭānüʾl-ʿārifīn ve

2. **olan:**
   Sayfa 3
   Satır: **23**
   ...olan "sıfat fiil".

sened-i saʿādetimiz olan

3. **olan:**
   Sayfa 5
   Satır: **21**
   ...olan "sıfat fiil".

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

4. **olan:**
   Sayfa 15
   Satır: **2**
   ...olan "sıfat fiil".

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki yedi terk olsun

5. **olan:**
   Sayfa 15
   Satır: **12**
   ...olan "sıfat fiil".

itdim hemān anlar daḫı emirlerine imtiṯāl idüp ʿazm-i rāh iderler ammā ʿazīziñ ḳudemādan olan

6. **olan:**-, -
   Sayfa 23
   Satır: **19**
   ...olan "sıfat fiil".

ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü

7. **olan:**
   Sayfa 25
   Satır: **10**
   ...olan "sıfat fiil".

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ne şinevā gūşları ve
bīnā-dīdeleri vardur ki göñülde olan fısıltıyı işidür

8. **olan:**
   Sayfa 27
   Satır: **15**
   ...olan "sıfat fiil".

refʿ iderler ve ellerinde olan ʿāṣāyı zemine urup hoş

geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe

9. **olan:**
   Sayfa 27
   Satır: **23**
   ...olan "sıfat fiil".

ol maḥalde olan ʿavām

10. **olan:**
    Sayfa 28
    Satır: **17**
    ...olan "sıfat fiil".

ḫaber olduḳda iskele ṭarafında olan Temür Ḳapuya
ḳarşu gelüp Eşref-zāde Efendinüñ mübārek ellerin

11. **olan:**
    Sayfa 30
    Satır: **10**
    ...olan "sıfat fiil".

pādişāh Ḥażretlerine vedāʿ idüp gerü dönüp sarāy ḳapusında olan derbānlara yedlerinde olan aḳçadan

12. **olan:**
    Sayfa 30
    Satır: **10**
    ...olan "sıfat fiil".

pādişāh Ḥażretlerine vedāʿ idüp gerü dönüp sarāy ḳapusında olan derbānlara yedlerinde olan aḳçadan

13. **olan:**
    Sayfa 30
    Satır: **14**
    ...olan "sıfat fiil".

kendünüñʿulūfesi ve
baḳiyyesini daḫı iskelede
olan fuḳarāya beẕl idüp ve
yanlarında bir aḳçe

14. **olan:**
Sayfa 34
Satır: **15**
...olan "sıfat fiil".

tevāżuʿ idi ḥālā merḳad-ı
münīrleri olan maḥalle
ahālisi inkār üzere olup
rencīde iderler imiş ḥatta

15. **olan:**
Sayfa 35
Satır: **13**
...olan "sıfat fiil".

Marīża olan aġzına alsun
defʿ olur deyü
buyurmışlar ve anlar daḫı
adam irsāl idüp getürüp

16. **olan:**
Sayfa 38
Satır: **3**
...olan "sıfat fiil".

dükkanuna gelür ve elinde
olan körepenüñ
çıḳmasunı ricā ider Üstād
daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-

17. **olan:**
Sayfa 38
Satır: **18**
...olan "sıfat fiil".

gülbangu ẕikruʾllah ṣādāsı
gelür yaylaḳda
Pınarbaşında olan mescid-i
şerīfde olmaḳ ẓannıyla

18. **olan:**
Sayfa 39
Satır: **18**
...olan "sıfat fiil".

gelüp şeref-i meclīsleriyle
müşerref olduḳda elinde
olan nāmesin virür Sulṭān
Eşref-zāde daḫı nāmenüñ

19. **olan:**
Sayfa 43
Satır: **21**
...olan "sıfat fiil".

ve bilür ki bu dervīş
ṣuretinde olan Ḫıżır
ʿaleyhiʾs-
selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm
sen ḫidmetinde

20. **olan:**
Sayfa 44
Satır: **20**
...olan "sıfat fiil".

ʿāṣā- dārı Ḥabīb Dededen
mervīdür ki Şeyḫ
ʿAbduʾr-raḥīm Ḥażretleri
Tirse nām yaylaḳda olan

21. **olan:**
Sayfa 46
Satır: **1**
...olan "sıfat fiil".

olan müʾminlerüñ önine
sofralar ḳoydılar ve
cümle müʾminīn ekl idince
ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

22. **olan:**
Sayfa 46
Satır: **9**
...olan "sıfat fiil".

yaylaḳda olan yörüklerüñ
baʿżısını bulup eytdüm
ki müʾminler ʿacib
zamānında ṭaʿām getürdüñüz

23. **olan:**
Sayfa 46
Satır: **17**
...olan "sıfat fiil".

kereminden bizüm
ḫidmetümüzde olan
müʾminleri
taʿẓīm için ḳudret-i
sofrasından melekleriyle

24. **olan:**
Sayfa 51
Satır: **18**
...olan "sıfat fiil".

tamāmüʾl-ḫāṭıra meğer Şeyḫ
Efendi Ḥażretleri daḫı
hālā evlād-ı kirāmları
taṣarrufında olan zeytūn

25. **olan:**
Sayfa 51
Satır: **20**
...olan "sıfat fiil".

aġaçlarınuñ içinde giderler
imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi
olan dervīşe buyururlar ki
dervīş şol dıraḫtuñ

26. **olan:**
Sayfa 59
Satır: **22**
...olan "sıfat fiil".

Hāşiye Bu dahi mervidür ki
Şeyh Şerafeʾd-din Efendi
Hazretlerinün bin
yüz kırk beş tarihinde hacc-ı
şerīfe niyet idüp kendi
berberi olan El-hac Ahmed

27. **olan:**
Sayfa 62

Satır: **13**
...olan "sıfat fiil".

Pazar Köyde kāʾin zāviye-i şerīfe ittiṣālinde olan türbe-i münīfede raḥmet-i Ḫudāya ḳarīndür

28. **olan:**
Sayfa 65
Satır: **5**
...olan "sıfat fiil".

Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmādı olan eʾṣ-Ṣeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine ḫidmet ve tekmīl-i

29. **olan:**
Sayfa 65
Satır: **8**
...olan "sıfat fiil".

ṭarīḳat ve aḫẕ ü iẕn ü icāzet idüp gelüp Burusada ḫālā mezār-ı müteberrikleri olan maḳām-ı mübāreke

30. **olan:**
Sayfa 65
Satır: **13**
...olan "sıfat fiil".

aġlasa ve ḳurbında olan aġaca iplik bağlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve aġlayan çocuḳ māderini

31. **olan:**
Sayfa 66
Satır: **3**
...olan "sıfat fiil".

Tırsī Ḥażretleri meclislerinde olan dervīşāna buyurur ki bizüm Sinān Dede Allahüekber didüği

32. **olan:**
Sayfa 67
Satır: **5**
...olan "sıfat fiil".

ʿaṣırda ʿilm ü faẕlla meşhūr olan Sulṭān Murad Ḫān-ı Sānī cāmiʿi imāmı olan Muḥyiʾd-din Efendiden

33. **olan:**
Sayfa 67
Satır: **6**
...olan "sıfat fiil".

ʿaṣırda ʿilm ü faẕlla meşhūr olan Sulṭān Murad Ḫān-ı Sānī cāmiʿi imāmı olan Muḥyiʾd-din Efendiden

34. **olan:**
Sayfa 67
Satır: **14**
...olan "sıfat fiil".

Sulṭān Bāyezīd Yıldırım medresesinde müderris-i ẕīşān olan Ḫôca-i Sulṭān Murād Hān-ı Sālis

35. **olan:**
Sayfa 67
Satır: **24**
...olan "sıfat fiil".

meşāyiḫ-ı ṭarīḳat-ı ʿaliyye ʿāsitānına ilticāya māʾil olup ḳaṣaba-i İzniḳde āsūde olan Ġavsiʾl-vāṣılīn

36. **olan:**
Sayfa 68
Satır: **9**
...olan "sıfat fiil".

muḫteremeleri taṣarrufında olan menzilde kūşe-i inzivāda menzil güşesinde muḳīm oldı Baʿdehu

37. **olan:**
Sayfa 68
Satır: **22**
...olan "sıfat fiil".

müteāl ile hazine-i ḳudse irtiḥal eyledi Murādiye semtinde Hamza Bey Cāmiʿ-i şerīfinde olan

38. **olan:**
Sayfa 69
Satır: **17**
...olan "sıfat fiil".

eylemişdür zāviyeʾ-i mezbūrede olan türbeʾ-i münīfede medfūn ve duʿāʾ-ı ʿuṣṣāḳa maḳrūndur

39. **olan:**
Sayfa 69
Satır: **20**
...olan "sıfat fiil".

Menḳıbe Naʿlbantoġlu Maḥallesinde imām ve muḳtedā-yı enām olan Farāʾizī Muṣṭafa Efendi naḳl

40. **olan:**
Sayfa 69
Satır: **23**
...olan "sıfat fiil".

seccāde-nişīn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuḳarāyıla Şeyḫ Muḥammed Efendiye göndermişler

41. **olan:**
Sayfa 71
Satır: **10**
...olan "sıfat fiil".

Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi
Ḥażretlerinden tevbe ve
inābet idüp vaṭan-ı aṣliyeleri
olan ḳaryeʾ-i

olmayup kim olsa gerek:

1. **olmayup kim olsa gerek:**
Sayfa 6
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Sen olmayıp kim olsa gerek.II sen olmayacaksın da kim olacak.

hemān ol aradan Eşref-zāde
Sulṭān Ḥażretleri
olmayup kim olsa gerek
deyü buyururlar

olup:

1. **olup:**-*up*
Sayfa 29
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
"Olmak " yardımcı fiili.

temām eridükde zebānları
daḫı kemā-kān evvelki
gibi olup ṣaġ u sālim olur
Çün pādişāh Ḥażretleri

on bir:

1. **on bir:**
Sayfa 7
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
On Bir (11) sayısı.

ṭarīḳıyn ittifāḳ bunuñ üzerine
der ki Eşref-zāde
Efendi Ḥācī Bayrām-ı
Velīniñ on bir sene

2. **on bir:**
Sayfa 7
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
On Bir (11) sayısı.

imtiḥān eyleyüp ṣoñra
kendüye imāmet eylemek
ḫidmetini teklīf buyurmışlar
ki on bir sene den

3. **on bir:**
Sayfa 7
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
On Bir (11) sayısı.

ziyāde riyāżet ve mücāhede
ile imāmet iderler ḥatta
kendüleri buyurmışlar ki Ben
Şeyḫüme on bir sene

4. **on bir:**
Sayfa 7
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
On Bir (11) sayısı.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene
de bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki

on yedi:

1. **on yedi:**
Sayfa 14
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
On yedi sayısı.

ider Eşref-zāde
Ḥażretlerinden mervīdür ki
on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine
ḫidmet eyledüm içinde

2. **on yedi:**
Sayfa 34
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
On yedi sayı sıfatı.

uzad ayaġunı yāḫūd
uzadurum buyururlar
Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol
maḥalden on yedi kimesne

onlar:

1. **anlar:**
Sayfa 61
Satır: **3**
"Onlar" üçüncü çoğul şahıs zamiri.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün
İstanbula gidüp orada ḫasta
sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar
yāre yār oldı Şeyḫ-i

onuncı:

1. **onuncı:**
Sayfa 55
Satır: **20**
Onuncu II sıra sayı sıfatı.

Efendiden görüp müstaḫlef
olmışlardur Baʿdehu
biñ yüz dört Ramażan-ı
şerīfinüñ onuncı güni

ora:

1. **oradan:**-*dan*
Sayfa 28
Satır: **5**
"Ora" işaret zamiri.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan
pādişāha gelürler ve
ṣādır olan kelimātları ḫaber
virürler pādişāhuñ

2. **orada:**-*da*
Sayfa 61
Satır: **4**
"Ora" işaret zamiri.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün
İstanbula gidüp orada ḫasta
sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar
yāre yār oldı Şeyḫ-i

otur:

1. **oturdılar:**-*dı, -lar*
Sayfa 45
Satır: **6**
Oturmak.

ki taʿbir olunmaz ḍahveʾ-i
kübrā olduḳda nas sofra
sofra olup oturdılar Abduʾr-
raḥīm Tırsī Ḥażretleri

2. **oturıldı:**-*ıl, -dı*
Sayfa 52
Satır: **14**
Durmak, beklemek.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar
ihtimām olındı aṣlā müfīd
olmayup altı gün ol mevżiʿde
oturıldı ve havā

otuz:

1. **otuz:**
Sayfa 12
Satır: **7**
Otuz sayı sıfatı.

otuz güne varduḳda otuz
birinci günüñ gicesi
ḫādim olan dervīş bulamac
ile ḥücre ḳapusına varup

2. **otuz:**
Sayfa 24
Satır: **9**
Otuz sayı sıfatı.

eyledüm Ammā gördüm ki
dellāl elinde otuz
akçaya bir ʿābā gezer dellāl
elinden alup giydüm

otuz bir:

1. **otuz bir:**
Sayfa 24
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Otuz bir sayısı.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf
söylersin ve ẕikruʾllah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

2. **otuz bir:**
Sayfa 24
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Otuz bir sayı sıfatı.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf
söylersin ve ẕikruʾllah
yerine otuz bir akçe otuz bir
akçe deyü söylenürsin

otuz birinci:

1. **otuz birinci:**-*inci*
Sayfa 12
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Otuz bir sayısı.

otuz güne varduḳda otuz
birinci günüñ gicesi
ḫādim olan dervīş bulamac
ile ḥücre ḳapusına varup

otuzuncu:

1. **otuzuncu:**
Sayfa 13
Satır: **16**
Otuz sayısının sıra sıfatı.

ḫalvetḫānenüñ bābını feth
iderler ḥāżır olan
dervīşān görürler ki daḫı
otuzuncu günde nice

Ö

öl-:

1. **ölmezem:**-*mez, -em*
Sayfa 23
Satır: **13**
Canı çıkmak, ruhu bedeninden ayrılmak, ölmek.

ölmezem sen beni öldürmek
istersüñ didüm ki
melʿūn benim mürīdlerimiñ
ve aḥibbālarumuñ

2. **ölmez:**-*mez*
Sayfa 33
Satır: **5**
Canı çıkmak, ruhu bedeninden ayrılmak, ölmek.

Gerçi kim ölmez didiler
Ḥaḳḳ dostıdur ol didiler

3. **oluram:**-*ur, -am*
Sayfa 37
Satır: **2**
"Olmak" yardımcı fiili.

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İzniḳde
oluram çünki sen maẓlūmen
bizüm yanumuza

4. **olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 45
Satır: **13**
"Olmak" yardımcı fiili.

yine ḫidmete meşġūl olup
vaḳt-i ẓuhūr olduḳda
ezān-ı şerīf ḳıraʾāt olınup
herkes tecdīd-i vużū idüp

5. **olup:**-*up*
Sayfa 64
Satır: **15**
"Olmak" yardımcı fiili.

olup kütüb-i keşīre taḥrīr buyurmışlardur Raḥmetullahi ʿaleyh Sinān Dede Ḳuddise Sırruhu

6. **olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 67
Satır: **21**
"Olmak" yardımcı fiili.

olduḳda mezbūr icāzetleri ile bunda ḳalup baʿdehu āteş-i ʿışḳ-ı ilāhī kānūn-ı derūnında müştaʿil olmaġıla

7. **olup:**-*up*
Sayfa 70
Satır: **21**
"Olmak" yardımcı fiili.

*Şeyh-i mezburūn tabiʿat-ı şiʿriyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımuʿteberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür

ʿömr:

1. ʿ**ömri:**-*i*
Sayfa 8
Satır: **19**
Ömür, hayat.

buyururlar ki bir velīniñ biñ sene ʿömri olsa envāʿ-ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese henüz enbiyādan bir

öñ:

1. **önüne:**-*ü, -ñ, -e*
Sayfa 24
Satır: **16**
Ön, huzur.

gelmedi ben daḫı hemān ol maḥālden gidüp alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ önüne vaʿżʿ eyledüm

2. **önüne:**-*ü, -ñ, -e*
Sayfa 45
Satır: **20**
Ön, huzur.

içlerinde envāʿ-ı ṭaʿām māl-a-māl getürüp ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ önüne vaʿżʿ

3. **öñlerine:**-*ler, -i, -(n)e*
Sayfa 28
Satır: **20**
Ön.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp ve cürminden istiġfar eyledükden ṣoñra öñlerine gelüp içerü ḫāṣ

4. **önine:**-+*i, -+(n)e*
Sayfa 46
Satır: **1**
Ön.

olan müʾminlerüñ önine sofralar ḳoydılar ve cümle müʾminīn ekl idince ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

5. **öñlerince:**-*ler, -ince*
Sayfa 59
Satır: **15**
Ön.

ʿalem-i şerīf öñlerince ẕikruʾllah iderek gelürler ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup yāb yāb zoḳaḳ

öñlerinde sürerler:

1. **öñlerinde sürerler:**-*er, -ler*
Sayfa 37
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Önlerine sürmek.

bendsüz öñlerinde sürerler ve İstanbula vaḳt-i ẓuhūrda dāḫil olurlar bir çavuşuñ ḫānesine nüzūl

öyle:

1. **öyle:**
Sayfa 10
Satır: **6**
"O biçimde, o tarzda" anlamında durum zarfı.

fenāları beġāyet kemālde imiş ḥatta rivāyet olınur ki mübārek ḫırkalarınuñ söküklerini dikmeyüp öyle

öz:

1. **özüñ:**-*ü, -ñ*
Sayfa 70
Satır: **31**
Kendi, kendisi.

Şeyḫ Muḥammed cemʿ idüp özüñ perīşān itmesün Kesret-i aʿdāda baḳma bir baḳup bir dāne ol

P

pādişāh:

1. **pādişāh:**
Sayfa 27
Satır: **16**
Hükümdar II padişah.

refʿ iderler ve ellerinde olan ʿāṣāyı zemine urup hoş geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe

2. **pādişāh:**
Sayfa 47
Satır: **13**
Hükümdar II padişah.

şoñra pādişāh benüm oġlum olsun bende bu maʿnāyı daima ilḥāḥ iderdüm bir şeb rüʾyamda

3. **pādişāhun:**-*un*
Sayfa 25
Satır: **25**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

*Sultan Eşref-zāde Efendimüzün İslambola pādişāhun vakıʿ olan daʿveti

4. **pādişāh:**
Sayfa 26
Satır: **5**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

daḫı pādişāh Ḥażretlerineʿarż iderler pādişāh getürüñ deyü emr iderler vezīr daḫı ḳapucılarla

5. **pādişāha:**-*a*
Sayfa 26
Satır: **13**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

pādişāha telhīṣ ider pādişāh Ḥażretleri yine emr iderler ki varuñ elbette tiz gelsün vezīr daḫı

6. **pādişāha:**-*a*
Sayfa 26
Satır: **19**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

dönüp biʾl-vāsıṭa aḥvāli pādişāha iʿlām iderler pādişāh Ḥażretleri münfaʿil olup buyururlar ki ne

7. **pādişāha:**-*a*
Sayfa 28
Satır: **5**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan pādişāha gelürler ve ṣādır olan kelimātları ḫaber virürler pādişāhuñ

8. **pādişāhum:**-*um*
Sayfa 28
Satır: **10**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

deyü ilḥāḥ ve ibrām ider ʿŪlemāsı ve vüzerāsı cemʿ olup pādişāhum siz ḫalīfe-i İslāmsuñuz anlar bir

9. **pādişāhuñ:**-*uñ*
Sayfa 28
Satır: **6**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan pādişāha gelürler ve ṣādır olan kelimātları ḫaber virürler pādişāhuñ

10. **pādişāha:**-*a*
Sayfa 29
Satır: **11**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

nefeslerine ṭutup baʿdehu pādişāha virüp buyururlar ki bu şekeri vālideñüze virüñ eriyince

11. **pādişāhum:**-*um*
Sayfa 30
Satır: **4**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

dānesini ḳabul itmeyüp yine red iderler ve buyururlar ki Pādişāhum siz bu sīm ü zeri

12. **pādişāhı:**-*ı*
Sayfa 31
Satır: **12**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

ve evliyānuñ himmeti sizüñle berāberdür deyü pādişāhı tesliye-i hāṭır idüp baʿdehuʾl-vaʾẓ tevḳīr ü

13. **pādişāhum:**-*um*
Sayfa 31
Satır: **9**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

Sulṭān Eşref-zāde buyururlar ki pādişāhum varuñ siz ʿadāleti kendüñüze pīşe idünüñ cemiʿ-i enbiyā

14. **pādişāh:**
Sayfa 40
Satır: **14**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

minbaʿd hayāt-ı dünyādan nā-ümīd olur ol gice nıṣfuʾl-leylde pādişāh ṭarafından adamlar gelüp

pādişāh ḥażretleri:

1. **pādişāh ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 26
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

pādişāha telhīş ider pādişāh
Ḥażretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezīr daḫı

2. **pādişāh ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 29
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

nedür buyuruñ edā idelüm
pādişāh Ḥażretleri
buyururlar ki bir vālidem
vardur beġāyet

3. **pādişāh ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 26
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

dönüp biʾl-vāsıṭa aḥvāli
pādişāha iʿlām iderler
pādişāh Ḥażretleri münfaʿil
olup buyururlar ki ne

4. **pādişāh ḥażretleri:**
Sayfa 28
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

ḫalvetḫānelerine getürüp
iclās iderler ve pādişāh
Ḥażretleri kendüsi edeb ve
tevāżuʿ birle ḳuʿūd idüp

5. **pādişāh ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 29
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

dehānlarında ṭutsunlar
pādişāh Ḥażretleri
ḳızlaraġasını çaġırup ve
şekeri eline virüp vālidesi

6. **pādişāh ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 29
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

temām eridükde zebānları
daḫı kemā-kān evvelki
gibi olup ṣaġ u sālim olur
Çün pādişāh Ḥażretleri

7. **pādişāh ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 30
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

ḳullaruñuza virüp ġazā eyleñ
fuḳarānıñ buna iḥtiyācı
yoḳdur deyücek pādişāh
Ḥażretleri müteġayyir

8. **pādişāh ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 31
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

taʿẓīm ile yine maḳarr-ı
devletine irsāl iderler
Pādişāh Ḥażretleri daḫı
tesellī bulup gelüp İstanbula

<u>pādişāh ḥażretlerine:</u>

1. **pādişāh ḥażretlerine:**-*ler, -i, -(n)e*
Sayfa 28
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

Ḥażretleri daḫı Ḳaramürsele
gelüp ḳadırġaya rükūb
idüp İstanbula dāḫil olurlar
pādişāh Ḥażretlerine

2. **pādişāh ḥażretlerine:**-*ler, -i, -(n)e*
Sayfa 30
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

pādişāh Ḥażretlerine vedāʿ
idüp gerü dönüp sarāy
ḳapusında olan derbānlara
yedlerinde olan aḳçadan

3. **pādişāh ḥażretlerine:**-*ler, -i, -(n)e*
Sayfa 28
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

andan ḳapucılara buyururlar
ki şimdi irādet-i Ḥaḳḳ
taʿalluḳ eyledi gidüz pādişāh
Ḥażretlerine ḫaber

<u>pādişāh ḥażretlerineʿarż iderler:</u>

1. **pādişāh ḥażretlerineʿarż iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 26
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Hükümdara sunmak, takdim etmek.

daḫı pādişāh Ḥażretlerineʿarż iderler pādişāh
getürüñ deyü emr iderler vezīr daḫı ḳapucılarla

pādişāh ḥażretlerinüñ:

1. **pādişāh ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -nüñ*
Sayfa 31
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Padişah Hazret II Fatih Sultan Mehmet.

ḫānḳāhlarında ḳarar iderler likin pādişāh
Ḥażretlerinüñ derūnlarını nār-ı muḥabbet iḥrāḳ idüp

pādişāh olaydı:

1. **pādişāh olaydı:**-*a, -(y)dı*
Sayfa 48
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Hükümdar olmak.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine didüm ki Ḳorḳud
pādişāh olaydı deyü siz Sulṭān Selīmüñ pādişāh

pādişāh olmasın:

1. **pādişāh olmasın:**-*ma, -sı, -n*
Sayfa 48
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Hükümdar olmak.

olmasın ricā idermişüñüz buyurdılar ki şeyḫüm
ḳızı Sulṭān Ḳorḳuddan evlād gelmez Āl-i

pāşā:

1. **paşaya:**-*ya*
Sayfa 37
Satır: **13**
(Fa.) Paşa.

iderler dirler ki şimdi paşaya buluşılmaz Maḥbūsı
ṣabāḥ divāna getürelüm deyüp yoldan gelmiş bītāb

pāyine:

1. **pāyine:**--*i, --ne*
Sayfa 36
Satır: **14**
Ayak.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

pāzar:

1. **pāzāra:**-*a*
Sayfa 5
Satır: **10**
Pazar, çarşı. Satıcıların belirli günlerde mallarını satmak için sergiledikleri belirli geçici yer. Belli bir şeyin satıldığı yer. Alım satım, alışveriş.

Ḥażretlerine naẓar idüp buyururlar ki Dānişmend
var bize köftelü şorba getür Anlar daḫı pāzāra

2. **pazarda:**-*da*
Sayfa 24
Satır: **7**
Pazar, çarşı. Satıcıların belirli günlerde mallarını satmak için sergiledikleri belirli geçici yer. Belli bir şeyin satıldığı yer. Alım satım, alışveriş.

idüp yine ḫālüme meşġūl olurdum bir gün pazarda
bir ḫidmetleri var imiş varup ol ḫidmeti edā

3. **pazara:**-*a*
Sayfa 42
Satır: **17**
Pazar, çarşı. Satıcıların belirli günlerde mallarını satmak için sergiledikleri belirli geçici yer. Belli bir şeyin satıldığı yer. Alım satım, alışveriş.

gün Sulṭān Eşref-zāde ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīyi pazara elma almaġa irsāl iderler ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

4. **pazardan:**-*dan*
Sayfa 42
Satır: **19**
Pazar, çarşı. Satıcıların belirli günlerde mallarını satmak için sergiledikleri belirli geçici yer. Belli bir şeyin satıldığı yer. Alım satım, alışveriş.

Ḥażretleri daḫı pazardan elmayı alup āsitāne-i saʿādet- baḫşına rücūʿ eyledükde rāhda bir dervīşe

pazar köyde:

1. **pazar köyde:**-*de*
Sayfa 62
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Pazar köyü.

Pazar Köyde kāʾin zāviye-i şerīfe ittiṣālinde olan türbe-i münīfede raḥmet-i Ḫudāya ḳarīndür

pazar köyünde:

1. **pazar köyünde:**-*(n)de*
Sayfa 62
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Pazar köyü.

Aḥmed Efendinüñ ṣulbī oġullarıdur Pazar Köyünde kāʾin zāviyede ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl

pazar köyüne:

1. **pazar köyüne:**-*(n)e*
Sayfa 51
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Pazar köyü.

Pazar Köyüne gider iken kerāmāt-ı evliyāʾullahı müẕākere iderler imiş dervīşlerden birine ḫāṭıra

pāzū-bend:

1. **pāzū-bend:**
Sayfa 37
Satır: **9**
Kol bağı.

eṣnā-i zehābda pāzū-bend çözilüp ṭutup yine bağlarlar yine çözilür ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup

peder:

1. **pederlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 3
Satır: **22**
Baba.

anlaruñ ṣülbi Kebīroġulları Muḥammed Çelebi pederlerinden biʾl-vāsıṭa şöyle rivāyet ider ki

2. **pederüñüz:**-*üñüz*
Sayfa 35
Satır: **9**
Baba.

niyāz iderler ki pederüñüz Ḥażretine teveccüh buyurasuñuz anlar daḫı peder-i vālā- güherlerine

3. **pederlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 41
Satır: **7**
Baba.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur ki pederlerine Bāyezīd-i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse nām ḳaryede imām ve

4. **pederüm:**-*üm*
Sayfa 47
Satır: **2**
Baba.

Pīr Ḥamdi Efendi Ḥażretlerinüñ vālideleri merḥūme Züleyḫā Ḫātūndan menḳūldür ki pederüm Sulṭān

5. **pederüm:**-*üm*
Sayfa 49
Satır: **13**
Baba.

pederüm ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı ammā namāza gelüp gidenler

6. **pederimüñ:**-*im, -üñ*
Sayfa 50
Satır: **2**
Baba.

āsumāna ṭutup feryād eyledi Ve bir miḳdār zamān pederimüñ duʿā revzenesinde yüzin asumāna ṭutup

7. **pederleri:**-*ler, -i*
Sayfa 53
Satır: **13**
Baba.

ʿāliyeyi pederleri Pīr Ḥamdi Efendiden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġıla peder-i sāmi-ḳadrleri

8. **pederleri:**-*ler, -i*
Sayfa 55
Satır: **5**
Baba.

pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi dār-ı beḳāya intiḳālinden ṣoñra ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i

9. **pederleri:**-*ler, -i*
Sayfa 55
Satır: **18**
Baba.

Eşrefiyede seccāde-i meşīḫata cālis oldılar lākin ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli

10. **pederleri:**-*ler, -i*
Sayfa 56
Satır: **8**
Baba.

ferzendidür ṭarīḳat-ıʿaliyeyi pederlerinden görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında pederleri

11. **pederlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*

Sayfa 56
Satır: **7**
Baba.

ferzendidür ṭarīḳat-ıʿaliyeyi pederlerinden görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında pederleri

12. **pederlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 56
Satır: **17**
Baba.

pederlerinden müstaḫlef olmışlardur ve bunlaruñ daḫı ilahiyyātı vardur nitekim yine ḥāşiyede

13. **pederlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 56
Satır: **23**
Baba.

pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef
Hāşiye

14. **pederlerinden:**-*ler, -i, -(n)den*
Sayfa 57
Satır: **1**
Baba.

olduḳda pederlerinden ṣoñra İzniḳde post-nişīn olmaḳ murād eyledüklerinde ʿammīleri Şeyḫ Ṣāliḥ

15. **pederlerinüñ:**-*ler, -i, -nüñ*
Sayfa 57
Satır: **13**
Baba.

İbnüʾş-Şeyḫ ʿAbdullah Efendi daḫı pederlerinüñ şehādetinden ṣoñra İzniḳde pôst-nişīn olup

16. **pederleri:**-*ler, -i*
Sayfa 58
Satır: **2**
Baba.

biñ yüz yetmiş altı 1176 tārīḫinde ʿazm-i didār-ı Ḫudā eyleyüp pederleri Şeyḫ ʿAbdullah Efendinüñ

17. **pederlerinden:**-*ler, -i, -(n)den*
Sayfa 58
Satır: **12**
Baba.

Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi * İbnüʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Ḳuddise Sırruhu ṭarīḳ-ı ʿaliyyeyi pederlerinden

18. **pederlerinüñ:**-*ler, -i, -nüñ*
Sayfa 58
Satır: **15**
Baba.

maḫlūl olmaġıla pederlerinüñ himmet-i ʿaliyyesiyle zāviye-i mezbūreye mutaṣarrıf olmışdur biñ yüz

19. **pederlerinden:**-*ler, -i, -(n)den*
Sayfa 60
Satır: **9**
Baba.

fażīlet-nişāb daḫı ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında Burusada

20. **pederleri:**-*ler, -i*
Sayfa 63
Satır: **15**
Baba.

olduḳdan ṣoñra pederleri dār-ı āḫirete rıḥlet buyurduḳda Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi

21. **pederleri:**-*ler, -i*
Sayfa 63
Satır: **20**
Baba.

günü āb-ı memātı nūş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür zāviye-i merḳūmede defīn vü pederleri

22. **pederine:**-*i, -(n)e*
Sayfa 64
Satır: **11**
Baba.

defīn ü pederine vü birāderine ḳarīndür o mifżāl-i cihānuñ rıḥletin gūş itdiğüm birle didüm tārīḫ-i

peder-i ʿālī- ḳadrlerinden:

1. **peder-i ʿālī-ḳadrlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 55
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Kıymetli yüce baba.

pesendidür ṭarīḳat-ı ʿāliye-i Ḳādirīyeyi peder-i ʿālī-ḳadrlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġla

peder-i sāmi-ḳadrleri:

1. **peder-i sāmi-ḳadrleri:**-*ler, -i*
Sayfa 53
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Kıymetli ve yüce baba.

ʿāliyeyi pederleri Pīr Ḥamdi Efendiden görüp
mücāz ü müstaḫlef olmaġıla peder-i sāmi-ḳadrleri

peder-i vālā- güherlerine:

1. **peder-i vālā-güherlerine:**-*ler, -i, -n, -e*
Sayfa 35
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Babasının yüce cevheri.

niyāz iderler ki pederüñüz Ḥażretine teveccüh
buyurasuñuz anlar daḫı peder-i vālā- güherlerine

pederlerinüñ yerine:

1. **pederlerinüñ yerine:**
Sayfa 55
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Babasının yerine.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice
māh u sāl riyāżāt ve
mücāhedāt iştiġāl üzere iken

pencere:

1. **pencereye:**-*ye*
Sayfa 49
Satır: **16**
Pencere.

bundan istikrāh idüp döğüp ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye
mülāzemet iderdi ol

pend:

1. **pend:**
Sayfa 18
Satır: **4**
Nasihat, öğüt.

sürüp vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri pend ü naṣīhat idüp buyururlar ki Rūmī

perde:

1. **perde:**
Sayfa 22
Satır: **14**
Hicap, örtü.

baḳ deyü buyururlar Molla Ḳuṭbeʾd-diniñ çeşm-i
nā-bināsından perde izāle iderler Mevlāna

perhiz:

1. **perhiz:**
Sayfa 19
Satır: **1**
Kulu Allah'tan uzaklaştıracak şeylerden uzak durma, mâsivâdan el çekme.

işāret buyurduḳları perhiz üzre yedi sene muvāẓibat idüp irşād-ı sālik-i rāh-ı Ḥudāya ve terbiye-i

perişān ider:

1. **perişān ider:**-*er*
Sayfa 11
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Dağıtmak, düzenini bozmak.

bu derde deyü hużūr-ı ḳalblerini perişān ider Ḥaḳḳ Teʿālānuñʿināyeti ve Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ

perīşān itmesün:

1. **perīşān itmesün:**-*me, -sün*
Sayfa 70
Satır: **31**
Kelime Tipi: **-**
Perişan etmek, mahvetmek.

Şeyḫ Muḥammed cemʿ idüp özüñ perīşān itmesün Kesret-i aʿdāda baḳma bir
baḳup bir dāne ol

perişān olurlar:

1. **perişān olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 17
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Dağılmak.

her biri bir ṭarafa perişān olurlar Baʿdehuʾz-zamān dervīşler cümlesi gelüp deste deste benefşe

pervāne ol:

1. **pervāne ol:**
Sayfa 70
Satır: **30**
Kelime Tipi: **-**
Kelebek (geceleyin ışığın/mumun etrafında dönmesi yönüyle) olmak.

Gel semender gibi āteş içre cevlān eyleyüp Ur vücūduñ şemʿ-i ʿışḳa yanuben
pervāne ol

pervāz-ı behişt-i cāvidān olup:

1. **pervāz-ı behişt-i cāvidān olup:**-*up*

Sayfa 31
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Ebedi cennete uçmak.

daʿvetiʾl-kerīm ṭūṭiʾ-i cān-ı ʿazīzleri pervāz-ı behişt-i cāvidān olup ṭayarān-ı gülistān-ı ʿālem

peydā oldı:

1. **peydā oldı:**-*dı*
Sayfa 29
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Ortaya çıkmak.

şefīḳadur likin zebānlarında bir maraż peydā oldı tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

2. **peydā oldı:**-*dı*
Sayfa 23
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Görünmek, ortaya çıkmak.

ḫalvetde iken nışfuʾl-leylde ʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

pıñar:

1. **pıñar:**
Sayfa 52
Satır: **10**
Yerden kaynayarak çıkan su, kaynak.

Ḥażretleri bizümledür Eʾl-ḳıṣṣa yaylaḳdan ḳalḳup Kilise Dağı dāmeninde Oda nām pıñar

pıñarbaşı:

1. **pıñarbaşında:**-*(n)da*
Sayfa 38
Satır: **18**
Pınarbaşı Mahallesi II Bursa'nın Osmangazi ilçesine bağlıdır.

gülbangu ẕikruʾllah ṣādāsı gelür yaylaḳda Pıñarbaşında olan mescid-i şerīfde olmaḳ ẓannıyla

pınarpaşı:

1. **pınarpaşı:**
Sayfa 21
Satır: **18**
Bir nehrin ismi.

vālidesi kaẕiyyeyi iʿlām eyledükde ol daḫı istiğfār idüp bīʿat eylemişdür ve Pınarpaşı nām cūybāruñ

pīr:

1. **pīr:**
Sayfa 6
Satır: **16**
İhtiyar, yaşlı.

idüñ deyü niyāz itdükde Emir Sulṭān Ḳuddise Sırrahu Ḥażretleri buyururlar ki ḳuzu biz Pīr ve

2. **pīrüm:**-*üm*
Sayfa 49
Satır: **7**
Şeyh, mürşit.

pīrüm Ḥamdī Efendi Ḥażretlerinden biʾz-ẕāt istimāʿ olınmışdur ki buyurmışlardur vaḳtā ki

pīr ḥamdī efendi:

1. **pīr ḥamdī efendi:**
Sayfa 24
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

bildüm buyurmışlar Menḳıbe Şeyḫüm Sulṭānum Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu Ḥażretleri

pīr ḥamdi efendi ḥażretlerinüñ:

1. **pīr ḥamdi efendi ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -nüñ*
Sayfa 47
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Pīr Ḥamdi Efendi Ḥażretlerinüñ vālideleri merḥūme Züleyḫā Ḫātūndan menḳūldür ki pederüm Sulṭān

pīr ḥamdi efendiden:

1. **pīr ḥamdi efendiden:**-*den*
Sayfa 53
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

ʿāliyeyi pederleri Pīr Ḥamdi Efendiden görüp
mücāz ü müstaḫlef olmaġıla peder-i sāmi-ḳadrleri

pīr ḥamdī ibn eʾş-şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī:

1. **pīr ḥamdī ibn eʾş-şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 50
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Abdürrahim Tırsi oğlu Şeyh Hamdi.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḳuddise Sırruhu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ zevceleri Ḥācī Bayrām-ı Velī

pīrezen:

1. **pīrezeniñ:**-*iñ*
Sayfa 20
Satır: **18**
İhtiyar kadın.

ṣubaşıya götüreyüm ve müjdegānesin alayum dir ve çifte gider meğer ol Pīrezeniñ başı devletlü imiş

2. **pīrezen:**
Sayfa 21
Satır: **3**
İhtiyar kadın.

alalum dir Pīrezen daḫı ṣu getürür Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı ābdest alup namāz ḳılup ẕikruʾllah

3. **pīrezen:**
Sayfa 21
Satır: **5**
İhtiyar kadın.

meşġūl olur Pīrezen ṭaşra dan ẕikruʾllah avāzın istimāʿ idicek hemān ḳalbine bir nār-ı muḥabbet

4. **pīrezen:**
Sayfa 21
Satır: **12**
İhtiyar kadın.

sen ol dervīş misin deyince belī didi çünki
velīden kizb vāḳıʿ olmaz Pīrezen daḫı ḳadem-i

pīre-zen:

1. **pīre-zen:**
Sayfa 40
Satır: **3**
İhtiyar kadın.

Maḥmūd Paşanuñ ḫalāsın niyāz iderler ol Pīre-zen Maḥmūd Paşanuñ maġḍūb idügin istimāʿ idicek el-

pīr-i ercümendi:

1. **pīr-i ercümendi:**-*i*
Sayfa 50
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli mürşid.

eylediler Seccāde-i ṭarīḳatuñ pīr-i ercümendi
Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Pīr Ḥamdī ibn eʾş-Şeyḫ

pīr-i rūşen-zamīr:

1. **pīr-i rūşen-zamīr:**
Sayfa 36
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Varlığı nur saçan mürşit.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir ki ṣakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz Maḥbūs-ı derdmend der ki

2. **pīr-i rūşen-zamīr:**
Sayfa 40
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Varlığı nur saçan mürşit.

Dünyā ve ʿukbāda destgīr Ḥażreti pīr-i rūşen-zamīr Şeyḫ ʿAbdullah Rūmī eʾl-İzniḳī eʾl-Kādirī El-

pirinç şorbası:

1. **pirinç şorbası:**-*sı*
Sayfa 45
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Pirinç çorbası.

kesmeğe cemʿiyet idüp Kūhistāne revāne olduḳda bir küçük tencerede bir miḳdār pirinç şorbası götürüp likin

pīşe idünüñ:

1. **pīşe idünüñ:**-*ün, -üñ*
Sayfa 31
Satır: **10**

Kelime Tipi: **-**
Huy, alışkanlık haline getirmek.

Sulṭān Eşref-zāde buyururlar ki pādişāhum varuñ siz ʿadāleti kendüñüze pīşe idünüñ cemiʿ-i enbiyā

post-nişīn:

1. **post-nişīn:**
Sayfa 56
Satır: **10**
Bir tekkede şeyhlik postuna oturan, şeyh makāmına geçen kimse.

azm-i cinān eyledükde ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefiyede beş sene post-nişīn ve biñ yüz ṭoḳuz

2. **post-nişīn:**
Sayfa 57
Satır: **1**
Bir tekkede şeyhlik postuna oturan, şeyh makāmına geçen kimse.

olduḳda pederlerinden ṣoñra İzniḳde post-nişīn olmaḳ murād eyledüklerinde ʿammīleri Şeyḫ Ṣāliḥ

3. **post-nişīn:**
Sayfa 57
Satır: **6**
Bir tekkede şeyhlik postuna oturan, şeyh makāmına geçen kimse.

ahāliʾ-i İzniḳ Şeyḫ ʿAbdullah Efendiyi iḫtiyār itmeleriyle nice sāl İzniḳde post-nişīn ve

4. **pôst-nişīn:**
Sayfa 57
Satır: **14**
Bir tekkede şeyhlik postuna oturan, şeyh makāmına geçen kimse.

İbnüʾş-Şeyḫ ʿAbdullah Efendi daḫı pederlerinüñ şehādetinden ṣoñra İzniḳde pôst-nişīn olup

5. **post-nīşīn:**
Sayfa 60
Satır: **12**
Bir tekkede şeyhlik postuna oturan, şeyh makāmına geçen kimse.

İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede post-nīşīn ve mürebbīʾ-i ṭālībīn olup ʿūlūm-ı

post-nīşīn olup:

1. **post-nīşīn olup:**-*up*
Sayfa 63
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Bir tekkede şeyhlik postuna oturmak, şeyh makāmına geçmek.

zāviyesinde post-nīşīn olup ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl üzere iken biñ yüz elli beş şevvālüñ üçünci Cumʿa

2. **post-nişīn olup:**-*up*
Sayfa 63
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Bir tekkede şeyhlik postuna oturmak, şeyh makāmına geçmek.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

pul:

1. **pul:**
Sayfa 14
Satır: **21**
Kumaş üzerindeki zeminden farklı renkte yuvarlak benek.

tepesinde bir pul vardur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī yine Ḥācī Bayrām

2. **pulı:**-*ı*
Sayfa 15
Satır: **2**
Kumaş üzerindeki zeminden farklı renkte yuvarlak benek.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki yedi terk olsun

pür:

1. **pür:**
Sayfa 2
Satır: **13**
Çok (miktar sıfatı).

Ey ḫullān-ı vefā ve muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr kim ʿAbdullah Veliyüddin el-Bursevī bi-ḳadril-mühceti ve’ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis

pūs- hezār:

1. **pūs- hezār:**
Sayfa 28
Satır: **19**

Kelime Tipi: **-**
Bin kere öpme.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp ve cürminden istiġfar eyledükden ṣoñra öñlerine gelüp içerü ḫāṣ

pūyān:

1. **pūyānuz:**-*uz*
Sayfa 15
Satır: **14**
Koşan.

fuḳarāsı dirler ki ne ʿacep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ

R

rabb:

1. **rabbī:**-*i*
Sayfa 16
Satır: **17**
Allah.

ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız iḥsān eyle diyüp başını

raġbet:

1. **raġbet:**
Sayfa 67
Satır: **16**
Arzu, meyil, teveccüh.

Saʿāḏeʾd-din Efendi (ḳavābil-i müstaʿidānı) müstaʿid ṭalebeleri cemʿ eyledüklerinde ṭaleb ü raġbet ile

raġbet eyledükde:

1. **raġbet eyledükde:**-*dük, -de*
Sayfa 64
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Rağbet etmek, ilgi göstermek.

raġbet eyledükde *Tārih-i velādet El-hacc Mehmed Fahredʾd-din…sene 1127

raġbet idüp:

1. **raġbet idüp:**-*üp*
Sayfa 67
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Alaka göstermek, itibar etmek, meyletmek, teveccüh etmek.

müddet raġbet idüp ṣoñra müşārüʾn-ileyh Saʿāḏeʾd-din Efendi İstanbulda Ṣaḥn müderrisi

rāh:

1. **rāhda:**-*da*
Sayfa 42
Satır: **20**
Yol.

Ḥażretleri daḫı pazardan elmayı alup āsitāne-i saʿādet- baḫşına rücūʿ eyledükde rāhda bir dervīşe

rāh-ı mücāhedeye:

1. **rāh-ı mücāhedeye:**-*(y)e*
Sayfa 44
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Mücadele yolu.

Tırsī Ḥażretlerinüñ Sulṭān Eşrefe daha ziyāde iʿtiḳādı olup ez-cān u dil ciddile rāh-ı mücāhedeye

rāhi oldukdan:

1. **rāhi oldukdan:**-*duk, -dan*
Sayfa 59
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Yolcu olmak.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

raḥm:

1. **raḥmine:**-*i, -(n)e*
Sayfa 42
Satır: **4**
Karın, anne karnı.

Eşref-zāde buyururlar imişki ata belinden ana raḥmine düşeliden berü seni terbiye iderüm ve bu

raḥmet-i ḥaḳḳa:

1. **raḥmet-i ḥaḳḳa:**
Sayfa 58
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Hakk'ın rahmeti.

üzere iken irtiḥāl buyurup zāviye-i mezkūrede miḥrāb dīvārı verāsında raḥmet-i Ḥaḳḳa ḳarīndür

raḥmet-i ḥaḳḳda:

1. **raḥmet-i ḥaḳḳda:**-*da*
Sayfa 57
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın rahmeti.

buḳʿa-i münīfede raḥmet-i Ḥaḳḳda ḳarīndür
Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ ʿAbdülḳādir Efendi

raḥmet-i ḫudāya:

1. **raḥmet-i ḫudāya:**-*(y)a*
Sayfa 62
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın rahmeti.

Pazar Köyde kāʾin zāviye-i şerīfe ittiṣālinde olan türbe-i münīfede raḥmet-i Ḫudāya ḳarīndür

raḥmetullahi ʿaleyh:

1. **raḥmetullahi ʿaleyh:**
Sayfa 51
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
"Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun" manasında vefat etmiş saygın kişilerden bahsedilirken söylenen söz.

şerīfleri Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīflerindedür Raḥmetullahi ʿaleyh Menḳıbe

2. **raḥmetullahi ʿaleyh:**
Sayfa 64
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
"Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun" manasında vefat etmiş saygın kişilerden bahsedilirken söylenen söz.

olup kütüb-i keşīre taḥrīr buyurmışlardur
Raḥmetullahi ʿaleyh Sinān Dede Ḳuddise Sırruhu

3. **raḥmetullahi ʿaleyh:**
Sayfa 53
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Allah rahmet eylesin.

ʿaleyh Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ-i celilüʾl-miḳdār ve keşīrüʾl-iʿtibār

4. **raḥmetullahi ʿaleyh:**
Sayfa 57
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Allah rahmet eylesin.

buḳʿa-i münīfede raḥmet-i Ḥaḳḳda ḳarīndür
Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ ʿAbdülḳādir Efendi

5. **raḥmetullahi ʿaleyh:**
Sayfa 58
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Allah rahmet eylesin.

medfūn olduḳları buḳʿa-i münīfede medfūndur
Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi

6. **raḥmetullahi ʿaleyh:**
Sayfa 63
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Allah rahmet eylesin.

mürtefiʿde medfūndur
Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ ʿAvnullah Efendi * Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendinüñ oğlıdur

7. **raḥmetullahi ʿaleyh:**
Sayfa 69
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Allah rahmet eylesin.

telḫīṣ itmişdür ve Edʿiyyeʾ-i meʾsūreyi cemʿ idüp bir mecmuʿa-i laṭīfe itmişdür
Raḥmetullahi ʿAleyh

8. **raḥmetullahi ʿaleyh:**
Sayfa 71
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Allah rahmet eylesin.

ve ʿazīzleri Şeyḫ Muḥammed Efendiye maḳrūndur
Raḥmetullahi ʿaleyh Eʾş-Şeyḫ Musā Efendi eʾl

raḥmetullahiʿaleyh:

1. **raḥmetullahiʿaleyh:**
Sayfa 62
Satır: **15**
Allah'ın rahmeti onun üzerine olsun.

Raḥmetullahiʿaleyh Eş-Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi
İbnüʾş-Şeyḫ Lütfullah Efendi bu Şeyḫ-i ʿālī-ḳadr

raḥmullahi ʿaleyhi ve ʿalā eslāfihi:

1. **raḥmullahi ʿaleyhi ve ʿalā eslāfihi:**
Sayfa 65
Satır: **17**
Kelime Tipi: **Dua İfadesi**
Allah'ın rahmeti onun ve geçmişlerinin üzerine olsun.

Raḥmullahi ʿaleyhi ve ʿalā eslāfihi Menḳıbe Şeyḫ Sinān Dede Ḥażretleri Şeyḫi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīnüñ

ramażan-ı şerīfinüñ:

1. **ramażan-ı şerīfinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 55
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek Ramazan ayı.

Efendiden görüp müstaḫlef olmışlardur Baʿdehu biñ yüz dört Ramażan-ı şerīfinüñ onuncı güni

rast gelüp:

1. **rast gelüp:**-*üp*
Sayfa 20
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Tesadüf etmek, karşılaşmak, rastlamak.

Dağlarında gezerken bir kimseye rast gelüp Eşref-zāde Efendiye eydür ki sen kimsün anlar

ravża-i seyyidüʾl-enāmı:

1. **ravża-i seyyidüʾl-enāmı:**-*ı*
Sayfa 58
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Mahlûkātın efendisi, Hz. Muhammed'in (S.A.S.) Medîne'deki kabri.

içün taʿmīr ve tevsīʿ eylemişlerdür Baʿdehu Ḫacc-ı şerīfe niyet idüp ravża-i seyyidüʾl-enāmı ziyāretden

rāżī olurlar:

1. **rāżī olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 41
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Kabul etmek, razı olmak.

Bāyezīd-i Faḳīh daḫı nuṭḳ-ı mübārekelerini redd itmeyüp rāżī olurlar Baʿdehu Sulṭān Eşref-zāde

rāżı olursañ:

1. **rāżı olursañ:**-*ur, -sa, -ñ*
Sayfa 25
Satır: **3**
Kelime Tipi: **Deyim**
Rıza göstermek, uygun bulmak, benimsemek.

rāżı olursañ devlet bulursıñ ve illā çok nādim olursıñ feʾemmā ṣoñraki peşīmānlıḳ fāʾide virmez

reʿāya:

1. **reʿāya:**
Sayfa 48
Satır: **21**
Bir hükümdarın yönetimi altındaki halk.

taḫta cülūs idüp taḫt yerinde reʿāya ve asker-i İslām āsūde ḥāl olup

red buyururlar:

1. **red buyururlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 63
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Kabul etmeme, geri çevirme.

itseler red buyururlar imiş menḳūldür ki Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi ġāyet ḫasta olup ʿAbdullah Efendiye

red iderler:

1. **red iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 30
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Geri çevirmek.

dānesini ḳabul itmeyüp yine red iderler ve buyururlar ki Pādişāhum siz bu sīm ü zeri

redd itmeyüp:

1. **redd itmeyüp:**-*me, -(y)üp*
Sayfa 41
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Geri çevirme.

Bāyezīd-i Faḳīh daḫı nuṭḳ-ı mübārekelerini redd itmeyüp rāżī olurlar Baʿdehu Sulṭān Eşref-zāde

refʿ ider:

1. **refʿ ider:**-*er*
Sayfa 16
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Kaldırmak.

secdeden refʿ ider hemān secdesi mekānından bir aʿlā ṣucaġız revāne olur Eşref-zāde Ḥażretleri ol

refʿ iderler:

1. **refʿ iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 27
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Kaldırmak.

refʿ iderler ve ellerinde olan ʿāṣāyı zemine urup hoş geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe

refʿ idüp:

1. **refʿ idüp:**-*üp*
Sayfa 30
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Kaldırmak.

ṣoḥbetleriyle müşerref
olduḳlarında hemān
Eşref-zāde Ḥażretleri
mübārek ellerin refʿ idüp

2. **refʿ idüp:**-*üp*
Sayfa 60
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Kaldırmak.

Efendi iki ellerini semāya
refʿ idüp duʿā buyurdılar
dervīşler daḫı āmin deyüp
Baʿdehu geldikleri yola

rehā bulduḳda:

1. **rehā bulduḳda:**
Sayfa 38
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Kurtulmak.

ʿayn deyüp destine destere
alup körepesini ḳaṭʿ
ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend
bendinden rehā bulduḳda

2. **rehā bulduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 38
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Kurtulmak.

ʿayn deyüp destine destere
alup körepesini ḳaṭʿ
ḳaṭʿ ider maḥbūs-ı derdmend
bendinden rehā bulduḳda

rehāyāb olınca:

1. **rehāyāb olınca:**-*ınca*
Sayfa 38
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Sıkıntıdan kurtulmak.

iden kimesne dünyevī
belāsından rehāyāb olınca
ziyāretlerine varup ḫidmet-i
ʿaliyyelerinde bulınan

reh-güzār:

1. **reh-güẕārları:**-*lar, -ı*
Sayfa 36
Satır: **15**
Geçilecek yol ‖ uğrak.

giderken reh-güẕārları İzniḳ
olup anda iki gice
mihmān olurlar Baʿdehu
İstanbula revān olup

remz itdiler:

1. **remz itdiler:**-*di, -ler*
Sayfa 53
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
İşaret etmek.

şeʾāmetidür deyü remz
itdiler ḥālbuki o kelāmuñ
ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında
söylemiş idi Raḥmetullahi

rencīde iderler:

1. **rencīde iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 34
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
İncitmek.

tevāżuʿ idi ḥālā merḳad-ı
münīrleri olan maḥalle
ahālisi inkār üzere olup
rencīde iderler imiş ḥatta

rencīde itmeyin:

1. **rencīde itmeyin:**-*me, -(y)in*
Sayfa 49
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Incitmek, kırmak.

rencīde itmeyin bunda bir
ḥikmet var ola
ẓuhūrına muntaẓır oluñ imdi
bu kelbüñ

reʾs:

1. **reʾslerinde:**-*ler, -i, -n, -de*
Sayfa 6
Satır: **22**
Baş.

Ḥażretlerinden tövbe ve
inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya
muvāẓabat iderler bir rütbe
ki mübārek reʾslerinde

resāʾil-i müşkīn-niḳābı:

1. **resāʾil-i müşkīn-niḳābı:**-*ı*
Sayfa 69
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Misk kokulu risâleler.

ve baʿżı resāʾil-i müşkīn-
niḳābı olup Şifāʾ-ı Ḳāḍī
ʿİyāżı ve İḥyāüʾl-ʿulūmı ve
Minhācüʾl-ʿĀbidini

reʾs-i saʿādetlerinde:

1. **reʾs-i saʿādetlerinde:**-*ler, -i, -n, -de*
Sayfa 14
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Saadetli baş.

Ḥażretlerinüñ reʾs-i
saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām
Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

reʾs-i saʿādetlerini:

1. **reʾs-i saʿādetlerini:***-ler, -i, -n, -i*
Sayfa 27
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Saadetli baş.

şoñra ḳapucılar gelürler Sulṭān Eşref-zāde daḫı hemān bir kerre reʾs-i saʿādetlerini mürāḳabeden

resūleʾs-seḳaleyn:

1. **resūleʾs-seḳaleyn:**
Sayfa 47
Satır: **17**
İnsanlara ve cinlere peygamber olarak gönderilen Muhammed aleyhisselâm.

Kevneyn ve Resūleʾs-seḳaleyn Ḥażreti Muḥammedüʾl-Muṣṭafā ʿaleyhi ezkeʾt-taḥıyye

revān oldı*:

1. **revān oldı*:***-dı**
Sayfa 70
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Yola koyulmak, gitmek.

Biemrullahi Teʿālā ḫalāṣ olup yine diyārına revān Oldı* Eʾş-Şeyḫ Receb Efendi İbn Maḥmūd Eşrefī

revān oldılar:

1. **revān oldılar:***-dı, -lar*
Sayfa 60
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Gitmek.

revān oldılar ben daḫı bīdār oldum gördüm ki āṣār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir ü nümāyān olmış

2. **revān oldılar:***-dı, -lar*
Sayfa 46
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Gitmek, yola koyulmak.

mükāleme eylemedi Baʿdeʾṭ-ṭaʿām sofralarını alınup vedāʿ idüp geldikleri ṭarīḳa revān oldılar

revān olup:

1. **revān olup:***-up*
Sayfa 43
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Çabucak yola koyulmak, gitmek.

hemān ol ḥīnde yola revān olup yaylaḳ ṭarafına müteveccih olur şāfiʿī vaḳti olunca sıvışdı nām

2. **revān olup:***-up*
Sayfa 36
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Gitmek.

giderken reh-güẕārları İzniḳ olup anda iki gice mihmān olurlar Baʿdehu İstanbula revān olup

revāne olduḳda:

1. **revāne olduḳda:***-duḳ, -da*
Sayfa 45
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Gitmek, yola koyulmak.

kesmeğe cemʿiyet idüp Kūhistāne revāne olduḳda bir küçük tencerede bir miḳdār pirinç şorbası götürüp likin

revāne olur:

1. **revāne olur:***-ur*
Sayfa 16
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Akmak, dökülmek.

secdeden refʿ ider hemān secdesi mekānından bir aʿlā ṣucaġız revāne olur Eşref-zāde Ḥażretleri ol

2. **revāne olur:***-ur*
Sayfa 17
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Akmak, dökülmek.

revāne olur fuḳarā ol kerāmetüñ ẓuhūrından Rūmīnüñ kemāl-i maʿrifetini fehm iderler ve yine

revzene:

1. **revzenesinde:***-si, -(n)de*
Sayfa 49
Satır: **12**
Pencere.

gözsüz kelb kāh ceddüm Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı kāh

2. **revzenesinde:***-si, -(n)de*
Sayfa 49
Satır: **14**
Pencere.

pederüm ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ duʿā

revzenesinde yaturdı ammā namāza gelüp gidenler

3. **revzenesinde:**-*si, -(n)de*
Sayfa 49
Satır: **23**
Pencere.

kelbceğiz ceddimüñ duʿā revzenesinde yüzin

4. **revzenesinde:**-*si, -(n)de*
Sayfa 50
Satır: **2**
Pencere.

āsumāna ṭutup feryād eyledi Ve bir miḳdār zamān pederimüñ duʿā revzenesinde yüzin asumāna ṭutup

riʿāyet:

1. **riʿāyet:**
Sayfa 35
Satır: **1**
Sayma, saygı, ağırlama, itibar etme; uyma, boyun eğme.

āsitāneʾ-i ʿāliyyesine ʿaẕīm riʿāyet üzere olurlar Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdülḳādir Necīb Efendi

2. **riʿāyet:**
Sayfa 20
Satır: **20**
İyi karşılamak, ağırlamak, hürmet etmek.

bunuñ Eşref-zāde olduġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām virüp mümkün oldıġı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

ricā:

1. **ricāmuz:**-*muz*
Sayfa 42
Satır: **9**
Umma II ümit etme.

Ḥaḳḳ Sübḥanehu ve Teʿālādan temennī ve ricāmuz budur ki evlād-ı kirāmını ve aḥfād-ı ʿizāmını ilā-

ricā ider:

1. **ricā ider:**-*er*
Sayfa 38
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Birinden bir şeyin yapılmasını istemek, dilemek.

dükkanuna gelür ve elinde olan körepenüñ çıḳmasunı ricā ider Üstād daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-

ricā iderem:

1. **ricā iderem:**-*er, -(e)m*
Sayfa 29
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Birinden bir şeyin yapılmasını istemek, dilemek.

ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan ḫalāṣları ḥaḳḳında himmet ricā iderem deyü buyururlar Sulṭān Eşref-

ricā iderken:

1. **ricā iderken:**-*er, -ken*
Sayfa 43
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Istemek,istekte bulunmak.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh görsem ve bilsem deyü Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinden ricā iderken bir şeb

ricā iderler:

1. **ricā iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 42
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Istemek,istekte bulunmak.

ve ibrām idüp Ḥażreti Ḫıżır ʿaleyhisʾselāmı görmek ve ṣoḥbetiyle müşerref olmaḳ ricā iderler imiş Bir

ricā idermişüñüz:

1. **ricā idermişüñüz:**-*er, -miş, -üñüz*
Sayfa 48
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Istemek,istekte bulunmak.

olmasın ricā idermişüñüz buyurdılar ki şeyḫüm ḳızı Sulṭān Ḳorḳuddan evlād gelmez Āl-i

ricā idüp:

1. **ricā idüp:**-*üp*
Sayfa 39
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Istemek,istekte bulunmak.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp tiz adam irsāl iderler ol kişi daḫı cidd-i tām ile zamān-ı yesīrde İzniḳe

2. **ricā idüp:**-*üp*
Sayfa 47
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**

Istemek,istekte bulunmak.

idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden ricā
idüp himmet ṭalep iderüz ki Sulṭān Bāyezīdden

ricā itseler:

1. **ricā itseler:**-*se, -ler*
Sayfa 63
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
İstemek.

itseler red buyururlar imiş menḳūldür ki Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi ġāyet ḫasta olup ʿAbdullah Efendiye

ricā ḳıl:

1. **ricā ḳıl:**
Sayfa 44
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Birinden bir şeyin yapılmasını istemek, dilemek.

ẕātuñ ḳadr u ḳıymetin bil vü anuñ ḫayır duʿāsın ricā ḳıl deyüp ġāʾib oldılar bundan ṣoñra ʿAbduʾr-raḥīm

rıḍvānullahi ʿaleyhim ecmaʿīn:

1. **rıḍvānullahi ʿaleyhim ecmaʿīn:**
Sayfa 53
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Allah onların hepsinden razı olsun.

Rıḍvānullahi ʿaleyhim ecmaʿīn buyurdılar ki çünki Ḥażreti Resūlullah bizüm içimüzdedür Küffār-ı

rıḍvānullahi ʿanhüm:

1. **rıḍvānullahi ʿanhüm:**
Sayfa 47
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Allah onlardan razı olsun.

ʿulemā-i Kirām ve evliyāʾi kāmīlīn Rıḍvānullahi ʿanhüm ḥāżır olmışlar ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

rıḍvanullahi taʿālā ʿaleyhim ecmāʿīn:

1. **rıḍvanullahi taʿālā ʿaleyhim ecmāʿīn:**
Sayfa 47
Satır: **20**
Kelime Tipi: **Dua İfadesi**
Yüce Allah onların hepsinden razı olsun.

Efendümüz Ḥażretleri cülūs itmişler ve cihār yār-ı güzīn Rıḍvanullahi Taʿālā ʿaleyhim ecmāʿīn ve

rıḥlebend-i sefer-i aḫret olduḳda:

1. **rıḥlebend-i sefer-i aḫret olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 53
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Ahiret yolculuğuna çıkmak, ölmek.

rıḥlebend-i sefer-i aḫret olduḳda seccādelerine cülūs idüp tāc-ı riyāżeti ber-ser vü kemer-i mücāhedeyi

rıḥlet:

1. **rıḥletin:**-*i, -n*
Sayfa 64
Satır: **12**
Ölüm.

defīn ü pederine vü birāderine ḳarīndür o mifżāl-i cihānuñ rıḥletin gūş itdiğüm birle didüm tārīḫ-i

rıḥlet buyurduḳda:

1. **rıḥlet buyurduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 63
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Dünyâdan âhirete göçmek, vefat etmek.

olduḳdan ṣoñra pederleri dār-ı āḫirete rıḥlet buyurduḳda Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi

rivāyet ider:

1. **rivāyet ider:**-*er*
Sayfa 3
Satır: **22**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Bir haberi, söz veya olayı nakletme, anlatma.

anlaruñ ṣülbi Kebīroġulları Muḥammed Çelebi pederlerinden biʾl-vāsıṭa şöyle rivāyet ider ki

2. **rivāyet ider:**-*er*
Sayfa 4
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Bir haberi, söz veya olayı nakletme, anlatma.

iḫtiyār ider sevāp daḫı andadur ve meżbūr

Muḥammed Çelebi rivāyet ider ki Eşref-zāde Sulṭān

3. **rivāyet ider:**-*er*
Sayfa 23
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Bir haberi, söz veya olayı nakletme, anlatma.

ʿĀzizüm Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi rivāyet ider ki cedd-i aʿlām Sulṭān Eşref-i Rūmī Ḥażretleri

rivāyet olınur:

1. **rivāyet olınur:**
Sayfa 7
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
-Bir olay, bir haber veya sözün nakledilmesi.

imāmetleri ḫizmetinde olup ḳıyāmda buyurmışlar Ḥatta rivāyet olınur ki Ḥācī Bayrām-ı Velī

2. **rivāyet olınur:**-*ur, -*
Sayfa 10
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
-Bir olay, bir haber veya sözün nakledilmesi.

fenāları beġāyet kemālde imiş ḥatta rivāyet olınur ki mübārek ḫırkalarınuñ söküklerini dikmeyüp öyle

rivāyet olunur:

1. **rivāyet olunur:**-*un, -ur*
Sayfa 10
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
-Bir olay, bir haber veya sözün nakledilmesi.

itdüklerin bilüp ol varaḳayı ellerine virürler ḥatta rivāyet olunur ki Sulṭān Eşref-zāde ḳaṣāʾidinde

riyāżāt:

1. **riyāżāta:**-*a*
Sayfa 19
Satır: **6**
Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

buyurup sinīn-i kesire envāʿı mücāhedāt ve riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre

2. **riyāżāt:**
Sayfa 55
Satır: **8**
Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice māh u sāl riyāżāt ve mücāhedāt iştiġāl üzere iken

3. **riyāżāta:**-*a*
Sayfa 57
Satır: **15**
Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

mücāhedāt ve riyāżāta ġāyet ihtimām idüp ḳalīlüʾn-nevm ve kesīrüʾl-ḳıyām olmışlardur ve maḫlaṣ-ı

4. **riyāżāta:**-*a*
Sayfa 69
Satır: **15**
Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

riyāżāta iştiġāl üzre iken biñ altmış tārīḫinde çeşende-i şehd ü viṣāl ve dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

riyāżāt eylese:

1. **riyāżāt eylese:**-*se*
Sayfa 8
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Dünya nimetlerinden elini eteğini çekerek ölmeyecek kadar yiyip içme.

buyururlar ki bir velīniñ biñ sene ʿömri olsa envāʿı-ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese henüz enbiyādan bir

riyāżet:

1. **riyāżet:**
Sayfa 7
Satır: **19**
Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile imāmet iderler ḥatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyḫüme on bir sene

riyāżet eyle:

1. **riyāżet eyle:**
Sayfa 18
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Az yiyip içmek, az uyumak, çok ibâdet etmek, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapmak, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etmek, ahlâkı güzelleştirmek.

eyle Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭaʿāten deyüp müfāraḳat iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

riyāżet itdükden:

1. **riyāżet itdükden:**-*dük, -den*
Sayfa 68
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme.

riyāżet itdükden ṣoñra irşāda icāzet virüp Burusaya istiḫlāf buyurmışlardur Şeyḫ-i merḳūm daḫı inzivā

riyāżet-i şāḳḳaya:

1. **riyāżet-i şāḳḳaya:**-*(y)a*
Sayfa 6
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Zor bir riyazet.

Ḥażretlerinden tövbe ve inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya muvāẓabat iderler bir rütbe ki mübārek reʾslerinde

rıżā virmeyüp:

1. **rıżā virmeyüp:**-*me, -(y)üp*
Sayfa 26
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Razı olmak, kabul etmek.

Eşref-zāde yine keʾl-evvel gitmeğe rıżā virmeyüp emr-i İlāhī yoḳdur deyü cevap virür ḳapucılar daḫı

rıżāʾ-yı ḥaḳḳa:

1. **rıżāʾ-yı ḥaḳḳa:**-*a*
Sayfa 48
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın rızası.

ʿOs̱manıñ nesli münḳaṭiʿ mı olsun bu rıżāʾ-yı Ḥaḳḳa muḫālifdür deyü teslīm eylediler maʿlūm

rubāʿiyyeʾ-i fārisiyye:

1. **rubāʿiyyeʾ-i fārisiyye:**
Sayfa 57
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Fars rubâileri.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı ebyāt u eşʾār buyurmışlardur nitekim bu rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

rücūʿ eyledükde:

1. **rücūʿ eyledükde:**-*dük, -de*
Sayfa 42
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Geri dönmek.

Ḥażretleri daḫı pazardan elmayı alup āsitāne-i saʿādet- baḫşına rücūʿ eyledükde rāhda bir dervīşe

rücūʿ iderler:

1. **rücūʿ iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 18
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Geri dönmek.

rücūʿ iderler Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı mürūr-ı eyyāmla ḳaṣaba-i İzniḳe gelüp iḫtifā üzre olup

2. **rücūʿ iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 30
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Geri dönmek.

olurlar ol ecilden ḫātırları içün istīzān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İzniḳe rücūʿ iderler ve

3. **rücūʿ iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 31
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Geri dönmek.

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

rüfeḳā:

1. **rüfeḳāsından:**-*sı, -(n)dan*
Sayfa 52

Satır: **7**
Arkadaşlar, yoldaşlar.

avınuñ zamānı imiş rüfeḳāsından birisi demiş ki bu defʿa geyik ṣayd itmeğe ne minnet ki Şeyḫ

ruḥ:

1. **ruḥını:**-*ı, -n, -ı*
Sayfa 14
Satır: **8**
Allah tarafından yaratıldıktan sonra insan bedenine üflenen, ölümden sonra da varlığı devam eden ve mahiyeti tam olarak bilinemeyen ilahi ve manevi cevher.

cemʿiyyet bulmış iken yine meṣāliḥ-i müʾminīn içün ruḥını ol cemʿiyyetden ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ

2. **ruḥum:**-*(u)m*
Sayfa 14
Satır: **5**
Allah tarafından yaratıldıktan sonra insan bedenine üflenen, ölümden sonra da varlığı devam eden ve mahiyeti tam olarak bilinemeyen ilahi ve manevi cevher.

ruḥum işte mürşid-i kāmil böyle olur ki ḳalbi yerde ḳoyup kendi ʿālem-i ervāḥa ṭayarān idüp

ruḥ-ı sırrī ʿalī:

1. **ruḥ-ı sırrī ʿalī:**
Sayfa 54
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Sırrı Ali'nin ruhu.
olmışdur Ruḥ-ı Sırrī ʿAlī becennet-bād sene 1046 Ḥażreti eʾṣ-Şeyḫ Ḥamdīʾ-i Sānī İbnüʾṣ-Şeyḫ Sırrī

rükūb idüp:

1. **rükūb idüp:**-*üp*
Sayfa 28
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Binme, bir taşıta binmek.

Ḥażretleri daḫı Ḳaramürsele gelüp ḳadırġaya rükūb idüp İstanbula dāḫil olurlar pādişāh Ḥażretlerine

2. **rükūb idüp:**-*üp*
Sayfa 30
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Binme, bir taşıta binmek.

ḳomayup sefīneye rükūb idüp Ḳaramürsele çıḳarlar İzniḳde fuḳarā ve dervīşān daḫı Sulṭān

rükūb itmişler:

1. **rükūb itmişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 38
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Binmek.

āhūlara rükūb itmişler ol ḫātūn muḳaddemlerinden birine bu gelenler kimdür deyü sūʾāl ider ol

rūm:

1. **rūm:**
Sayfa 9
Satır: **23**
Ar. Anadolu bölgesi.
vilāyet-i cemʿan Rūm ṭarafına müteveccih olurlar ve bir iki fersaḫ yir giderler Bu kimesne ʿacaba kim

2. **rūmdan:**-*dan*
Sayfa 9
Satır: **21**
Ar. Anadolu bölgesi.

istikbāli temām itdüñüz varuñ Rūmdan bir er geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ deyücek ahāli-i

3. **rūmdan:**-*dan*
Sayfa 10
Satır: **3**
Ar. Anadolu bölgesi.

gider aṣlā müstaḳbilden bir kimesne Rūmdan gelen bu oldığın bilmezler zīrā Sulṭān Eşref-zādenüñ

4. **rūmdan:**-*dan*
Sayfa 10
Satır: **8**
Ar. Anadolu bölgesi.

gezerler imiş imdi müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki Rūmdan gelen er ʿālem ü çeraġ ve cemāʿatle

5. **rūm:**
Sayfa 18
Satır: **5**
Ar. Anadolu bölgesi.

cümle Rūm erenlerinüñ nihāyetine yetişüp bize geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

6. **rūmuñ:**-*uñ*
Sayfa 48

Satır: **6**
Ar. Anadolu bölgesi.

taḫta deyü Sulṭān-ı enbiyādan taʿyīn ṭaleb iderler Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar ki Rūmuñ ḳara

rū-māl olup:

1. **rū-māl olup:**-*up*
Sayfa 39
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Yüz sürmek.

ḳadem-i saʿādetlerine rū-māl olup dir ki Sulṭānum Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri Sulṭānumla meʿan değül

rūmī:

1. **rūmī:**
Sayfa 10
Satır: **21**
Anadolulu.
(Eşrefzade'nin mahlası).

Rūmī taḫallüṣ itdüklerine sebeb Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleriyle ibtidā mülāḳād olınduḳda mübārek

2. **rūmī:**
Sayfa 12
Satır: **12**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

itdi aṣla ḥareket itmez Dervīş gelüp Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine eydür Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

3. **rūmī:**
Sayfa 13
Satır: **2**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Çün baʿżılar naṣīḥat-pezīr olmayup Ḥażreti Şeyḫüñ ḥużūrına varurlar Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

4. **rūmī:**
Sayfa 13
Satır: **19**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī Hū dirler evvelkine cevap gelmez bir daḫı Hū dirler anda daḫı nidā

5. **rūmīyi:**-*(y)i*
Sayfa 13
Satır: **10**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gelüñ imdi iy dervīşān vaʿdemüz encām buldı Rūmīyi erbaʿīnden iḫrāc idelüm çün

6. **rūmī:**
Sayfa 14
Satır: **22**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla

şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

tepesinde bir pul vardur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī yine Ḥācī Bayrām

7. **rūmī:**
Sayfa 15
Satır: **9**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

feḫvāsınca buyururlar ki Rūmī bir vilāyetde iki pādişāh ṣıġmaz var imdi seni vaṭanıña istiḫlāf

8. **rūmī:**
Sayfa 15
Satır: **21**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

buyururlar ki Yā Rūmī misāfirümüz olduñuz ammā size bir żiyāfet idemedük bugün bunda ol

9. **rūmīye:**-*(y)e*
Sayfa 15
Satır: **15**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Rūmīye ḳırḳ gün içinde himmet idüp iẕn ü icāzet virdi deyü ḳıyl ü kāl idicek ʿAzīz Ḥażretlerine nūr-i

10. **rūmī:**
Sayfa 16
Satır: **12**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

güẕār iderler ʿāḳıbetüʾl-emir ṣusuz gelürler Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī gerçi misafiri

11. **rūmī:**
Sayfa 17
Satır: **1**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol ṣu olan maḥalle varurlar görürler ki ṣu henüz çıḳup

12. **rūmī:**
Sayfa 17
Satır: **13**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin

büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḥażretleri buyurur ki Rūmī misāfir olmaġla benefşenüñ mekānını bulmamışsıñ gibi Sulṭān

13. **rūmīnüñ:**-*nüñ*
Sayfa 17
Satır: **4**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

revāne olur fuḳarā ol kerāmetüñ ẓuhūrından Rūmīnüñ kemāl-i maʿrifetini fehm iderler ve yine

14. **rūmī:**
Sayfa 18
Satır: **4**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

sürüp vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri pend ü naṣīhat idüp buyururlar ki Rūmī

15. **rūmī:**
Sayfa 34
Satır: **20**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī yerinde gerek yā

rütbe:

1. **rütbe:**
Sayfa 6
Satır: **22**
Makam, mevki, aşama.

Ḥażretlerinden tövbe ve inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya muvāẓabat iderler bir rütbe ki mübārek reʾslerinde

rüʾyā:

1. **rüʾyāsında:**-*sı, -(n)da*
Sayfa 37
Satır: **17**
Uyku içinde görülen keyfiyet, düş.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde nümāyān olup buyururlar ki ḫalās zamānı geldi tiz ḳalḳ git

2. **rüʾyamda:**-*m, -da*
Sayfa 47
Satır: **14**
Uyku içinde görülen keyfiyet, düş.

ṣoñra pādişāh benüm oġlum olsun bende bu maʿnāyı daima ilḥāḥ iderdüm bir şeb rüʾyamda

rūy-ı māl iden:

1. **rūy-ı māl iden:**-*en*
Sayfa 38
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Yüz sürmek.

iden kimesne dünyevī belāsından rehāyāb olınca ziyāretlerine varup ḫidmet-i ʿaliyyelerinde bulınan

rūz-be-rūz:

1. **rūz-be-rūz:**
Sayfa 11
Satır: **8**
Günden güne.

saʿādetḫānelerinde bir oda taḫliyye idüp ve anda

iskān itdürüp levāzımlarını rūẕ-be-rūẕ iʿṭā iderler

2. **rūz-be-rūz:**
Sayfa 60
Satır: **5**
Günden güne.

Ḥaḳḳa ḥamd ü s̱enā eyledüm
Baʿdehu rūz-be-rūz
bilkülliye ḫastalık
üzerümden gidüp şifāyāb

rūz-ı cezāda:

1. **rūz-ı cezāda:***-da*
Sayfa 42
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Rûz-ı cezâ (hesap, kıyam, kıyâmet, mahşer): Kıyâmetten sonra insanların hesaba çekileceği gün.

ḳıyāmıʾs-sāʿat münḳarıż
eylemeyüp rūz-ı cezāda
mülāḳatlarıyla müşerref ve
muġtenem eyleye Āmin

rūz-ı ḳıyāmete:

1. **rūz-ı ḳıyāmete:***-e*
Sayfa 49
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Kıyamet günü.

Ḫādimetīn-i devlet-i āl-i
ʿOs̱mān Sulṭān Selīmden
berīdür Ḥaḳḳ Teʿālā rūz-ı
ḳıyāmete degin fetḥ ü

S

saʿādeʾd-din efendi:

1. **saʿādeʾd-din efendi:**
Sayfa 67
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Hoca Sâdeddin Efendi (ö. 1008/1599) 943'te (1536-37) İstanbul'da doğdu.Osmanlı şeyhülislâmı ve tarihçisidir. III.Murad'ın hocasıdır.Onun saltanatı döneminde sarayda çok seçkin bir mevki kazanmıştır. III.Murad padişah olduktan sonra Hoca Sâdeddin "hâce-i sultanı" unvanını almıştır.

Saʿādeʾd-din Efendi (ḳavābil-i
müstaʿidānı) müstaʿid
ṭalebeleri cemʿ eyledüklerinde
ṭaleb ü raġbet ile

2. **saʿādeʾd-din efendi:**
Sayfa 67
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Hoca Sâdeddin Efendi (ö. 1008/1599) 943'te (1536-37) İstanbul'da doğdu.Osmanlı şeyhülislâmı ve tarihçisidir. III.Murad'ın hocasıdır.Onun saltanatı döneminde sarayda çok seçkin bir mevki kazanmıştır. III.Murad padişah olduktan sonra Hoca Sâdeddin "hâce-i sultanı" unvanını almıştır.

müddet raġbet idüp ṣoñra
müşārüʾn-ileyh
Saʿādeʾd-din Efendi İstanbulda
Ṣaḥn müderrisi

saʿādetḫāne:

1. **saʿādetḫānelerinde:***-ler, -i, -(n)de*
Sayfa 11
Satır: **7**
Büyük bir zâtın evi//mutlu kimselerin yaşadığı ev.

saʿādetḫānelerinde bir oda
taḫliyye idüp ve anda
iskān itdürüp levāzımlarını rūẕ-be-rūẕ iʿṭā iderler

sāʿat:

1. **sāʿat:**
Sayfa 22
Satır: **17**
An, zaman.

miḳdārı mürtefiʿ olmuş Hemān
ol sāʿat Ḥayy
diyüp bir naʿra-i saḫt urup
Sulṭān Eşrefʿiñ

2. **saʿāt:**
Sayfa 43
Satır: **1**
An, zaman.

Ḥażretleri daḫı açup ol saʿāt
dervīş içinden bir elma
alup geçüp gider ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī daḫı Eşref-zāde

ṣabāḥ:

1. **ṣabāḥ:**
Sayfa 37
Satır: **6**
Güneşin doğduğu andan öğleye kadar geçen zaman, sabah.

ḫalās olursın deyü tebşīr
buyurup ġāʾib olurlar çün
ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i rāh
iderler ve ol

2. **ṣabāḥ:**
Sayfa 37
Satır: **14**
Güneşin doğduğu andan öğleye kadar geçen zaman, sabah.

iderler dirler ki şimdi paşaya
buluşılmaz Maḥbūsı
ṣabāḥ divāna getürelüm deyüp
yoldan gelmiş bītāb

ṣabır:

1. **ṣabır:**
Sayfa 34
Satır: **20**

Sabır, acıya ve zor duruma katlanma.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī yerinde gerek yā

saʿd aḫterlerinüñ:

1. **saʿd aḫterlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
   Sayfa 51
   Satır: **1**
   Kelime Tipi: **-**
   Duḫter-i saʿd-aḫter II bahtiyar, talihli kız.

saʿd aḫterlerinüñ ş̲emere-i fuʾādı ve Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ veled-i pākize-i

ṣadā gelür:

1. **ṣadā gelür:***-ür*
   Sayfa 36
   Satır: **4**
   Kelime Tipi: **-**
   Ses gelmek.

Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ merḳad-ı münīrlerinüñ derūnından bir ṣadā gelür yā Zelīḫā anlar daḫı

ṣādāsı gelür:

1. **ṣādāsı gelür:***-ür*
   Sayfa 38
   Satır: **17**
   Kelime Tipi: **-**
   Ses gelmek.

gülbangu ẕikruʾllah ṣādāsı gelür yaylaḳda
Pınarbaşında olan mescid-i şerīfde olmaḳ ẓannıyla

ṣādır olan:

1. **ṣādır olan:***-an*
   Sayfa 28
   Satır: **6**
   Kelime Tipi: **-**
   Ortaya çıkmak, meydana gelmek, zuhur etmek.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan pādişāha gelürler ve ṣādır olan kelimātları ḫaber virürler pādişāhuñ

ṣādır olıcaḳ:

1. **ṣādır olıcaḳ:***-ıcaḳ*
   Sayfa 48
   Satır: **10**
   Kelime Tipi: **-**
   Ortaya çıkmak, meydana gelmek, zuhur etmek.

enbiyānuñ mübārek lisān-ı saʿādetlerinden bu kelām ṣādır olıcaḳ ġayrı şehzādelerüñ başlarından

ṣafā:

1. **ṣafāsından:***-sı, -n, -dan*
   Sayfa 14
   Satır: **3**
   Gönül huzuru/şenliği.

ve müşāhede ṣafāsından ayırup ʿālem-i nāsūta ve ḥasret ü iftirāḳa getürüp ḳıydı dimek idi benüm

ṣafer:

1. **ṣaferinde:***-i, -n, -de*
   Sayfa 64
   Satır: **9**
   Arabî ayların muharremle rebîülevvel arasında kalan ikincisi [Kısaltması, seneyi gösteren rakamdan sonra konan (ص)'dır. Saferü'l-hayr da denirdi].

iştiġāl üzere iken biñ yüz yetmiş altı ṣaferinde dār-ı beḳāya irtiḥāl buyurmışlar Eyüb Efendi zāviyesinde

ṣaferüʾl- ḫayrında:

1. **ṣaferüʾl- ḫayrında:***-ı, -(n)da*
   Sayfa 44
   Satır: **13**
   Kelime Tipi: **-**
   (Ar. ṣafer) Arabî ayların muharremle rebîülevvel arasında kalan ikincisi [Kısaltması, seneyi gösteren rakamdan sonra konan (ص)'dır. Saferü'l-hayr da denirdi].

Ṣaferüʾl- ḫayrında şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür Ḳabr-i şerīfleri ḳaṣaba-i

ṣaferüʾl-ḫayr:

1. **ṣaferüʾl-ḫayrında:***-ı, -(n)da*
   Sayfa 71
   Satır: **15**
   Arabî ayların muharremle rebîülevvel arasında kalan ikincisi [Kısaltması, seneyi gösteren rakamdan sonra konan (ص)'dır. Saferü'l-hayr da denirdi].

iştiġāl üzre iken biñ yüz elli üç Ṣaferüʾl-ḫayrında şarāb-ı vuṣlatı nūş vü dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

ṣāfī:

1. **ṣāfī:**
   Sayfa 46
   Satır: **21**
   Pâk, temiz || kötülüklerden arınmış.

geldüklerüne sebeb yörükler ṣāfī müʾminler olduḳları ecldendür Menḳıbe merḥūm Şeyḫ

ṣağ oluñ:

1. **ṣağ oluñ:***-uñ*
   Sayfa 12
   Satır: **13**
   Kelime Tipi: **-**

Sağ ol, çok yaşa. Sağlıkla kal.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri buyururlar
ki var imdi hücrenüñ bābını
kilitleyüp miftāḥını

<u>ṣağ u sālim olmışlar:</u>

1. **ṣağ u sālim olmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 50
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Sağlıklı, sıhhatli olmak.

ṣağ u sālim olmışlar nice ādem
ṣuretünde kelbden
dūn kimesneler vardur ki
evliyaʾullaha münkir

<u>ṣağ u sālim olur:</u>

1. **ṣağ u sālim olur:**-*ur*
Sayfa 29
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Sağlıklı, sıhhatli olmak.

temām eridükde zebānları daḫı
kemā-kān evvelki
gibi olup ṣağ u sālim olur Çün
pādişāh Ḥażretleri

<u>sağīr:</u>

1. **sağīr:**
Sayfa 9
Satır: **18**
Ar. Küçük ufak.

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden
gelmişler ekābir ve
aʿyān vilāyet-i Ḥamāda sağīr ve
kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

2. **ṣağīre:**-*e*
Sayfa 47
Satır: **4**
Ar. Küçük ufak.

Eşref-zāde Ḥażretleri bu dārüʾl-
ġurūrdan ʿazm-i
sarāy-ı sürūr eyledüklerinde ben
ṣağīre ḳalup Sulṭān

<u>ṣaḥan:</u>

1. **ṣaḥanları:**-*lar, -ı*
Sayfa 45
Satır: **3**
İçinde yemek ısıtılan, yumurta vb. pişirilen, derinliği az, bakır, alüminyum, çelik vb. mâdenî kap.

ṣaḥanları çoḳ getürür Kūhistāne
varılup ḫidmete
mübāşeret itdüklerinde şol
miḳdār adam cemʿ olur

2. **ṣaḥanları:**-*lar, -ı*
Sayfa 45
Satır: **8**
İçinde yemek ısıtılan, yumurta vb. pişirilen, derinliği az, bakır, alüminyum, çelik vb. mâdenî kap.

ol küçük tencerenüñ üzerine bir
fātiḥāʾ-i şerīfe
tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ deyü
emr eyler ol büyük

3. **ṣaḥanları:**-*lar, -ı*
Sayfa 45
Satır: **9**
İçinde yemek ısıtılan, yumurta vb. pişirilen, derinliği az, bakır, alüminyum, çelik vb. mâdenî kap.

ṣaḥanları ol tencereden
ṭoldurduḳ ve bu ḳadar
cemāʿat ekl itdiler ve cümlesi
ṭoydılar ve tencerede

<u>ṣāḥib:</u>

1. **ṣāḥibine:**-*i, -n, -e*
Sayfa 24
Satır: **12**

Bir şeyin mülkiyetini ve o şeyi istediği gibi kullanabilme hakkını elinde bulunduran kimse, mâlik.

temām ḳaddüme münāsib geldi
bir aḳçe daḫı
ziyāde eyledüm dellāl ṣāḥibine
danışmağa gitdi

<u>ṣāḥib-i sikke:</u>

1. **ṣāḥib-i sikke:**
Sayfa 15
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Sikke sahibi.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke
olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki
yedi terk olsun

<u>ṣāḥib-i tefsīr olan:</u>

1. **ṣāḥib-i tefsīr olan:**-*an*
Sayfa 3
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Tefsir sahibi olmak.

tefsīrinde ṣāḥib-i tefsīr olan
üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ
baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ
veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūẕ-ı bihān
Baḳlī Ḳaddesallahü Teʿālā
ruḥahü

2. **ṣāḥib-i tefsīr olan:**-*an*
Sayfa 3
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Tefsir sahibi olmak.

āyet-i kerīmesinün tefsīrinde
ṣāḥib-i tefsīr olan
üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ
baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ

<u>sāḥib-i tevāžuʿ:</u>

1. **ṣāḥib-i tevāżuʿ:**
Sayfa 34
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Alçak gönüllü, tevazu sahibi.

tevāżuʿ idi ḥālā merḳad-ı münīrleri olan maḥalle ahālisi inkār üzere olup rencīde iderler imiş ḥatta

ṣāḥib-i veḳār:

1. **ṣāḥib-i veḳār:**
Sayfa 55
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Haysiyet ve şeref sahibi.

E'l-ʿazīz-i tevşīḫ ṣāḥib-i veḳār ve kāmilü'l-ʿıyār
Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendinüñ ferzend-i dil-

ṣaḥıḥ:

1. **ṣaḥıḥ:**
Sayfa 50
Satır: **32**
Gerçek, doğru.

cumʿada ʿalā mele'innās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu
meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

sāḥil:

1. **sāḥilinde:***-i, -(n)de*
Sayfa 66
Satır: **8**
Kenar, kıyı.

buyururlar Menḳıbe bir gün Sinān Ḥażretleri
İzniḳ Gölünüñ sāḥilinde teferrüce varurlar meğer

saḥn:

1. **ṣaḥn:**
Sayfa 67
Satır: **20**
Fâtih Sultan Mehmed tarafından kurulmuş olan, başlangıç ve orta öğretim bilgilerini veren hâriç ve dâhil medreselerinden sonra girilen, fıkıh, kelâm, tefsir gibi ilâhiyatla ilgili konularda ve hukuk, geometri, astronomi, matematik, tıp gibi ilimlerde öğretim vererek yüksek seviyede müderris, kadı, müftü vb. yetiştiren medrese.

müddet raġbet idüp ṣoñra müşārüʾn-ileyh
Saʿāde'd-din Efendi İstanbulda Ṣaḥn müderrisi

ṣaḥrā:

1. **ṣaḥrāya:***-(y)a*
Sayfa 16
Satır: **1**
Çöl, kır, ova.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya teferrüce giderler varup bir beyābanda nüzūle emr iderler fuḳarā dirler ki

ṣakın:

1. **ṣakın:**
Sayfa 36
Satır: **19**
Bir davranışın yapılmaması, bir şeyin düşünülmemesi gereken durumlarda söylenen uyarı sözü.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir ki ṣakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz Maḥbūs-ı derdmend der ki

ṣaḳız:

1. **ṣaḳız:**
Sayfa 52
Satır: **2**
Kimi ağaçların ve özellikle sakız ağacının kabuğundan sızan sarımtırak beyaz renkte bir cins akındırık.

varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erik
aġacından ṣaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup

ṣal:

1. **sāl:**
Sayfa 55
Satır: **8**
Far. yıl.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice
māh u sāl riyāżāt ve mücāhedāt iştiġāl üzere iken

2. **sāl:**
Sayfa 57
Satır: **6**
Far. yıl.

ahāli'-i İzniḳ Şeyḫ ʿAbdullah Efendiyi iḫtiyār
itmeleriyle nice sāl İzniḳde post-nişīn ve

3. **sāl:**
Sayfa 58
Satır: **8**
Far. yıl.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede istiḫlaf itmekle nice māh
u sāl ḳarye-i mezbūrede ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

4. **ṣalıvireyüm:***-(ı)vir, -e, -(y)üm*
Sayfa 23
Satır: **16**
Serbest bırakmak.

īmanlarına ḳaṣd eylememeye ki ʿahd eyle seni

şalıvireyüm Şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne ʿahd olsun ki

5. **şalıvirür:**-*(ı)vir, -ür*
Sayfa 23
Satır: **21**
Serbest bırakmak.

şalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden
bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm

6. **şal:**
Sayfa 70
Satır: **25**
Serbest bırakmak.

Geçüben cān u cihāndan varlıġuñdan göz yumup Şal vüc ūduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol

şala:

1. **şala:**
Sayfa 56
Satır: **25**
Çağırın!.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler şala gelsün berü Dôst şedāsın gūş idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere şala gelsün berü

2. **şala:**
Sayfa 56
Satır: **25**
Çağırın!.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler şala gelsün berü Dôst şedāsın gūş idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere şala gelsün berü

3. **şala:**
Sayfa 56
Satır: **26**
Çağırın!.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler şala gelsün berü Dôst şedāsın gūş idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere şala gelsün berü

4. **şala:**
Sayfa 56
Satır: **27**
Çağırın!.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere şala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere şala gelsün berü

5. **şala:**
Sayfa 56
Satır: **28**
Çağırın!.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere şala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere şala gelsün berü

6. **şala:**
Sayfa 56
Satır: **29**
Çağırın!.

Derdmend Lüṭfuʾl-lah ile hem-dem olup dīdesin Dôst yüzine dūş idenlere şala gelsün berü

şalat-ı fecrī:

1. **şalat-ı fecrī:**-*ī*
Sayfa 22
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Sabah namazı.

Eşref-zāde Ḥażretleri zamān-ı saʿādetlerinde şalat-ı
fecrī bir miḳdār karanlıḳda ḳılarlar imiş Meğer ol

şalāt-ı işraḳ:

1. **şalāt-ı işraḳ:**
Sayfa 52
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Kuşluk vakti kılınan namaz; bkz. ONAY, s. 391.

i şerīfi ḳıraʾat olınup şalāt-ı işraḳ ḳılınduḳda ḥāẓır
olan fuḳarāya buyurmışlar ki Uḥud Ġazāsında

şalat-ı işrāḳı:

1. **şalat-ı işrāḳı:**-*ı*
Sayfa 27
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Kuşluk vakti kılınan namaz.

maʿlūm olup şalat-ı işrāḳı edādan şoñra fuḳarā ile ḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına çıkup ve ḳapucılaruñ

şalāt-ı ṣubḥı:

1. **şalāt-ı ṣubḥı:**
Sayfa 52
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Sabah namazı.

münkeşif olmayup yedinci gün Ḥażreti Şeyḫ
Ḥamdī Ḳuddise Sırruhu şalāt-ı ṣubḥı edā idüp vird-

şalat-ı ẓuhrı:

1. **şalat-ı ẓuhrı:**
Sayfa 45
Satır: **16**

Kelime Tipi: **-**
Öğle namazı.

muṣallāya geldüklerinde Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp tesbīh ve duʿādan

2. **ṣalat-ı ẓuhrı:**
Sayfa 45
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Öğle namazı.

muṣallāya geldüklerinde Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp tesbīh ve duʿādan

3. **ṣalat-ı ẓuhrı:**
Sayfa 45
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Öğle namazı.

muṣallāya geldüklerinde Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp tesbīh ve duʿādan

4. **ṣalat-ı ẓuhrı:**
Sayfa 45
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Öğle namazı.

muṣallāya geldüklerinde Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp tesbīh ve duʿādan

ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp:

1. **ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp:***-(ı)vir, -üp-ıvir, -üp*
Sayfa 45
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Öyle namazını kılmak.

muṣallāya geldüklerinde Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp tesbīh ve duʿādan

ṣalāt-ı ẓuhūrdan:

1. **ṣalāt-ı ẓuhūrdan:***-dan*
Sayfa 49
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Öğle namazı.

mülāzemeti eyyāmı ḳırḳ güne bāliġ olduḳda ḳırḳ birinci gün ḫalḳ ṣalāt-ı ẓuhūrdan çıḳduḳlarında ol

sāl-i ʿibādāt:

1. **sāl-i ʿibādāt:**
Sayfa 57
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
İbadet yılları.

nice sāl-i ʿibādāt ve ṭaʿāte iştiġāl üzere iken

sālifüʾl-beyān-ı mezbūr:

1. **sālifüʾl-beyān-ı mezbūr:**
Sayfa 62
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Daha önce söylenmiş olan yukarıda adı geçen.

Şeyḫ ʿAbdullah Efendi İbnüʾş Şeyḫ Ahmed Efendi bu Şeyḫ-i saʿādet-mend sālifüʾl-beyān-ı mezbūr Şeyḫ

ṣāliḥ efendi:

1. **ṣāliḥ efendi:**
Sayfa 63
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Kadiri-Eşrefi şeyhlerindendir. Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğludur.

Ṣāliḥ Efendi daḫı nakd-i ḥayātı taʿdād idüp itmām itmişdür İzniḳde türbe-i Eşref-zādede maḥall-i

sālihān:

1. **ṣāliḥāndan:***-dan*
Sayfa 59
Satır: **11**
Dînin emirlerine uygun davranan, iyi amel ve hayır sâhibi müslüman kadınlar.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe Ṣāliḥāndan bir ḫātūn maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup ġāyet żaʿīfe ve

ṣallallahü ʿaleyhi ve sellemiñ:

1. **ṣallallahü ʿaleyhi ve sellemiñ:***-i, -ñ*
Sayfa 48
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Sadece Hz. Peygamberin ism-i şerifi anıldığında, işitildiğinde ve yazıldığında söylenen ve yazılan, "Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun" anlamına gelen dua ve saygı ifadesidir.

Sellemiñ ḥużūr-ı ʿālīlerinde murāḳaben ṭururlar müşāvere iderler ve şehzādelerüñ ḳanḳısı geçsün

salṭanat:

1. **salṭanat:**
Sayfa 31
Satır: **8**
Hükümdarlık, sultanlık || hakimiyet, güç.

buyururlar ki Sulṭānum bizi dervīşliğe ḳabul eyleñ baña salṭanat gerekmez deyü ilḥāḥ ve ibrām ider

saña:

1. **saña:**
Sayfa 23
Satır: **8**
"Sen" zamirinin yönelme hali almış biçimi.

ʿabdī dile benden ne dilersin
cümle muharremātı
saña ḥelāl eyledüm Eşref-zāde
Ḥażretleri buyururlar

2. **saña:**
Sayfa 23
Satır: **22**
"Sen" zamirinin yönelme hali almış biçimi.

şalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan
idüğün neden
bildüñüz cümle muḥarremātı
saña ḥelāl itdüm

<u>şanduk:</u>

1. **şanduḳcı:**-*cı*
Sayfa 38
Satır: **2**
Sandık; tabut.

bir kimesne bu ḥāl ile görüp bu
adam ḳanda gider
dimezler Bi-ḥikmetullahi Teʿālā
bir şanduḳcı

<u>sarāy:</u>

1. **sarāy:**
Sayfa 28
Satır: **11**
Hükümdar ve ailesinin yaşadığı maruf mekan.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek
istiḳbāliñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ ve
teʾẖīr iderler likin

2. **sarāy:**
Sayfa 30
Satır: **9**
Hükümdar ve ailesinin yaşadığı maruf mekan.

pādişāh Ḥażretlerine vedāʿ idüp
gerü dönüp sarāy
ḳapusında olan derbānlara
yedlerinde olan aḳçadan

<u>sarāya alup:</u>

1. **sarāya alup:**-*up*
Sayfa 47
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Saraya almak, yerleştirmek.

Bāyezīd-i Velīnüñ vālideleri beni
sarāya alup
anlarıñ terbiyelerinde
neşvünemā bulup ḥadd-i

<u>sarāy-ı hümāyūna:</u>

1. **sarāy-ı hümāyūna:**-*a*
Sayfa 35
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek saray.

olup bir çāre bulınmayup
Ḥażreti Eşref-zādenüñ
kerīme-i muḥteremelerini
sarāy-ı hümāyūna celb ü

<u>sarāy-ı hümāyunda:</u>

1. **sarāy-ı hümāyunda:**-*da*
Sayfa 35
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek saray.

server-i ʿuḳbā buyurduḳlarından
ṣoñra yine ekle
ʿilleti sarāy-ı Hümāyunda
ḳadınlardan birine ʿārıż

<u>sarāy-ı sürūra:</u>

1. **sarāy-ı sürūra:**-*a*
Sayfa 36
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Mutluluk sarayı II Ahiret.

vāṣıl olurlar Menḳıbe mervīdür
ki Sulṭān
Eşref-zāde bu dār-ı ġurūrdan
sarāy-ı sürūra irtiḥāl

<u>şavmaʿa:</u>

1. **şavmaʿa:**
Sayfa 21
Satır: **19**
Başlangıçta Hristiyan rahiplerinin halktan kaçıp uzaklaşarak, meskun olmayan yerlerde inzivaya çekilip Tanrı'ya yakınlaşmak için yaptıkları hücrelerin adı. Daha sonraları, Arapça olan bu isim müslüman dervişler tarafından da benimsenmiştir. Hristiyanlarda buna manastır da denir.

kenārında bir şavmaʿa binā itdi
Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretleri anda ʿibādet ü ṭāʿate
meşġūl olmışlardur

2. **şavmaʿalaruna:**-*lar, -u, -(n)a*
Sayfa 41
Satır: **14**
Başlangıçta Hristiyan rahiplerinin halktan kaçıp uzaklaşarak, meskun olmayan yerlerde inzivaya çekilip Tanrı'ya yakınlaşmak için yaptıkları hücrelerin adı. Daha sonraları, Arapça olan bu isim müslüman dervişler tarafından da benimsenmiştir. Hristiyanlarda buna manastır da denir.

Tırsī dört yaşında iken Sulṭān
Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ şavmaʿalaruna
varurlar ve bir an

<u>şayd:</u>

1. **şayd:**
Sayfa 52

Satır: **12**
Av. (Geyik).

yanında nüzūl olınup likin hava yaġmurlu olmaġla
ṣayd olmayup Aġulıḳ nām mevżiʿde nüzūl olınup

<u>ṣayd itmeğe:</u>

1. **ṣayd itmeğe:**-*meğ, -e*
Sayfa 52
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Avlamak, av etmek.

avınuñ zamānı imiş
rüfeḳāsından birisi demiş ki
bu defʿa geyik ṣayd itmeğe ne minnet ki Şeyḫ

<u>ṣayd itmek:</u>

1. **ṣayd itmek:**-*mek*
Sayfa 66
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Avlamak.

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün
Ḳaraṣuya sepedler ḳomışlar
ittifāḳ biraz eyyām

<u>ṣayd-ı āhū:</u>

1. **ṣayd-ı āhū:**
Sayfa 52
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Ceylân avı.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar ihtimām olındı aṣlā müfīd olmayup altı gün ol mevżiʿde oturıldı ve havā

<u>sebeb:</u>

1. **sebeb:**
Sayfa 15
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Neden, gerekçe.

sikkesi yedi terk olduġına ḥikmet budur deyü buyurmışlar ki keçeden itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

2. **sebebiyle:**-*i, -yle*
Sayfa 4
Satır: **19**
Ar. sebep.

veḳāyiʿ sebebiyle muḥabbet-i ezelī ve ʿināyet-i lem-yezelī üzerlerine ġālib ve müstevlī olup ceẕbetüʾn

3. **sebeb:**
Sayfa 10
Satır: **21**
Ar. sebep.

Rūmī taḫallüṣ itdüklerine sebeb Ḥüseyin Ḥamāvī
Ḥażretleriyle ibtidā mülāḳād olınduḳda mübārek

4. **sebebinden:**-*i, -(n)den*
Sayfa 40
Satır: **6**
Ar. sebep.

Ḥamdülillah iki seneden berü duʿām ḳabul olmış
deyü cevāb ider sebebinden suʾāl eyledükleründe

5. **sebeb:**
Sayfa 46
Satır: **21**
Ar. sebep.

geldüklerüne sebeb yörükler
ṣāfī müʾminler
olduḳları ecldendür Menḳıbe merḥūm Şeyḫ

<u>seccāde:</u>

1. **seccāde:**
Sayfa 8
Satır: **9**
Yere serilip üzerinde namaz kılmaya yarayan eşya. (Tasavvufta şeyhin müridini halife kıldığının göstergesi olarak alem ve seccade vermesi).

ü seccāde ile ḳasaba-i İzniḳe istiḫlāf buyurmışlar
Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp ḳasaba-i İzniḳe iḫtifā

2. **seccāde:**
Sayfa 14
Satır: **17**
Yere serilip üzerinde namaz kılmaya yarayan eşya. (Tasavvufta şeyhin müridini halife kıldığının göstergesi olarak alem ve seccade vermesi).

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem ü çeraġ ve seccāde ve
ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-zāde Sulṭān

3. **seccādelerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 44
Satır: **8**
Yere serilip üzerinde namaz kılmaya yarayan eşya. (Tasavvufta şeyhin müridini halife kıldığının göstergesi olarak alem ve seccade vermesi).

merātib-i ʿāliyeye nāʾil ve meʿārif-i İlāhiyeye
ıṭṭılaʿ-ı ḫāṣıl u ḫilāfet virüp seccādelerini daḫı teslīm

4. **seccādeyi:**-*(y)i*
Sayfa 68
Satır: **6**
Yere serilip üzerinde namaz kılmaya yarayan eşya.

(Tasavvufta şeyhin müridini halife kıldığının göstergesi olarak alem ve seccade vermesi).

ve inḳıṭāʿa māʾil olup ṭarīḳat-ı ʿāliyye-i
Ḳādiriyyeden Şeyḫ Ḥamdi Aḥmed Efendiye seccādeyi

seccāde-i meşīḫata:

1. **seccāde-i meşīḫata:**-*a*
Sayfa 55
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Şeyhlik, mürşitlik seccadesi.

Eşrefiyede seccāde-i meşīḫata cālis oldılar lākin
ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli

seccāde-i ṭarīkatuñ:

1. **seccāde-i ṭarīḳatuñ:**-*uñ*
Sayfa 50
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Tarikat seccadesi.

eylediler Seccāde-i ṭarīḳatuñ
pīr-i ercümendi
Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Pīr Ḥamdī ibn eʾş-Şeyḫ

seccādelerine cülūs idüp:

1. **seccādelerine cülūs idüp:**-*üp*
Sayfa 53
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh makamına oturmak.

rıḥlebend-i sefer-i aḫret olduḳda seccādelerine cülūs idüp tāc-ı riyāżeti ber-ser vü kemer-i mücāhedeyi

seccāde-nişīn:

1. **seccāde-nişīn:**
Sayfa 69
Satır: **23**
Şeyh makāmında oturan kimse, postnişin.

seccāde-nişīn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuḳarāyıla Şeyḫ Muḥammed Efendiye göndermişler

secde:

1. **secdeden:**-*den*
Sayfa 16
Satır: **19**
(Genellikle namaz ibadetinde olmak üzere) Allah'ın büyüklüğü, yüceliği önünde hiçliğini göstermek ve O'nu ululamak maksadıyla vücudu alın, burun, el ayaları, dizler ve ayak parmakları yere değecek duruma getirme, bu durumda yere kapanma.

secdeden refʿider hemān secdesi mekānından bir aʿlā şucaġız revāne olur Eşref-zāde Ḥażretleri ol

2. **secdesi:**-*si*
Sayfa 16
Satır: **19**
(Genellikle namaz ibadetinde olmak üzere) Allah'ın büyüklüğü, yüceliği önünde hiçliğini göstermek ve O'nu ululamak maksadıyla vücudu alın, burun, el ayaları, dizler ve ayak parmakları yere değecek duruma getirme, bu durumda yere kapanma.

secdeden refʿider hemān secdesi mekānından bir aʿlā şucaġız revāne olur Eşref-zāde Ḥażretleri ol

secdeye vardı:

1. **secdeye vardı:**-*dı*
Sayfa 12
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Alnı, eli, ayakları, dizleri, ayak parmaklarını yere getirmek. Allah'ın büyüklüğü, yüceliği önünde hiçliğini göstermek ve O'nu ululamak maksadıyla vücudu alın, burun, el ayaları, dizler ve ayak parmakları yere değecek duruma getirmek, bu durumda yere kapanmak.

ve şükr idüp secdeye vardı
Baʿdehu ḥużūr-ı tāmmıla kendü ḥāline meşġūl oldı Çün eyyām-ı erbaʿīn

secdeye varur:

1. **secdeye varur:**-*ur*
Sayfa 16
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Alnı, eli, ayakları, dizleri, ayak parmaklarını yere getirmek. Allah'ın büyüklüğü, yüceliği önünde hiçliğini göstermek ve O'nu ululamak maksadıyla vücudu alın, burun, el ayaları, dizler ve ayak parmakları yere değecek duruma getirmek, bu durumda yere kapanmak.

ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm şucaġız
ṭalep ider luṭfeyle şucaġız iḥsān eyle diyüp başını

şedā:

1. **şedāsın:**-*sı, -n*
Sayfa 56
Satır: **25**
A.sada:ses.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler şala gelsün berü Dôst şedāsın gūş idenler şala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup

mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere şala gelsün berü

sedbaşı:

1. **sedbaşı:**
Sayfa 58
Satır: **14**
Bursa'da Sedbaşı mevkisi.

görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳdan şoñra Burusada Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi zāviyesi

2. **sedbaşı:**
Sayfa 63
Satır: **16**
Bursa'da Sedbaşı mevkisi.

olduḳdan şoñra pederleri dār-ı āḫirete rıḥlet buyurduḳda Sedbaşı fevḳinde Eyüb Efendi

sefer-i mübārek:

1. **sefer-i mübārek:**
Sayfa 33
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek yolculuk.

Sefer-i mübārek didiler Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

sefīd:

1. **sefīd:**
Sayfa 39
Satır: **3**
Beyaz.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri bir sefīd ahū üzerine süvār olmuş gelür Ḫātūn mübārek

sefīne:

1. **sefīneye:**-*(y)e*
Sayfa 30
Satır: **15**
Gemi.

ḳomayup sefīneye rükūb idüp Ḳaramürsele çıḳarlar İzniḳde fuḳarā ve dervīşān daḫı Sulṭān

seḫā:

1. **seḫā:**
Sayfa 59
Satır: **9**
(Ar.) Cömertlik.

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve kerem ile meşhūrdur ve kerāmāt-ı ʿaliyye ile muʿteḳid-i

seher:

1. **seḥer:**
Sayfa 61
Satır: **1**
Tan yeri ağarmadan biraz önceki vakit.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı -her seḥer iñler nāleler eyler Gülşen-i ʿışḳda şol hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

sekiz yüz yetmiş dört:

1. **sekiz yüz yetmiş dört:**
Sayfa 19
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Sekiz yüz yetmiş dört sayısı.

iken sekiz yüz yetmiş dört tārīḫinde mürġ-i rūḥı pervāz-ı bihişt-i cāvidānda lāne-sāz ḳaṣaba-i

selām:

1. **selāmını:**-*ı, -(n)ı*
Sayfa 40
Satır: **2**
Esenlik dileme sözü.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve ol ḫātūnı bulurlar ve Sulṭān Eşref-zādenüñ selāmını īṣāl iderler ve

selām idüñ:

1. **selām idüñ:**-*üñ*
Sayfa 39
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Selam, saygınlık bildirmek.

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn vardur adı filāndur bizden selām idüñ Maḥmūd Paşanuñ ḫalāṣıçün

selāṭīn:

1. **selāṭīni:**-*i*
Sayfa 30
Satır: **23**
(Ar. sulṭān'ın çoğul şekli selāṭin) Sultanlar, pâdişahlar.

ve selāṭīni bizüm ḳalbümüzden

2. **selāṭīnüñ:**-*üñ*
Sayfa 30
Satır: **22**
(Ar. sulṭān'ın çoğul şekli selāṭin) Sultanlar, pâdişahlar.

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā senden murādum baʿdehu-l yevm budur ki bizi selāṭīnüñ ḳalbinden

selāṭin-i ʿiẓāmdan:

1. **selāṭin-i ʿiẓāmdan:**-*dan*
Sayfa 25
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Büyük sultanlar.

ve nuḳūşı görür zīra gözlüye gizli yoḳdur Menḳıbe Selāṭin-i ʿiẓāmdan Ebuʾl-Feth Sulṭān

sem‘:

1. **sem‘ına:**-*ı, -(n)a*
   Sayfa 50
   Satır: **30**
   Kulak.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde
ẕuḥūr-ı veled itmek muteṣavver
degüldür dimişler
Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī
Efendinüñ kelām sem‘ına vāṣıl
olduḳda yevm-i

semā:

1. **semāya:**-*(y)a*
   Sayfa 60
   Satır: **1**
   Gökyüzü.

Efendi iki ellerini semāya ref‘
idüp du‘ā buyurdılar
dervīşler daḫı āmin deyüp
Ba‘dehu geldikleri yola

sem‘an ve tā‘aten:

1. **sem‘an ve tā‘aten:**
   Sayfa 6
   Satır: **5**
   Kelime Tipi: **-**
   Baş üstüne, emredersiniz.

sem‘an ve tā‘aten deyüp hemān
ekl itmeğe āġāz
eyledükde Abdal Muḥammed
Ḥażretleri ya sen

2. **sem‘an ve ṭā‘aten:**
   Sayfa 7
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   Baş üstüne, emredersiniz.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-
zāde Efendi daḫı sem‘an ve
ṭā‘aten deyüp ellerine ıbrıḳ ve
kürek ve süpürge

3. **sem‘an ve ṭā‘aten:**
   Sayfa 11
   Satır: **4**
   Kelime Tipi: **-**
   Baş üstüne, emredersiniz.

naẓar buyurduḳda yine erba‘īn
emr iderler anlar
daḫı sem‘an ve ṭā‘aten deyüp
hemān ayaḳları

4. **sem‘an ve ṭa‘āten:**
   Sayfa 15
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   Baş üstüne, emredersiniz.

Sulṭān Eşref-zāde daḫı sem‘an
ve ṭa‘āten diyüp
emr-i şerīfleri üzre iderler şimdi
ṭarīḳ-ı Eşrefīyeniñ

5. **sem‘an ve ṭa‘āten:**
   Sayfa 18
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   Baş üstüne, emredersiniz.

eyle Eşref-zāde Efendi daḫı
sem‘an ve ṭa‘āten deyüp
müfāraḳat iderler Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri

6. **sem‘an ve tā‘aten:**
   Sayfa 43
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   Baş üstüne, emredersiniz.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki
‘Abdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı
sem‘an ve tā‘aten deyüp

7. **sem‘ān ve ṭā‘aten:**
   Sayfa 59
   Satır: **20**
   Kelime Tipi: **-**
   Baş üstüne, emredersiniz.

deyüñ ola ki bu ḫātūn
ḫastalıkdan ḫalās ola anlar
daḫı sem‘ān ve ṭā‘aten diyüp
hemān Şeyḫ

semender:

1. **semender:**
   Sayfa 70
   Satır: **29**
   Ateşte yaşadığına inanılan ve ateşten etkilenmeyen efsanevî bir hayvan II âşık.

Gel semender gibi āteş içre
cevlān eyleyüp Ur vücūduñ
şem‘-i ‘ışḳa yanuben
pervāne ol

semere-i fu’ādı:

1. **semere-i fu’ādı:**-*ı*
   Sayfa 51
   Satır: **1**
   Kelime Tipi: **-**
   Gönlünün meyvesi.

sa‘d aḫterlerinüñ semere-i
fu’ādı ve Şeyḫ
‘Abdu’r-raḥīm Tırsī
Ḥażretlerinüñ veled-i pākize-i

sen:

1. **senüñ:**-*üñ*
   Sayfa 9
   Satır: **2**
   İkinci tekil şahıs zamiri.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda
ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar ki
imdi senüñ bu

2. **seni:**-*i*
   Sayfa 15
   Satır: **10**
   İkinci tekil şahıs zamiri.

feḥvāsınca buyururlar ki Rūmī
bir vilāyetde iki

pādişāh şığmaz var imdi seni vaṭanıña istiḫlāf

3. **sen:**
Sayfa 20
Satır: **6**
İkinci tekil şahıs zamiri.

Dağlarında gezerken bir
kimseye rast gelüp
Eşref-zāde Efendiye eydür ki sen
kimsün anlar

4. **sen:**
Sayfa 21
Satır: **8**
İkinci tekil şahıs zamiri.

düşüp Sulṭān Eşref
Ḥażretlerinüñ yanuna gelür
eydür ki iy oġul sen ḳula
benzemezsin İzniḳde

5. **sen:**
Sayfa 21
Satır: **11**
İkinci tekil şahıs zamiri.

sen ol dervīş misin deyince belī
didi çünki
velīden kizb vāḳıʿ olmaz Pīrezen
daḫı ḳadem-i

6. **sen:**
Sayfa 22
Satır: **22**
İkinci tekil şahıs zamiri.

ʿİlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-
zādeye varsun Sulṭān
Eşref-zāde daḫı buyurur ki
Molla Ḳuṭbeʾd-din sen

7. **sen:**
Sayfa 23
Satır: **13**
İkinci tekil şahıs zamiri.

ölmezem sen beni öldürmek
istersüñ didüm ki
melʿūn benim mürīdlerimiñ ve
aḥibbālarumuñ

8. **seni:**-*i*
Sayfa 23
Satır: **15**
İkinci tekil şahıs zamiri.

īmanlarına ḳaṣd eylememeye ki
ʿahd eyle seni
ṣalıvireyüm Şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-
laʿne ʿahd olsun ki

9. **senden:**-*den*
Sayfa 30
Satır: **21**
İkinci tekil şahıs zamiri.

buyururlar ki İy Bārī Teʿālā
senden murādum
baʿdehu-l yevm budur ki bizi
selāṭīnüñ ḳalbinden

10. **seni:**-*i*
Sayfa 36
Satır: **20**
İkinci tekil şahıs zamiri.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir ki
ṣakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz Maḥbūs-ı
derdmend der ki

11. **sen:**
Sayfa 37
Satır: **2**
İkinci tekil şahıs zamiri.

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İzniḳde
oluram çünki sen maẓlūmen
bizüm yanumuza

12. **senü:**-*ü*
Sayfa 37
Satır: **3**
İkinci tekil şahıs zamiri.

gelesin biz senü bu belādan
ḫalās itmemek
mürüvvet değüldür ḫāṭıruñı ḫôş
ṭut ʿAn-ḳarīb

13. **seni:**-*i*
Sayfa 42
Satır: **4**
İkinci tekil şahıs zamiri.

Eşref-zāde buyururlar imişki ata
belinden ana
raḥmine düşeliden berü seni
terbiye iderüm ve bu

14. **sensin:**-*sin*
Sayfa 42
Satır: **5**
İkinci tekil şahıs zamiri.

diyāra gelmeden maḳṣūdum
ancaḳ sensin
anuñçün Eşref-zāde Sulṭān
eyyām-ı ṣayfda yaylaḳ-ı

15. **sen:**
Sayfa 43
Satır: **22**
İkinci tekil şahıs zamiri.

ve bilür ki bu dervīş ṣuretinde
olan Ḫıżır ʿaleyhiʾs-
selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm sen
ḫidmetinde

16. **sen:**
Sayfa 70
Satır: **27**
İkinci tekil şahıs zamiri.

Gel bugün meydān-ı ʿışḳ içre
bahādırlık idüp Cümle ḳır
nefsüñ çerisin sen
daḫı merdāne ol

17. **senüñle:**--*üñ, --le*
Sayfa 70
Satır: **4**
İkinci tekil şahıs zamiri.

fuḳarānun timārḫānecisi
Şeyḫdür deyüp mecnūna
gel kişi senüñle ābdest alalum
deyüp elini çözüp

18. **sensüz:**-*süz*
Sayfa 34
Satır: **7**
İkinci tekil şahıs zamiri sen
II Eşrefoğlu Rumi.

Sensüz bu cihānı nitsün
Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

sene:

1. **sene:**
Sayfa 7
Satır: **6**
Yıl, sene.

ṭarīḳıyn ittifāḳ bunuñ üzerine
der ki Eşref-zāde
Efendi Ḥācī Bayrām-ı Velīniñ on
bir sene

2. **sene:**
Sayfa 7
Satır: **18**
Yıl, sene.

imtiḥān eyleyüp ṣoñra kendüye
imāmet eylemek
ḫidmetini teklīf buyurmışlar ki
on bir sene den

3. **sene:**
Sayfa 7
Satır: **20**
Yıl, sene.

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile
imāmet iderler ḥatta
kendüleri buyurmışlar ki Ben
Şeyḫüme on bir sene

4. **sene:**
Sayfa 7
Satır: **21**
Yıl, sene.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene de
bir kelām şöyle ola
ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki

5. **sene:**
Sayfa 8
Satır: **19**
Yıl, sene.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

6. **sene:**
Sayfa 9
Satır: **14**
Yıl, sene.

ḥaliyle ve kerīmeleriyle meʿan
ḳalḳup Ḥamāya
giderler meğer ḥikmet-i
Rabbāni ol sene Şeyḫ

7. **seneye:**-*(y)e*
Sayfa 18
Satır: **7**
Yıl, sene.

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāh üzümle
mücāhede ve riyāżet

8. **sene:**
Sayfa 19
Satır: **1**
Yıl, sene.

işāret buyurduḳları perhiz üzre
yedi sene muvāẓibat
idüp irşād-ı sālik-i rāh-ı Ḫudāya
ve terbiye-i

9. **sene:**
Sayfa 36
Satır: **11**
Yıl, sene.

buyurduḳlarından yüz altmış
sene mürūrla yaʿnī
biñ otuz dört tāriḫinde ʿāvām
ṭāʾifesinden baʿżı

10. **sene:**
Sayfa 39
Satır: **7**
Yıl, sene.

mi buyururlar ki bu sene ġazāya
gitmeğe nöbet
anlara gelmişdür deyüp ol
ḫātūnuñ gözinden ġāʾib

11. **seneden:**--*den*
Sayfa 40
Satır: **5**
Yıl, sene.

Ḥamdülillah iki seneden berü
duʿām ḳabul olmış
deyü cevāb ider sebebinden
suʾāl eyledükleründe

12. **sene:**
Sayfa 50
Satır: **33**
Yıl, sene.

baṭnında dört sene teʾḫīr
olınsun didükde filḥal dört sene
tamāmında vaż-ı
ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi
Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü
bürūz etmişdür Ḥarrere

13. **sene:**
Sayfa 50
Satır: **33**
Yıl, sene.

baṭnında dört sene teʾḫīr
olınsun didükde filḥal dört sene

tamāmında vaż‘-ı
ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi
Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭulu‘ vü
bürūz etmişdür Ḥarrere

14. **sene:**
Sayfa 50
Satır: **35**
Yıl, sene.

Żiyāeddīn Eşrefzāde Pīr Ḥamdī
Efendi Ḥażretleri yüz yirmi sene
mu‘ammer
olmışdur

15. **sene:**
Sayfa 54
Satır: **21**
Yıl, sene.

olmışdur Ruḥ-ı Sırrī ʿAlī
becennet-bād sene 1046
Ḥażreti e’ş-Şeyḫ Ḥamdī’-i Sānī
İbnü’ş-Şeyḫ Sırrī

16. **sene:**
Sayfa 55
Satır: **12**
Yıl, sene.

Sānī Efendinüñ intiḳāline tārīḫ
didi Fürūşī Ḥażreti
Şeyḫüñ naḳline tārīḫ Sırr-ı
Ḥudādur sene 1069

17. **sene:**
Sayfa 56
Satır: **10**
Yıl, sene.

azm-i cinān eyledükde ḳaṣaba-i
İzniḳde āsitāne-i
Eşrefiyede beş sene post-nişīn
ve biñ yüz ṭoḳuz

18. **senesinde:**-*si, -(n)de*
Sayfa 57
Satır: **8**
Yıl, sene.

mürebbi’-i ṭālibān olup Ba‘dehu
Ḥaṭṭab oġlu nām
bir şāḳī-i bed-fa‘āl biñ yüz ḳırḳ
yedi senesinde

19. **sene:**
Sayfa 58
Satır: **22**
Yıl, sene.

ṣoñra gelüp
*Fi-velādet-i Şeyh Şerafe’d-din
Sene 1080

20. **sene:**
Sayfa 59
Satır: **8**
Yıl, sene.

olmışlardur cevherīn ḥarfiyle
fevtine Ḥasībā tārīḫ
Cilve-gāhın Şerefüñ ide Ḫudā
dār-ı cinān sene

21. **sene:**
Sayfa 59
Satır: **23**
Yıl, sene.

nām kimesneye gel bizümle bile
bu sene hacca git deyü ibrām
itdüklerinde
mezbūr, imtina eyleyüp
merhūm Şeyh Hazretleri
buyurmuşlar ‘ākıbet beni

22. **sene:**
Sayfa 59
Satır: **26**
Yıl, sene.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakı‘a anlar rāhi oldukdan sonra
bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

23. **sene:**
Sayfa 61
Satır: **5**
Yıl, sene.

tārīḫinde şarāb-ı viṣāli içmiş ve
dünyādan ‘uḳbāya
olup bi-emrillahi'l-melikül-
müte‘āl sene 1153

24. **senesi:**-*si*
Sayfa 62
Satır: **11**
Yıl, sene.

üzere iken biñ yüz ḳırḳ üç senesi
cān-ı ‘azīzini
Ḫallāḳ-ı Lem-yezele teslīm
itmekle cesed-i şerīfi

25. **sene:**
Sayfa 63
Satır: **24**
Yıl, sene.

*Menkūl Bu Şeyh ‘Avnullah
Efendinün bir evlādı olup ismi
Şeyh Habib
Efendi Anlar dahi bir sene
mikdar Burusadaki dergāhda
post-nişīn olup 1228

26. **senesi:**-*si*
Sayfa 63
Satır: **25**
Yıl, sene.

senesi irtihāl-i dār-ı bekā
itmişlerdür

27. **senesinde:**-*si, -(n)de*
Sayfa 67
Satır: **3**
Yıl, sene.

elli üç senesinde serā-perde-i ʿademden ẓuhūr ve
āfitāb-ı feyẓ-i ilāhīden istifāẓen nūr-ı şuʿūr idüp ol

28. **sene:**
Sayfa 71
Satır: **11**
Yıl, sene.

merḳūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene
meşīḫat idüp Baʿdehu zāviye-i merḳūmeyi terk

sene 1291:

1. **sene 1291:**
Sayfa 1
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Sene 1291.

ʿuyūbehümā Sene 1291

sened-i saʿādetimiz:

1. **sened-i saʿādetimiz:**-*imiz*
Sayfa 3
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Mutluluk senedi.

sened-i saʿādetimiz olan

sened-i saʿādetümüz:

1. **sened-i saʿādetümüz:**-*ümüz*
Sayfa 3
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Mutluluk senedi.

itmekdür deyü buyurduġı ecilden ṭarīḳat-i ʿaliyyede sened-i saʿādetümüz olan Sulṭānüʾl-ʿārifīn ve

seng-i mezārı:

1. **seng-i mezārı:**-*ı*
Sayfa 65
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Mezar taşı.

i maḫẓūn gibi medfūn ve seng-i mezārı nişāngāh-ı
ehl-i derūndur her kim olursa varup mezārı üzre

seped:

1. **sepedler:**-*ler*
Sayfa 66
Satır: **10**
Sepet.

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün
Ḳaraṣuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām

serā-perde-i ʿademden:

1. **serā-perde-i ʿademden:**-*den*
Sayfa 67
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yokluk perdesi.

elli üç senesinde serā-perde-i ʿademden ẓuhūr ve
āfitāb-ı feyẓ-i ilāhīden istifāẓen nūr-ı şuʿūr idüp ol

serāsime olup:

1. **serāsime olup:**-*up*
Sayfa 27
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Sersem olmak, sersemleşmek.

cümle serāsime olup lā-yaʿḳıl olurlar Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri dervīşlere varuñ şu yüki

ser-güzeşt:

1. **ser-güzeştesini:**-*e, -si, -(n)i*
Sayfa 38
Satır: **9**
Far. Başa gelen, baştan geçen vak'a, vekayî.

üzere ser-güzeştesini beyān eylemişdür bu ḳıṣṣadan
bize ḥāṣıl oldı ki āsitāne-i āliyyelerine rūy-ı māl

serḫôş idenlere:

1. **serḫôş idenlere:**-*en, -ler, -e*
Sayfa 56
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
Sarhoş etmek.

‘‘Işḳ şarābun nūş idenler ṣala gelsün berü Dôst ṣedāsın gūş idenler ṣala gelsün berü
Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere ṣala gelsün berü

server-i kāināt:

1. **server-i kāināt:**
Sayfa 52
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Kainatın baş tacı, başı (Hz Muhammed için kullanılır).

Server-i Kāināt ve faḫr-i mevcudātʿaleyhi ekmelüʾt-taḥiyyāt Ḥażretlerine ṣūret-i inhizām vāḳiʿ

serzeniş iderler:

1. **serzeniş iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 17
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Sitem etmek.

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol
ṣu olan maḥalle varurlar görürler ki ṣu henüz çıḳup

sevāp:

1. **sevāp:**
Sayfa 4
Satır: **9**
Sevap, ecir.

iḫtiyār ider sevāp daḫı andadur ve meżbūr
Muḥammed Çelebi rivāyet ider ki Eşref-zāde Sulṭān

seyf-i mezbūr:

1. **seyf-i mezbūr:**
Sayfa 54
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen kılıç.

Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendiden teberrük olmaḳ
üzere bāḳīdür Seyf-i mezbūr nevādir-i dehrdendür

seyr ü sülūk:

1. **seyr ü sülūk:**
Sayfa 8
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
(Tasavvufta) Bir tarîkatta mürşidin rehberliği ve denetimi altında sâliki merhale merhale Hakk'a ulaştırmak için tâkip edilen usûl ve bu usûl dâhilinde sâlikin yaptığı mânevî yolculuk.

Sulṭānum seyr ü sülūk tamāmı şimdiki maḳāmumuz
mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur Ḥācī Bayrām-ı Velī

seyr ü sülūkuñda:

1. **seyr ü sülūkuñda:**-*u, -ñ, -da*
Sayfa 18
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
(Tasavvufta) Bir tarîkatta mürşidin rehberliği ve denetimi altında sâliki merhale merhale Hakk'a ulaştırmak için tâkip edilen usûl ve bu usûl dâhilinde sâlikin yaptığı mânevî yolculuk.

cümle Rūm erenlerinüñ nihāyetine yetişüp bize geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

seyrān-ı ḳażāʾ-i insī:

1. **seyrān-ı ḳażāʾ-i insī:**
Sayfa 31
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
İnsanların kaderini seyretmek.

ʿālem-i ḳudsī ve seyrān-ı ḳażāʾ-i insī

seyr-i ilallah itmeğe:

1. **seyr-i ilallah itmeğe:**-*meğ, -e*
Sayfa 6
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Allah'a doğru yürümek.

Ḳuddise Sırrahuʾl-Müsteʿān Ḥażretlerine varup bizi bendeliğe ḳabul idüp seyr-i ilallah itmeğe bizi irşād

seyr-i ilallahda:

1. **seyr-i ilallahda:**-*da*
Sayfa 9
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Allaha doğru yürüyüş.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda ṭayerān arzusu
vardur deyücek buyurmışlar ki imdi senüñ bu

seyyid ʿömeroġlu:

1. **seyyid ʿömeroġlu:**
Sayfa 71
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Seyyid Ömeroğlu II Bu şahıs hakkında herhangi bir bilgiye rastlanılamamıştır.

meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada Seyyid ʿÖmeroġlu nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

şık:

1. **şıḳdum:**-*dum*
Sayfa 23
Satır: **10**
Sıkmak.

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o melʿūnı ḳabżam içine alup şıḳdum meğer ol şeyṭan-ı racīm idi avucum

sikāt:

1. **ṣiḳātdan:**-*dan*
Sayfa 3
Satır: **14**
Kendisine güvenilen kimseler.

yetmiş kerāmāt-ı ẓāhirelerinden ve menāḳıb-ı ʿaliyyelerinden ṣiḳātdan mesmūʿ olduġı vech üzre

sikke:

1. **sikkesi:**-*si*
Sayfa 14
Satır: **23**
Mevleviler'in başlarına giydikleri, 25–30 santim boyunda, silindir şeklinde, dövme keçeden yapılma, bal rengi veya beyaz külah, Mevlevi külahı.

birāderümüzüñ sikkesi ṭursun

sīm ü zer:

1. **sīm ü zer:**
Sayfa 30
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Gümüş ve altın (para, maddi unsurlar bağlamında).

ez cān u dil muḥabbet idüp bī-nihāye sīm ü zer
ʿāṭiyye ḳılur ammā Eşref- zāde Ḥażretleri bir

sīm ü zeri:

1. **sīm ü zeri:**-*i*
Sayfa 30
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Gümüş ve altın (para, maddi unsurlar bağlamında).

dānesini ḳabul itmeyüp yine red iderler ve
buyururlar ki Pādişāhum siz bu sīm ü zeri

sinān dede:

1. **sinān dede:**
Sayfa 64
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Bursalı derviştir. Yusuf Mısri olarak tanınmaktadır. Eşrefiye tarikatına girdi. Bursa'da Karagüllü (İncirli yakınlarında) Ferhadiye Medresesi'nde ders vermiştir. Selimzade Camii civarında Karagüllü mevkiinde bulunan Ferhadiye Medresesi'nda danişmend olmuştur. İznik'te Eşrefzade'nin halifesi ve damadı Abdurrahim Tırsi Efendi'ye hizmet etti. İznik'te yaşamını yitirmiştir. Gömütü, bu caminin bahçesindedir. Ayrıca Söz konusu Medrese civarında Sinan Dede adına bir mezar vardır ki, bu yenilenmiştir. Burada kimin yattığı bilinmez.

olup kütüb-i keşīre taḥrīr buyurmışlardur
Raḥmetullahi ʿaleyh Sinān Dede Ḳuddise Sırruhu

2. **sinān dede:**
Sayfa 66
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Bursalı derviştir. Yusuf Mısri olarak tanınmaktadır. Eşrefiye tarikatına girdi. Bursa'da Karagüllü (İncirli yakınlarında) Ferhadiye Medresesi'nde ders vermiştir. Selimzade Camii civarında Karagüllü mevkiinde bulunan Ferhadiye Medresesi'nda danişmend olmuştur. İznik'te Eşrefzade'nin halifesi ve damadı Abdurrahim Tırsi Efendi'ye hizmet etti. İznik'te yaşamını yitirmiştir. Gömütü, bu caminin bahçesindedir. Ayrıca Söz konusu Medrese civarında Sinan Dede adına bir mezar vardır ki, bu yenilenmiştir. Burada kimin yattığı bilinmez.

Tırsī Ḥażretleri meclislerinde olan dervīşāna
buyurur ki bizüm Sinān Dede Allahüekber didüği

sinān dede efendi:

1. **sinān dede efendi:**
Sayfa 66
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Bursalı derviştir. Yusuf Mısri olarak tanınmaktadır. Eşrefiye tarikatına girdi. Bursa'da Karagüllü (İncirli yakınlarında) Ferhadiye Medresesi'nde ders vermiştir. Selimzade Camii civarında Karagüllü mevkiinde bulunan Ferhadiye Medresesi'nda danişmend olmuştur. İznik'te Eşrefzade'nin halifesi ve damadı Abdurrahim Tırsi Efendi'ye hizmet etti. İznik'te yaşamını yitirmiştir. Gömütü, bu caminin bahçesindedir. Ayrıca Söz konusu Medrese civarında Sinan Dede adına bir mezar vardır ki, bu yenilenmiştir. Burada kimin yattığı bilinmez.

çıḳmaḳ içün Sinān Dede Ḥażretlerinden himmet
ṭalep iderler Sinān Dede Efendi daḫı ḫırḳa-i

sinān dede hażretleri:

1. **sinān dede ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 66
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Bursalı derviştir. Yusuf Mısri olarak tanınmaktadır. Eşrefiye tarikatına girdi. Bursa'da Karagüllü (İncirli yakınlarında) Ferhadiye Medresesi'nde ders vermiştir. Selimzade Camii civarında Karagüllü mevkiinde bulunan Ferhadiye Medresesi'nda danişmend olmuştur. İznik'te Eşrefzade'nin halifesi ve damadı Abdurrahim Tırsi Efendi'ye hizmet etti. İznik'te yaşamını yitirmiştir. Gömütü, bu caminin bahçesindedir. Ayrıca Söz konusu Medrese civarında Sinan Dede adına bir mezar vardır ki, bu yenilenmiştir. Burada kimin yattığı bilinmez.

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol gün ki Sinān Dede
Ḥażretleri ol maḥalle varurlar balıḳçılar balıḳ

sinān dede ḥażretlerinden:

1. **sinān dede ḥażretlerinden:**-*ler, -i, -(n)den*
Sayfa 66
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Bursalı derviştir. Yusuf Mısri olarak tanınmaktadır. Eşrefiye tarikatına girdi. Bursa'da Karagüllü (İncirli yakınlarında) Ferhadiye Medresesi'nde ders vermiştir. Selimzade Camii civarında Karagüllü mevkiinde bulunan Ferhadiye Medresesi'nda danişmend olmuştur. İznik'te Eşrefzade'nin

halifesi ve damadı Abdurrahim Tırsi Efendi'ye hizmet etti. İznik'te yaşamını yitirmiştir. Gömütü, bu caminin bahçesindedir. Ayrıca Söz konusu Medrese civarında Sinan Dede adına bir mezar vardır ki, bu yenilenmiştir. Burada kimin yattığı bilinmez.

çıḳmaḳ içün Sinān Dede
Ḥażretlerinden himmet
ṭalep iderler Sinān Dede Efendi
daḫı ḫırḳa-i

sinān ḥażretleri:

1. **sinān ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 66
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bursalı derviştir. Yusuf Mısri olarak tanınmaktadır. Eşrefiye tarikatına girdi. Bursa'da Karagüllü (İncirli yakınlarında) Ferhadiye Medresesi'nde ders vermiştir. Selimzade Camii civarında Karagüllü mevkiinde bulunan Ferhadiye Medresesi'nda danişmend olmuştur. İznik'te Eşrefzade'nin halifesi ve damadı Abdurrahim Tırsi Efendi'ye hizmet etti. İznik'te yaşamını yitirmiştir. Gömütü, bu caminin bahçesindedir. Ayrıca Söz konusu Medrese civarında Sinan Dede adına bir mezar vardır ki, bu yenilenmiştir. Burada kimin yattığı bilinmez.

buyururlar Menḳıbe bir gün
Sinān Ḥażretleri
İzniḳ Gölünüñ sāḥilinde
teferrüce varurlar meğer

sinīn-i kesire:

1. **sinīn-i keşire:**
Sayfa 19
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Çok seneler.

buyurup sinīn-i keşire envāʿı
mücāhedāt ve
riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa ḫulefā
irsāl itmek üzre

sinn-i sālde:

1. **sinn-i sālde:**-*de*
Sayfa 50
Satır: **29**
Kelime Tipi: **-**
Yaş.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde
ẓuhūr-ı veled itmek muteṣavver
degüldür dimişler
Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī
Efendinüñ kelām semʿına vāṣıl
olduḳda yevm-i

sırr:

1. **sırr:**
Sayfa 34
Satır: **19**
Bilinmesi, duyulması, açığa vurulması istenmeyen, gizli tutulan şey.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr
yüzünden nidā buyururlar
ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī
yerinde gerek yā

2. **sırrı:**-*ı*
Sayfa 61
Satır: **3**
Bilinmesi, duyulması, açığa vurulması istenmeyen, gizli tutulan şey.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün İstanbula
gidüp orada ḫasta
sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre
yār oldı Şeyḫ-i

sırrī:

1. **sırrīdür:**-*dür*
Sayfa 57
Satır: **17**

Sıırı II Şeyh Abdülkadir Efendi'nin mahlasıdır.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı ebyāt u
eşʾār
buyurmışlardur nitekim bu
rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

sırrī ʿalī:

1. **sırrī ʿalī:**
Sayfa 54
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

ʿAlī Ḳuddise Sırruhu

sırrī ʿalī efendi ḥażretleri:

1. **sırrī ʿalī efendi ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 50
Satır: **34**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki

Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

baṭnında dört sene teʾẖīr
olınsun didükde filḥal dört sene
tamāmında vaż‘-ı
ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi
Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭulu‘ vü
bürūz etmişdür Ḥarrere

sırr-ı ḫudādur:

1. **sırr-ı ḫudādur:**-*dur*
   Sayfa 55
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Allah'ın hikmeti || ilahî sır.

Ṣānī Efendinüñ intiḳāline tāriḫ
didi Fürūşī Ḥażreti
Şeyḫüñ naḳline tāriḫ Sırr-ı
Ḫudādur sene 1069

sıvış:

1. **sıvışdı:**-*dı*
   Sayfa 43
   Satır: **16**
   Çekilip gitmek.

hemān ol ḥīnde yola revān olup
yaylaḳ ṭarafına
müteveccih olur şāfi‘ī vaḳti
olunca sıvışdı nām

siyāh:

1. **siyāh:**
   Sayfa 18
   Satır: **8**
   Siyah (renk).

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāh üzümle
mücāhede ve riyāżet

2. **siyāh:**
   Sayfa 49
   Satır: **10**
   Siyah (renk).

vālidüm Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretleri dār-ı
beḳāya intiḳāl eyledüklerinden
ṣoñra bir siyāh

siz:

1. **siz:**
   Sayfa 11
   Satır: **20**
   Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

kerīmelerine dir ki ḳızum babañ
Ḥażretlerinüñ
ḥücresi ḳapusına var söyle ki
babacığum siz ḥużūr-

2. **siz:**
   Sayfa 12
   Satır: **13**
   Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri buyururlar
ki var imdi hücrenüñ bābını
kilitleyüp miftāḥını

3. **siz:**
   Sayfa 12
   Satır: **22**
   Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

Bizüm Şeyḫüñ efʿālinde
müdaḫelemiz yoḳdur
varuñ siz söyleyün dirler

4. **size:**-*e*
   Sayfa 15
   Satır: **22**
   Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

buyururlar ki Yā Rūmī
misāfirümüz olduñuz
ammā size bir żiyāfet idemedük
bugün bunda ol

5. **siz:**
   Sayfa 16
   Satır: **13**
   Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

ḳullanmak olmaz likin siz de bir
tefaḫḫuş idüñ
belki şucaġız bulasız siz Sulṭān
Eşref-zāde daḫı

6. **siz:**
   Sayfa 16
   Satır: **14**
   Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

ḳullanmak olmaz likin siz de bir
tefaḫḫuş idüñ
belki şucaġız bulasız siz Sulṭān
Eşref-zāde daḫı

7. **siz:**
   Sayfa 18
   Satır: **16**
   Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

ise çeküp kendüye aldı dilerüm
ki bir naẓar eyleye
tā ki siz daḫı müntefi‘ olayduñuz
Bu kelām nūr-ı

8. **siz:**
   Sayfa 19
   Satır: **21**
   Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki siz
bu ʿazīziñ
keyfiyet ve ḥālini bilmezsüñüz
böyle istiḥḳār

9. **siz:**
   Sayfa 28
   Satır: **10**
   Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

deyü ilḥāḥ ve ibrām ider
ʿŪlemāsı ve vüzerāsı cem‘
olup pādişāhum siz ḫalīfe-i
İslāmsuñuz anlar bir

10. **siz:**
Sayfa 30
Satır: **4**
Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

dānesini ḳabul itmeyüp yine red iderler ve
buyururlar ki Pādişāhum siz bu sīm ü zeri

11. **siz:**
Sayfa 31
Satır: **10**
Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

Sulṭān Eşref-zāde buyururlar ki pādişāhum varuñ
siz ʿadāleti kendüñüze pīşe idünüñ cemiʿ-i enbiyā

12. **sizüñle:**-*ün, -le*
Sayfa 31
Satır: **11**
Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

ve evliyānuñ himmeti sizüñle berāberdür deyü
pādişāhı tesliye-i hāṭır idüp baʿdehuʾl-vaʾẓ tevḳīr ü

13. **siz:**
Sayfa 36
Satır: **21**
Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

Sulṭānum siz kimsiz ve ism-i şerīfleriñüz nedür

14. **siz:**
Sayfa 48
Satır: **14**
Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine didüm ki Ḳorḳud
pādişāh olaydı deyü siz Sulṭān Selīmüñ pādişāh

15. **siz:**
Sayfa 59
Satır: **18**
Çokluk ikinci kişi zamiri, siz.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi
buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

sofa:

1. **şofalarda:**-*lar, -da*
Sayfa 62
Satır: **23**
Tekke, zâviye gibi yerlerde sütunlar veya kısa parmaklıklarla ayrılmış olan oturma yeri.

şofalarda müḳābele āḫir olınca

sofra:

1. **sofraları:**-*lar, -ı*
Sayfa 45
Satır: **18**
Masa, sini vb. şeylerin, yemek yemek üzere hazırlanmış durumu.

şoñra meşyistan içinde yörükler ṭāifesi şeklinde bir
bölük cemāʿat gelürler ellerinde sofraları var

2. **sofralar:**-*lar*
Sayfa 46
Satır: **1**
Masa, sini vb. şeylerin, yemek yemek üzere hazırlanmış durumu.

olan müʾminlerüñ önine sofralar ḳoydılar ve
cümle müʾminīn ekl idince ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

3. **sofralarını:**-*lar, -ı, -n, -ı*
Sayfa 46
Satır: **5**
Masa, sini vb. şeylerin, yemek yemek üzere hazırlanmış durumu.

mükāleme eylemedi Baʿdeʾṭ-ṭaʿām sofralarını
alınup vedāʿ idüp geldikleri ṭarīḳa revān oldılar

sofra sofra olup:

1. **sofra sofra olup:**-*up*
Sayfa 45
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Sofraları doldurmak.

ki taʿbir olunmaz ḍahveʾ-i kübrā olduḳda nas sofra
sofra olup oturdılar Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri

2. **sofra sofra olup:**-*up*
Sayfa 45
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Sofraları doldurmak.

ki taʿbir olunmaz ḍahveʾ-i kübrā olduḳda nas sofra
sofra olup oturdılar Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri

şohbet:

1. **şoḥbetiyle:**-*i, -(y)le*
Sayfa 42
Satır: **16**
Ar. Görüşüp konuşma.

ve ibrām idüp Ḥażreti Ḫıżır ʿaleyhisʾselāmı görmek
ve şoḥbetiyle müşerref olmaḳ ricā iderler imiş Bir

söküklerini dikmeyüp:

1. **söküklerini dikmeyüp:**-*me, -(y)üp*
Sayfa 10
Satır: **6**

Kelime Tipi: **-**
Sökü̈klerini dikmek.

fenāları beġāyet kemālde imiş
ḥatta rivāyet olınur
ki mübārek ḫırkalarınuñ
sökü̈klerini dikmeyüp öyle

<u>soñra:</u>

1. **şoñra:**
Sayfa 27
Satır: **7**
Sonra.

maʿlūm olup ṣalat-ı işrāḳı
edādan şoñra fuḳarā ile
ḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına çıkup
ve ḳapucılaruñ

2. **şoñra:**
Sayfa 4
Satır: **5**
Müteakiben, ardından.

Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerinüñ
intiḳāllerinden şoñra
kisve-i mübārekelerinüñ içinde
ʿalāmet-i siyādet

3. **şoñra:**
Sayfa 7
Satır: **3**
Müteakiben, ardından.

ibtidāʿ ʿAḳşemseʾd-din
Ḥażretlerine varup şoñra Ḥācī
Bayrām-ı Velī Ḥażretlerine
varmışlar Külliʾṭ-

4. **şoñra:**
Sayfa 7
Satır: **17**
Müteakiben, ardından.

imtiḥān eyleyüp şoñra kendüye
imāmet eylemek
ḫidmetini teklīf buyurmışlar ki
on bir sene den

5. **şoñra:**
Sayfa 8
Satır: **5**
Müteakiben, ardından.

ḫizmetlerinde olduḳ dan şoñra
Ḥācī Bayrām-ı Velī
kendü kerīmelerini Ḫayrüʾn-nisā
Eşref-zāde Efendiye

6. **şoñra:**
Sayfa 10
Satır: **15**
Müteakiben, ardından.

şoñra eyyüşeyʾün varaḳ Yā Rūmī
kelāmı Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ
lisānlarından sütūde ider

7. **şoñra:**
Sayfa 21
Satır: **9**
Müteakiben, ardından.

bir dervīş var imiş ḫalḳ ibtidā
taḥḳīr idüp şoñra
taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib
olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

8. **şoñra:**
Sayfa 27
Satır: **13**
Müteakiben, ardından.

şoñra ḳapucılar gelürler Sulṭān
Eşref-zāde daḫı
hemān bir kerre reʾs-i
saʿādetlerini mürāḳabeden

9. **şoñra:**
Sayfa 28
Satır: **20**
Müteakiben, ardından.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp ve
cürminden istiġfar
eyledükden şoñra öñlerine
gelüp içerü ḫāṣ

10. **şoñra:**
Sayfa 35
Satır: **5**
Müteakiben, ardından.

server-i ʿuḳbā buyurduḳlarından
şoñra yine ekle
ʿilleti sarāy-ı Hümāyunda
ḳadınlardan birine ʿārıż

11. **şoñra:**
Sayfa 41
Satır: **11**
Müteakiben, ardından.

aḳrabāsındandur şoñra Tirseye
gelüp tavaṭṭun
itmişlerdür Menḳıbe Ḥażreti
Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm

12. **şoñra:**
Sayfa 44
Satır: **9**
Müteakiben, ardından.

idüp Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ
intiḳāllerinden şoñra
müddet-i medīde İzniḳde
āsitāne-i şerefiyede

13. **şoñra:**
Sayfa 45
Satır: **17**
Müteakiben, ardından.

şoñra meşyistan içinde yörükler
ṭāifesi şeklinde bir
bölük cemāʿat gelürler ellerinde
sofraları var

14. **şoñra:**
Sayfa 47
Satır: **13**
Müteakiben, ardından.

şoñra pādişāh benüm oġlum
olsun bende bu

maʿnāyı daima ilḥāḥ iderdüm
bir şeb rüʾyamda

15. **şoñra:**
Sayfa 49
Satır: **10**
Müteakiben, ardından.

vālidüm Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretleri dār-ı
beḳāya intiḳāl eyledüklerinden
şoñra bir siyāh

16. **şoñra:**
Sayfa 51
Satır: **5**
Müteakiben, ardından.

olduḳda Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din
Efendi intiḳālinden şoñra
ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i
Eşrefīyede nice zamān

17. **şoñra:**
Sayfa 55
Satır: **6**
Müteakiben, ardından.

pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi
dār-ı beḳāya
intiḳālinden şoñra ḳaṣaba-i
İzniḳde āsitāne-i

18. **şoñra:**
Sayfa 57
Satır: **1**
Müteakiben, ardından.

olduḳda pederlerinden şoñra
İzniḳde post-nişīn
olmaḳ murād eyledüklerinde
ʿammīleri Şeyḫ Şāliḥ

19. **şoñra:**
Sayfa 57
Satır: **14**
Müteakiben, ardından.

İbnüʾş-Şeyḫ ʿAbdullah Efendi
daḫı pederlerinüñ
şehādetinden şoñra İzniḳde
pôst-nişīn olup

20. **şoñra:**
Sayfa 58
Satır: **13**
Müteakiben, ardından.

görüp anlardan mücāz ü
müstaḫlef olduḳdan şoñra
Burusada Sedbaşı fevḳinde Eyüb
Efendi zāviyesi

21. **şoñra:**
Sayfa 58
Satır: **21**
Müteakiben, ardından.

şoñra gelüp
*Fi-velādet-i Şeyh Şerafeʾd-din
Sene 1080

22. **sonra:**
Sayfa 59
Satır: **25**
Müteakiben, ardından.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra
bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

23. **şoñra:**
Sayfa 61
Satır: **15**
Müteakiben, ardından.

Bir ḳaç günden şoñra İzniḳden
ḫaber gelmiş ki
başuñuz ṣaġ olsun birāderüñüz
Şeyḫ ʿAbdullah

24. **şoñra:**
Sayfa 63
Satır: **15**
Müteakiben, ardından.

olduḳdan şoñra pederleri dār-ı
āḫirete rıḥlet
buyurduḳda Sedbaşı fevḳinde
Eyüb Efendi

25. **şoñra:**
Sayfa 64
Satır: **20**
Müteakiben, ardından.

ḥücre-nişīn olup nice müddet
taḥṣīl-i ʿilme
müdāvemet itdükden şoñra
ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye

26. **şoñra:**
Sayfa 66
Satır: **18**
Müteakiben, ardından.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraşu balıḳ
ile ṭolduḳdan
şoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ
yıġılur ki ḥadd ü

27. **şoñra:**
Sayfa 67
Satır: **19**
Müteakiben, ardından.

müddet raġbet idüp şoñra
müşārüʾn-ileyh
Saʿādeʾd-din Efendi İstanbulda
Şaḥn müderrisi

28. **şoñra:**
Sayfa 68
Satır: **3**
Müteakiben, ardından.

riyāżet itdükden şoñra irşāda
icāzet virüp Burusaya
istiḫlāf buyurmışlardur Şeyḫ-i
merḳūm daḫı inzivā

29. **ṣoñra:**
Sayfa 69
Satır: **9**
Müteakiben, ardından.

ve inābet ve aḫẕ-i iẕn-i icāzet eyledükden ṣoñra
Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi Ḥażretleri kerīmeʾ-i

30. **ṣoñra:**
Sayfa 70
Satır: **12**
Müteakiben, ardından.

Efendi dinmekle meşhūr idi
ʿUlema-iʿaşrından
aḫẕ-ı ʿulūm itdükden ṣoñra
mülāzım u müderris

<u>ṣoñraki peşīmānlıḳ fāʾide virmez:</u>

1. **ṣoñraki peşīmānlıḳ fāʾide virmez:***-lıḳ-mez*
Sayfa 25
Satır: **4**
Kelime Tipi: **Atasözü**
Son pişmanlık fayda vermez.

rāżı olursañ devlet bulursıñ ve illā çok nādim
olursıñ feʾemmā ṣoñraki peşīmānlıḳ fāʾide virmez

<u>söyle-:</u>

1. **söyle:**
Sayfa 11
Satır: **20**
Demek, konuşmak, söylemek.

kerīmelerine dir ki ḳızum babañ Ḥażretlerinüñ
ḥücresi ḳapusına var söyle ki babacıġum siz ḥużūr-

<u>söz:</u>

1. **söziñ:***-i, -n*
Sayfa 53
Satır: **6**
Söz.

imdi bize şikār nasīb olmadıġı bu avda āhūya ne
minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği söziñ

<u>suʾāl eyledükleründe:</u>

1. **suʾāl eyledükleründe:***-dük, -lerü, -(n)de*
Sayfa 40
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Soru sormak.

Ḥamdülillah iki seneden berü duʿām ḳabul olmış
deyü cevāb ider sebebinden suʾāl eyledükleründe

<u>sūʾāl ider:</u>

1. **sūʾāl ider:***-er*
Sayfa 38
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Soru sormak.

āhūlara rükūb itmişler ol ḫātūn muḳaddemlerinden
birine bu gelenler kimdür deyü sūʾāl ider ol

<u>suʾal itmişler:</u>

1. **suʾal itmişler:***-miş, -ler*
Sayfa 23
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Soru sormak.

şalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden
bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm

<u>şubaşı:</u>

1. **şubaşıya:***-(y)a*
Sayfa 20
Satır: **11**
Şehirlerde kadıların emrinde bulunan, güvenlik ve belediye işleriyle görevli zâbıta memurlarının başı.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu şubaşıya virüp
müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

2. **şubaşıya:***-(y)a*
Sayfa 20
Satır: **17**
Şehirlerde kadıların emrinde bulunan, güvenlik ve belediye işleriyle görevli zâbıta memurlarının başı.

şubaşıya götüreyüm ve müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol Pīrezeniñ başı devletlü imiş

<u>şucaġız:</u>

1. **şucaġız:**
Sayfa 16
Satır: **14**
Birazcık su.

ḳullanmak olmaz likin siz de bir tefaḫḫuş idüñ
belki şucaġız bulasız siz Sulṭān Eşref-zāde daḫı

2. **şucaġız:**
Sayfa 16
Satır: **17**
Birazcık su.

ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm şucaġız
ṭalep ider luṭfeyle şucaġız iḥsān eyle diyüp başını

3. **şucaġız:**
Sayfa 16

Satır: **18**
Birazcık su.

ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız
ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız iḥsān eyle diyüp başını

<u>sūḫte:</u>

1. **sūḫte:**
Sayfa 36
Satır: **13**
Softa, medrese talebesi.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

2. **suḫte:**
Sayfa 37
Satır: **7**
Softa, medrese talebesi.

suḫte ʿādet-i ḳadīmeleri üzre iki bāzūlarından
muḥkem bend idüp anuñ ardına iderler Nāgāh

<u>şülb:</u>

1. **şülbi:**-*i*
Sayfa 3
Satır: **21**
Soy.

anlaruñ şülbi Kebīroġulları Muḥammed Çelebi pederlerinden biʾl-vāsıṭa şöyle rivāyet ider ki

2. **şulbī:**-*ī*
Sayfa 62
Satır: **1**
Soy.

şulbī oġullarıdur ki biñ yüz altı 1106 tāriḫinde
ʿazm-i firdevs-i berīn idüp ḳaṣaba-i İzniḳde Şeyḫ

3. **şulbī:**-*ī*
Sayfa 62
Satır: **9**
Soy.

Aḥmed Efendinüñ şulbī oġullarıdur Pazar
Köyünde kāʾin zāviyede ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl

<u>şulb-i pākinden:</u>

1. **şulb-i pākinden:**-*i, -(n)den*
Sayfa 53
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Temiz nesil.

Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendinüñ şulb-i pākinden ẓuhūra gelen ferzend-i bīmenendidür ṭarīḳat-ı

<u>sulṭān:</u>

1. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 5
Satır: **18**
Manevi yüceliğe sahip sultan.

ḳanı bunuñ köftesi Eşref-zāde Efendi buyurur ki
Sulṭānum bugün köftelü şorba ḳalmamış İnşāallah

2. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 8
Satır: **17**
Manevi yüceliğe sahip sultan.

Sulṭānum seyr ü sülūk tamāmı şimdiki maḳāmumuz
mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur Ḥācī Bayrām-ı Velī

3. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 8
Satır: **23**
Manevi yüceliğe sahip sultan.

Sulṭānum bu bendenize ḳanāʿat

4. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 12
Satır: **12**
Manevi yüceliğe sahip sultan.

itdi aṣla ḥareket itmez Dervīş gelüp Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine eydür Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

5. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 13
Satır: **2**
Manevi yüceliğe sahip sultan.

Çün baʿżılar naṣīḥat-pezīr olmayup Ḥażreti Şeyḫüñ ḥużūrına varurlar Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

6. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 16
Satır: **3**
Manevi yüceliğe sahip sultan.

Sulṭānum bunda ṣu yoḳdur Hengām-ı ṣalavātda meżāyıḳa çekilür Şeyḫ Ḥażretleri kelāmların işġā

7. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 16
Satır: **7**
Manevi yüceliğe sahip sultan.

getürmek emr iderler Fuḳarā dirler ki Sulṭānum bunda ṣu yoḳdur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

8. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 36
Satır: **21**
Manevi yüceliğe sahip sultan.

Sulṭānum siz kimsiz ve ism-i şerīfleriñüz nedür

9. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 24
Satır: **1**
Manevi yüceliğe sahip sultan II Pir Hamdi Efendi.

bildüm buyurmışlar Menḳıbe Şeyḫüm Sulṭānum
Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu Ḥażretleri

10. **sulṭān:**
Sayfa 21
Satır: **21**
Manevi yüceliğe sahip sultan II Eşrefoğlu Rumi.

Menḳıbe Sulṭān

11. **sulṭānumdan:**-*um, -dan*
Sayfa 29
Satır: **7**
Manevi yüceliğe sahip sultan II Eşrefoğlu Rumi.

ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan ḫalāṣları ḥaḳḳında
himmet ricā iderem deyü buyururlar Sulṭān Eşref-

12. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 31
Satır: **7**
Manevi yüceliğe sahip sultan II Eşrefoğlu Rumi.

buyururlar ki Sulṭānum bizi dervīşliğe ḳabul eyleñ

baña salṭanat gerekmez deyü ilḥāḥ ve ibrām ider

13. **sulṭānı:**-*ı*
Sayfa 33
Satır: **14**
Manevi yüceliğe sahip sultan II Eşrefoğlu Rumi.

Vaḳt-i ṣubḥ irdi dünyādan gitdi Gördün o Sulṭānı nitdi

14. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 39
Satır: **5**
Manevi yüceliğe sahip sultan II Eşrefoğlu Rumi.

ḳadem-i saʿādetlerine rū-māl olup dir ki Sulṭānum
Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri Sulṭānumla meʿan değül

15. **sulṭānumla:**-*um, -la*
Sayfa 39
Satır: **6**
Sultan II Abdurrahim Tırsi.

ḳadem-i saʿādetlerine rū-māl olup dir ki Sulṭānum
Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri Sulṭānumla meʿan değül

16. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 13
Satır: **22**
Manevi yüceliğe sahip sultan II Hüseyin Hamavi.

gelmez Bir daḫı Hū dirler hemān bir kere Lebbeyk
Sulṭānum bize ḳıyduñuz diyüp ḳuʿūd iderler

17. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 17
Satır: **15**
Manevi yüceliğe sahip sultan II Hüseyin Hamavi.

Eşref-zāde eydür Sulṭānum her ḳanḳı benefşeyi
ḳoparmağa ḳasd eyledüm bi-Ḥaḳḳı Ḫudā beni

18. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 18
Satır: **12**
Manevi yüceliğe sahip sultan II Hüseyin Hamavi.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ardından naẓar
buyurup ḫayrān olurlar fuḳarā eydür ki Sulṭānum

19. **sulṭānum:**-*um*
Sayfa 26
Satır: **1**
Padişah II Fatih Sultan Mehmet.

varup dir ki Sulṭānum bu ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde
bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn ü ḥālin müşāhede

<u>sulṭān bāyezīd:</u>

1. **sulṭān bāyezīd:**
Sayfa 47
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
-Fatih Sultan Mehmed'in oğlu ve Osmanlı Devleti'nin sekizinci hükümdarıdır. 1481-1512 yılları arasında saltanatta kalmıştır. Adli mahlasıyla da şiirler yazmıştır.

eyleyüp İzniḳe irsāl olınduḳda Sulṭān Bāyezīd
ḫaṣṣakīlerinden Sulṭān Ḳorḳud vālidesi baña vaṣiyyet

<u>sulṭān bāyezīd yıldırım medresesinde:</u>

1. **sulṭān bāyezīd yıldırım medresesinde:**-*(n)de-si, -(n)de*
Sayfa 67

Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Sultan Bayezid Yıldırım Medresesi.

Sulṭān Bāyezīd Yıldırım medresesinde müderris-i ẕīşān olan Ḫôca-i Sulṭān Murād Hān-ı Sālis

<u>sulṭān bāyezīdden:</u>

1. **sulṭān bāyezīdden:**-*den*
Sayfa 47
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
-Fatih Sultan Mehmed'in oğlu ve Osmanlı Devleti'nin sekizinci hükümdarıdır. 1481-1512 yılları arasında saltanatta kalmıştır. Adli mahlasıyla da şiirler yazmıştır.

idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden ricā
idüp himmet ṭalep iderüz ki Sulṭān Bāyezīdden

<u>sulṭān bāyezīd-i velīnüñ:</u>

1. **sulṭān bāyezīd-i velīnüñ:**-*nüñ*
Sayfa 47
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
-Fatih Sultan Mehmed'in oğlu ve Osmanlı Devleti'nin sekizinci hükümdarıdır. 1481-1512 yılları arasında saltanatta kalmıştır. Adli mahlasıyla da şiirler yazmıştır.

Bāyezīd-i Velīnüñ vālideleri beni sarāya alup
anlarıñ terbiyelerinde neşvünemā bulup ḥadd-i

<u>sulṭān eşref ḥażretleri:</u>

1. **sulṭān eşref ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 35
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḥażretlerinden naḳl olınur ki ecdād-ı ʿiẓāmumuz
Sulṭān Eşref Ḥażretleri irtiḥāl-i beḳā-yı sarāy-ı

<u>sulṭān eşref ḥażretlerinüñ:</u>

1. **sulṭān eşref ḥażretlerinüñ:**
Sayfa 21
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

düşüp Sulṭān Eşref Ḥażretlerinüñ yanuna gelür eydür ki iy oġul sen ḳula benzemezsin İzniḳde

<u>sulṭān eşref- zāde ḥażretleri:</u>

1. **sulṭān eşref- zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 29
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
-Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

zāde Ḥażretleri hemān mübārek ellerin ceplerine
şoḳup bir miḳdār nebāt şekeri çıḳarup mübārek

<u>sulṭān eşrefe:</u>

1. **sulṭān eşrefe:**-*e*
Sayfa 44
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Tırsī Ḥażretlerinüñ Sulṭān Eşrefe daha ziyāde
iʿtiḳādı olup ez-cān u dil ciddile rāh-ı mücāhedeye

<u>sulṭān eşref-i rūmī ḥażretleri:</u>

1. **sulṭān eşref-i rūmī ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 23
Satır: **4**

Kelime Tipi: **-**

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ʿĀzizüm Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi rivāyet ider ki
cedd-i aʿlām Sulṭān Eşref-i Rūmī Ḥażretleri

sulṭān eşrefʿiñ:

1. **sulṭān eşrefʿiñ:***-iñ*
Sayfa 22
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

miḳdārı mürtefiʿ olmuş Hemān ol sāʿat Ḥayy
diyüp bir naʿra-i saḫt urup Sulṭān Eşrefʿiñ

sulṭān eşrefiñ:

1. **sulṭān eşrefiñ:***-i, -ñ*
Sayfa 24
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gelmedi ben daḫı hemān ol maḥālden gidüp
alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ önüne vaʿżʿ eyledüm

sulṭān eşrefzāde:

1. **sulṭān eşrefzāde:**
Sayfa 50
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾṣ-Şeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ ẕebān-ı dürefşanlarından mesmūʿ oldı ki

sulṭān eşref-zāde:

1. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 10
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

zīrā gözlüye gizli yoḳdur Sulṭān Eşref-zāde daḫı
erbaʿīnde gördükleri vāḳıʿatlaruñ kaġıdını ṭaleb

2. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 10
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

itdüklerin bilüp ol varaḳayı ellerine virürler ḥatta
rivāyet olunur ki Sulṭān Eşref-zāde ḳaṣāʾidinde

3. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 11
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**

Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi

künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

idi Sulṭān Eşref-zāde daḫı Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretlerinüñ telḳīnleri ile ẕikr-i Ḫudāya meşġūl

4. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 15
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sulṭān Eşref-zāde daḫı semʿan ve ṭaʿāten diyüp
emr-i şerīfleri üzre iderler şimdi ṭarīḳ-ı Eşrefīyeniñ

5. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 16
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḳullanmak olmaz likin siz de bir tefaḫḫuş idüñ
belki şucaġız bulasız siz Sulṭān Eşref-zāde daḫı

6. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 17
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde eydür Sulṭānum her ḳanḳı benefşeyi
ḳoparmağa ḳasd eyledüm bi-Ḥaḳḳı Ḫudā beni

7. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 22
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ʿİlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-zādeye varsun Sulṭān
Eşref-zāde daḫı buyurur ki Molla Ḳuṭbeʾd-din sen

8. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 23
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḥālet-i nezʿde yanlarına varup īmanlarına ḳaṣd
itmem Sulṭān Eşref-zāde dīr ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā

9. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 24
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum

tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

varup ḫalvetḫānemde
ẕikruʾllaha ile meşġūl oldum
Sulṭān Eşref-zāde baña nidā
eyleyüp eytdi ki Yā

10. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 27
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ṣoñra ḳapucılar gelürler Sulṭān Eşref-zāde daḫı
hemān bir kerre reʾs-i
saʿādetlerini mürāḳabeden

11. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 27
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

getürüñ deyü yüke işāret iderler
fuḳarā daḫı şarābı
indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

12. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 31
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sulṭān Eşref-zāde buyururlar ki pādişāhum varuñ
siz ʿadāleti kendüñüze pīşe idünüñ cemiʿ-i enbiyā

13. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 32
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

meşġūl olurlar Nāgāh Sulṭān Eşref-zāde maġsel
üzerinde mübārek dīdelerüñ açup ve yed-i şerīfleriñ

14. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 36
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

vāṣıl olurlar Menḳıbe mervīdür ki Sulṭān
Eşref-zāde bu dār-ı ġurūrdan sarāy-ı sürūra irtiḥāl

15. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 37
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde nümāyān olup
buyururlar ki ḫalās zamānı geldi tiz ḳalḳ git

16. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 39
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gelüp şeref-i meclīsleriyle
müşerref olduḳda elinde
olan nāmesin virür Sulṭān Eşref-zāde daḫı nāmenüñ

17. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 41
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faḳīhe buyururlar ki
Bu maʿṣūmı bize virüñ taʿlīm-i
ʿilm ü edeb idelüm

18. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 41
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Bāyezīd-i Faḳīh daḫı nuṭḳ-ı
mübārekelerini redd
itmeyüp rāżī olurlar Baʿdehu
Sulṭān Eşref-zāde

19. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 42
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gün Sulṭān Eşref-zāde ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīyi pazara
elma almaġa irsāl iderler
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

20. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 42
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde buyururlar imişki ata belinden ana
raḥmine düşeliden berü seni terbiye iderüm ve bu

21. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 43
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki ʿAbdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı semʿan ve tāʿaten deyüp

22. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 55
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu

Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

biñ altmış ṭoḳuz tāriḫinde irtiḥāl buyurup Sulṭān
Eşref-zāde türbesinde medfūndur Şeyḫ Ḥamdī-i

23. **sulṭān eşref-zāde:**
Sayfa 55
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ʿāzim-i cennāt-i ʿāliyyāt oldılar Ḳabr-i şerīfleri
Sulṭān Eşref-zāde türbeʾ-i şerīfesinde olup birāderi

<u>sulṭān eşref-zāde ḥażretleri:</u>

1. **sulṭān eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 21
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

kenārında bir şavmaʿa binā itdi Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretleri anda ʿibādet ü ṭāʿate meşġūl olmışlardur

2. **sulṭān eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 27
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

cümle serāsime olup lā-yaʿḳıl olurlar Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri dervīşlere varuñ şu yüki

3. **sulṭān eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 31
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sırruhu Ḥażretlerinden mervīdür ki vaḳtaki Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri yā eyyühe'n-nefsü'l

4. **sulṭān eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 32
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ẕikr iderler Baʿdehu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri
kibār bize müteraḳḳıblerdür deyü yed-i şerīflerüñ

5. **sulṭān eşref-zāde ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 47
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir.

Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde Ḥażretleri bu dārüʾl-ġurūrdan ʿazm-i sarāy-ı sürūr eyledüklerinde ben ṣaġīre ḳalup Sulṭān

sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinden:

1. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 43
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh görsem ve bilsem deyü Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinden ricā iderken bir ṣeb

sulṭān eşref-zāde ḥażretlerini:

1. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerini:**-*ler, -i, -n, -i*
Sayfa 32
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿżʿ iderler ve fuḳarā bir miḳdār ẕikre

sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinüñ:

1. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 24
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

müridliğüm ḥālinde Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ bir ḫidmeti olsa buyururlardı varup ḫidmeti edā

2. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 25
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ne şinevā gūşları ve bīnā-dīdeleri vardur ki göñülde olan fısıltıyı işidür

3. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 36
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ merḳad-ı münīrlerinüñ derūnından bir ṣadā gelür yā Zelīḫā anlar daḫı

4. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 38
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu

Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ḫayır duʿālarına
iştiġāl üzere olup Burusaya gelüp taḥrīr olınduġı

5. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 41
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Tırsī dört yaşında iken Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ şavmaʿalaruna varurlar ve bir an

6. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 41
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gitse yine gelüp Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ
yanında bulınurlar imiş Āḫirüʾl-emr Sulṭān

7. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 49
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gözsüz kelb kāh ceddüm Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ duʿā revzenesinde yaturdı kāh

8. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 50
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḳuddise Sırruhu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ zevceleri Ḥācī Bayrām-ı Velī

9. **sulṭān eşref-zāde ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 51
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

şerīfleri Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīflerindedür Raḥmetullahi ʿaleyh Menḳıbe

<u>sulṭān eşref-zādeden:</u>

1. **sulṭān eşref-zādeden:**-*den*
Sayfa 34
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir.

Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

vefāt idüp ahāli-i maḥalle mütenebbih olup Sulṭān Eşref-zādeden istiʿẕār idüp ʿafv-ı cerāʾimleriyçün

2. **sulṭān eşref-zādeden:**-*den*
Sayfa 39
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

merḥūm Maḥmūd Paşa Eşref-zāde Sulṭān
Ḥażretlerinden münīb imiş Sulṭān Eşref-zādeden

<u>sulṭān eşref-zādedür:</u>

1. **sulṭān eşref-zādedür:**-*dür*
Sayfa 39
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-zādedür didüklerinde
hemān Ḫātūn ādāb üzre bir miḳdār tevaḳḳuf idüp

<u>sulṭān eşref-zādenüñ:</u>

1. **sulṭān eşref-zādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 10
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gider aşlā müstaḳbilden bir kimesne Rūmdan gelen
bu oldığın bilmezler zīrā Sulṭān Eşref-zādenüñ

2. **sulṭān eşref-zādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 25
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Ḳudret-i Rabbanī birle dergāh-ı ʿāli çavuşlarından
bir çavuş İzniḳe gelüp Sulṭān Eşref-zādenüñ

3. **sulṭān eşref-zādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 28
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ve ḫavāṣ görürler ki şarap hep beyaż bal olmış
Sulṭān Eşref-zādenüñ naẓār-ı hayāt-baḫşlarıyla

4. **sulṭān eşref-zādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 40
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve ol ḫātūnı bulurlar ve
Sulṭān Eşref-zādenüñ selāmını īṣāl iderler ve

5. **sulṭān eşref-zādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 44
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

vaʿż-ı ḳadem idüp Sulṭān Eşref-zādenüñ daḫı ḫayır
duʿāları ve himmet-iʿāliyeleri destgīr olup

6. **sulṭān eşref-zādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 44
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

İzniḳde Sulṭān Eşref-zādenüñ türbe-i şerīfesi
ḳarşusında vāḳiʿ bir buḳʿa-i münīfede mütevāziʿ-i

<u>sulṭān eşrefzādenüñ:</u>

1. **sulṭān eşrefzādenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 11
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

himmet-i ʿāliyesiyle ehllerinüñ ḳalbine Sulṭān
Eşrefzādenüñ ḫāṭırası münʿakis olup ehlleri

<u>sulṭān eşref-zādeye:</u>

1. **sulṭān eşref-zādeye:**-*(y)e*
Sayfa 26
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zādeye īṣāl iderler
Baʿdehuʾn-naẓar
Eşref-zāde buyurur ki emr-i İlāhī yoḳdur

2. **sulṭān eşref-zādeye:**-*(y)e*
Sayfa 27
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zāde Ḥażretlerini şarap ile boġalar biri
cānibinden Sulṭān Eşref-zādeye bunlaruñ aḥvāli

3. **sulṭān eşref-zādeye:**-*ye*
Sayfa 42
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Menḳıbe Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri
mürīdliği ḥālinde her bār Sulṭān Eşref-zādeye ilḥāḥ

sulṭān eşref-zādeyi:

1. **sulṭān eşref-zādeyi:**-*(y)i-yi*
Sayfa 19
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḥikmet-i Ḫudā günlerde bir gün Ḫamādan bir
kimesne İzniḳe gelür Sulṭān Eşref-zādeyi bu ḥalde

2. **sulṭān eşref-zādeyi:**-*(y)i*
Sayfa 26
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

emr-i şerīfi irsāl idüp Sulṭān Eşref-zādeyi İstanbula
daʿvet iderler ḳapucılar daḫı emr-i şerīfi Sulṭān

3. **sulṭān eşref-zādeyi:**-*yi*
Sayfa 30
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zādeyi istiḳbāl içün Ḳaramürsele gelmişler
çün Fuḳarā Sulṭān Eşref-zādeyi görüp şeref-i

4. **sulṭān eşref-zādeyi:**-*yi*
Sayfa 30
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

Eşref-zādeyi istiḳbāl içün Ḳaramürsele gelmişler
çün Fuḳarā Sulṭān Eşref-zādeyi görüp şeref-i

sulṭān ḳorḳud:

1. **sulṭān ḳorḳud:**
Sayfa 47
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Osmanlı Devleti şehzadesidir. II. Bayezid'in oğludur.

eyleyüp İzniḳe irsāl olınduḳda Sulṭān Bāyezīd
ḫaṣṣakīlerinden Sulṭān Ḳorḳud vālidesi baña vaṣiyyet

sulṭān ḳorḳuddan:

1. **sulṭān ḳorḳuddan:**-*dan*
Sayfa 48
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Osmanlı Devleti şehzadesidir. II. Bayezid'in oğludur.

olmasın ricā idermişüñüz buyurdılar ki şeyḫüm
ḳızı Sulṭān Ḳorḳuddan evlād gelmez Āl-i

sulṭān meḥmed ḫān:

1. **sulṭān meḥmed ḫān:**
Sayfa 25
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmet (II. MEHMED) (1451 - 1481) Osmanlı Devleti'nin yedinci padişahı.

Meḥmed Ḫān * ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ vālidesinüñ lisānında ekle marażı

2. **sulṭān meḥmed ḫān:**
Sayfa 39
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmet (II. MEHMED) (1451 - 1481) Osmanlı Devleti'nin yedinci padişahı.

olur Menḳıbe mervīdür ki Ebuʾl-Feth Sulṭān
Meḥmed Ḫān ʿaleyhiʾr- raḥmeti veʾl-ġufrān

sulṭān meḥmed ḫażretleri:

1. **sulṭān meḥmed ḫażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 40
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Fatih Sultan Mehmet (II. MEHMED) (1451 - 1481) Osmanlı Devleti'nin yedinci padişahı.

boġarlar Baʿdehuʾl-mevt Sulṭān Meḥmed Ḫażretleri
ġāyet nādim olmışlar ammā çi-fāʾide iẕācāʾeʾl-

sulṭān murad ḫān:

1. **sulṭān murad ḫān:**
Sayfa 67
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
III.Murad (1546 -1595) Osmanlı padişahlarının 12.'sidir. II. Selim'in büyük oğludur. Annesi Nur Banu Valide Sultan'dır.Dedesi Kanuni Sultan Süleyman'nın da itinası ve takibiyle iyi bir eğitim alan, Arapça ve Farsçayı, şiir yazabilecek derecede öğrenen Sultan 3. Murad Hân, babasının 22 Aralık 1574 tarihindeki vefâtını müteakip tahta çıktı.III. Murad Muradî mahlasıyla şiirler yazmıştır. Muhibbî'den sonra en çok gazel söyleyen sultandır. Günümüze ulaşan tek eseri Divân'dır. Bu divânda bin beş yüzü aşkın gazel bulunmaktadır. Şiirleri, divanda toplanmış olup bir nüshası Süleymaniye Kütüphanesi Fatih 3874 numarada bulunmaktadır. Eğlenceye, zevke düşkün olan III. Murad'ın şiirlerinin çoğu hayat anlayışının aksine dini ve tasavvufidir. 39 adet Farsça gazel kaleme alan Muradî'nin bu şiirleri Futuhat-ı Ramazan adlı eserinde yer almaktadır.

ve Sulṭān Murad Ḫān müderrisi Kepenkci-zāde
Efendiden taʿallüm ve telemmüz ve mevāʾid-i

sulṭān murād ḫān-ı rābiʿ:

1. **sulṭān murād ḫān-ı rābiʿ:**
Sayfa 53
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Sultan Dördüncü Murad Han. (27 Temmuz 1612 tarihinde İstanbul'da doğan Sultan 4. Murat (Murad Han IV) Osmanlı padişahlarının on yedincisi ve İslam halifelerinin seksen üçüncüsüdür. Babası Birinci Ahmed Han, annesi ise Mahpeyker Kösem Sultan'dır. 10 Eylül 1623 tarihinde tahta çıkmıştır. On yedi yıl hühümdarlık yapmış ve 19 Şubat 1640 gecesi vefat etmiştir.Türbesi Sultanahmet Camii yanındadır.

dermiyān idüp envāʿ-ı ibādāta iştiġāl üzere iken
Ḫāḳān-ı ʿOsmaniyeden Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābiʿ

sulṭān murad ḫān-ı sānī cāmiʿi imāmı:

1. **sulṭān murad ḫān-ı sānī cāmiʿi imāmı:**
Sayfa 67
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Sultan İkinci Murad Han Camii'nin imamı.

ʿaşırda ʿilm ü faẓlla meşhūr olan Sulṭān Murad
Ḫān-ı Sānī cāmiʿi imāmı olan Muḥyiʾd-din Efendiden

sulṭān murad hān-ı sānī cāmiʿinde:

1. **sulṭān murad hān-ı sānī cāmiʿinde:**-*(n)de*
Sayfa 68
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Muradiye semtinde bulunan cami, Sultan II. Murat tarafından 1424-1426 yılları arasında yaptırtılmıştır. Beş bölümlü son cemaat yerinin kemer araları çeşitli geometrik tuğla ve çinilerle bezenmiştir. Caminin girişi kemerli olup, tavanı geometrik motifle süslü çini ile kaplanmıştır. Kapı kanatları ahşap işçiliğin en güzel örneklerinden biridir. Yapıda çeşitli geometrik tuğla süslemeler de yer alır. Rokoko tarzındaki mihrap, 18. yüzyılda yapılmıştır. Bu cami Bursa'da Osmanlı padişahları adına yapılan son camidir. (Kaynak: Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü arşivinden).

Sānī Cāmiʿinde imām ve şemʿ-i miḥrāb-ı ʿizz ü
iḥtirām oldılar Baʿdehu Ḫażreti Emīr Ḳuddise

sulṭān murād-ı ʿāli-nijad:

1. **sulṭān murād-ı ʿāli-nijad:**
Sayfa 54
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Yüksek yaratılışlı, asil Sultan Murad.

ʿacībe iḫtirāʿ ve īcād itmişler ki ḫıred-i ḫurde-bīn
tefekküründe ʿācizdür ve Sulṭān Murād-ı ʿāli-nijad

sulṭān selīm:

1. **sulṭān selīm:**
Sayfa 48
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Yavuz Sultan Selim (1470 - 1520) Osmanlı sultanlarının dokuzuncusu, İslâm halifelerinin yetmiş dördüncüsü. Sultan İkinci Bâyezîd Hanın oğludur.1512-1520 yılları arasında hüküm sürmüştür.

oldı ki evliyaullah murādullah ile ʿamel iderler imiş
Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

sulṭān selīmden:

1. **sulṭān selīmden:***-den*
Sayfa 49
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yavuz Sultan Selim (1470 - 1520) Osmanlı sultanlarının dokuzuncusu, İslâm halifelerinin yetmiş dördüncüsü. Sultan İkinci Bâyezîd Hanın oğludur.1512-1520 yılları arasında hüküm sürmüştür.

Ḫādimetīn-i devlet-i āl-i ʿOsmān Sulṭān Selīmden
berīdür Ḥaḳḳ Teʿālā rūz-ı ḳıyāmete degin fetḥ ü

sulṭān selīmdür:

1. **sulṭān selīmdür:***-dür*
Sayfa 48
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Yavuz Sultan Selim (1470 - 1520) Osmanlı sultanlarının dokuzuncusu, İslâm halifelerinin yetmiş dördüncüsü. Sultan İkinci Bâyezîd Hanın oğludur.1512-1520 yılları arasında hüküm sürmüştür.

oğlanınuñ murādı Sulṭān Selīmdür buyururlar ki murād-ı ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīdür hemān Sulṭānüʾl-

sulṭān selīmüñ:

1. **sulṭān selīmüñ:***-üñ*
Sayfa 48
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Yavuz Sultan Selim (1470 - 1520) Osmanlı sultanlarının dokuzuncusu, İslâm halifelerinin yetmiş dördüncüsü. Sultan İkinci Bâyezîd Hanın oğludur.1512-1520 yılları arasında hüküm sürmüştür.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine didüm ki Ḳorḳud
pādişāh olaydı deyü siz Sulṭān Selīmüñ pādişāh

sulṭān-ı enbiyādan:

1. **sulṭān-ı enbiyādan:***-dan*
Sayfa 48
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Sultân-ı enbiyâ/Sultânü'l-enbiyâ: Peygamberler sultanı, Hz. Muhammed (s.a.v).

taḥta deyü Sulṭān-ı enbiyādan taʿyīn ṭaleb iderler
Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar ki Rūmuñ ḳara

sulṭān-ı kevneyn:

1. **sulṭān-ı kevneyn:**
Sayfa 47
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
İki cihanın sultanı, Hz. Peygamber.

Kevneyn ve Resūleʾs-seḳaleyn Ḥażreti
Muḥammedüʾl-Muṣṭafā ʿaleyhi ezkeʾt-taḥıyye

sulṭānüʾl- enbiyānuñ:

1. **sulṭānüʾl- enbiyānuñ:***-nuñ*
Sayfa 48
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
-Nebilerin sultanı Hazreti (Muhammed (s.a.s).

enbiyānuñ mübārek lisān-ı saʿādetlerinden bu
kelām şādır olıcaḳ ġayrı şehzādelerüñ başlarından

sulṭānüʾl-ʿārifīn:

1. **sulṭānüʾl-ʿārifīn:**
Sayfa 3
Satır: **8**
İrfan sahiplerinin padişahı.

itmekdür deyü buyurduġı ecilden ṭarīḳat-i ʿaliyyede sened-i saʿādetümüz olan Sulṭānüʾl-ʿārifīn ve

sulṭānüʾl-enbiyā:

1. **sulṭānüʾl-enbiyā:**
Sayfa 48
Satır: **1**
-Nebilerin sultanı Hazreti (Muhammed (s.a.s).

Ḥażretleri daḫı Sulṭānüʾl-enbiyā Ḥażreti
Muḥammedüʾl-Muṣṭafā Ṣallallahü ʿAleyhi ve

2. **sulṭānüʾl-enbiyā:**
Sayfa 48
Satır: **6**
-Nebilerin sultanı Hazreti (Muhammed (s.a.s).

taḥta deyü Sulṭān-ı enbiyādan taʿyīn ṭaleb iderler
Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar ki Rūmuñ ḳara

sülūk itmek:

1. **sülūk itmek:***-mek*
Sayfa 5

Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Intisap etmek, - bir yolda yürümek-.

Sülūk itmek dāʿiyesinde
ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī
olup ol zamānda Burusada
mecẕūbān-ı İlāhīyeden

süpürge:

1. **süpürge:**
Sayfa 7
Satır: **14**
Süpürme işinde kullanılan araç.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-
zāde Efendi daḫı semʿan ve
ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ ve
kürek ve süpürge

sūre-i nisā'da:

1. **sūre-i nisā'da:**-*da*
Sayfa 2
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Nisa suresi II Bazı bölümlerinde kadın haklarından da bahsedildiği için bu sure kadın manasında Nisa adını almıştır. Medine döneminde Ahzab suresinden sonra nazil olmuştur. 176 ayettir. Kuran-ı Kerim'in 4. suresidir. İniş (nüzul) sırasına göre ise 98. suredir. Bu sure, Kuran-ı Kerim'in yedi uzun suresinden (es-seb'u't-tıval) birisidir.

müṭālaʿa ederken sūre-i Nisā'da
ḳāle ʿAllāhu teʿālā Veʿbudū'llāhe
velā tuşrikū
bihī şey'en ve bil-vālideyni
iḥsānen āyet-i kerīmesinün

suret:

1. **şuretinde:**-*i, -(n)de*
Sayfa 43
Satır: **21**
Şekil, görünüş.

ve bilür ki bu dervīş şuretinde
olan Ḫıżır ʿaleyhi's-
selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm sen
ḫidmetinde

2. **şuretinde:**-*i, -n, -de*
Sayfa 46
Satır: **16**
Şekil, görünüş.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi
yörükler
şuretinde melekler idi Ḥaḳḳ
Celle ve ʿālā kemāl-i

3. **şuretinde:**-*i, -n, -de*
Sayfa 46
Satır: **20**
Şekil, görünüş.

behişt-i cāvidān ṭaʿāmı irsāl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melāike-i kirām yörükler
şuretinde

4. **şuretünde:**-*üñ, -de*
Sayfa 50
Satır: **5**
Şekil, görünüş.

ṣağ u sālim olmışlar nice ādem
şuretünde kelbden
dün kimesneler vardur ki
evliyaʾullaha münkir

şuret-bīn olduklarından:

1. **şuret-bīn olduklarından:**-
duk, -lar, -ı, -(n)dan
Sayfa 10
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Şekilci olmak.

geliyor fenālarından Eşref-zāde
Efendiyi bilmezler

şuret-bīn olduklarından
ʿākıbetüʾl-emr bu ḥāl Şeyḫ

şūret-i inhizām:

1. **şūret-i inhizām:**
Sayfa 52
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Yenilmenin, hezîmete uğramanın tasviri.

Server-i Kāināt ve faḫr-i
mevcudātʿaleyhi
ekmelüʾt-taḥiyyāt Ḥażretlerine
şūret-i inhizām vāḳiʿ

2. **şūret-i inhizam:**
Sayfa 53
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Yenilmenin, hezîmete uğramanın tasviri.

bedkirdārdan bize ne ġam
didiler Nuşret-i Ḫudāya
taʿlīḳ itmediler ol ecilden şūret-i
inhizam vāḳıʿ oldı

susuz:

1. **şusuz:**
Sayfa 13
Satır: **23**
Susuz, sudan yoksun.

ḥāzirūn ḳıyās iderler ki beni aç
ve şusuz bu deñlü
zamānda

sütüde ider:

1. **sütüde ider:**-*er*
Sayfa 10
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Övülmüş, övülmeye değer bulunmuş.

şoñra eyyüşeyʾün varaḳ Yā Rūmī
kelāmı Şeyḫ

Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ
lisānlarından sütūde ider

<u>süvār olmuş:</u>

1. **süvār olmuş:**-*muş*
Sayfa 39
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Binmek.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān
Ḥażretleri bir sefīd ahū
üzerine süvār olmuş gelür
Ḥātūn mübārek

Ş

<u>şād u ḫandān olup:</u>

1. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

2. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

3. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

4. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

5. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

6. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

7. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

8. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

9. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

10. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn
iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup
murādumuza nāil olduḳ deyü

11. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn iderler misāfirler daḫı şād u ḫandān olup murādumuza nāil olduḳ deyü

12. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn iderler misāfirler daḫı şād u ḫandān olup murādumuza nāil olduḳ deyü

13. **şād u ḫandān olup:**-*up*
Sayfa 32
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu ve neşe içinde olmak.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn iderler misāfirler daḫı şād u ḫandān olup murādumuza nāil olduḳ deyü

<u>şāfiʿī vaḳti:</u>

1. **şāfiʿī vaḳti:**
Sayfa 43
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
İkindi vakti.

hemān ol ḥīnde yola revān olup yaylaḳ ṭarafına müteveccih olur şāfiʿī vaḳti olunca sıvışdı nām

<u>şāhin:</u>

1. **şāhin:**
Sayfa 50
Satır: **17**
55 – 60 santim boyunda, kanatları ve kuyruğu geniş, tüyleri benekli ve çizgili, yaygın olarak yaşayan, pek çok türü bulunan, doğana benzer yırtıcı avcı kuş.

gelüp Çelebi şāhin de küçükdür ammā ʿamelinde çābükdür buyurup defʿ-i ḫāṭıra ile iẓhār-ı kerāmet

<u>şahs:</u>

1. **şaḫṣıñ:**-*ın*
Sayfa 20
Satır: **14**
Kişi, kimse.

nām ḳaryeye götürüp bir ḫāneye ḥaps ider meğer ol şaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi var imiş vālidesine

<u>şahs-ı mezbūr:</u>

1. **şaḫṣ-ı mezbūr:**
Sayfa 20
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Adı geçen şahıs.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu ṣubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

<u>şākī-i bed-faʿāl:</u>

1. **şāḳī-i bed-faʿāl:**
Sayfa 57
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Kötü işler yapan bedbaht.

mürebbiʾ-i ṭālibān olup Baʿdehu Ḥaṭṭab oġlu nām bir şāḳī-i bed-faʿāl biñ yüz ḳırḳ yedi senesinde

<u>şām-ı şerīf:</u>

1. **şām-ı şerīf:**
Sayfa 49
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli Şam şehri.

niçe emṣār u memālik fetḥ olındı cümleden biri Mıṣır ve Şām-ı Şerīf ve Ḥaremeyn-i Şerīfeyn

<u>şarāb:</u>

1. **şarābı:**-*ı*
Sayfa 27
Satır: **19**
Üzüm veya başka meyve sularını türlü yöntemlerle mayalandırarak elde edilen alkollü içki, mey.

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı şarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

<u>şarāb-ı lā-yezalīden:</u>

1. **şarāb-ı lā-yezalīden:**-*den*
Sayfa 56
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
Sonsuzluk şarabı.

ʿʿIşḳ şarābun nūş idenler ṣala gelsün berü Dôst ṣedāsın gūş idenler ṣala gelsün berü Ol şarāb-ı lā-yezalīden olup mest-i müdām Kendüsin serḫôş idenlere ṣala gelsün berü

<u>şarāb-ı vişāli:</u>

1. **şarāb-ı vişāli:**-*i*
Sayfa 61
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Kavuşma şarabı.

tāriḫinde şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya olup bi-emrillahi'l-melikül-müteʿāl sene 1153

şarāb-ı viṣāli içmiş:

1. **şarāb-ı viṣāli içmiş:**-*miş*
Sayfa 44
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Kavuşma şarabını içmek II Vefat etmek.

Ṣaferüʾl- ḫayrında şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür Ḳabr-i şerīfleri ḳaṣaba-i

şarāb-ı vuṣlatı:

1. **şarāb-ı vuṣlatı:**-*ı*
Sayfa 71
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Kavuşma şarabı.

iştiġāl üzre iken biñ yüz elli üç Ṣaferüʾl-ḫayrında şarāb-ı vuṣlatı nūş vü dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

şarap:

1. **şarap:**
Sayfa 27
Satır: **5**
Üzüm veya başka meyve sularını türlü yöntemlerle mayalandırarak elde edilen alkollü içki, mey.

Eşref-zāde Ḥażretlerini şarap ile boġalar biri
cānibinden Sulṭān Eşref-zādeye bunlaruñ aḥvāli

2. **şarap:**
Sayfa 28
Satır: **1**
Üzüm veya başka meyve sularını türlü yöntemlerle mayalandırarak elde edilen alkollü içki, mey.

ve ḫavāṣ görürler ki şarap hep beyaż bal olmış
Sulṭān Eşref-zādenüñ naẓār-ı hayāt-baḫşlarıyla

şarḳ:

1. **şarḳ:**
Sayfa 22
Satır: **12**
Ar. Güneşin doğduğu cihet.

Ḳuṭbeʾd-din menʿ iderler Eşref- zāde Efendi hemān bir kerre Molla Ḳuṭbeʾd-dine naẓar idüp şarḳ ṭarafına

2. **şarḳ:**
Sayfa 22
Satır: **15**
Ar. Güneşin doğduğu cihet.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ ṭarafına baḳar görür ki ḫurşīd-i
ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

şāyiʿ olup:

1. **şāyiʿ olup:**-*up*
Sayfa 12
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Herkesçe bilinen olmak.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber dervīşān içinde şāyiʿ olup baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe gidelüm bir meyyiti

şeʾāmet:

1. **şeʾāmetidür:**-*i, -dür*
Sayfa 53
Satır: **7**
Uğursuzluk.

şeʾāmetidür deyü remz itdiler ḥālbuki o kelāmuñ ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

şeb:

1. **şeb:**
Sayfa 4
Satır: **18**
Gece vakti.

her fende emsāl ü aḳrānına ġalebe idüp müşār biʾl-benān olmaġıla imtiyāz bulmış iken bir şeb baʿżı

2. **şeb:**
Sayfa 34
Satır: **22**
Gece vakti.

uzad ayaġunı yāḫūd uzadurum buyururlar Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol maḥalden on yedi kimesne

3. **şeb:**
Sayfa 35
Satır: **23**
Gece vakti.

envaʿ-ı ʿibādet ve ṭaʿāte meşġūl iken bir şeb üzerlerine

4. **şeb:**
Sayfa 38
Satır: **16**
Gece vakti.

Menḳıbe muḥkīdür ki
Tirsine nām maḥalde bir
muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir
şeb gūşūne bir

5. **şeb:**
Sayfa 43
Satır: **12**
Gece vakti.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh
görsem ve bilsem deyü
Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinden ricā iderken
bir şeb

6. **şeb:**
Sayfa 47
Satır: **14**
Gece vakti.

şoñra pādişāh benüm oġlum
olsun bende bu
maʿnāyı daima ilḥāḥ
iderdüm bir şeb rüʾyamda

şefīḳa:

1. **şefīḳadur:**-*dur*
Sayfa 29
Satır: **5**
Merhametli.

şefīḳadur likin zebānlarında
bir maraż peydā oldı
tekellüme iḳtidārı yoḳdur
eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

şehādet:

1. **şehādetinden:**-*i, -(n)den*
Sayfa 57
Satır: **14**
Şehit olma, şehitlik.

İbnüʾş-Şeyḫ ʿAbdullah
Efendi daḫı pederlerinüñ
şehādetinden şoñra İzniḳde
pôst-nişīn olup

şehīd eylemişdür:

1. **şehīd eylemişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 57
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Şehit etmek.

şehīd eylemişdür Ḳabr-i
şerīfleri Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i
şerīfi ḳarşusında bir

şehīd itdiler:

1. **şehīd itdiler:**-*di, -ler*
Sayfa 61
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Kutsal bir dava uğruna savaşan kimseyi öldürmek.

Efendiyi filān gün şehīd
itdiler deyü Şeyḫ
ʿİzzeʾd-din Efendi
Ḥażretlerinüñ ʿAbdullahum
seni

şehīd olmasına:

1. **şehīd olmasına:**-*ma, -sı, -(n)a*
Sayfa 52
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Şehid olmak II Hz Muhammed'in (S.A.V.) Uhud Savaşı'nda iki dişinin kırılması.

olup mübārek dendān-ı
şerīfleri şehīd olmasına
bāʿiş ol idi ki aṣḥāb

şehr-i anḳaraya:

1. **şehr-i anḳaraya:**-*(y)a*
Sayfa 6
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Ankara şehri.

intiḳālimüz daḫı ḳarībdür
varuñ şehr-i Anḳaraya
ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı
Velī birāderümüze çün

şehr-i burusada:

1. **şehr-i burusada:**-*da*
Sayfa 6
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Bursa şehri.

ḫücresine gelüp her nesi var
ise fuḳarāya beẕl idüp
ol zamānda şehr-i Burusada
irşād-ı nās olan gülşen-

şehr-i ḥamāda:

1. **şehr-i ḥamāda:**-*da*
Sayfa 34
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Hama şehri.

şehr-i Ḥamāda Şeyḫ-i
saʿādet-baḫşları eʾş-Şeyḫ
Ḥüseyin Efendi
Ḥażretlerinüñ üzerlerine
ġayret

2. **şehr-i hamāda:**-*da*
Sayfa 9
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

maḳāmdan feṭḥüñ şehr-i
Hamāda mütemekkin olan
imām-ı ʿālem ʿĀrif-i
Rabbāni Ḥażreti Şeyḫ

3. **şehr-i ḫamāda:**-*da-dan*
Sayfa 19
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

idersüñüz bu ʿazīziñ şehr-i Ḫamāda nice kerametleri ẓuhūr eyledi deyü kerāmetlerini bir bir

<u>şehzāde:</u>

1. **şehzādelerüñ:**-*ler, -ü, -ñ*
Sayfa 48
Satır: **4**
Padişah oğlu veya padişah ailesinden olan erkek çocuk.

Sellemiñ ḥużūr-ı ʿālīlerinde murāḳaben ṭururlar müşāvere iderler ve şehzādelerüñ ḳanḳısı geçsün

2. **şehzādelerüñ:**-*ler, -ü, -ñ*
Sayfa 48
Satır: **10**
Padişah oğlu veya padişah ailesinden olan erkek çocuk.

enbiyānuñ mübārek lisān-ı saʿādetlerinden bu kelām ṣādır olıcaḳ ġayrı şehzādelerüñ başlarından

<u>şeker:</u>

1. **şeker:**
Sayfa 29
Satır: **19**
Far. şeker.

Biiẕnillahi Teʿālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker

2. **şeker:**
Sayfa 29
Satır: **20**
Far. şeker.

Biiẕnillahi Teʿālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker

3. **şekeri:**-*i*
Sayfa 29
Satır: **10**
Far. şeker.

zāde Ḥażretleri hemān mübārek ellerin ceplerine ṣoḳup bir miḳdār nebāt şekeri çıḳarup mübārek

4. **şekeri:**-*i*
Sayfa 29
Satır: **12**
Far. şeker.

nefeslerine ṭutup baʿdehu pādişāha virüp buyururlar ki bu şekeri vālideñüze virüñ eriyince

5. **şekeri:**-*i*
Sayfa 29
Satır: **14**
Far. şeker.

dehānlarında ṭutsunlar pādişāh Ḥażretleri ḳızlaraġasını çaġırup ve şekeri eline virüp vālidesi

6. **şekeri:**-*i*
Sayfa 29
Satır: **15**
Far. şeker.

Mükerreme Sulṭāna irsāl iderler aġa daḫı şekeri vālide Sulṭāna virür ve Eşref-zādenüñ vaṣiyyetleri

7. **şekeri:**-*i*
Sayfa 29
Satır: **17**
Far. şeker.

üzere şekeri dehānlarında ṭutmağa işāret ider Mükerreme Sulṭān daḫı şekeri dehānlarına vaʿż ider

8. **şekeri:**-*i*
Sayfa 29
Satır: **18**
Far. şeker.

üzere şekeri dehānlarında ṭutmağa işāret ider Mükerreme Sulṭān daḫı şekeri dehānlarına vaʿż ider

9. **şeker:**
Sayfa 51
Satır: **16**
Far. şeker.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi Ḥażretlerinüñ kerāmeti var ise bize bir miḳdār şeker bulsun dir Baʿdehu

10. **şeker:**
Sayfa 52
Satır: **1**
Far. şeker.

varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erik aġacından ṣaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup

11. **şekeri:**-*i*
Sayfa 52

Satır: **2**
Far. şeker.

varur görür ki zeytūn aġacından şeker aḳup erik aġacından ṣaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup

şekl:

1. **şeklinde:**-*i, -(n)de*
Sayfa 45
Satır: **17**
Ar. 1. Biçim, kılık.

ṣoñra meşyistan içinde yörükler ṭāifesi şeklinde bir bölük cemāʿat gelürler ellerinde sofraları var

şemʿ-i ʿışḳa:

1. **şemʿ-i ʿışḳa:**-*a*
Sayfa 70
Satır: **29**
Kelime Tipi: **-**
Aşk mumu.

Gel semender gibi āteş içre cevlān eyleyüp Ur vücūduñ şemʿ-i ʿışḳa yanuben pervāne ol

şemʿ-i miḥrāb-ı ʿizz ü iḥtirām:

1. **şemʿ-i miḥrāb-ı ʿizz ü iḥtirām:**
Sayfa 68
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Saygıdeğer ve kıymetli mihrab mumu.

Sānī Cāmiʿinde imām ve şemʿ-i miḥrāb-ı ʿizz ü iḥtirām oldılar Baʿdehu Ḥażreti Emīr Ḳuddise

şerafeʾd-din efendidür:

1. **şerafeʾd-din efendidür:**-*dür*
Sayfa 56
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1146/1733): Eşrefî Sânî'nin oğludur.Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

Şerafeʾd-din Efendidür ve biri İzzeʾd-dīn Efendidür ve biri ʿAbdullah Efendidür ki her biri

şerafeʾd-din efendiye:

1. **şerafeʾd-din efendiye:**-*(y)e*
Sayfa 63
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1146/1733): Eşrefî Sânî'nin oğludur.Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

Şerafeʾd-din Efendiye ḳarīndür tārīḫ üçünci güni Cumʿā nevşebān tārīḫ-i şevvālüñ Meded āh kūs-ı rıḥlet

şeref-i meclīsleriyle:

1. **şeref-i meclīsleriyle:**-*ler, -i, -(y)le*
Sayfa 39
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli meclis.

gelüp şeref-i meclīsleriyle müşerref olduḳda elinde olan nāmesin virür Sulṭān Eşref-zāde daḫı nāmenüñ

şeref-i ṣoḥbetiyle:

1. **şeref-i ṣoḥbetiyle:**-*i, -yle*
Sayfa 8
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Görüşmenin yükseliği.

Varup şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda eṣnā-i kelāmda Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri buyururlar ki

2. **şeref-i ṣoḥbetiyle:**-*i, -(y)le*
Sayfa 25
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli sohbet.

şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda ḥüsn-i ḥāllerini müşāhede itmiş imiş vezīre

şeref-i ṣoḥbetleriyle:

1. **şeref-i ṣoḥbetleriyle:**-*ler, -i, -(y)le*
Sayfa 30
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Şerefli sohbet.

ṣoḥbetleriyle müşerref olduḳlarında hemān Eşref-zāde Ḥażretleri mübārek ellerin refʿ idüp

şerefüñ ide:

1. **şerefüñ ide:**-*e*
Sayfa 59
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Şereflendirmek.

olmışlardur cevherīn ḥarfiyle fevtine Ḥasībā tārīḫ Cilve-gāhın Şerefüñ ide Ḫudā dār-ı cinān sene

şevvāl:

1. **şevvālüñ:**-*üñ*
Sayfa 63
Satır: **18**
Arabî ayların, ramazanla zilkāde arasında kalan ve ilk üç günü ramazan bayramı olan onuncusu.

zāviyesinde post-nīşīn olup ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl üzere iken biñ yüz elli beş şevvālüñ üçünci Cumʿa

<u>şevvāliʾl-mükerremüñ selḥinde:</u>

1. **şevvāliʾl-mükerremüñ selḥinde:**-*(n)de-i, -(n)de*
Sayfa 68
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Yüce, aziz Şevval ayının son günü.

müdāvemet üzre iken biñ yirmi beş senesi şevvāliʾl-mükerremüñ selḥinde irādet-i Ḥallāk-ı

<u>sey:</u>

1. **şeyi:**-*i*
Sayfa 24
Satır: **16**
Nesne.

gelmedi ben daḫı hemān ol maḥālden gidüp alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ önüne vaʿżʿ eyledüm

<u>seyh:</u>

1. **şeyḫ:**
Sayfa 7
Satır: **22**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene de bir kelām şöyle ola ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki

2. **şeyḫüme:**-*üm, -e*
Sayfa 7
Satır: **20**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile imāmet iderler ḫatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyḫüme on bir sene

3. **şeyḫüni:**-*ü, -n, -i*
Sayfa 8
Satır: **13**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

korlar Baʿdehuz-zamān Eşref-zāde Efendi Şeyḫüni ziyāret ḳaṣdıyla Anḳaraya ʿazīmet buyururlar

4. **şeyḫ:**
Sayfa 9
Satır: **4**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

maḳāmdan feṭḥüñ şehr-i Hamāda mütemekkin olan imām-ı ʿālem ʿĀrif-i Rabbāni Ḥażreti Şeyḫ

5. **şeyḫ:**
Sayfa 9
Satır: **6**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

Muhyiʾd-din ʿAbdülḳādir El-Geylānī Ḳuddise Sırruhuʾl ʿālī Ḥażretlerinüñ dördüncü oġlı Şeyḫ

6. **şeyḫe:**-*e*
Sayfa 12
Satır: **18**

Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ bu ḫaber
dervīşān içinde ṣāyiʿ olup
baʿżısı dirler ki gelüñ Şeyḫe
gidelüm bir meyyiti

7. **şeyḫüñ:**-*üñ*
Sayfa 12
Satır: **21**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

Bizüm Şeyḫüñ efʿālinde
müdaḫelemiz yoḳdur
varuñ siz söyleyün dirler

8. **şeyḫ:**
Sayfa 14
Satır: **12**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

9. **şeyḫe:**-*e*
Sayfa 14
Satır: **10**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

ider Eşref-zāde Ḥażretlerinden mervīdür ki on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine ḫidmet eyledüm içinde

10. **şeyḫün:**-*üñ*
Sayfa 15
Satır: **14**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

fuḳarāsı dirler ki neʿacep biz bu ḳadar zamāndur
Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ

11. **şeyḫüm:**-*üm*
Sayfa 16
Satır: **17**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız
ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız iḥsān eyle diyüp başını

12. **şeyḫüm:**-*üm*
Sayfa 23
Satır: **2**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

ẓann ile ʿāmilsin ammā dervīşān-ı muʿāyene ve müşāhede ile ʿāmillerdür Menḳıbe Şeyḫüm

13. **şeyḫ:**
Sayfa 35
Satır: **2**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme

(irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

āsitāneʾ-i ʿāliyyesine ʿaẕīm riʿāyet üzere olurlar Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdülḳādir Necīb Efendi

14. **şeyḫüm:**-*üm*
Sayfa 50
Satır: **10**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

olurlar Menḳıbe Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi Ḥażretlerinden menḳūldür ki ʿāzizüm Şeyḫüm

15. **şeyḫi:**-*i*
Sayfa 65
Satır: **18**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

Raḥmullahi ʿaleyhi ve ʿalā eslāfihi Menḳıbe Şeyḫ Sinān Dede Ḥażretleri Şeyḫi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīnüñ

16. **şeyḫdür:**-*dür*
Sayfa 70
Satır: **3**
Bir tarikata girip seyr ü sülûkünü tamamladıktan sonra o tarikatın başı durumundaki en yüksek mertebeye çıkan bulunan ve kendisine derviş yetiştirme (irşat) izni verilen kimse; taliplere rehberlik edip onları tarikat usullerine göre irşat etmek ehliyetine sahip kâmil insan.

fuḳarānun timārḫānecisi Şeyḫdür deyüp mecnūna gel kişi senüñle ābdest alalum deyüp elini çözüp

17. **şeyḫ:**
Sayfa 23
Satır: **11**
Şeyh II Eşrefoğlu Rumi.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

18. **şeyḫ:**
Sayfa 50
Satır: **13**
Şeyh II Bilecikli Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Efendi.

gün mürūrında ḫāṭıruma ḫuṭūr itdi ki Şeyḫ bir küçük adamdur bu ḳırḳ nefer kimesneyi nice

19. **şeyḫ:**
Sayfa 56
Satır: **6**
Şeyh II Eşrefî Sânî.

İbnüʾş-Şeyḫ Lüṭfullah Efendi Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ ẕü-saʿādet Şeyḫ Lüṭfullah Efendinüñ

20. **şeyḫ:**
Sayfa 59
Satır: **20**
Şeyh II Şerafeddin Efendi.

deyüñ ola ki bu ḫātūn ḫastalıkdan ḫalās ola anlar daḫı semʿān ve ṭāʿaten diyüp hemān Şeyḫ

21. **şeyḫüm:**-*üm*
Sayfa 24
Satır: **1**
Şeyh II Pir Hamdi Efendi.

bildüm buyurmışlar Menḳıbe Şeyḫüm Sulṭānum Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu Ḥażretleri

22. **şeyḫ:**
Sayfa 46
Satır: **22**
Şeyh II Pir Hamdi Efendi.

geldüklerüne sebeb yörükler ṣāfī müʾminler olduḳları ecldendür Menḳıbe merḥūm Şeyḫ

23. **şeyḫden:**-*den*
Sayfa 50
Satır: **28**
Şeyh II Pir Hamdi Efendi.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı pīride teʾehhül eyleyüp Zevceleri ḥāmile olduḳda ahali-i İzniḳ beyninde gufte olup bu veled şeyḫden

24. **şeyḫüñ:**-*üñ*
Sayfa 53
Satır: **8**
Şeyh II Pir Hamdi Efendi.

şeʾāmetidür deyü remz itdiler ḥālbuki o kelāmuñ ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

25. **şeyḫle:**-*le*
Sayfa 70
Satır: **5**
Şeyh II Muhammed Efendi.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan ṭaşra çıḳup ābdest alup Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile ḳuʿūd eyledi

26. **şeyḫle:**-*le*
Sayfa 70
Satır: **6**
Şeyh II Muhammed Efendi.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan ṭaşra çıḳup ābdest alup Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile ḳuʿūd eyledi

<u>şeyḫ ʿabdülkādir efendi:</u>

1. **şeyḫ ʿabdülḳādir efendi:**
Sayfa 57
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
(öl.İznik, 1176/1762):Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir.Şehit Şeyh Abdullah Efendi'nin oğlu olan Abdulkadir Efendi'nin "Sırrî" mahlaslı Türkçe şiirleri yanında Farsça manzumeleri de vardır.Eserleri: Divan ve Devranname(Sırr-ı Deveran).

buḳʿa-i münīfede raḥmet-i Ḥaḳḳda ḳarīndür Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ ʿAbdülḳādir Efendi

<u>şeyḫ ʿabdullah efendi:</u>

1. **şeyḫ ʿabdullah efendi:**
Sayfa 62
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Kadirî-Eşrefî şeyhlerindendir. Şeyh Ahmet Efendi'nin oğludur.

Şeyḫ ʿAbdullah Efendi İbnüʾş Şeyḫ Ahmed Efendi bu Şeyḫ-i saʿādet-mend sālifüʾl-beyān-ı mezbūr Şeyḫ

<u>şeyḫ ʿabdullah efendinüñ:</u>

1. **şeyḫ ʿabdullah efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 58
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1147/1734): Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir.

biñ yüz yetmiş altı 1176 tārīḫinde ʿazm-i didār-ı Ḥudā eyleyüp pederleri Şeyḫ ʿAbdullah Efendinüñ

<u>şeyḫ ʿabdullah efendiye:</u>

1. **şeyḫ ʿabdullah efendiye:**-*(y)e*
Sayfa 63
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1147/1734): Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir.

vaḳtümüzdür Şeyḫ ʿAbdullah Efendiye daḫı fuḳarā
ile yetmiş biñ tevḥīde āġāz idüp temām olduḳda

<u>şeyḫ ʿabdullah efendiyi:</u>

1. **şeyḫ ʿabdullah efendiyi:**-*(y)i*
Sayfa 57
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1147/1734): Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir.

ahāliʾ-i İzniḳ Şeyḫ ʿAbdullah Efendiyi iḫtiyār
itmeleriyle nice sāl İzniḳde post-nişīn ve

2. **şeyḫ ʿabdullah efendiyi:**-*(y)i*
Sayfa 61
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1147/1734):

Eşref-i Sanî'nin Sayfa bir oğlu olan Abdullah Efendi uzun yıllar İznik'deki dergâhta hizmet verdikten sonra Hataboğlu adlı bir eşkıya tarafından şehid edilmiştir.

Efendiyi filān gün şehīd itdiler deyü Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretlerinüñ ʿAbdullahum seni

şeyḫ ʿabdullah rūmī:

1. **şeyḫ ʿabdullah rūmī:**
Sayfa 40
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Abdullah Rumi II Eşrefoğlu Rumi.

Dünyā ve ʿukbāda destgīr Ḥażreti pīr-i rūşen-zamīr Şeyḫ ʿAbdullah Rūmī eʾl-İzniḳī eʾl-Kādirī El-

şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm ḫażretleri:

1. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm ḫażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 44
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ʿāṣā- dārı Ḥabīb Dededen mervīdür ki Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Ḥażretleri Tirse nām yaylaḳda olan

şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī:

1. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī:**
Sayfa 45
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

muṣallāya geldüklerinde Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp tesbīh ve duʿādan

şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḫażretleri:

1. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḫażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 42
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Menḳıbe Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri mürīdliği ḥālinde her bār Sulṭān Eşref-zādeye ilḥāḥ

2. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḫażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 46
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Baʿdehu cumʿa güni olduḳda Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā cāmiʿe gitdiler ben daḫı

3. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḫażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 49
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli

değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

vālidüm Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri dār-ı beḳāya intiḳāl eyledüklerinden ṣoñra bir siyāh

<u>şeyḫ ʿabdürraḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:</u>

1. **şeyḫ ʿabdürraḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
   Sayfa 44
   Satır: **18**
   Kelime Tipi: **-**
   Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

ḫāk mezārdur Ḳuddis ellahü Sırrahuʾl-aʿlā
Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdürraḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ

2. **şeyḫ ʿabdurraḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
   Sayfa 67
   Satır: **27**
   Kelime Tipi: **-**
   Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Ḥażretlerinüñ maḫdūm-ı mükerremleri ʿumdetüʾl vāṣilīn zübdetüʾl-kāmīlin

<u>şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:</u>

1. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
   Sayfa 35
   Satır: **19**
   Kelime Tipi: **-**
   Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

kerīmeleri ve Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ zevceleri ve Şeyḫ Pīr Ḥamdi Efendinüñ vālideleri

2. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
   Sayfa 51
   Satır: **2**
   Kelime Tipi: **-**
   Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

saʿd aḫterlerinüñ <u>s</u>emere-i fuʾādı ve Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ veled-i pākize-i

3. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
   Sayfa 57
   Satır: **10**
   Kelime Tipi: **-**
   Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine

geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

şehīd eylemişdür Ḳabr-i şerīfleri Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfi ḳarşusında bir

şeyh ʿabduʾr-raḥīm tırsī türbesinde:

1. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsī türbesinde:**-*(n)de-si, -(n)de*
Sayfa 62
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Abdurrahman Tırsi türbesi.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī türbesinde zemīn-i raḥmet-i Ḫudāya ḳarīndür Eşrefī nām bir şāʿir bu tārīḫi

şeyh ʿabduʾr-raḥīm tırsīden:

1. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsīden:**-*den*
Sayfa 24
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

Ḥabīb Dede vasıṭasıyla zīb-i maḥāfil-i kürsī Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden naḳl buyurmışlar ki

şeyh ʿabduʾr-raḥīm tırsīye:

1. **şeyḫ ʿabduʾr-raḥīm tırsīye:**-*ye*
Sayfa 47
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Tasavvuf ehli ve şair. Doğum tarihi belli değildir.(öl. İznik, 926/1519): İznik'e bağlı Tirse köyünden olan Abdurrahim Tırsi, uzun yıllar Eşrefoğlu Rumi'nin yanında kalmış onun terbiyesi altında yetişmiştir. Eşrefoğlu Rumi'nin vefatından sonra onun yerine geçen Abdürrahim Tırsi, hocasının manevi işareti üzerine, kızı Züleyha Hatun ile evlenerek aynı zamanda mürşidinin damadı olmuştur.

nisvāna irişdüğümde beni Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīye ber-mūcib-i şerʿ-i şerīf ʿaḳd ü nikāḥ

şeyh aḥmed efendi:

1. **şeyḫ aḥmed efendi:**
Sayfa 61
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1106/1694): Hamdi-i Sânî'nin oğlu olan Ahmet Efendi irşad için izin ve icazet aldıktan sonra postnişin olmuş (şeyh makamına oturmuş) daha sonra da bir müddet Pazarköy'deki Eşrefî dergâhında hizmet vermiştir.

aldurdum didüği güni ḫaber virdiler Şeyḫ Aḥmed Efendi İbn Şeyḫ Ḥamdī-i Sānī Efendi bu Şeyḫ-i

şeyh aḥmed efendinüñ:

1. **şeyḫ aḥmed efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 62
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1106/1694): Hamdi-i Sânî'nin oğlu olan Ahmet Efendi irşad için izin ve icazet aldıktan sonra postnişin olmuş (şeyh makamına oturmuş) daha sonra da bir müddet Pazarköy'deki Eşrefî dergâhında hizmet vermiştir.

Aḥmed Efendinüñ şulbī oġullarıdur Pazar Köyünde kāʾin zāviyede ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl

şeyh ʿavnullah efendi:

1. **şeyḫ ʿavnullah efendi:**
Sayfa 63
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Avnullah Efendi (ö. 1155/1742) Avnullah Efendi, Eyüp Efendi Tekkesi'nin sekizinci postnişînidir. Tasavvufî eğitimine önce babası Şeyh Şerefeddin Efendi'nin yanında başlamış, babasının vefatı üzerine terbiyesini, Enîsü'lCenân müellifi Eşrefzâde Dergâhı şeyhi ve aynı zamanda amcası olan İzzeddin Efendi'nin yanında tamamlamıştır. Salı günleri zâviyesinde, Perşembe günleri de Ulucâmi'de vaaz veren Avnullah Efendi'nin son derece cömert, sedâsı ve

siması güzel, cezbedâr bir şeyh olduğu kaydedilmektedir. 3 Şevval 1155 (1 Aralık 1742) senesinde otuz beş yaşında iken vefat etmiş ve dergâhın hazîresine defnolunmuştur. Avnî mahlasıyla şiir yazmıştır.

mürtefiʿde medfūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ ʿAvnullah Efendi * Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendinüñ oğlıdur

<u>şeyh ʿavnullah efendinün:</u>

1. **şeyh ʿavnullah efendinün:**-*nün*
Sayfa 63
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Avnullah Efendi (ö. 1155/1742) Avnullah Efendi, Eyüp Efendi Tekkesi'nin sekizinci postnişînidir. Tasavvufî eğitimine önce babası Şeyh Şerefeddin Efendi'nin yanında başlamış, babasının vefatı üzerine terbiyesini, Enîsü'lCenân müellifi Eşrefzâde Dergâhı şeyhi ve aynı zamanda amcası olan İzzeddin Efendi'nin yanında tamamlamıştır. Salı günleri zâviyesinde, Perşembe günleri de Ulucâmi'de vaaz veren Avnullah Efendi'nin son derece cömert, sedâsı ve siması güzel, cezbedâr bir şeyh olduğu kaydedilmektedir. 3 Şevval 1155 (1 Aralık 1742) senesinde otuz beş yaşında iken vefat etmiş ve dergâhın hazîresine defnolunmuştur. Avnî mahlasıyla şiir yazmıştır.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

2. **şeyḫ ʿavnullah efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 64
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Avnullah Efendi (ö. 1155/1742) Avnullah Efendi, Eyüp Efendi Tekkesi'nin sekizinci postnişînidir. Tasavvufî eğitimine önce babası Şeyh Şerefeddin Efendi'nin yanında başlamış, babasının vefatı üzerine terbiyesini, Enîsü'lCenân müellifi Eşrefzâde Dergâhı şeyhi ve aynı zamanda amcası olan İzzeddin Efendi'nin yanında tamamlamıştır. Salı günleri zâviyesinde, Perşembe günleri de Ulucâmi'de vaaz veren Avnullah Efendi'nin son derece cömert, sedâsı ve siması güzel, cezbedâr bir şeyh olduğu kaydedilmektedir. 3 Şevval 1155 (1 Aralık 1742) senesinde otuz beş yaşında iken vefat etmiş ve dergâhın hazîresine defnolunmuştur. Avnî mahlasıyla şiir yazmıştır.

Şerafeʾd-din Efendinüñ ferzend-i ʿālīleridür ve Şeyḫ ʿAvnullah Efendinüñ birāderidür ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi

<u>şeyḫ efendi:</u>

1. **şeyḫ efendi:**
Sayfa 53
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Efendi II Hamdi Efendi.

imdi bize şikār nasīb olmadığı bu avda āhūya ne minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği söziñ

2. **şeyḫ efendi:**
Sayfa 59
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Efendi II Şerafeddin Efendi.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

<u>şeyḫ efendi ḥażretleri:</u>

1. **şeyḫ efendi ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 46
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Efendi Hazretleri II Abdürrahim Tırsi.

Şeyḫ Efendi Ḥażretleri ġāyet ḥaẓẓeyledi yörükler eytdiler ki nice ṭaʿāmdur bizüm andan ḫaberümüz

2. **şeyḫ efendi ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 51
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Efendi Hazret II Pir Hamdi Efendi.

tamāmüʾl-ḫāṭıra meğer Şeyḫ Efendi Ḥażretleri daḫı hālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında olan zeytūn

3. **şeyḫ efendi ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 11
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Efendi Hazret II Şeyh Hüseyin Hamavi.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ Şeyḫ Efendi Ḥażretleri bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām daḫı bī-nihāye ve dest

<u>şeyḫ efendi ḥażretlerinüñ:</u>

1. **şeyḫ efendi ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -nüñ*
Sayfa 51
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Efendi Hazret II Pir Hamdi Efendi.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi Ḥażretlerinüñ kerāmeti var ise bize bir miḳdār şeker bulsun dir Baʿdehu

<u>şeyḫ eşref-i sānī efendinüñ:</u>

1. **şeyḫ eşref-i <u>s</u>ānī efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 62
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1109/1697): Lütfullah Efendi'nin oğlu olan Eşref-î Sanî ve oğullarının Eşrefiyye kültüründe önemli bir yerleri vardır. Oğullarından İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî dergâhında Sayfa oğlu Şerafeddin Efendi Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde bir Sayfa oğlu Muhyiddin Efendi ise Küçükkumla'daki dergâhtaki irşad görevini sürdürmüşlerdir.

daḫı Şeyḫ Lüṭfullah Efendinüñ ferzend-i bīmānendidür ve Şeyḫ Eşref-i <u>S</u>ānī Efendinüñ

<u>şeyh habib efendi:</u>

1. **şeyh habib efendi:**
Sayfa 63
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Habib Efendi (ö. 1218/1803) Eyüb Efendi Tekkesi şeyhi Avnullah Efendi'nin oğludur. Tasavvufî terbiyesini adı geçen tekkede postnişîn ve aynı zamanda amcası olan Fahreddin Efendi'nin gözetiminde tamamladı. İcâzetinin ardından babasının ölümüyle önce onun yerine Eyüb Efendi Tekkesi'nin dokuzuncu şeyhi olarak meşîhatı üstlenmişse de, bir yıl sonra Eşrefzâde Tekkesi şeyhi Necmeddin Efendi'nin bilâ-veled vefâtı nedeniyle Eşrefîlerin âsitânesi konumundaki bu tekkeye şeyh olmuştur. İrşâd faaliyetlerini sadece kendi tekkesiyle sınırlı tutmayan Habib Efendi'nin bu yönü vefeyâtnâmelerde şöyle dile gitirilmektedir: "Sâhib-i vecd ü hâl, âşık-ı Zülcelâl, ehl-i kemâl bir şeyh-i nâdiri'lemsâl olup gerek kendi dergâhında ve gerekse sâir tekâyâda mevcûdiyeti cümle dervişâna neşe bahş olmakla aşk u şevkle halâ-vetli zikirler olurmuş."23 1218/1803 tarihinde vefat eden Habib Efendi, Eyüb Efendi Tekkesi'nde babasının kabrinin yakınına defnolunmuştur.

*Menkūl Bu Şeyh ʿAvnullah Efendinün bir evlādı olup ismi Şeyh Habib Efendi Anlar dahi bir sene mikdar Burusadaki dergāhda post-nişīn olup 1228

<u>şeyh ḥamdi aḥmed efendiye:</u>

1. **şeyḫ ḥamdi aḥmed efendiye:**-*(y)e*
Sayfa 68
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hamdi Ahmed Efendi II Kâdirî tarikatı şeyhlerindendir.

ve inḳıṭāʿa māʾil olup ṭarīḳat-ı ʿāliyye-i Ḳādiriyyeden Şeyḫ Ḥamdi Aḥmed Efendiye seccādeyi

<u>şeyḫ ḥamdī efendi ḥażretleri:</u>

1. **şeyḫ ḥamdī efendi ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 52
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Ḥamdī Efendi Ḥażretleri bir gün Kilise Dağı ṭarafına teferrüce teşrīf itmişler meğer geyik

<u>şeyḫ ḥamdī efendiden:</u>

1. **şeyḫ ḥamdī efendiden:**-*den*
Sayfa 68
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefî tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefî kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

<u>şeyḫ ḥamdī-i sānī efendi:</u>

1. **şeyḫ ḥamdī-i <u>s</u>ānī efendi:**
Sayfa 55
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1069-1658): Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sânî'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makāmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

birāderleridür Şeyḫ Ḥamdī-i <u>S</u>ānī Efendi intiḳāl buyurduḳlarunda yerine ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i

<u>şeyḫ ḥamdī-i sānī efendinüñ:</u>

1. **şeyḫ ḥamdī-i <u>s</u>ānī efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 55
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1069-1658): Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sânî'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makāmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

<u>S</u>ānī Efendinüñ intiḳāline tārīḫ didi Fürūşī Ḥażreti Şeyḫüñ naḳline tārīḫ Sırr-ı Ḫudādur sene 1069

2. **şeyḫ ḥamdī-i <u>s</u>ānī efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 55
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1069-1658): Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sânî'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makāmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Lüṭfullah Efendi ibnüʾş-Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendi Şeyḫ Ḥamdī-i <u>S</u>ānī Efendinüñ

3. **şeyḫ ḥamdī-i <u>s</u>ānī efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 61
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1069-1658): Sır Ali Efendi'nin oğlu olan Hamdi-i Sânî'de İznik Eşrefî dergâhında postnişin (şeyh makāmına geçen kimse) olarak hizmet veren sufilerden biridir.

ʿālī-ḳadr Şeyḫ Ḥamdī-i <u>S</u>ānī Efendinüñ

<u>şeyh ḥażretleri:</u>

1. **şeyḫ ḥażretleri:**-*leri*
Sayfa 18
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hazretleri II Hüseyin Hamavi.

ne ʿaceb naẓar buyurduñuz Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki bir baḥr-i muḥīd imiş her nem var

2. **şeyḫ ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 52
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh hazret II Hamdi Efendi.

Ḥażretleri bizümledür Eʾl-ḳışṣa yaylaḳdan ḳalḳup Kilise Dağı dāmeninde Oda nām pınar

3. **şeyh hazretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 59
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hazret II Şerafeddin Efendi.

nām kimesneye gel bizümle bile bu sene hacca git deyü ibrām itdüklerinde mezbūr, imtina eyleyüp merhūm Şeyh Hazretleri buyurmuşlar ʿākıbet beni

4. **şeyḫ ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 16
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Hüseyin Hamavi II Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Sulṭānum bunda şu yoḳdur
Hengām-ı s̲alavātda
meżāyıḳa çekilür Şeyḫ
Ḥażretleri kelāmların işġā

5. **şeyḫ ḥażretleri:***-ler, -i-leri*
Sayfa 16
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Hüseyin Hamavi II Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

güz̲ār iderler ʿāḳıbetüʾl-emir
şusuz gelürler Şeyḫ
Ḥażretleri buyururlar ki
Rūmī gerçi misafiri

6. **şeyḫ ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 46
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hazret II Abdurrahim Tırsi.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretlerinüñ ḳarşısında
ḳāimen durdılar ve Şeyḫ
Ḥażretleri aşlā bunlaruñla

7. **şeyḫ ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 46
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Hazret II Abdurrahim Tırsi.

yoḳdur deyü mükāleme
es̲nāsında Şeyḫ Ḥażretleri
bendelerine nidā idüp
buyurdular ki Ḥabīb Dede ol

<u>şeyḫ ḥüseyin:</u>

1. **şeyḫ ḥüseyin:**
Sayfa 9
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden
gelmişler ekābir ve
aʿyān vilāyet-i Ḥamāda saġīr
ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

2. **şeyḫ ḥüseyin:**
Sayfa 11
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

toz̲uyla ḫalvetḫāneye dāḫil
olurlar Şeyḫ Ḥüseyin
daḫı Eşref-zādenüñ ḥaliyle
ve kerīmesini kendi

<u>şeyḫ ḥüseyin efendi ḥażretlerine:</u>

1. **şeyḫ ḥüseyin efendi ḥażretlerine:***-ler, -i, -(n)e-ler, -i, -n, -e*
Sayfa 10
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerine
nūr-ı velāyetle
maʿlūm olup biʾz̲-z̲āt
kendüleri ḫānḳāh ḳapusından

<u>şeyḫ ḥüseyin efendi ḥażretlerini:</u>

1. **şeyḫ ḥüseyin efendi ḥażretlerini:***-ler, -i, -(n)i-leri, -(n)i*
Sayfa 9
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Efendi Ḥażretlerini istiḳbāle
varurlar Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri
buyururlar ki bize

<u>şeyḫ ḥüseyin ḥamāvī ḥażretleri:</u>

1. **şeyḫ ḥüseyin ḥamāvī ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 9
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Eşref- zāde Efendi Ḥamāya
dāḫil olacaġı gün Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri
daḫı Ḥacc-ı şerīfde imişler

2. **şeyḫ ḥüseyin ḥamāvī ḥażretleri:***-ler, -i-leri*
Sayfa 9
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Efendi Ḥażretlerini istiḳbāle
varurlar Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri
buyururlar ki bize

3. **şeyḫ ḥüseyin ḥamāvī ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 15
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i
Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

gice dimeğe işāret ola imdi Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri dü-pādişāh-ı der yek iḳlīm nemīkuned

4. **şeyḫ ḥüseyin ḥamāvī ḥażretleri:**-*leri*
Sayfa 18
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i
Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı elḥamdülillah deyüp el ḳaldurup duʿā iderler ve ḫānḳāh-ı saʿādetlerine

<u>şeyh ḥüseyin ḥamāvī ḥażretlerinden:</u>

1. **şeyḫ ḥüseyin ḥamāvī ḥażretlerinden:**-*ler, -i, -n, -den*
Sayfa 19
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i
Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

nirān Menḳıbe Ḥażreti Eşref-zāde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinden gelüp İzniḳe teşrīf

<u>şeyh ḥüseyin ḥamāvī ḥażretlerinüñ:</u>

1. **şeyḫ ḥüseyin ḥamāvī ḥażretlerinüñ:**-*leri, -nüñ*
Sayfa 18
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i
Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Ḥażretleri ol maḥalde Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinüñ ḳadem-i saʿādet-tevʾemlerine yüz

2. **şeyḫ ḥüseyin ḥamāvī ḥażretlerinüñ:**-*leri, -nüñ*
Sayfa 18
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i
Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinüñ

<u>şeyh ḥüseyin ḥażretleri:</u>

1. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 11
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i
Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

bu kelām cārī olduġı eclden teberrük ḳaṣd eylemişler çünki Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri kāġıda

2. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 12
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i
Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki var imdi hücrenüñ bābını kilitleyüp miftāḥını

3. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 13
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i
Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

dīvāre ittikā itdiler ise ʿalā ḥālihi turur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri Eşrefzādenüñ yanlarına varup

4. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 14
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i
Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

maḳṣūda gelelüm çün Eşref-zāde Efendiyi ol gün ḫalvetḫāneden çıḳup Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri daḫı

5. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*

Sayfa 14
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

tepesinde bir pul vardur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī yine Ḥācī Bayrām

6. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 15
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

ardlarından ādem irsāl idüp gerüye çevirdiler anlardur geldiler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

7. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 15
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

İnşāallah yarın git anlar daḫı ḳalur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri teferrüc tedārikin

8. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 16
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

getürmek emr iderler Fuḳarā dirler ki Sulṭānum bunda ṣu yoḳdur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

9. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*ler, -i-leri*
Sayfa 17
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

mervīdür ki ol zamān nevbahār imiş Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki dervīşler bize bir

10. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*leri*
Sayfa 18
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

eyle Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭaʿāten deyüp müfāraḳat iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

11. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretleri:**-*leri*
Sayfa 18
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

sürüp vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri pend ü naṣīhat idüp buyururlar ki Rūmī

<u>şeyḫ ḥüseyin ḥażretlerine:</u>

1. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretlerine:**-*ler, -i, -(n)e-ler, -i, -n, -e*
Sayfa 12
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

itdi aṣla ḥareket itmez Dervīş gelüp Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine eydür Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

2. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretlerine:**-*ler, -i, -(n)e-ler, -i, -n, -e*
Sayfa 12
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

getür dervīş daḫı varup ḥücreyi kilitleyüp miftāḥını Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine getürürler

<u>şeyḫ ḥüseyin ḥażretlerinüñ:</u>

1. **şeyḫ ḥüseyin ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 10
Satır: **16**

Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

şoñra eyyüşeyẖ'ün varaḳ Yā Rūmī kelāmı Şeyẖ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ lisānlarından sütūde ider

2. **şeyẖ ḥüseyin ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -n, -ü, -ñ-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 11
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

idi Sulṭān Eşref-zāde daḫı Şeyẖ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ telḳīnleri ile ẕikr-i Ḫudāya meşġūl

3. **şeyẖ ḥüseyin ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -n, -üñ-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 11
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Abdülkâdir-i Geylânî'nin dördüncü kuşak torunlarındandır. Eşrefoğlu Rumi'nin mürşididir.

bu derde deyü huẓūr-ı ḳalblerini perişān ider Ḥaḳḳ Teʿālānuñʿināyeti ve Şeyẖ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ

şeyẖ ʿizzeʾd-din efendi:

1. **şeyẖ ʿizzeʾd-din efendi:**
Sayfa 60
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İst., 1153/1740): Eşrefî Sânî'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufîdir.

oldum Şeyẖ ʿİzzeʾd-din Efendi İbn Şeyẖ Eşref-i Sānī Ḳuddise Sırruhu bu Şeyẖ-i saʿādet-meşāb ü

şeyẖ ʿizzeʾd-din efendi ḥażretleri:

1. **şeyẖ ʿizzeʾd-din efendi ḥażretleri:***-ler, -i*
Sayfa 61
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İst., 1153/1740): Eşrefî Sânî'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufîdir.

Şeyẖ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretleri ṭaʿām iderken ʿAbdullahum seni aldurdum deyü buyurmışlar

şeyẖ ʿizzeʾd-din efendi ḥażretlerinüñ:

1. **şeyẖ ʿizzeʾd-din efendi ḥażretlerinüñ:***-ler, -i, -nüñ*
Sayfa 61
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İst., 1153/1740): Eşrefî Sânî'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufîdir.

Efendiyi filān gün şehīd itdiler deyü Şeyẖ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretlerinüñ ʿAbdullahum seni

şeyẖ ʿizzeʾd-din efendiden:

1. **şeyẖ ʿizzeʾd-din efendiden:***-den*
Sayfa 63
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İst., 1153/1740): Eşrefî Sânî'nin oğludur. On ciltlik "Enisu'l-Cinan" adlı Arapça tefsir ile meşhur olan İzzeddin Efendi Bursa İncirli Eşrefî Dergâhı'nı maddi-manevi açıdan geliştiren bir sufîdir.

ṭarīḳat-ıʿāliyeyi ʿammīleri Şeyẖ ʿİzzeʾd-din Efendiden görüp ve anlardan mücāz ü müstaẖlef

şeyh lütfullah efendinüñ:

1. **şeyẖ lüṭfullah efendinüñ:***-nüñ*
Sayfa 56
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1104/1692): Sır Ali Efendi'nin Sayfa bir oğlu ve Hamdi-i Sânî'nin kardeşidir.Lütfullah Efendi de babasının yanında gönül terbiyesini tamamlamış olan bir Eşrefî dervişidir.

İbnüʾş-Şeyẖ Lüṭfullah Efendi Ḳuddise Sırruhu bu Şeyẖ ẕü-saʿādet Şeyẖ Lüṭfullah Efendinüñ

2. **şeyḫ lüṭfullah efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 62
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1104/1692): Sır Ali Efendi'nin Sayfa bir oğlu ve Hamdi-i Sânî'nin kardeşidir.Lütfullah Efendi de babasının yanında gönül terbiyesini tamamlamış olan bir Eşrefî dervişidir.

daḫı Şeyḫ Lüṭfullah Efendinüñ ferzend-i bīmānendidür ve Şeyḫ Eşref-i Sānī Efendinüñ

şeyh meḥmed efendiden:

1. **şeyḫ meḥmed efendiden:**-*den*
Sayfa 70
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Muhammed (Mehmed) Efendi (ö. 1060/1650) Doğum yeri Bursa'da ilk tahsilinin ardından İznik Eşrefî Âsitânesi şeyhi Sır Ali Efendi'ye intisap ederek tasavvufî terbiyesini tamamladı. İcâzetinin ardından şeyhinin hem damadı, hem de halîfesi olarak irşâd maksadıyla Bursa'ya gönderildi ve İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî Tekkesi'ni tamir edip genişleterek meşîhat makâmına oturdu. 1060/1650 tarihinde vefat eden Mehmed Efendi tekkenin haziresine defnolunmuştur.

Efendi Ḥażretlerinüñ dāmādı ẕikri sebḳat iden
Şeyḫ Meḥmed Efendiden ictilāb-ı envār-ı ṭarīḳat

şeyh muḥammed:

1. **şeyḫ muḥammed:**
Sayfa 70
Satır: **31**
Kelime Tipi: **-**
Muhammed (Mehmed) Efendi (ö. 1060/1650) Doğum yeri Bursa'da ilk tahsilinin ardından İznik Eşrefî Âsitânesi şeyhi Sır Ali Efendi'ye intisap ederek tasavvufî terbiyesini tamamladı. İcâzetinin ardından şeyhinin hem damadı, hem de halîfesi olarak irşâd maksadıyla Bursa'ya gönderildi ve İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî Tekkesi'ni tamir edip genişleterek meşîhat makâmına oturdu. 1060/1650 tarihinde vefat eden Mehmed Efendi tekkenin haziresine defnolunmuştur.

Şeyḫ Muḥammed cemʿ idüp özüñ perīşān itmesün Kesret-i aʿdāda baḳma bir
baḳup bir dāne ol

şeyh muḥammed efendi:

1. **şeyḫ muḥammed efendi:**
Sayfa 69
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Muhammed Efendi II (öl. İznik,1060)Eşrefî şeyhi Sırrı Ali Efendi'nin talebesi ve damadıdır.Sırrı Ali Efendi, Bursa'daki İncirlice Mahallesi'ndeki Eşrefiye zaviyesine onu haife tayin etmiştir.Şeyh Muhammed Efendi 1060 tarihinde Bursa'da vefat etmiştir.

Şeyḫ Muḥammed Efendi muḳaddemen bir münāsebet ile İzniḳe gelüp Baʿdehu Eşref-zāde

şeyh muḥammed efendi ibn ḫalīl:

1. **şeyḫ muḥammed efendi ibn ḫalīl:**
Sayfa 66
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Halil oğlu Şeyh Muhammed Efendi.

ḥesābını kātipler ḳaleme almaḳ mümkün olmaz Şeyḫ Muḥammed Efendi İbn Ḫalīl babalaru

şeyh muḥammed efendiye:

1. **şeyḫ muḥammed efendiye:**-*(y)e*
Sayfa 69
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Muhammed Efendi II (öl. İznik,1060)Eşrefî şeyhi Sırrı Ali Efendi'nin talebesi ve damadıdır.Sırrı Ali Efendi, Bursa'daki İncirlice Mahallesi'ndeki Eşrefiye zaviyesine onu haife tayin etmiştir.Şeyh Muhammed Efendi 1060 tarihinde Bursa'da vefat etmiştir.

seccāde-nişīn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuḳarāyıla Şeyḫ Muḥammed Efendiye göndermişler

2. **şeyḫ muḥammed efendiye:**-*(y)e*
Sayfa 71
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Muhammed (Mehmed)

Efendi (ö. 1060/1650) Doğum yeri Bursa'da ilk tahsilinin ardından İznik Eşrefî Âsitânesi şeyhi Sır Ali Efendi'ye intisap ederek tasavvufî terbiyesini tamamladı. İcâzetinin ardından şeyhinin hem damadı, hem de halîfesi olarak irşâd maksadıyla Bursa'ya gönderildi ve İncirli Mahallesi'ndeki Eşrefî Tekkesi'ni tamir edip genişleterek meşîhat makâmına oturdu. 1060/1650 tarihinde vefat eden Mehmed Efendi tekkenin haziresine defnolunmuştur.

ve ʿazīzleri Şeyḫ Muḥammed Efendiye maḳrūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Eʾş-Şeyḫ Musā Efendi eʾl

<u>şeyḫ muḥyiʾd-din efendi:</u>

1. **şeyḫ muḥyiʾd-din efendi:**
   Sayfa 56
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   (öl. 1142/1730) Eşrefi Sani'nin oğludur. Küçükkumlu'daki Eşrefî dergâhında irşad görevini sürdürmüştür.

şerīflerindedür bu Şeyḫ-i ʿālīḳadriñ dört evlād-ı zükūrı olup biri Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi biri

2. **şeyḫ muḥyiʾd-din efendi:**
   Sayfa 58
   Satır: **4**
   Kelime Tipi: **-**
   (öl. 1142/1730) Eşrefî Sani'nin oğludur. Küçükkumlu'daki Eşrefî dergâhında irşad görevini sürdürmüştür.

medfūn olduḳları buḳʿa-i münīfede medfūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi

<u>şeyḫ muṣliḥiʾd-din efendi:</u>

1. **şeyḫ muṣliḥiʾd-din efendi:**
   Sayfa 51
   Satır: **5**
   Kelime Tipi: **-**
   Mudurnulu olan Muṣliḥiʾd-din Efendi (Eşrefoğlu Rumi'nin damadı ve halifesi olan) Abdurrahim Tirsi'nin halifesidir.Bir taraftan dergâhın hizmetlerini yürütürken Sayfa taraftan da Tırsi'nin oğlu Hamdi efendinin yetişmesine gayret etmiştir. Hamdi Efendi çok küçük yaşta olduğu için , vasiyeti gereğince Muslihuddin Efendi şeyhinin yerine geçmiştir. Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

olduḳda Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Efendi intiḳālinden ṣoñra ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefīyede nice zamān

<u>şeyḫ olup:</u>

1. **şeyḫ olup:***-up*
   Sayfa 55
   Satır: **7**
   Kelime Tipi: **-**
   Şeyh olmak.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice māh u sāl riyāżāt ve mücāhedāt iştiġāl üzere iken

<u>şeyḫ pīr ḥamdī efendi:</u>

1. **şeyḫ pīr ḥamdī efendi:**
   Sayfa 23
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

ʿĀzizüm Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi rivāyet ider ki cedd-i aʿlām Sulṭān Eşref-i Rūmī Ḥażretleri

2. **şeyḫ pīr ḥamdī efendi:**
   Sayfa 51
   Satır: **11**
   Kelime Tipi: **-**
   Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendi ibniʾṣ-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri bir gün bu boyalıca nām ḳaryeden

<u>şeyḫ pīr ḥamdi efendinüñ:</u>

1. **şeyḫ pīr ḥamdi efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 35
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Abdurrahim Tirsi'nin oğludur.Kadiri-Eşrefi tarikatının şeyhlerindendir. (öl.İznik, 1012/1603):Hamdi Efendi döneminde Eşrefi kültürü Bursa bölgesinde yayılmaya başlamıştır.Oğullarından Şeyh Abdulmümin ve Şeyh Lutfi Efendi'yi Lefke'de görevlendirmiştir.Üçüncü oğlu ise Sır Ali Sultandır.

kerīmeleri ve Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ zevceleri ve Şeyḫ Pīr Ḥamdi Efendinüñ vālideleri

şeyḫ receb efendi:

1. **şeyḫ receb efendi:**
Sayfa 70
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Mahmut Eşrefi oğlu Şeyh Recep Efendi II Gemlik Küçükkumla'da dünyaya gelen Receb Efendi, medrese tahsili esnasında tasavvufa meyli sebebiyle tahsilini bırakarak Sırrî Ali Efendi'nin damadı ve halifesi Şeyh Muhammed Efendi'ye intisap etti ve seyr ü sülûkunu tamamlayarak icâzet aldı. Şeyhinin vefatından sonra yerine postnişin olarak Eşrefzâde tekkesinde mi, yoksa Küçükkumla'da muhtemelen şeyhi Muhammed Efendi tarafından kurulan Eşrefi zâviyesinde mi irşâd faaliyetinde bulunduğu kayıtlı değildir.Bursa Ulucami'de vaizlik yaptığı da belirtilen Receb Efendi 1068/1658'de vefat etmiş ve Eşrefzâde Tekkesi'nin haziresinde şeyhinin yanına defnolunmuştur.

Efendi dinmekle meşhūr idi ʿUlema-iʿaṣrından aḫẕ-ı ʿulūm itdükden ṣoñra mülāzım u müderris

şeyḫ ṣāliḥ efendi:

1. **şeyḫ ṣāliḥ efendi:**
Sayfa 57
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Kadiri-Eşrefi şeyhlerindendir. Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğludur.

Efendi ile emr-i Şeyḫūḫiyetde beynlerinde münāzāʿāt-ı keşīre vāḳiʿ olmışdur Āḫḫirüʾl-emr

2. **şeyḫ ṣāliḥ efendi:**
Sayfa 63
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Kadiri-Eşrefi şeyhlerindendir. Şeyh Lütfullah Efendi'nin oğludur.

itseler red buyururlar imiş menḳūldür ki Şeyḫ Ṣāliḥ Efendi ġāyet ḫasta olup ʿAbdullah Efendiye

şeyḫ şerafeʾd-din efendi:

1. **şeyḫ şerafeʾd-din efendi:**
Sayfa 58
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1146/1733): Eşrefi Sânî'nin oğludur.Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi * İbnüʾṣ-Şeyḫ Eşref-i Ṣānī Ḳuddise Sırruhu ṭarīḳ-ı ʿaliyyeyi pederlerinden

2. **şeyḫ şerafeʾd-din efendi:**
Sayfa 58
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1146/1733): Eşrefi Sânî'nin oğludur.Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

otuz yedi 1137 tārīḫinde aṣḥāb-ı ḫayrātdan baʿżılar zāviye-i merḳūmeyi Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi

şeyḫ şerafeʾd-din efendi hazretlerinün:

1. **şeyḫ şerafeʾd-din efendi hazretlerinün:**-*ler, -i, -nün*
Sayfa 59
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Öl. İznik, 1146/1733): Eşrefi Sânî'nin oğludur.Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

şeyḫ şerafeʾd-din efendinüñ:

1. **şeyḫ şerafeʾd-din efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 63
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Kadiriye tarikatı

şeyhlerinden Şeyh Eşref Sânî'nin Sayfa oğludur.

mürtefiʿde medfūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Şeyḫ ʿAvnullah Efendi * Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendinüñ oğlıdur

2. **şeyḫ şerafeʾd-din efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 64
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1146/1733): Eşrefî Sânî'nin oğludur.Bursa Eyyub Efendi zaviyesinde irşad görevini sürdürmüştür.

Şerafeʾd-din Efendinüñ ferzend-i ʿālīleridür ve Şeyḫ ʿAvnullah Efendinüñ birāderidür ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi

<u>şeyh sinān dede ḥażretleri:</u>

1. **şeyḫ sinān dede ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 65
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Bursalı derviştir. Yusuf Mısri olarak tanınmaktadır. Eşrefiye tarikatına girdi. Bursa'da Karagüllü (İncirli yakınlarında) Ferhadiye Medresesi'nde ders vermiştir. Selimzade Camii civarında Karagüllü mevkiinde bulunan Ferhadiye Medresesi'nda danişmend olmuştur. İznik'te Eşrefzade'nin halifesi ve damadı Abdurrahim Tırsi Efendi'ye hizmet etti. İznik'te yaşamını yitirmiştir. Gömütü, bu caminin bahçesindedir. Ayrıca Söz konusu Medrese civarında Sinan Dede adına bir mezar vardır ki, bu yenilenmiştir. Burada kimin yattığı bilinmez.

Raḥmullahi ʿaleyhi ve ʿalā eslāfihi Menḳıbe Şeyḫ Sinān Dede Ḥażretleri Şeyḫi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīnüñ

<u>şeyḫ sırrī ʿali efendi:</u>

1. **şeyḫ sırrī ʿali efendi:**
Sayfa 54
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

Baʿdehu Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi āsitāne-i cedīde-i Eşrefîyede terbiye-i sellāk ve irşād-ı ṭüllāb üzere

2. **şeyḫ sırrī ʿali efendi:**
Sayfa 55
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi dār-ı beḳāya intiḳālinden ṣoñra ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i

<u>şeyḫ sırrī ʿali efendi ḥażretleri:</u>

1. **şeyḫ sırrī ʿali efendi ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 69
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefî'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

ve inābet ve aḫẕ-i iẕn-i icāzet eyledükden ṣoñra Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi Ḥażretleri kerīmeʾ-i

<u>şeyḫ sırrī ʿali efendi ḥażretlerinüñ:</u>

1. **şeyḫ sırrī ʿali efendi ḥażretlerinüñ:**-*ler, -i, -nüñ*
Sayfa 70
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefi'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

Efendi Ḥażretlerinüñ dāmādı
ẕikri sebḳat iden
Şeyḫ Meḥmed Efendiden
ictilāb-ı envār-ı ṭarīḳat

<u>şeyh sırrī ʿali efendiden:</u>

1. **şeyḫ sırrī ʿali efendiden:**-*den*
Sayfa 55
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefi'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

Efendiden görüp müstaḫlef
olmışlardur Baʿdehu
biñ yüz dört Ramażan-ı
şerīfinüñ onuncı güni

<u>şeyḫ sırrī ʿalī efendinüñ:</u>

1. **şeyḫ sırrī ʿalī efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 55
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
(öl. İznik, 1046/1636):Hamdi Efendi'nin oğlu ve Abdurrahim Tirsi hazretlerinin torunlarındandır. Babasının yanında tasavvufî terbiyesini tamamlayan Sır Ali Efendi, Tasdıku'l-Uşşak adlı tasavvufî eserinin yanında Eşrefi'lerde yaygın olan "şair" olma özelliğine de sahiptir.Türbesi Bolu – Mudurnu'da Kanuni Sultan Süleyman camii karşısındaki Abdurrahim Tirsi hazretlerinin yanındadır.

Eʾl-ʿazīz-i tevşīḫ ṣāḥib-i
veḳār ve kāmilüʾl-ʿıyār
Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendinüñ
ferzend-i dil-

<u>şeyh-i ʿālī-ḳadr:</u>

1. **şeyḫ-i ʿālī-ḳadr:**
Sayfa 61
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Yüce, değerli şeyh.

ʿālī-ḳadr Şeyḫ Ḥamdī-i <u>S</u>ānī
Efendinüñ

2. **şeyḫ-i ʿālī-ḳadr:**
Sayfa 62
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yüce, değerli şeyh.

Raḥmetullahiʿaleyh Eş-Şeyḫ
Ṣāliḥ Efendi
İbnüʾş-Şeyḫ Lüṭfullah Efendi
bu Şeyḫ-i ʿālī-ḳadr

<u>şeyh-i ʿālīḳadriñ:</u>

1. **şeyḫ-i ʿālīḳadriñ:**-*iñ*
Sayfa 56
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Yüce, değerli şeyh.

şerīflerindedür bu Şeyḫ-i
ʿālīḳadriñ dört evlād-ı
zükūrı olup biri Şeyḫ
Muḥyiʾd-din Efendi biri

<u>şeyḫ-i celilüʾl-miḳdār:</u>

1. **şeyḫ-i celilüʾl-miḳdār:**
Sayfa 53
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Kıymeti çok büyük şeyh.

ʿaleyh Ḥażreti Şeyḫ Sırrī
ʿAli Efendi Ḳuddise
Sırruhu bu Şeyḫ-i celilüʾl-
miḳdār ve ke<u>ş</u>īrüʾl-iʿtibār

<u>şeyh-i kāmil:</u>

1. **şeyḫ-i kāmil:**
Sayfa 14
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Mükemmel şeyh, seyr ü sülükünü tamamlamış şeyh.

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve
mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām
Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

şeyḫ-i merḳūm:

1. **şeyḫ-i merḳūm:**
Sayfa 68
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Adı geçen şeyh (Şeyh Muhammed Efendi).

riyāżet itdükden ṣoñra irşāda icāzet virüp Burusaya istiḫlāf buyurmışlardur Şeyḫ-i merḳūm daḫı inzivā

şeyḫ-i mezbūr:

1. **şeyḫ-i mezbūr:**
Sayfa 57
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Adı geçen şeyh.

Mā ṣāḫ-ı dıraḫtīm pür-ez mīveʾ-i tevḥīd Her reh-güẕerī senk zened ʿār ne-dārim Şeyḫ-i mezbūr

2. **şeyḫ-i mezbūr:**
Sayfa 59
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Adı geçen şeyh.

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve kerem ile meşhūrdur ve kerāmāt-ıʿaliyye ile muʿteḳid-i

3. **şeyḫ-i mezbūr:**
Sayfa 61
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Adı geçen şeyh.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün İstanbula gidüp orada ḫasta sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre yār oldı Şeyḫ-i

4. **şeyḫ-i mezbūr:**
Sayfa 64
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Adı geçen şeyh.

çalınuben göçdi ʿAvnullah 1155 Şeyḫ-i mezbūr her dürlü ikmālātı cāmiʿ olup ḫaṭṭ-ı sülüsde ḫaṭṭāṭ

5. **şeyḫ-i mezbūr:**
Sayfa 64
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Adı geçen şeyh.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr ʿilm ü fażlla meşhūr ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

6. **şeyḫ-i mezbūr:**
Sayfa 61
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen şeyh.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün İstanbula gidüp orada ḫasta sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre yār oldı Şeyḫ-i

şeyḫ-i mezbūruñ:

1. **şeyḫ-i mezbūruñ:***-uñ*
Sayfa 56
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Adı geçen şeyh.

Efendiye ḳarīndür Şeyḫ-i mezbūruñ ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-ı muʿteberesi

şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ:

1. **şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ:**
Sayfa 69
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Adı geçen şeyh. II Şeyh Muhammed Efendi.

ider ki bir gün Şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde ḥāżır idüm Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede

şeyḫ-i rūz-ı bihān baḳlī:

1. **şeyḫ-i rūẕ-ı bihān baḳlī:**
Sayfa 3
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Ebu Muhammed Sadrüddin Ruzbihan b. Ebi Nasr el-Baklî (ö. 606 / 1209) II İranlı meşhur sufi, alim ve şair. Asıl adı Rüzbihan , en meşhur lakabı ise Sadreddin'dir. Babasının sebzeci olmasından ve kendisinin de gençliğinde bu işle uğraşmasından dolayı el-Baklî nisbesiyle tanınmıştır. Ayrıca şathiyeleriyle ünlü olduğundan Şeyh-i Sattah diye de anılır.

veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūẕ-ı bihān Baḳlī Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü ve bil-vālideynden murād meşāyiḫ-i

şeyḫ-i saʿādet-baḫşları:

1. **şeyḫ-i saʿādet-baḫşları:***-lar, -ı*
Sayfa 34
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Mutluluk veren şeyh.

şehr-i Ḥamāda Şeyḫ-i saʿādet-baḫşları eʾş-Şeyḫ Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerinüñ üzerlerine ġayret

şeyh-i saʿādet-mend:

1. **şeyḫ-i saʿādet-mend:**
Sayfa 62
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Mutlu, bahtiyar şeyh.

Şeyḫ ʿAbdullah Efendi İbnüʾş Şeyḫ Ahmed Efendi bu Şeyḫ-i saʿādet-mend sālifüʾl-beyān-ı mezbūr Şeyḫ

şeyh-i saʿādet-mesāb ü fażīlet-nişāb:

1. **şeyḫ-i saʿādet-meşāb ü fażīlet-nişāb:**
Sayfa 60
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Meziyetli kıvama getiren ve saadet menziline ulaştıran şeyh.

fażīlet-nişāb daḫı ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında Burusada

şeyḫ-i sütūde-i eṭvār:

1. **şeyḫ-i sütūde-i eṭvār:**
Sayfa 56
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Övülüp medhedilmeğe değer şeyh.

Şeyḫ-i sütūde-i eṭvār Ḥażreti Şeyḫ Eşref-i Ṣānī Efendinüñ ferzendidür ṭarīḳat-ı ʿaliyeyi

şeyḫüm ḳızı:

1. **şeyḫüm ḳızı:**-*ı*
Sayfa 48
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Şeyhimin kızı.

olmasın ricā idermişüñüz buyurdılar ki şeyḫüm ḳızı Sulṭān Ḳorḳuddan evlād gelmez Āl-i

şeyṭan:

1. **şeyṭan:**
Sayfa 23
Satır: **21**
İblis. İnsanları günaha sevk eden ve dinden çıkarmaya çalışan isyankar mahluk. Şeytan.

şalıvirür suʾal itmişler ki şeyṭan idüğün neden bildüñüz cümle muḥarremātı saña ḥelāl itdüm

şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne:

1. **şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne:**
Sayfa 23
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Lanet şeytanın üzerine olsun.

īmanlarına ḳaṣd eylememeye ki ʿahd eyle seni şalıvireyüm Şeyṭan-ı ʿaleyhiʾl-laʿne ʿahd olsun ki

şeyṭan-ı racīm:

1. **şeyṭan-ı racīm:**
Sayfa 23
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Kovulmuş şeytan.

ki Bi-Ḳudretillāhi Teʿālā o melʿūnı ḳabżam içine alup şıḳdum meğer ol şeyṭan-ı racīm idi avucum

şifāʾ-ı ḳāḍī ʿiyāżı:

1. **şifāʾ-ı ḳāḍī ʿiyāżı:**-*ı*
Sayfa 69
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Şifāʾ-ı Kādī ʿİyāz II Efendimiz (sav)'in hayatını Kur'an-ı Kerim'den ayetlerle anlatan Kadı Iyaz Hazretlerinin Şifa-i Şerif isimli eseridir.Eser genel itibariyle iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölümünde Peygamber Efendimiz'in (sav) sıfatları ve sıfatlarının tanımları; ikinci bölümünde ise bu sıfatlarla ilgili ayet-i kerimelerin dirayet tefsiri yer almaktadır.

ve baʿżı resāʾil-i müşkīn-niḳābı olup Şifāʾ-ı Ḳāḍī ʿİyāżı ve İḥyāüʾl-ʿulūmı ve Minhācüʾl-ʿĀbidini

şifā-yāb ola:

1. **şifā-yāb ola:**-*a*
Sayfa 26
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Şifa bulmak, iyileşmek.

itdüm eğer ol ʿazīzi daḫı getürürseñüz ümīddür ki mübārek nefesleri berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

şifāyāb oldum:

1. **şifāyāb oldum:**-*du, -m*
Sayfa 60
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Şifa bulmak, iyileşmek.

oldum Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi İbn Şeyḫ Eşref-i Sānī Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ-i saʿādet-meṣāb ü

şikār:

1. **şikār:**
   Sayfa 53
   Satır: **5**
   Av.

imdi bize şikār nasīb olmadıġı bu avda āhūya ne minnet çün Şeyḫ Efendi bizümledür didüği söziñ

şimden ṣoñra:

1. **şimden ṣoñra:**
   Sayfa 40
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   Bundan sonra. artık.

şimden ṣoñra dönmeye mecāl yoḳdur hemān tedārikde olsun deyü cevāb virür Maḥmūd Paşanuñ

2. **şimden ṣoñra:**
   Sayfa 41
   Satır: **2**
   Kelime Tipi: **-**
   Bundan sonra. artık.

Eʾimme-i iṯnā-aşer ʿadedince düvāz deh keramāt-ı menḳıbesi taḳrīr ü ḳayd olındı şimden ṣoñra evlād-ı

şimdi:

1. **şimdiki:**-*ki*
   Sayfa 8
   Satır: **17**
   Şu anda, Hâl-i hazırda.

Sulṭānum seyr ü sülūk tamāmı şimdiki maḳāmumuz mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur Ḥācī Bayrām-ı Velī

2. **şimdi:**
   Sayfa 15
   Satır: **4**
   Şu anda, Hâl-i hazırda.

Sulṭān Eşref-zāde daḫı semʿan ve ṭaʿāten diyüp emr-i şerīfleri üzre iderler şimdi ṭarīḳ-ı Eşrefīyeniñ

3. **şimdi:**
   Sayfa 28
   Satır: **3**
   Şu anda, Hâl-i hazırda.

andan ḳapucılara buyururlar ki şimdi irādet-i Ḥaḳḳ taʿalluḳ eyledi gidüz pādişāh Ḥażretlerine ḫaber

4. **şimdi:**
   Sayfa 29
   Satır: **7**
   Şu anda, Hâl-i hazırda.

ḳaldılar şimdi Sulṭānumdan ḫalāṣları ḥaḳḳında himmet ricā iderem deyü buyururlar Sulṭān Eşref-

5. **şimdi:**
   Sayfa 37
   Satır: **13**
   Şu anda, Hâl-i hazırda.

iderler dirler ki şimdi paşaya buluşılmaz Maḥbūsı ṣabāḥ divāna getürelüm deyüp yoldan gelmiş bītāb

6. **şimdi:**
   Sayfa 66
   Satır: **6**
   Şu anda, Hâl-i hazırda.

vaḳit dāmenine yapışmış olaydıñuz yedi iḳlīm dört kūşeyi seyrān idüp şimdi yine gelürdiñüz

şinevā gūşları:

1. **şinevā gūşları:**-*lar, -ı*
   Sayfa 25
   Satır: **9**
   Kelime Tipi: **-**
   İşiten kulak.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ne şinevā gūşları ve bīnā-dīdeleri vardur ki göñülde olan fısıltıyı işidür

şöhret:

1. **şöhretden:**-*den*
   Sayfa 4
   Satır: **7**
   Her yerde herkesçe tanınma, meşhurluk, ün, san, nam.

bulunduġı meşhūrdur Lākin şöhretden ictināb idüp iḫtifāyı münāsib görmişler ve her ne kim anlar

şöhret bulan:

1. **şöhret bulan:**-*an*
   Sayfa 35
   Satır: **16**
   Kelime Tipi: **-**
   Ünü yayılmak, meşhur olmak.

aġzına almış Bi-Keremillahi-Teʿālā ol maraż defʿ olmış Ve bu şöhret bulan cevherüñ esāsı ol

şol:

1. **şol:**
   Sayfa 20

Satır: **15**
Şu, işaret sıfatı.

eydür ki vālide bir ḳaçġın
ḳul ṭutdum şol ḫānede
ḫaps itdüm varup çifti
süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

2. **şol:**
Sayfa 45
Satır: **4**
Şu, işaret sıfatı.

ṣaḥanları çoḳ getürür
Kūhistāne varılup ḫidmete
mübāşeret itdüklerinde şol
miḳdār adam cemʿ olur

3. **şol:**
Sayfa 51
Satır: **20**
Şu, işaret sıfatı.

aġaçlarınuñ içinde giderler
imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi
olan dervīşe buyururlar ki
dervīş şol dıraḫtuñ

4. **şol:**
Sayfa 61
Satır: **2**
Şu, işaret sıfatı.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı -
her seḥer iñler nāleler
eyler Gülşen-i ʿışḳda şol
hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

<u>şorba:</u>

1. **şorbayı:***-yı*
Sayfa 5
Satır: **14**
Çorba.

milʿāḳa ile getürüp naẓarında
ḳorlar Abdal Muḥammed
Ḥażretleri milʿāḳayı eline
alup şorbayı

2. **şorbanuñ:***-nuñ*
Sayfa 6
Satır: **1**
Çorba.

yuvarlaḳ yapup şorbanuñ
içine ilḳā idüp şorbayı
ḳarışdurup Ḥażreti Eşref-
zāde Efendinüñ dest-i

3. **şorbayı:***-yı*
Sayfa 6
Satır: **1**
Çorba.

yuvarlaḳ yapup şorbanuñ
içine ilḳā idüp şorbayı
ḳarışdurup Ḥażreti Eşref-
zāde Efendinüñ dest-i

<u>şöyle:</u>

1. **şöyle:**
Sayfa 3
Satır: **22**
Şu tarzda, şu şekilde, şu yolda.

anlaruñ şülbi Kebīroġulları
Muḥammed Çelebi
pederlerinden biʾl-vāsıṭa
şöyle rivāyet ider ki

2. **söyleme:***-me*
Sayfa 8
Satır: **2**
Demek, konuşmak, söylemek.

meşāyıḫ ḳatında çoḳ
söylemek küstāḫlıḳdur çoḳ
söyleme buyurdu Andan
ṣoñra kelimāt vāḳiʿ

3. **söylemek:***-mek*
Sayfa 8
Satır: **1**
Demek, konuşmak, söylemek.

meşāyıḫ ḳatında çoḳ
söylemek küstāḫlıḳdur çoḳ
söyleme buyurdu Andan
ṣoñra kelimāt vāḳiʿ

4. **söyleyüp:***-(y)üp*
Sayfa 8
Satır: **4**
Demek, konuşmak, söylemek.

olmadı meğer ki vāḳıʿam
olaydı Anı daḫı ki edeb
birle söyleyüp taʿbīr itdürür
idüm Bu denlü zamān

5. **söyledi:***-di*
Sayfa 12
Satır: **3**
Demek, konuşmak, söylemek.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu
kelāmı istimāʿ idicek
Yā Rabb bizi bu endişeden
ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

6. **söyleyün:***-(y)ün*
Sayfa 12
Satır: **22**
Demek, konuşmak, söylemek.

Bizüm Şeyḫüñ efʿālinde
müdaḫelemiz yoḳdur
varuñ siz söyleyün dirler

7. **söylenürsin:***-n, -ür, -sin*
Sayfa 24
Satır: **22**

Demek, konuşmak, söylemek.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf söylersin ve ẕikruʾllah yerine otuz bir akçe otuz bir aḳçe deyü söylenürsin

8. **söylemiş:**-*miş*
Sayfa 53
Satır: **8**
Demek, konuşmak, söylemek.

şeʾāmetidür deyü remz itdiler ḥālbuki o kelāmuñ ḳāʾili Şeyḫüñ ġıyābında söylemiş idi Raḥmetullahi

<u>şöyle ola:</u>

1. **şöyle ola:**
Sayfa 7
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Şöyle diyelim.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene de bir kelām şöyle ola ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki

<u>şu:</u>

1. **şunı:**-*(n)ı*
Sayfa 6
Satır: **3**
Şu, işaret zamiri.

saʿādetine virüp ekl eyle şunı deyü emir buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı bīlā-tevaḳḳuf velā-taʿāllül

2. **şu:**
Sayfa 16
Satır: **3**
Su, âb.

Sulṭānum bunda şu yoḳdur Hengām-ı ṣalavātda meżāyıḳa çekilür Şeyḫ Ḥażretleri kelāmların işġā

3. **şu:**
Sayfa 16
Satır: **6**
Su, âb.

itmeyüp nüzūl buyururlar ve hengām-ı ṣalavāt olınca tevḥīd iderler Baʿdehu duʿā idüp fuḳarāya şu

4. **şu:**
Sayfa 16
Satır: **8**
Su, âb.

getürmek emr iderler Fuḳarā dirler ki Sulṭānum bunda şu yoḳdur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

5. **şu:**
Sayfa 16
Satır: **22**
Su, âb.

mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere şu yoḳdur deyü iddiʿa

6. **şucaġız:**-*caġız*
Sayfa 16
Satır: **20**
Su, âb.

secdeden refʿ ider hemān secdesi mekānından bir aʿlā ṣucaġız revāne olur Eşref-zāde Ḥażretleri ol

7. **şudan:**-*dan*
Sayfa 16
Satır: **21**
Su, âb.

mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere şu yoḳdur deyü iddiʿa

8. **şusuz:**-*suz*
Sayfa 16
Satır: **11**
Su, âb.

güẕār iderler ʿāḳıbetüʾl-emir ṣusuz gelürler Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī gerçi misafiri

9. **şu:**
Sayfa 17
Satır: **2**
Su, âb.

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol ṣu olan maḥalle varurlar görürler ki şu henüz çıḳup

10. **şu:**
Sayfa 17
Satır: **2**
Su, âb.

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol ṣu olan maḥalle varurlar görürler ki şu henüz çıḳup

11. **şu:**
Sayfa 21
Satır: **3**
Su, âb.

alalum dir Pīrezen daḫı şu getürür Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı ābdest alup namāz ḳılup ẕikruʾllah

12. **şucaġız:**-*cağız*
Sayfa 21
Satır: **2**
Su, âb.

hengām-ı namāz olduḳda
Eşref-zāde Sulṭān
buyururlar ki Vālide şucaġız
getür ki ābdest

13. **şu:**
Sayfa 25
Satır: **6**
"Şu" işaret sıfatı.

bu menḳıbeden iki maʿnā var
evvela biri budur ki
dünyāya şu miḳdār taḳayyüd
ḳalbde naḳş olup

14. **şu:**
Sayfa 27
Satır: **18**
"Şu" işaret sıfatı.

cümle serāsime olup lā-
yaʿḳıl olurlar Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri
dervīşlere varuñ şu yüki

15. **şu:**
Sayfa 50
Satır: **31**
"Şu" işaret sıfatı.

cumʿada ʿalā meleʾinnās
buyurmışlar ki ey ahali-i
İzniḳ beynüñüzde şu
meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ
olmış eger ṣaḥıḥ bizüm
ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

<u>şükr idüp:</u>

1. **şükr idüp:**-*üp*
Sayfa 12
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Şükretmek.

ve şükr idüp secdeye vardı
Baʿdehu ḥużūr-ı tāmmıla
kendü ḥāline meşġūl oldı
Çün eyyām-ı erbaʿīn

T

<u>tā ki:</u>

1. **tā ki:**
Sayfa 18
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Öyle ki.

ise çeküp kendüye aldı
dilerüm ki bir naẓar eyleye
tā ki siz daḫı müntefiʿ
olayduñuz Bu kelām nūr-ı

<u>taʿab ü meşakkat-ı rāhı:</u>

1. **taʿab ü meşaḳḳat-ı rāhı:**-*ı*
Sayfa 32
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Sıkıntı ve eziyet yolu.

vaṭanumuzdan cüdā olup
taʿab ü meşaḳḳat-ı rāhı
iḫtiyār idüp bunda geldük ki
ḫidmet-i şerīfleriyle

<u>taʿalluḳ eyledi:</u>

1. **taʿalluḳ eyledi:**-*di*
Sayfa 28
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
İlişkilendirmek.

andan ḳapucılara buyururlar
ki şimdi irādet-i Ḥaḳḳ
taʿalluḳ eyledi gidüz pādişāh
Ḥażretlerine ḫaber

<u>taʿallüm:</u>

1. **taʿallüm:**
Sayfa 67
Satır: **8**
Ders alarak öğrenme.

ve Sulṭān Murad Ḫān
müderrisi Kepenkci-zāde
Efendiden taʿallüm ve
telemmüz ve mevāʾid-i

<u>ṭaʿām:</u>

1. **ṭaʿām:**
Sayfa 11
Satır: **22**
Ar. Yiyecek şey, yemek.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ
Şeyḫ Efendi Ḥażretleri
bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām
daḫı bī-nihāye ve dest

2. **ṭaʿāmumuza:**-*umuz, -a*
Sayfa 25
Satır: **2**
Ar. Yiyecek şey, yemek.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı
eyleme zirā maḥrūmlıġa
bāʿiṣdür eğer bizüm
ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

3. **ṭaʿām:**
Sayfa 46
Satır: **10**
Ar. Yiyecek şey, yemek.

yaylaḳda olan yörüklerüñ
baʿżısını bulup eytdüm
ki müʾminler ʿacib
zamānında ṭaʿām getürdüñüz

4. **ṭaʿāmı:**-*ı*
Sayfa 46
Satır: **2**
Ar. Yiyecek şey, yemek.

olan müʾminlerüñ önine sofralar ḳoydılar ve cümle müʾminīn ekl idince ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

5. **ṭaʿāmı:**-*ı*
Sayfa 46
Satır: **15**
Ar. Yiyecek şey, yemek.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler
ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle ve ʿālā kemāl-i

ṭaʿām iderken:

1. **ṭaʿām iderken:**-*er, -ken*
Sayfa 61
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Yemek yapmak.

Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretleri ṭaʿām iderken ʿAbdullahum seni aldurdum deyü buyurmışlar

ṭaʿām virüp:

1. **ṭaʿām virüp:**-*üp*
Sayfa 20
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Yemek vermek.

bunuñ Eşref-zāde olduġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām virüp mümkün oldıġı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

ṭāʿat:

1. **ṭāʿate:**-*e*
Sayfa 21
Satır: **20**
Allah'ın emirlerini yerine getirme, ibadet.

kenārında bir ṣavmaʿa binā itdi Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri anda ʿibādet ü ṭāʿate meşġūl olmışlardur

2. **ṭaʿāte:**-*e*
Sayfa 35
Satır: **23**
Allah'ın emirlerini yerine getirme, ibadet.

envaʿ-ı ʿibādet ve ṭaʿāte meşġūl iken bir şeb üzerlerine

3. **ṭaʿāte:**-*e*
Sayfa 57
Satır: **23**
Allah'ın emirlerini yerine getirme, ibadet.

nice sāl-i ʿibādāt ve ṭaʿāte iştiġāl üzere iken

4. **ṭaʿāte:**-*e*
Sayfa 58
Satır: **8**
Allah'ın emirlerini yerine getirme, ibadet.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede istiḫlaf itmekle nice māh u sāl ḳarye-i mezbūrede ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

tābiʿ:

1. **tābiʿ:**
Sayfa 58
Satır: **6**
Bağlı.

İbnüʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī Efendi Ḳuddise Sırruhu Gemlik ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-i Ṣaġīr nām ḳaryede

2. **tābiʿ:**
Sayfa 70
Satır: **9**
Bağlı.

maḥrūse-i Burusa ḳurbında Gemlik Ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-ı Ṣaġīr nām ḳaryeden ẓuhūr ve Şeyḫ Receb

3. **tābiʿ:**
Sayfa 71
Satır: **3**
Bağlı.

Eşrefī maḥrūse-i Burusa ḳażāsına tābiʿ Ḫarmancık nām ḳażā ḳurālarından Gedikvirān nām ḳaryede

ṭabīʿat-ı şiʿiriyeleri:

1. **ṭabīʿat-ı şiʿiriyeleri:**-*ler, -i*
Sayfa 60
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Şâirlik yeteneği, şâirlik zevki.

mışlar ki her vecihle kemāl anda ẓāhir ve nümāyandur ve ṭabīʿat-ı şiʿiriyeleri daḫı olup nice

ṭabīʿat-ı şiʿriyesi:

1. **ṭabīʿat-ı şiʿriyesi:**-*si*
Sayfa 56
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Gönüle ve hayâle hitap eden mizaç.

Efendiye ḳarīndür Şeyḫ-i mezbūruñ ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-ı muʿteberesi

2. **ṭabīʿat-ı şiʿriyesi:**-*si*
Sayfa 64
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Gönüle ve hayâle hitap eden mizaç.

imiş ve ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-gūyā olmışlar Eʾş-Şeyḫ Faḫreʾd-din Efendi Şeyḫ

tabiʿat-ı şiʿriyyesi:

1. **tabiʿat-ı şiʿriyyesi:**-*si*
Sayfa 70
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Gönüle ve hayâle hitap eden mizaç.

*Şeyh-i mezburūn tabiʿat-ı şiʿriyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımuʿteberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür

taʿbīr itdürür:

1. **taʿbīr itdürür:**-*ür*
Sayfa 8
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Yorumlatmak.

olmadı meğer ki vāḳıʿam olaydı Anı daḫı ki edeb birle söyleyüp taʿbīr itdürür idüm Bu denlü zamān

taʿbir olunmaz:

1. **taʿbir olunmaz:**-*un, -maz*
Sayfa 45
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Açıklanmak, tarif edilmek.

ki taʿbir olunmaz ḍahveʾ-i kübrā olduḳda nas sofra sofra olup oturdılar Abduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri

tāc-ı riyāżeti:

1. **tāc-ı riyāżeti:**-*i*
Sayfa 53
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Tac, tarîkat şeyhlerinin giydikleri, mensup oldukları tarîkata göre değişik şekilleri olan serpuştur. Riyazet ise az yiyip içme, az uyuma, çok ibâdet etme, nefsin arzuladığı şeylerin aksini yapma, dünya lezzetlerinden sakınmak sûretiyle nefsi terbiye etme, ahlâkı güzelleştirme manalarına gelir. Tac-ı riyâzet ile "Şeyh makamına geçme"kastedilir.

rıḥlebend-i sefer-i aḫret olduḳda seccādelerine cülūs idüp tāc-ı riyāżeti ber-ser vü kemer-i mücāhedeyi

taʿdād iderler:

1. **taʿdād iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 30
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Saymak, hesaplamak.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer avuc aḳçe virürler ve her biri taʿdād iderler görürler ki temām ḥesābınca

taʿdād idüp:

1. **taʿdād idüp:**-*üp*
Sayfa 63
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Saymak, hesaplamak.

Ṣāliḥ Efendi daḫı nakd-i ḥayātı taʿdād idüp itmām itmişdür İzniḳde türbe-i Eşref-zādede maḥall-i

taḫallüş itdüklerine:

1. **taḫallüş itdüklerine:**-*dük, -ler, -i, -n, -e*
Sayfa 10
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Mahlas almak.

Rūmī taḫallüş itdüklerine sebeb Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleriyle ibtidā mülāḳād olınduḳda mübārek

taḥḳīr idüp:

1. **taḥḳīr idüp:**-*üp*
Sayfa 21
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Hor görmek.

bir dervīş var imiş ḫalḳ ibtidā taḥḳīr idüp ṣoñra taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

taḫliyye idüp:

1. **taḫliyye idüp:**-*üp*
Sayfa 11
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Boşaltmak.

saʿādetḫānelerinde bir oda taḫliyye idüp ve anda iskān itdürüp levāzımlarını rūz-be-rūz iʿṭā iderler

taḫrīk idüp:

1. **taḫrīk idüp:**-*üp*
Sayfa 66
Satır: **16**

Kelime Tipi: **-**
Hareket ettirmek.

mübārekeleriyle yed-i şerīfelerin deryā ṭarafına taḥrīk idüp kiş kiş deyü çaġırurlar deryādan ol

taḥrīk itdi:

1. **taḥrīk itdi:**-*di*
Sayfa 12
Satır: **11**
Kelime Tipi: **Deyim**
Kımıldatmak, hareket ettirmek.

itdi aṣla ḥareket itmez Dervīş gelüp Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine eydür Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

taḥrīr:

1. **taḥrīr:**
Sayfa 9
Satır: **12**
Yazma, kaleme alma.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ vāḳīʿ olan vāḳıʿātları bir kāġıda taḥrīr ve bir mürekkep daḫı tedārik idüp

taḥrīr buyurmışlardur:

1. **taḥrīr buyurmışlardur:**-*mış, -lar, -dur*
Sayfa 64
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Kaleme almak, yazmak.

olup kütüb-i keşīre taḥrīr buyurmışlardur Raḥmetullahi ʿaleyh Sinān Dede Ḳuddise Sırruhu

taḥrīr eyle:

1. **taḥrīr eyle:**
Sayfa 9
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Yazmak. Kaleme almak.

vāḳıʿalarını taḥrīr eyle andan anlaruñ ḫidmetinde var Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı gelüp İzniḳde erbaʿīne

taḥrīr idüp:

1. **taḥrīr idüp:**-*üp*
Sayfa 14
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Yazmak, kaleme almak.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem ü çerag̈ ve seccāde ve ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-zāde Sulṭān

taḥrīr olındug̈ı:

1. **taḥrīr olındug̈ı:**-*ın, -dug̈, -ı*
Sayfa 38
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Yazmak, deftere geçirmek, kaydetmek.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ḫayır duʿālarına iştig̈āl üzere olup Burusaya gelüp taḥrīr olındug̈ı

taḥṣīl-i ʿilme:

1. **taḥṣīl-i ʿilme:**-*e*
Sayfa 64
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
İlim ve irfan tahsil etme öğrenme.

ḫücre-nişīn olup nice müddet taḥṣīl-i ʿilme müdāvemet itdükden ṣoñra ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye

2. **taḥṣīl-i ʿilme:**-*e*
Sayfa 64
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
İlim ve irfan tahsil etme öğrenme.

ḫücre-nişīn olup nice müddet taḥṣīl-i ʿilme müdāvemet itdükden ṣoñra ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye

taḥṣīl-i ʿilm-i ẓāhirde olmışdur:

1. **taḥṣīl-i ʿilm-i ẓāhirde olmışdur:**-*mış, -dur*
Sayfa 4
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Medrese ilimleri dışında kalan ilimleri tahsil etmek.

ẓāhirde olmışdur dirler Baʿdehu maḥrūsa-i Burusada ḫavāḳīn-i ʿOsmāniyyeden Çelebi Sulṭān

taḫt:

1. **taḫt:**
Sayfa 48
Satır: **21**
Hükümdarların üzerine oturdukları koltuk. Hükümdarlık makāmı, hükümdarlık.

taḫta cülūs idüp taḫt yerinde reʿāya ve asker-i İslām āsūde ḥāl olup

2. **taḫta:**-*a*
Sayfa 48

Satır: **21**
Hükümdarların üzerine oturdukları koltuk. Hükümdarlık makāmı, hükümdarlık.

taḫta cülūs idüp taḫt yerinde reʿāya ve asker-i İslām āsūde ḥāl olup

taḫta geçsün:

1. **taḫta geçsün:***-a-sün*
Sayfa 48
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Tahta çıkmak, sultanlığı ilan etmek.

taḫta deyü Sulṭān-ı enbiyādan taʿyīn ṭaleb iderler Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar ki Rūmuñ ḳara

taḫt-ı ʿāli:

1. **taḫt-ı ʿāli:**
Sayfa 47
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yüce taht.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli bir dīvān vażʿ olınmuş ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve üzerinde Sulṭān-ı

taḫt-ı yedlerinde olan memāliki:

1. **taḫt-ı yedlerinde olan memāliki:***-i*
Sayfa 25
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Elinin altında olan memleketler.

memāliki geşt ü güzār idüp ferden ferden müteʿārif olan ʿazīzleri getürmişler aṣlā yine çāre olmamış

ṭāʾife:

1. **ṭāʾifesinden:***-si, -(n)den*
Sayfa 36
Satır: **12**
Tayfa, grup.

buyurduḳlarından yüz altmış sene mürūrla yaʿnī biñ otuz dört tārīḫinde ʿāvām ṭāʾifesinden baʿżı

ṭāife:

1. **ṭāifesi:***-si*
Sayfa 45
Satır: **17**
Güruh, topluluk.

ṣoñra meşyistan içinde yörükler ṭāifesi şeklinde bir bölük cemāʿat gelürler ellerinde sofraları var

ṭāifeʾ:

1. **ṭāifeʾ:**
Sayfa 46
Satır: **2**
Güruh, topluluk.

olan müʾminlerüñ önine sofralar ḳoydılar ve cümle müʾminīn ekl idince ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

ṭak:

1. **taḳup:***-up*
Sayfa 36
Satır: **14**
Ṭaḳmaḳ.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

taḳayyüd:

1. **taḳayyüd:**
Sayfa 25
Satır: **6**
Bağlanma, bağlı olma.

bu menḳıbeden iki maʿnā var evvela biri budur ki dünyāya şu miḳdār taḳayyüd ḳalbde naḳş olup

taḳrīr ü ḳayd olındı:

1. **taḳrīr ü ḳayd olındı:***-ın, -dı-ındı*
Sayfa 41
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Anlatılmak ve yazılmak.

Eʾimme-i iṣnā-aşer ʿadedince düvāz deh keramāt-ı menḳıbesi taḳrīr ü ḳayd olındı şimden ṣoñra evlād-ı

taḳṣīr:

1. **taḳṣīr:**
Sayfa 2
Satır: **13**
Kusurlu.

Ey ḫullān-ı vefā ve muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr kim ʿAbdullah Veliyüddin el-Bursevī bi-ḳadril-mühceti ve'ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis

taleb:

1. **ṭaleb:**
Sayfa 67
Satır: **16**
Rağbet etmek, istemek.

Saʿādeʾd-din Efendi (ḳavābil-i müstaʿidānı)

müstaʿid
ṭalebeleri cemʿ
eyledüklerinde ṭaleb ü raġbet
ile

ṭaleb iden:

1. **ṭaleb iden:**-*en*
Sayfa 22
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
İstemek, istekte bulunmak.

ʿİlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-zādeye varsun Sulṭān
Eşref-zāde daḫı buyurur ki
Molla Ḳuṭbeʾd-din sen

ṭaleb iderler:

1. **ṭaleb iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 48
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
İstemek, istekte bulunmak.

taḫta deyü Sulṭān-ı
enbiyādan taʿyīn ṭaleb iderler
Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar
ki Rūmuñ ḳara

ṭaleb itdüklerin:

1. **ṭaleb itdüklerin:**-*dük, -ler, -i, -n*
Sayfa 10
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Talep etmek, istemek, arzulamak.

itdüklerin bilüp ol varaḳayı
ellerine virürler ḥatta
rivāyet olunur ki Sulṭān
Eşref-zāde ḳaṣāʾidinde

ṭalebe:

1. **ṭalebeleri:**-*ler, -i*
Sayfa 67
Satır: **16**
Öğrenciler.

Saʿādeʾd-din Efendi
(ḳavābil-i müstaʿidānı)
müstaʿid
ṭalebeleri cemʿ
eyledüklerinde ṭaleb ü raġbet
ile

ṭalep iden:

1. **ṭalep iden:**-*en*
Sayfa 22
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
İstemek, dilemek.

dāmānına yüzler sürüp
küstāḫlıġından istiġfār ider
ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire
ṭalep iden bize gelsün

ṭalep ider:

1. **ṭalep ider:**-*er*
Sayfa 16
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
İstemek, dilemek.

ider ve secdeye varur Yā
Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız
ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız
iḥsān eyle diyüp başını

ṭalep iderler:

1. **ṭalep iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 66
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
İstemek, dilemek.

çıḳmaḳ içün Sinān Dede
Ḥażretlerinden himmet
ṭalep iderler Sinān Dede
Efendi daḫı ḫırḳa-i

ṭalep iderüz:

1. **ṭalep iderüz:**-*er, -üz*
Sayfa 47
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
İstemek, dilemek.

idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden ricā
idüp himmet ṭalep iderüz ki
Sulṭān Bāyezīdden

ṭālib:

1. **ṭālib:**
Sayfa 32
Satır: **2**
Derviş.

eyledükleründen üç sāʿat
mürūrında diyār-ı
Ḫorasandan üç ṭālib gelür
Ḥażreti Eşref-zādeyi

ṭālibe olmaz:

1. **ṭālibe olmaz:**-*maz*
Sayfa 36
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
İstemek, istekli olmak.

Ḥażretleri gözin açup bir
daḫı nevme ṭālibe olmaz
Baʿdehu nice esrār keşf olup
maʿārif-i İlahīyyeye

taʿlīḳ:

1. **taʿlīḳ:**
Sayfa 54
Satır: **6**
İran'da XI. ve XII. yüzyıllarda tevkî ve rikā' yazılarından geliştirilmiş bir yazı çeşidi.

kāşīler ile müzeyyendür ol
kāşīlerüñ üzerinde cellī

ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

taʿlīk itmediler:

1. **taʿlīḳ itmediler:**
Sayfa 53
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Bağlamak.

bedkirdārdan bize ne ġam didiler Nuṣret-i Ḫudāya taʿlīḳ itmediler ol ecilden ṣūret-i inhizam vāḳıʿ oldı

taʿlīm:

1. **taʿlīminden:***-i, -(n)den*
Sayfa 67
Satır: **9**
Öğrenim.

fevāid taʿlīminden telezzüz idüp ḥatta Tefsīr-i Keşşāfī min-evvelihi ilā-āḫirihi oḳuyup ʿilmde

taʿlīm itmek:

1. **taʿlīm itmek:***-mek*
Sayfa 22
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Öğretmek.

müsteḥabbı taʿlīm itmek niyyetine mescidlerine gelür Eşref-zāde Ḥażretleri yine ʿādet-i ḳadīmeleri

taʿlīm-i ʿilm ü edeb idelüm:

1. **taʿlīm-i ʿilm ü edeb idelüm:***-e, -lüm-elüm*
Sayfa 41
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
İlim ve edeb öğretmek.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i Faḳīhe buyururlar ki Bu maʿṣūmı bize virüñ taʿlīm-i ʿilm ü edeb idelüm

taʿlīm-i ʿulūma:

1. **taʿlīm-i ʿulūma:***-a*
Sayfa 68
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
İlimleri öğretme.

dāmād-ı feżāil-nihādları ʿAbdullah Efendiye fāriġ olup kendüler kūşenişīn-i ʿuzlet ve taʿlīm-i ʿulūma

tamām:

1. **tamāmı:***-ı*
Sayfa 8
Satır: **17**
Bitmiş, tamamlanmış II bitme, tamamlanma, sona erme.

Sulṭānum seyr ü sülūk tamāmı şimdiki maḳāmumuz mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur Ḥācī Bayrām-ı Velī

2. **tamāmında:***-ı, -(n)da*
Sayfa 50
Satır: **33**
Bitmiş, tamamlanmış II bitme, tamamlanma, sona erme.

baṭnında dört sene teʾḫīr olınsun didükde fiḥal dört sene tamāmında vaż-ı ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü bürūz etmişdür Ḥarrere

tamām oldukda:

1. **tamām olduḳda:***-duḳ, -da*
Sayfa 13
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Bitmek, tamamlanmak, sona ermek.

dönerler Baʿdehu çihil rūz tamām olduḳda Ḥażreti Şeyḫ Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretleri buyururlar ki

tamāmüʾl-ḫāṭıra:

1. **tamāmüʾl-ḫāṭıra:**
Sayfa 51
Satır: **17**
Akla gelen şeyin tamamlanması.

tamāmüʾl-ḫāṭıra meğer Şeyḫ Efendi Ḥażretleri daḫı hālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında olan zeytūn

taʿmīr:

1. **taʿmīr:**
Sayfa 58
Satır: **19**
Onarma, elden geçirme.

içün taʿmīr ve tevsīʿ eylemişlerdür Baʿdehu Ḥacc-ı şerīfe niyet idüp ravża-i seyyidüʾl-enāmı ziyāretden

tāmm:

1. **tāmmla:***-la*
Sayfa 54
Satır: **1**
Iʿtikād-ı tamm II Tam olarak, eksiksiz, kalben tasdik ederek inanma.

tāmmla muʿteḳid olmaḳ ḥasebiyle āsitāne-i Eşrefiyyeyi ve türbeʾ-i Sulṭān Eşref-zādeyi ṭarḥ-ı

taraf:

1. **ṭarafına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 9
Satır: **23**
Cihet, yön.

vilāyet-i cemʿan Rūm
ṭarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersaḫ yir giderler
Bu kimesne ʿacaba kim

2. **ṭarafından:**-*ı, -(n)dan*
Sayfa 11
Satır: **12**
Cihet, yön.

olurlar ammā birḳaç gün
mürūr itdükde ḳalb-i
şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās
ṭarafından ḫuṭūr ider ki

3. **ṭarafa:**-*a*
Sayfa 17
Satır: **9**
Cihet, yön.

her biri bir ṭarafa perişān
olurlar Baʿdehuʾz-zamān
dervīşler cümlesi gelüp deste
deste benefşe

4. **ṭarafında:**-*ı, -n, -da*
Sayfa 19
Satır: **18**
Cihet, yön.

buyurduḳlarında nihāyet faḳr
u fenāya müstaġraḳ
olup ḥatta ʿavām istiḥḳār
ṭarafında olurlar ḥatta

5. **ṭarafına:**-*ı, -na*
Sayfa 22
Satır: **12**
Cihet, yön.

Ḳuṭbeʾd-din menʿ iderler
Eşref- zāde Efendi hemān
bir kerre Molla Ḳuṭbeʾd-dine
naẓar idüp şarḳ ṭarafına

6. **ṭarafına:**-*ı, -n, -a*
Sayfa 22
Satır: **15**
Cihet, yön.

Ḳuṭbeʾd-din daḫı şarḳ
ṭarafına baḳar görür ki
ḫurşīd-i
ʿālem-tāb Kūh-ı Ḳāf
Ḳalesinden iki ādem ḳaddi

7. **ṭarafında:**-*ı, -nda*
Sayfa 28
Satır: **17**
Cihet, yön.

ḫaber olduḳda iskele
ṭarafında olan Temür
Ḳapuya
ḳarşu gelüp Eşref-zāde
Efendinüñ mübārek ellerin

8. **ṭarafa:**-*a*
Sayfa 38
Satır: **19**
Cihet, yön.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa
gider köyden ṭaşra
çıḳduḳda görür ki bir bölük
asker ve cümlesi

9. **ṭarafından:**-*ı, -n, -dan*
Sayfa 40
Satır: **14**
Cihet, yön.

minbaʿd hayāt-ı dünyādan
nā-ümīd olur ol gice
nıṣfuʾl-leylde pādişāh
ṭarafından adamlar gelüp

10. **ṭarafına:**-*ı, -na*
Sayfa 43
Satır: **15**
Cihet, yön.

hemān ol ḫīnde yola revān
olup yaylaḳ ṭarafına
müteveccih olur şāfiʿī vaḳti
olunca sıvışdı nām

11. **ṭarafına:**-*ı, -na*
Sayfa 52
Satır: **6**
Cihet, yön.

Ḥamdī Efendi Ḥażretleri bir
gün Kilise Dağı
ṭarafına teferrüce teşrīf
itmişler meġer geyik

12. **ṭarafına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 66
Satır: **15**
Cihet, yön.

mübārekeleriyle yed-i
şerīfelerin deryā ṭarafına
taḫrīk idüp kiş kiş deyü
çaġırurlar deryādan ol

<u>ṭarfetüʾl-ʿayn:</u>

1. **ṭarfetüʾl-ʿaynda:**-*da*
Sayfa 50
Satır: **16**
Bir göz açıp kapayıncaya kadar olan an.

terbiye ider henüz bu ḫāṭıra
temām olmadın ʿAzīz
Ḥażretleri ṭarfetüʾl-ʿaynda
ḫalvetḫāne ḳapusına

<u>ṭarh-ı ʿacīb:</u>

1. **ṭarḥ-ı ʿacīb:**
Sayfa 54
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Insanı şaşırtan süslemeli desen.

ʿacīb ile binā buyurmışlardur ki gerek āsitāne-i şerīfesinüñ ve gerek türbeʾ-i münīfesinüñ çār dīvārı

tārih:

1. **tāriḫinde:**--*i, --(n)de*
Sayfa 19
Satır: **7**
Tarih, yıl, sene.

iken sekiz yüz yetmiş dört tāriḫinde mürġ-i rūḥı pervāz-ı bihişt-i cāvidānda lāne-sāz ḳaṣaba-i

2. **tāriḫinde:**--*i, --(n)de*
Sayfa 51
Satır: **7**
Tarih, yıl, sene.

terbiyeʾ-i sālikine iştiġāl üzre iken biñ on iki tāriḫinde dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl buyurmışlar Ḳabr-i

3. **tāriḫinde:**--*i, --(n)de*
Sayfa 54
Satır: **16**
Tarih, yıl, sene.

iken ʿandelīb-i ruḥına ḳafes-i dünyā dar gelüp biñ ḳırḳ altı tāriḫinde tekyegāh-ı beḳāya fırār

4. **tāriḫinde:**--*i, --(n)de*
Sayfa 55
Satır: **9**
Tarih, yıl, sene.

biñ altmış ṭoḳuz tāriḫinde irtiḥāl buyurup Sulṭān Eşref-zāde türbesinde medfūndur Şeyḫ Ḥamdī-i

5. **tāriḫinde:**--*i, --(n)de*
Sayfa 58
Satır: **1**
Tarih, yıl, sene.

biñ yüz yetmiş altı 1176 tāriḫinde ʿazm-i didār-ı Ḫudā eyleyüp pederleri Şeyḫ ʿAbdullah Efendinüñ

6. **tāriḫinde:**--*i, --(n)de*
Sayfa 58
Satır: **17**
Tarih, yıl, sene.

otuz yedi 1137 tāriḫinde aṣḥāb-ı ḫayrātdan baʿżılar zāviye-i merḳūmeyi Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi

7. **tāriḫinde:**--*i, --(n)de*
Sayfa 59
Satır: **2**
Tarih, yıl, sene.

bir aydan ḳalīl ber-ḥayāt olup biñ yüz ḳırḳ altı 1146 tāriḫinde ekseru aʿmār-ı ümmetī beyne sittīn ve

8. **tarihinde:**--*i, --(n)de*
Sayfa 59
Satır: **22**
Tarih, yıl, sene.

Hāşiye Bu dahi mervidür ki Şeyh Şerafeʾd-din Efendi Hazretlerinün bin yüz kırk beş tarihinde hacc-ı şerīfe niyet idüp kendi berberi olan El-hac Ahmed

9. **tāriḫinde:**--*i, --(n)de*
Sayfa 61
Satır: **6**
Tarih, yıl, sene.

tāriḫinde şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya olup bi-emrillahi'l-melikül-müteʿāl sene 1153

10. **tāriḫinde:**--*i, --(n)de*
Sayfa 62
Satır: **1**
Tarih, yıl, sene.

ṣulbī oġullarıdur ki biñ yüz altı 1106 tāriḫinde ʿazm-i firdevs-i berīn idüp ḳaṣaba-i İzniḳde Şeyḫ

11. **tāriḫde:**--*de*
Sayfa 67
Satır: **12**
Tarih, yıl, sene.

mānendi olmayup muḥaḳḳīḳ ve müdaḳḳīḳ dānişmend olup o tāriḫde Burusada merḥūm

12. **tāriḫ:**
Sayfa 55
Satır: **11**
"Ebced" hesabıyla düşürülen târih.

Sānī Efendinüñ intiḳāline tāriḫ didi Fürūşī Ḥażreti Şeyḫüñ naḳline tāriḫ Sırr-ı Ḫudādur sene 1069

13. **tāriḫ:**
Sayfa 55
Satır: **12**
"Ebced" hesabıyla düşürülen târih.

Sānī Efendinüñ intiḳāline tāriḫ didi Fürūşī Ḥażreti Şeyḫüñ naḳline tāriḫ Sırr-ı Ḫudādur sene 1069

14. **tārīḫ:**
Sayfa 59
Satır: **7**
"Ebced" hesabıyla düşürülen târih.

olmışlardur cevherīn ḥarfiyle fevtine Ḥasībā tārīḫ
Cilve-gāhın Şerefüñ ide Ḫudā dār-ı cinān sene

15. **tārīḫi:**-*i*
Sayfa 59
Satır: **6**
"Ebced" hesabıyla düşürülen târih.

Efendi zāviyesinde medfūndur vefātına mevālīden
Müʾmin-zāde Ḥasīb Efendi bu tārīḫi gūyen

16. **tārīḫ:**
Sayfa 62
Satır: **5**
"Ebced" hesabıyla düşürülen târih.

gūyā olmışdur Fevtini gūş eyleyince Eşrefī tārīḫ
didi Ḥamdī-zāde eyledi dār-ı fenādan intiḳāl 1106

17. **tārīḫi:**-*i*
Sayfa 62
Satır: **4**
"Ebced" hesabıyla düşürülen târih.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī türbesinde zemīn-i raḥmet-i Ḫudāya ḳarīndür Eşrefī nām bir şāʿir bu tārīḫi

18. **tārīḫ:**
Sayfa 63
Satır: **21**
"Ebced" hesabıyla düşürülen târih.

Şerafeʾd-din Efendiye ḳarīndür tārīḫ üçünci güni Cumʿā nevşebān tārīḫ-i şevvālüñ Meded āh kūs-ı rıḥlet

tārīḫ-i fārisīyi:

1. **tārīḫ-i fārisīyi:**-*yi*
Sayfa 54
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Fars tarihi.

Ḥażreti Şeyḫüñ vefātına Ḫayreʾd-din Paşa-zādelerden ʿAlemī Muṣṭafa Efendi bu tārīḫ-i fārisīyi gūyā

tārih-i fevtin:

1. **tārīḫ-i fevtin:**-*i, -n*
Sayfa 64
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Ölüm tarihi.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr ʿilm ü faẓlla meşhūr ve ḫatṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

tārīḫ-i intiḳālleridür:

1. **tārīḫ-i intiḳālleridür:**-*ler, -i, -dür*
Sayfa 61
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Ahirete intikal etme tarihi.

göçdi Eşref-zāde ʿİzzeʾd-din Efendi ḳuṭb iken
tārīḫ-i intiḳālleridür 1153
Menḳıbe bir gün

tārīḫ-i şevvālüñ üçünci güni cumʿā nevşebān:

1. **tārīḫ-i şevvālüñ üçünci güni cumʿā nevşebān:**-*üñ*
Sayfa 63
Satır: **22**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Şevvalin üçüncü günü, Cuma gecesi.

Şerafeʾd-din Efendiye ḳarīndür tārīḫ üçünci güni Cumʿā nevşebān tārīḫ-i şevvālüñ Meded āh kūs-ı rıḥlet

ṭarīḳ:

1. **ṭarīḳa:**-*a*
Sayfa 46
Satır: **6**
Yol.

mükāleme eylemedi Baʿdeʾṭ-ṭaʿām sofralarını
alınup vedāʿ idüp geldikleri ṭarīḳa revān oldılar

2. **ṭarīḳden:**-*den*
Sayfa 65
Satır: **3**
Yol ‖ tasavvufta mânevî olgunluğa ulaşmak için katedilen rûhî mesafe: seyr-i sülûk.

olınmaġa ʿālem-i bāṭından işāret olmaġla ṭarīḳden
bilkülliye ferāġat ü İzniḳe varup Eşref-zāde Efendi

ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ḳādirīyeyi:

1. **ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ḳādirīyeyi:**-*yi*
Sayfa 55
Satır: **3**

Kelime Tipi: **-**
Yüce Kadiriye tarikatı.

pesendidür ṭarīḳat-ı ʿāliye-i Ḳādirīyeyi peder-i ʿālī-ḳadrlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġla

ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye:

1. **ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye:**-*ye*
Sayfa 64
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Yüce tarikatın sufîleri.

ḫücre-nişīn olup nice müddet taḥṣīl-i ʿilme müdāvemet itdükden ṣoñra ṭarīḳat-ı ʿāliye-i ṣūfiyeye

ṭārīḳat-ı ʿaliyeyi:

1. **ṭārīḳat-ı ʿaliyeyi:**-*yi*
Sayfa 51
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Yüce tarikat.

veraʿ-muʿtādıdur ṭārīḳat-ı ʿaliyeyi Ḥażreti Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Efendiden görüp anlardan müstaḫlef

2. **ṭarīḳat-ı ʿāliyeyi:**-*yi*
Sayfa 53
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Yüce tarikat.

ʿāliyeyi pederleri Pīr Ḥamdi Efendiden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġıla peder-i sāmi-ḳadrleri

3. **ṭarīḳat-ı ʿaliyeyi:**-*yi*
Sayfa 56
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Yüce tarikat.

Şeyḫ-i sütūde-i eṭvār Ḥażreti Şeyḫ Eşref-i Sānī Efendinüñ ferzendidür ṭarīḳat-ı ʿaliyeyi

ṭarīḳat-i ʿaliyyede:

1. **ṭarīḳat-i ʿaliyyede:**-*de*
Sayfa 3
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Allah'a ulaşmak arzusuyla tutulan yüce yol.

itmekdür deyü buyurduġı ecilden ṭarīḳat-i ʿaliyyede sened-i saʿādetümüz olan Sulṭānüʾl-ʿārifīn ve

ṭarīḳat-ı ʿāliyye-i kādiriyyeden:

1. **ṭarīḳat-ı ʿāliyye-i ḳādiriyyeden:**-*den*
Sayfa 68
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Yüce Kâdirî tarikatı.

ve inḳıṭāʿa māʾil olup ṭarīḳat-ı ʿāliyye-i Ḳādiriyyeden Şeyḫ Ḥamdi Aḥmed Efendiye seccādeyi

ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi:

1. **ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi:**-*yi*
Sayfa 55
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Yüce tarikat.

Eşrefiyede seccāde-i meşīḫata cālis oldılar lākin ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederleri Şeyḫ Sırrī ʿAli

2. **ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi:**-*yi*
Sayfa 60
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Yüce tarikat.

faẓīlet-nişāb daḫı ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi pederlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında Burusada

3. **ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi:**-*(y)i*
Sayfa 64
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Yüce tarikat.

Şerafeʾd-din Efendinüñ ferzend-i ʿālīleridür ve Şeyḫ ʿAvnullah Efendinüñ birāderidür ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi

ṭarīkat-ıʿaliye:

1. **ṭarīḳat-ıʿaliyeyi:**-*yi*
Sayfa 56
Satır: **7**
Yüce tarikat.

ferzendidür ṭarīḳat-ıʿaliyeyi pederlerinden görüp anlardan mücāz ü müstaḫlef olduḳlarında pederleri

2. **ṭarīḳat-ıʿāliyeyi:**-*yi*
Sayfa 63
Satır: **13**
Yüce tarikat.

ṭarīḳat-ıʿāliyeyi ʿammīleri Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendiden görüp ve anlardan mücāz ü müstaḫlef

ṭarīkat-nāme:

1. **ṭarīḳat-nāme:**
Sayfa 19
Satır: **4**

Eşrefoğlu Rumi'nin eseridir. Eşrefoğlu Rumi bu eserinde tasavvuf anlayışını ortaya koymuş ve özellikle de kurmuş olduğu Eşrefiyye tarikatının âdab ve erkânından bahsetmiştir.

ṭālibānı molaya meşġul olup Müzekkiʾn- Nüfūs ve Ṭarīḳat-nāme nām iki cild kitāb taṣnīf ve teʾlīf

ṭarīḳ-ı ʿaliyyeyi:

1. **ṭarīḳ-ı ʿaliyyeyi:**-*yi*
   Sayfa 58
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Yüce tarikat.

Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi * İbnüʾṣ-Şeyḫ Eşref-i Sānī Ḳuddise Sırruhu ṭarīḳ-ı ʿaliyyeyi pederlerinden

ṭarīḳ-i ʿāmmda:

1. **ṭarīḳ-i ʿāmmda:**-*da*
   Sayfa 5
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   Kamunun genelin yolu, yolu üzeri.

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

ṭarīḳ-ı eşrefīyeniñ sikkesi:

1. **ṭarīḳ-ı eşrefīyeniñ sikkesi:**-*si*
   Sayfa 15
   Satır: **5**
   Kelime Tipi: **-**
   Eşrefiye tarikatının başlarına giydikleri, 25–30 santim boyunda, silindir şeklinde, dövme keçeden yapılma külahı.

sikkesi yedi terk olduġına ḥikmet budur deyü buyurmışlar ki keçeden itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

ṭarīḳ-i meşāyıḫdan:

1. **ṭarīḳ-i meşāyıḫdan:**-*dan*
   Sayfa 5
   Satır: **4**
   Kelime Tipi: **-**
   Tasavvuf büyüklerinin yolu.

Abdal Muḥammed Ḥażretleri hayātda iken ʿaleʾṣ- ṣabāḥ tefeʾül içün ḥużurlarına varurlar ṭarīḳ-i meşāyıḫdan

ṭarīḳ-i meşāyiḫe:

1. **ṭarīḳ-i meşāyiḫe:**-*e*
   Sayfa 4
   Satır: **23**
   Kelime Tipi: **-**
   Tasavvuf büyüklerinin yolu.

küllī bulup ṭarīḳ-i meşāyiḫe

ṭarīḳ-i tedrīsden:

1. **ṭarīḳ-i tedrīsden:**-*den*
   Sayfa 70
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   Ders verme yolu.

baʿdehu Ḳazazḫāne Medresesinde muḳīm iken ṭarīḳ-i tedrīsden feraġ gelüp muḥabbet-i ilāhiyeyi

ṭas:

1. **tas:**
   Sayfa 16
   Satır: **16**
   İçine su, sulu şeyler ve çeşitli maddeler konan, mâdenden, ayaksız, derince, yayvan kap.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp yerinden ḳalḳar ve eline tas alup bir dıraḫtuñ altına varup teyemmüm

2. **ṭası:**-*ı*
   Sayfa 16
   Satır: **21**
   İçine su, sulu şeyler ve çeşitli maddeler konan, mâdenden, ayaksız, derince, yayvan kap.

mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere ṣu yoḳdur deyü iddiʿa

taṣarruf:

1. **taṣarrufında:**-*ı, -(n)da*
   Sayfa 51
   Satır: **18**
   Dilediği biçimde kullanma yetkisi, kullanım.

tamāmüʾl-ḫāṭıra meğer Şeyḫ Efendi Ḥażretleri daḫı hālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında olan zeytūn

2. **taṣarrufında:**-*ı, -(n)da*
   Sayfa 54
   Satır: **10**
   Dilediği biçimde kullanma yetkisi, kullanım.

Ḥażreti Şeyḫe bir tīġ-ı bī-diriġ-i sertīz ihdā buyurmışlar ki ḥālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında

3. **taṣarrufında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 68
Satır: **9**
Dilediği biçimde kullanma yetkisi, kullanım.

muḥteremeleri taṣarrufında olan menzilde kūşe-i inzivāda menzil gūşesinde muḳīm oldı Baʿdehu

taṣavvuf:

1. **taṣavvufda:**-*da*
Sayfa 68
Satır: **23**
Tasavvuf II Beşerî sıfatlardan sıyrılıp melekî sıfatlar ve ilâhî ahlâkla muttasıf olma hâli, Sufilik.

meḳābirde medfūndur taṣavvufda zādüʾl-ḳavāfil fī-ṭayyiʾl-merāḥil nām kitābı

taşnīf:

1. **taşnīf:**
Sayfa 19
Satır: **4**
Sınıflama.

ṭālibānı molaya meşġul olup Müzekkiʾn- Nüfūs ve Ṭarīḳat-nāme nām iki cild kitāb taşnīf ve teʾlīf

taşra:

1. **ṭaşra:**
Sayfa 21
Satır: **5**
Dışarı.

meşġūl olur Pīrezen ṭaşra dan ẕikruʾllah avāzın istimāʿ idicek hemān ḳalbine bir nār-ı muḥabbet

2. **ṭaşra:**
Sayfa 62
Satır: **22**
Dışarı.

itmeyüp her Cumʿa gün İzniḳde āsitāneye teşrīf buyurup likin içerü girmezler imiş ve ṭaşra

ṭaşra çıḳduḳda:

1. **ṭaşra çıḳduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 38
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Dışarı çıkmak.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa gider köyden ṭaşra çıḳduḳda görür ki bir bölük asker ve cümlesi

ṭaşra çıkup:

1. **ṭaşra çıḳup:**-*up*
Sayfa 10
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Dışarı çıkmak.

ṭaşra çıḳup hezār-ı lüṭuf ve ʿarż-ı iştiyak birle Eşref-zādeye mülāḳī olup mesrūr itdüklerinden

2. **ṭaşra çıḳup:**-*up*
Sayfa 37
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Dışarı çıkmak.

körepesiyle ḳapudan ṭaşra çıḳup gider hiç

3. **ṭaşra çıḳup:**-*up*
Sayfa 70
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Dışarı çıkmak.

dīvāne daḫı Şeyḫle meʿan ṭaşra çıḳup ābdest alup Şeyḫle meʿan gelüp ādāb ile ḳuʿūd eyledi

taṯhīr-i beytüʾl- ḫelā:

1. **taṯhīr-i beytüʾl- ḫelā:**
Sayfa 7
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Abdesthanenin temizlenmesi.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ ve kürek ve süpürge

tathīr-i beytüʾl-ḫelāya:

1. **taṯhīr-i beytüʾl-ḫelāya:**-*(y)a*
Sayfa 7
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Abdesthanenin temizlenmesi.

alup taṯhīr-i beytüʾl-ḫelāya muḳayyed oldılar Çün Ḥācī Bayrām-ı Velī anlaruñ kemāl-i inḳıyādlarını

tavaṭṭun itmişlerdür:

1. **tavaṭṭun itmişlerdür:**-*miş, -ler, -, -*
Sayfa 41
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Yerleşmek, yer edinmek.

aḳrabāsındandur ṣoñra Tirseye gelüp tavaṭṭun itmişlerdür Menḳıbe Ḥażreti Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm

ṭayarān-ı gülistān-ı ʿālem:

1. **ṭayarān-ı gülistān-ı ʿālem:**
Sayfa 31
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Kâinatın gül bahçesine uçma.

daʿvetiʾl-kerīm ṭūṭiʾ-i cān-ı ʿazīzleri pervāz-ı behişt-i cāvidān olup ṭayarān-ı gülistān-ı ʿālem

ṭayerān:

1. **ṭayerān:**
Sayfa 9
Satır: **1**
Uçma, uçuş.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda ṭayerān arzusu vardur deyücek buyurmışlar ki imdi senüñ bu

taʿyīn:

1. **taʿyīn:**
Sayfa 48
Satır: **5**
Bir göreve yerleştirme, atama.

taḫta deyü Sulṭān-ı enbiyādan taʿyīn ṭaleb iderler Sulṭānüʾl-enbiyā buyurdılar ki Rūmuñ ḳara

tażarruʿ:

1. **tażarruʿ:**
Sayfa 31
Satır: **1**
Yalvarıp yakarma.

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

tażarruʿ ve niyāz iderler:

1. **tażarruʿ ve niyāz iderler:***-er, -ler*
Sayfa 34
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Yalvarıp yakarmak.

tażarruʿ ve niyāz iderler

tāze- ter:

1. **tāze- ter:**
Sayfa 60
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Çok tâze.

ter göñlüm nev-bahār oldı Ḳodı aġyārı buldı dildārı Gördi ol yārı bīḳarār oldı Allahuñ adın

taʿẓīm:

1. **taʿẓīm:**
Sayfa 20
Satır: **3**
Hürmet etme, saygı gösterme, büyük sayıldığını belli edecek şekilde güzel muâmelede bulunma.

taʿẓīm ve tekrīmine ihtimām iderler Eşref-zāde Ḥażretleri bunlarıñ iltifātından ictināp idüp Tirse

2. **taʿẓīm:**
Sayfa 31
Satır: **13**
Hürmet etme, saygı gösterme, büyük sayıldığını belli edecek şekilde güzel muâmelede bulunma.

taʿẓīm ile yine maḳarr-ı devletine irsāl iderler Pādişāh Ḥażretleri daḫı tesellī bulup gelüp İstanbula

3. **taʿẓīm:**
Sayfa 46
Satır: **18**
Hürmet etme, saygı gösterme, büyük sayıldığını belli edecek şekilde güzel muâmelede bulunma.

kereminden bizüm ḫidmetümüzde olan müʾminleri taʿẓīm için ḳudret-i sofrasından melekleriyle

taʿẓīm iderler:

1. **taʿẓīm iderler:***-er, -ler*
Sayfa 21
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Saygı ve hürmette bulunmak.

bir dervīş var imiş ḫalḳ ibtidā taḥḳīr idüp ṣoñra taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

tebdīl-i ṣūret:

1. **tebdīl-i ṣūret:**
Sayfa 31
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Tanınmamak için kılık değiştirmek.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār ḫaṣlarından birḳaç adam alup tebdīl-i ṣūret ile İzniḳe gelürler ve

teberrük:

1. **teberrük:**
Sayfa 11
Satır: **1**
Uğur sayma.

bu kelām cārī olduġı eclden
teberrük ḳaṣd
eylemişler çünki Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri kāġıda

teberrük olmaḳ:

1. **teberrük olmaḳ:**-*maḳ*
Sayfa 54
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Mübârek saymak.

Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli
Efendiden teberrük olmaḳ
üzere bāḳīdür Seyf-i mezbūr
nevādir-i dehrdendür

tebşīr buyurup:

1. **tebşīr buyurup:**-*up*
Sayfa 37
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Müjdeleyerek sevindirmek.

ḫalās olursın deyü tebşīr
buyurup ġāʾib olurlar çün
ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i
rāh iderler ve ol

tecdīd-i vużū idüp:

1. **tecdīd-i vużū idüp:**-*üp*
Sayfa 45
Satır: **14**
Kelime Tipi: **Deyim**
Abdesti bozulmadığı hâlde yeniden abdest almak.

yine ḫidmete meşġūl olup
vaḳt-i ẓuhūr olduḳda
ezān-ı şerīf ḳıraʾāt olınup
herkes tecdīd-i vużū idüp

tecessüs idüñ:

1. **tecessüs idüñ:**-*üñ*
Sayfa 16
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Araştırma yapmak.

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervīşān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı
bir miḳdār geşt ü

tedārik idüp:

1. **tedārik idüp:**-*üp*
Sayfa 9
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Elde etme.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ
vāḳīʿ olan vāḳıʿātları
bir kāġıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḫı tedārik idüp

tedārikde olsun:

1. **tedārikde olsun:**-*sun*
Sayfa 40
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Hazırlıklı olmak.

şimden ṣoñra dönmeye
mecāl yoḳdur hemān
tedārikde olsun deyü cevāb
virür Maḥmūd Paşanuñ

tedārikin:

1. **tedārikin:**
Sayfa 15
Satır: **24**
Tedârikin gör II
Hazırlık yapmak.

İnşāallah yarın git anlar daḫı
ḳalur Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri teferrüc tedārikin

tedbīr:

1. **tedbīrden:**-*den*
Sayfa 28
Satır: **12**
Hazırlık.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek
istiḳbāliñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ
ve teʾḫīr iderler likin

teʾehhül eyleyüp:

1. **teʾehhül eyleyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 50
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
Evlenmek.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi
Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı
pīride teʾehhül eyleyüp
Zevceleri ḫāmile olduḳda
ahali-i İzniḳ beyninde gufte
olup bu veled şeyḫden

tefaḫḫuş idüñ:

1. **tefaḫḫuş idüñ:**-*üñ*
Sayfa 16
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
İnceden inceye araştırma yapmak.

ḳullanmak olmaz likin siz de
bir tefaḫḫuş idüñ
belki ṣucaġız bulasız siz
Sulṭān Eşref-zāde daḫı

tefekkür:

1. **tefekküründe:**-*ü, -(n)de*
Sayfa 54
Satır: **8**
Düşünme.

ʿacībe iḫtirāʿ ve īcād itmişler
ki ḫıred-i ḫurde-bīn

tefekküründe ʿācizdür ve Sulṭān Murād-ı ʿāli-nijad

teferrüc:

1. **teferrüc:**
Sayfa 15
Satır: **24**
Gezinti.

İnşāallah yarın git anlar daḫı ḳalur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri teferrüc tedārikin

2. **teferrüce:***-e*
Sayfa 16
Satır: **1**
Gezinti.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya teferrüce giderler varup bir beyābanda nüzūle emr iderler fuḳarā dirler ki

3. **teferrüce:***-e*
Sayfa 52
Satır: **6**
Gezinti.

Ḥamdī Efendi Ḥażretleri bir gün Kilise Dağı ṭarafına teferrüce teşrīf itmişler meğer geyik

teferrüce varurlar:

1. **teferrüce varurlar:***-ur, -lar*
Sayfa 66
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Gezintiye gitmek.

buyururlar Menḳıbe bir gün Sinān Ḥażretleri İzniḳ Gölünüñ sāḥilinde teferrüce varurlar meğer

tefeʾül:

1. **tefeʾül:**
Sayfa 5
Satır: **4**
Bazı hadiseleri, tevafukları uğurlu saymak. Mesela: Bir kitabı rast gele açarak ilk tevafuk eden yeri okuyup ona dikkat ederek onu uğurlu ve esas bir ders sayma gibi. Olacak şeyi tahmin etmek.

Abdal Muḥammed Ḥażretleri hayātda iken ʿaleʾṣ- ṣabāḥ tefeʾül içün ḥużurlarına varurlar ṭarīḳ-i meşāyıḫdan

tefsīr:

1. **tefsīrinde:***-i, -n, -de*
Sayfa 3
Satır: **1**
Yorum II açıklama.

tefsīrinde ṣāḥib-i tefsīr olan üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūz-ı bihān Baḳlī Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü

2. **tefsīrinde:***-i, -n, -de*
Sayfa 3
Satır: **1**
Yorum II açıklama.

āyet-i kerīmesinün tefsīrinde ṣāḥib-i tefsīr olan üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ

tefsīr-i ʿārāyis:

1. **tefsīr-i ʿārāyis:**
Sayfa 2
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Âlâ'isü'I-beyan fî hakâ'ikı'l-Kur'an II Şeyh Rûz-i bihân Bakli'nin Kur'an-ı Kerim'in işârî tefsiri hakkında günümüze ulaşan iki eserinden biri olup Arapça yazılmıştır. Eserde tasavvufi terimlere geniş yer verilmiştir.

Ey ḫullān-ı vefā ve muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr kim ʿAbdullah Veliyüddin el-Bursevī bi-ḳadril-mühceti ve'ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis

tefsīr-i keşşāfī:

1. **tefsīr-i keşşāfī:**
Sayfa 67
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Zemahşerî'nin Keşşâf eserinin tefsiri.

fevāid taʿlīminden telezzüz idüp ḫatta Tefsīr-i Keşşāfī min-evvelihi ilā-āḫirihi oḳuyup ʿilmde

tefsīr-i şerīf:

1. **tefsīr-i şerīf:**
Sayfa 60
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek Kur'ân ı Kerim açıklaması.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede yegāne olmağıla enisüʾl-cinān nām bir tefsīr-i şerīf cemʿ ve teʾlīf buyur-

teʾḫīr iderler:

1. **teʾḫīr iderler:***-er, -ler*
Sayfa 28
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Ertelemek, geciktirmek.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek istiḳbāliñüz kāfidür
deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ ve teʾẖīr iderler likin

teʾẖīr olınsun:

1. **teʾẖīr olınsun:**-*ın, -sun*
Sayfa 50
Satır: **33**
Kelime Tipi: **-**
Erteleme, sona bırakma.

baṭnında dört sene teʾẖīr olınsun didükde filḥal dört sene tamāmında vaż-ı ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü bürūz etmişdür Ḥarrere

tekellüm:

1. **tekellüme:**-*e*
Sayfa 29
Satır: **6**
Söyleme, lakırdı etme, konuşma.

şefīḳadur likin zebānlarında bir maraż peydā oldı tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

teklīf buyurmışlar:

1. **teklīf buyurmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 7
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Sunmak.

imtiḥān eyleyüp ṣoñra kendüye imāmet eylemek ẖidmetini teklīf buyurmışlar ki on bir sene den

teklīf itmeye:

1. **teklīf itmeye:**-*me, -(y)e*
Sayfa 7
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Teklif etmek.

teklīf itmeye idi Çün Ḥācī Bayrām-ı Velīnüñ āsitāne-i saʿādetlerine varduḳda taṭhīr-i beytüʾl-

tekmīl-i ṭarīḳat:

1. **tekmīl-i ṭarīḳat:**
Sayfa 65
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Tarikatı tamamlama.

ṭarīḳat ve aẖẕ ü iẕn ü icāzet idüp gelüp Burusada ḥālā mezār-ı müteberrikleri olan maḳām-ı mübāreke

tekrīm:

1. **tekrīmine:**-*i, -n, -e*
Sayfa 20
Satır: **3**
Saygı gösterme, ululama.

taʿẓīm ve tekrīmine ihtimām iderler Eşref-zāde Ḥażretleri bunlarıñ iltifātından ictināp idüp Tirse

tekyegāh-ı beḳāya:

1. **tekyegāh-ı beḳāya:**-*(y)a*
Sayfa 54
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Ebedilik dergahı.

iken ʿandelīb-i ruḥına ḳafes-i dünyā dar gelüp biñ ḳırḳ altı tāriẖinde tekyegāh-ı beḳāya fırār

telemmüz:

1. **telemmüz:**
Sayfa 67
Satır: **8**
Bir şey öğrenmek için bir hocaya devam etme, öğrenci olma, öğrenme, ders alma.

ve Sulṭān Murad Ḫān müderrisi Kepenkci-zāde Efendiden taʿallüm ve telemmüz ve mevāʾid-i

telezzüz idüp:

1. **telezzüz idüp:**-*üp*
Sayfa 67
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Zevk almak, hoşlanmak, hazzetmek.

fevāid taʿlīminden telezzüz idüp ḥatta Tefsīr-i Keşşāfī min-evvelihi ilā-āẖirihi oḳuyup ʿilmde

telhīş ider:

1. **telhīş ider:**-*er*
Sayfa 26
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Uzun bir şeyi özetleme, hulâsa etme.

pādişāha telhīş ider pādişāh Ḥażretleri yine emr iderler ki varuñ elbette tiz gelsün vezīr daḫı

telhīş itmişdür:

1. **telẖīş itmişdür:**-*miş, -dür*
Sayfa 69
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Uzun bir şeyi özetlemek, hulâsa etmek.

telḫīṣ itmişdür ve Edʿiyyeʾ-i meʾs̱ūreyi cemʿ idüp bir mecmuʿa-i laṭīfe itmişdür Raḥmetullahi ʿAleyh

teʾlīf buyur- mışlar:

1. **teʾlīf buyur- mışlar:**-*mış, -lar*
   Sayfa 60
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   Eser yazma, toplayıp kaleme alma.

mışlar ki her vecihle kemāl anda ẓāhir ve nümāyandur ve ṭabīʿat-ı şiʿiriyeleri daḫı olup nice

teʾlīf buyurup:

1. **teʾlīf buyurup:**-*up*
   Sayfa 19
   Satır: **5**
   Kelime Tipi: **-**
   Kitap, eser yazmak.

buyurup sinīn-i keş̱ire envāʿı mücāhedāt ve riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa ḫülefā irsāl itmek üzre

telḳīn:

1. **telḳīnleri:**-*ler, -i*
   Sayfa 11
   Satır: **10**
   Bir duyguyu, bir düşünceyi aşılama.

idi Sulṭān Eşref-zāde daḫı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ telḳīnleri ile ẕikr-i Ḫudāya meşġūl

telḳīn itdi:

1. **telḳīn itdi:**-*di*
   Sayfa 33
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   (Birine bir fikri) aşılamak, zihnine sokmak, öğretmek; tas. şeyhin tarikata yeni girmiş bir müride zikir öğretmesi II vermek, bağışlamak.

Görince telḳīn itdi Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

telḳīn-i zikr iderler:

1. **telḳīn-i ẕikr iderler:**-*er, -ler*
   Sayfa 32
   Satır: **14**
   Kelime Tipi: **-**
   Allah'ı zikretmeyi öğretmek.

ol misāfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telḳīn-i ẕikr iderler anlar daḫı mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i

2. **telḳīn-i ẕikr iderler:**-*er, -ler*
   Sayfa 32
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   Allah'ı zikretmeyi öğretmek.

ẕikr iderler Baʿdehu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri kibār bize müteraḳḳıblerdür deyü yed-i şerīflerüñ

temām:

1. **temām:**
   Sayfa 30
   Satır: **12**
   Tamamiyle, eksiksiz olarak.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer avuc aḳçe virürler ve her biri taʿdād iderler görürler ki temām ḥesābınca

2. **temām:**
   Sayfa 24
   Satır: **11**
   Tam olarak.

temām ḳaddüme münāsib geldi bir aḳçe daḫı ziyāde eyledüm dellāl ṣāḥibine danışmağa gitdi

3. **temām:**
   Sayfa 29
   Satır: **21**
   Tamamen.

temām eridükde zebānları daḫı kemā-kān evvelki gibi olup ṣaġ u sālim olur Çün pādişāh Ḥażretleri

temām itdüñüz:

1. **temām itdüñüz:**-*dü, -ñüz*
   Sayfa 9
   Satır: **21**
   Kelime Tipi: **-**
   Tamamlamak.

istikbāli temām itdüñüz varuñ Rūmdan bir er geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ deyücek ahāli-i

temām olduḳda:

1. **temām olduḳda:**-*duḳ, -da*
   Sayfa 63
   Satır: **8**
   Kelime Tipi: **-**
   Tamamlanmak.

vaḳtümüzdür Şeyḫ ʿAbdullah Efendiye daḫı fuḳarā ile yetmiş biñ tevḥīde āġāz idüp temām olduḳda

temām olıcaḳ:

1. **temām olıcaḳ:**-*ıcaḳ*
Sayfa 9
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Tamamlanmak, sona ermek.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ
vāḳīʿ olan vāḳıʿātları
bir kāġıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḫı tedārik idüp

temām olmadın:

1. **temām olmadın:**-*ma, -dın*
Sayfa 50
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Tamamlanmak, sona ermek.

terbiye ider henüz bu ḫātıra
temām olmadın ʿAzīz
Ḥażretleri ṭarfetüʾl-ʿaynda
ḫalvetḫāne ḳapusına

temenni:

1. **temennī:**
Sayfa 42
Satır: **9**
Dilek.

Ḥaḳḳ Sübḥanehu ve
Teʿālādan temennī ve
ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve
aḫfād-ı ʿizāmını ilā-

témür:

1. **temür:**
Sayfa 28
Satır: **17**
Demir.

ḫaber olduḳda iskele
ṭarafında olan Temür
Ḳapuya
ḳarşu gelüp Eşref-zāde
Efendinüñ mübārek ellerin

tencere:

1. **tencerede:**-*de*
Sayfa 45
Satır: **2**
Yemek pişirilen kap.

kesmeğe cemʿiyet idüp
Kūhistāne revāne olduḳda
bir küçük tencerede bir
miḳdār pirinç şorbası
götürüp likin

2. **tencerede:**-*de*
Sayfa 45
Satır: **10**
Yemek pişirilen kap.

ṣaḥanları ol tencereden
ṭoldurduḳ ve bu ḳadar
cemāʿat ekl itdiler ve
cümlesi ṭoydılar ve tencerede

3. **tencereden:**-*den*
Sayfa 45
Satır: **9**
Yemek pişirilen kap.

ṣaḥanları ol tencereden
ṭoldurduḳ ve bu ḳadar
cemāʿat ekl itdiler ve
cümlesi ṭoydılar ve tencerede

4. **tencerenüñ:**-*nüñ*
Sayfa 45
Satır: **7**
Yemek pişirilen kap.

ol küçük tencerenüñ üzerine
bir fātiḥāʾ-i şerīfe
tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ
deyü emr eyler ol büyük

tenhā:

1. **tenhā:**
Sayfa 11
Satır: **22**
Boş.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ
Şeyḫ Efendi Ḥażretleri
bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām
daḫı bī-nihāye ve dest

tepe:

1. **tepesinde:**-*si, -n)de*
Sayfa 14
Satır: **21**
Bir şeyin veya yerin tam üstü.

tepesinde bir pul vardur Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretleri
buyururlar ki Rūmī yine
Ḥācī Bayrām

2. **tepesinde:**-*si, -n)de*
Sayfa 15
Satır: **1**
Bir şeyin veya yerin tam üstü.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
ḳat ki yedi terk olsun

terbiye:

1. **terbiyelerinde:**-*ler, -i, -(n)de*
Sayfa 47
Satır: **6**
Terbiye; eğitim.

Bāyezīd-i Velīnüñ vālideleri
beni sarāya alup
anlarıñ terbiyelerinde
neşvünemā bulup ḥadd-i

terbiye ider:

1. **terbiye ider:**-*er*
Sayfa 50
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Eğitmek.

terbiye ider henüz bu ḫātıra temām olmadın ʿAzīz Ḥażretleri ṭarfetüʾl-ʿaynda ḫalvetḫāne ḳapusına

terbiye iderüm:

1. **terbiye iderüm:**-*er, -üm*
Sayfa 42
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Eğitmek.

Eşref-zāde buyururlar imişki ata belinden ana raḥmine düşeliden berü seni terbiye iderüm ve bu

terbiyeʾ-i sālikine:

1. **terbiyeʾ-i sālikine:**-*e*
Sayfa 51
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Sâliklerin eğitimi.

terbiyeʾ-i sālikine iştiġāl üzre iken biñ on iki tāriḫinde dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl buyurmışlar Ḳabr-i

terbiye-i sellāk:

1. **terbiye-i sellāk:**
Sayfa 54
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Tarikat yoluna girenleri eğitmek.

Baʿdehu Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi āsitāne-i cedīde-i Eşrefīyede terbiye-i sellāk ve irşād-ı ṭüllāb üzere

terbiye-i ṭālibānı:

1. **terbiye-i ṭālibānı:**
Sayfa 19
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Öğrencilerin terbiyesi.

ṭālibānı molaya meşġul olup Müzekkiʾn- Nüfūs ve Ṭarīḳat-nāme nām iki cild kitāb taṣnīf ve teʾlīf

terbiye-i ṭālibīn:

1. **terbiye-i ṭālibīn:**
Sayfa 44
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Talebeleri eğitmek.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre iken ṭoḳuz yüz yirmi altı

terk:

1. **terk:**
Sayfa 14
Satır: **20**
Derviş başlığı, tarikat ehlinin giydiği başlığın dilimlerinden her biri.

Ḥażretlerinüñ reʾs-i saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ kisveleri altı terk ve

2. **terk:**
Sayfa 15
Satır: **2**
Derviş başlığı, tarikat ehlinin giydiği başlığın dilimlerinden her biri.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki yedi terk olsun

3. **terk:**
Sayfa 15
Satır: **5**
Derviş başlığı, tarikat ehlinin giydiği başlığın dilimlerinden her biri.

sikkesi yedi terk olduġına ḥikmet budur deyü buyurmışlar ki keçeden itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

4. **terklerinüñ:**-*ler, -i, -n, -ü, -ñ*
Sayfa 15
Satır: **2**
Derviş başlığı, tarikat ehlinin giydiği başlığın dilimlerinden her biri.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki yedi terk olsun

terk eyleyüp:

1. **terk eyleyüp:**-*(y)üp*
Sayfa 56
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
Bırakmak.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

terk idüp:

1. **terk idüp:**-*üp*
Sayfa 70
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Bırakmak, vazgeçmek.

İlahī Gel bugün ʿışḳuñ
şarābın içüben mestāne ol
Gel bugün nāmus u ʿārı
terk idüp dīvāne ol

2. **terk idüp:**-*üp*
Sayfa 71
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Terk etmek, bırakmak.

idüp maḥrūse-i merḳūmeye
hicret ve ʿazīzlerinden
dem-be-dem aḫz-ı
ruḥāniyyet itmişler idi bu
ḥāl-i

terk itmeyüp:

1. **terk itmeyüp:**-*me, -(y)üp*
Sayfa 62
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Bırakmak, vazgeçmek.

itmeyüp her Cumʿa gün
İzniḳde āsitāneye teşrīf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve ṭaşra

tesbīḥ:

1. **tesbīh:**
Sayfa 45
Satır: **16**
Allah'ı takdis ve tenzih etme, Hakk'ın her türlü kusurdan ve noksandan uzak olduğunu dile getirme.

muṣallāya geldüklerinde
Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp
tesbīh ve duʿādan

2. **tesbīḥümden:**-*üm, -den*
Sayfa 17
Satır: **17**
Allah'ı öven ve kusurdan yüce tutan sözler ve varlıkların hal diliyle bu anlamı ifade etmesi.

ḳoparma tesbīḥümden
ayurma deyü nidā ider ol
ecilden hemān bir ẕikri
tükenmiş benefşe buldum

tesellī bulup:

1. **tesellī bulup:**-*up*
Sayfa 31
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Avunmak, teselli bulmak.

taʿẓīm ile yine maḳarr-ı
devletine irsāl iderler
Pādişāh Ḥażretleri daḫı
tesellī bulup gelüp İstanbula

teslīm eylediler:

1. **teslīm eylediler:**-*di, -ler*
Sayfa 48
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Teslim etmek.

ʿOsmanıñ nesli münḳaṭıʿ mı
olsun bu rıżāʾ-yı
Ḥaḳḳa muḫālifdür deyü
teslīm eylediler maʿlūm

teslīm idüp:

1. **teslīm idüp:**-*üp*
Sayfa 68
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Vermek.

teslīm idüp Burusada dāhil-i
ḥiṣārda Ḍarbhane
Maḥallesinde vāḳiʿ ḥālā
kerīme-i mükerremeleri

2. **teslīm idüp:**-*üp*
Sayfa 44
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Kendini vermek.

idüp Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ intiḳāllerinden
ṣoñra
müddet-i medīde İzniḳde
āsitāne-i şerefiyede

teslīm itmekle:

1. **teslīm itmekle:**-*mek, -le*
Sayfa 62
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Bir şeyi sahibine vermek. (Can vermek bağlamında).

üzere iken biñ yüz ḳırḳ üç
senesi cān-ı ʿazīzini
Ḫallāḳ-ı Lem-yezele teslīm
itmekle cesed-i şerīfi

tesliye-i hāṭır idüp:

1. **tesliye-i hāṭır idüp:**-*üp*
Sayfa 31
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Gönlünü almak.

ve evliyānuñ himmeti
sizüñle berāberdür deyü
pādişāhı tesliye-i hāṭır idüp
baʿdehuʾl-vaʾẓ tevḳīr ü

teşrīf:

1. **teşrīflerini:**-*ler, -i, -(n)i*
Sayfa 63
Satır: **2**

Gelmesiyle bir yeri onurlandırma.

cülūs iderler imiş her çend ki ʿAbdullah Efendi ḳadem-i saʿādetine yüz sürüp içerü teşrīflerini ricā

teşrīf buyurduḳlarında:

1. **teşrīf buyurduḳlarında:**-*duḳ, -lar, -ı, -n, -da*
Sayfa 19
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Bir yeri şereflendirmek, bir yere gitmek.

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḥḳār ṭarafında olurlar ḥatta

teşrīf buyurup:

1. **teşrīf buyurup:**-*up*
Sayfa 62
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Bir yeri şereflendirmek, bir yere gitmek.

itmeyüp her Cumʿa gün İzniḳde āsitāneye teşrīf buyurup likin içerü girmezler imiş ve ṭaşra

teşrīf itmişler:

1. **teşrīf itmişler:**-*miş, -ler*
Sayfa 52
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Şereflendirmek. Bir yerden bir yere gelmek veya gitmek.

Ḥamdī Efendi Ḥażretleri bir gün Kilise Dağı ṭarafına teferrüce teşrīf itmişler meġer geyik

tevaḳḳuf eyle:

1. **tevaḳḳuf eyle:**
Sayfa 24
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Beklemek, durmak.

bana bir miḳdār tevaḳḳuf eyle dedi ben daḫı bir miḳdār bir köşede tevaḳḳuf eyledüm dellāl eğlenüp

tevaḳḳuf eyledüm:

1. **tevaḳḳuf eyledüm:**-*dü, -m*
Sayfa 24
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Beklemek, durmak.

bana bir miḳdār tevaḳḳuf eyle dedi ben daḫı bir miḳdār bir köşede tevaḳḳuf eyledüm dellāl eğlenüp

tevaḳḳuf idüp:

1. **tevaḳḳuf idüp:**-*üp*
Sayfa 22
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Durmak. Eğlenip kalmak. Duraklamak.

ider Bir miḳdār tevaḳḳuf idüp yine işāret iderler yine menʿ ider üçünci işāretlerinde yine Mevlānā

2. **tevaḳḳuf idüp:**-*üp*
Sayfa 39
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Durmak. Eğlenip kalmak. Duraklamak.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-zādedür didüklerinde hemān Ḫātūn ādāb üzre bir miḳdār tevaḳḳuf idüp

tevāżuʿ:

1. **tevāżuʿ:**
Sayfa 28
Satır: **22**
Alçak gönüllülük, kibirli olmama.

ḫalvetḫānelerine getürüp iclās iderler ve pādişāh Ḥażretleri kendüsi edeb ve tevāżuʿ birle ḳuʿūd idüp

tevbe:

1. **tevbe:**
Sayfa 68
Satır: **1**
Günah ve kabahatten Cenab-ı Hakk'a sığınmak.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

2. **tevbe:**
Sayfa 69
Satır: **8**
Günah ve kabahatten Cenab-ı Hakk'a sığınmak.

fuḳarāsıyla iḫtilāṭ iderek Ḳuṭbüʾl-ʿārifīn Gavsüʾl-vāṣilīn Eşref-zāde Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendiden tevbe

3. **tevbe:**
Sayfa 71
Satır: **6**
Günah ve kabahatten Cenab-ı Hakk'a sığınmak.

meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada Seyyid ʿÖmeroġlu
nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

4. **tevbe:**
Sayfa 71
Satır: **9**
Günah ve kabahatten Cenab-ı Hakk'a sığınmak.

Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretlerinden tevbe ve inābet idüp vaṭan-ı aṣliyeleri olan ḳaryeʾ-i

tevbe idelüm:

1. **tevbe idelüm:**-*elüm*
Sayfa 33
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Günah ve kabahatten Cenab-ı Hakk'a sığınmak; işlenmiş bir günah ve kabahatten pişman olup bir daha yapmamaya söz vermek.

Birḳaç misāfir geldiler Tevbe idelüm didiler

tevbe virürken:

1. **tevbe virürken:**-*ür, -ken*
Sayfa 33
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
Allah katında hatırı sayılır bir kişiyi şahit tutarak günahlarına tövbe etmek.

Tevbe virürken gördiler Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

teveccüh:

1. **teveccüh:**
Sayfa 7
Satır: **9**
Sevgi ve yakınlık göstermek, ilgilenmek, iltifat etmek.

Ḥażretlerine teveccüh eṣnāsında ḫāṭırına gelür ki n´ola yine ʿAzīz Ḥażretleri bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

teveccüh buyurasuñuz:

1. **teveccüh buyurasuñuz:**-*a, -suñuz*
Sayfa 35
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Yönelmek.

niyāz iderler ki pederüñüz Ḥażretine teveccüh buyurasuñuz anlar daḫı peder-i vālā- güherlerine

teveccüh iderler:

1. **teveccüh iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 27
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Yönelmek.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ ḳurbında Derbent
nām bir kāfir ḳaryesi var bir gice anda yaturlar

tevellüd iden:

1. **tevellüd iden:**-*en*
Sayfa 50
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Doğmak.

kerīmesi Ḫayrünnisādan tevellüd iden Zeliḫā nām duḫter-i

tevessül-i teveccüh eyledüklerinde:

1. **tevessül-i teveccüh eyledüklerinde:**-*dük, -leri, -(n)de, -*
Sayfa 35
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Teveccühü vesile etmek.

tevessül-i teveccüh eyledüklerinde buyururlar ki benüm Tirse nām-ı maḥalde āṣārum vardur getür

tevḥīd:

1. **tevḥīde:**-*e*
Sayfa 63
Satır: **8**
"Lâ ilâhe illallah" sözü.

vaḳtümüzdür Şeyḫ ʿAbdullah Efendiye daḫı fuḳarā
ile yetmiş biñ tevḥīde āġāz idüp temām olduḳda

tevḥīd çeksünler:

1. **tevḥīd çeksünler:**-*sün, -ler*
Sayfa 63
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
"Lâ ilâhe illallah" sözünü söyleme, zikretme.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı cemʿ idüp gelsünler ve bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḫir

tevḥīd iderler:

1. **tevḥīd iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 16
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
"Lâ ilâhe illallah" sözünü söyleme, zikretme.

itmeyüp nüzūl buyururlar ve hengām-ı ṣalavāt
olınca tevḥīd iderler Baʿdehu duʿā idüp fuḳarāya ṣu

tevḥīd-i ḥudāya:

1. **tevḥīd-i ḥudāya:**-*ya*
Sayfa 25
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Hakk'ın birliği.

tevḥīd-i Ḥudāya māniʿ olınca var ḳıyās eyle ki
daḫı ziyādesinüñ żararı ne ola biri daḫı budur ki

tevḳīr:

1. **tevḳīr:**
Sayfa 31
Satır: **12**
Ağırlamak, misafir ağırlamak.

ve evliyānuñ himmeti sizüñle berāberdür deyü pādişāhı tesliye-i hāṭır idüp baʿdehuʾl-vaʾẓ tevḳīr ü

tevsīʿ eylemişlerdür:

1. **tevsīʿ eylemişlerdür:**-*miş, -ler, -dür*
Sayfa 58
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Genişletmek.

içün taʿmīr ve tevsīʿ eylemişlerdür Baʿdehu Ḫacc-ı
şerīfe niyet idüp ravża-i seyyidüʾl-enāmı ziyāretden

tevziʿ iderler:

1. **tevziʿ iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 52
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Dağıtmak.

Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Efendiye getürür anlar daḫı ḥāżır olan fuḳarāya tevziʿ iderler Menḳıbe Şeyḫ

teyemmüm ider:

1. **teyemmüm ider:**-*er*
Sayfa 16
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Suyun bulunmadığı veya kullanılmasının mümkün olmadığı durumlarda toprak, kum vb. ile kolları ve yüzü meshetmek suretiyle abdest alma.

ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız
ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız iḥsān eyle diyüp başını

tezevvüc idüp:

1. **tezevvüc idüp:**-*üp*
Sayfa 68
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Zevce olarak almak.

üstādları Muḥyiʾd-din Efendinüñ kerīmesini tezevvüc idüp anlaruñ yerine Sulṭān Murad Hān-ı

tezvīc idüp:

1. **tezvīc idüp:**-*üp*
Sayfa 8
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Evlendirmek.

tezvīc idüp kendülere dāmād idinmişler ve izn ü
icāzet daḫı virüp āyin-i meşāyıḫ-ı Sulṭān üzre alem

2. **tezvīc idüp:**-*üp*
Sayfa 69
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Evlendirmek.

mükerremelerini mezbūra tezvīc idüp dāmād idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ

3. **tezvīc idüp:**-*üp*
Sayfa 69
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Evlendirmek.

mükerremelerini mezbūra tezvīc idüp dāmād idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ

tīġ-ı bī-dirīġ-i sertīz:

1. **tīġ-ı bī-dirīġ-i sertīz:**
Sayfa 54
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Esirgenmeyen, ucu keskin kılıç.

Ḥażreti Şeyḫe bir tīġ-ı bī-dirīġ-i sertīz ihdā buyurmışlar ki ḥālā evlād-ı kirāmları taṣarrufında

tilāvet:

1. **tilāvet:**
Sayfa 45
Satır: **8**
Kur'ân'ı güzel sesle ve kurallara göre okuma.

ol küçük tencerenüñ üzerine bir fātiḥāʾ-i şerīfe tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ deyü emr eyler ol büyük

tımarḫāne:

1. **tımarḫāneye:**-*(y)e*
Sayfa 70
Satır: **1**
Akıl hastahanesi.

mecnūn oldı Tımarḫāneye ḳosunlar deyü Mezbūruʾş-Şeyḫ Muḥammed Efendi dahī

tıraş eylemüşdür:

1. **tıraş eylemüşdür:**-*müş, -dür*
Sayfa 59
Satır: **27**
Kelime Tipi: **-**
Tıraş etmek.

eylemüşdür

tıraş itsen:

1. **tıraş itsen:**-*sen*
Sayfa 59
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Saç veya sakalı kesmek.

Minede tıraş itsen gerekdür. Vakıʿa anlar rāhi oldukdan sonra bir bedel-i hacc eyleyüp Hācī Ahmed dahi o sene hacca gidüp Minede müşarünileyhi tıraş

tire:

1. **tirede:**-*de*
Sayfa 69
Satır: **22**
Tire II Osmanlı'da Aydın'a bağlı kaza merkezi.

ider ki bir gün Şeyḫ-i müşārüʾñ-ileyhüñ meclisinde ḥāżır idüm Eşrefzāde fuḳarāsından olup Tirede

tirse:

1. **tirse:**
Sayfa 20
Satır: **12**
Tirşe dağı.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu ṣubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

2. **tirse:**
Sayfa 41
Satır: **6**
İznik'e bağlı Tirse köyü.

meḥāfil ü Kürsī eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī ḳaṣaba-i İzniḳ ḳurbında Tirse nām ḳaryede ḳadem-

3. **tirse:**
Sayfa 41
Satır: **8**
İznik'e bağlı Tirse köyü.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur ki pederlerine Bāyezīd-i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse nām ḳaryede imām ve

4. **tirseye:**-*ye*
Sayfa 41
Satır: **11**
İznik'e bağlı Tirse köyü.

aḳrabāsındandur ṣoñra Tirseye gelüp tavaṭṭun itmişlerdür Menḳıbe Ḥażreti Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm

5. **tirse:**
Sayfa 44
Satır: **20**
İznik'e bağlı Tirse köyü.

ʿāṣā- dārı Ḥabīb Dededen mervīdür ki Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Ḥażretleri Tirse nām yaylaḳda olan

tirse dağlarında:

1. **tirse dağlarında:**-*(n)da*
Sayfa 20
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Tirşe dağı.

Dağlarında gezerken bir kimseye rast gelüp Eşref-zāde Efendiye eydür ki sen kimsün anlar

tirse nām-ı maḥalde:

1. **tirse nām-ı maḥalde:**-*de*
Sayfa 35
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Tirse adlı mahalle.

tevessül-i teveccüh eyledüklerinde buyururlar ki benüm Tirse nām-ı maḥalde āṯārum vardur getür

tirsine:

1. **tirsine:**-, -
Sayfa 38
Satır: **15**
İznik'e bağlı Tirse köyü.

Menḳıbe muḥkīdür ki Tirsine nām maḥalde bir muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir şeb güşūne bir

tīz:

1. **tiz:**
Sayfa 17
Satır: **1**
Çabucak, derhal, hemen.

Rūmī niçe bulmış deyü serzeniş iderler fuḳarā tiz ol ṣu olan maḥalle varurlar görürler ki ṣu henüz çıḳup

2. **tiz:**
Sayfa 26
Satır: **14**
Çabucak, derhal, hemen.

pādişāha telhīş ider pādişāh Ḥażretleri yine emr iderler ki varuñ elbette tiz gelsün vezīr daḫı

3. **tiz:**
Sayfa 37
Satır: **18**
Çabucak, derhal, hemen.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde nümāyān olup buyururlar ki ḫalās zamānı geldi tiz ḳalḳ git

4. **tiz:**
Sayfa 39
Satır: **15**
Çabucak, derhal, hemen.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp tiz adam irsāl iderler ol kişi daḫı cidd-i tām ile zamān-ı yesīrde İzniḳe

<u>ṭoġru yoldan:</u>

1. **ṭoġru yoldan:***-dan*
Sayfa 11
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Doğru yol; Hak yolu.

ṭoġru yoldan gelüp bunda girdük ehl ve

ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç bilmem ne çāredür

<u>ṭokuz yüz elli üç:</u>

1. **ṭokuz yüz elli üç:**
Sayfa 67
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Dokuz yüz elli üç. (953).

elli üç senesinde serā-perde-i ʿademden ẓuhūr ve āfitāb-ı feyż-i ilāhīden istifāẕen nūr-ı şuʿūr idüp ol

<u>ṭoḳuz yüz yirmi altı:</u>

1. **ṭoḳuz yüz yirmi altı:**
Sayfa 44
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Dokuz yüz yirmi altı. (926), sayı sıfatı.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre iken ṭoḳuz yüz yirmi altı

<u>ṭol:</u>

1. **ṭoldurup:***-dur, -up*
Sayfa 16
Satır: **21**
Boş bir şey veya yer) İçine giren bir şeyle dolu hâle gelmek, boş olmaktan çıkmak.

mübārek ṣudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere ṣu yoḳdur deyü iddiʿa

2. **ṭoldurduḳ:***-dur, -duḳ*
Sayfa 45
Satır: **9**
Boş bir şey veya yer) İçine giren bir şeyle dolu hâle gelmek, boş olmaktan çıkmak.

ṣaḥanları ol tencereden ṭoldurduḳ ve bu ḳadar cemāʿat ekl itdiler ve cümlesi ṭoydılar ve tencerede

3. **ṭolduruñ:***-dur, -uñ*
Sayfa 45
Satır: **8**
Boş bir şey veya yer) İçine giren bir şeyle dolu hâle gelmek, boş olmaktan çıkmak.

ol küçük tencerenüñ üzerine bir fātiḥāʾ-i şerīfe tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ deyü emr eyler ol büyük

4. **ṭolduḳdan:***-duḳ, -dan*
Sayfa 66
Satır: **17**
Boş bir şey veya yer) İçine giren bir şeyle dolu hâle gelmek, boş olmaktan çıkmak.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu balıḳ ile ṭolduḳdan ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü

<u>ṭōpḫāne:</u>

1. **ṭopḫanede:***-de*
Sayfa 61
Satır: **7**
İstanbul'da bir semt.

göçmişdür İstanbulda Ṭopḫanede vāḳiʿ ʿāsitāne-i Ḳadīriyede defīn-i zīr-i zemīn ve Ḥażreti Şeyḫ

<u>tövbe ve inābe:</u>

1. **tövbe ve inābe:**
Sayfa 6
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Her türlü günahlardan kaçınacağına Allah ve Resûl'ü ve o tarîkatın pîri nâmına söz vererek bir şeyhe bağlanmak.

Ḥażretlerinden tövbe ve inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya muvāẓabat iderler bir rütbe ki mübārek reʾslerinde

tövbe virüp:

1. **tövbe virüp:***-üp*
Sayfa 32
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Allah katında hatırı sayılır bir kişiyi şahit tutarak günahlarına tövbe etmek.

ol misāfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telḳīn-i ẕikr iderler anlar daḫı mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i

tövbekār olayduk:

1. **tövbekār olayduk:***-a, -y, -duk*
Sayfa 32
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Tövbe eden kimse olmak.

müşerref olup dest-i saʿādetlerinden tövbekār olayduk bu devletden bī-naṣīb olduḳ deyü ağlaşurlar

tövbekār oldı:

1. **tövbekār oldı:***-dı*
Sayfa 61
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Tövbe etmiş olmak, günah olan şeyleri yapmamaya karar vermiş olmak.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı - her seḥer iñler nāleler eyler Gülşen-i ʿışḳda şol hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

tövbesiz ḳalduḳ:

1. **tövbesiz ḳalduḳ:***-du, -ḳ*
Sayfa 33
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Tövbe edememek.

Tövbesiz ḳalduḳ didiler Āh iyleyüp aġlaşdılar

ṭoy:

1. **ṭoydılar:***-dı, -lar*
Sayfa 45
Satır: **10**
Doymak.

ṣaḥanları ol tencereden ṭoldurduḳ ve bu ḳadar cemāʿat ekl itdiler ve cümlesi ṭoydılar ve tencerede

tüken:

1. **tükenmiş:***-miş*
Sayfa 17
Satır: **18**
Bitmek, sona ermek.

ḳoparma tesbīḥümden ayurma deyü nidā ider ol ecilden hemān bir ẕikri tükenmiş benefşe buldum

ṭuluʿ:

1. **ṭuluʿ:**
Sayfa 50
Satır: **34**
Doğmak (Manevi aydınlık).

baṭınında dört sene teʾḫīr olınsun didükde filḥal dört sene tamāmında vaż'ı ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü bürūz etmişdür Ḥarrere

ṭulum:

1. **ṭulumlaruñ:***-lar, -u, -ñ*
Sayfa 27
Satır: **22**
Bazı yiyecek ve içecekler için koruyucu kap olarak kullanılan, önü yarılmadan bütün olarak yüzülmüş hayvan derisi.

getürürler hemān Bismillahiʾr-rahmāniʾr-rahīm deyüp mübārek elleriyle ṭulumlaruñ aġızlarını açar

tur:

1. **ṭurdum:***-du, -m*
Sayfa 59
Satır: **17**
T. Durmak, beklemek.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

2. **turur:***-ur*
Sayfa 12
Satır: **10**
Durmak, belli bir durumda olmak.

açar görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ḥücrenüñ bir cidārına istinad itmiş turur ne deñlü ki taḥrīk

3. **turur:**-*ur*
Sayfa 13
Satır: **17**
Durmak, belli bir durumda olmak.

dīvāre ittikā itdiler ise ʿalā ḥālihi turur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri Eşrefzādenüñ yanlarına varup

4. **ṭurur:**-*ur*
Sayfa 43
Satır: **19**
Bir yerde olmak, bir yerde bulunmak.

elma alan dervīş ol maḥālde ṭurur ʿAbdürraḥīm Tırsī Hay efendüm deyüp mübārek ḳademine düşer

5. **ṭursun:**-*sun*
Sayfa 14
Satır: **23**
Bir durumun mevcut haliyle kalması.

birāderümüzüñ sikkesi ṭursun

ṭur-:

1. **ṭururam:**-*ur, -am*
Sayfa 13
Satır: **5**
T. Durmak, beklemek.

Teʿālā ile ʿahd idüp ṭururam ki çihil rūz olmayınca ihrāc eylemezem Dervīşān daḫı münfaʿil olup

türbe:

1. **türbesinde:**-*si, -(n)de*
Sayfa 55
Satır: **10**
Genellikle içinde büyük bir kimse gömülü olduğu, ziyâretgâh hâline getirilen mezar, ziyâret edilen mezar.

biñ altmış ṭoḳuz tāriḫinde irtiḥāl buyurup Sulṭān Eşref-zāde türbesinde medfūndur Şeyḫ Ḥamdī-i

türbe-i eşref-zādede:

1. **türbe-i eşref-zādede:**-*de*
Sayfa 63
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Eşref zade türbesi.

Ṣāliḥ Efendi daḫı nakd-i ḥayātı taʿdād idüp itmām itmişdür İzniḳde türbe-i Eşref-zādede maḥall-i

türbeʾ-i münīfede:

1. **türbeʾ-i münīfede:**-*de*
Sayfa 69
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Büyük türbe.

eylemişdür zāviyeʾ-i mezbūrede olan türbeʾ-i münīfede medfūn ve duʿāʾ-ı ʿuṣṣāḳa maḳrūndur

türbe-i münīfede:

1. **türbe-i münīfede:**-*de*
Sayfa 62
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Büyük türbe.

Pazar Köyde kāʾin zāviye-i şerīfe ittiṣālinde olan türbe-i münīfede raḥmet-i Ḫudāya ḳarīndür

türbeʾ-i münīfelerinde:

1. **türbeʾ-i münīfelerinde:**-*ler, -i, -n, -de*
Sayfa 35
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Büyük türbe.

merḥūme Zeliḫā Ḫātun vālid-i büzürgvārlarınuñ türbeʾ-i münīfelerinde birḳaç gün iʿtikāfa niyet idüp

türbeʾ-i münīfesinüñ:

1. **türbeʾ-i münīfesinüñ:**-*si, -nüñ*
Sayfa 54
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Büyük türbe.

ʿacīb ile binā buyurmışlardur ki gerek āsitāne-i şerīfesinüñ ve gerek türbeʾ-i münīfesinüñ çār dīvārı

türbe-i şerīfelerinde:

1. **türbe-i şerīfelerinde:**-*ler, -i, -n, -de*
Sayfa 19
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Kutsal, şerefli türbe.

İzniḳde āsitāne-i saʿādetlerinüñ cānib-i yemīninde kāʾin türbe-i şerīfelerinde defn-i ṣanduḳa-i ġufrān

türbe-i şerīfesi:

1. **türbe-i şerīfesi:**-*si*
Sayfa 44
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Kutsal, şerefli türbe.

İzniḳde Sulṭān Eşref-zādenüñ türbe-i şerīfesi

ḳarşusında vāḳiʿ bir buḳʿa-i münīfede mütevāziʿ-i

türbeʾ-i şerīfesinde:

1. **türbeʾ-i şerīfesinde:**-*si, -(n)de*
Sayfa 55
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Kutsal, şerefli türbe.

ʿāzim-i cennāt-i ʿāliyyāt oldılar Ḳabr-i şerīfleri Sulṭān Eşref-zāde türbeʾ-i şerīfesinde olup birāderi

türbe-i şerīfesindedür:

1. **türbe-i şerīfesindedür:**-*si, -(n)de, -dür*
Sayfa 54
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Kutsal, şerefli türbe.

eylemişdür Ḳabr-i şerīfleri ceddi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfesindedür ve

türbe-i şerīfi:

1. **türbe-i şerīfi:**-*i*
Sayfa 57
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Kutsal, şerefli türbe.

şehīd eylemişdür Ḳabr-i şerīfleri Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfi ḳarşusında bir

türbe-i şerīflerindedür:

1. **türbe-i şerīflerindedür:**-*ler, -i, -n, -de, -dür*
Sayfa 51
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Kutsal, şerefli türbe.

şerīfleri Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīflerindedür Raḥmetullahi ʿaleyh Menḳıbe

2. **türbe-i şerīflerindedür:**-*ler, -i, -n, -de, -dür*
Sayfa 56
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Kutsal, şerefli türbe.

şerīflerindedür bu Şeyḫ-i ʿālīḳadriñ dört evlād-ı zükūrı olup biri Şeyḫ Muḥyiʾd-din Efendi biri

türbeʾ-i sulṭān eşref-zādeyi:

1. **türbeʾ-i sulṭān eşref-zādeyi:**-*yi*
Sayfa 54
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Sultan Eşrefzade türbesi.

tāmmla muʿteḳid olmaḳ ḥasebiyle āsitāne-i Eşrefiyyeyi ve türbeʾ-i Sulṭān Eşref-zādeyi ṭarḥ-ı

ṭut:

1. **ṭutdum:**-*du, -m*
Sayfa 20
Satır: **15**
Yakalamak.

eydür ki vālide bir ḳaçġın ḳul ṭutdum şol ḫānede ḥaps itdüm varup çifti süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

2. **ṭutup:**-*up*
Sayfa 20
Satır: **12**
Yakalamak.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu şubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

3. **ṭutup:**-*up*
Sayfa 36
Satır: **13**
Yakalamak.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

4. **ṭutup:**-*up*
Sayfa 37
Satır: **9**
Yakalamak.

eṣnā-i zehābda pāzū-bend çözilüp ṭutup yine baġlarlar yine çözilür ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup

5. **ṭutmağa:**-*mağ, -a*
Sayfa 29
Satır: **17**
(Ağızda) tutmak.

üzere şekeri dehānlarında ṭutmağa işāret ider Mükerreme Sulṭān daḫı şekeri dehānlarına vaʿż ider

6. **ṭutsunlar:**-*sun, -lar*
Sayfa 29
Satır: **13**
(Ağızda) tutmak.

dehānlarında ṭutsunlar pādişāh Ḥażretleri

ḳızlaraġasını çaġırup ve şekeri eline virüp vālidesi

ṭūṭiʾ-i cān-ı ʿazīzleri:

1. **ṭūṭiʾ-i cān-ı ʿazīzleri:**-*ler, -i*
Sayfa 31
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Aziz can kuşu.

daʿvetiʾl-kerīm ṭūṭiʾ-i cān-ı ʿazīzleri pervāz-ı behişt-i cāvidān olup ṭayarān-ı gülistān-ı ʿālem

U

uġra:

1. **uġraduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 53
Satır: **20**
Uğramak II ziyaret etmek.

Irāḳeyn seferine giderken ḳaṣaba-i İzniḳe uġraduḳda Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi ile

uḥud ġazāsında:

1. **uḥud ġazāsında:**-*(n)da*
Sayfa 52
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Uhud Savaşı Hicretin üçüncü yılında (M. 625) Müslümanlar ile Mekkeli müşrikler arasında Uhud Dağı çevresinde yapılan savaş.

i şerīfi ḳıraʾat olınup ṣalāt-ı işraḳ ḳılınduḳda ḥāẓır olan fuḳarāya buyurmışlar ki Uḥud Ġazāsında

ʿuḳbā:

1. ʿ**ukbāda:**-*da*
Sayfa 40
Satır: **19**
Ahiret, öbür dünya.

Dünyā ve ʿukbāda destgīr Ḥażreti pīr-i rūşen-zamīr Şeyḫ ʿAbdullah Rūmī eʾl-İzniḳī eʾl-Kādirī El-

2. ʿ**uḳbāya:**-*ya*
Sayfa 44
Satır: **14**
Ahiret, öbür dünya.

Ṣaferüʾl- ḫayrında şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür Ḳabr-i şerīfleri ḳaṣaba-i

3. ʿ**uḳbāya:**
Sayfa 51
Satır: **8**
Ahiret, öbür dünya.

terbiyeʾ-i sālikine iştiġāl üzre iken biñ on iki tārīḫinde dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl buyurmışlar Ḳabr-i

4. ʿ**uḳbāya:**-*ya*
Sayfa 61
Satır: **6**
Ahiret, öbür dünya.

tārīḫinde şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya olup bi-emrillahi'l-melikül-müteʿāl sene 1153

5. ʿ**uḳbāya:**-*(y)a*
Sayfa 63
Satır: **19**
Ahiret, öbür dünya.

günü āb-ı memātı nūş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür zāviye-i merḳūmede defīn vü pederleri

6. ʿ**uḳbāya:**-*(y)a*
Sayfa 69
Satır: **16**
Ahiret, öbür dünya.

riyāżāta iştiġāl üzre iken biñ altmış tārīḫinde çeşende-i şehd ü viṣāl ve dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

7. ʿ**uḳbāya:**
Sayfa 71
Satır: **16**
Ahiret, öbür dünya.

iştiġāl üzre iken biñ yüz elli üç Ṣaferüʾl-ḫayrında şarāb-ı vuṣlatı nūş vü dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

ʿūlemā:

1. ʿ**ūlemāsı:**-*sı*
Sayfa 28
Satır: **9**
Alimler, bilginler.

deyü ilḥāḥ ve ibrām ider ʿŪlemāsı ve vüzerāsı cemʿ olup pādişāhum siz ḫalīfe-i İslāmsuñuz anlar bir

ʿulemā-i kirām:

1. ʿ**ulemā-i kirām:**
Sayfa 47
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Önde gelen büyük alimler.

ʿulemā-i Kirām ve evliyāʾi kāmīlīn Rıḍvānullahi ʿanhüm ḥāżır olmışlar ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

ʿulema-iʿaşr:

1. ʿ**ulema-iʿaşrından:**-*ı, -(n)dan*
Sayfa 70
Satır: **11**
Asrın âlimleri.

Efendi dinmekle meşhūr idi
ʿUlema-iʿaṣrından
aḫẕ-ı ʿulūm itdükden ṣoñra
mülāzım u müderris

ʿulūfe:

1. ʿ**ulūfe:**
Sayfa 30
Satır: **11**
Maaş, aylık.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer
avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

ʿulūm-ı ẓāhireye:

1. ʿ**ulūm-ı ẓāhireye:**-*ye*
Sayfa 4
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Medrese ilimleri dışında kalan ilimler.

Ḥażretleri ʿālem-i şebābda
ʿulūm-ı ẓāhireye ile
meşġūl olup ḥatta baʿżılar
ḳırḳ sene taḥṣīl-i ʿilm-i

ʿūlūm-ı ẓāhiriye:

1. ʿ**ūlūm-ı ẓāhiriye:**
Sayfa 60
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Okuma ve öğrenme ile kazanılan akli ve nakli ilimler.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede
yegāne olmağıla enisüʾl-
cinān nām bir tefsīr-i şerīf
cemʿ ve teʾlīf buyur-

ʿumdetüʾl vāṣilīn:

1. ʿ**umdetüʾl vāṣilīn:**
Sayfa 67
Satır: **28**
Kelime Tipi: **-**
Gerçeğe ulaşmış olan âriflerin dayanağı.

Ḥażretlerinüñ maḫdūm-ı
mükerremleri ʿumdetüʾl
vāṣilīn zübdetüʾl-kāmīlin

umūr-ı memālik-i islāmiyye:

1. **umūr-ı memālik-i islāmiyye:**
Sayfa 31
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
İslam devletini işleri.

umūr-ı memālik-i İslāmiyye
ile muḳayyed olur
Menḳıbe Bilecikli Şeyḫ
Muṣliḥiʾd-din Ḳuddise

ur:

1. **urup:**-*up*
Sayfa 27
Satır: **15**
Vurmak.

refʿ iderler ve ellerinde olan
ʿāṣāyı zemine urup hoş
geldüñüz pādişāh ḳulları
deyü kelām itdükleründe

2. **ur:**
Sayfa 70
Satır: **29**
Bırakmak.

Gel semender gibi āteş içre
cevlān eyleyüp Ur vücūduñ
şemʿ-i ʿışḳa yanuben
pervāne ol

uy:

1. **uyanlar:**-*an, -lar*
Sayfa 61
Satır: **2**
Uymak, bağlı olmak.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı -
her seḥer iñler nāleler
eyler Gülşen-i ʿışḳda şol
hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

uyḫu olmaz:

1. **uyḫu olmaz:**-*maz*
Sayfa 36
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Gaflet içinde olmak.

Lebbeyk dirler buyururlar ki
hiç ʿāşıḳ uyur mı
ʿāşıḳa ḫôd uyḫu olmaz
ḥarāmdur Zelīḫā Ḫātūn

uyḫusı araşında:

1. **uyḫusı araşında:**-*(n)da-şı, -(n)da*
Sayfa 59
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Uyku arası.

ḥayātdan nā-ümid olup
uyḫusı araşında görmiş ki
Eşref-zāde Şeyḫ Şerafeʾd-din
Efendi fuḳarāsı ile

uyu:

1. **uyuduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 37
Satır: **16**
Uyumak, uyku halini almak.

adamlar ʿazm-i cāmeḫāb iderler Maḥbūsuñ daḫı üzerine nevm ġalebe idüp bir miḳdār uyuduḳda

2. **uyur:**-*r*
Sayfa 36
Satır: **5**
Uyumak II Gaflet içinde olmak.

Lebbeyk dirler buyururlar ki hiç ʿāṣıḳ uyur mı
ʿāṣıḳa ḫôd uyḫu olmaz ḥarāmdur Zelīḫā Ḥātūn

uzad:

1. **uzadıvirdi:**-*(ı)vir, -di*
Sayfa 32
Satır: **13**
Uzatmak.

ol misāfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telḳīn-i
ẕikr iderler anlar daḫı mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i

2. **uzad:**
Sayfa 34
Satır: **21**
Uzatmak.

uzad ayaġunı yāḫūd uzadurum buyururlar Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol maḥalden on yedi kimesne

3. **uzadurum:**-*ur, -um*
Sayfa 34
Satır: **21**
Uzatmak.

uzad ayaġunı yāḫūd uzadurum buyururlar Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol maḥalden on yedi kimesne

Ü

ü:

1. **ü:**
Sayfa 8
Satır: **9**
Ve bağlacı.

ü seccāde ile ḳasaba-i İzniḳe istiḫlāf buyurmışlar
Eşref-zāde Efendi daḫı gelüp ḳasaba-i İzniḳe iḫtifā

2. **ü:**
Sayfa 10
Satır: **8**
Ve bağlacı.

gezerler imiş imdi müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki Rūmdan gelen er ʿālem ü çeraġ ve cemāʿatle

3. **ü:**
Sayfa 14
Satır: **4**
Ve bağlacı.

ve müşāhede ṣafāsından ayırup ʿālem-i nāsūta ve ḥasret ü iftirāḳa getürüp ḳıydı dimek idi benüm

4. **ü:**
Sayfa 14
Satır: **17**
Ve bağlacı.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem ü çeraġ ve seccāde ve ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-zāde Sulṭān

5. **ü:**
Sayfa 17
Satır: **21**
Ve bağlacı.

istiʿdādı ẓāhir ü nümāyān olduḳda fuḳarā zebānların kütāh idüp itiʿraf iderler Baʿdehu Eşref-zāde Sulṭān

6. **ü:**
Sayfa 18
Satır: **4**
Ve bağlacı.

sürüp vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri pend ü naṣīhat idüp buyururlar ki Rūmī

7. **u:**
Sayfa 19
Satır: **17**
Ve bağlacı.

buyurduḳlarında nihāyet faḳr u fenāya müstaġraḳ olup ḥatta ʿavām istiḫḳār ṭarafında olurlar ḥatta

8. **ü:**
Sayfa 21
Satır: **20**
Ve bağlacı.

kenārında bir ṣavmaʿa binā itdi Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri anda ʿibādet ü ṭāʿate meşġūl olmışlardur

9. **ü:**
Sayfa 31
Satır: **12**
Ve bağlacı.

ve evliyānuñ himmeti sizüñle berāberdür deyü

pādişāhı tesliye-i hāṭır idüp baʿdehuʾl-vaʾẕ tevḳīr ü

10. **ü:**
Sayfa 35
Satır: **8**
Ve bağlacı.

olup bir çāre bulınmayup Ḥażreti Eşref-zādenüñ kerīme-i muḥteremelerini sarāy-ı hümāyūna celb ü

11. **ü:**
Sayfa 36
Satır: **14**
Ve bağlacı.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

12. **ü:**
Sayfa 36
Satır: **14**
Ve bağlacı.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

13. **u:**
Sayfa 41
Satır: **3**
Ve bağlacı.

ḫulefāsınuñ ẓuhūra gelen ḫavārıḳ-ıʿādāt u menāḳıb-ı vefiyātına āġāz olındı Veʾs-selām Zīb-i

14. **u:**
Sayfa 41
Satır: **15**
Ve bağlacı.

meclis-i şerīflerinden dūr u mehcūr olmazlar imiş
Her bār ki babaları Bāyezīd-i Faḳīh-ḥānelerine alup

15. **u:**
Sayfa 44
Satır: **8**
Ve bağlacı.

merātib-i ʿāliyeye nāʾil ve meʿārif-i İlāhiyeye ıṭṭılaʿ-ı ḥāṣıl u ḫilāfet virüp seccādelerini daḫı teslīm

16. **ü:**
Sayfa 44
Satır: **11**
Ve bağlacı.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre iken ṭoḳuz yüz yirmi altı

17. **ü:**
Sayfa 47
Satır: **8**
Ve bağlacı.

nisvāna irişdüğümde beni Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīye ber-mūcib-i şerʿ-i şerīf ʿaḳd ü nikāḥ

18. **u:**
Sayfa 49
Satır: **1**
Ve bağlacı.

niçe emṣār u memālik fetḥ olındı cümleden biri Mıṣır ve Şām-ı Şerīf ve Ḥaremeyn-i Şerīfeyn

19. **ü:**
Sayfa 49
Satır: **4**
Ve bağlacı.

Ḫādimetīn-i devlet-i āl-i ʿOs̱mān Sulṭān Selīmden berīdür Ḥaḳḳ Teʿālā rūz-ı ḳıyāmete degin fetḥ ü

20. **ü:**
Sayfa 50
Satır: **25**
Ve bağlacı.

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ z̲ebān-ı dürefşanlarından mesmūʿ oldı ki

21. **ü:**
Sayfa 53
Satır: **14**
Ve bağlacı.

ʿāliyeyi pederleri Pīr Ḥamdi Efendiden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġıla peder-i sāmi-ḳadrleri

22. **ü:**
Sayfa 55
Satır: **4**
Ve bağlacı.

pesendidür ṭarīḳat-ı ʿāliye-i Ḳādirīyeyi peder-i ʿālī-ḳadrlerinden görüp mücāz ü müstaḫlef olmaġla

23. **u:**
Sayfa 55
Satır: **8**
Ve bağlacı.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice

māh u sāl riyāżāt ve
mücāhedāt iştiġāl üzere iken

24. **ü:**
Sayfa 56
Satır: **8**
Ve bağlacı.

ferzendidür ṭarīḳat-ıʿaliyeyi
pederlerinden görüp
anlardan mücāz ü müstaḫlef
olduḳlarında pederleri

25. **ü:**
Sayfa 56
Satır: **23**
Ve bağlacı.

pederlerinden görüp mücāz ü
müstaḫlef
Hāşiye

26. **u:**
Sayfa 57
Satır: **17**
Ve bağlacı.

şerīfleri Sırrīdür ki baʿżı
ebyāt u eşʾār
buyurmışlardur nitekim bu
rubāʿiyyeʾ-i Fārisiyye

27. **u:**
Sayfa 58
Satır: **8**
Ve bağlacı.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede
istiḫlaf itmekle nice māh
u sāl ḳarye-i mezbūrede
ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

28. **ü:**
Sayfa 58
Satır: **8**
Ve bağlacı.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede
istiḫlaf itmekle nice māh
u sāl ḳarye-i mezbūrede
ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

29. **ü:**
Sayfa 58
Satır: **13**
Ve bağlacı.

görüp anlardan mücāz ü
müstaḫlef olduḳdan ṣoñra
Burusada Sedbaşı fevḳinde
Eyüb Efendi zāviyesi

30. **ü:**
Sayfa 60
Satır: **4**
Ve bağlacı.

revān oldılar ben daḫı bīdār
oldum gördüm ki
āṯār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir
ü nümāyān olmış

31. **ü:**
Sayfa 60
Satır: **10**
Ve bağlacı.

fażīlet-nişāb daḫı ṭarīḳat-ı
ʿaliyyeyi pederlerinden
görüp mücāz ü müstaḫlef
olduḳlarında Burusada

32. **ü:**
Sayfa 63
Satır: **14**
Ve bağlacı.

ṭarīḳat-ıʿāliyeyi ʿammīleri
Şeyḫ ʿİzzeʾd-din
Efendiden görüp ve anlardan
mücāz ü müstaḫlef

33. **ü:**
Sayfa 64
Satır: **11**
Ve bağlacı.

defīn ü pederine vü
birāderine ḳarīndür o mifżāl-
i cihānuñ rıḥletin gūş
itdiğüm birle didüm tārīḫ-i

34. **ü:**
Sayfa 64
Satır: **14**
Ve bağlacı.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din
Efendi vāh * Şeyḫ-i
mezbūr ʿilm ü fażlla meşhūr
ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

35. **ü:**
Sayfa 65
Satır: **2**
Ve bağlacı.

eşrefüʾl-meşāyiḫüʾl-kāmilīn
Eşref-zāde Efendi
Ḳuddise Sırruhu
āsītānesinden feyż ü himmet

36. **ü:**
Sayfa 65
Satır: **4**
Ve bağlacı.

olınmaġa ʿālem-i bāṭından
işāret olmaġla ṭarīḳden
bilkülliye ferāġat ü İzniḳe
varup Eşref-zāde Efendi

37. **ü:**
Sayfa 65
Satır: **7**
Ve bağlacı.

ṭarīḳat ve aḫẕ ü iẕn ü icāzet
idüp gelüp Burusada
ḫālā mezār-ı müteberrikleri
olan maḳām-ı mübāreke

38. **ü:**
Sayfa 65
Satır: **16**
Ve bağlacı.

cānından bīzār eylese bereket-i ziyāreti ile mehd-i rāḥatda istirāḥat itmesi muʿayyen ü muḥaḳḳaḳdur

39. **ü:**
Sayfa 67
Satır: **5**
Ve bağlacı.

ʿaṣırda ʿilm ü faẕlla meşhūr olan Sulṭān Murad Ḫān-ı Sānī cāmiʿi imāmı olan Muḥyiʾd-din Efendiden

40. **ü:**
Sayfa 67
Satır: **16**
Ve bağlacı.

Saʿāḏeʾd-din Efendi (ḳavābil-i müstaʿidānı) müstaʿid ṭalebeleri cemʿ eyledüklerinde ṭaleb ü raġbet ile

41. **u:**
Sayfa 70
Satır: **12**
Ve bağlacı.

Efendi dinmekle meşhūr idi ʿUlema-iʿaṣrından aḫẕ-ı ʿulūm itdükden ṣoñra mülāzım u müderris

üç:

1. **üç:**
Sayfa 32
Satır: **2**
Sayı sıfatı, üç.

eyledükleründen üç sāʿat mürūrında diyār-ı Ḫorasandan üç ṭālib gelür Ḥażreti Eşref-zādeyi

üç sāʿat mürūrında:

1. **üç sāʿat mürūrında:***-ı, -n, -da*
Sayfa 32
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Üç saat geçtikten sonra.

eyledükleründen üç sāʿat mürūrında diyār-ı Ḫorasandan üç ṭālib gelür Ḥażreti Eşref-zādeyi

üçünci:

1. **üçünci:**
Sayfa 22
Satır: **10**
Üç sayısının sıra sayı sıfatı.

ider Bir miḳdār tevaḳḳuf idüp yine işāret iderler yine menʿ ider üçünci işāretlerinde yine Mevlānā

2. **üçünci:**
Sayfa 63
Satır: **18**
Üç sayısının sıra sayı sıfatı.

zāviyesinde post-nīşīn olup ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl üzere iken biñ yüz elli beş şevvālüñ üçünci Cumʿa

ümīd:

1. **ümīddür:***-dür*
Sayfa 26
Satır: **3**
Arzu edilen bir iyiliği bekleme, umma, umut.

itdüm eğer ol ʿazīzi daḫı getürürseñüz ümīddür ki mübārek nefesleri berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

üst:

1. **üstinde:***-i, -(n)de*
Sayfa 51
Satır: **21**
Üst, üzeri.

üstinde biten nedür deyü bir zeytūn aġacına işāret buyururlar dervīş daḫı aġaca yaḳın

üstād:

1. **üstād:**
Sayfa 38
Satır: **4**
Usta.

dükkanuna gelür ve elinde olan körepenüñ çıḳmasunı ricā ider Üstād daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-

2. **üstādları:***-lar, -ı*
Sayfa 68
Satır: **11**
Tarikat önderi, şeyh, pir.

üstādları Muḥyiʾd-din Efendinüñ kerīmesini tezevvüc idüp anlaruñ yerine Sulṭān Murad Hān-ı

üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ:

1. **üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ:**
Sayfa 3
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh ve alimlerin hocası.

tefsīrinde ṣāḥib-i tefsīr olan üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūẕ-ı bihān Baḳlī Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü

2. **üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ:**
Sayfa 3
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh ve alimlerin hocası.

āyet-i kerīmesinün tefsīrinde ṣāḥib-i tefsīr olan üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ

3. **üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ:**
Sayfa 3
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh ve alimlerin hocası.

tefsīrinde ṣāḥib-i tefsīr olan üstādüʾl-ʿulemāʾ veʾl-meşāyiḫ baḥrüʾl-ḥaḳāʾıḳ veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūẕ-ı bihān Baḳlī Ḳaddesallahü Teʿālā ruḥahü

üzer:

1. **üzerlerine:***-ler, -i, -ne*
Sayfa 4
Satır: **20**
Üzeri, üstü.

veḳāyiʿ sebebiyle muḥabbet-i ezelī ve ʿināyet-i lem-yezelī üzerlerine ġālib ve müstevlī olup ceẕbetüʾn

2. **üzerlerine:***-ler, -i, -(n)e*
Sayfa 34
Satır: **18**
Üzeri, üstü.

şehr-i Ḥamāda Şeyḫ-i saʿādet-baḫşları eʾş-Şeyḫ Ḥüseyin Efendi Ḥażretlerinüñ üzerlerine ġayret

3. **üzerlerine:***-ler, -i, -(n)e*
Sayfa 35
Satır: **24**
Üzeri, üstü.

envaʿ-ı ʿibādet ve ṭaʿāte meşġūl iken bir şeb üzerlerine

4. **üzerine:***-i, -ne*
Sayfa 45
Satır: **7**
Üzeri, üstü.

ol küçük tencerenüñ üzerine bir fātiḥāʾ-i şerīfe tilāvet ṣaḥanları ṭolduruñ deyü emr eyler ol büyük

üzere:

1. **üzere:**
Sayfa 29
Satır: **17**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

üzere şekeri dehānlarında ṭutmağa işāret ider Mükerreme Sulṭān daḫı şekeri dehānlarına vaʿż ider

2. **üzere:**
Sayfa 34
Satır: **16**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

tevāżuʿ idi ḥālā merḳad-ı münīrleri olan maḥalle ahālisi inkār üzere olup rencīde iderler imiş ḥatta

3. **üzere:**
Sayfa 35
Satır: **1**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

āsitāneʾ-i ʿāliyyesine ʿaẓīm riʿāyet üzere olurlar Menḳıbe Şeyḫ ʿAbdülḳādir Necīb Efendi

4. **üzere:**
Sayfa 38
Satır: **8**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ḫayır duʿālarına iştiġāl üzere olup Burusaya gelüp taḥrīr olınduġı

5. **üzere:**
Sayfa 38
Satır: **9**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde

"doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

üzere ser-güzeştesini beyān eylemişdür bu ḳıṣṣadan bize ḥāṣıl oldı ki āsitāne-i āliyyelerine rūy-ı māl

6. **üzere:**
Sayfa 53
Satır: **17**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

dermiyān idüp envāʿ-ı ibādāta iştiġāl üzere iken Ḫāḳān-ı ʿOsmaniyeden Sulṭān Murād Ḫān-ı Rābiʿ

7. **üzere:**
Sayfa 54
Satır: **6**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

kāşīler ile müzeyyendür ol kāşīlerüñ üzerinde cellī ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

8. **üzere:**
Sayfa 54
Satır: **12**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendiden teberrük olmaḳ üzere bāḳīdür Seyf-i mezbūr nevādir-i dehrdendür

9. **üzere:**
Sayfa 54
Satır: **14**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

Baʿdehu Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi āsitāne-i cedīde-i Eşrefīyede terbiye-i sellāk ve irşād-ı ṭüllāb üzere

10. **üzere:**
Sayfa 55
Satır: **8**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice māh u sāl riyāżāt ve mücāhedāt iştiġāl üzere iken

11. **üzere:**
Sayfa 57
Satır: **23**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

nice sāl-i ʿibādāt ve ṭaʿāte iştiġāl üzere iken

12. **üzere:**
Sayfa 58
Satır: **9**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

üzere iken irtiḥāl buyurup zāviye-i mezkūrede miḥrāb dīvārı verāsında raḥmet-i Ḥaḳḳa ḳarīndür

13. **üzere:**
Sayfa 62
Satır: **11**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

üzere iken biñ yüz ḳırḳ üç senesi cān-ı ʿazīzini Ḫallāḳ-ı Lem-yezele teslīm itmekle cesed-i şerīfi

14. **üzere:**
Sayfa 63
Satır: **18**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

zāviyesinde post-nīşīn olup ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl üzere iken biñ yüz elli beş şevvālüñ üçünci Cumʿa

15. **üzere:**
Sayfa 64
Satır: **9**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

iştiġāl üzere iken biñ yüz yetmiş altı ṣaferinde dār-ı beḳāya irtiḥāl buyurmışlar Eyüb Efendi zāviyesinde

üzeri:

1. **üzerinde:**-*(n)de*
Sayfa 32
Satır: **12**
Üzeri, üstü.

meşġūl olurlar Nāgāh Sulṭān Eşref-zāde maġsel üzerinde mübārek dīdelerüñ açup ve yed-i şerīfleriñ

2. **üzerine:**-*(n)e*
Sayfa 32
Satır: **10**
Üzeri, üstü.

iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿżʿ iderler ve fuḳarā bir miḳdār ẕikre

3. **üzerine:**-*(n)e*
Sayfa 37
Satır: **16**
Üzeri, üstü.

adamlar ʿazm-i cāmeḫāb iderler Maḥbūsuñ daḫı üzerine nevm ġalebe idüp bir miḳdār uyuduḳda

4. **üzerine:**-*(n)e*
Sayfa 39
Satır: **4**
Üzeri, üstü.

görür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri bir sefīd ahū üzerine süvār olmuş gelür Ḫātūn mübārek

5. **üzerinde:**-*(n)de*
Sayfa 47
Satır: **16**
Üzeri, üstü.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli bir dīvān vażʿ olınmuş ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve üzerinde Sulṭān-ı

6. **üzerinde:**-*(n)de*
Sayfa 54
Satır: **5**
Üzeri, üstü.

kāşīler ile müzeyyendür ol kāşīlerüñ üzerinde cellī ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

7. **üzerimde:**-*m, -de*
Sayfa 60
Satır: **4**
Üzeri, üstü.

revān oldılar ben daḫı bīdār oldum gördüm ki āṣār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir ü nümāyān olmış

üzerü:

1. **üzerümden:**-*m, -den*
Sayfa 60
Satır: **6**
Üzeri, üstü.

Ḥaḳḳa ḥamd ü ṣenā eyledüm Baʿdehu rūz-be-rūz bilkülliye ḫastalık üzerümden gidüp şifāyāb

üzre:

1. **üzre:**
Sayfa 65
Satır: **12**
Üzeri, üstü.

i maḫzūn gibi medfūn ve seng-i mezārı nişāngāh-ı ehl-i derūndur her kim olursa varup mezārı üzre

2. **üzre:**
Sayfa 3
Satır: **14**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

yetmiş kerāmāt-ı ẓāhirelerinden ve menāḳıb-ı ʿaliyyelerinden ṣiḳātdan mesmūʿ olduġı vech üzre

3. **üzre:**
Sayfa 8
Satır: **8**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

tezvīc idüp kendülere dāmād idinmişler ve izn ü icāzet daḫı virüp āyin-i meşāyıḫ-ı Sulṭān üzre alem

4. **üzre:**
Sayfa 8
Satır: **11**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī Bayrām-ı Velī kerīmesinden bir kerīmeleri olur ki ismini Züleyḫā

5. **üzre:**
Sayfa 15
Satır: **4**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

Sulṭān Eşref-zāde daḫı semʿan ve ṭaʿāten diyüp emr-i şerīfleri üzre iderler şimdi ṭarīḳ-ı Eşrefīyeniñ

6. **üzre:**
Sayfa 19
Satır: **1**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

işāret buyurduḳları perhiz üzre yedi sene muvāẓibat idüp irşād-ı sālik-i rāh-ı Ḥudāya ve terbiye-i

7. **üzre:**
Sayfa 19
Satır: **6**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

buyurup sinīn-i keşire envāʿı mücāhedāt ve riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa ḫülefā irsāl itmek üzre

8. **üzre:**
Sayfa 22
Satır: **7**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

üzre müʾezzine iḳāmet eyle deyü īmā eyler Molla Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt olmadı deyü müʾezzini menʿ

9. **üzre:**
Sayfa 37
Satır: **7**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

suḫte ʿādet-i ḳadīmeleri üzre iki bāzūlarından muḥkem bend idüp anuñ ardına iderler Nāgāh

10. **üzre:**
Sayfa 39
Satır: **2**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

daḫı bu gelen Sulṭān Eşref-zādedür didüklerinde hemān Ḥātūn ādāb üzre bir miḳdār tevaḳḳuf idüp

11. **üzre:**
Sayfa 44
Satır: **12**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre iken ṭoḳuz yüz yirmi altı

12. **üzre:**
Sayfa 51
Satır: **7**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

terbiyeʾ-i sālikine iştiġāl üzre iken biñ on iki tāriḫinde dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl buyurmışlar Ḳabr-i

13. **üzre:**
Sayfa 68
Satır: **19**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

müdāvemet üzre iken biñ yirmi beş senesi şevvālüʾl-mükerremüñ selḫinde irādet-i Ḥallāk-ı

14. **üzre:**
Sayfa 69
Satır: **15**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

riyāżāta iştiġāl üzre iken biñ altmış tāriḫinde çeşende-i şehd ü viṣāl ve dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

15. **üzre:**
Sayfa 71

Satır: **15**
Amaç, koşul, zamanda yakınlık, gibilik" anlamları katan üzere edatı. Metinde "doğrultusunda" anlamında kullanılmıştır.

iştiġāl üzre iken biñ yüz elli üç Ṣaferüʾl-ḫayrında şarāb-ı vuṣlatı nūş vü dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

üzüm:

1. **üzümle:***-le*
Sayfa 18
Satır: **8**
Üzüm meyvesi.

yetişmek isterseñ var yedi seneye dek her günde yedişer dane siyāh üzümle mücāhede ve riyāżet

V

vaʿde:

1. **vaʿdemüz:***-müz*
Sayfa 13
Satır: **9**
Bir iş için önceden belirtilen zaman, süre.

gelüñ imdi iy dervīşān vaʿdemüz encām buldı Rūmīyi erbaʿīnden iḫrāc idelüm çün

vāh:

1. **vāh:**
Sayfa 64
Satır: **13**
Ünl. (Ar. vāh; ses taklidi k.) Acıma, yakınma, esef bildirir.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr ʿilm ü fażlla meşhūr ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

vāḥīd-i dehr:

1. **vāḥīd-i dehr:**
Sayfa 50
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Zamanının biriciği.

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾṣ-Ṣeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ ẕebān-ı dürefşanlarından mesmūʿ oldı ki

vakʿa:

1. **vaḳʿayı:***-(y)ı*
Sayfa 33
Satır: **1**
Vuku bulmuş olay.

Nitekim bu vaḳʿayı zīb-i maḥāfil-i Kürsī ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī naẓm idüp ḳaleme

vāḳiʿ:

1. **vāḳiʿ:**
Sayfa 44
Satır: **16**
Bulunan, mevcut.

İzniḳde Sulṭān Eşref-zādenüñ türbe-i şerīfesi ḳarşusında vāḳiʿ bir buḳʿa-i münīfede mütevāziʿ-i

2. **vāḳiʿ:**
Sayfa 58
Satır: **7**
Bulunan, mevcut.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede istiḫlaf itmekle nice māh u sāl ḳarye-i mezbūrede ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

3. **vāḳiʿ:**
Sayfa 60
Satır: **11**
Bulunan, mevcut.

İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede post-nīşīn ve mürebbīʾ-i ṭālībīn olup ʿūlūm-ı

4. **vāḳiʿ:**
Sayfa 61
Satır: **7**
Bulunan, mevcut.

göçmişdür İstanbulda Ṭopḫanede vāḳiʿ ʿāsitāne-i Ḳadīriyede defīn-i zīr-i zemīn ve Ḥażreti Şeyḫ

5. **vāḳiʿ:**
Sayfa 68
Satır: **8**
Bulunan, mevcut.

teslīm idüp Burusada dāhil-i ḥiṣārda Ḍarbhane Maḥallesinde vāḳiʿ ḫālā kerīme-i mükerremeleri

6. **vāḳiʿ:**
Sayfa 69
Satır: **12**
Bulunan, mevcut.

mükerremelerini mezbūra tezvīc idüp dāmād idinmişler Burusada İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ

vāḳīʿ olan:

1. **vāḳīʿ olan:***-an*
Sayfa 9
Satır: **11**

Kelime Tipi: **-**
Olmuş olan, gerçekleşen.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ vāḳīʿ olan vāḳıʿātları bir kāġıda taḥrīr ve bir mürekkep daḫı tedārik idüp

2. **vāḳiʿ olan:**-*an*
Sayfa 43
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Ortaya çıkmak, vuku' bulmak.

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ olan çeşme-sār yanına varur görür ki muḳeddemen İzniḳde kendüden

3. **vakıʿ olan:**-*an*
Sayfa 25
Satır: **25**
Kelime Tipi: **-**
Vuku bulmak, gerçekleşmek.

*Sultan Eşref-zāde Efendimüzün İslambola pādişāhun vakıʿ olan daʿveti

vāḳıʿ oldı:

1. **vāḳıʿ oldı:**-*dı*
Sayfa 53
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Ortaya çıkmak, vuku' bulmak.

bedkirdārdan bize ne ġam didiler Nuṣret-i Ḫudāya taʿlīḳ itmediler ol ecilden ṣūret-i inhizam vāḳıʿ oldı

vāḳiʿ olmadı:

1. **vāḳiʿ olmadı:**-*ma, -dı*
Sayfa 8
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Oluşmak, meydana gelmek.

olmadı meğer ki vāḳıʿam olaydı Anı daḫı ki edeb birle söyleyüp taʿbīr itdürür idüm Bu denlü zamān

vāḳıʿ olmaz:

1. **vāḳıʿ olmaz:**-*maz*
Sayfa 21
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Ortaya çıkmak, vuku' bulmak.

sen ol dervīş misin deyince belī didi çünki velīden kizb vāḳıʿ olmaz Pīrezen daḫı ḳadem-i

vāḳıʿ olmış:

1. **vāḳıʿ olmış:**-*mış*
Sayfa 50
Satır: **32**
Kelime Tipi: **-**
Oluşmak, meydana gelmek.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

vāḳiʿ olmışdur:

1. **vāḳiʿ olmışdur:**-*mış, -dur*
Sayfa 57
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Gerçekleşme, vuku bulma, meydana gelme.

Efendi ile emr-i Şeyḫūḫiyetde beynlerinde münāzāʿāt-ı keşīre vāḳiʿ olmışdur Āḫḫirüʾl-emr

vāḳiʿ olup:

1. **vāḳiʿ olup:**-*up*
Sayfa 52
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Ortaya çıkmak, vuku' bulmak.

olup mübārek dendān-ı şerīfleri şehīd olmasına bāʿis ol idi ki aṣḥāb

2. **vāḳiʿ olup:**-*up*
Sayfa 48
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Gerçekleşme, vuku bulma, meydana gelme.

oldı ki evliyaullah murādullah ile ʿamel iderler imiş
Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

vāḳıʿa:

1. **vāḳıʿam:**-*m*
Sayfa 8
Satır: **3**
Rüya, düş.

olmadı meğer ki vāḳıʿam olaydı Anı daḫı ki edeb birle söyleyüp taʿbīr itdürür idüm Bu denlü zamān

2. **vāḳıʿasında:**-*sı, -n, -da*
Sayfa 36
Satır: **18**
Rüya, düş.

Hersek nām-maḥalde ḳalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

3. **vāḳıʿa:**
Sayfa 48
Satır: **20**
Rüya, düş.

oldı ki evliyaullah
murādullah ile ʿamel iderler
imiş
Baʿdehu vāḳıʿa ʿaynıyla
vāḳiʿ olup Sulṭān Selīm

4. **vāḳıʿalarını:**-*lar, -ı, -n, -ı*
Sayfa 9
Satır: **9**
Vuku bulmuş olay.

vāḳıʿalarını taḥrīr eyle andan
anlaruñ ḫidmetinde var
Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı
gelüp İzniḳde erbaʿīne

5. **vakıʿa:**
Sayfa 59
Satır: **25**
Hakikaten, gerçekten.

Minede tıraş itsen gerekdür.
Vakıʿa anlar rāhi oldukdan
sonra bir bedel-i hacc
eyleyüp Hācī Ahmed dahi o
sene hacca gidüp Minede
müşarünileyhi tıraş

vāḳıʿāt:

1. **vāḳıʿātları:**-*lar, -ı*
Sayfa 9
Satır: **11**
Olaylar.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ
vāḳīʿ olan vāḳıʿātları
bir kāġıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḫı tedārik idüp

2. **vāḳıʿatlaruñ:**-*lar, -u, -ñ*
Sayfa 10
Satır: **18**
Olaylar.

zīrā gözlüye gizli yoḳdur
Sulṭān Eşref-zāde daḫı
erbaʿīnde gördükleri
vāḳıʿatlaruñ kaġıdını ṭaleb

vaḳit:

1. **vaḳitdendür:**-*den, -dür*
Sayfa 35
Satır: **17**
Zaman, vakit.

vaḳitdendür diyerek naḳl
buyurmışlar Menḳıbe
muḥkīdür ki Eşref- zāde
Sulṭān Ḥażretlerinüñ

vaḳt olmadı:

1. **vaḳt olmadı:**-*ma, -dı*
Sayfa 22
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Vakit olmak; vakti gelmek.

üzre müʾezzine iḳāmet eyle
deyü īmā eyler Molla
Ḳuṭbeʾd-din daḫı vaḳt
olmadı deyü müʾezzini menʿ

vaktā ki:

1. **vaḳtā ki:**
Sayfa 49
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Ne vakit ki.

pīrüm Ḥamdī Efendi
Ḥażretlerinden biʾẕ-ẕāt
istimāʿ olınmışdur ki
buyurmışlardur vaḳtā ki

vaktaki:

1. **vaḳtaki:**
Sayfa 31
Satır: **17**
Ne vakit ki.

Sırruhu Ḥażretlerinden
mervīdür ki vaḳtaki Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri yā
eyyühe'n-nefsüʾl

vakt-i müsteḥabbı:

1. **vaḳt-i müsteḥabbı:**-*ı*
Sayfa 22
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Müstehap Vakit.

müsteḥabbı taʿlīm itmek
niyyetine mescidlerine
gelür Eşref-zāde Ḥażretleri
yine ʿādet-i ḳadīmeleri

vaḳt-i ṣubḥ:

1. **vaḳt-i ṣubḥ:**
Sayfa 33
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Seher vakti.

Vaḳt-i ṣubḥ irdi dünyādan
gitdi
Gördün o Sulṭānı nitdi

vaḳt-i ẓuhūr:

1. **vaḳt-i ẓuhūr:**
Sayfa 45
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Öğle vakti.

yine ḫidmete meşġūl olup
vaḳt-i ẓuhūr olduḳda

ezān-ı şerīf ḳıraʾāt olınup herkes tecdīd-i vużū idüp

vakt-i zuhūrda:

1. **vaḳt-i ẓuhūrda:**-*da*
   Sayfa 37
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Öğle vakti.

bendsüz öñlerinde sürerler ve İstanbula vaḳt-i ẓuhūrda dāḫil olurlar bir çavuşuñ ḫānesine nüzūl

vālid:

1. **vālidüm:**-*üm*
   Sayfa 49
   Satır: **9**
   Baba.

vālidüm Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretleri dār-ı beḳāya intiḳāl eyledüklerinden ṣoñra bir siyāh

vālide:

1. **vālide:**
   Sayfa 20
   Satır: **15**
   Anne.

eydür ki vālide bir ḳaçġın ḳul ṭutdum şol ḫānede ḥaps itdüm varup çifti süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

2. **vālidesi:**-*(s)i*
   Sayfa 20
   Satır: **14**
   Anne.

nām ḳaryeye götürüp bir ḫāneye ḥaps ider meğer ol şaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi var imiş vālidesine

3. **vālidesine:**-*(s)i, -(n)e*
   Sayfa 20
   Satır: **14**
   Anne.

nām ḳaryeye götürüp bir ḫāneye ḥaps ider meğer ol şaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi var imiş vālidesine

4. **vālide:**
   Sayfa 21
   Satır: **2**
   Anne.

hengām-ı namāz olduḳda Eşref-zāde Sulṭān buyururlar ki Vālide ṣucaġız getür ki ābdest

5. **vālidesi:**-*(s)i*
   Sayfa 21
   Satır: **17**
   Anne.

vālidesi każiyyeyi iʿlām eyledükde ol daḫı istiğfār idüp bīʿat eylemişdür ve Pınarpaşı nām cüybāruñ

6. **vālidesinüñ:**-*si, -nü, -ñ*
   Sayfa 25
   Satır: **14**
   Anne.

Meḥmed Ḫān * ʿaleyhiʾr-raḥmeti veʾl-ġufrān Ḥażretlerinüñ vālidesinüñ lisānında ekle marażı

7. **vālidem:**-*m*
   Sayfa 29
   Satır: **4**
   Anne.

nedür buyuruñ edā idelüm pādişāh Ḥażretleri buyururlar ki bir vālidem vardur beġāyet

8. **vālideñüze:**-*ñüz, -e*
   Sayfa 29
   Satır: **12**
   Anne.

nefeslerine ṭutup baʿdehu pādişāha virüp buyururlar ki bu şekeri vālideñüze virüñ eriyince

9. **vālidesi:**-*(s)i*
   Sayfa 29
   Satır: **14**
   Anne.

dehānlarında ṭutsunlar pādişāh Ḥażretleri ḳızlaraġasını çaġırup ve şekeri eline virüp vālidesi

10. **vālideleri:**-*ler, -i*
    Sayfa 35
    Satır: **20**
    Anne.

kerīmeleri ve Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ zevceleri ve Şeyḫ Pīr Ḥamdi Efendinüñ vālideleri

11. **vālideleri:**-*ler, -i*
    Sayfa 47
    Satır: **1**
    Anne.

Pīr Ḥamdi Efendi Ḥażretlerinüñ vālideleri merḥūme Züleyḫā Ḫātūndan menḳūldür ki pederüm Sulṭān

12. **vālideleri:**-*ler, -i*
Sayfa 47
Satır: **5**
Anne.

Bāyezīd-i Velīnüñ vālideleri beni sarāya alup anlarıñ terbiyelerinde neşvünemā bulup ḥadd-i

13. **vālidesi:**-*(s)i*
Sayfa 47
Satır: **10**
Anne.

eyleyüp İzniḳe irsāl olınduḳda Sulṭān Bāyezīd ḫaṣṣakīlerinden Sulṭān Ḳorḳud vālidesi baña vaṣiyyet

vālide sulṭāna:

1. **vālide sulṭāna:**-*a*
Sayfa 29
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Osmanlı'da Sedef-i Dürr-i Hilafet olarak da bilinen, Osmanlı padişahlarının saltanatları sırasında hayatta olan annelerine verilen unvandır. ancak burada sultan II. Beyazıd'ın annesi olan Sitti Mükereme (Mükrime) Hatun kastedilmiştir.

Mükerreme Sulṭāna irsāl iderler aġa daḫı şekeri vālide Sulṭāna virür ve Eşref-zādenüñ vaṣiyyetleri

vālid-i büzürgvārlarınuñ:

1. **vālid-i büzürgvārlarınuñ:**-*lar, -ı, -n, -u, -ñ*
Sayfa 35
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Saygıdeğer baba.

merḥūme Zeliḫā Ḥātun vālid-i büzürgvārlarınuñ türbeʾ-i münīfelerinde birḳaç gün iʿtikāfa niyet idüp

var:

1. **var:**
Sayfa 5
Satır: **5**
Var: Var, yokun karşıtı.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

2. **var:**
Sayfa 8
Satır: **18**
Var: Var, yokun karşıtı.

Sulṭānum seyr ü sülūk tamāmı şimdiki maḳāmumuz mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur Ḥācī Bayrām-ı Velī

3. **vardur:**-*dur*
Sayfa 9
Satır: **2**
Var: Var, yokun karşıtı.

gelmedi daḫı seyr-i ilallahda ṭayerān arzusu vardur deyücek buyurmışlar ki imdi senüñ bu

4. **vardur:**-*dur*
Sayfa 14
Satır: **21**
Var: Var, yokun karşıtı.

tepesinde bir pul vardur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī yine Ḥācī Bayrām

5. **var:**
Sayfa 17
Satır: **12**
Var: Var, yokun karşıtı.

getürürler Baʿdehu Eşref-zāde daḫı elinde bir dāne benefşesi var ʿAzīz Ḥażretlerine virür ʿAzīz

6. **var:**
Sayfa 20
Satır: **14**
Var: Var, yokun karşıtı.

nām ḳaryeye götürüp bir ḫāneye ḥaps ider meğer ol şaḫṣıñ bir ʿacūze vālidesi var imiş vālidesine

7. **var:**
Sayfa 24
Satır: **8**
Var: Var, yokun karşıtı.

idüp yine ḫālüme meşġūl olurdum bir gün pazarda bir ḫidmetleri var imiş varup ol ḫidmeti edā

8. **var:**
Sayfa 25
Satır: **5**
Var: Var, yokun karşıtı.

bu menḳıbeden iki maʿnā var evvela biri budur ki dünyāya şu miḳdār taḳayyüd ḳalbde naḳş olup

9. **vardur:**-*dur*
Sayfa 25
Satır: **10**
Var: Var, yokun karşıtı.

Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ ne şinevā
gūşları ve
bīnā-dīdeleri vardur ki
göñülde olan fısıltıyı işidür

10. **var:**
Sayfa 27
Satır: **2**
Var: Var, yokun karşıtı.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ
ḳurbında Derbent
nām bir kāfir ḳaryesi var bir
gice anda yaturlar

11. **vardur:**-*dur*
Sayfa 29
Satır: **4**
Var: Var, yokun karşıtı.

nedür buyuruñ edā idelüm
pādişāh Ḥażretleri
buyururlar ki bir vālidem
vardur beġāyet

12. **var:**
Sayfa 45
Satır: **18**
Var: Var, yokun karşıtı.

şoñra meşyistan içinde
yörükler ṭāifesi şeklinde bir
bölük cemāʿat gelürler
ellerinde sofraları var

13. **var:**
Sayfa 51
Satır: **16**
Var: Var, yokun karşıtı.

olur ki eğer Şeyḫ Efendi
Ḥażretlerinüñ kerāmeti
var ise bize bir miḳdār şeker
bulsun dir Baʿdehu

14. **var:**
Sayfa 18
Satır: **7**
Haydi, durma (pekiştirme sözü).

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāh üzümle
mücāhede ve riyāżet

15. **var:**
Sayfa 25
Satır: **7**
Haydi, durma (pekiştirme sözü).

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca
var ḳıyās eyle ki
daḫı ziyādesinüñ żararı ne
ola biri daḫı budur ki

16. **var:**
Sayfa 14
Satır: **20**
Bulunmakta, mevcut.

Ḥażretlerinüñ reʾs-i
saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām
Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

17. **var:**
Sayfa 21
Satır: **9**
Bulunmakta, mevcut.

bir dervīş var imiş ḫalḳ
ibtidā taḥḳīr idüp şoñra
taʿẓīm iderler olduḳda ġāʾib
olmuş Bi-Ḥaḳḳ-ı Ḫudā

18. **vardur:**-*dur*
Sayfa 35
Satır: **12**
Bulunmakta, mevcut.

tevessül-i teveccüh
eyledüklerinde buyururlar ki
benüm Tirse nām-ı maḥalde
āṯārum vardur getür

19. **var:**
Sayfa 38
Satır: **16**
Bulunmakta, mevcut.

Menḳıbe muḥkīdür ki
Tirsine nām maḥalde bir
muʿteḳide Ḫātūn var imiş bir
şeb gūşūne bir

20. **vardur:**-*dur*
Sayfa 39
Satır: **21**
Bulunmakta, mevcut.

maḥalde bir ʿacūze ḫātūn
vardur adı filāndur
bizden selām idüñ Maḥmūd
Paşanuñ ḫalāṣıçün

21. **vardur:**-*dur*
Sayfa 50
Satır: **6**
Bulunmakta, mevcut.

ṣağ u sālim olmışlar nice
ādem ṣuretünde kelbden
dūn kimesneler vardur ki
evliyaʾullaha münkir

22. **vardur:**-*dur*
Sayfa 56
Satır: **3**
Bulunmakta, mevcut.

vardur nitekim bu ḫāṣiyede
meṣṭūr olan zāde-i
ṭabʿ-ı ṣerīfleridür Ḥażreti eʾş-
Şeyḫ Eşref-i Ṣānī

23. **vardur:**-*dur*
Sayfa 56

Satır: **18**
Bulunmakta, mevcut.

pederlerinden müstaḫlef olmışlardur ve bunlaruñ daḫı ilahiyyātı vardur nitekim yine ḥāşiyede

24. **vardur:**-*dur*
Sayfa 60
Satır: **17**
Bulunmakta, mevcut.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardur nitekim bu İlāhīzāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür ẕikriyle ʿāşıḳ gülzār oldı tāze-

25. **vardur.:**-*dur.*
Sayfa 70
Satır: **22**
Bulunmakta, mevcut.

*Şeyh-i mezburūn tabiʿat-ı şiʿriyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımuʿteberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür

26. **var:**
Sayfa 5
Satır: **10**
Varmak, gitmek.

Ḥażretlerine naẓar idüp buyururlar ki Dānişmend var bize köftelü şorba getür Anlar daḫı pāzāra

27. **varup:**-*up*
Sayfa 5
Satır: **11**
Varmak, gitmek.

varup her ne ḳadar köfte- lü şorba arar ammā bulamaz Āḫirüʾl-emr köftesüz bir çanaḳ şorba alup

28. **varurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 5
Satır: **4**
Varmak, gitmek.

Abdal Muḥammed Ḥażretleri hayātda iken ʿaleʾş- ṣabāḥ tefeʾül içün ḫużurlarına varurlar ṭarīḳ-i meşāyıḫdan

29. **varup:**-*up*
Sayfa 6
Satır: **13**
Varmak, gitmek.

Ḳuddise Sırrahuʾl-Müsteʿān Ḥażretlerine varup bizi bendeliğe ḳabul idüp seyr-i ilallah itmeğe bizi irşād

30. **varduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 7
Satır: **12**
Varmak, gitmek.

teklīf itmeye idi Çün Ḥācī Bayrām-ı Velīnüñ āsitāne-i saʿādetlerine varduḳda taṭhīr-i beytüʾl-

31. **varmışlar:**-*mış, -lar*
Sayfa 7
Satır: **4**
Varmak, gitmek.

ibtidāʿ ʿAḳşemseʾd-din Ḥażretlerine varup ṣoñra Ḥācī
Bayrām-ı Velī Ḥażretlerine varmışlar Küllīʾṭ-

32. **varup:**-*up*
Sayfa 7
Satır: **3**
Varmak, gitmek.

ibtidāʿ ʿAḳşemseʾd-din Ḥażretlerine varup ṣoñra Ḥācī
Bayrām-ı Velī Ḥażretlerine varmışlar Küllīʾṭ-

33. **vardığı:**-*dığ, -ı*
Sayfa 8
Satır: **21**
Varmak, gitmek.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire velīnüñ başı varmaḳ muḥāldür Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri eydür ki

34. **varmaḳ:**-*maḳ*
Sayfa 8
Satır: **21**
Varmak, gitmek.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire velīnüñ başı varmaḳ muḥāldür Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri eydür ki

35. **varup:**-*up*
Sayfa 8
Satır: **15**
Varmak, gitmek.

Varup şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda eṣnā-i kelāmda Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri buyururlar ki

36. **varuñ:**-*uñ*
Sayfa 9
Satır: **21**
Varmak, gitmek.

istikbāli temām itdüñüz varuñ Rūmdan bir er geliyor anı daḫı istiḳbāl idüñ deyücek ahāli-i

37. **var:**
Sayfa 11
Satır: **20**
Varmak, gitmek.

kerīmelerine dir ki ḳızum
babañ Ḥażretlerinüñ
ḥücresi ḳapusına var söyle ki
babacıġum siz ḥużūr-

38. **var:**
Sayfa 12
Satır: **14**
Varmak, gitmek.

siz ṣağ oluñ Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri buyururlar
ki var imdi hücrenüñ bābını
kilitleyüp miftāḥını

39. **varduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 12
Satır: **7**
Varmak, gitmek.

otuz güne varduḳda otuz
birinci günüñ gicesi
ḫādim olan dervīş bulamac
ile ḥücre ḳapusına varup

40. **varuñ:**-*uñ*
Sayfa 12
Satır: **22**
Varmak, gitmek.

Bizüm Şeyḫüñ efʿālinde
müdaḫelemiz yoḳdur
varuñ siz söyleyün dirler

41. **varup:**-*up*
Sayfa 12
Satır: **8**
Varmak, gitmek.

otuz güne varduḳda otuz
birinci günüñ gicesi
ḫādim olan dervīş bulamac
ile ḥücre ḳapusına varup

42. **varup:**-*up*
Sayfa 12
Satır: **15**
Varmak, gitmek.

getür dervīş daḫı varup
ḥücreyi kilitleyüp
miftāḥını Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretlerine getürürler

43. **varurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 13
Satır: **2**
Varmak, gitmek.

Çün baʿżılar naṣīḥat-pezīr
olmayup Ḥażreti Şeyḫüñ
ḥużūrına varurlar Sulṭānum
Rūmī vefat eylemiş

44. **varup:**-*up*
Sayfa 16
Satır: **16**
Varmak, gitmek.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp
yerinden ḳalḳar ve
eline tas alup bir dıraḫtuñ
altına varup teyemmüm

45. **varup:**-*up*
Sayfa 16
Satır: **1**
Varmak, gitmek.

görüp ol gün bir ṣaḥrāya
teferrüce giderler varup bir
beyābanda nüzūle emr
iderler fuḳarā dirler ki

46. **varurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 17
Satır: **2**
Varmak, gitmek.

Rūmī niçe bulmış deyü
serzeniş iderler fuḳarā tiz ol
ṣu olan maḥalle varurlar
görürler ki ṣu henüz çıḳup

47. **varup:**-*up*
Sayfa 20
Satır: **16**
Varmak, gitmek.

eydür ki vālide bir ḳaçġın
ḳul ṭutdum şol ḫānede
ḫaps itdüm varup çifti
süreyüm daḫı gelüp ol ḳulı

48. **varsun:**-*sun*
Sayfa 22
Satır: **21**
Varmak, gitmek.

ʿİlm-i bāṭın ṭaleb iden Eşref-
zādeye varsun Sulṭān
Eşref-zāde daḫı buyurur ki
Molla Ḳuṭbeʾd-din sen

49. **varup:**-*up*
Sayfa 23
Satır: **17**
Varmak, gitmek.

ḫālet-i nezʿde yanlarına
varup īmanlarına ḳaṣd
itmem Sulṭān Eşref-zāde dīr
ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā

50. **varup:**-*up*
Sayfa 24
Satır: **6**
Varmak, gitmek.

müridliğüm ḫālinde Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ
bir ḫidmeti olsa buyururlardı
varup ḫidmeti edā

51. **varup:**-*up*
Sayfa 24

Satır: **8**
Varmak, gitmek.

idüp yine ḥālüme meşġūl
olurdum bir gün pazarda
bir ḫidmetleri var imiş varup
ol ḫidmeti edā

52. **varup:**-*up*
Sayfa 24
Satır: **17**
Varmak, gitmek.

varup ḫalvetḫānemde
ẕikruʾllaha ile meşġūl oldum
Sulṭān Eşref-zāde baña nidā
eyleyüp eytdi ki Yā

53. **varuñ:**-*uñ*
Sayfa 26
Satır: **14**
Varmak, gitmek.

pādişāha telhīş ider pādişāh
Ḥażretleri yine emr
iderler ki varuñ elbette tiz
gelsün vezīr daḫı

54. **varup:**-*up*
Sayfa 26
Satır: **1**
Varmak, gitmek.

varup dir ki Sulṭānum bu
ʿabd-i dāʿīyeñüz İzniḳde
bir ʿazīz gördüm ḫayli ḥüsn
ü ḥālin müşāhede

55. **varup:**-*up*
Sayfa 26
Satır: **23**
Varmak, gitmek.

pādişāhla varup
*Beyan Eşref-zāde
Hazretlerinün İslanbola
gelmeğe emr-i İlahi olmadığı

56. **varup:**-*up*
Sayfa 38
Satır: **12**
Varmak, gitmek.

iden kimesne dünyevī
belāsından rehāyāb olınca
ziyāretlerine varup ḫidmet-i
ʿaliyyelerinde bulınan

57. **varuñ:**-*uñ*
Sayfa 39
Satır: **20**
Varmak, gitmek.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et
ol adama buyururlar
ki Geybūze nām ḳaṣabaya
varuñ ve anda falan

58. **varup:**-*up*
Sayfa 42
Satır: **7**
Varmak, gitmek.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda
İzniḳde olurlar imiş
ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı
bu ʿādeti icrā iderler

59. **varur:**-*ur*
Sayfa 43
Satır: **18**
Varmak, gitmek.

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ
olan çeşme-sār yanına
varur görür ki muḳeddemen
İzniḳde kendüden

60. **varılup:**-*ıl, -up*
Sayfa 45
Satır: **3**
Varmak, gitmek.

ṣaḥanları çoḳ getürür
Kūhistāne varılup ḫidmete
mübāşeret itdüklerinde şol
miḳdār adam cemʿ olur

61. **varur:**-*ur*
Sayfa 52
Satır: **1**
Varmak, gitmek.

varur görür ki zeytūn
aġacından şeker aḳup erik
aġacından ṣaḳız aḳar dervīş
daḫı şekeri ḳoparup

62. **varup:**-*up*
Sayfa 65
Satır: **4**
Varmak, gitmek.

olınmaġa ʿālem-i bāṭından
işāret olmaġla ṭarīḳden
bilkülliye ferāġat ü İzniḳe
varup Eşref-zāde Efendi

63. **varup:**-*up*
Sayfa 65
Satır: **12**
Varmak, gitmek.

i maḫzūn gibi medfūn ve
seng-i mezārı nişāngāh-ı
ehl-i derūndur her kim olursa
varup mezārı üzre

64. **var:**
Sayfa 15
Satır: **1**
Haydi git!.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
ḳat ki yedi terk olsun

65. **var:**
Sayfa 15
Satır: **10**
Haydi git!.

feḥvāsınca buyururlar ki
Rūmī bir vilāyetde iki
pādişāh ṣıġmaz var imdi seni
vaṭanıña istiḫlāf

66. **varuñ:**-*uñ*
Sayfa 27
Satır: **18**
Haydi git!.

cümle serāsime olup lā-
yaʿḳıl olurlar Sulṭān
Eşref-zāde Ḥażretleri
dervīşlere varuñ şu yüki

67. **varuñ:**-*uñ*
Sayfa 31
Satır: **9**
Haydi git!.

Sulṭān Eşref-zāde buyururlar
ki pādişāhum varuñ
siz ʿadāleti kendüñüze pīşe
idünüñ cemiʿ-i enbiyā

68. **var:**
Sayfa 43
Satır: **13**
Haydi git!.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki
ʿAbdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı
semʿan ve tāʿaten deyüp

var-:

1. **varuñ:**-*(u)ñ*
Sayfa 6
Satır: **17**
Varmak, gitmek.

intiḳālimüz daḫı ḳarībdür
varuñ şehr-i Anḳaraya
ʿāzimet idüp Ḥācī Bayrām-ı
Velī birāderümüze çün

2. **varuñ:**-*(u)ñ*
Sayfa 26
Satır: **21**
Varmak, gitmek.

ʿaceb müstaġnī olur mürāī
ancaḳ varuñ ḳatl idüñ
deyü emr ider ḳapucılar daḫı
ol aradan emr-i

3. **varurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 41
Satır: **14**
Varmak, gitmek.

Tırsī dört yaşında iken
Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ ṣavmaʿalaruna
varurlar ve bir an

4. **varurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 66
Satır: **12**
Varmak, gitmek.

mürūr ider balıḳ çıḳmaz ol
gün ki Sinān Dede
Ḥażretleri ol maḥalle
varurlar balıḳçılar balıḳ

var ola:

1. **var ola:**
Sayfa 16
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Bulunmak.

buyururlar ki hele bir
tecessüs idüñ var ola
Dervīşān nā-çār ḳalḳup eṭrāfı
bir miḳdār geşt ü

2. **var ola:**-*a*
Sayfa 49
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Var olmak.

rencīde itmeyin bunda bir
ḥikmet var ola
ẓuhūrına muntaẓır oluñ imdi
bu kelbüñ

varaḳa:

1. **varaḳayı:**-*(y)ı*
Sayfa 10
Satır: **19**
Kağıt.

itdüklerin bilüp ol varaḳayı
ellerine virürler ḥatta
rivāyet olunur ki Sulṭān
Eşref-zāde ḳaṣāʾidinde

vāridāt-ı ilāhiyyeleri:

1. **vāridāt-ı ilāhiyyeleri:**-*ler, -i*
Sayfa 60
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Sûfîlerde ilham yoluyla kalbe gelen ve söylenen ilâhî sözlere denir.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardur
nitekim bu İlāhīzāde-i
ṭabʿ-ı şerīfleridür ẕikriyle
ʿāşıḳ gülżār oldı tāze-

varlıġuñdan göz yumup:

1. **varlıġuñdan göz yumup:**-*up*
Sayfa 70
Satır: **25**
Kelime Tipi: **Deyim**
Mevcudiyetinden (Vücudundan)yüz çevirmek, vazgeçmek .

Geçüben cān u cihāndan
varlıġuñdan göz yumup Ṣal
vüc
üduñ bahr u ḥiddet içre bir
dürdāne ol

vāṣıl oldukda:

1. **vāṣıl olduḳda:**-*duḳ, -da*
Sayfa 50
Satır: **30**
Kelime Tipi: **-**
Ulaşmak.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde
ẓuḥūr-ı veled itmek
muteṣavver degüldür
dimişler
Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī
Efendinüñ kelām semʿına
vāṣıl olduḳda yevm-i

vāṣıl olurlar:

1. **vāṣıl olurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 36
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Ulaşmak, erişmek.

vāṣıl olurlar Menḳıbe
mervīdür ki Sulṭān
Eşref-zāde bu dār-ı ġurūrdan
sarāy-ı sürūra irtiḥāl

vāsıṭa:

1. **vasıṭasıyla:**-*sı, -y, -la*
Sayfa 24
Satır: **3**
Vesile, araç.

Ḥabīb Dede vasıṭasıyla zīb-i
maḥāfil-i kürsī Şeyḫ
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden naḳl
buyurmışlar ki

vaṣiyyet:

1. **vaṣiyyetleri:**-*ler, -i*
Sayfa 29
Satır: **16**
Nasîhat, öğüt.

Mükerreme Sulṭāna irsāl
iderler aġa daḫı şekeri
vālide Sulṭāna virür ve Eşref-
zādenüñ vaṣiyyetleri

vaşiyyet idüp:

1. **vaşiyyet idüp:**-*üp*
Sayfa 47
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Öldükten sonra ne yapılmasını istediğini bildirmek.

idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden ricā
idüp himmet ṭalep iderüz ki
Sulṭān Bāyezīdden

vaṭan:

1. **vaṭanıña:**-*ı, -n, -a*
Sayfa 15
Satır: **10**
Bir kimsenin doğduğu, yaşadığı yer, memleket.

feḥvāsınca buyururlar ki
Rūmī bir vilāyetde iki
pādişāh ṣıġmaz var imdi seni
vaṭanıña istiḫlāf

2. **vaṭanumuzdan:**-*umuz, -dan*
Sayfa 32
Satır: **5**
Bir kimsenin doğduğu, yaşadığı yer, memleket.

vaṭanumuzdan cüdā olup
taʿab ü meşaḳḳat-ı rāhı
iḫtiyār idüp bunda geldük ki
ḫidmet-i şerīfleriyle

vaṭan-ı aşlīsi:

1. **vaṭan-ı aşlīsi:**-*si*
Sayfa 41
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Asıl vatan, memleket.

muḳtedā-yı enāmdur Vaṭan-ı aşlīsi Bolu
olup Boluda İsfendiyaroġlu Aḫmedīnüñ

vaṭan-ı aşliyeleri:

1. **vaṭan-ı aşliyeleri:**-*ler, -i*
Sayfa 71
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Asıl vatan II Ruhlar âlemi.

Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretlerinden tevbe ve inābet idüp vaṭan-ı aşliyeleri olan ḳaryeʾ-i

vaʿżʿ eyledüm:

1. **vaʿżʿ eyledüm:**-*dü, -m*
Sayfa 24
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Koymak.

gelmedi ben daḫı hemān ol maḥālden gidüp
alduġum şeyi Sulṭān Eşrefiñ önüne vaʿżʿ eyledüm

vaʿż ider:

1. **vaʿż ider:**-*er*
Sayfa 29
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Koymak.

üzere şekeri dehānlarında ṭutmağa işāret ider
Mükerreme Sulṭān daḫı şekeri dehānlarına vaʿż ider

vaʿżʿ ider:

1. **vaʿżʿ ider:**-*er*
Sayfa 14
Satır: **9**

Kelime Tipi: **-**
Koymak.

ider Eşref-zāde
Ḥażretlerinden mervīdür ki
on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine
ḫidmet eyledüm içinde

<u>vaʿżʿ iderler:</u>

1. **vaʿżʿ iderler:***-er, -ler*
Sayfa 32
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Koymak.

iken Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerini ġasl içün maġsel
üzerine vaʿżʿ iderler ve
fuḳarā bir miḳdār ẕikre

2. **vaʿżʿ iderler:***-er, -ler*
Sayfa 45
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Koymak.

iderler anlar daḫı duʿā
buyurup Baʿde emr eyledi
ki ol ḫidmetde

<u>vażʿ olınmuş:</u>

1. **vażʿ olınmuş:***-ın, -muş*
Sayfa 47
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Düzenleme.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

<u>vażʿ-ı ḫaml idüp:</u>

1. **vażʿ-ı ḫaml idüp:***-üp*
Sayfa 50
Satır: **34**

Kelime Tipi: **-**
Doğum yapma, çocuk doğurma.

baṭnında dört sene teʾḫīr
olınsun didükde filḥal dört
sene tamāmında vażʿ-ı
ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi
Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü
bürūz etmişdür Ḥarrere

<u>vaʿż-ı ḳadem idüp:</u>

1. **vaʿż-ı ḳadem idüp:***-üp*
Sayfa 44
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Ayağını koymak.

vaʿż-ı ḳadem idüp Sulṭān
Eşref-zādenüñ daḫı ḫayır
duʿāları ve himmet-
iʿāliyeleri destgīr olup

<u>ve:</u>

1. **ve:**
Sayfa 2
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

Ey ḫullān-ı vefā ve
muḥıbbīn-i evliyā-i ümmet-i
Muṣṭafā bu faḳīr pür taḳṣīr
kim
ʿAbdullah Veliyüddin el-
Bursevī bi-ḳadril-mühceti
ve'ṭ-ṭāḳati Tefsīr-i ʿĀrāyis

2. **ve:**
Sayfa 3
Satır: **4**
"Ve" bağlacı.

veʾl-ʿirfan Şeyḫ-i Rūẕ-ı
bihān Baḳlī Ḳaddesallahü
Teʿālā ruḥahü ve bil-
vālideynden murād meşāyiḫ-
i

3. **ve:**
Sayfa 3
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

maʿrifetdür anlaruñ
emirlerinüñ ʿadem-i
muḫālefetleridür Ve ʿinden-
nās feżāʾillerini neşr

4. **ve:**
Sayfa 3
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

itmekdür deyü buyurduġı
ecilden ṭarīḳat-i ʿaliyyede
sened-i saʿādetümüz olan
Sulṭānüʾl-ʿārifīn ve

5. **ve:**
Sayfa 3
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

yetmiş kerāmāt-ı
ẓāhirelerinden ve menāḳıb-ı
ʿaliyyelerinden <u>s</u>iḳātdan
mesmūʿ olduġı vech üzre

6. **ve:**
Sayfa 3
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

neşr itmeği kendüme farż-ı
ʿayn bilüp biʿavnillahi
Teʿālā ve bi-şefāʿatihi
Habībihuʾl- Muṣṭafā

7. **ve:**
Sayfa 3
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

Sulṭānuñ ḫalīfesi ve dāmādı
zīb-i maḥāfil kürsī eʾş-

Şeyḫ ʿAbdüʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḫalīfesidür

8. **ve:**
Sayfa 4
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

bulunduġı meşhūrdur Lākin şöhretden ictināb idüp iḫtifāyı münāsib görmişler ve her ne kim anlar

9. **ve:**
Sayfa 4
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

iḫtiyār ider sevāp daḫı andadur ve meżbūr Muḥammed Çelebi rivāyet ider ki Eşref-zāde Sulṭān

10. **ve:**
Sayfa 4
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

veḳāyiʿ sebebiyle muḥabbet-i ezelī ve ʿināyet-i lem-yezelī üzerlerine ġālib ve müstevlī olup ceẕbetüʾn

11. **ve:**
Sayfa 4
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

veḳāyiʿ sebebiyle muḥabbet-i ezelī ve ʿināyet-i lem-yezelī üzerlerine ġālib ve müstevlī olup ceẕbetüʾn

12. **ve:**
Sayfa 5
Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

13. **ve:**
Sayfa 5
Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

14. **ve:**
Sayfa 6
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

idüñ deyü niyāz itdükde Emir Sulṭān Ḳuddise Sırrahu Ḥażretleri buyururlar ki ḳuzu biz Pīr ve

15. **ve:**
Sayfa 6
Satır: **21**
"Ve" bağlacı.

Ḥażretlerinden tövbe ve inābe ve riyāżet-i şāḳḳaya muvāẓabat iderler bir rütbe ki mübārek reʾslerinde

16. **ve:**
Sayfa 7
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

17. **ve:**
Sayfa 7
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ ve kürek ve süpürge

18. **ve:**
Sayfa 7
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

ḫelā ile emr buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp ellerine ıbrıḳ ve kürek ve süpürge

19. **ve:**
Sayfa 7
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile imāmet iderler ḥatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyḫüme on bir sene

20. **ve:**
Sayfa 7
Satır: **21**
"Ve" bağlacı.

ḫidmet itdüm Ve on bir sene de bir kelām şöyle ola ki dünyā kelāmı idi Şeyḫ Ḥażretleri buyururlar ki

21. **ve:**
Sayfa 8
Satır: **7**
"Ve" bağlacı.

tezvīc idüp kendülere dāmād idinmişler ve izn ü

icāzet daḫı virüp āyin-i
meşāyıḫ-ı Sulṭān üzre alem

22. **ve:**
Sayfa 8
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

buyururlar ki bir velīniñ biñ
sene ʿömri olsa envāʿ-
ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese
henüz enbiyādan bir

23. **ve:**
Sayfa 9
Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

girüp erbaʿīn temām olıcaḳ
vāḳīʿ olan vāḳıʿātları
bir kāġıda taḥrīr ve bir
mürekkep daḫı tedārik idüp

24. **ve:**
Sayfa 9
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

ḥaliyle ve kerīmeleriyle
meʿan ḳalḳup Ḥamāya
giderler meğer hikmet-i
Rabbāni ol sene Şeyḫ

25. **ve:**
Sayfa 9
Satır: **17**
"Ve" bağlacı.

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden
gelmişler ekābir ve
aʿyān vilāyet-i Ḥamāda saġīr
ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

26. **ve:**
Sayfa 9
Satır: **18**
"Ve" bağlacı.

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden
gelmişler ekābir ve
aʿyān vilāyet-i Ḥamāda saġīr
ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

27. **ve:**
Sayfa 9
Satır: **24**
"Ve" bağlacı.

vilāyet-i cemʿan Rūm
ṭarafına müteveccih olurlar
ve bir iki fersaḫ yir giderler
Bu kimesne ʿacaba kim

28. **ve:**
Sayfa 10
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

ve ne maḳūle ẕātdur deyü
muntaẓırlar iken
Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri
yanlarından geçüp

29. **ve:**
Sayfa 10
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

gezerler imiş imdi
müstaḳbilīn ḳıyās iderler ki
Rūmdan gelen erʿālem ü
çeraġ ve cemāʿatle

30. **ve:**
Sayfa 10
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

ṭaşra çıḳup hezār-ı lüṭuf ve
ʿarż-ı iştiyak birle
Eşref-zādeye mülāḳī olup
mesrūr itdüklerinden

31. **ve:**
Sayfa 11
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

toẕuyla ḫalvetḫāneye dāḫil
olurlar Şeyḫ Ḥüseyin
daḫı Eşref-zādenüñ ḥaliyle
ve kerīmesini kendi

32. **ve:**
Sayfa 11
Satır: **7**
"Ve" bağlacı.

saʿādetḫānelerinde bir oda
taḫliyye idüp ve anda
iskān itdürüp levāzımlarını
rūẕ-be-rūẕ iʿṭā iderler

33. **ve:**
Sayfa 11
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

ṭoġru yoldan gelüp bunda
girdük ehl ve
ʿiyālimüzüñ ḥāli nicedür hiç
bilmem ne çāredür

34. **ve:**
Sayfa 11
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

bu derde deyü huẓūr-ı
ḳalblerini perişān ider Ḥaḳḳ
Teʿālānuñʿināyeti ve Şeyḫ
Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ

35. **ve:**
Sayfa 11
Satır: **22**
"Ve" bağlacı.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ
Şeyḫ Efendi Ḥażretleri
bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām
daḫı bī-nihāye ve dest

36. **ve:**
Sayfa 11
Satır: **22**
"Ve" bağlacı.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ
Şeyḫ Efendi Ḥażretleri
bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām
daḫı bī-nihāye ve dest

37. **ve:**
Sayfa 12
Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

ve şükr idüp secdeye vardı
Baʿdehu ḥużūr-ı tāmmıla
kendü ḥāline meşġūl oldı
Çün eyyām-ı erbaʿīn

38. **ve:**
Sayfa 13
Satır: **23**
"Ve" bağlacı.

ḥāzirūn ḳıyās iderler ki beni
aç ve ṣusuz bu deñlü
zamānda

39. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **3**
"Ve" bağlacı.

ve müşāhede ṣafāsından
ayırup ʿālem-i nāsūta ve
ḥasret ü iftirāḳa getürüp
ḳıydı dimek idi benüm

40. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **3**
"Ve" bağlacı.

ve müşāhede ṣafāsından
ayırup ʿālem-i nāsūta ve
ḥasret ü iftirāḳa getürüp
ḳıydı dimek idi benüm

41. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **10**
"Ve" bağlacı.

ider Eşref-zāde
Ḥażretlerinden mervīdür ki
on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine
ḫidmet eyledüm içinde

42. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **11**
"Ve" bağlacı.

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve
mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām
Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

43. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

hemān dördi Şeyḫ-i kāmil ve
mükemmel idi
dördüñ biri Ḥācī Bayrām
Velī ve biri Şeyḫ Ḥüseyin

44. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

Ḥamāvī ve biri ʿAḳşemseʾd-
din ve biri Emir Sulṭān
Hazarātları Ḳaddesallahü
esrārehüm biz yine

45. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

Ḥamāvī ve biri ʿAḳşemseʾd-
din ve biri Emir Sulṭān
Hazarātları Ḳaddesallahü
esrārehüm biz yine

46. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **17**
"Ve" bağlacı.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem
ü çeraġ ve seccāde ve
ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-
zāde Sulṭān

47. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **17**
"Ve" bağlacı.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem
ü çeraġ ve seccāde ve
ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-
zāde Sulṭān

48. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

Ḥażretlerinüñ reʾs-i
saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām
Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

49. **ve:**
Sayfa 14
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

Ḥażretlerinüñ reʾs-i
saʿādetlerinde Ḥācī Bayrām
Velī
kisvesi var imiş Ve anlaruñ
kisveleri altı terk ve

50. **ve:**
Sayfa 15
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i
sikke olduñ ve var tepesinde
olan pulı terklerinüñ içine
ḳat ki yedi terk olsun

51. **ve:**
Sayfa 15
Satır: **18**
"Ve" bağlacı.

velāyetle maʿlūm olup
dervīşāna Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ keyfiyet ve
ḥālini bildürmek içün

52. **ve:**
Sayfa 16
Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

itmeyüp nüzūl buyururlar ve
hengām-ı ṣalavāt
olınca tevḥīd iderler Baʿdehu
duʿā idüp fuḳarāya ṣu

53. **ve:**
Sayfa 16
Satır: **15**
"Ve" bağlacı.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp
yerinden ḳalḳar ve
eline tas alup bir dıraḫtuñ
altına varup teyemmüm

54. **ve:**
Sayfa 16
Satır: **17**
"Ve" bağlacı.

ider ve secdeye varur Yā
Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız
ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız
iḥsān eyle diyüp başını

55. **ve:**
Sayfa 17
Satır: **4**
"Ve" bağlacı.

revāne olur fuḳarā ol
kerāmetüñ ẓuhūrından
Rūmīnüñ kemāl-i maʿrifetini
fehm iderler ve yine

56. **ve:**
Sayfa 17
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

ve anı alup ḥuẓuruñuza
geldüm İmdi bu
menḳıbelerden Eşref-zāde
Efendinüñ kemāl-i

57. **ve:**
Sayfa 18
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

yetişmek isterseñ var yedi
seneye dek her günde
yedişer dane siyāh üzümle
mücāhede ve riyāżet

58. **ve:**
Sayfa 18
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

Ḥamāvī Ḥażretleri daḫı
elḥamdülillah deyüp el
ḳaldurup duʿā iderler ve
ḫānḳāh-ı saʿādetlerine

59. **ve:**
Sayfa 19
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

işāret buyurduḳları perhiz
üzre yedi sene muvāẓibat
idüp irşād-ı sālik-i rāh-ı
Ḫudāya ve terbiye-i

60. **ve:**
Sayfa 19
Satır: **3**
"Ve" bağlacı.

ṭālibānı molaya meşġul olup
Müzekkiʾn- Nüfūs ve
Ṭarīḳat-nāme nām iki cild
kitāb taṣnīf ve teʾlīf

61. **ve:**
Sayfa 19
Satır: **4**
"Ve" bağlacı.

ṭālibānı molaya meşġul olup
Müzekkiʾn- Nüfūs ve
Ṭarīḳat-nāme nām iki cild
kitāb taṣnīf ve teʾlīf

62. **ve:**
Sayfa 19
Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

buyurup sinīn-i kesire envāʿı
mücāhedāt ve
riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa
ḫülefā irsāl itmek üzre

63. **ve:**
Sayfa 19
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

buyurup sinīn-i kesire envāʿı
mücāhedāt ve
riyāżāta iştiġāl ve eṭrāfa
ḫülefā irsāl itmek üzre

64. **ve:**
Sayfa 19

Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

olup mışraʿ-ı tārīḫleri Eşref-zāde ʿazm-i cinān
eyledi * 874 Ḳaddesallahü Sırrahu ve

65. **ve:**
Sayfa 19
Satır: **22**
"Ve" bağlacı.

görüp ahāli-i İzniḳe eydür ki siz bu ʿazīziñ
keyfiyet ve ḥālini bilmezsüñüz böyle istiḫḳār

66. **ve:**
Sayfa 20
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

ahāliʾ-i vilāyet istiġfār idüp mübārek ḳademlerine
yüzlerin sürüp cerāyim-i güzeştelerinden istiġfār ve

67. **ve:**
Sayfa 20
Satır: **3**
"Ve" bağlacı.

taʿẓīm ve tekrīmine ihtimām iderler Eşref-zāde
Ḥażretleri bunlarıñ
iltifātından ictināp idüp Tirse

68. **ve:**
Sayfa 20
Satır: **17**
"Ve" bağlacı.

şubaşıya götüreyüm ve müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pīrezeniñ başı devletlü imiş

69. **ve:**
Sayfa 20
Satır: **17**
"Ve" bağlacı.

şubaşıya götüreyüm ve müjdegānesin alayum dir ve
çifte gider meğer ol
Pīrezeniñ başı devletlü imiş

70. **ve:**
Sayfa 20
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

bunuñ Eşref-zāde olduġı gerçi bilmez ammā ṭaʿām
virüp mümkün oldıġı ḳadar riʿāyet ve ikrām ider

71. **ve:**
Sayfa 21
Satır: **18**
"Ve" bağlacı.

vālidesi każiyyeyi iʿlām eyledükde ol daḫı istiġfār
idüp bīʿat eylemişdür ve
Pınarpaşı nām cūybāruñ

72. **ve:**
Sayfa 22
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

dāmānına yüzler sürüp küstāḫlıġından istiġfār ider
ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire
ṭalep iden bize gelsün

73. **ve:**
Sayfa 23
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

ẓann ile ʿāmilsin ammā
dervīşān-ı muʿāyene ve

müşāhede ile ʿāmillerdür
Menḳıbe Şeyḫüm

74. **ve:**
Sayfa 23
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

ölmezem sen beni öldürmek istersüñ didüm ki
melʿūn benim mürīdlerimiñ
ve aḥibbālarumuñ

75. **ve:**
Sayfa 24
Satır: **21**
"Ve" bağlacı.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf söylersin ve ẕikruʾllah
yerine otuz bir akçe otuz bir akçe deyü söylenürsin

76. **ve:**
Sayfa 25
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa
bāʿiṣdür eğer bizüm
ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

77. **ve:**
Sayfa 25
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ ne şinevā gūşları ve
bīnā-dīdeleri vardur ki
göñülde olan fısıltıyı işidür

78. **ve:**
Sayfa 25

Satır: **11**
"Ve" bağlacı.

ve nuḳūşı görür zīra gözlüye gizli yoḳdur
Menḳıbe Selāṭīn-i ʿiẓāmdan Ebuʾl-Feth Sulṭān

79. **ve:**
Sayfa 27
Satır: **3**
"Ve" bağlacı.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki

80. **ve:**
Sayfa 27
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

maʿlūm olup ṣalat-ı işrāḳı edādan ṣoñra fuḳarā ile ḫānḳāhlarınuñ ḳuddāmına çıkup ve ḳapucılaruñ

81. **ve:**
Sayfa 27
Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

bir heybet müstevlī olur ki bir kimesnenüñ
ḫareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan

82. **ve:**
Sayfa 27
Satır: **15**
"Ve" bağlacı.

refʿ iderler ve ellerinde olan ʿāṣāyı zemine urup hoş geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe

83. **ve:**
Sayfa 27
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı ṣarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

84. **ve:**
Sayfa 28
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

ve ḫavāṣ görürler ki ṣarap hep beyaż bal olmış
Sulṭān Eşref-zādenüñ naẓār-ı hayāt-baḫşlarıyla

85. **ve:**
Sayfa 28
Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

virüñ ḳapucılar daḫı oradan pādişāha gelürler ve
ṣādır olan kelimātları ḫaber virürler pādişāhuñ

86. **ve:**
Sayfa 28
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

deyü ilḥāḥ ve ibrām ider ʿŪlemāsı ve vüzerāsı cemʿ olup pādişāhum siz ḫalīfe-i İslāmsuñuz anlar bir

87. **ve:**
Sayfa 28
Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

dervīşdür sarāy ḳapusına dek istiḳbāliñüz kāfidür

deyüp evvelki tedbīrden ʿavḳ ve teʾḫīr iderler likin

88. **ve:**
Sayfa 28
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

pūs- hezār iştiyāḳ ʿarż idüp ve cürminden istiġfar eyledükden ṣoñra öñlerine gelüp içerü ḫāṣ

89. **ve:**
Sayfa 28
Satır: **21**
"Ve" bağlacı.

ḫalvetḫānelerine getürüp iclās iderler ve pādişāh Ḥażretleri kendüsi edeb ve tevāżuʿ birle ḳuʿūd idüp

90. **ve:**
Sayfa 28
Satır: **22**
"Ve" bağlacı.

ḫalvetḫānelerine getürüp iclās iderler ve pādişāh Ḥażretleri kendüsi edeb ve tevāżuʿ birle ḳuʿūd idüp

91. **ve:**
Sayfa 29
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

dehānlarında ṭutsunlar pādişāh Ḥażretleri ḳızlaraġasını çaġırup ve şekeri eline virüp vālidesi

92. **ve:**
Sayfa 29
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

Mükerreme Sulṭāna irsāl iderler aġa daḫı şekeri vālide Sulṭāna virür ve Eşref-zādenüñ vaṣiyyetleri

93. **ve:**
Sayfa 30
Satır: **3**
"Ve" bağlacı.

dānesini ḳabul itmeyüp yine red iderler ve buyururlar ki Pādişāhum siz bu sīm ü zeri

94. **ve:**
Sayfa 30
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

olurlar ol ecilden ḫātırları içün istīzān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İzniḳe rücūʿ iderler ve

95. **ve:**
Sayfa 30
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

olurlar ol ecilden ḫātırları içün istīzān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İzniḳe rücūʿ iderler ve

96. **ve:**
Sayfa 30
Satır: **11**
"Ve" bağlacı.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer avuc aḳçe virürler ve her biri taʿdād iderler görürler ki temām ḥesābınca

97. **ve:**
Sayfa 30
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

kendünüñʿulūfesi ve baḳiyyesini daḫı iskelede olan fuḳarāya beẕl idüp ve yanlarında bir aḳçe

98. **ve:**
Sayfa 30
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

kendünüñʿulūfesi ve baḳiyyesini daḫı iskelede olan fuḳarāya beẕl idüp ve yanlarında bir aḳçe

99. **ve:**
Sayfa 30
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

ḳomayup sefīneye rükūb idüp Ḳaramürsele çıḳarlar İzniḳde fuḳarā ve dervīşān daḫı Sulṭān

100. **ve:**
Sayfa 30
Satır: **23**
"Ve" bağlacı.

ve selāṭīni bizüm ḳalbümüzden

101. **ve:**
Sayfa 31
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

iḫrāc eyle deyüp taẕarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

102. **ve:**
Sayfa 31
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

iḫrāc eyle deyüp taẕarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

103. **ve:**
Sayfa 31
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

ārāma mecāli ḳalmaz nāçār ḫaṣlarından birḳaç adam alup tebdīl-i ṣūret ile İzniḳe gelürler ve

104. **ve:**
Sayfa 31
Satır: **11**
"Ve" bağlacı.

ve evliyānuñ himmeti sizüñle berāberdür deyü pādişāhı tesliye-i hāṭır idüp baʿdehuʾl-vaʾẕ tevḳīr ü

105. **ve:**
Sayfa 31
Satır: **23**
"Ve" bağlacı.

ʿālem-i ḳudsī ve seyrān-ı ḳażāʾ-i insī

106. **ve:**
Sayfa 32
Satır: **10**
"Ve" bağlacı.

iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿẓʿ iderler ve fuḳarā bir miḳdār ẕikre

107. **ve:**
Sayfa 32
Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

meşġūl olurlar Nāgāh Sulṭān Eşref-zāde maġsel üzerinde mübārek dīdelerüñ açup ve yed-i şerīfleriñ

108. **ve:**
Sayfa 32
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

ol misāfirlere uzadıvirdi ve tövbe virüp telḳīn-i ẕikr iderler anlar daḫı mübārek ellerin ṭutup telḳīn-i

109. **ve:**
Sayfa 32
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

Ḥaḳḳa ḥamd ü s̱enā iderler ve bu kerāmete ḥāżır-ı biʾl-meclis olan ehl-i ḥāl fuḳarā cümlesi müşāhede

110. **ve:**
Sayfa 34
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

Menḳıbe Mervīdür ki Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri ġāyet ḥalīm ve ṣāḥib-i

111. **ve:**
Sayfa 35
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

Marīża olan aġzına alsun defʿ olur deyü buyurmışlar ve anlar daḫı adam irsāl idüp getürüp

112. **ve:**
Sayfa 35
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

aġzına almış Bi-Keremillahi-Teʿālā ol maraż defʿ olmış Ve bu şöhret bulan cevherüñ esāsı ol

113. **ve:**
Sayfa 35
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

kerīmeleri ve Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ zevceleri ve Şeyḫ Pīr Ḥamdi Efendinüñ vālideleri

114. **ve:**
Sayfa 35
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

kerīmeleri ve Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ zevceleri ve Şeyḫ Pīr Ḥamdi Efendinüñ vālideleri

115. **ve:**
Sayfa 35
Satır: **23**
"Ve" bağlacı.

envaʿ-ı ʿibādet ve ṭaʿāte meşġūl iken bir şeb üzerlerine

116. **ve:**
Sayfa 36
Satır: **21**
"Ve" bağlacı.

Sulṭānum siz kimsiz ve ism-i şerīfleriñüz nedür

117. **ve:**
Sayfa 37
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

buyururlar ki ben Eşref-zādeyüm ve İzniḳde oluram çünki sen maẓlūmen bizüm yanumuza

118. **ve:**
Sayfa 37
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

ḫalās olursın deyü tebşīr buyurup ġāʾib olurlar çün ṣabāḥ olup ol aradan ʿazm-i rāh iderler ve ol

119. **ve:**
Sayfa 37
Satır: **11**
"Ve" bağlacı.

bendsüz öñlerinde sürerler ve İstanbula vaḳt-i ẓuhūrda dāḫil olurlar bir çavuşuñ ḫānesine nüzūl

120. **ve:**
Sayfa 38
Satır: **3**
"Ve" bağlacı.

dükkanuna gelür ve elinde olan körepenüñ çıḳmasını ricā ider Üstād daḫı ʿaleʾr-reʾsi veʾl-

121. **ve:**
Sayfa 38
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

maḥıbb-i ṣādıḳlar dünyā ġamından ve āḫiret ʿazābından ḫalāṣ olmaḳ biʾṭ-ṭariḳüʾl-evlādur

122. **ve:**
Sayfa 38
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa gider köyden ṭaşra çıḳduḳda görür ki bir bölük asker ve cümlesi

123. **ve:**
Sayfa 39
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

mühriñ açup Baʿdeʾl- ḳirā'et ol adama buyururlar ki Geybūze nām ḳaṣabaya varuñ ve anda falan

124. **ve:**
Sayfa 40
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve ol ḫātūnı bulurlar ve Sulṭān Eşref-zādenüñ selāmını īṣāl iderler ve

125. **ve:**
Sayfa 40
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve ol ḫātūnı bulurlar ve Sulṭān Eşref-zādenüñ selāmını īṣāl iderler ve

126. **ve:**
Sayfa 40
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

gelüp ol maḥalleyi bulup ve ol ḫātūnı bulurlar ve Sulṭān Eşref-zādenüñ selāmını īṣāl iderler ve

127. **ve:**
Sayfa 40
Satır: **18**
"Ve" bağlacı.

ḳażā ʿamiyeʾl-basar İy ʿāṣıḳān-ı çilekeş-i halvet ü erbaʿīn ve İy müştāḳān-ı visāl-i Rabbüʾl-ʿālemīn

128. **ve:**
Sayfa 40
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

Dünyā ve ʿukbāda destgīr Ḥażreti pīr-i rūşen-zamīr Şeyḫ ʿAbdullah Rūmī eʾl-İzniḳī eʾl-Kādirī El-

129. **ve:**
Sayfa 40
Satır: **22**
"Ve" bağlacı.

Eşrefī eʾş-Şehr be-Eşref-zāde Kerremallahü Teʿālā biʾl-hüsnā ve ziyādetük

130. **ve:**
Sayfa 41
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur ki pederlerine Bāyezīd-i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse nām ḳaryede imām ve

131. **ve:**
Sayfa 41
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

nih-i sāḥa-i vücūd olmışdur ki pederlerine Bāyezīd-i Faḳīh dir(ler) ki ve Tirse nām ḳaryede imām ve

132. **ve:**
Sayfa 41
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

Tırsī dört yaşında iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ ṣavmaʿalaruna varurlar ve bir an

133. **ve:**
Sayfa 42
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bile giderler idi Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭān

134. **ve:**
Sayfa 42
Satır: **4**
"Ve" bağlacı.

Eşref-zāde buyururlar imişki ata belinden ana raḥmine düşeliden berü seni terbiye iderüm ve bu

135. **ve:**
Sayfa 42
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İzniḳde olurlar imiş

ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı bu ʿādeti icrā iderler

136. **ve:**
Sayfa 42
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

Ḥaḳḳ Sübḥanehu ve Teʿālādan temennī ve ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve aḫfād-ı ʿižāmını ilā-

137. **ve:**
Sayfa 42
Satır: **10**
"Ve" bağlacı.

Ḥaḳḳ Sübḥanehu ve Teʿālādan temennī ve ricāmuz
budur ki evlād-ı kirāmını ve aḫfād-ı ʿižāmını ilā-

138. **ve:**
Sayfa 42
Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

ḳıyāmıʾs-sāʿat münḳarıż eylemeyüp rūz-ı cezāda mülāḳatlarıyla müşerref ve muġtenem eyleye Āmin

139. **ve:**
Sayfa 42
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

ve ibrām idüp Ḥażreti Ḫıżır ʿaleyhisʾselāmı görmek ve ṣoḥbetiyle müşerref olmaḳ ricā iderler imiş Bir

140. **ve:**
Sayfa 43
Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem yapışmadun

141. **ve:**
Sayfa 43
Satır: **11**
"Ve" bağlacı.

ʿAbdürraḥīm Tırsī daḫı āh görsem ve bilsem deyü Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinden ricā iderken bir şeb

142. **ve:**
Sayfa 43
Satır: **21**
"Ve" bağlacı.

ve bilür ki bu dervīş ṣuretinde olan Ḫıżır ʿaleyhiʾs-selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm sen ḫidmetinde

143. **ve:**
Sayfa 44
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

vaʿż-ı ḳadem idüp Sulṭān Eşref-zādenüñ daḫı ḫayır duʿāları ve himmet-iʿāliyeleri destgīr olup

144. **ve:**
Sayfa 44
Satır: **7**
"Ve" bağlacı.

merātib-i ʿāliyeye nāʾil ve meʿārif-i İlāhiyeye ıṭṭılaʿ-ı ḫāṣıl u ḫilāfet virüp seccādelerini daḫı teslīm

145. **ve:**
Sayfa 44
Satır: **11**
"Ve" bağlacı.

irşād-ı sālikīn ve terbiye-i ṭālibīn ile iştiġāl ü eṭrāfa ḫulefā irsāl itmek üzre iken ṭoḳuz yüz yirmi altı

146. **ve:**
Sayfa 44
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

Ṣaferüʾl- ḫayrında şarāb-ı viṣāli içmiş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür Ḳabr-i şerīfleri ḳaṣaba-i

147. **ve:**
Sayfa 45
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

ṣaḥanları ol tencereden ṭoldurduḳ ve bu ḳadar cemāʿat ekl itdiler ve cümlesi ṭoydılar ve tencerede

148. **ve:**
Sayfa 45
Satır: **10**
"Ve" bağlacı.

ṣaḥanları ol tencereden ṭoldurduḳ ve bu ḳadar cemāʿat ekl itdiler ve cümlesi ṭoydılar ve tencerede

149. **ve:**
Sayfa 45
Satır: **10**
"Ve" bağlacı.

şaḥanları ol tencereden
ṭoldurduḳ ve bu ḳadar
cemāʿat ekl itdiler ve
cümlesi ṭoydılar ve tencerede

150. **ve:**
Sayfa 45
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

muṣallāya geldüklerinde
Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
bunlara ṣalat-ı ẓuhrı ḳılıvirüp
tesbīḥ ve duʿādan

151. **ve:**
Sayfa 46
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

olan müʾminlerüñ önine
sofralar ḳoydılar ve
cümle müʾminīn ekl idince
ol ṭaʿāmı getireñ ṭāifeʾ

152. **ve:**
Sayfa 46
Satır: **4**
"Ve" bağlacı.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretlerinüñ ḳarşısında
ḳāimen durdılar ve Şeyḫ
Ḥażretleri aṣlā bunlaruñla

153. **ve:**
Sayfa 46
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

Baʿdehu cumʿa güni olduḳda
Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm
Tırsī Ḥażretleri ve fuḳarā
cāmiʿe gitdiler ben daḫı

154. **ve:**
Sayfa 46
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil
idi yörükler
ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ
Celle ve ʿālā kemāl-i

155. **ve:**
Sayfa 46
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

behişt-i cāvidān ṭaʿāmı irsāl
eyledi ve buyurdılar
ki ol melāike-i kirām
yörükler ṣuretinde

156. **ve:**
Sayfa 47
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

157. **ve:**
Sayfa 47
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

gördüm ki bir meclis-i ʿāli
bir dīvān vażʿ olınmuş
ve bir taḫt-ı ʿāli ḳurılmuş ve
üzerinde Sulṭān-ı

158. **ve:**
Sayfa 47
Satır: **17**
"Ve" bağlacı.

Kevneyn ve Resūleʾs-
seḳaleyn Ḥażreti
Muḥammedüʾl-Muṣṭafā
ʿaleyhi ezkeʾt-taḥıyye

159. **ve:**
Sayfa 47
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

Efendümüz Ḥażretleri cülūs
itmişler ve cihār yār-ı
güzīn Rıḍvanullahi Taʿālā
ʿaleyhim ecmāʿīn ve

160. **ve:**
Sayfa 47
Satır: **20**
"Ve" bağlacı.

Efendümüz Ḥażretleri cülūs
itmişler ve cihār yār-ı
güzīn Rıḍvanullahi Taʿālā
ʿaleyhim ecmāʿīn ve

161. **ve:**
Sayfa 47
Satır: **21**
"Ve" bağlacı.

ʿulemā-i Kirām ve evliyāʾi
kāmīlīn Rıḍvānullahi
ʿanhüm ḥāżır olmışlar
ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī

162. **ve:**
Sayfa 48
Satır: **4**
"Ve" bağlacı.

Sellemiñ ḥużūr-ı ʿālīlerinde
murāḳaben ṭururlar
müşāvere iderler ve
şehzādelerüñ ḳanḳısı geçsün

163. **ve:**
Sayfa 48
Satır: **11**
"Ve" bağlacı.

dülbendlerüñ alurlar ve ol
meclisden ḳaldururlar

bu ḥālde iken bīdār oldum ve feryād eyledüm ve

164. **ve:**
Sayfa 48
Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

dülbendlerüñ alurlar ve ol meclisden ḳaldururlar bu ḥālde iken bīdār oldum ve feryād eyledüm ve

165. **ve:**
Sayfa 48
Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

dülbendlerüñ alurlar ve ol meclisden ḳaldururlar bu ḥālde iken bīdār oldum ve feryād eyledüm ve

166. **ve:**
Sayfa 48
Satır: **21**
"Ve" bağlacı.

taḫta cülūs idüp taḫt yerinde reʿāya ve asker-i İslām āsūde ḥāl olup

167. **ve:**
Sayfa 49
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

niçe emṣār u memālik fetḥ olındı cümleden biri Mıṣır ve Şām-ı Şerīf ve Ḥaremeyn-i Şerīfeyn

168. **ve:**
Sayfa 49
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

niçe emṣār u memālik fetḥ olındı cümleden biri Mıṣır ve Şām-ı Şerīf ve Ḥaremeyn-i Şerīfeyn

169. **ve:**
Sayfa 50
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

āsumāna ṭutup feryād eyledi Ve bir miḳdār zamān pederimüñ duʿā revzenesinde yüzin asumāna ṭutup

170. **ve:**
Sayfa 51
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

saʿd aḫterlerinüñ semere-i fuʾādı ve Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ veled-i pākize-i

171. **ve:**
Sayfa 52
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

ṣayd-ı āhū içün ol ḳadar ihtimām olındı aṣlā müfīd olmayup altı gün ol mevżiʿde oturıldı ve havā

172. **ve:**
Sayfa 52
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

Server-i Kāināt ve faḫr-i mevcudātʿaleyhi ekmelüʾt-taḥiyyāt Ḥażretlerine ṣūret-i inhizām vāḳiʿ

173. **ve:**
Sayfa 53
Satır: **10**
"Ve" bağlacı.

ʿaleyh Ḥażreti Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ-i celilüʾl-miḳdār ve keşīrüʾl-iʿtibār

174. **ve:**
Sayfa 54
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

tāmmla muʿteḳid olmaḳ ḥasebiyle āsitāne-i Eşrefiyyeyi ve türbeʾ-i Sulṭān Eşref-zādeyi ṭarḥ-ı

175. **ve:**
Sayfa 54
Satır: **4**
"Ve" bağlacı.

ʿacīb ile binā buyurmışlardur ki gerek āsitāne-i şerīfesinüñ ve gerek türbeʾ-i münīfesinüñ çār dīvārı

176. **ve:**
Sayfa 54
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

kāşīler ile müzeyyendür ol kāşīlerüñ üzerinde cellī ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

177. **ve:**
Sayfa 54
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

kāşīler ile müzeyyendür ol kāşīlerüñ üzerinde cellī

ve taʿlīḳ olmaḳ üzere ḫuṭūṭ-ı ġarībe ve nuḳūş-ı

178. **ve:**
Sayfa 54
Satır: **7**
"Ve" bağlacı.

ʿacībe iḫtirāʿ ve īcād itmişler ki ḫıred-i ḫurde-bīn tefekküründe ʿācizdür ve Sulṭān Murād-ı ʿāli-nijad

179. **ve:**
Sayfa 54
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

ʿacībe iḫtirāʿ ve īcād itmişler ki ḫıred-i ḫurde-bīn tefekküründe ʿācizdür ve Sulṭān Murād-ı ʿāli-nijad

180. **ve:**
Sayfa 54
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

Baʿdehu Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi āsitāne-i cedīde-i Eşrefīyede terbiye-i sellāk ve irşād-ı ṭüllāb üzere

181. **ve:**
Sayfa 54
Satır: **18**
"Ve" bağlacı.

eylemişdür Ḳabr-i şerīfleri ceddi ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ türbe-i şerīfesindedür ve

182. **ve:**
Sayfa 55
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

Eʾl-ʿazīz-i tevşīḫ ṣāḥib-i veḳār ve kāmilüʾl-ʿıyār Şeyḫ Sırrī ʿAlī Efendinüñ ferzend-i dil-

183. **ve:**
Sayfa 55
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

Eşrefiyyede pederlerinüñ yerine Şeyḫ olup nice māh u sāl riyāżāt ve mücāhedāt iştiġāl üzere iken

184. **ve:**
Sayfa 56
Satır: **10**
"Ve" bağlacı.

azm-i cinān eyledükde ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i Eşrefiyede beş sene post-nişīn ve biñ yüz ṭoḳuz

185. **ve:**
Sayfa 56
Satır: **15**
"Ve" bağlacı.

Şerafeʾd-din Efendidür ve biri İzzeʾd-dīn Efendidür ve biri ʿAbdullah Efendidür ki her biri

186. **ve:**
Sayfa 56
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

Şerafeʾd-din Efendidür ve biri İzzeʾd-dīn Efendidür ve biri ʿAbdullah Efendidür ki her biri

187. **ve:**
Sayfa 56
Satır: **17**
"Ve" bağlacı.

pederlerinden müstaḫlef olmışlardur ve bunlaruñ daḫı ilahiyyātı vardur nitekim yine ḥāşiyede

188. **ve:**
Sayfa 57
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

ahāliʾ-i İzniḳ Şeyḫ ʿAbdullah Efendiyi iḫtiyār itmeleriyle nice sāl İzniḳde post-nişīn ve

189. **ve:**
Sayfa 57
Satır: **15**
"Ve" bağlacı.

mücāhedāt ve riyāżāta ġāyet ihtimām idüp ḳalīlüʾn-nevm ve keşīrüʾl-ḳıyām olmışlardur ve maḫlaṣ-ı

190. **ve:**
Sayfa 57
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

mücāhedāt ve riyāżāta ġāyet ihtimām idüp ḳalīlüʾn-nevm ve keşīrüʾl-ḳıyām olmışlardur ve maḫlaṣ-ı

191. **ve:**
Sayfa 57
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

mücāhedāt ve riyāżāta ġāyet ihtimām idüp ḳalīlüʾn-nevm ve keşīrüʾl-ḳıyām olmışlardur ve maḫlaṣ-ı

192. **ve:**
Sayfa 57
Satır: **23**
"Ve" bağlacı.

nice sāl-i ʿibādāt ve ṭaʿāte
iştiġāl üzere iken

193. **ve:**
Sayfa 58
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

içün taʿmīr ve tevsīʿ
eylemişlerdür Baʿdehu Ḫacc-
ı
şerīfe niyet idüp ravża-i
seyyidüʾl-enāmı ziyāretden

194. **ve:**
Sayfa 59
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve
kerem ile meşhūrdur
ve kerāmāt-ıʿaliyye ile
muʿteḳid-i

195. **ve:**
Sayfa 59
Satır: **10**
"Ve" bağlacı.

1146 Şeyḫ-i mezbūr seḫā ve
kerem ile meşhūrdur
ve kerāmāt-ıʿaliyye ile
muʿteḳid-i

196. **ve:**
Sayfa 59
Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe
Ṣāliḥāndan bir ḫātūn
maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup
ġāyet żaʿīfe ve

197. **ve:**
Sayfa 60
Satır: **12**
"Ve" bağlacı.

İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ
zāviye-i Eşrefiyede
post-nīşīn ve mürebbīʾ-i
ṭālībīn olup ʿūlūm-ı

198. **ve:**
Sayfa 60
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede
yegāne olmaġıla enisüʾl-
cinān nām bir tefsīr-i şerīf
cemʿ ve teʾlīf buyur-

199. **ve:**
Sayfa 60
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede
yegāne olmaġıla enisüʾl-
cinān nām bir tefsīr-i şerīf
cemʿ ve teʾlīf buyur-

200. **ve:**
Sayfa 60
Satır: **15**
"Ve" bağlacı.

mışlar ki her vecihle kemāl
anda ẓāhir ve
nümāyandur ve ṭabīʿat-ı
şiʿiriyeleri daḫı olup nice

201. **ve:**
Sayfa 60
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

mışlar ki her vecihle kemāl
anda ẓāhir ve
nümāyandur ve ṭabīʿat-ı
şiʿiriyeleri daḫı olup nice

202. **ve:**
Sayfa 61
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

tārīḫinde şarāb-ı viṣāli içmiş
ve dünyādan ʿuḳbāya
olup bi-emrillahi'l-melikül-
müteʿāl sene 1153

203. **ve:**
Sayfa 61
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

göçmişdür İstanbulda
Ṭopḫanede vāḳiʿ ʿāsitāne-i
Ḳadīriyede defīn-i zīr-i
zemīn ve Ḥażreti Şeyḫ

204. **ve:**
Sayfa 62
Satır: **18**
"Ve" bağlacı.

daḫı Şeyḫ Lütfullah
Efendinüñ ferzend-i
bīmānendidür ve Şeyḫ Eşref-
i Ṣānī Efendinüñ

205. **ve:**
Sayfa 62
Satır: **22**
"Ve" bağlacı.

itmeyüp her Cumʿa gün
İzniḳde āsitāneye teşrīf
buyurup likin içerü girmezler
imiş ve ṭaşra

206. **ve:**
Sayfa 63

Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı cemʿ idüp gelsünler ve bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḫir

207. **ve:**
Sayfa 63
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

ṭarīḳat-ıʿāliyeyi ʿammīleri Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendiden görüp ve anlardan mücāz ü müstaḫlef

208. **ve:**
Sayfa 63
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

günü āb-ı memātı nūş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür zāviye-i merḳūmede defīn vü pederleri

209. **ve:**
Sayfa 64
Satır: **3**
"Ve" bağlacı.

imiş ve ṭabīʿat-ı şiʿriyesi daḫı olup nice ilāhiyāt-gūyā olmışlar Eʾş-Şeyḫ Faḫreʾd-din Efendi Şeyḫ

210. **ve:**
Sayfa 64
Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

Şerafeʾd-din Efendinüñ ferzend-i ʿālīleridür ve Şeyḫ ʿAvnullah Efendinüñ birāderidür ṭarīḳat-ı ʿaliyyeyi

211. **ve:**
Sayfa 64
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

fevtin göçdi Faḫreʾd-din Efendi vāh * Şeyḫ-i mezbūr ʿilm ü faẓlla meşhūr ve ḫaṭṭ-ı taʿlīḳde ḫaṭṭāṭ

212. **ve:**
Sayfa 65
Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmādı olan eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine ḫidmet ve tekmīl-i

213. **ve:**
Sayfa 65
Satır: **6**
"Ve" bağlacı.

Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmādı olan eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerine ḫidmet ve tekmīl-i

214. **ve:**
Sayfa 65
Satır: **7**
"Ve" bağlacı.

ṭarīḳat ve aḫẕ ü iẕn ü icāzet idüp gelüp Burusada ḫālā mezār-ı müteberrikleri olan maḳām-ı mübāreke

215. **ve:**
Sayfa 65
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

de kūşenişīn-i ʿuzlet olup inşāʾ-i mescid-i şerīf ve maʿbed-ı münīf idüp ol maḳām-ı hümāyūnda genc-

216. **ve:**
Sayfa 65
Satır: **11**
"Ve" bağlacı.

i maḫzūn gibi medfūn ve seng-i mezārı nişāngāh-ı ehl-i derūndur her kim olursa varup mezārı üzre

217. **ve:**
Sayfa 65
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

ağlasa ve ḳurbında olan ağaca iplik bağlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve ağlayan çocuḳ māderini

218. **ve:**
Sayfa 65
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

ağlasa ve ḳurbında olan ağaca iplik bağlasa elbette derdinden ḫalāṣ olur ve ağlayan çocuḳ māderini

219. **ve:**
Sayfa 66
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

evvel-i bahār imiş ve gölden balıḳ ṣayd itmek içün Ḳaraşuya sepedler ḳomışlar ittifāḳ biraz eyyām

220. **ve:**
Sayfa 67

Satır: **3**
"Ve" bağlacı.

elli üç senesinde serā-perde-i ʿademden ẓuhūr ve
āfitāb-ı feyẓ-i ilāhīden istifāẓen nūr-ı şuʿūr idüp ol

221. **ve:**
Sayfa 67
Satır: **7**
"Ve" bağlacı.

ve Sulṭān Murad Ḫān müderrisi Kepenkci-zāde Efendiden taʿallüm ve telemmüz ve mevāʾid-i

222. **ve:**
Sayfa 67
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

ve Sulṭān Murad Ḫān müderrisi Kepenkci-zāde Efendiden taʿallüm ve telemmüz ve mevāʾid-i

223. **ve:**
Sayfa 67
Satır: **8**
"Ve" bağlacı.

ve Sulṭān Murad Ḫān müderrisi Kepenkci-zāde Efendiden taʿallüm ve telemmüz ve mevāʾid-i

224. **ve:**
Sayfa 67
Satır: **11**
"Ve" bağlacı.

mānendi olmayup muḥaḳḳīḳ ve müdaḳḳīḳ
dānişmend olup o tārihde Burusada merḥūm

225. **ve:**
Sayfa 67
Satır: **17**
"Ve" bağlacı.

mezbūrı alup nice müddet anlar da dānişmend ve mevāid-i feżāʾilinden ḥiṣṣemend oldı mezbūra nice

226. **ve:**
Sayfa 67
Satır: **25**
"Ve" bağlacı.

Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretlerinüñ ḫalīfesi ve dāmād-ı
veraʾ-muʿtādı Şeyḫ ʿAbdurraḥīm Tırsī

227. **ve:**
Sayfa 68
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

228. **ve:**
Sayfa 68
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

229. **ve:**
Sayfa 68
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

230. **ve:**
Sayfa 68
Satır: **5**
"Ve" bağlacı.

ve inḳıṭāʿa māʾil olup ṭarīḳat-ı ʿāliyye-i
Ḳādiriyyeden Şeyḫ Ḥamdi Aḥmed Efendiye seccādeyi

231. **ve:**
Sayfa 68
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

Sānī Cāmiʿinde imām ve şemʿ-i miḥrāb-ı ʿizz ü iḥtirām oldılar Baʿdehu Ḥażreti Emīr Ḳuddise

232. **ve:**
Sayfa 68
Satır: **18**
"Ve" bağlacı.

dāmād-ı feżāil-nihādları ʿAbdullah Efendiye fāriġ olup kendüler kūşenişīn-i ʿuzlet ve taʿlīm-i ʿulūma

233. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

ve baʿżı resāʾil-i müşkīn-niḳābı olup Şifāʾ-ı Ḳāḍī ʿİyāżı ve İḥyāüʾl-ʿulūmı ve Minhācüʾl-ʿĀbidini

234. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

ve baʿżı resāʾil-i müşkīn-niḳābı olup Şifāʾ-ı Ḳāḍī ʿİyāżı ve İḥyāüʾl-ʿulūmı ve Minhācüʾl-ʿĀbidini

235. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **2**
"Ve" bağlacı.

ve baʿżı resāʾil-i müşkīn-niḳābı olup Şifāʾ-ı Ḳāḍī ʿİyāżı ve İḥyāüʾl-ʿulūmı ve Minhācüʾl-ʿĀbidini

236. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **3**
"Ve" bağlacı.

telḫīṣ itmişdür ve Edʿiyyeʾ-i meʾs̱ūreyi cemʿ idüp bir mecmuʿa-i laṭīfe itmişdür Raḥmetullahi ʿAleyh

237. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

ve inābet ve aḫẕ-i iẕn-i icāzet eyledükden ṣoñra Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi Ḥażretleri kerīmeʾ-i

238. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

ve inābet ve aḫẕ-i iẕn-i icāzet eyledükden ṣoñra Şeyḫ Sırrī ʿAli Efendi Ḥażretleri kerīmeʾ-i

239. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **14**
"Ve" bağlacı.

zāviyeʾ-i Eşrefiyyeye istiḥlāf buyurmışlar idi anlar daḫı gelüp zāviyeʾ-i merḳūmede mücāhedāt ve

240. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **16**
"Ve" bağlacı.

riyāżāta iştiġāl üzre iken biñ altmış tāriḫinde çeşende-i şehd ü viṣāl ve dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

241. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **18**
"Ve" bağlacı.

eylemişdür zāviyeʾ-i mezbūrede olan türbeʾ-i münīfede medfūn ve duʿāʾ-ı ʿuṣṣāḳa maḳrūndur

242. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

Menḳıbe Naʿlbantoġlu Maḥallesinde imām ve muḳtedā-yı enām olan Farāʾizżī Muṣṭafa Efendi naḳl

243. **ve:**
Sayfa 69
Satır: **23**
"Ve" bağlacı.

seccāde-nişīn olan Dedeyi bağlamışlar ve birkaç fuḳarāyıla Şeyḫ Muḥammed Efendiye göndermişler

244. **ve:**
Sayfa 70
Satır: **10**
"Ve" bağlacı.

maḥrūse-i Burusa ḳurbında Gemlik Ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-ı Ṣaġīr nām ḳaryeden ẓuhūr ve Şeyḫ Receb

245. **ve:**
Sayfa 71
Satır: **1**
"Ve" bağlacı.

ve ʿazīzleri Şeyḫ Muḥammed Efendiye maḳrūndur Raḥmetullahi ʿaleyh Eʾş-Şeyḫ Musā Efendi eʾl

246. **ve:**
Sayfa 71
Satır: **9**
"Ve" bağlacı.

Şeyḫ ʿİzzeʾd-din Efendi Ḥażretlerinden tevbe ve inābet idüp vaṭan-ı aṣliyeleri olan ḳaryeʾ-i

247. **ve:**
Sayfa 71
Satır: **13**
"Ve" bağlacı.

idüp maḥrūse-i merḳūmeye hicret ve ʿazīzlerinden dem-be-dem aḫẕ-ı ruḥāniyyet itmişler idi bu ḥāl-i

248. **ve:**
Sayfa 71
Satır: **18**
"Ve" bağlacı.

buyurmışlardur Maḥrūse-i mezbūrda Ḥażreti Emīr Zāviyesi maḳberesinde defīn ve duʿā-yı müslimīne

249. **ve:**
Sayfa 71
Satır: **19**
"Ve" bağlacı.

ḳarīndür Ḳaddesallahü esrārehüm ve Nefʿanāllahü bişefāʿatihi Āmin yā Muʿīn

ve daḫı:

1. **ve daḫı:**
Sayfa 31
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Ve dahi, ve de.

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

ve illā:

1. **ve illā:**
Sayfa 25
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Ar. Olmaz ise yoksa manasına terkip: Senedi ibrâz eder isen parayı alırsın ve illâ felâ.

rāżı olursañ devlet bulursıñ ve illā çok nādim olursıñ feʾemmā ṣoñraki peşīmānlıḳ fāʾide virmez

veʿbudū'llāhe velā tuşrikū bihī şey'en ve bil-vālideyni iḥsānen:

1. **veʿbudū'llāhe velā tuşrikū bihī şey'en ve bil-vālideyni iḥsānen:**
Sayfa 2
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
"Allah'a ibadet edin ve O'na hiç bir şeyi ortak koşmayın. Sonra anaya ve babaya iyilik edin." (Nisa,36).

müṭālaʿa ederken sūre-i Nisā'da ḳāle ʿAllāhu teʿālā Veʿbudū'llāhe velā tuşrikū bihī şey'en ve bil-vālideyni iḥsānen āyet-i kerīmesinün

vech:

1. **vech:**
Sayfa 3
Satır: **14**
Münasebet, yön.

yetmiş kerāmāt-ı ẓāhirelerinden ve menāḳıb-ı ʿaliyyelerinden siḳātdan mesmūʿ olduġı vech üzre

vecih:

1. **vecihle:**-*le*
Sayfa 60
Satır: **15**
Tarz, biçim, yol, yöntem.

mışlar ki her vecihle kemāl anda ẓāhir ve nümāyandur ve ṭabīʿat-ı şiʿiriyeleri daḫı olup nice

vedaʿ idüp:

1. **vedaʿ idüp:**-*üp*
Sayfa 18
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Veda etmek.

sürüp vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri pend ü naṣīhat idüp buyururlar ki Rūmī

2. **vedāʿ idüp:**-*üp*
Sayfa 30
Satır: **9**
Kelime Tipi: **-**
Veda etmek.

pādişāh Ḥażretlerine vedāʿ idüp gerü dönüp sarāy ḳapusında olan derbānlara yedlerinde olan aḳçadan

3. **vedāʿ idüp:**-*üp*
Sayfa 46
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Veda etmek.

mükāleme eylemedi Baʿdeʾṭ-ṭaʿām sofralarını alınup vedāʿ idüp geldikleri ṭarīḳa revān oldılar

vefā ideceksin:

1. **vefā ideceksin:**-*ecek, -sin*
Sayfa 23
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Verdiği sözde, ettiği yeminde durma.

ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü

vefā itmedüñ:

1. **vefā itmedüñ:**-*me, -dü, -ñ*
Sayfa 23
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Verdiği sözde, ettiği yeminde durmak.

ile ʿahdine vefā itmedüñ benümle olan ʿahdine mi vefā ideceksin bildiğüñ şeyden ḳalma deyü

vefāt:

1. **vefātına:**-*ı, -(n)a*
   Sayfa 54
   Satır: **19**
   (Ar.) Ölüm.

Ḥażreti Şeyḫüñ vefātına Ḫayreʾd-din Paşa-zādelerden ʿAlemī Muṣṭafa Efendi bu tāriḫ-i fārisīyi gūyā

2. **vefātına:**-*ı, -n, -a*
   Sayfa 59
   Satır: **5**
   (Ar.) Ölüm.

Efendi zāviyesinde medfūndur vefātına mevālīden
Müʾmin-zāde Ḥasīb Efendi bu tāriḫi gūyen

vefat eylemiş:

1. **vefat eylemiş:**-*miş*
   Sayfa 12
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Ölmek.

itdi aṣla ḥareket itmez Dervīş gelüp Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerine eydür Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

2. **vefat eylemiş:**-*miş*
   Sayfa 13
   Satır: **2**
   Kelime Tipi: **-**
   Ölmek.

Çün baʿżılar naṣīḥat-pezīr olmayup Ḥażreti Şeyḫüñ ḥużūrına varurlar Sulṭānum Rūmī vefat eylemiş

vefāt idüp:

1. **vefāt idüp:**-*üp*
   Sayfa 34
   Satır: **23**
   Kelime Tipi: **-**
   Ölmek.

vefāt idüp ahāli-i maḥalle mütenebbih olup Sulṭān Eşref-zādeden istiʿẕār idüp ʿafv-ı cerāʾimleriyçün

vefāt itmekle:

1. **vefāt itmekle:**-*mek, -le*
   Sayfa 59
   Satır: **4**
   Kelime Tipi: **-**
   Ölmek.

sebʿīn māʾṣadaḳınca altmış üç yaşında iken maraż-ı ṭāʿūndan vefāt itmekle Burusada Eyüb

veḳāyiʿ:

1. **veḳāyiʿ:**
   Sayfa 4
   Satır: **19**
   Olaylar, hadiseler, vak'alar.

veḳāyiʿ sebebiyle muḥabbet-i ezelī ve ʿināyet-i lem-yezelī üzerlerine ġālib ve müstevlī olup ceẕbetüʾn

velā-taʿāllül:

1. **velā-taʿāllül:**
   Sayfa 6
   Satır: **4**
   Mazeretsiz, bahanesiz.

saʿādetine virüp ekl eyle şunı deyü emir buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı bīlā-tevaḳḳuf velā-taʿāllül

veled:

1. **veled:**
   Sayfa 50
   Satır: **28**
   Çocuk.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı pīride teʾehhül eyleyüp Zevceleri ḥāmile olduḳda ahali-i İzniḳ beyninde gufte olup bu veled şeyḫden

veled-i pākize-i veraʿ-muʿtādıdur:

1. **veled-i pākize-i veraʿ-muʿtādıdur:**-*ı, -dur*
   Sayfa 51
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   Allah'tan korkup haramdan, günahtan, kötülüklerden sakınmayı, dînî buyrukları titizlikle yerine getirmeyi, takvâyı alışkanlık haline getirmiş temiz, pak çocuk.

veraʿ-muʿtādıdur ṭārīḳat-ı ʿaliyeyi Ḥażreti Şeyḫ Muṣliḥiʾd-din Efendiden görüp anlardan müstaḫlef

velī:

1. **velīniñ:**-*niñ*
   Sayfa 8
   Satır: **19**
   Cenâb-ı Hakk'a yakınlık mertebesini kazanmış olan seçkin kul, Allah'ın dostu ve sevgili kulu.

buyururlar ki bir velīniñ biñ sene ʿömri olsa envāʿ-

ı mücāhedāt ve riyāżāt eylese henüz enbiyādan bir

2. **velīnüñ:**-*nüñ*
Sayfa 8
Satır: **21**
Cenâb-ı Hakk'a yakınlık mertebesini kazanmış olan seçkin kul, Allah'ın dostu ve sevgili kulu.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire velīnüñ başı varmaḳ muḥāldür Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri eydür ki

3. **velīden:**-*den*
Sayfa 21
Satır: **12**
Cenâb-ı Hakk'a yakınlık mertebesini kazanmış olan seçkin kul, Allah'ın dostu ve sevgili kulu.

sen ol dervīş misin deyince belī didi çünki
velīden kizb vāḳıʿ olmaz Pīrezen daḫı ḳadem-i

4. **velī:**
Sayfa 34
Satır: **20**
Cenâb-ı Hakk'a yakınlık mertebesini kazanmış olan seçkin kul, Allah'ın dostu ve sevgili kulu.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī yerinde gerek yā

verā:

1. **verāsında:**-*sı, -(n)da*
Sayfa 58
Satır: **10**
Arka taraf.

üzere iken irtiḥāl buyurup zāviye-i mezkūrede miḥrāb dīvārı verāsında raḥmet-i Ḥaḳḳa ḳarīndür

veʾs-selām:

1. **veʾs-selām:**
Sayfa 41
Satır: **4**
"İşte o kadar, son söz bu" anlamında sözü kısa kesmek için kullanılır.

ḫulefāsınuñ ẓuhūra gelen ḫavārıḳ-ıʿādāt u menāḳıb-ı vefiyātına āġāz olındı Veʾs-selām Zīb-i

vesvās:

1. **vesvās:**
Sayfa 11
Satır: **12**
Vesvese veren (şeytan).

olurlar ammā birḳaç gün mürūr itdükde ḳalb-i şerīflerine bu ḫāṭıra vesvās ṭarafından ḫuṭūr ider ki

vezīr:

1. **vezīre:**-*e*
Sayfa 25
Satır: **24**
Askeri ve idari yetkisi olan en yüksek rütbedeki devlet memuru, vezirlik rütbesine sahip kimse.

şeref-i ṣoḥbetiyle müşerref olduḳda ḥüsn-i ḥāllerini müşāhede itmiş imiş vezīre

2. **vezīr:**
Sayfa 26
Satır: **4**
Askeri ve idari yetkisi olan en yüksek rütbedeki devlet memuru, vezirlik rütbesine sahip kimse.

itdüm eğer olʿazīzi daḫı getürürseñüz ümīddür ki mübārek nefesleri berekātıyla şifā-yāb ola vezīr

3. **vezīr:**
Sayfa 26
Satır: **6**
Askeri ve idari yetkisi olan en yüksek rütbedeki devlet memuru, vezirlik rütbesine sahip kimse.

daḫı pādişāh Ḥażretlerineʿarż iderler pādişāh getürüñ deyü emr iderler vezīr daḫı ḳapucılarla

4. **vezīr:**
Sayfa 26
Satır: **12**
Askeri ve idari yetkisi olan en yüksek rütbedeki devlet memuru, vezirlik rütbesine sahip kimse.

gidemezem ḳapucılar daḫı gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını iʿlām iderler * vezīr daḫı

5. **vezīr:**
Sayfa 26
Satır: **14**
Askeri ve idari yetkisi olan en yüksek rütbedeki devlet memuru, vezirlik rütbesine sahip kimse.

pādişāha telhīş ider pādişāh Ḥażretleri yine emr iderler ki varuñ elbette tiz gelsün vezīr daḫı

6. **vezīre:**-*e*
Sayfa 26
Satır: **11**
Askeri ve idari yetkisi olan en yüksek rütbedeki devlet memuru, vezirlik rütbesine sahip kimse.

gidemezem ḳapucılar daḫı gelüp vezīre
Eşref-zādenüñ bu cevābını iʿlām iderler * vezīr daḫı

7. **vezīri:**-*i*
Sayfa 39
Satır: **11**
Askeri ve idari yetkisi olan en yüksek rütbedeki devlet memuru, vezirlik rütbesine sahip kimse.

Ḥażretlerinüñ vezīri Maḥmūd Paşayı bir cüzʾī cürümle Yedi Kule nām mevżiʿde ḥaps ider meğer

vilāyet-i ḥamāda:

1. **vilāyet-i ḥamāda:**-*da*
Sayfa 9
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
-Hama şehri. (Suriye'nin orta kesiminde Asi ırmağı kıyısında bir şehir.).

Ḥüseyin daḫı Ḥacc-ı şerīfden gelmişler ekābir ve aʿyān vilāyet-i Ḥamāda saġīr ve kebīr Şeyḫ Ḥüseyin

vir-:

1. **virüñ:**-*üñ*
Sayfa 29
Satır: **12**
1. Vermek.

nefeslerine ṭutup baʿdehu pādişāha virüp buyururlar ki bu şekeri vālideñüze virüñ eriyince

vir:

1. **virüp:**-*üp*
Sayfa 6
Satır: **3**
1. Vermek.

saʿādetine virüp ekl eyle şunı deyü emir buyururlar Eşref-zāde Efendi daḫı bīlā-tevaḳḳuf velā-taʿāllül

2. **virdi:**-*di*
Sayfa 11
Satır: **22**
1. Vermek.

ı ḳalble ḥālinize meşġūl oluñ Şeyḫ Efendi Ḥażretleri bize tenhā oda virdi ve ṭaʿām daḫı bī-nihāye ve dest

3. **virür:**-*ür*
Sayfa 17
Satır: **12**
1. Vermek.

getürürler Baʿdehu Eşref-zāde daḫı elinde bir dāne benefşesi var ʿAzīz Ḥażretlerine virür ʿAzīz

4. **virüp:**-*üp*
Sayfa 20
Satır: **11**
1. Vermek.

mezbūr bu kelāmı işidicek ben bunu şubaşıya virüp müjdesini alurum deyü Eşref-zādeyi ṭutup Tirse

5. **virüp:**-*üp*
Sayfa 29
Satır: **11**
1. Vermek.

nefeslerine ṭutup baʿdehu pādişāha virüp buyururlar ki bu şekeri vālideñüze virüñ eriyince

6. **virüp:**-*üp*
Sayfa 29
Satır: **14**
1. Vermek.

dehānlarında ṭutsunlar pādişāh Ḥażretleri ḳızlaraġasını çaġırup ve şekeri eline virüp vālidesi

7. **virür:**-*ür*
Sayfa 29
Satır: **16**
1. Vermek.

Mükerreme Sulṭāna irsāl iderler aġa daḫı şekeri vālide Sulṭāna virür ve Eşref-zādenüñ vaṣiyyetleri

8. **virüp:**-*üp*
Sayfa 30
Satır: **5**
1. Vermek.

ḳullaruñuza virüp ġazā eyleñ fuḳarānıñ buna iḥtiyācı yoḳdur deyücek pādişāh Ḥażretleri müteġayyir

9. **virürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 30

Satır: **11**
1. Vermek.

aluñ birer ʿulūfe deyü birer
avuc aḳçe virürler ve
her biri taʿdād iderler
görürler ki temām ḥesābınca

10. **virür:**-*ür*
Sayfa 39
Satır: **18**
1. Vermek.

gelüp şeref-i meclīsleriyle
müşerref olduḳda elinde
olan nāmesin virür Sulṭān
Eşref-zāde daḫı nāmenüñ

11. **virüñ:**-*üñ*
Sayfa 41
Satır: **20**
1. Vermek.

Eşref-zāde babası Bāyezid-i
Faḳīhe buyururlar ki
Bu maʿṣūmı bize virüñ
taʿlīm-i ʿilm ü edeb idelüm

12. **virürler:**-*ür, -ler*
Sayfa 14
Satır: **18**
Bağışlamak, ihsan etmek.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem
ü çeraġ ve seccāde ve
ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-
zāde Sulṭān

13. **virüp:**-*üp*
Sayfa 8
Satır: **8**
(icazet) vermek.

tezvīc idüp kendülere dāmād
idinmişler ve izn ü
icāzet daḫı virüp āyin-i
meşāyıḫ-ı Sulṭān üzre alem

<u>vird- i şerīfi:</u>

1. **vird- i şerīfi:**-*i*
Sayfa 52
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Belirli zamanlarda mânevî bir görev olarak düzenli şekilde okunan mübarek âyet, esmâ-i hüsnâ veya duâlar.

i şerīfi ḳıraʾat olınup ṣalāt-ı
işraḳ ḳılınduḳda ḥāẓır
olan fuḳarāya buyurmışlar ki
Uḥud Ġazāsında

<u>vü:</u>

1. **vü:**
Sayfa 3
Satır: **11**
''Ve'' bağlacı.

El-Ḳādirī El-İzniḳī Ḳuddise
Sırruhu Ḥażretlerinüñ vü
ḫulefāsınuñ vü evlād-ı
emcādınuñ ḥadd-i şöhrete

2. **vü:**
Sayfa 3
Satır: **12**
''Ve'' bağlacı.

El-Ḳādirī El-İzniḳī Ḳuddise
Sırruhu Ḥażretlerinüñ vü
ḫulefāsınuñ vü evlād-ı
emcādınuñ ḥadd-i şöhrete

3. **vü:**
Sayfa 44
Satır: **1**
''Ve'' bağlacı.

ẕātuñ ḳadr u ḳıymetin bil vü
anuñ ḫayır duʿāsın ricā
ḳıl deyüp ġāʾib oldılar
bundan ṣoñra ʿAbduʾr-raḥīm

4. **vü:**
Sayfa 50
Satır: **34**
''Ve'' bağlacı.

baṭnında dört sene teʾḫīr
olınsun didükde filḥal dört
sene tamāmında vażʿ-ı
ḥaml idüp sırrī ʿAlī Efendi
Ḥażretleri āfitāb-āsā ṭuluʿ vü
bürūz etmişdür Ḥarrere

5. **vü:**
Sayfa 53
Satır: **16**
''Ve'' bağlacı.

rıḥlebend-i sefer-i aḫret
olduḳda seccādelerine cülūs
idüp tāc-ı riyāżeti ber-ser vü
kemer-i mücāhedeyi

6. **vü:**
Sayfa 63
Satır: **20**
''Ve'' bağlacı.

günü āb-ı memātı nūş ve
dünyādan ʿuḳbāya
göçmişdür zāviye-i
merḳūmede defīn vü
pederleri

7. **vü:**
Sayfa 64
Satır: **11**
''Ve'' bağlacı.

defīn ü pederine vü
birāderine ḳarīndür o mifżāl-
i cihānuñ rıḥletin gūş
itdiğüm birle didüm tārīḫ-i

8. **vü:**
Sayfa 68

Satır: **1**
''Ve'' bağlacı.

Şeyḫ Ḥamdī Efendiden bīʿat ve aḫẕ-ı dest tevbe vü ʿinābet idüp nice müddet ḫidmet ve mücāhede ve

9. **vü:**
Sayfa 71
Satır: **6**
''Ve'' bağlacı.

meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada Seyyid ʿÖmeroġlu
nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

10. **vü:**
Sayfa 71
Satır: **6**
''Ve'' bağlacı.

meşhūr iken Baʿdehu Kütahyada Seyyid ʿÖmeroġlu
nām ʿazīzden tevbe vü inābet vü ʿazm-i rāh-ı ṭarīḳat

11. **vü:**
Sayfa 71
Satır: **16**
''Ve'' bağlacı.

iştiġāl üzre iken biñ yüz elli üç Ṣaferüʾl-ḫayrında şarāb-ı vuṣlatı nūş vü dünyādan ʿuḳbāya irtiḥāl

vüc üduñ:

1. **vüc üduñ:**-*uñ*
Sayfa 70
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
İnsan bedeni; mevcudiyet, varlık.

Geçüben cān u cihāndan varlıġuñdan göz yumup Ṣal vüc
üduñ bahr u ḥiddet içre bir dürdāne ol

vücūd:

1. **vücūduñ:**-*(u)ñ*
Sayfa 70
Satır: **29**
Beden, cisim, varlık.

Gel semender gibi āteş içre cevlān eyleyüp Ur vücūduñ şemʿ-i ʿışḳa yanuben pervāne ol

vüzerā:

1. **vüzerāsı:**-*sı*
Sayfa 28
Satır: **9**
Vezirler.

deyü ilḥāḥ ve ibrām ider ʿŪlemāsı ve vüzerāsı cemʿ olup pādişāhum siz ḫalīfe-i İslāmsuñuz anlar bir

Y

yā:

1. **ya:**
Sayfa 43
Satır: **6**
Yahu.

ve anlar daḫı bir dervīş aldı dirler buyururlar ki
ya niçün dāmenine muḥkem yapışmadun

2. **yā:**
Sayfa 34
Satır: **20**
"Ya ... ya ..." bağlacı.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī yerinde gerek yā

3. **yā:**
Sayfa 13
Satır: **19**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

gūşlarına nidā idüp Yā Rūmī Hū dirler evvelkine
cevap gelmez bir daḫı Hū dirler anda daḫı nidā

4. **yā:**
Sayfa 15
Satır: **21**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

buyururlar ki Yā Rūmī misāfirümüz olduñuz ammā size bir żiyāfet idemedük bugün bunda ol

5. **yā:**
Sayfa 16
Satır: **17**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

ider ve secdeye varur Yā Rabbī Şeyḫüm ṣucaġız ṭalep ider luṭfeyle ṣucaġız iḥsān eyle diyüp başını

6. **yā:**
Sayfa 23
Satır: **6**

(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

ḫalvetde iken nışfuʾl-leyldeʿarż u semā iki pāre olup içinde bir nūr peydā oldı ḫiṭāb oldı ki Yā

7. **yā:**
Sayfa 23
Satır: **11**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

içinde bükülüp didi ki Yā Şeyḫ neylersün Ḥaḳḳ Teʿālā baña ḳıyamete dek mehil virmişdür

8. **yā:**
Sayfa 31
Satır: **18**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

Sırruhu Ḥażretlerinden mervīdür ki vaḳtaki Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri yā eyyühe ʾn-nefsüʾl

9. **yā:**
Sayfa 34
Satır: **20**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī yerinde gerek yā

10. **yā:**
Sayfa 36
Satır: **4**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ merḳad-ı münīrlerinüñ derūnından bir ṣadā gelür yā Zelīḫā anlar daḫı

11. **yā:**
Sayfa 43
Satır: **8**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī buyururlar ki kim idüğin bilmedüm Eşref-zāde Ḥażretleri buyururlar ki Yā

12. **yā:**
Sayfa 43
Satır: **22**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

ve bilür ki bu dervīş ṣuretinde olan Ḫıżır ʿaleyhiʾs-selāmdur ki Yā ʿAbdürraḥīm sen ḫidmetinde

13. **yā:**
Sayfa 49
Satır: **5**
(Ünlem) Hitap edilen kimsenin dikkatini çekmek veya anlamı güçlendirmek için kullanılır.

nuṣretlerin ziyāde eyleye āmīn yā mucibeʾs-Sāʾilīn Menḳıbe Bāḳıye-iʾs-selef mürşid-i kāmil

yā ʿabdüʾr-raḥīm-i faḳīr:

1. **yā ʿabdüʾr-raḥīm-i faḳīr:**
Sayfa 24
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Ey fakr hâli üzre olan Abdürrahim.

ʿAbdüʾr-raḥīm-i faḳīr dedüm ki Lebbeyk Sulṭānum buyurdular ki ne işlersin dedüm ki ẕikruʾllah

yā muʿīn:

1. **yā muʿīn:**
Sayfa 71
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Ey Mu'in II Herkesin yardımcısı, herkese yardım eden" anlamında Allah'ın ismi.

ḳarīndür Ḳaddesallahü esrārehüm ve Nefʿanāllahü bişefāʿatihi Āmin yā Muʿīn

yā rabb:

1. **yā rabb:**
Sayfa 12
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Ey Rabbim.

söyledi Eşref-zāde Efendi bu kelāmı istimāʿ idicek Yā Rabb bizi bu endişeden ḫalāṣ itdüñ deyü ḥamd

ya sen olmayup kim olsa gerek:

1. **ya sen olmayup kim olsa gerek:**
Sayfa 6
Satır: **7**
Kelime Tipi: **Kalıp İfade**
Ya sen olmayacaksın da kim olacak! II "Sen bu işe ehilsin" manasında.

hemān ol aradan Eşref-zāde Sulṭān Ḥażretleri
olmayup kim olsa gerek
deyü buyururlar

yāb yāb:

1. **yāb yāb:**
Sayfa 59
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yavaş yavaş, usul usul, sessizce.

ʿalem-i şerīf öñlerince
ẕikruʾllah iderek gelürler
ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup
yāb yāb zoḳaḳ

yaġmur:

1. **yaġmurlu:**-*lu*
Sayfa 52
Satır: **11**
Atmosferdeki su buharının yoğunlaşması sonucu yeryüzüne damlalar halinde düşen su.

yanında nüzūl olınup likin
hava yaġmurlu olmaġla
ṣayd olmayup Aġulıḳ nām
mevżiʿde nüzūl olınup

yāḫud:

1. **yāḫud:**
Sayfa 34
Satır: **21**
Ya da bağlacı.

uzad ayaġunı yāḫūd
uzadurum buyururlar
Ḳudret-
i Rabbānī birle ol şeb ol
maḥalden on yedi kimesne

yaḳın:

1. **yaḳın:**
Sayfa 51
Satır: **22**
Yakın.

üstinde biten nedür deyü bir
zeytūn aġacına işāret
buyururlar dervīş daḫı aġaca
yaḳın

yan:

1. **yanlarında:**-*lar, -ı, -(n)da*
Sayfa 30
Satır: **14**
Yanı başı.

kendünüñʿulūfesi ve
baḳiyyesini daḫı iskelede
olan fuḳarāya bezl idüp ve
yanlarında bir aḳçe

2. **yanuben:**-*uben*
Sayfa 70
Satır: **29**
Yanmak.

Gel semender gibi āteş içre
cevlān eyleyüp Ur vücūduñ
şemʿ-i ʿışḳa yanuben
pervāne ol

3. **yanlarından:**-*lar, -ı, -(n)dan*
Sayfa 10
Satır: **2**
Yan,kıyı,yakın.

ve ne maḳūle ẕātdur deyü
muntaẓırlar iken
Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri
yanlarından geçüp

4. **yanuna:**-*(u)ñ, -a*
Sayfa 21
Satır: **7**
Yan,kıyı,yakın.

düşüp Sulṭān Eşref
Ḥażretlerinüñ yanuna gelür
eydür ki iy oġul sen ḳula
benzemezsin İzniḳde

5. **yanlarına:**-*ları, -(n)a*
Sayfa 23
Satır: **17**
Yan,kıyı,yakın.

ḥālet-i nezʿde yanlarına
varup īmanlarına ḳaṣd
itmem Sulṭān Eşref-zāde dīr
ki melʿūn Ḥaḳḳ Teʿālā

6. **yanına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 36
Satır: **19**
Yan,kıyı,yakın.

rūşen-zamīr yanına gelüp dir
ki ṣakın ḫavf itme
biz seni ḫalāṣ iderüz
Maḥbūs-ı derdmend der ki

7. **yanumuza:**-*umuz, -a*
Sayfa 37
Satır: **2**
Yan,kıyı,yakın.

buyururlar ki ben Eşref-
zādeyüm ve İzniḳde
oluram çünki sen maẓlūmen
bizüm yanumuza

8. **yanundan:**-*u, -(n)dan*
Sayfa 42
Satır: **2**
Yan,kıyı,yakın.

her ḳanda gitse ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī bile giderler idi
Ve bir nefes yanundan ayırmazlar idi Sulṭān

9. **yanına:**-*ı, -(n)a*
Sayfa 43
Satır: **17**
Yan,kıyı,yakın.

aḳabenüñ miyānında vāḳiʿ olan çeşme-sār yanına
varur görür ki muḳeddemen İzniḳde kendüden

10. **yanında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 52
Satır: **11**
Yan,kıyı,yakın.

yanında nüzūl olınup likin hava yaġmurlu olmaġla
ṣayd olmayup Aġulıḳ nām mevżiʿde nüzūl olınup

yaʿnī:

1. **yaʿnī:**
Sayfa 36
Satır: **11**
Yani, bir cümleyi, açıklamasını içeren Sayfa cümleyle arada bağlayan kelime.

buyurduḳlarından yüz altmış sene mürūrla yaʿnī
biñ otuz dört tāriḫinde ʿāvām ṭāʾifesinden baʿżı

yanında bulınurlar:

1. **yanında bulınurlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 41
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
(Birinin) Yanında bulunmak.

gitse yine gelüp Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ yanında bulınurlar imiş
Āḫirüʾl-emr Sulṭān

yanlarına çeküp:

1. **yanlarına çeküp:**-*üp*
Sayfa 32
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
(Elini) geri çekmek.

yanlarına çeküp iġmāz-ı ʿayn iderler misāfirler daḫı
şād u ḫandān olup murādumuza nāil olduḳ deyü

yanlarına varup:

1. **yanlarına varup:**-*up*
Sayfa 13
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Yanına yaklaşmak.

dīvāre ittikā itdiler ise ʿalā ḥālihi turur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri Eşrefzādenüñ yanlarına varup

yanlarınca alup:

1. **yanlarınca alup:**-*up*
Sayfa 27
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Yanlarına almak.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki

yār:

1. **yārı:**-*ı*
Sayfa 60
Satır: **20**
Sevgili, sevilen.

ter göñlüm nev-bahār oldı
Ḳodı aġyārı buldı
dildārı Gördi ol yārı bīḳarār oldı Allahuñ adın

2. **yāre:**-*e*
Sayfa 61
Satır: **3**
Dost, sevgili.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün İstanbula gidüp orada ḫasta sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre yār oldı Şeyḫ-i

yār oldı:

1. **yār oldı:**-*dı*
Sayfa 61
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Sevgili, dost olmak.

mezbūr bir ḫuṣuṣ içün İstanbula gidüp orada ḫasta sırrı duyanlar ʿİzziyā anlar yāre yār oldı Şeyḫ-i

yārın:

1. **yārın:**
Sayfa 5
Satır: **19**
Ertesi gün.

yārın köftelüsini daḫı getüreyüm didi hemān Abdāl Muḥammed Ḥażretleri bunları imtiḥān içün

2. **yarın:**
Sayfa 15
Satır: **23**
Ertesi gün.

İnşāallah yarın git anlar daḫı
ḳalur Şeyḫ Ḥüseyin
Ḥażretleri teferrüc tedārikin

yaş:

1. **yaşında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 41
Satır: **13**
Hayatta geçirilen süre, yaş.

Tırsī dört yaşında iken
Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ ṣavmaʿalaruna
varurlar ve bir an

2. **yaşında:**-*ı, -(n)da*
Sayfa 59
Satır: **3**
Hayatta geçirilen süre, yaş.

sebʿīn māʾṣadaḳınca altmış
üç yaşında iken
maraż-ı ṭāʿūndan vefāt
itmekle Burusada Eyüb

yat-:

1. **yaturdı:**-*ur, -dı*
Sayfa 49
Satır: **12**
Bir yere veya bir şeyin üzerine boylu boyunca uzanmak; uyumak.

gözsüz kelb kāh ceddüm
Sulṭān Eşref-zāde
Ḥażretlerinüñ duʿā
revzenesinde yaturdı kāh

2. **yaturdı:**-*ur, -dı*
Sayfa 49
Satır: **14**
Bir yere veya bir şeyin üzerine boylu boyunca uzanmak; uyumak.

pederüm ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī
Ḥażretlerinüñ duʿā
revzenesinde yaturdı ammā
namāza gelüp gidenler

yat:

1. **yaturlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 27
Satır: **2**
Bir yere veya bir şeyin üzerine boylu boyunca uzanmak; uyumak.

İzniḳe teveccüh iderler İzniḳ
ḳurbında Derbent
nām bir kāfir ḳaryesi var bir
gice anda yaturlar

2. **yaturlar:**-*ur, -lar*
Sayfa 36
Satır: **17**
Bir yere veya bir şeyin üzerine boylu boyunca uzanmak; uyumak.

Hersek nām-maḥalde ḳalup
ol gice anda yaturlar
ammā ol Maḥbūs
vāḳıʿasında görür ki bir pīr-i

yaylaḳ:

1. **yaylaḳda:**-*da*
Sayfa 38
Satır: **17**
Yazın gidilen havası serin yüksek yer; gezilen, dolaşılan yer.

gülbangu ẕikruʾllah ṣādāsı
gelür yaylaḳda
Pınarbaşında olan mescid-i
şerīfde olmaḳ ẓannıyla

2. **yaylaḳ:**
Sayfa 43
Satır: **15**
Yazın gidilen havası serin yüksek yer; gezilen, dolaşılan yer.

hemān ol ḥīnde yola revān
olup yaylaḳ ṭarafına
müteveccih olur şāfiʿī vaḳti
olunca sıvışdı nām

3. **yaylaḳa:**-*a*
Sayfa 43
Satır: **14**
Yazın gidilen havası serin yüksek yer; gezilen, dolaşılan yer.

Sulṭān Eşref-zāde buyurur ki
ʿAbdürraḥīm var bu
gice yaylaḳa git anlar daḫı
semʿan ve tāʿaten deyüp

4. **yaylaḳda:**-*da*
Sayfa 44
Satır: **20**
Yazın gidilen havası serin yüksek yer; gezilen, dolaşılan yer.

ʿāṣā- dārı Ḥabīb Dededen
mervīdür ki Şeyḫ
ʿAbduʾr-raḥīm Ḥażretleri
Tirse nām yaylaḳda olan

5. **yaylaḳda:**-*da*
Sayfa 46
Satır: **9**
Yazın gidilen havası serin yüksek yer; gezilen, dolaşılan yer.

yaylaḳda olan yörüklerüñ
baʿżısını bulup eytdüm
ki müʾminler ʿacib
zamānında ṭaʿām getürdüñüz

6. **yaylaḳdan:**-*dan*
Sayfa 52
Satır: **9**
Yazın gidilen havası serin yüksek yer; gezilen, dolaşılan yer.

Ḥażretleri bizümledür E'l-ḳışṣa yaylaḳdan ḳalḳup Kilise Dağı dāmeninde Oda nām pınar

yaylaḳ-ı tirseye:

1. **yaylaḳ-ı tirseye:**-*ye*
Sayfa 42
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Tirse yaylası.

Tirseye varup eyyām-ı şitāda İzniḳde olurlar imiş ve ḥālā evlād-ı kirāmları daḫı bu ʿādeti icrā iderler

yed:

1. **yedlerinde:**-*ler, -i, -n, -de*
Sayfa 30
Satır: **10**
El.

pādişāh Ḥażretlerine vedāʿ idüp gerü dönüp sarāy ḳapusında olan derbānlara yedlerinde olan aḳçadan

2. **yedindedür:**-*in, -de, -dür*
Sayfa 9
Satır: **7**
El || İnsiyatifinde olma.

Ḥüseyin Ḥamāvī Ḥażretlerinüñ yedindedür buyururlar evvel bir erbaʿīn çıḳar cümle

yedi:

1. **yedi:**
Sayfa 15
Satır: **2**
Yedi, sayı sıfatı.

Feammāsın daḫı ṣāḥib-i sikke olduñ ve var tepesinde olan pulı terklerinüñ içine ḳat ki yedi terk olsun

2. **yedi:**
Sayfa 15
Satır: **5**
Yedi, sayı sıfatı.

sikkesi yedi terk olduġına ḥikmet budur deyü buyurmışlar ki keçeden itmege sebeb Ḥaḳḳ ḳatında

3. **yedi:**
Sayfa 18
Satır: **7**
Yedi, sayı sıfatı.

yetişmek isterseñ var yedi seneye dek her günde yedişer dane siyāh üzümle mücāhede ve riyāżet

4. **yedi:**
Sayfa 19
Satır: **1**
Yedi, sayı sıfatı.

işāret buyurduḳları perhiz üzre yedi sene muvāẓibat idüp irşād-ı sālik-i rāh-ı Ḫudāya ve terbiye-i

yedi iḳlīm dört kūşeyi seyrān idüp:

1. **yedi iḳlīm dört kūşeyi seyrān idüp:**-*(y)i-üp*
Sayfa 66
Satır: **6**
Kelime Tipi: **Deyim**
Yedi iklim dört bucak dolaşmak. II Hemen her yer, bütün dünyayı dolaşmak.

vaḳit dāmenine yapışmış olaydıñuz yedi iḳlīm dört kūşeyi seyrān idüp şimdi yine gelürdiñüz

yedi kule:

1. **yedi kule:**
Sayfa 39
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Bizans zamanında bes kulesi varken fatih zamanında iki tane daha eklenerek adı yedikule olmuştur.Osmanlı'da, ilk önce hazine için kullanılmıs, daha sonra zindan olarak kullanılmıştır.

Ḥażretlerinüñ vezīri Maḥmūd Paşayı bir cüz'ī cürümle Yedi Kule nām mevżiʿde ḥaps ider meğer

yed-i şerīfelerin:

1. **yed-i şerīfelerin:**-*ler, -i, -n*
Sayfa 66
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek el.

mübārekeleriyle yed-i şerīfelerin deryā ṭarafına taḥrīk idüp kiş kiş deyü çaġırurlar deryādan ol

yed-i şerīfleriñ:

1. **yed-i şerīfleriñ:**-*ler, -i, -ñ*
Sayfa 32
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek el.

meşġūl olurlar Nāgāh Sulṭān Eşref-zāde maġsel üzerinde mübārek dīdelerüñ açup ve yed-i şerīfleriñ

yed-i şerīflerüñ:

1. **yed-i şerīflerüñ:**-*ler, -ü, -ñ*
   Sayfa 32
   Satır: **16**
   Kelime Tipi: **-**
   Mübarek el.

ẕikr iderler Baʿdehu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri kibār bize müteraḳḳıblerdür deyü yed-i şerīflerüñ

yedinci:

1. **yedinci:**
   Sayfa 52
   Satır: **15**
   Yedinci, sıra sayı sıfatı.

münkeşif olmayup yedinci gün Ḥażreti Şeyḫ Ḥamdī Ḳuddise Sırruhu ṣalāt-ı ṣubḥı edā idüp vird-

yedişer:

1. **yedişer:**
   Sayfa 18
   Satır: **8**
   Yedi sayısının üleştirme sayı sıfatı.

yetişmek isterseñ var yedi seneye dek her günde yedişer dane siyāh üzümle mücāhede ve riyāżet

yegāne:

1. **yegāne:**
   Sayfa 60
   Satır: **13**
   Biricik, tek.

ẓāhiriye ve bāṭınıyede yegāne olmaġıla enisüʾl-cinān nām bir tefsīr-i şerīf cemʿ ve teʾlīf buyur-

yeniden:

1. **yeniden:**
   Sayfa 29
   Satır: **20**
   . zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

Biiẕnillahi Teʿālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker

yenür bārış:

1. **yenür bārış:**
   Sayfa 6
   Satır: **6**
   Kelime Tipi: **-**
   Okunamamış, anlamlandırılamamıştır.

semʿan ve tāʿaten deyüp hemān ekl itmeğe āġāz eyledükde Abdal Muḥammed Ḥażretleri ya sen

yer:

1. **yerinden:**-*i, -(n)den*
   Sayfa 16
   Satır: **15**
   (bulunulan) yer, mekan.

ʿaleʾr-reʾsi veʾl-ʿayn deyüp yerinden ḳalḳar ve eline tas alup bir dıraḫtuñ altına varup teyemmüm

2. **yerinden:**-*i, -(n)den*
   Sayfa 38
   Satır: **19**
   (bulunulan) yer, mekan.

yerinden ḳalḳup ol ṭarafa gider köyden ṭaşra çıḳduḳda görür ki bir bölük asker ve cümlesi

3. **yer:**
   Sayfa 18
   Satır: **18**
   Mesafe.

velāyetle Eşref-zāde Sulṭāna keşf olup bir mil ḳadar yer gitmiş iken bir kere naẓar eyledi Şeyḫ Ḥüseyin

4. **yerinde:**-*i, -(n)de*
   Sayfa 34
   Satır: **20**
   Makam.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī yerinde gerek yā

5. **yerinde:**-*i, -n, -de*
   Sayfa 48
   Satır: **21**
   Makam.

taḫta cülūs idüp taḫt yerinde reʿāya ve asker-i İslām āsūde ḥāl olup

6. **yerine:**-*i, -n, -e*
   Sayfa 68
   Satır: **12**
   Makam.

üstādları Muḥyiʾd-din Efendinüñ kerīmesini tezevvüc idüp anlaruñ yerine Sulṭān Murad Hān-ı

yerine:

1. **yerine:**
   Sayfa 24

Satır: **22**
(Onun) yerine.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf söylersin ve ẕikruʾllah yerine otuz bir akçe otuz bir aḳçe deyü söylenürsin

2. **yerine:**
Sayfa 55
Satır: **16**
(Onun) yerine.

birāderleridür Şeyḫ Ḥamdī-i Sānī Efendi intiḳāl buyurduḳlarunda yerine ḳaṣaba-i İzniḳde āsitāne-i

yet:

1. **yetmiş:**-*miş*
Sayfa 3
Satır: **13**
Ulaşmak, erişmek, vâsıl olmak.

yetmiş kerāmāt-ı ẓāhirelerinden ve menāḳıb-ı ʿaliyyelerinden siḳātdan mesmūʿ olduġı vech üzre

2. **yetişdüm:**-*iş, -dü, -m*
Sayfa 14
Satır: **10**
Ulaşmak, erişmek, vâsıl olmak.

ider Eşref-zāde Ḥażretlerinden mervīdür ki on yedi
Şeyḫe yetişdüm ve her birine ḫidmet eyledüm içinde

3. **yetişmek:**-*iş, -mek*
Sayfa 18
Satır: **7**
Ulaşmak, erişmek, vâsıl olmak.

yetişmek isterseñ var yedi seneye dek her günde yedişer dane siyāh üzümle mücāhede ve riyāżet

4. **yetişüp:**-*iş, -üp*
Sayfa 18
Satır: **5**
Ulaşmak, erişmek, vâsıl olmak.

cümle Rūm erenlerinüñ nihāyetine yetişüp bize geldüñ eğer seyr ü sülūkuñda bizüm nihāyetümüze

5. **yetmez:**-*mez*
Sayfa 24
Satır: **23**
Yeterli olmak.

nice ẕikruʾllah idersüñ bu küstāḫlık yetmez iken inkār daḫı idersin

yetmiş biñ:

1. **yetmiş biñ:**
Sayfa 63
Satır: **8**
Kelime Tipi: **-**
Yetmiş bin.

vaḳtümüzdür Şeyḫ ʿAbdullah Efendiye daḫı fuḳarā
ile yetmiş biñ tevḥīde āġāz idüp temām olduḳda

2. **yetmiş biñ:**
Sayfa 63
Satır: **6**
Kelime Tipi: **-**
Yetmiş bin.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı cemʿ idüp gelsünler ve bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḫir

yevm-i cumʿada:

1. **yevm-i cumʿada:**-*da*
Sayfa 50
Satır: **31**
Kelime Tipi: **-**
Cuma günü.

cumʿada ʿalā meleʾinnās buyurmışlar ki ey ahali-i İzniḳ beynüñüzde şu meḳūle bir guft u gu vāḳıʿ olmış eger ṣaḥıḥ bizüm ʿalaḳamuzdan ise māderinüñ

yıġ:

1. **yıġılur:**-*ıl, -ur*
Sayfa 66
Satır: **18**
Toplamak, biriktirmek.

deñlü balıḳ çıḳar ki Ḳaraṣu balıḳ ile ṭolduḳdan
ṣoñra eṭrāfına ol deñlü balıḳ yıġılur ki ḥadd ü

yine:

1. **yine:**
Sayfa 7
Satır: **1**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi
zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

2. **yine:**
Sayfa 7
Satır: **10**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

Ḥażretlerine teveccüh eṣnāsında ḫāṭırına gelür ki n′ola yine ʿAzīz Ḥażretleri bize bir ḫidmet-i şāḳḳa

3. **yine:**
Sayfa 11
Satır: **3**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

naẓar buyurduḳda yine erbaʿīn emr iderler anlar daḫı semʿan ve ṭāʿaten deyüp hemān ayaḳları

4. **yine:**
Sayfa 14
Satır: **7**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

cemʿiyyet bulmış iken yine meṣāliḥ-i müʾminīn içün ruḥını ol cemʿiyyetden ayırup getürüp ḳalbine vaʿżʿ

5. **yine:**
Sayfa 14
Satır: **14**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

Ḥamāvī ve biri ʿAḳṣemseʾd-din ve biri Emir Sulṭān Hazarātları Ḳaddesallahü esrārehüm biz yine

6. **yine:**
Sayfa 14
Satır: **22**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

tepesinde bir pul vardur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki Rūmī yine Ḥācī Bayrām

7. **yine:**
Sayfa 17
Satır: **4**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

revāne olur fuḳarā ol kerāmetüñ ẓuhūrından Rūmīnüñ kemāl-i maʿrifetini fehm iderler ve yine

8. **yine:**
Sayfa 22
Satır: **6**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

müsteḥabbı taʿlīm itmek niyyetine mescidlerine gelür Eşref-zāde Ḥażretleri yine ʿādet-i ḳadīmeleri

9. **yine:**
Sayfa 22
Satır: **9**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

ider Bir miḳdār tevaḳḳuf idüp yine işāret iderler yine menʿ ider üçünci işāretlerinde yine Mevlānā

10. **yine:**
Sayfa 22
Satır: **10**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

ider Bir miḳdār tevaḳḳuf idüp yine işāret iderler yine menʿ ider üçünci işāretlerinde yine Mevlānā

11. **yine:**
Sayfa 22
Satır: **10**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

ider Bir miḳdār tevaḳḳuf idüp yine işāret iderler yine menʿ ider üçünci işāretlerinde yine Mevlānā

12. **yine:**
Sayfa 24
Satır: **7**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

idüp yine ḫālüme meşġūl olurdum bir gün pazarda bir ḫidmetleri var imiş varup ol ḫidmeti edā

13. **yine:**
Sayfa 25
Satır: **20**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

memāliki geşt ü güzār idüp ferden ferden müteʿārif olan ʿazīzleri getürmişler aṣlā yine çāre olmamış

14. **yine:**
Sayfa 26
Satır: **13**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

pādişāha telhīṣ ider pādişāh Ḥażretleri yine emr iderler ki varuñ elbette tiz gelsün vezīr daḫı

15. **yine:**
Sayfa 26
Satır: **15**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

ḳapucıları emr-i şerīf ile yine irsāl ider ḳapucılar
gelüp Eşref-zādeye emr-i şerīfi īṣāl iderler

16. **yine:**
Sayfa 26
Satır: **17**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

Eşref-zāde yine keʾl-evvel gitmeğe rıżā virmeyüp
emr-i İlāhī yoḳdur deyü cevap virür ḳapucılar daḫı

17. **yine:**
Sayfa 30
Satır: **3**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

dānesini ḳabul itmeyüp yine red iderler ve
buyururlar ki Pādişāhum siz bu sīm ü zeri

18. **yine:**
Sayfa 30
Satır: **8**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

olurlar ol ecilden ḫātırları içün istīzān iderler bir miḳdār flori alup ve yine İzniḳe rücūʿ iderler ve

19. **yine:**
Sayfa 31
Satır: **2**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

iḫrāc eyle deyüp tażarruʿ ve niyāz iderler ve daḫı
fuḳarā ile İzniḳe yine rücūʿ iderler ve gelüp

20. **yine:**
Sayfa 31
Satır: **13**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

taʿẓīm ile yine maḳarr-ı devletine irsāl iderler
Pādişāh Ḥażretleri daḫı tesellī bulup gelüp İstanbula

21. **yine:**
Sayfa 35
Satır: **5**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

server-i ʿuḳbā buyurduḳlarından ṣoñra yine ekle
ʿilleti sarāy-ı Hümāyunda ḳadınlardan birine ʿārıż

22. **yine:**
Sayfa 37
Satır: **9**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

e̱snā-i zehābda pāzū-bend çözilüp ṭutup yine
baġlarlar yine çözilür
ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup

23. **yine:**
Sayfa 37
Satır: **10**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

e̱snā-i zehābda pāzū-bend çözilüp ṭutup yine
baġlarlar yine çözilür
ʿĀḫirüʾl-emr nāçār ḳalup

24. **yine:***-dan*
Sayfa 41
Satır: **17**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

gitse yine gelüp Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ yanında bulınurlar imiş
Āḫirüʾl-emr Sulṭān

25. **yine:***-dan*
Sayfa 45
Satır: **11**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

çorba yine evvelki gibi ḳalup güyā içinden bir ḳaşıḳ alınmamışa benzerdi
Baʿdeʾṭ-ṭaʿam ol cemaʿāt

26. **yine:***-dan*
Sayfa 45
Satır: **13**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

yine ḫidmete meşġūl olup vaḳt-i ẓuhūr olduḳda
ezān-ı şerīf ḳıraʾāt olınup herkes tecdīd-i vużū idüp

27. **yine:***-dan*
Sayfa 49
Satır: **16**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

bundan istikrāh idüp döğüp ḳovarlardı ol kelb
yine ol iki pencereye mülāzemet iderdi ol

28. **yine:**
Sayfa 56
Satır: **18**

. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

pederlerinden müstaḫlef olmışlardur ve bunlaruñ daḫı ilahiyyātı vardur nitekim yine ḥāşiyede

29. **yine:**
Sayfa 66
Satır: **1**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

oldı Baʿdeʾz-zamān yine ḥāżır olup kelimāt-ı ezānuñ bāḳiyesini daḫı itmām itdi ʿAbduʾr-raḥīm

30. **yine:**
Sayfa 66
Satır: **6**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

vaḳit dāmenine yapışmış olaydıñuz yedi iḳlīm dört kūşeyi seyrān idüp şimdi yine gelürdiñüz

31. **yine:**-*dan*
Sayfa 70
Satır: **7**
. zarf Yeniden, bir daha, tekrar, gene.

Biemrullahi Teʿālā ḫalāṣ olup yine diyārına revān Oldı* Eʾş-Şeyḫ Receb Efendi İbn Maḥmūd Eşrefī

yir:

1. **yir:**
Sayfa 9
Satır: **24**
Yer, mekan.

vilāyet-i cemʿan Rūm ṭarafına müteveccih olurlar ve bir iki fersaḫ yir giderler Bu kimesne ʿacaba kim

2. **yire:**-*e*
Sayfa 8
Satır: **21**
Makam, mevki.

nebīnüñ ḳademi vardığı yire velīnüñ başı varmaḳ muḥāldür Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri eydür ki

yirmi:

1. **yirmi:**
Sayfa 71
Satır: **11**
Yirmi, sayı sıfatı.

merḳūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene meşīḫat idüp Baʿdehu zāviye-i merḳūmeyi terk

yit:

1. **yitişüp:**-*iş, -üp*
Sayfa 4
Satır: **22**
Yetişmek, erişmek, ulaşmak.

min ceẕābātiʾl-ḥaḳ tevāzī amelüʾs-seḳaleyn fehvāsınca ceẕbe-i Ḥaḳḳ yitişüp dünyādan inḳıṭāʿ-ı

yoḫsa:

1. **yoḫsa:**
Sayfa 8
Satır: **18**
"Aksi takdirde" anlamında kullanılan bir söz, yoksa.

Sulṭānum seyr ü sülūk tamāmı şimdiki maḳāmumuz mıdur Yoḫsa daḫı var mıdur Ḥācī Bayrām-ı Velī

yoḳ:

1. **yoḳ:**
Sayfa 5
Satır: **15**
Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

ḳarışdururlar görür kim köftesi yoḳ Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerine bakup buyurur ki Dānişmend

2. **yoḳdur:**-*dur*
Sayfa 12
Satır: **21**
Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

Bizüm Şeyḫüñ efʿālinde müdaḫelemiz yoḳdur varuñ siz söyleyün dirler

3. **yoḳ:**
Sayfa 15
Satır: **14**
Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

fuḳarāsı dirler ki neʿacep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ

4. **yoḳdur:**-*dur*
Sayfa 16
Satır: **3**
Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

Sulṭānum bunda şu yoḳdur Hengām-ı salavātda

meżāyıḳa çekilür Şeyḫ Ḥażretleri kelāmların işġā

5. **yoḳdur:**-*dur*
Sayfa 16
Satır: **8**
Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

getürmek emr iderler Fuḳarā dirler ki Sulṭānum bunda şu yoḳdur Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri

6. **yoḳdur:**-*dur*
Sayfa 16
Satır: **22**
Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

mübārek şudan ṭası ṭoldurup Ḥażreti Şeyḫe getürür Ḥażreti Şeyḫ dervīşlere şu yoḳdur deyü iddiʿa

7. **yoḳdur:**-*dur*
Sayfa 20
Satır: **8**
Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

daḫı buyururlar ki bir ḳaçġın ḳulum Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerinüñ kelāmında ḫilāf yoḳdur zīrā

8. **yoḳdur:**-*dur*
Sayfa 26
Satır: **10**
Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

Eşref-zādeye īṣāl iderler Baʿdehuʾn-naẓar Eşref-zāde buyurur ki emr-i İlāhī yoḳdur

9. **yoḳdur:**-*dur*
Sayfa 26
Satır: **18**
Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

Eşref-zāde yine keʾl-evvel gitmeğe rıżā virmeyüp emr-i İlāhī yoḳdur deyü cevap virür ḳapucılar daḫı

10. **yoḳdur:**-*dur*
Sayfa 29
Satır: **6**
Bulunmayan, mevcut olmayan (şey).

şefīḳadur likin zebānlarında bir maraż peydā oldı tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

yol:

1. **yola:**-*a*
Sayfa 43
Satır: **15**
Yol.

hemān ol ḥīnde yola revān olup yaylaḳ ṭarafına müteveccih olur ṣāfiʿī vaḳti olunca sıvışdı nām

yoldan gelmiş:

1. **yoldan gelmiş:**-*miş*
Sayfa 37
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Yoldan gelmek.

iderler dirler ki şimdi paşaya buluşılmaz Maḥbūsı ṣabāḥ divāna getürelüm deyüp yoldan gelmiş bītāb

yörük:

1. **yörükler:**-*ler*
Sayfa 45
Satır: **17**
Anadolu'da hayvancılıkla geçinen konar göçer halk, çadırda oturan göçebe Türkmen boyu. Kaynak:Kubbealtı Lugatı.

ṣoñra meşyistan içinde yörükler ṭāifesi şeklinde bir bölük cemāʿat gelürler ellerinde sofraları var

2. **yörükler:**-*ler*
Sayfa 46
Satır: **11**
Anadolu'da hayvancılıkla geçinen konar göçer halk, çadırda oturan göçebe Türkmen boyu. Kaynak:Kubbealtı Lugatı.

Şeyḫ Efendi Ḥażretleri ġāyet ḥaẕẕeyledi yörükler eytdiler ki nice ṭaʿāmdur bizüm andan ḫaberümüz

3. **yörükler:**-*ler*
Sayfa 46
Satır: **15**
Anadolu'da hayvancılıkla geçinen konar göçer halk, çadırda oturan göçebe Türkmen boyu. Kaynak:Kubbealtı Lugatı.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle ve ʿālā kemāl-i

4. **yörükler:**-*ler*
Sayfa 46
Satır: **15**
Anadolu'da hayvancılıkla geçinen konar göçer halk, çadırda oturan

göçebe Türkmen boyu. Kaynak:Kubbealtı Lugatı.

ṭaʿāmı getüren yörükler değil idi yörükler
ṣuretinde melekler idi Ḥaḳḳ Celle veʿālā kemāl-i

5. **yörükler:**-*ler*
Sayfa 46
Satır: **20**
Anadolu'da hayvancılıkla geçinen konar göçer halk, çadırda oturan göçebe Türkmen boyu. Kaynak:Kubbealtı Lugatı.

behişt-i cāvidān ṭaʿāmı irsāl eyledi ve buyurdılar
ki ol melāike-i kirām yörükler ṣuretinde

6. **yörükler:**-*ler*
Sayfa 46
Satır: **21**
Anadolu'da hayvancılıkla geçinen konar göçer halk, çadırda oturan göçebe Türkmen boyu. Kaynak:Kubbealtı Lugatı.

geldüklerüne sebeb yörükler ṣāfī müʾminler
olduḳları ecldendür Menḳıbe merḥūm Şeyḫ

7. **yörüklerüñ:**-*ler, -üñ*
Sayfa 46
Satır: **9**
Anadolu'da hayvancılıkla geçinen konar göçer halk, çadırda oturan göçebe Türkmen boyu. Kaynak:Kubbealtı Lugatı.

yaylaḳda olan yörüklerüñ baʿżısını bulup eytdüm
ki müʾminler ʿacib zamānında ṭaʿām getürdüñüz

yu:

1. **yumaġa:**-*maġ, -a*
Sayfa 33
Satır: **25**
(ölü) yıkamak.

Çünki yumaġa ḳodılar Dervīşler ẕikri urdılar

yük:

1. **yük:**
Sayfa 27
Satır: **3**
Ağır şey, ağırlık.

ʿAleʾṣ-ṣabāḥ ḳalḳup biraz ḫamr içerler ve bir yük ḫamr yanlarınca alup giderler bu niyetle ki

2. **yüke:**-*e*
Sayfa 27
Satır: **19**
Ağır şey, ağırlık.

getürüñ deyü yüke işāret iderler fuḳarā daḫı şarābı indürürler ve Sulṭān Eşref-zāde buyurup bir ḳazġan

3. **yüki:**-*i*
Sayfa 27
Satır: **18**
Ağır şey, ağırlık.

cümle serāsime olup lā-yaʿḳıl olurlar Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretleri dervīşlere varuñ şu yüki

yüregi yāresi işler:

1. **yüregi yāresi işler:**-*r-si*
Sayfa 34
Satır: **11**
Kelime Tipi: **Deyim**
Yüreğinin yarası (içine) işlemek II Bir şeyin verdiği acı, üzüntü benliğinde derin iz bırakmak.

İşler yüregi yāresi Eşrefoġlı Rūmī Sulṭān

yuvarlaḳ yapup:

1. **yuvarlaḳ yapup:**-*up*
Sayfa 6
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Yuvarlak şeklini vermek.

yuvarlaḳ yapup şorbanuñ içine ilḳā idüp şorbayı ḳarışdurup Ḥażreti Eşref-zāde Efendinüñ dest-i

yüz:

1. **yüzine:**-*i, -(n)e*
Sayfa 56
Satır: **29**
Yüz, suret, çehre.

Derdmend Lüṭfuʾl-lah ile hem-dem olup dīdesin Dôst yüzine düş idenlere ṣala gelsün berü

yüz altmış:

1. **yüz altmış:**
Sayfa 36
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Yüz atmış, sayı sıfatı.

buyurduḳlarından yüz altmış sene mürūrla yaʿnī biñ otuz dört tārīḫinde ʿāvām ṭāʾifesinden baʿżı

yüz sürüp:

1. **yüz sürüp:**-*üp*
Sayfa 18
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Baş eğmek, (huzurunda) yere kapanmak, ayaklara kapanmak (saygı bağlamında).

sürüp vedaʿ idüp ʿazm-i rāh iderler Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri pend ü naṣīhat idüp buyururlar ki Rūmī

2. **yüz sürüp:**-*üp*
Sayfa 21
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Baş eğmek, (huzurunda) yere kapanmak, ayaklara kapanmak (saygı bağlamında).

saʿādetlerine yüz sürüp cerāyiminden istiġfar idüp mübārek elleründen bīʿat ü inābet itdiler Eşref-zāde

3. **yüz sürüp:**-*üp*
Sayfa 63
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Baş eğmek, (huzurunda) yere kapanmak, ayaklara kapanmak (saygı bağlamında).

cülūs iderler imiş her çend ki ʿAbdullah Efendi ḳadem-i saʿādetine yüz sürüp içerü teşrīflerini ricā

yüz yirmi:

1. **yüz yirmi:**
Sayfa 50
Satır: **35**
Kelime Tipi: **-**
Yüz yirmi.
Żiyāeddīn Eşrefzāde Pīr Ḥamdī Efendi Ḥażretleri yüz yirmi sene muʿammer olmışdur

yüzin:

1. **yüzin:**
Sayfa 49
Satır: **23**
Yüzin âsumâna tutmak II Yüzünü gökyüzüne tutmak.

kelbceğiz ceddimüñ duʿā revzenesinde yüzin

yüzin asumāna ṭutup:

1. **yüzin asumāna ṭutup:**-*a-up*
Sayfa 50
Satır: **2**
Kelime Tipi: **-**
Yüzin asûmâna tutmak II Yüzünü gökyüzüne tutmak.

āsumāna ṭutup feryād eyledi Ve bir miḳdār zamān pederimüñ duʿā revzenesinde yüzin asumāna ṭutup

yüzler sürüp:

1. **yüzler sürüp:**-*üp*
Sayfa 22
Satır: **19**
Kelime Tipi: **Deyim**
Yüzünü yere doğru tutup sevgi ve saygısını göstermek.

dāmānına yüzler sürüp küstāḫlıġından istiġfār ider ve buyurur ki ʿilm-i ẓāhire ṭalep iden bize gelsün

yüzlerin sürüp:

1. **yüzlerin sürüp:**-*üp*
Sayfa 20
Satır: **2**
Kelime Tipi: **Deyim**
Aşırı sevgi göstermek için yere eğilmek.

ahāliʾ-i vilāyet istiġfār idüp mübārek ḳademlerine yüzlerin sürüp cerāyim-i güzeştelerinden istiġfār ve

yüzüñden:

1. **yüzünden:**
Sayfa 34
Satır: **19**
-den dolayı II sebebiyle.

ġalebe idüp Ḥamāda sırr yüzünden nidā buyururlar ki Yā Rūmī ṣabır ḫôşdur velī yerinde gerek yā

Z

zāde efendinüñ:

1. **zāde efendinüñ:**
Sayfa 7
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

2. **zāde efendinüñ:**-*nüñ*
Sayfa 7
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefzade Efendi II Tasavvuf aleminde Eşref-zade Şeyh Abdullah e'r-Rumi künyesi ile şöhret bulan ve Kadiri tarikatının Piri-Sani'si (İkinci Pir'i) addolunan Eşrefoğlu Rumi Anadolu velilerinin büyüklerindendir. Adı Abdullah olup babasının adı Eşref'tir. Babasının adıyla şöhrete ulaşmıştır. Eşrefoğlu Rumî İznik'te doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. Hicrî 889 (m.1484) yılında İznik'te vefat etti. Türbesi İznik'tedir.

ḳarār ṭutmış ve baʿżılar dirler ki Eşref-zāde Efendi zāde Efendinüñ burunlarına ḳoḳutmışlar yine beyinleri

zāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür:

1. **zāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür:**-*ler, -i, -dür*
Sayfa 56
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Yaratılışı temiz ve şerefli olan asil evlat.

vardur nitekim bu ḥāşiyede mesṭūr olan zāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür Ḥażreti eʾş-Şeyḫ Eşref-i Sānī

2. **zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür:**-*ler, -i, -dür*
Sayfa 70
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Kabiliyetten, yaratılıştan meydana getirilen mübarek eser.

*Şeyh-i mezburūn tabiʿat-ı şiʿriyyesi dahi olup nice ilahiyyāt-ımuʿteberesi vardur. Nitekim bu ilahi zāde-i tabʿ-ı şerīfleridür

zādeʾ-i ṭabʿ-ı şerīfleridür:

1. **zādeʾ-i ṭabʿ-ı şerīfleridür:**-*ler, -i, -dür*
Sayfa 57
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Yaratılışı temiz ve şerefli olan asil evlat.

zādeʾ-i ṭabʿ-ı şerīfleridür Mā ṣāf dilāyım be-kes kīne dārīm Ḫalḳest be-men düşmen mā bā-heme yārīm

zādüʾl-ḳavāfil fī-ṭayyiʾl-merāḥil:

1. **zādüʾl-ḳavāfil fī-ṭayyiʾl-merāḥil:**
Sayfa 68
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Zādüʾl-kavāfil fī-tayyiʾl-merāhil II Kâdirî şeyhi olan Şeyh Muhammed Efendi'nin tasavvuf ile ilgili eseridir.

meḳābirde medfūndur taṣavvufda zādüʾl-ḳavāfil fī-ṭayyiʾl-merāḥil nām kitābı

żaʿf pīri:

1. **żaʿf pīri:**
Sayfa 68
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yaşlılıktan gelen güçsüzlük.

Sırrıhüʾl-ḥaṭīr Ḥażretlerinüñ Cāmiʿ-i şerīfinde Ḫaṭīb olup baʿd-müddet żaʿf pīri istīlā itmekle

zāhid:

1. **zāhid:**
Sayfa 61
Satır: **1**
Dünyâyı terkedip dînin emirlerine çok titizlikle riâyet eden, züht ve takvâ sâhibi, dindar, müttakî (kimse).

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı - her seḥer iñler nāleler eyler Gülşen-i ʿışḳda şol hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

ẓāhir:

1. **ẓāhir:**
Sayfa 17
Satır: **21**
Açık, aşina.

istiʿdādı ẓāhir ü nümāyān olduḳda fuḳarā zebānların kütāh idüp itiʿraf iderler Baʿdehu Eşref-zāde Sulṭān

2. **ẓāhir:**
Sayfa 60
Satır: **4**
Açık, aşina.

revān oldılar ben daḫı bīdār oldum gördüm ki āṣār-ı ṣıḥḥat üzerimde ẓāhir ü nümāyān olmış

3. **ẓāhir:**
Sayfa 60
Satır: **15**
Açık, aşina.

mışlar ki her vecihle kemāl anda ẓāhir ve nümāyandur ve ṭabīʿat-ı şiʿiriyeleri daḫı olup nice

<u>żaʿīfe:</u>

1. **żaʿīfe:**
Sayfa 59
Satır: **12**
Güçsüz, mecalsiz, zayıf kadın.

mechūrdur Hāşiye Menḳıbe Ṣāliḥāndan bir ḫātūn maraż-ı ṭāʿūna mübtelā olup ġāyet żaʿīfe ve

<u>zamān:</u>

1. **zamānda:**-*da*
Sayfa 5
Satır: **2**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

Sülūk itmek dāʿiyesinde ḳalplerine ilhām-ı Rabbānī olup ol zamānda Burusada mecẕūbān-ı İlāhīyeden

2. **zamānda:**-*da*
Sayfa 6
Satır: **10**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

ḫücresine gelüp her nesi var ise fuḳarāya beẕl idüp ol zamānda şehr-i Burusada irşād-ı nās olan gülşen-

3. **zamān:**
Sayfa 8
Satır: **4**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

olmadı meğer ki vāḳıʿam olaydı Anı daḫı ki edeb birle söyleyüp taʿbīr itdürür idüm Bu denlü zamān

4. **zamānda:**-*da*
Sayfa 13
Satır: **24**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

ḥāzirūn ḳıyās iderler ki beni aç ve ṣusuz bu deñlü zamānda

5. **zamān:**
Sayfa 14
Satır: **18**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

icāzet-nāme taḥrīr idüp ʿalem ü çeraġ ve seccāde ve ʿaṣā virürler ol zamān Eşref-zāde Sulṭān

6. **zamāndur:**-*dur*
Sayfa 15
Satır: **13**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

fuḳarāsı dirler ki ne ʿacep biz bu ḳadar zamāndur Şeyḫün ḫidmetinde pūyānuz bize himmet yoḳ

7. **zamān:**
Sayfa 17
Satır: **5**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

mervīdür ki ol zamān nevbahār imiş Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretleri buyururlar ki dervīşler bize bir

8. **zamānda:**-*da*
Sayfa 22
Satır: **3**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

zamānda fāżıl-ı Rūm Ḳuṭbeʾd-din eʾl-İzniḳī Ḥażretleri ḥayātda imiş Eşref-zāde Ḥażretlerine vaḳt-i

9. **zamāndan:**-*dan*
Sayfa 27
Satır: **12**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

bir heybet müstevlī olur ki bir kimesnenüñ ḥareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan

10. **zamānı:**-*ı*
Sayfa 37
Satır: **18**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

rüʾyāsında Sulṭān Eşref-zāde nümāyān olup buyururlar ki ḥalās zamānı geldi tiz ḳalḳ git

11. **zamān:**
Sayfa 40

Satır: **8**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

Maḥmūd Paşa Ḳaptan Paşa iken bī-günāh oġlumı aşmış idi ḥarāretle ol zamān beddu'ā itmiş idim

12. **zamānda:**-*da*
Sayfa 49
Satır: **17**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

zamānda ʿaṣādar Ḥabīb Dede ḥayātda idiler bir gün buyurdılar ki iy ahāliʾ-i İzniḳ bu kelbceğizi

13. **zamān:**
Sayfa 50
Satır: **1**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

āsumāna ṭutup feryād eyledi Ve bir miḳdār zamān pederimüñ duʿā revzenesinde yüzin asumāna ṭutup

14. **zamānda:**-*da*
Sayfa 50
Satır: **11**
Bir işin, bir oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre, vakit.

Muṣliḥiʾd-din Efendi eyyām-ı senede bir zamānda benümle ḳırḳ nefer kimesneyi erbaʿīne ḳodı birkaç

zamān-ı saʿādetlerinde:

1. **zamān-ı saʿādetlerinde:**-*ler, -i, -n, -de*
Sayfa 22
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Mutluluk devri.

Eşref-zāde Ḥażretleri zamān-ı saʿādetlerinde ṣalat-ı fecrī bir miḳdār karanlıḳda ḳılarlar imiş Meğer ol

zamān-ı yesīrde:

1. **zamān-ı yesīrde:**-*de*
Sayfa 39
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Az zaman.

ḫalāṣı içün himmet ricā idüp tiz adam irsāl iderler ol kişi daḫı cidd-i tām ile zamān-ı yesīrde İzniḳe

ẕan:

1. **ẓannıyla:**-*nı, -(y)a*
Sayfa 38
Satır: **18**
Sanma, zannetme.

gülbangu ẕikruʾllah ṣādāsı gelür yaylaḳda Pınarbaşında olan mescid-i şerīfde olmaḳ ẓannıyla

ẕann:

1. **ẓann:**
Sayfa 23
Satır: **1**
Kıyas-ı zann II Karşılaştırıp, değerlendirerek hüküm verme.

ẓann ile ʿāmilsin ammā dervīşān-ı muʿāyene ve müşāhede ile ʿāmillerdür Menḳıbe Şeyḫüm

żarar:

1. **żararı:**-*ı*
Sayfa 25
Satır: **8**
Ziyan, eksiklik, kayıp.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca var ḳıyās eyle ki daḫı ziyādesinüñ żararı ne ola biri daḫı budur ki

zāt:

1. **ẕātdur:**-*dur*
Sayfa 10
Satır: **1**
Kimse, kişi, şahıs, özellikle saygıdeğer kimse. II Eşrefoğlu Rumi.

ve ne maḳūle ẕātdur deyü muntaẓırlar iken Eşref-zāde Efendi Ḥażretleri yanlarından geçüp

2. **ẕātuñ:**-*uñ*
Sayfa 44
Satır: **1**
Kimse, kişi, şahıs, özellikle saygıdeğer kimse. II Eşrefoğlu Rumi.

ẕātuñ ḳadr u ḳıymetin bil vü anuñ ḫayır duʿāsın ricā ḳıl deyüp ġāʾib oldılar bundan ṣoñra ʿAbduʾr-raḥīm

zāviye:

1. **zāviyede:**-*de*
Sayfa 62
Satır: **10**
Küçük tekke.

Aḥmed Efendinüñ ṣulbī oġullarıdur Pazar Köyünde kāʾin zāviyede ʿibādāt ü ṭāʿāte iştiġāl

2. **zāviye:**
Sayfa 71
Satır: **11**
Küçük tekke.

merḳūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene meşīḫat idüp Baʿdehu zāviye-i merḳūmeyi terk

zāviye-i eşrefiyede:

1. **zāviye-i eşrefiyede:**-*de*
Sayfa 58
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefiye zaviyesi.

vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede istiḫlaf itmekle nice māh u sāl ḳarye-i mezbūrede ʿibādāt ü ṭaʿāte iştiġāl

2. **zāviye-i eşrefiyede:**-*de*
Sayfa 60
Satır: **11**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefiye zaviyesi.

İncirlice Maḥallesinde vāḳiʿ zāviye-i Eşrefiyede post-nīşīn ve mürebbīʾ-i ṭālībīn olup ʿūlūm-ı

3. **zāviye-i eşrefīyede:**-*de*
Sayfa 70
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefiye zaviyesi.

idüp müstaḫlef olmışlar idi biñ altmış sekiz tārīḫinde intiḳāl buyurup zāviye-i Eşrefīyede medfūn

zāviyeʾ-i eşrefiyyeye:

1. **zāviyeʾ-i eşrefiyyeye:**-*(y)e*
Sayfa 69
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Eşrefiye zaviyesi.

zāviyeʾ-i Eşrefiyyeye istiḫlāf buyurmışlar idi anlar daḫı gelüp zāviyeʾ-i merḳūmede mücāhedāt ve

zāviyeʾ-i merḳūmede:

1. **zāviyeʾ-i merḳūmede:**-*de*
Sayfa 69
Satır: **14**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen, anılan zaviye.

zāviyeʾ-i Eşrefiyyeye istiḫlāf buyurmışlar idi anlar daḫı gelüp zāviyeʾ-i merḳūmede mücāhedāt ve

zāviye-i merḳūmede:

1. **zāviye-i merḳūmede:**-*de*
Sayfa 63
Satır: **20**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen, anılan zaviye.

günü āb-ı memātı nūş ve dünyādan ʿuḳbāya göçmişdür zāviye-i merḳūmede defīn vü pederleri

zāviye-i merḳūmeyi:

1. **zāviye-i merḳūmeyi:**-*yi*
Sayfa 58
Satır: **18**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen, anılan zaviye.

otuz yedi 1137 tārīḫinde aṣḥāb-ı ḫayrātdan baʿżılar zāviye-i merḳūmeyi Şeyḫ Şerafeʾd-din Efendi

2. **zāviye-i merḳūmeyi:**-*(y)i*
Sayfa 71
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen, anılan zaviye.

merḳūmede bir zāviye binā idüp anda yirmi sene meşīḫat idüp Baʿdehu zāviye-i merḳūmeyi terk

zāviyeʾ-i mezbūrede:

1. **zāviyeʾ-i mezbūrede:**-*de*
Sayfa 69
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen zaviye.

eylemişdür zāviyeʾ-i mezbūrede olan türbeʾ-i münīfede medfūn ve duʿāʾ-ı ʿuṣṣāḳa maḳrūndur

zāviye-i mezbūreye:

1. **zāviye-i mezbūreye:**-*ye*
Sayfa 58
Satır: **16**
Kelime Tipi: **-**
Yukarıda adı geçen zaviye.

maḥlūl olmaġıla pederlerinüñ himmet-i ʿaliyyesiyle zāviye-i mezbūreye mutaṣarrıf olmışdur biñ yüz

zāviye-i mezkūrede:

1. **zāviye-i mezkūrede:**-*de*
Sayfa 58
Satır: **9**

Kelime Tipi: **-**
Adı geçen zaviye.

üzere iken irtiḥāl buyurup zāviye-i mezkūrede miḥrāb dīvārı verāsında raḥmet-i Ḥaḳḳa ḳarīndür

<u>zāviye-i şerīfe:</u>

1. **zāviye-i şerīfe:**-*e*
Sayfa 62
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Mübarek zaviye.

Pazar Köyde kāʾin zāviye-i şerīfe ittiṣālinde olan türbe-i münīfede raḥmet-i Ḥudāya ḳarīndür

<u>zebān:</u>

1. **zebānların:**-*lar, -ı, -n*
Sayfa 17
Satır: **21**
Dil.

istiʿdādı ẓāhir ü nümāyān olduḳda fuḳarā zebānların kütāh idüp itiʿraf iderler Baʿdehu Eşref-zāde Sulṭān

2. **zebānları:**-*lar, -ı*
Sayfa 29
Satır: **20**
Dil.

Biiẕnillahi Teʿālā şeker dehānlarında eridükce zebānları daḫı yeniden bitmeğe başlar şeker

3. **zebānları:**-*lar, -ı*
Sayfa 29
Satır: **21**
Dil.

temām eridükde zebānları daḫı kemā-kān evvelki gibi olup ṣaġ u sālim olur Çün pādişāh Ḥażretleri

4. **zebānlarında:**-*lar, -ı, -n, -da*
Sayfa 29
Satır: **5**
Dil.

şefīḳadur likin zebānlarında bir maraż peydā oldı tekellüme iḳtidārı yoḳdur eṭıbbā ʿilācdan ʿāciz

<u>zebān-ı dürefşanlarından:</u>

1. **ẕebān-ı dürefşanlarından:**-*lar, -ı, -(n)dan*
Sayfa 50
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
İnci saçan dil.

Menḳıbe Sulṭān Eşrefzāde vāḥīd-i dehr ü ferīd-i ʿaṣr eʾs-seyyid eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾl-ḳādir Efendi Ḥażretlerinüñ ẕebān-ı dürefşanlarından mesmūʿ oldı ki

<u>zehre:</u>

1. **zehresi:**-*si*
Sayfa 27
Satır: **12**
Cesaret.

bir heybet müstevlī olur ki bir kimesnenüñ ḥareketine ve kelāmına zehresi olmaz bir zamāndan

<u>zelīhā:</u>

1. **zelīḫā:**
Sayfa 36
Satır: **4**
Zeliha II Eşrefoğlu Rumi'nin kızı. Şeyh Abdurrahim'in zevcesi. Şeyh Pir Hamdi Efendi'nin annesi.

Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ merḳad-ı münīrlerinüñ derūnından bir ṣadā gelür yā Zelīḫā anlar daḫı

2. **zeliḫā:**
Sayfa 50
Satır: **23**
Zeliha II Eşrefoğlu Rumi'nin kızı. Şeyh Abdurrahim'in zevcesi. Şeyh Pir Hamdi Efendi'nin annesi.

kerīmesi Ḫayrünnisādan tevellüd iden Zeliḫā nām duḫter-i

<u>zelihā ḫātun:</u>

1. **zeliḫā ḫātun:**
Sayfa 35
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Pir Hamdi Efendi'nin annesi.

merḥūme Zeliḫā Ḫātun vālid-i büzürgvārlarınuñ türbeʾ-i münīfelerinde birḳaç gün iʿtikāfa niyet idüp

<u>zelīḫā ḫātūn ḥażretleri:</u>

1. **zelīḫā ḫātūn ḥażretleri:**-*ler, -i*
Sayfa 36
Satır: **7**
Kelime Tipi: **-**
Şeyh Pir Hamdi Efendi'nin annesi.

Ḥażretleri gözin açup bir daḫı nevme ṭālibe olmaz

Baʿdehu nice esrār keşf olup maʿārif-i İlahīyyeye

zemīn:

1. **zemine:**-*e*
Sayfa 27
Satır: **15**
Yer.

refʿ iderler ve ellerinde olan ʿāṣāyı zemine urup hoş geldüñüz pādişāh ḳulları deyü kelām itdükleründe

zemīn-i raḥmet-i ḫudāya:

1. **zemīn-i raḥmet-i ḫudāya:**-*(y)a*
Sayfa 62
Satır: **4**
Kelime Tipi: **-**
Yer yüzündeki Allah'ın rahmeti.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī türbesinde zemīn-i raḥmet-i Ḫudāya ḳarīndür Eşrefī nām bir şāʿir bu tārīḫi

zencīr:

1. **zencīr:**
Sayfa 36
Satır: **14**
Zincir, pranga.

kimesneler Germiyan Sancaġından bir sūḫte ṭutup gerden ü pāyine zencīr ü lāle taḳup İstanbula

zevc:

1. **zevcüñ:**-*üñ*
Sayfa 47
Satır: **11**
Eş, (kadına göre) koca.

idüp didi ki zevcüñ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden ricā idüp himmet ṭalep iderüz ki Sulṭān Bāyezīdden

zevce:

1. **zevceleri:**-*ler, -i*
Sayfa 35
Satır: **20**
Ar. Erkeğin eşi, karısı, halîle.

kerīmeleri ve Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ zevceleri ve Şeyḫ Pīr Ḥamdi Efendinüñ vālideleri

2. **zevceleri:**-*ler, -i*
Sayfa 50
Satır: **22**
Ar. Erkeğin eşi, karısı, halîle.

ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī Ḳuddise Sırruhu Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerinüñ zevceleri Ḥācī Bayrām-ı Velī

3. **zevceleri:**-*ler, -i*
Sayfa 50
Satır: **28**
Ar. Erkeğin eşi, karısı, halîle.

Ḥażreti Pīr Ḥamdī Efendi Ḳuddise Sırruhu eyyām-ı pīride teʾehhül eyleyüp Zevceleri ḫāmile olduḳda ahali-i İzniḳ beyninde gufte olup bu veled şeyḫden

zeyl-i ḥayvānāt:

1. **zeyl-i ḥayvānāt:**
Sayfa 5
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Hayvanların arta kalanları.

ṭarīḳ-i ʿāmmda olan balçıḳ ki zeyl-i ḥayvānāt ile maḫlūṭdur Bir miḳdār balçıḳ alup birḳaç

zeytūn ağacına:

1. **zeytūn ağacına:**-*(n)a-ı, -n, -a*
Sayfa 51
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Zeytingillerden, Akdeniz ülkelerinde yetişen, uzun ömürlü, yaprakları küçük ve gümüş renginde bir ağaç.

üstinde biten nedür deyü bir zeytūn ağacına işāret buyururlar dervīş daḫı ağaca yaḳın

zeytūn ağacından:

1. **zeytūn ağacından:**-*(n)dan-ı, -n, -dan*
Sayfa 52
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Zeytingillerden, Akdeniz ülkelerinde yetişen, uzun ömürlü, yaprakları küçük ve gümüş renginde bir ağaç.

varur görür ki zeytūn ağacından şeker aḳup erik ağacından şaḳız aḳar dervīş daḫı şekeri ḳoparup

zeytūn ağaçlarınuñ içinde:

1. **zeytūn ağaçlarınuñ içinde:**-*(n)de-i, -(n)de-lar, -ı, -nuñ*
Sayfa 51
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Zeytin ağaçlarının arası.

aġaçlarınuñ içinde giderler imiş ol ḫāṭıra ṣāḥibi olan dervīşe buyururlar ki dervīş ṣol dıraḫtuñ

<u>zīb-i maḥāfil kürsī:</u>

1. **zīb-i maḥāfil kürsī:**
Sayfa 3
Satır: **19**
Kelime Tipi: **-**
Kürsî yerinin süsü.

Sulṭānuñ ḫalīfesi ve dāmādı zīb-i maḥāfil kürsī eʾş-Şeyḫ ʿAbdüʾr-raḥīm Tırsī Ḥażretlerinüñ ḫalīfesidür

<u>zīb-i maḥāfil-i kürsī:</u>

1. **zīb-i maḥāfil-i kürsī:**
Sayfa 24
Satır: **3**
Kelime Tipi: **-**
Kürsî yerinin süsü.

Ḥabīb Dede vasıṭasıyla zīb-i maḥāfil-i kürsī Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm Tırsīden naḳl buyurmışlar ki

2. **zīb-i maḥāfil-i kürsī:**
Sayfa 33
Satır: **1**
Kelime Tipi: **-**
Kürsî yerinin süsü.

Nitekim bu vaḳʿayı zīb-i maḥāfil-i Kürsī ʿAbduʾr-raḥīm Tırsī naẓm idüp ḳaleme

<u>zīb-i meḥāfil ü kürsī:</u>

1. **zīb-i meḥāfil ü kürsī:**
Sayfa 41
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Kürsî yerinin süsü.

meḥāfil ü Kürsī eʾş-Şeyḫ ʿAbduʾr-raḥīm eʾd-Tırsī ḳaṣaba-i İzniḳ ḳurbında Tirse nām ḳaryede ḳadem-

<u>ẕikr:</u>

1. **ẕikri:**-*i*
Sayfa 17
Satır: **18**
Allah'ın isimlerini (esmâ-yı hüsnâyı) söylemek sûretiyle yapılan ibâdet.

ḳoparma tesbīḥümden ayurma deyü nidā ider ol ecilden hemān bir ẕikri tükenmiş benefşe buldum

2. **ẕikre:**-*e*
Sayfa 32
Satır: **10**
Allah'ın isimlerini (esmâ-yı hüsnâyı) söylemek sûretiyle yapılan ibâdet.

iken Sulṭān Eşref-zāde Ḥażretlerini ġasl içün maġsel üzerine vaʿżʿ iderler ve fuḳarā bir miḳdār ẕikre

3. **ẕikriyle:**-*i, -(y)le*
Sayfa 60
Satır: **18**
Allah'ın isimlerini (esmâ-yı hüsnâyı) söylemek sûretiyle yapılan ibâdet.

vāridāt-ı ilāhiyyeleri vardur nitekim bu İlāhīzāde-i ṭabʿ-ı şerīfleridür ẕikriyle ʿāşıḳ gülżār oldı tāze-

4. **ẕikriyle:**-*i, -(y)le*
Sayfa 61
Satır: **1**
Allah'ın isimlerini (esmâ-yı hüsnâyı) söylemek sûretiyle yapılan ibâdet.

ẕikriyle zāhid tövbekār oldı - her seḥer iñler nāleler eyler Gülşen-i ʿışḳda ṣol hezār oldı ʿIşḳa uyanlar

<u>zikr-i ḥaḳḳa eyleyüben:</u>

1. **ẕikr-i ḥaḳḳa eyleyüben:**-*yü, -ben-yüben*
Sayfa 56
Satır: **28**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ı zikretmek.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

<u>zikr-i ḥaḳḳda:</u>

1. **ẕikr-i ḥaḳḳda:**-*da*
Sayfa 56
Satır: **28**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ı zikretme.

ʿAr nāmūs ḳaydını terk eyleyüp hem ḳalbini Māsivādan boş idenlere ṣala gelsün berü
Gice gündüz ẕikr-i Ḥaḳḳa eyleyüben iştiġal ẕikr-i Ḥaḳḳda cūş idenlere ṣala gelsün berü

<u>zikr-i ḫudāya:</u>

1. **ẕikr-i ḫudāya:**-*(y)a*
Sayfa 11
Satır: **10**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ın zikri.

idi Sulṭān Eşref-zāde daḫı Şeyḫ Ḥüseyin Ḥażretlerinüñ telḳīnleri ile ẕikr-i Ḫudāya meşġūl

<u>ẕikri sebḳat iden:</u>

1. **ẕikri sebḳat iden:**-*en*
Sayfa 70
Satır: **17**
Kelime Tipi: **Deyim**
Zikri geçmek II
Anılmak, adı geçmek.

Efendi Ḥażretlerinüñ dāmādı ẕikri sebḳat iden Şeyḫ Meḥmed Efendiden ictilāb-ı envār-ı ṭarīḳat

<u>ẕikri urdılar:</u>

1. **ẕikri urdılar:**
Sayfa 33
Satır: **26**
Kelime Tipi: **-**
Toplu olarak ve belli usûllere uyarak Allah'ın isimlerini söylemek sûretiyle ibâdet etmek.

Çünki yumaġa ḳodılar Dervīşler ẕikri urdılar

<u>ẕikruʾllah:</u>

1. **ẕikruʾllah:**
Sayfa 21
Satır: **4**
Allah'ı zikretme, anma.

alalum dir Pīrezen daḫı şu getürür Eşref-zāde Ḥażretleri daḫı ābdest alup namāz ḳılup ẕikruʾllah

2. **ẕikruʾllah:**
Sayfa 21
Satır: **5**
Allah'ı zikretme, anma.

meşġūl olur Pīrezen ṭaşra dan ẕikruʾllah avāzın istimāʿ idicek hemān ḳalbine bir nār-ı muḥabbet

3. **ẕikruʾllah:**
Sayfa 24
Satır: **21**
Allah'ı zikretme, anma.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf söylersin ve ẕikruʾllah yerine otuz bir akçe otuz bir akçe deyü söylenürsin

4. **ẕikruʾllaha:**-*a*
Sayfa 24
Satır: **17**
Allah'ı zikretme, anma.

varup ḫalvetḫānemde ẕikruʾllaha ile meşġūl oldum Sulṭān Eşref-zāde baña nidā eyleyüp eytdi ki Yā

<u>ẕikruʾllah eylemek:</u>

1. **ẕikruʾllah eylemek:**-*mek*
Sayfa 13
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ı zikretmek, Allah'ı anmak.

ḫalvetḫānenüñ ḳapusına gelürler Dervīşāna ẕikruʾllah eylemek emr buyururlar Anlar daḫı bir

<u>ẕikruʾllah iderek:</u>

1. **ẕikruʾllah iderek:**-*erek*
Sayfa 59
Satır: **15**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ı zikretmek, Allah'ı anmak.

ʿalem-i şerīf öñlerince ẕikruʾllah iderek gelürler ben daḫı elüme bir ʿaṣā alup yāb yāb zoḳaḳ

<u>ẕikruʾllah iderler:</u>

1. **ẕikruʾllah iderler:**-*er, -ler*
Sayfa 13
Satır: **13**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ı zikretmek, Allah'ı anmak.

miḳdār ẕikruʾllah iderler Baʿdehu ʿAzīz Ḥażretleri duʿā idüp bi-zātihi mübārek elleriyle

<u>ẕikruʾllah idersüñ:</u>

1. **ẕikruʾllah idersüñ:**-*er, -süñ*
Sayfa 24
Satır: **23**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ı zikretmek, Allah'ı anmak.

nice ẕikruʾllah idersüñ bu küstāḫlık yetmez iken inkār daḫı idersin

<u>ẕikruʾllah iderüm:</u>

1. **ẕikruʾllah iderüm:**-*er, -üm*
Sayfa 24
Satır: **21**
Kelime Tipi: **-**
Allah'ı zikretmek, Allah'ı anmak.

iderüm buyurdılar ki ḫilāf söylersin ve ẕikruʾllah yerine otuz bir akçe otuz bir akçe deyü söylenürsin

<u>ziʾl-kāʿde:</u>

1. **ẕiʾl-ḳāʿdesinde:**-*si, -(n)de*
Sayfa 56
Satır: **11**
Zilkade Ayı. Hicrî yılın on birinci ayı, dört haram aydan biri.

ẕiʾl-ḳāʿdesinde defîn-i zîr-i zemîn oldılar Ḳabr-i şerîfleri ʿAbduʾr-raḥîm Tırsî Ḥażretlerinüñ türbe-i

zîrā:

1. **zîrā:**
Sayfa 10
Satır: **4**
(Bağlaç) Çünkü, şundan dolayı.

gider aşlā müstaḳbilden bir kimesne Rūmdan gelen bu oldıġın bilmezler zîrā Sulṭān Eşref-zādenüñ

2. **zîrā:**
Sayfa 10
Satır: **17**
(Bağlaç) Çünkü, şundan dolayı.

zîrā gözlüye gizli yoḳdur Sulṭān Eşref-zāde daḫı erbaʿînde gördükleri vāḳıʿatlaruñ kaġıdını ṭaleb

3. **zîrā:**
Sayfa 20
Satır: **8**
(Bağlaç) Çünkü, şundan dolayı.

daḫı buyururlar ki bir ḳaçġın ḳulum Eşref-zāde Efendi Ḥażretlerinüñ kelāmında ḫilāf yoḳdur zîrā

4. **zirā:**
Sayfa 25
Satır: **1**
(Bağlaç) Çünkü, şundan dolayı.

Bu maḳūle evżāʿı bir daḫı eyleme zirā maḥrūmlıġa bāʿiṣdür eğer bizüm ṭaʿāmumuza ve kisvemüze

5. **zîra:**
Sayfa 25
Satır: **11**
(Bağlaç) Çünkü, şundan dolayı.

ve nuḳūşı görür zîra gözlüye gizli yoḳdur Menḳıbe Selāṭin-i ʿiẓāmdan Ebuʾl-Feth Sulṭān

6. **zîrā:**
Sayfa 50
Satır: **29**
(Bağlaç) Çünkü, şundan dolayı.

Degildür zîrā bu sinn-i sālde ẓuḥūr-ı veled itmek muteşavver degüldür dimişler Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendinüñ kelām semʿına vāṣıl olduḳda yevm-i

7. **zirā:**
Sayfa 63
Satır: **6**
(Bağlaç) Çünkü, şundan dolayı.

ḫaber irsāl ider ki fuḳarāyı cemʿ idüp gelsünler ve bizüm içün yetmiş biñ tevḥīd çeksünler zirā āḫir

ziyāde:

1. **ziyāde:**
Sayfa 7
Satır: **19**
Çok, daha çok, daha fazla.

ziyāde riyāżet ve mücāhede ile imāmet iderler ḥatta kendüleri buyurmışlar ki Ben Şeyḫüme on bir sene

2. **ziyādesinüñ:**-*si, -nüñ*
Sayfa 25
Satır: **8**
Çok, daha çok, daha fazla.

tevḥīd-i Ḫudāya māniʿ olınca var ḳıyās eyle ki daḫı ziyādesinüñ żararı ne ola biri daḫı budur ki

ziyāde eyledüm:

1. **ziyāde eyledüm:**-*dü, -m*
Sayfa 24
Satır: **12**
Kelime Tipi: **-**
Arttırmak.

temām ḳaddüme münāsib geldi bir aḳçe daḫı ziyāde eyledüm dellāl ṣāḥibine danışmağa gitdi

ziyāde eyleye:

1. **ziyāde eyleye:**-*ye*
Sayfa 49
Satır: **5**
Kelime Tipi: **-**
Fazlalaştırmak.

nuṣretlerin ziyāde eyleye āmīn yā mucibeʾs-Sāʾilīn Menḳıbe Bāḳıye-iʾs-selef mürşid-i kāmil

ziyādetük:

1. **ziyādetük:**
Sayfa 40
Satır: **22**
Fazlalaştırdık.

Eşrefī eʾş-Şehr be-Eşref-zāde Kerremallahü Teʿālā biʾl-hüsnā ve ziyādetük

<u>żiyāfet idemedük:</u>

1. **żiyāfet idemedük:***-e, -me, -dük*
Sayfa 15
Satır: **22**
Kelime Tipi: **-**
Davet vermek, yedirip içirmek.

buyururlar ki Yā Rūmī misāfirümüz olduñuz ammā size bir żiyāfet idemedük bugün bunda ol

<u>ziyāret:</u>

1. **ziyāretlerine:***-ler, -i, -n, -e*
Sayfa 38
Satır: **12**
Dua etmek, istekte bulunmak gayesiyle kutsal yerlere, bir kabre, bir türbeye gitme, bir yeri görmeye gitme, görüşme.

iden kimesne dünyevī belāsından rehāyāb olınca ziyāretlerine varup ḫidmet-i ʿaliyyelerinde bulınan

2. **ziyāretden:***-den*
Sayfa 58
Satır: **20**
Ziyaret edilen yer,mezar. (Hz. Muhammed bağlamında).

için taʿmīr ve tevsīʿ eylemişlerdür Baʿdehu Ḫacc-ı şerīfe niyet idüp ravża-i seyyidüʾl-enāmı ziyāretden

3. **ziyāret:**
Sayfa 8
Satır: **14**
Bir kimseyi veya bir yeri görmeye gitme.

korlar Baʿdehuz-zamān Eşref-zāde Efendi Şeyḫüni ziyāret ḳaṣdıyla Anḳaraya ʿazīmet buyururlar

<u>zoḳaḳ ḳapusınuñ:</u>

1. **zoḳaḳ ḳapusınuñ:***-nuñ-sı, -nuñ*
Sayfa 59
Satır: **17**
Kelime Tipi: **-**
Sokak kapısı.

ḳapusınuñ ardında ṭurdum hemān Şeyḫ Efendi buyurdılar ki dervīşler biz duʿā idelüm siz āmīn

<u>zübdetüʾl-kāmīlin:</u>

1. **zübdetüʾl-kāmīlin:**
Sayfa 67
Satır: **28**
Mânevî meziyetleri bakımından belli bir olgunluğa erişmişlerin özü.

Ḥażretlerinüñ maḫdūm-ı mükerremleri ʿumdetüʾl vāṣilīn zübdetüʾl-kāmīlin

<u>ẓuhūr:</u>

1. **ẓuhūrından:***-ı, -n, -dan*
Sayfa 17
Satır: **3**
Ar. Zâhir olmak, meydana çıkmak, belli olmak.

revāne olur fuḳarā ol kerāmetüñ ẓuhūrından Rūmīnüñ kemāl-i maʿrifetini fehm iderler ve yine

2. **ẓuhūrına:***-ı, -n, -a*
Sayfa 49
Satır: **20**
Ar. Zâhir olmak, meydana çıkmak, belli olmak.

rencīde itmeyin bunda bir ḥikmet var ola ẓuhūrına muntaẓır oluñ imdi bu kelbüñ

3. **ẓuhūr:**
Sayfa 67
Satır: **3**
Ar. Zâhir olmak, meydana çıkmak, belli olmak.

elli üç senesinde serā-perde-i ʿademden ẓuhūr ve āfitāb-ı feyż-i ilāhīden istifāẓen nūr-ı şuʿūr idüp ol

4. **ẓuhūr:**
Sayfa 70
Satır: **10**
Zâhir olmak, meydana çıkmak.

maḥrūse-i Burusa ḳurbında Gemlik Ḳażāsına tābiʿ Ḳumla-ı Ṣaġīr nām ḳaryeden ẓuhūr ve Şeyḫ Receb

<u>ẓuhūr eyledi:</u>

1. **ẓuhūr eyledi:***-di*
Sayfa 19
Satır: **24**
Kelime Tipi: **-**
Görünmek, ortaya çıkmak.

idersüñüz bu ʿazīziñ şehr-i Ḫamāda nice kerametleri ẓuhūr eyledi deyü kerāmetlerini bir bir

<u>ẓuhūr ide:</u>

1. **ẓuhūr ide:**-*e*
   Sayfa 5
   Satır: **6**
   Kelime Tipi: **-**
   Görünmek.

baña naṣīb ve dāye var ise ve maʿārif-i İlāhī müyesser olurısa ʿālametleri ẓuhūr ide deyü niyyet

<u>ẓuhūr ider:</u>

1. **ẓuhūr ider:**-*er*
   Sayfa 25
   Satır: **15**
   Kelime Tipi: **-**
   Meydana gelmek, görünmek.

ẓuhūr ider Eṭıbbāya mürācaʿat iderler bir dürlü ʿilac-pezīr olmamış Āḫirüʾl-emr eṭıbbāʾ-i dīn kim

<u>ẓuhūra gelen:</u>

1. **ẓuhūra gelen:**-*en*
   Sayfa 41
   Satır: **3**
   Kelime Tipi: **-**
   Gün yüzüne çıkmak.

ḫulefāsınuñ ẓuhūra gelen ḫavārıḳ-ıʿādāt u menāḳıb-ı vefiyātına āġāz olındı Veʾs-selām Zīb-i

2. **ẓuhūra gelen:**-*en*
   Sayfa 53
   Satır: **12**
   Kelime Tipi: **-**
   Doğmak.

Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendinüñ ṣulb-i pākinden ẓuhūra gelen ferzend-i bīmenendidür ṭarīḳat-ı

<u>ẓuḫūr-ı veled itmek:</u>

1. **ẓuḫūr-ı veled itmek:**-*mek*
   Sayfa 50
   Satır: **29**
   Kelime Tipi: **-**
   Çocuk dünyaya getirmek.

Degildür zīrā bu sinn-i sālde ẓuḫūr-ı veled itmek muteşavver degüldür dimişler Ḥażreti Şeyḫ Pīr Ḥamdī Efendinüñ kelām semʿına vāṣıl olduḳda yevm-i

<u>züleyḫā:</u>

1. **züleyḫā:**
   Sayfa 8
   Satır: **12**
   Eşrefoğlu Rumi'nin kızının ismi.

üzre mütemekkīn olup Ḥācī Bayrām-ı Velī kerīmesinden bir kerīmeleri olur ki ismini Züleyḫā

<u>züleyḫā ḫātūndan:</u>

1. **züleyḫā ḫātūndan:**-*dan*
   Sayfa 47
   Satır: **2**
   Kelime Tipi: **-**
   Eşrefoğlu Rumi'nin kızı.

Pīr Ḥamdi Efendi Ḥażretlerinüñ vālideleri merḥūme Züleyḫā Ḫātūndan menḳūldür ki pederüm Sulṭān

<u>zü-saʿādet:</u>

1. **<u>ẓ</u>ü-saʿādet:**
   Sayfa 56
   Satır: **6**
   Saadet sahibi.

İbnüʾş-Şeyḫ Lüṭfullah Efendi Ḳuddise Sırruhu bu Şeyḫ <u>ẓ</u>ü-saʿādet Şeyḫ Lüṭfullah Efendinüñ

KAYNAKÇA

Açа, M. Gökalp, H., Kocakaplan, İ. (2011). *Başlangıçtan Günümüze Türk Edebiyatında Tür ve Şekil Bilgisi*. İstanbul: Kesit Yayınları.

Aksoy, Ö. A. (1993). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü (1-2)*. İstanbul: İnkılap Yayınları.

Algül, H. Azamat, N. (1995). *Emîr Sultan*. (C. 11). *DİA*.:146-148.

Aydın, H. (2015). İslam İnançları Açısından Mucize, Keramet, Sihir ve İstidrac Kavramları Üzerine Bir İnceleme. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. (17) 32: 105-137.

Azamat, N. (1996). *Hacı Bayram-ı Velî*. (C.14). *DİA*.: 442-447.

Bulut, H. İ. (2001). Hârikulâde Olması Açısından Kerâmet ve Mucize İlişkisi. *Sakarya Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi* (3) 3: 329-350.

Canım, R. (2013). *Klasik Türk Edebiyatında Menâkıb-nâmeler*. T.C. Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı, Avrasya Etüdleri 43/1: 139-158.

Cebecioğlu, E. (2014). *Tasavvuf Terimleri ve Deyimler Sözlüğü*. Ankara: Otto Yayınları.

Çelebi, A. H. (2002). *Eşrefoğlu Dîvânı*. Ankara: Hece Yayınları.

Devellioğlu, F. (2006). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat.* Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.

Gölpınarlı, A. (1977). *Tasavvuftan Dilimize Geçen Deyimler ve Atasözleri*. İstanbul: İnkılâp ve Aka Kitabevleri.

Güneş, M. (1998). *Eşrefoğlu Rûmî Hayatı, Eserleri ve Dîvânı'ndan Seçmeler*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Güneş, M. (2003). *Menâkıb-ı Eşrefzâde*. Ankara: Bizim Büro Basımevi.

Güneş, M. (2011) Klasik Türk Edebiyatında Menâkıbnâmeler ve Menâkıb-ı Akşemseddin. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi.* (4) 16: 165-171.

Güzel, A. (1999). *Dinî- Tasavvufî Türk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Hoca, N. (1991). *Baklî* (C. 4). *DİA*.: 545-547.

Kara, M. (1995). *Eşrafoğlu Rûmî*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Köprülü, F. (1943). Anadolu Selçuklu Devletinin Yerli Kaynakları. *Belleten* (7) 27, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Köprülü, O. (1951). *Tarihi Kaynak Olarak XIV. ve XV. Yüzyıllarda Anadolu'da Bazı Türkçe Menâkıbnâmeler* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Köprülü, O. F., UZUN, M. (1989). *Akşemseddin*. (C. 2). *DİA*.: 299-302.

Kut, Günay. (1989). *Ahmed Hasîb Efendi* (C. 2). *DİA*.: 87-88.

Ocak, A. Y. (1983). *Türk Halk İnançlarında ve Edebiyatında Evliya Menkabeleri.* Ankara: Başbakanlık Basımevi.

Özcan, A. (2002). *Kızıl Ahmed Bey.* (C. 25). *DİA*.: 543.

Özcan, N. (1988). *Abdürrahim Tirsî.* (C. 1). *DİA*.: 193.

Özkan, A. (2013). *Eşrefoğlu Rûmî Hayatı, Tasavvûfî Görüşleri ve Eşrefiyye Tarikatı* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Pala, İ. (2012). *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*. İstanbul: Kapı Yayınları.

Tatçı, M. (1990). *Yunus Emre Dîvanı İnceleme*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Tek, Abdurrezzak (2010). Bursa'da Kâdirî Tekkeleri. *Uludağ Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi,* (19) 1: 143-182.

Turan, Ş. (1998). *Hoca Sâdeddin Efendi*. (C. 18). *DİA*.: 196-198.

Uçman, A. (2009). *Eşrefoğlu Rûmî'nin Menkıbeleri*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Uçman, A. Akıncı, Ö. (1976). *Eşrefoğlu Rûmî Hayatı ve Menkıbeleri*. İstanbul: Bedir Yayınevi.

Uludağ, S. (1991). *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Marifet Yayınları.

Uludağ, S. (1988a). *Abdal Mehmed*. (C. 1). *DİA*.: 63.

Uludağ, S. (1988b). *Abdülkâdir-i Geylânî*. (C. 1). *DİA*.: 234-239.

Yardım, E. S. (1999). *Menkıbe ve Menâkıbnâmelerle ilgili Eserler İçin Açıklamalı Bir Bibliyografya Denemesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yavuz, Y. Ş. (2017). *İslam Düşünce ve Geleneğinde Kudsiyet, Velâyet, Kerâmet*. İstanbul: Kuramer Yayınları.

Elektronik Kaynaklar:

http://www.bursa.com/wiki/Sinan_Dede (10.11.2018)

http://www.elbistaninsesi.com/osmanli-padisahi-fatih-sultan-mehmetin-esi-elbistanli-sitti-mukereme-mukrime-hatun-makale,3806.html (12.10.2018)

http://www.evliyalar.net/seyh-ismail-rumi/ (08.11.2018)

http://www.evliyalar.net/seyh-kutbuddin-izniki/ (18.10.2018)

https://tasavvufderyasi.wordpress.com/2012/12/29/murside-biat-etmek-tovbe-ne-demek/ (01.10.2018)

Kubbealtı Lugati. *http://lugatim.com* (17.06.2018)

TEBDİZ, *http://www.tebdiz.com* (19.03.2018)

DİZİN

-A-

Abdal Mehmed, vii, 20, 64, 87, 88, 695
Akşemseddin, vii, 22, 105, 693, 694
Alem, 39, 191
Aziz, 9, 40, 83, 126, 187, 410, 661

-B-

Bende, 40
Bursalı Abdullah Veliyyüddin, v, vi, 12, 14, 18, 20

-Ç-

Çelebi Sultan Mehmed, viii, 32
Çihâr-ı yâr-ı güzîn, 41

-D-

Derviş, 41, 55, 65, 637, 651

-E-

Emir Sultan, vii, 8, 9, 20, 21, 32, 82, 245, 246, 270, 492
Eşrefiyye tarikatı, 643

-F-

Fakr, 42, 282, 283, 284
Fatih Sultan Mehmed, viii, 33, 34, 35, 83, 237, 461, 462, 494, 587, 588
Fukara, 42

-G-

Gülbangu zikrullah, 43

-H-

Hacı Bayram Veli, 126, 313, 333
Halife, 44
Halvet, 43
Hızır, viii, 38, 54, 55, 338, 353, 354
Hücrenişîn, 45
Hüseyin Hamavî, vii, 18, 23, 56, 62, 63, 66
Hz. Ali, vii, 17, 41, 42, 47, 82, 109, 240, 427

-İ-

İnzivâ, 45
İrşâd, 45, 616
İsfandiyâroğlu Ahmed, viii, 24, 34

-K-

Kâdiriyye tarikatı, 18, 23, 28, 52
Kerâmet, viii, ix, 1, 46, 58, 69, 693, 695

-M-

Mahmud Paşa, viii, 34
Menâkıb-ı Eşrefzâde, iv, v, vi, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 55, 70, 74, 80, 81, 82, 87, 88, 87, 90, 693
Menâkıbnâme, v, 3, 8, 12
Menkıbe, 1, 2, 695
Mürit, 48
Mürşit, 40, 48

-P-

Postnişîn, 49

-R-

Riyâzet, 49

-S-

Sâlik, 50
Savmaa, 50
Sikke, 50, 565
Sultan Dördüncü Murad, 599
Sultan III. Murad, viii, 36, 37

-Ş-

Şeyh, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 18, 19, 20, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 40, 47, 48, 49, 51, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 64, 65, 66, 67, 70, 82, 84, 85, 86, 89, 90, 104, 116, 123, 126, 135, 139, 141, 146, 148, 157, 167, 174, 175, 179,

186, 206, 207, 208, 217, 225, 242, 243, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 276, 288, 292, 301, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 325, 328, 330, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 361, 362, 375, 385, 394, 420, 423, 441, 444, 455, 474, 476, 479, 481, 482, 484, 485, 491, 493, 494, 500, 509, 517, 519, 520, 536, 540, 547, 548, 549, 560, 561, 562, 568, 571, 576, 580, 584, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 610, 611, 612, 614, 615, 616, 617, 618, 622, 623, 624, 625, 627, 634, 640, 647, 666, 667, 677

-T-

Tarikat, 10, 18, 41, 45, 49, 52, 127, 365, 571, 651, 666
Tasavvuf, 1, 18, 41, 42, 44, 47, 48, 51, 73, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 188, 242, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 337, 339, 464, 476, 560, 561, 562, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 612, 613, 614, 643, 644, 718, 719, 693, 695
TEBDİZ, v, x, 87, 695
Tefsîr-i Ârâyis, 18
Tövbe, 52, 497, 658

-Y-

Yavuz Sultan Selim, viii, 35, 600

-Z-

Zâhit, 53
Zâviye, 43, 53